

POLIBYOU ...
HISTORION TA
SOIZOMENA.
POLYBII...

5.7.387

5 W.7.

d: xxiii

As

1622

P O L Y B I I
H I S T O R I A R V M

T O M V S I V.

Π Ο Λ Υ Β Ι Ο Τ
ΜΕΓΑΛΟΠΟΛΙΤΟΤ
Ι Σ Τ Ο Ρ Ι Ω Ν
Τ Α Σ Ω Ζ Ο Μ Ε Ν Α.
P O L Y B I I
MEGALOPOLITANI
HISTORIARVM
QVIDQVID SVPEREST.

RECENSUIT, DIGESSIT,
EMENDATIORE INTERPRETATIONE, VARIE-
TATE LECTONIS, ADNOTATIONIBVS, INDI-
CIBVS ILLVSTRAVIT

IOHANNES SCHWEIGHÆVSER
ARGENTORATENSIS.

TOMVS QVARTVS.
RELIQVIÆ LIBRORVM XVII—XL.

L I P S I A E
IN LIBRARIA WEIDMANNIA
M D C C X C.

ΤΗΣ ἙΠΤΑΚΑΙΔΕΚΑΤΗΣ
ΤΩΝ ΠΟΛΥΒΙΟΥ ΙΣΤΟΡΙΩΝ
ΤΑ ΣΩΖΟΜΕΝΑ.

BELLVM ROMANORVM MACEDONICVM I.

(1.) *Colloquium irritum cum Philippo.*

Ol. 145.2.
A.V. 556.

Ἐπελθόντες δὲ τοῦ τεταγμένου καιροῦ, παρῆν
ὁ μὲν Φίλιππος, ἐκ Δημητριάδος ἀναχθεὶς<sup>I. T. Quint-
Aius &
locii</sup>
εἰς τὸν Μηλῖα κόλπον, πέντε λέμβους ἔχων καὶ
μίαν περίστιν, ἐφ' ἧς αὐτὸς ἐπέπλεε. Συνῆσαν δ'
αὐτῷ Μακεδόνες μὲν Ἀπολλόδορος καὶ Δημοθένης,
οἱ γραμματεῖς· ἐκ Βοιωτίας Βραχύλλης· Ἀχαιοὶ
δὲ Κυκλιάδας, ἐκ πεπτωκῶς ἐκ Πελοποννήσου διὰ
3 τὰς πρότερον ὑφ' ἡμῶν εἰρημέναις αἰτίας. μετὰ δὲ
Λ 3 τοῦ

Cap. I. NOTA. Hec, & quae sequuntur, Codex Urbino-Vatic. &
Augustanus, itemque Stephanus Byzantinus, ad POLYBII LI-
BRVM DECIMVM OCTAVVM referunt.

LIBRI DECIMI SEPTIMI
HISTORIARVM POLYBII
RELIQVIAE.

(1.) *Excerpt. Antiq. Cap. 1-12.*

1. Postquam advenit confi- e Macedonibus, Apollodo-
tutum colloquio tem- rus & Demosthenes, regii
pus, Philippus, Demetriade scribæ; e Bœotia, Brachyl-
profectus cum quinque lem- les; ex Achæis, Cycliadas,
bis & una pristi, qua vehe- qui propter causas jam ante
batur ipse, ad sinum Malia- nobis expositas e Pelopon-
cum venit. Erant cum eo, neso exsulabat. Cum Tito
adve-

Ol. 145.2. τοῦ Τίτου παρῆν ὁ τε βασιλεὺς Ἀμύνανδρος, καὶ
 παρ' Ἀττάλου Διονυσόδωρος. ἀπὸ δὲ τῶν ἐθνῶν καὶ 4
 πόλεων, τῶν μὲν Ἀχαιῶν Ἀρίστανος καὶ Ξενοφῶν,
 παρὰ δὲ Ῥοδίων Ἀκεσίμβροτος ὁ ναύαρχος, παρὰ
 δὲ τῶν Λιτωλῶν Φανέας ὁ στρατηγός, καὶ πλείους
 ὅ ἕτεροι τῶν πολιτευομένων. Συνεγλίσσαντες δὲ κα- 5
 τα Νίκαιαν πρὸς τὴν θάλατταν, οἱ μὲν περὶ τὸν
 Τίτον ἐπέστησαν παρ' αὐτὸν τὸν ἀργιολέν· ὁ δὲ Φί-
 λιππος, ἐγλίσας τῇ γῇ, μετέωρος ἔμενε. Τοῦ δὲ 6
 Τίτου κελεύοντος αὐτὸν ἀποβαίνειν, διαναστάς ἐκ
 τῆς νεῆς, οὐκ ἔφησεν ἀπσιβήσεσθαι. Τοῦ δὲ πάλιν 7
 ἐρομένου, τίνα φοβεῖται; φοβεῖσθαι μὲν, ἔφησεν ὁ
 Φίλιππος, οὐδένα, πλὴν τοὺς θεούς· ἀπιστεῖν δὲ
 τοῖς πλείστοις τῶν παρόντων, μάλιστα δ' Λιτωλοῖς.
 Τοῦ δὲ τῶν Ῥωμαίων στρατηγοῦ θαυμάσαντος, καὶ 8
 φήσαντος, ἴσον εἶναι πᾶσι τὸν κίνδυνον, καὶ κοινὸν
 τὸν

3. τοῦ Τίτου correxit Casaub. μετὰ δὲ τούτου παρῆν Hiero. cum
 matris. 4. Ἀρίστανος. Vulgo b. l. omnes Ἀριστάλιντος, Ατ-
 ληνετος.

advenerunt rex Amynder,
 & Dionysodorus, Attali le-
 gatus: item gentium & ci-
 vitatum legati, Achæorum,
 Aristæus & Xenophon:
 Rhodiorum, Acesimbrotus,
 ipforum nauarchus: Aeto-
 lorum, Phæneas prætor, &
 plures alii ex iis qui rem-
 publicam administrabant.
 Quum prope Nicæam mari
 proximassent; qui erant cum
 Flaminio, in ipso littore sub-
 stiterunt: at Philippus, ubi
 terræ adpropinquasset, in an-

coris stabat. Iubente Tīto,
 ut in terram egrederetur;
 rex, in proram navis se eri-
 gens, facturum negavit. Il-
 lo rursus interrogante, *quem
 tandem timeres?* respondet
 rex: *timere quidem se nemi-*
nem, præter deos immorta-
les; at plurimorum ex his,
qui adessent, non credere
fidei, atque omnium minime
Aetolis. Mirante Romano
 imperatore, & dicente, *istud*
quidem par omniū esse pe-
riculum, Et occasionem com-
mune:

τὸν καιρὸν· μεταλαβὼν ὁ Φίλιππος, οὐκ ἔφησεν A.V. 556.
 9 αὐτὸν ἐρῶς λέγειν. Φαινέου μὲν γὰρ παθόντος τι,
 πολλοὺς εἶναι τοὺς στρατηγήσαντας Αἰτωλῶν· Φι-
 λίππου δ' ἀπολομένου, κατὰ τὸ παρὸν οὐκ εἶναι τὸν
 10 βασιλεύοντα Μακεδόναν. Ἐδόκει μὲν σὺν πᾶσι Φορ-
 τικῶς κατάρχεσθαι τῆς ὁμιλίας· ὁμως δὲ λέγειν αὐ-
 11 τὸν ἐκέλευεν ὁ Τίτος, ὑπὲρ ὧν πάρεστιν. Ὁ δὲ Φί-
 λιππος οὐκ ἔφη τὸν λόγον αὐτῷ καθήκεν, ἀλλ'
 ἐκένω· διόπερ ἡξίου διασαφεῖν τὸν Τίτον, τί δὲ
 12 ποιήσαντα τὴν εἰρήνην ἄγειν; Ὁ δὲ τῶν Ῥωμαίων Titi po-
stulata.
 στρατηγός, αὐτῷ μὲν ἀπλοῦν τινὰ λόγον, ἔφη, κα-
 13 θήκεν καὶ φαινόμενον. Κελεύειν γὰρ αὐτὸν, ἐκ μὲν
 τῆς Ἑλλάδος ἀπάσης ἐκχωρεῖν, ἀποδόντα τοὺς
 αἰχμαλώτους καὶ τοὺς αὐτομόλους ἐκάστοις, οὓς
 14 ἔχει· τοὺς δὲ κατὰ τὴν Ἰλλυρίδα τόπους παραδοῦ-
 ναι Ῥωμαίοις, ὧν γέγονε κύριος μετὰ ταῖς ἐν Ἠπεί-
 ρῳ διαλύσεσι· ὁμοίως δὲ καὶ Πτολεμαίῳ τὰς πόλεις

Λ 4

ἀπο-

9. βασιλεύοντα. Sic libri omnes cum Hertzog. βασιλεύοντα ex com-
 mē. addit Casaub. 11. οὐκ ἔφη. οὐκ ἔφησε Reg. F.

*munem: excipiens Rex, Ti-
 tum dixit errare: nam Pha-
 nea quidem sublato, non de-
 fore multos, qui pratores
 Aetolorum sint futuri; Phi-
 lippus vero si perisset, nemi-
 nem in praesentia esse, qui
 Macedonum rex foret. Ab-
 surdo & insolente principio
 vifus rex omnibus collo-
 quium inchoasse: Titus ta-
 men, aperire illum, quorsum
 venisset, iussit. At Rex, non
 suam, verum Titi orationem*

*esse, dixit: itaque petere se ab
 eo, ut significaret, quid sibi
 esset faciendum, quo pacem
 tandem impetraret. Tunc
 Romanus imperator, simpli-
 cem sibi eamque evidentem,
 ait, esse orationem. Iubere
 enim, ut ex universa Graecia
 excedat: captivos & trans-
 fugas, quos habet, singulis
 ut reddat: loca Illyrici Ro-
 manis tradat, quaecunque
 post pacem in Epiro factam
 occupasset: similiter etiam
 Ptole-*

Ol. 145. 2. ἀποκαταστήσαι πάσας, ἃς παρέρηται μετὰ τὴν Πτολεμαίου τοῦ Φιλοπάτορος θάνατον.

II. Ταῦτα δ' εἰπὼν ὁ Τίτος, αὐτὸς μὲν ἐπέσχε· πρὸς δὲ τοὺς ἄλλους ἐπιστραφεὶς, ἐκέλευε λέγειν, ἅπερ ἐκάστοις αὐτῶν οἱ πέμψαντες εἴησαν ἐν τετραλ-
 Postulata μένοι. Πρῶτος δὲ Διονυσόδωρος, ὁ παρ' Ἀττάλου, μεταλαβὼν τὸν λόγον, τὰς τε ναῦς, εἶφη, θεῶν αὐ-
 Attali, τὸν ἀποδοῦναι τὰς τοῦ βασιλέως, τὰς γενομένας αἰχμαλώτους ἐν τῇ περὶ Χίον ναυμαχίᾳ, καὶ τοὺς ἅμα ταύταις ἄνδρας· ἀποκαταστήσαι δὲ καὶ τὸ τῆς Ἀφροδίτης ἱερὸν ἀκέραιον, καὶ τὸ Νικηφόριον, ἃ κατέφθηκε. Μετὰ δὲ τούτων, ὁ τῶν Ῥοδίων ναύ-
 Rhodiorum, αρχος Ἀκесίμβροτος τῆς μὲν Περαίας ἐκέλευεν ἐκχωρεῖν τὸν Φίλιππον, ἧς αὐτῶν παρέρηται, τὰς δὲ φρουράς ἐξάγειν ἐξ Ἰασσοῦ καὶ Βαργυλίων, καὶ τῆς Εὐρωμείων πόλεως· ἀποκαταστήσαι δὲ καὶ Περιν-
 θίους εἰς τὴν Βυζαντίων συμπολίτειαν· παραχωρεῖν δὲ

II. 2. τὸν λόγον ex Risik. conject. scripsi, & sic Vossius, intra lineas. Valgo μεταλαβὼν τῶν λόγων. 3. Ἰασσοῦ. Ἰασοῦ b. l. Herweg. cum iustis nostris.

Ptolemaeo omnes ut restituat urbes, quas post Ptolemaei Philopatoris obitum illi ademisset.

2. Hæc locutus imperator, & facto dicendi fine, conversus ad alios, mandata proferre singulos jubet, quæ ab iis accepissent, quorum missu adessent. Primus sermonem excepit Dionysodorus, Attali legatus: & naves regias reddendas, dixit, captivosque, qui ad Chium navali praelio capti

essent; Venerisque templum & Nicephorium, quæ evassasset, pro incorruptis esse restituenda. Post hunc Acesimbrotus, Rhodiorum nauarchus, ait: Peras, (regio est continentis adversus insulam,) quam Rhodius Philippus ademisset, excedendum ipsi esse: deducenda præsidia ex Iasso, Bargylliis, & Eumromensium urbe: Perinthios in antiquam communis juris formulam, quod ipsis intercesserit cum Byzantiis, esse restitu-

δὲ καὶ Σηπτεῦ καὶ Ἀβύδου καὶ τῶν ἐμπεριῶν καὶ λι- A.V. 556.
 σμένων τῶν κατὰ τὴν Ἀσίαν ἀπάντων. Ἐπὶ δὲ τοῖς Achaeo-
 Ῥοδίοις, Ἀχαιοὶ Κόρινθον ἀπήτουν, καὶ τὴν τῶν Ἀρ- rum,
 6 γείων πόλιν ἀβλαβῆ. Μετὰ δὲ τούτους, Αἰτωλοὶ Aetolo-
 πρώτων μὲν τῆς Ἑλλάδος ἀπάσης ἐκέλευον ἐξίστα- rum.
 θαι, καθάπερ καὶ Ῥωμαῖοι, δεύτερον δ' αὐτοῖς ἀπο-
 καθιστάναι τὰς πόλεις ἀβλαβεῖς, τὰς πρότερον
 μετασχούσας τὴν τῶν Αἰτωλῶν συμπολιτείαν.

Ταῦτα δ' εἰπόντος τοῦ Φανίου τοῦ τῶν Αἰτω- III.
 λῶν στρατηγῶ, μεταλαβὼν Ἀλέξανδρος, ὁ προσ- Oratio
 αγωγούμενος Ἰσῖος, ἀνὴρ δοκῶν πραγματικὸς εἶναι, Alexan-
 2 καὶ λέγειν ἱκανός· οὔτε διαλύεσθαι νῦν, ἔφησε, τὸν dri Aeto-
 Φίλιππον ἀληθινῶς, οὔτε πολεμεῖν γενναίως ὅταν li adv.
 δὲν τοῦτο πράττειν· ἀλλ' ἐν μὲν τοῖς συλλόγοις καὶ Philip-
 ταῖς ἐμιλίαις ἐνεδρεῦεν, καὶ παρατηρεῖν, καὶ ποιεῖν
 τὰ τοῦ πολεμούντος ἔργα, κατ' αὐτὸν δὲ τὸν πόλε-
 3 μον ἀδίκως ἴσταισθαι καὶ λίαν ἀγεννῶς. ἀφέντα γὰρ
 τοῦ κατὰ πρόσωπον ἀπαντᾶν τοῖς πολεμίοις, Φεύ-

A 5

γεντα

*stituendos: excedendum etiam
 Sesto, Abydo, Et omnibus
 Asiae emporiis atque portibus.
 Secundum Rhodios, Achai
 repetebant Corinthum Et Ar-
 gos oppidum, sine ullo damno.
 Secuti deinde Aetoli postu-
 larunt, primo, ut universa
 Graecia excederet, sicut &
 Romani petierant; deinde,
 urbes incorruptas Aetolis
 redderet, quae prius juris aut
 ditionis eorum fuissent.*

3. Hæc Phæneas Aetolo-
 rum prætor quum dixisset,
 excepit orationem ejus Ale-

*xander cognomine Iphis, vir,
 ut erat opinio hominum, &
 in rebus gerendis singularis
 sollicitæ & facundus: qui
 dixit, neque de pace cum
 fide Philippum nunc agere,
 neque bella cum virtute ge-
 rere, quando est opus; ve-
 rum in colloquiis infidiari,
 occasiones captare, Et omnia
 facere, quaecunque hostes so-
 lent; in bello vero inique Et
 omnino parum generose rem
 gerere. Neque enim aequo
 campo collatis signis congre-
 di cum hostibus; sed resu-
 gientem*

Ol. 145. 2. γοντα τὰς πόλεις ἐμπιπράναι καὶ διαρπάξαι, καὶ
 Oratione
 Alexandri adv.
 Philip-
 pum.
 διὰ ταύτης τῆς προαιρέσεως ἡττώμενον τὰ τῶν νικάντων ἄθλα λυμαίνεσθαι. Καίτοι γε τοὺς πρότε-
 ρον Μακεδόνων βεβασιλευκότας ἐν ταύτῃ ἐσχη-
 ναι τὴν πρόθεσιν, ἀλλὰ τὴν ἐναντίαν· μάχεσθαι μὲν
 γὰρ πρὸς ἀλλήλους συνεχῶς ἐν τοῖς ὑπαίθεσι, τὰς
 δὲ πόλεις σπανίως ἀναιρεῖν καὶ καταφθεῖναι. τοῦτο
 δ' εἶναι πᾶσι φανερόν· ἐκ τε τοῦ πολέμου τοῦ περὶ
 τὴν Ἀσίαν, ὃν Ἀλέξανδρος ἐπολέμησε πρὸς Δαρεῖον,
 ἐκ τε τῆς τῶν διαδεξαμένων ἀμφισβητήσεως, καθ'
 ἣν ἐπολέμησαν πάντες πρὸς Ἀντίγονον ὑπὲρ τῆς
 Ἀσίας. παραπλησίως δὲ καὶ τοὺς τούτους διαδεξα-
 μένους μέχρι Πύρρου κεχερῆσθαι τῇ προαιρέσει ταύ-
 τη. διακινδυνεύειν μὲν γὰρ πρὸς αὐτοὺς ἐν τοῖς ὑπαί-
 θεσι προχείρως, καὶ πάντα ποιεῖν εἰς τὸ καταγω-
 νίσασθαι διὰ τῶν ὅπλων ἀλλήλους· τῶν δὲ πόλεων
 φείδεσθαι, χάριν τοῦ τοὺς νικήσαντας ἡγεῖσθαι τού-
 των,

III. 7. πρὸς αὐτοὺς. πρὸς αὐτοὺς Herv. cum mistic. Ibid. ἡγε-
 σθαι ex Vossii conject. edidit Casaub. Libri omnes ἡττώσθαι τούτων.
 Licitur: quo opulentiùs imperium haberent.

gientem incendere ac diripe-
 re urbes, Et hoc genere in-
 stituti præmia vincientium vi-
 cium corrumpere. At anti-
 quos Macedonia reges non
 hoc proposito fuisse, verum
 contrario potius; qui acie in
 campo adfidue bellare inter se
 soliti, urbes raro exscidissent
 aut perdidissent. Liquido
 hoc constare tum ex eo bello,
 quod in Asia Alexander cum
 Dario gessit, tum ex illa con-

tentione, quæ inter ejus suc-
 cessores fuit, quando pro im-
 perio Asia cuncti adversus
 Antigonum bellum gesserunt.
 Quod institutum omnes, qui
 deinceps successerunt, ad Pyr-
 rhum usque servarunt. In
 patentibus etenim campis ad
 congregiendum faciles fuisse,
 omniaque experiri solitos,
 quo sese invicem armis supe-
 rarent; urbibus perpercisse,
 ut illis victores imperarent,
 Et ho-

11 των, καὶ τιμᾶσθαι παρὰ τοῖς ὑποταττομένοις. Τὸ δὲ, ἀναιρεῦντα περὶ ᾧ ὁ πόλεμος ἐστὶ, τὸν πόλε-
 12 μόν αὐτὸν καταλιπεῖν, μανίας ἔργον εἶναι, καὶ ταύ-
 13 ρης ἐββώμενης· ὃ νῦν ποιεῖν τὸν Φίλιππον. τοσαύ-
 14 τας γὰρ διεφθαρκεναὶ πόλεις ἐν Θετταλίᾳ, Φίλον
 15 ἔντα καὶ σύμμαχον, καὶ ὃν καιρὸν ἐκ τῶν ἐν Ἡπεί-
 16 ρῳ στενῶν ἐποιεῖτο τὴν σπουδὴν, ὅσας οὐδεὶς ποτε
 17 ἰοτῶν Θετταλοῖς πεπολεμηκότων διέφθειρε. Πολλὰ δὲ
 18 καὶ ἕτερα πρὸς ταύτην τὴν ὑπόθεσιν διαλεχθεὶς,
 19 ἵτελευταίους ἐχρήσατο τούτοις. Ἦρετο γὰρ τὴν Φί-
 20 λιππον, διὰ τί Λυσιμαχίαν μετ' Αἰτωλῶν ταττομέ-
 21 νην, καὶ στρατηγὸν ἔχουσιν παρ' αὐτῶν, ἐκβαλῶν
 22 τοῦτον, κατὰσχει Φρουρᾷ τὴν πόλιν; διὰ τί δὲ
 23 Κιανούς, παραπλησίως μετ' Αἰτωλῶν συμπολιτευο-
 24 μένους, ἰξανδραποδισαίτο, φίλος ὑπάρχων Αἰτωλοῖς;
 25 τί δὲ λέγων κατέχει νῦν Ἐχῖνον, καὶ Θήβας τὰς
 26 13 Φθίας, καὶ Φάρσαλον, καὶ Λαρίσσαν; Ὁ μὲν οὖν
 27 Ἀλέξανδρος ταῦτ' εἰπὼν ἀπεσιώπησεν.

Ὁ δὲ

8. αὐτὸν καταλ. αὐτῷ καταλιπεῖν maluit Sigen. ex Livio.

Et honorem a subditis con-
 sequerentur. At, quorum
 causa bellum sit conflatum,
 ea tollentem, bellum interim
 ipsum relinquere, furoris Et
 quidem vehementis esse; id
 autem facere nunc Philippum.
 Plures enim ipsum, quo tem-
 pore ex Epiri faucibus festi-
 nato se receperit, urbes in
 Thessalia, Thessolis amicum
 Et socium, evastasse, quam
 ullus umquam hostium fecerit,
 qui cum eis bella gesserunt.
 Multa adhuc alia in eandem
 sententiam quum differuisset,

his ad extremum verbis est
 usus. Philippum interroga-
 vit, cur Lysimachiam, Ae-
 tolis societate junctam, Et
 in qua prator fuisset ab ea
 gente missus, pratore ejecto,
 praefectum urbi imposuerit?
 cur Cianos, Aetolis pariter
 societate junctos, ipse Ae-
 tolorum amicus in servitutem
 addixisset? quid causa esse
 diceret, cur nunc Echinum,
 Thebas Phthias, Pharsalum
 Et Larissam teneret? His
 dictis tacuit Alexander.

4. Phi-

Ol. 145.2.

IV.
Cum
Aetolis
discepat
Philip-
pus.

Ὁ δὲ Φίλιππος ἐγγίσας τῇ γῇ μᾶλλον ἢ πρέσβειν,
καὶ διανασταὰς ἐπὶ τῆς νεῆς, Αἰτωλικὸν ἔφη καὶ Θεα-
τρικὸν διατεθεῖσθαι τὸν Ἀλέξανδρον λόγον· σαφῶς γάρ
πάντας γινώσκεν, ὅτι τοὺς ἰδίους συμμάχους
ἐκὼν μὲν οὐδεὶς διαφθείρει, κατὰ δὲ τὰς τῶν καιρῶν
περιστάσεις πολλὰ ποιεῖν ἀναγκάζεσθαι τοὺς ἡγου-
μένους παρὰ τὰς ἑαυτῶν προαιρέσεις. Ἔτι δὲ ταῦ-
τα λέγοντος τοῦ βασιλέως, ὁ Φαινέας, ἡλαττωμένος
τοῖς ἔμμασιν, ἐπὶ πλεῖον ὑπέκραυε τὸν Φίλιππον,
φάσκων, αὐτὸν ληρεῖν· δεῖν γάρ ἢ μαχόμενον νικᾶν,
ἢ ποιεῖν τοῖς κρείττοσι τὸ προσταττόμενον. Ὁ δὲ
Φίλιππος, καίπερ ἐν κακοῖς ὦν, ὅμως οὐκ ἀπέσχε-
το τοῦ καθ' αὐτὸν ιδιώματος· ἀλλ' ἐπιστραφεὶς,
Τοῦτο μὲν, ἔφησεν, ὦ Φαινέα, καὶ τυφλῷ ὄηλον.
ἦν γὰρ εὐδικτος, καὶ πρὸς τοῦτο τὸ μέρος εὖ πε-
φυκῶς, πρὸς τὸ διαχλευάζειν ἀνδράπους. Αὐθις
δὲ

IV. 2. ἐκὼν *Cesari*. ex *Vesini* conjecit. ἔχων *Herv.* cum *manis*. 4.
εὐδικτος. *Fosf.* εὐδικτος, ut *suspiciatus* est *H. Steph.* δικτός
Reg. F. & sic *Vesunt.* ex *prima* scriptura: quod ex *δικτός* corruptum
videri potest.

4. *Philippus* quum pro-
pius terram quam ante ac-
cessisset, seque in navi ere-
xisset: *Aetolicam* nimirum,
inquit, & *theatralem oratio-
nem Alexander* habuit: sa-
tis enim scire omnes, nemi-
nem esse mortalium, qui so-
cios suos volens damnis ad-
ficiat; verum eas interdum
necessitates temporum incide-
re, ut multa illis, qui rebus
prae sunt, contra suam volun-
tatem sint necessario facien-

da. Hæc dicentem adhuc
Philippum asperius interpel-
lat *Phaenias*, oculis debilis,
& delirare ait *Philippum*:
aut bello enim vincendum esse,
aut melioribus parendum.
Tum *Philippus*, etsi malo
loco res ejus erant, confue-
tudine tamen sibi propria
non abstinuit; sed conver-
sus, adparet id quidem, in-
quit, etiam cæco. Erat enim
dicax, & ad ludendum jocose
in quosvis naturam cumpri-
mis

δὲ πρὸς τὸν Ἀλέξανδρον ἐπιστρέψας, Ἐρωτᾷς με, ^{A. V. 556.}
 Φησὶν, Ἀλέξανδρε, διὰ τί Λυσιμαχίαν προσέλαβεν; ^{Philippus dis-}
 ἵνα μὴ διὰ τὴν ὑμετέραν ὀλγωρίαν ἀνάστατος ὑπὸ ^{ceptat cum}
 Θρακῶν γένηται, καθάπερ νῦν γέγονεν, ἡμῶν ἀπα- ^{Aetolis.}
 γαγόντων τοὺς στρατιώτας διὰ τοῦτον τὸν πόλεμον,
 οὐ τοὺς Φρουρεῦντας αὐτήν, ὡς σὺ φῆς, ἀλλὰ τοὺς
 παραφυλάττοντας. Κιανοῖς δ' ἐγὼ μὲν οὐκ ἐπολέ-
 μησα, Πρυσίου δὲ πολεμοῦντος, βοηθῶν ἐκείνῳ συν-
 ἔειλον αὐτοὺς, ὑμῶν αἰτίων γενομένων. πολλὰς
 γὰρ καμῦ καὶ τῶν ἄλλων Ἑλλήνων διαπρεσβευσμέ-
 νων πρὸς ὑμᾶς, ἵνα τὸν νόμον ἄρῃτε, τὸν διδόντα
 τὴν ἐξουσίαν ὑμῖν, ἄγειν λάφυρον ἀπὸ λαφύ- ^{Spolium}
 ρου, πρῶτερον ἔφατε τὴν Αἰτωλίαν ἐκ τῆς Αἰτω- ^{de spolio}
 λίας ἀρεῖν, ἢ τοῦτον τὸν νόμον. ^{capiunt Aetoli.}

Τοῦ δὲ Τίτου θαυμάσαντος, τί τοῦτο ἐστίν; ὁ ^{V.}
 βασιλεὺς ἐπειρᾷτο διασαφεῖν αὐτῷ, λέγων, ὅτι τοῖς ^{Quid sit}
 Αἰτωλοῖς ἔθος ὑπάρχει, μὴ μόνον, πρὸς οὓς ἂν αὐ- ^{hoc, de-}
 τοί ^{clarat Philip-}
^{pus.}

mis aptam habebat. Deinde
 ad Alexandrum denuo con-
 versus: Rogas me, Alexan-
 der, inquit, quare Lyfima-
 chiam occupaverim? Nempe,
 ne per incuriam vestram a
 Thracibus deleteretur, quem-
 admodum nunc accidit, post-
 quam ego ob bellum hoc mi-
 lites inde deduxi, qui urbem
 illam non, ut tu dicis, prae-
 sidio tenebant, sed tutamen
 ipsi praestabant. Neque vero
 cum Cianiis ego bellavi; sed,
 Prusias cum iis bellanti opem
 ferens, in excindenda urbe

Cio eum juvi. Atque hoc uti
 facerem, in causa vos fuistis.
 Nam quum saepe ego ceteri-
 que Graeci per legatos vobis-
 cum egissemus, ut legem il-
 lam tolleretis, quae potesta-
 tem vobis facit capiendi
 spoliū de spolio; Aetolia
 ablatores respondistis, quam
 ut hanc legem antiquaretis.

5. Mirante Quintilio, quid
 hoc rei esset; vim legis Rex
 illi exponere adgreditur, &
 Haec, ait, consuetudo apud
 Aetolos obtinet, ut non eos
 solum,

OL. 145. 2. τοὶ πολεμῶσι, τούτους αὐτοὺς ἄγαν καὶ τὴν τούτων
 χάραν· ἀλλὰ, καὶ ἕτεροὶ τινες πολεμῶσι πρὸς
 ἀλλήλους, ὄντες Αἰτωλῶν φίλοι καὶ σύμμαχοι, μη-
 δὲν ἥτιον ἐξῆναι τοῖς Αἰτωλοῖς, ἄνευ κοινοῦ δόγμα-
 τος καὶ παρῆναι ἀμφοτέροις τοῖς πολεμοῦσι, καὶ
 τὴν χάραν ἄγαν τὴν ἀμφοτέρων. Ὡστε παρὰ μὲν
 τοῖς Αἰτωλοῖς μήτε φιλίας ὄρους ὑπάρχεν, μήτ'
 ἔχθρας· ἀλλὰ πᾶσι τοῖς ἀμφισβητοῦσι περὶ τίνος
 ἐτοίμους ἐχθροὺς εἶναι τούτους καὶ πολεμίους. Πό-
 4 θεν οὖν ἐξεστὶ τούτοις ἐγκαλεῖν νῦν, εἰ, φίλος ὑπ-
 ἀρχαν Αἰτωλοῖς ἐγὼ, Προυσίῳ δὲ σύμμαχος, ἐπρα-
 ξά τι κατὰ Κιανῶν, βοηθῶν τοῖς αὐτοῦ συμμαχοῖς;
 Το δὲ δὴ πάντων δεινότατον, οἱ ποιοῦντες ἑαυτοὺς
 ἐφαμίλλους Ῥωμαίοις, καὶ κελεύοντες ἐκχωρεῖν Μα-
 6 κεδόνας ἀπάσης τῆς Ἑλλάδος· (τοῦτο γὰρ αἰνα-
 φθέγγαζα καὶ καδύλου μὲν ἐστὶν ὑπερήφανον· οὐ
 μὴν,

Philip-
 pus ex-
 postulat
 cum
 Aetolis.

V. 2. παρῆναι ex Reisk. conjecit. scripsi. Vulgo παρ' ἀμφοτέροις, quod bene haberet si se-jaceretur verbum πολεμῶν. Max tois ad πο-
 λεμοῦσιν, ὅ καὶ ad τὴν χάραν, ex iustis adject. 6. Parenthesos
 signa adjecti momento Reiskio. Ibid. ἀναφθ. καὶ. Melius cum eodem
 καὶ ἀναφθ. καδύλου.

solum, quibuscum ipsi bellum
 gerunt, Et agros eorum, in-
 festent; sed etiam, si quando
 alii inter se bellaverint, qui
 sint Aetolorum socii Et amici,
 jus ut sit Aetolis nihilo se-
 cius, publica tantum auctori-
 tate demta, utrique bellige-
 rantium parti se adungere,
 Et ditionem utrorumque age-
 re ferre. Adeo Aetoli jura
 omnia vel amicitiae vel odii
 ignorant; sed omnibus, qui
 de re aliqua contenderint,

parati sunt inimici atque ho-
 stes. Quo igitur jure isti
 me incusare audent, si ami-
 cus Aetolorum quum essem,
 idemque Prusia socius, dum
 societate junctos mihi defen-
 do, socius aliquid in Cianos
 consului? Sed, quod longe
 omnium gravissimum est, vos,
 qui pares Romanis vos geri-
 tis, Et Gracia universa de-
 cedere Macedones jubetis:
 (quæ vox, quum sit in totum
 superba, a Romanis tamen
 pro-

μὴν, ἀλλὰ Ῥωμαίων μὲν λεγόντων ἀνεκτὸν, Αἰτωλῶν A.V.556.
 7δ' οὐκ ἀνεκτὸν) ποίας δὲ κελεύετε με, φησὶν, ἐκ-
 8χωρεῖν Ἑλλάδος, καὶ πῶς ἀφορίζειτε ταύτην; αὐ-
 τῶν γὰρ Αἰτωλῶν οὐκ εἰσὶν Ἕλληνες οἱ πλείους· τὸ
 γὰρ τῶν Ἀγραιῶν ἔθνος, καὶ τὸ τῶν Ἀποδοτῶν, ἐτι
 9δὲ τῶν Ἀμφιλόχων, οὐκ ἔστιν Ἑλλὰς. ἡ τούτων μὲν
 παραχωρεῖτε μοί;

Ταῦ δὲ Τίτου γελάσαςτος· Ἀλλὰ δὴ πρὸς μὲν VI.
 Αἰτωλοὺς ἀρκέτω μοι ταῦτ', ἔφη· πρὸς δὲ Ῥοδίοις & Attalo
 καὶ πρὸς Ἀττάλον, ἐν μὲν ἴσῳ κριτῇ, δικαιότερον ἀν-
 νομιθεῖν, τούτους ἡμῖν ἀποδιδέσθαι τὰς αἰχμαλώτους
 2ναῦς καὶ τοὺς ἀνδρας, ἥπερ ἡμᾶς τούτοις· οὐ γὰρ
 ἡμεῖς Ἀττάλῳ πρότεροι καὶ Ῥοδίοις τὰς χεῖρας ἐπε-
 3βάλομεν, οὗτοι δ' ἡμῖν ὁμολογουμένως. Οὐ μὲν,
 ἀλλὰ, σοῦ κελεύοντος, Ῥοδίοις μὲν ἀποδίδωμι τὴν
 Περσείαν, Ἀττάλῳ δὲ τὰς ναῦς καὶ τοὺς ἀνδρας τοὺς
 διασω-

8. Ἀγραιῶν. Ἀγραιῶν vulgo citatur apud Steph. Byz. 9. Ποῖ πα-
 ραχωρεῖτε μοί videntur atque verba nonnulla intercidisse.

profecta, potest tolerari; ab
 Aetolis vero, non potest:)
 ecqua tandem me Græcia ju-
 betis excedere? quibus illam
 finibus terminatis? Nam
 ipsorum quidem Aetolorum
 plerique non sunt Græci.
 Neque enim Græcia est, ubi
 sunt Agræorum, Apodoto-
 rum atque etiam Amphilo-
 chorum gentes. An igitur
 istos mihi populos concedi-
 tis?

6. Ad hæc verba quum
 non tenuisset risum Titus:

Verum ista, pergit Rex, ad-
 versus Aetolos dixisse suffi-
 ciat. Ad Rhodios & Atta-
 lum quod spectat; si apud
 æquum judicem res agatur,
 justius videatur, ut illi po-
 tius naves captas & viros
 nobis reddant, quam ut nos
 ipsis. Neque enim primi nos
 Attalum vel Rhodios laceffi-
 vimus; sed contra illi nos,
 vel confessione omnium. Quod
 si tamen tu ita jubes, Pe-
 ræam Rhodios, & naves At-
 talo cum captivis, qui super-
 sunt,

Ol. 145.2. διασωζομένους. Τὴν δὲ τοῦ Νικηφορίου καταφθεράν⁴
καὶ τοῦ τῆς Ἀφροδίτης τεμένους ἄλλως μὲν οὐκ εἰμὶ
δυνατὸς ἀποκαταστήσαι· φυτὰ δὲ καὶ κηπουροὺς
πέμψω, τοὺς φροντισύοντας θεραπέας τοῦ τέπου
καὶ τῆς αὐξήσεως τῶν ἐκκοπέντων δένδρων. Πάλιν⁵
δὲ τοῦ Τίτου γελάσαντος ἐπὶ τῷ χλευασμῷ, μετα-
βὰς ὁ Φίλιππος ἐπὶ τοὺς Ἀχαιοὺς, πρῶτον μὲν τὰς
εὐεργεσίας ἐξηριθμήσατο, τὰς ἐξ Ἀντιγόνου γεγι-
νημένας εἰς αὐτοὺς, ἔτα τὰς ἰδίας· ἐξῆς δὲ τούτοις,⁶
προσπένεγκato τὸ μέγεθος τῶν τιμῶν, τῶν ἀπινθη-
μένων αὐτοῖς παρὰ τῶν Ἀχαιῶν. τελευταῖον δ' ἀντί-
γνων τὸ περὶ τῆς ἀποστάσεως ψήφισμα, καὶ τῆς
πρὸς Ῥωμαίους μεταθέσεως· ἢ χρησάμενος ἀφορ-
μῇ, πωλὶά κατὰ τῶν Ἀχαιῶν εἰς ἀθεσίαν ἔπε καὶ
ἀχαριστίαν. ὅμως δ', ἔφη, τὸ μὲν Ἄργος ἀποδώσειν,⁸
περὶ δὲ τοῦ Κορίνθου βουλευέσεσθαι μετὰ τοῦ Τίτου.

Ταῦτα

VI. 8. τοῦ Κορίνθου. τῆς Κορίνθου *Cesari*. *invitis codd.*

*sunt, restituum. Nicepho-
rium & Veneris templum,
quæ sunt vastata, quum ne-
queam aliâs in integrum re-
stituere, plantas & hortula-
nes mittam, quibus locorum
cultura sit futura curæ, &
cesarum arborum incremen-
tum. Quum illudentis ur-
banitas Flaminio risum de-
nuo expressisset; Philippus,
translato ad Achaos sermo-
ne, beneficia primum recen-
suit, jam inde ab Antigono
in ipsos collata, deinde quæ
erant a se profecta: hono-*

*rum postea magnitudinem
exposuit, quos ab Achæis
Macedonizæ reges fuerant
consecuti: postremo decre-
tum illud recitavit, quod
Achæi de sua a Macedoni-
bus defectione & transiti-
one ad Romanos fecerant:
eaque usus occasione, inve-
ctus est graviter in eorum
perfidiam & ingratum ani-
mum. Argos tamen se red-
diturum eis dixit; de Corin-
tho cum Tito esse delibera-
rum.*

7. Hæc

Ταῦτα δὲ διαλεχθεὶς πρὸς τοὺς ἄλλους, ἤρετο ^{A.V. 356.} ^{VII.} τὸν Τίτον, φήσας, πρὸς ἐκείνον αὐτῷ τὸν λόγον ἔναι ^{Scriptas} καὶ πρὸς Ῥωμαίους· πότερον οἶεται, θεῖν ἐκχωρεῖν ^{conditio-} ^{nus petit.} ἢ ἐπύκνῃται πόλεων καὶ τόπων ἐν τοῖς Ἑλλήσιν, ἢ καὶ τούτων, ὅσα παρὰ τῶν γονέων παρεῖληφε; ² Τοῦ δ' ἀποσιωπήσαντος, ἐκ χειρὸς ἀπαντᾶν οἶοί τ' ἦσαν, ὁ μὲν Ἀρίστανος ὑπὲρ τῶν Ἀχαιῶν, ὁ δὲ Φαι- ³ νίας ὑπὲρ τῶν Αἰτωλῶν. Ἡδὴ δὲ τῆς ὥρας συγ- κλειούσης, ὁ μὲν τούτων λόγος ἐκωλύθη διὰ τὴν και- ρὸν, ὁ δὲ Φίλιππος ἡξίου, γράψαντας αὐτῷ δοῦναι ⁴ πάντας ἐφ' οἷς δεήσει γίνεσθαι τὴν εἰρήνην· μένος γὰρ ὦν, οὐκ ἔχεν μεθ' ὧν βουλευέται, βούλεσθαι δὲ διελθὼν αὐτῷ λόγον δοῦναι περὶ τῶν ἐπιταταμένων. ⁵ Ὁ δὲ Τίτος οὐκ ἀηδῶς μὲν ἤκουε τοῦ Φιλίππου ^{Titus locus} ^{in Phi-} ^{lippon.} χλευάζοντος· μὴ βουλόμενος δὲ τοῖς ἄλλοις μὴ δο- ^{καὶν}

VII. 2. Ἀρίστανος. Sic h. l. scripti libri omnes, quod in Ἀριστάνου-
τος mutavit Casaub. 4. διελθὼν ex conjec. scitijs. διελθεῖν
sunt libri omnes, ὅ ἱκνοῦνται verbo βούλεσθαι δὲ, quae ex inge-
nio primum adjecit Casaubonus. ἐλθὼν vero idem edidit, non διελ-
θὼν. Acute Reiskius: διὸ διελθεῖν αὐτῷ λ. δ.

7. Haec cum aliis locutus
Philippus, a Tito quaesivit:
(jam enim sibi cum eo *Es* cum
Romanis sermonem esse:)
Utrum iisne urbibus Graeciae
locisque decedere se aequum
censeat, quae a se ipso capta
habeat, an iis etiam, quae
a majoribus suis accipisset?
Silente Quintio, parabant
extemplo respondere Ari-
staeus quidem pro Achæis,
Phaeas vero pro Aetolis.
Sed quum tardior jam hora
Polybii Histor. T. IV.

diem clauderet, temporis an-
gustis exclusa est eorum ora-
tio. Postulavit igitur Phi-
lippus: scriptas dari sibi a
singulis conditiones, quibus
pax esset conventura: solum
enim se esse, nec habere, qui-
cum deliberet; velle vero se
reverti, ut de iis, quae impo-
rarentur, serio secum cogi-
taret. Non erat quidem
Quintio ingratum acroama,
Philippum audire facete lu-
dentem: at tamen, ne vide-
retur

Ol. 145.2. κῆν ἀντεπισκῶψαι τὸν Φίλιππον, ἔπεν οὕτως·
 Εἰκότως ἔφης Φίλιππε, μόνος εἶναι νῦν τοὺς γὰρ
 φίλους, τοὺς τὰ κρεάτιστά σοι συμβουλευσόντας,
 ἀπώλεσας ἅπαντας. Ὁ δὲ Μακεδὼν ὑπομεδιάσας
 Σαρδόνιον, ἀπεσιώπησε. Καὶ τότε μὲν ἅπαντες, γ'
 ἐγγράπτους δόντες τῷ Φιλίππῳ τὰς ἑαυτῶν προαι-
 ρήσεις ἀκολουθῶς τοῖς προειρημέναις, ἐχωρίσθησαν,
 In ῥοστή- ταξάμενοι κατὰ τὴν ἐπιούσαν εἰς Νίκαιαν πάλιν
 rum dif- ἀπαντήσεν. Τῇ δ' αὖριον οἱ μὲν περὶ τὸν Τίτον·
 fertur collo- ἦκον ἐπὶ τὸν ταχθέντα τόπον· ἐν ᾧ πάντες ἦσαν,
 quium. ὁ δὲ Φίλιππος οὐ παρεγγύνητο.

VIII. Τῆς δ' ἡμέρας ἥδη προαγούσης ἐπὶ πολὺ, καὶ
 Sero ve- σχεδὲν ἀπεγνωκότων τῶν περὶ τὸν Τίτον, παρῆν
 nie Phi- ὁ Φίλιππος δαίλης ὀψίας ἐπιφανόμενος μεθ' ὧν καὶ
 lippus. πρῶτερον· κατατετριφὼς τὴν ἡμέραν, ὡς μὲν αὐτοὺς
 ἔφη,

3. ἀντεπισκῶψαι, ὅ μοι ἔπεν, cum Reiskio contexti. Vulgo omnes
 ἀντεπισκῶψαι ὅ εἰπών: quæ seruum Casaubonus, verba μὴ
 δοκῶν ex conjecit. in μηδὲν εἰπεῖν δοκῶν mutavit. 6. ἔφη· ὅ
 deinde εἶναι momento eodem Reiskio scripti. Vulgo omnes Εἰκότως,
 ἔφη, Φίλιππε, μόνος εἶναι νῦν.

retur Philippum non vicissim
 ipse quoque cavillari, sicut:
Merito quidem, Philippe, di-
xisti, solum te nunc esse;
amicos enim omnes, qui opti-
ma tibi suggesturi erant con-
silia, sustulisti. Macedo, ubi
 Sardonium quemdam risum
 edidisset, conticuit. Tunc
 igitur, postquam singuli, quæ
 volebant, scripto essent com-
 plexi convenienter eis, quæ
 antea diximus, eaque Phi-
 lippo exhibuissent, & poste-
 ro die se iterum *Nicæam*

conventuros constituissent,
 in diversa abierunt. *Quin-*
tilius postero die ad constitu-
 tum locum, ubi omnes erant,
 venit; *Philippus* vero nullus
 venit.

8. Iam diei pars magna
 processerat, & fere jam *Quin-*
tilius venturum eum despe-
 rabat, quum *Philippus* sub
 ipsam vesperam, iisdem at-
 que ante comitatus, adparet;
 postquam diem consumsisset,
 ut quidem ipse dicebat, quum
 tam gravia imperarentur, in-
 ops

Ol. 145. a. τὸν Φίλιππον ἐκέλευσεν ἐκβαίνειν. Ὁ δὲ βασιλεὺς, 7
 παραλαβαὶν Ἀπολλόδωρον καὶ Δημοθέην, ἀπέβη.
 συμμίζας δὲ τῷ Τίτῳ διελέγετο καὶ πλείω χρόνον.
 Τίνα μὲν οὖν ἦν τὰ τότε βηθέντα παρ' ἐκατέρου, 8
 δυσχερὲς εἰπεῖν. Ἐφη δ' οὖν ὁ Τίτος μετὰ τὸ χω-
 ρισθῆναι τὸν Φίλιππον, διασαφῶν τοῖς ἄλλοις τὰ
 παρὰ τοῦ βασιλέως· Λιτωλοῖς μὲν ἀποδοῦναι Φάρ- 9
 σαλον καὶ Λάρισσαν, Θήβας δ' οὐκ ἀποδιδόναι· Ῥο-
 δίοις δὲ τῆς μὲν Περαίας παραχωρεῖν, Ἰασσοῦ δὲ
 καὶ Βαργυλίων οὐκ ἐκχωρεῖν· Ἀχαιοῖς δὲ παραδιδό-
 ναι τὸν Κόρινθον, καὶ τὴν τῶν Ἀργείων πόλιν· Ῥω- 10
 μαίοις δὲ τὰ κατὰ τὴν Ἰλλυρίδα Φάναι παραδώσεν,
 καὶ τοὺς αἰχμαλώτους πάντας· Ἀττάλῳ δὲ τὰς τε
 ναῦς ἀποκαταστήσεν, καὶ τῶν ἀνδρῶν τῶν ἐν ταῖς
 ναυμαχίαις ἀλόντων ὅσοι πάρεσι.

IX. Πάντων δὲ τῶν παρόντων δυσαρεστουμένων τῇ
 διαλύσει, καὶ φασκόντων, δεῖν τὸ κοινὸν ἐπιτάγματος
 πρῶτον

7. τῷ Τίτῳ. Articulum adjeci ex Vrb. 9. Ἰασσοῦ. Rursus Ἰασσοῦ
 Herv. cum mistis.

lippo deinde, ut in terram
 egrederetur, petit. Rex cum
 Apollodoro & Demosthene
 est egressus. Qui ubi in
 colloquium Titi venit, non
 modicum temporis spatium
 sermonem cum eo habuit.
 In eo congressu quæ fuerint
 ab utroque acta, difficile di-
 ctu est. At Quintilius certe
 post regis discessum hæc a
 Philippo dicta retulit ad so-
 cios: Aetolis Pharfalum La-
 rissamque cum reddere, The-
 bas non reddere. Rhodiis

regione, quam Peram vo-
 cant, cedere; Iasso & Barga-
 liis non excessurum. Achaïis
 non Argis modo, sed etiam
 Corintho cessurum. Romanis
 polliceri, totam Illyrici oram
 traditurum & omnes capti-
 vos. Attalo naves restitutu-
 rum, & ex iis, qui praliis
 navalibus fuissent capti, quot-
 quot eorum superessent.

9. Hæ conditiones pacis
 quum nulli omnium place-
 rent partium, dicerentque,
 ante omnia faciendum esse
 regi,

πρῶτον ποιῆν· (τοῦτο δ' ἦν, ἀπάσης ἐκχωρεῖν τῆς Ἀ. V. 356.
 Ἑλλάδος·) εἰ δὲ μὴ, διότι τὰ κατὰ μέρος μάταια
 2 γίγνεται καὶ πρὸς οὐδέν· θεωρῶν ὁ Φίλιππος τὴν
 ἐν αὐτοῖς ἀμφισβήτησιν, καὶ δεδιὼς ἅμα ταῖς κατη-
 γορίαις, ἡξίου τὸν Τίτον ὑπερθεῖναι τὴν σύνοδον εἰς
 τὴν αὐρίον, διὰ τὸ καὶ τὴν ὥραν εἰς ὅψε συγκλείειν·
 ἢ γὰρ πείσειν, ἢ πεισθίσεναι τοῖς παρακαλουμένοις.
 3 Τοῦ δὲ συγχωρήσαντος, ταξάμενοι συμπορεύεσθαι Collo-
 πρὸς τὸν κατὰ Θρόνιον αἰγιαλόν, τότε μὲν ἐχωρί- quium ad
 θησαν· τῇ δ' ὕστεραίᾳ πάντες ἦκον ἐπὶ τὸν ταχθέν- Thro-
 4 τας τόπον ἐν ὥρᾳ. Καὶ βραχεία διαλεχθεὶς ὁ Φί-
 λιππος, ἡξίου πάντας, μάλιστα δὲ τὸν Τίτον, μὴ
 διακόψαι τὴν διάλυσιν, τῶν γε δὴ πλείστων εἰς συμ-
 5 βατικὴν διάθεσιν ἡγμένων· ἀλλ' εἰ μὲν ἐνδέχεται,
 δι' αὐτῶν συμφώνους γενέσθαι περὶ τῶν ἀντιλεγόμε-
 νων· εἰ δὲ μὴ, πρεσβεύσειν ἔφη πρὸς τὴν σύγκλη-

B 3

τον,

IX. 5. δι' αὐτῶν. δι' αὐτῶν *Casab. invitis mistis.*

*regi, quod consilium univer-
 sum imperaverat, (id autem
 erat, ut tota decederet Gra-
 cia;) idque nisi faceret, ina-
 nes Es nullius plane fructus
 istas de singulis rebus pallio-
 nes futuras: ut vidit Philip-
 pus illorum inter se conten-
 tiones, simul veritus paratas
 in se criminationes, petit
 a Quintio, ut rem totam
 in crastinum differret, quum
 praesertim ingruens vespera
 diem jam clauderet: profe-
 cto enim aut persuasurum se,
 aut persuaderi sibi possurum,
 ut conditiones acciperet. Ad-
 nuente Quintio, litus ad*

*Thronium destinatur ad con-
 veniendum, atque ita solvi-
 tur colloquium. Postero die
 ad constitutum locum matu-
 re veniunt omnes. Ibi Phi-
 lippus, locutus pauca, &
 omnes, qui aderant, & ma-
 xime Quintium rogare, ne
 institutam pacificationem ab-
 rumperent, quando plerorum-
 que animi ad pacis Es concor-
 diae studium jam essent addu-
 cti: verum de iis, quae in
 controversia versarentur, si
 fieri ulla ratione posset, per
 se convenirent: sin hoc non
 posset, legatos dixit se Ro-
 mam ad senatum missurum,
 Es vel*

Ol. 145. 2. τον, καὶ κείνην πέσειν περὶ τῶν ἀμφισβητουμένων, ἢ ποιήσεν ὁ τι ποτ' ἂν ἐπιτάτῃ. Ταῦτα δ' αὐτῷ 6 προτεινόντος, οἱ μὲν ἄλλοι πάντες ἔφασαν, δεῖν πράττειν τὰ τοῦ πολέμου, καὶ μὴ προσέχεν τοῖς ἀξιουμένοις. Ὁ δὲ τῶν Ῥωμαίων στρατηγός, οὐκ 7 ἀγνοεῖν μὲν οὐδ' αὐτὸς, ἔφη, διότι τὸν Φίλιππον οὐκ εἰκός ἐστι ποιῆσαι τῶν παρακαλουμένων οὐδέν· τῷ 8 δ' ἀπλῶς μηδὲν ἐμποδίζεν τὰς σφετέρας πράξεις τὴν αἰτουμένην χάριν ὑπὸ τοῦ βασιλέως, ἐκποεῖν, ἔφη, χαρίζεσθαι. κυρωθῆναι μὲν γὰρ οὐδ' ὥς εἶναι 9 δυνατὸν οὐδὲν τῶν νῦν λεγομένων ἀνευ τῆς συγκλήτου· πρὸς δὲ τὸ λαβεῖν πῆραν τῆς ἐκείνων γνώμης εὐφυῶς ἔχεν· τὸν ἐπιφερόμενον καιρόν. Τῶν γὰρ 10 στρατοπέδων οὐδ' ὥς δυναμένων οὐδὲν πράττειν διὰ τὸν χειμῶνα, τοῦτον ἀποδέσθαι τὸν χρέον εἰς τὸ πρόσανεγκεῖν τῇ συγκλήτῳ περὶ τῶν προσπιπτόντων, οὐκ ἄθετον, ἀλλ' οἰκεῖον εἶναι πᾶσι.

Res rejicitur ad senatum Rom.

Ταχὺ

Es vel persuasurum patribus, ut ea sibi concederent, de quibus esset contentio, vel quas-cunque senatus dedisset leges pacis, accepturum. Hanc conditionem ferente rege, ceteri omnes bellum dixerunt esse parandum, neque rationem postulatorum ejus habendam. At Romanus imperator, ne se quidem ignorare, ait, parum esse simile veri, Philippum ullam earum rerum, quæ ab ipso petebantur, esse concessurum: quoniam tamen nihil quidquam suis inceptis noceret petitio,

cujus veniam sibi dari Philippus peteret, licere hoc illi concedere. Nam ne sic quidem firmari quidquam eorum posse, quæ nunc agerentur, absque auctoritate senatus; ad explorandam vero patrum voluntatem opportunam esse instantem tempestatem. Nam quum per hiemem nihil nec alioquin exercitus possint agere; non alienum, sed potius cunctorum rationibus conveniens esse, ut hoc quasi seponatur tempus, quo de præfenti rerum statu ad senatum referatur.

10. Omni-

Ταχὺ δὲ συγκαταθεμένων ἀπάντων, διὰ τὸ
 θεῶν τὸν Τίτον οὐκ ἀλλότριον ὄντα τῆς ἐπὶ τὴν
 σύγκλητον ἀναφορᾶς· ἔδοξε συγχωρεῖν τῷ Φιλίπ-
 πῳ, πρεσβεύειν εἰς τὴν Ῥώμην, ὁμοίως δὲ καὶ παρ'
 αὐτῶν πέμπειν ἐκάστους πρεσβευτάς, τοὺς δια-
 λεχθησομένους τῇ συγκλήτῳ καὶ κατηγορήσοντας
 τοῦ Φιλίππου. Τοῦ δὲ πράγματος τῷ Τίτῳ τοῦ
 κατὰ τὴν σύλλογον κατὰ νοῦν καὶ κατὰ τοὺς ἐξ
 ἀρχῆς διαλογισμοὺς προκεχωρηκότος, παραυτίκα
 τὸ συνεχὲς τῆς ἐπιβολῆς ἐξέφανε, τὰ τε καὶ αὐ-
 τὸν ἀσφαλιζόμενος ἐπιμελῶς, καὶ πρόλημμα τῷ
 Φιλίππῳ ποιῶν οὐδέν. Δοὺς γὰρ ἀνοχὰς διμήνους
 αὐτῷ, τὴν μὲν πρεσβείαν τὴν εἰς τὴν Ῥώμην ἐν τού-
 τῳ τῷ χρόνῳ συντελεῖν ἐπέταξε· τὰς δὲ Φρουράς
 ἐξάγειν παραχεῖμα, τὰς ἐκ τῆς Φωκίδος καὶ Λο-
 κρίδος, ἐκέλευσε. Διετάξατο δὲ καὶ περὶ τῶν ἰδίων
 συμμάχων Φιλοτίμως, ἵνα κατὰ μηδέναι τρόπον μη-
 δὲν εἰς αὐτοὺς ἀδίκημα γένηται κατὰ τοῦτον τὸν

B 4

χρόνον

10. Omnibus in Quintiū
 sententiam cito concedenti-
 bus, quod a consilio refe-
 rendi cuncta ad senatum non
 abhorre ipsum intellige-
 rent; placuit, concedere Phi-
 lippo, ut legatos Romam mit-
 teret: simul etiam placuit,
 ut singuli legatos e suis eo-
 dem mitterent, qui cum se-
 natu agerent, Et Philippum
 accusarent. Ita quum ex
 animi sententia, ut a princi-
 pio cogitaverat, colloquii ne-
 gotium Quintiō successisset;
 orsa deinceps sua sine mora

ulla pertexebat, & securitati
 suæ cum cura prospiciens,
 & Philippo nihil prorsus,
 quo res ejus meliores fie-
 rent, neque prærogativam
 ullam largiens. Nam indu-
 cias in duos menses illi con-
 cedens, præcepit, ut intra
 id tempus legationem Romam
 absolveret; simulque jussit,
 ut præsidia Phocide ac Locri-
 de extemplo deduceret. Sum-
 moque pariter studio sociis
 populi Romani cavit, ne per
 induciarum tempus ulla a
 Macedonibus injuria quacumi-
 que

Ol. 145. 2. χρέον ὑπὸ Μακεδόνων. Ταῦτα δὲ ποιήσας πρὸς 6
 τὸν Φίλιππον ἔγγραπτα, λοιπὸν αὐτὸς ἤδη δι' αὐ-
 τοῦ τὸ προκαείμενον ἐπετέλει. Καὶ τὸν μὲν Ἀμύναν 7
 δρὸν εἰς τὴν Ῥώμην ἐξέπεμπε παραχρῆμα, γινώσκων
 αὐτὸν εὐάγωγον μὲν ὄντα, καὶ βραδίας ἐξακολουθή-
 σοντα τοῖς ἐκὲ φίλοις, ἐφ' ὅποτέρᾳ αὖν ἄγῳσιν αὐ-
 τὸν, Φαντασίαν δὲ ποιήσοντα καὶ προσδεκίαν διὰ τὸ
 τῆς βασιλείας ὄνομα. μετὰ δὲ ταῦτον ἐξέπεμπε 8
 τοὺς παρ' αὐτοῦ πρέσβεις, Κρίττον τε τὸν Φάβιον,
 ὃς ἦν αὐτῶ τῆς γυναικὸς ἀδελφιδεὺς, καὶ Κρίντον
 Φολοῦιον, σὺν δὲ τούτοις Ἀππίον Κλαυδίον ἐπικα-
 λούμενον Νέρωνα. Παρὰ δὲ τῶν Αἰτωλῶν ἐπίσ- 9
 βευον Ἀλέξανδρος Ἴσιος, Δαμόκριτος Καλυδώνιος,
 Δικαίαιρχος Τριχωνεύς, Πολέμαρχος Ἀρσινεὺς,
 Λάμιος Ἀμβρακιώτης, Νικόμαχος Ἀκαρναῖν· τῶν 10
 δ' ἐκ Θουρίου πεφυγόντων, κατοικούντων δ' ἐν Ἀμ-
 βρακίᾳ,

X. 8. Φολοῦιον. Sic Herv. cum multis. Φούλβιον edidit Casaub.
 9. Τριχωνεύς tenui ex edit. Gron. & Ern. Sic & alibi fuerat scri-
 bendum. Τριχωνεύς edit libri nostri. Τριχωνεύς b. l. Casaub.
 10. Θουρίου. Alii Θουρίου.

que ratione eis inferretur. Atque hæc induciarum cum Philippo, pacta quum scripto curasset comprehendi, de cetero suum ipse propositum per se exsequebatur. Igitur qui sciret, Amyndrum ingenio esse admodum flexili, nec difficulter amicis, quos ipse Quintius Romæ habebat, obsecuturum, in utramvis partem ducere illum vellet, eundemque ob nomen regium speciem aliquam legationi adjecturum, & magnam hominum opinionem

concitaturum, Romam e vestigio eum misit. Post hunc legatos a se misit Q. Fabium, (is uxori Quintii sororis filius erat) & Q. Fulvium, & cum his Appium Claudium, cognomine Neronem. Aetolorum nomine legationem obierunt isti, Alexander Isius, Damocritus Calydonius, Dicaearchus Trichoniensis, Polemarchus Arsinensis, Lamius Ambraciotæ, Nicomachus Acarnan. Eorum nomine, qui Thurio aufugerant, & in Ambracia jam

Legati
 mittun-
 tur Ro-
 mam.

Βρακία, Θεόδωτος Φεραῖος, Φυγάς ἐκ Θετταλίας, A.V.556.

11 κατοικῶν δ' ἐν Στρατῶ· παρὰ δὲ τῶν Ἀχαιῶν Ξενοφῶν Αἰγινεύς, παρὰ δὲ τοῦ βασιλέως Ἀττάλου μένος Ἀλέξανδρος, παρὰ δὲ τοῦ δήμου τῶν Ἀθηναίων εἰ περὶ Κηφισόδωρον.

Οὗτοι δὲ παρεγγεήθησαν εἰς τὴν Ῥώμην πρὸ τοῦ ^{XI.} τὴν σύγκλητον διαλαβεῖν ὑπὲρ τῶν εἰς τοῦτον τὸν ^{Græco-} ^{tum le-} ^{gati ad} ^{Roma-} ^{nium.} ἐνιαυτὸν καθεσταμένων, πότερον ἀμφοτέρους ὑπάτους εἰς τὴν Γαλατίαν, ἢ τὸν ἕτερον αὐτῶν δεήσει πέμψεν ἐπὶ Φίλιππον. πεπεισμένων δὲ τῶν Τίτου Φίλων, μένεν τοὺς ὑπάτους ἀμφοτέρους κατὰ τὴν Ἰταλίαν διὰ τὸν ἀπὸ τῶν Κελτῶν φόβον, ἐσσελθόντες εἰς τὴν σύγκλητον πάντες, κατηγέρουν ἀποτόμως τοῦ Φιλίππου. Τὰ μὲν οὖν ἄλλα παραπλήσια τοῖς καὶ πρὸς αὐτὸν τὸν βασιλέα πρότερον εἰρημένοισι ἦν· τοῦτο δ' ἐπιμελῶς ἐντίκτεν ἐπειρῶντο τῇ συγκλήτῳ πάντες, διότι, τῆς Χαλκίδος καὶ τοῦ Κορίνθου καὶ τῆς Δημητριάδος ὑπὸ τῷ Μακεδόνι τατ-

B 5

τομέ-

jam habitabant, Theodotus Pheræus, e patria Theffalia extorris, Strati inquilinus. Ab *Achæis* missus est Xenophon Aegienfis: ab rege *Attalo*, Alexander solus: ab *Atheniensium* civitate, Cephisodorus cum aliis.

11. Hi Romam prius venerunt, quam de provinciis magistratuum anni præsentis quidquam decrevissent patres, utrumne ambo Consules in Galliam essent mittendi, an eorum alter adver-

sus Philippum. Postquam deinde certo compererant Quintii amici, ambos Consules tumultus Gallici caussa in Italia mansuros; *legati* omnes in senatum venerunt, acriter *Philippum accusantes*. Ac cetera quidem eorum oratio similis ei fuit, quam apud regem ipsum antea habuerant; illud vero unum impense studuerunt, ut patrum animis hanc opinionem ingenerarent, si *Chalcis*, *Corinthus* & *Demetrias a Macedone*

OL. 145.2. τομένων, οὐχ εἶν τε τοὺς Ἕλληνας ἔννοιαν λαβεῖν
ἐλευθερίας. ὁ γὰρ αὐτὸς Φίλιππος ἔπε, τοῦτο καὶ ὁ
Compe-
des Græ-
ciæ.
λίαν ἀληθὲς ἔφασαν ὑπάρχειν· ὅς ἔφη τοὺς περὶ-
ρημένους τέπους ἔναι πέδας Ἑλληνικάς, ἐρῶς ἀπο-
φανόμενος. οὔτε γὰρ Πελοποννησίους ἀναπνεῦσαι
δυνατὸν, ἐν Κορίνθῳ βασιλικῆς φρουρᾶς ἐγκαθημέ-
νης· οὔτε Λοκροὺς καὶ Βοιωτοὺς καὶ Φωκέας θαρσῆ-
σαι, Φιλίππου Χαλκίδα κατέχοντος καὶ τὴν ἄλλην
Εὐβοίαν· οὐδὲ μὲν Θετταλοὺς, οὐδὲ Μάγνητας δύνα-
τον ἐναύσαθαι τῆς ἐλευθερίας οὐδέποτε, Δημητριά-
δα Φιλίππου κατέχοντος καὶ Μακεδόνων. Διὸ καὶ
τὸ παραχωρεῖν τῶν ἄλλων τέπων τὸν Φίλιππον,
φαντασίαν ἔναι, χάριν τοῦ τὸν παρόντα καιρὸν ἐκ-
φυγεῖν· ἢ δ' αὖν ἡμέρᾳ βουλευθῇ, βραδίως πάλιν ὑφ'
αὐτὸν ποιήσεσθαι τοὺς Ἕλληνας, εἰάν κρατῇ τῶν
περὶρημένων τέπων. Διόπερ ἡξίουσιν τὴν σύγκλητον,
ἢ τούτων τῶν πόλεων ἀναγκάσαι τὸν Φίλιππον ἐκ-
χωρεῖν,

XI. 7. Verbum ἐναύσαθαι ut suspensum notatur in cod. Aug. ἐγγε-
σαθαι prout scribendum.

cedone tenerentur, non posse
Græcos ne cogitare quidem de
libertate. Verissimum enim
esse illud Philippi verbum,
quando commemorata loca
compedes dixit esse Græ-
ciæ: Et recte sane ita illum
pronunciassē. Nam neque Pe-
loponnesios respirare posse,
quamdiu Corintho regum
praesidium insidebit; neque
Locros & Boeotos atque Pho-
ceus mutire ausuros, dum
Chalcidem Philippus tenebit
& reliquam Eubœam: neque
vero Thessalos aut Magnes

vel levem saltem gustum ali-
quem libertatis posse unquam
percipere, quamdiu Philip-
pus & Macedones Demetria-
dem in potestate sint habituri.
Quod igitur aliis locis cessu-
rum se Philippus diceret, ad
speciem hoc solum fieri, ut
praesens periculum effugiat:
quo vero die primum volun-
tas eum ceperit, Græcos eum,
locorum quæ diximus potien-
tem, denuo sibi fore subiectu-
rum. Propterea senatum
obsecrabant, ut vel excedere
illis oppidis Philippum coge-
ret,

- χωρεῖν, ἢ μένειν ἐπὶ τῶν ὑποκειμένων, καὶ πολεμεῖν. A.V. 556.
Græco-
rum le-
gati ad
senatum
Rom.
- 10 ἐξέφωμένως πρὸς αὐτόν. Καὶ γὰρ ἠνῶθαί τὰ μέγιστα τοῦ πολέμου, τῶν τε Μακεδόνων πρηνότημιν δις ἤδη, καὶ κατὰ γῆν πλείστων αὐτοῖς χορηγῶν
- 11 ἐκδοῦσάπανημένων. Ταῦτα δ' εἰπόντες, παρεκάλουν, μήτε τοὺς Ἕλληνας ψεῦσαι τῶν περὶ τῆς ἐλευθερίας ἐλπίδων, μήθ' ἑαυτοὺς ἀποστερεῖν τῆς καλλίστης
- 12 ἐπιγραφῆς. Οἱ μὲν οὖν παρὰ τῶν Ἑλλήνων πρέσβεις ταῦτα καὶ τούτοις παραπλήσια διελέχθησαν. Οἱ δὲ παρὰ τοῦ Φιλίππου παρεσκευάσαντο μὲν ὡς ἐπὶ πλεῖον πεισόμενοι τοὺς λόγους, ἐν ἀρχαῖς δ' Philippi
legati.
- 13 εὐθὺς ἐκωλύθησαν. Ἐρωτηθέντες γὰρ, εἰ παραχωροῦσι Καλκίδος καὶ Κορίνθου καὶ Δημητριάδος, ἀπ᾽ ὧν μνημεῖον ἔχεν περὶ τούτων ἐντολήν.
- 14 οὗτοι μὲν οὖν ἐπιτιμηθέντες, οὕτω κατέπαυσαν τὸν λόγον.

Ἡ δὲ

10. ἠνῶσα ex conject. Visum est, in ejus cod. erat ἠνῶσα. Nostri cum Herz. ἠνῶσα, præter Reg. G. in quo αἰνῶσα. Placeret ἀνῶσα. Ibid. καὶ κατὰ γῆν. Forset καὶ τῶν κατὰ γῆν. Sed cum Reiskio malim καὶ κατὰ γῆν, καὶ κατὰ θάλασσαν, καὶ τῶν πλείστων &c. Sic Casaub. in versf. & mari & terra devictis Macedonibus, & plerisque comitantibus absumtis.

ret, vel in proposito maneret Et cum eo totis viribus bellum gereret. Iam enim belli partem maximam esse confestim, his ante devictis Macedonibus, Et plerisque comitantibus, quos suppeditare eis terra posset, absumtis. Preces secundum ista adjiciebant, ne spem libertatis, quam Græcis fecissent, irent destitutum, neve pulcherrimi tituli gloriam sibi met ipsi in-

viderent. Et Græcorum quidem legati hæc similiaque his alia disseruerunt. At Philippi legati longiorem orationem exorsi, statim a principio sunt impediti. Interrogati namque, cessurine essent Chalcide, Corintho, Et Demetriade? mandatum de his ullum se accepisse negarunt. Atque ita a patribus objurgati, finem dicendi fecerunt.

12. Se-

Ol. 145.2. 'Η δὲ σύγκλητος τοὺς μὲν ὑπάτους ἀμφοτέρους
 XII. εἰς Γαλατίαν ἐξαπέστειλε, καθάπερ ἐπάνω προεῖ-
 Conti- πα· τὸν δὲ πρὸς τὸν Φίλιππον πόλεμον ἐψηφίσατο
 nuatur bellum κατὰμονον εἶναι, δοῦσα τῷ Τίτῳ τὴν ἐπιτροπὴν
 cum Phi- ὑπὲρ τῶν Ἑλληνικῶν. Ταχὺ δὲ τούτων εἰς τὴν Ἑλλά- 2
 ippo. δα διασαφηνέντων, ἐγγόνοι τῷ Τίτῳ πάντα κατὰ
 Quinctio προτα- τοῦν, ἐπὶ βραχὺ μὲν καὶ ταυτομάτου συνεργήσαντες,
 tur im- τὸ δὲ πολὺ διὰ τῆς αὐτοῦ πρενοίας ἀπάντων κεχει-
 perium. ρισμένων. Πάνυ γὰρ ἀγγίχουσ, εἰ καὶ τις ἕτερος 3
 'Ρωμαίων, καὶ ὁ πρесеσημένος ἀνὴρ γέγονεν. οὕτω γὰρ 4
 εὐστόχως ἐχείριζε καὶ νουεχῶς οὐ μόνον τὰς κοινὰς
 ἐπιβολὰς, ἀλλὰ καὶ τὰς κατ' ἰδίαν ἐντεύξεις, ὥδ'
 ὑπερβολὴν μὴ καταλιπεῖν. Καί τοι καὶ νῆς ἦν κα- 5
 μιδῇ, πλείω γὰρ τῶν τριάκοντα ἐτῶν οὐκ ἔχε· καὶ
 πρῶτος εἰς τὴν Ἑλλάδα διαβεβήκει μετὰ στρατο-
 πέδων.

(II.) Non

XII. 1. κατὰμονον ex con]. Virgini est. κατὰ νόμον Herod. cum iustis.

12. Senatus, Consulibus ambobus, ut supra dixi, in Galliam proficisci iussis, ut duraret bellum cum Philippo, decrevit, & rerum Græcarnicarum arbitrium T. Quinctio permisit. Cujus rei nuncius quum celeriter in Græciam esset adlatus, mirifice omnia Tito ex animi sententia succedebant, fortuna quidem ejus consilia nonnihil adjuvante, sed multo magis, quod singulari prudentia omnia essent ab ipso admi-

nistrata. Nam si quis alius Romanorum, hic profecto vir sollers cum primis fuit. Adeo enim dextre sciteque & prudenter non solum in publicis inceptis se gerebat, verum etiam in privatis congressibus, ut nihil posset magis. Et tamen juvenis admodum erat; nam annorum triginta major tum non fuit: idemque primus Romanorum cum exercitu in Græciam trajecerat.

(II.) Ex-

(II.) *Non fuit Proditor ARISTÆNVS, Achaos a societate Philippi ad amicitiam Romanorum traducens.* A.V.556.

✠ ✠ ✠
 "Εμοι γε πολλὰ κίς μὲν καὶ ἐπὶ πολλοῖς θάυμα- XIII.
 ζεν ἐπέρχεται τῶν ἀνθρώπων ἀμαρτημάτων, μά- ^{Prodito-}
 ριστα δ' ἐπὶ τῷ κατὰ τοὺς προδότας. διὸ καὶ βού- ^{ris nomen}
 λομαι τὰ πρίποντα τοῖς καιροῖς διαλεχθῆναι περὶ non te-
 3 αὐτῶν. Καίτοι γε οὐκ ἀγνοῶ, διότι διδασκόμενον ὁ ^{mere con-}
 τόπος ἔχει τι καὶ δυσπαράγραφον. τίνα γὰρ ὡς ^{feren-}
 ἀληθῶς προδότην δεῖ νομίζειν, εὐ εἰδὶον ἀποφύνα- ^{dum.}
 4 θαι. Δῆλον γὰρ, ὡς οὔτε τοὺς ἐξ ἀκεραίου συμ-
 πειθεμένους τῶν ἀνδρῶν πρὸς τινὰς βασιλεῖς ἢ θυ-
 νάστας κοινωνεῖν πραγμάτων, εὐθέως προδότας νο-
 5 μιστεῖν· οὔτε τοὺς κατὰ τὰς περιστάσεις μετατι-
 θέντας τὰς αὐτῶν πατρίδας ἀπὸ τινων ὑποκειμέ-
 νων πρὸς ἑτέρας φιλίας καὶ συμμαχίας, οὐδὲ τοῦ-

τους.

XIII. 1. "Εμοι γε cum Reisk. currend. ἐμολ ἴστε erat in ms. ἐμολ
 ἴστα edidit Volef. sed molnerat ἐμολ δὲ. 4. κοινωνεῖν. κοινωνίαν
 erat in mto; quod probens Gronov. praecidens συμπαῖθον. in συν-
 τιθεῖν mutandum censuit. 5. τὰς περιστάσεις. Articulum adieci
 ex Snida.

(II.) *Excerptum Valesianum.*

✠ ✠ ✠
 13. Mihi quidem fixpenu-
 mero mirari subit hominum
 in multis rebus ignorantiam;
 sed maxime in eo, quod ad
 proditores spectat. Quam-
 obrem operæ pretium fore
 arbitror, de iis pro tempore
 ac loco disserere. Atque
 hunc locum iudicatu & ex-
 plicatu difficilem esse, equi-
 dem non ignoro: qui enim
 revera proditor sit existiman-
 dus, definire haud facile est.
 Etenim satis constat, neque
 eos viros, qui, rebus inte-
 gris, ad societatem cum re-
 gibus quibusdam aut princi-
 pibus ineundam adduci sese
 patiuntur, neque item eos,
 qui ob temporum necessita-
 tem cives suos ab amicitia
 ac societate jam constituta
 ad nova foedera cum aliis
 ferienda traducunt, prodito-
 res statim esse habendos.
 Multum

Ol. 145. 2. τους. πολλοὺ γε δὲ· ἐπεὶ τοι γε πολλοῖς οἱ τοιοῦ-6
 ται τῶν μεγίστων ἀγαθῶν γεγένασιν αἰτίαι ταῖς
 ἰδίαις πατρίσιν. Ἴνα δὲ μὴ πέρηθεν τὰ παρα-7
 δέγματα φέρωμεν, ἐξ αὐτῶν τῶν ἐνεστώτων βεβόηως
 ἔσται τὸ λεγόμενον κατανοεῖν. Εἰ γὰρ μὴ σὺν και-8
 ρῷ τότε μετέρριψε τοὺς Ἀχαιοὺς Ἀρίσταινος ἀπὸ
 τῆς Φιλίππου συμμαχίας πρὸς τὴν Ῥωμαίων, φα-
 νερῶς ἀρδὴν ἀπολώλει τὸ ἔθνος. νῦν δὲ, χωρὶς τῆς9
 παρ' αὐτὸν τὸν καιρὸν ἀσφαλείας ἐκάστοις περιγε-
 νομένης, αὐξήσεως τῶν Ἀχαιῶν ὁμολογουμένως ὁ
 προεξημένος ἀνὴρ, καέκκειν τὸ διαβύλιον, αἰτίος
 ἐδόκει γεγενῆσθαι. διὸ καὶ πάντες αὐτὸν οὐχ ὡς προ-10
 δότην, ἀλλ' ὡς εὐεργέτην καὶ σωτῆρα τῆς χάρας
 ἐτίμων. Ὁ δ' αὐτὸς ἂν εἴη λόγος καὶ περὶ τῶν11
 ἄλλων, ὅσοι κατὰ τὰς τῶν καιρῶν περιστάσεις τὰ
 παραπλήσια τούτοις πολιτεύονται καὶ πράττουσιν.

ἦΗ,

6. τῶν μεγίστων. Et hunc artic. quum vulgo abesset, ex Saïda recepi.
 8. Ἀρίσταινος scripti pro Ἀρισταίνετος, quod vulgo b. l. legi-
 batur.

Multum certe abest. Quippe huiusmodi homines sæpe maximorum bonorum civibus suis auctores fuere. Ac ne longius exempla repetamus, ex his, quæ præ manibus nunc habemus, id facillime perspicitur. Nisi enim *Aristæus* ab *Philippi* societate Achæos ad amicitiam populi Romani opportune tunc traduxisset, actum erat de gente Achæorum. At nunc, præter securita-

tem, quam singulis Achæis ea tempestate præstitit, inter omnes constat, ei viro atque huic ejus consilio incrementum rei publicæ Achæorum deberi. Itaque is non ut proditor, sed ut optime meritis ac servator gentis, ab omnibus colebatur. Idemque de aliis pariter fuerit dicendum, qui, pro rerum ac temporum necessitate, eadem in republica præstant.

14. Quare

Ἡ καὶ Δημοφθίνην κατὰ ποδᾶ τις ἂν ἐπαινέ-
 σας, ἐν τούτῳ μίμψαιτο, διότι πικρότατον ὄνειδος
 τοῖς ἐπιφανεστάταις τῶν Ἑλλήνων ἐκῇ καὶ ἀκρίτως
 2 προσέριψε· φήσας, ἐν μὲν Ἀρκαδίᾳ τοὺς περὶ
 Κερκιδᾶν καὶ Ἰερώνυμον καὶ Εὐκαμπίδαν προδότας
 γενέσθαι τῆς Ἑλλάδος, ὅτι Φιλίππῳ συνεμάχουν·
 3 ἐν δὲ Μεσσήνῃ τοὺς Φιλιάδου παῖδας, Νέωνα καὶ
 Θρασύλοχον· ἐν Ἀργεὶ δὲ τοὺς περὶ Μύρτιν καὶ
 4 Τελεδάμην καὶ Μνασίαν. παραπλησίως ἐν Θεττα-
 λίᾳ μὲν τοὺς περὶ Δάσχον καὶ Κινίαν· παρὰ δὲ
 5 Βοιωτοῖς τοὺς περὶ Θεογείτονα καὶ Τιμόλαν. σὺν δὲ
 τούτοις καὶ πλείους ἑτέρους ἐξηρίθμηται, κατὰ πέ-
 λιν ὀνομάζων· καίτοι γε πάντων μὲν τῶν παρερημέ-
 νων αἰδῶν πολὺν ἔχοντων λόγον καὶ φαινόμενον
 ὑπὲρ τῶν καθ' αὐτοὺς δικαίων, πλεῖστον δὲ τῶν ἐξ
 6 Ἀρκαδίας καὶ Μεσσήνης. Οὗτοι γὰρ, ἐπισπασάμε-
 νοι Φίλιππον εἰς Πελοπόννησον, καὶ ταπεινώσαντες

Λακε-

XIV. 2. Εὐκαμπίδαν. Εὐκαλπίδαν vulgo apud Demosth. 3. Μνα-
 εῖαν. Reſtini Μνασίαν ibid. 4. Τιμόλαν. Τιμόλαον ibidem.

14. Quare etiam Demo- in Thessalia; apud Boeotos
 sthenes, vir alioqui maxima autem Theogitonem ac Ti-
 laude dignus, in hac parte molaum, proditores Græciæ
 reprehendendus utique vi- fuisse dixit, eo quod Philip-
 deatur, quod viris totius pi societatem essent amplexi.
 Græciæ celeberrimis teme- Eodemque modo alios com-
 re & absque discrimine tur- plures ex singulis civitatibus
 pissimi criminis notam in- nominatim recenset; tamet-
 ussit. Etenim Cercidam & si omnes illi multis & gra-
 Hieronymum & Eucampidam visissimis rationibus factum
 in Arcadia; Messenæ Philia- suum defendere possint, at-
 dis filios, Neonem & Thra- que in primis Arcades ac
 sylochum; Argis Myrtim & Messenii. Namque hi, ac-
 Teledamum & Mnasiā; pa- cito in Peloponnesum Phi-
 riterque Daochum ac Cineam lippo, cum Lacedæmonios de-

A.V. 356.
 XIV.
 Demo-
 sthenes
 multos
 inmerito
 prodito-
 res no-
 minavit.

Ol. 145. 2.
Iniquus
Demo-
sthenes.

Λακεδαιμονίους, πρῶτον μὲν ἐποίησαν ἀναπνεῦσαι καὶ λαβεῖν ἐλευθερίας ἔννοιαν πάντας τοὺς τὴν Πελοπόννησον κατοικοῦντας· ἔπειτα δὲ, τὴν χώραν ἀνακομισάμενοι καὶ τὰς πόλεις, αἷς παρέβητο Λακεδαιμόνιοι κατὰ τὴν εὐκαιρίαν Μεσσηνίων, Μεγαλοπολιτῶν, Τεγεατῶν, Ἀργείων, ἤϋξησαν τὰς ἐαυτῶν πατρίδας ὁμολογουμένως· ἀνθ' ὧν οὐ πολεμῆν ὤφειλον Φιλίππῳ καὶ Μακεδόνι, ἀλλὰ πάντα κατὰ δύναμιν ἐνεργεῖν, ὅσα πρὸς δόξαν καὶ τιμὴν ἀνῆκεν. Εἰ μὲν οὖν ταῦτ' ἐπρατίον, ἡ Φρουρὰν παρὰ Φιλίππου δεχόμενοι ταῖς πατρίσιν, ἡ καταλύοντες τοὺς νόμους ἀφηρεῦντο τὴν ἐλευθερίαν καὶ παρέβησαν τῶν πολιτῶν, χάριν τῆς ἰδίας πλεονεξίας ἢ δυναστείας· ἄξιοι τῆς προσηγορίας ἦσαν ταύτης. εἰ δὲ, τηρεῦντες τὰ πρὸς τὰς πατρίδας δίκαια, κρίσεις πραγμάτων διεφύροντο, νομίζοντες οὐ ταῦτ' οὐ συμφέρον Ἀθηναίοις εἶναι καὶ ταῖς ἐαυτῶν πόλεσιν·
οὐ

3. ἐνεργεῖν. Forf. συνεργεῖν. Reisk.

depressissent, primum quidem id effecerunt, ut universi Peloponnesii respirare & libertatis speciem aliquam concipere possent: deinde, recuperato agro atque oppidis & urbibus, quas Spartani, cum potentia valerent, Messeniis, Megalopolitanis, Tegeatibus atque Argivis eripuerant, rebus suarum patriarum maximum incrementum adtulere. Pro quibus sane meritis æquum erat, non ut Philippo ac Macedonibus bellum inferrent, sed

potius, ut pro virili parte honori illius & gloriæ fervirent. Quod si id præstitissent, aut præsidio Macedonum in civitates suas recepto, aut republica ac legibus sublati libertatem civibus suis ademissent. suæ ipforum potentie confirmandæ causa; esset cur eo nomine digni esse viderentur. Sin vero, omnibus officiis patriæ satisfaciētes, judicio dumtaxat in republica diffidentes fuerunt, rati non idem prodesse Atheniensibus suis

οὐ δὴ πευ διὰ τοῦτο καλεῖσθαι προδότας ἐχρῆν αὐ-
 11 τοὺς ὑπὸ Δημοθένους. Ὁ δὲ, πάντα μετρῶν πρὸς ^{Iniquus Demo-}
 τὸ τῆς ἰδίας πατρὶδος συμφέρον, καὶ πάντας ἡγού-
 12 μιν δὲν τοὺς Ἕλληνας ἀποβλέπεν πρὸς Ἀθη-
 ναίους, εἰ δὲ μὴ, προδότας ἀποκαλεῖν, ἀγνοεῖν μοι
 13 δοκεῖ καὶ πολὺ παραπαίειν τῆς ἀληθείας. ὁ πε-
 ποίηκε Δημοθένης, ἄλλως τε δὴ, καὶ τῶν συμβάν-
 των τότε τοῖς Ἕλλησιν οὐ Δημοθένης μεμαρτυρηκό-
 των, ὅτι καλῶς προνοήθη τοῦ μέλλοντος, ἀλλ' Εὐ-
 14 καμπίδα; καὶ Ἱερωνύμω, καὶ Κερκιδᾷ, καὶ τοῖς Φι-
 15 λιππιδου παισίν. Ἀθηναίοις μὲν γὰρ τῆς πρὸς Φι-
 λιππον ἀντιπαραγωγῆς τὸ τέλος ἀπέβη, τὸ πᾶσαν
 λαβεῖν τῶν μεγίστων συμπτωμάτων, πταίσασι τῇ
 14 μάχῃ περὶ Χαιρωνεάν. εἰ δὲ μὴ διὰ τὴν τοῦ βασι-
 λείως μεγαλοψυχίαν καὶ φιλοδοξίαν, καὶ πρῶτον
 τὰ τῆς αὐτυχίας ἀν' αὐτοῖς προῦβη διὰ τὴν Δημοθέ-
 15 νους πολιτείαν. Διὰ δὲ τοὺς προειρημένους ἀνδρας,
 κοινῇ

11. ἀποκαλεῖν. Ἀν ἀποκαλῶν? 12. τὸ πᾶσαν. ἔς τὸ πᾶσαν τε-
 lucrat Reisk.

13. τὸ πᾶσαν. ἔς τὸ πᾶσαν τε-

fuis civitatibus; non sane
 idcirco *proditores* a Demo-
 stheni dici debuerunt. At
 enim ille, patriæ suæ utili-
 tate cuncta permensus, per-
 suasumque habens, univer-
 sos Græcos civitatem Athe-
 nienensium spectare oportere,
 sin minus, proditores esse
 adpellandos, falli & a veri-
 tate procul aberrare mihi
 quidem videtur: præsertim
 cum ea, quæ tum Græciæ
 contigerunt, non Demosthe-
 nis iudicium de eventu re-

rum, sed Eucampidæ &
 Hieronymi ac Cercidæ &
 filiorum Philiadis consilia,
 suffragio suo comprobarint.
 Etenim Athenienses quidem
 immodica adversus Philip-
 pum contentione in maxi-
 mas tandem calamitates de-
 lapsi sunt, accepta ad Chæ-
 roneam clade: ac nisi regis
 ipsius magnitudo animi &
 gloriæ cupiditas obstitisset,
 longe etiam graviora erant
 perpeffuri ob Demosthenis
 consilia. Contra virorum
 C illo-

Polybii Histor. T. IV.

Ol. 145.2. κοινῇ μὲν Ἀρκάσι καὶ Μεσσηνίοις ἀπὸ Λακεδαιμονίαν ἀσφάλεια καὶ ἐκστάνῃ παρεσκευάσθη· κατ' ἰδίαν δὲ ταῖς αὐτῶν πατρίσι πολεὰ καὶ λυσιτελῇ συνεξηκολούθησε.

XV. Quis vere proditor? Τίσιν οὖν εἰκότως ἂν ἐπιφέρει τις τὴν ὀνομασίαν ταύτην, ἔστι μὲν δυσπαράγραφον. μάλιστα δ' ἂν προστρέχοι πρὸς τὴν ἀλήθειαν ἐπὶ τοὺς τοιούτους φέρων, ὅσοι τῶν ἀνδρῶν κατὰ τὰς ὁλοσχερεῖς περιστάσεις, ἢ τῆς ἰδίας ἀσφαλείας καὶ λυσιτελείας χάριν, ἢ τῆς πρὸς τοὺς ἀντιπολιτευομένους διαφορᾶς, ἐγχερίζουσι τοῖς ἐχθροῖς τὰς πόλεις· ἢ καὶ 3 νῆ δια πάλιν, ὅσοι, φρουρὰν εἰσδεχόμενοι, καὶ συγχρώμενοι ταῖς ἑξῶθεν ἐπικουρίαις πρὸς τὰς ἰδίας ὀρμαῖς καὶ προθέσεις, ὑποβάλλουσι τὰς πατρίδας ὑπὸ τὴν τῶν πλεόν δυναμένων ἐξουσίαν. Τοὺς 4 τοιούτους ὑπὸ τὸ τῆς προδοσίας ὄνομα μετρίως ἂν τις ὑποτάτῃσι πάντας. Οἷς λυσιτελεῖς μὲν ἀλη- 5

θῶς

XV. 2. ὁλοσχερεῖς. δυσχερεῖς Suidas. 3. Φρουρὰν. Φρουρὰς Suid. Ibid. συγχρώμενοι ex Suida correxit Valesf. συγχρωόμενοι erat in codice. Ibid. πλεόν δυναμένων correxi, monente Valesf. πλεόνων δυναμένων edd. ex misto. πλεόνων δυνατῶν Suid. 4. μετρίως. μέτριος maluit Reisk.

illorum ope Arcadibus & Messeniis, cum universis, securitas a Spartanorum viribus praestita est, tum singulatim civitatibus cujusque multa & maxima commoda accesserunt.

15. Quibus igitur maxime id nomen competat, distincte adfirmare difficile est: sed proxime ad veritatem accesserit, qui eis tribuet, qui difficilibus reipublicae temporibus, sive incolumitatis &

utilitatis propriae causa, sive ob diffensionem cum eis qui contrarias in republica partes tuentur, patriam hostibus tradunt: aut certe rursus, qui, adscito in urbem praesidio, externisque auxiliis ad consilia sua & conatus ad exitum perducendos abusi, patriam imperio potentiorum subjiciunt. Hujusmodi omnes proditorum nomine merito censeantur. Quibus nullus umquam ve-

rus

Θῶς ἢ καλὸν εὐδὲν εὐδέποτε συνεξηκολούθησε, τὰ δ' Ἀ. V. 556.
ἐναντία πᾶσιν ὁμολογουμένως. Ἡ, καὶ θαυμάζειν ^{Prodito-}
ἐστὶ, πρὸς τὸν ἐξ ἀρχῆς λόγον, πρὸς τί ποτε βλέ- ^{rum mer-}
ποντες, ἢ τίσι χρώμενοι διαλογισμοῖς ὁρῶσι πρὸς ^{ces.}
τὴν τσιαύτην αὐτυχίαν. Οὔτε γὰρ ἔλαθε πώποτε
προδοὺς εὐδείς πόλιν, ἢ στρατόπεδον, ἢ Φρούριον·
ἀλλὰ καὶ παρ' αὐτὸν τὸν τῆς πράξεως καιρὸν
ἀγνοηθῇ τις, ὅ γε ἐπιγινόμενος χρόνος ἐποίησε Φα-
νερούς ἅπαντας. εὐδὲ μὴν γνωθεὶς εὐδείς εὐδέποτε
μακάριον ἔσχε βίον, ἀλλ' ὡς μὲν ἐπίπαν ὑπ' αὐτῶν
τούτων, εἰς χαρίζονται, τυγχάνουσι τῆς ἀρμοζού-
σης τιμωρίας. Χρῶνται μὲν γὰρ τοῖς προδόταις οἱ
στρατηγεὶ καὶ δυνάσται πολλὰκις διὰ τὸ συμφέρον·
ὅταν γέ μὴν ἀποχρήσωνται, χρῶνται λοιπὸν ὡς
10 προδόταις, κατὰ τὸν Δημοκρίτην· μάλ' εἰκότως ἡγού-
μενοι, τὸν ἐγχειρίσαντα τοῖς ἐχθροῖς τὴν πατρίδα
καὶ τοὺς ἐξαρχῆς φίλους μηδέποτ' ἂν εὖνοι σφίσι

C 2

γενέ-

6. πρὸς τὸν ἐξ. Forf. κατὰ τὸν. 9. Ad διὰ τὸ συμφέρον *sensum*
cum Reisk, adicienda verba ὡς φίλῳ.

rus fructus, nullum decus, rum, deprehensus, reliquum
sed prorsus alia omnia con- vitæ feliciter egit; sed ut
tiggerunt, ut inter omnes plurimum ab iis ipsis, qui-
constat. Itaque, ut initio bus gratificati sunt, merita
dixi, mirari subit, quid in saepe quidem duces ac prin-
animo habentes, & quibus cipes, utilitatis suæ causa,
demum rationibus adducti proditorum utuntur opera:
homines, in eam calamita- postquam vero usi sunt eorum
tatem præcipites feruntur. opera, eosdem dehinc pro
Neque enim quisquam, cum proditoribus habent; sicut
aut exercitum, aut urbem, ait Demofihenes. Idque sane
aut præfidium prodidisset, jure optimo: quippe ita exi-
umquam latuit: sed tametsi stimant, eum, qui patriam
in ipso facinore latuerit, ta- ac veteres amicos hostibus
men infrequenti tempore est prodiderit, numquam bene-
detectus. Nullus vero eo- volum

Ol. 145. 2. γενέσθαι, μηδὲ διαφυλάξαι τὴν πρὸς αὐτοὺς πίστιν.

Prodito-
rum mer-
ces. οὐ μὴν, ἀλλ' ἐὰν καὶ τὰς τούτων διαφύγῃσι χεῖρας, 11

τάς γε δὴ τῶν παρασπονδηθέντων οὐ βλάβεις ἐκφυ-
γάνουσιν. ἐὰν δέ ποτε καὶ τὰς ἀμφοτέρων τούτων 12
ἐπιβουλάς διολιθῶσιν, ἢ γε παρὰ τοῖς ἄλλοις ἀν-
θρώποις φήμῃ τιμωρὸς αὐτοῖς ἔπεται παρ' ἑλόν τὸν
βίον, πολλοὺς μὲν φόβους ψευθεῖς, πολλοὺς δὲ ἀλη-
θεῖς παριστάουσα, καὶ νύκτωρ καὶ μεθ' ἡμέραν,
πᾶσι δὲ συνεργῶσα καὶ συνεπιδεικνύουσα τοῖς κα-
κόν τι κατ' ἐκείνων βουλευομένοις· τὸ δὲ τελευταῖον, 13
οὐδὲ κατὰ τοὺς ὕπνους ἔῴσα λήθην αὐτοὺς ἔχεν
τῶν ἡμαρτημένων, ἀλλ' ἐνεργάτην ἀναγκάζουσα πᾶν
γένος ἐπιβουλῆς καὶ περιπετείας, ἅτε συνιδότας
ἑαυτοῖς τὴν ὑπάρχουσαν ἐκ πάντων ἀλλοτριότητα
πρὸς σφᾶς, καὶ τὸ κοινὸν μίσος. Ἀλλ' ὅμως, τού- 14
των οὕτως ἔχόντων, οὐδεὶς οὐδέποτε δεηθεὶς ὑπέρη-
σε προδότου, πλὴν τελέως ἐλγῶν τινῶν. Ἐξ ὧν 15
ἐκότως εἴποι τις ἄν, ὅτι τὸ τῶν ἀνθρώπων γένος,
δοκοῦν

Stoli-
dissimum
animal
homo.

15. τὸ τῶν ἀνθρ. γένος. Hæc & seq. usque ad fin. cap. XV. inserta
quæque sunt Excerptis antiquis ex Lib. XVII. vulgo cap. 13.

volum ac fidum suis partibus
futurum. Quod si illorum
manus forte effugerint, at
eorum, quos prodiderint,
non facile effugiunt. Sin
vero utriusque etiam partis
insidias declinaverint, *sama*
certe *ultrix* ubique terrarum
eis imminet, quoad vivunt,
multasque modo inanis mo-
do veri metus causas dies
noctesque suggerit, & eo-
rum inimicis suffragatur, ac
varias nocendi ansas submi-

nistrat: postremo, ne noctu
quidem scelerum suorum eos
oblivisci patitur, sed omnis
generis insidias atque casus
per somnum exhorrescere
cogit, ut qui sibi conficii sint
malevolentiae omnium ho-
minum & publici in se odii.
Quæ cum ita sint, nihilomi-
nus tamen nemini, cui opus
esset, proditor umquam de-
fuit, nisi oppido paucis qui-
busdam. Proinde non in-
juria quis dixerit, *hominum*
genus,

δοκεῖν πανευγύτατον εἶναι τῶν ζώων, πολὺν ἔχει A.V. 556.
 16 λόγον τοῦ φαυλότατον ὑπάρχειν. Τὰ μὲν γὰρ
 ἄλλα ζῶα, ταῖς τοῦ σώματος ἐπιθυμίαις αὐταῖς
 δουλεύοντα, διὰ μένας ταύτας σφάλλεται· τὸ δὲ
 τῶν ἀνθρώπων γένος, καὶ πρὸς δεδοξοποίημένον, οὐχ
 ἦτιον διὰ τὴν ἀλογιστίαν, ἢ διὰ τὴν φύσιν ἀμαρτά-
 17 νει. Καὶ ταῦτα μὲν ἡμῖν ἐπὶ τούτου εἰρηδῶ.

(III.) *Attalus Sicyone.*

Ὁ βασιλεὺς Ἀτταλος ἐτιμαῖτο μὲν καὶ πρότε- XVI.
 ρον ὑπὸ τῆς τῶν Σικυωνίων πόλεως διαφερόντως, ἐξ Attali
 οὗ τὴν ἱερὰν χώραν τοῦ Ἀπόλλωνος ἐλυτρώσατο merita in
 2 μάτων αὐταῖς οὐκ ἐλίγων. ἀνθ' ὧν καὶ τὸν κολο- Sicyo-
 3 λωνα τὸν περὶ τὴν ἀγορὰν. τότε δὲ πάλιν αὐτοῦ nios,
 δέκα τάλαντα δόντος καὶ μυρίου μεδίκμωνος πυρῶν,

C 3

πολλὰ.

16. πρὸς δεδοξ. Separavi duo verba, perperam vulgo conjuncta.

genus, cum versutia & cal-
 liditate cetera animalia su-
 perare videatur, multa ta-
 men dici posse, cur *solidissi-*
imum habeatur. Nam ceteræ
 animantes, quæ solis cor-
 poris cupiditatibus ferviunt,
 per has dumtaxat in frau-

dem labantur: at humanum
 genus, variis præterea opi-
 nionibus ductum, non pau-
 ciora per stultitiam peccat,
 quam naturæ vitio. Sed hæc
 quidem hætenus a nobis di-
 cta sunt.

(III.) *Excerptum Valesianum.*

16. *Attalus* rex jam an-
 tea quidem a *Sicyoniis* im-
 pensè colebatur, ex quo fa-
 crum *Apollinis* agrum gran-
 di pecunia eis redemerat.
 In cujus beneficii gratiam

colossium ejus decem cubito-
 rum altitudine juxta *Apol-*
linem in foro posuerunt.
 Tunc vero, cum decem rur-
 sus talenta civitati dono de-
 disset, & decem millia me-
 dimno-

Ol. 145.2. *πελλαπλασίως ἐπιταθέντες ταῖς εὐνοίαις, εἰκόνα τε*
 A.V. 556. *χρυσὴν ἐψηφίσαντο, καὶ θυσίαν αὐτῷ συντελεῖν*
 bus re- *κατ' ἔτος ἐνομοθέτησαν. Ἀττάλος μὲν οὖν τυχεῖν*
 penia. *τῶν τιμῶν τούτων, ἀπῆρεν εἰς Κεγχρεάς.*

(IV.) *Nabis, Lacedaemoniorum tyrannus.*

XVII.
Potitur
Argis.

Νάβις ὁ τύραννος, ἀπολιπὼν ἐπὶ τῆς τῶν Ἀρ-
 γείων πόλεως Τιμοκράτην τὸν Πελληνέα, διὰ τὸ μά-
 λιστα τούτῳ πιστεύειν καὶ χρηῖσθαι πρὸς τὰς ἐπι-
 φανεστάτας πράξεις, ἐπανῆλθεν εἰς τὴν Σπάρτην.
 Καὶ μετὰ τινὰς ἡμέρας ἐξέπεμψε τὴν γυναῖκα, δούσᾳ
 ἐντολαῖς, παραγενομένην εἰς Ἀργεὺς, περὶ πόρεν γί-
 γνεσθαι χρημάτων. ἡ δὲ, ἀφικομένη, πολὺ κατὰ τὴν
 αἰσχύνην Νάβιν ὑπερετίθετο. Ἀνακαλεσαμένη γάρ
 τῶν γυναικῶν τινὰς μὲν κατ' ἰδίαν, τινὰς δὲ κατὰ
 συγγένειαν, πᾶν γένος αἰκίας καὶ βίας προσέφερε·
 μέχρι σχεδὸν ἀπασῶν οὐ μόνον τὸν χρυσοῦν ἀφείλετο
 κόσμον, ἀλλὰ καὶ τὸν ἱματισμὸν τὸν πολυτελέστατον.

Arges
crudeli-
tas.

dimnorum frumenti, multis runt, & solenne sacrum
 modis majori benevolentia quotannis fieri lege lata fan-
 eumdem complexi, & au- xerunt. His honoribus adfe-
 ream statuat illi decreve- ctus *Attalus*, *Cenchreas* abiit.

(IV.) *Excerptum Valesianum.*

17. *Nabis tyrannus, re-*
lieto ad praesidium urbis Ar-
givorum Timocrate Pelle-
nensi, cujus fide atque ope-
ra in gravissimis negotiis
utabatur, Spartam regressus
est. Paucis vero post die-
bus uxorem eo remisit;
mandans, ut, cum primum
Argos venisset, cogendae
pecuniae operam daret. Illa,
Argos ingressa, crudelitatem
Nabidis longo intervallo su-
peravit. Nunc enim singu-
las ex illustribus feminis,
nunc simul plures genere
inter se junctas, domum ac-
cerfendo, vi ac tormentis
omnibus compellebat, do-
nec non aureum modo or-
natum, sed vestem quoque
pretiosissimam fere cunctis
ademit.

THE

ΤΗΣ ὈΚΤΩΚΑΙΔΕΚΑΤΗΣ
 ΤΩΝ ΠΟΛΥΒΙΟΥ ΙΣΤΟΡΙΩΝ
 ΤΑ ΣΩΖΟΜΕΝΑ.

I.

FINIS BELLI ROMANORVM MACEDONICI
PRIMI.

- (I.) *Philippus a T. Flaminio vincitur ad Cynoscephalas.*
Excursus Polybii de Vallo Romanorum; & de Militia
Romana, collata cum Phalange Macedonum.

Ol. 145.3.
A.V. 557.
I.
Romani
milites
vallos ge-
stant in
itinere.

Ὁ δὲ Τίτος ἐν δυνάμενος ἐπὶ γινῶναι τοὺς πολε-
 μίους, ἢ στρατοπεδεύουσι, τοῦτο δὲ σαφῶς
 εἰδὼς, ὅτι πάρεσιν εἰς Θετταλίαν, προσέταξε κό-
 πειν χάρακα πᾶσιν, ἕνεκα τοῦ παρακομίζειν μεθ-
 ἑαυτῶν πρὸς τὰς ἐκ τοῦ καιροῦ χρείας. Τοῦτο δὲ
 κατὰ μὲν τὴν Ἑλληνικὴν ἀγωγὴν αὐδύνατον εἶναι δοκεῖ.

C 4

κατὰ

LIBRI DECIMI OCTAVI
HISTORIARVM POLYBII
RELIQVIAE.

I.

- (I.) *Excerpt. Antiq. ex Lib. XVII. Cap. 14 - 29.*

1. **Q**uam non posset Quin-
 tius comperire, quo
 loco hostes castra haberent,
 at certo tamen sciret, in
 Thessaliam ipsos jam adve-
 nisse; militibus praecepit, ut
 vallos singuli caderent, quos
 secum ferrent, si qua sorte
 nasceretur occasio iis utendi.
 Hoc autem ex Graecorum
 quidem instituto videtur fieri
 omnino haud posse; Roma-
 norum

Ol. 145. 3. κατὰ δὲ τὴν τῶν Ῥωμαίων εὐκοπον. οἱ μὲν γὰρ Ἕλλη-
 3 νες μόλις αὐτῶν κρατοῦσι τῶν σαρκῶν ἐν ταῖς πο-
 ρείαις, καὶ μόλις ὑπομένουσι τὸν ἀπὸ τούτων κόπον.
 Ῥωμαῖοι δὲ, τοὺς μὲν θυρεοὺς τοῖς ὀχεῦσι τοῖς σκυ-
 4 τίνοις ἐκ τῶν ὤμων ἐξηρηκότες, ταῖς δὲ χερσὶν αὐ-
 τοὺς τοὺς γάιστους φέροντες, ἐπιδέχονται τὴν παρα-
 κομιδὴν τοῦ χάρακος. Ἄμα δὲ καὶ μεγάλην ὄναις
 συμβαίνει τὴν διαφορὰν τούτων. Οἱ μὲν γὰρ Ἕλλη-
 6 νες τούτων ἡγούνται χάρακα βέλτιστον, ὅς ἀν ἔχει
 πλείστας ἐκφύσεις καὶ μεγίστας περίξ τοῦ πρέμνου,
 παρὰ δὲ Ῥωμαίοις δύο κεραίας ἢ τρεῖς ἔχουσιν οἱ
 χάρακες· ὁ δὲ πλείστας, τέτταρας· καὶ ταύτας
 ἔχοντες λαμβάνονται οὐκ ἐναλλάξ. ἐκ δὲ τούτου
 συμβαίνει, τὴν τε κομιδὴν εὐχερῇ γίγνεσθαι τελείως,
 (ὁ γὰρ εἰς ἀνὴρ φέρει τρεῖς καὶ τέτταρας, συνθεῖς
 ἐπ' ἀλλήλους·) τὴν τε χρεῖαν ἀσφαλῆ διαφερόν-

τως.

Cap. I. 3. τῶν σαρκῶν. An osarῶν, clypeorum? Acute Scholaster
 τῶν οὐκων, armorum pondus. 7. ὁ δὲ. ὅτε δὲ Ceph. cum
 Virgino, invitis mortis. Ibid. Ante τούτων ἔχοντες, ὅς πᾶσι τῶν
 συρ post λαμβάνονται, vulgo in edd. ὅς mortis nostris spatium ali-
 quod vacuum relictum est.

norum vero moribus levis
 est labor. Nam Græci in
 itinere faciendo ipsum cor-
 pus suum vix sustinent, &
 vexationem ejus oneris vix
 ægre sufferunt. Romani
 quum scuta vinculorum co-
 riaceorum ope ex humeris
 suspensa gestent, manibus
 vero solas hastas; vallum
 insuper ferre non detrectant.
 Accedit, quod ipsorum val-
 lorum differentia est magna.
 Græci vallum putant opti-
 mum illum esse, qui pluri-

mos & maximos habet stipi-
 tes ex eadem stirpe circum-
 circa erumpentes. Valli,
 quibus Romani utuntur, duas
 furcas sive palmas aut tres
 habent; aut qui plurimas,
 quatuor: & quidem ii su-
 muntur valli, in quibus fur-
 culi ab uno latere sint enati,
 non ab utroque alternatim.
 Vnde fit, ut & gestatio eo-
 rum sit prorsus facilis, (sin-
 guli enim milites ternos qua-
 ternosve in unum fascem
 compositos ferunt,) & usus

eximie

Præstat
 vallum
 Romano-
 rum val-
 lo Græ-
 eorum.

- 9 τως. Ὁ μὲν γὰρ τῶν Ἑλλήνων ὅταν τεθῇ πρὸ τῆς
 10 παρεμβολῆς, πρῶτον μὲν ἐστὶν εὐδιάσπαστος. ὅταν
 γὰρ τὸ μὲν κρατεῦν καὶ πιεζόμενον ὑπὸ τῆς γῆς
 ἐν ὑπάρχει μόνον, αἱ δ' ἀποφύσεις ἐκ τούτου πολλὰ
 καὶ μεγάλα, καίτοι δύο παραστάντες ἢ τρεῖς
 ἐκ τῶν ἀποφύσεων ἐπισπᾶσονται τὸν αὐτὸν χάρα-
 11 κα, ῥαδίως ἐκσπᾶται. τούτου δὲ συμβαίνοντος, εὐ-
 θέως πύλη γίγνεται διὰ τὸ μέγεθος· καὶ τὰ πα-
 ρακείμενα λέλυται, τῷ βραχείας τὰς εἰς ἀλλήλους
 ἐμπλοκαῖς καὶ τὰς ἐπαλλιάζας γίνεσθαι τοῦ τοιού-
 12 του χάρακος. Παρὰ δὲ Ῥωμαίοις συμβαίνει τοῖναν-
 τίον. τιθίσαι γὰρ εὐθέως ἐμπλέκοντες εἰς ἀλλήλους
 οὕτως, ὥστε μήτε τὰς κεραίαις εὐχερῶς ἐπγρῶναι,
 ποίας εἰσὶν ἐκφύσεις τῶν ἐν τῇ γῇ καταρρυγμένων,
 13 μήτε τὰς ἐκφύσεις, ποίων κεραιῶν. λοιπὸν οὗτ' ἐπι-
 λαβεῖσθαι παρέραντα τὴν χεῖρα δυνατόν, ἅτε πυ-
 κῶν εὐσῶν καὶ προσπιπτουσῶν αὐταῖς, ἔτι δὲ φιλο-

C 5

πάνως

9. Ὁ μὲν γὰρ. Particulam γὰρ ex Reiskii conjecit. inferni.

eximie firmus. Græcus si-
 quidem vallus, pro castris
 defixus, primo quidem fa-
 cile potest evelli. Quod si
 enim id quod cetera conti-
 net, & in terram defigitur,
 non nisi unum est, furculi
 vero ex ipso enati & multi
 sunt & grandes; si accesser-
 rint duo aut tres viri, qui
 furculis prehensis vallum
 convellant, nullo negotio
 evellitur. Deinde, ubi id
 accidit, statim patet aditus,
 propter magnitudinem: &
 quum ejusmodi valli parum
 inter se implicari atque al-

ternatim sese complecti so-
 leant, uno evulso, solvitur
 ceterorum, qui ei adsident,
 compages. Apud Romanos
 hujus contrarium evenit.
 Statim enim ita inter se im-
 plicatos defigunt vallos, ut
 neque furculæ facile, quem-
 nam ad stipitem ex eis, qui
 terra defossi sunt, pertineant,
 nec stipites, quasnam ad fur-
 culas, possit dignosci. Tum
 vero nec locus est ad inse-
 rendam manum & prehen-
 dendum vallum, impediēte
 frequentia furcarum ramulo-
 rumque inter se implicato-
 rum,

Ol. 145. 3. πόνως ἀπωξυμένων τῶν κεραυῶν· οὗτ' ἐπιλαβόμε- 14
 Vallum
 Roma-
 nor. &
 Græcor.
 νον ἐκσπάσαι ῥαδίον, διὰ τὸ, πρῶτον μὲν, πᾶσας
 τὰς προσβολὰς σχεδὸν αὐτοκράτορα τὴν ἐκ τῆς
 γῆς δύναμιν ἔχεν· δεύτερον δὲ, τὸ τὴν μίαν ἐπισπώ- 15
 μενον κεραίαν πολλὰς ἀναγκάζεσθαι πεθομένας ἅμα
 βαστάξεν, διὰ τὴν εἰς ἀλλήλους ἐμπλοκὴν· δύο δὲ
 καὶ τρεῖς ἐπιλαβεῖσθαι ταύτου χάρακος, οὐδ' ἔλως
 εἰκός. εἰάν δέ ποτε καὶ κατακρατήσας ἐκσπάσῃ τις 16
 ἓν καὶ δεύτερον, ἀνεπίγνώστας γίγνεται τὸ διά-
 στημα. Διὸ καὶ μεγάλης οὐσῆς διαφορᾶς, τῷ καὶ 17
 τὴν εὖρεσιν ἐτείμην εἶναι τοῦ τοιούτου χάρακος, καὶ
 τὴν κομιδὴν εὐχερῆ, καὶ τὴν χρεῖαν ἀσφαλῆ καὶ μό-
 νιμον· φανερόν, ὥς, εἰ καὶ τι τῶν ἄλλων πολεμικῶν 18
 ἔργων ἄξιον ζήλου καὶ μιμήσεως ὑπάρχει παρὰ Ῥω-
 μαίοις, καὶ τοῦτο, κατὰ γε τὴν ἐμὴν γνώμην.

Πλὴν

15. τὸ τὴν μίαν. τῷ τὸν μίαν malim. Ibid. πολλὰς ὅ παρὰ πε-
 θομένας cum Vrsino correxit Casaub. πολλοὺς (sic) ὅ deinde pu-
 θομένας dant scripti libri. 16. ἀνεπίγνώστον malim cum Reisk.
 17. Verbum οὐσῆς, quod abest vulgo, adjeci ex conject.

rum, quos etiam magno stu-
 dio curant ut sint præacuti:
 &, si vel maxime adprehen-
 deris, extrahere tamen diffi-
 cile est; primo quidem, quo-
 niam, quidquid fere adpre-
 henderis, id propriam per
 se ex terra, cui infixum est,
 firmitatem habet; deinde,
 quod, unum si attrahas ra-
 mulum, multos simul, sibi
 invicem propter mutuam
 implicationem obsequentes,
 tollas necesse est: ut autem
 duo aut tres eundem simul
 stipitem prehendant, vix ac
 ne vix quidem fieri queat.

Quod si quis forte, summa
 contentione enifus, unum
 alterumque stipitem evulse-
 rit: ejusmodi sit interval-
 lum, quod ne adpareat qui-
 dem. Quum igitur adeo
 præflet Romanus vallis,
 quia facile est parabilis, &
 quia commode gestatur, po-
 sfremo quia est ejus ufus fir-
 mus ac stabilis: liquet ma-
 nifesto, si ulla res alia ex in-
 stitutis militaribus Romano-
 rum, hanc certe, meo qui-
 dem judicio, æmulatione &
 imitatione esse dignam.

2. Quin-

Πλὴν ὃ γε Τίτος ἐτοιμασάμενος ταῦτα πρὸς
 τὰς ἐκ τοῦ καιροῦ χρείας, προῆγε παντὶ τῷ στρα-
 τεύματι βιάδην· ἀποσχὼν δὲ περὶ πεντήκοντα στά-
 δια τῆς τῶν Φεραίων πόλεως, αὐτοῦ παρενέβαλε.
 κατὰ δὲ τὴν ἐπιούσαν ὑπὸ τὴν ἰωθιὴν ἐξέπεμπε
 τοὺς κατοπτεύσαντας καὶ διερευνησομένους, ἃ τινα
 δυνήσθην λαβεῖν ἀφορμὴν εἰς τὸ γῶναί, ποῦ ποτὲ
 εἴσι καὶ τί πράττουσιν οἱ πολέμιοι. Φίλιππος δὲ,
 καὶ κατὰ τὸν αὐτὸν καιρὸν πυθανόμενος τοὺς Ῥω-
 μαίους στρατοπεδεύειν περὶ τὰς Θήβας, ἐξάρας
 ἀπὸ τῆς Λαρίσσης παντὶ τῷ στρατεύματι προῆγε,
 ποιοῦμενος τὴν πορείαν ὡς ἐπὶ τὰς Φεράς. ἀπο-
 σχὼν δὲ περὶ τριάκοντα στάδια, τότε μὲν αὐτοῦ
 καταστρατοπεδεύσας ἐν ὥρᾳ, παρήγγειλε πᾶσι,
 γυγνεῖσθαι περὶ τὴν τοῦ σώματος θερμείαν. Ὑπὸ
 δὲ τὴν ἰωθιὴν ἐξεγείρας τὴν δύναμιν, τοὺς μὲν
 ἐνθισμένους προπορεύεσθαι τῆς δυνάμεως προεξαπέ-
 στειλε, συντάξας ἐπιβάλλειν ταῖς ὑπὲρ τὰς Φεράς
 ἀκρο-

II. 5. ἐπιβάλλειν ex conij. correcti. Vulgo omnes ὑπερβάλλειν.

2. *Quināz* igitur, his ad usum, ubi tempus postulare, præparatis, cum universo exercitu modicis itineribus procedebat: tum, ubi quinquaginta fere stadia a *Pherarum* urbe aberat, castra ibi locat. Postero die sub lucis exortum emisit qui loca inspicerent, & diligenter inquirerent, si forte per aliquam occasionem discere possent, ubi tandem essent hostes, & quid agerent. Eo-

dem quoque tempore *Philippus*, cognito, Romanos circa Thebas confedisse, cum omnibus copiis Larissā profectus, *Pheras* duxit. Vnde quum stadia circiter triginta abesset, tunc quidem castra ibi fecit, & suis edixit, ut mature omnes corpora curarent. Dein summo mane expergefatto milite, præemissit eos qui agmen præcedere consueverant, dato mandato, ut colles occuparent Pheris

OL. 145. 3. ἀκρολοφίαις· αὐτοὶ δὲ τῆς ἡμέρας διαφανούσης ἐκί-
 Titus & nes τὴν δύναμιν ἐκ τοῦ χάρακος. Παρ' ὀλίγον μὲν 6
 Philip- οὖν ἦλθον ἀμφοτέρων οἱ πρεξάπεσταλμένοι τοῦ
 pus in Theffa- συμπεσεῖν ἀλλήλοις περὶ τὰς ὑπερβολάς. πρεσβύ- 7
 lia. μενοι γὰρ σφᾶς αὐτοὺς ὑπὸ τὴν ὄρην ἐκ πάνυ
 βραχέος διαστήματος, ἐπέστησαν, καὶ ταχέως
 ἔπεμπον, ἀποδηλοῦντες ἀμφοτέροι τοῖς ἡγεμόσι τὸ
 γεγονός, καὶ πυθανόμενοι, τί οἷον εἴη ποιεῖν. * * *
 ἐπὶ τῶν ὑποκειμένων στρατοπεδείων, ἀγκέτους ἀνα- 8
 καλῶσαι. τῇ δ' ἐπαύριον ἐξέπεμψαν ἀμφοτέροι κα- 9
 τασκοπῆς ἐνεκα τῶν ἱππέων καὶ τῶν εὐζώνων περὶ
 τριακοτίους ἑκατέρων, ἐν οἷς ὁ Τίτος καὶ τῶν Αἰτω-
 λῶν δύο σὺλαμοὺς ἐξαπέστειλε διὰ τὴν ἐμπειρίαν
 τῶν τέπων· οἱ καὶ συμμίζαντες ἀλλήλοις ἐπὶ τὰδε 10
 τῶν Φερῶν ὡς πρὸς Λάρισσαν, συνέβαλλον ἐκθύμως.
 Τῶν δὲ περὶ τὸν Εὐπέλεμον τὸν Αἰτωλὸν εὐρώστας 11
 κηδυνεύοντων καὶ συνεκκαλουμένων τοὺς Ἰταλικούς
 πρὸς

1. Excidisse haec fere verba cum Reiskio patet: οἱ δὲ ταύτη μὲν τῇ
 ἡμέρᾳ ἐκριναν μένειν ἐπὶ τῶν ὑποκ. 10. ἐπὶ τὰδε ex conjec.
 scripti. Vulgo omnes ἐπὶ τὰ τῶν Φ.

Pheris imminentes. Ipse, ut clarus illuxit dies, vallo
 copias eduxit. Non mul-
 tum abfuit, quin circa col-
 lium cacumina concurrerent
 inter se, qui utraque ex par-
 te fuerant praemissi. Nam
 quum per caliginem ex par-
 vo admodum intervallo sese
 mutuo propefixissent, substi-
 terunt, & confestim utrim-
 que ad duces suos miserunt,
 qui significarent quod acci-
 derat. Illis autem visum,
 manere in suis castris, &
 antecessores revocare. Po-
 stridie ejus diei duces utrim-
 que speculandi causa equi-
 tes tricenos cum totidem
 velitibus miserunt; in qui-
 bus erant duae Aetolorum
 turmae, a Quintilio missae
 propter locorum peritiam.
 Illi igitur prope Pheras, in
 via quae Larissam ducit,
 congressi, pugnam atrocem
 cient. Et quum Eupolemus
 Aetolus, acriter dimicans,
 Ita-

πρὸς τὴν χρεῖαν, θλίβεσθαι συνέβαινε τοὺς Μακε-
 12 δόνας. καὶ τότε μὲν, ἐπὶ πολὺν χρόνον ἀκρεβολισά-
 μενοι, διεχωρίσθησαν εἰς τὰς αὐτῶν παρεμβολάς.

Κατὰ δὲ τὴν ἐπιούσαν ἀμφοτέρωι δυσαρεστοί-
 μενοι τοῖς περὶ τὰς Φεράς τόποις, διὰ τὸ καταφύ-
 τους εἶναι καὶ πλήρεις αἱμασιῶν καὶ κηπίων, ἀνέ-
 2 ζευξαν. Ὁ μὲν οὖν Φίλιππος ἐπειτὸ τὴν πορείαν

III.
 Titus &
 Philip-
 pus in
 Thessa-
 lia.

ὡς ἐπὶ τὴν Σκότουςαν, σπεύδων ἐκ ταύτης τῆς πό-
 λεως ἐφοδιάσασθαι, μετὰ δὲ ταῦτα, γεγόμενος εὐ-
 τρεπῆς, λαβεῖν τόπους ἀρμέζοντας ταῖς αὐτοῦ δυ-

3 νάμεσιν· ὁ δὲ Τίτος, ὑποπτεύσας τὸ μέλλον, ἐκίνει
 τὴν δύναμιν ἅμα τῷ Φιλίππῳ, σπεύδων προκατα-
 4 θῆσθαι τὸν ἐν τῇ Σκοτουσαίᾳ σίτον. τῆς δ' ἐκατέ-
 ρων πορείας μεταξὺ κειμένων ὄχθων ὑψηλῶν, οὗθ'
 εἰ Ῥωμαῖοι συνεώρων τοὺς Μακεδόνας, ποῖ ποιοῦνται
 τὴν πορείαν, οὗθ' οἱ Μακεδόνες τοὺς Ῥωμαίους.

Ταύτην

III. 2. Σκώτουςαν. Σκοτοῦσαν *Cesamb.* & sic *b. l. Arg.* Σκοτοῦ-
 σαν *b. l. Herzog. Regii, Vespont.* Ibid. μετὰ δὲ ταῦτα *ex libris*
teicocaci, quibus refragantibus Cesamb. καὶ μετὰ ταῦτα adiderat.
 3. Σκοτουσαίῃ. Σκοτουσαίῃ *Cesamb.* & sic *max iterum.*

Italicos ad praelium simul
 fortiter ineundum excitasset,
 premi Macedones ceperunt:
 deinde, post extractam in
 longum tempus velitatio-
 nem, in castra tandem utrim-
 que est discessum.

3. Sequenti die utrique,
 damnatis locis circa Pheras,
 quod arboribus erant confiti
 & maceriarum pleni atque
 hortorum, castra inde mo-
 vent. *Philippus*, cui erat
 in animo, comineatus exer-
 citui suo prospicere ex urbe

Scotusa, & postquam ne-
 cessariis rebus omnibus esset
 probe instructus, apta suis
 copiis loca deligere, *Scotu-*
sam iter avertit. *Flamini-*
nus, id ipsum suspicatus, eo-
 dem tempore cum *Philippo*
castra movit, ad corruppen-
 das ante ejus adventum agri
Scotusaci segetes festinans.
 Quoniam autem ambos exer-
 citus in illo itinere editi in
 altitudinem tumuli divide-
 bant; neque *Romani*, quo
 pergerent *Macedones*, vide-
 bant; neque *Macedones*, quo
Romani.

Ol. 145. 3. Ταύτην μὲν οὖν τὴν ἡμέραν ἑκάτεροι διανύσαντες, 5
 Titus & Philip-
 pus in Theffa-
 lia, ὁ μὲν Τίτος, ἐπὶ τὴν προσαγορευομένην Ἐρέτριαν
 τῆς Φθιώτιδος, ὁ δὲ Φίλιππος ἐπὶ τὸν Ὀγχηστὴν
 ποταμὸν, αὐτοῦ κατέζευξαν, ἀγνοῦντες ἀμφοτέρω-
 τὰς ἀλλήλων παρεμβολὰς. Τῇ δ' ὕστεραίᾳ προελ- 6
 θόντες ἐστρατοπέδευσαν, Φίλιππος μὲν ἐπὶ τὸ Με-
 λάμβιον προσαγορευόμενον τῆς Σκοτουςαίας, Τίτος
 δὲ περὶ τὸ Θετίδιον τῆς Φαρσαλίας, ἀκμὴν ἀγνοῦν- 7
 τες ἀλλήλους. Ἐπιγενομένου δὲ ἄμβρου καὶ βροχί-
 τῶν ἑξαίσιαν, πάντα συνίβη τὸν αἶρα ἐκ τῶν νε-
 φῶν κατὰ τὴν ἐπιούσαν ἡμέραν ὑπὸ τὴν ἑωθινὴν πε-
 σσὶν ἐπὶ τὴν γῆν, ὥστε διὰ τὴν ἐφυστάτα ζέφον
 μηδὲ τοὺς ἐν ποσὶ δύνασθαι βλέπεν. Οὐ μὲν, ἀλλ' 8
 ὅ γε Φίλιππος κατανύσαι σπεύδων ἐπὶ τὸ προκί-
 μενον, ἀναζεύξας περιῆκε μετὰ πάσης τῆς στρα-
 τίας. δυσχερηστούμενος δὲ κατὰ τὴν πορείαν διὰ 9
 τὴν

5. οὖν post ταύτην μὲν ex conjec. inferni. Ibid. Φθιώτιδος ex Li-
 cio adscit. cum Φ tantum Ὡ ε, medio spatio latius relicto exhibe-
 rent edd. cum mistis. 7. ἑξαίσιαν ex conjec. correxit Casaub. Men-
 dose libri ἐκτοίμων. Ibid. ἐκ τῶν νεφῶν. τὸν ἐκ τῶν νεφ. Ca-
 saub. cum Ves. in vitiis libris. 8. πορεία. An πορεύει? Ibid.
 στρατίας correxit Casaub. στρατίας Hieru. cum mistis.

Romani. Ejus diei itinere
 confecto, Titus ad Ere-
 triam Phthiotidis, Philippus
 ad amnem Onchestum quum
 pervenissent, ibi confederunt,
 neque alter de alterius ca-
 stris quidquam resciverant.
 Postero die progressi ambo,
 castra metati sunt, Philippus
 quidem ad Melambium quod
 vocatur, in agro Scotusæo,
 Titus vero circa Thetidium
 in agro Pharsalico, etiam
 tunc sese invicem ignoran-

tes. Effuso imbre cum stu-
 pendis tonitribus, accidit
 sequenti die sub ipsum ma-
 ne, ut obscuratus nubibus
 aer universus terræ incum-
 beret, adeo ut propter offu-
 sam rebus caliginem nemo
 alium ante pedes stantem
 cerneret. At Philippus ta-
 men, ad locum destinatum
 pervenire cupiens, motis
 castris copias omnes circum-
 ducebat; sed officiente ne-
 bula ejus itineri, postquam
 viæ

τὴν ἰμῆχλην, βραχὺν τόπον διανύσας, τὴν μὲν δύ-
 ναμιν εἰς χάρακα παρεμβάλε, τὴν δ' ἐφεδρείαν
 ἀπίστευτε, συντάξας ἐπὶ τοὺς ἄκρους ἐπιβαλεῖν
 τῶν μεταξὺ κειμένων βουνῶν.

Ὁ δὲ Τίτος στρατοπεδεύων περὶ τὸ Θετίδιον, ^{IV.}
 καὶ διαπορεύμενος ὑπὲρ τῶν πολεμίων, ποῦ ποτ' ^{Initium}
 εἰσὶ, δέκα προθέμενος οὐλαμούς καὶ τῶν εὐζώνων ^{prælii ad}
 εἰς χιλίους ἐξαπέστειλε, παρακαλέσας εὐλαβῶς ^{Cynos-}
 ἐξερευνημένους ἐπιπορεύεσθαι τὴν χώραν· οἱ καὶ προ- ^{cephalus.}
 ἄγοντες ὡς ἐπὶ τὰς ὑπερβολὰς, ἔλαθον ἰμπεσόν-
 τες εἰς τὴν τῶν Μακεδόνων ἐφεδρείαν διὰ τὸ δύσο-
 3 πτον τῆς ἡμέρας. Οὗτοι μὲν οὖν ἐν ταῖς ἀρχαῖς
 ἐπὶ βραχὺ διαταραχθέντες ἀμφότεροι, μετ' ὀλίγον
 ἤρξαντο καταπειράζειν ἀλλήλων· διεπύμψαντο δὲ
 καὶ πρὸς τοὺς ἰαυτῶν ἡγεμόνας ἐκάτεροι τοὺς δια-
 4 σαφίσαντας τὸ γεγονός. Ἐπειδὴ δὲ κατὰ τὴν συμ-
 πλοκὴν οἱ Ῥωμαῖοι κατεβάρυντο, καὶ κακῶς ἔπα-
 σχον

IV. 1. διαπορεύμ. cum *Vrsino* correxit *Casaub.* διαπορεύμενος *Herz.*
 cum *mis.* 3. Οὗτοι. οὕτω *Casaub.* *invisis libris.*

viæ non multum confecisset,
 exercitui vallum circumde-
 dit: unde præsidium ido-
 neum emisit, dato præce-
 pto, ut tumulorum interme-
 diorum vertices infiderent.

4. *Quintilius* circa *Theti-*
dium castra habens, anxius
 & sollicitus, quo loco essent
 hostes, decem equitum tur-
 mas cum velitibus ad mille
 emisit, jubens obire regio-
 nem, & omnia magna cau-

tione explorare. Qui dum
 ad juga collium ire pergunt,
 imprudentes propter ejus
 diei tenebras in stationes
 Macedonum incidunt. Quum
 principio & Macedones &
 Romanos nonnihil casus in-
 opinatus turbasset; mox ta-
 men lacessere sese invicem
 orsi, ad duces suos utrique
 miserunt, qui significarent
 quod acciderat. In eo con-
 cursu Romani, quum labo-
 rare inciperent, nec jam ho-
 stilium

Ol. 145. 3. *In initium praelii ad Cynoscephalas.* σχον ὑπὸ τῆς τῶν Μακεδόνων ἐφεδρείας, πέμποντες εἰς τὴν ἑαυτῶν παρεμβολήν, ἰδόντο σφίσι βοηθῆν. Ὁ δὲ Τίτας, παρακαλέσας τοὺς περὶ τὸν Ἄρ-
 χέδαμον καὶ τὸν Εὐπόλεμον Λίτωλους, καὶ δύο τῶν παρ' αὐτοῦ χιλιάρχων, ἐξέπεμψε μετὰ πεντακοσίαν ἱππέων καὶ δισχιλίαν πεζῶν. ὧν προσγεγενημένων τοῖς ἐξ ἀρχῆς ἀκροβολιζομένοις, παραυτίκα τὴν ἐναντίαν ἔσχε διάθεσιν ὁ κίνδυνος. Οἱ μὲν γάρ τ' Ῥωμαῖοι, προσλαβόντες τὴν ἐκ τῆς βοηθείας ἐλπίδα, διπλασίως ἐπερρώδησαν πρὸς τὴν χρείαν· οἱ δὲ Μακεδόνες ἡμύοντο μὲν γενναίως, πιεζόμενοι δὲ πάλιν οὗτοι, καὶ καταβαρούμενοι τοῖς ὅλοις, προσέφυγον πρὸς τοὺς ἄκρους, καὶ διεπέμποντο πρὸς τὸν βασιλέα περὶ βοηθείας.

V. Ὁ δὲ Φίλιππος, οὐδέποτε ἂν ἐλπίσας κατ' ἐκείνην τὴν ἡμέραν ὀλοσχερῇ γενέσθαι κίνδυνον διὰ τὰς προειρημέναις αἰτίας, ἀφεικῶς ἔτυχε καὶ πλείους ἐκ τῆς

5. παρ' αὐτοῦ ex conj. variazit *Cassiod.* cum esset παρ' αὐτοῦ. 8. τοῖς ὅλοις ex conj. contexti. *Vulgo* omnes τοῖς ὅπλοις. *armorum pondere gravati.*

stiliū stationum vim sustinerent, subsidium e castris suis acciverunt. *Quintilius*, *Archedamum* *Eupolemum*que *Aetolos* & tribunos militum duos cohortatus, cum equitibus quingentis & duobus peditum millibus, suppetias laborantibus ferre iussit. Quae manus ut conjuncta iis fuit, qui dudum cum hoste velitabantur, praelii facies extemplo est mutata. Nam Romani, ob praefens auxilium nova spe recreati, du-

plo animosius pugnam capebant. *Macedones* vero, etli fortiter illi quidem sese defendebant, pressi tamen vice sua, & prorsus cedere coacti, ad collium vertices se receperunt, & auxilium per nuncios ab rege petierunt.

5. *Philippus*, qui numquam futurum cogitaverat, ut ad universae rei dimicationem eo die veniretur, eam ob causam copiarum magnam partem e castris edu-

τῆς παρεμβολῆς ἐπὶ χορτολογίαν. Τότε δὲ, πυ-
 θανόμενος τὰ συμβαίνοντα παρὰ τῶν διαποστελλο-
 μένων, καὶ τῆς ἐμίχλης ἥδη διαφανούσης, παρακα-
 λίσας Ἡρακλείδην τε τὸν Γυρτώνιον, ὃς ἦγετο τῆς
 Θετταλικῆς ἵππου, καὶ Λέοντα τὸν τῶν Μακεδόνων
 ἱππάρχην, ἐξέπεμψε, σὺν δὲ τούτοις Ἀθηναγόραν,
 ἔχοντα πάντας τοὺς μισθοφόρους, πλὴν τῶν Θρα-
 κῶν. Συναψάντων δὲ τούτων τοῖς ἐν ταῖς ἐφε-
 δρεῖαις, καὶ προσγενομένης τοῖς Μακεδόσι βαρείας
 χειρὸς, ἐνέκειντο τοῖς πολεμίοις· καὶ πάλιν οὗτοι
 τοὺς Ῥωμαίους ἤλαυνον ἐκ μεταβολῆς ἀπὸ τῶν
 ἄκρων. Μάλιστα δ' αὐτοῖς ἐμπέδιον ἦν τοῦ μὴ Αἰτωλῶν
 τρέψασθαι τοὺς πολεμίους ὅλοσχερῶς ἢ τῶν Αἰτωλῶν
 λικῶν ἱππέων φιλοτιμίαι· πάνυ γὰρ ἐκθύμως οὗτοι
 καὶ παραβόλως ἐκινδύνευον. Αἰτωλοὶ γὰρ, καθ'
 ὅσον ἐν τοῖς περὶ τοὺς ἐλλοπιεῖς εἰσι καὶ τῷ καθοπλισ-
 μῷ καὶ τῇ συντάξει πρὸς τοὺς ὅλοσχερεῖς ἀγῶνας,
 κατὰ

V. c. περὶ τοὺς κορτοὺς cum Reich. Vulgo πεδικοῖς. Ibid. ἐλλοπιεῖς.
 Ἡρακλῆος Herz. Aug. Reg. G. Vefont.

eductam pabulatum dimise-
 rat. Tunc vero ab iis, qui
 subinde mittebantur, quid
 ageretur edoctus, cum jam
 lucis splendori cederet ne-
 bula, cohortatus Heraclidem
 Gyrtonium, qui Thessalico
 equitatu praerat, & Leo-
 nem, equitum Macedonum
 praefectum, hos suppetias
 misit, Athenagora ipsis ad-
 jecto, qui omnes conducti-
 tios, praeter Thraces, duce-
 bat. Hi postquam stationi-
 bus prioribus se conjun-
 xissent, Macedones, auctis

viribus gravi accessione hu-
 jus auxilii, hostibus incum-
 bunt. Itaque rursus isti Ro-
 manos, vice versa, e summis
 depulerunt collibus: & qui-
 dem, nisi Aetolicorum perti-
 nax pugna obstitisset, terga
 penitus vertere hostes coë-
 gissent: plane enim illi tunc
 temporis animose & prae-
 cipiti cum audacia dimicant.
 Nam Aetoli, quanto in prae-
 liis pedestribus sunt aliis in-
 habiliores, propter genus
 armorum, & propter ordi-
 nationis modum, quo utun-

Polybii Histor. T. IV.

D

tur

A. V. 557.
 Initium
 praelii ad
 Cynos-
 cephalas.

fortiter
 pugnant.

Ol. 145.3. κατὰ τοσούτον τοῖς ἰππικοῖς διαφέρουσι πρὸς τὸ
 Initium
 praelii ad βέλτιον τῶν ἄλλων Ἑλλήνων ἐν τοῖς κατὰ μέρος καὶ
 Cynos- κετ' ἰδίαν κινδύνους. Διὸ καὶ τότε τούτων παρακα-6
 cephalas. τασχόντων τὴν ἐπιφορὰν τῶν πολεμίων, οὐκέτι συνη-
 λαίθησαν ἕως εἰς τοὺς ἐπιπέδους τόπους· βραχὺ δ'
 ἀποσχίντες, ἐκ μεταβολῆς ἔστησαν. Ὁ δὲ Τίτος, 7
 θεωρῶν οὐ μένον τοὺς εὐζάνους καὶ τοὺς ἰππέας ἐγ-
 κεκλικότας, ἀλλὰ διὰ τούτους καὶ τὴν ἄλλην δύναμιν
 ἐπτοημένην, ἐξῆγε τὸ στράτευμα πᾶν, καὶ παρενέ-
 βαλε πρὸς τοῖς βουνοῖς. Κατὰ δὲ τὸν αὐτὸν και-8
 ρὸν ἕτερος ἐφ' ἑτέρῳ τῶν ἐκ τῆς ἐφεδρείας Μακε-
 δόνων ἔθει πρὸς τὸν Φίλιππον, αἰαβοῶν· Βασιλεῦ,
 Φεύγουσιν οἱ πολέμιοι· μὴ παρῆς τὸν καιρὸν· οὐ
 μένουσιν ἡμᾶς οἱ βιβρίζοντες· σὴ νῦν ἐστὶν ἡμέρα,
 σὸς ὁ καιρὸς. ὥστε τὸν Φίλιππον, καίπερ οὐκ εὐδο-9
 κούμενον τοῖς τέποις, ὅμως ἐκκληθῆναι πρὸς τὸν κίν-
 δυνον.

6. συηλαῖ. συηλαῖσαν Herv. Aug. Regii, Vespnt. 8. παρῆς
 correxit Cysaib. ὥ sic perspicue cod. Vespnt. Ceteri omnes παρῆ.

tur ad ea certamina, quæ
 acie instructa de summa
 rerum instituuntur; tantum
 præstant ceteris Græcis in
 præliis equestribus, quando
 catervatim aut etiam viritum
 res geritur. Hi igitur etiam
 tunc irruentium hostium im-
 petum quum essent remora-
 ti, ad plana usque loca Ro-
 mani non sunt propulsi; sed
 ubi aliquantum se submo-
 vissent ab hoste, in eundem
 rursus obversi constiterunt.
 Titus videns, non velites
 solum & equites in suam
 inclinasse, verum etiam uni-

versum exercitum propter
 istos metu consternatum,
 eductis copiis omnibus, pro-
 pe ipsos colles aciem instruit.
 Dum hæc agebantur, alii
 post alios de statione Mace-
 donum ad Philippum adcur-
 rere, & hujusmodi clamori-
 bus eum compellare: Fu-
 giunt hostes, o Rex! ne oc-
 casionem prætermiseris! non
 sustinent nos barbari: tuus
 hic est dies, tua hæc oppor-
 tunitas! adeo ut Philippus,
 cui tamen loca displicebant,
 ad subeundam prælii aleam
 impelleretur. Tumuli, quos
 dixi-

δινον. Οἱ γὰρ προειρημένοι λόφοι καλοῦνται μὲν A.V 517.
Cynos-
cephale
tumuli.
Κυνὸς Κεφαλαί· τραχεῖς δ' εἰσὶ καὶ περιεκκλασμέ-
ιοι, καὶ πρὸς ὕψος ἰκανὸν ἀνατείνοντες. Διὸ καὶ,
προσέρωμενος ὁ Φίλιππος τὴν δυσχερεστίαν τῶν τό-
πων, ἐξ ἀρχῆς μὲν οὐδαμῶς ἡμέζετο πρὸς ἀγῶνα·
τότε δὲ, παρορμηθεὶς διὰ τὴν ὑπερβολὴν τῆς εὐελ-
πιστίας τῶν ἀγέλλόντων, ἔλκεν παρήγειλε τὴν
δύναμιν ἐκ τοῦ χάρακος.

Ὁ δὲ Τίτος, παρεμβαλὼν τὴν αὐτοῦ στρατιάν VI.
Prælium
ad Cy-
nosce-
phalas.
ἐξῆς ἅπασαν, ἅμα μὲν ἐφῆδρευε τοῖς προκινδυνεύου-
σιν, ἅμα δὲ παρεκάλει τὰς τάξεις ἐπιπορευόμενος.
Ἡ δὲ παρακλήσις ἦν αὐτοῦ βραχεῖα μὲν, ἐμφαν-
τικὴ δὲ καὶ γνώριμος τοῖς ἀκούουσιν. ἐταργῶς γὰρ
ὑπὸ τὴν ὥψιν ἰδεδεικνύμενος, ἔλεγε τοῖς αὐτοῦ στρα-
3 τιώταις· Οὐχ οὔτοι Μακεδόνες εἰσὶν, ὧ ἄνδρες, οὗς
ἡμεῖς, προκατέχοντας ἐν Μακεδονίᾳ τὰς εἰς τὴν

D 2

'Εερ-

diximus, [ob aliquam cani-
nicapitis similitudinem] Cy-
noscephala vocantur: sunt
autem asperi amfraetique, &
in altitudinem sic satis ma-
gnam editi. Idcirco Philip-
pus, difficultates locorum
prospiciens, ad certamen
neutiquam ab initio sese
comparaverat; tunc vero
spei bonæ magnitudine,
quam illi ostendebant, qui
eos nuncios adferebant, in-
duci se passus est, ut
vallo educi copias jube-
ret.

6. *Quintilius*, universa suo-
rum acie ordinata, simul
præsidio fuit eis, qui pu-
gnam jam ante capeffiverant,
simul ordines lustrans adhor-
tabatur milites. Adhorta-
tio ejus brevis illa quidem
fuit, sed efficacix plena, &
ad captum erat audientium.
Etenim subjectos oculis eo-
rum hostes palam digitis
commonstrans, ita milites
est adlocutus: *Nonne Mace-*
dones isti sunt, o commilito-
nes, quos in Macedonia vos,
quum fauces infiderent, qui-
bus

Ol. 145. 3.
Prælium
ad Cy-
nosce-
phalas.

Ἑορδαίαν ὑπερβολὰς, ἐκ τοῦ προφανοῦς μετὰ Σουλ-
πικίου βιασάμενοι πρὸς τόπους ὑπερδεξίους, ἐξεβί-
ατε, πολλοὺς αὐτῶν ἀποκτείναντες; Οὐχ οὗτοι 4
Μακεδόνες εἰσιν, οὗς ὑμεῖς, προκατέχοντας τὰς
ἀπηλπισμένας ἐν Ἠπείρῳ δυσχωρίας, ἐκβιασάμενοι
ταῖς ἑαυτῶν ἀρεταῖς, Φεύγεν ἡναγκάσατε ῥίψαντας
τὰ ὅπλα, τέως εἰς Μακεδονίαν ἀνεκομίσθησαν; Πῶς 5
ὅν ὑμεῖς εὐλαβεῖσθαι καθήκες, μέλλοντας ἐξ ἴσου
ποιεῖσθαι τὸν κίνδυνον πρὸς τοὺς αὐτοὺς; τί δὲ προ-
εἶπαι τῶν προγεγονότων; ἀλλ' οὐ τάναντία δι'
ἐκείνα καὶ νῦν θαρξέειν; Διόπερ, ὦ ἄνδρες, παρα- 6
καλέσαντες σφᾶς αὐτοὺς, ὁρμαῖδε πρὸς τὸν κίνδυ-
νον ἐρῶμένως. Θεῶν γὰρ βουλομένων, ταχέως πί-
πτεσθαι ταῦτ' ἔλως ἀποβήσεσθαι τῆς παρούσης
μάχης τοῖς προγεγονόσι κινδύνοις. Οὗτος μὲν οὖν, 7
ταῦτα εἰπὼν, τὸ μὲν δεξιὸν μέρος ἐκέλευε μένειν
κατὰ

VI. 3. Ἑορδαίαν. Ἑορδαίαν Herv. Ang. Regii. Ibid. Σουλπ. Σουλ-
πικίου Herv. cum multis. 5. Post προγεγονότων lacuna signum
posuit Cujas.

bus aditur Eordaa, aperto
 Marte adgressi, duce Sulpi-
cio, Et ad loca edita per vim
connisi, statione dejecistis,
multosque eorum occidistis?
Nonne Macedones isti sunt,
quos in Epiro, quum illas
vias invias praecoccupassent,
per quas traduci posse exer-
citus omnes desperabant,
vos vestra virtute deturba-
stis, Et projectis armis fu-
gere, donec in Macedoniam
usque sese recepissent, coigi-
stis? Qui igitur nunc metue-
re vos deceat, ex aquo cum

iisdem pugnatu-
ros? Quid
suspectum vobis aut male
ominatum esse potest ex eis,
quae ante gesta sunt? annon
potius etiam nunc propter
illa crescet vobis animus?
Agite igitur, commilitones,
mutuis hortatibus excitati,
valida vi ad praelium vos ac-
cingite. Nam qualis fuit su-
periorum certaminum exitus,
talem hujus quoque dimica-
tionis cito futurum, diis vo-
lentibus, confido. Haec ubi
Quintilius dicta dedit, dex-
tram aciei partem stare iussit
immo-

κατὰ χάραν, καὶ τὰ θηρία πρὸ τούτων· τῷ δ' εὐω-
 νύμῳ μετὰ τῶν εὐζώνων ἐπ' ἤρῃ σοβαρῶς τοῖς πολε-
 μίοις. οἱ δὲ προκινδυνεύοντες τῶν Ῥωμαίων, προσλα-
 βόντες τὴν τῶν πεζῶν στρατοπέδων ἐφεδρείαν, ἐκ
 μεταβολῆς ἐνέκειντο τοῖς ὑπεναντίοις.

A.V. 557.
 Prælium
 ad Cy-
 nosce-
 phales.

Φίλιππος δὲ κατὰ τὸν αὐτὸν καιρὸν, ἐπεὶ δὴ τὸ
 πλέον μέρος ἤδη τῆς ἑαυτοῦ δυνάμεως εἴωρα παρεμ-
 βεβληκὸς πρὸ τοῦ χάρακος, αὐτὸς μὲν ἀναλαβὼν
 τοὺς πελταστὰς καὶ τὸ δεξιὸν τῆς φάλαγγος προῆ-
 γε, σύντομον ποιούμενος τὴν πρὸς τοὺς λόφους ἀνά-
 βασιν· τοῖς δὲ περὶ τὸν Νικάνορα, τὸν ἐπικαλούμε-
 νον Ἐλέφαντα, συνέταξε φροντίζειν, ἵνα τὸ λοιπὸν
 μέρος τῆς δυνάμεως ἐκ ποδὸς ἔπηται. Ἄμα δὲ τῷ
 τοὺς πρώτους ἄψαθαι τῆς ὑπερβολῆς, εὐθέως ἐξ
 ἀσπίδος παρενίβαλε καὶ προκατελάμβανε τοὺς
 ὑπερδεξιούς· τῶν γὰρ προκινδυνευόντων Μακεδόνων
 ἐπὶ πολὺ τεθλιφόντων τοὺς Ῥωμαίους ἐπὶ θάτερας

VII.

D 3

μέρη

VII. 3. τοὺς ὑπερδ. Ἀν τόπους ὑπερδεξιούς?

immotam, & ante hanc ele-
 phantos; lævam ipse cum
 velitibus superbo incessu in
 hostes induxit. Tum vero
 qui in statione erant Romani,
 ubi legionum a tergo
 præsidium accessit, iterum
 conversi, acriter hostes ado-
 riantur.

7. Quo tempore Philip-
 pus, copiarum suarum par-
 tem maximam conspicatus
 pro castris in acie jam stare,
 ipse cum cetratis & dextra
 phalangis parte progrediens,

colles ipsos raptim conscen-
 dere institit: Nicanorique,
 cui *Elephanto* erat cognomen,
 imperat, daret ope-
 ram, ut e vestigio pars aciei
 altera subsequeretur. Mox
 ubi ad fummos colles primi
 pertingere cœperunt, con-
 festim ad sinistram signa con-
 vertit, & locis superioribus
 occupatis, aciem ibi direxit.
 Quoniam enim *Macedones*,
 qui fuerant præmissi, per
 longum spatium *Romanos*
 urserant, & in alteram par-
 tem

Ol. 145.3.
Prælium
ad Cy-
nosce-
phalas.

μέρη τῶν λόφων, ἐρήμους κατέλαβε τοὺς ἄκρους.
Ἔτι δὲ παρεμβάλλοντος αὐτοῦ τὰ δεξιὰ μέρη τῆς
στρατιάς, παῖσαν οἱ μισθοφόροι, πιεζέμενοι κατὰ
κράτος ὑπὸ τῶν πολεμίων. προσγενομένων γὰρ τοῖς
τῶν Ῥωμαίων εὐζώνοις τῶν ἐν τοῖς βαρέσιν ὅπλοις
ἀνδρῶν, καθάπερ ἀρτίως ἔπα, καὶ συνεργούντων
κατὰ τὴν μάχην, προσλαβόντες εἰσὲν σήκωμα τὴν
τούτων χρεῖαν, βαρέως ἐπέκυντο τοῖς πολεμίοις,
καὶ πολλοὺς αὐτῶν ἔκτεινεν. Ὁ δὲ βασιλεὺς ἐν μὲν
ταῖς ἀρχαῖς, ὅτε παρεγγίνετο, θεωρῶν, οὐ μακρὰν
τῆς τῶν πολεμίων παρεμβολῆς συνεστώτα τὸν τῶν
εὐζώνων κίνδυνον, περιχαρὴς ἦν· ὥς δὲ πάλιν ἐκ με-
ταβολῆς εἰώσα κλίνοντας τοὺς ἰδίους, καὶ προσδε-
μένους ἐπικουρίας, ἠναγκάζετο βοηθεῖν, καὶ κρίναν
ἐκ τοῦ καιροῦ τὰ ἔλα, καθάπερ ἔτι τῶν πλείστων με-
ρῶν τῆς Φάλαγγος κατὰ πορείαν ἦσαν, καὶ προσ-
βαινόντων πρὸς τοὺς βουνούς. Προσδεξάμενος δὲ
τοὺς ἀγωνιζομένους, τούτους μὲν ἠθροίζε πάντας
ἐπὶ

tem collum depulerant, nu-
data præsidio cacumina in-
venit. Dum vero adhuc
dextimos rex ordinabat, ad-
veniunt conducticii, quos
fumina vi hostis premebat.
Nam ubi velitis Romanis
graviter armati sese adjun-
xerunt, sicut modo dicebam,
pugnantesque illos adjuvare
sunt adgressi; velites, acce-
dente horum opera, & hoc
quali pondere ad libramen-
tum adsumto, hostibus acri-
ter incumbentes, multos eo-
rum occiderunt. Rex ini-

tio cum venit, conspicatus
non procul ab hostium ca-
stris manus conferere expe-
ditos, gaudio exultaverat:
at mox, facta commutatio-
ne, suos videns inclinare, &
subsidio opus habere; sup-
petias illis venire, & quam-
quam pleraque partes pha-
langis in itinere adhuc erant,
& ad tumulos accedebant,
universæ tamen pugnæ a-
leam e re nata subire est
coactus. Igitur recipiens
hos qui in prælio fuerant,
omnes in dextro cornu pe-
dites

ἐπὶ τὸ δεξιὸν κίρας, καὶ τοὺς πεζοὺς καὶ τοὺς ἵπ- A.V. 557.
Prælium
ad Cy-
nosce-
phalas.
πέας· τοῖς δὲ πελτασταῖς καὶ τοῖς φαλαγγισταῖς
παρήγγειλε, διπλασιάζειν τὸ βάθος, καὶ πυκνοῦν
9 ἐπὶ τὸ δεξιόν. γενομένου δὲ τούτου, καὶ τῶν πολε-
μίων ἐν χερσὶν ὄντων, τοῖς μὲν φαλαγγισταῖς ἐδόθη
παράγγελμα, καταβαλοῦσι τὰς σαρίσσας ἐπάγειν,
10 τοῖς δ' εὐζώνοις κερᾶν. Κατὰ δὲ τὸν αὐτὸν καιρὸν
καὶ Τίτος, δεξάμενος εἰς τὰ διαστήματα τῶν ση-
μαιῶν τοὺς προκινδυνεύοντας, προσέβαλε τοῖς πο-
λεμίοις.

Γενομένης δὲ τῆς ἐξ ἀμφοῖν συμπτώσεως μετὰ VIII.
βίας καὶ κραυγῆς ὑπερβαλλούσης, ὡς ἂν ἀμφοτέ-
ρων ὁμοῦ συναλαλαζόντων, ἅμα δὲ καὶ τῶν ἐκτὸς
τῆς μάχης ἐπιβοώντων τοῖς ἀγωνιζομένοις· ἦν τὸ
γγνόμενον ἐκπληκτικὸν καὶ παραστατικὸν ἀγωνίας.
12 τὸ μὲν οὖν δεξιὸν τοῦ Φιλίππου λαμπρῶς ἀπήλαττο
κατὰ τὸν κίνδυνον, αἶτε καὶ τὴν ἔφοδον ἐξ ὑπερδε-

D 4

ξίου

10. σημαιῶν convexit Casab. σημείων Herv. cum mistis.

ditæ equitesque congrega-
vit: cetratisque & phalan-
gitis præcepit, ut aciem
profundiores duplo effice-
rent, & ut ordines dextram
versus densarent. Eo facto,
quia jam hostes aderant,
phalangitis data est tessera,
ut demissis sarissis hostem
invadant; expeditis, ut cor-
nua firment. Quo etiam
tempore *Quintilius*, velitis
receptis in aciei intervalla,
pugnam commisit.

8. Et quum factus esset
concurfus magna vi & cum
clamoribus insanum magnis;
(nam & acies utraque con-
suetum illum præliantibus
clamorem simul fustulit, &
qui extra prælium erant,
dimicantium alacritatem suis
adclamationibus excitabant);
terribilis res erat, & ad in-
cutiendum horrorem prorsus
comparata. Iam qui in dex-
tra parte aciei *Philippi* sta-
bant, ii pugnam admodum
secun-

secun-

Ol. 145. 3.
Prælium
ad Cy-
nosce-
phalias.

ξίου ποιοῦμενον, καὶ τῷ βάρει τῆς συντάξεως ὑπερ-
έχον, καὶ τῇ διαφορᾷ τοῦ καθοπλισμοῦ πρὸς τὴν
ἐνεστῶσαν χρεῖαν πολὺ παραλλάττον. τὰ δὲ λοιπὰ 3
μέρη τῆς δυνάμεως αὐτῷ, τὰ μὲν ἐχόμενα τῶν κιν-
δυνεύοντων ἐν ἀποστάσει τῶν πολεμίων ἦν, τὰ δ'
ἐπὶ τῶν εὐωνύμων ἄρτι διηρυκτά τὰς ὑπερβολὰς
ἐπεφάνετο τοῖς ἄκροις. Ὁ δὲ Τίτος, θεωρῶν οὐ 4
δυναμένους τοὺς παρ' αὐτοῦ στέγην τὴν τῆς Φά-
λαγγος ἔφοδον, ἀλλ' ἐκπιεζομένους τοὺς ἐπὶ τῶν εὐω-
νύμων, καὶ τοὺς μὲν ἀπολωλότας ἤδη, τοὺς δ' ἐπὶ
πόδα ποιοῦμένους τὴν ἀναχώρησιν, ἐν δὲ τοῖς δεξιοῖς
μέρεσι καταλειπομένης τῆς σωτηρίας τὰς ἐλπίδας·
ταχέως ἀφορμήσας πρὸς ταύτους, καὶ συνθεασάμε- 5
νος τῆς τῶν πολεμίων * τὰ μὲν συνεχῇ τοῖς διαγω-
νιζομένοις, τὰ δ' ἐκ τῶν ἄκρων ἀκμὴν ἐπικαταβαί-
νοντα,

VIII. 3. δυνάμεις αὐτῷ. αὐτοῦ molim. 5. Post πολεμίων exidit
φάλαγγος aut δυνάμεις. Vulgo nullam agnoscunt lacunam: sed
entieniam τῆς cum Virgilio ex conjest. deleuit Casaub. Ibid. Post
διαγωνιζομένους cum Reisk. ex Livio adijciendum forsan vocab.
ἀπράκτα.

secundam faciebant: nam &
de superiore loco hostem
petebant, & ipso quasi pon-
dere ordinationis suæ vince-
bant, & genere quoque ar-
morum ad præsentem dimi-
cationem accommodatissimo
longe præstabant. At, quod
reliquis partes Macedonici
exercitus adinet, partim di-
micantibus suis a tergo stan-
tes, procul ab hoste erant
submoti; partim altitudinem
collium recens emensi, in
verticibus sese nunc demum

ostendebant, pars nempe
aciei læva. Titus, post-
quam videt, phalangis im-
petum sustineri a suis non
posse, verum sinistram aciem
jam esse impulsam, & multis
occisis ceteros e prælio sen-
sim se recipere, in dextra
vero acie spem salutis super-
esse; eo sese confestim con-
tulit. Ibi conspiciatus ho-
stium alios decertantibus ad-
hærere, alios e summis col-
libus cum maxime descen-
dere, nonnullos adhuc ver-
ticibus

νεντα, τὰ δ' ἔτι τοῖς ἄκροις ἐφειστώτα, προσέθμενος A.V. 157.
Prelum
ad Cy-
nosce-
phalas.
τὰ θηρία, προσῆγε τὰς σημαίας τοῖς πολεμίοις.
“Οἱ δὲ Μακεδόνες, οὐδὲ τὸν παραγελευντα ἔχοντες,
οὔτε συστήσασθαι δυνάμενοι καὶ λαβεῖν τὸ τῆς Φάλαγ-
γος ἴδιον σχῆμα, διὰ τε τὰς τῶν τόπων δυσχερείας,
καὶ διὰ τὸ τοῖς ἀγωνιζομένοις ἐπόμενοι πορείας ἔχειν
7 διὰθεσιν καὶ μὴ παρατάξεως· οὐδὲ προσεδέξαντο
τοὺς Ῥωμαίους εἰς τὰς χεῖρας ἔτι, δι' αὐτῶν δὲ τῶν
θηρίων πτοηθέντες καὶ διασπαδιέντες ἐνέκλιναν.

Οἱ μὲν οὖν πλείους τῶν Ῥωμαίων, ἐπόμενοι, τοῦ- IX.
Philip-
pus vi-
ctus a
Quintio.
2 τους ἔκτενον. εἰς δὲ τῶν χιλιάρχων τῶν ἅμα τοῦ-
τοις, σημαίας ἔχων οὐ πλείους εἴκοσι, καὶ παρ' αὐ-
τὸν τὸν τῆς χρείας καιρὸν συμφρονήσας, ὃ δέον εἴη
παιεῖν, μεγάλα συνεβάλετο πρὸς τὴν τῶν ὅλων
3 κατέρχασθαι. Θεωρῶν γὰρ τοὺς περὶ τὸν Φίλιππον

D 5

ἐπὶ

5. τὰ δ' ἔτι *contexti cum Reisk. Vulgo τὰ δ' ἐπὶ τοῖς ἀκρ.* 6. συ-
στήσασθαι. *συστήσασθαι voluit Reisk.*

IX. 2. σημαίας. *σημαίας Heru. cum mistis. Sic ὁ paulo superius.*

3. Θεωρῶν γὰρ *contextit Casaub.* Θεωρῶν δὲ *Heru. cum mistis.*

tibus tumulorum insidere; elephantibus ante aciem constitutis, signa in hostes intulit. *Macedones* enimvero, qui neque ducem habebant ad signum dandum, nec cogere se in unum corpus & propriam phalangis figuram constituere poterant; tum quia difficultates locorum impediabant, tum etiam, quod vestigia pugnam conferentium sequentes, in modum procedentis agminis, non autem aciei instructæ, erant dispositi; ne primum

quidem impetum Romanorum exceperunt; sed a principio statim ab elephantis perturbati, solutis ordinibus in fugam inclinarunt.

9. Istos igitur plerique *Romanorum* infecuti, magnam stragem ediderunt. Erat inter hos tribunus quidam militum, quem signa non amplius viginti sequebantur: hic salubri consilio, e re nata apud se excogitato, ad universam victoriam magnum fecit momentum. Cernens enim *Philippum* longe

Ol. 145.3. ἐπὶ πολὺ προπεπτωκότας τῶν ἄλλων, καὶ πύζον-
 Philip- τας τῷ βάρει τὸ σφότερον εὐάνθυμον, ἀπολιπὼν
 pus vi- τοὺς ἐπὶ τοῦ δεξιῦ, νικῶντας ἤδη καταφαναῖς, ἐπι-
 etus a Quinctio. στρέψας ἐπὶ τοὺς ἀγωνιζομένους, καὶ κατόπιν ἐπι-
 γενόμενος, προσέβαλλε κατὰ νότου τοῖς Μακεδόσι.
 Τῆς δὲ τῶν φαλαγγιτῶν χρείας ἀδυνάτου καθεστῶ- 4
 σης ἐκ μεταβολῆς καὶ κατ' ἀνδρα κινδυνεύειν, οὗτος
 μὲν ἐπέκατο κτείνων τοὺς ἐν ποσὶν, οὐ δυναμένους
 αὐτοῖς βοηθεῖν· ἕως οὗ ῥίψαντες τὰ ὅπλα φεύγοντες
 ἠναγκάσθησαν οἱ Μακεδόνες, συνεπιθεμένων αὐτοῖς
 ἐκ μεταβολῆς καὶ τῶν κατὰ πρόσωπον ἐγκεκλικέ-
 των. Ὁ δὲ Φίλιππος ἐν μὲν ταῖς ἀρχαῖς, καθάπερ 6
 ἔπα, τεκμαιρόμενος ἐκ τοῦ κατ' αὐτὸν μέρους, ἐπέ-
 πεστο τελῶς νικᾷν· τότε δὲ συνθεασάμενος ἄφνω 7
 ῥίπτουσιν τὰ ὅπλα τοὺς Μακεδόνας, καὶ τοὺς πο-
 λεμίους κατὰ νότου προσβεβληκότας, βραχὺ γένο-
 μενος

3. ἐπιστρέψας ἐπὶ. ἐπιστρ. δ' ἐπὶ Cifau. ex csejell. 4. αὐτοῖς
 βοηθ. αὐτοῖς Cifau. incitis mss.

longe ultra reliquam aciem suam progressum, lævam Romanæ aciei partem ipso quasi pondere obterentem; relictis dextrimis, qui non ancipitem jam victoriam obtinebant, ad pugnantes sese avertit, & a tergo adveni-
 ens, aversos Macedonas invadit. Ac quoniam ea phalangis ratio est, ut re-
 trorium convertere se & prælia viritim capessere ne-
 queat; tribunus cum suis proximum quemque Macedonum, qui defendere ipsi

se non poterant, cedere non destitit: donec projectis ar-
 mis fugam arripere hostes sunt coacti, quum etiam a fronte Romani, qui in fu-
 gam jam inclinaverant, signis conversis pariter eos urge-
 rent. *Philippus* initio, sicut modo dicebam, ex illa parte, in qua ipse erat, conjectu-
 ram de universa pugna faciens, plenam sibi victoriam haud dubie spon-
 derat. Tunc vero, ut repente videt Macedones arma projicere, eorumque tergis hostes in-
 cum-

7 μένος ἐκ τοῦ κινδύνου μετ' ὀλίγων ἰππέων καὶ πεζῶν, A.V. 557.
Philip-
pus vi-
ctus a
Quintio.
 8 συνεθεώρει τὰ ὅλα. Κατανοήσας δὲ τοὺς Ῥωμαίους
 κατὰ τὸ δῖωγμα τοῦ λαοῦ κέρως τοῖς ἄκροις ἤδη
 προσπελάζοντας, ἐγίνετο [πρὸς Φυγὴν, ἔσους ἐδύ-
 νατο] πλείστους ἐκ τοῦ καιροῦ συναθροίσας τῶν
 9 Θρακῶν καὶ Μακεδόνων. Τίτος δὲ, τοῖς Φεύγουσιν
 ἐπόμενος, καὶ καταλαβὼν ἐν ταῖς ὑπερβολαῖς ἄρτι
 τοῖς ἄκροις ἐπιβαλὼν τὰς εὐανύμους τάξεις τῶν
 Μακεδόνων, τὰς μὲν [ἀρχαῖς] ἐπέστη, τῶν πολε-
 10 μίων ὀρθὰς αἰασχόντων τὰς σαρίσσας· ἔπερ ἔδος
 ἐστὶ ποιεῖν τοῖς Μακεδόσιν, ὅταν ἡ παραδιδῶσιν αὐ-
 τοὺς, ἡ μεταβάλλωνται πρὸς τοὺς ὑπεναντίους.
 11 μετὰ δὲ ταῦτα πυθόμενος τὴν αἰτίαν τοῦ συμβαί-
 νοντος, παρακατῆχε τοὺς μεθ' ἑαυτοῦ, φέισαδαι
 12 κρίνων τῶν ἀποδεδεικτόν. Ἀκμὴν δὲ τοῦ Τίτου
 ταῦτα

8. *Verba unciis inclusa ex Casauboni conj. adjecti.* Lacunam h. l. no-
 tauerat Casaub. 9. τὰς μὲν ἀρχαῖς. Vulgo omnes τὰς μὲν, sit-
 quante lacuna in multis & edd. τὰς ex Reg. F. adjecti, & vocab.
 ἀρχαῖς ex conject. adjecti. 10. αὐτοὺς, αὐτοὺς Casaub. 11. μεθ'
 ἑαυτοῦ. μεθ' αὐτοῦ Ang. Regii, V'sont.

cumbere, praelio paullulum
 excedens cum equitibus &
 peditibus paucis, quo loco
 esset rerum summa, coepit
 contemplari. Et quum anim-
 advertisset, Romanos, qui
 laevum ipsius cornu perse-
 quebantur, summis jam col-
 libus adpropinquare; con-
 gregata Thracum & Mace-
 donum, quantam maximam
 poterat, manu fugam ador-
 navit. Titus interim fugien-
 tes persequens, postquam in
 iugo tumuli sinistros Mace-

donum ordines, qui ad sum-
 mos vertices tum maxime
 pervenerant, est adsecutus,
 initio quidem substitit, quia
sarissas in altum erectas te-
 nebant hostes. *Macedoni-*
bis ea consuetudo est, quo-
 ties aut deditionem aut
 transitionem ad hostes fa-
 ciunt. Facti deinde caus-
 sam percontatus imperator,
 impetum suorum inhibuit;
 æquum esse iudicans, ut
 trepidantibus parceret. Ve-
 rum hæc dum cogitabat Ti-
 tus,

ΟΙ. 145. 3. ταῦτα διανοομένου, τῶν προηγουμένων τινὲς ἐπιπε-
 σόντες αὐτοῖς ἐξ ὑπερδεξίου, προσέφερον τὰς χεῖ-
 ρας, καὶ τοὺς μὲν πλείους διέφθειρον, ὀλίγοι δὲ τινες
 διέφυγον εἰσάγοντες τὰ ὅπλα.

Χ.
 Fugit
 Philip-
 pus.
 Πανταχόθεν δὲ τοῦ κινδύνου συντέλειαν εἰληφό-
 τος, καὶ κρατεῦνται τῶν Ῥωμαίων, ὃ μὲν Φίλιππος
 ἐποιεῖτο τὴν ἀποχώρησιν ὡς ἐπὶ τὰ Τέμπη. Καὶ 2
 τῇ μὲν πρώτῃ περὶ τὸν Ἀλεξανδρεὺς καλούμενον Πύρ-
 γον ἠυλίθη· τῇ δ' ὑστεραίᾳ προσελθὼν εἰς Γόννους
 ἐπὶ τὴν εἰσβολὴν τῶν Τεμπῶν, ἐπέμενε, βουλόμε-
 νος ἀναδιξάσθαι τοὺς ἐκ τῆς φυγῆς ἀνασωζομένους.
 Οἱ δὲ Ῥωμαῖοι, μέχρι μὲν τινος ἐπακολουθήσαντες 3
 τοῖς φεύγουσιν, οἱ μὲν ἐσκύλευον τοὺς τεθνεῶτας,
 οἱ δὲ τοὺς αἰχμαλώτους ἤθρευον, οἱ δὲ πλείους ὤρ-
 μησαν ἐπὶ τὴν διαρπαγὴν τοῦ τῶν πολεμίων χάρα-
 κος. Ἐνθα δὴ καταλαβόντες τοὺς Αἰτωλοὺς προεμ- 4
 πεπτωκότας, καὶ δόξαντες στερεῶσαι τῆς σφίσι
 καθηκούσης ὠφελείας, ἤρξαντο καταμήμφεσθαι τοὺς
 Αἰτωλοὺς, καὶ λέγειν πρὸς τὸν στρατηγόν, ὅτι τοὺς
 μὲν

Aetoli
 spoliant
 castra
 Philippi.

tus, quidam ex antesignanis,
 de superiore loco irruentes,
 eos invadunt, majoremque
 partem caedunt: pauci, ar-
 mis projectis, fuga sibi con-
 suluerunt.

10. Postquam omni ex
 parte praelium erat conse-
 ctum, & Romani victoriam
 obtinebant, *Philippus* versus
Tempe se recepit. Primo
 die circa *Turrim Alexandri*,
 quam vocant, quum teten-
 disset; sequenti, ut *Gonnos*
 pervenit, qui locus est in

ipso Tempium aditu, substi-
 tit eo consilio, ut eos, qui
 fuga evasisent, expectaret.
Romani, aliquantisper infe-
 cuti fugientes, mox alii ad
 detrahenda mortuis spolia,
 alii ad captivos in unum lo-
 cum cogendos, plures ad
 diripienda castra hostium se
 convertunt. Vbi quum *Ae-
 tolos* offenderent, qui jam
 ante irruperant; praeda sibi
 debita fraudari se rati, *queri
 de Aetolis* coeperunt, & im-
 peratori dicere, *pericula eum
 ipsis*

μὲν κινδύνους αὐτοῖς ἐπιτάττει, τῆς δ' ὠφελείας L.V. 557.
 εἰς αἵματι παρακεχώρηκε. Καὶ τότε μὲν ἐπανελθόν-
 τες εἰς τὴν ἑαυτῶν στρατοπεδείαν, ἠυλίθησαν· εἰς
 δὲ τὴν ἐπαύριον ἅμα μὲν ὑδρεύοντο τοὺς αἰχμαλώ-
 τούς καὶ τὰ λεγόμενα τῶν σκύλων, ἅμα δὲ προη-
 6 γον ποιοῦμενοι τὴν πορείαν ὡς ἐπὶ Λαρίσης. Ἐπε- Exitus
prælii ad
Cynos-
cephalas.
 σεν δὲ τῶν Ῥωμαίων πρὸς τοὺς ἑπτακοσίους· τῶν δὲ
 Μακεδόνων ἀπὶ θάνατον μὲν οἱ πάντες εἰς ἑκτακισχι-
 λίους, ζωγρεῖα δ' ἐάλωσαν οὐκ ἐλάττους πεντακισ-
 7 χιλίων. Καὶ τῆς μὲν ἐν Θετταλίᾳ γενομένης περὶ
 Κυνὸς Κεφαλᾶς Ῥωμαίων καὶ Φιλίππου μάχης,
 τοιοῦτον ἀπὶ βῆ τὸ τέλος.

Ἐγὼ δὲ κατὰ μὲν τὴν ἑκτὴν βίβλον ἐν ἐπαγγελ- XI.
Compa-
ratio mi-
litiæ Ma-
cedonicæ
cum
Romana.
 λίᾳ καταλιπὼν, ἔτι, λαβὼν τὸν ἀρμύζοντα καιρὸν,
 σύγκρισιν ποιήσεμαί τοῦ καθ' ὅπλισμα Ῥωμαίων καὶ
 Μακεδόνων, ὁμοίως δὲ καὶ τῆς συντάξεως τῆς ἑκα-
 τέρων,

X. 6. τῶν Ῥωμαίων. τῶν μὲν Ῥωμ. Cifanb. ex conjec̃t.

XI. 1. Hoc Caput nunc ad extr. cap. XV. vel XVI. præter alios Co-
 dicet, exhibent etiam Regii D. & E.

*ipsis imperare, at prædam
 aliis concedere. Tunc sane
 in castra sua reversi, noctem
 ibi egerunt: infecuto vero
 die simul captivos, & quod
 erat reliquum spoliolum,
 coëgerunt in unum, simul
 pergentes ire Larissam pe-
 tierunt. Ceciderunt eo præ-
 lio e Romanorum exercitu
 circiter septingenti: e Ma-
 cedonibus vero perierunt, ut
 omnes una summa comple-
 etamur, hominum circiter
 octo millia; capti sunt vivi*

*non pauciores quinque mil-
 libus. Atque hic fuit exi-
 tus ejus prælii, quod ad Cy-
 noscephalas in Theffalia cum
 Philippo Romani fecerunt.*

11. Ego vero quum in
*sexto Libro hujus operis sim
 pollicitus, me, ubi forem
 commodam noctis occasio-
 nem, Armaturæ Romano-
 rum & Macedonum compa-
 rationem instituturum, simi-
 literque ordinationis Aciei
 utrisque propria, qua re al-
 teri ab alteris differant, sive
 in*

OL. 145. 3. τέρων, τί διαφέρουσιν ἀλλήλων πρὸς τὸ χαῖρον, καὶ
 τί πρὸς τὸ βέλτιον· νῦν, ἐπ' αὐτῶν τῶν πράξεων,
 πειράσομαι τὴν ἐπαγγελίαν ἐπὶ τέλος ἀγαγεῖν.
 Ἐπεὶ γὰρ ἡ μὲν Μακεδόνων σύνταξις ἐν τοῖς πρὸς
 τοῦ χρόνους, δι' αὐτῶν τῶν ἔργων διδοῦσα τὴν πεί-
 ραν, ἐκράτες τῶν τε κατὰ τὴν Ἀσίαν καὶ τῶν Ἑλλη-
 νικῶν συντάξεων, ἡ δὲ Ῥωμαίων, τῶν τε κατὰ τὴν
 Λιβύην καὶ τῶν κατὰ τὴν Εὐρώπην προσεσπερίων
 ἐθνῶν ἀπάντων· ἐν δὲ τοῖς κατ' ἡμᾶς καιροῖς οὐχ 3
 ἄπαξ, ἀλλὰ καὶ πλεονάκις, γέγονε τούτων τῶν τά-
 ξεων καὶ τῶν ἀνδρῶν πρὸς ἀλλήλους διακρίσεις· χρη- 4
 σιμον καὶ καλὸν αὖ εἴη τὸ τὴν διαφορὰν ἐρευνῆται,
 καὶ παρὰ τί συμβαίνει, Ῥωμαίους ἐπικρατεῖν καὶ
 τὸ πρωτεῖον ἐκφέρεισθαι τῶν κατὰ πόλεμον ἀγῶνων·
 ἵνα μὴ, τὴν Τύχην λέγοντες μόνον, μακαρίζωμεν
 τοὺς κρατοῦντας ἀλόγως, καθάπερ οἱ μάταιοι τῶν
 ἀνθρώπων, ἀλλ', εἰδότες τὰς ἀληθεῖς αἰτίας, ἐπαι-
 νῶμεν

Cur Ro-
mani pal-
lanti
omnibus
præri-
pant.

2. διδοῦσα ex Reg. E. adfivi. Ceteri vulgo διαδοῦσα.

*in deteriorem partem, sive in
 meliorem; nunc in ipsis re-
 bus gestis, quod promissi,
 reapse præstare conabor.*
*Quoniam enim Macedonica
 acies superioribus tempori-
 bus acies populorum Asiæ
 atque Græcorum, (quod sæpe
 ipsis rerum experimentis
 est probatum) vicit, pari-
 terque Romanorum acies su-
 perior fuit aciebus populo-
 rum Africæ, omniumque qui
 sunt in Europa occidentem
 versus; quoniamque nostra
 memoria non semel, sed sæ-*

*pius, usu venit, ut cum acies
 istorum utrorumque, tum
 ipsi viri, inter se committe-
 rentur; utile fuerit ac pul-
 crum, scrutari discrimen, Et
 causam investigare, propter
 quam Romani superiores dis-
 cedere, Et bellicis certamini-
 bus palmam omnibus præri-
 pere soleant: ne Fortunæ
 hoc adtribuens decus, bea-
 tos dumtaxat temere sine
 ratione, quod vanissimis qui-
 busque mortalium contingere
 potest, prædicemus victo-
 res; sed, ubi veras causas
 nover-*

νώμεν καὶ θαυμάζωμεν κατὰ λόγον τοὺς ἡγουμένους. A.V.557.

6 Περὶ μὲν οὖν τῶν πρὸς Ἀννίβαν ἀγώνων γεγενομένων Hannibal
 Ῥωμαίοις, καὶ τῶν ἐν τούτοις ἐλαττώματων, οὐδὲν quibus
 ἂν δέοι πλεῖον λέγειν· οὐ γὰρ παρὰ τὸν καθοπλισ- rebus su-
 μόν, οὐδὲ παρὰ τὴν σύνταξιν, ἀλλὰ παρὰ τὴν ἐπι- peraverit
 δεξιότητα τὴν Ἀννίβου καὶ τὴν ἀγχίνοιαν περιέπι- Roma-
nos.

7 πτον τοῖς ἐλαττώμασι. Δῆλον δὲ τοῦτο πεποιθήκα-
 μεν ἡμῖς ἐπ' αὐτῶν ὑποδεικνύοντες τῶν ἀγώνων.

8 μαρτυρεῖ δὲ τοῖς ἡμετέροις λόγοις πρῶτον μὲν τὸ
 τέλος τοῦ πολέμου· προσγενομένου γὰρ στρατηγού
 τοῖς Ῥωμαίοις, παραπλησίαν δύναμιν ἔχοντος Ἀννί-
 βαν, ταχίως καὶ τὸ νικᾶν συνεξηκολούθησε τοῖς
 9 πρὸς αὐτὸν ἡμετέροις· εἴτα καὶ αὐτὸς Ἀννίβαν, ἀποδοκιμά-
 σας τὸν ἐξ ἀρχῆς αὐτοῖς ὑπάρχοντα καθοπλισμὸν,
 ἅμα τῷ νικῆσαι τὴν πρώτην μάχην παραχρῆμα τοῖς
 Ῥωμαίων ὅπλοις καθοπλίσας τὰς εἰσείας δυνάμεις,

τούτοις

8. Ἀννίβαν. Ἀννίβου Reg. D. E. 9. εἴτα καὶ αὐτὸς ex conjecitura,
 εἴτε καὶ αὐτὸς cod. V. f. m. εἴτ' οὖν αὐτὸς Reg. E. Alii aliter.
 Ibid. Post Ἀννίβαν excidit fortasse artic. ὁς. Deinde καὶ ἅμα scri-
 bendum, vel ἅμα τε τῷ νικᾶν.

noverimus, certa ratione &
 laudemus duces & miremur.
 Ac de praeliis quidem, quæ
 Romani cum Hannibale con-
 feruerunt, & cladibus, quas
 in iis acceperunt, pluribus
 jam non est agendum: nam
 iis cladibus neque armorum
 genus, neque instruendæ
 aciei ratio Hannibalis cau-
 sam præbuerunt: sed cum
 dexteritas, tum capitale il-
 lius viri ingenium, istas no-
 mini Romano ignominias
 imposuerunt. Quod nos in
 ipsi certaminibus exponen-

dis quum demonstraverimus;
 dictis etiam nostris fidem ad-
 struit, primum quidem, ipse
 belli exitus: nam simulac
 Romanis imperator est ex-
 ortus, ingenii viribus Han-
 nibali par, illicet victoria
 eosdem est secuta. Deinde
 Hannibal etiam ipse testifica-
 tur, qui, damnato genere
 armorum, quo copię ipsius
 initio erant usæ, post pri-
 mam statim victoriam, quam
 de Romanis est consecutus,
 armis ipsorum copias suas
 quum armasset, iisdem per-
 petuo

Ol. 145. 3. Πύρρῳ 10
 Pyrrhi
 militia. τούτοις διετέλεσε χράμενος τὸν ἐξῆς χρόνον. Πύρ-
 ρος γε μὴν οὐ μόνον ὅπλοις, ἀλλὰ καὶ δυνάμεσιν Ἰτα-
 λικαῖς συγκέχρηται, τιθεὶς ἐναλλαξὶ σημαίαν καὶ
 σπείραν Φαλαγγίτικὴν ἐν ταῖς πρὸς Ῥωμαίους ἀγῶ-
 σιν. ἀλλ' ὅμως εὐδ' εὕτως ἐδύνατο νικᾶν, ἀλλ' αἰεί 11
 πως ἀμφίδοξα τὰ τέλη τῶν κινδύνων αὐτοῖς ἀπέ-
 βανε. Περὶ μὲν οὖν τούτων ἀναγκαῖον ἦν προεπᾶν, 12
 χάριν τοῦ μηδὲν ἀντεμφαίνειν ταῖς ἡμετέραις ἀπο-
 φάσεσιν. ἐπ' αὐτῇ δ' ἐπὶ τὴν προκειμένην σύγ-
 κρισιν.

XII. "Οτι μὲν, ἐχούσης τῆς Φάλαγγος τὴν αὐτῆς ιδί-
 Phalanx
 densata. τητα καὶ δύναμιν, οὐδὲν αὖν ὑποστάη κατὰ πρὸςω-
 πον, οὐδὲ μᾶλλον τὴν ἔφοδον αὐτῆς, εὐχερὲς κατα-
 μαθεῖν ἐκ πολλῶν. Ἐπεὶ γάρ ἐ μὲν αἰετὶς ἴσταται 1
 σὺν ταῖς ὅπλοις ἐν τρισὶ πεσὶ κατὰ τὰς ἐναγωνίους
 Sarissae
 phalan-
 gis. πυκνώσεις, τὸ δὲ τῶν σαρισσῶν μέγεθος ἴστί κατὰ
 μὲν τὴν ἐξ ἀρχῆς ὑπέθεσιν ἐκκαίδεκα πηχῶν, κατὰ
 δὲ

10. Ἰταλικοῖς. Alii vulgo Ἰταλικοῖς.

petuo deinceps est usus. Redeo nunc ad institutam
 Iam Pyrrhus sane non armis comparisonem.
 dumtaxat, verum etiam mi- 12. Enimvero perspicuum
 lite Italico uti solitus, in bel- est multis rationibus, reti-
 lo adversus Romanos signa nente Phalange proprieta-
 Italicorum, & cohortes pha- tem suam & vires, nihil quid-
 langis more instructas, al- quam posse reperiri, quod
 ternatim in acie collocabat; a fronte ei resistere, aut ejus
 qui tamen ne sic quidem vin- incumbentis impetum susti-
 cere potuit, sed ancipites nere valeat. Quoties enim
 semper certaminum exitus densatio sit aciei ad certa-
 habuit. Et haec quidem ne- men, consistit vir una cum
 cessario praefanda mihi erant, armis in tribus pedibus.
 ne quid esset, quod senten- Sarissae vero longitudo, ut
 tiae super his rebus nostrae quidem vetus institutum
 vel in speciem repugnaret. erat, cubitorum est sexde-
 cim;

δὲ τὴν ἀρμολογίαν τὴν πρὸς τὴν ἀλλίθαιαν δεκατεσσα-
 3ρων· τούτων δὲ τοὺς τέσσαρας ἀφαιρῆς τὸ μεταξὺ ^{Sarisse}
 τῶν χερσὶν διάστημα, καὶ τὸ κατόπιν σήκωμα τῆς ^{phalan-}
 4προβολῆς· φανερὸν, ὅτι τοὺς δέκα πῆχεις προπί-
 πταν ἀνάγκη τὴν σαρίσσαν πρὸ τῶν σωμάτων ἐκά-
 στου τῶν ἐπιτιτῶν, ὅταν ἦ δι' ἀμφοῖν τῶν χερσὶν
 5προβαλλόμενος ἐπὶ τοὺς πολεμίους. Ἐκ δὲ τούτου
 συμβαίνει, τὰς μὲν τοῦ δευτέρου καὶ τρίτου καὶ τε-
 τάρτου πλεῖον, τὰς δὲ τοῦ πέμπτου ζυγοῦ σαρίσ-
 σας δύο προπίπτειν πῆχεις πρὸ τῶν πρωτοστατῶν,
 ἐχούσης τῆς Φάλαγγος τὴν αὐτῆς ιδιότητα καὶ πύ-
 6κνωσιν κατ' ἐπιστάτην καὶ κατὰ παραστάτην· ὡς
 Ὅμηρος ὑποδείκνυσιν ἐν τούτοις·

Ἄσπις ἄρ' ἀσπίδ' ἔρειδε, κόρυς κόρυιν, ἀνέρα δ' ἀνῆρ.

Ψαῦον δ' ἱππόκομοι κόρυθας λαμπραῖσι Φάλοισι

Νεούνταν· ὡς πυκνοὶ ἐφέστασαν ἀλλήλοισι.

Τούτων

XII. 4. ὅταν ἦ ἐκ τῶν Reiskio correxi. Vulgo ὅταν εἴη. 5. δύο προ-
 πίπτειν. δύο προβαίνειν Reg. E. Ibid. πρωτοστατῶν. Alii libri
 dant πρωτοστῶν, & sic rursus deinde.

cim; sed, ut postea ad verio-
 rem pugnae usum fuit aptata,
 quatuordecim. Hujus vero
 mensurae quatuor absumit
 cubitos spatium inter manus
 ambas, una cum libramento
 quod a tergo respondet parti
 anteriori quae praetenditur.
 Quae quum ita sint, liquet,
 sarissam ejusque armati,
 quando ambabus manibus in
 hostes illam porrigens per-
 git, cubitos decem ultra ejus
 corpus necessario protendi.
 Vnde fit, ut secundi quidem
 & tertii ac quarti ordinis
 sive jugi sarissae plures cu-

bitos, quinti vero nonnisi
 duos tandem protendantur
 ante eos qui in primo stant
 ordine; si modo phalanx
 proprietatem suam obtineat,
 & convenienter sibi densata
 sit, ratione cujusque armati,
 sive pone, sive ad latus stan-
 tis; quam densationem his-
 ce versibus Homerus osten-
 dit:

Scutum scuto haesit, galeae galeae,
 atque viro vir:

Et cristae e conis tangebant se im-
 vicem equinae

Nutantem: densati adeo pressere
 virum vir.

Polybii Histor. T. IV.

E

Quae

ΟΙ. 145. 3. Τούτων δ' ἀληθινῶς καὶ καλῶς λεγομένων, δῆλον, 7
 αἰς ἀνάγκη, καὶ ἕκαστον τῶν πρωτοστατῶν σαρίσ-
 σας προπίπτειν πέντε, δυσὶ πῆχεσι διαφερούσας
 ἀδμήλων κατὰ μήκος.

XIII.
 Vis pro-
 pria pha-
 langis.
 Ἐκ δὲ τούτου βῆδιον, ὑπὸ τὴν ὄψιν λαβεῖν τὴν
 τῆς ὅλης Φάλαγγος ἔφωδον καὶ προβολὴν, ποῖάν τι-
 να εἰκὸς εἶναι, καὶ τίνα δύναμιν ἔχεν, ἐφ' ἑκκαίδε-
 κα τὸ βάθος εὔσαν. ὧν ὅσοι πέμπτον ζυγόν ὑπεραί-
 ρουσι, ταῖς μὲν σαρίσσαις οὐδὲν αἰεὶ τ' εἰς συμβα-
 λείδωμιν πρὸς τὸν κίνδυνον· διόπερ οὐδὲ ποιεῖνται κατ'
 ἄνδρα τὴν προβολήν. παρὰ δὲ τοὺς ἄμους τῶν προη- 3
 γουμένων ἀνανειευκυίας φέρουσι, χάριν τοῦ τὸν κα-
 τὰ κορυφὴν τόπον ἀσφαλίζειν τῆς ἐκτάξεως, εἰρ-
 γουσῶν τῇ πυκνώσει τῶν σαρισσῶν ὅσα τῶν βελῶν
 ὑπερπετῇ τῶν πρωτοστατῶν φερόμενα δύναται προσ-
 πίπτειν πρὸς τοὺς ἐφεστῶτας. Αὐτῶ γε μὴν τῶ 4
 τοῦ

XIII. 1. εἰκὸς ex Verbi conj. contextit Casaub. εἰκὸς Herz. eius
 mistis. 2. συμβαλίδια. συμβάδια Reg. D.

Quæ vere & recte quum
 dicantur; adparet, necesse
 esse, ut singuli eorum, qui
 in priuo stant ordine, qui-
 nas præ se prominentes sa-
 rissas habeant, inter quas
 ratione longitudinis binum
 cubitorum erit discrimen.

13. Ex quibus facile cui-
 vis est ob oculos sibi pone-
 re, quantam vim par sit ha-
 bere *Phalangem*, cum por-
 rectis *sarissis* in hostem in-
 cumbit, sedecim ordinum
 habens altitudinem. Milites

autem, qui quintum ordi-
 nem sive iugum excedunt,
 sarissis illi quidem pugnam
 adjuvare nihil queunt, eam-
 que ob causam viritim illas
 non prætendunt; sed ad hu-
 meros præcedentium incli-
 natas & sursum spectantes
 eas gestant, ut aciei securi-
 tatem ab eo, qui supra ver-
 ticem est, loco præstent;
 frequentia sarissarum iis telis
 obstante, quæ impetu suo
 ultra primos ordines delata
 incidere in posteriores pos-
 sent. At pondere ipso cor-
 poris

τοῦ σώματος βάρες κατὰ τὴν ἐπαγωγὴν πύζοντες A.V. 557.
 αὗτοι τοὺς προηγουμένους, βιάσαν μὲν ποιῶσι τὴν Vis pro-
 ἔφωδον, ἀδύνατον δὲ τοῖς πρωτοστάταις τὴν εἰς τοῦ- pria pha-
 πιδεν μεταβολὴν. Τσιαύτης περὶ τὴν φάλαγγα langis.
 διαθέσεως καὶ καθέλου καὶ κατὰ μέρος εὐσης, ῥη-
 τίον ἂν εἴη καὶ τοῦ Ῥωμαίων καθοπλισμοῦ καὶ τῆς
 ὅλης συντάξεως τὰς ιδιότητας καὶ διαφορὰς ἐκ πα-
 ραθέσεως. Ἰστανται μὲν οὖν ἐν τρισὶ ποσὶ μετὰ
 τῶν ὅπλων καὶ Ῥωμαῖοι. τῆς μάχης δ' αὐτοῖς κατ'
 ἀνδρα τὴν κίνησιν λαμβανούσης, διὰ τὸ τῶ μὲν θυ-
 ρεῶ σκέπειν τὸ σῶμα, συμμετατιθεμένους αἰεὶ πρὸς
 τὸν τῆς πληγῆς καιρὸν, τῇ μαχαίρᾳ δ' ἐκ κατα-
 φορᾶς καὶ διαρρέσεως ποιῶσαι τὴν μάχην· προφα-
 νές, ὅτι χάλασμα καὶ διάστασιν ἀλλήλων ἔχεν δεῖ-
 σει τοὺς ἀνδρας ἐλάχιστον τρεῖς πύδας κατ' ἐπι-
 στάτην καὶ κατὰ παραστάτην, εἰ μέλλουσιν εὐχερη-

E 2

στειν

4. πύζοντες. ποιῶντες Reg. D. E. V. *posant, extr.* 7. καὶ διαρρέσεως,
 καὶ ἐκ διαρρέσεως molim. Sed *disractus velut Salmusf. & Gron.*
disractus suffragatus est Lipsius.

poris iidem, quoties ducitur
 in hostem phalanx, dum an-
 tecedentes urgent obniten-
 do, impressioni vim atque
 violentiam adjiciunt, & or-
 dinibus primoribus retro se
 avertendi omnem penitus
 facultatem adimunt. Ejus-
 modi quum sit & phalangis
 univérſæ, & partium ejus
 ratio ac dispositio: sequitur,
 ut *Armaturæ atque instru-*
ctionis Alciæ Romanæ pro-
 prietates & differentias ad
 comparandum exponamus.
 Consistunt igitur etiam *Ro-*
mani cum ipsis armis, in

trium pedum spatio. Sed
 quum in eorum pugna sin-
 guli armati sese moveant,
 qui corpus objectu scuti de-
 fendunt, in omnem partem,
 unde quis ictum minetur,
 subinde se convertentes, ii-
 demque cæsim pariter &
 punctim gladiis feriant; ne-
 mo non intelligit, oportere,
 ut aliquantum vacui spatii
 habeant, quo distent alter
 ab altero: atque id spatium,
 si volumus ipsos munia sua
 commodè exsequi, trium
 erit minimum pedum, tam
 ratione eorum qui ad latus,
 quam

Ol. 145. 3. **στᾶν** πρὸς τὸ δέν. ἐκ δὲ τούτου συμβιβάζεται, τὸν ἑνα Ῥωμαῖον ἵστασθαι κατὰ δύο πρωτοστάτας τῶν Φαλαγγιτῶν, ὥστε πρὸς δέκα σαρίσσας αὐτῷ γίνεσθαι τὴν ἀπάντησιν καὶ τὴν μάχην· ὥς οὔτε κέ-10 πτοντα τὸν ἑνα καταταχῆσαι δυνατόν, ὅταν ἅπαξ συνάψωσιν εἰς τὰς χεῖρας, οὔτε βιάσασθαι ῥάδιον, μηδὲν γε τῶν ἐφεστώτων δυναμένων συμβάλλεσθαι τοῖς πρωτοστάταις, μήτε πρὸς τὴν βίαν, μήτε πρὸς τὴν τῶν μαχαίρων ἐνέργειαν. Ἐξ ὧν εὐκατανόητον, ὡς οὐχ εἰόν τε μεῖναι κατὰ πρόσωπον τὴν τῆς Φάλαγγος ἔφοδον εὐδέναι, τηρούσης τὴν αὐτῆς ιδιότητα καὶ δύναμιν, ὡς ἐν ἀρχαῖς εἶπα.

XIV.
Incom-
moda
phalan-
gis.

Τίς οὖν αἰτία τοῦ νικᾶν Ῥωμαίους, καὶ τί τὸ σφάλλον ἐστὶ τοὺς ταῖς Φάλαγγι χρωμένους; Ὅτι συμβαίνει, τὸν μὲν πόλεμον ἀορίστους ἔχειν καὶ τοὺς καιροὺς καὶ τοὺς τόπους τοὺς πρὸς τὴν χρείαν· τῆς δὲ Φάλαγγος ἑνα καιρὸν εἶναι καὶ τόπον, ἐν γένος, ἐν

quam eorum qui pone stant. Ita fiet, ut Romanus miles unus duos phalangitas primi ordinis habeat sibi oppositos; adeo ut sarillis decem illi sit occurrendum, & cum iis decertandum: quas, ubi semel ad manus ventum est, neque cedere, quantumvis præcipiti feratur celeritate, quisquam poterit unus, neque perrumpet facile; quum quidem posteriores ordines prioribus nihil conferre valeant, neque ut violentius ipsi irrumpant, neque ut gladii eorum efficaciore ictu

feriant. Ex quibus facile intelligitur, nullam aciem esse posse tam firmam, ut impressionem phalangis a fronte sustinere queat, si modo illa, ut initio dicebam, proprietatem suam & vires obtineat.

14. Quænam igitur *caussa* est, cur vincant Romani? & qui sit, ut, qui phalangibus utuntur, clades accipere possint? Quia bellicorum quidem certaminum & tempora & loca sunt incerta, atque indefinita; phalangi vero unum est tempus, unus locus,

3 ἐν αἷς δύναται τὴν αὐτῆς χρεῖαν ἐπιτελεῖν. Εἰ μὲν A.V. 557.
Incom-
moda
phalan-
gis.
 εὖν τις ἦν ἀνάγκη τοῖς ἀντιπάλοις, εἰς τοὺς τῆς
 Φάλαγγος καιροὺς καὶ τόπους συγκαταβαίνειν, ὅτε
 μέλλοιεν κρίνεσθαι περὶ τῶν ὅλων· εἰκὸς ἦν κατὰ τὸν
 ἄρτι λόγον, αἰεὶ φέρεσθαι τὸ πρῶτον τοὺς ταῖς Φά-
 4 λαγγι χρωμένους. Εἰ δὲ δυνατόν ἐκκλίνειν, καὶ τοῦ-
 το ποιεῖν βραδύως· πῶς ἂν ἔτι φεβερόν εἴη τὸ προει-
 5 ρημένον σύνταγμα; Καὶ μὴν, ὅτι χρεῖαν ἔχει τόπων
 ἐπιπέδων καὶ ψιλῶν ἢ Φάλαγγ, πρὸς δὲ ταῦτοις
 μηδὲν ἐμπόδιον ἐχόντων, λέγω· δ' εἶον τάφρους,
 ἐκρήγματα, συναγκείας, ὀφρεῦς, ῥεῖθρα ποταμῶν,
 6 ὁμολογούμενόν ἐστι. πάντα γὰρ τὰ προειρημένα
 παραποδίζεν καὶ λύειν τὴν τοιαύτην τάξιν ἱκανὰ
 7 γίγνεται. Διότι δ' εὖρεῖν τόπους ποτὲ μὲν ἐπὶ στα-
 δίους ἑκασι, ποτὲ δὲ καὶ πλείους, ἐν αἷς μηδὲν τι

E 3

τοιού-

XIV. 5. συναγκείας. Alii συναγκίας. 6. παραποδίζειν. παρεμπο-
 δίζειν Reg. D. Vetus. extr.

locus, unus modus, quibus
 perficere opus suum queat.
 Quod si qua igitur necessitas
 adversarios, ubi rerum sum-
 mam acie discernere parant,
 compelleret, ut temporibus
 ac locis phalangi aptis sese
 adcommodarent; rationi for-
 ret consentaneum, ut ii, qui
 phalangibus utuntur, victo-
 riam semper essent reporta-
 turi. Quod si vero declinari
 phalangis impressio potest,
 eaque res ne magnam qui-
 dem difficultatem habet,
 cur, obsecro, ea forma aciei
 instruendæ tantopere metu-

enda censeatur? Atqui est
 sane in confesso, opus esse
 phalangi locis planis, &
 quæ nec arboribus vestita
 sint, nec præterea alia ha-
 beant impedimenta; nullas
 puta fossas, hiatus, conval-
 les, clivorum supercilia, aut
 amnium alveos. Quidvis
 enim eorum, quæ comme-
 moravimus, ad impedi-
 dam solvendamque ejusmo-
 di aciem fuerit satis. Iam
 vero illud quoque fatebun-
 tur omnes, fieri, prope di-
 xerim, nullo modo posse,
 aut admodum certe raro, ut
 campi

Ol. 145. 3. τοιοῦτον ὑπάρχει, σχεδὸν, ὥς εἶπεν, ἀδυνατόν ἐστιν,
 Incom- εἰ δὲ μή γε, τελείως σπάνιον· καὶ τούτο πᾶς ἂν τις
 moda ὁμολογήσειεν. Οὐ μὲν, ἀλλ' ἔστω τόπους εὐρηθῶσι
 phalan- τοιούτους. ἐὰν οὖν εἰ μὲν πολεμοῦντες εἰς μὲν τού-
 gis. τους μὴ συγκαταβαίνωσι, περιπερευόμενοι δὲ περ-
 θῶσι τὰς πόλεις καὶ τὴν χώραν τὴν τῶν συμμά-
 χων· τί τῆς τοιαύτης ὄφελος ἔσται συντάξεως;
 Μένουσα μὲν γὰρ ἐν τοῖς ἐπιτηδείοις αὐτῇ τόποις,⁹
 οὐχ εἰς ὠφελὲν δύναται ἂν τοὺς φίλους, ἀλλ' οὐδ'
 αὐτὴν σώξεν. αἱ γὰρ τῶν ἐπιτηδείων παρακομιδαῖο
 κωλυθήσονται ῥαδίως ὑπὸ τῶν πολεμίων, ὅταν ἀκο-
 νιτὶ κρατῶσι τῶν ὑπαίθρων. ἐὰν δ', ἀπολιπούσα¹¹
 τοὺς οἰκείους τόπους, βούληται τι πράττειν, εὐχέ-
 ρωτος ἔσται τοῖς πολεμίοις. Οὐ μὲν, ἀλλὰ καὶ εἰς¹²
 τοὺς ἐπιπέδους συγκαταβάς τις τόπους, μὴ πᾶν
 ἅμα τὸ σφέτερον στρατόπεδον ὑπὸ τὴν ἐπαγωγὴν
 τῆς φάλαγγος καὶ τὸν ἕνα καιρὸν ὑπεβάλλῃ, βρα-
 χέα

II. ἀπολιπούσα. ἀπολείπουσα *Casanb. incitis mistis*. 12. καὶ τὸν
 ἕνα ex *mistic* *τενοαυί*. κατὰ τὸν ἕνα *Casanb. ex conj.*

campi inveniantur sive ad
 stadia viginti sive ad plura
 etiam patentes, in quibus
 nullum tale insit impedimen-
 tum. Verum esto, invenian-
 tur loca huiusmodi. Quid?
 si hostes eo noluerint de-
 scendere, sed passim fines in-
 cursando, qua urbes, qua
 agros sociorum evastave-
 rint; aciei ita digestæ ec-
 qua erit utilitas? Quippe
 si locis immoretur sibi aptis,
 adeo prodesse amicis nihil
 poterit, ut ne se quidem ipsa

fit servatura. Nam commea-
 tum advectio nullo negotio
 impediatur ab hostibus, ubi
 nemine repugnante omnia,
 quæ sub dio sunt, suæ po-
 testati subjecerint. Quod si
 vero, loca relinquens sibi
 apta, conari aliquid phalanx
 voluerit, hostibus ex facili
 erit superabilis. Quin etiam,
 licet in planitiem demiserit
 sese aliquis, si modo, pha-
 langi contra se venienti &
 uni communi periculo non
 exercitum suum simul uni-
 versum

χέα δὲ Φυγομαχίῃ κατ' αὐτὸν τὸν τοῦ κινδύνου A.V.557.
καιρὸν· εὐθεώρητον γίγνεται τὸ συμβησόμενον, ἐξ
ᾧ ποιοῦσι Ῥωμαῖοι νῦν.

Οὐκέτι γὰρ ἐκ τοῦ λόγου δὲ τεκμαίρεσθαι, τὸ XV.
νυνὶ λεγόμενον ὑφ' ἡμῶν, ἀλλ' ἐκ τῶν ἤδη γεγενημένων. ^{Romana acies præstat phalangi.}

2 Οὐ γὰρ ἐξισώσαντες τὴν παράταξιν πᾶσιν ἅμα
συμβάλλουσι τοῖς στρατοπέδοις μεταπηδὼν πρὸς τὰς
Φάλαγγας· ἀλλὰ τὰ μὲν ἐφειδρεύει τῶν μερῶν αὐ-
3 τῶν, τὰ δὲ συμμίσγει τοῖς πολεμίοις. Λοιπὸν, ἂν
τ' ἐκπύσωσιν οἱ Φαλαγγίται τοὺς κατ' αὐτοὺς προσ-
βάλλοντες, ἂν τ' ἐκπυδῶσιν ὑπὸ τούτων, λέλυται
4 τὸ τῆς Φάλαγγος ἴδιον. ἢ γὰρ ἐπόμενοι τοῖς ὑποχω-
ρῶσιν, ἢ φεύγοντες τοὺς προσκειμένους, ἀπολείπου-
5 σι τὰ λοιπὰ μέρη τῆς οἰκείας δυνάμεως. οὗ γενομέ-
νου, δίδεται τοῖς ἐφειδρεύουσι τῶν πολεμίων διάστη-
μα, καὶ τόπος, ὃν οὗτοι κατέχον, πρὸς τὸ μηκέτι
κατὰ πρὸσωπον ἐρμαῖν, ἀλλὰ παρεπισπεσόντας πλα-
γίους παρίστασθαι καὶ κατὰ νότου τοῖς Φαλαγγί-

E 4

ταυ.

versum objiciens, detrecta-
verit paulisper pugnam;
quid sit eventurum, facile in-
tellectu est ex iis, quæ nunc
Romani faciunt.

15. Nam quod nunc dici-
mus, id non amplius argu-
mentis & rationibus colli-
gendum est, sed ex iis rebus
intelligitur, quæ jam sunt
gestæ. Non enim aciem
suam *Macedonica* adæquant
longitudine *Romani*, ut co-
piis universis cum phalange
frontem committant; sed
virium suarum parte in sub-
sidium seposita, altera cum

hostibus confligunt. Sive
igitur phalangitæ oppositam
sibi aciem propulerint, sive
ipsi ab ea fuerint propulsi,
solutum est quod fuit *phalan-
gi* proprium. Nam aut per-
sequendo cedentes, aut fu-
giendo incumbentes, cete-
ram suam aciem derelin-
quunt. Quo facto, spatium
locusque, in quo illi stabant,
hostibus datur in subsidium
præparatis, ut non jam a
fronte phalangitas invadant,
sed vel ad latera progressi,
vel etiam a tergo, in eorum
ordines irrumpant. Quod
si vero

Ol. 145. 3.
Romana
acies
praestit
phalangi.

ταις. Ὅταν δὲ τοὺς μὲν τῆς Φάλαγγος καιροὺς καὶ⁶
τὰ προτερήματα βράδιον εἴη φυλάττειν, τοὺς δὲ
κατὰ τῆς Φάλαγγος ἀδύνατον πῶς εὐ μεγάλην
εἰκὸς εἶναι τὴν διαφορὰν ἐπὶ τῆς ἀληθείας τῶν
πρειρημένων; Καὶ μὴν πορευθῆναι διὰ τόπων παν-⁷
τοδαπῶν ἀναγκαῖον τοὺς χρωμένους Φάλαγγι, καὶ
καταστρατοπεδεῦσαι, ἔτι δὲ τόπους εὐκαίρους προ-
καταλαβίδαι, καὶ πολιορκῆσά τινας, καὶ πολιορ-
κηθῆναι, καὶ παραδόξαις ἐπιφανείαις περιπεσεῖν.
ἅπαντα γάρ ταῦτά ἐστι πολέμου μέρη, καὶ ῥοπαῖς
ποιεῖ πρὸς τὸ νικᾶν, ποτὲ μὲν ὁλοσχερεῖς, ποτὲ δὲ
μεγάλας. Ἐν οἷς πᾶσιν ἡ μὲν Μακεδόνων ἐστὶ σύν-⁹
ταξις δύσχεητος, ποτὲ δ' ἄχρητος, διὰ τὸ μὴ
δύνασθαι τὸν φαλαγγίτην μήτε κατὰ τάγμα, μήτε
κατ' ἄνδρα παρέχεσθαι χρεῖαν· ἡ δὲ Ῥωμαίων εὐ-
χρηστος. Πᾶς γάρ Ῥωμαῖος, ἔταν ἅπαξ καθο-¹⁰
πλιθεὶς ὁρμήσῃ πρὸς τὴν χρεῖαν, ὁμοίως ἤμωστα
πρὸς

si vero phalangis quidem
opportunitates, & quidquid
est, quo illa praecipue valet,
evitari facile possunt; quae
autem contra ipsam faciunt,
nullo pacto sunt evitabilia;
qui potest fieri, ut in veris
pugnis discrimen ingens inter
phalangem & Romanam
aciem non inveniatur? At-
qui necesse est phalange
utentibus, per cuicunque
loca proficisci; tum castra
facere; ad haec loca oppor-
tuna praecoccupare, obsidere,
obsideri, & in hostem inci-
dere subito adparentem.
Sunt enim istae omnes belli

partes, e quibus victoria
universa nonnumquam pen-
det, nonnumquam momen-
tum ad eam parandam ma-
gnum faciunt. In quibus
omnibus *Macedonica ordina-
tio* modo cum magna diffi-
cultate usurpatur, modo nul-
li prorsus est usui; quia mi-
les *phalangita* neque mani-
pulatim, neque viritim ope-
ram potest navare, *Romanus*
contra commode ubique
rem gerit. Quilibet enim
Romanus miles, ubi semel
armis instructus ad pugnam
se accinxit, ex aequo para-
tus est ad quemvis locum,
ad

- πρὸς πάντα τόπον καὶ καιρὸν, καὶ πρὸς πᾶσαν ἐπι- A.V. 557.
Romana
acies
præstat
phalangi.
- ¹¹ Φάινειαν. καὶ μὴν ἑτοιμός ἐστι, καὶ τὴν αὐτὴν ἔχει
διάθεσιν, ἂν τε μετὰ πάντων δέη κινδυνεύειν, ἂν τε
μετὰ μέρους, ἂν τε κατὰ σημαίαν, ἂν τε καὶ κατὰ
- ¹² ἀνδρα. Διὸ καὶ παρὰ πολὺ τῆς κατὰ μέρος εὐ-
χρηστίας διαφερεύσης, παρὰ πολὺ καὶ τὰ τέλη
συνεξακολουθεῖ ταῖς Ῥωμαίων προθέσεσι μάλλον ἢ
- ¹³ ταῖς τῶν ἄλλων. Περί μὲν οὖν τούτων ἀναγκαῖον
ἡγησάμην εἶναι τὸ διὰ πλειόνων ποιήσασθαι μνήμην,
διὰ τὸ καὶ παρ' αὐτὸν τὸν καιρὸν πολλοὺς τῶν Ἑλλή-
νων διαλαμβάνειν, ὅτε Μακεδόνες ἠτλήθησαν, ἀπί-
στω τὸ γεγονός ἐοικέναι, καὶ μετὰ ταῦτα πολλοὺς
διαπορήσειν, διὰ τί καὶ πῶς λείπεται τὸ σύνταγμα
τῆς φάλαγγος ὑπὸ τοῦ Ῥωμαίων καθοπλισμοῦ.

Φίλιππος δὲ, τὰ δυνατὰ πεποικώς πρὸς τὸν XVI.
In Mace-
doniam
se recipit
Philip-
pus.
ἀγῶνα, ταῖς δ' ὅλοις πράγμασιν ἐσφαλμένος, ἀνα-
δεξάμενος ὅσους ἐδύνατο πλείστους τῶν ἐκ τῆς μά-
χης ἀνασωζομένων, αὐτὸς μὲν ὤρμησε διὰ τῶν Τεμ-

E 5

πῶν

ad quodvis tempus, ad quem-
vis hostem, undeunde ille
adparuerit; denique peræ-
que paratus & eodem modo
instructus est unusquisque,
sive totus simul exercitus,
sive pars tantum dimicare
debet, sive manipulatim, sive
viritim ineunda pugna est.
Quum igitur commodo par-
tium usu longe præstet *acies
Romana*; exitus etiam pu-
gnarum multo magis votis
Romanorum, quam aliorum,
solent respondere. Ego ve-
ro, ut de hisce rebus disse-
rerem pluribus verbis, pro-

pterea necessarium duxi,
quod & illo ipso tempore,
quo victi sunt Macedones,
multi Græcorum in eam co-
gitationem venerunt, ut rem
pro incredibili haberent, &
posthac etiam quæsituri sint
multi, cur & qua ratione
phalangis instructio sit Ro-
manorum armatura inferior.

16. *Philippus*, quum in
eo certamine nihil præter-
misisset, quod a se præstari
posset, universo tamen præ-
lio victus; ubi eorum, qui
e pugna evaserunt, quantos
poterat plurimos excepisset,
per

Ol. 145. 3. πῶν εἰς Μακεδονίαν. Εἰς δὲ τὴν Λαρίσσαν ἔτι τῇ 3
 προτεραίᾳ νυκτὶ διεπέμψατό τινα τῶν ὑπασιπιστῶν,
 ἐντελεσάμενος ἀφανίσαι καὶ κατακαῦσαι τὰ βασιλι-
 καὶ γράμματα· ποίων πρῶγμα βασιλικόν, τὸ μὴδ'
 ἐν τοῖς δεινοῖς λήθην ποιῆσαι τοῦ καθήκοντος.
 σαφῶς γὰρ ἦδει, διότι πολλὰς ἀφορμαὶς δώσει τοῖς 3
 ἐχθροῖς καὶ καθ' ἑαυτοῦ καὶ κατὰ τῶν φίλων, εἰάν
 κρατήσωσι Ῥωμαῖοι τῶν ὑπομνημάτων. Ἴσως μὲν 4
 οὖν καὶ ἑτέροις ἤδη τοῦτο συμβέβηκε, τὸ τὰς μὲν
 ἐν ταῖς ἐπιτυχίαις ἐξουσίας μὴ δύνασθαι φέρειν ἀν-
 θρωπίνως, ἐν δὲ ταῖς περιπετείαις εὐλαβῶς ἴστα-
 θαι καὶ νουθεῶς· ἐν δὲ τοῖς μάλιστα καὶ περὶ Φί- 5
 λιππον τοῦτο γέγονε. δῆλον δ' ἔσται τοῦτο διὰ τῶν
 μετὰ ταῦτα ῥηθησομένων. Καθάπερ γὰρ καὶ τὰς 6
 ἐξ ἀρχῆς ἐρμαῖς ἐπὶ τὸ δέον αὐτοῦ σαφῶς ἐδηλώσα-
 μεν, καὶ πάλιν τὴν ἐπὶ τὸ χεῖρον μεταβολὴν, καὶ
 πότε, καὶ διὰ τί, καὶ πῶς ἐγένετο, καὶ τὰς ἐν
 ταύτῃ

Chartas
 regias
 cremari
 jubet.

In adver-
 so fortuna
 resipiscit
 Philip-
 pus.

per Tempe in Macedoniam contendit. Præcedente vero nocte e satellitibus unum Larissam misit, dato mandato, ut regias chartas corrumperet atque combureret. In quo facinus regii animi ab eo est editum, cum ne in adlucta quidem fortuna sua officii est oblitus. Norat enim rex, multas se hostibus anfas præbiturum ad negotium facessendum tum sibi, tum amicis suis, si Romani istorum commentariorum potirentur. Accidit igitur hoc & aliis fortasse jam an-

te, ut rebus latis potentiam ferre, sicut homines parerat, nequirent; in adversis autem caute admodum & prudenter statum suum conservarent: ceterum uni ex omnibus Philippo maxime hoc usu venit, sicut ex iis liquido constabit, quæ deinceps dicentur. Nam quem admodum recta studia, quæ ille initio est secutus, perspicue exposuimus; ac deinde, facta illius mutatione in deterius, quando, quam ob causam, & cur id acciderit, & quas res ita immutatus egerit,

ταύτη πράξεις μετ' ἀποδείξεως ἐξηγησάμεθα· τὸν A.V. 557.
αὐτὸν τρόπον χρηὴ καὶ τὴν μετάνοιαν αὐτοῦ δηλώ-
σαι, καὶ τὴν εὐστοχίαν, καθ' ἣν μεταθέμενος τοῖς
ἐκ τῆς τύχης ἐλαττώμασιν, εὐλογιστότατα δεκῆ
ἡ χρεῖσθαι τοῖς καθ' αὐτὸν καιροῖς. Τίτος δὲ, μετὰ
τὴν μάχην ποιησάμενος τὴν καθήκουσαν πρένοιν
περὶ τε τῶν αἰχμαλώτων καὶ τῶν ἄλλων λαφύρων,
ἦεν πρὸς Λαίρυσσαν.

(II.) *Pacem petenti Philippo dat Quinæcius,
indignantibus Aetolis.*

Καθόλου τῇ περὶ τὰ λαφύρα πλεονεξία τῶν XVII.
Λιτωλῶν *· εἴτ' οὐκ ἐβούλετο, Φίλιππον ἐκβαλῶν Aetolo-
ἐκ τῆς ἀρχῆς, Λιτωλοὺς καταλιπεῖν δεσπόταις τῶν ritia &
ἡ Εὐλίων. δυσχερῶς δ' ἔφερε καὶ τὴν ἀλαζονείαν αὐ- jactantia.
τῶν, θεωρῶν ἀντεπιγροαφομένους ἐπὶ τὸ νίκημα,
καὶ

XVII. 1. Aut initio Fragmenti, aut ibi, ubi cum Castab. lacuna signum
posui, desst verbum ἐχαλίπαυε, δυσχερεῖτο, aut aliquod simi-
le, & intelligitur ó Tíros.

egerit, accurate demonstra-
vimus: eodem etiam modo
resipiscenciam ejusdem, &
ingenii dexteritatem oportet
indicare, per quam una
cum mutata in deterius for-
tuna mutatus ipse, necessa-

rio suo tempore summo iu-
dicio & prudentia fuisse usus
videtur. *Quinæcius* a pugna,
ubi captivis & reliquæ
prædæ quanta par erat cura
prospexisset, *Larissam* du-
xit.

(II.) *Legatio VI. & Excerpt. Valesian.*

17. Erat omnino *exosa*
Tito Aetolorum avaritia &
prædæ cupiditas: deinde au-
tem nolebat, Philippo domi-
nato ejecto, Aetolos relin-

quere Græcorum dominos.
Offendebat præterea Titum
jactantia illorum, cum intel-
ligeret, ipsos victoriæ decus
a Romanis ad se transferre,
& uni-

Ol. 145. 3. καὶ πληροῦντας τὴν Ἑλλάδα τῆς αὐτῶν ἀνδραγα-
θίας. Διὸ καὶ κατὰ τε τὰς ἐντεύξεις ἀγερῶχότε- 3
ρον αὐτοῖς ἀπῆντα, καὶ περὶ τῶν κοινῶν ἀπεισιώπα,
τὰ δὲ προκείμενα συνετέλει δι' αὐτοῦ καὶ διὰ τῶν
Philippo- inducias concedit Quintus.
ἰδίων φίλων. Τοιαύτης δὲ οὔσης δυσχεροῦς ἐν 4
ἀμφοτέροις, ἦκον πρεσβευταὶ μετὰ τινες ἡμέρας
παρὰ τοῦ Φιλίππου, Δημοθένης καὶ Κυκλιάδας καὶ
Λιμναῖος. Πρὸς οὓς κοινολογηθεὶς ὁ Τίτος ἐπὶ πλείους
μετὰ τῶν χιλιάρχων, πενδεκαδεχημέρους ἀνοχὰς
ἐποίησατο παραχρῆμα, συνετάξατο δὲ καὶ συμπε-
ρεύεσθαι τῷ Φιλίππῳ, κοινολογησόμενος ὑπὲρ τῶν
καθεστώτων ἐν ταύταις. Γενομένης δὲ ταύτης ἐν- 6
τεύξεως Φιλαιθρώπου, διπλασίως ἐξεκάετο τὰ τῆς
ὑποψίας κατὰ τοῦ Τίτου. Ἡδὴ γάρ κατὰ τὴν 7
Aetolis suspecta Titus intergritas.
Ἑλλάδα τῆς δωρεοδικίας ἐπιπολαζούσης καὶ τοῦ μη-
δενα μηδὲν δωρεὰν πράττειν, καὶ τοῦ χαρακτηῖρος
ταύτου νομιστευομένου παρὰ τοῖς Αἰτωλοῖς· οὐκ ἐδύ-
ναντο πιστεύειν, διότι χωρὶς δώρων ἡ τηλικαύτη με-
ταβε-

& universam Græciam præ-
claris suis facinoribus im-
plere. Propterea & in con-
gressibus superbior cum iis
agebat, & de publicis rebus
apud eos filebat, atque per
se & amicos suos consilia
exsequabatur. Quum igitur
hoc modo male conveniret
inter utrosque; venere post
paucos dies legati a Phi-
lippo, Demosthenes, Cycli-
ades & Limnaeus. Quibus-
cum longo sermone habito
præsentibus tribunis, dierum
quindecim inducias extem-
plo Titus concessit: simul-

que constituit, se, dum illæ
durarent, cum Philippo con-
venturum, & una cum illo
de rebus præsentibus actu-
rum. Quia autem perquam
humane peractum est hoc
colloquium, duplo majores
exarserunt Aetolorum de Ti-
to suspiciones. Quum enim
inter Græcos jam grassaretur
sordida munerum captatio,
gratis nemine quidquam
faciente, quumque ea mo-
rum nota pro legitima obti-
neret apud Aetolos; persua-
dere sibi illi non poterant,
gratuito contigisse eam Titus
erga

σταβολή γέγονε τοῦ Τίτου πρὸς τὸν Φίλιππον· οὐκ A.V. 557.
 εἰδότες τὰ Ῥωμαίων ἔθνη καὶ νόμιμα περὶ τοῦτο τὸ
 μέρος, ἀλλ' ἐξ αὐτῶν τεκμαιρόμενοι καὶ συλλογίζο-
 μενοι, διότι τὸν μὲν Φίλιππον εἰκὸς ἦν προτείνειν
 πλῆθος χρημάτων διὰ τὸν καιρὸν, τὸν δὲ Τίτον μὴ
 δύνασθαι τούτοις ἀντοφθαλμεῖν.

Ἐγὼ δὲ, κατὰ μὲν τοὺς ἀνωτέρω χρόνους καὶ XVIII.
 κοινὴν ἂν ποιούμενος ἀπόφασιν, ἐθάξῃσά μιν περὶ Romano-
 πάντων Ῥωμαίων εἰπεῖν, ὡς οὐδὲν ἂν πράττειν τοιού- rum abs-
 τον· λέγω δὲ πρότερον ἢ τοῖς διαπεντίοις αὐτοὺς tinent-
 ἐγχεσθῆσαι πολέμοις, ἕως ἐπὶ τῶν ἰδίων ἔθων καὶ fendit
 ἀνομιμῶν ἔμενον. Ἐν δὲ ταῖς νῦν καιροῦ περὶ πάν- Poly-
 των μὲν οὐκ ἂν τολμήσαιμι τοῦτ' εἰπεῖν· κατ' ἰδίαν bius.
 μίνται γε περὶ πλειόνων ἀνδρῶν ἐν Ῥώμῃ θαρσύνω
 ἂν ἀποφύνασθαι, διότι δύνανται τὴν πίστιν ἐν τού-
 3 τῷ τῷ μέρει διαφυλάττειν. Μαρτυρίας δὲ χάριν
 ὁμολο-

XVIII. 2. θαρσύνω ἂν. Forf. θαρσύνω αὐ. 3. Post χάριν supplendum videtur cum Reiskio verbum παραθήσομαι aut aliud simile.

erga Philippum voluntatis mutationem. Ignari quippe erant moris hac in parte institutique Romanorum: verum, ex se ipsis conjectura ducta, perquam probabile esse disputabant, Philippum, temporis servientem, pecuniae vim magnam offerre, Titum vero oculos contra adtollere non sustinere.

18. Ego vero, si de superioribus temporibus, & quidem generaliter, mihi esset pronunciandum, de omnibus Romanis adfirmare non

dubitaverim, eos hujusmodi aliquid numquam fuisse facturos; scilicet priusquam transmarina suscepissent bella, quousque consuetudines moresque majorum servarunt. Nunc vero, his temporibus, de omnibus quidem adferere id non aulam; sed sigillatim de pluribus civibus Romanis id adseverare laudquaquam verear, eos hac in parte fidem atque integritatem praestare posse. Ne cui autem forte falsa commentus esse videar, duorum

Ol. 145. 3. ὁμολογούμενα δύο ὀνόματα, τοῦ μὴ δοκεῖν ἀδύνατα

L. Aemi-λέγειν. Λεύκιος μὲν γὰρ Αἰμίλιος, ὁ Περσεία νική-4
lit exem-
plum. σας, κύριος γενόμενος τῆς Μακεδόνων βασιλείας·
ἐν ᾗ, τῆς αἰῶνις χωρὶς κατασκευῆς καὶ χρηργίας,
ἐν αὐτοῖς εὐρέθη τοῖς θησαυροῖς ἀργυρίου καὶ χρυ-
σίου πλείω τῶν ἑξακισχιλίων ταλάντων· οὐχ αἶνε
ἐπεθύμησε τούτων τινός, ἀλλ' οὐδ' αὐτόπτης ἡβου-
λήθη γενέσθαι, δι' ἐτέρων δὲ τὸν χειρισμὸν ἐποιήσα-
το τῶν προεξημένων, καίτοι κατὰ τὸν ἴδιον βίον οὐ
περιτρίβων τῇ χρηργίᾳ, τὸ δ' ἐναντίον ἠλείπων
μαῖλον. μεταλλάξαντος γοῦν αὐτοῦ τὸν βίον οὐ πο-6
λὺ κατόπιν τοῦ πολέμου, βουλευθέντες εἰ κατὰ
φύσιν υἱοὶ, Πόπλιος Σκιπίων, καὶ Κόιντες Μαΐξιμος,
ἀποδοῦναι τῇ γυναικὶ τὴν φέρην, ἕκασσι τάλαντα
καὶ πέντε, ἐπὶ τοσούτον ἐδυσχεραστήθησαν, ὥστ'
οὐδ' εἰς τέλος ἐδυνήθησαν, εἰ μὴ καὶ τὴν ἐνδουχίαν
ἀπέδοντο καὶ τὰ σώματα, καὶ σὺν τούτοις ἔτι τινὰς
τῶν κτήσεων. Εἰ δὲ τισιν ἀπίστω τὸ λεγόμενον ἐοι-7

κέναι

4. Αἰμίλιος. Vulgo Αἰμόλιος.

rum virorum exempla, quæ
apud omnes in confesio sunt,
hic adducam. L. Æmilius,
is qui Persæa superavit, re-
gno Macedonum potitus;
in quo, præter reliquam su-
pellectilem & ceteras opes,
auri argentique plus quam
sex millia talentum in the-
sauris ipsis reperta sunt; non
modo nihil ex iis concupi-
vit, sed ne ipse quidem spe-
ctare ea dignatus, per alios
cuncta administravit, tam-
etsi rei familiaris amplam co-
piam non haberet, quin po-

tius inopia laboraret. Et-
enim cum haud multo post
Persicum illud bellum e vita
abiisset, Publius Scipio &
Q. Maximus, naturales ejus
filii, cum uxori dotem quin-
que ac viginti talenta resti-
tuere vellent; tanta difficul-
tate pecuniæ laboraverunt,
ut ne illud quidem nomen
ullo pacto potuissent dissol-
vere, nisi domesticam supel-
lectilem mancipiaque & præ-
terea aliquot prædia diven-
didissent. Quod si cui for-
tasse incredibile videbitur, veri-

- ἔκείναι δόξει, ῥάδιον ὑπὲρ τούτου λαβεῖν πίστιν. Πολ. A.V.557.
 λῶν γὰρ ἀμφισβητουμένων παρὰ Ῥωμαίοις καὶ μά-
 λιστα περὶ τοῦτο τὸ μέρος, διὰ τὰς πρὸς ἀλλήλους
 ἀντιπαρεργαίας, ὅμως τὸ νῦν εἰρημένον ὑφ' ἡμῶν
 ὁμολογούμενον εὐρήσει παρὰ πᾶσιν ὁ ζητῶν. Καὶ ^{Exem-}
 μὴν Πόπλιος Σκιπίων, ὁ τούτου μὲν κατὰ φύσιν υἱός, ^{plum P.}
 Ποπλίου δὲ, τοῦ Μεγάλου κληθέντος, κατὰ θέσιν ^{Scipio-}
 υἱάνος, κύριος γενόμενος τῆς Καρχηδόνος, ἥτις ἐδό-
 κει πολυχρημονεστάτη τῶν κατὰ τὴν οἰκουμένην εἶναι
 πόλεων, ἀπλῶς τῶν ἐξ ἐκείνης οὐδὲν εἰς τὸν ἴδιον
 βίον μετήγαγεν, οὐτ' ἀνησάμενος, οὐτ' ἄλλω τρόπῳ
¹⁰κτησάμενος οὐδὲν· καίπερ οὐχ ὅλως εὐπορούμενος
 κατὰ τὸν βίον, ἀλλὰ μέτριος ὢν κατὰ τὴν ὑπαρξιν,
¹¹ὥς Ῥωμαῖος. οὐχ οἷον δὲ τῶν ἐξ αὐτῆς τῆς Καρχη-
 δόνος ἀπίσχετο μόνον, ἀλλὰ καὶ καθέλου τῶν ἐκ
 τῆς Λιβύης οὐδὲν ἐπιμιχθῆναι πρὸς τὸν ἴδιον εἶασε
¹²βίον. Περὶ δὲ τούτου πάλιν τὰνδρὲς ὁ ζητῶν ἀλη-
 θῶς, ἀναμφισβήτητον εὐρήσει παρὰ Ῥωμαίοις τὴν
 περὶ

veritatem ejus rei adsequi in promptu est. Nam quamquam de multis ac de hujusce præsertim generis factis in utramque partem disputari solet apud Romanos, ut ea in dubium a nonnullis vocentur, propter mutuas inimicitias; tamen hoc, quod dixi, uno omnium consensu firmari, quisquis interrogerit, deprehendet. Iam vero & P. Scipio, Æmilii quidem filius naturalis, Publii vero Scipionis, qui Major cognominatus est, adoptione nepos, Carthagine poti-

tus, quæ urbs totius orbis locupletissima habebatur, nihil ex ea prorsus, neque emtionis titulo, neque alia ratione, sibi comparavit aut in privatum usum traduxit; licet nequaquam abundaret opibus, sed modicis facultatibus, ut Romanus, esset instructus. Neque vero solum a Carthaginienſi abstinuit præda, sed omnino nihil ex Africæ divitiis cum suis bonis commisceri est passus. Atque hanc pariter hujus viri in eo genere gloriam indubitatam apud Romanos esse,

Ol. 145.3. περὶ τοῦτο τὸ μέρος δόξαν. Ἀλλὰ γὰρ ὑπὲρ μὲν¹³
τούτων, οἰκειότερον λαβόντες καιρὸν, ποιησόμεθα
ἐπιπλεῖστον διαστολήν.

XIX.
Titii &
sociorum
collo-
quium Ὁ δὲ Τίτος, ταξάμενος ἡμέραν πρὸς τὸν Φίλιπ-
πον, τοῖς μὲν συμμαχοῖς ἔγραψε παραχρῆμα, δια-
σαφῶν, πότε δεήσει παρεῖναι πρὸς τὸν σύλλογον·
αὐτὸς δὲ μετὰ τινος ἡμέρας ἦκε πρὸς τὴν εἰσβολὴν
τῶν Τερπῶν εἰς τὸν ταχθέντα χρένον. Ἀθροισθέν-²
των δὲ τῶν συμμαχῶν, καὶ τοῦ συνεδρίου συναχθέν-
τος ἐξ αὐτῶν τούτων, ἀναστάς ὁ τῶν Ῥωμαίων
στρατηγὸς ἐκέλευε λέγειν ἕκαστον, ἐφ' οἷς δεῖ ποιῆ-
σθαι τὰς πρὸς τὸν Φίλιππον διαλύσεις. Ἀμύναν-³
δρος μὲν οὖν, ὁ βασιλεὺς, βραχίαια διαλεχθεὶς καὶ
μέτρια, κατέπαυσε τὸν λόγον. ἡξίου γὰρ, πρέποντα⁴
αὐτοῦ ποιῆσθαι πάντας, ἵνα μὴ, χωριζόντων Ῥω-
μαίων ἐκ τῆς Ἑλλάδος, εἰς ἐκεῖνον ἀπερείσθηται τὴν
ἐργὴν ὁ Φίλιππος· εἶναι γὰρ εὐχεσώτους Ἀθαμᾶνας
αἰεὶ

esse, quisquis inquirere vo-
luerit, comperiet. Verum
de his rebus, ubi commo-
diorem naſti locum erimus,
diſtincte atque adcurate tra-
demus.

19. Titus igitur, consti-
tuta cum *Philippo* die, lite-
ras extemplo ad socios de-
dit, quibus tempus illis in-
dicabat, quo ad conventum
essent venturi: atque ipse
paucis post diebus ad con-
dictum locum, qua patet ad
Tempe aditus, se contulit.
Quum autem focii convenif-
sent, essetque ex horum so-

lorum numero congregatum
concilium; confurgens Im-
perator Romanus iubet di-
cere unumquemque, quibus
conditionibus faciendam pa-
cem cum *Philippo* censeat.
Pauca tunc rex AMYNAN-
DER eaque modesta ubi
differuisset, finem dicendi
fecit. Postulabat autem, ut
sui rationem omnes haberent,
ne, postquam e Græcia dis-
cesserint Romani, omne ad-
versus se iracundiæ virus
Philippus effundat: parvo
siquidem negotio *Athamanas*,
subjugari a Macedonibus,
quoties

αἱ Μακεδόνει, διὰ τε τὴν ἀδελφείαν καὶ γαυνίαν ^{A.V. 557.}
 57ης χώρας. Μετὰ δὲ τοῦτον Ἀλέξανδρος ὁ Λίτω- ^{de pace philippo danda.}
 λὲς αἰασταῖς, καθότι μὲν ἤθερκε τοὺς συμμάχους
 ἐπὶ τὸ περὶ τῶν διαλύσεων διαβούλιον, καὶ καθόλου
 νῦν ἐκάστους ἀξιοῖ λέγειν τὸ φαινόμενον, ἐπήνεσε
 6 τὸν Τίτον· τοῖς δ' ὅλοις πράγμασιν ἀγνοεῖν ἔφη καὶ
 παραπίπτειν αὐτὸν, εἰ πέπειστα, διαλύσεις ποιη-
 σάμενος πρὸς Φίλιππον, ἢ Ῥωμαίοις τὴν εἰρήνην,
 ἢ τοῖς Ἑλλήσι τὴν ἐλευθερίαν βίβαιον ἀπολείψειν.
 7 τοῦδ' ἑτέρον γὰρ εἶναι τούτων δυνατόν. Ἀλλ', εἰ βού-
 λεται καὶ τὴν τῆς πατρίδος πρόθεσιν ἐπιτελεῖν ποιεῖν,
 καὶ τὰς ἰδίας ὑποσχέσεις, αἷς ὑπέσχηται πᾶσι τοῖς
 Ἑλλήσι· μίαν ὑπάρχειν, ἔφη, διάλυσιν πρὸς Μακε-
 8 δόνας, τὸ Φίλιππον ἐκβάλλειν ἐκ τῆς ἀρχῆς. τοῦτο
 δ' εἶναι καὶ λίαν εὐχερὲς, εἰ μὴ παρῇ τὸν ἐνεστῶ-
 9 τα καιρὸν. Πλείω δὲ πρὸς ταύτην τὴν ὑπόθεσιν
 διαλεχθεὶς, κατέπαυσε τὸν λόγον.

Ὁ δὲ

XIX. 5. καθόλου νῦν ex multis retocari, quod in καθότι νῦν mutavit
 Visum. καθ' ὅλον νοῦν sufficitur est Reisk. Ibid. αξιοῖ correxit
 Visum. αξιον misti.

quoties libitum ipsis fuerit, tem firmam se relikturum.
 posse, gentem sine viribus, Et Quorum neutrum fieri queat.
 Macedonia vicinam. Post Nam si populi Romani desti-
 hunc surgit ALEXANDER nata velit exsequi, aut suas
 Aetolus, & eo quidem no- ipsius pollicitationes implere,
 mine Titum laudat, quod quibus apud Græcos se ob-
 Sociorum concilium ad agen- strinxit; unicam esse belli
 dum de Pace coegerit, quod- cum Macedonibus finiendi
 que omnino nunc singulos viam, ut regno ejiciatur Phi-
 hortetur ad dicendam senten- lippus. Id vero adprime etiam
 tiam. Ceterum toto caelo facile esse, si modo præsen-
 illum aberrare, ait, fallique, tem occasionem de manibus
 si ita existimet, pace cum sibi clabi non sineret. In eam-
 Philippo facta, aut pacem dem sententiam plura locu-
 Romanis aut Græcis liberta- tus, sinem dicendi fecit.

Polybii Histor. T. IV.

F

20. TI-

Ol. 145.3.

Titii &
sociorum
collo-
quium

XX.

‘Ο δὲ Τίτος, ἀναδεξάμενος, ἀστοχῶν αὐτὸν ἔφη-
σεν οὐ μόνον τῆς Ῥωμαίων προαιρέσεως, ἀλλὰ καὶ
τῆς αὐτοῦ προθέσεως, καὶ μάλιστα τοῦ τῶν Ἑλλή-
νων συμφέροντος. Οὔτε γὰρ Ῥωμαίους, οὐδὲν τὸ 2
πρῶτον πολεμήσαντας, εὐθὺς ἀναστάτους ποιῶν
τούτους. πίστιν δ’ ἔχεν τὸ λεγόμενον ἐκ τε τῶν κατ’ 3
Ἀντίβαν καὶ Καρχηδονίους, ὅφ’ ὧν τὰ δεινότατα
παθόντας Ῥωμαίους, καὶ μετὰ ταῦτα γιγνομένους
κυρίους ὁ βουληθεῖεν πρᾶξαι κατ’ αὐτῶν αἰπλῶς,
οὐδὲν ἀνῆκεστον βουλευσάσθαι περὶ Καρχηδονίαν. καὶ 4
μὴν οὐδ’ αὐτὸς εὐδέποτε ταύτην ἐσχηκέναι τὴν αἰρε-
σιν, ὅτι δὲ πολεμῆν πρὸς τὸν Φίλιππον ἀδιαλύτως·
ἀλλ’ ἔπερ ἐβουλήθη ποιῆν τὰ παρακαλούμενα πρὸ
τῆς μάχης, ἐτοίμως ἂν διαλελυῶσαι πρὸς αὐτόν.
Διὸ καὶ θαυμάζεν, ἔφη, πῶς μετέχοντες τότε τοῦ 5
περὶ τῆς διαλύσεως συλλόγου ἅπαντες, νῦν ἀκαταλ-
λάκτως

XX. 2. οὐδὲν. οὐδὲν malim cum Reisk. 3. δ’ ἔχεν correxi monente
Gron. Vulgo δ’ ἔχει. Ibid. ἐκ τε. Rallius abesset τε. 5. τοῦ π.
τ. δ. συλλόγου. τὸν π. τ. δ. σύλλογον Bau. quod ex τῶν συλ-
λόγων detortum videri debet.

20. TITVS, sermonem
hujus excipiens, non intelli-
gere eum, ait, quodnam sit
populi Romani institutum;
quod proprium suum propo-
situm; in primisque, quid sit
Gracis ex usu. Neque enim
solere Romanos, postquam
bellum primo gesserunt cum
aliquo, illius fortunas fundi-
tus statim evertere. Exemplo
esse Hannibalem Et Cartha-
ginienſes: a quibus cum gra-
vissima passi essent Romani,
mox ubi fuit in eorum pote-

ſtate, quidquid omnino vel-
lent, in ipſos conſulere, nul-
lum ſavitiæ aut crudelitatis
exemplum in Carthaginiēſes
edidiſſe. Neque vero ſibi um-
quam id animi fuiſſe, ut bel-
lum cum Philippo ſtatuereſt
gerendum inexpiabile: qui ſi
ante prælium facere impera-
ta voluiſſet, paratum fuiſſe
ſe pacem cum ipſo componere.
Quare mirari ſe, ait, qui fiat,
ut, quum celebrato tunc con-
ventui ad pacem inenndam
interſuerint omnes, nunc a paci-

6 λάκτως ἔχουσιν. Ἡ δὴλον, ὅτι νενικήκαμεν; Ἀλλὰ A.V. 557.
 7 τοῦτό γε ἐστὶ πάντων ἀγνωμοσύστατον. Πολεμοῦν- de pace
 τας γὰρ δὴ τοὺς ἀγαθοὺς ἀνδρας βαρεῖς εἶναι καὶ Philippo
 θυμικοὺς, ἡττωμένους δὲ γενταίους καὶ μεγαλΐφρο- danda.
 νας, νικῶντάς γε μὴν μετρίους καὶ πραῖς καὶ Φιλ-
 9 ανθρωπούς. ὑμεῖς δὲ τὰναντία παρακαλεῖτε τῶν.
 1 Ἀλλὰ μὴν καὶ τοῖς Ἑλλήσι ταπεινωθῆναι μὲν ἐπὶ
 πολὺ συμφέρει τὴν Μακεδόνων ἀρχὴν, ἀρθῆναί γε
 9 μὴν οὐδαμῶς. τάχα γὰρ αὐτοὺς πείραν λήψεσθαι
 τῆς Θρακῆν καὶ Γαλατῶν παρανομίας· τοῦτο γὰρ
 10 ἤδη καὶ πλεονάκις γεγονέναι. Καθέλου δ' αὐτὸς μὲν,
 ἔφη, καὶ τοὺς παρόντας Ῥωμαίων, κρήεν, ἐὰν Φί-
 λιππος ὑπομένη πάντα ποιεῖν τὰ πρότερον ὑπὸ τῶν
 10 συμμάχων ἐπιταττόμενα, δίδόει τὴν εἰρήνην αὐτῷ,
 προσλαβόντας καὶ τὴν τῆς συγκλήτου γνώμην· Αἰ-
 τωλοὺς δὲ κυρίους εἶναι βουλευομένους ὑπὲρ σφῶν
 F 2 αὐτῶν.

10. βουλευομένους correxit Vrsin. βουλομένους nisi; quod serua-
 tum voluit Reisk. sed adjecto verbo vel πολεμῶν vel διαλύσθαι.

pacificatione penitus abhor-
 reant? Nempe, quia vici-
 mus? ait. Atqui summa
 hoc quidem fuerit dementia.
 Oportet enim viros fortes in
 ipsa quidem dimicatione infe-
 stos hosti esse & irarum ple-
 nos; clades vero si fuerit ac-
 cepta, generosos & magno
 animo: at victoria parta,
 moderatos, mites & huma-
 nos, contra quam vos me
 nunc hortamini. Iam vero
 & Græcis quoque conducibile
 est, Macedonum regnum lon-
 ge quidem quam ante humi-

lius atque infirmius fieri; at
 nequaquam, penitus tolli.
 Alioquin enim brevi eos
 Thracum & Gallorum inju-
 rias esse experturos: ita
 enim sæpius jam ante conti-
 gisse. Omnino vero sibi, ait,
 videri, & ceteris qui adessent
 Romanis, si Philippus omnia
 facere sustineret, quæ prius
 imperata illi fuissent a sociis,
 pacem illi concedendam, ubi
 prius super ea re Patrum
 sententiam exquisissent. Aeto-
 lorum in potestate esse, sibi
 consulerent, si vellent. Co-
 nante

Ol. 145. 3. αὐτῶν. Τοῦ δὲ Φανέου μετὰ ταῦτα βουλομένου 11
 Collo- λέγων, ὅτι μάταια πάντα τὰ πρὸ τοῦ γίγνεσθαι τὸν
 quium γὰρ Φίλιππον, εἰάν διελθῇ τὸν παρόντα καιρὸν,
 de pace. ἥδη πάλιν ἀρχὴν ἄλλην ποιήσεσθαι πραγμάτων·
 ὁ Τίτος αὐτίθεν ἐξ ἔδρας καὶ θυμικῶς, Παῦσαι, 12
 Φησὶ, Φαινέα, ληρῶν. ἐγὼ γὰρ οὕτως χερσὶ τὰς
 διαλύσεις, ὥστε μήτε βουληθέντα τὸν Φίλιππον
 ἀδικεῖν δύνασθαι τοὺς Ἕλληνας. Καὶ τότε μὲν ἐπὶ 13
 τούτοις ἐχωρίσθησαν.

XXI. Τῇ δὲ ὑστεραίᾳ παραγενομένου τοῦ βασιλέως,
 Collo- καὶ τῇ τρίτῃ πάντων εἰς τὸν σύλλογον ἀθροισθέντων·
 quium εἰσελθὼν ὁ Φίλιππος, εὐστόχως καὶ συνετῶς ὑπε-
 cum Phi- τέμετο τὰς πάντων ἐρμάς. Ἐφη γάρ, τὰ μὲν 2
 lippo ad Temp. πρέτερον ὑπὸ Ῥωμαίων καὶ τῶν συμμάχων ἐπιτατ-
 τόμενα πάντα συγχωρεῖν καὶ ποιῆσαι· περὶ δὲ τῶν
 λειπῶν διδόναι τῇ συγκλήτῳ τὴν ἐπιτροπὴν. Τού- 3
 των δὲ ῥηθέντων, οἱ μὲν ἄλλοι πάντες ἀπεσιώπησαν·
 ὁ δὲ

12. Ad verba ex edras utique intercidisse dyastās patet cum Relik.

nante postea PHAENEAE dicere, frustra cecidisse, quidquid haecenus esset actum: Philippum enim, si praesens periculum effugerit, aliud denuo belli initium esse facturum: e vestigio TITVS, de sede iratus surgens, Desine, inquit, Phanea, delirare: ego enim conventionis negotium ita administro, ut in potestate Philippi non sit futurum, si vel maxime voluerit, Græcos ledere. Ita tunc solutum est concilium.

21. Postridie ejus diei advenit Philippus: tertio autem die, cum omnes in concilium convenissent, ingressus PHILIPPVS omnium animos in se concitatos solerter atque prudenter repressit: Omnia enim, quæ prius imperassent Romani sociique, concedere se, ait, atque rata habere; de ceteris vero liberum senatui arbitrium permittere. Hæc quum ille dixisset, reliquos omnes tenuit silentium. At PHAENEAS

ὁ δὲ τῶν Αἰτωλῶν Φανέας, Τί σὺν ἡμῖν οὐκ ἀποδίδως, Φίλιππε, ἔφη, Λάρισσαν τὴν Κρημαστὴν, Φάρσαλον, Θήβας τὰς Φθίας, Ἐχίνον; Ὁ μὲν σὺν Φίλιππος ἐκέλευε παραλαμβάνειν αὐτούς· ὁ δὲ Τίτος τῶν μὲν ἄλλων οὐκ ἔφη δεῖν οὐδεμίαν, Θήβας δὲ μόνον τὰς Φθίας. Θηβαίους γάρ, ἐγβίσαντες αὐτοῦ μετὰ τῆς δυνάμεως, καὶ παρακαλοῦντος σφᾶς εἰς τὴν Ῥωμαίων πίστιν, οὐ βουληθῆναι· διὸ νῦν, κατὰ πόλεμον ὑποχειρίων ὄντων, ἔχεν ἐξουσίαν, ἔφη, βουλεύεσθαι περὶ αὐτῶν, ὡς αὖν προαιρηταί. Τῶν δὲ περὶ τὸν Φανέα ἀγανακτούντων, καὶ λεγόντων, ὅτι δεῖν αὐτοὺς εἶη, πρῶτον μὲν, καθότι συνεπολέμησαν νῦν, κομίζεσθαι τὰς πόλεις τὰς πρότερον μεθ' αὐτῶν συμπολιτευμένας· ἔπειτα, κατὰ τὴν ἐξ ἀρχῆς συμμαχίαν, καθ' ἣν ἔδει τῶν κατὰ πόλεμον ἀλόντων τὰ μὲν ἐπιπλεῖ Ῥωμαίων εἶναι, τὰς δὲ πόλεις Αἰτωλῶν· ὁ Τίτος ἀγνοεῖν αὐτοὺς, ἔφη, κατ' ἀμφοτέρω. τὴν τε γὰρ συμμαχίαν λελυῖσθαι, καθ' ὃν

F 3

καίρῳ

NEAS Aetolus, Cur ergo, inquit, Philippe, non reddis nobis Larissam Cremastem, Pharsalum, Thebas Phthias, Echium? Vos vero, respondens PHILIPPVS ait, illas accipite. At TITVS: Ceterarum, ait, nullam tradi oportet, praeter unicam Thebas Phthias. Quippe quando ipse cum exercitu ad Thebas adpropinquasset, & ut fidei Romanorum se permetterent Thebani, esset hortatus, recusasse illos id facere: nunc igitur, quum bello victos teneat in potestate, licere sibi

pro suo arbitrio cum ipsis agere. Indignante PHILAXA, dicenteque, aequum esse, ut urbes ipsi reciperent, quae Aetolorum concilii prius fuissent; idque primo, quia in hoc bello Romanos adjuverunt; deinde ex legibus initae inter ipsos a principio societatis: sic enim convenisse, ut eorum, quae bello caperentur, suppellectilia Romanorum essent, urbes Aetolorum: ad haec TITVS respondit: in utroque horum Phaneam ignorantia labi; nam & societatem illam tunc fuisse solutam,

A.V. 557.

Collo-

quium

cum Phi-

lippe ad

Tempe.

Ol. 145. 3. καιρὸν τὰς διαλύσεις ἐποιήσαντο πρὸς Φίλιππον,
Collo-
quium
cum Phi-
lippo ad
Teimpe.
ἐγκαταλείποντες Ῥωμαίους· εἴ τε καὶ μένειν ἔτι τὴν
συμμαχίαν, δὲν αὐτοὺς κομίζεσθαι καὶ παραλαμ-
βάνειν, εὐκ εἴ τινες ἐδελομένη σφᾶς εἰς τὴν Ῥωμαίων
πίστιν ἐνεχείρισαν, (ὅπερ αἱ κατὰ Θετταλίαν πό-
λεις ἅπασαι πεποιήκασιν νῦν) ἀλλ' εἴ τινες κατὰ
κράτες ἐάλωσαν.

XXII. Τῷς μὲν οὖν ἄλλοις ὁ Τίτος ἤρεσκε, ταῦτα λέ-
Origo
belli cum
Aetolis &
cum An-
tiocho.
γων· οἱ δ' Αἰτωλοὶ βαρέως ἤκουον, καὶ τις αἰὼν ἀρχὴ
κακῶν ἐγεννᾶτο μεγάλων. Ἐκ γὰρ ταύτης τῆς
διαφορᾶς καὶ τούτου τοῦ σπινθήρος μετ' ὀλίγον ὃ τε
πρὸς Αἰτωλοὺς, ὃ τε πρὸς Ἀντίοχον ἐξεκαύθη πό-
λεμος. Τὸ δὲ συνέχον ἦν τῆς ἐρμῆς τῆς τοῦ Τίτου
πρὸς τὰς διαλύσεις, ὅτι ἐπυθάρτετο τὸν Ἀντίοχον
ἀπὸ Συρίας ἦκεν μετὰ δολάμεως, ποιούμενον τὴν
ἐρμὴν ἐπὶ τὴν Εὐρώπην. διόπερ ἡγωνία, μὴ ταύτης
ὁ Φί-

XXI. 9. Ad εἴ τε καὶ μένειν ἔτι πιστο an intercederet verbum ευ-
χαρίσεις, aut aliud simile.

XXII. 3. ἤκειν ex Vesini conj. edidit Casaub. ἤχθον dant nisi, quod
ex ἀφ' ἤχθον decurtatum videri potest.

lutam, quando Aetoli pacem
cum Philippo, Romanis re-
lictis, fecerunt: Et, quodsi du-
rare adhuc societatem illam
voluerint, tum vero oportere,
ut accipiant aut recuperent
Aetoli non eas urbes, quæ
ultra Romanorum fidei sese
permisissent, quod nunc fece-
runt omnia Thessalia oppida;
sed eas, quæ vi fuissent sub-
actæ.

22. Placuit ceteris hæc
Titi oratio: sed Aetoli ini-
quis eandem auribus admit-

tebant; jamque adeo ingen-
tium malorum principium
quoddam hinc nascebatur.
Ex ista siquidem dissensione,
istaque scintilla, exarsit mox
& bellum contra Aetolos, &
illud quod adversus Antio-
chum est gestum. Causa au-
tem præcipua, quæ Titum
impellebat ad consilia pacis,
fuit, quod intellexerat, An-
tiochum e Syria cum exercitu
esse profectum, Et Europam
versus iter instituisse. Ita-
que anxius erat ac sollicitus,
ne

ὁ Φίλιππος τῆς ἐλπίδος ἀντιλαμβάνόμενος, ἐπὶ τὸ
 πελοπονησιακὴν ὁρμήσῃ, καὶ τρεῖσιν τὸν πόλεμον,
 εἴτα ἑτέρου παραγεννηθέντος ὑπάτου, τὸ κεφάλαιον
 τῶν πράξεων εἰς ἐκείνον ἀνακλασθῇ. Διὸ συνεχωρή-
 θησιν.

A. V. 557.
 Pacem
 cum Phi-
 lippo ma-
 turat
 Quin-
 dius.

Θη τῶ βασιλεῖ, καθάπερ ἡξίου, λαβόντα τετρα-
 μήνους ἀνοχὰς, παραχρῆμα μὲν δεῦναι τῷ Τίτῳ
 τὰ διακόσια τάλαντα, καὶ Δημήτριον τὸν υἱὸν εἰς
 ὁμηρεΐαν, καὶ τινὰς ἑτέρους τῶν φίλων· περὶ δὲ τῶν
 ὅλων πέμπειν εἰς τὴν Ῥώμην, καὶ διδοῖναι τῇ συγκλή-
 τει τὴν ἐπιτροπὴν. Καὶ τότε μὲν ἐχωρίσθησαν, πι-
 στωσάμενοι περὶ τῶν ὅλων πρὸς ἀλλήλους, ἐφ' ᾧ
 Τίτον, εἰὰν μὴ συντελῇται τὰ κατὰ τὰς διαλύσεις,
 ἀποδεῦναι Φιλίππῳ τὰ ὀκτώ τάλαντα, καὶ τοὺς ὁμή-
 τρους. Μετὰ δὲ ταῦτα πάντες ἔπεμπον εἰς τὴν
 Ῥώμην, οἱ μὲν συνεργοῦντες, οἱ δ' ἀντιπράττοντες τῇ
 διαλύσει.

F 4

Τί δῃ

5. τὰ διακόσια. Restius, puto, abesse b. l. artic. τὰ, nisi in supe-
 rioribus alibi intercidit mentio ducentorum talentorum. Numerum
 autem restitui ex cod. Bav. Mendose vulgo ὀ b. l. ὅ μοx tuisset οὐ,
 id est, quadringenta.

ne forte Philippus, arrepta
 spe quæ se offerebat, ad de-
 fensionem urbium sese con-
 verteret & ad bellum tra-
 hendum, atque ita Consul
 alter adveniret, ad quem de-
 cus omne rerum a se gesta-
 rum resisteretur. Propter-
 ea Philippo, sicut ipse po-
 stulabat, quatuor mensium
 induciæ fuere concessæ: qui
 si Tito præsentis pecuniæ ta-
 lenta ducenta numeraret,
 filiumque Demetrium & ali-
 quot alios ex amicis daret

obsides, permissum ei est, ut
 de summa rerum legatos Ro-
 mam mitteret, & senatui ar-
 bitrium omne deferret. His
 peractis discesserunt, data
 invicem acceptaque fide, si
 exitum pacificatio instituta
 non habuisset, fore ut ac-
 cepta ducenta talenta Titus
 redderet Philippo cum obsi-
 dibus. Post hæc cuncti Ro-
 mam legatos misere, alii ut
 pacem adjuvarent, alii ut se
 illi opponerent.

Excerpt.

Ol. 145. 3.

XXIII.

Dolosi,

fuis arti-

bus capti.

Τί δὴ ποτ' ἐστὶν, ὅτι, τοῖς αὐτοῖς καὶ διὰ τῶν αὐτῶν ἀπατάμενοι πάντες, οὐ δυνάμεθα λῆξαι ἀνοίας; Τοῦτο γὰρ τὸ γένος τῆς φαιδουργίας πολ- λάκις ὑπὸ πολλῶν ἤδη γέγονε. καὶ τὸ μὲν παρὰ τοῖς ἄλλοις διαχωρεῖν, οὐ θαυμάσιον· τὸ δὲ, παρ' οἷς ἡ πηγὴ τῆς τσιαύτης ὑπάρχει κακοπραγμοσύνης, θαυ- μαστόν. Ἄλλ' ἐστὶν αἷτιον τὸ μὴ πρόχειρον ὑπάρ- χεν τὸ παρ' Ἐπιχάρμῳ καλῶς εἰρημένον·

Epichar-
mi
dictum.

Νᾶφε, καὶ μέγας ἀπιστεῖν ἄρβρα ταῦτα τῶν Φρευνῶν.

Medion,
opp.
Acarna-
nia.

Μεδίων, πόλις πρὸς τῇ Λιτωλίᾳ. Πολύβιος ἐκ- στωκαυδεκάτῳ. Τὸ ἐθνικὸν, Μεδιώνιος.

(III.) At-

XXIII. 1. Τί δὴ ποτ' ἐστὶν. *Quantum haec verba ex Suida additū, apud quem haec praemittuntur: Πολύβιος φησι περὶ οἰκογε- νοῦς προδύτου.*

Excerpt. Antiq. ex Lib. XVII. Cap. 30. & Suidas.

23. Quid tandem causae est, quod, quum per eadem & per eosdem cuncti decipiamur, ab amentia tamen desistere non possumus? Nam id genus fraudes multi jam saepe exercuerunt. Ac ceteros quidem homines locum illis dare, nihil fortasse fuerit mirandum: illud jure

mireris, capi hac fraude etiam illos, a quibus, ceu fonte quodam, doli mali ge- nus hoc manavit. Sed ratio est, quia praeclarum ΚΡΙ- ΣΗΑΡΜΙ dictum non ha- bent in promptu: *Sobrius esto, & non temere credere memento. Hi sunt articuli prudentiae.*

Medion, urbs prope Aeto- liam. Polybius Libro XVIII.

Gentile Medionius. (Stepha- nus Byzant.)

(III.) Ex-

(III.) *Attali mors & encomium.*

A.V.557.

Ἀτταλος ἐτελεύτησε τὸν βίον. Ὑπὲρ οὗ δίκαιόν XXIV.
 ἔστι, καθάπερ περὶ τῶν ἄλλων εἰδίσμεθα ποιῆν, Attali re-
 καὶ περὶ τούτου ἡν ἐπιφλέγξασθαι τὸν ἀρμόζοντα gnum
 λόγον. Ἐκείνῳ μὲν γὰρ ἐξαρχῆς ἄλλο μὲν οὐδὲν ἐφό- virtute
 διον ὑπῆρξε πρὸς βασιλείαν τῶν ἐκτὸς, πλούτος δὲ partum,
 3 μόνον· ὅς μετὰ τοῦ μὲν καὶ τέλμης χειριζόμενος ὥς
 ἀληθῶς μεγάλην παρέχεται χρεῖαν πρὸς πᾶσαν
 ἐπιβολήν, ἀνευ δὲ τῶν προειρημένων, τοῖς πλείστοις
 κακῶν παρᾶτις πέφυκε γίνεσθαι καὶ συλλῆβδην
 4 ἀπωλείας. καὶ γὰρ φθόνους γενᾶ καὶ ἐπιβουλάς,
 καὶ πρὸς διαφθερᾶν σωμάτων καὶ ψυχῆς μεγίστας
 ἔχει ῥοπᾶς. ὀλίγαί δὲ τινες εἰσὶ ψυχαὶ πανταπα-
 σιν, αἱ ταῦτα δινύμεναι διωδεῖσθαι τῇ τοῦ πλούτου
 5 δυνάμει. Διὸ καὶ τοῦ προειρημένου ἄξιον ἀγαθῆναι
 τὴν μεγαλοψυχίαν, ὅτι πρὸς οὐδὲν τῶν ἄλλων ἐπε-
 βάλετο χρεῖσθαι τοῖς χορηγίοις, ἀλλὰ πρὸς βασι-
 F 5 λείας

(III.) *Excerptum Valebianum.*

24. ATTALVS rex e postremo interitus causa
 vita discessit. Quem quidem, plerisque esse solent. Nam
 ut & in aliis omnibus face- & invidiam & insidias pa-
 re confuevimus, suo elogio riunt, & ad corporis animi-
 ornare, jus fasque est. Huic que perniciem maxima ha-
 24 enim viro nullum ad spem bent momenta. Ac paucis-
 regni subsidium fortuna de- sima ingenia reperias, quæ
 derat, præter divitias: quæ divitiarum adminiculo hujus-
 quidem, si cum prudentia & modi mala propulsa pos-
 fortitudine administrentur, sint. Quare illius viri magni-
 maximas ad omnem cona- tudinem animi mirari conve-
 tum adferunt utilitates; se- nit, qui nullius alterius rei
 cius, gravium malorum ac causa, nisi ad regnum sibi

com-

Ol. 145. 3. *λείας κατακτησιν, οὐ μᾶλλον ἢ κάλλιον οὐδὲν εἶναι τε*
Atali regnum ἐστὶν οὐδ' εἰπεῖν· ὅς τὴν ἀρχὴν ἐνεστήσατο τῆς προει- 6
virtute ρημένης ἐπιβολῆς, οὐ μόνον διὰ τῆς εἰς τοὺς φίλους
partum, εὐεργεσίας καὶ χάριτος, ἀλλὰ καὶ διὰ τῶν κατὰ
 πόλεμον ἔργων. Νικήσας γὰρ μάχῃ Γαλάτας, ἐν
 βαρύντατον καὶ μαχιμώτατον ἔδνος ἦν τότε κατὰ
 τὴν Ἀσίαν, ταύτην ἀρχὴν ἐποιήσατο, καὶ τότε
 & firma- *πρῶτον αὐτὸν εἶδεξε βασιλεία. Τυχῶν δὲ τῆς τιμῆς*
 tum. *ταύτης, καὶ βιώσας ἔτη δύο πρὸς τοῖς ὁ, τούτων δὲ*
basileusas βασιλεύσας μ' καὶ δ', σωφρονέστατα μὲν ἐβίωσε
sementata καὶ σεμνέστατα πρὸς γυναῖκα καὶ τέκνα· διεφύλαξε 9
 δὲ τὴν πρὸς πάντας τοὺς συμμάχους καὶ φίλους
 πίστιν, ἐναπίθανε δὲ ἐν αὐτοῖς τοῖς καλλίστοις ἔρ-
 γοις, ἀγωνιζόμενος ὑπὲρ τῆς τῶν Ἑλλήνων ἐλευθερίας.
 τὸ δὲ μέγιστον, δ' οὐκ ἐν ἡλικίᾳ καταλιπὼν, οὕτως 10
 ἡμέσαστο τὰ κατὰ τὴν ἀρχὴν, ὥστε παισὶ παίδων
 ἀστασίαστον παραδοῖναι τὴν βασιλείαν.

Κωλύειν

comparandum, opibus uti
 instituit: quo certe nihil ma-
 jus aut illustrius dici potest.
 Atque id primum adgressus
 est non modo liberalitate &
 gratia erga amicos, sed etiam
rebus bello gestis. Superatis
 enim prælio *Gallis*, quæ
 gens maxime terribilis ac
 bellicosissima tum in Asia
 erat, tunc primum *Regium*
 nomen palam adscivit. Qua
 dignitate per quatuor &
 quadraginta annos potitus,
 (vixit enim annis duobus &

septuaginta) singulari mode-
 stia & gravitate cum uxore
 ac liberis vixit, & sociis
 omnibus atque amicis fidem
 præstitit, ac postremo præ-
 clarissimis rebus est immor-
 tuus, *pro libertate Græciæ*
contendens. Quodque vel
 maximum est, quum qua-
 tuor filios adolescentes reli-
 querit, regni tamen succes-
 sionem adeo firmiter stabili-
 vit, ut ad tertiam stirpem
 tranquilla & pacata ejus pos-
 sessio pervenerit.

Se pro-

A.V. 557.

- 11 * * Καλύειν τὸν Ἀντίοχον παραπλεῖν, οὐκ <sup>RHODIO-
RVM le-</sup> ἀπεχθείας χάριν, ἀλλ' ὑφορώμενοι, μὴ, Φιλίππῳ <sup>gatio ad
ANTIO-
CHVM.</sup> συνεπισχύσας, ἐμπόδιον γένηται τῇ τῶν Ἑλλήνων
ἐλευθερίᾳ.

(IV.) *Pax cum Philippo confirmatur a Senatu
Populoque Romano.*

OL. 145. 4.
A.V. 558.

* * * Ἐπὶ Μαρκέλλου Κλαυδίου ὑπάτου, παρεληφό- ^{XXV.}
τες τὴν ὑπατον ἀρχὴν, ἤκον εἰς τὴν Ῥώμην οἱ τε <sup>M. Clau-
dius Mar-
cellus
Cof.</sup> παρὰ τοῦ Φιλίππου πρέσβεις, οἱ τε παρὰ τοῦ Τι-
του καὶ τῶν συμμάχων, ὑπὲρ τῶν πρὸς Φίλιππον
2 συνθηκῶν. Λόγων δὲ πλείονων γενομένων ἐν τῇ συγ-
κλήτῳ, ταύτῃ μὲν ἐδόκει βεβαιεῖν τὰς ἐμολογίας·
3 εἰς δὲ τὴν δῆμον εἰσενεχθέντος τοῦ διαβουλίου, Μάρ-
κος αὐτὸς, ἐπιθυμῶν τῆς εἰς τὴν Ἑλλάδα διαβα-
σεως,

XXIV. 11. Καλύειν &c. Ex *Suida* in *Συνεπισχύσας*. Ibid. ὑφο-
ρώμενοι ex *conject.* *contexti*. Vulgo ὑφορώμενος.

* * * Se prohibuituros *lippo* copias suas conjunge-
Antiochum præternavigare; ret, impedimento esset liber-
non ab odio ullo, sed quod tati Græcorum. (*Suidas* in *Συν-
vererentur, ne, si cum Phi* *επισχύσας*.)

(IV.) *Legatio VII.*

25. *Claudio Marcello Con-* focii. Post habitas in senatu
sule, paullo post quam initus a pluribus orationes, placuit
fuit ab illo magistratus, *Ro-* Patribus, *probandas esse con-*
mam legati veneruat, *de* ditiones paris, *de quibus con-*
pæce componenda cum Phi- venerat. Vbi vero ad popu-
lippo acturi, tum quos ipse lum rei cognitio est delata,
miserat, tum quos Titus & Marcus ipse, trajiciendi in
Græ-

OL. 145. 4. ^{frustra} ^{impedire} ^{conatur} ^{pacem,} σεως, ἀντέλεγε, καὶ πολλὴν ἐπειπτο σποὴν εἰς τὸ διακόψαι τὰς συνθήκας. Οὐ μὴν, ἀλλ' ὁ γε δῆμος⁴ κατὰ τὴν τοῦ Τίτου προαίρεσιν ἐπεκύρωσε τὰς διαλύσεις. Ὡν ἐπιτελεθεσῶν, εὐθίως ἢ σύγκλητος, ἄνδρας δέκα καταστήσασα τῶν ἐπιφανῶν ἐξέπεμπε, τοὺς χειρίζοντας τὰ κατὰ τὴν Ἑλλάδα μετὰ τοῦ Τίτου, καὶ βεβαιώσαντας τοῖς Ἑλλήσι τὴν ἐλευθερίαν. Ἐποίησαντο δὲ λόγους ἐν τῇ συγκλήτῳ καὶ περὶ τῆς συμμαχίας οἱ παρὰ τῶν Ἀχαιῶν πρέσβεις, οἱ περὶ Δαμῆξενον τὸν Ἀργεῖα. γενομένης δ' ἀντιρρήσεως κατὰ τὸ παρὲν, διὰ τὸ κατὰ πρόσωπον Ἠλείους μὲν ἀμφισβητῆν τοῖς Ἀχαιοῖς ὑπὲρ τῆς Τριφυλίας, Μεσσηνίους δ' ὑπὲρ Ἀσίνης καὶ Πύλου, συμμαχοῦς τότε Ῥωμαίων ὑπάρχοντας, Λιτωλοὺς δὲ περὶ τῆς Ἡραϊῶν πόλεως ὑπέρθεσιν ἔλαβε τὸ διαβούλιον ἐπὶ τοὺς δέκα. Καὶ τὰ μὲν κατὰ τὴν σύγκλητον ἐπὶ τούτοις ἦν.

Cum
Achæis
fœdus
non con-
venit.

(V.) *Faſſio-*

XXV. 6. *Αἰγία* correcti ex *Casauboni* conject. *Vulgo* Ἀργία cum *ms.*
7. Ἀσίνης ex *Vesini* scripti conject. *Vulgo* Ἀσίου. *Ibid.* Ἡραϊῶν
V. mss. contextit, cum *argiῶν* esset in *libris*. Sed *Casaub.* in *vers.* de
Pherarum urbe.

Græciam cupidus, rogationi contradixit, magnoque studio conatus est fœdus illud abrumpere. At populus tamen, *Quintili* voluntatem secutus, pacificationem firmam ac ratam esse iussit. Itaque, pace facta, extemplo senatus decem viros e primoribus legit, & in Græciam misit, ut de communi sententia una cum Tito res Græciæ componerent, & Græcis libertatem firmarent. Facta vero etiam in senatu

mentio societatis est ab *Achaorum* legato, *Damoxeno* Aegienſi. Sed quum orta statim esset altercatio; (*Elei* namque, coram præsentes; litem Achæis movebant de *Triphylia*; *Messenii* de *Afine* & *Pylo*, qui populi socii tunc Romanorum erant; *Aetoli* denique de *Heræa*;) propterea reiectum est negotium ad decemviros. Et in senatu quidem Romano hæc tum temporis sunt gesta.

(V.) *Le-*

(V.) *Factiones Bæotorum. Cædes Brachyllæ.*

A.V. 553.

Κατὰ τὴν Ἑλλάδα μετὰ τὴν μάχην, Τίτου πα- XXVI.
 ραχειμάζοντος ἐν Ἐλατείᾳ, Βοιωτοὶ, σπουδάζοντες Bæoti in-
 ἀνακριμίσασθαι τοὺς ἄνδρας τοὺς παρ' αὐτῶν στρα- grati in
 τευσαμένους παρὰ τῷ Φιλίππῳ, διεπρεσβεύοντο Titum.
 2 περὶ τῆς ἀσφαλείας αὐτῶν πρὸς Τίτον. Ὁ δὲ, βου-
 λόμενος ἐκκαλεῖσθαι τοὺς Βοιωτοὺς πρὸς τὴν σφε-
 τέραν εὐνοίαν, διὰ τὸ προορᾶσθαι τὸν Ἀντίοχον,
 3 ἐτοίμως συνεχάρησεν. Ταχὺ δὲ πάντων ἀνακο-
 μιθέντων ἐκ τῆς Μακεδονίας, ἐν οἷς ἦν καὶ Βρα- Brachyl-
 χύλλης, τοῦτον μὲν εὐθέως Βοιωτάρχην κατέστησαν las Bæo-
 παραπλησίως δὲ καὶ τοὺς ἄλλους τοὺς δεκνύντας tarcha.
 εἶναι φίλους τῆς Μακεδόνων εἰκίας ἐτίμων, καὶ προῖ-
 4 γον οὐχ ἥτιον ἢ πρότερον. ἐπεμψαν δὲ καὶ πρεσβείαν
 πρὸς τὸν Φίλιππον, τὴν εὐχαριστήσουσαν ἐπὶ τῇ
 τῶν νεανίσκων ἐπανάδῳ, λυμαινόμενοι τὴν τοῦ Τίτου
 χάριν.

XXVI. 2. προορᾶσθαι. ὑπορᾶσθαι voluerat Vign.

(V.) *Legatio VIII.*

26. In Græcia post præ- tur omnes statim e Macedo-
 lium, [quo victi sunt Mace- nia essent reversi; *Brachyl-*
 dones ad Cynoscephalas,] *lam*, qui ex eorum erat nu-
 quum Elateæ hibernaret Ti- mero, *Bæotarcham* confi-
 tus, *Bæoti*, cupientes suos tuerunt: similiterque & re-
 recipere, qui Philippo mili- liquos, quorum erat notum
 taverant, legationem ad Ti- in reges Macedoniæ studium,
 tum miserunt, petentes, ut honorabant, & ad dignita-
 redire illis liceret impune. tes non minus quam ante
Titus, cui suspectus jam tum vocabant. Quin & *Philippo*
 erat Antiochus, studio ad- per legatos gratias egerunt
 jungendi sibi Bæotorum ani- propter juvenum reditum;
 mos, petitioni illorum faci- beneficium, quod a Tito ac-
 lem se præbuit. Quum igi- ceperant, obliterantes. Quæ
quum

Ol. 145. 4. *Χάριν.* Ἄ συνορῶντες οἱ περὶ τὴν Ζεύξιππον καὶ
 Βατοῖ in- Πεισίστρατον, καὶ πάντες οἱ δοκοῦντες εἶναι Ῥωμαίων
 Titum. φίλοι, δυσχερῶς ἔφερον, προσρῶμενοι τὸ μέλλον, καὶ
 δεδίετες περὶ σφῶν αὐτῶν καὶ τῶν αἰαγυκαίων. σα-6
 φῶς γὰρ ἤδεσαν, ὡς, εἰάν μιν οἱ Ῥωμαῖοι χαριθῶ-
 σιν ἐκ τῆς Ἑλλάδος, ὃ δὲ Φίλιππος μένῃ παρὰ πλευ-
 ράν, συνεπισχύων αἰεὶ τοῖς πρὸς σφῶς ἀντιπολιτευο-
 μένοις, εὐδαμῶς ἀσφαλῆ σφίσιν ἐσομένην τὴν ἐν τῇ
 Βοιωτίᾳ πολιτείαν. Διὸ καὶ, συμφρονήσαντες, ἐπείσ-7
 βυνεν πρὸς Τίτον εἰς τὴν Ἑλλάτταν. Συμμιζαντες
 δὲ τῷ πρειρημένῳ, πολλοὺς καὶ ποικίλους εἰς τοῦτο
 τὸ μέρος διετίθεντο λόγους, ὑποδεικνύοντες τὴν ἐρμὴν
 τοῦ πλῆθους, τὴν οὔσαν ἤδη νῦν κατ' αὐτῶν, καὶ
 τὴν ἀχαριστίαν τῶν ὄχλων. καὶ τέλες ἐθάβησαν
 εἰπεῖν, ὅτι, εἰάν μὴ τὸν Βραχύλλην ἐπανελόμενοι κα-
 ταπλήξωνται τοὺς πολλοὺς, οὐκ ἔστιν ἀσφάλεια
 τοῖς Ῥωμαίων φίλοις, χωριζόντων τῶν στρατοπέ-
 δων.

9. ὅτι, ante εἰάν μὴ, ex conjell. adject.

quum cernerent *Zeuxippus*,
Pisistratus, & quicunque
 Romanarum partium esse
 credebantur, ægre ferebant;
 quod imminetia mala præ-
 viderent, suæque ac necessa-
 riorum suorum salutis metue-
 rent. Certo enim sciebant,
 ubi semel Romani pedem e
 Græcia extulissent, rema-
 nente Philippo, qui suis in
 administratione reipublicæ
 adversariis vires subinde e
 propinquo suggerat, nequa-
 quam tutum sibi fore, in

Bætorum civitate manere.
 Omnes igitur consentienti-
 bus suffragiis ad *Titum* Ela-
 team se conferunt. Ibi in
 colloquium *Titi* admissi,
 multa ac varia in eam sen-
 tentiam apud eum disserunt,
 quum multitudinis concitata
 in se studia illi ob oculos po-
 nerent, & vulgi animum in-
 gratum. Ad extremum di-
 cere non sunt veriti, nisi sub-
 lato de medio *Brachylla* ter-
 ror ceteris injiceretur, nul-
 lam fore amicis Romanorum,
 post-

- 10 δων. Ὁ δὲ Τίτος, ταῦτα διακούσας, αὐτὸς μὲν οὐκ A.V. 118. Buxoti in-
 ἔφη κενωθεῖν τῆς πράξεως ταύτης· τοὺς δὲ βουλο- grati in
 11 μένους πράττειν οὐ κωλύειν. καθόλου δὲ λαλεῖν αὐ- Titum.
 τοὺς ἐκέλευε περὶ τούτων Ἀλεξάμενῳ τῷ τῶν Αἰτω-
 12 λῶν στρατηγῷ. Τῶν δὲ περὶ τὸν Ζεύξιππον παι-
 θαρχησάντων καὶ διαλεγομένων, ταχέως ὁ πρεσι-
 ρημένος πεσθεὶς καὶ συγκαταθήμενος τοῖς λεγομέ-
 νοις, τρεῖς μὲν τῶν Αἰτωλικῶν συνέστησε, τρεῖς δὲ
 τῶν Ἰταλικῶν νεανίσκων, τοὺς προσεισοντας τὰς
 χεῖρας τῷ Βραχύλλῃ.

- 13 Οὐδείς γὰρ οὕτως οὐδὲ μάρτυς ἐστὶ φοβερὸς,
 οὔτε κατήγορος δεινός, ὥς ἡ σύνεσις ἢ ἐγκατοικοῦσα
 ταῖς ἐκάστων ψυχαῖς.

(VI.) Decem

11. Ἀλεξάμενῳ cum Reisk. correxi ex Livio. ἀλεξόμενος Bux. &
 puto cod. Vifini. Ἀλεξάμενος edd. ex Vifini conjecta.

postquam exercitus discesse-
 rint, securitatem. His audi-
 tis ΤΙΤΟΣ, se quidem ejus
 consilii participem fieri nolle,
 ait; ceterum, si quis rem ve-
 lit exsequi, nullum adlatu-
 rum impedimentum. — De-
 nique jussit eos cum Alexa-
 meno, prætore Aetolorum,

de his agere. Dicto paruit
 Zeuxippus, estque de ea re
 cum Alexameno collocutus.
 Is facile adensus, adductus-
 que ut dicta probaret, tres
 ex Aetolicis copiis, tres ex
 Italicis juvenes delegit, qui-
 bus mandatum est, ut Bra-
 chyllæ manus adferrent.

Nullus enim neque testis
 est magis timendus, neque
 gravior accusator, quam

Conscientia in pectore cujus-
 que residens. (Ora Cod. Vr-
 bin.)

(VI.) Le

Ol. 145. 4. (VI.) *Decem Legati Romani cum Quintilio res Græciæ ordinant.*

XXVII. Κατὰ τὸν καιρὸν τοῦτον ἦγον ἐκ τῆς Ῥώμης αἱ
 Senatus- δέκα, δι' ὧν ἐμελλε χειρίσασθαι τὰ κατὰ τοὺς Ἕλλη-
 consul- νας, κομίζοντες τὸ τῆς συγκλήτου δόγμα, τὸ περὶ
 tum de pace cum Philippo. τῆς πρὸς Φίλιππον εἰρήνης. Ἦν δὲ τὰ συνέχοντα
 τοῦ δόγματος ταῦτα· Τοὺς μὲν ἄλλους Ἕλ-
 ληνας πάντας, τοὺς τε κατὰ τὴν Ἀσίαν
 καὶ κατὰ τὴν Εὐρώπην, ἐλευθέρους ὑπάρ-
 χειν, καὶ νόμοις χρῆσθαι τοῖς ἰδίοις· τοὺς
 δὲ ταττομένους ὑπὸ Φίλιππον, καὶ τὰς
 πόλεις τὰς ἐμφρούρους, παραδοῦναι Φί-
 λιππον Ῥωμαίοις πρὸ τῆς τῶν Ἰθμίων
 πανηγύρεως· Εὐρωμον δὲ καὶ Πήδασα, καὶ
 Βαργύλια, καὶ τὴν Ἰασσέων πόλιν, ὁμοίως
 Ἀβυδον, Θάσον, Μυρίναν, Πέρινθον, ἐλευ-
 θέρους

XXVII. 1. χειρίσασθαι. χειρίσασθαι edd. Ibid. Vocab. δόγμα atest
 a mittis: ex conj. adjecit Vossius. 4. Ἰασσέων. Ἰασσέων mitti.

(VI.) *Legatio IX.*

27. Eodem tempore ve- tur: ut, qui in Philippi
 nere Roma decem legati ad ditione sunt, & si quas
 res in Græcia constituendas, ille urbes Græcorum
 Senatusconsultum deferen- praefidiis tenet, eas,
 tes, quod de pace cum Phi- ante celebrationem lu-
 lippo fuerat factum. Ejus dicri Isthmiorum, Ro-
 senatusconsulti præcipua ca- manis Philippus tra-
 pita erant hæc: Ut ceteri dat: ut Euromum, Pe-
 omnes Græci, & qui in dassa, Bargylia, Ias-
 Asia degunt, & qui in sum, item Abydum,
 Europa, liberi sint, Thasum, Myrinam, Pe-
 suisque legibus utan- rinthum, deduâis inde
 præfi-

Θέρας ἀφεῖναι, τὰς Φρουράς ἐξ αὐτῶν A.V. 558.
Senatus-
consultum.
μεταστησάμενον· περὶ δὲ τῆς τῶν Κιανῶν ἐλευθερώσεως Τίτον γραψάμην πρὸς Προυσίαν κατὰ τὸ δόγμα τῆς συγκλήτου· ὅτ' αἰχμάλωτα, καὶ τοὺς αὐτομόλους ἅπαντας ἀποκαταστήσας Φίλιππον Ῥωμαίοις, ἐν τοῖς αὐτοῖς χρόνοις· ὁμοίως δὲ καὶ τὰς καταφράκτους ναῦς, πλὴν πέντε τσκαφῶν καὶ τῆς ἐκκαίδεκῆρους· δεῦναι δὲ καὶ χίλια τάλαντα, τούτων τὰ μὲν ἡμίση παραιτικά, τὰ δ' ἡμίση κατὰ φόρους, ἐν ἔτεσι δέκα.

Τούτου δὲ τοῦ δόγματος διαδοθέντος εἰς τοὺς XXVIII. Ἑλλήνας, οἱ μὲν ἄλλοι πάντες εὐδαρσεῖς ἦσαν καὶ Aetolo-
tum que-
relæ. πειρηχάρεις· μένοι δὲ Αἰτωλοὶ, δυσχεραίνοντες ἐπὶ τῷ μὴ τυγχάνειν, ὧν ἤλπιζον, κατελάλουν τὸ δόγμα, φάσκοντες, οὐ πραγμάτων, ἀλλὰ γραμμάτων μόζον ἔχεν αὐτὸ διάθεσιν. καὶ τινες ἐλάμβανον πιδανότητας

4. μεταστησάμενον. μεταστησόμενοι Βασ.

præfidiis, liberas esse dimidium præfens, dimidium pensionibus decem annorum.

Titus ad Prusiam, quid senatui placeat: captivos & transfugas omnes ut Philippus Romanis restituat intra idem tempus; item naves omnes testas, scaphis quinque exceptis, & una quam sexdecim versus remorum agunt: hoc amplius det Philippus mille talentum,

Polybii Histor. T. IV.

G

ex

Ol. 145.4. νότητας ἐξ αὐτῶν τῶν ἐγγραπτῶν, πρὸς τὸ δια-
Aetolo-
rum que-
reliz. σέειν τοὺς ἀκούοντας, τοιαύτας. Ἐφασκον γάρ, 3

Εἶναι δύο γνάμιας ἐν τῷ δόγματι περὶ τῶν ὑπὸ Φι-
λίππου φρουρουμένων πόλεων· τὴν μὲν μίαν, ἐπι-
τάτλουσαν ἐξάγειν τὰς φρουρὰς τὸν Φίλιππον, τὰς
δὲ πόλεις παραδιδέσθαι Ῥωμαίοις· τὴν δ' ἐτέραν, ἐξά-
γοντα τὰς φρουρὰς, ἐλευθεροῦν τὰς πόλεις. τὰς 4
μὲν οὖν ἐλευθερουμένας ἐπ' ὀνόματος δηλοῦσθαι, ταύ-
τας δ' εἶναι τὰς κατὰ τὴν Ἀσίαν· τὰς δὲ παραδι-
δομένας Ῥωμαίοις, φανερὸν, ὅτι τὰς κατὰ τὴν Εὐ-
ρώπην. εἶναι δὲ ταύτας, Ὀρεεὶν, Ἐρέτριαν, Χαλκί-
δα, Δημητριάδα, Κόρινθον. Ἐκ δὲ τούτων εὐθεά-
6 ρητον ὑπάρχεν πᾶσιν, ὅτι μεταλαμβάνουσι τὰς
Ἑλληνικὰς πέδας παρὰ Φιλίππου Ῥωμαῖοι, καὶ γί-
γνεται μεθάρμοσις δεσποτῶν, οὐκ ἐλευθέρωσις τῶν
Ἑλλήνων. Ταῦτα μὲν οὖν ὑπ' Αἰτωλῶν ἐλέγετο κα-
τακέρως. Ὁ δὲ Τίτος, ὀρμήσας ἐκ τῆς Ἑλατίας 7
Quin-
dus deli-
berat cum
X legatis. μετὰ τῶν δέκα, καὶ κατάρσας εἰς τὴν Ἀντικύραν,
παρευ-

ex ipsa formula decreti ca-
villationem hujusmodi arri-
piebant. Aiebant enim, duas
eo decreto sententias compre-
hendi super urbibus, in qui-
bus praefidia haberet Philip-
pus: altera juberi, ut dedu-
cantur a Philippo praefidia,
urbesque Romanis tradan-
tur; alteram sententiam,
praefidiis amotis, libertatem
dare urbibus. Nominatim
autem eas designari, quibus
libertas indulgeatur, eas
nempe, quae sunt in Asia:

quae autem Romanis tradi
debeant, eas videlicet esse,
quae sunt in Europa; puta,
Oreum, Eretriam, Chalci-
dem, Demetriadem, Corin-
thum. Ex quo facile omnes
intelligant, Romanos loco
Philippi Graeciae compedes
accipere; atque ita mutatio-
nem fieri dominorum, non
libertatem quari Graeciae.
Haec igitur adfide ab Aeto-
lis jaestabantur. Interim Ti-
tus Elatea profectus cum
decem legatis, quum Anti-
cyram

παραιτίκα διέπλευσεν εἰς τὸν Κόρινθον· καὶ κεῖ πα- A.V. 558.
 ραγενόμενος συνήθρευε μετὰ τούτων, καὶ διελαύμβα- Quin-
 νε περὶ τῶν ἔλων. Πλεοναζούσης δὲ τῆς τῶν Αἰτω- tius de li-
 λῶν διαβελῆς, καὶ πιστευομένης παρ' ἐνίοις, πολλοὺς berat cum
 καὶ ποικίλους ἠναγκάζετο ποιῆσαι λόγους ὁ Τίτος X. legatis.
 ἐν τῷ συνεδρίῳ· διδάσκων, ὥς, ἔπερ βούλονται καὶ
 τὴν τῶν Ἑλλήνων εὐκλειαν ἐλόκληρον περιποιήσασθαι,
 καὶ καθόλου πιστευθῆναι παρὰ πᾶσιν, διότι καὶ
 τὴν ἐξ ἀρχῆς ἐποιήσαντο διάβασιν εὐ τοῦ συμφέ-
 ροντος ἔτεκεν, ἀλλὰ τῆς τῶν Ἑλλήνων ἐλευθερίας,
 ἐκχωρητέον εἴη πάντων τῶν τόπων, καὶ πάσας ἐλευ-
 θερωτέον τὰς πόλεις τὰς νῦν ὑπὸ Φιλίππου φρου-
 ρουμέναις. Ταύτην δὲ συνέβαινε γίνεσθαι τὴν ἀπο-
 ρίαν ἐν τῷ συνεδρίῳ, διὰ τὸ περὶ μὲν τῶν ἄλλων ἐν
 τῇ Ῥώμῃ προδιελθῆναι, καὶ φητάς ἔχειν τοὺς δέκα
 παρὰ τῆς συγκλήτου τὰς ἐντολαίς, περὶ δὲ Χαλκί-
 dos

XXVIII. 7. τὸν Κόρινθ. Sic Bau. Vulgo τὴν Κόρ. 9. καὶ πάσας
 correcti. Mendose vulgo omnes καὶ πᾶντας ἐλευθ. 10. προδιελ-
 θῆναι ἢ αὐτοῖς ἐδόξαι dedit Bau. Vulgo προδιελθῆ-
 ναι ἢ αὐτῷ δέδ.

cyram trajecisset, mox Co-
 rinthum pervenit: ibique
 cum his concilia agitavit, &
 de summa rerum tractavit.
 Quoniam vero magna con-
 tentione ubique criminatio-
 nem istam urgebant Aetoli,
 eique a multis fides habeba-
 tur: coactus est *Quintilius*
 multis variisque rationibus
 uti, ut eos, qui in concilio
 aderant, doceret: *si vellent*
Gracorum praconia & lau-
 dationem sine exceptione me-
 veri; *si fidem omnibus face-*

re, ad liberandam Graciam,
non propriae utilitatis causa,
mare a principio trajecisse
Romanos; omnibus exceden-
dum esse locis, & universas
urbes esse liberandas, quas
nunc Philippus praesidiis suis
occupatas teneat. Haec au-
 tem disceptatio & difficultas
 inde nata erat in concilio,
 quia de ceteris quidem urbi-
 bus Romae jam fuerat tracta-
 tum, & expressa a senatu
 mandata acceperant legati;
 de Chalcide vero & Corintho
 & Deme-

Ol. 145. 4. *δος καὶ Κερῖνθου καὶ Δημητριάδος ἐπιτροπὴν αὐτοῖς
δεδοῖσθαι, διὰ τὸν Ἀντίοχον, ἵνα βλέποντες πρὸς τοὺς
καίρους βουλευώμενται περὶ τῶν προειρημένων πόλεων
κατὰ τὰς αὐτῶν προαιρέσεις. Ὁ γὰρ προειρημένος 11
Βασιλεὺς δῆλος ἦν ἐπέχων πάλαί τοῖς κατὰ τὴν*

*Corin-
thus A-
chæis
redditur.* Εὐρώπῃν πράγμασιν. Οὐ μὴν, ἀλλὰ τὸν μὲν Κέρν- 12
θον ὁ Τίτος ἔπεισε τὸ συνέδριον ἐλευθεροῦν παρα-
χρῆμα, καὶ τοῖς Ἀχαιοῖς ἐγχειρίξεν, διὰ τὰς ἐξ

*Acroco-
rinthum
&c. reti-
nent Ro-
mani.* ἀρχῆς ὁμολογίας· τὸν δ' Ἀλεξάνδρον, καὶ Δημη-
τριάδα, καὶ Χαλκίδα παρακατέσχε.

*XXIX.
Ludi
Isthmici.* Δοξάντων δὲ τούτων, καὶ τῆς Ἰσθμίων πανηγύ-
ρεως ἐπελθούσης, καὶ σχεδὸν ἀπὸ πάσης τῆς εἰκου-
μένης τῶν ἐπιφανεστάτων ἀνδρῶν συνεληλυθόταν
διὰ τὴν προσδοκίαν τῶν ἀποβησομένων, πολλοὶ καὶ
ποικίλοι καὶ ἔλην τὴν πανήγυριν ἐπέπιπτον λόγοι·
τῶν μὲν ἀδύνατον εἶναι φασκόντων, Ῥωμαίους ἐνίων·
ἀποστήναι τόπων καὶ πόλεων· τῶν δὲ διοριζομένων,
ἔτι

12. τὸν μὲν Κύρ. τὴν μὲν Κύρ. *b. l. nisi ὁ add.*

& *Demetriade*, propter *Antiochum*, libera potestas facta concilio fuerat, ut, quod tempora reipublicæ postulare viderentur, id ex animi sui sententia de his urbibus statuerent. Dubitabat enim nemo, quin is Rex, quem commemoravimus, *Europæ* rebus pridem immineret. Tandem concilio persuasit *Titus*, ut *Corinthus* liberarent, & *Achæis* traderent: *Acrocorinthus* vero, & *Demetriadem*, *Chalcidemque* retinuit.

29. His ita decretis, cum jam *Isthmiorum panegyris* adesset, ac fere ex omnibus orbis partibus clarissimi quique viri, propter expectationem ejus quod eventurum esset, convenissent; multi varique toto conventu sermones habebantur: quum alii dicerent, omnino fieri non posse, ut *Romani* certis locis atque urbibus se abstinerent; alii futurum statuerent, ut celebrioribus quidem locis abstinerent, ceterum ea retinerent, quæ celebri-

ἔτι τῶν μὲν ἐπιφανῶν εἶναι δοκούντων τόπων ἀπο-^{A.V.552.}
 στήσονται, τοὺς δὲ φαντασίαν μὲν ἔχοντας ἐλάττω,
 χρεῖαν δὲ τὴν αὐτὴν παρέχεσθαι δυναμένους, κα-
 3 θέξουσι. καὶ τούτους εὐθέως ἐπεδείκνυσαν αὐτοὶ
 καὶ αὐτῶν, διὰ τῆς πρὸς ἀλλήλους εὐρεσιλογίας.
 4 Τισαύτης δ' οὕσης ἐν τοῖς ἀνθρώποις τῆς ἀπορίας, S.C. deli-
 ἀθρειδίντος τοῦ πλήθους εἰς τὸ σταδίου ἐπὶ τὸν ^{bertate}
 ἀγῶνα, ^{Græco-}περελθὼν ὁ κήρυξ, καὶ ^{rum per}σιωπησάμενος τὰ ^{præco-}
 πλήθη διὰ τοῦ σαλπικτοῦ, ^{nem pro-}τόδε κήρυγμα ἀνγό-
 5 ρευσεν· Ἡ σύγκλητος ἡ Ῥωμαίων καὶ Τίτος ^{nuncia-}στur.

Κοῖντιος, στρατηγὸς ὑπάτος, καταπολε-
 μήσαντες βασιλέα Φίλιππον καὶ Μακε-
 δόνας, ἀφιαῖσιν ἐλευθέρους, ἀφρουρήτους,
 ἀφορολογήτους, νόμοις χρωμένους τότε
 πατρίσις, Κορινθίους, Φωκέας, Λοκρούς,
 Εὐβοεῖς, Ἀχαιοὺς τοὺς Φθιώτας, Μάγνη-
 6 τας, Θετταλοὺς, Περγαίβους. Κρότου δ' ἐν
 ἀρχαῖς εὐθέως ἐξαισίου γενομένου, τινὲς μὲν οὐδ'

G 3

ἤκουσαν

XXIX. 5. *Vocabulum ὑπάτος, quod abest vulgo, adjecti ex Bau.*

celebritatis quidem minus *tus* *Quintius, Procon-*
 haberent, usum vero præ- *sul imperator, Philip-*
 stare eundem possent. At- *po rege atque Macedo-*
 que ea loca ipsi, alii adver- *nibus devictis, liberos,*
 sus alios, statim designabant, *sine præsidio, immunes,*
 per usitatum inter ipsos mu- *suis legibus esse jubent*
 tuam loquacitatem. Hac in- *Corinthios, Phocenses,*
 certitudine hominum men- *Locrenses, Eubæenses,*
 tes agitabantur, eratque in *Achaos Phthiotas*
 stadio coacta multitudo ad *quos vocant, Magnetas,*
 certamen: cum ecce præco *Thessalos, Perrhæ-*
 in mediam arenam procedit, *bos.* Quum autem ad pri-
 &, facta per tubicinem au- *ma statim præconis verba*
 dientia, ita pronunciat: *ingens supra modum plau-*
natus Romanus Et Ti- *fus fuisset excitatus; non-*
 nulli

Οἱ 145.4. ἤκουσαν τοῦ κηρύγματος, τινὲς δὲ πάλιν ἀκούσιν
 S. C. de ἐβούλευτο. τὸ δὲ πολὺ μέρος τῶν ἀνθρώπων, δια-7
 libertate πιστούμενον, καὶ δοκοῦν ὥσαντι καθ' ὕπνιν ἀκούσιν
 Græco- τῶν λεγομένων, διὰ τὸ παραδόξον τοῦ συμβαίνοντος·
 rum, πᾶς τις ἐξ ἄλλης ἐρημῆς ἐβία προσάγειν τὸν κήρυκα
 καὶ τὸν σαλπικτήν εἰς μέσον τὸ σταδίων, καὶ λέ-
 γειν πάλιν ὑπὲρ τῶν αὐτῶν· ὡς μὲν ἐμοὶ δοκεῖ, βου-
 λομένῳ τῶν ἀνθρώπων μὴ μόνον ἀκούειν, ἀλλὰ καὶ
 βλέπειν τὸν λέγοντα, διὰ τὴν ἀπιστίαν τῶν ἀναγο-
 ρευομένων. Ὡς δὲ πάλιν ὁ κήρυξ, προσελθὼν εἰς 9
 τὸ μέσον, καὶ κατασιωπησάμενος διὰ τοῦ σαλ-
 πικτοῦ τὸν θόρυβον, ἀνηγγέρευσε ταῦτα, καὶ ὡσαύ-
 τως τοῖς πρόσθεν· τηλικαῦτεν συνέβη καταβῆσθαι
 τὸν κρότον, ὥστε καὶ μὴ χαδίως αὖ ὑπὸ τὴν ἔννοιαν
 ἀγαγεῖν τοῖς νῦν ἀκούουσι τὸ γεγονός. Ὡς δὲ ποτε 10
 καὶ κατέληξεν ὁ κρότος, τῶν μὲν ἀθλητῶν ἀπλῶς
 οὐδεὶς οὐδένα λόγον ἔχεν ἔτι· πάντες δὲ διαλαλοῦν-
 TES,

8. πᾶς τις ex conject. correxi cum Reisk. Vulgo ὡς τις.

nulli vocem præconis ne
 audiverunt quidem, alii ite-
 rum audire aiebant. Pleri-
 que vero vix satis sibi cre-
 dere, & propter rei novita-
 tem ea, quæ dicebantur,
 velut in fomnis sibi videri
 audire. Itaque omnes cla-
 mare, novo initio factō pro-
 duceretur præco cum tubicini
 in medium stadium, & ite-
 rum eadem repeteret: quum
 unusquisque, ut equidem
 puto, non audire dumtaxat,
 sed videre etiam averet ho-
 minem, qui ea pronuncia-

bat, quæ ipsi credere non
 poterant. Vbi igitur iterum
 processit præco in medium,
 & imperato per tubicinem
 silentio, sedatoque tumultu,
 eadem, quæ prius, eodem-
 que modo pronuntiavit;
 tantus erupit cum clamore
 plausus, ut ægre, qui ista
 nunc audiunt, rem vel cogi-
 tatione sibi fingere valeant.
 Posteaquam tandem plau-
 dendi finis est factus, athle-
 tis quidem nemo fuit omni-
 um qui adverteret animum;
 sed omnes sermonibus rem cele-

- τες, οἱ μὲν ἀλλήλοις, οἱ δὲ πρὸς σφᾶς αὐτοὺς, οἰοῖναι A.V. 558.
S. C. de
libertate
Græco-
rum.
- 11 παραστατικοὶ τὰς διανοίας ἦσαν· οἱ καὶ μετὰ τὸν ἀγῶνα διὰ τὴν ὑπερβολὴν τῆς χαρᾶς μικροῦ διέ-
- 12 φθεραν τὸν Τίτον εὐχαριστοῦντες. οἱ μὲν γὰρ ἀν-
τοφθαλμῆσαι κατὰ πρόσωπον καὶ σωτῆρα προσφω-
νῆσαι βουλόμενοι, τινὲς δὲ τῆς δεξιᾶς ᾤψασθαι σπου-
δάζοντες, οἱ δὲ πολλοὶ στεφάνους ἐπιβρίπτοντες καὶ
λημνίσκους, παρ' ὀλίγον διέλυσαν τὸν ἄνθρωπον.
- 13 Δοκούσης δὲ τῆς εὐχαριστίας ὑπερβολικῆς γενέσθαι,
θαυρῶν ἂν τις ἔπεν, διότι πολὺ καταδεστέραν ἔ-
- 14 ναί συνέβαινε τοῦ τῆς πράξεως μεγέθους. θαυμα-
στὸν γὰρ ἦν, καὶ τὸ Ῥωμαίους ἐπὶ ταύτης γενέσθαι
τῆς προαιρέσεως, καὶ τὸν ἡγούμενον αὐτῶν Τίτον,
ᾧστε πᾶσαν ὑπομῆναι δαπάνην καὶ πάντα κίνδυνον
χάριν τῆς τῶν Ἑλλήνων ἐλευθερίας· μέγα δὲ καὶ τὸ
δύναμιν ἀκόλουθον τῇ προαιρέσει προσενέγκασθαι.
- 15 τούτων δὲ μέγιστον ἔτι, τὸ μὴδὲν ἐκ τῆς τύχης

G 4

ἀντι-

10. ἀλλήλοις κοιτεῖν. ἀλλήλους *Vif.* cum iustis. πρὸς ἀλλήλους
Cesari. ex conspectu. 12. διέλυσαν. *Alii* διώλυσαν?

celebrantes, alii cum amicis
invicem, alii apud se ipsos,
veluti de potestate mentis
exiissent. Quin etiam, di-
missis ludis, (tanta fuit gau-
dii illius magnitudo) dum
gratias *Tito* agunt, pene il-
lum enecarunt: quippe alii
suis ipsorum oculis coram
eum spectare, & salutis suæ
auctorem salutare cupientes,
alii dexteram ejus tangere
gestientes, plerique coronas
& lemniscos jacientes, pa-
rum absuit quin homini spi-
ritum eliderent. Et si autem

videtur ejusmodi gratiarum
actio modum excellisse; au-
daciter tamen dicere queat
aliquis, longe inferiorem
eam fuisse meriti illius ma-
gnitudine. Erat enim ad-
miracione digna res, Roma-
nos & imperatorem illorum
Quintium in animum indu-
xisse, ut ad libertatem Græ-
cis parandam nullam impen-
sam recusarent, nullum peri-
culum: magnum vero &
illud erat, vires incepto pa-
res fuisse ab iis adhibitas:
sed supra omnia maximum,
fortu-

Ol. 145. 4 ἀντιπαύσαι πρὸς τὴν ἐπιβολὴν, ἀλλ' ἀπλῶς ἅπαντα πρὸς ἓνα καιρὸν ἐκδραμεῖν· ὥστε διὰ κηρύγματος ἑνὸς ἅπαντας καὶ τοὺς τὴν Ἀσίαν κατοικοῦντας Ἕλληνας, καὶ τοὺς τὴν Εὐρώπην, ἐλευθέρους, ἀφρουρήτους, ἀφορελογήτους γενέσθαι, νόμοις χρωμένους τοῖς ἰδίοις.

XXX.
Antiochi
legatis re-
spondet
Quin-
tius.

Διελευθέρησεν δὲ τῆς πανηγύρεως, πρώτοις μὲν ἐχρημάτισαν τοῖς παρ' Ἀντιόχου πρεσβευταῖς· διακελευόμενοι, τῶν ἐπὶ τῆς Ἀσίας πόλεων τῶν μὲν αὐτονόμων ἀπέχεσθαι, καὶ μηδὲνα πολεμεῖν· ὅσας δὲ νῦν παρέειληφε τῶν ὑπὸ Πτολεμαίων καὶ Φίλιππον ταττιζομένων, ἐκχωρεῖν. σὺν δὲ τούτοις προηγό-
2
ρευσον, μὴ διαβαίνειν εἰς τὴν Εὐρώπην μετὰ δυνά-
μεως· εὐδέναι γάρ ἐτι τῶν Ἑλλήνων οὔτε πολεμεῖσθαι
νῦν ὑπ' εὐθενός, οὔτε δουλεύειν εὐθενί. Καθόλου δὲ 3
καὶ ἐξ αὐτῶν τινὰς ἔφασσαν ἦξεν πρὸς τὸν Ἀντιό-
χον. Ταύτας μὲν σὺν οἱ περὶ τὸν Ἡγεσιάνακτα καὶ 4

Λυσίαν

15. ἀντιπαύσαι. ἀντιπαύσαι suspicatus est Reisk. Ibid. ἐκδραμεῖν. συνεκδραμεῖν melius cum Reisk.

XXX 1. μηδὲνα πολεμεῖν. Sic Vrsin. cum mitis. πρὸς μηδὲνα Cusab. ex conject. Restituit μηδεμεῖ Reisk.

fortunam nulla in re huic consilio esse adversatam, sed ita penitus omnia in unum tempus concurrisse congruisseque, ut uno præconio omnes Græci, quique Asiam quique Europam colunt, liberi, sine præfidiis, immunes, suis legibus esse pronunciarentur.

30. Perfæcta celebritate, Romani primis omnium Antiochi legatis operam dederunt, iusseruntque cum libe-
ris in Asia civitatibus absti-

nere, neque ullam earum bello laceßere; iis vero excedere, quæ Ptolemæi aut Philippi fuissent, & ab ipso essent occupatæ. Denunciarent insuper, ne cum exercitu in Europam trajiceret; quum nemo jam e Græcis aut bello peteretur a quouam, aut cuiquam serviret. Addiderunt denique, quosdam etiam omnino e suo numero ad Antiochum esse venturos. Hoc ubi responsum acceperunt Hegesianax & Lysias, ad Regem

5 Λυσίαν λαβόντες τὰς ἀποκρίσεις, ἐπανήλθον. Μετὰ A.V. 558.
Res Graecae
ordina-
nat.
 δὲ τούτους ἐσκαλοῦντο πάντας τοὺς ἀπὸ τῶν
 ἑθνῶν καὶ πόλεων παρὰ γηγενέας, καὶ τὰ δόξαντας
 6 τῷ συνεδρίῳ διεσάφουν. Μακεδόνων μὲν οὖν τοὺς
 ὀρέστας καλουμένους, διὰ τὸ προσχωρῆσαι σφίσι
 κατὰ τὴν πόλεμον, αὐτονόμους ἀφῆσαν· ἡλευθέρω-
 σαν δὲ Περγαίους καὶ Δόλοπας καὶ Μάγρητας.
 7 Θετταλοῖς δὲ μετὰ τῆς ἐλευθερίας καὶ τοὺς Ἀχαιοὺς
 τοὺς Φθιώτας προσέειπεν, ἀφιλόμενοι Θήβας τὰς
 8 Φθίας καὶ Φάρσαλον· οἱ γὰρ Αἰτωλοὶ περὶ τε τῆς
 Φαρσάλου μεγάλην ἐποιοῦντο φιλοτιμίαν, φάσκον-
 τες, αὐτῶν δεῖν ὑπάρχειν κατὰ τὰς ἐξ ἀρχῆς συν-
 9 θήκας· ὁμοίως δὲ καὶ περὶ Λευκάδος. Οἱ δὲ ἐν τῷ
 συνεδρίῳ περὶ μὲν τούτων τῶν πόλεων ὑπερέθοντο
 τοῖς Αἰτωλοῖς τὸ διαβούλιον πάλιν ἐπὶ τὴν σύγκλη-
 τον· τοὺς δὲ Φωκίας καὶ τοὺς Λοκροὺς συνεχώρησαν
 αὐτοῖς ἔχειν, καθάπερ ἔχον καὶ πρότερον ἐν τῇ

G 5

συμπο-

6. ἡλευθ. δὲ contextu Casaub. ἡλευθ. οὖν Voss.

gem sunt reverfi. Secun-
 dum hos vocati omnes sunt,
 quos gentes aut civitates
 miserant, & quæ concilium
 decreverat, illis sunt decla-
 rata. Igitur *Orestis*, (Mace-
 donica ea gens est,) quod
 durante adhuc bello Roma-
 nis se adiunxissent, suas le-
 ges reddiderunt; liberarunt-
 que etiam *Perrhabos*, *Dolo-
 pas*, *Magnetas*, *Theffalis*,
 præter libertatem concess-
 um, etiam Phthiotas Achæos

adtribuerunt, Thebis Phthio-
 ticis & Pharsalo exceptis:
 nam pro Pharsalo *Aetoli* acri
 studio contendebant, ex le-
 gibus prioris fœderis eam
 urbem sibi vindicantes:
 idemque & de Leucade po-
 stulabant. Sed concilium
 deliberationem super hisce
 Aetolorum postulatis ad fe-
 natum iterum rejecit: at
 Phocenses & Locrenses ha-
 bere eis permiserunt concili-
 lio suo contributos, sicut
 ante

Ol. 145. 4. συμπολιτεία. Κόρινθον δὲ, καὶ τὴν Τριφυλίαν, [καὶ 10
Res Gre- τὴν Ἡραιάν πόλιν, Ἀχαιοῖς ἀπέδωκαν. Ὡρεὺν δὲ.]
cie ordi- ἔτι δὲ τὴν Ἐρετριάν πόλιν, ἰδὲκει μὲν ταῖς πλείο-
nat Quin- σιν Εὐμένει δοῦναι· Τίτου δὲ πρὸς τὸ συνέδριον δια- 11
chius. στέλαντος, οὐκ ἐκυράθη τὸ διαβούλιον· διὸ καὶ
μετὰ τινα χρόνον ἠλευθερώθησαν αἱ πόλεις αὐταὶ
διὰ τῆς συγκλήτου, καὶ σὺν ταύταις Κάρυστος.
ἔδωκαν δὲ καὶ Πλευράτῳ Λυχνίδα καὶ Πάρθον, αὐ- 12
σας μὲν Ἰλαυρίδας, ὑπὸ Φίλιππον δὲ τατλιμένας.
Ἀμυνάνδρῳ δὲ συνεχώρησαν, ὅσα παρεσπάσατο 13
κατὰ τὸν πόλεμον ἐρύματα τοῦ Φιλίππου, κρατῆν
τούτων.

XXXI.
Legati
Romani
votum in
partes.

Ταῦτα δὲ διοικήσαντες ἐμέρισαν σφᾶς αὐτοὺς.
Καὶ Πόπλιος μὲν Λέντουλος, εἰς Βαργύλια πλεύσας, 2
ἠλευθέρωσε τούτους· Λεύκιος δὲ Στερτίνιος, εἰς
Ἡφαιστίαν καὶ Θάσεν ἀφικόμενος καὶ ταῖς ἐπὶ Θρά-
κης πόλεις, ἐποίησε τὸ παραπλήσιον. Πρὸς δὲ τὴν 3

Ἀντιό-

10. Verba uncis inclusa, quæ absunt vulgo, ex Lizio supplevi. Lacu-
pam, post *Vesinam*, notaverat *Cosambonus*. 13. κατὰ τὸν πόλε-
μον. Articulam adjeci, momente *Reiskio*.

XXXI. 2. Στερτίνιος ex *Vesini* conjest. editum est. Στεργίνιος inf.
Vesini. Στεργινίος cod. Bav. Τερύλλιος vulgo legitur apud *Plut*.
Hinc *Terminus* voluit *Pigbinus*.

ante habuerant. Corinthum,
Triphyliam, [& Heræam,
Achaïs reddiderunt. Oreum
vero &] Eretriam plerisque
visum est *Eumeni* dare: sed
Tito cum concilio contro-
versante, rata ea sententia
non fuit. Quare etiam paulo
post senatus libertatem
his civitatibus dedit, & una
cum his Carysto. *Pleurato*
Lychnis & *Parthini* dati:
Illyriorum utraque civitas,

sed sub ditione Philippi fue-
rat. *Amynandro* tenere per-
miserunt castella, quæ per
belli tempus capta Philippo
ademisset.

31. His ita constitutis, de-
cem legati partiti sese sunt:
ac *Publius* quidem *Lentulus*
Bargylia nave contendit,
eamque urbem liberam esse
jussit; *Lucius Stertinius* *He-*
phæstiam & *Thasum* & *Thra-*
cizæ urbes adiit, atque idem
fecit.

Ἀντίοχον ὤρμησαν Πόπλιος Οὐίλλιος καὶ Λεύκιος A.V. 55.
 Τερέντιος· οἱ δὲ περὶ Γναίον τὸν Κορηήλιον πρὸς τὸν Cn. Cor-
 βασιλέα Φίλιππον. ὃ καὶ συμμίζαντες πρὸς τοῖς nelius
 Τέμπεσι, περὶ τε τῶν ἄλλων διελέχθησαν, ὑπὲρ ὧν convenit
 εἶχεν αἰς ἐντολαίς, καὶ συνεβούλευον αὐτῷ, πρεσ- Philip-
 βευταῖς πέμπειν εἰς τὴν Ῥώμην ὑπὲρ συμμαχίας,
 ἵνα μὴ δοκῇ τοῖς καιροῖς ἐφεδρεύων ἀποκαρᾶσθαι
 τὴν Ἀντιόχου παρουσίαν. Τοῦ δὲ βασιλέως συγκα-
 ταθεμένου τοῖς ὑποδεικνυμένοις, εὐθέως ἀπ' ἐκείνου
 χωριζόμενοι, ἦγον ἐπὶ τὴν τῶν Θερμικῶν σύνοδον.
 καὶ παρελθόντες εἰς τὰ πλήθη, παρεκάλουν τοὺς Ἀετο-
 λιταίους διὰ πλεόνων, μέναι ἐπὶ τῆς ἐξ ἀρχῆς los.
 αἰρέσεως, καὶ διαφυλάττειν τὴν πρὸς Ῥωμαίους εὐ-
 τνοιαν. Πολλῶν δὲ παρισταμένων, καὶ τῶν μὲν πρῶτος
 καὶ πολιτικῶς μεμψιμοιρούντων αὐτοῖς ἐπὶ τῷ μὴ
 κοινωνικῶς χρῆσθαι τοῖς εὐτυχήμασι, μηδὲ τηρεῖν
 αἰς ἐξ ἀρχῆς συνθήκας· τῶν δὲ λοιδορούντων, καὶ
 Φασκόν-

3. Οὐίλλιος. Οὐίλλιος Cysaub. *invitis mentis.*

fecit. P. vero Villius & L. Terentius ad regem Antiochum est profectus; Cn. Cornelius ad regem Philippum. Quem ut convenit ad Tempe, tum de ceteris rebus cum eo est collocutus, quas in mandatis habebat, tum etiam consilium ei dedit, ut ad societatem petendam mitteret Romani legatos, ne temporum opportunitates captasse Et Antiochi adventum cupide expectasse videretur. Adficiente rege ei consilio quod monstrabatur, extemplo Cornelius ab eo disce-

dens ad Thermicorum conventum venit: ubi in concionem prodiens, multis verbis Aetolos monuit, ut in priore sententia manerent, Et populi Romani amicitiam constanter custodirent. Quum vero multi ad Cornelium accederent, atque alii quidam leni civilique oratione apud eum quererentur, quod victoria frustra nequaquam secum communicassent Romani, neque legibus foederis stetissent, quod initio inter ipsos fuisset pactum; alii autem conviciis incesserent, dice-

rent-

Ol. 145.4. Φασκόντων, αὐτ' ἂν ἐπιβῆται τῆς Ἑλλάδος οὐδέποτε Ῥωμαίους, αὐτ' ἂν νικήσαι Φίλιππον, εἰ μὴ δι' ἑαυτούς· τὸ μὲν ἀπολογεῖσθαι πρὸς ἕκαστα τούτων οἷον περὶ τὸν Γναίον ἀπεδοκίμασαν, παρεκάλουν δ' αὐτοὺς πρσβεύειν εἰς τὴν Ῥώμην, διότι πάντων παρὰ τῆς συγκλήτου τεύζονταί τῶν δικαίων· ὁ καὶ, περὶόντες, ἐποίησαν. Καὶ τὸ μὲν τέλος τοῦ πρὸς Φίλιππον πολέμου τοιαύτην ἔσχε διάθεσιν.

II.

RES ANTIOCHI.

(I.) *Antiochi successus in Ionia & in Thracia.*

XXXII. Ἀντίοχος, ὁ βασιλεὺς, πᾶν ἀρέγγοτο τῆς Ἐφέσου, Ephesus
opportu- διὰ τὴν εὐκαιρίαν· τῷ δοκεῖν μὲν κατὰ Ἰωνίας καὶ
na Antio- τῶν ἐφ' Ἑλλησπόντου πόλεων, καὶ κατὰ γῆν, καὶ
cho. κατὰ θάλασσαν, ἀκροπέλως ἔχεν θέσιν, κατὰ
δὲ τῆς Εὐρώπης ἀμυντήριον ὑπάρχεν αἰὲ τοῖς Ἀσίας
βασιλεῦσιν εὐκαιρότατον.

Περὶχω-

rentque, Romanos, absque se fuisset, ne pedem quidem in Graecia fuisse umquam posuituros, nēdum regem Philippum debellaturos; non putavit Cornelius sibi faciendum, ut ad singula horum, quae dicebantur, responde-

ret: tantum monuit, legatos mitterent Romam, omnia enim aqua ipsos a senatu impetraturos. Quod & Aetoli, consilio hujus usi, fecerunt. Atque adeo bellum, quod cum Philippo rege est gestum, hunc finem habuit.

II.

(I.) *Snidas in Eύνασία, & Legatio X.*

32. Antiochus rex Ephesum vehementer adpetebat, propter illius urbis opportunitatem: quod adversus Ioniam quidem & Hellepontē

urbes terra marique arcis situm obtinere videretur; contra Europam vero propugnaculum Asiae regibus commodissimum semper esset.

Quum

A.V. 558.

3 Προχωρούσης τῷ Ἀντίῳ κατὰ νοῦν τῆς ἐπι-
 βολῆς, παρέντι ἐν Θράκη τῷ Ἀντίῳ κατέπλευ-
 4σαν εἰς Σηλυμβρίαν οἱ περὶ Λεύκιον Κορνήλιον. Antio-
chum
convenit
L. Corne-
lius.
 τοι δ' ἦσαν παρὰ τῆς συγκλήτου πρέσβεις ἐπὶ ταῖς
 διαλύσεσι ἐξαπεσταλμένοι ταῖς Ἀντιόχου καὶ Πτο-
 λεμαίου.

(II.) *Lyfimachia cum Antiocho congregiuntur*
Legati Romani.

Κατὰ δὲ τὸν αὐτὸν καιρὸν ἦκαν καὶ τῶν δέκα XXXIII.
 Πόπλιος μὲν Λέντουλος ἐκ Βαργυλίων, Λεύκιος δὲ Postulata
Romano-
rum.
 2 Τερέντιος καὶ Πόπλιος Οὐίλλιος ἐκ Θάσου. ταχὺ
 δὲ τῷ βασιλεῖ διασαφηθείσης τῆς τούτων παρου-
 σίας, πάντες ἐν ἡμέραις ἡμερσίῳσαν εἰς
 3 τὴν Λυσιμάχεια. Συνέκυρσαν δὲ καὶ οἱ περὶ τὸν
 Ἡγησιάναντα καὶ Λυσίαν οἱ πρὸς τὸν Τίτον ἀπο-
 4 σταλέντες εἰς τὸν καιρὸν τούτον. Αἱ μὲν οὖν κατ'
 ἰδίαν ἐντεύξεις τοῦ τε βασιλέως καὶ τῶν Ῥωμαίων
 τελέως

XXXIII. 1. Οὐίλλιος ὁ Θάσου correxi. Vulgo b. l. Οὐίλλιος ὁ
 Θάσου.

Quum ex animi sententia *briam L. Cornelius.* Hic le-
Antiocho inceptum procede-
 ret, atque is jam in *Thracia*
 esset, venit ad eum *Selym-*
Ptolemæum conciliandam.

(II.) *Excerpt. Antiq. ex Lib. XVII. Cap. 31—33.*

33. Sub idemque tempus
 & ex decem legatorum nu-
 mero *Publius Lentulus* a
Bargyllis, L. Terentius &
P. Villius a Thaso advene-
 runt. De quorum adventu
 quum cito Rex factus esset
 certior, paucis diebus omnes
Lyfimachiam convenerunt.
 Eodem vero tempore Hege-
 fianax quoque & Lyfias, qui
 ad Titum missi a rege fue-
 rant, opportune simul redie-
 rant. Et privati quidem con-
 gressus regis cum Romanis
 simplicitatis atque humanita-
 tis

Ol. 145. 4. τελέως ἦσαν ἀφελεῖς καὶ φιλαίθρῳποι· μετὰ δὲ ταῦτα γενεμένης συνεδρείας κοινῆς ὑπὲρ τῶν ὅλων, ἀλλοιοτέραν ἔλαβε τὰ πράγματα διάθεσιν. Ὁ γάρ τις Λεύκιος ὁ Κορινθίος ἡξίου μὲν καὶ τῶν ὑπὸ Πτολεμαῖον ταττιζομένων πόλεων, ὅσας νῦν ἔληφε κατὰ τὴν Ἀσίαν, παραχωρεῖν τὸν Ἀντίοχον· τῶν δ' ὑπὸ Φίλιππον διεμαρτύρετο φιλοτίμως ἐξίστασθαι. γε-6 λῶν γὰρ εἶναι, τὰ Ῥωμαίων ἄθλα τοῦ γεγονότος αὐτοῖς πολέμου πρὸς Φίλιππον Ἀντίοχον ἐπελθόν-7 τα παραλαμβάνειν. παρήγες δὲ καὶ τῶν αὐτενέ-7 μων ἀπέχεσθαι πόλεων. Καθόλου δ' ἔφη, θαυμά-8 ζειν, τίνι λόγῳ τσσαύταις μὲν περὶ καῖς, τσσαύταις δὲ ἰαυτικαῖς δυνάμεσι πεποιήται τὴν εἰς τὴν Εὐρώ-9 πην διάβασιν. πλὴν γὰρ τοῦ προτίθεσθαι Ῥωμαίοις 9 ἐγχειρεῖν αὐτὸν, οὐδ' ἔννοϊαν ἐτέραν καταλείπεσθαι παρὰ τοῖς ἐρῶς λογιζομένοις. Οἱ μὲν οὖν Ῥωμαῖοι, ταῦτ' εἰπόντες, ἀπεσιώπησαν.

Ὁ δὲ

tis pleni fuerunt: mox vero, ut in communi omnium confesso de publicis rebus agi coeptum, longe alia rerum facies exstitit. Nam L. Cornelius æquum censebat, ut Ptolemæo cederet Antiochus urbibus ditionis ejus, quas ipse recens in Asia occupaverat; tum vero & eis ut excederet, quæ Philippi fuissent, deum & hominum fidem testans, etiam atque etiam contendebat. Ridiculam enim rem fore, si, postquam Romani cum Philippo bellum gessissent, superveniens An-

tiochus belli præmia auferret. Monebat etiam, ut a liberis civitatibus abstineret. Et, in universum mirari se, dixit, quo consilio cum tantis copiis, tam pedestribus, quam navalibus, in Europam trajecisset. Nam si istud unum exceperis, quod Romanos adgredi proposuisset, nihil quidquam relictum esse, quod super hoc ipsius consilio, quicumque recta ratione rem putarent, cogitare saltem possent. Et Romani quidem, his dictis, conticuerunt.

34. REX,

Ὁ δὲ βασιλεὺς, πρῶτον μὲν διαπορεῖν, ἔφη, A.V. 558.
XXXIV.
Antiochi
respon-
sum.
κατὰ τίνα λόγον ἀμφισβητοῦσι πρὸς αὐτὸν ὑπὲρ
τῶν ἐπὶ τῆς Ἀσίας πόλεων· πᾶσι γὰρ μᾶλλον ἐπι-
2 βάλῃεν τούτο ποιῆν, ἢ Ῥωμαίοις. Δεύτερον δ' ἡξίου,
μηδὲν αὐτοὺς πολυπραγμονεῖν καθόλου τῶν κατὰ
τὴν Ἀσίαν· οὐδὲ γὰρ αὐτὸς περιεργάζεται τῶν κα-
3 τὰ τὴν Ἰταλίαν ἀπλῶς οὐδέν. Εἰς δὲ τὴν Εὐρώπην
ἔφη διαβιβηκέναι μετὰ τῶν δυνάμεων, ἀνακτησάμε-
νος τὰ κατὰ τὴν Χερσόνησον καὶ τὰς ἐπὶ Θράκης
πόλεις. τὴν γὰρ τῶν τόπων τούτων ἀρχὴν μάλιστα
4 πάνταν αὐτῷ καθήκεν. Εἶναι μὲν γὰρ ἐξ ἀρχῆς
τὴν δυναστείαν ταύτην Λυσιμάχου· Σελεύκου δὲ πο-
λεμήσαντος πρὸς αὐτὸν, καὶ κρατήσαντος τῷ πο-
λέμῳ, πᾶσαν τὴν Λυσιμάχου βασιλικὴν δορίκτητον
5 γενέσθαι Σελεύκου. κατὰ δὲ τοὺς τῶν αὐτοῦ προγόν-
ων περισπασμούς ἐν ταῖς ἐξῆς χρόνοις, πρῶτον μὲν
Πτολεμαῖον παρὰσπασάμενον σφετερίσασθαι τοὺς
τόπους

XXXIV. 2. περιεργάζετο. περιεργάζεσθαι malim. Sed nec illud
frectum. 4. Correxi δορίκτητον. Vulgo h. l. δορύκτητον.

34. REX, ante omnia mi-
rari se, dixit, quoniam jure
Romani de Asia urbibus con-
troversiam sibi moveant: hoc
enim faciendi quibusvis po-
tius, quam Romanis, jus esse.
Postulavit deinde ab illis,
ne ullo pacto rebus Asia cu-
riosius sese immiscerent; nam
se quoque de iis, quæ in Ita-
lia gerantur, nihil quidquam
inquirere. In Europam vero
copias se trajecisse, ut Cher-
soneum & Thracia urbes
recuperaret: quandoquidem
eorum locorum imperium ad
se meliore, quam ad ullum
alium, jure pertineat. Olim
nempe Lysimachi eam dyna-
stiam fuisse: cum eo bellum
gessisse Seleucum, eundemque
bello vicisse; atque ita re-
gnum Lysimachi universum
belli jure Seleuci fuisse factum.
Post illa quidem accidisse, ut,
dum majores sui aliis curis
distinerentur, primum Ptole-
maeus, deinde Philippus, loca
illa

Ol. 145. 4. ^{Antiochi reiponsum.} τόπους τούτους, δεύτερον δὲ Φίλιππον. αὐτὸς δὲ οὖν οὐ κτᾶσθαι, τοῖς Φιλίππου καιροῖς συνεπιτιθέμενος, ἀλλ' ἀνασκαῖσθαι τοῖς ἰδίῳις καιροῖς συγχεώμενος. Λυσίμαχοις δὲ, παραλόγως ἀναστατάτους γεγονότας ὑπὸ Θρακῶν, οὐκ ἀδικεῖν Ῥωμαίους, κατὰ γὰρ καὶ συνεικίζων. πεισὼν γάρ τούτ', ἔφη, βουλόμενος οὐ Ῥωμαίοις τὰς χεῖρας ἐπιβαλεῖν, Σελεύκῳ δ' εἰκητέριον ἐτοιμάζειν. Τὰς δ' αὐτονόμους τῶν κατὰ τὴν Ἀσίαν πόλεων οὐ διὰ τῆς Ῥωμαίων ἐπιταγῆς δέον εἶπαι τυγχάνειν τῆς ἐλευθερίας, ἀλλὰ διὰ τῆς αὐτοῦ χάριτος. Τὰ δὲ πρὸς Πτολεμαῖον αὐτὸς, ἔφη, διεξάξειν εὐδοκούμενως ἐκείνῳ· κρίνειν γάρ, οὐ Φιλίαν μόνον, ἀλλὰ καὶ μετὰ τῆς Φιλίας ἀισαγκαιότητα συντίθεσθαι πρὸς αὐτόν.

XXXV. ^{Smyrnenf. & Lampfacenorum legati.} Τῶν δὲ περὶ τὸν Λεύκιον αἰσμένων δὲν καλεῖσθαι τοὺς Λαμψακηνούς καὶ τοὺς Σμυρναίους, καὶ δοῦναι λόγον αὐτοῖς, ἐγένετο τοῦτο. Παρῆσαν δὲ παρὰ μὲν

illa alienæ dominationi subtrahæ, sibi vindicarent. Nunc vero se eadem loca illa, non difficili Philippi tempore abutentem capere, sed tempore suo recte utentem recipere. Lysimachenses autem, ex inopinato a Thracibus urbe sua everfos, quod in patriam restituat, urbemque eorum instauraret, nullam in eo se Romanis injuriam facere. Neque enim id agere se, ut populum Romanum bello lacessat; verum ut Seleucus filius eam sedem regni habeat. Græcorum vero liberis civi-

tates, quæ sunt in Asia, libertatem nancisci debere non ex Romanorum iussione, sed ex beneficio suo. Quod ad Ptolemæum adinet, se per seipsum ex illius voluntate rem compositurum. Statuisse enim, non tantum amicitiam, verum etiam cum amicitia adfinitatem cum illo jungere.

35. Quum dixisset L. Cornelius, æquum videri, ut Lampfaceni Smyrnæique vocarentur, & dicendi potestas illis fieret, ita est factum. Aderant Lampfacenorum quidem

μὲν Λαμψακηνῶν οἱ περὶ Παρμενίωνα καὶ Πυθόδω-^{A. V. 558.}
 3 ρον· παρὰ δὲ Σμυρναίων οἱ περὶ Καίρανον. ὧν μετὰ ^{Smyr-}
 παρήξιας διαλεγόμενων, δυσχερῆνας ὁ βασιλεὺς ^{nenf. &}
 ἐπὶ τῷ ὀκτεῖν λόγον ὑπέχεν ἐπὶ Ῥωμαίων τοῖς πρὸς ^{Lampsa-}
 αὐτὸν ἀμφισβητοῦσι, μεσολαβήσας τὸν Παρμε-
 4 νίωνα· Παῦσαι, φησὶ, τῶν πολλῶν· οὐ γὰρ ἐπὶ Ῥω-
 μαίων, ἀλλ' ἐπὶ Ῥοδίων, ὑμῖν εὐδοκῶ διακριθῆναι περὶ
 5 τῶν ἀντιλεγόμενων. Καὶ τότε μὲν ἐπὶ τούτοις διέ-
 λυσαν τὸν σύλλογον, οὐδαμῶς εὐδοκήσαντες ἀλλή-
 λαις.

6 ✱ ✱ Ἐάν, τὸ δὴ λεγόμενον, τρέχωσι τὴν
 ἐσχάτην, ἐπὶ τοὺς Ῥωμαίους καταφευξοῦνται, καὶ
 τούτοις ἐγχειροῦσι σφᾶς αὐτοὺς καὶ τὴν πέλιν.

III. RES

XXXV. 6. Ἐάν, τὸ δὴ λεγ. De quoniam urbe agatur hoc Fragmento,
 addeat quidem non habeo compertum.

quidem legati Parmenion & Pythodorus; Smyrnaeorum vero Cæranus. Quibus magna cum libertate verba facientibus, indignatus Rex, quod videretur apud iudices Romanos eorum quæ fecisset rationem reddere contentendentibus secum, loquen-

tem Parmenionem interpellans, *Desine*, inquit, *plura dicere: non enim Romanis iudicibus, sed Rhodiis, discipulare hæc controversias mihi placet.* Ita colloquium tunc est solutum, quam nullo modo inter ipsos convenerisset.

✱ ✱ Si extremum, que se ipsos & urbem suam dedent. (*Ora Cod. Vrb. & Suidas in τρέχειν.*)

Si extremum, quod ajunt, currant cursum; ad Romanos confugient, iis-

Ol. 145.4.

III.

RES AEGYPTI.

XXXVI. Τῶν γὰρ παραβόλων καὶ καλῶν ἔργων ἐφίενται μὲν
 Scopas
 res novas
 molitur.
 πολλοὶ, τολμῶσι δ' ὀλίγοι ψεύειν. Καίτοι πολὺ καλ-
 λίστους ἀφορμαὶς ἔχε Σκόπας, ἡ Κλεομένης, πρὸς τὸ
 παραβάλλεσθαι καὶ τολμᾶν. Ἐκεῖνος μὲν γὰρ, πρὸς
 καταληφθεὶς, εἰς αὐτὰς συνεκλείσθη τὰς ἐν τοῖς
 ἰδίῃς οἰκίταις καὶ φίλοις ἐλπίδας· ἀλλ' ἔμως οὐδὲ
 ταύτας ἐγκατέλιπεν, ἀλλ' ἐφ' ὅσον ἦν δυνατός, ἐξή-
 λειψε, τὸ καλῶς ἀποθανεῖν τοῦ ζῆν ἀσχερῶς περὶ
 πλείονος πειρησάμενος. Σκόπας δὲ, καὶ χεῖρα βα-
 ρύαν ἔχων συνεργὲν, καὶ καιρὸν, ἅτε τοῦ βασιλέως
 ἔτι παιδὸς ὄντος, μέλλων καὶ βουλευόμενος προκα-
 τελήθη. Γινόντες γὰρ αὐτὸν οἱ περὶ τὸν Ἀριστο-
 μένην

XXXVI. 2. ἡ Κλεομένης cum Virgino dedit Cofinib. καὶ Κλεομέ-
 νους Heru. cum matris. Satis fuerat Κλεομένους. 3. δυνατός con-
 vexit. ἀδύνατος Heru. cum matris, quod in δυνατόν ex Virgini conjecit.
 mutavit Cofinib.

III.

Excerpt. Antiq. ex Lib. XVII. Cap. 34—36.

36. Audacium inceptorum
 & præclarorum desiderio
 quidem multi tanguntur;
 sed illa vel adtingere non
 sane multi audent. Et ta-
 men ad tentandam fortunam,
 & ad audendum aliquid,
 multo majora præsidia Sco-
 pas habuit, quam Cleomenes.
 Nam ille, ab inimicis præ-
 ventus, eo angustiarum erat
 redactus, ut spes omnes suas
 in propriis dumtaxat famu-

lis & amicis haberet sitas:
 quas tamen ille spes nequa-
 quam destituit, sed, quan-
 tum ejus fieri poterat, ex-
 pertus est omnes; mori ho-
 neste potius, quam turpiter
 vivere, præoptans. At Sco-
 pas quum & numerosam mi-
 litum manum haberet, cujus
 auxilio uteretur, & tempus
 esset nactus opportunum,
 rege adhuc puero; dum co-
 natur, dum deliberat, est
 præventus. Nam ubi didicit
 Aristol.

μὲν συναθροίζοντα τοὺς φίλους εἰς τὴν ἰδίαν οἰκίαν, A.V. 558.
καὶ συνεδρεύοντα μετὰ τούτων, Vocatur
ἐκ τῶν ὑπασπιστῶν, ἐκάλουν εἰς τὸ συνέδριον. Ὁ δ' ad regem.
οὕτω παρεστήκει τῶν φρενῶν, ὥς οὔτε πράττειν
ἐτέλμας τῶν ἐξῆς οὐδὲν, οὔτε καλούμενος ὑπὸ τοῦ
Βασιλέως εἰς τ' ἦν πειθαρχεῖν, ὃ πάντων ἐστὶν
τέσχατον· ἕως εἰ περὶ τὸν Ἀριστεμένην γινόντες αὐτοῦ
τὴν ἀλογίαν, τοὺς μὲν στρατιώτας καὶ τὰ θηρία
ἐπερίεστησαν περὶ τὴν οἰκίαν. Πτολεμαῖον δὲ τὸν
Εὐμένους πέμψαντες μετὰ νεανίσκων, ἄγειν αὐτὸν
ἐκέλευον, εἰάν μὲν ἐκὼν βούληται πειθαρχεῖν· εἰ δὲ
οὐκ, μετὰ βίας. Τοῦ δὲ Πτολεμαίου παρεσελθόν-
τος εἰς τὴν οἰκίαν, καὶ δηλοῦντος, ὅτι καλεῖ Σκόπαν
ὁ βασιλεὺς· τὰς μὲν ἀρχὰς οὐ προσεῖχε τοῖς λεγο-
μένοις, ἀλλὰ καὶ βλέπων εἰς Πτολεμαῖον ἀτενὲς,
ἔμεινε καὶ πλείω χρόνον ὥσπερ προσανατενόμενος
τοιαύτῳ καὶ θαυμάζων τὴν τέλμαν. Ὡς δ' ἐπελθὼν
ὁ Πτολεμαῖος θρασέως ἐπελάβετο τῆς χλαμύδος
H 2 αὐτοῦ,

Aristomenes, amicos illum
suos domum cogere, & una
cum ipsis consultare; missis
satellitum nonnullis, ad re-
gium consilium eum vocavit.
Scopa vero adeo exsternata
mens est, ut neque eorum,
quæ consentanea erant suis
consiliis, tentare quidquam
auderet; nec regi parere,
cum ab eo vocaretur, susti-
neret: quæ totius dementiæ
ultima est linea. Demum
Aristomenes, cognita ipsius
inopia consilii, domum ipsius
miliubus & elephantis cir-

cumdat: deinde *Ptolemæum*,
Eumenis filium, cum præfi-
dio juvenum mittit, &, ut
adducant *Scopam*, imperat:
si sponte sua obtemperaret,
volentem; sin minus, per
vim. Postquam in ædes *Pto-*
lemæus irrupisset, dixisset-
que *Scopam a rege arcessi*;
ille principio rationem ejus
nullam habuit, verum de-
fixis in *Ptolemæum* oculis
sic satis diu mansit, quasi mi-
nas illi intendens, & auda-
ciam ejus demirans. Vbi
vero *Ptolemæus*, propius ad
eum

OL. 145. 4. αὐτοῦ, τότε βοηθεῖν ἡξίου τοὺς παρόντας. ὄντων δὲ 11
καὶ τῶν εἰσελθόντων νεανίσκων πλειόνων, καὶ τὴν
ἔξω περίστασιν διασαφίσαντός τινος, συνείξας τοῖς
παροῦσιν ἠκολούθει μετὰ τῶν φίλων.

XXXVII. ^{Condem-}
^{natur}
^{Scopas.} Ἀμα δὲ τῷ παρελθεῖν εἰς τὸ συνεδρίον, βραχί-
α μὲν ὁ βασιλεὺς κατηγορήσῃ· μετὰ δὲ τοῦτον Πελυ-
κράτης, ἄρτι παραγεγονώς ἀπὸ Κύπρου, τελευ-
ταῖος δ' Ἀριστομένης. Ἦν δὲ τὰ μὲν ἄλλα παρα- 2
πλήσιος ἢ κατηγορία πάντων τοῖς ἄρτι ζηθεῖσι·
προστέθη δὲ τοῖς προειρημένοις ἢ μετὰ τῶν φίλων
συνεδρεία, καὶ τὸ μὴ πειθαρχῆσαι καλούμενον ὑπὸ
τοῦ βασιλέως. Ἐφ' οἷς οὐ μόνον οἱ τοῦ συνεδρίου 3
κατεγίνωσκον αὐτοῦ πάντες, ἀλλὰ καὶ τῶν ἔξωθεν
τῶν πρεσβευτῶν οἱ συμπαρόντες. Ὁ δ' Ἀριστομή- 4
νης, ὅτε κατηγορεῖν ἔμελλε, πολλοὺς μὲν καὶ ἑτέροους
παρέλαβε τῶν ἐπιφανῶν ἀνδρῶν ἀπὸ τῆς Ἑλλάδος,
καὶ

11. τὴν ἔξω περίσ. τῶν ἔξω περίσ. Reg. F. G. Vofant. Dēne-
tant τὴν τῶν ἔξω.

XXXVII. 2. συνεδρία correxit Casim. συνεδρία Harv. cum matris.

eum accedens, audacter
chlamydis laciniam prehen-
dit, tum Scopas, ut sibi opem
ferrent, qui aderant, rogavit.
Sed quum & plures milites
essent ingressi, & dixisset
aliquis, domum praesidio for-
ris esse cinctam; praesenti
fortunae concedens, una cum
amicis est secutus.

37. Qui simulac conci-
lium est ingressus, rex ipsum
paucis accusavit; secundum
regem Polycrates, qui re-
cens e Cypro venerat; po-
stremo Aristomenes. Accu-

fatio, qua utebantur omnes,
similis ceteroquin erat eis
quae jam dicta sunt; nisi
quod hoc amplius adjectum
est, quod amicorum caetum
coegisset ad deliberandum,
quodque vocanti regi non
paruisset. Ob quas crimi-
nationes non solum, qui re-
gis concilium participabant,
omnes eum damnabant; sed
etiam quotquot aderant ex-
terarum gentium legati.
Aristomenes enim, quando
ipsum accusaturus erat, cum
alios Graecos viros illustres
adhi-

καὶ τοὺς παρὰ τῶν Αἰτωλῶν δὲ πρεσβεύοντας ἐπὶ Α. V. 552.
 τὰς διαλύσεις, ἐν αἷς ἦν καὶ Δορύμαχος ὁ Νικοστρά-
 του. Ῥηθέντων δὲ τούτων, μεταλαβὼν ὁ Σκόπας,
 ἐπεκράτο μὲν φέρειν τινὰς ἀπολογισμούς· οὐδενὸς δὲ
 προσέχοντος αὐτῷ διὰ τὴν τῶν πραγμάτων ἀλο-
 γίαν, εὐθέως οὗτος μὲν εἰς Φυλακὴν ἀπήγετο μετὰ
 ἑτῶν φίλων· ὁ δ' Ἀριστομένης, ἐπιγενομένης τῆς ^{Necatur}
 νυκτὸς, τὸν μὲν Σκόπαν καὶ τοὺς συγγενεῖς αὐτοῦ ^{Scopas.}
 7 καὶ φίλους πάντας διέφθειρε Φαρμάκῳ· Δικαιάρχῳ ^{Crucia-}
 δὲ καὶ στρέβλαις καὶ μάστιγας πρῶτα γὰρ ^{tus nece-}
 αὐτὸν ἐπανείλετο, λαβὼν παρ' αὐτοῦ δίκην καὶ ^{tur Dic-}
 8 ^{archus.}κουσαν καὶ κοινὴν ὑπὲρ πάντων τῶν Ἑλλήνων. Ὁ γὰρ
 Δικαιάρχος οὗτος ἦν, ὃν Φίλιππος, ὅτε προέθετο
 παρασπένδειν τὰς Κυκλάδας νήσους, καὶ τὰς ἐφ'
 Ἑλλησπόντου πέλεις, ἀπέδειξε τοῦ στόλου παντὸς
 9 ἡγεμόνα, καὶ τῆς ὅλης πράξεως προστάτην. ὅς,
 ἐπὶ πρόδηλον ἀσέβειαν ἐκπεμπόμενος, οὐχ οἷον ἄτε-

H 3

πόν

4. δὲ πρεσβ. Forſan διαπρεσβεύοντας. 8. ὃν Φιλ. ὁ δαίνε
 ἀπέδειξε cum Virgino correxit Cujuslib. ἢ Φιλ. ὁ ἀποδείξῃ Hero.
 cum mitis.

adhibuit, tum etiam legatos
 Aetolorum, qui de pace
 fuerant missi, inter quos Do-
 rymachus erat, Nicostrati
 filius. Finita accusatione,
 Scopas responsurus excusa-
 tiones aliquas in medium
 adferre est orsus; sed nemi-
 ne ad ejus verba adtendente
 propter absurditatem facto-
 rum, statim una cum amicis
 in carcerem est conjectus.
 Proxima dein nocte Aristo-
 menes Scopam quidem &
 ejus cognatos omnes vene-

no sustulit; Dicaearcho vero
 torquendi etiam instrumenta
 & flagra quum adhibuisset,
 ita demum vitam illi eripuit;
 debitas poenas communi
 Graecorum nomine ab ipso
 exigens. Hic enim est ille
 Dicaearchus, quem Philip-
 pus, quum Cycladas insulas
 perfido bello adgressus est,
 ducem classis instituerat, &
 universo negotio praefecerat.
 Qui ad exsequendum facinus
 palam impium quum mitte-
 retur, adeo non cogitavit se
 scelus

Ol. 145. 4. πόν τι πράσσειν ἐνέμιξεν, ἀλλὰ τῇ τῆς ἀπειθείας
 ὑπερβολῇ καὶ τοὺς θεοὺς ὑπέλαβε καταπλήξεσθαι,
 καὶ τοὺς ἀνθρώπους. Οὐ γὰρ ἐρμίσειε τὰς ναῦς,¹⁰
 δύο κατεσκευάζε βωμοὺς, τὸν μὲν Ἀσείδειας, τὸν δὲ
 Παρκανομίας, καὶ ἐπὶ τούτοις ἔδυε, καὶ τούτους προσ-
 εκύνει καθ' ἀπερανεὶ δαίμοιαι. Διὸ καὶ δοκεῖ μοι¹¹
 τυχεῖν τῆς ἀρμοζούσης δίκης, καὶ παρὰ θεῶν, καὶ
 ἀνθρώπων· παρὰ φύσιν γὰρ ἐνστητάμενος τὸν αὐ-
 τοῦ βίον, εἰκότως παρὰ φύσιν καὶ τῆς εἰμαρμένης
 ἔτυχε. Τῶν δὲ λοιπῶν Αἰτωλῶν τοὺς βουλευμένους¹²
 εἰς τὴν εἰκείαν ἀπαλλάττεσθαι, πάντας ἀπέλυσε ὁ
 βασιλεὺς μετὰ τῶν ὑπαρχόντων.

XXXVIII.
 Scopæ ga-
 pinæ.

Σκόπεα δὲ καὶ ζῶντες μὲν ἐπίσημος ἦν ἡ Φιλαρ-
 γυρία, πολὺ γὰρ δὴ τι τοὺς ἄλλους ἀνθρώπους ὑπερ-
 ἔθετο κατὰ τὴν πλεονεξίαν· ἀπεθανόντος δὲ καὶ
 μᾶλλον ἐγενέθη, διὰ τοῦ πλήθους τοῦ χρυσίου καὶ
 τῆς κατασκευῆς τῆς εὐρημένης παρ' αὐτῶ. λαβὼν²

10. οὐ γὰρ. Perperam uolgo ut γὰρ.

XXXVIII. 1. διὰ τοῦ πλήθους. Sic Herv. cum multis. διὰ τὸ πλῆ-
 θος Cujasii. ex conjec.

scelus aliquod committere,
 ut vecordiae immanitate deis
 pariter & hominibus terro-
 rem se injecturum existima-
 verit. Nam quocumque ad-
 pulit naves, ibi duas excita-
 vit aras, Impietatis alteram,
 alteram Iniquitatis, & super
 iis rem divinam fecit, & hos
 veluti deos est veneratus:
 ut equidem non dubitem,
 deos & homines pœnas ab
 eo, quibus erat dignus, ex-
 petiisse. Nam qui vitam in-
 stituisset contra naturam,
 merito etiam contra naturam

fato est functus. E ceteris
 autem Aetolis siqui fuerunt,
 qui redire in patriam vellent,
 abeundi & omnia sua aufe-
 rendi potestatem rex cunctis
 fecit.

38. Scopæ vero, & dum
 viveret, nota fuit omnibus
 avaritia; (nam is habendi
 cupiditate longo intervallo
 ceteros mortales antecede-
 bat:) verum ab ejus morte
 magis etiam innotuit, ob
 vim auri ingentem & supel-
 lectilis copiam, apud eum
 repertam. Etenim Chari-
 morto,

γὰρ συνεργὸν τὴν ἀχαρίστητα τὴν Χαριμόρτου καὶ ^{A.V. 558.}
τὴν μίθην, ἄρδην ἐξετοιχωρύχῃσε τὴν βασιλείαν. ^{Chari-}
^{mortus.}

3 Ἐπειδὴ δὲ τὰ κατὰ τοὺς Αἰτωλοὺς ἔθεντο καλῶς
οἱ περὶ τὴν αὐλὴν, εὐθὺς ἐγένοντο περὶ τὸ ποιῆν
Ἀνακλητήρια τοῦ βασιλέως· οὐδέπω μὲν τῆς ἡλι- ^{Anaclete-}
κίας κατεπεργούσης, νομίζοντες δὲ λήψεσθαι τινὰ τὰ ^{tia regis.}
πράγματα κατὰστασιν, καὶ πάλιν ἀρχὴν τῆς ἐπὶ
τὸ βέλτιον προκοπῆς, δόξαντος αὐτοκράτορος ἦδη
4 γεγονέναι τοῦ βασιλέως. Χρησάμενοι δὲ ταῖς πα-
ρασκευαῖς μεγαλομερῶς, ἐπετίλουν τὴν πρᾶξιν
ἀξίως τοῦ τῆς βασιλείας προσχήματος, πλεῖστα
Πολυκράτους δοκοῦντος εἰς τὴν ἐπιβολὴν ταύτην
5 αὐτοῖς συνηργηκέναι. Ὁ γὰρ προεξηγμένος ἀνὴρ καὶ ^{Polyera-}
κατὰ τὸν πατέρα μὲν, ἔτι νέος ὢν, οὐδενὸς ἐδόκει ^{tes, Cy-}
τῶν περὶ τὴν αὐλὴν δευτερεύειν, οὔτε κατὰ τὴν ^{pri admi-}
πίστιν, οὔτε κατὰ τὰς πράξεις· ὁμοίως δὲ κατὰ ^{nistrator.}

H 4

τὸν

5. ἰδὲν ex conjcct. edidit Casaub. δακὴ Hertog. cum mss. Ibid.
ὁμοίως ex Vissini conjcct. est. ὁμοίως Hert. cum mss.

morto, homine a gratiis omnibus destituto & ebrioso, in confortium sceleris adsumto, funditus totum regnum exhauserat rapinis. Enimvero Aetolorum motu composito, e vestigio aulici ad consueta Solennia, quando aliquis Rex salutatur, quæ *Anacleteria* vocant, celebranda se compararunt; ætate quidem regis necdum exigente; sed quod existimarent, ubi innotuisset sui juris & arbitrii regem esse factum, firmiorem quemdam

statum capturas res Aegypti, & novum initium rerum ad meliora vergentium futurum. Provisio igitur rerum omnium magnifico adparatu, pro dignitate regni rem sunt executi: perhibeturque *Polycrates* incepti hujus auctores longe plurimum adjuvissse. Hic enim vir jam inde a Ptolemæi patris temporibus, cum adhuc juvenis ipse esset, nulli procerum ejus aulæ fuisse videtur secundus, neque auctoritate, neque rebus gestis: eodemque loco fuit

Ol. 145. 4. τὸν ἐνεστώτα βασιλέα. Πιστευθεὶς γὰρ τῆς Κύ-6
 A.V. 558. πρου καὶ τῶν ἐν ταύτῃ προσέδωκεν ἐν καιροῖς ἐπισφα-
 λέσι καὶ πακίλοις, οὐ μόνον διεφύλαξε τῷ παιδί τὴν
 νῆσον, ἀλλὰ καὶ πλῆθος ἱκανὸν ἤθρεψε χειμαμάτων,
 ἃ τότε παρεγγόνει κομίζων τῷ βασιλεῖ, παραδε-
 δωκὼς τὴν ἀρχὴν τῆς Κύπρου Πτολεμαίῳ τῷ Με-
 γαλοπολίτῃ. Τυχὼν δὲ διὰ ταῦτα μεγάλης ἀπο-7
 δοχῆς καὶ περιουσίας ἐν τοῖς ἐξῆς χρόνοις, μετὰ
 ταῦτα, προβαίνουσας τῆς ἡλικίας, ἰσχυρῶς εἰς
 ἀσέλγειαν ἐξώκειλε καὶ βίον ἀσυρῇ. παραπλησίαν
 δὲ τινὰ τούτῳ φήμην ἐκληρονόμησεν ἐπὶ γήρας καὶ
 Πτολεμαῖος ὁ Ἀγησάνδρου. περὶ ὧν, ὅταν ἐπὶ τοῖς 9
 καιροῖς ἔλθωμεν, οὐκ ἐκνήσομεν διασαφεῖν τὰ πα-
 ρακολουθήσαντα ταῖς ἐξουσίαις αὐτῶν ἀπερπῇ.

Ptole-
 maeus
 Megalo-
 polita.

7. ἀσυρῇ. ἀπερπῇ Suidas, & cod. Peiresc. 8. Ἀγησάνδρου. Reddins
 fuerit Ἀγησάρχου. 9. Vocab. ἀπερπῇ h. l. desideratur apud Sui-
 dam & in cod. Peiresc.

fuit sub eo, qui nunc regna-
 bat. Nam quum difficilibus
 & variis temporibus *Cypri*
 administratio & omnium re-
 dituum, qui inde proveniunt,
 ejus fidei fuisset commissa;
 non solum puero regi insu-
 lam conservavit, sed etiam
 pecuniae vim non medio-
 crem coëgit, quam ipse
 tunc, tradita provincia *Pto-*
lemæo Megalopolitano, *Ale-*
xandriam veniens, regi ad-
 vexerat. Eam ob causam
 magno omnium adplausu

tunc exceptus, non medio-
 crem insecutis temporibus
 opum vim est adeptus; pro-
 cedente vero ætate ad omne
 genus libidinis & flagitiosam
 vitam est delapsus. Cujus-
 modi famam pariter *Ptole-*
mæus, *Agæsandri* [*Agæsar-*
chi] filius, in senectute ob-
 tinuit. De quibus, ubi ad
 illa tempora fuerit ventum,
 non pigebit nos turpia facta
 recensere, quibus dignita-
 tem suam contaminarunt.

EK THE

ΕΚ ΤΗΣ ΕΝΝΕΑΚΑΙΔΕΚΑΤΗΣ
ΤΩΝ ΠΟΛΥΒΙΟΥ ἹΣΤΟΡΙΩΝ
ΑΠΟΣΠΑΣΜΑΤΙΟΝ.

CATO IN HISPANIA *muros urbium diruit.*

Ol. 146. 1.
A.V. 559.

Πολύβιος φησι, τῶν ἐντὸς Βαίτιος ποταμοῦ πό-
λεων ἡμέρα μιᾷ τὰ τέχῃ, κελεύσαντος τοῦ
Κάτωνος, περιαιρεθῆναι. πάμπολλαι δ' ἦσαν αὐταί,
γέμουσαι μαχίμων ἀνδρῶν.

EX LIBRO DECIMO NONO
HISTORIARVM POLYBII
FRAGMENTVM.

Plutarch. in Catone Majore.

Polybius ait, *urbium intra Batim fluvium muros* una die, jussu *Catonis*, *diru-* tos esse. Erant autem nume-
ro permultæ, & pugnacibus
viris plenæ.

ΤΗΣ ΕΙΚΟΣΤΗΣ
ΤΩΝ ΠΟΛΥΒΙΟΥ ΊΣΤΟΡΙΩΝ.
ΤΑ ΣΩΖΟΜΕΝΑ.

Ol. 146.4.

I.
ANTIOCHVS *consultat cum Aetolis.*

Apocleti
Aetolo-
rum.

Τριακόντα τῶν ἀποκλήτων προσχειρίσαντο, τοὺς συνεδρεύσαντας μετὰ τοῦ βασιλέως. --- Ὁ δὲ συνῆγε τοὺς ἀποκλήτους, καὶ διαβούλιον ἀνεδίδου περὶ τῶν ἐνεστῶτων.

II.
Legatio Antiochi ad Bæotos.

II.
Bæoto-
rum re-
sponsum.

Ἀντιόχου προσβέυσαντος πρὸς Βοιωτοὺς, εἰ Βοιωτοὶ ἀπεκρίθησαν τοῖς προσβευταῖς, διότι παραγενομένου τοῦ βασιλέως πρὸς αὐτοὺς, τότε βουλευσονται περὶ τῶν παρακαλουμένων.

III. *Legatio*

II. Ἀντιόχου προσβ. ex Livio correxi. Vulgo male Φιλίππου προσβ.

LIBRI VICESIMI
HISTORIARVM POLYBII
RELIQUIAE.

I. *Polybini apud Suidam in Ἀποκλήτοι.*

Triginta ex Apocletorum numero delegerunt, cum quibus Rex consultaret. --- Ille vero, convocatis Apocletis, deliberavit cum eis de rebus instantibus.

II. *Excerptum XI de Legationibus.*

2. Miserat Antiochus legatos ad Bæotos. Illi responderunt legatis: postquam ad nos Antiochus venerit, tunc de postulatis ejus consultabimus.

III. *Legatio*

III.

A.V. 562.

Legatio Epirotarum & Eleorum ad Antiochum.

Ἀντιόχου διατρίβοντος ἐν τῇ Χαλκίδι, καὶ τοῦ χει- III.
 μῶνος καταρχομένου, παρεγένοντο πρὸς αὐτὸν Antio-
 πρεσβευταί, παρὰ μὲν τοῦ τῶν Ἑπερωτῶν ἔθνους chus
 εἰ περὶ Χάροπα, παρὰ δὲ τῆς τῶν Ἠλείων πέλει- Chalcide
 2 οἱ περὶ Καλλίστρατον. Οἱ μὲν οὖν Ἑπερωτῶν πα- hibernat.
 ρεκάλουν αὐτὸν, μὴ προεκβιβάξεν σφᾶς εἰς τὸν Epirota-
 πρὸς Ῥωμαίους πόλεμον, θεωρῶντα, δίκτι πρόκει- rum 10-
 3 ται πάσης τῆς Ἑλλάδος πρὸς τὴν Ἰταλίαν. Ἀλλ' stulata.
 εἰ μὲν αὐτὸς δύναται, προκαθίσας τῆς Ἠπείρου,
 παρασκεύαζεν σφίσι τὴν ἀσφάλειαν, ἔφασαν αὐ-
 4 τὸν δεῖξεν καὶ ταῖς πόλεσι καὶ ταῖς λιμέσι. εἰ δὲ
 μὴ κρῖναι τοῦτο πράττειν κατὰ τὸ παρὲν, συγνώ-
 μην ἔχεν ἡξιῶν αὐτοῖς, δεδίσι τὸν ἀπὸ Ῥωμαίων
 5 πόλεμον. Οἱ δὲ Ἠλεῖοι παρεκάλουν, πέμπειν τῇ Postulata
 πέλει βοήθειαν· ἐψηφισμένων γὰρ τῶν Ἀχαιῶν τὸν Eleorum.
 πέλε-

III. 2. προεκβιβάξεν. Nil opus est, cum Rithio προεκβιβάξεν corrigere.

III.

Legatio XII.

3. Dum Chalcide versatur jacere. Quod si posset ipse,
 Antiochus, sub principium Epiro praesidens, securitatem
 hiemis venire ad eum legati, ipsis praestare; & urbibus
 Charops, missus ab Epirota- & portibus illum se exceptu-
 rum gente, & Callistratus ros. Sin hoc non statuerit fa-
 ab Eleorum civitate. Postu- cere in praesentia, veniam
 labant ab eo EPIROTAΕ: sibi dari aequum cenlebant,
 ne ipsos ante tempus in bel- si bellum a Romanis sibi infe-
 lum adversus Romanos conj- rendum metuerent. E. L. E. I
 jiceret, quos videret universae a rege petebant, ut sibi sub-
 Graeciae versus Italiam pra- sidium mitteretur; quia enim
 bellum gerere Achaei decreve- bellum gerere Achaei decreve-
 rint,

Ol. 146. 4. πόλεμον, εὐλαβῆσθαι τὴν τούτων ἔφεδον. Ὁ δὲ⁶
 Respon- βασιλεὺς τοῖς μὲν Ἑπειρώταις ἀπεκρίθη, διότι
 sum re- πέμψει πρεσβευτάς, τοὺς διαλεχθησομένους αὐτοῖς
 815. ὑπὲρ τῶν κοινῇ συμφερόντων· τοῖς δ' Ἠλείοις ἐξα-7
 πέστειλε χιλιούς πεζούς, ἡγεμόνα συστήσας Εὐφάνη
 τὸν Κρήτα.

IV.

BOEOTI, quorum jam pridem perturbata fuerat res-
 publica, insensu Romanis, ANTIOCHVM recipiunt.

IV. Βοιωτοὶ ἐκ πολλῶν ἤδη χρέων καχεκτοῦντες ἦσαν,
 καὶ μεγάλην ἔχον διαφορὰν πρὸς τὴν γεγεννημένην
 εὐεξίαν καὶ δόξαν αὐτῶν τῆς πολιτείας. Οὗτοι γάρ²
 μεγάλην περιποιησάμενοι καὶ δόξαν καὶ δύναμιν ἐν
 τοῖς Λευκτρικοῖς καιροῖς, οὐκ οἶδ' ὅπως κατὰ τὸ συν-
 εχὲς ἐν τοῖς ἐξῆς χρόνοις ἀφῆρουν ἀμφοτέρων αἰῶ-
 τῶν προειρημένων, ἔχοντες στρατηγὸν Ἀμαύκριτον.
 Ἀπὸ δὲ τούτων τῶν καιρῶν οὐ μόνον ἀφῆρουν, ἀλλ'³
 ἀπλῶς εἰς τάναντία τραπέντες, καὶ τὴν περ τοῦ
 δόξαν

Am-
 eotus
 prator.

runt, vereri se, ne ab iis in- qua ad communem utilitatem
 vadantur. Respondit π κ x spectant, cum ipsis agant.
 Epirotis, legatos se ad illos Eleis mille peditum submisit,
 missurum, qui de iis rebus, duce Euphane Cretenfi.

IV.

Excerptum Valeianum.

4. Bæotorum res jamdudum Bæoti essent, nescio quo
 male habebant, atque a pri- pacto paulatim deinceps
 stino illo vigore ac reipu- utramque imminuerunt præ-
 blicæ splendore longe ab- tore Amacroto. Exinde
 erant. Nam, cum Leuctricis vero non imminuerunt so-
 temporibus maximam & glo- lum, sed prorsus ad contra-
 riam & potentiam adepti ria studia conversi, pristinam
 laudem,

4δοξαν ἐφ' ὅσον εἰς τ' ἦσαν ἡμαύρωσαν. Ἀχαιῶν γὰρ ^{A. V. 362.}
 αὐτοὺς πρὸς Αἰτωλοὺς ἐκπολεμωσάντων, μετασχέν- ^{Bæoti}
 τες τούτοις τῆς αὐτῆς αἰρέσεως, καὶ ποιησάμενοι ^{cum}
 συμμαχίαν, μετὰ ταῦτα κατὰ τὸ συνεχές ἐπολέ- ^{Achæis}
 5μουσιν πρὸς Αἰτωλοὺς. Ἐμβαλόντων δὲ μετὰ δυνά- ^{adv. Aeto-}
 μεως εἰς τὴν Βοιωτίαν τῶν Αἰτωλῶν, ἐκστρατεύσαν-
 6τες πανόημει, καὶ τῶν Ἀχαιῶν ἡθροισμένων καὶ μελ-
 λόντων παραβηθῆν, οὐκ ἐκδεξάμενοι τὴν τούτων
 7παρουσίαν συνέβαλον τοῖς Αἰτωλοῖς. ἤτηθέντες δὲ
 κατὰ τὸν κίνδυνον, οὕτως ἀνέπεσον τῆς ψυχᾶς,
 ὥστ' ἀπ' ἐκείνης τῆς χρείας ἀπλῶς οὐδενὸς ἔτι τῶν
 καλῶν ἀμφισβητεῖν ἐτόλμησαν, οὐδ' ἐκοινώησαν
 οὔτε πράξεως, οὔτ' ἀγῶνος οὐδενὸς ἔτι τοῖς Ἕλλησι
 8μετὰ κοινῷ δόγματι· ἀλλ' ὁρμήσαντες πρὸς εὐω-
 χίαν καὶ μέθας, οὐ μόνον τοῖς σώμασιν ἐξελύθησαν,
 ἀλλὰ καὶ ταῖς ψυχαῖς.

Τα δὲ κεφάλαια τῆς κατὰ μέρος ἀνοίας ἔχει- ^{V.}
 9ερίδῃ παρ' αὐτοῖς τὸν τρέπον τούτον. Μετὰ γὰρ ^{Aetolis se}
 τὴν ^{adjun-}
^{gunt.}

laudem, quantum quidem in
 ipsis erat, prorsus exstinxerunt.
 Cum enim Achæi in
 bellum cum Aetolis eos con-
 jecissent; amicitia & socie-
 tate cum Achæis facta, post-
 hac adidue *adversus Aetolos*
 pugnabant. Cumque Aetoli
 in Bœotiam cum exercitu
 irrupissent, Bœoti cum omni
 juventute egressi, non ex-
 spectato Achæorum auxilio,
 qui copias contraxerant, jam-
 que præsto erant futuri, cum
 Aetolis conflixerunt. Quo

in prælio victi, adeo animos
 desponderunt, ut nullum de-
 inceps certamen de laude &
 gloria suscipere ausi sint,
 neque ullius præclari faci-
 noris aut prælii societatem
 cum ullo Græcorum ex pu-
 blico decreto coiverint; sed
 ad convivia & crapulas con-
 versi, & animorum vim &
 corporum fregerint.

5. Quæ res, (ut singula
 ab his imprudenter facta in
 unum conferam,) ita evenit.
 Post supra dictam cladem,
 relicta

Ol. 146.4. τὴν προεξημένην ἤτιαν εὐθέως ἐγκαταλιπόντες τοὺς Ἀχαιοὺς, προσέειμαν Αἰτωλοῖς τὸ ἔθνος. Ἀνελο-3 μένων δὲ καὶ τούτων πόλεμον μετὰ τινα χρέον πρὸς Δημήτριον τὸν Φιλίππου πατέρα, πάλιν ἐγκα-
 Macedo-
 nibus se
 tradunt. ταλιπόντες τούτους, καὶ, παραγενόμενου Δημητρίου μετὰ δυνάμεως εἰς τὴν Βοιωτίαν, οὐδενὸς πείραν λα-
 βόντες τῶν θανῶν, ὑπέταξαν σφᾶς αὐτοὺς ἐλοσχε-
 ρῶς Μακεδόσι. Βραχίος δὲ αἰδύγματος ἐγκατα-4
 λειπομένου τῆς προγονικῆς δόξης, ἥσάν τινες οἱ δυσ-
 αρεστοῦντες τῇ παρουσίᾳ καταστάσει καὶ τῷ πᾶν-
 τα πείθεσθαι Μακεδόσι. Διὸ καὶ μεγάλην ἀντιπο-5
 λιτείαν ἔναι συνέβαινε τούτοις πρὸς τοὺς περὶ τὸν
 Ἀσκάνδαν καὶ Νέωνα, τοὺς Βραχύλλου προγόνους·
 οὗτοι γὰρ ἦσαν οἱ μάλιστα τότε μακεδονίζοντες. οὐ6
 μὴν, ἀλλὰ τέλος κατίσχυσαν οἱ περὶ τὸν Ἀσκάνδαν,

Neo, Bæ-
 otus, de-
 meretur
 Antigo-
 num. γενομένης τινὸς περιπετείας τοιαύτης. Ἀντίγονος,7
 μετὰ τὸν Δημητρίου θάνατον ἐπιτροπέυσας Φιλίπ-
 που, πλείων ἐπὶ τινὰς πράξεις πρὸς τὰ ἔσχατα τῆς

Βοιω-

V. 7. πρὸς τὰ ἔσχατα. *Forſan παρὰ, præter extremos fines.*

relictæ statim Achæorum so-
 cietate, *Actolis gentem ad-*
junxerunt. Cum vero Aetoli
 bellum adversus Demetrium,
 Philippi patrem, aliquanto
 post suscepissent; his rursus
 relictis, *Demetrio*, cum co-
 piis Bæotiam ingreſſo, *ſe*
 ſuaque omnia *dedidere*, nullo
 prius tentato belli discrimi-
 ne. Ceterum cum mo-
 dica quædam ſcintilla pristi-
 næ majorum gloriæ adhuc
 in quibusdam viveret; erant,
 qui præſentem rerum ſtatum

atque impenſum illud erga
 Macedones obſequium ægre
 ferrent. Proinde his maxi-
 mæ in republica diſſenſio-
 nes atque altercationes fue-
 re cum *Aſconda ac Neone*,
Brachyllæ majoribus: hi
 enim tunc Macedonum par-
 tes ſtudioſiſſime fovebant.
 Tandem vero *Aſcondæ* fa-
 ctio ſuperior evaſit hoc
 pacto. *Antigonus* is, qui
 poſt Demetrii obitum Phi-
 lippi tutelam geſſit, cujus-
 piam negotii cauſa ad ex-
 tremos

Βοιωτίας, πρὸς Λαβρυῖαν παραδῶξου γενομένης ἀμ- A.V. 362.
 πώτεως, ἐκάθισαν πρὸς τὸ ξηρὸν αἱ νῆες αὐτοῦ. Neo de-
 κατὰ δὲ τὸν καιρὸν τούτων προσπεπτωκυίας τῆς meretur
 Φήμης, ὅτι μέλλει κατατρέχειν τὴν χώραν Ἀντίγο- Antigo-
 νος· Νέων, ἰππαρχῶν τότε, καὶ πάντας τοὺς Βοιω- num.
 τῶν ἰππεῖς μετ' αὐτοῦ περιηγόμενος χάριν τοῦ πα-
 ραφυλάττειν τὴν χώραν, ἐπεγένετο τοῖς περὶ τὸν
 Ἀντίγονον, ἀπορουμένοις καὶ δυσχερηστουμένοις διὰ τὸ
 9 συμβεβηκέναι· καὶ δυνάμενος μεγάλα βλάψαι τοὺς
 Μακεδόνους, ἔδοξε φείσασθαι παρὰ τὴν προσδοκίαν
 10 αὐτῶν. Τοῖς μὲν οὖν ἄλλοις Βοιωτοῖς ἤρεσκε τούτο
 πρᾶξας, τοῖς δὲ Θηβαίοις οὐχ ὅλως εὐδόκει τὸ γε-
 11 γόνος. Ὁ δ' Ἀντίγονος, ἐπελθούσης μετ' ὀλίγον τῆς
 πλήμης, καὶ κουφιδιστῶν τῶν νεῶν, τῷ μὲν Νέωνι
 μεγάλην ἔχε χάριν ἐπὶ τῷ μὴ συνεπιτεθεῖσθαι
 σφίσι κατὰ τὴν περιπέτειαν, αὐτὸς δὲ τὸν προκέ-
 12 μενον ἐτίλει πλοῦν εἰς τὴν Ἀσίαν. Διὸ καὶ μετὰ
 ταῦτα,

7. πρὸς Λαβρυῖαν. Λάβρυμνον secundum alios auferret. Ac videtur
 utique περὶ Λάβρυμνον scribendum. 11. εἰς τὴν Ἀσίαν. εἰς
 τὴν Εὐβοίαν suspicatus est Reisk.

tremos Bæotizæ fines cum
 navigaret; repente æstu ma-
 ris circa Labrynam [*La-
 rymnam*] exorto, naves ejus
 in sicco destitutæ sunt. Ac
 tum forte perlata fama, An-
 tigonum in Bæotiam irru-
 ptionem parare, *Neo*, præ-
 fectus equitum, custodiendæ
 regionis causa universum
 equitatum Bæotorum cir-
 cumducens, laboranti Anti-
 gono, & eo casu tum ma-
 xime turbato, supervenit:
 cumque maximo damno Ma-

cedonas adficere posset, præ-
 ter ipsorum spem visus est
 iis pepercisse. Quod ejus
 factum ceteris quidem Bæo-
 tis placuit: at Thebani mi-
 nime adprobaverunt. Cete-
 rum *Antigonus*, accedente
 paullo post mari, allevatis-
 que navibus, *Neoni* multam
 gratiam habuit, quod in at-
 tonitos eo periculo impe-
 tum non fecisset; ipse vero
 institutam in Asiam naviga-
 tionem persecutus est. Ita-
 que, victo postea Cleomene
 Spar-

Ol. 146. 4. ταῦτα, νικήσας Κλεομένη τὸν Σπαρτιάτην, καὶ κύ-
 Brachyl- ριος γενόμενος τῆς Λακεδαιμόνος, ἐπιστάτην ἀπέ-
 las, Neo- λιπε τῆς πόλεως Βραχύλλην. οὐ μένον δὲ ταύτην 13
 nis fil. αὐτῶν ἔσχε τὴν πρῶσιαν, ἀλλὰ καὶ κατὰ τὸ συνε-
 Spartæ- χῆς, ὅτε μὲν αὐτὸς, ὅτε δὲ Φίλιππος, χρηργαῶντες
 prefectus. καὶ συνεπισχύοντες αἰεὶ, ταχέως κατηγωνίσαντο
 τοὺς ἐν ταῖς Θήβαις αὐτοῖς ἀντιπολιτευομένους, καὶ
 πάντας ἠνάγκασαν μακεδονίζειν, πλὴν τελείως ὀλί-
 γων τινῶν. Τὰ μὲν οὖν κατὰ τὴν αἰκίαν τὴν Νέα- 14
 nos τσαύτην ἔλαβε τὴν ἀρχὴν καὶ τῆς πρὸς Μα-
 κεδόνας συστάσεως καὶ τῆς κατὰ τὴν εὐσίαν ἐπιδύ-
 σεως.

VI. Τα δὲ κοινὰ τῶν Βοιωτῶν εἰς τοσαύτην παρεγε-
 Perdius- γόνει καχεξίαν, ὥστε σχεδὸν εἴκοσι καὶ ἑπτὰ τὸ
 storus δίκαιον μὴ διεξῆχθαι παρ' αὐτοῖς, μήτε περὶ τῶν
 reip. Bo- ἰδιωτικῶν συμβολαίων, μήτε περὶ τῶν κοινῶν ἐγκλη-
 otorum. μάτων. Ἀλλ' οἱ μὲν Φρουραίς παραγέλλοντες τῶν 2
 ἀρχόντων, οἱ δὲ στρατείαις κοινὰς, ἐξέκοπτον αἰεὶ
 τὴν δικαιοδοσίαν· ἔνιοι δὲ τῶν στρατηγῶν καὶ μισο-
 δοσίας

Spartano, Lacedæmonis po-
 titus, curatorem urbis *Brachyllam* reliquit. Neque ve-
 ro tunc dumtaxat hujus fa-
 milie curam habuit: sed
 continue partim ipse, par-
 tim Philippus, pecuniam vi-
 resque suppeditantes, brevi
 contrariam Thebis factio-
 nem adflixere, cunctosque
 ad colendas Macedonum
 partes, præter admodum
 paucos, compulere. Hujus-
 modi igitur ex causa fami-
 liæ quidem Neonis & gratia

apud Macedones & ingentes
 opes accesserunt.

6. At *Respublica Bæoto-
 rum* in tam *perditum flatum*
 adducta erat, ut per quinque
 ac viginti fere annos *conti-
 nuum* apud illos *justitium*
 fuerit, nec de privatis con-
 tractibus, nec de publicis
 controversiis jus sit reddi-
 tum. Quippe magistratus
 nunc præsidium, nunc expe-
 ditionem totius gentis in-
 dicendo, jurisdictionem ad-
 fidue differebant: atque e
 præto-

ὁστίους ἐποίουν ἐκ τῶν κοινῶν τοῖς ἀπόροις τῶν ἀν-^{A.V. 562.}
 3 θρώπων. ἐξ ὧν ἐδιδάχθη τὰ πλήθη ταύτοις προσ-
 ἔχεν, καὶ ταύτοις περιποιεῖν τὰς ἀρχαίς, δι' ὧν
 ἔμελλε τῶν μὲν ἀδίκημάτων καὶ τῶν ἐφειλημάτων
 οὐχ ὑφίξεν δίκας, προσλήψεσθαι δὲ τῶν κοινῶν αἰεί
 4 τι διὰ τὴν τῶν ἀρχόντων χάριν. Πλεῖστα δὲ συνε-^{Opheltas.}
 βάλετο πρὸς τὴν τοιαύτην * Ὀφέλτας, αἰεί τι προσ-
 επινοῶν, ὃ κατὰ τὸ παρὲν ἰδοὺς τοὺς πολλοὺς ὠφε-
 λῆν, μετὰ δὲ ταῦτα πάντας ἀπολεῖν ἔμελλεν ἐμο-
 5 λογουμένως. Ταύτοις δ' ἠκολούθησε καὶ ἕτερος ζήλος
 οὐκ εὐτυχής. Οἱ μὲν γάρ ἄτεκνοι τὰς οὐσίας οὐ
 τοῖς κατὰ γένος ἐπιγενεμένοις τελευτῶντες ἀπέλει-
 πον, ὅπερ ἦν ἔθος παρ' αὐτοῖς πρότερον, ἀλλ' εἰς <sup>Conviviorum
sodalitates.</sup>
 6 τοῖς ἐποίουν. πολλοὶ δὲ καὶ τῶν ἐχόντων γενεὰς
 ἀπεμέριζον τοῖς συσσιτίοις τὸ πλεον μέρος τῆς οὐ-
 σίας*

VI. 4. Post τοιαύτην δὲ κατὰστασιν, διαφθορὰν, καχεξίαν ἀντ
 familiale καὶ κακίαν.

prætoribus nonnulli pecu-
 niam etiam publicam inter
 egenos cives dividebant.
 Quo factum est, ut plebs his
 plurimum favere, & magi-
 stratus cunctos his mandare
 cœperit, quorum opera &
 maleficiorum & æris alieni
 iudicium erat subterfugitura,
 & nova semper ex ærario lu-
 cra per magistratuum grati-
 am erat acceptura. Plurimum
 vero ad huiusmodi corrup-
 tionem contulit *Opheltas*,
 qui in dies novi aliquid ex-
 cogitabat, quod tum quidem

in commune utile esse vide-
 batur, sed postmodum cer-
 tissimam omnibus perniciem
 erat adlaturum. His accessit
 aliud pravum & infelix insti-
 tutum. Etenim qui liberis
 carebant, non agnatis, quæ
 prius consuetudo apud illos
 fuerat, facultates suas relin-
 quebant; sed in *convivia ac
 compotationes* legabant, at-
 que inter amicos suos com-
 munes illas jubebant esse.
 Quin & multi, quibus super-
 stites erant liberi, maximam
 partem bonorum sodalitati-

Polybii Histor. T. IV.

I

bus

Ol. 146. 4. σίας· ὥστε πολλοὺς εἶναι Βοιωτῶν, αἷς ὑπῆρχε
 δεῖπνα τοῦ μηνὸς πλείω τῶν εἰς τὸν μῆνα διατε-
 Μεγαρέ- ταγμένων ἡμερῶν. Διὸ καὶ Μεγαρεῖς, μισήσαντες τ
 fesa Bæo- μὲν τὴν τοιαύτην κατάστασιν, μηδέντες δὲ τῆς
 tis trans- πρὸς γεγενημένης αὐτοῖς μετὰ τῶν Ἀχαιῶν συμπολι-
 eunt ad- τείας, αὐτοῖς ἀπένευσαν πρὸς τοὺς Ἀχαιοὺς καὶ
 Achæos. τὴν ἐκείνων αἵρεσιν. Μεγαρεῖς γὰρ ἐξ ἀρχῆς μὲν
 ἐπολιτεύοντο μετὰ τῶν Ἀχαιῶν ἀπὸ τῶν κατ' Ἀν-
 τίγονον τὸν Γονατῶν χρέων· ὅτε δὲ Κλεομένης εἰς
 τὸν Ἰθμὸν προεκάθισε, διακλειδύντες προσέθεντο
 τοῖς Βοιωτοῖς μετὰ τῆς τῶν Ἀχαιῶν γνώμης. βραχὺ
 δὲ πρὸ τῶν νῦν λεγομένων καιρῶν δυσαρεστήσαντες
 τῇ πολιτείᾳ τῶν Βοιωτῶν, αὐτοῖς ἀπένευσαν πρὸς
 Βαοτίοι τούς Ἀχαιοὺς. Οἱ δὲ Βοιωτοὶ, διεργαδιύντες ἐπὶ τῷ
 frustra καταφρονεῖσθαι δοκεῖν, ἐξῆλθον ἐπὶ τοὺς Μεγαρεῖς
 invadunt πανδημεὶ σὺν τοῖς ἔπλοις. οὐδὲνα δὲ πεισυμένων λεί-
 Megaren- 11
 fes.

γον

6. δεῖπνα contextit Vales. διπλῶ erat in m. 8. Μεγαρεῖς γὰρ.
 γὰρ ex conjec. scripsi. Vulgo δὲ. Ibid. προεκάθισε contexti mo-
 nente Valesio. Vulgo προεκάθισε. 11. πεισυμένων contexti cum
 Reisk. Vulgo πεισόμενοι, unde excidisse aliquid putaverat Valesius.

bus hujusmodi dividebant; ita ut non pauci inter Bæo-
 tos essent, quibus per men-
 sem plures suppeterent cæ-
 næ, quam mensis dies erant.
 Quamobrem *Megarenses*, qui
 hujusmodi rerum statum
 odio habebant, revocata in
 memoriam pristina societate,
 quæ ipsis cum Achæis inter-
 cesserat, rursus ad *Achæo-
 rum* amicitiam sectamque se
 transfulerunt. Quippe Me-
 garenses principio quidem
 jam inde ab Antigoni Gona-
 tæ temporibus sub Achæo-
 rum formula censebantur;
 postquam vero Cleomenes
 ad Isthmum præfedit; inter-
 clusi, consentientibus Achæ-
 is, sese Bæotis adjunxere.
 Sed paullo ante hæc tempo-
 ra, de quibus nunc agimus,
 cum Bæotorum administra-
 tio eis displiceret, denuo ad
Achæorum partes transie-
 runt. At *Baotii* infensi, quod
 despectui habiti esse sibi vi-
 debantur, universi cum exer-
 citu adversus *Megarenses*
 profecti sunt. Cumque Me-
 garentes non magnopere
 commo-

γον τῶν Μεγαρέων τῆς παρουσίας αὐτῶν, εὐτῶ A.V. 562.
 θυμωθέντες πολιορκεῖν ἐπεβάλλοντο καὶ πρὸςβολαῖς
 12 πειρᾶσθαι τῇ πόλει. πανικοῦ δ' ἐμπεσόντος αὐτοῖς,
 καὶ φήμης, ὅτι πάρεστι Φιλοποίμην τοὺς Ἀχαιοὺς
 ἔχων, ἀπολιπόντες πρὸς τῷ τείχει τὰς κλίμακας
 ἔφυγον προτρεπάδην εἰς τὴν εἰκείαν.

Τοιαύτην δ' ἔχοντες οἱ Βοιωτοὶ τὴν διάθεσιν τῆς VII.
 πολιτείας, εὐτυχῶς πως διώλιον καὶ τοὺς κατὰ
 2 Φίλιππον καὶ τοὺς κατ' Ἀντίοχον καιροῦς. Ἐν γὰρ
 μὴν τοῖς ἐξῆς οὐ διέφυγον, ἀλλ' ὥσπερ ἐπίτιδες ἀν-
 ταπόδοσιν ἢ τύχῃ παιουμένη βαρέως ἔδοξεν αὐτοῖς
 ἐπεμβαίνειν ὑπὲρ ὧν ἡμεῖς ἐν τοῖς ἐξῆς ποιησόμεθα
 μνήμην.

3 Οἱ πολλοὶ πρέφασιν μὲν εἶχον τῆς πρὸς Ῥω. Baxoti
 μαίους ἀλλοτριότητος, τὴν ἐπαναίρεσιν τὴν Βραχύλ- Thebis
 λου, καὶ τὴν στρατείαν, ἣν ἐποίησατο Τίτος ἐπὶ Antio-
 Κορώνειαν, διὰ τοὺς ἐπιγινόμενους φόνους ἐν ταῖς chum.

I 2

ἐδοῖς

commoverentur illorum ad-
 ventu, irati confestim obfi-
 dionem urbis atque oppu-
 gnationem instituerunt. Sed
 mox coorto inter eos terro-
 re quodam panico, diffuso-
 que rumore, Philocæme-
 nem cum Achæorum copiis
 adesse; effusi in fugam, sca-
 lis ad mœnia relictis, cursu
 in patriam reverterunt.

7. Hujusmodi igitur re-
 publica usi Baxoti, tamen
 tempora belli Philippici &
 Antiochini mira felicitate

effugerunt: verum secutis
 postea temporibus non eva-
 serunt, sed quasi consulto
 compensans fortuna graviter
 eis insultare postmodum visa
 est, ut infra narrabitur.

Plerique Baxotorum alie-
 nati in Romanos animi caus-
 sam prætexebant Brachyllæ
 cædem, & quod Titus ad-
 versus Coroneam cum exer-
 citu esset profectus ob fre-
 quentes civium Romanorum
 cædes,

Ol. 146. 4. ὁδοῖς τῶν Ῥωμαίων· τῇ δ' ἀληθείᾳ, καχεκτοῦντες 4
ταῖς ψυχαῖς διὰ τὰς πρειρημένας αἰτίας. Καὶς
γὰρ τοῦ βασιλέως συνεγίζοντος, ἐξήσαν ἐπὶ τὴν
ἀπάντησιν οἱ τῶν Βοιωτῶν ἄρχαντες· συμμίζαντες
δὲ, καὶ φιλανθρώπως ἐμιλήσαντες, ἤγον αὐτὸν εἰς
ταῖς Θήβας.

V.

Antiochus Chalcide nuptias celebrat.

VIII. *Ἀντίοχος ὁ Μέγας ἐπικαλούμενος, ὡς ἱστορεῖ Πο-*
Eubæa, nuptia An- *λύβιος ἐν τῇ Εἰκοστῇ, παρελθὼν εἰς Χαλκίδα τῆς*
tiocho. *Εὐβοίας, συνετέλει γάμους, πεντήκοντα μὲν ἔτη γε-*
γονῶς, καὶ δύο τὰ μέγιστα τῶν ἔργων ἀνείληφώς,
τὴν τε τῶν Ἑλλήνων ἐλευθέρωσιν, ὡς αὐτὸς ἐπηγ-
γέλλετο, καὶ τὸν πρὸς Ῥωμαίους πόλεμον. Ἐξαδεῖς
γούν παρθένου Χαλκιδικῆς, κατὰ τὸν τοῦ πολέμου
καιρὸν ἐφιλοτιμήσατο γῆμαί, οἰνοπότης ᾧν, καὶ μέ-
θαις

cædes, quæ per vias com-
mittebantur: sed revera ani-
morum corruptio, ex ante
dictis rationibus conflata,
in caussa erat. Nam cum

Antiochus rex proxime *The-*
bæ venisset, Bæotorum ma-
gistratus obviam ei egressi,
ac benevole collocuti, re-
gem in urbem deduxerunt.

V.

Apud Athenæum Lib. X. Cap. 10.

8. *Antiochus*, cognomine
Magnus, ut narrat Polybius
Libro Vicefimo, Chalcidem
Eubææ profectus, *nuptias*
celebravit, quum quinquaginta annos esset natus, &
duas res maximas suscepisset,

liberationem Græcorum, ut
quidem ipse profitebatur, &
bellum cum Romanis. Cap-
tus igitur amore virginis
Chalcidenfis, ipso belli tem-
pore in nuptias omne stu-
dium suum contulit, vino
& ebrie-

3 θαις χαίρων. ἦν δ' αὖτη Κλεοπτολέμου μὲν θυγά- A.V. 562.
 τῃς, ἐνὸς τῶν ἐπιφανῶν, κάλλις δὲ πάσας ὑπερ-
 4 βάλλουσα. Καὶ τοὺς γάμους συντελῶν ἐν τῇ Χαλ-
 κίδι, αὐτέῃ διέτριψε τὸν χειμῶνα, τῶν ἐνεστῶτων
 οὐδ' ἦν τινα ποιοῦμενος πρένοικαν. ἔθετο δὲ καὶ τῇ Antio-
 5 παιδί ὄνομα Εὐβοίαν. Ἦτληθεὶς ὅν τῷ πολέμῳ, chus vi-
 ἔφυγεν εἰς Ἐφεσον μετὰ τῆς νεογάμου. dus,
 Asiam re-
 petit.

VI.

Bellum Romanorum cum Aetolis.

Οἱ περὶ τὸν Φανέα, τὸν τῶν Αἰτωλῶν στρατηγόν, IX.
 μετὰ τὸ γενέσθαι τὴν Ἡράκλειαν ὑποχέριον τοῖς Heraclaea
capta a
Romanis.
 Ῥωμαίοις, ἐρῶντες τὸν περιεστῶτα καιρὸν τὴν Αἰτω-
 λίαν, καὶ λαμβάνοντες πρὸ ὀφθαλμῶν τὰ συμβη-
 σόμενα ταῖς ἄλλαις πόλεσιν, ἐκρῖναν διαπέμπεσθαι
 πρὸς τὸν Μάνιον ὑπὲρ ἀνοχῶν καὶ διαλύσεως.
 2 Ταῦτα δὲ διαλαβόντες, ἐξαπέστειλαν Ἀρχίδαμον
 I 3 καὶ

& ebrietate gaudens. Erat hiemem *Chalcide* traduxit,
 autem illa Cleoptolemi filia, omiffa omnium rerum in-
 civis inter alios illustris, for- stantium cura. Indidit au-
 mae vero pulcritudine omnes tem puellae nomen *Eubaea*.
 antecellebat. In illarum igit. Victus deinde bello, cum no-
 tur nuptiarum celebratione va nupta *Ephesum* profugit.

VI.

Legatio XIII.

9 Postquam capta fuit a sum qui reliquas maneret
 Romanis *Heraclaea*, praetor civitates; *induciarum pacis-*
Aetolorum Phaneas, cogi- que petendae oratores ad
 tans, quantum periculum *Manium [Acilium]* statuit
Aetoliam circumfaret; sibi mittere. Hoc consilio missi
 que ob oculos ponens ca- sunt *Archedamus*, *Pantaleo*
 & Cha-

Ol. 147. 1. καὶ Πανταλέοντα καὶ Χάλησον. οἱ συμμίζαντες τῷ 3
 Pacem στρατηγῷ τῶν Ῥωμαίων, πρὸθεντο μὲν καὶ πλείους
 petunt ποιεῖσθαι λόγους· μεσολαβηθέντες δὲ κατὰ τὴν
 Actoli a M? Act- εἰνέυξαν, ἐκωλύθησαν. Ὁ γὰρ Μάνιος, κατὰ μὲν 4
 lio Col. τὸ παρὲν οὐκ, ἔφασκεν, εὐκαιρεῖν, περισπώμενος
 ὑπὸ τῆς τῶν ἐκ τῆς Ἡρακλείας λαφύρων οἰκονο-
 μίας. δεχημέρους δὲ ποιησάμενος ἀνσχεῖς, ἐκπέμ- 5
 ψεν, ἔφη, μετ' αὐτῶν Λεύκιον, πρὸς ᾧ ἐκέλευσε
 λέγειν ὑπὲρ ὧν ἂν δέοντο. Γενομένων δὲ τῶν ἀνσχεῶν, 6
 καὶ τοῦ Λευκίου συνελθόντος εἰς τὴν Ὑπάταν, ἐγέ-
 νοντο λόγοι καὶ πλείους ὑπὲρ τῶν ἐνεστῶτων. Οἱ μὲν 7
 οὖν Αἰτωλοὶ συνίσταντο τὴν δικαιολογίαν, ἀνέκαθεν
 περιφερόμενοι τὰ προγεγονότα σφίσι Φιλάνθρωπα
 πρὸς τοὺς Ῥωμαίους. Ὁ δὲ Λεύκιος, ἐπιτεμὼν αὐ- 8
 τῶν τὴν ὁρμὴν, οὐκ ἔφη τοῖς παρῑσι καιρεῖς ἀρμό-
 ζεν τοῦτο τὸ γένος τῆς δικαιολογίας· λελυμένων
 γὰρ τῶν ἐξ ἀρχῆς Φιλανθρωπῶν δι' ἐκείνους, καὶ
 τῆς

IX. 5. μετ' αὐτῶν. μετὰ τὸν Λεύκιον Βαν, quod ex μετὰ τοῦ
 Λευκίου ἀποστὰς εἰδεται. 7. προφερόμενοι. Male vulgo προσ-
 φερόμενοι.

& Chalefus. Qui ubi Confu-
 lem Romanum convenerunt,
 longiorem paraverant ora-
 tionem: sed interfatus Con-
 sul, ne plura dicerent, im-
 pediit. *Negavit enim* M. A.
 N I V S, *otinum sibi in prae-*
sentia esse, occupato circa ad-
ministrationem praedae ex He-
raclaea captae: datis vero de-
cem dierum induciis, Lucium
[Valerium Flaccum] se cum
eis dixit missurum, cui ex-
ponerent si qua vellent. Fa-

ctis itaque induciis, Lucius
 cum illis *Hypatam* venit;
 ubi de praesenti negotio
 multi sunt habiti sermones.
 Et *Actoli* quidem defensionem
 instituebant, merita sua
 antiqua in populum Roma-
 num commemorantes. At
 I V C I V S, inhibito hoc eo-
 rum incepto, *genus hoc de-*
fensionis non convenire, ait
praesenti tempori: nam quum
pristina benevolentiae officia
essent ab illis violata, & per
ipsos

τῆς ἐνεστώσης ἔχθρας δι' Αἰτωλοὺς γεγεννημένης, A.V. 563.
 οὐδὲν ἔτι συμβάλλεσθαι τὰ τότε φιλάνθρωπα πρὸς
 9 τοὺς νῦν καιροὺς. Διόπερ, ἀφεμένους τοῦ δικαιολο-
 γῆσθαι, συνεβούλευε, τρέπεσθαι πρὸς τὸν ἀξιομα-
 τικὸν λόγον, καὶ δεῖσθαι τοῦ στρατηγοῦ, συγνώμης
 10 τυχεῖν ἐν ταῖς ἡμαρτημένοις. Οἱ δ' Αἰτωλοὶ, καὶ
 πλείω λόγον ποιησάμενοι περὶ τῶν ὑποπιπτόντων,
 ἔκριναν ἐπιτρέψεν τὰ ὅλα Μανίῳ, δόντες αὐτοὺς Aetoli
 11 εἰς τὴν Ῥωμαίων πίστιν· οὐκ εἰδότες, τίνα δύναμιν in fidem
 ἔχει τοῦτο· τῷ δὲ τῆς ΠΙΣΤΕΩΣ ὀνόματι πλανη- Romano-
 ρum sese
 δόντες, ὡς ἂν διὰ τοῦτο λειοτέρου σφίσιν ἐλέου dedunt.
 12 υπέρζοντος. Παρὰ δὲ Ῥωμαίοις ἰσοδυναμεῖ τό τε
 εἰς τὴν πίστιν αὐτὸν ἐγχειρίσαι, καὶ τὸ
 τὴν ἐπιτροπὴν δοῦναι περὶ αὐτοῦ τῷ κρα-
 τοῦντι.

Πλὴν ταῦτα κρίναντες, ἐξέπεμψαν ἅμα τῷ X.
 Λευκίῳ τοὺς περὶ Φανέαν, διασαφίσοντας τὰ δε-

I 4

δογμέναις

9. ἐν τοῖς. ἐπὶ τοῖς molim cum Reiskio, aut deletam proferas prae-
 positionem. 11. ὡς ἂν continet Vrsin. ὡς οὐ deat mst. Ibid.
 ἔλεον ex conjct. scripsi cum Reisk. ἔλεον δὲ Bau. ἔλεον cod.
 Vrs. Vnde Vrsinus in textu Λευκίου, sed in marg. Μανίου. Pro
 λειοτέρου Reiskius ἰστομότητος malebat.

ipfos Aetolos accusat praesen-
 tes inimicitiae; nihil jam prio-
 ribus meritis praesens tempus
 sublevari. Itaque omissa de-
 fensione, ut totam in preces
 orationem verterent, auctor
 illis erat, utque peccatorum
 veniam impetrare a Consule
 precibus contenderent. Ae-
 toli, post longiorem disce-
 pationem super variis, quae
 in sermonem inciderant, decernunt, summam rerum
 suarum Manio Acilio per-

mittere, seque in Romano-
 rum fidem dedere; ignari
 quæ verbo vis insit, sed FI-
 ΔΕΙ voce decepti, quasi
 propterea proclivior ipsis
 esset futura clementia. Apud
 Romanos vero ejusdem
 significationis sunt ista:
 fidei sese permittere,
 & victoris arbitrio se
 permittere.

10. Aetoli igitur, hoc
 facto decreto, Phaeam
 cum Lucio miserunt, qui
 Manio

Ol. 147. 1. δογμένα τῷ Μανίῳ κατὰ σπουδὴν. εἰ καὶ συμμίζαν-
 τες τῷ στρατηγῷ, καὶ πάλιν ὁμοίως δικαιολογηθέν-
 τες ὑπὲρ αὐτῶν, ἐπὶ καταστροφῆς ἔπαιον, διότι
 κέκριται τοῖς Αἰτωλοῖς, σφᾶς αὐτοὺς ἐγ-
 χειρίζειν εἰς τὴν Ῥωμαίων πίστιν. Ὁ δὲ 3
 Μάνιος, μεταλαβὼν, οὐκοῦν οὕτως ἔχει ταῦτα,
 φησὶν, ὦ ἄνδρες Αἰτωλοί; Τῶν δὲ κατανευσάντων 4
 τοιγαροῦν πρῶτον μὲν δεήσει μηδένα διαβαίνειν ὑμῶν
 εἰς τὴν Ἀσίαν, μήτε κατ' ἰδίαν, μήτε μετὰ κοινοῦ
 δόγματος· δεύτερον, Δικαίερχον ἐκδοτὸν δοῦναι, 5
 καὶ Μενέστρατον τὸν Ἡπειρώτην, ὃς ἐτύγχανε τό-
 τε παραβεβηθηκώς εἰς Ναύπακτον, σὺν δὲ τού-
 τοις Ἀμύνανδρον τὸν βασιλέα, καὶ τῶν Ἀθαμάνων
 τοὺς ἅμα τούτῳ συναποχωρήσαντας πρὸς αὐτούς.
 Ὁ δὲ Φανίας, μεσολαβήσας, ἀλλ' οὔτε δίκαιον, 6
 ἔφησεν, εὖθ' Ἑλληνικόν ἐστιν, ὦ στρατηγέ, τὸ πα-
 ρακα-

X. 4. Post τοιγαροῦν intercidit puto verbum ἴφκ. Ibid. μετὰ κοι-
 νοῦ δόγμ. Praepositionem adjecit Celsus. μήτε κοινοῦ ἴφκ. quod
 ex μὴτ' ἐκ κοινοῦ depravatuma videri potest. μήτε κατὰ κοινοῦ
 Βαν. 5. Μενέστρατον. Μενέστρας vel Μενεστῆς vocatur inferius.

Manio quæ decreta fuerant
 indicaret. Phaneas ut con-
 sulem convenit, ac similiter
 causam Aetolorum apud eum
 egit, ita ad extremum fini-
 vit, ut diceret, decrevisse
 Aetolos, sese fidei po-
 puli Romani permit-
 tere. Tum excipiens ΜΑ-
 ΝΙΟΥΣ: Itane ergo est, in-
 quit, sicut dicitis, o Aetoli?
 Quum adfirmaret Phaneas,
 & qui cum eo erant; pergit
 Consul: Ergo oportebit pri-

um quidem, ne quis Aeto-
 lorum in Asiam transeat,
 neque privatim neque publi-
 ce: deinde Dicæarchum ut
 mihi dedatis, & Μενέστρα-
 tum Epirotam; (is Naupa-
 ctum auxiliatum Aetolis ve-
 nerat) ad hæc Amyndrum,
 & eos Athamanas, qui illum
 secuti a nobis ad vos defece-
 runt. Hic interfectus ΠΗΛΕ-
 ΝΕΑΣ: Aliqui, ait, neque
 justum est, neque moris Græ-
 corum, quod nobis, Consul,
 imperas.

τρακαλούμενον. Ὁ δὲ Μάνιος, οὐχ οὕτως ἐργιόθεις, A.V. 363.
 ὡς βουλευόμενος εἰς ἔννοιαν αὐτὸν ἀγαγεῖν τῆς περι- Catenis
 στάσεως, καὶ καταπλήξασθαι τοῖς ἔλοις· "Ετι γὰρ legati Ae-
 ὑμεῖς ἐλθνηκοπεῖτε, φησὶ, καὶ περὶ τοῦ πρέποντος tolorum.
 καὶ καθήκοντος ποιῶδε λόγον, δεδωκότες ἑαυτοὺς
 εἰς τὴν πίστιν; οὗς ἐγὼ δῆσας εἰς τὴν ἄλυσιν
 εἰσπάξω πάντας, ἂν τοῦτο ἐμοὶ δοῇ. Ταῦτα λέ-
 γων, Φέρεν ἄλυσιν ἐκέλευε, καὶ σκύλακα σιδηροῦν
 ἐκαστῷ περιθεῖναι περὶ τὸν τράχηλον. Οἱ μὲν οὖν
 περὶ τὸν Φανίαν, ἑκθαμβοὶ γεγονότες, ἕστασαν
 ἄφωνοι πάντες, οἷσιν παραλελυμένοι καὶ ταῖς σώ-
 μασι καὶ ταῖς ψυχαῖς, διὰ τὸ παράδοξον τῶν
 τοῦ ἀπαντωμένων. ὁ δὲ Δεύκιος καὶ τινες ἕτεροι τῶν
 συμπαρέντων χιλιάρχων ἐθέοντο τῷ Μανίῳ, μηδὲν
 βουλευσάσθαι δυσχερὲς ὑπὲρ τῶν παρέντων ἀνδρῶν,
 αἰεπὲς τυγχάνουσιν ὄντες πρεσβευταί. Τοῦ δὲ συγ-
 χωρήσαντος, ἤρξατο λέγειν ὁ Φανίας· ἔφη γάρ,

I 5

αὐτὸν

7. πρέποντος adscivi ex Bv. δέοντος edd. 9. ἕστασαν ceteri, ἵστασαν edd. ἱστήσαν maluit Reisk.

imperas. Ad hæc MANIUS, non tam ira concitatus, quam eo consilio, ut quo essent redacti tandem sentirent, utque illis terrorem ab omni parte quam maximum incuteret, Vosne adhuc, inquit, Græcorum mores mihi memoratis, Et de eo, quod convenit, deque officio verba facitis, qui fidei meæ vos permisistis? Quos ego, si ita visum fuerit, catenis vinctos duci omnes jubebo. Simul cum his catenas adferri

jussit, & bojam ferream cumque illorum collo aptari. Tum vero Phœneas, quique cum eo erant, attoniti ac muti stare omnes, tamquam inopinata hujusce casus novitas & corporum & animorum usum ipsis ademisset. At Lucius & alii nonnulli ex tribunis, qui aderant, Manium orarunt, ne quid secus in præsentibus Aetolos, ut qui legatorum personas sustinerent, confulceret. Adnuente Manio, cœpit PHÆNEAS:

NEAS:

Ol. 147.1. αὐτὸν καὶ τοὺς Ἀποκλήτους πειρήσεν τὰ περὶ τατ-
 Inducim τόμενα, προσδεῖσθαι δὲ καὶ τῶν πολλῶν, εἰ μίλλαι
 danur κυρωθῆναι τὰ παραγγελόμενα. Τοῦ δὲ Μανίου Φί- 12
 Aetolis. σαντος, αὐτὸν ἐρῶς λέγειν, ἡξίου πάλιν ἀνοχὰς
 αὐτοῖς δοθῆναι δεχημέρους. συγχωρηθέντες δὲ καὶ
 τούτου, τότε μὲν ἐπὶ τούτοις ἐχωρίσθησαν. Παρα- 13
 γερόμενοι δ' εἰς τὴν Ὑπάταν, διεσάφουν τοῖς Ἀπο-
 κλήτοις τὰ γεγονότα καὶ τοὺς ῥηθέντας λόγους.
 ὧν ἀκούσαντες, τότε πρῶτον ἔννοιαν ἔλαβον Αἰτω-
 λοι τῆς αὐτῶν ἀγνοίας, καὶ τῆς ἐπιφερομένης αὐτοῖς
 ἀνάγκης. διὸ γράψεν ἔδοξεν εἰς τὰς πόλεις, καὶ 14
 συγκαλεῖν τοὺς Αἰτωλοὺς, χάριν τοῦ βουλευσάσθαι
 περὶ τῶν περὶ ταττομένων. Διαδοθείσης δὲ τῆς Φί- 15
 μης ὑπὲρ τῶν ἀπνητημένων τοῖς περὶ τὸν Φανίαν,
 οὕτως ἀπεθρησάμην τὸ πλῆθος, ὥστ' οὐδ' ἀπαντᾶν
 οὐδεὶς ἐπεβάλετο πρὸς τὸ διαβούλιον. Τοῦ δ' ἀδύ- 16
 νάτου καλῶσαντος βουλευσάσθαι περὶ τῶν ἐπιτατ-
 τομένων, ἅμα δὲ καὶ τοῦ Νικάνδρου κατὰ τὸν καιρὸν
 τούτων

Rejiciunt
 pacis le-
 ges Aeto-
 li.

NEAS: dixit namque, *Et se
 Et Apocletos Aetolorum im-
 perata facturos; sed Et mul-
 titudinis concilio opus esse, si
 firmari vellet, quae imperasset.*
 Adprobante Acilio quæ ille
 dixerat, rursus decem die-
 rum inducias postulabat
 Phæneas: quibus impetratis,
 ita tum quidem discessum
 est. Hypatam deinde ut ve-
 nit Phæneas, in concilio de-
 lectorum, (*Apocletos ipsi vo-
 cant,*) quæ facta dictaque
 fuerant, exponit: quibus au-
 ditis, tum primum venit Ae-

tolis in mentem sui erroris,
 & quam duram conditionem
 subiissent. Visum ergo ad
 civitates scribere, & Aeto-
 los convocare, deliberatu-
 ros super iis, quæ impera-
 bantur. Posteaquam vero
 in vulgus innotuere quæ
 Phæneæ acciderant, ita ef-
 ferata est multitudo, ut ne
 deliberandi quidem gratia
 convenire quisquam vellet.
 Igitur quum per hoc ipsum
 statim institui non potuisset
 deliberatio de iis quæ im-
 perata erant, mox vero etiam
 Nican-

ταῦταν καταπλεύσαντος ἐκ τῆς Ἀσίας εἰς τὰ Φά-^{A.V. 563.}
λαρα τοῦ κόλπου τοῦ Μηλίου, ὅθεν καὶ τὴν ὁρμὴν
ἐποιήσατο, καὶ διασαφούντος τὴν τοῦ βασιλέως εἰς
αὐτὸν προθυμίαν καὶ τὰς εἰς τὸ μέλλον ἐπαγγελίας·
ἔτι μάλλον ὠλιγώρησαν, τοῦ μηδὲν γενέσθαι πέρας
17 ὑπὲρ τῆς εἰρήνης. ὅθεν ἅμα τῷ διελθεῖν τὰς ἐν
ταῖς ἀνοχαῖς ἡμέρας, κατὰμονος αὐτοῖς ὁ πόλεμος
ἐγγίνετο τοῖς Αἰτωλοῖς.

Περὶ δὲ τῆς συμβάσεως τῷ Νικάνδρῳ περιπε-^{XI.}
2 τείας οὐκ ἄξιον παρασιωπῆσαι. Παρεγενήθη μὲν^{Nicandri Aetoli fata.}
γὰρ ἐκ τῆς Ἐφέσου δωδεκαταῖος εἰς τὰ Φάλαρα
3 πάλιν, ἀφ' ἧς ὠρμήθη ἡμέρας. καταλαβὼν δὲ τοὺς
Ῥωμαίους ἔτι περὶ τὴν Ἡράκλειαν, τοὺς Μακεδόνας
δὲ ἀφεστῶτας μὲν ἀπὸ τῆς Λαμίας, οὐ μακρὰν δὲ
4 στρατοπεδεύοντας τῆς πόλεως· τὰ μὲν χρέματα
εἰς τὴν Λαμίαν διεκόμισε παραδόξως, αὐτὸς δὲ τῆς
νυκτὸς ἐπεβάλετο κατὰ τὸν μεταξὺ τόπον τῶν
στρα-

XI. 2. ὠρμήθη correat cum Reisk. Vnde ὠρμήθη. 3. τοὺς Μακ.
δὲ ἀφιστ. μὲν ex conj. scripsi. Vnde τοὺς Μακ. μὲν ἀφιστ.
Placet Reiskii conjecit. τοὺς Μακ. δὲ ἀφιστ. μὲν ἀφιστ.

Nicander eo ipso tempore
ex Asia rediens Phalaram
in sinu Maliaco, unde erat
navi profectus, adpulisset,
& propensum regis animum
in Aetolorum gentem, quid-
ve in posterum rex pollice-
retur, declarasset; multo ad-
huc magis neglexerunt in-
choatam pacificationem ad
exitum perducere. Itaque
exactis induciarum diebus,
bellum rursus Aetolis cum
populo Romano manebat.

11. Non est autem pro-
termittendus, qui Nicandro
contigit, casus. Is duode-
cimo die, quam erat pro-
fectus, Epheso revertens Pha-
laram tenuit. Quumque of-
fendisset Romanos Heracleæ
adhuc hære, Macedonas
vero Lamia quidem castra
movisse, sed non procul ab
urbe confedissee: pecuniam
quidem præter spem Lamiam
devexit, ipse vero noctu in-
ter utraque castra medio
agro,

Ol. 147. I. στρατοπέδων διαπεσεῖν εἰς τὴν Ἑπάταν. Ἐμπεσὼν δὲ
 Nicandri δ' εἰς τοὺς προκοίτους τῶν Μακεδόνων, ἀνήγγετο πρὸς
 Actoli fa. 12.

τὸν Φίλιππον ἔτι τῆς συνουσίας ἀκμαζούσης, πρὸς
 τὸ πείσεσθαι τι δεινὸν πεσὼν ὑπὸ τοῦ Φιλίππου τὸν
 θυμὸν, ἢ παραδοθῆσεσθαι τοῖς Ῥωμαίοις. Τοῦ δὲ
 πράγματος ἀγγεληθέντος τῷ βασιλεῖ, ταχέως ἐκέ-
 λευσε τοὺς ἐπὶ τούτων ἄντας θραπεῦσαι τὸν Νικάν-
 δρον, καὶ τὴν λοιπὴν ἐπιμέλειαν αὐτοῦ ποιήσεσθαι
 Φιλάνθρωπον. μετὰ δὲ τινα χρόνον αὐτὸς ἐξανα-
 σταὶς συνέμιξε τῷ Νικάνδρῳ, καὶ πολλὰ καταμεμ-
 ψάμενος τὴν κοινὴν τῶν Αἰτωλῶν ἄγνοιαν, ἐξ ἁρ-
 χῆς μὲν, ὅτι Ῥωμαῖοις ἐπαγάγοιεν τοῖς Ἑλλήσι,
 μετὰ δὲ ταῦτα πάλιν Ἀντίοχον, ὅμως ἔτι καὶ νῦν
 παρεκάλει, λήθην ποιησαμένους τῶν προγεγονότων,
 ἀντέχεσθαι τῆς πρὸς αὐτὸν εὐνοίας, καὶ μὴ θελήσαι
 συνεπεμβαίνειν τοῖς κατ' ἀλλήλων καυροῖς. Ταῦτα
 μὲν οὖν παρήγει τοῖς πρεστώσι τῶν Αἰτωλῶν ἀναγ-
 γέλλειν.

5. προκοίτους contexti cum Gron. & Reisk. Vulgo προκίτους.

agro, dum conatur Hypa-
 tam evadere, in stationem
 Macedonum incidit, & ad
 Philippum est deductus, non-
 dum convivio dimisso; male
 videlicet a rege multandus,
 ubi irae ipsius fuisset expo-
 situs, aut Romanis ad suppli-
 cium tradendus. Verume-
 nimvero rex *Philippus*, post-
 equam hoc ei nunciatum
 est, ministros confestim, ad
 quos ea cura pertinebat, ju-
 bet *Nicandrum* ut curent,
 & ceteris rebus omnibus
 humaniter illum habere stu-

deant. Tum autem non ita
 multo post ipse de mensa
 surgit, & *Nicandrum* conve-
 nit. Et quum oratione lon-
 ga conquestus multa esset de
 publica *Aetolorum* amentia,
 qui primum Romanos, deinde
Antiochum in Graciam ad-
 duxissent; monuit, ut vel
 nunc prae^{ter}itorum obli-
 viciam suam respicerent,
 neque vellent adversis rebus
 suis invicem insultare atque
 insidiari. Haec principibus
Aetolorum ut renunciaret,
 hortatus est *Nicandrum*: ip-
 sumque

γέλειν· αὐτὸν δὲ τὸν Νικάνδρον παρακαλέσας *μνη-Α. V. 563.*
 μονεύειν τῆς εἰς αὐτὸν γεγεννημένης εὐεργεσίας, *Nicandri*
 ἐξέ- *Aetoli fa-*
 πεμπε μετὰ προπομπῆς ἱκανῆς, παραγγέλλας τοῖς^{12.}
 ἐπὶ τούτῳ τεταγμένοις, ἀσφαλῶς εἰς τὴν Ὑπάταν
 αὐτὸν ἀποκαταστήσαι. Ὁ δὲ Νικάνδρος, τελείως
 ἀνελπίστου καὶ παραδόξου Φανείσης αὐτῷ τῆς
 ἀπαντήσεως, τότε μὲν ἀνεκομίδῃ πρὸς τοὺς οἰκέτους·
 κατὰ δὲ τὸν ἐξῆς χρόνον ἀπὸ ταύτης τῆς ἐνστά-
 10 σεως εὖνους ὧν διετέλει τῇ Μακεδόνων οἰκίᾳ. Διὸ καὶ
 μετὰ ταῦτα κατὰ τοὺς Περσικοὺς καιροὺς, ἐνδε-
 μένος τῇ προσημνίῃ χάριτι, καὶ δυσχερῶς ἀντι-
 πράττων ταῖς τοῦ Περσέως ἐπιβολαῖς, εἰς ὑποψίαν
 καὶ διαβολαῖς ἐμπεσὼν, καὶ τέλος ἀνακληθεὶς εἰς
 Ῥώμην, ἐκεῖ μετήλλαξε τὸν βίον.

- 11 Κόραξ, ὄρος μεταξὺ Καλλιπόλεως καὶ Ναυ-
 πάκτου.

Ἀπεράν-

9. ἀνελπίστου *coraxi ex mente Casaub. Mendose vulgo ἀνελπίων.*

sumque deinde, monitum
ut beneficii, quod jam a se
acciperet, meminisset, cum
 idoneo comitatu dimisit;
 iussitque eos, quibus id ne-
 gotii dabat, ut Hypatam tu-
 to eum deducerent. *Nican-*
der, cui plane contra spem
 suam atque opinionem ea
 res evenisset, tum quidem
 ad suos est reverfus: infe-
 cutis vero temporibus ab hoc
 principio benevolum sem-
 per animum erga regiam do-

mum Macedonum servavit.
 Quamobrem postea, Persici
 belli tempore, obligatus eo
 quod diximus beneficio, cum
 Persci conatibus lente & in-
 vitus resisteret, suspectus de-
 latusque fuit, ac tandem Ro-
 mam accitus, ibi vitam cum
 morte commutavit.

Corax, mons inter Calli-
 polin & Naupactum. (*Ste-*
phanus Byz.)

Aperan-

Ol. 147.1.

Ἀπεραντία, πόλις Θεσσαλίας. Πολύβιος ἐκο-12
στῶ. τὸ ἔθνικόν, Ἀπεραντοί, ἐξυτώνως.

VII.

Legatio Lacedaemoniorum ad Romanos.

XII.
Respon-
sum Se-
natus.

Κατὰ τὸν καιρὸν τοῦτον συνέβη καὶ τὴν ἐκ τῆς Ῥώ-
μης πρεσβείαν, ἣν ἀπέστειλαν οἱ Λακεδαιμόνιοι, πα-
ραγενέσθαι, διεψευσμένην τῶν ἐλπίδων. Ἐπρέσβευεν
μὲν γάρ περὶ τῶν ἐμῆρων καὶ τῶν καμῶν. Ἡ δὲ
σύγκλητος περὶ μὲν τῶν καμῶν ἔφησεν ἐντολὰς
δώσεν τοῖς παρ' αὐτῶν ἀποστελλομένοις πρέσβεσι·
περὶ δὲ τῶν ἐμῆρων, ἔτι βουλευέσασθαι θέλειν. περὶ
δὲ τῶν φυγάδων τῶν ἀρχαίων θαυμάζον, ἔφησαν,
πῶς οὐ κατὰ γούσιν αὐτοὺς εἰς τὴν αἰκείαν, ἡλευθε-
ρωμένης τῆς Σπάρτης.

VIII. Le-

12. Ἀπεραντία. Ἀπεραντία scribitur apud Polyb. Legat. XXVI.
XII. 1. τῆς Ῥώμης contextit Vossius. τῆς Ῥωμαίων miti.
3. παρ' αὐτῶν. παρ' αὐτῆς edd. invidis matris. 4. ἀρχαίων
contexti. Perperam vulgo omnes Ἀρχαίων.

liæ. Polybius XX. Gentile
Aperantia, urbs Thessa- Aperanti. (Steph. Bye.)

VII.

Legatio XIV.

12. Contigit tempore eo- dit, se super ea re mittendis
dem, ut & missa a Lacedæ- a se legatis daturum manda-
moniis Romam legatio redi- ta: de obsidibus amplius vel-
ret, re infecta, cujus perfici- le se deliberare. Ad exsules
ciendæ spe illuc iverat. De vero superiorum temporum
obsidibus & de vicis age- quod spectat, mirari se dixit,
batur. At Senatus, ad vicos quod in patriam illos non re-
quidem quod adtinet, respon- ducerent, quandoquidem li-
berata jam foret Sparta.

VIII. Le-

VIII.

A.V. 563.

Legatio Philippi benigne accepta a Romanis.

Κατὰ τοὺς αὐτοὺς καιροὺς ἡ σύγκλητος ἐχρημά-
 2 ^{XIII.} ^{Studium}
 τισε τοῖς παρὰ Φιλίππου πρεσβευταῖς. Ἦκον Philippi
 γὰρ παρ' αὐτοῦ πρέσβεις, ἀπολογιζόμενοι τὴν εὐ-
 νοιαν καὶ προθυμίαν, ἣν παρέσχε τοῖς Ῥωμαίοις ὁ
 3 βασιλεὺς ἐν τῷ πρὸς Ἀντίοχον πολέμῳ. Ὡν δια-
 4 ^{Deme-}
 κούσασα, τὸν μὲν υἱὸν Δημήτριον ἀπέλυσε τῆς ἐμη-
 ρείας παραχρηῖμα, ὁμοίως δὲ καὶ τῶν Φόρων ἐπηγ-
 γέλατο παραλύσεν, διαφυλάξαντος αὐτοῦ τὴν
 4 ^{Arme-}
 πίστιν ἐν τοῖς ἐνεστώσι καιροῖς. Παραπλησίως δὲ
 καὶ τοὺς τῶν Λακεδαιμονίων ὁμήρους ἀφῆκε, πλὴν
 Ἀρμένια, τοῦ Νάβιδος υἱοῦ· τούτων δὲ μετὰ ταῦτα
 συνέβη νόσῳ μεταλλάξαι τὸν βίον.

XIII. 3. τὸν μὲν υἱὸν *correxī monente Reiskio. Vulgo τὸν μὲν*
 οὖν. *Ibid. παραλύσεν ex conjec. restituit. Vulgo παράλυσεν.*

VIII.

Legatio XV.

13. Circa idem tempus ad-
 missi sunt in senatum *legati*
regis Philippi, & a patribus
 auditi. Venerant enim ab
 eo legati, *ad declarandam*
benevolentiam & *studium*,
quo usus esset rex in bello ad-
versus Antiochum. Quibus
 auditis, senatus *Demetrio*
 quidem necessitatem extem-
 plo remisit manendi Romæ
 pro obside; sed & tributum
 quoque pariter se remissu-
 rum promisit, si in bello jam
 instanti fidem rex constanter
 servaret. Similiter & La-
 cedæmoniorum obsides di-
 missi, excepto *Armena*, Na-
 bidis filio, qui postea e mor-
 bo diem suum ibi obiit.

THE

ΤΗΣ ΕΙΚΟΣΤΗΣ ΠΡΩΤΗΣ
ΤΩΝ ΠΟΛΥΒΙΟΥ ΊΣΤΟΡΙΩΝ
ΤΑ ΣΩΖΟΜΕΝΑ.

Ol. 147.2.

I.
BELLVM AETOLICVM.

(I.) *Res gesta post VICTORIAM NAVA-
LEM DE ANTIOCHO.*

I.
Suppli-
catio Ro-
mae.

Aetolo-
rum le-
gati.

Τοῖς Ῥωμαίοις τῆς κατὰ τὴν ναυμαχίαν νίκης
ἄρτι προσηγελημένης, πρῶτον μὲν τῷ δήμῳ
παρήγγελλαν, ἐλυνύας ἄγειν ἡμέρας ἐννέα. τοῦτο δ' ἔ-
στι σχολάζειν πανδημεῖ, καὶ θύειν τοῖς θεοῖς χα-
ριστήρια τῶν εὐτυχημάτων. Μετὰ δὲ ταῦτα τοὺς 3
παρὰ τῶν Αἰτωλῶν πρέσβεις καὶ τοὺς παρὰ τοῦ
Μανίου

Cap. I. 1. ἐλυνύας. ἐλυνύας *Casemb. inuitis mss.*

LIBRI VICESIMI PRIMI
HISTORIARVM POLYBII
RELIQUIAE.

I.
(I.) *Legatio XVI.*

Post navale praelium ut Ro- ut ab opere omnes absti-
mam victoria est renun- neant, & pro re bene gesta
ciata, primum populo edi- diis sacrificent. Deinde le-
ctum est, ut novem dies fe- gatis, qui ab Aetolis, Et qui
stos ageret. Hoc autem est, a Manio fuerant missi, datus
est

4 Μανίου προσῆγον τῇ συγκλήτῳ. γενομένων δὲ πλεόντων παρ' ἀμφοῖν λόγων, ἔδοξε τῶ συνεδρίῳ, δύο πρεσβείην γνάμας τοῖς Αἰτωλοῖς, ἢ δίδοναι τὴν ἐπιτροπὴν περὶ πάντων τῶν κατ' αὐτοὺς, ἢ χίλια τάλαντα παραχεῖν δούσαι, καὶ τὸν αὐτὸν ἔχθρὸν καὶ φίλον ἱομίζεν Ῥωμαίοις. Τῶν δ' Αἰτωλῶν ἀξιούντων, διασαφῆσαι ῥητῶς, ἐπὶ τίσι δὲ δίδοναι τὴν ἐπιτροπὴν, οὐ προσδέχεται τὴν διαστολὴν ἢ σύγκλητος. 6 Διὸ καὶ τούτοις γέγονε κατὰ μένος ὁ πόλεμος.

(II.) L. SCIPIO inducias concedit Aetolis.

Πολιορκουμένων τῶν Ἀμφισσιῶν ὑπὸ Μανίου τοῦ Ῥωμαίου στρατηγοῦ, κατὰ τὸν καιρὸν τούτων ὁ τῶν Ἀθηναίων δῆμος, πυνθανόμενος τὴν τε τῶν Ἀμφισσιῶν ταλαιπωρίαν, καὶ τὴν τοῦ Ποπλίου παρουσίαν, ἐξαπέστειλε πρεσβευτὰς τοὺς περὶ τὸν Ἐχέδημον, ἐντειλάμενος, ἅμα μὲν ἀσπάσασθαι τοὺς περὶ τὸν Λεύκιον

II.
L. & P.
Scipio
adveni-
unt in
Graciam.

est senatus. Posteaquam multa utrimque fuissent dicta, visum PATRIBVS, duas condiciones Aetolis ferre: vel senatui liberum arbitrium de se & rebus suis omnibus permitterent: vel mille talenta confestim darent, eosdemque amicos & inimicos cum

Romanis haberent. Postulantibus AETOLIS, ut diserte senatus exponeret, quarum rerum in se arbitrium permittere eos Romanis oporteret: non admiscere patres ejusmodi distinctionem. Itaque infecta pace sunt dimissi.

(II.) Legatio XVII.

2. Quo tempore oppidum Amphissensium a Manio Acilio obsidione premebatur, populus Atheniensis, cognitis eorum miseriis & Publii Polybii Hist. T. IV.

Scipionis adventu, legationem, cujus princeps erat Echodemus, proficisci iussit, mandavitque ei, ut Lucium ac Publium Cornelios fratres salu-

K

salu-

Ol. 147.2. Λεύκιον καὶ Πόπλιον, ἅμα δὲ καταπειράζεν τῆς
 πρὸς Αἰτωλοὺς διαλύσεως. Ὡν παραγενομένων, 3
 ἀσμένως ὑποδεξάμενος ὁ Πόπλιος ἐφιλανθρώπει
 τοὺς ἄνδρας, θεωρῶν, ὅτι παρίζονται χρεῖαν αὐτῷ
 πρὸς τὰς προκειμένας ἐπιβολάς. Ὁ γὰρ περὶ 4
 μένος αὐτῆς ἐβούλετο θίξαι μὲν καλῶς τὰ κατὰ
 τοὺς Αἰτωλοὺς· εἰ δὲ μὴ συνυπακούοιεν, πάντως
 διεκλήφει, παραλιπὼν ταῦτα διαβαίνειν εἰς τὴν
 Ἀσίαν· σαφῶς γινώσκων, διότι τὸ τέλος ἐστὶ τοῦ
 πολέμου καὶ τῆς ἔλης ἐπιβολῆς οὐκ ἐν τῷ χειρῶ-
 σαθαι τὸ τῶν Αἰτωλῶν ἔθνος, ἀλλ' ἐν τῷ νικήσαν-
 τας τὸν Ἀντίοχον κρατῆσαι τῆς Ἀσίας. Διόπερ 6
 ἅμα τῷ μηδῆναι τοὺς Ἀθηναίους ὑπὲρ τῆς διαλύ-
 σεως, ἐτοίμως προσδεξάμενος τοὺς λόγους, ἐκέλευσε
 παραπλησίως πειράζεν αὐτοὺς καὶ τῶν Αἰτωλῶν.
 Οἱ δὲ περὶ τὸν Ἐχέδημον, προδιαπεμφάμενοι, καὶ 7
 μετὰ ταῦτα παρευθύντες εἰς τὴν Ὑπάταν αὐτοῖ,
 διελέ-

II. 3. ὑποδεξάμενος dedit Bon. Vulgo ἀποδεξ.

salutaret, simul exploraret, si qua ratione pax genti Aetolorum conciliari posset. Publius, eorum adventum sibi gratum esse testatus, comiter & humane cum iis agebat, quod cerneret, ad proposita exsequenda & ea consilia, quae animo tunc versabat, utilem operam ipforum futuram. Erat enim Publii consilium, componere res Aetolorum: aut, si morem gerere illi nollent, omnino eos in praesentia missos facere constituerat,

& in Asiam trajicere. Probe namque intelligebat, nequaquam in eo belli exitum & omnium, quae moliebantur, gentem sub jugum Romani mitterent; sed in eo potius, ut victo Antiocho Asiam obtinerent. Itaque simulac pacificationis mentio injecta fuit ab Atheniensibus, lubente animo audita eorum oratione, ut Aetolorum pariter voluntatis periculum facerent, monuit. Legati igitur Atheniensium, praemissis prius

διελέγοντο περὶ τῆς διαλύσεως τοῖς ἀρχουσι τῶν Αἰτωλῶν. Ἐτοίμως δὲ καὶ κείνων συνυπακούοντων, κατεστάθησαν οἱ συμμίζοντες τοῖς Ῥωμαίοις. οἱ καὶ παραγενόμενοι πρὸς τοὺς περὶ τὸν Πόπλιον, καταλαβόντες αὐτοὺς στρατοπεδεύοντας ἐν ἕ' σταδίοις ἀπὸ τῆς Ἀμφίσσης, πολλοὺς διέτιθεντο λόγους, ἀναμνησκόντες τῶν γεγονότων σφίσιν Φιλαιθρῶ-
 10 πων πρὸς Ῥωμαίους. Ἔτι δὲ πρότερον καὶ Φιλαιθρῶπότερον ἐμιλήσαντες τοῦ Ποπλίου, καὶ προφερομένου τὰς τε κατὰ τὴν Ἰβηρίαν καὶ τὴν Λιβύην πράξεις, καὶ διασαφούντος, τίνα τρόπον κέχρηται τοῖς κατ' ἐκείνους τοὺς τόπους αὐτῶ πιστεῦσαι, καὶ τέλος εἰσμένου δεῖν ἐγχειρίζειν σφᾶς αὐτῶ καὶ
 11 πιστεῦσαι· τὰς μὲν ἀρχαῖς ἅπαντες οἱ παρόντες εὐλπίδες ἐγενήθησαν, ὡς αὐτίκα μάλα τελεσιουργη-
 12 τηθησομένης τῆς διαλύσεως. Ἐπεὶ δὲ, πυθομένων τῶν Αἰτωλῶν, ἐπὶ τίσι δεῖ ποιῆσθαι τὴν εἰρήνην,

K 2

ὁ Λεύ-

10. πρότερον non opus videtur in πρότερον mutare, ut voluit Gronov. Ibid. σφᾶς αὐτῶ ex Bau. Vulgo σφᾶς αὐτοὺς.

prius nonnullis, deinde ipsi Hypatam profecti, cum principibus Aetolorum de pace verba fecerunt. Qui quum & ipsi extemplo consilium amplecterentur; delecti sunt, qui cum Romanis agerent. Hi ut ad Publium venerunt, octo ferme passuum millia ab Amphissa castra habentem, multa differuerunt, quibus suorum in populum Romanum meritorum memoriam renovabant. Ad quos quum Publius prius, & qui-

dem perhumaniter, differuisset, resque a se gestas in Hispania pariter & Africa commemorans, exposuisset eis, quomodo cum his egisset, qui istis in locis suae fidei se permisissent, & tandem æquum censeret, ut ipsi quoque dederent sese, & fidei suae se permitterent; initio quidem magna in spe fuere, qui aderant, pacis mox perficiendae. Mox vero, ubi sciscitantibus AETOLIS, quibus legibus pax esset con-

ventura,

Ol. 147. 2.
Aetolor.
legatio
irrita.

ὁ Λεύκιος διεσάφησεν, διότι, δοῖν προκειμένων αὐ-
τοῖς, αἵρεσις ὑπάρχει· δοῖν γὰρ ἢ τὴν ἐπιτροπὴν¹³
διδόναι περὶ πάντων τῶν κατ' αὐτοὺς, ἢ χίλια τά-
λαντα παρὰ χρεῖμα, καὶ τὸν αὐτὸν ἰχθρὸν αἰρεῖσθαι
καὶ φίλον Ῥωμαίοις· ἐδυσχερῆστησαν μὲν εἰ παρὲν¹⁴
τῶν Αἰτωλῶν, ὥς ἐνὶ μάλιστα, διὰ τὸ μὴ γίγνε-
σθαι τὴν ἀπόφασιν ἀκόλουθον τῇ προγενομένῃ λα-
λιᾷ, πλὴν ἐπαινοῖσιν ἔφασαν ὑπὲρ τῶν ἐπιτατλι-
μένων τοῖς Αἰτωλοῖς.

III.
Delibe-
rant Ae-
toli cum
legatis A-
theniens.

Οὗτοι μὲν οὖν ἐπαιήσαν βουλευσόμενοι περὶ
τῶν προεξημένων. Οἱ δὲ περὶ τὸν Ἐχέδημον, συμ-
μίζαντες τοῖς Ἀποκλήταις, ἐβουλευόντο περὶ τῶν
προεξημένων. Ἦν δὲ τῶν ἐπιτατλιμένων τὸ μὲν αὐδύ-³
νατον διὰ τὸ πλῆθος τῶν χρημάτων· τὸ δὲ φοβε-
ρὸν, διὰ τὸ πρότερον αὐτοὺς ἀπατηθῆναι, κατ' ἐν
καιρὸν ἐπανεύσαντες ὑπὲρ τῆς ἐπιτροπῆς παρὰ μι-
κρὸν εἰς τὴν ἄλυσιν ἐπέπεσον. Διόπερ ἀπορροόμενοι⁴
καὶ

13. δοῖν γὰρ. Placuit consēntino Gronovii. Vulgo δαὶ γὰρ.

III. 3. τὴν ἄλυσιν correxit Vossius. τὴν διάλυσιν erat in mssis.

ventura, dixit L. SCIPIO,
duarum conditionum alteram
eis esse eligendam: nam aut
arbitrium de se suisque rebus
omnibus Romanis permitte-
rent; aut mille talentum con-
fessim darent, eosdemque ami-
cos & inimicos, quos Roma-
ni, haberent: indignari quam
maxime qui aderant Aetoli,
quod sermoni ante habito
non responderet hæc sen-
tentia; verumtamen relatu-
ros se ad concilium Aetolo-
rum, quæ imperata essent,
dixerunt.

3. Ita isti ad consultan-
dum de iis, quæ fuerant
proposita, sunt reversi. Si-
mulque Echedemus ceteri-
que Atheniensium legati
Apocletos adierunt, de eis-
dem rebus cum illis delibe-
raturi. Erat autem condi-
tionum, quæ exigebantur,
altera ejusmodi, ut præstari
non posset, propter ingen-
tem vim imperatae pecuniæ:
altera terrebat Aetolos, quia
jam semel, cum se suæque
fidei Romanorum permisif-
sent, formula decepti, pene
in

καὶ δυσχεροῦνται περὶ ταῦτα, πάλιν ἐξέπεμπον A.V. 564.
Delibe-
rant Ae-
toli.
τοὺς αὐτοὺς, δεησόμενους, ἢ χρημάτων ἀφελῆν, ἢ ἀ-
δύνωνται τελεῖν, ἢ τῆς ἐπιτροπῆς ἐκτὸς ποιῆσαι τοὺς
πολιτικούς ἀνδρας καὶ τὰς γυναῖκας. οἱ καὶ συμ-
μίζαντες τοῖς περὶ τὸν Πόπλιον, διεσάφουν τὰ δε-
δοσμένα. Τοῦ δὲ Λευκίου φήσαντος, ἐπὶ τούτοις
ἔχεν παρὰ τῆς συγκλήτου τὴν ἐξουσίαν, ἐφ' οἷς
τάρτίως ἔπεν· οὗτοι μὲν αὖθις ἐπανῆλθον. Οἱ δὲ
περὶ τὸν Ἐχέδημον ἐπακολουθήσαντες εἰς τὴν Ὑπά-
ταν, συνεβούλευσαν τοῖς Αἰτωλοῖς, ἐπεὶ τὰ τῆς
διαλύσεως ἐμποδίζετο κατὰ τὸ παρὸν, ἀνοχὰς
αἰτησάμενους, καὶ τῶν ἐνεστώτων κακῶν ὑπέρθεσιν
ποιησάμενους, πρὸς τὴν σύγκλητον·
καὶ μὲν ἐπιτιγχάνωσι περὶ τῶν ἀξιουμένων· εἰ δὲ
9 μῆ, τοῖς καιροῖς ἐφειδρῆεν. Χείρω μὲν γὰρ ἀδύνα-
τον γενέσθαι τῶν ὑποκειμένων τὰ περὶ σφῶς, βελτίω
10 γε μὴν οὐκ ἀδύνατον διὰ πολλὰς αἰτίας. Φανέντων

K 3

δδ

in vincula fuerant conjecti. Tantis igitur difficultatibus circumventi, & consilii inopia laborantes, eosdem legatos mittunt, oraturos, ut aut de summa pecuniae aliquid demerent, aut deditio- nem extra civium & mulie- rum corpora fieri juberent. Publium hi conveniunt, & quod decretum ab Aetolis fuerat, ei aperiant. Respon- det LVCIVS, traditam sibi esse pacis faciendae potesta- tem iis dumtaxat conditioni- bus, quas paullo ante expo- snisset. Ita domum isti redie- runt. Tum ECHEDERMVS

& ceteri Atheniensium legati, Hypatam rursus eos secuti, auctores Aetolis fuerunt, quandoquidem, ne pax conveniret, impedimenta adhuc obficerentur, inducias posce- rent, & dilatione impetrata praesentium malorum, lega- tos ad senatum mitterent. Fortasse enim, quae peterent, consecuturos: sin minus, tem- porum opportunitates esse cap- tandas. Eo siquidem statu ipsorum esse fortunatas, qui deterior fieri nequeat; levare autem per multas causas possit. Amplexi sunt hoc le- gatorum Atheniensium con- silium

Ol. 147.2. δὲ καλῶς λέγειν τῶν περὶ τὸν Ἐχέδημον, ἔδοξε
 Inducias im-
 petrant a
 Scipioni-
 bus. πρεσβεύειν τοῖς Αἰτωλοῖς ὑπὲρ τῶν ἀνοχῶν. Ἀφί-11
 κόμειν δὲ πρὸς τὸν Λεύκιον, ἐδέοντο συγχωρηθῆναι
 σφίσι κατὰ τὸ παρὲν ἑξαμήνου ἀνοχὰς, ἵνα πρεσ-
 βεύσωσι πρὸς τὴν σύγκλητον. Ὁ δὲ Πόπλιος, πά-12
 λαί πρὸς τὰς κατὰ τὴν Ἀσίαν πράξεις παρωρη-
 μένος, ταχέως ἔπεισε τὸν ἀδελφόν, ὑπακούσαι τοῖς
 M? Aci-
 lius de
 provincia
 decedit. ἀξιουμένοις. Γραφεσῶν δὲ τῶν ἐμολογιῶν, ὁ μὲν 13
 Μάινιος, λύσας τὴν πολιερκίαν, καὶ παραδούς ἅπαν
 τὸ στράτευμα, καὶ τὰς χορηγίας τοῖς περὶ τὸν
 Λεύκιον, εὐθέως ἀπηλλάχτετο μετὰ τῶν χιλιάρχων
 εἰς τὴν Ῥώμην.

II.

BELLVM ROMANORVM CVM ANTIOCHO.

(I.) PHOCAEENSIVM *Falliones, divisa inter Romanos & Antiochum.*

IV. Oἱ δὲ Φωκαεῖς, τὰ μὲν ὑπὸ τῶν ἀπολειφθέντων
 Romanum præ-
 fidium Phocæ. Ῥωμαίων ἐν ταῖς ναυσὶν ἐπισταθμεύμενοι, τὰ δὲ
 ταῖς ἐπιταγαῖς δυσχερῶς φέροντες, ἐστασίαζον.

filium Aetoli, & legatos ad
 petendas inducias miserunt.
 Ad Lucium ut ventum est,
sex mensium inducias in præ-
sentia sibi dari poposcerunt,
ut ad senatum legatos interim
mitterent. Tum vero Publius,
 qui ad res in Asia gerendas
 totus dudum ferebatur, faci-

le persuasit Lucio fratri, ut
 Aetolorum petitioni adue-
 ret. Postquam conventio est
 perscripta, Manius Acilius,
 soluta obsidione Amphissæ,
 traditoque Consuli universo
 exercitu & belli apparatibus,
 protinus cum tribunis mili-
 tum provincia decessit.

II.

(I.) *Suidas in Ἐπειρωτῶν. Deinde Legatio XVIII.*

4. *Phocænses,* partim hos-
 pitiis Romanorum cum na-
 vibus relictorum incommo-
 dati, partim ægre ferentes
 tributa imperata, in *fallio-*
nes scindebantur.

Per

2 Κατὰ πούς αὐτοὺς χρόνους οἱ τῶν Φωκαίων Legatio Phocaen-
sum ad Seleu-
cum, An-
tiochi fil.
 ἄρχοντες, δεδιότες τάς τε τῶν πολλῶν ἐρμᾶς διὰ
 τὴν σιτοδείαν καὶ τὴν τῶν Ἀντιοχιστῶν Φιλοτιμίαν,
 ἐξέπεμψαν πρεσβευτὰς πρὸς Σέλευκον, ὅντα πρὸς
 3 τοῖς ἔργοις τῆς χώρας αὐτῶν· ἀξιούντες, μὴ πελά-
 ζεν τῆς πόλεως, ὅτι πρέκειτάι σφισι τὴν ἡσυχίαν
 ἄγειν καὶ καρπαδοκεῖν τὴν τῶν ὅλων κρίσιν, μετὰ δὲ
 4 ταῦτα πεθαρχεῖν τοῖς ἐρημίνοις. ἦσαν δὲ τῶν
 πρεσβευτῶν ἴδιοι μὲν τοῦ Σελεύκου καὶ ταύτης τῆς
 ὑποθέσεως Ἀρίσταρχος καὶ Κάσανδρος καὶ Ῥόδων·
 ἐναντίοι δὲ καὶ πρὸς Ῥωμαίους ἀπονευκότες, Ἥγιας
 5 καὶ Γελίας. Ὡν συμμιζάντων, ὁ Σέλευκος εὐθέως Seleu-
 τούς μὲν περὶ τὸν Ἀρίσταρχον ἀνὰ χεῖρας ἔχε, cum Pho-
cam po-
tit.
 6 τοὺς δὲ περὶ τὸν Ἥγιαν παρῆρα. πυθόμενος δὲ
 τὴν ἐρμὴν τῶν πολλῶν, καὶ τὴν σπάνιν τοῦ σίτου,
 K 4 παρῆς

IV. 4. καὶ Ῥόδων ex *Vifini* conjectura est. ἡρόδων aut ἡρότων dant
 mssii.

✱ ✱ ✱
 Per id tempus Phocaen-
 sium magistratus, quum su-
 spectas multitudinis volun-
 tates haberent propter gra-
 vem frumenti inopiam, &
 quorundam studia qui ad
Antiochum plebem trahe-
 bant, *legationem ad Seleu-
cum*, qui non longe aberat
 ab eorum finibus, miserunt:
 rogantes, ne urbi suae adpro-
 pinquaret: sibi enim propo-
 situm esse, quiescere atque ex-
 spectare quem exitum bellum

*universum nancisceretur, tum
 deinde imperata facere.* E le-
 gatis scētam Seleuci seque-
 bantur & factionis ejus erant
 Aristarchus, Casander, Rho-
 don: contrarii his & Roma-
 nae partis erant Hegias &
 Gelias. Ad *Seleucum* ut
 ventum; extemplo ille cum
 Aristarcho & ceteris ejus-
 dem partis familiariter ver-
 sari, Hegiam & qui cum eo
 sentiebant aspernari: dein,
 cognita inclinatione animo-
 rum vulgi, & frumenti in-
 opia,

Ol. 147.2. παρεῖς τὸν χρηματισμὸν καὶ τὴν ἔντευξιν τῶν πα-
ραγεγονότων, προῆγεν πρὸς τὴν πόλιν.

(II.) PAUSISTRATO praefecto classis Rhodiae
succedit PAMPHILIDAS.

V.
Trullae
igniferae
Pausistra-
ti.

Πυρφόρες, ᾧ ἐχρήσατο Πausίστρατος ὁ τῶν
Ῥωδίων ναύαρχος, ἦν κημὲς· ἐξ ἑκατέρου δὲ τῶν
μέρους τῆς πλώρης ἄγκυραν δύο παρέκκεντο παρὰ
τὴν ἐντὸς ἐπιφάνειαν τῶν τοίχων, εἰς αἷς ἐνημέ-
ζοντο κοντοὶ προτεινάντες τοῖς κέρασιν εἰς θάλασ-
σαν. ἐπὶ δὲ τὸ τούτων ἄκρον ὁ κημὸς ἀλύσει σιδηρεῖ 3
προσθήτητο, πλήρης πυρός. ὥστε παρὰ τὰς ἐμβο- 4
λαῖς καὶ παρεμβολαῖς εἰς μὲν τὴν πολεμίαν ναῦν
ἐπαράτλειθαί πῦρ, ἀπὸ δὲ τῆς οἰκείας πολὺν ἀφε-
στάναι τόπον διὰ τὴν ἔγκλισιν.

Pamphi-

V. 1. Pausistratos cornici. Vulgo Pausistr. apud Suidam; ὁ
Πausίστρ. in Exc. Valef. 2. τοῖς κέρασιν ex conjec. nostra.
Vulgo τοῖς κύμασιν. 4. De vocab. παρεμβολαῖς non satis liquet.
Ibid. ἐπαράτλειθα ex conjec. script. Vulgo ἐπαράτλειθα. To-
tum autem hoc Fragmentum, cujus auctorem non laudavit Sui-
das, nonnisi ex conjectura ad Polybium auctorem cum Valefio
reulimus.

opia, nullo dato responso qui venerant, urbem versus
aut habito colloquio cum iis, duxit.

(II.) Suidas in Πυρφόρος. Deinde Excerpt. Valefian.

5. *Machina ignifera*, qua
usus est Pausistratus, prae-
fectus classis Rhodiorum,
erat trulla. Ab utraque au-
tem prae parte ancorae duae
in interiori parietum navis
superficie juxta se invicem
positae erant; quibus aptati
erant conti ita, ut eorum
extremities multum promi-

nerent in mare. Ex conto-
rum fastigio trulla, multum
conceptum ignem gerens, ca-
tena ferrea dependebat. Ita-
que, quotiescumque aut in
adversos aut ex transverso
siebat impetus, in hostilem
quidem navem incutiebatur
ignis, a propria autem nave
longe aberat propter incli-
nationem.

Pamphi-

5 Παμφιλίδας, ὁ τῶν Ῥοδίων ναύαρχος, ἐδόκει Ex even-
 πρὸς πάντας τοὺς καιροὺς εὐαρεστώτερος εἶναι τοῦ ex ratio-
 Πausιστρατοῦ, διὰ τὸ βαδύτερος τῇ φύσει καὶ ne, judi-
 στασιμώτερος μᾶλλον ἢ τεληρέτερος ὑπάρχειν. mines.
 6 Ἀγαθὸν γὰρ εἰ πολλοὶ τῶν ἀνθρώπων, οὐκ ἐκ τῶν
 κατὰ λόγον, ἀλλ' ἐκ τῶν συμβαινόντων, ποιῶσιν
 τὰς διαλήψεις. Ἄρτι γὰρ δι' αὐτὸ τοῦτο προκε-
 χειρισμένοι τὸν Πausιστρατον, διὰ τὸ πρᾶξιν ἔχεν
 τινὰ καὶ τόλμαν, παραχρῆμα μετέπιπτον εἰς τὰν-
 ἀντία ταῖς γνώμας διὰ τὴν περιπέτειαν.

(III.) SCIPIONES cum exercitu petunt
 Hellepontum.

Κατὰ τὸν καιρὸν τοῦτον εἰς τὴν Σάμον προσέ- VI.
 πετε γράμματα τοῖς περὶ τὸν Λεύκιον καὶ τὸν Εὐ- L. Aemi-
 μὴν παρὰ τε Λευκίου, τοῦ τὴν ὑπάτον ἀρχὴν ἔχον- lius, præf.
 ατος, καὶ παρὰ Ποπλίου Σκιπίωνος· δηλοῦντα τὰς classis.

K 5

πρὸς

✱ ✱ ✱
 Pamphilidas, classis præ-
 fectus Rhodiorum, ad omnia
 temporum momenta aptior
 Pausistrato videbatur: quip-
 pe sagaciori ingenio & ma-
 jori constantia, quam auda-
 cia, præditus erat. Plerique
 enim homines non ex con-

filio ac ratione, sed ex even-
 tu, judicare solent. Nam &
 hi, quum Pausistratum ob id
 ipsum nuper elegissent, quod
 ad agendum audendumque
 strenuus esset, protinus in
 contrariam sententiam versi
 sunt omnes propter illam
 calamitatem.

(III.) Legatio XIX.

✱ ✱ ✱
 6. Sub idem tempus ad-
 venere Samum literæ Lucio
 [Aemilio Regillo] & Eumeni,

a L. Scipione Cos. & P. Sci-
 pione: quibus literis de pa-
 llis induciis cum Aetolorum
 gente,

OL. 147.2. πρὸς τοὺς Αἰτωλοὺς γεγενημένης συνθήκας ὑπὲρ τῶν ἀνδρῶν, καὶ τὴν ἐπὶ τὸν Ἑλλήσποντον πορείαν τῶν περὶ τῶν στρατοπέδων. Ὀμοίως δὲ καὶ τοῖς 3 περὶ τὸν Ἀντίοχον καὶ Σέλευκον ταῦτα διεσαφείτο παρὰ τῶν Αἰτωλῶν.

(IV.) EUMENI advenit auxilium ab ACHAEIS
adversus Antiochum.

VII.
Diophanes, dux
auxiliorum
Achaicorum.

Κατὰ τὴν Ἑλλάδα, πρεσβείας παραγενομένης εἰς Ἀχαιᾶν παρ' Εὐμένους τοῦ βασιλέως ὑπὲρ συμμαχίας· ἀθροισθέντες εἰς ἐκκλησίαν εἰ πολλοὶ τῶν 2 Ἀχαιῶν, τὴν τε συμμαχίαν ἐπεκύρωσαν, καὶ νεανίσκους ἐξαπείστηλαν, πεζοὺς μὲν χιλίους, ἵππεῖς δὲ 6'. ὧν ἦγετο Διοφάνης ὁ Μεγαλοπολίτης.

Διοφάνης, ὁ Μεγαλοπολίτης, μεγάλην ἔξιν ἔ-3
χεν ἐν τοῖς πολεμικοῖς, διὰ τὸ, πολυχρονίου γε-
νότος τοῦ πρὸς Νάβιν πολέμου τοῖς Μεγαλοπολίταις
ἀστυ-

gente, & de professione ter- bant. Antiocho similiter &
restrium copiarum versus Seleuco eadem ab Aetolis
Hellepontum, certiores fie- sunt nunciata.

(IV.) Legatio XX. Deinde Excerptum Valestan.

7. In Graecia, quum ad- copias ducebat Diophanes
venisset legatio ad Achaos Megalopolitanus.
ab Eumene societatis jun-
gendae causa; multitudo
Achaeorum, in concilio con-
gregata, societatem firma-
vit. & juvenum manum sup-
petias ei misit, pedites mille,
cum equitibus centum; quas
Diophanes Megalopolita-
nus magno usu rei militaris
erat instructus. Bello enim
adversus Nabidem tyran-
num, diuturno & Megalo-
politani finitimo, sub Phi-
loper-

ἀστυγέματος, πάντα συνεχῶς τὸν χρόνον ὑπὸ τὸν A.V. 564.
 Φιλοποιμένα τεταγμένοι, τριβὴν ἐσχηκέναι τῶν
 4 κατὰ πόλεμον ἔργων ἀληθινῇ. Χωρὶς τε τούτων,
 κατὰ τὴν ἐπιφάνειαν καὶ κατὰ τὴν σωματικὴν
 χρείαν ἦν ὁ πρειαρημένος ἀνὴρ δυνατὸς καὶ κατα-
 πληκτικός. Τὸ δὲ κυριώτατον, πρὸς πόλεμον ὑπῆρ-
 χεν ἀνὴρ ἀγαθός, καὶ τοῖς ὅπλοις ἐχρῆτο διαφε-
 ρόντως.

(V.) EUMENES dissuadet Romanis pacem
 cum ANTIOCHO.

Ἀντίοχος ὁ βασιλεὺς, εἰς τὸν Πέργαμον ἐμβα- VIII.
 λὼν, πυθόμενος δὲ τὴν παρουσίαν Εὐμένους τοῦ βα- Antio-
 σιλέως, καὶ θεωρῶν οὐ μόνον τὰς ναυτικάς, ἀλλὰ chus de
 καὶ τὰς πεζικάς δυνάμεις ἐπ' αὐτὸν παραγγιγνομέ- pace agit.
 νας, ἐβουλεύετο λόγους ποιῆσαι περὶ διαλύσεως
 ἐμῷ πρὸς τε Ῥωμαίους καὶ τὸν Εὐμένη καὶ τοὺς
 2 Ῥοδίους. Ἐξάρας οὖν ἅπαντι τῷ στρατεύματι,
 παρῆν

VIII. 1. τὸν Πέργ. ἀδίδει ex Bas. Vulgo τὴν Πέργαμον. τὴν
 Περغامονήν matim.

loptæmenis disciplina adfi- ris conspicuus erat ac for-
 due militans, veram ac fe- midabilis: quodque est præ-
 riam rerum bellicarum peri- cipuum, strenuus bellator,
 tiam collegerat. Præterea & tractandorum armorum
 ipsa specie ac robore corpo- inprimis peritus.

(V.) Legatio XXI.

8. Fecerat rex Antiochus restres adversus ipsum con-
 in agrum Pergamenum im- venisse; de pace simul cum
 pressionem: deinde vero au- Romanis atque Eumene &
 dito Eumenem regem adesse; Rhodiis agendum sibi statuit.
 cognito etiam, non navales Igitur, motis castris, cum
 solum copias, verum & ter- omnibus copiis ad Elæam
 accedit:

ΘΙ. 147.2. παρὴν πρὸς τὴν Ἑλαίαν· καὶ λαβὼν λίθον τινὰ κατάντικρυ τῆς πόλεως, τὸ μὲν περὶκτὸν ἐπὶ τούτῳ κατέστησε, τοὺς δ' ἰππεὺς παρ' αὐτὴν τὴν πόλιν παρενέβαλε, πλείους ὄντας ἑξακισχιλίων. αὐτὸς δὲ μετὰ τούτων γενόμενος, διεπέμπετο πρὸς τοὺς περὶ τὸν Λεύκιον εἰς τὴν πόλιν ὑπὲρ διαλύσεως.

Aemilius
confultat
cum fo-
cuis. Ὁ δὲ στρατηγὸς ὁ τῶν Ῥωμαίων, συναγαγὼν τοὺς τε Ῥοδίους καὶ τὸν Εὐμένη, ἤξιον λέγειν περὶ τῶν ἐνεσταίων τὸ φαινόμενον. Οἱ μὲν αὖν περὶ τὸν Εὐ-
6

δημον καὶ Παμφιλίδαν οὐκ ἀλλότριαι τῆς διαλύσεως ἦσαν· ὁ δὲ βασιλεὺς, αὐτ' εὐσχήμονα τὴν διάλυσιν,

Eumeneis
oratio. αὐτὲ δυνατὴν ἔφησε κατὰ τὸ παρὲν ἔσθαι. Εὐσχή-
7

μονα γάρ, ἔφη, πῶς εἶόν τε γίγνεσθαι τὴν ἔκβασιν, εἰάν τερχήρεις ὄντες ποιῶμεθα τὰς διαλύσεις; Καίη μὴν αὐδὲ δυνατὴν ἔφησε κατὰ τὸ παρὲν. πᾶς γάρ ἐνδεχεται, μὴ προσδεξαμένους ὑπάτεον, ἄνευ τῆς ἐκείνου γνώμης βεβαιῶσαι τὰς ὁμολογηθείσας συ-
8
θήκας;

3. διαλύσεως. διαλύσεων h. l. Bar. 6. ἔκβασιν τεταυρῶν ex mssis.
Vulgo σύμβασιν ex Virgini ingenuo.

accedit: & tumultu quodam adversus urbem occupato, peditum omnes copias ibi constituit, equitatum autem (supra sex millia equitum erant) in campis sub ipsa urbis moenia ordinatum locat. Inter hos ipse quom esset, in urbem ad Lucium [Aemilium] misitavit, qui de pace agerent. Romanus imperator, in unum convocat is Rhodiis atque Eumene, sententias eorum de prae-
fenti negotio exquiri. Eu-

demus igitur & Pamphilidas non aspernari pacem: at εν μενες, neque honestum esse, ait, de pace agi, nec finem rei hoc tempore posse imponi. Qui enim, inquit, honestus potest esse belli exitus, si moenibus inclusi pacem fecerimus? Sed ne ratio quidem ulla est, ait, ejus conficienda. Quo enim pacto, si consulem non expectaverimus, absque illius auctoritate foedus, si quod convenit, firmare poterimus? Ad
hac,

8 Θήκας; Χαίρεις τε τούτων, εἰάν ἔλως γένηταί τι ση-
 μέων ἐμολογίας πρὸς τὸν Ἀντίοχον, οὔτε τὰς ναυ-
 τικὰς δυνάμεις δυνατόν ἐπανελθεῖν δῆπουθεν εἰς
 τὴν ἰδίαν, οὔτε τὰς πεζικὰς, εἰάν μὴ πρότερον ὅ τε
 δῆμος ἢ τε σύγκλητος ἐπικυρώσῃ τὰ δοχθέντα.
 9 λείπεται δὲ, καρταδοκούντας τὴν ἐκείνων ἀπόφασιν
 παραχειμάζειν ἐνθάδε, καὶ πράττειν μὲν μηδὲν, ἐκ-
 δαπαιᾶν δὲ τὰς τῶν ἰδίων συμμάχων χορηγίας καὶ
 10 παρασκευάς· ἔπειτ', ἂν μὴ * παρῇ τῇ συγκλήτῳ
 διαλύεσθαι, καινοποιεῖν πάλιν ἀπ' ἀρχῆς τὸν πόλε-
 μον, παρέντας τοὺς ἐνεστῶτας καιροὺς, ἐν οἷς δυ-
 νάμεθα, θεῶν βουλομένων, πέρας ἐπιθῆναι τοῖς
 11 ὅλοις. Ὁ μὲν οὖν Εὐμένης ταῦτα εἶπεν· ὁ δὲ Λεύ-
 κιος, ἀποδεξάμενος τὴν συμβουλίαν, ἀπεκρίθη τοῖς
 περὶ

10. ἴπαι', corvexi flagitante sententia: sic id Livius deinde. ἐπαὶ δ' Ἰπῆται, περὶ αὐτοῦ ex suo cod. In Bav. est ἐπαὶ τῶν, quod ex ἴπαι' ἢ vel ἐάν utique corruptum videtur. Tum retinui asteriscum a Casaub. adpositum. Neque ibi mihi insunt σφίσι, percaumode quidem, ut sequeretur τῇ συγκλήτῳ. Suspiciam licet intercidisse nonnihil, ut scripserit Polybius, ἂν μὴ σφίσι δοκῇ, ἢ μὴ παρῇ τῇ συγκλ. si illis non placuerit, aut non licuerit senatui. παρῇ in παρὰ τῇ mutatum voluit Gron. Ibid. Quatuor verba παρέντας τοὺς ἐνεστ. καιροὺς, quae aberant caigo, dedit Bav.

haec, si vel maxime spes ostendatur concordiae cum Antiocho ineunda; scilicet neque navales idcirco copias, neque pedestres, prius reducere in patriam licebit, quam & populus & Senatus, quae nobis fuerint probata, rata esse jusserint: sed restabit, ut, dum expectabitur eorum jussio, hiberna his in locis copiae agant, ac rerum quidem gerant nihil, ceterum commea-

tibus praebendis & ceteris rebus necessariis proprios socios exhauriant. Deinde, si pax senatui non fuerit probata, instaurandum novum de integro bellum tunc erit, postquam elapsa nobis e manibus fuerit horum temporum opportunitas, qua, volentibus diis, summæ rerum finem possumus imponere. Haec tum suavit Eumenes, Cujus consilio utens Lucius, Antio-

Ol. 147.2. περί τὸν Ἀντίοχον, ὅτι πρὸ τοῦ τὸν αὐθύπατον
 Rejicitur pax. ἐλθεῖν, οὐκ ἐνδέχεται γενέσθαι τὰς διαλύσεις. Ὡν¹²
 ἀκούσαντες οἱ περί τὸν Ἀντίοχον, παραυτίκα μὲν
 ἐδύον τὴν τῶν Ἐλαϊτῶν χώραν· ἐξῆς δὲ ταύταις¹³
 Σέλευκος μὲν ἐπὶ ταύτων ἔμεινε τῶν τόπων, Ἀντί-
 χος δὲ, κατὰ τὸ συνεχὲς ἐπιπερευόμενος, ἐνέβαλεν
 εἰς τὸ Θήβης καλούμενον πεδίον· καὶ παραβεβλη-¹⁴
 κὼς εἰς χώραν εὐδαίμονα καὶ γίμουσαν ἀγαθῶν,
 ἐπλήρου τὴν στρατιὰν παντοδαπῆς λέιας.

(VI.) PRUSIAS, rex Bithynia, partes amplecti-
 tur Romanorum.

IX.
 Prusiam
 sollicitat
 Antio-
 chus.

Ἀντίοχος ὁ βασιλεὺς, παραγενόμενος εἰς τὰς
 Σάρδεας ἀπὸ τῆς προβήθεισης στρατείας, διεπέμ-
 पेτο συνεχῶς πρὸς Περυσίαν, παρακαλῶν αὐτὸν
 εἰς τὴν σφετέραν συμμαχίαν. Ὁ δὲ Περυσίας κατὰ¹⁵
 μὲν

11. αὐθύπατον. Vtique ὑπατον videtur repenendum cum Reiskia.

Antiocho respondit, ante quem vocant Thebes cam-
 Proconfulis adventum pacem pum, incursionem fecit:
 fieri non posse. Eo responso quumque in agrum opulen-
 accepto, Antiochus Elzen- tum & bonorum omnium
 sium agrum extemplo vasta- ubere ac beata copia abun-
 vit: deinde, Seleuco in his dantem devenisset, omnis
 locis manente, ipse cum in- generis praeda exercitum
 festo exercitu continuis va- suum implevit.
 stationibus pergens, in eum,

(VI.) Legatio XXII.

9. Secundum expeditionem, de qua diximus, Sar-
 des venit rex Antiochus, at-
 que inde loci subinde ad
 Prusiam misit, qui eum hor-
 tarentur ad ineundam secum
 societatem. Et Prusias su-
 perioribus quidem tempori-
 bus

μὲν τοὺς ἀνώτερον χρόνους οὐκ ἀλλότριος ἦν τοῦ κοι-^{Α. V. 564.}
 νωνῆν τοῖς περὶ τὸν Ἀντίοχον· πάντῃ γὰρ ἐδεΐκε
 τοὺς Ῥωμαίους, μὴ ποιῶνται εἰς τὴν Ἀσίαν διάβα-
 3 σιν ἐπὶ καταλύσει πάντων τῶν δυναστῶν. Παρα-^{Ad eum-}
 γενεμένης δ' ἐπιστολῆς αὐτῷ παρὰ τε Λευκίου καὶ ^{dem scri-}
 Ποπλίου τῶν ἀδελφῶν, κομισάμενος ταύτην καὶ ^{bunt Sci-}
 διαγνοὺς, ἐπὶ πόσῳ ἔσται τῇ διανοίᾳ, καὶ προεΐδε
 4 τὸ μέλλον ἐνδεχομένως· ἅτε τῶν περὶ τὸν Πόπλιον
 ἐναργέσι κεχηρμένων καὶ πολλοῖς μαρτυρίαις πρὸς
 5 πίστιν διὰ τῶν ἐγγραπτῶν. Οὐ γὰρ μόνον ὑπὲρ
 τῆς ἰδίας περαιρέσεως ἔφερεν ἀπολογισμούς, ἀλλὰ
 6 καὶ περὶ τῆς κοινῆς ἀπάντων Ῥωμαίων· δι' ὧν παρ-
 εδείκνυσεν, οὐχ εἶναι ἀφρημένοις τινὲς τῶν ἐξ ἀρχῆς
 βασιλείων τὰς δυναστείας, ἀλλὰ τινὰς μὲν καὶ
 προσκατεσκευακότες αὐτοὶ δυνάστας, ἐπίους δ' ἡϋξη-
 7 ποιηκότες. Ὡν κατὰ μὲν τὴν Ἰβηρίαν Ἀνδοβαλίην
 καὶ

IX. 3. διαγνοὺς. διαναγνοὺς voluit Gron. Ibid. ἔσται. ἐπίσται me-
 nit Reisk. insiltebat, harebat. 6. εἰς πολλὰ πλ. καὶ πολλὰ πλ.
 Casaub. ex ing.

bus non erat alienus a con-
 filio jungendæ cum Antio-
 cho societatis: admodum
 enim Romanos formidabat,
 ne ad tollendas omnes do-
 minationes in Asiam traji-
 cerent. Sed postquam ad-
 latæ ei sunt literæ a Lucio
 & Publio Scipionibus fratri-
 bus, atque ille eas accepit
 legitque, fluctuatione animi
 aliquantum est liberatus, &
 futurum belli eventum non
 levibus conjecturis est au-
 guratus. Publius siquidem,
 ut fidem illi faceret, multis

argumentis iisque perspicuis
 & evidentibus in literis ad
 eum datis est usus. Neque
 enim suum dumtaxat ani-
 mum ab ea mente alienum
 ostendit, sed & universi po-
 puli Romani; quem demon-
 strabat adeo non ademisse ulli
 antiquo & legitimo regi do-
 minationem suam, ut etiam
 nonnullos ipse regulos, qui
 ante non fuissent, insituerit,
 quorundam vero majestatem
 auxerit, amplificato multis
 partibus eorum regno. Ex
 horum numero profereban-
 tur

Ol. 147.2. καὶ Κολίχαντα προσέφεροντο· κατὰ δὲ τὴν Λιβύην,
 Literæ
 Scipio- Μασσανάσσην· ἐν δὲ τοῖς κατὰ τὴν Ἰθαυρίδα τέπειρ
 num ad Πλεύρατον· οὓς ἅπαντας ἔφασαν ἐξ ἑλαφρῶν καὶ
 Prusiam. τῶν τυχάντων δυναστῶν πεπεισμέναι βασιλεῖς ἐμ-
 λογουμένως. ὁμοίως κατὰ τὴν Ἑλλάδα Φίλιππον
 καὶ Νάβιν· ὧν Φίλιππον μὲν καταπολεμήσαντες
 καὶ συγκλείσαντες εἰς ὄμηρεα καὶ Φόρευσ, βραχῆϊαν
 αὐτοῦ ἰὺν λαβόντες ἀπέδεζιν εὐνείας, ἀποκαθε-
 στακέναι μὲν αὐτῷ τὸν υἱὸν καὶ τοὺς ἄμα τούτῳ
 συνεμμενέοντας νεανίσκους, ἀπολελυκέναι δὲ τῶν Φέ-
 ρων, πωλῆς δὲ τῶν πόλεων ἀποδεδωκέναι τῶν ἀλευ-
 σῶν κατὰ πόλεμον. Νάβιν δὲ διηθύντες ἀρδην¹⁰
 ἐπανελέσθαι, τοῦτο μὲν οὐ παῖσαι, φέσασθαι δ' αὐ-
 τοῦ, καίπερ ἔντες τυράννου, λαβόντες πίστει τὰς
 εἰρημέναις. Εἰς ἃ βλέποντα παρεκάλουν τὸν Περσῶν¹¹
 σίαν διὰ τῆς ἐπιστολῆς, μὴ δεδιέναι περὶ τῆς ἀρχῆς,
 θαρ-

7. Κολίχαντα. Καλὸν χαντα erat in cod. Vsf. In Bav. desideratur
 tota hæc Ecloga.

tur in exemplum, ex Hispania, Indibilis & Colchas; ex Africa, Massanissa; ex Illyrico, Pleuratus: quos omnes, de regulis tenuibus ac vilibus, ut certi reges ab omnibus agnoscerentur, populus Romanus fecisset. Addebat pariter & de Philippo ac Nabide, in Græcia: quorum illud bello victum fuisse, eoque necessitatis adactum, ut obsides dare, tributaque pendere consentiret; & tamen, simul atque exiguum aliquod suæ benevolentiae testimonium hoc

tempore exhibuisset, eidem filium & omnes juvenes eos, qui una cum ipso obsides Romæ fuissent, esse restitutos, atque etiam tributa remissa, multas item urbes redditas, quæ per bellum fuissent captae. Nabim ut funditus tolleret, in potestate populi Romani fuisse: quod ille non fecerit, sed ei quamvis tyranno percipisse, fidei vinculis dumtaxat, prout moris est, acceptis. Hæc ut consideraret Prusias per literas monebant Scipiones, & ut, posito metu
 de

- Θαύρευνται δὲ αἰρεῖσθαι τὰ τῶν Ῥωμαίων· ἔσεσθαι A.V. 564.
 γὰρ ἀμεταμέλητον αὐτῷ τὴν τοιαύτην προαίρεσιν.
 12 Ὡν ὁ Περσείας διακούσας, ἐπ' ἄλλης ἐγένετο γνώ-
 μης. ὡς δὲ παρεγενήθησαν πρὸς αὐτὸν πρέσβεις οἱ C. Livius
 περὶ τὸν Γάϊον Λίβιον, τελείως ἀπίστη τῶν κατὰ legatus.
 τὸν Ἀντίοχον ἐλπιδῶν, συμμίζας τοῖς πρесеσημένους
 13 ἀνδράσιν. Ἀντίοχος δὲ, ταύτης ἀποπεσὼν τῆς ἐλ-
 πίδος, παρῆν εἰς Ἐφεσον· καὶ συλλογιζόμενος, ἔτι
 μῖνως ἂν οὕτω δύνατο κωλύσειν τὴν τῶν πεδικῶν
 στρατοπέδων διάβασιν, καὶ καθόλου τὸν πόλεμον
 ἀπὸ τῆς Ἀσίας ἀποτρεῖβεσθαι, εἰ βεβραίως κρατοίη
 τῆς θαλάττης, πρέσθετο ναυμαχεῖν, καὶ κρίνειν τὰ
 πρᾶγματα διὰ τῶν κατὰ θαλάτταν κινδύνων.

(VII.) Cum SCIPIONIBVS de Pace frustra
 agit ANTIOCHVS.

✧ ✧ ✧
 Ὁ Ἀντίοχος μετὰ τὴν κατὰ τὴν ναυμαχίαν X.
 γενομένην ἦσαν, ἐν ταῖς Σάρδεσι παριὼν τοὺς και- pontum
 ρούς, Romani.

12. ὡς δὲ. ὡς δὲ καὶ παρ. γ. scriptisse potest Polybium.

de suo regno, populi Romani
 partes amplecteretur: fore
 enim nunquam, ut ejus con-
 filii ipsum pœniteat. His au-
 ditis Prusias alium animum
 induit. Venit postea ad
 eum legatio, cujus princeps
 C. Livius: tum vero rex
 cum his legatis collocutus,
 spes consiliaque sua ab An-
 tiocho penitus separavit.
 Antiochus, hac spe destitu-

tus, Ephesum se contulit:
 qui quum ita judicaret, nul-
 lam esse aliam rationem im-
 pediendi, ne pedestres co-
 piæ hostium trajicerent, at-
 que omnino bellum ex Asia
 expellendi, quam si poten-
 tem maris se firmiter stabili-
 ret, navale prælium facere,
 & dimicatione maritima cum
 hoste cernere proposuit.

(VII.) Legatio XXIII.

✧ ✧ ✧
 10. ANTIOCHVS, post dem, Sardibus hærens, rei
 acceptam pugna navali cla- gerendæ temporibus con-
 Polybii Hiflor. T. IV. L sum.

Ol. 147.2. ρούς, καὶ καταμέλλων ἐν τοῖς ὅλοις· ἅμα τῷ πυθί-
 2 θαι τῶν πολεμίων τὴν διάβασιν, συντρεβείς τῇ
 διανοίᾳ, καὶ δυσελπίσας, ἔκρινε διαπέμπεσθαι πρὸς
 τοὺς περὶ τὸν Λεύκιον καὶ Πέπλιον ὑπὲρ διαλύσεων.

Mandata
 Antiochi
 ad Sci-
 piones.
 Προχειρισάμενος οὖν Ἡρακλείδην τὸν Βυζάντιον, 3
 ἐξέπεμψε, δούς ἐντολὰς, ὅτι παραχωρεῖ τῆς τε τῶν
 Λαμψακηνῶν, καὶ Σμυρναίων, ἔτι δὲ τῆς Ἀλεξαν-
 4 δρέων πόλεως, ἐξ ἧν ὁ πόλεμος ἔλαβε τὰς αἰχμὰς·
 ὁμοίως δὲ καὶ τινὰς ἐτέρας ὑφαιρέσθαι βούλωνται 4
 τῶν κατὰ τὴν Λιολίδα καὶ τὴν Ἰωνίαν, ὅσαι ταύκει-
 5 νων ἤρηνται κατὰ τὸν ἐνεστώτα πόλεμον. πρὸς δὲ
 ταῦτοις, ὅτι τὴν ἡμίσειαν δώσει τῆς γεγενημένης
 σφίσι δαπάνης, εἰς τὴν πρὸς αὐτὸν διαφοράν. Ταύ- 6
 τας μὲν οὖν ὁ πεμπόμενος ἔχε τὰς ἐντολὰς πρὸς
 τὴν κατὰ κοινὸν ἔντευξιν· ἰδίᾳ δὲ πρὸς τὸν Πέπλιον
 ἐτέρας, ὑπὲρ ἧν τὰ κατὰ μέρη ἐν τοῖς ἑξῆς δηλώ-
 7 σομεν. Ἀφικόμενος δὲ εἰς τὸν Ἑλλήσποντον ὁ πρὸς 7
 ῥημένους

X. 1. ἐν τοῖς ὅλοις. Delenda videtur praepositio. ἐν τοῖς λόγοις
 dat Bau. in textu, sed in marg. γγ'. ὅλοις.

sumtis, & summa lentitudi-
 ne omnia administrans, simul
 intellexit trajecisse hostes
Hellepontum, fractus animo
 & desperans rebus suis, lega-
 tos ad *Lucium* & *Publium*
Scipiones de pace statuit mit-
 tendos. Igitur *Heraclidem*
Byzantium ad id munus de-
 ligit, & cum his mandatis
 mittit: *Lampsaco*, & *Smyr-
 na*, nec non *Alexandria*,
 quæ urbes causam bello præ-
 buissent, cessurum se; tum,
 si quas alias in *Acolide* &

Ionia *Romani*, quod suarum
 partium praesenti bello fue-
 rint, vindicare ab imperio
 regio velint, has quoque tra-
 dere paratum. Ad hæc, im-
 pensæ in bellum adversus se
 facta partem dimidiam re-
 gem praestaturum. Hæc data
Heraclidæ mandata sunt in
 publico colloquio exponen-
 da: alia deinde addita, pri-
 vatim ad *Publium* perferen-
 da; quæ cujuscumque fuerint,
 deinceps explicabimus. Is
 legatus ut ad *Hellepontum*
 venit,

- ρημίτες πρεσβευτῆς, καὶ καταλαβὼν τοὺς Ῥωμαίους A.V. 564. Stativa agunt Romani ad Hellefp.
 εἰόντας ἐπὶ τῆς στρατοπεδείας, οὗ πρῶτον κατε-
 κτηρώσαν ἐπὶ τῆς διαβάσεως· τὰς μὲν ἀρχαίς ἤδη
 νεμίζων, αὐτῶ συνεργόν εἶναι πρὸς τὴν ἐντευξιν τὸ
 μένειν ἐπὶ τῶν ὑποκειμένων, καὶ πρὸς μηδὲν ἀρεμη-
 γκέναι τῶν ἐξῆς τοὺς ὑπεναντίους. Πυθόμενος δὲ,
 τὸν Πόπλιον εἶτι μένειν ἐν τῷ πέτρῳ, ἐδυσχρήστησε,
 διὰ τὸ τὴν πλείστην ῥεπὴν κείσθαι τῶν πραγμάτων
 10 ἐν τῇ ἐκείνου προαιρέσει. Αἴτιον δ' ἦν καὶ τοῦ μένειν P. Scipio collegio Saliorum adscri- ptus.
 τὸ στρατόπεδον ἐπὶ τῆς πρώτης παρεμβολῆς, καὶ
 τοῦ κεχωρισθαι τὸν Πόπλιον ἀπὸ τῶν δυνάμεων, το
 11 Σάλιον εἶναι τὸν προειρημένον ἄνδρα. ταῦτο δ' ἔστι,
 καθάπερ ἡμῖν ἐν τοῖς περὶ τῆς Πολιτείας εἴρηται,
 τῶν τριῶν ἐν σύστημα, δι' ὧν συμβαίνει τὰς ἐπιφα-
 νεστάτας θυσίας ἐν τῇ Ῥώμῃ συντελεῖσθαι τοῖς
 12 θεοῖς· * τριακονθήμερον μὴ μεταβαίνειν κατὰ τὸν
 L 2 καιρὸν

7. εἰόντας ex libris revoctū. ἔτι ὄντας Casaub. ex ingenio. μένοντας
 molim. Ibid. ἐπὶ τῆς διαβάσεως. Non opus videtur apud διαβάσεως.
 scribere cum Reiskio. 12. Locum non attulerit Casaub.
 οὗς καὶ supplet Reisk. Forjan plura quaedam verba interciderunt.

venit, & Romanos reperit momentum maximum ad
 eodem loco, ubi primum negotium conficiendum ef-
 fect positum. Causa autem, cur primis in castris haeserit
 tentoria fixerant, ad ipsum maris trajectum stativa agen-
 tes; letari primo, quod crederet, multum se eo adiu-
 vari ad impetranda quæ vellet, quod quieti hostes se
 continerent, neque post transitum in Asiam quid-
 quam porro tentassent. Mox vero cognito, *Publium trans*
mare adhuc esse; male agi secum existimavit, quod in
 illius animo & voluntate bus eorum receptum, ut,
 quo.

Ol. 147.2. καὶ τὸν τῆς Θυσίας, ἐν ᾗ ἂν χώρα καταληφθῶσιν οἱ Σάλαιοι οὗτοι. ὃ καὶ τότε συνέβη γενέσθαι Ποπλίῳ.¹³ τῆς γὰρ δυνάμεως μελλούσης περαινοῦσθαι, κατέλαβεν αὐτὸν οὗτος ὁ χρόνος, ὥστε μὴ δύνασθαι μεταβαλεῖν τὴν χώραν. Διὸ συνέβη, τὸν τε Σκιπίωνα¹⁴ χωριζομένην τῶν στρατοπέδων, καὶ μένειν κατὰ τὴν Εὐρώπην, ταῖς δὲ δυνάμεις περαινοθείσας μένειν ἐπὶ τῶν ὑποκειμένων, καὶ μὴ δύνασθαι πρᾶττεν τῶν ἐξῆς μηδὲν, προσαναδεχομένης τὸν προσερχομένον ἄνδρα.

XI.
Oratio le-
gati An-
tiochi.
Ὁ δὲ Ἡρακλείδης, μετὰ τινὰς ἡμέρας παρ-
γενομένου τοῦ Ποπλίου, κληθεὶς πρὸς τὸ συνέδριον
εἰς ἔντευξιν, διελέγετο περὶ ὧν ἔχκε τὰς ἐτολαίς·
φάσκων, τῆς τε τῶν Λαμψακηῶν καὶ Σμυρναίων,²
ἔτι δὲ τῆς τῶν Ἀλεξανδρείων πέλεως ἐκχωρεῖν τὸν
Ἀντίοχον, ὁμοίως δὲ καὶ τῶν κατὰ τὴν Αἰολίδα καὶ
τὴν Ἰωνίαν, ὅσαι τυχάνουσιν ἡρημέσθαι τὰ Ῥωμαίων·
πρὸς δὲ τούτοις τὴν ἡμίσειαν ἀναδέχεσθαι τῆς γεγε-
νημένης

quocumque in loco fuerint
deprehenſi Salii tempore
eius ſolennitatis, ex eo ne
diſcedant. Id quod Publio
tunc accidit. Nam quum
inibi copiae eſſent, ut Helleſ-
pontum trajicerent, incidit
tempus illud, adeo ut exce-
dere loco non poſſet. Inde
factum, ut ab exercitu ſepa-
raretur Publius, & in Euro-
pa maneret, utque exercitus
poſt tranſitum in Aſiam eo-
dem loco conſiſteret, neque
eorum, quae res poſtulabat,

quidquam poſſet exſequi,
dum ille exſpectabatur.

11. Diebus aliquot elapſis,
poſtquam advenit Publius,
in concilium vocatus Hera-
clides, & ad colloquium ad-
miſſus, quae acceperat man-
data edidit, dixitque; velle
Antiochum Lamſaco, Smyr-
na, atque etiam Alexandria
Romanis cedere, pariterque
Aeolidis & Ioniae urbibus
eis, quae Romanas partes in
praſenti bello eſſent ſecutae:
ad hac impenſae in bellum
hoc

νημένης αὐτοῖς δαπάνης εἰς τὸν ἐνεστώτα πόλεμον. A.V. 564.
 4 Περὶ δὲ καὶ ἕτερας πρὸς ταύτην τὴν ὑπόθεσιν δι-
 λέχθη, παρακαλῶν τοὺς Ῥωμαίους, μήτε τὴν τύχην
 λίαν ἐξελέγχειν, ἀνθρώπους ὑπάρχοντας, μήτε τὸ
 μέγεθος τῆς αὐτῶν ἐξουσίας ἀόριστον ποιεῖν, ἀλλὰ
 περιγράφειν, μάλιστα μὲν τοῖς τῆς Εὐρώπης ἄρχοις·
 5 καὶ γὰρ ταύτην μεγάλην ὑπάρχεν καὶ παραδόξον,
 διὰ τὸ μηδὲνα καθεῖσθαι τῶν προγεγονότων αὐτῆς·
 6 εἰ δὲ πάντως καὶ τῆς Ἀσίας βούλονταί τινα προσ-
 επιδράτιστα, διορίσαι ταῦτα, πρὸς πᾶν γὰρ τὸ
 7 δύνατον προσελεύσεσθαι τὸν βασιλεῖα. Ῥηθέντων ^{Consulis}
 δὲ τούτων, ἔδωκε τῷ συνεδρίῳ, τὸν στρατηγὸν ἀπο- ^{respon-}
 κριθῆναι, διότι τῆς μὲν δαπάνης οὐ τὴν ἡμίσειαν, ^{sium.}
 ἀλλὰ πᾶσαν, δίκαιόν ἐστι Ἀντίοχον ἀποδοῦναι,
 8 φῦναι γὰρ τὸν πόλεμον ἐξ ἀρχῆς οὐ δι' αὐτούς,
 9 ἀλλὰ δι' ἐκείνους· τῶν δὲ πόλεων μὴ τὰς κατὰ τὴν
 Αἰολίδα καὶ τὴν Ἰωνίαν μένον ἐλευθεροῦν, ἀλλὰ πᾶ-

L 3

σης

*hoc facere partem dimidiam
 in se suscipere Antiochum.
 Multa præterea alia ad eum-
 dem finem spectantia disse-
 ruit, monens Romanos, ut
 memores, homines se natos,
 neque fortunam nimis expe-
 riri vellent, neque imperii sui
 magnitudinem in infinitum
 producere: terminarent po-
 tius illud, maxime quidem,
 Europæ finibus; nam id sane
 magnum esse, Et supra homi-
 num fidem, utpote quale ne-
 mō ante hanc memoriam sit
 consecutus: quod si vero
 omnino etiam ex Asia partem*

*aliquam præterea abstrahere
 velint, illam definiant; re-
 gem enim ad omnes conditio-
 nes, quæcumque fieri possint,
 esse descensurum. His ex-
 positis, de concilii sententia
 in hæc verba respondit
 CONSUL: æquum esse, ut
 Antiochus impensa in bellum
 facere non dimidiam partem,
 sed totam ipsam præstet: ne-
 que enim propter Romanos,
 sed propter regem, initium
 cepisse bellum. Aequum etiam
 esse, ut non eas dumtaxat
 urbes, quæ sunt in Aëolide
 atque Ionia, liberet; verum
 Et uni-*

Ol. 147.2. σης τῆς ἐπὶ ταύτῃ τοῦ Ταύρου δυναστείας ἐκχωρεῖν.
 Ὁ μὲν οὖν πρεσβευτὴς ταῦτα ἀκούσας παρὰ τοῦ
 συνεδρίου, διὰ τὸ πολὺ τῶν ἀξιουμένων τὰς ἐπιτα-
 γὰς ὑπεραίρεν, οὐδένα λόγον ποιησάμενος, τῆς μὲν
 κοινῆς ἐντεύξεως ἀπίστη, τὸν δὲ Πόπλιον ἐθερά-
 πευσε φιλοτίμως.

XII. Mandata ad P. Scipionem.
 λαβὼν δὲ καιρὸν ἀεμόζοντα, διελέγετο περὶ ἂν
 εἶχε τὰς ἐντολάς. Αὐταὶ δ' ἦσαν· διότι πρῶτον
 μὲν χωρὶς λύτρων ὁ βασιλεὺς αὐτῷ τὸν υἱὸν ἀπο-
 δώσει· συνίβαινε γάρ ἐν ἀρχαῖς τοῦ πολέμου, τὸν
 υἱὸν τὸν τοῦ Σκιπίωνος γεγονέναι τοῖς περὶ Ἀντίοχον
 ὑποχείριον. δεύτερον δὲ, διότι καὶ κατὰ τὸ παρὲν
 ἔτοιμός ἐστι ὁ βασιλεὺς, ὅσον ἂν ἀποδείξῃ, διδόναι
 πλῆθος χρημάτων, καὶ μετὰ ταῦτα κοινὴν ποιεῖν
 τὴν ἐκ τῆς βασιλείας χρηγίαν, εἰς συνεργίαν ταῖς
 ὑπὲρ τοῦ βασιλείως προτεινομέναις διαλύσεσιν. Ὁ δὲ
 Πόπλιος τὴν μὲν κατὰ τὸν υἱὸν ἐπαγγελίαν, εἶφη,
 δέχε-

Publii re-
sponsum.

XII. 5. κατὰ τὸν υἱόν. κατὰ τοῦ υἱοῦ dant h. l. mss.

*Et universo cis Taurum mon-
tem imperio cedat. Legatus,
postquam hæc in concilio
audivit, quoniam postulata
hæc fines mandatorum lon-
ge excedebant, quæ dicta
fuerant pro indictis habuit:
ac deinceps publico con-
gressu abstinens, Publium
Scipionem privatim summo
studio coluit.*

12. Et opportunum tem-
pus nactus, aperuit ei man-
data, quæ ad ipsum ab An-
tiocho acceperat. Erant au-
tem hæc: omnium primum

*filium ei sine pretio redditu-
rum regem dixit. (Accide-
rat enim principio belli, ut
P. Scipionis filius captus ad
Antiochum deduceretur.)
Deinde paratum esse Antio-
chum, ait, etiam Scipioni,
quantam velle se significasset,
pecuniæ vim dare, Et dein-
ceps regni opes cum eo com-
municare, si per eum pacem
iis conditionibus, quas pro-
posuerat rex, impetrasset.
Ad hæc PUBLIUS: quod
de filio polliceretur, id se ait
accipere; multumque se illi
eo*

δίχεσθαι, καὶ μεγάλην χάριν ἔξεν ἐπὶ τούτοις, ἐὰν A.V. 564.
Publii re-
sponsum.
6 βιβλαιώσῃ τὴν ὑπόσχεσιν. περὶ δὲ τῶν ἄλλων ἀγνο-
ῶν αὐτὸν, ἔφη, καὶ παραπαίειν ἐλοσχερᾶς τοῦ σφε-
τέρου συμφέροντος, οὐ μόνον κατὰ τὴν πρὸς αὐτὸν
ἐντευξιν, ἀλλὰ καὶ κατὰ τὴν πρὸς τὸ συνέδριον.
7 Εἰ μὲν γάρ, ἔτι Λυσιμαχίας καὶ τῆς εἰς τὴν Χερσό-
νησιν εἰσόδου κύριος ὑπάρχων, ταῦτα προὔτεινε,
8 ταχέως ἂν αὐτὸν ἐπιτύχειν. ὁμοίως, εἰ καὶ τούτων
ἐκχωρήσας παραγγένοιε πρὸς τὸν Ἑλλήσποντον
μετὰ τῆς δυνάμεως, καὶ δῆλος ὢν, ὅτι κωλύσει τὴν
διάβασιν ἡμῶν, ἐπρέσβευε περὶ τῶν αὐτῶν τούτων.
9 ἦν ἂν οὕτως αὐτὸν ἐφικέσθαι τῶν ἀξιουμένων. Ὅτε
δ' ἰάσας ἐπιβῆται τῆς Ἀσίας τὰς ἡμετέρας δυνά-
μεις, καὶ προσδεξάμενος οὐ μόνον τὸν χαλινὸν,
ἀλλὰ καὶ τὸν ἀναβάτην, παραγγίνεται πρεσβεύων
περὶ διαλύσεων ἴσων, εἰκότως ἂν ἀποτυγχάνειν καὶ
10 διαψεύσεσθαι τῶν ἐλπίδων. Διόπερ αὐτῷ παρέηεν,

I. 4

βέλτιον

6. ἀλλὰ καὶ καὶ ante κατὰ inferni cum Reisk. 9. διαψεύσεσθαι.
Foram διαψεύσεσθαι. Pro cōtutus ἂν autem malim eis. οὐν
cum Reisk.

eo nomine obstrictum iri, si
promissum prastitisset. Ad
cetera vero quod adlinet,
ignorantia labi eum dixit,
planeque ab utilis sibi consilii
via aberrare, non in hoc so-
lummodo privato secum collo-
quio, sed etiam in eis, quæ
in concilio dixisset. Nam si,
dum Lysimachiam & aditum
in Chersonesum adhuc habuit
in potestate, has obtulisset
conditiones; facile ipsum,
quæ vellet, fuisse consecutu-
rum. Similiter, si etiam, post-

quam his cessit, ad Hellespo-
num cum exercitu occurrisset,
& speciem ostentans impedi-
turi transitum Romanorum,
hæc eadem per legatos pe-
tisset; fieri potuisse, ut &
sic rem impetraret. Nunc
vero, concessio copiis ipsorum
in Asiam transitu, & non so-
lum frenis, sed etiam fessore
accepto, cum legationem mit-
tat, pacem ex æquo petens,
jure merito repulsam ferre,
ac spe sua destitui. Monebat
ergo illum, rebus suis ut mel-
lius

Οἱ 147.2. βέλτιον βουλευέσθαι περὶ τῶν ἐνεστώτων, καὶ βέλ-
 Publii re- πένν τοὺς καιροὺς ἀληθινῶς. Ἀντὶ δὲ τῆς κατὰ 11
 ipso. tium. τὸν υἱὸν ἐπαγγελίας ὑπισχνεῖτο δῶσεν αὐτῷ συμ-
 βουλίαν ἀξίαν τῆς προτεπεμένης χάριτος. παρεκά-
 λει γὰρ αὐτὸν, εἰς πᾶν συγκαταβαίνειν, μάχεσθαι
 Durac δὲ κατὰ μηδένα τρόπον Ῥωμαίοις. Ὁ μὲν Ἡρα- 12
 bellum. κλείδης, ταῦτα ἀκούσας, ἐπανήλθε, καὶ συμμιξας
 διεσάφει τῷ βασιλεῖ τὰ κατὰ μέρος. Ἀντίοχος δὲ 13
 νομίσας, οὐδὲν ἂν βαρύτερον αὐτῷ γενέσθαι πρόσ-
 ταγμα τῶν νῦν ἐπιτατιομένων, εἰ λειφθεὶ μαχό-
 μενος, τῆς μὲν περὶ τὰς διαλύσεις ἀσχολίας ἀπέ-
 στη, τὰ δὲ πρὸς ἀγῶνα πάντα καὶ πάνταχόθεν
 ἡτοίμαζεν.

III.

PAX ANTIOCHO DATA A SCIPIONIBVS.

XIII.
 Sordibus
 portion-
 tur Ro-
 mani.

Μετὰ τὴν νίκην οἱ Ῥωμαῖοι τὴν αὐτῶν πρὸς Ἀντίο-
 χον, παρεληφότες καὶ τὰς Σάρδεας καὶ τὰς ἀκρο-
 πόλεις

13. Post Ἀντίοχος inferni particulam δὲ, monente etiam Reisk. Ibi-
 dem cum eodem contextu ληφθέν. Mole vulgo ληφθέν.

XIII. 1. οἱ Ῥωμαῖοι. . ἢ καὶ Μουσαῖος. Scripte orationis turbata, Epi-
 taphioris vel librarii culpa.

lius consuleret, Et, quis sit
 praesens rerum suarum sta-
 tus, vere consideraret. Pro
 filii liberatione promissa con-
 silium illi se pollicebatur da-
 turum, dignum ostenso bene-
 ficio. Hortabatur namque,
 ut nullam pacis conditionem
 recusans, bello adversus Ro-
 manos quoquo modo abfiste-

ret. His auditis, revertitur
 Heraclides: qui regem ut
 convenit, omnia sigillatim
 ei exposuit. Antiochus, nihil
 gravius sibi, si bello esset
 victus, imperatum iri ratus,
 cogitatione pacis abstinuit,
 & necessaria ad praelium
 omnia undique adparavit.

III.

Legatio XXIV.

13. Post victoriam Roma-

norum de rege Antiocho
 partam, captis etiam Sardi-
 bus

πόλεις ἄρτι, ἦκε Μουσαῖος, ἐπικηρυκευόμενος παρ' Ἀ. V. 564.
 2 Ἀντίοχου. τῶν δὲ περὶ τὸν Πίπλιον Φιλανθρώπως
 προσδεξαμένων αὐτὸν, ἔφη, βουλευέσθαι τὸν Ἀντί-
 3 χον ἐξαποσταλῆναι πρεσβευτὰς τοὺς διαλεχθησο-
 μένους ὑπὲρ τῶν ἔλων. διόπερ ἀσφάλειαν ἡξίου δο-
 4 ῦτος μὲν ἐπανῆλθεν. Μετὰ δὲ τινὰς ἡμέρας ἦσαν Legati
 πρέσβεις παρὰ τοῦ βασιλέως Ἀντίοχου, Ζεῦξις, Antiochi,
 ὁ πρότερον ὑπάρχων Λυδίας σατράπης, καὶ Ἀντί- Zeuxis
 5 πατρὸς ἀδελφίδους. Οὗτοι δὲ πρῶτον μὲν ἔσπευδον & Anti-
 ἐντυχθῆν Εὐμένης τῷ βασιλεῖ, διευλαβούμενοι, μὴ pater,
 διὰ τὴν προγεγενημένην παρατριβὴν Φιλοτιμότερος
 6 ἢ πρὸς τὸ βλάπτειν αὐτούς. εὐρόντες δὲ παρὰ τὴν
 προσδοκίαν μέτριον αὐτὸν καὶ πρᾶον, εὐθέως ἐγί-
 7 γνοντο περὶ τὴν κοινὴν ἔντευξιν. Κληθέντες δ' εἰς Pacem
 τὸ συνέδριον, πολλὰ μὲν καὶ ἕτερα διελέχθησαν, petunt.
 παρακαλοῦντες πρᾶως χρήσασθαι καὶ μεγαλοψύ-
 8 χως τοῖς εὐτυχήμασι· φάσκοντες, οὐχ οὕτως Ἀν-

L 5

τίς χω

2. βουλευέσθαι. Sic scripti libri. βούλεσθαι ex Vrsini conject. adaptavit Casaub.

bus & arcibus aliquot, venit
 Musaeus caduceator ab An-
 tiocho missus. Qui a Publio
 Scipione humane acceptus
 dixit, cogitare Antiochum de
 mittendis legatis, qui de sum-
 ma rerum essent auctori: po-
 stulabat igitur, commeatum
 dari iis, qui essent venturi.
 Re impetrata, revertitur ca-
 duceator. Paucis deinde post
 diebus venere legati a rege
 Antiocho, Zeuxis, qui prae-
 fecus Lydiae fuerat, & An-
 tipater, fratris filius. Hi,

ut prius Eumenem regem
 convenirent, operam dede-
 runt; veriti, ne propter si-
 multates pristinas cupidior
 ipsis nocendi foret. Eo mo-
 deratiore & placatiore quam
 sperarant invento, confestim,
 ut sibi daretur concilium,
 sunt enisi. Quo ipsis prae-
 bito, & alia quidem multa
 disseruerunt, cum Romanos
 hortarentur, ut clementer &
 magno animo rebus suis se-
 cundis uterentur, dicerent
 que, non tam id Antiocho
 fore

Ol. 147. 2. *τίσχω* ταῦτο συμφέρον, ὡς αὐτοῖς Ῥωμαίοις, ἐπέ-
περ ἡ τύχη παρέδωκεν αὐτοῖς τὴν τῆς οἰκουμένης
ἀρχὴν καὶ δυναστείαν. Τὸ δὲ συνέχον, κρώτων, τίθ
δεῖ ποιήσαντας τυχεῖν τῆς εἰρήνης καὶ τῆς φιλίας
τῆς πρὸς Ῥωμαίους. Οἱ δὲ ἐν τῷ συνεδρίῳ πρύτερον¹⁰
ἤδη συνηθρευκότες καὶ βεβουλευμένοι περὶ τούτων,
τότε ἐκέλευεν διασαφεῖν τὰ δεδογμένα τὸν Πόπλιον.

XIV.
Pacis le-
ges. Ὁ δὲ περὶ τῶν ἀνῆρ, Οὔτε νικήσαντας, ἔφη,
Ῥωμαίους οὐδέ ποτε γενέσθαι βαρυτέρους, * *. διό²
καὶ νῦν αὐτοῖς τὴν αὐτὴν ἀπόκρισιν δοθήσεσθαι παρὰ
Ῥωμαίων, ἣν καὶ πρύτερον ἔλαβον, ὅτε πρὸ τῆς
μάχης παρεγενήθησαν ἐπὶ τὸν Ἑλλήσποντον. Δεῖν³
γὰρ αὐτοὺς ἔκ τε τῆς Εὐρώπης ἐκχωρεῖν,
καὶ τῆς Ἀσίας τῆς ἐπὶ τὰδε τοῦ Ταύρου
πάσης. Πρὸς δὲ τούτοις, Εὐβοϊκὰ τὰ⁴

λαντα

8. *ἐπισίπας* cum *Reiskio* correxi. Vulgo *ἐπισπας*. 9. *κρώτων*. Et
hanc commendationem *Reiskius* jam occupaverat. Perperam vulgo
πρώτων.

XIV. 1. Hiatum, flagitante contextu, monenteque etiam *Vesino*, indi-
cavi. Deest, οὔτε νικηθέντας ταπεινότερους, aut aliquid simile.
Livius: nec adversa res animos minuerunt. 3. Duo verba τῆς
Ἀσίας, cum obissent a multis, ex *Livio* supplendi *Vesinas*.

*fore conducibile, quam ipsis
Romanis, quando jam illis
fortuna imperium & domi-
natum orbis terrarum tradi-
disset. Ceterum caput lega-
tionis erat, ut quærerent,
quid factu opus esset, ut pa-
cem & amicitiam populi Ro-
mani rex impetraret. Qui
intererant concilio, quum
jam ante ea de re inter se
consultassent, Publium juss-
erunt ea quæ ipsi decreve-
rant edere.*

14. Tum *PUBLIVS*:
*Numquam, inquit, Romani
post victoriam hostibus suis
implacabiliores fuerunt. * *
Nunc igitur idem responsi la-
turos ipsos a Romanis, quod
prius tulissent, cum ad Hel-
lespontum, prius quam præ-
lium committeretur, vene-
runt. OPORTERE nimi-
rum, ut Europa ipsi ex-
cederent, & Asia omni-
cis Taurum. Ad hæc
pro impensis in bellum
factis*

λαντα ἐπιδοῦναι μύρια καὶ πεντακισχί- Α. V. 564.
Pacis le-
ges.
 λια Ῥωμαίοις, ἀντὶ τῆς εἰς τὸν πόλεμον γε-
 νῆσθαι πάντης. τούτων δὲ φ' μὲν παραχρῆμα,
 δισχίλια δὲ καὶ φ' πάλιν, ἐπειδὴν ὁ δῆμος
 κυρώσῃ τὰς διαλύσεις, τὰ δὲ λοιπὰ τε-
 λεῖν ἐν ἔτεσι ιβ', δίδόντα καθ' ἕκαστον
 εἷτος χίλια τάλαντα. Ἀποδοῦναι δὲ καὶ
 Εὐμένει υ' τάλαντα τὰ προσοφειλόμενα,
 καὶ τὸν ἐλλείποντα σῖτον κατὰ τὰς πρὸς
 τὸν πατέρα συνθήκας. Σὺν δὲ τούτοις
 Ἀννίβαν ἐκδοῦναι τὸν Καρχηδόνιον, καὶ
 Θόαντα τὸν Αἰτωλὸν, καὶ Μνασίλοχον
 Ἀκαρνανά, καὶ Φίλωνα καὶ Εὐβουλείδην
 τοὺς Χαλκιδίας. Πίστιν δὲ τούτων ὁμή-
 ρους κ' δοῦναι παραχρῆμα τὸν Ἀντίοχον,
 9 τοὺς παραγραφέντας. Ταῦτα μὲν αὖν ὁ Πό- Romam
mittun-
tur lega-
ti.
 πλος ἀπεφώνητο ὑπὲρ πάντος τοῦ συνεδρίου. συγ-
 καταθεμένων δὲ τῶν περὶ τὸν Ἀντίπατρον καὶ
 Ζεῦξιν,

6. τὰ ad προσοφελ. ex conjct. adjecti.

factis darent quindecim millia talentum deberetur. Hannibalem praeterea Carthaginensem dederent, & Thoantem Aetolum, nec non Mnasilochum Acarnanem, & Chalcidenses Philonem & Eubulidam. Pignoris autem loco daret extemplo Antiochus obsides viginti, quorum nomina fuerint designata. Haec Publius totius concilii nomine pronunciavit. Quum acciperent condiciones Antipater

Ol. 147.2. Ζεύξιν, ἔδοξε πᾶσιν, ἐξαποστεῖλαι πρεσβευτὰς εἰς
A.V. 564.

τὴν Ῥώμην τοὺς παρακαλέσοντας τὴν σύγκλητον
καὶ τὸν δῆμον, ἐπικυρῶσαι τὰς συνθήκας. Καὶ τότε 10
μὲν ἐπὶ τούτοις ἐχαρίθησαν· ταῖς δ' ἐξῆς ἡμέραις
οἱ Ῥωμαῖοι διέσταν τὰς δυνάμεις. Μετὰ δὲ τινες 11
ἡμέρας παραγενομένων τῶν ἐμῶν εἰς τὴν Ἐφεσον,
εὐθέως ἐγίνοντο περὶ τὸ πλεῖν εἰς τὴν Ῥώμην ὅτι
Εὐμένης οἷτε παρὰ τῶν Ῥωμαίων πρεσβευταί· πα- 12
ραπλησίως δὲ καὶ παρὰ Ῥοδίων, καὶ παρὰ Σμυρ-
ναίων, καὶ σχεδὸν τῶν ἐπὶ ταῖς τοῦ Ταύρου πάν-
των τῶν κατοικούντων ἐθνῶν καὶ πολιτευμάτων
ἐπρέσβευον εἰς τὴν Ῥώμην.

11. τῶν ἐμῶν. *Articulus adjecti, monente Reiskio. Ibid. τῶν*
Ῥωμαίων. Ant τοῦ Ἀντιόχου scribendum, ant inferenda haec verba
οἷτε παρὰ τοῦ Ἀντιόχου. 12. τῶν κατοικούντων. Reiskio ab-
efficit articulus.

tipater & Zeuxis, placuit
omnibus, Romam legatos
mitti, qui senatum popu-
lumque Romanum orarent,
pacem ut comprobarent. At-
que ita tum discessum est.
Sequentibus diebus Romani
exercitum in hiberna dimise-
runt. Elapsis deinde non
multis diebus, postquam de-

ducti Ephesum essent obli-
des, navigationem Romam
præpararunt Eumenes &
Romanorum legati; item-
que Rhodiorum, Smyrnen-
sium, & omnium ferme cis
Taurum gentium ac civita-
tum oratores Romam sunt
profecti.

ΤΗΣ ΕΙΚΟΣΤΗΣ ΔΕΥΤΕΡΑΣ
ΤΩΝ ΠΟΛΥΒΙΟΥ ΙΣΤΟΡΙΩΝ
ΤΑ ΣΩΖΟΜΕΝΑ.

I.

EVMENIS RHODIORVMQVE,
*Et aliorum Populorum Legationes ad Senatum
Romanum.*

OL. 147. 3.
A.V. 565.

Ἡ δὲ τῆς Θερσίας ἐνισταμένης μετὰ τὴν νίκην
τῶν Ῥωμαίων τὴν πρὸς Ἀντίοχον, παρῆν ἡ
τε βασιλεὺς Εὐμένης, οἱ τε παρ' Ἀντίοχου πρέσ-
βεις, οἱ τε παρὰ τῶν Ῥοδίων, ὁμοίως δὲ καὶ παρὰ
τῶν ἄλλων. σχεδὸν γὰρ ἅπαντες οἱ κατὰ τὴν
Ἀσίαν εὐθὺς μετὰ τὸ γενέσθαι τὴν μάχην ἔπεμ-
πον πρεσβευτὰς εἰς τὴν Ῥώμην, διὰ τὸ πᾶσι τότε
καὶ πάσας τὰς ὑπὲρ τοῦ μέλλοντος ἐλπίδας ἐν τῇ
συγκλή-

LIBRI VICESIMI SECVNDI
HISTORIARVM POLYBII
RELIQVIAE.

I.

Legatio XXV.

I. A^dpetente jam ætate, Omnes enim propemodum,
post victum a Roma- qui Asiam incolunt, populi
nis Antiochum, rex Eume- statim a victoria suos Ro-
nes, & Antiochi legati, ac mam legatos misere; cum
Rhodiorum aliarumque item spes omnes suas in posterum
gentium Romam venerunt cuncti in senatu Romano ha-
berent

Ol. 147. 3. συγκλήτῳ κειῶσαι. Ἀπαντας μὲν οὖν τοὺς παρὰ 3
γενεμένους ἐπεδέχετο φιλανθρώπως ἡ σύγκλητος·
μεγαλομερέστατα δὲ καὶ κατὰ τὴν ἀπάντησιν καὶ
τὰς τῶν ξενίων παρεχὰς Εὐμένη τὸν βασιλέα,
μετὰ δὲ τούτων τοὺς Ῥοδίους. Ἐπειδὴ δ' ὁ τῆς ἐν- 4
Εὐμενίς
oratio ad
Senatum
Romin.
τεύξεως καιρὸς ἦλθεν, εἰσεκαλῆσαντο πρῶτον τὸν
βασιλέα, καὶ λέγειν ἤξουν μετὰ παρήσσιας, ἃν
βούλεται τυχεῖν παρὰ τῆς συγκλήτου. Τοῦ δ' Εὐ-
μένους φήσαντος, διότι, εἰ καὶ παρ' ἐτέρων τυχεῖν
τινος ἐβούλετο φιλανθρώπου, Ῥωμαίοις ἂν ἐχρή-
σατο συμβούλοις, πρὸς τὸ μὴτ' ἐπιθυμῆν μηδενὸς
παρὰ τὸ δέον, μὴτ' ἀξιοῦν μηδὲν πέρα τοῦ καθή-
κοντος· ὅποτε δ' αὐτῶν πάρεστι θεόμενος Ῥωμαίων, α
ἄριστον εἶναι νομίζει τὸ δίδεσθαι τὴν ἐπιτροπὴν ἐκεί-
νοις, καὶ περὶ αὐτοῦ καὶ περὶ τῶν ἀδελφῶν· τῶν δὲ 7
πρεσβυτέρων τινὲς ἀναστάντες, καὶ κελεύοντες μὴ
κατεβῆσθαι, ἀλλὰ λέγειν τὸ φαινόμενον, διότι πρέ-
κεται τῇ συγκλήτῳ, πᾶν αὐτῷ χαρίζεσθαι τὸ θυ-
νατόν·

Animum
ei addit
senatus.

- Cap. I. 3. ἐπεδέχετο. Forſen ἀπεδέχ. vel ὑπέδέχ.

berent repositas. Qui quum
venissent, omnes singulari
humanitate ab ordine am-
plissimo sunt excepti; præ-
cipua vero munificentia &
itum est obviam regi Eume-
ni, & lautia ei sunt præbita:
secundum hunc Rhodius.
Postquam audiendarum le-
gationum tempus venit; pri-
mus omnium in senatum vo-
catus est ΕΥΜΕΝΕΣ, pe-
titumque ab eo, ut, quid sibi
a patribus tribui vellet, libe-
re fidenterque diceret. Ad
ea Rex respondit: *Si ab aliis*

*inipetratum aliquid beneficii
vellet, consilio se Romanorum
fuisse usurum, ne quid aut
immoderate cupiisse, aut pe-
tuisse supra meritum videri
posset: nunc, quando ab ipsis
Romanis petitum beneficium
venerit, optimum ducere se,
munificentiam in se & fra-
tres suos ipsorum arbitrio
permittere. Tum verò ad-
surgens seniorum aliquis,
Eumenem jubet, diceret sine
metu, quid sibi videretur:
esse enim propositum patri-
bus, quibus possent cumque
rebus*

8 νατόν· ἔμενεν ἐπὶ τῆς αὐτῆς γνώμης. Χρόνου δ' Ἀ. V. 565.
 ἐγγιγνομένου, ὁ μὲν βασιλεὺς ἐξεχώρησεν, ἡ δὲ ἐντὸς
 9 ἐβουλευέτο, τί δὲ ποιῆν. Ἐδεξεν οὖν, τὸν Εὐμένη
 παρακαλεῖν, αὐτὸν ὑποδεικνύειν θαυμάζοντα, περὶ
 ὧν πάρεστιν· καὶ γὰρ εἰδέναι τὰ διαφέροντα τοῖς
 ἰδίοις πράγμασιν ἐκείνων ἀκριβέστερον, καὶ τὰ κατὰ
 10 τὴν Ἀσίαν. Δεζάντων δὲ τούτων, εἰσεκλήθη· καὶ
 τῶν πρεσβυτέρων τινὸς ἀποδείξαντος τὰ δεδογμένα,
 λέγειν ἠναγκάσθη περὶ προκειμένων.

Ἐφασκεν οὖν, ἄλλο μὲν εὐδὲν ἂν εἰπῆν περὶ τῶν II.
 κατ' αὐτὸν, ἀλλὰ μέναι ἐπὶ τῆς αὐτῆς γνώμης, Eumenis
oratio.
 11 τελέως διδούς ἐκείνοις τὴν ἔξουσίαν· ἵνα δὲ τόπῳ
 ἀγαθῷ, τὸν κατὰ τοὺς Ῥωδίους· διὸ καὶ πρὸς
 12 χθαι οὖν εἰς τὸ λέγειν ὑπὲρ τῶν ἐνεστώτων. Ἐκεί-
 νους γὰρ παρῆναι μὲν, εὐδὲν ἦσαν ὑπὲρ τοῦ τῆς
 σφετέρας πατρίδος συμφέροντος σπουδάζοντας,
 ἥπερ αὐτὸν ὑπὲρ τῆς ἰδίας ἀρχῆς φιλοτιμῆσθαι
 κατὰ

8. ἡ δὲ. Adjectum a Polybio vocab. σύγκλητος patrum.

11. 3. τοῦ τῆς σφερ. Articulus τοῦ debetur Casaubono. Ibid. ἥπερ
 αὐτὸν correxit Vrs. ἥπερ αὐτοὺς iusti.

rebus ei gratificari. Perstat trum ei indicasset, coactus
 rex in eadem sententia. est, quæ vellet, dicere.

Quumque aliquamdiu ita 2. Tum ergo EUMENES:
 certatum esset, Eumenes aliud quidem nihil de rebus
 templo excessit: senatus, qui suis dicturum fuisse ait, ea-
 remanserat, quid opus facto, demque in sententia perseve-
 consultat. Placuit igitur raturum, atque omnino ipso-
 rem gem hortari, ut expromeret rum arbitrio rem permissu-
 ipse fidenter, quorum caussa rum: sed una in parte an-
 venisset: ipsum enim optime xium laborare se, nempe quæ
 scire, quæ regno suo sint ad ad Rhodios pertineret: ea re
 commodata, Aliamque melius se commoveri, ut de præsentī
 nosse. His ita decretis, re negotio verba apud eos faciat.
 ductus est: & cum senio- Nam Et illos adesse, non mi-
 rum aliquis voluntatem pa- nore cum studio ductos patriæ
 commo-

Ol. 147-3.
Eumenis
oratio.

κατὰ τὸ παρόν· τοὺς δὲ λόγους αὐτῶν τὴν ἐπαι-4
τίαν ἔμφρασιν ἔχεν τῇ προθείσῃ τῇ κατὰ τὴν ἀλή-
θειαν. τοῦτο δ' εἶναι βράδιον καταμαθεῖν. Ἐρεῖς
μὲν γὰρ αὐτοὺς, ἐπειδὴν εἰσπερευθῶσι, διότι πάρε-
εσιν, οὔτε παρ' ὑμῶν αἰτούμενοι τὸ παράπαν οὐδὲν,
εὐθ' ἡμᾶς βλάπτειν θέλοντες κατ' οὐδένα τρέπει,
πρεσβεύοντα δὲ περὶ τῆς ἐλευθερίας τῶν τὴν Ἀσίαν
κατοικούντων Ἑλλήνων. τοῦτο δ' οὐχ οὕτως αὐτοῖς 6
εἶναι κεχαρισμένον φήσουσιν, ὥς ὑμῖν καθῆκον καὶ
τοῖς γεγενησὶν ἔργοις ἀκόλουθον. Ἡ μὲν οὖν διὰ τῶι γ
λόγων φαντασία τοιαύτη τις αὐτῶν ἔσται· τὰ δὲ
κατὰ τὴν ἀλήθειαν τὴν ἐναντίαν ἔχοντα τούτοις
εὐρεθήσεται διάθεσιν. Τῶν γὰρ πόλεων ἐλευθερω-8
θεισῶν, ὥς αὐτοὶ παρακαλεῦσιν, τὴν μὲν τούτων
συμβήσεται δύναμιν αὐξηθῆναι πολλαπλασίως, τὴν
δὲ ἡμετέραν τρέπον τινα καταλυθῆναι. τὸ γὰρ τῆς 9
ἐλευθερίας ὄνομα καὶ τῆς αὐτενομίας ἡμῖν μὲν ἀεὶ ὄν
ἀποσπάσει πάντας οὐ μόνον τοὺς νῦν ἐλευθερωθη-
σομέ-

*commoda promovendi, quam
cupiat ipse regno suo esse con-
sultum: ceterum eorum ora-
tionem contrariam speciem
ostensuram ejus consilii quod
revera illud propositum est.
Id quod cognitu sit facile.
Discurus enim, ubi datus eis
fuerit senatus, venisse, non
ut quidquam omnino petant
a vobis, aut ut nos ulla re
laedant; sed ad impetrandam
Græcorum, qui in Asia sunt,
libertatem esse missos: atque
id non tam gratum sibi di-*

*cent futurum, quam vos de-
cere, Et antefactis vestris
convenire. Et orationis qui-
dem illorum hic color erit;
at res ipsa contrario plane
modo se habere deprehende-
tur. Nam si, quod ipsi postu-
lant, liberata civitates fue-
rint; eveniet, ut maximum
potentia eorum capiat incre-
mentum, nostra quodammodo
tollatur. Libertatis enim no-
men, Et indulgentia suis legi-
bus vivendi, omnes penitus
a nobis avertet, non solum
qui*

σαμένους, ἀλλὰ καὶ τοὺς πρότερον ἡμῖν ὑποταγισμέ- A. V. 565.
 νους, ἐπειδὴν ὑμεῖς ἐπὶ ταύτης ὄντες φανεροὶ γένη- Eumenis
 ορατο.

θε τῆς προαιρέσεως, ταῦτοις δὲ προδίδῃσι πάντας.

- 10 Ταῖς γὰρ πράγματα φύσιν ἔχει τοιαύτην. δόξαντες
 γὰρ ἡλευθερωθῆναι διὰ τούτους, ὀνόματι μὲν ἔσονται
 σύμμαχοι τούτων· τῇ δ' ἀληθείᾳ πᾶν ποιήσουσι τὸ
 κελεύμενον ἐταίμως, τῇ μεγίστῃ χάριτι γεγονότες
 11 ὑπόχρεοι. Διόπερ, ὦ ἄνδρες, ἀξιούμεν ὑμᾶς, τοῦ-
 τον τὸν τόπον ὑπιδέσθαι, μὴ λάθῃτε τοὺς μὲν παρὰ
 τὸ δέον αὐξοντες, τοὺς δὲ ἐλαττοῦντες τῶν φίλων
 12 ἀλόγως· ἅμα δὲ τούτοις τοὺς μὲν πολεμίους γεγο-
 νότας εὐεργετοῦντες, τοὺς δ' ἀληθινούς φίλους
 παρερῶντες, καὶ κατολγωροῦντες τούτων.

Ἐγὼ δὲ περὶ μὲν τῶν ἄλλων, ὅτου δέοι, παντὸς III.
 παραχωρήσαιμι τοῖς πέλας ἀφιλονείκως· περὶ δὲ
 τῆς ἡμετέρας φιλίας καὶ τῆς εἰς ὑμᾶς εὐνοίας
 ἀπλῶς οὐδέ ποτ' ἂν οὐδενὶ τῶν ὄντων ἐκχωρήσαιμι
 κατὰ

10. ἡλευθερωθῆναι correxi. Vulgo ελευθερ.

qui jam liberabuntur, sed vestris præter modum extol-
 etiam veteres subditos no- latis, alios sine ratione depri-
 stros; ubi semel vester hic matis. Simul videte, ne, si
 animus illis innotuerit: ea- in illos, qui adversum vos
 demque res hos omnes Rho- arma tulerint, beneficia ve-
 diis adjunget. Quippe ita stra conferatis, veros amicos
 natura comparatum est, ut præ illis contemptis atque
 hi, postquam per Rhodiorum operam liberati sibi videbun-
 tur, verbo quidem socii eo- aspernemini.

3. Ego vero in aliis qui-
 dem rebus jure meo quocum-
 que sine pertinacia cuilibet
 cedam; in certamine vero
 amicitiae vestrae Et benevo-
 lentiae erga vos, nemo plane
 est mortalium, a quo vinci
 me pro mea virili æquo ani-

Polybii Histor. T. IV.

M

mo

OL. 147. 3. κατὰ δύναμιν. Δοκῶ δὲ καὶ τὸν πατέρα τὸν ἡμέ-
 Eumenis
 oratio. τερον, ἅπερ ἔζη, τὴν αὐτὴν ἀν' ἐπεὶ θάλασσαν Φοινὴν ἐμοί.

Καὶ γὰρ ἐκείνος, πρῶτος μετασχὼν τῆς ὑμετέρας
 Φιλίας καὶ συμμαχίας σχεδὸν πάντων τῶν κατὰ
 τὴν Ἀσίαν καὶ τὴν Ἑλλάδα μενόντων, εὐγενέστατα
 διεφύλαξε ταύτην ἕως τῆς τελευταίας ἡμέρας, οὐ
 μόνον κατὰ τὴν προαίρεσιν, ἀλλὰ καὶ κατὰ τὰς
 πράξεις. πάντων γὰρ ὑμῖν ἐκοινώησε τῶν κατὰ
 τὴν Ἑλλάδα πόλεμον, καὶ πλείστας μὲν εἰς τούτους
 καὶ περὶ καὶ ναυτικάς δυνάμεις παρέσχετο τῶν
 ἁλίων συμμαχῶν, πλείστην δὲ συνεβάλλετο χρη-
 γίαν, καὶ μεγίστους ὑπέμενε κινδύνους· τέλος δ'
 εἰπὼν, κατέστρεψε τὸν βίον ἐν αὐτοῖς τοῖς ἔργοις
 κατὰ τὸν Φιλιππικὸν πόλεμον, παρακαλῶν Βοιω-
 τοὺς εἰς τὴν ὑμέτεραν Φιλίαν καὶ συμμαχίαν.
 Ἐγὼ δὲ διαδεχόμενος τὴν ἀρχὴν, τὴν μὲν προαίρε-
 σιν τὴν τοῦ πατρὸς διεφύλαξα, ταύτην γὰρ οὐχ
 οἶόν τ' ἦν ὑπερθεῖναι· τοῖς δὲ πράγμασι ὑπερεθέ-
 μην.

III. 6. οἶόν τ' ἦν. οἶόν τε Βαυ. Ὡ caret ἦν.

mo sim passurus. Ac puto, copiiis, ut nemo sociorum ve-
 patrem meum, si esset in- strorum, vobis est auxiliatus;
 vivis, eadem, quae ipse dico, sed & comitatibus idem vos
 fore dicturum. Nam & ille, adjuvit plurimis, maximaque
 primus ferme omnium Asiam pro vobis pericula adiit: ac
 Graciamque incolentium in postremo, cum Bæotos ad
 amicitiam societatemque ve- amicitiam societatemque ve-
 stram quum venisset, constan- stram hortaretur bello Phi-
 tissima fide ad extremum lippico, in ipsis laboribus vi-
 finem vitam hanc servavit; ne- tam finivit. Hujus ego re-
 que id animo dumtaxat, sed gnum ut suscepi, voluntatem
 etiam factis. Omnibus enim quidem & studium patris
 bellis, quæ in Gracia gressis erga vos servavi; etenim
 illis, pater interfuit, & ad erant illa inexsuperabilia:
 illa terrestribus navalibusque rebus vero ipsis superavi.

Tem-

7 μην. οἱ γὰρ καιροὶ τὴν ἐκ πυρὸς βάσανον ἐμοὶ A.V. 565.
Eumenis
oratio.
 8 μάλλον ἢ ἐκείνῳ προσῆγον. Ἀντίοχου γὰρ σπουδά-
 ζοντος ἡμῖν θυγατέρα δοῦναι, καὶ συνοικεωθῆναι τοῖς
 ὅλοις, διδόντος δὲ παραχρῆμα μὲν τὰς πρότερον
 ἀπῆλοτριωμένας ἀφ' ἡμῶν πόλεις, μετὰ δὲ ταῦτα
 πᾶν ὑπισχνουμένου ποιήσεν, εἰ μετὰσχοιμεν τοῦ
 9 πρὸς ὑμᾶς πολέμου· τοσαῦτον ἀπέσχομεν τοῦ προ-
 δέξασθαι τι τούτων, ὥς πλείσταις μὲν καὶ πεζικαῖς
 καὶ ναυτικαῖς δυνάμεσι τῶν ἄλλων συμμάχων ἡγω-
 νισάμεθα μεθ' ὑμῶν πρὸς Ἀντίοχον, πλείστας δὲ
 χορηγίας συμβεβλήμεθα πρὸς τὰς ὑμετέρας χρεῖας
 ἐν τοῖς ἀναγκαιότατοις καιροῖς, εἰς πάντας δὲ τοὺς
 κινδύνους δεδάκαμεν αὐτοὺς ἀπερφασίστως μετὰ γο-
 10 τῶν ὑμετέρων ἡγεμόνων. τὸ δὲ τελευταῖον ὑπεμείνα-
 μεν συγκλειδέντες εἰς αὐτὸν τὸν Πέργαμον πολιορ-
 κῆσθαι, καὶ κινδυνεύειν ἅμα περὶ τοῦ βίου καὶ τῆς
 ἀρχῆς, διὰ τὴν πρὸς τὸν ὑμέτερον δῆμον εὐνοίαν.

M 2

"Ωσθ'

8. δίδοντας δδ. Conjunctionem ex concess. adjecti.

Tempora enim mihi magis,
 quam illi, tribuerunt mate-
 riam, ut velut in igne fides
 mea probaretur. Nam quum
 Antiochus filiam suam in
 matrimonium mihi dare vel-
 let, & rebus omnibus mihi
 conjungi optaret, civitates-
 que extemplo restitueret,
 quæ defecerant a nobis, &
 quidvis in posterum pollice-
 retur, si bellum adversus vos
 cum eo gereremus: tantum
 absfuit, ut quidquam eorum
 acciperemus, ut contra plu-
 rimis pedestribus navalibus-

que copiis, quam ullus socio-
 rum vestrorum, contra An-
 tiochum pro vobis steterimus,
 plurimisque commeatibus vos
 necessariis maxime temporibus
 adjuverimus, omnibus
 periculis absque ulla tergi-
 versatione cum vestris duci-
 bus nos objecerimus; postre-
 mo includi in urbem Perga-
 mum sustinuerimus, atque in
 ea obsessi de vita simul & re-
 gno, propter constantem erga
 populum Romanum benevo-
 lentiam, sumus periclitati.

4. Quum

Ol. 147.3.

IV.
Eumenis
oratio.

“Ωσθ’ ὑμᾶς, ὦ ἄνδρες Ῥωμαῖοι, πολλοὺς μὲν γε-
γονότας αὐτόπτας, πάντας δὲ γινώσκοντας, διότι
λέγομεν ἀληθῆ, δίκαιόν ἐστι τὴν ἀρμόζουσαν πρέ-
νοισιν ποιῆσαι περὶ ἡμῶν. Καὶ γὰρ ἂν πάντων
γένετο δεινότης, εἰ Μασσανάσσην μὲν, τὸν οὐ μό-
νον ὑπάρξαντα πολέμιον ὑμῖν, ἀλλὰ καὶ * τὸ τε-
λευταῖον καταφυγόντα πρὸς ὑμᾶς μετὰ τῶν ἵπ-
πέων, τοῦτον, ὅτι καθ’ ἓνα πόλεμον, τὸν πρὸς Καρ-
χηδονίους, ἐτήρησε τὴν πίστιν, βασιλέα τῶν πλεί-
στων μερῶν τῆς Λιβύης πεποιήκατε. Πλευράτην
δὲ, πράξαντα μὲν ἀπλῶς οὐδὲν, διαφυλάξαντα δὲ
μόνον τὴν πίστιν, μέγιστον τῶν κατὰ τὴν Ἰλυριῶν
δυναστῶν ἀναδεύξατε ἡμᾶς δὲ, τοὺς διὰ προγόν-
ων τὰ μέγιστα καὶ κάλλιστα τῶν ἔργων ὑμῖν συγ-
κατεργασμένους, παρ’ οὐδὲν ποιήσεσθε. Τί οὖν
ἐστίν,

IV. 2. ἀλλὰ καὶ *. Lacunam indicandam putari. Livine interserit:
extorris, expulsus, amissis omnibus copiis. Ibid. τῶν ἵππεων.
Puto μετὰ τῶν ἵππεων, quod in lat. vers. expressit Cossab. Li-
vine: cum turma equitum. 4. διὰ προγόνων. An ἀπὸ προγόν-
ων? An scripsit καὶ διὰ προγόνων καὶ δι’ ἑαυτῶν? Ibid. ποιή-
σεσθε correcti. Mole vulgo ποιήεσθε. ποιήεσθαι Bav.

4. Quum igitur, Patres conscripti, multi vestrum spectatores fuerint eorum, quae dixi, omnes autem exploratum habeatis, vera haec esse quae dico; æquum fuerit, parem vos meritis nostris curam habere nostri. Effet enim res omnium tristissima, si Massanissam, qui non solum hostis vester aliquando fuerat, sed etiam * ad extremum cum paucis equitibus in castra vestra confugerat, quia uno contra Carthaginienses bello fidem servasset, magnae partis Africa regem constitueritis; Pleuratum vero, nihil quidquam omnino de vobis meritum, eo solum nomine, quod in fide mansisset, omnium totius Illyrici regulorum maximum constitueritis; nos vero, qui & ipsi & majores nostri maximarum praclarissimarumque rerum adiutores vobis fuimus, contentui habueritis. Quid

ἐστίν, ὃ παρακαλῶ; καὶ τίνος Φημί δὲν ἡμᾶς τυγ-
 6 χαίνειν παρ' ὑμῶν; Ἐρῶ μετὰ παρρησίας, ἐπέπερ
 ἡμᾶς ἐξεκαλέσαθε πρὸς τὸ λέγειν ὑμῖν τὸ Φαινό-
 7 μενον. Εἰ μὲν αὐτοὶ κρίνετέ τινας τόπους διακατέ-
 χεν τῆς Ἀσίας τῶν ὄντων μὲν ἐπὶ τὰδε τοῦ Ταύ-
 8 ρου, ταττομένων δὲ πρότερον ὑπ' Ἀντίοχον, τοῦτο
 9 καὶ μάλιστα βουλοίμεθ' ἂν ἰδεῖν γενόμενον· καὶ γὰρ
 ἀσφαλίστατα βασιλεύσεν, ὑμῖν γειννῶντες, ὑπο-
 λαμβάνομεν, καὶ μάλιστα μετέχοντες τῆς ὑμετέ-
 10 ρας ἐξουσίας. εἰ δὲ τοῦτο μὴ κρίνετε ποιεῖν, ἀλλ'
 ἐκχωρεῖν τῆς Ἀσίας ὁλοσχερῶς, οὐδενὶ Φαμὲν δι-
 11 καίωτερον εἶναι παραχωρεῖν ὑμᾶς τῶν ἐκ τοῦ πολέ-
 12 μου γεγονότων ἄθλων, ἥπερ ἡμῖν. Νῆ Δία, κάλ-
 λιον ἐστίν τοὺς δουλεύοντας ἐλευθεροῦν· εἶγε μὴ
 13 μετ' Ἀντιόχου πολεμεῖν ὑμῖν ἐτόλμησαν. ἐπεὶ δὲ
 τοῦθ' ὑπέμεναν, πολλῶ καλλιόν, τὸ τοῖς ἀληθινοῖς

M 3

Φίλοις

7. ὑπ' Ἀντιόχου. Ὑπ' Ἀντιόχου Βασ. 10. καλλιόν ἐστι. *Verginius in Notis citat καλλιστόν ἐστι.*

Quid igitur est, quod ego postulo? Et quid tribui mihi a vobis æquum censeo? Dicam equidem libere, quandoquidem exigitis hoc a me, ut, quid sentiam, vobis exponam. Si vobis sedet animo, partem aliquam terrarum cis montem Taurum, quæ Antiocho prius paruerunt, tenere; hoc vero est, quod omnium maxime optaverimus: sic enim regnum nostrum fore tutissimum existimamus, si vobis finitimi fuerimus, &

potentia vestra frui quam maxime potuerimus. Sed si alia vobis mens est, Et univ- versa decedere cogitatis Asia; neminem digniorem esse, cui belli præmiis cedatis, quam me, dicere ausim. At hercule honestius est, civitates, quæ serviunt, liberari. Ita, opinor; si ea audacia non fuerunt, ut cum Antiocho bellum adversus vos gere- rent. Sin autem hoc patrare sustinuerunt; multo est honestius, veris amicis gratias pro

Ol. 147. 3. Φίλοις τὰς ἀρμολύσας χάριτας ἀποδιδόναι μᾶλλον,
ἢ τοὺς πολεμίους γεγονότας εὐεργετῆν.

V.
Probata
senatui
Eumenis
oratio.

Smyr-
nensium
legati.

Legati
Rhodio-
rum.

Ὁ μὲν οὖν Εὐμένης ἱκανῶς ἐπών, ἀπηλλάγη·
τὸ δὲ συνέδριον αὐτόν τε τὸν βασιλέα καὶ τὰ ἐη-
θύντα φιλοφρόνως ἀπεδέχετο, καὶ πᾶν τὸ δυνατόν
προθύμως ἔχεν αὐτῷ χαρίζεσθαι. Μετὰ δὲ τοῦ-²
τον ἐβούλεντο μὲν εἰσάγειν Ῥόδιους. ἀφυστερῶντος
δὲ τινος τῶν πρεσβευτῶν, ἐσσεκαλίσαντο τοὺς Σμυρ-³
ναίους. Οὗτοι δὲ πολλοὺς μὲν ἀπολογισμοὺς ἐσή-
νεγκαν περὶ τῆς αὐτῶν εὐνοίας καὶ προθυμίας, ἣν
παρέσχηνται Ῥωμαίοις κατὰ τὸν ἐνεστώτα πόλε-
μον. εὐσης δὲ τῆς περὶ αὐτῶν δόξης ὁμολογουμένης,⁴
διότι γεγονάσι πάντων ἐκτενέστατοι τῶν ἐπὶ τῆς
Ἀσίας αὐτονομουμένων, οὐκ ἀναγκαῖον ἡγούμεθα
ἔναι τοὺς κατὰ μέρος ἐκτίθεσθαι λόγους. Ἐπὶ δὲ
τούτοις ἐσῆλθον οἱ Ῥόδιοι, καὶ βραχέα προενεγκά-
μενοι περὶ τῶν κατ' ἰδίαν σφίσι πεπραγμένων εἰς
Ῥω-

V. 5. Ἐν δὲ τούτοις ex conspectu. stirps. Vulgo ἐν δὲ τοῖς.
Ibid. Correci προενεγκ. Vulgo omnes προενεγκάμενοι.

pro meritis referre, quam
eorum commodis consulere,
qui hostes vestri fuerunt.

5. Vbi satis esset locutus
Eumenes, templo exiit. Et
regem vero & ejus oratio-
nem benevolis animis patres
exceperunt, eratque illorum
voluntas propensa ad bene
de eo merendum, quibus-
cumque rebus possent. Post
hunc statuerat senatus Rho-
dios introducere: sed quia
nondum aderat quidam ex
illa legatione, SMYRNAEOS
vocarunt. Multa hi de sua

benevolentia & animo, quem
bonum & fidelem Romanis
praesenti bello praestitissent,
dissuerunt. Quoniam au-
tem haec de illis fama apud
cunctos obtinet, omnium ci-
vitatum liberarum, quae in
Asia sunt, summo studio
amicitiam hos coluisse Ro-
manorum; nihil arbitramur
esse opus, ut quae ab illis
sunt dicta, sigillatim expona-
mus. Secundum hos RHODII
sunt ingressi. Qui,
ubi pauca in medium adtu-
lere, quae privatim Romanis
prae-

Ῥωμαίους, ταχέως εἰς τὸν περὶ τῆς πατρίδος ἔπαν-
 ῶν λόγον. Ἐν ᾧ μέγιστον αὐτοῖς ἔφασαν γεγο-
 νέναι σύμπτωμα κατὰ τὴν πρεσβείαν, πρὸς ἃν εἰ-
 κειότατα διάκενται βασιλέα καὶ κοινῇ καὶ κατ'
 ἰδίαν, πρὸς τοῦτον αὐτοῖς ἀντιπεπτωκέναι τὴν φύ-
 τιν τῶν πραγμάτων. τῇ μὲν γάρ αὐτῶν πατρίδι
 δοκῆν τοῦτο κάλλιστον εἶναι, καὶ μάλιστα πρέπον
 Ῥωμαίοις, τὸ τοὺς ἐπὶ τῆς Ἀσίας Ἑλληνας ἐλευθε-
 ρωθῆναι, καὶ τυχεῖν τῆς αὐτονομίας, τῆς ἅπασιν
 ἀνθρώποις προσφιλεστάτης· Εὐμένηα δὲ καὶ τοῖς
 ἀδελφοῖς ἥκιστα τοῦτο συμφέρον. φύσει γὰρ πᾶ-
 σαν μοναρχίαν τὸ μὲν ἴσον ἐχθαίρουν, ζητεῖν δὲ,
 πάντας, εἰ δὲ μὴ γ' ὥς πλείστους, ὑπηκόους εἶναι
 ὁφίσιν καὶ περὶ αὐτῶν. Ἀλλὰ, καίπερ τοιούτων ὄν-
 των τῶν πραγμάτων, ὅμως ἔφασαν πεπεῖσθαι, διό-
 τι καθίζονται τῆς προθέσεως, εὐ τῷ πλείον Εὐμέ-
 νους δυνατάει παρὰ Ῥωμαίοις, ἀλλὰ τῷ δικαιοτέρῳ

M 4

Φαίνε-

præstitissent, mox ad ser-
 monem de patria orationem
 retulerunt. Perquam au-
 tem incommode illud sibi in
 hac legatione usuvenisse dixe-
 runt, ut cum eo rege, qui-
 cum & publice & privatim
 conjunctissimi sint, ipsa re-
 rum natura ipsos commiserit.
 Patriæ namque suæ pulcer-
 rimum illud videri & Ro-
 manis convenientissimum, ut
 Græci, qui in Asia sunt, libe-
 rentur, & eam juris æqua-
 litatem consequantur, quæ
 omnibus mortalibus est ju-

cundissima: Eumeni vero
 ejusque fratribus nequaquam
 id esse commodum. Quippe
 ita natura comparatum, ut
 omne unius imperium æqua-
 litatem juris oderit; omnes
 autem, vel certe quam pluri-
 mos, sibi esse subiectos &
 dicto audientes cupiat. Ve-
 rum, licet hæc ita se habeant,
 tamen, quin sint id quod cu-
 piant impetraturi, nullo mo-
 do se dubitare; non quod ma-
 jore gratia apud Romanos
 polleant, quam Eumenes; sed
 quod justiora sint, quæ ipsi
 sua-

Ol. 147.3. Φαίνεσθαι λέγοντες καὶ συμφορώτερας πᾶσιν ὁμολο-
Rhodio-
rum ora-
tio.
γουμενώς. Εἰ μὲν γὰρ μὴ δυνατὴν ἦν, ἄλλως Εὐμέ-10
νει χάριν ἀποδεδύναι Ῥωμαίους, εἰ μὴ παραδίδεν αὐ-
τῷ τὰς αὐτενομοιμένας πόλεις, ἀπερεῖν εἰς τὴν ἦν
περὶ τῶν ἐνεστώτων. ἢ γὰρ Φίλον ἀληθινὸν ἔδει11
παριδεῖν, ἢ τοῦ καλοῦ καὶ καθήκοντος αὐτοῖς ὀλι-
γωρεῖσθαι, καὶ τὸ τέλος τῶν ἰδίων πράξεων ἀμαυρῶ-
σαι καὶ καταβαλεῖν. Εἰ δ' ἀμφοτέρων τούτων ἰκα-12
νῶς ἔξεστιν πρηνεσθῆναι· τίς ἂν ἔτι περὶ τούτου
διαπορήσειεν; Καὶ μὴν, ὥσπερ ἐν δέπνῳ πολυτελεῖ,13
πάντας ἐνεστιν ἰκανὰ πᾶσιν, καὶ πλείω τῶν ἰκανῶν.
καὶ γὰρ Λυκαονίαν, καὶ Φρυγίαν τὴν ἐφ' Ἑλλησπόν-14
του, καὶ τὴν Πισιδικὴν, πρὸς δὲ ταύταις Χερρόνησον,
καὶ τὰ προσοροῦντα ταύτῃ τῆς Εὐρώπης ἔξεστιν
ὑμῖν, εἰς ἃν βούληθε, προστιθέναι· ὧν τινα προσ-15
τεθέντα πρὸς τὴν Εὐμένους βασιλείαν, δεκαπλα-
σίαν

11. τὸ τέλος revocari ex mistis. Vulgo τὸ τέλος ex Vrsini ing.

14. ταύτῃ contexti cum Reisk. ταῦτα Vrsf. cum mistis. ταύταις Casaub. ex ing. Ibid. & v. 15. Trias verba προστιθέναι & ὧν τινα desiderantur in mistis. Commodius sic suppleta locum videtur, quam vulgo ex Vrsini conjectura solent, cum inserunt δωρεῖται· ὧν ἐνός τινα, & προστιθέντα in προστιθέντος importanc mutant.

suadeant, & sine controversia omnibus utiliora. Nam si non possent Romani gratiam meritorum aliter referre Eumeni, quam tradendis liberis civitatibus; merito difficilis & impedita praesens deliberatio censeretur: vel enim amici veri parum habenda foret ratio, vel, quod sit honestum & ipsis conveniens, fore negligendum, & rerum a se gestarum gloriam obscurandam atque deponendam.

Sed si utrique rei provideri abunde potest, quis amplius dubitationi superest locus? Enimvero, ut in lauto convivio, suppetunt quae omnibus abunde sufficiant, & eo plura etiam. Lycaoniam enim, Phrygiam ad Hellespontum, Pisidiam, item Chersonesum, quaeque finitimae huic sunt Europae partes, dare quibus volueritis, vobis licet. Quarum regionum nulla, adjuncta regno Eumenis,

σίαν αὐτὴν δύναται ποιῆν τῆς νῦν ὑπαρχούσης· A.V. 565.
 πάντων δὲ τούτων ἢ τῶν πλείστων αὐτῇ προσμερι- Rhodio-
 θέντων, οὐδεμιᾶς ἂν γένοιτο τῶν ἄλλων δυναστεῶν- rum ora-
 καταδεστέρα. tio.

Ἐξέστιν οὖν, ὃ ἄνδρες Ῥωμαῖοι, καὶ τοὺς φίλους VI.
 μεγαλομερῶς σωματοποιῆσαι, καὶ τὸ τῆς ἰδίας ὑπο-
 ᾠθέσεως λαμπρὸν μὴ καταβαλεῖν. Οὐ γάρ ἐστιν
 ὑμῖν καὶ τοῖς ἄλλοις ἀνθρώποις ταυτό τέλος τῶν
 ζῆργων, ἀλλ' ἕτερον. Οἱ μὲν γὰρ ἄλλοι πάντες ὀρε-
 μῶσι πρὸς τὰς πράξεις, ὀρεγόμενοι τοῦ καταστρέ-
 ψαθαι καὶ προσλαβεῖν πόλεις, χωρηγίας, ναῦς.
 ὑμᾶς δὲ πάντων τούτων ἀπρσδεήτους οἱ θεοὶ πε-
 ποιήκασιν, πάντα τὰ κατὰ τὴν οἰκουμένην τεθακό-
 στες ὑπὸ τὴν ὑμετέραν ἐξουσίαν. Τίνος οὖν ἔτι προσ-
 δεῖδε; καὶ τίνος ἂν ἔτι δεῖσι πρένοιναν ὑμᾶς ποιῆσθαι
 ὅττην ἐχυροτάτην; Δῆλον, ὡς ἐπαίνου καὶ δόξης παρ'
 ἀνθρώποις, αὐ καὶ κτήσαθαι μὲν ἐστὶ δυσχερὲς,

M 5

δυσχε-

VI. 3. χορηγίας. χορηγίαν Bav. 4. Verba ei deo ex consil. in-
 ferui: quæ cum abessent, πεποιήκατε scripsit Vrsinus, pro πεποιή-
 κασι quod est in libris. 6. Corrupte misit ὁ καὶ κτήσ. μὲν ἐστὶ

δυσχε-
 menis, decem partibus ma-
 jus, quam nunc sit, illud
 effecerint: omnes vero aut
 pleraque, eidem adtributa,
 quavis alia dominatione re-
 gnum illius possunt reddere
 nihilo deterius.

6. Licet igitur vobis, P. C.
 Et amicos augere commodis,
 Et insitui vestri gloriam non
 abjicere, neque deponere.
 Non est enim vobis idem
 alicuius finis propositus, ac
 ceteris hominibus esse solet;
 verum longe diversus. Alii

quippe omnes bella suscipiunt
 cupiditate impulsī populos
 subigendi, Et occupandi ur-
 bes, commeatus, naves. Vos
 ne hisce omnibus egeretis, dii
 vobis præstiterunt, cum, quid-
 quid ubique est in orbe terra-
 rum, ditioni vestræ subjece-
 runt. Qua igitur re adhuc
 egetis? aut quid est, cui pro-
 videre vos quam diligentissi-
 me oporteat? Laus nimirum
 Et gloria apud omne genus
 humanum: quæ res Et para-
 tu difficiles sunt, Et paratæ diffi-

ΟΙ. 147. 3. δυσχερέστερον δὲ κτησαμένους διαφυλάξαι. Γνωίη-7
Rhodia- τε δ' αὖν τὸ λεγόμενον εὐτως. Ἐπολεμήσατε πρὸς
tium ora- Φίλιππον, καὶ πᾶν ὑπεμείνατε χάριν τῆς τῶν
tio. Ἑλλήνων ἐλευθερίας· τοῦτο γὰρ προέθεθε, καὶ
τοῦθ' ὑμῖν ἄθλον ἐξ ἐκείνου τοῦ πολέμου περιγέγο-
νεν, ἕτερον δ' ἀπλῶς οὐδέν. ἀλλ' ὅμως εὐδοκεῖτε τού-8
τῳ μάλλον, ἢ τοῖς παρὰ Καρχηδονίων φόροις· καὶ
μάλα δικαίως. Τὸ μὲν γὰρ ἀεργύριον ἐστὶ κοινόν τι⁹
πάντων ἀνθρώπων κτῆμα· τὸ δὲ καλόν, καὶ πρὸς
ἔπαινον καὶ τιμὴν αἰήκον, θεῶν καὶ τῶν ἔγλιστα τού-
τοις πεφυκέντων ἀνδρῶν ἐστὶ. Τοιγαρὺν σεμέντα¹⁰
τον τῶν ὑμετέρων ἔργων ἢ τῶν Ἑλλήνων ἐλευθερώσεις.
τούτῳ νῦν εἰάν μὲν προδῆτε τ' ἀκόλουθον, τελειω-
θήσεται τὰ τῆς ὑμετέρας δόξης· εἰάν δὲ παρίδητε,
καὶ

δυσχερέστερον, κτησαμένους δὲ διαφυλάξαι. Quae servare Visi-
mus, in fine adjecit iacob. χαλεπώτατον. Nobis potius visa est
Reiskii emendatio. 8. εὐδοκεῖτε corr. Visimus. εὐδοκεῖτε misti,
quod & cum Reiskio in εὐδοκεῖτε mistari poterat. Ibid. Φό-
ροις ex Reiskii conjectura adjecti. Vulgo Φοβεροῖς. 10. ὑμε-
τέρων ἔργων Cysaureno debetur. ὑπετέρων Visum, cum iustis.

difficillimae sunt conservatu.
Id ita esse, sic facile intelli-
getis. Gessistis cum Philippo
bellum, omniaque ris per-
pessi pro libertate Graeciae:
hoc enim vobis proposueratis,
& hoc praemium unicum ex
hoc bello retulistis, aliud
omnino nihil. Atamen ex
hoc plus capitis voluptatis,
quam ex tributis quae a Car-
thaginienfibus exegistis. Et
merito quidem. PECUNIAE
namque communis est omni

bus mortalibus possessio: HO-
NESTAS, ac decus, & quid-
quid ad laudem honoremque
spectat, eorum, & eorum
hominum qui ad illorum na-
turam proxime accedunt,
propria sunt. Igitur omnium
vestrorum operum gloriosissi-
mum est libertas Graecis red-
dita. In hoc incepto si, quo
capistis pede, perrexeritis;
ad summum cumulum perve-
niet vestra gloria. Sin autem
illud neglexeritis; etiam ei,
quae

- ¹¹ καὶ ἡ πρὶν ἐλαττωθήσεται φανερώς. Ἡμεῖς μὲν οὖν, ^{A.V. 365.}
 ὧ ἄνδρες, καὶ τῆς προαιρέσεως γεγονότες αἰρετι- <sup>Rhodi-
 sum ora-
 tio.</sup>
 σταί, καὶ τῶν μεγίστων ἀγώνων καὶ κινδύνων ἀλη-
 θινῶν ὑμῖν μετεσχηκότες, καὶ νῦν οὐκ ἐγκαταλείπο-
¹² μεν τὴν τῶν φίλων τάξιν· ἀλλ' αἷ γ' ἐνομιζομεν ὑμῖν
 καὶ πρέπειν καὶ συμφέρειν, οὐκ ὠκνήσαμεν ὑπομῆ-
 σαι μετὰ παρρησίας, οὐδενὸς στοχασάμενοι τῶν
 ἄλλων, οὐδὲ περὶ πλείονος οὐδὲν ποιησάμενοι τοῦ
¹³ καζήκοντος αὐτοῖς. Οἱ μὲν οὖν Ῥόδιοι, ταῦτα
 εἰπόντες, πᾶσιν ἐδόκειν μετρίως καὶ καλῶς διελέ-
 χθαι περὶ τῶν προκειμένων.

Ἐπὶ δὲ τούτοις εἰσήγαγον τοὺς παρ' Ἀντιόχου ^{VII.}
¹ πρεσβευτάς, Ἀντίπατρον καὶ Ζεῦξιν. ὧν μετ' ἀξιώ- <sup>Confir-
 matur</sup>
 σεως καὶ παρακλήσεως ποιησαμένων τοὺς λόγους, <sup>pax cum
 Antio-
 cho.</sup>
³ περὶ τὸν Σκιπίωνα κατὰ τὴν Ἀσίαν· καὶ μετὰ τι-
 νας ἡμέρας τοῦ δήμου συνεπικυρώσαντες, ἔτεμον ἕρ-
 κισ

10. ἡ πρὶν molui cum Reisk, quam τὸ πρὶν, quod debetur V'sino.
 Articulus desideratur in textis. 11. ἀληθεῶν. Valgo ἀληθεῶς ex
 V'sini ingenio.

quæ parta jam est, nonnihil
 manifesto decedet. Nos igitur,
 P. C. qui & in hoc in-
 stituto vobiscum conspiravi-
 mus, & maxima certamina
 & pericula vobiscum animo
 sincero adiimus, ne nunc qui-
 dem amicorum partes dese-
 ruimus; sed quæ quidem exci-
 stimabamus vobis convenire
 & conducibilia esse, eorum
 ausi sumus cum ingenua liber-
 tate vos admonere; nihil
 aliud spectantes, neque plu-
 ris quidquam asstimantes,

quam officium. Hæc quum
 dixissent RHODII, modeste
 & honeste de rebus præsen-
 tibus visi sunt disseruisse.

7. Post istos sunt intro-
 ducti legati ANTIOCHI,
 Antipater & Zenxis. Qui
 quum supplicantium & ro-
 gantium verbis essent usi,
 Patres ejus pacis conditio-
 nes, quæ in Asia facta fue-
 rat, comprobaverunt: &
 quum paucos post dies etiam
 populus eam jussisset esse
 ratam, cum Antipatro fœ-
 dus

Ol. 147. 3. *καὶ περὶ τούτων πρὸς τοὺς περὶ τὸν Ἀντίπατρον.*
 Μετὰ δὲ ταῦτα καὶ τοὺς ἄλλους εἰσήγον, ὅσοι παρῆ-
 σαν ἀπὸ τῆς Ἀσίας πρεσβεύοντες· ὧν ἐπὶ βραχὺ
 μὲν διήκουσαν, ἅπασι δὲ τὴν αὐτὴν ἔδωκαν ἀπόκρι-
 σιν. αὕτη δ' ἦν, ὅτι δέκα πρεσβεύοντας ἐξαποστε-
 λούσι, τοὺς ὑπὲρ ἀπάντων τῶν ἀμφισβητουμένων
 ταῖς πόλεσι διαγνωσμένους. Δόντες δὲ ταύτας
 ταῖς ἀποκρίσεις, μετὰ ταῦτα κατέστησαν δέκα
 πρεσβευταίς, αἷς περὶ μὲν τῶν κατὰ μέρος ἔδωκαν
 τὴν ἐπιτροπὴν. περὶ δὲ τῶν ἔλων αὐτοὶ διέλαβον,
 ὅτι δεῖ τῶν ἐπὶ ταῖς ταύτου κατοικούντων, ὅσοι
 μὲν ὑπ' Ἀντίοχον ἐτάττοντο, τούτους Εὐμένες δεῖν
 πλην Λυκίας καὶ Καρίας τὰ μέχρι τοῦ Μαιάν-
 δρου ποταμοῦ, ταῦτα δὲ Ῥοδίων ὑπάρχειν. τῶν δὲ
 πόλεων τῶν Ἑλληνίδων, ὅσαι μὲν Ἀττάλῳ φέρον ὑπε-
 τέλουν, ταύτας τὸν αὐτὸν Εὐμένες τελεῖν· ὅσαι
 δὲ Ἀντίοχῳ, μόνον ταύταις ἀφῆσθαι τὸν φέρον.
 Δόντες

VII. 8. τῶν δὲ πόλεων. *Conjunctionem inferni cum Reiskio. Ibid.*
ὑπετέλουν. Vulgo ἐπετέλουν.

dus icerunt, quo pacta illa confirmabantur. Post hæc alii sunt in senatum introducti, qui ex Asia legati venerant. Quibus raptim auditis, idem omnibus responsum dederunt, quod fuit huiusmodi: decem legatos Senatum esse missurum ad controversias inter civitates disceptandas. Hoc dato responso, mox decem Legatos decreverunt, quorum arbitrio permixta est rerum particularium administratio. De

summa autem rerum ipse Senatus constituit: ut cis Taurum montem incolentes populi, qui Antiocho regi quondam paruisent, Eumeni adtribuerentur; præter Lyciam Cariamque usque ad Mæandrum amnem: ea civitatis Rhodiorum essent. E civitatibus Græcanicis, quæ Attali stipendiariæ fuissent, hæc ut idem stipendium Eumeni præberent: quæ Antiocho, eæ tantum liberæ atque immunes essent. Hæc

- 9 Δόντες δὲ τοὺς τύπους τούτους ὑπὲρ τῆς ὅλης δια- A.V. 565.
κίσεως, ἐξέπεμπον τοὺς δέκα πρὸς Γνάϊον τὸν ὑπα-
10 τον εἰς τὴν Ἀσίαν. Ἡδὴ δὲ τούτων διακημένων, Rhodii
προσῆλθον αὐτοῖς οἱ Ῥόδιοι πρὸς τὴν σύγκλητον, ^{perunt de}
ἀξιούντες περὶ Σόλων τῶν Κιλικίων· διὰ γὰρ τὴν ^{Solis.}
συγγένειαν ἔφασαν καθήκειν αὐτοῖς, προνοεῖσθαι τῆς
11 πόλεως ταύτης. Εἶναι γὰρ Ἀργεῖων ἀποίκους Σο-
λεῖς, καθάπερ καὶ Ῥόδιους· ἐξ ὧν ἀδελφικὴν εὐσαν
12 ἀπεδείκνυν τὴν συγγένειαν πρὸς ἀλλήλους. ὧν ἕνεκα
δίκαιον ἔφασαν εἶναι, τυχεῖν αὐτοὺς τῆς ἐλευθερίας
13 ὑπὸ Ῥωμαίων, διὰ τῆς Ῥοδίων χάριτος. Ἡ δὲ σύγ-
κλητος, διακούσασα περὶ τούτων, εἰσεκαλίστατο
τοὺς παρ' Ἀντιόχου πρεσβευτάς· καὶ τὸ μὲν πρῶ-
τον ἐπέταττε, πάσης Κιλικίας ἐκχωρεῖν τὸν Ἀντιό-
χον· οὐ προσδεχομένων δὲ τῶν περὶ τὸν Ἀντίπα-
τρον, διὰ τὸ παρὰ τὰς συνθήκας εἶναι, πάλιν ὑπὲρ
14 αὐτῶν τῶν Σόλων ἐποιοῦντο τὸν λόγον. Φιλοτίμως
δὲ

Haec totius administratio-
nis formulas ubi dedere pa-
tres decem legatis, in Asiam
eos ad Cnæum [Manium
Vulsonem] Consulem pro-
ficisci iusserunt. Omnibus
deinde rebus compositis, ac-
cedunt iterum LEGATI
RHODII ad senatum, &
de Solis urbe, quæ in Cilicia
est, cum iis agunt: nam
propter generis communio-
nem sui esse officii, ut civitati
illi consulant. Argis enim
et illos, sicut sese, oriundos

esse: ab ea germanitate fra-
ternam inter ipsos vigere ca-
ritatem. Aequum igitur esse,
ut Solenses, gratia Rhodio-
rum nixi, libertatem a popu-
lo Romano impetrarent. His
auditis, vocati sunt a patri-
bus Antiochi legati: ac
principio quidem impera-
tum a senatu, ut omni Cili-
cia Antiochus excederet.
Quod quum recusaret Anti-
pater, & foedera testaretur,
adversus quæ istud esset;
rursus patres separatim de
Solis

Ol. 147.3. δὲ πρὸς τοῦτο διερεϊδομένων τῶν πρεσβευτῶν, τού-
τους μὲν ἀπέλυσαν· τοὺς δὲ Ῥοδίους ἐσκαλεσάμε-
νοι, διεσάφουν τὰ συναντάμενα παρὰ τῶν περὶ τὸν
Ἀντίπατρον, καὶ προσεπέλεγον, ὅτι πᾶν ὑπομενεύ-
σιν, εἰ πάντως τοῦτο κέκριται Ῥοδίοις. Τῶν δὲ 15
πρεσβευτῶν εὐδοκουμένων τῇ φιλοτιμίᾳ τῆς συγκλή-
του, καὶ φασκόντων, οὐδὲν ἔτι πέρα ζητῶν· ταῦτα
μὲν ἐπὶ τῶν ὑποκειμένων ἔμεινεν. Ἡδὴ δὲ πρὸς ἀνα- 16
ζυγὴν τῶν δέκα καὶ τῶν ἄλλων πρεσβευτῶν ἔντων,
κατέπλευσαν τῆς Ἰταλίας εἰς Βρεντήσιον εἴτε περὶ
τὸν Σκιπίωνα, καὶ Λεύκιον οἱ τῇ ναυμαχίᾳ νικήσαν-
τες τὸν Ἀντίοχον. οἱ καὶ μετὰ τινὰς ἡμέρας, εἰσελ- 17
θόντες εἰς τὴν Ῥώμην, ἦγον Θριάμβους.

Redeunt
Scipiones
& Re-
gillus.

II.

16. Σκιπίωνα. Vulgo Σκηπίωνα, ὅς sic constanter codices de Legat.
Ibid. καὶ Λεύκιον. Oportebat pato καὶ οἱ περὶ Λεύκιον τῇ ναυ-
μαχίᾳ.

Solis cum eo egerunt. At quum huic postulato summa vi reniterentur Antiochi legati; senatus, his dimissis, Rhodios vocat, & quomodo eorum petitio ab Antipatro esset excepta, significat: deinde hæc verba Patres adjiciunt, si utique in hoc postulato perseverarent Rhodii, senatum quidvis esse facturum. Postquam ostendissent legati, hoc tantum senatus studium satis sibi esse, dixissentque, nihil amplius se postulare; in eodem statu Soli manserunt. Mox sub idem tempus, quo decem Legati, & illi, qui ex Asia missi fuerant, profectionem ab urbe parabant; Brundisium in Italiam & Scipiones adpulerunt, & Lucius [Aemilius Regillus,] qui navali prælio Antiochum vicerat: atque hi paucos post dies triumphantes Romam sunt inve-
sti.

II.

II.

A.V. 565.

BELLVM AETOLICVM, *gestum*

a M. FVLVIO COS.

Ἀμύνανδρος, ὁ τῶν Ἀθαμάνων βασιλεὺς, δοκῶν ἤδη VIII. Amyndan-
der de-
precatur
apud Sci-
piones.
τὴν ἀρχὴν ἀνεληφέναι βεβαίως, εἰς Ῥώμην ἐξέπεμ-
πε πρεσβευτάς, καὶ πρὸς τοὺς Σκιπίωνας εἰς τὴν
Ἀσίαν, ἔτι γὰρ ἦσαν περὶ τοὺς κατὰ τὴν Ἐφεσον
τόπους· τὰ μὲν ἀπολογούμενος, τῷ δοκῶν δι' Αἰτω-
λῶν πεπεισθῆναι τὴν κάθοδον, τὰ δὲ κατηγορῶν τοῦ
Φιλίππου, τὸ δὲ πολὺ παρακαλῶν προσδέξασθαι
3 πάλιν αὐτὸν εἰς τὴν συμμαχίαν. Οἱ δ' Αἰτωλοὶ, Aetoli
subigunt
Amphi-
lochiam,
νομίσαντες ἔχεν εὐφυῆ καιρὸν πρὸς τὸ τὴν Ἀμφι-
λοχίαν καὶ τὴν Ἀπεραντίαν ἀνακτήσασθαι, πρέ-
δεντο στρατεύειν εἰς τοὺς προειρημένους τόπους.
4 Ἀθροίσαντος δὲ Νικάνδρου τοῦ στρατηγῶ πάνδημον
στρατιάν, ἐνέβαλον εἰς τὴν Ἀμφιλοχίαν. τῶν δὲ
πλείστων

VIII. 1. Ἀθαμάνων. Ἀθαμανῶν Beu. 3. Ἀπεραντίαν. Ἀπεραν-
τιαν ex Polybio scribit Steph. Byz.

II.

Legatio XXVI.

8. Rex Athamanum *Amy-
nander*, recuperata posses-
sione tuta, ut rebatur, sui
regni, legatos Romam misit,
& ad Scipiones in Asiam,
(adhuc enim Ephesi illi mor-
abantur;) partim excusans
se, quod per Aetolos in
regnum esset restitutus, partim
Philippum incusans:
præcipue vero Romanos ro-
gabat, ut se in societatem
reciperent. *Aetoli* vero, op-
portunum tempus nactus
se se rati ad recuperandam
Amphilochiam & *Aperan-
tiam*, expeditionem in ea
loca suscipiunt. Itaque post-
quam exercitum ex universo
populo *Nicaner* prætor
congregasset, in *Amphilo-
chia* fines impressionem fa-
ciunt.

Ol. 147-3. πλείστων αὐτοῖς ἐθελοντὴν προσχωρησάντων, μετῆλ-
 θον εἰς τὴν Ἀπεραντίαν. καὶ τούτων δὲ προθεμένων
 ἰκουσίως, ἱστράτευσαν εἰς τὴν Δολοπῖαν. οὗτοι δὲ β
 βραχὺν μὲν τινα χρόνον ὑπέδειξαν, ὥς ἀντιποιησέ-
 μενοι, τηρήσαντες τὴν πρὸς Φίλιππον πίστιν· λα-
 βόντες δὲ πρὸ ἐφβαλμῶν τὰ περὶ τοὺς Ἀθαμανίας
 καὶ τὴν τοῦ Φιλίππου φυγὴν, ταχέως μετενέησαν,
 καὶ προσέθεντο πρὸς τοὺς Αἰτωλοὺς. Γενομένης δὲ τ
 τῆς τῶν πραγμάτων εὐρείας τοιαύτης, ἀπ' ἡγάγε
 τὴν στρατιάν ὁ Νικάνδρος εἰς τὴν οἰκίαν, δοκῶν
 ἡσφαλίσθαι τὰ κατὰ τὴν Αἰτωλίαν τοῖς περὶ τὴν
 οἰκίαν ἐθνεσι καὶ τόποις, τοῦ μηδὲνα δύνασθαι κακο-
 ποιῆν τὴν χώραν αὐτῶν. Ἄρτι δὲ τούτων συμβε-
 βηκότων, καὶ τῶν Αἰτωλῶν ἐπὶ τοῖς γεγενοῖσι φρο-
 νηματιζομένων, προσέπεσε φήμη περὶ τῆς κατὰ τὴν
 Ἀσίαν μάχης, ἐν ᾗ γνόντες ἡττημένον ἑλσασχερῶς
 τὸν Ἀντίοχον, αὖθις ἀνετράπησαν ταῖς ψυχαῖς.
 Ὡς

6. Ἀθαμανίας. Ἀθαμανοῦς Βασ. Ibid. Φιλίππου φυγὴν ex Li-
 vio substituit Vossius. Φιλίππου συνήθειαν data scripti libri;
 quod quo pertineat non potui variolari. Intercidisse nonnihil videtur.

ciunt. Quumque plerique voluntati eorum se deditif-
 sent, in *Aperantiam* transie-
 runt. Ea quoque ultro se dedente, in *Dolopiam* duxe-
 runt. Hi aliquamdiu speciem ostenderunt hominum, qui essent restituri, fide regi Philippo servata: ceterum, posteaquam ob oculos sibi po-
 fuerunt, quæ Athamanibus acciderant, & Philippi fu-
 gam, cito pœnitentia ducti Aetolis se adjunxerunt. Vbi *Aetolis* cuncta ex animo pro-

cessissent, Nicander exerci-
 tum domum reduxit; adje-
 ctione harum gentium & lo-
 corum securitati Aetoliæ pro-
 be consultum existimans, ita ut hostiliter in ejus fines in-
 cursionem facere nemo pos-
 set. Vix hæc erant peracta,
 cum Aetolis, successu rerum
 suarum ferocientibus, fama
 adfertur de pugna in Asia pu-
 gnata totis viribus, qua esset
 penitus fufus Antiochus:
 quæ res eorum animos ve-
 hementer iterum terruit.
 Mox

- 9 Ὡς δὲ παραγεννηθεὶς ἐκ τῆς Ῥώμης ὁ Δαμοτέλης A. V. 565. Damoteles Ro-
 τόν τε πόλεμον ἀνήγγειλε, διότι μένεις κατὰ μίτος, les Ro-
 καὶ τὴν τοῦ Μάρκου καὶ τῶν δυνάμεων διάβασιν ἐπ' imam lu-
 αὐτούς· τότε δὴ παντελῶς εἰς ἀμηχανίαν ἐνέπι- gatus. M. Ful-
 πταν, καὶ διηπόρουν, πῶς δὲ χρήσασθαι τοῖς ἐπι- vius adv.
 10 φερομένοις πράγμασιν. Ἐδοξεν οὖν αὐτοῖς, πρὸς τε Aetolos
 Ῥοδίους πέμπειν καὶ πρὸς Ἀθηναίους, ἀξιούοντας καὶ mittitur.
 παρακαλοῦντας πρεσβεῦσαι περὶ αὐτῶν εἰς τὴν Ῥώ-
 μην, καὶ παραιτησαμένους τὴν ἐργὴν τῶν Ῥωμαίων
 ποιήσασθαι τινα λύσιν τῶν περιεστώτων κακῶν τῇ
 11 Αἰτωλίᾳ. ὁμοίως δὲ καὶ παρ' αὐτῶν ἐξέπεμψαν πάλ-
 λιν πρεσβευτάς εἰς τὴν Ῥώμην, Ἀλέξανδρον τὸν
 Ἴσιον ἐπικαλούμενον, καὶ Φαινέαν, σὺν δὲ τούτοις *
 τὸν Ἀμβρακιάτην, καὶ Λύκωπον.

Παρα-

9. εἰς ἀμηχανίαν correxit Vifin. εἰς συμμαχίαν misti. 10. Ἀθη-
 ναίους restituit idem. Ἀθαμανῶν cod. Vif. Ἀθαμανοῦς Bav. 11.
 Vbi asteriscum posui, ibi vulgo editum legitur Χάροπα, ἔτι δ'
 Ἄλυπον, quae pariter ingenio debentur Vifini, in cuius cod. scrip-
 tum erat οὖν δὲ τούτοις χαλαπὸν. ἔστι δ' ἄλυπον. Sic & Bav.
 nisi quod sit ἄλυπον per v. Acute Retzius suspicatur, in utroque
 corrupto vocab. latere nomen Δάμππον.

Mox ut *Damoteles* Roma re-
 diit, & durationem belli, &
Marci [*Fulvii* Consulis] cum
 exercitu adversus ipsos tra-
 jectionem renunciavit; tum
 enimvero inopia consilii la-
 borare, & quae ratione immi-
 nentis belli sustine-
 rent, anxii dubitare. Visum
 igitur ipsis faciendum, ut ad
Rhodium & *Athenienses* mit-
 terent, eosque roga-
 rent &

hortarentur ad legatos sua
 gratia Romam mittendos,
 qui Romanorum iram de-
 precati, instantibus malis
 Aetoliam aliquo modo libe-
 rarent. Ipsi quoque a se
 pariter Romam proficisci le-
 gatos jusserunt, *Alexandrum*
 cognomine *Igium*, & *Phae-*
neam, cumque his * *Ambra-*
cientem, & *Lycopum*.

Ol. 147. 3.

IX.
Cum Epi-
rotis con-
sultat
Fulvius.

Παραγενεμένων πρὸς τὸν στρατηγὸν τῶν Ῥω-
μαίων ἐξ Ἠπείρου πρεσβευτῶν, ἐκοινολογήτο τού-
τοις περὶ τῆς ἐπὶ τοὺς Αἰτωλοὺς στρατείας. τῶν δὲ
πρεσβευτῶν στρατεύειν ἐπὶ τὴν Ἀμβρακίαν συμ-
βουλευόντων, (συνέβαινε γὰρ τότε πολιτεύεσθαι
τοὺς Ἀμβρακίους μετὰ τῶν Αἰτωλῶν) καὶ φε-
ρόντων ἀπολογισμοὺς, διότι καὶ πρὸς τὸ μάχεσθαι
τοῖς στρατοπέδοις, ἐὰν εἰς τοῦτο βούλωνται συγκα-
ταβαίνειν Αἰτωλοὶ, καλλίστους εἶναι τέπους συμβαί-
νει περὶ τὴν πρὸς ἐρημίαν πόλιν· καὶ ἀποδεικνύειν,
εὐφυῶς αὐτὴν κεισθαι πρὸς πολιορκίαν· καὶ γὰρ
ἄφθονον ἔχεν τὴν χώραν εὐχέριαν πρὸς τὰς τῶν
ἐργῶν παρὰσκευάς, καὶ τὸν Ἀραχθὸν ποταμὸν ῥέον-
τα παρὰ τὴν πόλιν συνεργήσεν πρὸς τε τὰς τοῦ
στρατοπέδου χρείας, ἅτε θείους ὄντος, καὶ πρὸς
τὴν

IX. 1. ἐξ Ἠπείρου πρεσβ. contexit Vrf. ἐξ πρεσβευτῶν dont mssit.
Ἐ πρεσβ. Ἠπείρου. 4. εὐχέριαν ex nostra conjec. Vulgo εἰς
χρείαν. Sufficitas enim, satis esse χρείαν abique praeios. Nec sperno
εὐχέριαν quod proposuit Reisk. Ibid. Ἀραχθὸν ex aliis scrip-
toribus restitui, uolente etiam Vrsino. Ἀραχθὸν dont nostri mssit.
Ἀράχθον ex Livio edidit V'sen.

(Legatio XXVII.)

9. Venerant ad Consulem Romanum ex Epiro legati, cum iis consultabat Fulvius de sua adversus Aetolos expeditione. Illi suadebant Ambraciam adgredi: (nam ea tempestate Ambracienses Aetolico concilio sese contulerant,) cujus sententiae rationes has adferebant: sive ad certamen descendere Aetoli vellent, pulcherrimos circa praedictam urbem campos ad dimicandum esse; sive metu detrectarent certamen, facilem urbis expugnationem fore; ingentem enim facilitatem habere regionem ad operum constructionem, et Arachthum amnem praeter ipsa moenia fluere, cum ad convehenda, quae castrensi usui sunt necessaria, per anni tempus (aestas enim erat) oppor-
tunum,

στὴν τῶν ἔργων ἀσφάλειαν. Δοξάντων δὲ τῶν πρεσ-
 βευτῶν καλῶς συμβουλευέν, ἀναζευξας ὁ στρατη-
 γὸς ἦγε διὰ τῆς Ἠπείρου τὸν στρατὸν ἐπὶ τὴν Ἀμ-
 βρακίαν. Ἀφικόμενος δὲ, καὶ τῶν Αἰτωλῶν οὐ τολ-
 μῶντων ἀπαντᾶν, περιήει κατοπτεύων τὴν πόλιν,
 καὶ ἐνέργει τὰ τῆς πολιτείας φιλοτίμως. Καὶ εἰ Αετολ-
 οὖς εἰς τὴν Ῥώμην ἀποσταλέντες πρέσβεις, παρατηρη-
 θέντες ὑπὸ Σιβήρτου τοῦ Πετράτου περὶ τὴν Κε-
 φαλινίαν, κατήχθησαν εἰς Χάραδρον. τοῖς δὲ Ἠπει-
 ρώταις ἔδοξεν, τὰς μὲν ἀρχαῖς εἰς Βουχeton ἀπο-
 θῆναι, καὶ φυλάττειν ἐπιμελῶς τοὺς ἄνδρας· μετὰ
 δὲ τινὰς ἡμέρας ἀπῆλθον αὐτοὺς λύτρα, διὰ τὸ πύ-
 λημον ὑπάρχεν σφίσι πρὸς τοὺς Αἰτωλοὺς. Συνέ-
 βαινε δὲ, τὸν μὲν Ἀλέξανδρον πλουσιώτατον ἐναγα-
 πάντων τῶν Ἑλλήνων· τοὺς δὲ λοιποὺς καθυστερεῖν

A.V. 365.
 Ambra-
 ciam op-
 rugnat.

Aetolo-
 rum le-
 gati in-
 tercepti
 ab Epi-
 rotis.

Alexan-
 dri lili
 avaritia.

N 2

τοῖς

7. Σιβήρτου τοῦ Πετράτου. Forſim Σιβύρτου (Σιμοῖρου *ſυβρί-
 catus eſt Reirk.*) τοῦ Πετράτου. Ibid. Χάραδρον. Sic Bau.
 Χάραδρον *Vifiu*. Χαράδραν *alibi apud Polyb.* 8. Βουχeton.
*Vulgo Βουλετον, ἐπειταρον criore, ex prima edit. in ceteras propa-
 gato.* 9. καθυστερεῖν. Ant μὲν ἀφικνέμενον, ant mox πολὺ τε
ſcrib. pro πολὺ δὲ. *Cefanbonni ex ing. edidit* οὐ καθυστερεῖν.
Oporebat ſaltem οὐ μόνον.

tunum, tum operibus etiam munimento futurum. Consul, probato hoc legatorum consilio, castra movet, & per Epirum *Ambraciam* ducit. Eo ut ventum, non audentibus Aetolis contra prodire, *Fulvius* urbem circumit, situm diligenter observans, & magno studio oppugnationem illius urget. At qui Romam missi fuerant *legati Aetolorum*, observati a *Siberto, Petrati* [an Sibyrto,

Petrati?] filio, & in Cephalenia deprehensi, *Charadrum* sunt deducti. Epirotis principio placuit, *Bucketum* eos transferre, & diligenter custodire. Mox vero, elapsis aliquot diebus, pretium ab iis exegerunt, quoniam bellum sibi esset cum Aetolis. *Alexander* autem, legationis hujus princeps, omnium Graecorum erat *ditissimus*: ceteri minime abundabant vitae commoditatibus, facultatesque

Ol. 147.3. τοῖς βίοις, πολὺ δὲ λείπεσθαι τοῦ προεξημένου ταῖς
 Alexan- ουσίαις. καὶ τὸ μὲν πρῶτον ἐκέλευεν ἕκαστον ἀπο-10
 dri ava- δοῦναι πέντε τάλαντα. τούτο δὲ τοῖς μὲν ἄλλοις οὐδ'
 ritium fortune juvat. ὅλως ἀπήρεσκεν, ἀλλ' ἐβούλοντο, περὶ πλείστου
 ποιοῦμενοι τὴν σφῶν αὐτῶν σωτηρίαν. Ὁ δὲ Ἀλέ-11
 ξάνδρος οὐκ ἂν ἔφη συγχωρῆσαι, πολὺ γὰρ εἶναι τ'
 ἀργύριον φαίνεσθαι· καὶ τὰς νύκτας διαγρυπνῶν διω-
 λοφύρετο πρὸς αὐτόν, εἰ δέήσει πέντε τάλαντα κα-
 ταβάλλειν. Οἱ δ' Ἑπειρῶται, προσράμνουν τὸ μέλ-12
 λον, καὶ διαγωνιῶντες, μὴ γινόντες οἱ Ῥωμαῖσι, διότι
 πρεσβεύοντας πρὸς αὐτοὺς κατεσχέκασιν, καὶ πεπτεῶς
 γράψαντες παρακαλῶσι, καὶ κελεύουσιν ἀπολύειν
 τοὺς ἄνδρας, συγκαταβάντες, τρία τάλαντα πάλ-
 λιν ἀπῆλθον ἕκαστον. Ἀσμίως δὲ τῶν ἄλλων προσ-13
 δεξαμένων, οὗτοι μὲν διεγλυθέντες ἐπανῆλθον· ὁ δ'
 Ἀλέξανδρος οὐκ ἔφη δοῦναι πλεον τάλαντου, καὶ
 γὰρ

11. φαίνεσθαι ex conjec^t. edidit Vossius, φαίνεσθαι dent murti. ἀπερ-
 νητο maluerat Reisk.

tatesque longe minores præ-
 dicto viro habebant. Initio
 iussere Epirotæ singulos
quinque talenta dare. Id vero
 reliqui plane non abnuere,
 sed libenter etiam consenti-
 re, ut qui salute sua nihil an-
 tiquius haberent. Alexander
 vero negare se factu-
 rum; magnam enim utique
 eam pecuniam sibi videri:
 qui etiam noctes infomnes
 ducens, secum lamentaba-
 tur, si quinque talentorum
 summa sibi esset pendenda.

Epirotæ, providentes id
 quod futurum erat, & ad-
 modum solliciti, ne Romani,
 cognito eos detinuisse lega-
 tos ad se missos, per literas
 cum ipsis agerent, & capti-
 vos juberent missos facere;
 remissa pretii parte, *terna*
talenta a captivis exigebant.
 Quam conditionem cum ce-
 teri lubente animo accepis-
 sent, datis prædibus domum
 redierunt. *Alexander* vero
 amplius *uno talento* se datu-
 rum negavit, id quoque mul-
 tum

- 14 γὰρ τοῦτ' εἶναι πολὺ. καὶ τέλος ἀπογνούς. αὐτὸν ^{A.V. 565.}
 ἔμενεν ἐν τῇ Φυλακῇ, πρεσβύτερος ἀνδρωπας, ^{Alexan-}
 πλείων ἢ διακοσίων ταλάντων ἔχων οὐσίαν· καὶ ^{ritiam}
 μοι δοκεῖ, καὶ ἐκλιπεῖν τὸν βίον, ἐφ' ᾧ μὴ δοῦναι ^{fortuna}
 15 τὰ τρία τάλαντα. Τοσαύτη τις ἐνίοις πρὸς τὸ
 16 πλεῖον ὁρμὴ παρίσταται καὶ προθυμία. Τότε δ'
 ἐκείνῳ καὶ τ' αὐτόματον συνήργησε πρὸς τὴν Φιλαρ-
 γυρίαν, ὥστε παρὰ πᾶσιν ἐπαίνου καὶ συγκαταθέ-
 σεως τυχεῖν τὴν ἀλογιστίαν αὐτοῦ διὰ τὴν περιπέ-
 17 τεσιν. μετὰ γὰρ ὀλίγας ἡμέρας γραμματέων παρα-
 γενηθέντων ἐκ τῆς Ῥώμης περὶ τῆς ἀφίσεως, αὐ-
 18 τὸς μόνος ἀπελύθη χωρὶς λύτρων. Οἱ δ' Αἰτωλοὶ, ^{Damote-}
 γνόντες τὴν αὐτοῦ περιπέτεσιν, Δαμοτέλῃ προεχε- ^{les ire-}
 19 ρίσαντο πάλιν εἰς τὴν Ῥώμην πρεσβευτήν. ὃς ἐκ ^{rum}
 πλεύσας μέχρις Λευκάδος, καὶ γνούς προάγοντα ^{Romam}
 διὰ τῆς Ἠπείρου μετὰ τῶν δυνάμεων Μάρκον ἐπὶ
 τὴν Ἀμβρακίαν, ἀπογνούς τὴν πρεσβείαν, αὐθις
 ἀνεχώρησεν εἰς τὴν Αἰτωλίαν.

N 3

Αἰτω-

14. πλείων ἢ. πλεῖον ἢ *multum cum* Reisk. Ibid. καὶ μοι δο-
 κεῖ *ex conjec. posita.* *Valde* ἐμοὶ δοκεῖ *abique conjunct.* 15. τὸ
 πλεῖον. *Pataviana* τὸ πλεῖον ἔχειν.

tum esse: ac tandem, spreta
 salute sua, in carcere mansit,
 homo senex, ducentorum
 amplius talentorum censum
 habens; qui vel vitam, puto
 equidem, projecturus erat,
 dum modo ne tria talenta
 daret. Adeo nonnullis *ava-*
ritia sedet animo, & *opum*
cupiditas. Tunc tamen illius
 sordes fortuna adjuvit; ita
 ut ex eventu omnes illum
 laudarent, & stultitiam ejus
 comprobarent. Nam post

dies non ita multos, quum
 Roma literæ essent adlatæ
 de eorum liberatione, ipse
 solus sine pretio est dimissus,
 Aetoli vero, intellecto ejus
 casu, *Damotelem* iterum de-
 legerunt, qui Romam lega-
 tus proficisceretur. Is ut
 Leucadem venit, certior
 factus, Consulem per Epi-
 rum Ambraciam versus exer-
 citum ducere, desperato le-
 gationis exitu, in Aetoliam
 est reversus.

(Apud

Ol. 147-3.

X.
M. Ful-
vius op-
pugnat
Asclē-
siam.

Λιτωολοὶ ὑπὸ τοῦ τῶν Ῥωμαίων ὑπάτου Μάρκου
πολιορκούμενοι, τῇ προσβελῇ τῶν μηχανημάτων καὶ
τῶν κραιῶν γεινάως ἀντιπαρετάζοντο. αὐτοὶ γάρ
ἀσφαλιστάμενοι τὰ κατὰ τὰς στρατοπεδείας, τρεῖς
μὲν ἔργα κατὰ τὸ Πύρρειον προσῆγεν διὰ τῶν ἐπι-
πέδων τόπων, διστῶτα μὲν ἀπ' ἀλλήλων, παρὰ λ-
ληλα δὲ τέταρτον δὲ κατὰ τὸ Ἀσκληπιεῖον, πέμ-
πτον δὲ κατὰ τὴν ἀκρόπολιν. Γιγνομένης δὲ τῆς
προσκαγωγῆς ἐνεργούς κατὰ πάντας ἅμα τοὺς τό-
πους· ἐκπληκτικὴν συνέβαινε γίνεσθαι τοῖς ἔνδον
τῇ τοῦ μέλλοντος προσδοκίαν. Τῶν δὲ κραιῶν τε-
πόντων ἐνεργῶς τὰ τεῖχη, καὶ τῶν δρευδρεπάνων
ἀποσυρέντων τὰς ἐπάλξεις· ἐπειρῶντο μὲν οἱ κατὰ
τὴν πέλιν ἀντιμηχανᾶσθαι πρὸς ταῦτα, τοῖς μὲν
κραιαῖς διὰ κραιῶν ἐνιέντες σηκώματα μολύβδινα,
καὶ λίθους, καὶ στύπη δρύϊνα· τοῖς δὲ δρεπάνοις

σιδη-

X. 2. Πύρρειον ὃ Ἀσκληπιεῖον *cortici*, cum esset Πύρρειον ὃ Ἀσ-
κληπιεῖον.

(*Apud HERONEM de repellenda obsidione. p. 324.*)

10. *Aetoli*, quum a Ro-
mano Confule *Marco* [*Ful-
vio*] oppugnarentur, operi-
bus admotis arietibusque
fortiter resisterunt. Is enim,
postquam castra munimentis
firmavit, tria opera adver-
sus *Pyrrheum* in plano loco
admovit, intervallis quidem
distantia, sed secundum cam-
dem lineam juxta se invicem
directa; quartum e regione
Aesculapii, quintum adver-
sus arcem. Quæ quum ma-

gna vi omnibus locis simul
admoverentur; trepidantes
qui intus erant, dirillima
quæque sibi imminencia ani-
mis præcipiebant. Iam vero
arietibus muros valide
quatientibus, & *contis fal-
catis* detergentibus pinnas;
oppidani, quidquid moliri
contra hæc possent tentan-
tes, in arietes tollenonibus
libramenta plumbi & saxa
stipitesque quernos incutie-
bant: falces, ancoris ferreis
inje-

σιδηρεῖς περιτιθέντες ἀγκύρας, καὶ κατασχόντες ^{A.V. 165.}
ταῦτα ἔσω τοῦ τέλους, ὥστε, ἐπὶ τὴν ἐπαλξιν ^{Ambra-}
συντριβέντος τοῦ δόρατος, ἐγκρατῆς γίνεσθαι τῶν ^{cis op-}
ἑδρεπάνων. τὸ δὲ πλεον, ἐπεξιόντες, εὐψύχως ἐμά-
χοντο, ποτὲ μὲν ἐπιτιθέμενοι νύκτωρ τοῖς ἐπικοιτού-
σιν ἐπὶ τῶν ἔργων, ποτὲ δὲ τοῖς ἐφημερεύουσι μεθ'
ἡμέραν προφανῶς, καὶ τριβὴν ἐνεποιούν τῇ πολιορκίᾳ.

7 Τοῦ γὰρ Νικάνδρου ἐκτὸς ἀναστρεφόμενου, καὶ
πέμψαντος πεντακοσίους ἵππεῖς εἰς τὴν πόλιν, οἱ
καὶ παρὰβιασάμενοι τὸν μεταξὺ χάρακα τῶν πο-
8 λεμίων εἰσέφρησαν εἰς τὴν πέλιν * παρὰγείλας,
καθ' ἣν ἐτάξαντο ἡμέραν, αὐτοὺς μὲν ἐξελεθόντας *
ποιήσανθαι, συνεπιλαβέσθαι δὲ αὐτὸν τούτοις τοῦ

N 4

κινδύνου.

5. κατασχόντες. ἀναστρέφεται sibi sicut est Casaub. κατασπῶν-
τες malina. 7. Τοῦ γὰρ Νικ. Ante ista verba apud Heronem le-
guntur haec, quae nescio an ἢ ipsa (ex parte solum) Polybiana sint:
Διὰ τοῦτο γὰρ ἴσμεν καταστοχάζεσθαι τοῦ καιροῦ, ὡς μὴ
μῆδοντες ἐνεδρεύειν, ἐνεδριυθῶμεν, ὑστερήσαντες τοῦ καιροῦ
καὶ τῆς ὥρας. Ἐπειδὴ ἵστασιν πολλὰ παραπύλιντα δυνάμεις,
αἱ μὲν ὑστερήσανται, ἢ (αἱ δὲ malina) προλαβοῦσιν τὸν ὀρμημέ-
νον τῆς ἡμέρας καιρὸν ἢ τῆς νυκτός, ὥστε καὶ Ἀμβρακίωται.
Τοῦ γὰρ Νικ. κ. τ. λ. 8. * παρὰγείλας. Et scinde * ποιή-
σανθαι. Sententia utcumque patet, licet in oratione nonnihil turbatum
mutatumque sit.

injectis, in interiorem par-
tem muri detrahebant, ita
ut contus super pinna prae-
fringeretur, falce ipsi poti-
rentur. Adhuc crebris eru-
ptionibus fortiter pugnan-

tes, & modo noctu in custo-
dias operum, modo interdum
propalium in stationes im-
pressionem facientes, mor-
ram noctebant obsidioni.

Quum enim Nicander ex-
tra urbem versaretur, &
quingentos equites misisset
in urbem, qui etiam per in-
terjectum hostium vallum
forti impetu perruperunt in

urbem; praeceperat, ut con-
stituta die illi ex urbe egre-
dientes impetum in hostem
facerent; ipse, [extrinsecus
se adfore, &] periculum cum
eis partituum, promiserat.

Et

Ol. 147.3. κινδύνου. Καὶ αὐτῶν μὲν εὐψύχως τῆς πόλεως ἐξ-
 Ambra-
 cis op-
 pugnatio.
 ορμησάντων, καὶ γενναίως ἀγωνισαμένων, τοῦ δὲ
 Νικανόρου καθυστερήσαντος, εἰ τε καταπλαγέντες
 τὸν κίνδυνον, εἰ τε καὶ ἀναγκαῖα νομίσαντος τὰ ἐν
 εἰς διέτριβε πράγματα, ἡττήθησαν τῆς ἐπιβολῆς.

- XI. (Πολλὰ γὰρ πόλεις καὶ μετὰ τὴν τῶν τευχῶν
 καταστροφὴν περιεγένοντο τῶν ἐναντίων, ὥσπερ καὶ
 Ἀμβρακία.) Τῶν γὰρ Ῥωμαίων συνεχῶς βιαζομέ-
 νων τοῖς κριοῖς τὸ τεῖχος, αἰεὶ τι *· οὐ μὴν εἰς τὴν 3
 πόλιν ἐδύναντο παρελθεῖν διὰ τῶν πτωμάτων, διὰ
 τὸ τοὺς εἶδεν ἀντοικοδομεῖν, καὶ μάχεσθαι γενναίως
 ἐπὶ τοῦ πίπτοντος μέρους τοὺς Αἰτωλοὺς. Ὅθεν 4
 καὶ ἀπελπίσαντες τοῦ διὰ τῆς βίας ἐλθεῖν τὴν πό-
 λιν, πρὸς τὸ ὑπορύττειν ᾤρησαν. Ἀλλὰ καὶ ταύ-
 της

9. καὶ αὐτῶν μὲν. αὐτῶν ex conjell. scripsi, cum esset αὐτοῖς. καὶ
 vero ex ora libri adstisti. Ibid. νομίσαντος ὅ δειν πράγματα
 συνέτετι. νομίσαντες ὅ πραγμάτων erat in exemplari.

XI. 1. Vncis inclusi verba, quæ in Polybiana sint haud satis liquet.

2. αἰεὶ τι *. Supple ἔπασσε, κατέπασσε, aut simile verbum.

Et illi quidem animose urbe
 egressi sunt, fortiterque pu-
 gnarunt: sed, quoniam in
 tempore non aderat Nican-
 der, sive metu periculi de-
 territus, sive quod necessa-
 ria putaverit negotia quibus
 districtus est, effectu caruit
 illorum conatus.

II. (Etenim multæ urbes,
 etiam post murorum ever-
 sionem, hostem superarunt;
 quemadmodum *Ambracia*
 accidit.) Nam quum *Ro-*
miani adsidue arietibus mu-
 rum quaterent, semper qui-
 dem aliquid dejiciebatur: at
 in urbem tamen per ruinas
 penetrare non potuerunt,
 quia & oppidani intus no-
 vum murum objiciebant, &
Aetoli ruinis superstantes
 egregie pugnabant. Vnde
 etiam aperta vi urbem ca-
 pere desperantes, ad *subfo-*
diendos muros se contule-
 runt. Sed & ab hoc astu
 repulsi

της τῆς μηχανῆς ἀπεκρούθησαν, στρατηγικώτερον Ἀ. V. 565.
 τῶν ἐνδον ἀντιπαραταξαμένων, ὡς προῖων ὁ λόγος ^{Ambra-}
 6 δηλώσει, καὶ αἰδισμένων τὸ τούτων εὖρημα. Ἐσφα- ^{cip or-}
 λισάμενοι [γὰρ] τὸ μέσον ἔργον τῶν τριῶν τῶν ^{pugnatio.}
 προὑπαρχόντων οἱ Ῥωμαῖοι, καὶ σκεπάσαντες ἐπι-
 μελῶς τοῖς γέφυραις, περιβάλλαντο στοὰν παράλλη-
 λον τῷ τείχει, σχεδὸν ἐπὶ δύο πλέθρα. καὶ λαβόν-
 τες ἀρχὴν ἐκ ταύτης, ἄρτυλον ἀδιαπαύστως καὶ
 8 τὴν νύκτα καὶ τὴν ἡμέραν ἐκ διαδοχῆς. Ἐφ' ἱκα-
 νὰς οὖν ἡμέρας ἐλάνθανον τοὺς ἐνδον φέροντες ἔξω
 9 τὸν χεῖρ διὰ τῆς σύριγγος. Ὡς δὲ μέγας ὁ σωρὸς
 ἐγένετο τῆς ἐκφερομένης γῆς, καὶ σύνοπτος τοῖς ἐκ
 τῆς πέλειος, οἱ προστώτες τῶν πολιιορκουμένων
 ἄρτυλον τάφρον ἔσωθεν ἐνεργῶς, παράλληλον τῷ
 10 τείχει καὶ τῇ στοᾷ τῇ πρὸ τῶν πύργων. Ἐπειδὴ
 δὲ βάθος ἔσχεν ἱκανόν, ἐξῆς ἔθηκαν παρὰ τὸν εἶα
 τοῖχον τῆς τάφρου ἐγγὺς τῷ τείχει χαλκώματα

N 5

συνε-

5. τῶν ἐνδον ἀντιπαραταξαμένων ex conjec. contexti. In exem-
 plari erat τὰ ἐνδον παραταξαμένοι. Ibid. τὸ τούτων εὖρη-
 μα pariter ex nostra est conjec. cum τὸ ποιεῖν in exemplari esset.
 6. γὰρ connexionis causa adjeci.

repulli sunt; quum illi, qui
 in oppido erant, peritissime
 ex arte militari omnia admi-
 nistrarent, ut fermo procedens
 docebit, & inventum
 illorum intelligerent. Ro-
 mani igitur, bene munito
 medio ex tribus, quæ jam
 ante erant, opere, & dili-
 genter cratibus tuto, portu-
 cum obijciunt directione
 muro parallela, ducentorum
 fere pedum longitudine. In-
 de incipientes, per vices
 continuato labore, & nocte

& interdum fodiebant: atque
 ita terram egerentes ex cu-
 niculo per bene multos dies
 fesellerunt oppidanos. Ut
 vero egestæ terræ tumulus
 increvit, & in conspectum
 oppidanis venit; præfecti
 eorum qui obsidebantur im-
 pigre fossam intus ducunt,
 parallelam muro & porticui
 quæ ante turres erat. Quæ
 ubi ad justam profunditatem
 est perducta, ad alterum de-
 inde fossæ latus prope mu-
 rum adposuerunt continua
 ferie

Ol. 147.3. συνέχῃ, λεπτότατα ταῖς κατασκευαῖς, οἷον λεκά-
 Ambra-
 cis op-
 pugnatio. νας καὶ ἕτερα ἕμοια τούτοις. καὶ παρὰ ταῦτα διὰ 12
 τῆς τάφρου παρίεντες, ἡκροῶντο τοῦ ψόφου τῶν
 ὀρυζιόντων ἔσωθεν. Ἐπεὶ δὲ ἐσημειώσαντο τὸν τό- 13
 πον, καὶ ὃν ἐδήλου τινὰ τῶν χαλκωμάτων διὰ τῆς
 συμπαθείας, (ἀντήχουν γὰρ πρὸς τὸν ἐκτὸς ψό-
 φον) ὀρυζιον ἔσωθεν ἐπικαρσίαν πρὸς τῇ ὑπαρ-
 χούσῃ ἄλλῃν κατὰ γῆς τάφρον ὑπὸ τὸ τεῖχος, στο-
 χαζόμενοι τοῦ συμπεσεῖν ἐναντίοι ταῖς πολεμίοις.
 Ταχὺ δὲ τούτου γενομένου, διὰ τὸ τοὺς Ῥωμαίους 13
 μὴ μόνον ἀφίχθαι πρὸς τὸ τεῖχος ὑπὸ γῆς, ἀλλὰ
 καὶ διεστυλωκέναι τόπον ἰκανὸν τοῦ τέχους ἐφ' ἐκά-
 τερον τὸ μέρος τοῦ ἐρύγματος, συνέπεσον ἀλλήλοις.
 Καὶ τὸ μὲν πρῶτον ἐμάχοντο ταῖς σαρίσσαις ὑπὸ 14
 γῆν. ἐπεὶ δ' οὐδὲν ἐδύναντο μίγνα ποιῆν, διὰ τὸ προ-
 βάλλεσθαι θυρεοὺς καὶ γέβρα πρὸ αὐτῶν ἀμφοτέ-
 ρους· τὸ τηνικάδε ὑπέθετό τις τοῖς πολιορκουμένοις, 15
 πίδεν

14. ἀμφοτέρους scribendum putari, cum esset ἀμφοτέροις.

serie anca vasa instrumenta-
 que tenuissimæ fabricæ, vel
 uti pelves, aliaque similia:
 & dum præter has pelves
 per fossam prætereunt, auri-
 bus captabant intus strepi-
 tum fodientium. Sic igitur
 loco illo bene notato, ubi
 quædam ex vasis per *sympa-
 thiam* quamdam & naturæ
 concentum (*resonabant* enim
 illa *ad exteriorem sonum*)
 significationem faciebant;
 intus ex ea fossa, quam fe-
 cerant, e transverso aliam
 sub terra fossam foderunt
 subtus murum, eâ directio-

ne, qua ex adverso occur-
 suros se hostibus conjecta-
 bant. Qua fossa celeriter
 perfecta, quia Romani sub
 terra non modo ad murum
 pervenerant, sed jam quo-
 que multam ejus partem fu-
 dibus suspenderant ab utra-
 que fossæ parte; invicem
 congressi sunt. Ac primo
 quidem sarissis sub terra pu-
 gnarunt. Quum vero sic
 nihil magni momenti effice-
 rent, quoniam utrique cly-
 peos & crates ante se pro-
 jiciebant; aliquis tandem
 subgessit obfessis, ut *dolio*
 ante

πίθον περιθεμένους ἀρμωστὲν κατὰ τὸ πλάτος τῷ ^{A.V. 565.}
 μετάλλῳ, τρυπῆσαι τὸν πυθμένα, καὶ περαιώσαν- ^{Ambra-}
 τας αὐλισκον σιδηρεὺν ἴσον τῷ τεύχει, πληῆσαι τὸν ^{cis op-}
 πίθον τῷ πτίλῳ λεπτῷ, καὶ πυρὸς μικρὸν ἐμβα- ^{pugnatio,}
 16 λῆν ὑπ' αὐτὸ τοῦ πίθου τὸ περιστόμιον· κάπειτα
 σιδηρεὺν πᾶμα τρημάτων πλήρες τῷ στόματι περι-
 τιθέντας, ἀσφαλῶς εἰσάγειν διὰ τοῦ ὀρύγματος,
 17 νενέοντι τῷ στόματι πρὸς τοὺς ὑπεναντίους· ὅπότε
 δὲ ἐγίγισαι τοῖς πολεμίοις, περισιάζαντες τὰ χεῖλη
 τοῦ πίθου πανταχόθεν, τρήματα δύο καταλιπεῖν
 ἐξ ἑκατέρου τοῦ μέρους, δι' ὧν διωθόντες τὰς σα-
 ρίσσας, οὐκ εἰάσουσι προσιέναι τῷ πίθῳ τοὺς ὑπ-
 18 εναντίους· μετὰ δὲ ταῦτα λαβόντας ἀσκὸν, οἷς εἰ
 χαλκῆς χρεῶνται, καὶ προσαρμόσαντας πρὸς τὸν
 αὐλὸν τὸν σιδηρεὺν, φουστῶν ἐνεργῶς τὸ πρὸς τῷ στό-
 19 ματι πῦρ ἐν ταῖς πτίλοις ἐγκείμενον· κατὰ τοσού-
 τον

15. περαιώσαντας ex conjecł. tentavi. πλαῖώσαντας est in exempli.
 quod in λειώσαντες κατὰ τὴν Gronov. Ibid. ἴσον. Forſan ἰσομηκε
 scripſit Polyb. 17. ἐξ ἑκατέρου. Sic editum est apud Hieronymum.
 ἐξ ἑκατ. edidit Gronov. 18. ἀσκὸν ex Gronovii conjecł. recepi.
 Mendose exemplar χαλκὸν habet. Ibid. τὸ πρ. τῷ στόμ. πῦρ
 ex postea emend. Valgo τῷ ὀρυγ.

ante se posito, quod ampli-
 tudini cuniculi responderet,
 fundum ejus perforarent,
 transmitterentque *ferream*
fistulam pari cum dolio lon-
 gitudine: dolium deinde *te-*
nui pluma implerent, & pa-
 rum ignis sub ipsum dolii os
 subjicerent; tum ferreo oper-
 culo, foraminibus pleno, ori
 imposito, secure per soſſam
 ingererent dolium, ore in
 hostes obverso: ubi vero

hostibus adpropinquarent,
 obturato undique omni spa-
 tio circa labia dolii, duo tan-
 tum ab utraque parte fora-
 mina relinquerent, per quæ
 porrectis sarissis hostes, ne
 ad dolium accedere possent,
 prohiberent: posthæc *ſolle*,
 quali utuntur fabri, ad fistu-
 lam ferream adaptato, ignem,
 qui plumæ prope os dolii
 subjectus esset, valide subſta-
 rent; fistulam semper in
 tantum

Ol. 147-3. τον ἐπαγομένους αἰεὶ τὸν αὐτὸν ἐκτός, καθόσον ἐκ-
 Ambra-
 cie op-
 pugnatio. *κάηται τὰ πτίλα. Γενομένων δὲ πάντων καθάπερ 10*
πρῶτον, τότε πλῆθος τοῦ καπνοῦ συνέβαινε πο-
λὺ γενέσθαι, καὶ τῇ δριμύτητι διαφέρειν διὰ τὴν φύ-
σιν τῶν πτίλων, φέρεσθαι τε πᾶν εἰς τὸ τῶν πολε-
μίων ὄρυγμα. ὥστε καὶ λίαν κακοπαθεῖν τοὺς Ῥω- 11
μαίους, οὔτε κωλύειν οὔτε ὑπομένειν δυναμένους ἐν
ταῖς ὀρύγμασι τὸν καπνόν.

XII. Κατὰ τὸν καιρὸν τοῦτον οἱ παρὰ τῶν Ἀθηναίων
 De pace
 agitur
 cum Ae-
 tolis. *καὶ τῶν Ῥοδίων πρίσβεις ἦκον ἐπὶ τὸ στρατόπεδον*
τῶν Ῥωμαίων, συνεπιληψόμενοι τῶν διαλύσεων.
Ὁ τε βασιλεὺς τῶν Ἀθαμάνων Ἀμύνανδρος παρε- 2
γένετο, σπουδάζων ἐξελεῖσθαι τοὺς Ἀμβρακιάτας ἐκ
τῶν περιεστώτων κακῶν, δοθείσης αὐτῷ τῆς ἀσφα-
λείας ὑπὸ τοῦ Μάρκου διὰ τὸν καιρόν. πάντῃ γάρ 3
οἰκείως εἶχε πρὸς τοὺς Ἀμβρακιάτας, διὰ τὸ καὶ
πλείω

XII. 2. Ἀθαμάνων. *Rufus Ἀθαμανῶν Βεν.*

tantum extrorsum retrahentes, in quantum pluma exar-
 fissit. Quibus omnibus ita,
 ut dictum est, compositis,
 immensus fumus est exortus,
 supra modum acer atque ve-
 hemens propter plumæ na-

turam; isque omnis in ho-
 filem cuniculum ferebatur.
 Quo factum, ut valde labo-
 rant Romani, quum nec
 prohibere nec tolerare fum-
 um in cuniculo possent.

(Legatio XXVIII.)

12. Eo tempore Athenien-
 sum & Rhodiorum legati ad
 castra Romana venere ad
 pacem impetrandam adju-
 tui Aetolos. Eodem & Amy-
 nander rex Athamanum, fide

accepta a Marco (Fulvio)
 pro tempore, se contulit,
 Ambracienses e praesentibus
 malis eripere satagens: hos
 enim singulari caritate com-
 plectebatur, quod maiorem
 partem

πλεῖω χρόνον ἐν τῇ πόλει ταύτῃ διατετριφθαι κατὰ A.V. 565.
De pace
agitur
cum
Aetolis.
 4 Φυγῇ. Ἦκον δὲ καὶ παρὰ τῶν Ἀκαρνανῶν μετ' De pace
agitur
cum
Aetolis.
 ὀλίγας ἡμέρας ἄγοντες τινες τοὺς περὶ Δαμοτέλη.
 ὁ γὰρ Μάρκος, πυθόμενος τὴν περιπέτειαν αὐτῶν,
 ἔγραψε τοῖς Θουριεῦσιν, ἀνακομίζεν τοὺς ἀνδρας
 5 ὥς αὐτόν. Πάντων δὲ τούτων ἠδρεισμένων, ἐπηρεά-
 6 το φιλοτίμως τὰ πρὸς τὰς διαλύσεις. Ὁ μὲν οὖν
 Ἀμύνανδρος κατὰ τὴν αὐτοῦ πρόθεσιν ἔχκετο τῶν
 Ἀμβρακιωτῶν, παρακαλῶν σῶξεν σφᾶς αὐτούς·
 εἶναι δὲ τοῦτο οὐ μακρὰν, εἰάν βουλευσάνται βίλ-
 7 τιον περὶ αὐτῶν. Πλεονάκεις δὲ προσπελάζοντας
 αὐτοῦ τῷ τέχεσι, καὶ διαλεγομένου περὶ τούτων,
 ἔδοξε τοῖς Ἀμβρακιώταις εἰσκαλίσασθαι τὸν Ἀμύ-
 8 νανδρον εἰς τὴν πόλιν. τοῦ δὲ στρατηγοῦ συγχωρή-
 σαντες τῷ βασιλεῖ τὴν ἐξοδον, οὗτος μὲν οὖν εἰσελ-
 θὼν διελέγετο τοῖς Ἀμβρακιώταις περὶ τῶν ἐνεστώ-
 των.

4. Θουριεῦσιν. Sic dare debuerant scripti libri, in quibus men-
 dose est Ψουριεῦσιν. Θουριεῦσιν edidit Casanb. 6. εἰάν βουλευ-
 σάνται. εἰάν μὴ βουλευσ. dant libri nostri. Particulam negantem
 dedit Vrsinus. 8. οὗτος μὲν οὖν. Particulam οὖν non agnoscit
 Bez.

partem temporis Ambraciæ
 exsulaverat. Acarnanes item
 nonnulli post dies paucos
 venerunt, *Damotelem* & le-
 gationis illius comites addu-
 centes. Marcus enim, cer-
 tior factus de illorum lega-
 torum casu, ad *Thyrienses*
 scripserat, ut eos ad se re-
 ducerent. Hi igitur omnes
 postquam convenerunt, de
 pacificatione summo studio
 agebatur. *Amynder*, sicut
 initio ei propositum fuerat,

finem nullum faciebat Am-
 bracienses monendi, hortan-
 di, ut saluti confulerent suæ;
 quæ non longe petenda ipsis
 esset, si modo saniora vellent
 inire consilia. Qui quum
 persæpe muris succederet,
 deque iis rebus colloquere-
 tur; placuit Ambraciensi-
 bus, Amynderum in urbem
 vocare: quod & consul regi
 permisit, ut faceret. Et ille
 quidem oppidum ingressus,
 de præsentī negotio cum
 Ambra-

Ol. 147.3. των. Οἱ δὲ παρὰ τῶν Ἀθηναίων καὶ τῶν Ῥοδίων
 De pace
 agitur
 cum
 Aetolis.
 πρίσβεις, λαμβάνοντες εἰς τὰς χεῖρας τὸν στρα-
 τηγὸν τῶν Ῥωμαίων, καὶ ποικίλως ἐμιλοῦντες, πρᾶν-
 νειν ἐπειρῶντο τὴν ἐργὴν αὐτοῦ. τοῖς δὲ περὶ τὸν¹⁰
 Δαμοτέλη καὶ Φανίαν ὑπέθετό τις, ἔχεισθαι καὶ Θε-
 ραπεύειν τὸν Γαῖον Οὐαλέριον. αὗτος δ' ἦν Μάρκου¹¹
 μὲν υἱὸς, τοῦ πρώτου συνθεμένου πρὸς Αἰτωλοὺς τὴν
 συμμαχίαν, Μάρκου δὲ τοῦ τότε στρατηγούντος
 ἀδελφὸς ἐκ μητρὸς· ἄλλως δὲ πρᾶξιν ἔχων νεανι-
 κήν, ἦν μάλιστα παρὰ τῷ στρατηγῷ πιστευόμενος.
 ὃς παρακληθεὶς ὑπὸ τῶν περὶ τὸν Δαμοτέλη, καὶ¹²
 νομίσας ἴδιον εἶναι τὸ πρᾶγμα, καὶ καθήκειν αὐτῷ
 τὸ προσταῖσθαι τῶν Αἰτωλῶν, πᾶσαν εἰσεφέρειτο
 σπουδὴν καὶ φιλοτιμίαν, ἐξελέσθαι σπουδάζων τὸ
 ἔθνος ἐκ τῶν περιστάτων κακῶν. Ἐνεργῶς δὲ παν-¹³
 ταχίδεν προσαγομένης τῆς φιλοτιμίας, ἔλαβε τὸ
 πρᾶγμα

11. ἦν μάλιστα ex Reiskii conjecit. οἱ μάλ. Bav. ἢ μάλιστα Vrsi-
 nus, ex ing. puto. Quod tenens Casaub. in fine ad πιστευόμενος ex
 ingenio adjecit ἦν. 12. ἴδιον εἶναι τὸ πρᾶγμα contextit Vrsinus,
 in cujus cod. erat τὸ πρᾶγμα. Sic & Bav. intra lineas, sed in
 contextu dat τῷ πρᾶγματι.

Ambracienfibus colloqueba-
 tur: interea vero legati
 Atheniensium & Rhodiorum
 adfidue Romanum imperato-
 rem convenire, variaeque
 oratione illum adgredi, quo
 iram ejus mollirent. Damo-
 teli vero & Phænexe sug-
 gessit aliquis, ut C. Valerium
 impensius colerent. Hic
 Marci [Lavini] filius erat,
 qui primus cum Aetolorum
 gente societatem pepigerat,
 Marci consulis frater, matre

genitus eadem, juvenis alio-
 quin gnavus atque eximie
 industrius, quo praecipue
 nomine apud Consulem gra-
 tia pollebat. Rogatus igitur
 a Damotele, suique maxime
 operis id esse ratus, sibi-
 que convenire, ut Aetolorum pa-
 trocinium susciperet; omne
 studium atque contentionem
 animi adhibuit, quo eam
 gentem tot malis circum-
 stantibus eriperet. Estque
 tandem id negotium, omni-
 bus

14 *πρᾶγμα συντέλειαν. Οἱ μὲν γὰρ Ἀμβρακιῶται, A.V. 569. Tradit de Ambra-*
cia.
 παθόντες ὑπὸ τοῦ βασιλέως, ἐπέτρεψαν τὰ καθ'
 αὐτοὺς τῷ στρατηγῷ τῶν Ῥωμαίων, καὶ παρὲδωκαν
 τὴν πόλιν, ἐφ' ᾧ τοὺς Αἰτωλοὺς ὑποσπόνδους ἀπελ-
 15 θῆν. τοῦτο γὰρ ὑφείλοντο πρῶτον, τηροῦντες τὴν
 πρὸς τοὺς συμμάχους πίστιν.

Ὁ δὲ Μάρκος συγκατέθετο τοῖς Αἰτωλοῖς ἐπὶ XIII.
 αὐτῷ ποιῆσαι τὰς διαλύσεις· Ὡστε διακό- PAN Ae-
 σια μὲν Εὐβοικὰ τάλαντα παραχρῆμα tolis data.
 λαβεῖν, τριακόσια δ' ἐν ἔτεσιν ἕξ, πεντή-
 3 κοντα καθ' ἑκάστον ἔτος· ἀποκαταστα-
 θῆναι δὲ καὶ τοὺς αἰχμαλώτους καὶ τοὺς
 αὐτομόλους Ῥωμαίοις ἅπαντας, τοὺς παρ'
 αὐτοῖς ὄντας, ἐν ἕξ μηνὶ χωρὶς λύτρων·
 4 πόλιν δὲ μηδεμίαν ἔχειν ἐν τῇ συμπολι-
 τείᾳ, μηδὲ μετὰ ταῦτα προσλαβέσθαι,
 τούτων, ὅσα μετὰ τὴν Τίτου Κοϊντίου διά-
 βασιν

XIII. 3. Vocem αἰχμαλώτους non fuisse in exempl. monet Vossius.
 Triā tantā καὶ τοὺς αἰχμ. ignorat Bau. Idem vox Ῥωμαίοις dat
 pro Ῥωμαίοις. 4. μηδὲ. Vulgo μηδὲ τινὰς μετὰ incitis mistic.
 Ibid. Τίτου Κοϊντίου ex Licio correxit Vossius. Λεονίου
 Κορνελίου (sic) dant scripti libri.

bus acriter connitentibus, praesentia Romani ab
 ad exitum perductum. Am- Aetolis acciperent;
 bracienses enim, a rege per- tum trecenta intra an-
 suasi, Romano consuli se per- nos sex, pensionibus
 miserunt, & pacti ut sine aquis: captivos persu-
 fraude abirent Aetoli, urbem gasque omnes, qui apud
 tradiderunt: id enim pri- Aetolos essent, intra
 mum ab iis est exceptum, proximos sex menses
 fidem erga socios servanti- sine pretio redderent
 bus. Romanis: urbem ne

13. MARCVS vero his quam formulā sui ju-
 legibus pacem cum Aetolis ris haberent, aut post-
 fieri consensit: Vt ducen- ea facerent, quā post
 4a Euboeica talenta id tempus, quo Titus
 Quin-

Ol. 147.3. βασιν ἐάλωσαν ὑπὸ Ῥωμαίων, ἣ Φιλίαν
 Pax Ae-
 tolis data. ἐποίησαντο πρὸς Ῥωμαίους· Κεφαλλη-
 νίους δὲ πάντας ἐκσπόνδους εἶναι τούτων
 τῶν συνθηκῶν. Ταῦτα μὲν οὖν ὑπετυπάζη τέ-
 τε κεφαλαιωδῶς περὶ τῶν διαλύσεων. ἔδει δὲ τούτοις
 πρῶτον μὲν εὐδοκῆσαι τοὺς Αἰτωλοὺς, μετὰ δὲ ταῦ-
 τα γίνεσθαι τὴν ἀναφοράν ἐπὶ Ῥωμαίους. Οἱ μὲν
 οὖν Ἀθηναῖοι καὶ Ῥώδιοι παρήμενον αὐτοῦ, καρδο-
 κῦντες τὴν τῶν Αἰτωλῶν ἀπόφασιν· οἱ δὲ περὶ τὴν
 Δαμοτίλῃ ἐπανελθόντες διεσάφουν τοῖς Αἰτωλοῖς
 περὶ τῶν συγκεχωρημένων. Τοῖς μὲν οὖν ὅλοις εὐ-
 δόκουν, καὶ γὰρ ἦν αὐτοῖς ἅπαντα παρὰ τὴν προ-
 δοκίαν· περὶ δὲ τῶν πόλεων τῶν πρότερον συμπολι-
 τευσμένων αὐτοῖς διαπερήσαντες ἐπὶ πᾶσιν, τέλος

Ambracia, Pyrrhi olim
 regia. συγκατέθεντο τοῖς προτενεμένοις. Ὁ δὲ Μάρκος,
 παραλαβὼν τὴν Ἀμβρακίαν, τοὺς μὲν Αἰτωλοὺς
 ἀφῆ-

*Quintilius trajecisset in
 Græciam, aut vi capta
 ab Romanis esset, aut
 voluntate in amicitiam
 eorum venisset: Ce-
 phallenii vero universi
 ut extra jus fœderis
 essent. Hæc summa capi-
 ta sunt ejus pacis, cujus pri-
 ma delineatio tunc temporis
 facta est. Quæ priusquam
 rata essent, oportebat ut an-
 te omnia Aetoli ea compro-
 barent, deinde ut ad sena-
 tum populumque Romanum
 omnia referrentur. Igitur
 Athenienses Et Rhodii in ca-*

*stris manserunt, responsum
 Aetolorum expectantes.
 Damoteles vero, quique
 erant cum ipso, in Aetoliam
 reversi, quæ impetraverant,
 Aetolis exposuerunt. Et illi
 ceteris quidem adfentiri
 omnibus; omnia enim supra
 eorum spem erant: de urbi-
 bus vero, quæ concilii Ae-
 tolorum prius fuerant, quum
 aliquamdiu inter sese dispu-
 tassent, tandem de his quo-
 que oblatas condiciones ac-
 ceperunt. Marcus [Fulvius,]
 tradita sibi Ambracia, Aeto-
 los, ut erat conventum, post
 datam*

- ἀφῆκεν ὑποσπόνδους· τὰ δ' ἀγάλματα, καὶ τοὺς A.V. 565.
 ἀνδριάντας, καὶ τὰς γραφαῖς, ἀπήγαγεν ἐκ τῆς
 πόλεως, ἔντα καὶ πλείω, διὰ τὸ γεγονέναι βασι-
 10 λειον Πύρρου τὴν Ἀμβρακίαν. ἰδόθη δ' αὐτῷ καὶ
 11 στῆφανος ἀπὸ ταλάντων πεντήκοντα καὶ ῥ'. Ταῦ-
 τα δὲ διοικησάμενος ἐποιεῖτο τὴν πορείαν εἰς τὴν με-
 σόγειον τῆς Αἰτωλίας, θαυμάζων ἐπὶ τῷ μηδένα αὐ-
 12 τῷ παρὰ τῶν Αἰτωλῶν ἀπαντᾶσθαι. Παραγεγόμε- Argos
Amphi-
lochium.
 νος δὲ πρὸς Ἄργος, τὸ καλούμενον Ἀμφιλοχικόν,
 κατεστρατοπέδευσε, ὅπερ ἀπέχει τῆς Ἀμβρακίας
 13 ῥπ' στάδια. ἐκεῖ δὲ συμμιζάντων αὐτῷ τῶν περὶ
 τὸν Δαμοτέλη, καὶ διασαφούντων, ὅτι δέδοκται τοῖς
 Αἰτωλοῖς βεβαιεῖν τὰς δι' ἑαυτῶν γεγενημένας ὁμο-
 λογίας, διεχωρίσθησαν, Αἰτωλοὶ μὲν εἰς τὴν οἰκίαν,
 14 Μάρκος δὲ εἰς τὴν Ἀμβρακίαν. Καί κ' ἔστε παραγε-
 γόμενος, οὗτος μὲν ἐγένετο περὶ τὸ περαιοῦν τὴν
 15 δύναμιν εἰς τὴν Κεφαλληνίαν. οἱ δ' Αἰτωλοὶ προχει-
 ρισάμενοι Φανίαν καὶ Νικανθεῖν πρεσβευταῖς ἐξέ-
 16 πεμψαν εἰς τὴν Ῥώμην περὶ τῆς εἰρήνης. ἀπλῶς

γάρ

datam fidem abire permisit;
 signa, statuas, & tabulas pi-
 ctas urbe avexit: quarum
 rerum eo major ibi reperta
 est copia, quod *regia Pyrrhi*
 quondam *Ambracia* fuerat.
 Data & corona aurea con-
 sulī centum quinquaginta
 pondo. His ad hunc modum
 ministratis, in mediterranea
 Aetoliae Marcus profici-
 citur, admirans quod nemo
 Aetolorum sibi occurre-
 ret. Ad *Argos Amphilo-
 chium*, quod *Ambracia* tria

ferme & viginti millia pas-
 suum distat, ut venit, castra
 ibi posuit. Eo loci *Damo-
 teles* ipsum convenit, & Ae-
 tolorum decretum aperuit,
 quo pacem a se impetratam
 ab Romanis comprobave-
 rant. Deinde discesserunt,
 Aetoli in patriam, Marcus
 vero *Ambraciam*. Quo ubi
 ventum est, dum ipse in Ce-
 phalleniam copias trajicit,
 Aetoli *Phaenecam* & *Nican-*
 drem legatos Romam mit-
 tunt, acturos de pace: omni-

Polybii Histor. T. IV.

O

170

Ol. 147. 3. γὰρ εὐθὺς ἦν κύριον τῶν πρὸς ἐξημέναν, εἰ μὴ καὶ τῷ
 δήμῳ δέξαι τῷ τῶν Ῥωμαίων.

XIV. Legati
mittun-
tur Ro-
mam. Οὗτοι μὲν σὺν παραλαβόντες τοὺς τε Ῥοδίου
 καὶ τοὺς Ἀθηναίους, ἔπλεον ἐπὶ τὸ πρὸς αἰμένον.
 παραπλησίως δὲ καὶ Μάρκος ἔξαπέστειλε Γάϊον α
 τὸν Οὐαλλέριον καὶ τινὰς ἑτέρους τῶν φίλων, πρὸς
 ζοντας τὰ περὶ τῆς εἰρήνης. Ἀφικομένων δ' εἰς 3
 τὴν Ῥώμην, πάλιν ἐκαυνοποιήθη τὰ τῆς ἐργῆς πρὸς
 Αἰτωλοὺς διὰ Φιλίππου τοῦ βασιλέως. ἐκένος γὰρ 4
 δοκῶν ἀδίκως ὑπὸ τῶν Αἰτωλῶν ἀφαιρῆσθαι τὴν
 Ἀθαμανίαν καὶ τὴν Δολοπίαν, διεπέμψατο πρὸς
 τοὺς φίλους, ἀξιῶν αὐτοὺς συναργυρίσθαι, καὶ μὴ
 προσδέξασθαι τὰς διαλύσεις. Διὸ καὶ τῶν μὲν Αἰ- 5
 τωλῶν εἰσπορευθέντων, παρήκουεν ἡ σύγκλητος·
 τῶν δὲ Ῥοδίων καὶ τῶν Ἀθηναίων ἀξιούντων, ἐνετρέ-
 πη καὶ προσέσχε τὸν νοῦν. Καὶ γὰρ ἰδοὺς Δάμις 6
 ὁ Ἰκη-

Pacem
impedire
studet
Philip-
pus.

XIV. 6. Δάμις. Leon, Icelæ filius, nominatur apud Litzinn.

no enim nihil eorum, quæ
 diximus, ratum erat, prius-
 quam populus Romanus id
 comprobasset.

14. Ita isti, Rhodiorum
 & Atheniensium legatis ad-
 sumtis, ad perficiendum
 quod destinaverant sunt pro-
 fecti. Sed & Marcus C. *Val-*
lerius & quosdam alios ex
 amicis in urbem misit, qui
 in petenda pace Aetolos ad-
 juvarent. Romæ vero, post-
 quam eo legati advenerunt,
 revocata est ira adversus Ae-

tolos per *Philippum* regem:
 qui Athamaniam & Dolo-
 piam injuria sibi fuisse ere-
 ptas ab Aetolis existimans,
 per legatos cum amicis ege-
 rat, ut sua gratia Patres Ae-
 tolis irascere, neque pa-
 cem probarent. Itaque etiam
 ingressos in senatum Aeto-
 los Patres negligenter audi-
 verunt: sed deprecantibus
 pro illis Rhodiorum & Athe-
 nienfium legatis, mutatus
 est eorum animus, & Ae-
 toli æquis auribus sunt au-
 diti. Visus est enim *Damis*,
 Icelæ

ὁ Ἰκεσίου ἄλλα τε καλῶς εἰπεῖν, καὶ παραδείγματι A.V. 565.
Damidas
Arhe-
nienfis
oratio
pro
Aetolis.
πρὸς τὸ παρὲν εἰκείῳ χρησάσθαι κατὰ τὸν λόγον.
7 Ἐφη γάρ· Ὁργίξεσθαι μὲν εἰκότως τοῖς Αἰτωλοῖς·
πολλὰ γάρ εὔπεποιθέτας τοὺς Αἰτωλοὺς ὑπὸ Ῥω-
μαίων, εὐχάριν ἀποδεδωκέναι τούτων, ἀλλ' εἰς μέ-
γαν ἐνηνοχέναι κίνδυνον τὴν Ῥωμαίων ἡγεμονίαν, ἐκ-
καύσαντας τὸν πρὸς Ἀντίοχον πόλεμον. ἐν τούτῳ
δὲ διαμαρταίνεν τὴν σύγκλητον, ἐν ᾗ τὴν ἐργὴν φέ-
ρει ἐπὶ τοὺς Αἰτωλοὺς. Εἶναι γάρ τὸ συμβαίνειν ἐν
ταῖς πολιτείαις περὶ τὰ πλήθη παραπλήσιον τῷ
10 γυγνομένῳ περὶ τὴν θάλασσαν. καὶ γὰρ ἐκέννη κα-
τὰ μὲν τὴν αὐτῆς φύσιν αἰέ ποτ' εἶναι γαληνὴν καὶ
καθεστηκυῖαν, καὶ συλλήβδην τοιαύτην, ὥστε μηδέ-
ποτ' ἂν ἐνοχλήσται μηδένα τῶν προσπελαζόντων αὐ-
11 τῇ καὶ χρωμένων· ἐπειδὴν δ' ἐμπεσόντες εἰς αὐτὴν
ἄνεμοι βίαιοι ταράξωσι, καὶ παρὰ φύσιν ἀναγκά-

Ο 2

σώσι

6. ὁ Ἰκεσίου. In libris postis est ὁ Κικησίου, pro quo Festus
ex Livio ὁ Ἰκεσίου edidit. Nos η pro ε restitimus. Ibid. ἄλλα
τε. τὰλλα τε malim. 7. εἰς μέγαν restitui ex Bav. Vulgo εἰς
μέσον. 8. τοὺς Αἰτ. An εἰς πάντας τοὺς Αἰτωλοὺς?

Icesiae filius, cum alia multa
praeclare in oratione quam
habuit dixisse, tum & exem-
plo ad id, quod agebatur,
adcommodatissimo esse usus.
Dixit enim: Iure quidem
Romanos Aetolis irasci, qui,
magnis a populo Romano be-
neficiis adfecti, nequaquam
pro iis parem gratiam retu-
lissent, sed Romanorum im-
perium, excitato bello adver-
sus Antiochum, in magnum
periculum adduxissent. Cete-

rum errare Romanos in eo,
quod universa genti propter
ea succenseant. Simile enim
in civitatibus evenire multi-
tudini, ac solet in mari. Nam
mare natura quidem sua
tranquillum semper esse ac se-
datum, Et omnino ejusmodi,
ut accedentibus ad se Et peri-
culum sui facientibus nullam
exhibeat molestiam: ubi vero
irruentium ventorum vi fue-
rit concitatum, Et praeter
naturam suam agitatam, ni-
hil

Ol. 147. 3.
Damidis
oratio
pro
Aetolis.

σωσι καὶ ἄθαι, τότε μηδὲν ἔτι θειότερον εἶναι, μὴδὲ
φοβερώτερον θαλάττης· ὃ καὶ νῦν τοῖς κατὰ τὴν
Αἰτωλίαν συμπεσεῖν. Ἔως μὲν γὰρ ἦσαν ἀκίραιοι, 12
πάντων τῶν Ἑλλήνων ὑπῆρχον ὑμῖν εὐνούστατοι καὶ
βεβαιώτατοι συνεργοὶ πρὸς τὰς πράξεις. ἐπεὶ δ' 13
ἀπὸ μὲν τῆς Ἀσίας πνεύσαντες Θόας καὶ Δικαίαρ-
χος, ἀπὸ δὲ τῆς Εὐρώπης Μενέστας καὶ Δαμόκρι-
τος συνετάραξαν τοὺς ὄχλους, καὶ παρὰ φύσιν
ἠνάγκασαν πᾶν καὶ λέγειν καὶ πράττειν· τότε δὴ 14
κακῶς φρονούντες, ἐβουλήθησαν μὲν ὑμῖν, ἐγένοντο
δ' αὐτοῖς αἵτιοι κακῶν. Δεῖ δὲ ὑμᾶς πρὸς μὲν ἐκεί- 15
νους ἔχεν ἀπαραιτήτως· ἐλεεῖν δὲ τοὺς πολλούς,
καὶ διαλύεσθαι πρὸς αὐτοὺς, εἰδότες, ὅτι γενομένοι
πάλιν ἀκίραιοι, καὶ πρὸς τοῖς ἄλλοις ἔτι νῦν ὑφ'
ὑμῶν σωθίντες, εὐνούστατοι πάλιν ἔσονται πάντων
Ἑλλή-

11. τότε μηδὲν. τότε μηδὲν θαυ. 12. πνεύσαντες ex Licio
correctit Vissin. πλεύσαντες iuxta uossii. Ibid. Μενέστας. Μενα-
στὰς scribendum monuit Reisk. Μενέστρατος nominatur sapiens
apud Polib. 13. Δεῖ δὲ ὑμᾶς πρὸς μὲν ἐκείνους. Pro his, in
iustis nil aliud est, nisi καὶ πρὸς ἐκείνους. Cetera supplevit Vissin.

hil jam savius neque terribi-
lius esse mari. Id ipsum &
Aetolis hoc tempore evenisse.
Hos, quamdiu mentis suae
compotes fuissent, praecipua
inter omnes Gracos benevo-
lentia populum Romanum esse
prosecutos, inque omnibus in-
ceptis constantissime illum ad-
juvissse. Postea vero quam
ab Asia Thoas & Dicaear-
chus, ab Europa Menestias
& Damocritus flare cepis-
sent, & multitudinem conci-
tassent, ac contra naturam
suam quidvis dicere & facere

compulissent; tum enimvero,
inquit, pravis consiliis usi,
dum vobis nocere student,
sibi ipsi tanta haec mala ar-
cessiverunt. Vos igitur erga
illos quidem homines oportet
esse inexorabiles; multitudi-
nem vero miserari, & cum
ea conciliari; persuasos, Ae-
tolorum populum, mentis
suae iterum compotem factum,
cum ad cetera beneficia vestra
hic cumulus accesserit, ut jam
servati a vobis fuerint, bene-
volentia erga vos Gracos
omnes denuo esse superatu-
rum.

16' Ἐλλήνων. Ὁ μὲν οὖν Ἀθηναῖος, ταῦτα εἰπὼν, ἔπει- A.V. 565.
σε τὴν σύγκλητον διαλύεσθαι πρὸς τοὺς Αἰτωλοὺς.

Δόξαντος δὲ τῷ συνεδρίῳ, καὶ τοῦ δήμου συνε- XV.
πιψηφίσαντος, ἐκυρώθη τὰ κατὰ τὰς διαλύσεις. ^{Confir-}
^{matur}

2 Ταῦτα δὲ κατὰ μέρος ἦν τῶν συνθηκῶν ταῦτα. Ὁ δὲ ^{pax cum}
^{Aetolis.}

μος ὁ τῶν Αἰτωλῶν τὴν ἀρχὴν καὶ τὴν δυ-
ναστείαν τοῦ δήμου τῶν Ῥωμαίων ἀδόλως
3 τηρεῖται. Πολεμίους μὴ διαγέτω διὰ τῆς
χώρας καὶ τῶν πόλεων ἐπὶ Ῥωμαίους ἢ
τοὺς συμμάχους καὶ φίλους αὐτῶν· μηδὲ
4 χορηγεῖται μηδὲν δημοσίᾳ βουλῇ. Ἐχθρὸν
καὶ φίλον τὸν αὐτὸν ἐχέτω τοῖς Ῥωμαίοις·
καὶ εἰάν πολεμῶσι πρὸς τινὰς Ῥωμαῖοι, πο-
λεμεῖτω πρὸς αὐτοὺς ὁ δῆμος ὁ τῶν Αἰτω-
5 λῶν. Τοὺς δὲ δραπετάς καὶ τοὺς αἰχμα-
λώτους πάντας τοὺς Ῥωμαίων καὶ τῶν

Ο 3

συμμά-

XV. 2. Verba ἀδόλως τηρεῖται absunt a textis nostris. Ex Livio ad-
jicit Vissinus. 3. Vocat. πολεμίους, quod ad sententiam etiamnam
deerat, ex codice Livio supplevi, mamente Reiskio.

rum. Hac oratione persuasit
patribus legatus Atheniensis,
ut pacem cum Aetolis face-
rent.

15. Quod quum Senatus
censuisset, Populusque ius-
sisset, confirmata pax est.
Fuerunt autem ejus pacis
conditiones hæ: Imper-
ium majestatemque po-
puli Romani gens Ae-
tolorum conservato sine
dolo malo. Ne quem
exercitum, qui adver-
sus Romanos aut socios

amicosque eorum duce-
tur, per fines suos &
urbes transire sinito,
neve ulla ope publico
consilio juvato. Hostes
eosdem & amicos habe-
to, quos populus Ro-
manus: si adversus
quos Romani bellum
gerant, contra eosdem
& populus Aetolorum
bellum gerito. Perfu-
gas, fugitivos, capti-
vosque Romanorum
aut sociorum reddunto
Acto-

Ol. 147. 3. συμμαχῶν ἀποδότησαν Λιτωλοὶ (χωρὶς ὅ-
 ταν Λε-
 τοῖς con-
 firmata.

ιδίαν ἀπῆλθον, καὶ πάλιν ἐάλωσαν, καὶ
 χωρὶς τῶν, ὅσοι πολέμιοι Ῥωμαίων ἐγέ-
 νοντο, καὶ ὃν καιρὸν Λιτωλοὶ μετὰ Ῥω-
 μαίων συνεπολέμουν) ἐν ἡμέραις ῥ', ἀφ' ἧς
 ἂν τὰ ὄρκια τελεσθῇ, τῷ ἄρχοντι τῷ ἐν
 Κερκύρᾳ· εἰάν δὲ μὴ εὐρεθῶσί τινες ἐν τῷ
 χρόνῳ τούτῳ, ὅταν ἐμφανεῖς γένωνται, τό-
 τε ἀποδότησαν χωρὶς δόλου· καὶ τούτοις
 μετὰ τὰ ὄρκια μὴ ἔστω ἐπάνοδος εἰς τὴν
 Λιτωλίαν. Δότωσαν δὲ Λιτωλοὶ ἀργυρίου
 μὴ χείρονος Ἀττικῷ, παρὰ χρεῖμα μὲν τά-
 λαντα Εὐβοικὰ σ' τῷ στρατηγῷ τῷ ἐν τῇ
 Ἑλλάδι· ἀντὶ τρίτου μέρους τοῦ ἀργυρίου
 χρυσίου, εἰάν βούλωνται, δίδόντες, τῶν δέ-
 κα μνῶν ἀργυρίου, χρυσίου μναῖν δίδόντες.
 Ἀφ' ἧς δ' ἂν ἡμέρας τὰ ὄρκια τηρῇ ἐν ἔτε- 9

σ 1
 6. τῷ ἐν Κερκ. τῶν ἐν Κερκύρᾳ Βου. 9. ἀφ' ἧς δ' ὅν. Conjunctio-
 nem dē ex conjēct. inserui.

*Aetoli; præterquam si malo tradatur: atque
 qui capti, cum domos his, post fœdus, in Ae-
 redissent, iterum capti toliam reditus ne esto.
 sunt, aut si qui ex illis Argenti, quod Attico
 capti sunt, qui tum ho- deterius non sit, ducen-
 fles erant Romanis, ta Euboica talenta
 cum inter auxilia Ro præsentia proconsuli,
 mana Aetoli essent. Ce in Achaia agenti, Ae-
 teri intra dies centum toli darent. Pro tertia
 post fœdus istum præ- argenti parte aurum si
 fœcto qui Corcyra est, dare mallent, darent,
 tradantur: si qui non dum pro decem libris
 comparebunt, eorum argenti unam auri pen-
 quisque, quando inven- derent. A quo die san-
 tus fuerit, sine dolo citum fœdus esset, in
 proxi-*

Ol. 147.3. ἢ εἰς Φιλίαν ἦλθον Ῥωμαίοις, τούτων τῶν
 Pax cum
 Aetolis. πόλεων, καὶ τῶν ἐν ταύταις, μηδένα προσ-
 λαβέτωσαν Αἰτωλοί. Ἡ δὲ πόλις καὶ ἡ¹⁴
 χώρα ἢ τῶν Οἰνιάδων, Ἀκαρνάνων ἔστω.
 Τμηθέντων δὲ τῶν ἐρκίων ἐπὶ τούτοις, συντετέλεστοις
 τὰ τῆς εἰρήνης. Καὶ τὰ μὲν κατὰ τοὺς Αἰτωλοὺς,
 καὶ καθόλου τοὺς Ἑλληνας, τοιαύτην ἔσχε τὴν ἐπι-
 στροφήν.

III.

BELLVM GALLO - GRAECVM,

gestum a CN. MANLIO COS.

XVI.
 Belli ini-
 tium.

Καθ' ὃν καιρὸν ἐν τῇ Ῥώμῃ τὰ περὶ τὰς συνθήκας,
 τὰς πρὸς Ἀντίοχον, καὶ καθόλου περὶ τῆς Ἀσίας
 αἱ πρεσβεῖαι διεπεράττοντο, κατὰ δὲ τὴν Ἑλλάδα τὸ
 τῶν Αἰτωλῶν ἔθνος ἐπολεμεῖτο, κατὰ τοῦτον συνέ-
 βη, τὸν περὶ τὴν Ἀσίαν πρὸς τοὺς Γαλάτας πόλε-
 μον ἐπιτελεσθῆναι, ὅπῃ οὖν νῦν ἐνιστάμεθα τὴν διή-
 γησιν.

Μοα-

*in ditionem P. R. vene-
 runt; ne quam earum
 urbium, aut hominum,
 qui in iis sunt, Aetoli
 recepisse velint. Oeni-
 da, cum urbe agrisque,*

*Acarnanum sunt. His
 legibus iuncto foedere, pax
 consummata est. Et hunc
 quidem exitum Bellum Aeto-
 licum, & omnino res in Grae-
 cia gestæ, habuerunt.*

III.

Ecloga XXIX de Legationibus.

16. Quo tempore Romæ de
 pace cum Antiocho ageba-
 tur, & legatis, qui undique
 ad Romanos ex Asia vene-
 rant, opera dabatur, quo eo-
 dem in Græcia bellum urge-

batur adversus Aetolos;
 tunc etiam in Asia cum Gal-
 logracis bellum est confe-
 ctum, quod nunc exponere
 adgredior.

(Excerpt.

A.V. 565.

Μοαγίτης, ὁ τῆς Κιβύρας τύραννος, ὧμος ἦν XVII.
καὶ δόλιος. καὶ οὐκ ἄξιος ἐστίν, ἐκ παραδρομῆς, Moage-
ἀλλὰ μετ' ἐπιστάσεως τυχεῖν τῆς ἀρμεζούσης res, Ci-
byra ty-
rannus.
μνήμης.

3 Πλὴν συνεγίζοντες Γναίου, ὑπάτου Ῥωμαίων, τῇ
Κιβύρα, καὶ τοῦ Ἐλουίου πεμφθέντος εἰς ἀπόπει-
ραν, ἐπὶ τίνος ἔστι γνώμης, πρεσβευτὰς ἐξέπεμψε,
παρακαλῶν, μὴ φθεῖραι τὴν χώραν, ὅτι φίλος ὑπ-
άρχει Ῥωμαίων, καὶ πᾶν πείσῃσι τὸ παραγλεβόμε-
4 νον. καὶ ταῦτα λέγων ἅμα προὔτεινε στέφανον ἀπὸ
5 πεντεκαίδεκα ταλαίωντων. Ὡν ἀκούσας, αὐτὸς μὲν
ἀφ' ἐξοδῶν τῆς χώρας ἔφη, πρὸς δὲ τὸν στρατηγὸν
ἐκέλευσε πρεσβεύειν ὑπὲρ τῶν ἔλων· ἔπεδαι γάρ
Ο 5 αὐτὸν

XVII. 3. Vocat. Γναίου, quod desideratur apud Vrsinum, dedit Bau.
Verba autem ὑπάτου Ῥωμαίων τῇ Κιβύρα praeposita in mssis po-
sita erant post ἐστὶ γνώμης. Saum in locum restituit Vrsinus. Ibid.
Post τῇ Κιβύρα intercidisse nonnihil puto, quod Livius his verbis
expressit: nec legatio ulla a Moagete veniebat. 5. Post ἀκούσας
adiciendum nomen Ἐλουίου patrum cum Reisk.

(Excerpt. Valefian. & Legatio XXX.)

17. *Moagetes, Cibyra* ty-
rannus, & crudelis & frau-
dulentus fuit: mereturque,
ut non obiter, sed adcurate
& diligenter de eo, quæ ad
rem faciunt, commemore-
mus.

Ceterum *Cnaeo* [Manlio]
consule Romano adpropin-
quante *Cibyra*, & C. Helvio
ad tentandum *Moagetis* ani-

mum præmissio; legatos illo
misit, orans, ut *cohiberet a*
populatione agri militem: se
enim populi Romani amicum
esse, & imperata omnia fa-
cturum. Simul hæc dicens
coronam offerebat quin-
decim talentorum. His auditis
Helvius, integros a popula-
tione agros servaturum se
pollicitus, ire ad consulem
legatos, & de summa rerum
apud eum disceptare iussit;
a ter-

Ol. 147. 3. αὐτὸν μετὰ τῆς στρατείας κατὰ πόδας. Γενομένου
 Moage- δὲ τούτου, καὶ πέμψαντος τοῦ Μοαγέτου μετὰ τῶν
 tes, Ci- πρεσβευτῶν καὶ τὴν ἀδελφὸν, ἀπαντήσας κατὰ
 byne ty- πορείαν ὁ Γναίος, ἀναστατικῶς καὶ πικρῶς ὠμίλησε
 rannus. τοῖς πρεσβευταῖς· Φάσκων, εὐ μόνον ἀλλοτριώτατον
 γεγονέναι Ῥωμαίων τὸν Μοαγίτην πάντων τῶν κατὰ
 τὴν Ἀσίαν δυναστῶν, ἀλλὰ καὶ κατατεῖναι τὴν βί-
 μνην ἔλθιν εἰς καθάρεισιν τῆς ἀρχῆς· καὶ ἐπιστροφῆς
 εἶναι καὶ κολάσεως ἄξιον μᾶλλον, ἢ φιλίας. Οἱ δὲ
 πρεσβευταὶ καταπλαγύντες τὴν ἐπίφασιν τῆς ἐρ-
 γῆς, τῶν μὲν ἄλλων ἐντολῶν ἀπέστησαν, ἡξίου δ'
 αὐτὸν εἰς λόγους ἐλθεῖν τῷ Μοαγίτῃ. συγχωρήσαν-
 τος δὲ, τότε μὲν ἐπανῆλθον εἰς τὴν Κιβίραν. Εἰς 10
 δὲ τὴν ἐπαύριον ἐξῆλθε μετὰ τῶν φίλων ὁ τύραν-
 νος, κατὰ τε τὴν ἐδῆτα καὶ τὴν ἄλλην προστασίαν
 λιτός

7. κατατεῖναι τὴν βίμνην ὤλην ex conjec. scitzb. κατατεῖναι
 maluerunt Reisk. κατὰ τὴν βίμ. ὤλ. Vsf. cum mistis. κατὰ τὴν
 "... Ῥώμην ὤλην Casaub. Ibid. Verba ἄξιον μᾶλλον ἢ φιλίας,
 cum obessent a mistis, ex Livio suppletit Visinus. 8. ἐπίφασιν ex
 mistis vocavit, cum in ἐπίφασιν ex ing. restituit Visinus. Ibid.
 Verba τῷ Μοαγίτῃ ex conjec. adiecit Visinus. Aut nihil, aut τῷ
 Γναίῳ vel τῷ στρατηγῷ addendum putavit Reiskius.

a tergo enim sequi illum
 cum exercitu. Quod cum
 esset factum, & misisset
 Moagetes cum legatis fra-
 trem suum; Cnaeus, qui in
 itinere eis occurrerat, mina-
 citer & asperere cum iis est
 locutus: dixitque, non ani-
 mum dumtaxat alienissimum
 a populo Romano habuisse
 Moagetem prae ceteris omni-
 bus Asiae regulis; sed etiam
 vires omnes ad evertendum
 imperium Romanum inten-

diffe: proinde dignum anim-
 adversione Et poena potius,
 quam amicitia Romanorum.
 Legati hac significatione irae
 Consulibus perturbati, ceteris
 mandatis omisiss, tantum
 illud petere, ut cum Moa-
 gete ipse colloqui vellet.
 Quod cum ille haud recusa-
 re se significasset, Cibyras
 sunt reversi. Postero autem
 die exiit tyrannus cum ami-
 cis, & vestitus & comitatus
 tenuiter atque abjecte: &
 de

- λιτὸς καὶ ταπεινός, ἐν τε τοῖς ἀπολογισμοῖς κατο-
 λευθεύμενος τὴν αἰδυναμίαν τὴν αὐτοῦ καὶ τὴν
 ἀδύναμιν ἃν ἐπῆρχε πόλεων, καὶ ἡξίου προσδέξα-
 11 θαι τὰ ἑτάλαντα τὸν Γναῖον. ἐκράτες δὲ τῆς Κι-
 βύρας, καὶ Συλλίου, καὶ τῆς ἐν Τεμένει πόλεως.
 12 Ὁ δὲ Γναῖος, καταπλαγεὶς τὴν ἀπόνοιαν, ἄλλο μὲν
 αὐδὲν εἶπε πρὸς αὐτὸν, Ἐὰν δὲ μὴ δίδῃς ἑτάλαν-
 τα μετὰ μεγάλης χαρᾶς, οὐ τὴν χάριν, εἶφη,
 φθερεῖν, ἀλλὰ τὴν πάλιν αὐτὴν πολιορκήσεν καὶ
 13 διαρπάσεν. Ὅθεν ὁ Μοαγέτης κατοβρώδηςας τὸ
 μέλλον, ἐδῆτο μηδὲν ποιῆσαι τοιοῦτον, καὶ προσε-
 τίθει κατὰ βραχὺ τῶν χρημάτων, καὶ τέλος
 ἔπεισε τὸν Γναῖον, ἑτάλαντα καὶ μυρίους μεδι-
 μνους λαβόντα πυρῶν, προσδέξασθαι πρὸς τὴν Φι-
 λίαν αὐτόν.

A. V. 365.
 Moage-
 tes, Ci-
 byra ty-
 rannus.

Manlio
 se tradit.

Κατὰ

11. Συλλίου. Sic m. t. Σιλλίου ed. Vrsin. Συλλίου Cusanb. Ibid.
 τῆς ἐν Τεμένει πόλεως ex Reiskii scripti conject. Et est fortasse
 Τεμένια Sterbani By. τῆς ἐν Τεμένει πόλεως ex Cad. suo citat
 Vrsini. τῆς ἐν Τίμνῃ πόλεως Buv. Hinc fortasse apud Livium
 pro Alimne quae adpellatur, fuerat olim Atimne quae adpella-
 tur. Apud Polybium vulgo τῆς Ἀλίνδης πόλεως editum est ex
 Vrsini conjectura. 12. ἀπόνοιαν. ὑπόνοιαν Buv. Ibid. χαρᾶς.
 Furjan χάρετος, ut maluit Reiskius.

de suis rebus locutus, deque
 inopia sua multum questus,
 & de urbium suae ditionis
 egestate, Cnaeum orabat, ut
 quindecim talenta acciperet.
 Erant autem sub eo Cibra,
 Syllium & Temenopolis ur-
 bes. At CNAEVS, perdi-
 tam hominis impudentiam
 miratus, aliud ei nihil re-
 spondit, nisi, si quingenta ta-
 lenta lubentissimo animo sibi
 non numeraret, non agros

tantum se populaturum, ve-
 rum ipsam quoque urbem op-
 pugnaturum & direpturum.
 Itaque impendentis mali me-
 tu percussus Moagetes, ne
 quid ejusmodi faceret ora-
 re, & paulatim ad summam
 aliquid adjicere: tandemque
 Consuli persuasit, ut acce-
 ptis centum talentis, & de-
 cem millibus medimnūm fru-
 menti, in amicitiam populi
 Romani ipsum fusciperet.

(Lega-

Ol. 147.3.

XVIII.
Colaba-
tus
Iſionda
opp.

Κατὰ τὸν καιρὸν, ἥνικα Γνάϊος διῆκε τὸν Κολο-
βάτον προσαγορευόμενον ποταμὸν, ἦλθεν πρὸς αὐ-
τὸν πρέσβεις ἐκ τῆς Ἰσιόνδα προσαγορευμένης πό-
λεως, δέόμενοι σφίσι βοηθῆσαι. τοὺς γὰρ Τερμησ-
σῆς, ἐπισπασαμένους Φιλόμηλον, τὴν τε χώραν
ἔφασαν αὐτῶν ἀνάστατον πεποικῆναι, καὶ τὴν πό-
λιν διηρπακῆναι, νῦν τε πολιορκεῖν τὴν ἄκρην, συμ-
πεφυγόντων εἰς αὐτὴν πάντων τῶν πολιτῶν, ὁμοῦ
γυναῖξί καὶ τέκνοισι. Ὡν διακούσας ὁ Γνάϊος, ἐκέ-
ναι μὲν ὑπέσχετο βοηθήσεν μετὰ μεγάλης χάρι-
τος· αὐτὸς δὲ νομίσας ἔρμαιον εἶναι τὸ προσπε-
πτωκὸς, ἐποικῆτο τὴν πορείαν ὡς ἐπὶ Παμφυλίας.
Ὁ δὲ Γνάϊος, συνεγίσας τῇ Τερμησσῷ, πρὸς μὲν⁴
τούτους συνέθετο φιλίαν, λαβὼν ἑτάλαντα, πα-
ραπλη-

Ter-
mellius.

XVIII. 1. Κολοβάτον. Cobulatum scribunt apud Livium. Ibid.
τῆς Ἰσιόνδα, & deinde v. 5 τοὺς Ἰσιονδαίς, correxit Vossius.
τῆς Ἰουδα misti, & nos τοὺς Ἰουδαίς. 2. Τερμησσῆς.
Mendose hoc quidem loco utriusque liber mistus dat τοὺς γὰρ μισσῆς.
Sed paulo inferius recte Τερμησσῶ dat Bar. Vossius b. l. Τερμη-
σῆς edidit; deinde Τελμιοσῶ in contextu, & Τερμησσῶ in marg.
Cesàndorini b. l. Τελμιοσῆς, dein Τελμιοσῶ. Eodem v. 2. Φιλό-
μηλον. τοὺς Φιλομηλαῖς utique malim cum Vossio.

(Legatio XXXI.)

18. Quo tempore Cnaeus
[Manlius] Colabatum quem
vocant annem trajecit, ve-
nerunt ad eum legati ex op-
pido, cui Iſionda nomen;
orantes, ut sibi ferret opem.
Termessenses namque, acci-
tis Philomeliensibus, agrum
suum omni clade belli perva-
lasse, urbem diripuisse, nunc
quoque arcem obsidere, quo

cives universi cum conjugi-
bus & liberis confugissent.
Cnaeus, his auditis, suum
illis auxilium prolixè est pol-
licitus: ac statim lucro de-
putans, hanc sibi offerri oc-
casionem, Pamphyliam ver-
sus agmen duxit. Ceterum
ubi Termesso adpropinquas-
set, accepta quinquaginta
talentorum corona, amici-
tiam

στρατησίῳ δὲ καὶ πρὸς Ἀσπενδίου. Ἀποδεξάμε- A.V. 565.
 νος δὲ καὶ τοὺς παρὰ τῶν ἄλλων πόλεων πρεσβευ- Aipen-
 τὰς κατὰ τὴν Παμφυλίαν, καὶ τὴν πειρημένην dus.
 δόξαν ἐνεργασάμενος ἐκάστοις κατὰ τὰς ἐντεύξεις,
 ἅμα δὲ καὶ τοὺς Ἰσιονδεῖς ἐξελέμενος ἐκ τῆς πο-
 λιρκίας, αὐθις ἐποιῶτο τὴν πορείαν ὡς ἐπὶ τοὺς
 Γαλάτας.

Κύρμασα πόλιν λαβὼν ὁ Γναίος, καὶ λείαν XIX.
 ἀφθονον, ἀνέζευξε. προαγόντων δὲ αὐτῶν παρὰ τὴν Cymafa
 λίμνην, παρεγένοντο πρέσβεις ἐκ Λυσινίης, δίδόντες opp.
 3 αὐτοὺς εἰς τὴν πίστιν. οὓς προσδεξάμενος, ἐνέβα-
 λεν εἰς τὴν τῶν Σαγαλασσέων γῆν, καὶ πολὺ πλῆ- Saga-
 θος ἐξελασάμενος λείας, ἀπεκαρᾶδκει τοὺς ἐκ τῆς lassius.
 4 πόλεως, ἐπὶ τίνος ἔσονται γνώμης. Παραγενομένων
 δὲ πρεσβευτῶν ὡς αὐτὸν, ἀποδεξάμενος τοὺς ἄν-
 δρας,

XIX. 1. Κύρμασα. Κύρμασα Ptolem. & Liv. 2. προαγόντων
 δὲ αὐτῶν. Sic scripti libri. Vulgo προάγοντος δὲ αὐτοῦ ex Vrsini
 conjecit. Ibid. Λυσινίης ex Livio contextit Vrsin. Διονόης erat
 in cod. Vrs. Διονόης Bau. Λυσία scribitur apud Ptolem.

tiam cum iis pepigit; pa- gressibus eadem illa eis per-
 riterque & cum *Aspendiis*. suasisset, quæ ante sunt dicta,
 Deinde aliarum quoque ci- atque etiam *Isiondeses* ob-
 vitatum legatis in Pamphy- fidione exemisset, *Gallogræ-*
 lia susceptis, cum in con- eos repetere instituit.

(Legatio XXXII.)

19. *Cymasis* urbe capta, Quibus receptis, in *Saga-*
 & multa præda, Cn. [Man- lassenum agrum venit, &
 ius] castra movit. Cui pro- præda ingente abacta, quid
 pter paludes progredienti consilii capturi essent oppi-
 occurrerunt legati a *Lyfinoë*, dani, expectabat. Deinde
 fidei illius sese permittentes. ut legati venerunt, iis ad-
 missis,

Ol. 147. 3. ὄρας, καὶ λαβὰν ὃν ταλάντων στέφανον, καὶ δισμυρίους κριθῶν μεδίμνους καὶ δισμυρίους πυρῶν, προσεδέξατο τούτους εἰς τὴν Φιλίαν.

XX. *Eposognatus, Romano-rum amicus.* Γνάιος, ὁ στρατηγὸς τῶν Ῥωμαίων, πρίσβεις ἐξαπίστευε πρὸς τὸν Ἐποσόγνατον τὸν Γαλάτην, ὅπως πρεσβεύσῃ πρὸς τοὺς τῶν Γαλατῶν βασιλεῖς. Καὶ ὁ Ἐποσόγνατος ἔπεμψε πρὸς Γνάιον πρίσβεις, καὶ παρεκάλει τὸν Γνάιον τὸν τῶν Ῥωμαίων στρατηγόν, μὴ πρεξαναστήσῃ, μηδ' ἐπιβαλεῖν χεῖρας τοῖς Τολιστοβόγοις Γαλάταις· καὶ διότι πρεσβεύσῃ πρὸς τοὺς βασιλεῖς αὐτῶν Ἐποσόγνατος, καὶ ποιήσεται λόγους ὑπὲρ τῆς Φιλίας, καὶ πείσεσθαι πρὸς πᾶν αὐτοὺς παραστήσεται τὸ καλῶς ἔχον.

Γνάιος

XX. 2. Τολιστοβόγοις *tenocati ex codice Vrsini, quo invito editum erat Tolistoβόγοις.* (In cod. Ber. tota haec Ecloga de Legat. dedicatur.) 3. πείσεσθαι *convenit Vrsinus; in ejus codice erat πείσῃ.* Non assentior Reiskio, πείσεσθαι scribere jubenti: sed, quoniam mox sequitur τὴν παραστήσῃ, illud in παραστήσῃ ex conject. mutavi.

missis, accepta corona quinquaginta talentorum, & XX. millibus hordei ac totidem

tritici medimnis, pacem Galatensibus dedit.

(Legatio XXXIII.)

20. Cn. Manlius, Romanus consul, legatos misit ad Eposognatum, unum ex regulis Gallograecorum, ut legationem ipse obiret ad ejus gentis regulos. ΕΠΟΣΟΓΝΑΤΥΣ, missis ad Consulem legatis, oravit eum, ne praepropere castra move-

ret, neve Tolistobogios Gallos hostiliter invaderet: ipsum enim ad reges iturum Eposognatum, & ut Romanorum amicitiam respiciant, fore illis auxilium; persuasurumque adeo ipsis, ut nullam conditionem modicam ac tolerabilem detrectent.

(Suidas)

A.V. 565.

- 4 Γναίος ὁ ὕπατος Ῥωμαίων, διερχόμενος, ἐγεφύ- Galli
 ρωσε τὸν Σαγγάριον ποταμὸν, τελείως κοίλον ὄντα Marris
 5 καὶ δύσβατον. Καὶ παρ' αὐτὸν τὸν ποταμὸν στρα- Idem.
 τοπεδευσάμεναι παραγίγνεται Γάλλοι παρὰ Ἀττι-
 δος καὶ Βαττιάκου, τῶν ἐκ Πεσσινεύντος ἱερέων τῆς
 6 Μητρὸς τῶν Θεῶν· ἔχοντες προστηθῖδια καὶ τύπους,
 φάσκοντες, προσαγγέλλειν τὴν Θεὸν νίκην καὶ κράτος.
 7 Οὗς Γναίος Φιλανθρώπως ὑπέδεξάτο.

- 8 Ὦντος δὲ τοῦ Γναίου πρὸς τὸ πολισμάτιον τὸ Gor-
 καλούμενον Γορδιεῖον, ἦκον παρ' Ἐπιοσγνάτου πρέσ- dieum
 βεις, ἀποδηλοῦντες, ὅτι παρευθεὶς διαλεχθείη τοῖς opp.
 9 τῶν Γαλατῶν βασιλεῦσιν· οἱ δ' ἀπλῶς εἰς οὐδὲν
 συγκαταβαίνουσιν φιλάνθρωπον, ἀλλ', ἡθροικέτες
 ἑμοῦ

5. στρατοπεδευσάμεναι ex conjecſ. ſcripſi: vulgo στρατοπεδευσάμε-
 νος. Poſſet & στρατοπεδευσάμεναι ſcribere. 8. Γορδιεῖον. Sic
 ex ſuo cod. citat Vrynnus: temere autem editum eſt Γορδίον. Γορ-
 διεον ſcribitur apud Steph. Byz.

(*Suidas in Γάλλοι.*)

Cnaeus, Romanorum con-
 ſul, *Sangarium* uſque pro-
 greſſus, flumen, quod ob ni-
 miam altitudinem vado trans-
 iri non poterat, ponte jun-
 xit. Ibi quum ad ipſam flu-
 minis ripam caſtra poſuiſſet,
 accedunt ad eum *Galli Ma-*
tris magnæ, ab *Attide* &
Battaco antiſtitibus *Peſſinun-*
te miſſi. Hi, typos & ima-
 gines a pectore ſuſpenſas
 geſtantes, dixerunt, *Deam*

Romanis viſtoriam & poten-
tiam adnunciare. Eos Man-
 lius perquam humaniter ex-
 cepit.

(*Legatio XXXIII.*)

Ad oppidulum vero, quod
Gordieum vocatur, ſtativa
 habente Conſule, *legati ab*
Epoſognato venerunt, nun-
 ciantes, *profeſſum eum ad*
reges Gallorum, cum *ipſis*
eſſe collocutum; ſed ad nul-
lam æquam conditionem po-
 tuiſſe eos reducere: qui
 quidem

Ol. 147.3. ὁμοῦ τέκνα καὶ γυναῖκας καὶ τὴν αἰδὴν κτῆσιν ἅπα-
 Olympus
 Aëm. σαν εἰς τὸ καλούμενον ὄρος Ὀλυμπον, ἔτοιμοι πρὸς
 μάχην εἰσίν.

XXI. Ὀρτιάγων, ὁ βασιλεὺς τῶν ἐν τῇ Ἀσίᾳ Γαλα-
 Ortiago, τῶν, ἐπεβάλετο τὴν ἀπάντων τῶν Γαλατῶν δυνα-
 regulus στείαν εἰς ἑαυτὸν μεταστῆσαι. καὶ παῖδά πρὸς τοῦ-
 Galata- τὸ τὸ μέρος ἐφόδια προσεφίετο καὶ φύσαι καὶ τριβῶ.
 rum. Καὶ γὰρ εὐεργετικὸς ἦν, καὶ μεγαλόψυχος, καὶ κα-
 3 τὰ τὰς ἐντεύξεις εὐχαρις, καὶ συνετός· τὸ δὲ συνέ-
 4 χον παρὰ Γαλάταις, ἀνδρώδης ἦν, καὶ δυναμικὸς
 πρὸς τὰς πολεμικὰς χρεῖας.

Chiomara, uxor Ortiagontis. Χιομάραν δὲ συνέβη, τὴν Ὀρτιάγοντος [γυναῖ-
 5 κα,] αἰχμαλώτων γενέσθαι, μετὰ τῶν ἄλλων γυναι-
 κῶν,

XXI. 2. προσεφίετο. προεβάλετο Suidas.

quidem liberos simul atque uoxores omnesque ceteras & ad pugnandum essent facultates in Olympum, quem parati.

(Excerpt. Valefian.)

21. Ortiago, Galatiae regulus. omnium qui in Asia sunt Gallorum sibi vindicare imperium constituerat. Atque ad hunc conatum & natura & usu plurima habuerat adjumenta. Nam & li- beralitate & magnitudine animi erat insigni, & in congressu & colloquiis urbanus & prudens: quodque apud Gallos præcipuum habetur, vir fortissimus ac bello strenuus erat.

(Apud Plutarch. in Γυναικῶν Ἀρεταῖς.)

Quo tempore Romani, Gallos Asiaticos, acceidit, ut duce Cn. [Manlio] vicerunt Chiomara, Ortiagontis uxor, inter

κῶν, ὅτε Ῥωμαῖοι καὶ Γναίος ἐνίκησαν μάχῃ τοὺς Ἀ. Ν. 363.
 6 ἐν Ἀσίᾳ Γαλατίας. Ὁ δὲ λαβὼν αὐτὴν ταξίαρχος, ^{Chiomara, uxor}
 ἐχρῆσατο τῇ τύχῃ στρατιωτικῶς, καὶ κατήσχυεν. ^{Ortiagontis.}
 7 τὴν δὲ αἶρα καὶ πρὸς ἠδονὴν καὶ ἀργύριον ἀμαθῆς καὶ
 ἀκρατῆς αἰθρῶπος· ἠτήθη δὲ ὅμως ὑπὸ τῆς φιλαρ-
 8 γυρίας. καὶ χρυσίου συχνοῦ διαμολογηθέντος ὑπὲρ
 τῆς γυναικὸς, ἤγεν αὐτὴν ἀπολυτρώσαν, ποταμοῦ
 9 τινος ἐν μέσῳ διέρχοντος. Ὡς δὲ ἐπιβάντες οἱ Γα-
 λάται τὸ χρυσίον ἔδωκαν αὐτῷ, καὶ παρελάμβανον
 τὴν Χιομάραν, ἥ μὲν ἀπὸ νεύματος προσέταξεν ἐνί,
 πᾶσι τὸν Ῥωμαῖον ἀσπαζόμενον αὐτὴν καὶ φιλο-
 10 φρονούμενον. Ἐκείνου δὲ πεσόντος, καὶ τὴν κεφα-
 λὴν ἀποκόψαντος, ἀραμένη καὶ περιστείλασα τοῖς
 11 κόλποις ἀπήλαινε. Ὡς δὲ ἦλθε πρὸς τὸν ἄνδρα,
 καὶ τὴν κεφαλὴν αὐτῷ προῦβαλεν· ἐκείνου θαυμά-
 σσαντος, καὶ εἰπόντος· ὦ γύναι, καλὴν ἢ πίστιν
 ναι, εἶπεν, ἀλλὰ κάλλιον, ἓνα μόνον ζῆν ἐμοὶ συγε-
 12 γνημένον. Ταύτῃ μὲν ὁ Πολύβιος, φησὶ, διὰ λό-
 γων

inter alias mulieres captiva duceretur. Qui ea potitus erat centurio, homo & libidinosus & avarus, militari more usus fortuna, pudicitiae mulieris vim fecit. Victus deinde pecuniae cupiditate, cum pro liberanda muliere magna vis auri esset ei oblata, eduxit eam ad locum, qui amne secabatur. Hunc cum transivissent qui eam redemptum venerant Galatae, datoque auro *Chiomaram* receperunt; uni eorum illa nutu signum dedit, ut cen-

Polybi Hist. T. IV.

turionem, qui illam tum amplectens valedicebat, percuteret. Cumque is paruisset, & caput occiso amputasset; *Chiomara* id, gremio involutum, secum auferens, ocyus est avecta. Cum igitur ad maritum venisset, projecissetque ante ejus pedes caput hominis; demirante eo, dicenteque, *O mulier! praeclara res est Fides: — Omnino, inquit; sed id pulchrius est, unum tantum vivere, qui mecum rem habuerit.* Cum hac muliere; **POLY-**

P

BIVS

Ol. 147. 3. γων ἐν Σάρδεσι γενόμενος, θαυμάσαι τό τε φρόνημα καὶ τὴν σύνεσιν.

XXII. Τῶν Ῥωμαίων, μετὰ τὴν τῶν Γαλατῶν νίκην, στρατοπεδεύοντων περὶ τὴν Ἀγκυραν πέλιν, καὶ τοῦ Γναίου τοῦ στρατηγῶ προάγειν εἰς τοῦμπροσθεν μέλλοντος· παραγίγνεται πρὸς βίαις παρὰ τῶν Τεκτοσάγων, ἀξιούντες τὸν Γναίον, τὰς μὲν δυνάμεις εἶσαι κατὰ χώραν, αὐτὸν δὲ κατὰ τὴν ἐπιούσαν ἡμέραν περελθεῖν εἰς τὸν μεταξὺ τόπον τῶν στρατοπέδων· ἤξεν δὲ καὶ τοὺς παρ' αὐτῶν βασιλεῖς καιρολογησομένους ὑπὲρ τῶν διαλύσεων. Τοῦ δὲ Γναίου συγκатаθεμένου καὶ παραγνηθέντος κατὰ τὸ συνταχθὲν μετὰ φ' ἱππέων· τότε μὲν οὐκ ἦλθον οἱ βασιλεῖς. Ἀνακεχωρηκότες δὲ αὐτοῦ πρὸς τὴν ἰδίαν παρεμβολήν, αὐθις ἦκον οἱ πρὸς βίαις, ὑπὲρ μὲν τῶν βασιλέων σκήψεις τιναὶ λέγοντες, ἀξιούντες δὲ πά-
λιν

XXII. 1. Post Galatῶν νίκην codex Rav. (nescio an ἔς Ὀρσίνι cod.) inserit verba αὐτῶν παραθεῖσαν.

BIVS scribit, se collocum esse animi magnitudinem Sardibus, miratumque ejus ac prudentiam.

(Legatio XXXIV.)

22. Romanis, post devictos [in Olympo monte] Gallos, ad *Ancyram* stativa habentibus; quum ibi esset *Cn. [Manlius]* Consul, ut ulterius progrediretur; oratores *Τελλογᾶν* venerunt, petentes ab eo, ut, *relictis eo loci copiis, ipse postero die in medium locum inter bina castra progrediretur: adfutu-
ros ἔς reges Gallorum, ut de pace agant.* Quum *Cnæus* esset adfensus, & sic ut constitutum fuerat, quintis equitibus comitatus venisset, reges non adfuerunt. Consule in castra reverso, redeunt legati, ad excusationem regum suorum causas quasdam prætexentes, rogantesque, ut iterum venire

λιν ἔλθῃν αὐτὸν, ὅτι τοὺς πρῶτους ἀνδρας ἐκπέμ- A.V. 165.
 ψουσιν κοινολογησάμενους ὑπὲρ τῶν ὅλων. Ὁ δὲ Tedes-
ges in-
dianur
Romanis.
 Γναίος, κατανεύσας ἤξεν, αὐτὸς μὲν ἔμεινεν ἐπὶ τῆς
 ἰδίας στρατοπεδείας· Ἀττάλον δὲ καὶ τῶν χιλιάρ-
 χων τινὰς ἐξαπέστειλεν μετὰ τριακσίων ἱππέων.
 Οἱ δὲ τῶν Γαλατῶν ἦλθον μὲν κατὰ τὸ συνταχθῆν,
 καὶ λόγους ἐποιήσαντο περὶ τῶν πραγμάτων· τέλος
 δ' ἐπιθεῖναι τοῖς πρειρημένοις, ἢ κυρῶσά τι τῶν
 ῥοδῶντων, οὐκ ἔφασαν εἶναι δυνατόν· τοὺς δὲ βασι-
 λῆς τῇ κατὰ πόδας ἤξεν διαρίζοντο, συνθησεμέ-
 νους καὶ πέρας ἐπιθήσοντας, εἰ καὶ Γναίος ὁ στρα-
 τηγὴς ἔλθοι πρὸς αὐτούς. Τῶν δὲ περὶ τὸν Ἀττά-
 λον ἐπαγγελαμένων, ἤξεν τὸν Γναίον, τότε μὲν ἐπὶ
 ἡγούτοις διελύθησαν. Ἐποιούντο δὲ ὑπερθέσεις ταύ-
 τας οἱ Γαλάται, καὶ διεστρατήγουν τοὺς Ῥωμαίους,
 βουλόμενοι τῶν τε σωμάτων τινὰ τῶν ἀναγκαίων
 καὶ τῶν χρημάτων ὑπερδέδαι πέραν τοῦ Ἄλφους

P 2

ποτα-

6. Οἱ δὲ τῶν. Forſan Οἱ δὲ παρὰ τῶν Γαλατῶν.

venire vellet: reges enim
 Gallograecorum missuros
 principes gentis, quibuscum
 de rebus omnibus posset
 tractari. *Cnaeus*, iterum pol-
 licitus, ipse quidem in castris
 remanet; sed *Attalum* cum
 tribunis quibusdam & tre-
 centorum equitum praesidio
 mittit. Ad hoc colloquium
 accesserunt quidem *Galli*,
 sicut convenerat; actumque
 est de summa rerum: at
 finem rebus posse imponi,
 de quibus esset actum, aut

confirmari quae placita es-
 sent; negarunt posse; verum
 postero die reges venturos
 adfirmabant, pactaque cum
Cnaeo, si modo ipse pariter
 adfuerit, inituros, & nego-
 tio finem imposituros. Pro-
 mittente *Attalo*, adfuturum
 consulem, utrimque disces-
 sum est. Procrastinatio ista
 Gallorum & dolus, quo Ro-
 manos adpetierunt, eo spe-
 ctabat, ut conjuges & libe-
 ros, quoad ejus fieri posset,
 cum rebus suis, trans *Halym*
 traji-

Ol. 147.3. ποταμῷ· μάλιστα δὲ τὸν στρατηγὸν τῶν Ῥωμαίων, A.V. 365. Τεθόφα· εἰ δυνήθεον, λαβεῖν ὑποχείριον· εἰ δὲ μή γε, πάν- res infi- τως ἀποκτεῖναι. Ταῦτα δὲ πρεσβέμενοι, κατὰ τήνιο dian- Romanis. ἐπισύσαν ἐκαρδόσκουν τὴν παρουσίαν τῶν Ῥωμαίων, εἰτούμους ἔχοντες ἱππεῖς εἰς χιλίους. Ὁ δὲ Γνάιος, 11 διακούσας τῶν περὶ τὸν Ἀττάλου, καὶ παιδῆς ἦξεν τοὺς βασιλεῖς, ἐξῆλθε καθάπερ εἰώθει μετὰ ᾧ ἱππέων. συνέβη δὲ, ταῖς πρότερον ἡμέραις τοὺς ἐπὶ 12 ταῖς ξυλείας καὶ χορτολογίας ἐκπορευομένους ἐκ τοῦ τῶν Ῥωμαίων χάρακος ἐπὶ ταῦτα τὰ μέρη πεποῖ- θαι τὴν ἔφοδον, ἐφεδρεῖα χρωμένους τοῖς ἐπὶ τὸν σύλλογον πορευομένοις ἱππεῦσιν. οὗ καὶ τότε γενε- 13 μένου, καὶ πολλῶν ἐξεληλυθότων, συνέταξαν οἱ χι- λιαρχοί, καὶ τοὺς εἰθισμένους ἐφεδρεῖαν τοῖς πε- νομεύουσιν ἱππεῖς ἐπὶ ταῦτα τὰ μέρη ποιήσασθαι τὴν ἔξοδον. Ὡν ἐκπορευθέντων, αὐτομάτως τὸ δῖον 14 ἐγενήθη πρὸς τὴν ἐπιφερομένην χρεῖαν.

IV.

9. τὸν στρατηγόν. ὡς τὸν στρατ. Ros. Debit, pto. αὐτὸν τὸν στρατηγόν. Sic Livius: ipse Consul. 12. Ante ἐφεδρεῖα τολο- cni mihi infertur tertia ἐπὶ τοὺς, qua delevi, praetante Livio. 13. καὶ τοὺς εἰθισμ. Conjunctionem, qua abest tolgo, ex conjec- t. adici. Et suspicer legendam καὶ χ' τοὺς εἰθισμένους, & ex- centos equites &c.

trajicerent: praecipue vero consulem Romanum, si posset fieri, capere cupiebant; aut certe, si id minus posset, omnino occidere. Hoc consilio die sequenti adventum Romanorum expectabant, paratis in id mille circiter equitibus. Consul adfirman- ti Attalo, venturos reges, fidem habens, castris exiit, ut erat ei moris, cum quin- gentis equitibus. Acciderat autem, ut superioribus die- bus lignatores & pabulato-

res, qui e Romanis castris exierant, eandem illam par- tem incurfarent, & praesidio uterentur eorumdem equi- tum, qui consulem ad collo- quium comitabantur. Id quum tunc quoque factum esset, multique exiissent; tribuni praesidium etiam equitum pabulatores confe- qui solitum eandem in par- tem egredi jusserunt. Quo facto, provisum fuit casu ei malo, quod impendebat.

IV.

IV.

RES GRAECIAE ET PELOPONNESI

sub finem anni.

✧ ✧ ✧
 Ὁ δὲ Φούλβιος, πραξικοπήσας, νυκτὸς κατέλαβε XXIII.
 τὸ μέρος τῆς ἀκροπόλεως, καὶ τοὺς Ῥωμαίους Same ca-
pta a Ful-
vio Cof.
 εἰσήγαγε.

✧ ✧ ✧
 2 Ἐγκαλέσας τι τοῖς Λακεδαιμονίοις στρατηγῶν Exules
 ὁ Φιλοποίμην, τοὺς μὲν φυγάδας κατήγαγεν εἰς reducun-
tur Spar-
tam.
 τὴν πόλιν, ὀδοσκήκοντα δὲ Σπαρτιάτας ἀπέκτενεν,
 ὡς Πολύβιος φησὶν. κ. τ. λ.

V.

CN. MANLIVS *Procof. ordinat* RES ASIAE.

✧ ✧ ✧
 Κατὰ τοὺς καιροὺς τούτους, κατὰ τὴν Ἀσίαν XXIV.
 Γναίου τοῦ τῶν Ῥωμαίων στρατηγοῦ παραχειμάζον Legatis
civitatum
repondet
Manlius.
 P 3 τος

XXIII. 1. Φούλβιος *ex conject. correct.* Mendofo vulgo Οὔρβιος.

IV.

✧ ✧ ✧
 (Suidas in Πραξικοπήσας.)
 23 Fulvius, proditorum noctu cepit, & Romanos in-
 opera ufus, partem arcis troduxit.

✧ ✧ ✧
 (Plutarch. in Philopocmene.)
 Philopæmen, prætor A- xit, Spartanos vero octo-
 chæorum, crimen aliquod ginta, ut ait Polybius, no-
 obijciens Lacedæmoniis, ex- cavit. &c.
 fules eorum in urbem redu-

V.

Legatio XXXV.

✧ ✧ ✧
 24 Eodem tempore, anno mo, ad Cn. [Manlium] pro-
 præsentis Olympiadis postre- confulem, Ephesi in Asia hi-
 bernan-

OL. 1474. τος ἐν Ἐφέσῳ, κατὰ τὸν τελευταῖον ἐνιαυτὸν τῆς ὑποκειμένης Ὀλυμπιάδος, παρεγένοντο πρεσβυται παρὰ τε τῶν Ἑλληνίδων πόλεων τῶν ἐπὶ τῆς Ἀσίας, καὶ παρ' ἐτέρων πλείων, συμφερούσαι στεφάνους τῷ Γαίῳ, διὰ τὸ νενικηκέναι τοὺς Γαλάτας. Ἄπαντες γὰρ οἱ τὴν ἐπὶ ταύτῃ τοῦ Ταύρου κατεικύνοντες οὐχ οὕτως ἐχάρησαν, Ἀντιόχου λειψθίντος, ἐπὶ τῷ δοκεῖν ἀπολελῦθαι, τινὲς μὲν φόρον, οἱ δὲ φρουρὰς, καθόλου δὲ πάντες βασιλικῶν προσταγμάτων, ὡς ἐπὶ τῷ τὴν ἀπὸ τῶν βαρβάρων αὐτοῖς φόβον ἀφηρεῖσθαι, καὶ δοκεῖν ἀπηλλάχθαι τῆς τούτων ὕβρεως καὶ παρανομίας. Ἦλθε δὲ καὶ παρ' Ἀντιόχου Μουσᾶος, καὶ παρὰ τῶν Γαλατῶν πρεσβευταί, βουλόμενοι μαθεῖν, ἐπὶ τίσιν αὐτοὺς δεῖ ποιεῖσθαι τὴν φιλίαν. ὁμοίως δὲ καὶ παρὰ Ἀριαράθου, τοῦ τῶν Καππαδοκῶν βασιλέως· καὶ γὰρ οὗτος, μετασχὼν Ἀντιόχῳ τῶν αὐτῶν ἐλπίδων, καὶ κοινωνήσας τῆς πρὸς Ῥωμαίους μάχης, ἐδεδίει καὶ διηπο-

Gallo-
rum le-
gati,

& Aria-
rathis.

XXIV. 1. συμφερούσαι cōtēxēt Vrsinus. συγχυρούσαι dant nunti. συγχωρούσαι maluerat Reisk.

bernantem, legationes ex civitatibus Græcorum Asiæ incolentium, aliisque multis gentibus, venerunt, propter victoriam de Gallis coronas illi undique adferentes. Omnes enim, qui regiones cis Taurum colunt, non adeo lætati sunt victo Antiocho, quod liberati essent alii tributis, alii præsidio, omnes necessitate parendi iussis illius, quam quod metus a barbaris esset ipsis ademptus, neque amplius in-

jurias ac perfidiam horum essent toleraturi. Venit & missus ab Antiocho Musæus: & Gallorum legati, ut scirent, quibus legibus pacem a Romanis essent impetraturi. Similiter quoque oratores missi sunt & ab Ariarathæ, Cappadocum rege: nam & hic, quod, inita cum Antiocho societate fortunarum omnium & totius spei, in acie pro illo contra Romanos steterat, metuebat sibi, & de statu suo etiam atque etiam

ἰδιηπορεῖτο περὶ τῶν καθ' αὐτόν. Διὸ καὶ πλεονά-^{A.V. 566.}
 κες πέμπων πρεσβευτάς, ἐβούλετο μαθεῖν, τί δούς,
 ἢ τί πράξας, δύναιτ' ἂν παραιτήσασθαι τὴν σφε-
 6 τέραν ἄγνοιαν. Ὁ δὲ στρατηγὸς τὰς μὲν παρὰ ^{Manlii}
 τῶν πόλεων πρεσβείας πάσας ἐπαινέσας, καὶ φιλ- ^{responsa.}
 τανθρώπως ἀποδεξάμενος, ἔξαπίστευε. Τοῖς δὲ
 Γαλάταις ἀπεκρίθη, διότι, προσδεξάμενος Εὐμένη
 τὸν βασιλέα, τότε ποιήσεται τὰς πρὸς αὐτοὺς
 συνθήκας. Τοῖς δὲ παρὰ Ἀριαράθου ἔπεν, ἔξα-
 8 κασία τάλαντα δόντας τὴν εἰρήνην ἔχεν. Πρὸς δὲ
 τὸν Ἀντίοχου πρεσβευτὴν συνετάξατο μετὰ τῆς
 δυνάμεως ἧξεν ἐπὶ τοὺς τῆς Παμφυλίας ὄρους, τὰ
 τε δισχίλια τάλαντα καὶ Φ' κομιούμενος, καὶ τὸν
 εἶπον, ὃν ἔδει δοῦναι τοῖς στρατιώταις αὐτοῦ πρὸ
 τῶν συνθηκῶν, κατὰ τὰς πρὸς Λεύκιον ὁμολογίας.

9 Μετὰ δὲ ταῦτα, καθαυτὸν ποιητάμενος τῆς δυνά- ^{Pecu-}
 μεως, καὶ τῆς ὥρας παραδιδούσης, παραλαβὼν ^{niam &}
 Ἀττάλον, ἀνέζευξεν, καὶ παραγενόμενος εἰς Ἀπά- ^{frumen-}
 10 ^{tum ab}
 μέσαν ^{Antiocho}
^{accipit}
^{Manlius.}

P 4

5. παραιτήσασθαι debetur Casaubono, παραστήσασθαι Vrsin. cum
 mistis, nuda παραστήσασθαι effectum voluit Reich.

etiam erat anxius. Quam-
 obrem missis sæpius legatis
 scire avebat, quid dare, quid-
 ve facere oporteret, ut no-
 xam errore contractum de-
 precaretur. Proconsul civi-
 tatum oratores omnes lau-
 dados, comiterque exceptos,
 dimisit. Gallis respondit;
 postquam venisset Eumenes;
 de pace cum is se aliturum.
 Legatis Ariarathis dixit:
 pacem se daturum, ubi prius

talenta sexcenta numerasset.
 Cum Antiochi legato consti-
 tuit; venturum se cum exer-
 citu ad fines Pamphyliae, &
 talentum duo millia & quin-
 genta, cum frumento, quod
 ante pacem metiri militibus
 Romanis tenebatur rex, ex
 fœdere cum Lucio Scipione
 pacto, accepturum. Secun-
 dum hæc lustrato exercitu,
 appetente jam vere, adsumto
 Attalo, profectus, die octa-
 vo

OL. 1474. *μειαν ἐγδοαῖος, ἐπέμνε τρεῖς ἡμέρας· κατὰ δὲ τὴν τετάρτην αἰαζεύζας προῆγε, χρώμενος ἐνεργαῖς ταῖς πορείαις. Ἀφικόμενος δὲ τρίταιος, εἰς τὸν 10 συνταχθέντα τόπον ταῖς περὶ Ἀντίοχον, αὐτοῦ κατεστρατοπέδευσε. Συμμιζάντων δὲ τῶν περὶ τὸν 11 Μουσαῖον, καὶ παρακαλούντων αὐτὸν ἐπιμῆναι, δίδ-
τι καθυστέρῳσιν αἷ θ' ἅμαξαι καὶ τὰ κτήνη, τὰ παρακομίζοντα τὸν σῖτον καὶ τὰ χρήματα, πεσοῖς 12 τούτοις, ἐπέμνε τρεῖς ἡμέρας. τῆς δὲ χορηγίας 13 ἐλθούσης, τὸν μὲν σῖτον ἐμέτρησε ταῖς δυνάμεσι· τὰ δὲ χρήματα παραδούς τινι τῶν χιλιάρχων, συνέταξε παρακομίζεν εἰς Ἀπάμειαν.*

XXV.
Praefectus
praesidii
Pergae

Αὐτὸς δὲ πυνθανόμενος, τὸν ἐπὶ τῆς Πέργης καθεσταμένον ὑπ' Ἀντίοχου Φρουραρχον οὔτε τὴν Φρουρὰν ἐξάγειν, οὔτ' αὐτὸν ἐκχωρεῖν ἐκ τῆς πό-
λεως, ὥρμησε μετὰ τῆς δυνάμεως ἐπὶ τὴν Πέργην. Ἐγλίζοντας δ' αὐτοῦ τῇ πόλει, παρῆν ἀπ' αὐτῆς 2
ὁ τεταγμένος ἐπὶ τῆς Φρουρᾶς, ἀξίων καὶ δεόμενος,
μή

XXV. 1. καθιστάμενον edidit Casaub. καθιστόμενον Vesp. καθε-
στόμενον (sic) Buv.

vo *Apameam* venit. Ibi tri-
dium stativis habitis, quarto
die motis castris, magnis iti-
neribus pergit ire. Tertiis
castris ad locum constitutum
legatis *Antiochi* pervenit,
ibique confedit. Mox a *Mu-
saeo* conventus rogatusque
est, ut commoraretur eo lo-
ci; quoniam plaustra & ju-
menta, quae frumentum &
pecuniam adveherent, in via
essent remorata. Ita rogatu
hujus triduum ibi stativa ha-
buit. Deinde quum omnia

advenissent, frumentum co-
piis divisit, pecuniam, uni
tribunorum militum tradi-
tam, *Apameam* deportari
iussit.

25. Ipse factus certior,
praefectum praesidii, quod
Pergae imposuerat *Antio-
chus*, neque praesidium edu-
cere, neque ipsum urbe ex-
cedere, *Pergam* exercitum
ducit. Adpropinquiante oc-
currit egressus urbe praesidii
praefectus, petens atque
orans, *ne se causa incognita
damna-*

μή προκαταγινώσκεν αὐτοῦ, ποιῆν γὰρ ἐν τι τῶν Α. V. 366.
 3 καθηκόντων· παραλαβὼν γὰρ ἐν πίστει παρ' Ἀν-
 τίοχου τὴν πόλιν, τηρεῖν ἔφη ταύτην, ὥς ἂν δια-
 σαφῆθῃ πάλιν παρὰ τοῦ πιστεύσαντος, τί θεῖ
 4 ποιῆν· μέχρι δὲ τοῦ νῦν ἀπλῶς οὐδὲν αὐτῷ παρ'
 αὐθένος ἀποδεδηλωθῆαι. δίσπερ ἡξίου λθ' ἡμέρας,
 χάριν τοῦ διαπεμφθέντος ἐρεῖδαι τὸν βασιλέα, τί
 5 δὲ πρᾶττεν. Ὁ δὲ Γναίος, θεωρῶν τὸν Ἀντίοχον tradit'
 ἐν πᾶσι τοῖς ἄλλοις εὐσυνδετυντα, συνεχώρησε urbem
 πέμπειν, καὶ πυθάνεσθαι τοῦ βασιλέως. καὶ μετὰ
 τινὰς ἡμέρας πυθόμενος, παρέδωκε τὴν πόλιν.
 6 Κατὰ δὲ τὸν καιρὸν τοῦτον οἱ δέκα πρεσβευταὶ καὶ Roma ad-
 ὁ βασιλεὺς Εὐμένης εἰς Ἔφεσον κατέπλευσαν, ἥδη x legati.
 τῆς Θερείας ἐναρξομένης· καὶ δύο ἡμέρας ἐκ τοῦ
 πλοῦ πρσαναλαβόντες αὐτοὺς, ἀνέβαινον εἰς τὴν
 7 Ἀπάμειαν. Ὁ δὲ Γναίος, προσπεσούσης αὐτῷ τῆς
 τούτων παρουσίας, Λεύκιον μὲν τὸν ἀδελφὸν μετὰ
 τετρακισχιλίων ἑξαπέστειλε πρὸς τοὺς Ὀροανδεῖς, Oroan-
 denses.

P 5

πειθα-

3. μέχρι correxit Vrsin. in marg. unde adscivit Cossanb. Mendose misti
 μέτοχοι δὲ. 4. λθ' ἡμέρας. triginia habet Livius. Ac fortasse
 τριάκονθ' ἡμέρας scripsit Polyb.

damnaret: facere enim, quod
 sui sit officii; commissam
 enim fidei suae urbem ab An-
 tiocho servare, donec is, a
 quo illam provinciam accepe-
 rit, quid esset opus facto, sibi
 significasset; de quo ad hunc
 diem nihil penitus ei esset in-
 dicatum. Orabat igitur,
 xxxix dierum spatium sibi
 concedi ad voluntatem regis
 super ea re per nuncios scisci-
 tandam. Cui Manlius, quum
 videret, in ceteris omnibus

Antiochum fidem servare,
 ut mitteret regemque con-
 fuleret, permisit. Cognita
 regis voluntate, urbem tra-
 didit. Sub idem tempus de-
 cem Legati & rex Eumenes,
 ineunte jam æstate, Ephe-
 sum adpulerunt: ubi cum e
 nausea biduum se refecif-
 sent, Apameam adscende-
 runt. Proconsul, audito eo-
 rum adventu fratrem Lucium
 cum quatuor millibus mili-
 tum ad Oroandenses misit,
 ad

Ol. 147. 4. πειθανάγκης ἔχοντας διάθετον, χάριν τοῦ κομίσα-
 θαι τὰ προσφελλόμενα τῶν ὁμολογηθέντων χρη-
 μάτων· αὐτοὶ δὲ μετὰ τῆς διυάμεως ἀναζεύξας
 ἐπέεγτο, σπεύδων συνάψαι τοῖς περὶ τὸν Εὐμένην.

Cum x
 legatis
 confert
 Manlius.

Παραγενόμενος δὲ εἰς τὴν Ἀπάμειαν, καὶ καταλα-
 βὼν τὸν τε βασιλέα καὶ τοὺς δέκα, συνήδρευε περὶ
 τῶν πραγμάτων. Ἔδοξεν οὖν αὐτοῖς, κυρῶσαι περὶ-
 τον τὰ πρὸς Ἀντίοχον ἔρεκια, καὶ τὰς συνθήκας,
 ὑπὲρ ὧν οὐδὲν ἂν δεῖσι πλείω διατίθεσθαι λέγον,
 ἀλλ' ἐξ αὐτῶν τῶν ἐγγράπτων ποιῶσαι τὰς δια-
 λύσεις.

XXVI.
 Fœdus
 cum An-
 tiocho.

Ἦν δὲ τοιαύτη τις ἡ τῶν κατὰ μέρος διατάξις·
 Φιλίαν ὑπάρχειν Ἀντιόχῳ καὶ Ῥωμαίοις
 εἰς ἅπαντα τὸν χρόνον, ποιοῦντι τὰ κατὰ
 τὰς συνθήκας· Μηδὲν βασιλέα Ἀντίο-
 χον καὶ τοὺς ὑποταττομένους διὰ τῆς αὐ-
 τῶν χώρας ἐπὶ Ῥωμαίους καὶ τοὺς συμμά-
 χους, πολεμίους, μηδὲ χορηγεῖν αὐτοῖς μη-
 δέν.

XXVI. 2. διῶναι correxit Vossius. In Bav. certe est αἰδῶναι.

ad reliquum pecuniæ ex eo, quod pepigerant, accipien-
 dum, sive admonendi tan-
 tum ii essent, sive etiam
 cogendi: ipse cum exer-
 citu profectus pergebat ire,
 ut quamprimum Eumenem
 conveniret. Apameam ut
 venit, invento ibi rege cum
decem legatis, de iis, quæ
 agenda essent, *consultabat*.
 Primum igitur placuit ipsis,
id est cum Antiocho fœdus
pacemque confirmare, de qua
 discipulare amplius nihil ad-

tineret, cum ex scriptis legi-
 bus esset transigendum.

26. Ejus *Fœderis formula*,
 qua de rebus singulis cave-
 batur, talis fuit. *Amicitia*
ut esset Antiocho cum
populo Romano perpe-
tua, leges fœderis ser-
vanti. Ne quos hostes
populi Romani rex An-
tiochus & qui sub di-
ttione ejus essent, per
finis suos transire sine-
ret; neu commeatu,
neu qua alia ope juva-
ret.

3δέν. ὁμοίως δὲ καὶ Ῥωμαίους καὶ τοὺς συμ-^{Α. V. 466.}
 μάχους, ἐπὶ Ἀντίοχον, καὶ τοὺς ὑπ' ἐκείνων^{Fœdus}
 4ταττομένους. Μὴ πολεμῆσαι δὲ Ἀντίοχον^{cum An-}
 τοῖς ἐπὶ ταῖς νήσοις, μηδὲ τοῖς κατὰ τὴν
 5Εὐρώπην. ἐκχωρεῖτω δὲ πόλεων, καὶ χώ-
 6ρας, * * *. μὴ ἐξαγαγέτω μηδὲν πλὴν τῶν
 ὀπλων, ὧν φέρουσιν οἱ στρατιῶται· εἰ δέ τι
 τυγχάνουσιν ἀπενηνεγμένοι, καθιστάτω-
 7σαν πάλιν εἰς τὰς αὐτὰς πόλεις. Μηδ'
 ὑποδεχέσθωσαν τῶν ἐκ τῆς Εὐμένους τοῦ
 βασιλέως, μήτε στρατιώτας, μήτ' ἄλλον
 8μηδένα. εἰ δέ τινες, ἐξ ὧν ἀπολαμβάνουσιν
 οἱ Ῥωμαῖοι πόλεω, μετὰ δυνάμεώς εἰσιν
 Ἀντίοχου, τούτους εἰς Ἀπάμειαν ἀποκα-
 9θιστάτωσαν. τοῖς τε Ῥωμαίοις καὶ τοῖς
 συμμά-

5. Locum signum adjecit Casaub. in latina autem vers. defectum sup-
 plevit ex Livio. 7. τῶν ἐκ τῆς Εὐμ. Rectius fortasse τοὺς ἐκ
 τῆς, ut est in Bev. 8. μετὰ δυνάμεως. Immo μετὰ τῆς δυνά-
 μεως, nisi quid amplius turbatum est hoc loco.

ret. Idem Romani, eo-
 rumque socii, Antio-
 cho & iis, qui sub im-
 perio ejus erunt, præ-
 sent. Belli gerendi
 ejus Antiocho nescit cum
 iis qui insulas colunt,
 neve cum iis qui sunt
 in Europa. Excedito
 urbibus, agris, [vicis,
 castellis cis Taurum
 montem usque ad Hal-
 lyn amnem, & a valle
 Tauri usque ad juga,
 quæ in Lycaoniam ver-
 gunt.] Ne qua, præter
 arma sua, milites ex
 iis locis effferrent: si
 quæ extulissent, in eas-
 dem urbes reſſe reſti-
 tuerent. Ne militem,
 neu quem alium, ex re-
 gno Eumenis Antio-
 chus reciperet. Si qui
 earum urbium, quas
 regi auferunt Romani,
 in exercitu Antiochi
 fuerint, Apameam
 omnes ut remitteret.
 Apud Romanos socios-
 que

Ol. 147.4. συμμάχοις εἵτινες εἶεν, [ἐκ τῆς Ἀντιόχου
 Eadus βασιλείας] εἶναι τὴν ἐξουσίαν, καὶ μένειν,
 cum An- εἰ βούλονται, καὶ ἀποτρέχειν. Τοὺς δὲ 10
 riocho. δούλους Ῥωμαίων καὶ τῶν συμμάχων ἀπο-
 δότω Ἀντίοχος, καὶ οἱ ὑπ' αὐτὸν τατλιόμε-
 νοι, καὶ τοὺς ἀλόντας, καὶ τοὺς αὐτομολή-
 σαντας, καὶ εἴ τινα αἰχμάλωτὸν ποθὲν
 εἰλήφασιν. Ἀποδότω δὲ Ἀντίοχος, ἐάν ᾤ 11
 δυνατόν αὐτῷ, καὶ Ἀννίβαν Ἀμίλκου Καρ-
 χηδόνιον, καὶ Μνασίλοχον Ἀκαρναῖνα, καὶ
 Θόαντα Αἰτωλὸν, Εὐβουλίδαν καὶ Φίλωνα
 Χαλκιδεῖς, καὶ τῶν Αἰτωλῶν ὅσοι κοινὰς
 εἰλήφασιν ἀρχάς. καὶ τοὺς ἐλέφαντας 12
 τοὺς ἐν Ἀπαμείᾳ πάντας, καὶ μηκέτι ἄλ-
 λους ἐχέτω. Ἀποδότω δὲ καὶ τὰς ναῦς 13
 τὰς μακρὰς, καὶ τὰ ἐκ τούτων ἄρμενα καὶ
 τὰ

9. Verba ἐκ τῆς Ἀντ. βατ. ex Livio supplere Virginius: quæ si re-
 he habent, oportebit parâ vel sũn τοῖς τε Ῥωμαίοις. Thun &
 requirit idẽm τοῖς δὲ pro τοῖς τε. Pro οἱ τινες in Bau. est οἱ τε-
 nes. 11. ὅσοι κοινὰς. ὅσοι οἴκοι suspicatus est Reisk. 12.
 Ante καὶ τοὺς ἐλέφ. excidisse patet verba Ἀποδότω δὲ. τοὺς ἐλέ-
 φαντας correxit Virg. Mendose misti τοὺς ἐκπιεύσαντας.

que si qui sint [ex regno
 Antiochi,] iis jus ma-
 nendi abeundique ut
 sit. Servos Romano-
 rum aut sociorum red-
 dito Antiochus, quique
 illi parebunt: item
 bello captos, transfu-
 gas, & sicunde quem
 captivum acceperint.
 Reddito etiam Antio-
 chus, si in ejus pote-
 state fuerit, Hanniba-
 lem, Hamilcaris filium,
 & Mnasilochum Acar-
 nanem, & Thoantem
 Aetolum, Eubulidam
 & Philonem Chalciden-
 ses, & quicumque Ae-
 tolorum rempublicam
 administrassent. Ele-
 phantos omnes, quos
 Apamea habet, tradi-
 to, neque alios parato.
 Tradito & naves lon-
 gas, cum velis arma-
 men-

τὰ σκεύη· καὶ μηκέτι ἐχέτω πλὴν ἰκατα-
 Φράκτων· μηδὲ τριακοντάκωπον ἐχέτω
 ἐλαυνόμενον, μηδὲ πολέμου ἔνεκεν, οὐ αὖ-

A.V. 566.
 Fœdus
 cum An-
 tiocho.

14 τὸς κατάρχει. Μηδὲ πλείωσαν ἐπὶ ταῦτε
 τοῦ Καλυκάδου ἀκρωτηρίου, εἰ μὴ Φό-
 15 ρους, ἢ πρέσβεις, ἢ ὁμήρους ἄγοιεν. Μὴ
 ἐξέστω δὲ Ἀντιόχῳ, μηδὲ ξενολογεῖν ἐκ
 τῆς ὑπὸ Ῥωμαίους ταττομένης, μηδ' ὑποδε-
 16 χέσθω τοὺς Φεύγοντας. Ὅσαί δὲ οἰκίαι
 Ῥοδίων ἢ τῶν συμμαχῶν ἦσαν ἐν τῇ ὑπὸ
 βασιλείᾳ Ἀντιόχου ταττομένη, ταύτας
 εἶναι Ῥοδίων, ὥς καὶ πρὸ τοῦ τὸν πόλεμον
 17 ἐξευγκεῖν. καὶ εἴ τι χρῆμα ὀφείλετο αὐ-
 τοῖς, ὁμοίως ἔσται πρᾶξιμόν· καὶ εἴ τι ἀπε-
 λήφθη

13. τριακοντάκωπον correcti cum Reisk. Vulgo τριακοντάκωπον.
 Ibid. μηδὲ πολέμου ἔνεκεν. Sic Bau. Vrsinus autem (nescio, an
 ex ing.) μηδ' αὐτὸ πολ. ἔνεκ. Sed οὐ (quod abest a Bau.) recte
 adjecit. Ibid. κατάρχει restitui ex Bau. κατάρχει Vrsin. 15.
 ὑποδεχέσθω. ὑποδέχισθαι utique melius cum Reiskio. 16.
 Verba τὸν πόλεμον absunt a mistis: ex conjecit. supplevit Vrsinus.
 Ibid. ἐξευγκεῖν cum Reiskio scripsi, cum esset ἐξήγαγον. Re-
 ctum etiam fuit ἐξενέγκαι. 17. ἀπελήφθη. ἀπελήφθη Bau.
 ut

mentisque earum: ne-
 ve plures quam decem
 naves telas habeto,
 nullam item quæ tri-
 ginta remis agatur
 habeto, neve minorem,
 ex belli causa, quod
 ipse inlaturus erit.
 Neve navigato citra
 Calycadnum promon-
 torium, nisi si qua na-
 vis stipendium, aut le-
 gatos, aut obsides ve-
 het. Milites mercede
 conducendi ex iis gen-
 tibus, quæ sub ditione
 populi Romani sunt,
 jus Antiocho ne esto,
 neve exsules recipien-
 di. Rhodiorum socio-
 rumve quæ ades intra
 fines regni Antiochi
 sunt, ea Rhodiorum
 sunt, ut ante bellum
 ab Antiocho illatum.
 Si quæ pecuniæ ipsis
 debentur, earum ex-
 actio esto: item si quid
 adem-

Ol. 147. 4. λήφθη ἀπ' αὐτῶν, ἀναζητηθὲν ἀποδοθή-
 Fædus
 cum An-
 tiocho.
 τω. ἀτελῇ δὲ, ὁμοίως ὡς καὶ πρὸ τοῦ πολέ-
 μου, τὰ πρὸς τοὺς Ῥοδίους ὑπαρχέτω. Εἰς
 δὲ τινὰς τῶν πόλεων, αἷς ἀποδοῦναι δεῖ Ἀν-
 τίοχον, ἑτέροις δὲ δῶκεν Ἀντίοχος, ἐξαγέ-
 τω καὶ ἐκ τούτων τὰς Φρουράς καὶ τοὺς
 ἄνδρας. ἐὰν δὲ τινες ὕστερον ἀποστρέχειν
 βούλωνται, μὴ προσδεχέσθω. Ἀργυρίου
 δὲ δότω Ἀντίοχος Ἀττικῷ Ῥωμαίοις ἀρί-
 στου τάλαντα μύρια δισχίλια ἐν ἔτεσιν
 ιβ', διδούς καθ' ἑκάστον ἔτος χίλια· μὴ
 ἑλαττον δ' ἐλκέτω τὸ τάλαντον λιτρῶν Ῥω-
 μαϊκῶν π' καὶ τοῦ σίτου, φ καὶ μ. [Ἀπο-20
 δότω δὲ Εὐμένει τάλαντα] τινθ', ἐν ἔτεσι
 τοῖς πρώτοις ἐ, κατὰ τὸ ἔτος, τῷ ἐπιβαλ-
 λομένῳ

ut voluit Reisk. Sed sic oporteret ὕπ' αὐτῶν. In' αὐτῶν est in Bav.
 18. προσδέχεται ex conj. scripsi. Vulgo προσδέχεται. 19. φ καὶ
 μ correxi ex Livio. Vulgo φ καὶ μ'. 20. Vetus ante inclusa ab-
 sunt a mistis. Ibid. τινθ', cccx habet Livius, & omittit numerum
 θ'. Forſan h. l. cent τθ'. & deinde ῥ κατὰ τὸ ἔτος, singulis an-
 nis LXX. Ibid. Suspectum est verbum ἐπιβαλλομένῳ.

ademptum, id conquiſi- dato Antiochus Roma-
 tum redditor. Quæ ad nist talenta xii millia,
 Rhodios spectant, im- intra duodecim annos,
 munia sunt, ut ante singulis annis mille.
 bellum erant. Si quas Talentum vero ne mi-
 urbes, quas tradere nus oſſoginta libris
 Antiochum oportet, Romanis pendat. Ad-
 idem rex aliis dedit, hæc tritici quadragin-
 etiam ex his præſidia ta supra quingenta
 educito. Si qui poſt millia modium dato.
 faciã pacem ad eum Eumeni talenta ccclix
 rursus voluerint defi- intra proximos quin-
 cere, eos ne ſuſcipiat. que annos, penſionibus
 Argenti optimi Attici aquis, eodem quo &
 Roma-

21 λομένῳ καιρῷ καὶ τοῖς Ῥωμαίοις. ἀποδότη^{A.V. 566.}
 δὲ καὶ τοῦ σίτου, καθὼς ἐτίμησεν ὁ βασι^{Fardus}
 λεὺς Ἀντίοχος, τάλαντα ρκζ', καὶ δραχ^{-cum An-}
 μὰς χιλίας σ' ὀκτώ· ἃ συνεχώρησεν Εὐμέ^{-tiocho.}
 νης λαβεῖν, γάζαν εὐαρεστούμενην ἑαυτῷ.
 22 Ὁμήρευσ δὲ κ' διδότη^ω Ἀντίοχος, δι' ἐτῶν
 τριῶν ἄλλους ἀνταποστέλλων, μὴ νεωτέ-
 23 ρους ἐτῶν ἰή, μηδὲ πρεσβυτέρους μέ. Ἐὰν
 δέ τι διαφωνήσῃ τῶν ἀποδιδομένων χρε-
 24 μάτων, τῷ ἐχομένῳ ἔτει ἀποδότησαν. Ἄν
 δέ τινες τῶν πόλεων ἢ τῶν ἐθνῶν, πρὸς ἃ
 γέγραπται μὴ πολεμεῖν Ἀντίοχον, πρότε-
 ροι ἐκφέρωσι πόλεμον, ἐξέστω πολεμεῖν
 25 Ἀντιόχῳ. τῶν δὲ ἐθνῶν καὶ πόλεων τούτων
 μὴ ἐχέτω τὴν κυρίαν αὐτὸς, μηδ' εἰς Φι-
 λίαν

21. ρκζ'. Sic velle Bau. ut (ex Livio) correxit Cosinb. Mendose Vesi-
 nus ρκζ'. Ibid. ἃ συνεχώρ. referri debet cum Vesino. ἃς edidit Cosinb.
 οὗς erat in mortis. Ibid. Εὐμένης retroavi ex mortis. Εὐμένη ex
 ing. edidit Vesinus. 22. δὲ κ' διδότη. Numerum adjecti, qui vulgo
 desideratur.

Romanis tempore re- jores quinum quadra-
pendito. Et pro tri- genum. In singulorum
tico, prout asstimavit annorum pensionibus
ipse rex Antiochus, ta- si quid desideratum fue-
lenta pendat cxxvii, rit, anno proximo pen-
Et drachmas cccccviii, dito. Si qua vero ur-
quam summam se accep- bes aut gentes, adver-
pturum consensit Eu- sus quas ne bellum
menes, Et ea se conten- gerat Antiochus hoc
tum fore declaravit. fœdere cautum est, ipsi
Obsides Romanis xx ultro bellum inferent,
dato, Et quarto quoque bellandi jus esto An-
anno alios in locum tiocho: sed ne quam
priorum submittito, ne urbium harum belli
minores οἰκονum de jure teneat, aut in
num annorum, neu ma- amicitiam accipiat.

Con-

Ol. 1474. **λίαν προσαγέσθω. περὶ δὲ τῶν ἀδικημάτων** 26
 Fœdus
 cum An- **των τῶν πρὸς ἀλλήλους γιγνομένων εἰς**
 tiocho. **κρίσιν προκαλείσθωσαν. Ἐὰν δέ τι θέλω** 27
σι πρὸς τὰς συνθήκας ἀμφοτέρω κοινῷ
δόγματι προστεθῇαι ἢ ἀφαιρεθῇαι ἀπ'
αὐτῶν, ἐξέστω. Τμηθέντων δὲ τῶν ἔρκων ἐπίτε
τούτοις, εὐθέως ὁ στρατηγὸς Κόντων Μινεύκιον Θέρ-
μιν καὶ Λεύκιον τὸν ἀδελφόν, ἄρτι κεκομικῶτας τὰ
χρήματα παρὰ τῶν Ὀροανθίων, εἰς Συρίαν ἐξαπέ-
σταλεῖ συντάξας κομίζεσθαι τοὺς ἔρκους παρὰ τοῦ 29
βασιλέως, καὶ διαβεβαιώσασθαι τὰ κατὰ μέρος
ὑπὲρ τῶν συνθηκῶν. Πρὸς δὲ Κόντην Φάβιον, τόν 30
ἐπ' τοῦ ναυτικῷ στρατηγόν, ἐξέπεμψε γραμματο-
φόρους, κελεύων πάλιν πλεῖν αὐτὸν εἰς Πατάρα,
καὶ παραλαβόντα τὰς ὑπαρχούσας αὐτόθι ναῦς
διαπρῆσαι.

Κατὰ

27. ἀπ' αὐτῶν. Sic nunti & edit. Ern. ἐπ' αὐτῶν ἐξίστω, praemissa
 distinctione, edidit Vif. & post eam Cysaub. & Gron. 23. κεκομ-
 κῶτας. κεκομικῶτα suspicari licet cum Vifino.

*Controversias autem inter se ortas jure ac
 judicio disceptent. Si
 quid postea addi de-
 trahive de communi
 sententia placuisset,
 ut id salvo fœdere li-
 ceat. His legibus fœdere
 icto, & jurejurando firmato,
 confestim proconsul Q. Mi-
 nucium Thermum & Lucium
 fratrem, qui tum fortè*

*ab Oroandensibus pecunias
 asportaverant, in Syriam
 misit, qui ab Rege jusjuran-
 dum exigenter, & omnes
 conditiones firmarent. Q.
 Fabio [Labeoni,] qui classi
 præerat, literas per tabella-
 rios misit, jubens ipsum Pa-
 tara ut rediret, quæque ibi
 naves regiæ essent, eas ut
 tradi sibi jussas cremaret.*

(Lxx)

A. V. 566.

XXXVII.

x legati

res Asiæ

constituunt.

Κατὰ τὴν Ἀπάμειν αἵ τε δέκα καὶ Γναίος ὁ στρατηγὸς τῶν Ῥωμαίων, διακούσαντες πάντων τῶν ἀπηντηκότων, τοῖς μὲν περὶ χώρας ἢ χρημάτων ἢ τινος ἑτέρου διαφερομένοις πόλεις ἀπέδωκαν, ἐμολογουμένας ἀμφοτέροις, ἐν αἷς διακριθήσονται περὶ τῶν ἀμφισβητουμένων· τὴν δὲ περὶ τῶν ἔλων ἐποιήσαντο διάληψιν ταιαύτην. Ὅσα μὲν τῶν αὐτανόμων πόλεων πρότερον ὑπετέλουν Ἀντίοχῳ φόρον, τότε δὲ διεφύλαζαν τὴν πρὸς Ῥωμαίους πίστιν, ταύτας μὲν ἀπέλυσαν τῶν φόρων· ἔσα δ' Ἀττάλῳ σύνταξιν ἐτέλουν, ταύταις ἐπέταξαν τὴν αὐτὴν Εὐμένης δίδοναι φόρον. Εἰ δὲ τινες ἀποσταῆσαι τῆς Ῥωμαίων φιλίας Ἀντίοχῳ συνεπλέμεν, ταύτας ἐκέλευσαν Εὐμένης δίδοναι τοὺς Ἀντίοχῳ διατεταγμένους φόρους. Κολοφωνίους δὲ, τοὺς τὸ Νότιον αἰκῶντας,

XXXVII. 4. Κολοφώνιους ἐλ τοὺς τὸ Νότιον. *Primum vocab. nescio an ex Licio suppleverit V'rin. Alii est certe a Buz. qui dat τοὺς δὲ τὸ Νότιον.*

(Legatio XXXVI.)

27. Apameæ decem legati & proconsul populi Romani, auditis omnibus, qui eo convenerant, iis, qui de agro aut pecunia aut simili re alia inter se contendebant, urbes ex communi consensu assignarunt, quibus arbitris controversias disceptarent. De summa rerum hoc modo ipsi constituerunt. Quæ civitates liberæ ante bellum Antiocho regi pependerant

stipendium, atque in eo bello fidem populo Romano servaverant, iis immunitatem dederunt. Quæ vestigiales *Attalo* fuerant, eas vestigial idem pendere *Eumeni* iusserunt. Quæ a Romanis defecerant & partium *Antiochi* fuerant, eas idem stipendium *Eumeni* iusserunt pendere, quod prius *Antiocho* pependerant. *Coiophonios*, qui *Notium* habitant,

Polybii Histor. T. IV.

Q

Cu-

Ol. 147 4 κοῦντας, καὶ Κυμαίους, καὶ Μυλασσῆς, ἀφορολο-
 x legati
 res Asiæ
 ordinant.
 γήτους ἀφῆκαν· Κλαζομενίσι δὲ καὶ ὠρεῖαν προσέ-5

θησαν τὴν Δρύμουσσαν καλουμένην νῆσον· Μιλησίοις
 δὲ τὴν ἱερὰν χώραν ἀπεκατέστησαν, ἥς διὰ τοὺς
 πολεμίους πρότερον ἐξεχώρησαν. Χίους δὲ, καὶ 6
 Σμυρναίους, ἔτι δ' Ἐρυθραίους, ἐν τε τοῖς ἄλλοις
 προῆγον, καὶ χώραν προσένειμαν, ἥς ἕκαστοι κατὰ
 τὸ παρὸν ἐπεθύμουν, καὶ σφισι καθήκειν ὑπελάμ-
 βανον· ἐντρεπόμενοι τὴν εὐκλειαν καὶ σπουδὴν, ἣν
 παρέχοντο κατὰ τὸν πόλεμον αὐτοῖς. Ἀπιδύκων 7
 δὲ καὶ Φωκαεῦσι τὸ πάτριον πολίτευμα, καὶ τὴν
 χώραν, ἣν καὶ πρότερον ἔχον. Μετὰ δὲ ταῦτα 8
 Ῥοδίοις ἐχρημάτισαν, δίδόντες Λυκίας καὶ Καρίας
 τὰ μέχρι Μαϊάνδρου ποταμοῦ, πλὴν Τελμισσοῦ.
 Περὶ δὲ τοῦ βασιλέως Εὐμένους καὶ τῶν ἀδελφῶν 9
 ἐν τε ταῖς πρὸς Ἀντίοχον συνθήκαις τὴν ἐδεχομέ-

179V

4. Κυμαίους. Κυμαίους Bau. Ibid. Μυλασσῆς. Κολασσῆς Bau.
 Pato 6^a cod. V. j. m. 5. Δρύμουσσαν. Δρύμουσσαν V. f. cum
 mistis. In ora autem Δρυμοῦσαν scripsit; hinc Δρυμοῦσσαν edidit
 Casaub. Ibid. Post νῆσον excidisse videntur quae habet Lilius de
 Hienfibus. 6. παρέχοντο. παρέχοντο maluit Reisk. 8. Λυ-
 κίας καὶ Καρίας correxi, memento Gron. 6^a Reisk. Vulgo Λυκίαν
 καὶ Καρίαν.

Cumaeos, Mylasenses, immu-
 nes in posterum ab omni
 pensatione tributī futuros
 pronunciarunt. Clazomeniis
 praeter immunitatem Dry-
 müssam etiam insulam dono
 dederunt; Milesiis vero fa-
 crum agrum, quo propter
 hostes prius cesserant, re-
 stituerunt. Chios, Smyr-
 naeos, Erythraeos, pro singu-
 lari fide erga populum Ro-
 manum, quam eo bello prae-
 stiterant, & in omni præci-
 puo honore habuerunt, &
 agro donarunt, quem qui-
 que illorum cupiebant, &
 ad se pertinere autumabant.
 Phocaenis & pristinae le-
 ges restituta, & ager, quem
 ante habuerant, redditus.
 Secundum haec cum Rhodiis
 est actum. His Lycia &
 Caria datae usque ad Mæan-
 drum amnem, praeter Tel-
 missum. Regis Eumenis fra-
 trumque ejus & in pace cum
 Antiocho rationem habue-
 rant,

την πείνησαν ἐποιήσαντο, καὶ τότε τῆς μὲν Εὐρώ-^{Α. V. 566.}
 πης αὐτῷ προσέθηκαν Χερζόνησον, καὶ Λυσιμαχίαν,<sup>x legati
 res Añe
 ordinant.</sup>
 καὶ τὰ προσορῶντα τούτοις ἐρύματα καὶ χώραν,
 10 ἦς Ἀντίοχος ἐπῆρχε· τῆς δ' Ἀσίας Φρυγίαν τὴν ἐφ'
 Ἐλῆσπόντου, Φρυγίαν τὴν Μεγάλην, Μυσούς, οὓς
 πρότερον αὐτῷ παρεσκευάσατο, Λυκαονίαν, Μιλυά-
 11 δα, Λυδίαν, Τραάλει, Ἐφεσον, Τελμισσόν. Ταύτας
 μὲν οὖν ἔδωκαν Εὐμένης τὰς δωρεάς· περὶ δὲ τῆς
 Παμφυλίας, Εὐμένους μὲν εἶναι φάσκοντες αὐτὴν
 ἐπὶ ταύτῃ τοῦ Ταύρου, τῶν δὲ παρ' Ἀντίοχου πρεσ-
 βευτῶν ἐπέκενα, διαπορήσαντες, ἀνέθεντο περὶ
 12 τούτων εἰς σύγκλητον. Σχεδὸν δὲ τῶν ἀναγκαιο-
 τάτων καὶ πλείστων αὐτοῖς διακημέλιον, ἀναζεύξαν-
 τες προῆγον ἐφ' Ἐλῆσπόντον, βουλευμένοι κατὰ
 τὴν πάρεδον ἔτι τὰ πρὸς τοὺς Γαλάτας ἀσφαλί-
 σασθαι.

10. ἐφ' Ἐλῆσπόντου codd. Mendoz vulgo ἐφ' Ἐλῆσπόντον.
 Ibid. Pro verbis οὓς πρότερον αὐτῷ παρεσκευάσατο, Lictus ha-
 bet (Myfiam) - quam Prusias rex ademerat.

rant, quantum fieri poterat,
 & tunc in Europa *Chersonesum* & *Lyfimachiam* finiti-
 maque castra & agrum,
 quibus finibus tenuerat An-
 tiochus, adjecerunt: in Asia
Phrygiam utramque, (alte-
 ram ad *Hellepontum*, *Majo-
 rem* alteram vocant,) *Myfos*,
 quos prius ipse subegerat,
Lycaniam, *Milyada*, *Ly-
 diam*, *Tyalles*, *Ephesum*,
Telmiffum. Has regiones &
 urbes decem legati Eumeni
 donaverunt. De *Pamphylia*

vero, quam Eumenes citra
 Taurum esse dicebat, legati
 autem Antiochi ultra Tau-
 rum, disceptatum quum
 esset; integra res ad sena-
 tum est rejecta. Jam autem
 omnibus rebus ordinatis, aut
 iis saltem, quæ maxime
 erant necessariae, cum omni
 exercitu ad Hellepontum
 sunt profecti, in transitu ea
 etiam, quæ cum *Galatis* es-
 sent acta, aut quæ ad eos
 spectarent, confirmaturi.

ΤΗΣ ΕΙΚΟΣΤΗΣ ΤΡΙΤΗΣ
ΤΩΝ ΠΟΛΥΒΙΟΥ ΙΣΤΟΡΙΩΝ
ΤΑ ΣΩΖΟΜΕΝΑ.

I.

RES GRAECIAE.

OL. 148. 1.
A.V. 567.

I.
Lacedæ-
monii
Romæ
accusant
Philopæ-
menem.

Μετὰ τὴν ἐν τῷ Κομπασίῳ τῶν ἀνθρώπων ἐπαναίρεσιν δυσαρεστήσαντες τινες τῶν ἐν τῇ Λακεδαίμονι τοῖς γεγονόσι, καὶ νομίσαντες, ὑπὸ τοῦ Φιλοποίμενος ἅμα τὴν δύναμιν καὶ τὴν προστασίαν καταλελυθῆαι τὴν Ῥωμαίων, ἐλθόντες εἰς Ῥώμην κατηγορίαν ἐποίησαντο τῶν διακημένων, καὶ τοῦ Φιλοποίμενος. καὶ τέλος ἐξεπερίσαντο γράμματα πρὸς τοὺς Ἀχαιοὺς παρὰ Μάρκου Λεπίδου, τοῦ μετὰ ταῦτα γενηθέντος ἀρχιερέως, τότε δὲ τὴν ὕπατον

M. Lepi-
dus Col.

LIBRI VICESIMI TERTII
HISTORIARVM POLYBII
RELIQUIAE.

I.

Legatio XXXVII.

Post illam hominum cædem, quæ ad *Compasium* facta est, *Lacedæmoniorum* nonnulli, ægre rem ferentes, existimantesque, simul vim & auctoritatem Romanorum solutam esse, Romam profecti *Philopæmenem* & res ab eo gestas accusarunt. Tandemque a *M. Lepido*, qui postea fuit pontifex, tunc consule, literas expreserunt

3 ὑπάτον ἀρχὴν εἰληφότος· ὃς ἔγραφε τοῖς Ἀχαιοῖς, Δ. V. 567.
 Φάσκων, οὐκ ὀρθῶς αὐτοὺς κεχειρῆναι τὰ κατὰ
 4 τοὺς Λακεδαιμονίους. Ὡν πρεσβευόντων, εὐθείως
 ὁ Φιλοποίμην πρεσβευτὰς καταστήσας τοὺς περὶ
 τὸν Νικέδημον τὸν Ἡλεῖον, ἐξέπεμψεν εἰς τὴν Ῥώ-
 5 μιν. Κατὰ δὲ τὸν καιρὸν τοῦτον ἦκεν καὶ παρὰ ^{Ptole-}
 Πτολεμαίου πρεσβευτῆς, Δημήτριος Ἀθηναῖος, ἀνα- ^{meus}
 νεωσόμενος τὴν πρεσβυάρχουσαν συμμαχίαν τῷ βα- ^{Epipha-}
 6 σιλῇ πρὸς τὸ ἔθνος τῶν Ἀχαιῶν. ὧν πρεθύμας ^{nes reno-}
 ἀναδεξαμένων τὴν ἀνανέωσιν, κατεστάθησαν πρεσ- ^{vav socie-}
 7 βευταὶ πρὸς Πτολεμαῖον Λυκόρτας, ὁ παρ' ἡμῶν ^{tatem}
 πατήρ, καὶ Θεοδωρίδας, καὶ Ῥωσιτέλης, Σικυωνίαι, ^{cum}
 χάριν τοῦ δοῦναι τοὺς ὄρκους ὑπὲρ τῶν Ἀχαιῶν, καὶ ^{Achæis.}
 7 λαβεῖν παρὰ τοῦ βασιλέως. Ἐγενήθη δὲ τι κατὰ
 τὸν καιρὸν τοῦτον πάρεργον μὲν ἴσως, ἄξιον δὲ μνή-
 8 μης. Μετὰ γάρ τὸ συντελεσθῆναι τὴν ἀνανέωσιν
 τῆς συμμαχίας ὑπὲρ τῶν Ἀχαιῶν, ὑπεδέξατο τὸν
 8 πρεσβευτὴν ὁ Φιλοποίμην. γενομένης δὲ παρὰ τὴν

Q 3

συνου-

Cap. 1. 6. ὁ παρ' ἡμῶν ex vestris vocatū. ὡς ἡμῶν ed. Vrf. &
 Ern. ὡς ἡμῶν Casaub. & Gron.

ferunt ad commune Achæo-
 rum, quibus literis Achæos
 increpabat ob prave admi-
 nistratas res Lacedæmonio-
 rum. Dum illi legatione
 hac funguntur, statim *Philo-
 poimenes* legationem nomi-
 navit Romamque misit, cu-
 jus princeps erat *Nicodemus*
Eleus. Circa idem tempus
 venit Alexandria *Demetrius*
Atheniensis, *Ptolemæi* lega-
 tus, ad renovandam socie-
 tatem, quæ fuerat regi cum
 gente Achæorum. Qui, socie-

dere libenter renovato, le-
 gatos ad regem mittendos
 delegerunt, *Lycortam* pa-
 rentem nostrum, & *Theo-
 dorida*, & *Rhositelem* *Si-
 cyonios*, ut & præstarent
 ipsi jusjurandum, & a rege
 exigerent. Accidit tunc ali-
 quid, quod etfi præter rem
 est, non tamen fortasse indi-
 gnum, quod commemo-
 rare. Quum enim post re-
 novatam societatem cum
 Achæis convivio legatum
Ptolemæi Philopæmenes ex-
 cepisset,

Ol. 148. 1.
Laudatur
Ptolemaei
dexteri-
tas.

συνουσίαν μνήμης τοῦ βασιλέως, ἐπιβαλὼν ὁ πρεσ-
βυτης, πολλοὺς τινας διέτιθετο λόγους, ἐγκωμιά-
ζων τὸν Πτολεμαῖον, καὶ τινας ἀποδείξεις πρεσφέ-
ρετο τῆς τε περὶ τὰς κунηγίας εὐχειρίας καὶ τόλ-
μης, ἐξῆς τε τῆς περὶ τοὺς ἵππους καὶ τὰ ὄπλα
δυναμείας, καὶ τῆς ἐν τούτοις ἀσκήσεως. τελευταίῳ
δ' ἐχρήσατο μαρτυρίῳ πρὸς πίστιν τῶν εἰρημένων·
εἶπε γάρ, αὐτὸν κунηγετοῦντα ταῦρον βαλεῖν ἐφ'
ἵππου μεταγκύλῳ.

II.
Eratostre-
num tur-
ba.

Κατὰ τὴν Βασιλίαν, μετὰ τὸ συντελεσθῆναι τὰς
πρὸς Ἀντίοχον Ῥωμαίοις συνθήκας, ἀπεκοπεσῶν
τῶν ἐλπίδων πᾶσι τοῖς καινοτεμεῖν ἐπιβαλλομένοις,
ἄλλην ἀρχὴν καὶ διάθεσιν ἐλάμβανον αἱ πολιτεῖαι.
Διὸ καὶ τῆς δικαιδοσίας ἐλκομένης παρ' αὐτοῖς σχε-
δὸν ἐξ ἑκοσὶ καὶ πέντε ἐτῶν, τότε λόγοι διεδίδοντο
κατὰ

8. εὐχερίας. εὐχειρίας Βαν.

cepisset, orto super mensam
fermone de rege, legatus
arrep̄ta an̄sa laudare *Ptole-*
maum multis verbis cōpit,
singularem illius dexterita-
tem atque audaciam in ve-
nando aliquot argumentis
comprobans, deinde quan-
tum in regendis equis & tra-

ctandis armis posset, quan-
tumque illarum rerum usum
haberet, commemoravit. Po-
stremo ad confirmanda, quae
dixerat, hoc quasi luculen-
tum testimonium addidit, *re-*
gem amentato jaculo taurum
confecisse.

(Legatio XXXVIII.)

2. Post factam pacem a
Romanis cum rege Antio-
cho, praecisa omni spe cupi-
dis rerum novandarum, in
Bacotia administratio publi-
carum rerum aliam denuo

formam & faciem suscepit.
Itaque quum ab annis fere
viginti quinque continuum
ferme *justitium* obtinuisset;
cōepere per omnes civita-
tes spargi hominum voces,
dicen-

κατὰ τὰς πόλεις, φασκόντων τινῶν, διότι δὲ γι-
 γνεσθαι διεξέδον καὶ συντέλειαν τῶν πρὸς ἀλλήλους.
 3 Πολλῆς δὲ περὶ τούτων ἀμφισβητήσεως ὑπαρχού-
 σης, διὰ τὸ πλείους εἶναι τοὺς καχέκτας τῶν εὐπέ-
 ρων, ἐγένετό τι συνέργημα τοῖς τὰ βέλτιστα αἰρου-
 4 μένοις ἐκ ταῦτομάτου τοιοῦτον. Ὁ γὰρ Τίτος ἐν τῇ ^{Zeuxip-}
 Ῥώμῃ πάλαι μὲν ἐσπούδαζε περὶ τοῦ καταπορευ- ^{pum re-}
 θῆναι τὸν Ζεύξιππον εἰς τὴν Βοιωτίαν, ἅτε κεχρη- ^{stituere}
 μένος αὐτῷ συνεργῶ πρὸς πολλὰ κατὰ τοὺς Ἀντιο- ^{volunt}
 5 χικαὺς καὶ Φιλιππικοὺς καιροὺς. κατὰ δὲ τοὺς τότε ^{Romani.}
 χρέονους ἐξείργαστο, γράψαι τὴν σύγκλητον τοῖς
 Βοιωτοῖς, διότι δὲ κατὰγεν Ζεύξιππον καὶ τοὺς ἅμ'
 6 αὐτῷ Φυγόντας εἰς τὴν οἰκίαν. Ὡν προσπεσόν- ^{Eum non}
 ταν, δέσταντες οἱ Βοιωτοὶ, μὴ κατελθόντων τῶν ^{recipiunt}
 πρесеξημένων ἀποσπαθῶσιν ἀπὸ τῆς Μακεδόνων εὐ- ^{Baoti.}
 νοίας, βουλόμενοι κατακρηυχθῆναι ταῖς κρίσεσι ταῖς
 κατὰ τῶν περὶ τὸν Ζεύξιππον, ἃς ἦσαν πρότερον

Q 4

αὐτοῖς

II. 3. ἐγύστο. ἐγύστο Biv. 6. κατακρηυχθῆναι ex ed. Vsf. ὅ
 multis revocandum censui. κατακρηυχθῆναι ex ingenio ediderat
 Cessationas.

dicentium, jam mutuas con-
 troversias esse disceptandas,
 privatorumque lites termi-
 nandas. Post multas vero
 super eo contentiones, quod
 plures turbatores otii pro-
 pter suam inopiam essent,
 quam divites, casus exstitit,
 qui bonarum partium homi-
 nes plurimum adjuvit. Iam
 pridem id operam dabat Ti-
 tus Flamininus Romæ, ut
 Zeuxippo relictus in Bæo-
 tiam pateret, quod in bellis
 contra Antiochum & Phi-

lippum fideli ejus opera plu-
 rimum esset usus. Is igitur
 illo tempore a senatu impe-
 travit, ut ad Læotos de
 Zeuxippo & ceteris, qui cum
 ipso exsulabant, revocando in
 patriam scriberent. Iis lite-
 ris acceptis, veriti Bæoti,
 ne, si illi ab exilio essent re-
 vocati, ab avaritia regum
 Macedoniae avellerentur;
 volentes promulgari contra
 Zeuxippum ejusque socios
 accusationes sententiasque,
 quibus paulo ante subcri-
 pserant,

OL. 148. I. αὐτοῖς ἔτι ὑπογεγραμμένοι, * καὶ τούτῳ τῷ τρόπῳ τῶν δικῶν μίαν μὲν αὐτῶν κατεδίκασαν ἱεροσυλίας, διότι λεπίσασιν τὴν τοῦ Διὸς τράπεζαν, ἀργυρᾶν οὔσαν, μίαν δὲ θανάτου, διὰ τὸν Βραχύλλου Φόνον. Ταῦτα δὲ διοικήσαντες, οὐκ ἔτι προσᾶχον τοῖς γρα-⁸ φομένοις, ἀλλ' ἐπεμπευον πρεσβευτὰς εἰς τὴν Ῥώμην, τοὺς περὶ Καλλικρίτην, Φάσκοντες, οὐ δύνασθαι τὰ κατὰ τοὺς νόμους ἀκονεσθῆναι παρ' αὐτοῖς ἄκυρα ποιεῖν. Ἐν δὲ τοῖς καιροῖς τούτοις πρεσβεύσαντος⁹ αὐτοῦ τοῦ Ζευξίππου πρὸς τὴν σύγκλητον, οἱ Ῥωμαῖοι τὴν τῶν Βαιωτῶν προαίρεσιν ἔγραψαν πρὸς τε τοὺς Αἰτωλοὺς καὶ πρὸς Ἀχαιοὺς, κελεύοντες κατὰ-¹⁰ γειν Ζευξίππῳ εἰς τὴν οἰκίαν. Οἱ δὲ Ἀχαιοὶ τοῦ μὲν διὰ στρατοπέδῳ ποιῆσθαι τὴν ἔφοδον ἀπέσχον·
πρεσ-

Frustra
interce-
dunt
Achæi.

6. αὐτοῖς ἔτι ex mistis restitui. Vulgo αὐτοὶ ἔτι ex Vrsini ing. Ibid. ἔτι ὑπογεγραμμένοι, abique ἔτι? Post illud verbum lacune signum adposui, quoniam Casaub. in vers. lat. ex ingenio his verbis supplevit, conventum instaurarunt: atque ita restitutis iudiciis, cognitio celebrata est accusationum Zeuxippi. Possit oratio integra videri, deleta particula καὶ, ante τούτῳ τῷ τρόπῳ. 7. τῶν δικῶν correxit Vrsinus. καδικῶν erat in mistis. 10. τοῦ μὲν διὰ στρατοπέδῳ correxit Vrsinus. τῶν μὲν στρατοπέδῳ misti. Ibid. ἔφοδον ex cold. restitui, quod in κατόδον mutaverat Vrsin.

pferant, *: atque ita duobus criminibus eos condemnarunt, altero sacrilegii, quod mensæ Iovis argenteas laminas detraxissent, altero homicidii, quod Brachyllam occidissent. His peractis, Bæoti nullam rationem habuerunt literarum senatus; sed Romam missa legatione, cuius princeps Callicritus erat, denunciarunt, non posse

se antiquare, quod ex legibus suis semel statuissent. Eodem vero tempore, quum Zeuxippus ipse ad senatum legatus venisset, Romani, quid Bæoti decrevisset, Aetolis & Achæis significarunt, eosque iusserunt, ut Zeuxippo reditum conficerent. Achæi cum exercitu quidem adeundos Bæotos non censerunt, sed legatos consti-

- πρεσβευτὰς δὲ προεχειρίσαντο πέμπειν, τοὺς πα-^{A.V. 567.}
ρακαλέσαντας τοὺς Βοιωτοὺς, τοῖς λεγομένοις ὑπὸ
τῶν Ῥωμαίων πειθαρχεῖν, καὶ τὴν δικαιοδοσίαν,
καθάπερ καὶ τὴν ἐν αὐτοῖς, οὕτω καὶ τὴν πρὸς αὐ-
11 τοὺς ἐπὶ τέλος ἀγαγεῖν. συνίβαντε γάρ, καὶ τὰ
πρὸς τούτους συναλλάγματα παρέλκεσθαι πολὺν ἤδη
12 χρόνον. Ὡν διακούσαντες οἱ Βοιωτοί, στρατηγεῦν-
τες Ἰππίου παρ' αὐτοῖς, παραχεῖμα μὲν ὑπέσχον-
το ποιήσεν τὰ παρακαλούμενα· μετ' ὀλίγον δὲ πάν-
13 των ὀλιγάρεσαν. Διόπερ ὁ Φιλοποίμην, Ἰππίου μὲν
ἀποτιθεμένου τὴν ἀρχὴν, Ἀλκέτου δὲ παρειληφό-
τος, ἀπέδωκε τοῖς αἰτουμένοις τὰ φύσια κατὰ τῶν
14 Βοιωτῶν. Ἐξ ὧν ἐγένετο καταρχὴ διαφορᾶς τοῖς
15 ἔθνεσιν οὐκ εὐκαταφρόνητος. ^{Initium belli,} παραιντικά γάρ ἔλα-
χε * τῶν Μυρρίχου θρεμμάτων καὶ τοῦ Σίμωνος·

Q 5

καὶ

15. ἔλαχε. Sic misti. Id si verum est, intercidere nonnihil oportet:
quare alteris cum adposui. Vulgo ἔλαβε edebatur ex *Vrsini conje-*
ctura. Oportebat saltem ἔλάβετο.

constituerunt, qui ad eos
irent, monerentque, ut Ro-
manis obtemperarent, Et ut,
quemadmodum jus sibi inter
se reddere cepissent, ita etiam
Achæis redderent, quibus
esset aliquid cum ipsis negotii.
Iamdudum enim lites trahe-
bantur ex contractibus na-
tæ, quos forte cum Bæotis
Achæi contraxissent. His
auditis Bæoti, quum esset
apud illos prætor Hippias,
polliciti in præsentia, factu-

ros quæ petebant Achæi,
mox nullam penitus eorum
rationem habuerunt. Qua-
propter Philopæmenes, post-
quam Hippias prætura de-
cessit, cum in ejus locum
substitutus esset Alcetas, po-
stulantibus facultatem dedit
res a Bæotis per vim repe-
tendi; unde belli non con-
temnendum inter illas gen-
tes initium est exortum.
Confestim enim pecorum
Myrrichi & Simonis [pars
est

OL. 148. I. καὶ περὶ ταῦτα γενομένης συμπλοκῆς, οὐκέτι πολι-
τικῆς διαφορᾶς, ἀλλὰ πολεμικῆς ἔχθρας ἐγένετο
καταρχῇ καὶ προσίμιον. Εἰ μὲν οὖν ἡ σύγκλητος¹⁶
προσέθηκε τ' ἀκόλουθον περὶ τῆς καθέδου τῶν περὶ
τὸν Ζεύξιππον, ταχίως αὖν ἐξεκαύθη πόλεμος. νῦν¹⁷
δὲ ἐκείνη τε παρεσιώπησεν, αἵ τε Μεγαρεῖς ἐπέσχον
τὰ ῥύσια, διαπρεσβευσαμένων * ταῖς συλλαγά-
μασιν.

II.

Controversia RHODIORVM cum LYCIIS.

- III. Ἐγένετο Λυκίαις διαφορά πρὸς Ῥοδίους διὰ ταιαύ-
τας αἰτίας. Καθ' οὗς καιροὺς εἰ δέκα διάκου τὰς
περὶ τὴν Ἀσίαν, τότε παρεγενήθησαν πρέσβεις,
παρὰ μὲν Ῥοδίων Θεαίτητος καὶ Φιλόφρων, ἀξιού-
τες, αὐτοῖς δοθῆναι τὰ κατὰ Λυκίαν καὶ Καρίαν,
Χάριν

17. Hiatus notam Cysaënonis post ῥύσια posuit.

est abacta:] quumque de
præda pugnatum esset, non
jam civilis controversiæ, ve-
rum odii hostilis jacta sunt
principia. Quod si igitur
Zeuxippi reditum ab exilio
senatus, uti inceperat, ur-

gere perrexisset, bellum sta-
tim exarsisset. At senatus
tunc rem silentio transiit;
& *Megarense*, legatione
missa super contractibus *,
violentam rerum repetitio-
nem inhibuerunt.

II.

Legatio XXXIX.

3. Orta est inter Lycios &
Rhodios controversia ex hu-
jusmodi causa. Quo tem-
pore decem legati Romano-

rum res Asiæ ordinabant,
adierant illos Rhodiorum le-
gati, Theætetus & Philo-
phron, orantes, ut sibi Lycia
& Ca-

χάριν τῆς εὐνοίας καὶ περθυμίας, ἣν παρέσχηται Α. V. 567.
 3 σφισι κατὰ τὸν Ἀντιοχικὸν πόλεμον. παρὰ δὲ τῶν
 Ἰλιέων ἦκον Ἱππαρχος καὶ Σάτυρος, ἀξιούτες διὰ
 τὴν πρὸς αὐτοὺς εἰκεσίτητα, συγῆλμην δεθῆναι Λυ-
 4 κίοις τῶν ἡμαρτημένων. Ὡν εἰ δέκα διακούσαντες,
 ἐπειράθησαν ἑκατέρων στοχάσασθαι κατὰ τὸ δυνα-
 τέν. διὰ μὲν γὰρ τοὺς Ἰλιεῖς οὐδὲν ἐβουλεύσαντο
 περὶ αὐτῶν ἀνήκεστον· τοῖς δὲ Ῥοδίοις χαριζόμενοι,
 5 προσέειμαν ἐν δωρεᾷ τοὺς Λυκίους. Ἐκ ταύτης
 τῆς διαλήψεως ἐγενήθη στάσις καὶ διαφορὰ τοῖς
 Λυκίοις πρὸς αὐτοὺς τοὺς Ῥοδίους οὐκ εὐκαταφρέ-
 6 νητος. Οἱ μὲν γὰρ Ἰλιεῖς, ἐπιπορευόμενοι τὰς πό-
 λεις αὐτῶν, ἀπήγγελλον, ὅτι παρήτηται τὴν ἐργὴν
 τῶν Ῥωμαίων, καὶ παραίτιοι γέγονασιν αὐτοῖς τῆς
 7 ἑλευθερίας. Οἱ δὲ περὶ τὸν Θεαίτητον ἐποίησαντο
 τὴν ἀγγελίαν ἐν τῇ πατρίδι, φάσκοντες, Λυκίας καὶ
 Καρίας τὰ μέχρι τοῦ Μαιάνδρου δεδωδαι Ῥοδίοις
 ὑπὸ

III. 6. ἀπήγγελλον. ἀπήγγελλον Bas. 7. τὰ μέχρι. Adjecti articu-
 lant, quo caret vulgo.

Et Caria pro benevolentia Et Rhodiis vero ut gratifica-
fide, quam bello adversus rentur, Lyciorum gentem
Antiochum Romanis praeſti-
tissent, darentur. Adierant
vero eosdem & legati Ilien-
sium, Hipparchus & Satyrus,
qui pro mutua inter ipsos
cognitione eos rogarunt, ut
Lyciis veniam delictorum da-
rent. Utraque legatione au-
dita, conati sunt decemviri
utrique genti, quod in ipsis
esset, satisfacere. Nam in
gratiam Ilienſium nihil aspe-
rius in Lycios consuluerunt:
ad Maandrum amnem Ro-
manos

ΟΙ. 148 I. ὑπὸ Ῥωμαίων ἐν δωρεᾷ. Λοιπὸν, οἱ μὲν Λύκιοι πρὸς-
 Α. V. 567. βεύοντες ἤκον εἰς τὴν Ῥόδον ὑπὲρ συμμαχίας· οἱ δὲ
 Ῥόδιοι, προχειρισάμενοί τινες τῶν πολιτῶν, ἐξαπέ-
 στελλον τοὺς διατάζοντας ταῖς κατὰ Λυκίαν καὶ
 Καρίαν πόλεσιν, ὡς ἕκαστα δεῖ γενέσθαι. Μεγάλῃς
 δ' οὐσῃς τῆς παραλλαγῆς περὶ τὰς ἑκατέρων ὑπο-
 λήψεις, ἕως μὲν τις οὐ πᾶσιν ἐκδηλος ἦν ἡ διαφο-
 ρὰ τῶν προειρημένων. ὡς δ' εἰτελεθέντες εἰς τὴν ἐκ-
 10 κλησίαν οἱ Λύκιοι διελέγοντο περὶ συμμαχίας, καὶ
 μετὰ τούτους Ποθίων, ὁ Πρύτανις τῶν Ῥοδίων, ἀνα-
 στάς ἐφώτισε τὴν ἑκατέρων αἵρεσιν, καὶ προσεπε-
 τίμησεν τοῖς Λυκίοις· πᾶν γὰρ ὑπομένειν ἔφασαν
 μᾶλλον, ἢ ποιήσεν Ῥοδίοις τὸ περιστατίζμενον.

III.

9. δ' οὐσῃς. οὐσῃς σπουδῇ τῆς παραλλαγῆς Bau. 10. οἱ Λύ-
 κιοι correxi, ut in lat. vers. fecerat Casaubonus. Vulgo edd. & misti
 οἱ Ῥόδιοι. Saltem τοῖς Ῥοδίοις oportuerat, ut monuit Reisk. Ibid.
 ἐφώτισε ex conjec. restitui. ἐφώτισε Bau. ἐφώτισε cod. Vers.
 quod in ἐξήτησε miscuit Vossius. ἐξήτησε conjecterat Reisk.
 Ibid. πᾶν γὰρ. πᾶν γε videtur scribendum; nisi ante haec verba
 excidisse nonnihil statnamus, quod Casaub. in vers. his verbis supplē-
 vit: tum vero patuit error.

manos dono ipsis dedisse. Posthæc Lycii, missis Rhodum legatis, societatem Rhodiorum petierunt: Rhodii vero civium suorum certo numero delecto, ad res singulas ordinandas in urbibus Lyciæ & Carie miserunt. Quumque adeo discreparent mentes & sententiæ amborum populorum, initio quidem non omnes intelligebant, quænam esset illa dif-

fensio. Postea vero quam Lycii in concionem prodierunt, & de societate ineunda verba facere cœperunt, ac deinde surgens Pothion, Rhodiorum Prytanis, sententiam utrorumque patefecit, atque etiam objurgavit Lycios; tum enimvero illi, *quidvis se potius passuros*, dixerunt, *quam ut Rhodiis essent dicto audientes.*

III.

III.

Variae Legationes, partim ad controversias PHILIPPI cum EVMENE de Thracia, & cum THESSALIS pertinentes; partim ad res ACHAEORVM & LACEDAEMONIORVM.

Ol. 148.

3 lq.
A. V.
569 lq.

(I.) *Designatio SYMMORVM CAPITVM earum rerum, quas hoc loco persecutus est Polybius.*

- “Οτι κατὰ τὴν ἐγδοὴν καὶ μ’ Ὀλυμπιάδα πρὸς ταῖς
 ε’, πρεσβειῶν παρουσίας ἐγένοντο πρὸς Ῥωμαίους πα-
 ρὰ Φιλίππου καὶ τῶν προσσεσύντων τῇ Μακεδονίᾳ.
 Ταῖς δέξαντα τῇ συγκλήτῳ περὶ τῶν πρεσβεων.
 “Οτι κατὰ τὴν Ἑλλάδα Φιλίππου διαφορὰ πρὸς
 Θετταλούς καὶ Περγαίους περὶ τῶν πόλεων, ἃν
 κατέειχε Φίλιππος ἐκ τῶν Ἀντιστοχικῶν καιρῶν τῆς
 Θετταλίας καὶ Περγαίας. Ἡ γενομένη δικαιολο-
 γία περὶ τούτων ἐπὶ Κοίντου Καικιλίου περὶ τὰ Τέμ-
 πη. τὰ κριθέντα διὰ τοῦ Καικιλίου.

Καὶ

IV. 1 seqq. “Οτι κατὰ τὴν ἐγδ. ὅς. *Habet haec Cod. Bavaricus, inserta inter Legat. XXXVI & XXXVII, id est, proxime ante illam Eclogam, quae primam numerat hujus Libri XXIII. Est autem hoc, quod v. 1. commemoratur, Argumentum Legat. XLII. quae nos mox Cap. VI. exhibemus. 2. διαφορά correxi. διαφορά erat in mto. Debuerat autem puto scribi Φιλίππου διαφορά ἐγένετο. Quae vero commemorantur Argumenta v. 2. 3 & 4. eorum pertractationem*
Eclogis

III.

(I.) *Partim ex Cod. Bav. nunc primum edita; partim apud Vrsinum, Ecloga XLIII.*

4. Olympiade cXLVIII Legationes Romam venerunt a Philippo & finitimis Macedoniae populis. Decreta senatus circa istas legationes.
 Controversia fuit Philippo cum Thessalis & Perrhaebis de urbibus, quas tenuit Phi-
 lippus in Thessalia & Perrhaebia inde a temporibus Antiochicis. Causa super his controversiis dicta a partibus litigantibus, ad Tempe Thessalica, coram Q. Caelio. Sententia a Caelio pronuntiata.

Alia

Ol. 148.
3 sq.

Καὶ διαφορὰ αἴλη περὶ τῶν ἐπὶ Θράκης πέλας +
πρὸς τοὺς παρ' Εὐμένους πρεσβευτὰς καὶ τοὺς ἐκ
Μαρωτεύας φυγάδας· καὶ τὰ φηθέντα περὶ τούτων
ἐν Θετταλονίῃ, καὶ τὰ δόξαντα τοῖς περὶ τὸν Κα-
κίλιον.

Κατὰ τὴν Πελοπόννησον πρεσβευτῶν παρουσίας
παρὰ τε Πτολεμαίου τοῦ βασιλέως, καὶ παρὰ Εὐ-
μένους, καὶ παρὰ Σελεύκου. καὶ τὰ δόξαντα τοῖς⁶
Ἀχαιοῖς ὑπὲρ τε τῆς πρὸς Πτολεμαῖον συμμαχίας,
καὶ τῶν δωρεῶν τῶν προτεινομένων αὐτοῖς ὑπὸ τῶν
προεξημένων βασιλέων. Παρουσία Κλήτου Καικι-7
λίου, καὶ μέμφει ὑπὲρ τῶν κατὰ Λακεδαιμόνια δια-
κημένων.

Ὡς Ἀρεὺς καὶ Ἀλκιβιάδης, ὄντες τῶν ἀρχαίων 8
φυγάδων ἐκ Λακεδαιμόνες, ἐπρέσβευσαν εἰς τὴν Ῥώ-
μην, καὶ κατηγορίαν ἐποίησαντο Φιλοποίμετος καὶ
τῶν Ἀχαιῶν.

Ἡ γένε-

*Eclogis suis non infernit Compiler. Sed de Verf. 2 & 3. vide Li-
cium XXXIX. 24 extr. & seqq. De Verf. 4. vide Liv. XXXIX.
27-29. Ibid. παρ' Εὐμένους πρεσβευτὰς ex conject. conveni.
πορευομένους πρεσβευτὰς erat in misto. Verf. 5-7. Κατὰ
τὴν Πελοπόν. Hujus argumenti tractatio exhibetur Ecloga XII de
Legationibus, nobis Cap. VI seqq. 7. Παρουσία Κλήτου &c.
Vide eandem Eclogam XII. nobis Cap. VII seqq. hujus Libri.
8. Ὡς Ἀρεὺς &c. Vide Ecl. XII. nobis Cap. XI seqq.*

Alia controversia de urbi-
bus Thracicis, cum legatis
Eumenis & cum exsulibus ex
Maronea. Causa super his
dicta Thessalonica. Sententia
lata a Cencilio ceterisque Ro-
manis legatis.

In Peloponnesum advene-
runt legati a Ptolemao rege,
& ab Eumene, & a Seleuco.
Decreta Achaeorum de socie-
tate Ptolemai, & de donis

quae ipsis oblata sunt a prae-
dictis regibus. Adventus (in
Peloponnesum) Q. Cencilii, &
objurgatio propter ea quae
Lacedaemone peracta sunt.

Quomodo Areus & Alci-
biades, ex eorum numero qui
olim Lacedaemone fuerant
pulsī, Romam susceperint le-
gationem, & accusaverint
Philopœmenem & Achaos.

Cædes

- 9 Ἡ γενομένη σφαγὴ διὰ Φιλίππου τοῦ βασιλέως A. V.
ἐν Μακρωνείᾳ. Πρεσβυτῶν ἐκ Ῥώμης, καὶ ⁵⁶⁹ 569 569
τὰ προσταχθέντα διὰ τούτων. Αἰτία, δι' ἧς ἐγένετο
Ῥωμαίοις πρὸς Περσίαν πόλεμος.
- 1 Ὅτι κατὰ τὴν ὀγδόην καὶ μ' Ὀλυμπιάδα πρὸς V.
ταῖς ε', παρεσχία ἐγένετο πρεσβευτῶν Ῥωμαίων εἰς
2 Κλείτορα, καὶ συνέδος τῶν Ἀχαιῶν. καὶ οἱ ἐλθόντες
ὑπ' ἀμφοτέρων λόγοι περὶ τῶν κατὰ Λακεδαιμόνα
πραγμάτων, καὶ τὰ δόξαντα τοῖς Ἀχαιοῖς. Ταῦτα
κεφαλαιωδῶς.

(II.) *Legationes ROMAM missæ adversus PHILIPPVM.*

Κατὰ τοὺς αὐτοὺς καιροὺς ἦκον εἰς τὴν Ῥώμην ^{Ol. 148 3.}
παρὰ τε τοῦ βασιλέως Εὐμένους πρεσβευταί, δια- ^{A. V. 569.}
σαφούντες τὸν ἐξεδιασμόν τοῦ Φιλίππου τῶν ἐπὶ ^{VI.}
Θράκης ^{Eumenes repetit Thracias.}

9. Ἡ γενομένη σφαγὴ &c. *Hæc, nescio quo casu, quæ consilia, in isto posita sunt ante v. 5. post cetera dixerunt tunc per totum Kallion.* Postulante vero reum ipsarum ferre, argumentum istud hoc versu. Tractatur autem illud argumentum Legat. XLIV. nobis Cap. XII seq.

V. 1. Ὅτι κατὰ τῆς ὀγδ. &c. *Hæc non habet Cod. Buv. sed ex suo codice edidit vrsinus, & numeravit Eclogam XLIII. de Legationibus. Argumenti translationem ex Polybio pratermisit Compiler; sed vide Livium XXXIX. 35 extr. & seqq.*

VI. 1. τῶν ἐπὶ Θρ. κατὰ τῶν ἐπὶ τοῖς Ῥησ.

Cædes a Philippo rege edita Maroneæ. Legatorum Romanorum adventus, & eorum mandata. Causa, propter quas Romanis bellum cum Persæ est exortum.

5. Olympiade c x l v i i i *Achæorum. Hæc summam.*

Clitorem (in Arcadia) Romanorum legati venerunt; & concilium Achæorum ibi habitum. Dein sermones ab utraque parte habiti de rebus ad Lacedæmonem spectantibus. Tum decreta Achæorum. Hæc summam.

(II.) *Ecloga XL de Legationibus.*

6. Circa eadem tempora *menis legati, de Thracicis op-*
Romam venerunt regis Eu- *pidis per vim a Philippo tribu-*
tum

Ol. 148. 3. Θρακῆς πόλεων· καὶ παρὰ Μαρωνιτῶν οἱ Φυγάδες,¹
 Maroni-
 te & alii κατηγοροῦντες, καὶ τὴν αἰτίαν ἀναφέροντες τῆς αὐ-
 τῶν ἐκπτώσεως ἐπὶ τὸν Φίλιππον· ἅμα δὲ τούτοις³
 accusant Philip-
 pum.

Ἀθαμανῆς, Περρῆαβοι, Θετταλοὶ, Φάσκοντες, κο-
 μίζεσθαι δὲν αὐτοὺς τὰς πόλεις, αἷς παρείλετο
 Φίλιππος αὐτῶν κατὰ τὸν Ἀντιοχικὸν πόλεμον.

Ἦκεν δὲ καὶ παρὰ τοῦ Φιλίππου πρέσβεις, πρὸς⁴
 ἅπαντας τοὺς κατηγορητάνας ἀπολογησόμενοι.
 Γενομένων δὲ πλείων λόγων πᾶσι ταῖς παρερημέ-
 νοις πρὸς τοὺς παρὰ τοῦ Φιλίππου πρεσβευτάς,
 ἔδοξε τῇ συγκλήτῳ, παραιτικά καταστήσασαι πρεσ-
 βείαν, τὴν ἐπισκεψομένην τὰ κατὰ τὸν Φίλιππον,
 καὶ παρέξουσιν ἀσφάλειαν τοῖς βουλευμένοις κατὰ
 πρέσσωπον λέγειν τὸ φαινόμενον, καὶ κατηγορεῖν τοῦ

Q. Cae-
 cilius lega-
 tus Rom. βασιλέως. Καὶ κατεστάθησαν οἱ περὶ τὸν Κεῖντον⁵
 Kaiikilion καὶ Μάρκον Βαΐβιον καὶ Τιβέριον Σεμ-
 πρώνιον.

Συνέ-

3. Ἀθαμανῆς. Ἀθαμανῆς Rav. 6. Σεμπρώνιον ex Lizio restituit
 Vissner. Τιβ. Κλαύδιον dant codices Polybiani.

tum pendere coactis acturi:
 venerunt & *Maronitarum*
 exfules, eundem regem ac-
 cusantes, & exilii sui causam
 ad illum referentes. Cum his
 praeterea erant
Athamanes, Perrhabi, Thes-
sali; æquum esse dicentes,
 ut urbes reciperent, quas per
Antiochici belli tempus ipsis
 ademisset *Philippus*. Sed &
 Philippi legati venere, ut
 omnium illorum accusationibus
 responderent. Quum

autem multæ habitæ fuissent
 disceptationes inter orato-
 res, quos diximus, & Phi-
 lippi legatos; placuit sena-
 tui, extemplo *legationem*
 mittere, quæ de *Philippi re-*
bus cognosceret, & securita-
tem omnibus præstaret, qui
coram rege exposulare &
eum incusare vellent. De-
 creti autem sunt legati *Q.*
Cacilius, & M. Babius, &
Tiberius Sempronius.

Acci-

7 Συνέβαινε δὲ τοὺς Αἰνίους [καὶ τοὺς Μαρωνίτας] A. V. 569. Aeniorum dissidia.
 πάλαι μὲν στασιάζειν, προσφάτως δὲ ἀπενεύειν
 τοὺς μὲν πρὸς Εὐμένη, τοὺς δὲ πρὸς Μακεδονίαν.

(III.) *Legationes REGVM ad Concilium ACHAEORVM;*
 Et Q. CAECILII legatio ad Achaeos.

Κατὰ τὴν Πελοπόννησον, ὡς μὲν, ἔτι Φιλοποί- VII.
 μενος στρατηγῶντος, εἰς τε τὴν Ῥώμην ἐξαπέστε-
 λε πρεσβευτὰς τὸ τῶν Ἀχαιῶν ἔθνος ὑπὲρ τῆς
 Λακεδαιμονίων πίψεως, πρὸς τε τὸν βασιλέα Πτο-
 λεμαῖον τοὺς ἀνανεωτομένους τὴν προὔπάρχουσαν
 αὐτῷ συμμαχίαν, ἐδηλώσαμεν. Κατὰ δὲ τὸν ἐνε- Aristar-
 στῶτα χρέινον, Ἀρισταίνου στρατηγῶντος, οἱ τε nus praetor.
 παρὰ Πτολεμαίου τοῦ βασιλέως πρέσβεις ἦλθον,
 ἐν Μεγαλοπόλει τῆς συνόδου τῶν Ἀχαιῶν ὑπαρχού- Concil.
 3ης. Ἐξαπεστάλκει δὲ καὶ ὁ βασιλεὺς Εὐμένης Achaeor. Megalopoli.
 πρεσβευτὰς, ἐπαγγελλόμενος ἑκατὸν καὶ εἴκοσι τά- Eumenes
insigne

7. Verba καὶ τοὺς Μαρωνίτας ex loco inferiore inferni.

VII. 3. ἑκατὸν καὶ εἴκοσι. Centenarius numerus desideratur apud Dio-Achaeis.
 dor. Siculum.

λανταdonum
 offert

Acciderat nempe, ut *Ae-* per vero etiam alii ad *Eu-*
nii [& *Maronita*] jam pri- *menis*, alii ad *Macedonum*
 dem inter se dissiderent, nu- partes inclinarent. (*Snidas*
in Aἰνίοις)

(III.) *Legatio XLI.*

7. Quod ad *res Pelopon-* tatem renovarent. Hoc ve-
nesi adinet, jam diximus, ro tempore, *praetore Achaeo-*
 gentem Achaeorum, quando *rum Aristano*, redierunt,
 Philopæmenes erat praetor, qui ad Ptolemæum missi
 legatos Romam misisse de fuerant, legati, cum *Mega-*
 civitate Lacedæmoniorum, *lopoli Achaeorum concilium*
 & ad Ptolemæum regem, haberetur. Quo etiam *Eu-*
 qui veterem cum eo socie- *menes* legatos miserat, *cen-*
Polybii Histor. T. IV. *tum*

R

Ol. 148. 3. λαντα δώσεν τοῖς Ἀχαιοῖς, ἐφ' ᾧ, δανειζομένων
 τούτων, ἐκ τῶν τέκων μιθεδοτῆσθαι τὴν βουλὴν τῶν
 Ἀχαιῶν ἐπὶ ταῖς κοιναῖς συνόδοις. Ἦκον δὲ καὶ πα-
 4 ρὰ Σελεύκου τοῦ βασιλέως πρεσβευταὶ, τὴν τε Φι-
 λίαν ἀνανεωσόμενοι, καὶ δεκαναίαν μακρῶν πλείων
 ἐπαγγελόμενοι δώσεν τοῖς Ἀχαιοῖς. Ἐχέουσης δὲ
 τῆς συνόδου πραγματικῶς, πρῶτοι παρῆλθον οἱ περὶ
 Νικόδημον τὸν Ἠλεῖον, καὶ τοὺς τε ζήθόντας ἐν τῇ
 5 συγκλήτῳ λόγους ὑφ' αὐτῶν ὑπὲρ τῆς τῶν Λακε-
 δαιμονίων πέλειος διῆλθον τοῖς Ἀχαιοῖς, καὶ ταῖς
 ἀποκρίσεις ἀνέγνωσαν· ἐξ ᾧν ἦν λαμβάνειν ἐκδοχὴν,
 6 ὅτι δυσαρεστοῦνται μὲν καὶ τῇ τῶν τεχνῶν καθαι-
 ρέσει καὶ τῇ καταλύσει τῶν ἐν τῷ Κομπασίῳ δια-
 φθαρέντων· εὐ μὴν ἄκυρόν τι ποιεῖν. Οὐδένες δ' ἔ-
 7 οὗτ' ἀντεκπόντος, οὔτε συηγορήσαντος, οὕτω πως

παρε-

5. τῆς συνόδου πραγματικῶς continet V. sin. τὴν σύνοδον dant m. n. t.
 ὃ πραγματικῶς Bar. 6. καθαιρέσει ex emendatione V. sin. est.
 συνελθόντες in iustis, quod ex οὖν τέλει corruptam esse, alia
 autem librorum errore omissa, potestit Reisk. Ibid. Post καταλύσει
 Casaubonus lacune notam posuit, ὃ in vers. lat. inseruit haec verba,
 & quod soluta esset eorum reipublicae forma.

tum & viginti talenta se
 Achæis daturum pollicens,
 hac lege, ut, fœnore legitimo
 occupata ea summa, e rediti-
 bus alerentur qui in publicis
 conventibus ad concilium con-
 venissent. Præterea vene-
 runt etiam Seleuci legati,
 cum renovandæ amicitiae,
 tum ut decem naves longas
 Achæis pollicerentur. Quum
 igitur in concilio de rebus
 agi serio cœpisset; primus
 omnium est ingressus Nico-
 demus Eleus, qui habitos in

Romano senatu sermones de
 Achæis super civitate Lace-
 daemoniorum concilio re-
 nunciavit: deinde respon-
 sum legit a Senatu datum,
 ex quo intelligebatur, dispi-
 cuisse quidem patribus &
 mœnia Spartæ dejecita, &
 eadem eorum qui ad Com-
 passum fuerant occisi: at ni-
 hil tamen eorum, quæ sta-
 tuissent Achæi, irritum de-
 crevisse senatum. Nemine
 reperto, qui vel ad repu-
 guandum, vel ad adfentien-
 dum

ἠπαρξέμεν. Μετὰ δὲ τούτους εἰσῆλθον οἱ παρ' ^{A.V. 560. Eumenis legati.}
 Εὐμένους πρέσβεις, καὶ τὴν τε συμμαχίαν τὴν πα-
 τρικὴν ἀνεκώσαντο, καὶ τὴν ὑπὲρ τῶν χρημάτων
 ὑπέπαγγελλίαν διεσάφηναν τοῖς πολεμοῖς. καὶ πλείω δὲ
 πρὸς ταύτας ὑπεθέσεις διαλεχθέντες, καὶ μεγάλην
 εὐνοίαν καὶ φιλαίθερπίαν τοῦ βασιλέως ἐμφάναν-
 τες πρὸς τὸ ἔθνος, κατέπαυσαν τὸν λόγον.

Μεθ' οὗτος Ἀπολλωνίδας ὁ Σικωνίος ἀναστάς, ^{VIII. Apollo- nidas hortatur spernenda dona regis.}
 κατὰ μὲν τὸ πλῆθος τῶν διδομένων χρημάτων ἀξίαν
 εἶφη τὴν δωρεάν τῶν Ἀχαιῶν· κατὰ δὲ τὴν προαί-
 ρεσιν τοῦ δίδοντος καὶ τὴν χρεΐαν, εἰς ἣν διδοται,
 πασῶν αἰσχίστην καὶ παρανομιωτάτην. Τῶν γάρ
 νόμων κωλύοντων, μηδὲνα, μήτε ἰδιωτῶν, μήτε τῶν
 ἀρχόντων, παρὰ βασιλέωι δῶρα λαμβάνειν κατὰ
 μηδ' ὁποίαν εὖν πρόφασιν· πάντας ἅμα δωροδοκεῖ-
 ναι προφανῶς, προσδεξαμένους τὰ χεῖματα, πάν-

R 2

των

9. καὶ πλείω ex conjec. ceteris. Vulgo καὶ πλείους.

VIII. 1. Ἀπολλωνίδας ex locis inferioribus testat. Vulgo h. 1. Ἀπολλωνίος.

dum verba faceret, silentio ea res est transmissa. Secundum hæc ingressi sunt legati Eumenis, & societatem, quæ patri ipsius fuerat cum Achæis, renovavit: de pecunia etiam pollicitationem regis multitudini aperuit. Quumque in eam sententiam multa disseruissent, summamque regis benevolentiam & humanitatem erga Achæorum gentem palam fecissent, dicere delierunt.

8. Post hos surgit APOLLONIDAS, Sicyonius: &

pecuniam, quæ dono offerre-
 batur, si magnitudo illius
 spectaretur, dignam quidem
 Achæis esse, dixit: sin ani-
 mus donantis, & usus in
 quem esset oblata, rem esse
 turpissimam & iniquissimam.
 Nam quum legibus cautum
 esset, ne quis, sive privatus,
 sive in magistratu constitutus,
 dona a rege quacumque
 tandem ex causa caperet;
 iniquissimum facinus futu-
 rum, si, accepta ea pecunia,
 omnes palam acceptorum mun-
 erum rei essent futuri: ad
 hæc dubitare neminem posse,
 quin

OL. 148.3. των ἔναι παρανομώτατον, πρὸς δὲ τούτοις αἰσχι-
 Spomen-
 da dona
 regis. στον ὁμολογουμένως. Τὸ γὰρ ἐφανιάζεσθαι τὴν βου-4
 λὴν ὑπ' Εὐμέλους καὶ ἑκάστων ἔτος, καὶ βουλευέ-
 σθαι περὶ τῶν κοινῶν, καταπεπωκότας αἰσινὲι δέλεαρ,
 πρόδηλον ἔχεν τὴν αἰσχύνην καὶ τὴν βλάβην. τῶν 5
 μὲν γὰρ Εὐμένη διδόναι χρήματα, μετὰ δὲ ταῦ-
 τα Προυσίαν δώσαν, καὶ πάλιν Σέλευκον. Τῶν δὲ 6
 πραγμάτων ἐναντίαν φύσιν ἔχόντων τοῖς τε βασι-
 λεύσιν καὶ ταῖς δημοκρατίαις, καὶ τῶν πλείστων
 καὶ μεγίστων διαβουλίαν αἰεὶ γιγνομένων περὶ τῶν
 πρὸς τοὺς βασιλεῖς ἡμῖν διαφερέντων· φανερῶς 7
 ἀνάγκη, δυσὶν θάτερον, ἢ τὸ τῶν βασιλέων λυσιτε-
 λές ἐπιπροσθεῖν γίγνεσθαι τοῦ ἰδίου συμφέροντος, ἢ,
 τούτου μὴ συμβαίνοντος, ἀχαρίστους φαίνεσθαι πᾶ-
 σιν, ἀντιπράττειν τοῖς αὐτῶν μισοδόταις. Διό, 8
 μὴ μένον ἀπείπαδαι, παρεκάλε τοὺς Ἀχαιοὺς,
 ἀλλὰ καὶ μισαῖν τὸν Εὐμένη, διὰ τὴν ἐπίνοιαν τῆς
 δόσεως.

6. περὶ τῶν πρὸς τοὺς βασιλ. Verba περὶ τῶν ex conj. adject. Ver-
 bunt.

quin summum dedecus cum
 ea re esset conjunctum. Nam
 quis non videat, & probro-
 sum & noxium fore, si quot-
 annis publicum concilium sti-
 pendia a rege Eumene acci-
 peret, & ad deliberandum de
 publicis rebus, velut esca prius
 deglutita, occiderent. Nunc
 pecunias largiri Eumenem;
 mox Prusiam largiturum;
 Seleucum deinde fallurum
 idem. Quum autem regum
 & liberarum civitatum res
 inter se natura sua pugnent,

& plurimæ ac maximæ quæ-
 que consultationes nostræ sint
 de controversiis, quas habe-
 mus cum regibus; duorum
 alterum manifesto necessa-
 rium erit, aut ut regum uti-
 litatem nostris commodis an-
 teponamus, aut, si aliter fe-
 cerimus, ut ingrati omnibus
 videamur, si us nos oppona-
 mus, a quibus mercedem ac-
 cipimus. Hortari igitur A-
 chæos, non solum ut munus
 recusent, verum etiam ut Eu-
 menem, quod ei talis largi-
 tionis

- 9δόςσεως. Μετὰ δὲ τοῦτον ἀναστὰς Κάσανδρος Αἰ-
 γινήτης, ἀνέμνησε τοὺς Ἀχαιοὺς τῆς Αἰγινήτων
 ἀκκλησίας, ἣ περιέπεσαν διὰ τὸ μετὰ τῶν Ἀχαιῶν
 συμπολιτεύεσθαι, ὅτι τε Πόπλιος Σουλπίκιος, ἐπι-
 πλεύσας τῷ στόλῳ, πάντας ἐξηνδραποδίσατο τοὺς
 10ταλαπῶρους Αἰγινήτας· ὑπὲρ ὧν διεσαφῆσαμεν,
 τίνα τρέπον Αἰτωλοὶ, κύριςι γενόμενοι τῆς πόλεως
 κατὰ τὰς πρὸς Ῥωμαίους συνθήκας, Ἀττάλῳ πα-
 ραδοῖεν, τριάκοντα τάλαντα παρ' αὐτοῦ λαβόντες.
 11Ταῦτ' εὖν τιθεῖς τοῖς Ἀχαιοῖς πρὸ ἐφθαλμῶν, ἡξίου
 τὸν Εὐμήνη, μὴ διάφορα προτείνοντα θηρεύειν τὴν
 τῶν Ἀχαιῶν εὐνοίαν, ἀλλὰ τὴν πέλιν ἀποδιδόντα
 τυγχάνειν πάντων τῶν Φιλανθρώπων ἀναντιρρήτως.
 12τοὺς δὲ Ἀχαιοὺς παρεκάλει, μὴ δέχεσθαι τισαύτας
 δωρεάς, δι' ὧν φανήσονται καὶ τὰς εἰς τὸ μέλλον ἐλ-
 13πίδας ἀφαιρούμενοι τῆς Αἰγινήτων σωτηρίας. Τισὶν
 τῶν δὲ γενομένων λόγων, ἐπὶ τοσούτον παρέστη τὸ

R 3

πληθός,

9. ὅτι τε Πόπλιος ingenio debetur Vrsini. Mende est nisi uti τὸ
 πληθὸς Σουλπίκιος. Pro uti τε Raskius uti meliorat.

tionis in mentem venerit,
 odio habeant. Surrexit post
 hunc CASANDER, Aegi-
 neta, & Achæis in memo-
 riam revocat Aeginetarum
 calamitatem, in quam pro-
 pterea incidissent, quoniam
 concilii fuissent Achæorum.
 Publium Sulpicium classe Ae-
 ginam venisse, & miseros Ae-
 ginetas venum dedisse omnes.
 Quibus de rebus nos locuti
 ante sumus; ostendimusque,
 quomodo Aetoli, urbis poti-
 ti ex pacto soderis, quod il-
 lis erat cum Romanis, Atta-

lo eam tradidissent, triginta
 talentis addictam. Hæc ille
 postquam ob oculos posuit
 Achæis, oravit Eumenem,
 ut non pecuniarum largitio-
 ne Achæorum benevolentiam
 vellet captare; sed urbem
 redderet, seque eo facto bene-
 volentia testimonio summo
 cunctorum consensu impetra-
 turum confideret. Ab Achæis
 vero petebat, ne ejusmodi
 admitterent dona, quæ spem
 salutis etiam in posterum Ae-
 ginetis sint adentura. Hac
 oratione adeo concitata est
 multi-

A.V. 169.
 Aegineta
 liberta-
 tem repe-
 tunt ab
 Eumene.

Respon-
 ditur lar-
 gitio Eu-
 menis.

Ol. 148. 3. πλῆθος, ὥστε μὴ τολμῆσαι μηδὲνα συνεπεῖν τῷ βασιλεῖ, πάντας δὲ μετὰ κραυγῆς ἐκβαλεῖν τὴν προτεινομένην δωρεάν, καίτοι ἀκούσης αὐτῆς ἔχεν τι δυσανταφθάλημτον, διὰ τὸ πλῆθος τῶν προτεινομένων χρημάτων.

IX. *De Ptole-
mæi fac-
dere* *oratio
Lycortæ.* Ἐπὶ δὲ τοῖς προειρημένοις εἰσέχθη τὸ περὶ τοῦ Πτολεμαίου διαβούλιον· ἐν ᾧ προκληθέντων τῶν ἀποσταλέντων πρεσβευτῶν ὑπὸ τῶν Ἀχαιῶν πρὸς Πτολεμαῖον, προσελθὼν Λυκόρτας μετὰ τῶν πρεσβευτῶν, ἀπελογίσαστο πρῶτον μὲν, τίνα τρόπον καὶ δοῖεν παρὰ τῶν Ἀχαιῶν καὶ λάβοιεν τοὺς ἔρκους ὑπὲρ τῆς συμμαχίας· εἶτα, ὅτι κομίζοιεν δωρεάν καὶ τοῖς Ἀχαιῶσι, ἑξακισχίλια μὲν ὅπλα χαλκᾷ πελταστικά, διακόσια δὲ τάλαντα νομίσματος ἐπισήμου χαλκοῦ· πρὸς δὲ τούτοις ἐπήνεσε τὸν βασιλέα, καὶ βραχέα περὶ τῆς εὐνοίας αὐτοῦ καὶ προθυμίας τῆς εἰς τὸ ἔθνος εἰπὼν, κατέστρεψε τὸν λόγον.

IX. 1. περὶ τοῦ Πτολ. ex conjell. scripsi. Vulgo omnes παρὰ τοῦ.
2. Verba παρὰ τῶν Ἀχαιῶν, cum abessent ab editis, reposita ex
mssis; sed post δοῖεν posui, cum post λάβοιεν reposita essent in mssis.

multitudo, ut causam regis tueri nemo auderet; sed cum clamore oblatam largitionem, etsi propter vim ostensæ pecuniæ supra modum blandientem, respue-
rent.

9. Secundum hæc propo-
sita est consultatio de Ptole-
mæo. In qua quum provo-
cati essent hi, qui ad Ptole-
mæum missi ab Achæis fue-
rant; in medium progressus
LYCORTAS cum ceteris

legatis, primum exposuit,
quoniam modo & præsti-
tissent Achæorum nomine, &
exegissent a rege, jusfuran-
dum: addidit deinde, adtu-
lisse se donum communi A-
chæorum, arma ænea ad pel-
tastas instruendos sex millia,
& pecuniâ signatâ aræ ta-
lenta ducenta. Post hæc re-
gis laudes commemoravit:
tum, ubi pauca de regis be-
nevolentia & prompto animo
erga gentem Achæorum
differuisset, finem dicendi
fecit.

5 γον. Ἐφ' οἷς ἀναστάς ὁ τῶν Ἀχαιῶν στρατηγὸς ^{A.V. 369.}
 Ἀρίστανος, ἤρετο τόν τε παρὰ τοῦ Πτολεμαίου ^{Artific-}
 πρεσβευτὴν, καὶ τοὺς ἐξαπεσταλμένους ὑπὸ τῶν ^{nus pu-}
 Ἀχαιῶν ἐπὶ τὴν ἀνανέωσιν, ποίαν ἦκε συμμαχίαν ^{dat ab-}
 6 ἀνανεωσέμενος. Οὐδενὸς δ' ἀποκρινάμενου, πάντων ^{surdita-}
 δὲ διαλαλούντων πρὸς ἀλλήλους, πλήρες ἦν τὸ βου- ^{tem Phi-}
 7 λευτήριον ἀπορίας. Ἦν δὲ τὸ πεισὺν τὴν ἀλογίαν, ^{lopatm. &}
 ὅτι, οὕτων καὶ πλειόνων συμμαχιῶν τοῖς Ἀχαιοῖς ^{Lycoræ.}
 πρὸς τὴν Πτολεμαίου βασιλείαν, καὶ τούτων ἔχου-
 σων μεγάλας διαφορὰς κατὰ τὰς τῶν καιρῶν περι-
 8 στατάσεις, οὐθ' ὁ παρὰ τοῦ Πτολεμαίου πρεσβευτὴς
 οὐδεμίαν ἐποίησατο διαστολὴν, ὅτε ἀνενεῦτο, κα-
 9 θολικῶς δὲ περὶ τοῦ πράγματος ἐλάλησεν, οὐθ' οἱ
 9 πεμφθέντες πρέσβεις· ἀλλ' ὥς, μιᾶς ὑπαρχούσης,
 αὐτοὶ τε τοὺς ἔρκους ἔδωκαν καὶ παρὰ τοῦ βασι-
 10 λείως ἔλαβον. Ὅθεν περὶ φερόμενου τοῦ στρατηγοῦ
 πάσας τὰς συμμαχίας, καὶ κατὰ μέρος ἐν ἐκάστῃ

R 4

δια-

5. ἀνανεωσέμενος. ἀνανεωσάμενος voluit Reisk. 9. ἔδωκαν. ἔδωσαν
 Bau. ex ἔδωσαν coniectum.

fecit. Surgens dein ARI-
 STAEVS, prator Achaeo-
 rum, & ab legato Ptolemæi,
 & ab iis, qui renovando fœ-
 deri missi ab Achæis fue-
 rant, sciscitatur, *equam so-*
cietatem renovaturus vene-
rit? Quum responderet ne-
 mo, & mutuo sese omnes in-
 terrogarent; magna in con-
 cilio exorta est dubitatio.
 Oriebatur autem absurditas
 ex eo, quod, quum plura
 fuissent fœdera Achæis cum
 regibus Ptolemæi majoribus,
 quæ pro conditione tempo-

rum plurimum inter se dif-
 ferrent, neque legatus Pto-
 lemæi ullam fecerat distin-
 ctionem, cum fœdus reno-
 varer, sed univêrse de ne-
 gotio fuerat locutus, neque
 etiam illi, quos Achæi mi-
 ferant; verum quasi semel
 dumtaxat societatem pepi-
 gissent, iusjurandum simpli-
 citer, nulla adhibita distin-
 ctione, & præstiterant ipsi,
 & acceperant a rege. Ita-
 que promente in medium
 prætore omnia priora fœde-
 ra, & singula distincte ex-
 penden-

Ol. 148.3. διαστελλομένου, μεγάλης εὐσης διαφορᾶς, ἐζήτει
 Abfur- τὸ πλῆθος εἶδ' ἵνα, ποίαν ἀνανεώτο συμμαχίαν.
 tas Philo- Οὐ δυναμένου δὲ λόγον ὑποσχέσθαι, εὔτε τοῦ Φιλοποί-
 ram. & Lycortæ. 11
 μενος, ὅς ἐποιήσατο στρατηγῶν τὴν ἀνανέωσιν, οὗτε
 τῶν περὶ τὸν Λυκίεραν, τῶν πρεσβευσάντων εἰς
 τὴν Ἀλεξάνδρειαν· οὗτοι μὲν ἐσχεδιακότες ἐφάνον· 12
 το τοῖς κοιναῖς πρῶγμασι, ὁ δ' Ἀρίστανος μεγά-
 λην ἐφέλκετο φαντασίαν, ὡς μένος εἰδὼς, τί λέγει,
 καὶ τέλος οὐκ εἶασε κυρωθῆναι τὸ διαβούλιον, ἀλλ'
 εἰς ὑπέρθεσιν ἤγαγε διὰ τὴν προεξημένην ἀλογίαν.
 Seleuci Tῶν δὲ παρὰ τοῦ Σελεύκου πρέσβεων εἰσελθόντων, 13
 legati. 14
 εἶδοξε τοῖς Ἀχαιοῖς, τὴν μὲν φιλίαν ἀνανεώσασθαι
 πρὸς τὸν Σέλευκον, τὴν δὲ τῶν πλοίων δωρεὰν κα-
 τὰ τὸ παρὸν ἀπέπασαι. καὶ τότε μὲν περὶ τού-
 των βουλευσάμενοι, διέλυσαν εἰς τὰς ἰδίας ἕκαστοι
 πόλεις.

Μετά

12. διὰ τὴν προεξ. *Præpositionem adjeci, monente Reiskio.*

pendente; quoniam longe
 diversa illa erant, volebat
 multitudo cognoscere, *ec-*
quod jam fœdus renovassent.
 Id vero docere quum neque
Philopœmenes posset, qui
 prætor renovandi fœderis
 fuerat auctor, neque *Lycor-*
tas, ceterive legati, qui Ale-
 xandriam iverant; hi qui-
 dem temere atque inconfi-
 derate rem gessisse publicam
 existimati sunt; *Aristæus*
 vero opinionem magnam
 inde retulit, ut qui solus ju-

dicio uteretur: ac tandem
 nullum decretum super ea
 consultatione fieri est passus,
 sed ampliandam illam quæ-
 stionem censuit, propter præ-
 dictam absurditatem. In-
 grellis postea *Seleuci legatis*,
 placuit Achæis, amicitiam
 quidem cum rege Seleuco
 renovare, sed navium, quas
 donabat, munus in præsen-
 tia non accipere. His ita
 tum constitutis, in suam
 quisque patriam soluto con-
 ventu discesserunt.

10. Postea

Μετὰ δὲ ταῦτα, τῆς πανηγύρεως ἀκμαζούσης, A.V. 569.
 ἦλθε Κέντος Καϊκίλιος ἐκ Μακεδονίας, ἀνακάμ- ^{N.} Cecilius
 πτων ἀπὸ τῆς πρεσβείας, ἧς ἐπρέσβευσε πρὸς Φι- ^{objurgat} Achæos.
² λιππον. Καὶ συνάγαγόντες Ἀριστάνου τοῦ στρα-
 τηγοῦ τὰς ἀρχαὶς εἰς τὴν τῶν Ἀργείων πόλιν, εἰσελ-
 θὼν ὁ Κέντος ἐμίμφετο, φάσκων αὐτοὺς βαρύτερον
 καὶ πικρότερον τοῦ δόντος κεχερῆσθαι τοῖς Λακεδαι-
 μονίοις, καὶ παρεκάλει διὰ πλείονων διορθώσασθαι
³ τὴν προγεγενημένην ἄγνοιαν. Ὁ μὲν οὖν Ἀρίσται- ^{Adfen-}
 νος εἶχε τὴν ἡσυχίαν, δηλὸς ὢν ἐξ αὐτοῦ τοῦ σιω- ^{titur ei} Aristæ-
 πᾶν, ὅτι δυσαρρεστῆται τοῖς ἀκονομημένοις, καὶ συν- ^{nus,}
⁴ εὐδοκεῖ τοῖς ὑπὸ Καϊκιλίου λεγομένοις. Ὁ δὲ Διοφά- ^{& Dio-}
 νης ὁ Μεγαλοπολίτης, ἀνθρῶπος στρατιωτικώτερος ^{phanes.}
 ἢ πολιτικώτερος, ἀναστάς, εὐχ εἶον ἀπελογήθη τι
 περὶ τῶν Ἀχαιῶν, ἀλλὰ καὶ πρὸς ἐπείθετο τῷ Καί-
 κιλίῳ, διὰ τὴν πρὸς τὸν Φιλοποίμενα παρατριβὴν,

R 5

ἕτερον

X. 1. ἐκ Μακεδονίας contexti, cum mendose esset Λακεδαιμονίαις.
 2. ἐμίμφετο φάσκων αὐτοὺς. Et hæc ex certa conjectura,
 in quam & Reiskius incidit, restitui. Perperam Virgilius ἐμίμμητο
 φάσκωντος αὐτοῦ. In Bau. tria ista verba cum seq. βαρύτερον προ-
 fus desiderantur.

10. Postea vero, quo tem-
 pore celebrabantur [Nemeo-
 rum] solennia, venit Q. Cæ-
 cilius, revertens ex Mace-
 donia a legatione, quam ad
 Philippum obierat. Post-
 quam igitur Aristæus præ-
 tor principes Achæorum in
 Argitorum urbem convo-
 casset; ingreditur Cæcilius,
 & objurgat eos; dicens, La-
 cedæmonios durius & aspe-
 rius, quam par esset, fuisse
 tractatos: multis dein mo-

net, culpam ut emendarent.
 Ad hæc illius verba Aristæ-
 nus silentium tenuit; eo ipso,
 quod taceret, palam faciens,
 displicere sibi, quæ facta es-
 sent, & orationem Cæcillii
 ipsi probari. Diophanes ve-
 ro Megalopolitanus, homo
 militaris vitæ quam civilis
 majorem usum habens, non
 solum non excusavit factum
 illud Achæorum; verum
 etiam, propter simultatem,
 quam cum Philopœmene exer-

ΟΙ. 143. 3. ἕτερον ἔγκλημα κατὰ τῶν Ἀχαιῶν. Ἐφη γάρ, οὐς μόνον τὰ κατὰ Λακεδαιμόνα κεχειρίσθαι κακῶς, ἀλλὰ καὶ τὰ κατὰ Μεσσηνίην. ἦσαν δὲ περὶ τῶν φυγαδικῶν τοῖς Μεσσηνίοις ἀντιρρήσεις τινες πρὸς ἀλλήλους περὶ τὸ τοῦ Τίτου διάγραμμα, καὶ τὴν τοῦ Φιλοποίμενος διέφθασιν· ἔθεν ὁ Καικίλιος, δοκῶν ἔχειν καὶ τῶν Ἀχαιῶν αὐτῶν τινὰς ἐμεινόμενος, μάλλον ἡγανάκτει τῷ μὴ κατακολουθεῖν ἐγὼ μὲν τοῖς ὑπ' αὐτοῦ παρεκκαλουμένοις τοὺς συνεληλυθό-

Cecilio
respondet
Philopae-
men &
Lycortas.
τάς. Τοῦ δὲ Φιλοποίμενος καὶ Λυκόρτα, σὺν δὲ τούτοις Ἀρχωνος, πολεῦς καὶ παικίλους διαφερόμενον λόγους, ὑπὲρ τοῦ καλῶς μὲν διακῆσθαι τὰ κατὰ τὴν Σπάρτην, καὶ συμφερόντως αὐτοῖς μάλιστα τοῖς Λακεδαιμονίοις, ἀδύνατον δ' εἶναι τὸ κινήσῃ τι τῶν ὑποκειμένων, ἀνευ τοῦ παραβῆναι καὶ τὰ πρὸς τοὺς αἰθρώπους δίκαια, καὶ τὰ πρὸς τοὺς θεοὺς ὅσια·

6. περὶ τὸ τοῦ Τ. διάγρ. παρὰ molestat Reisk. ob, propter. 8. Ἀρχωνος. Arco vocatur apud Livium.

exercebat, aliam Achæorum indicavit criminationem. Dixit enim, non solum Lacedæmonios male fuisse tractatos; sed etiam cum Messeniis inique esse actum. Erant autem Messeniis quædam inter ipsos controversiæ circa Titī decretum super iis qui ab exilio fuerant revocati, & circa moderationem quam ei decreto Philopæmenes adhibuerat. Cæcilius igitur, qui Achæorum nonnullos secum sentire animadvertet, eo gravius indignari,

quod in sententiam, quam ipse dixerat, universum concilium non statim pedibus iret. Sed quum multis variisque rationibus Philopæmenes & Lycortas, & simul cum his Archo, demonstrassent, recte omnia, quæ ad Lacedæmonios pertinerent, fuisse administrata, atque ex ipsorum inprimis Lacedæmoniorum utilitate; neque posse quidquam eorum, quæ facta essent, mutari, quin omnia humana divinaque jura violarentur; visum est

- 9 ὅσῃα· μένεν ἔδοξε τοῖς παρευῶσιν ἐπὶ τῶν ὑποκειμέ- A.V. 569.
νων, καὶ ταύτην δοῦναι τῷ πρεσβευτῇ τὴν ἀπάνκρι-
10 σιν. Ὁ δὲ Καικίλιος, ἑρῶν τὴν τούτων προκαίρεσιν,
ἡξίου τοὺς πολλοὺς αὐτῷ συναγαγεῖν εἰς ἐκκλησίαν.
11 Οἱ δὲ τῶν Ἀχαιῶν ἄρχοντες ἐκέλευον αὐτὸν δεῖξαι ^{Conci-}
ταῖς ἐντολαῖς, αἷς ἔσχε παρὰ τῆς συγκλήτου ^{lium ne-}
τούτων. τοῦ δὲ παρασιωπῶντος, οὐκ ἔφασαν αὐτῷ ^{gatur}
12 συνάξεν τὴν ἐκκλησίαν· τοὺς γὰρ νόμους οὐκ ἔαν,
εἰ μὴ φέρη τις ἔγγραπτα παρὰ τῆς συγκλήτου,
13 περὶ ὧν αἰεταὶ δεῖν συνάγειν. Ὁ δὲ Καικίλιος ἐπὶ
τοσούτον ἀργίῳ, διὰ τὸ μηδὲν αὐτῷ συγχωρεῖσθαι
τῶν ἀξιουμένων, ὥστ' οὐδὲ τὴν ἀπάνκρισιν ἡβουλήθη
δεῖξασθαι παρὰ τῶν ἀρχόντων, ἀλλ' ἀναπάνκριτος
14 ἀπῆλθεν. Οἱ δ' Ἀχαιοὶ τὴν αἰτίαν ἀνέφερον καὶ ^{Ariste-}
τῆς πρότερον παρουσίας τῆς Μάρκου τοῦ Φολοῦρου, ^{nus}
καὶ τῆς τότε τῶν περὶ τὸν Καικίλιον, ἐπὶ τὸν Ἀρί- ^{suspectus}
^{Achæis.}

σταῖνον

10. αὐτῷ συναγ. correcti, αὐτῶν misti & Vsf. in textu. αὐτὸν Vsf. in marg. αὐτοὺς ed. Casf. & seqq. 14. παρουσίας ex mistis reco-
cavi, quam in παρήκτας mistisset Vsf. Ibid. τῆς Μάρκου. Sic
primus edidit Casaub. Mendose Vsf. cum mistis τῆς ἄμα τοῦ
Μάρκου, pro quo Virgilius maluerat τῆς κατὰ τοῦ Μάρκου.
Fertī potuisset παρουσίας ἄμα, τῆς τοῦ Μάρκου ἔσ.

est concilio, nihil moveri oportere, & in hanc sententiam legato dandum responsum. *Cacilius*, horum intellecta voluntate, postulat, ut concilium gentis *Achæorum* sibi detur. Tum vero principes *Achæorum* ab eo petunt, scripta mandata ederet, quæ de ea re accepisset a senatu. Qui quum taceret; negare illi, se concionem multitudinis convocaturos: neque cuique per leges

id prius licere, quam edita essent Senatus mandata scripto comprehensa de iis rebus, quarum causa postuletur concilium. *Cacilius* in tantam exarsit iram, quod nullum suorum postulatorum admitti videret, ut ne responsum quidem accipere a principibus *Achæorum* voluerit, sed sine responso abierit. *Achæi* vero causam & superioris adventus *M. Fulvii*, & nunc *Q. Cæcili*, referebant ad *Aristanum*

Ol. 148.3. *σταυρον καὶ τὸν Διοφάνην, ὡς τούτους ἀντισπασα-
A.V. 569. μένους διὰ τὴν ἀντιπολιτείαν τὴν πρὸς τὸν Φιλοποί-
μενα· καὶ τις ἦν ὑποψία τῶν πολλῶν πρὸς τοὺς¹⁵
προεξημένους αἰδρας. Καὶ τὰ μὲν κατὰ Πελοπόν-
νησον ἐν τούτοις ἦν.*

(IV.) *Novae Legationes Romam missae in causa Philippi,
tum Achaeorum & Lacedaemoniorum.*

Ol. 148.4.
A.V. 570.

XI. *Τῶν περὶ τὸν Καικίλιον ἀνακεχωρηκότων ἐκ τῆς
Cacilius Ελλάδος, καὶ διασσεσφικέτων τῇ συγκλήτῳ περὶ τε
renunciat τῶν κατὰ Μακεδονίαν καὶ τῶν κατὰ Πελοπόννησον,
legatio- εἰσήγον ἐς τὴν σύγκλητον τοὺς περὶ τούτων γυγνέ-
nem. τας πρεσβευτάς. Εἰσελθόντων δὲ πρῶτον τῶν²
Causa παρὰ τοῦ Φιλίππου καὶ παρ' Εὐμένους, ἔτι δὲ τῶν
Philippi. ἐξ Αἰῶν καὶ Μαρωνείας Φυγιάδων, καὶ ποιησαμένων
τοὺς λόγους ἀκολουθῶς τοῖς ἐν Θεσσαλονικῇ ἐηθῶσαν
ἐπὶ τῶν περὶ τὸν Καικίλιον· ἔδοξε τῇ συγκλήτῳ,³
πέμπειν*

XI. 1. περὶ τούτων γυγον. παρὰ τοῦτο Reich. *Malim περὶ τού-
των παραγυγιότας.*

stannum & Diophanem: hos apud multitudinem Aristae-
enim, quod in republica dissi- nus & Diophanes suspecti.
derent a Philopœmene, istos Hæc igitur tum in Pelopon-
sibi adjunxisse quos ei op- neso gerebantur.

ponerent. Et erant vulgo

(IV.) *Legatio XLII.*

II. *Cum Q. Cacilius Et quum essent ingressi pri-
terique legati e Græcia dis- mo legati Philippi & Eume-
cessissent, ac de statu Mace- nis, deinde Aeni & Maro-
donia & Peloponnesi retu- neæ exsules, atque ea ite-
lissent ad senatum; legatos, rassent, quæ Thessalonicæ
qui de illis rebus aderant, prius dixerant apud Caci-
in senatum introduxerunt. lium & reliquos legatos:
patres*

πέμπειν πάλιν ἄλλους πρεσβευτὰς πρὸς τὸν Φί-
 λιππον, τοὺς ἐπισκεψομένους, πρῶτον μὲν, εἰ πα-
 ρακεχώρηκε τῶν ἐν Πεῖραιβίᾳ πόλεων κατὰ τὴν
 4 τῶν περὶ τὸν Καικίλιον ἀπόκρισιν· εἴτα τοὺς ἐπι-
 τάξοντας αὐτῷ τὰς Φρουρὰς ἐξάγειν ἐξ Αἴνου καὶ
 Μαρωνείας, καὶ συληθῆναι ἀπαιτᾶν ἀπὸ τῶν πα-
 ραθαλαττίων τῆς Θράκης ἐρυμάτων καὶ τόπων καὶ
 5 πόλεων. Μετὰ δὲ τούτους εἰσήγον τοὺς ἀπὸ Πελο-
 6 πονήσου παραγεγονότας. αἵ τε γὰρ Ἕλαιοι πρε-
 βευτὰς ἀπεστάλκεισαν τοὺς περὶ Ἀπολλωνιδαν τόντων.
 Σικυώνιον, δικαιολογησομένους πρὸς τὸν Καικίλιον
 ὑπὲρ τοῦ μὴ λαβεῖν αὐτὸν ἀπόκρισιν, καὶ καθόλου
 διδάξοντας ὑπὲρ τῶν κατὰ Λακεδαίμονα πραγμά-
 7 των. Ἐκ τε τῆς Σπάρτης Ἀρεὺς καὶ Ἀλκιβιάδης
 ἐπρέσβευσαν· οὗτοι δὲ ἦσαν τῶν ἀρχαίων Φυλάδων,
 τῶν ὑπὸ τοῦ Φιλοποίμενος καὶ τῶν Ἀχαιῶν γεωστι-
 8 κατηγμένων εἰς τὴν οἰκίαν. ὁ καὶ μάλιστα τοὺς
 Ἀχαιοὺς εἰς ἐργὴν ἤγε, τῷ δοκεῖν, μεγάλης εὐσης
 καὶ

3. ἀπόκρισιν. ἀπάντησιν Βαν.

patres alios rursus *legatos*
ad Philippum decreverunt,
 qui viderent, excessisset-ne
 oppidis *Perrhæbiæ*, sicut *Cæ-*
cilius & ceteri legati pro-
 nunciaverant; juberentque,
 ut ab *Aeno* & *Maronea* præ-
 sidia deduceret; & omnino,
 ut omnibus maritimæ oræ
 in *Thracia* castellis, locis,
 urbibus excederet. Post hos,
 introducti sunt qui e *Pelo-*
ponneso venerant. Nam &
Achai legatos *Apollonidas*

Sicyonium miserant, ut *Cæ-*
cilio, quod nullum respon-
 sum acceperat, rationem
 redderet, & omnino patres
 edoceret de rebus *Lacedæ-*
mone gestis. Etiam e *Spar-*
ta *Areus* & *Alcibiades* le-
 gati Romam venerant. Ex
 antiquis exsulibus isti erant,
 quos recens *Philopœmenes*
 & *Achai* in patriam resti-
 tuerant. Quæ præcipue res
 iram *Achæorum* accendit,
 quod, quum tanto tamque
 recenti

ΟΙ. 148. 4. καὶ προσφάτου τῆς εἰς τοὺς Φυγάδας εὐεργεσίας, ἐξαυτῆς ἐπὶ τοσούτον ἀχαριστεῖσθαι παρ' αὐτῶν, ὥστε καὶ καταπρεσβεύειν, καὶ κατηγερῖαν ποιῆσθαι πρὸς τοὺς κρατοῦντας τῶν ἀνελπίστως αὐτοῖς σωσάντων, καὶ καταγαγόντων εἰς τὴν πατρίδα.

XII.
Achæi &
Spartani
causam
suam
agunt.

Ποιησαμένων δὲ καὶ τούτων πρὸς ἀλλήλους ἐκ συγκαταθέσεως τὴν δικαιοσύνην, καὶ διδασκόντων τὴν σύγκλητον, τῶν μὲν περὶ τὸν Ἀπελλωνίδα τὸν Σικυώνιον, ὡς οὐκ ἂν δυνατόν εἴη τὸ παράπαν ἄμεινον χειροῖσθαι τὰ κατὰ τὴν Σπάρτην, ἣ νῦν κεχείρισται διὰ τῶν Ἀχαιῶν καὶ διὰ Φιλοποίμενος· ταῦτε περὶ τὸν Ἀρεῖα τὰναντία περρωμένων λέγειν, καὶ φασκόντων, πρῶτον μὲν καταλελῶσθαι τὴν τῆς πόλεως δύναμιν, ἐξηγμένου τοῦ πλήθους μετὰ βίας, εἴτ' οὖν αὐτοῖς ἐπισφαλῇ καὶ ἀπαρξήσιαστον καταλείπεσθαι τὴν πολιτείαν· ἐπισφαλῇ μὲν ἐλίγοις εὖσι, καὶ

8. ὄχαρ. παρ' αὐτῶν ἐστὶν ἐν Reich. Vulgo παρ' αὐτοῖς.

XII. 1. ἐκ συγκατάθεσεως. ἐκ συγκατάθεσεως voluit Reich. 2. εἴτ' οὖν ex consil. scilicet, pro valde ut' ἐν αὐτοῖς. Quæ autem sequuntur sex versu. ἐπισφαλῇ καὶ ἀρξήσιαστον, quæ vulgo desiderantur, suppleri ex cod. Bav.

recenti beneficio ab Achæis hi exules fuissent adfecti, adeo ingrati in ipsos repente exstiterent, ut legationem adversus gentem Achæorum susceperent, & infesta jam oratione apud rerum dominos accusarent illos, a quibus præter spem servati & in patriam reducti fuissent.

12. Quum igitur & hi utrimque legati causam suam adversus se invicem coram dixissent; & hinc

Apollonidas Sicyonius persuadere senatui contendisset, non potuisse ulla ratione melius res Sparta administrari, quam factum esset ab Achæis & Philopæmene; hinc Areus contrarium demonstrare esset conatus, dixissetque, primum exhaustas esse vires civitatis, abducta per vim plebe; deinde sibi & periculo loco versantem & libertate exutam rempublicam esse relictam; nempe periculoso loco

καὶ τούτοις τῶν τευχῶν περιηρημένων· ἀπαρξήσια· Α. V. 570.
 στον δὲ, διὰ τὸ μὴ μόνον τοῖς κοινοῖς δόγμασι τῶν
 Ἀχαιῶν παθαρχεῖν, ἀλλὰ καὶ κατ' ἰδίαν ὑπηρετεῖν
 τοῖς αἰ καθισταμένοις ἀρχουσιν· διακούσασα καὶ
 τούτων ἢ σύγκλητος, ἔκρινε, τοῖς αὐτοῖς πρεσβευ-
 ταῖς δεῦναι καὶ περὶ τούτων ἐντολὰς, καὶ κατέστησε Appius
 πρεσβευτὰς ἐπὶ τὴν Ἑλλάδα, τοὺς περὶ Ἀππίον Claudius
 Κλαύδιον. Ἀπελκυγῆθησαν δὲ καὶ πρὸς τὸν Καϊκί- legatus in
 λιον ὑπὲρ τῶν ἀρχόντων οἱ παρὰ τῶν Ἀχαιῶν πρέσ- Græciam.
 βεις ἐν τῇ συγκλήτῳ, φάσκοντες, εὐθὺν ἀδικεῖν αὐ-
 τοὺς, οὐδ' ἀξίους ἐγκλήματος ὑπάρχειν, ἐπὶ τῷ μὴ Achæi
 βουλεύσασθαι τὴν ἐκκλησίαν· νόμον γάρ ἔπαι παρὰ τοῖς disce-
 Ἀχαιοῖς, μὴ συγκαλεῖν τοὺς πολλοὺς, εἰάν μὴ περὶ prant
 συμμαχίας ἢ πολέμου δεῖν γίνεσθαι διαβούλιον, ἢ cum
 παρὰ συγκλήτου τις ἐνέγκῃ γραμμάτια. διὸ καὶ δι- Cæcilio.
 καίως τότε βουλευέσασθαι μὲν τοὺς ἀρχοντας συγκα-
 λεῖν τοὺς Ἀχαιοὺς εἰς ἐκκλησίαν· κωλύεσθαι δ' ὑπὸ
 τῶν

4. διακούσασα καὶ. δὲ pro καὶ voluit Ritsk.

loco versantem, utpote ad
 paucos redactam, Et hos
 muris nudatos; libertate ve-
 ro exutam, ut quæ non so-
 lum publicis decretis Achæo-
 rum parere; sed etiam sigil-
 latim prætoribus illorum
 semper ancillari cogeretur:
 his auditis, placuit Patribus,
 ut de his quoque rebus iis-
 dem legatis darentur man-
 data. Decreta autem est
 legatio in Græciam, cujus
 princeps Appius Claudius
 fuit. Tum vero etiam Cæ-
 cilio in senatu responderunt

legati Achæorum pro fuzæ
 gentis principibus: dicen-
 tes, nihil eos peccasse, neque
 jure accusari posse, quod
 concilium populi non convo-
 cassent. Lege enim cautum
 apud Achæos esse, ne concilium
 liceret indicare aliter,
 quam si de societate aut de
 bello foret deliberandum, aut
 si literas ab senatu aliquis
 adferret. Merito igitur tunc
 principes Achæorum consul-
 tasse quidem de convocanda
 multitudine, sed id quo mi-
 nus facerent, per leges ste-
 tisse,

Ol. 148. 4. τῶν νόμων, διὰ τὸ μήτε γράμματα φέρειν αὐτὸν πα-
 Achæi
 disce-
 prant
 cum
 Cæcilio. ρα συγκλήτου, μήτε τὰς ἐντολάς ἐγγράπτους ἐθέ-
 λειν δοῦναι τοῖς ἄρχουσιν. Ὡς βηθέντων, ἀνασταίς
 Καικίλιος, τῶν τε περὶ τὸν Φιλοποίμενα καὶ Λυκέρ-
 ταν κατηγόρησε, καὶ καθόλου τῶν Ἀχαιῶν, καὶ τῆς
 οἰκονομίας, ἣ περὶ τῆς τῶν Λακεδαιμονίων ἐκέχρηστο
 πέλειας. Ἡ δὲ σύγκλητος διακούσασα τῶν λεγομέ-
 νων, ἔδωκε τοῖς Ἀχαιαῖς ἀπόκρισιν, ὅτι περὶ μὲν τῶν
 κατὰ Λακεδαίμονα πέμψει τοὺς ἐπισκεψομένους·
 τοῖς δὲ πρεσβευταῖς τοῖς αἰεὶ παρ' ἑαυτῶν ἐκπεμπομέ-
 νοις παρήναι προσέχεν τὸν νοῦν, καὶ καταδοχὴν ποιῶ-
 θαι τὴν ἀρμύζουσαν, καθάπερ καὶ Ῥωμαῖοι ποιοῦνται
 τῶν παραγιννομένων πρὸς αὐτοὺς πρεσβευτῶν.

(V.) *Appii Claudii legatio ad Philippum & in Cretam.*

XIII.
 Cædes
 Maronæ
 edicir a
 Philippo.

Φίλιππος ὁ βασιλεὺς, διαπεμψαμένων πρὸς αὐ-
 τὸν ἐκ τῆς Ῥώμης τῶν ἰδίων πρεσβευτῶν, καὶ δηλούν-
 των,

10. καταδοχὴν ex consens. Reiskii & Ernestii recepti. Vulgo κατα-
 λογήν.

*tisse, quoniam neque literas
 senatus adtulisset Cæcilius,
 neque mandata scripta prin-
 cipibus dare voluisset. Post
 hæc verba surgit Cæcilius,
 & Philopæmenem ac Ly-
 cortam accusat, & omnino
 Achæos, atque rationem
 qua usi erant in rebus Lace-
 dæmoniorum componendis.
 Senatus, omnibus auditis,*

*quæ dicta fuerant, respon-
 sum Achæis dedit, missu-
 rum se legatos ad visendum,
 quomodo cum Lacedæmoniis
 esset actum. Monuit vero,
 ut populi Romani legatos,
 qui in Græciam mitterentur,
 semper observarent, & quanto
 par esset cum honore suscipe-
 rent, sicut Romani facerent
 in iis, qui ad ipsos venirent.*

(V.) *Legatio XLIV.*

13. Rex *Philippus*, a suis
 legatis, qui Romæ erant,
 per missos in id ipsum cer-
 tior factus, fore illi necessa-
 rio

των, ἔτι δεήσει κατ' ἀνάγκην ἀποβαίνειν ἀπὸ τῶν
 ἐπὶ Θρακίης πόλεων· πυθίμενος ταῦτα, καὶ βαρέως ^{Cades}
 φέρων, ἐπὶ τῷ δοκίῳ πανταχόθεν αὐτοῦ περιτίμνε- ^{Matonitarum.}
 δαι τὴν ἀρχὴν, ἐναπηρεύσατο τὴν ἀρχὴν εἰς τοὺς
 3 τταλαιπώρους Μαρωνίτας. Μεταπεμφάμενος γὰρ
 Ὀνόμαστον τὸν ἐπὶ Θρακίης τεταγμένον, ἐκοινο-
 4 γήθη τούτῳ περὶ τῆς πράξεως. Ὁ δ' Ὀνόμαστος
 ἀναχωρήσας εἰσαπέστειλε Κάσανδρον εἰς Μαρώ-
 νειαν, συνήθη τοῖς πολλοῖς ὑπάρχοντα, διὰ τὸ ποιῆ-
 5 σθαι τὸν πλείονα χρόνον ἐκεῖ τὴν διατριβήν· ἄτε τοῦ
 Φιλίππου πάλαι τοὺς αὐλικοὺς ἐγκαθικέτος εἰς τὰς
 πόλεις ταύτας, καὶ συνήθεις πεποιηκότες τοὺς ἐγ-
 6 χωρίους ταῖς τούτων παρεπιδημίαις. Μετὰ δὲ τι-
 νας ἡμέρας, ἐτοιμαζόντων τῶν Θρακῶν, καὶ τούτων
 ἐπιτελόντων διὰ τοῦ Κασάνδρου νυκτὸς, ἐγένετο
 μεγάλη σφαγὴ, καὶ πολλοὶ τῶν Μαρωνιτῶν ἀπίθαι-
 7 νον. Κολασάμενος δὲ τῷ τοιούτῳ τρόπῳ τοὺς ἀν-
 τιπράττοντας ὁ Φίλιππος, καὶ πληρώσας τὸν ἴδιον
 θυμὸν, ἐκαρᾷόκει τὴν τῶν πρεσβευτῶν παρουσίαν,

πεπεσ-

rio cedendum civitatibus
 Thraciæ, ægre nuncium il-
 lum ferens, quod regni fines
 undiquaque imminui sibi
 cerneret, in miseros *Maro-
 nitas* iram effudit. *Onoma-
 sto* enim (is *Thraciæ* præ-
 sectus erat) ad se venire
 iussit, de suo incepto egit
 cum ipso. Qui ut in *Thra-
 ciam* rediit, *Casandrum* in
 urbem *Maroneam* misit, vul-
 go omnibus ibi notum ac
 familiarem, quod ut pluri-
 mum eo loci habitaret. Pri-

dem enim *Philippus* aulicos
 suos in illis urbibus locave-
 rat; effeceratque, ut con-
 suetus & familiaris esset in-
 digenis regionum ministro-
 rum ad se adventus. Post
 paucos vero dies, ubi parati
 erant *Thracæ*, iis per *Ca-
 sandrum* nocte intromissis,
 fit *cades ingens*, multique
Maronitarum percunt. *Phi-
 lippus*, hoc modo punitis,
 qui suæ parti adversabantur,
 exfatiata ira, legatorum ad-
 ventum expectabat, nihil

Polybii Histor. T. IV.

S

dubi-

Ol. 148 4. πεπεισμένους, μηδένα τολμήσεν κατηγορήσεν αὐτοῦ
 Maroni-
 statum
 cedens.
 διὰ τὸν φόβον. Μετὰ δὲ τινα χρόνον παραγενομέ-
 νων τῶν περὶ τὸν Ἀππίον, καὶ ταχέως πυθομένων
 τὰ γεγονότα κατὰ τὴν Μαρωσίαν, καὶ πικρῶς τῷ
 Φιλίππῳ μεμφιμοιρούντων ἐπὶ τούτοις, ἐβούλετο
 μὲν ἀπολογεῖσθαι· φάσκων, μὴ κεκοινωνηκείαι τῆς
 παρανομίας, ἀλλὰ τοὺς ἐν αὐτοῖς στασιάζοντας
 Μαρωνίτας, καὶ τοὺς μὲν ἀποκλίνοντας πρὸς Εὐμέ-
 νη κατὰ τὴν εὐνοίαν, τοὺς δὲ πρὸς ἑαυτὸν, εἰς ταύ-
 την ἐκπεπτωκείαι τὴν ἀτυχίαν. καλεῖν δ' ἐκέλευε
 κατὰ πρόσωπον, εἴ τις αὐτοῦ κατηγορεῖ. Τούτῳ δ' ἔ-
 ποίει, πεπεισμένους, μηδένα τολμήσεν διὰ τὸν φό-
 βον, τῷ δοκεῖν, τὴν μὲν ἐκ Φιλίππου τιμαρίαν ἐκ
 χειρὸς ἔσεσθαι τοῖς ἀντιπράξασι, τὴν δὲ Ῥωμαίων
 ἐπικουρίαν μακρὰν ἀφεστάναι. Τῶν δὲ περὶ τὸν
 Ἀππίον οὐ φασκόντων προσδεῖσθαι δικαιολογίας,
 σαφῶς γὰρ εἶδέναι τὰ γεγονότα καὶ τὸν αἴτιον
 τούτων· εἰς ἀπορίαν ἐνέπιπτεν ὁ Φίλιππος. Καί
 τὴν

dubitans, perculsis omnibus
 terrore, neminem hiscere
 adversus se ausurum. Non
 multo post veniunt Appius
 & ejusdem legationis focii.
 Qui, re statim cognita, cum
 graviter eo nomine cum
 Philippo expostularent; ille
 enimvero purgare se velle,
 & ad se haud pertinere tan-
 tum scelus contendere; ve-
 rum ad civis ipsos Maroni-
 tas, qui seditione inter se di-
 micassent: quorum alii quum
 ad Eumenem suis voluntati-
 bus inclinarent, alii ad se,

ex ea contentione in illam in-
 cidisse calamitatem. Deni-
 que si quis se accusare vel-
 let, eum jubebat vocari, ut
 coram id faceret. Hoc au-
 tem ille faciebat, persuasus,
 neminem prae metu prodire
 ausurum; propterea quod
 adversantibus paratum a Phi-
 lippo supplicium, praesidium
 vero a Romanis longe erat
 abfuturum. Negante Ap-
 pio, excusationem opus esse,
 scire enim se certo, quae falsa
 essent & quo auctore; cœ-
 pit Philippo aqua haerere.

Ac

τὴν μὲν πρώτην ἔντευξιν ἄχρι τούτου περιβάντες A.V. 170.
ἔλυσαν.

Κατὰ δὲ τὴν ἐπιῦσαν ἡμέραν οἱ περὶ τὸν Ἄπ- XIV.
πιον πέμπεν ἐπέταττον τῷ Φιλίππῳ τὸν Ὀνόμα- Maroni-
στον καὶ τὸν Κάσανδρον ἐξαυτῆς εἰς τὴν Ῥώμην, ^{tarum}
ἵνα πύθῃται ἡ σύγκλητος περὶ τῶν γεγονότων. ^{caedes.}
2 Ὁ δὲ βασιλεὺς, διατρεπείς ὡς ἐνὶ μάλιστα, καὶ
ἀπερήσας ἐπὶ πολὺν χρόνον, τὸν μὲν Κάσανδρον ἔφη
πέμψεν, τὸν αὐθέντην γεγονότα τῆς πράξεως, ὡς
ἐκεῖνοί φασιν, ἵνα πύθῃται περὶ τούτου τὰς ἀλη-
3 θείας ἢ σύγκλητος. τὸν δ' Ὀνόμαστον ἐξηρέτο, καὶ
παρ' αὐτὰ, καὶ μετὰ ταῦτα τοῖς πρεσβευταῖς ἐν-
τυγχάνων· ἀφορμῇ μὲν χρώμενος, τῷ μὴ εἶναι ἐν τῇ
Μαρωνείᾳ παραγεγενέσθαι τὸν Ὀνόμαστον κατὰ τὸν
τῆς σφαγῆς καιρὸν, ἀλλὰ μὴδ' ἐπὶ τῶν σίνεγλις τέ-
4 πων γεγονέναι· τῇ δὲ ἀληθείᾳ, δεδιώς, μὴ παραγε-
νηθεὶς εἰς τὴν Ῥώμην, καὶ πολλῶν ἔργων αὐτῷ κεκοι-
νωνηκῶς τοιούτων, οὐ μόνον τὰ κατὰ τοὺς Μαρωνί-
S 2 τας,

Ac primo quidem congressu
haecenus productum collo-
quium, deinde discessum est.

14. Sequentie die Appius
jubet Philippum, ut Onoma-
stum & Casandrum Romam
sine mora mitteret, de iis
quae acciderant a patribus
interrogandos. Ea voce Phi-
lippus perturbari quam vehe-
mentissime, ut per diu, quid
confilii caperet, animi du-
bium nesciret. Deinde, Ca-
sandrum quidem semissurum,
respondet, a quo scelus esset
patratum, ut quidem ipsi di-

cerent; quo possent Patres
rei veritatem ex eo cognosce-
re. At Onomastum & tum
statim, & quoties postea
cum legatis est locutus, sem-
per excepit; eo utens prae-
textu, quod caedis illius tem-
pore non modo Maronea ille,
sed ne in regione quidem pro-
pinqua fuisset: vera autem
caussa erat, quod metueret,
ne, si Romam Onomastus
veniret, quem multorum ta-
lium facinorum ministrum
& confcium habebat, is non
solum in Maronitas admillum
scelus,

Ol. 148. 4. *τας, ἀλλὰ καὶ τὰλλα πάντα διασαφήτη τοῖς Ῥω-
 Casan- μαίσις. Καὶ τέλος τὸν μὲν Ὀνόμαστον ἐξέλετο· τὸν
 drum ve- δὲ Κασάνδρην μετὰ τὸ τοὺς πρεσβευτὰς ἀπελθεῖν
 neno tol- ἀποστείλας, καὶ παραπέμψας ἕως Ἡπείρου, Φαρ-
 lit Phi- μάκῳ διέφθερεν. Οἱ δὲ περὶ τὸν Ἀππιον, κατεγνω-
 lippus. κότες τοῦ Φιλίππου καὶ περὶ τῆς εἰς τοὺς Μακεδονί-
 τας παρανομίας, καὶ περὶ τῆς πρὸς Ῥωμαίους ἀλλο-
 τριότητος, τοιαύτας ἔχοντες διαλήψεις ἐχωρίσθησαν.
 Ὁ δὲ βασιλεὺς γενόμενος καθ' ἑαυτὸν, καὶ συμμε-
 ταδοὺς τῶν φίλων Ἀπελλεῖ καὶ Φιλοκλεῖ περὶ τῶν
 ἐνεστώτων, ἔγνω σαφῶς ἐπὶ πολὺ πρεβεβηκυῖαν
 αὐτοῦ τὴν πρὸς Ῥωμαίους διαφορὰν, καὶ ταύτην
 οὐκ ἔτι λανθάνουσαν, ἀλλὰ καταφανῇ τοῖς πλεί-
 στοις οὖσαν. Καθόλου μὲν οὖν πρόθυμος ἦν εἰς τὸς
 κατὰ πάντα τρέπον ἀμύνασθαι καὶ μετελθεῖν αὐ-
 τοὺς· πρὸς ἕναι δὲ τῶν ἐπισουμένων ἀπόχερος ᾧν,
 ἐπιβάλετο, πῶς ἂν ἐπιγένοιτό τις αἰαστροφῆ, καὶ
 λάβοι*

Romanis
 infensus
 Philip-
 pus,

XIV. 4. διασαφής συνεξί. *Vulgo διασαφήσα.*

scelus, sed etiam alia omnia Romanis indicaret. Tandem, Onomasto quaestioni exemto, *Casandrum* cum legatis proficisci iussum, missis, qui Epirum usque eum profecerentur, veneno sustulit. Legati a Philippo ita sunt digressi, ut non dubitarent, quin & sceleris Maroneae admissi reus esset Philippus, & animum a Romanis alienatum haberet. *Philippus*, per se tum rem reputans, & habita cum amicis *Apelle*

& *Philocle* consultatione, factis intellexit, longe processisse suum cum Romanis diffidium, illudque non jam occultum esse, verum plerisque hominum innotuisse. Et omnino quidem ad ulciscendum se modis omnibus, & injurias suas persequendas, erat paratus. Sed quoniam ad nonnulla, quae cogitabat, imparatus adhuc erat; cogitare coepit, quam ratione moram aliquam interponere posset, & tem-
 pus

λάβοι χρόνον πρὸς τὰς εἰς τὸν πόλεμον παρα-^{Λ. V. 570.}
 9 σκευάς. Ἐδούξεν οὖν αὐτῶ τὸν νεώτατον υἱὸν Δημή-<sup>Demetri-
trium fil.
Romam
mittit.</sup>
 τριον πέμπειν εἰς τὴν Ῥώμην, τὰ μὲν ἀπολογησά-
 μενον ὑπὲρ τῶν ἐγκαλουμένων, τὰ δὲ καὶ παραιτη-
 σάμενον, εἰ καὶ τις ἄγνοια ἐγγένοιε περὶ αὐτόν.
 10 πάνυ γὰρ ἐπέπειστο, διὰ τούτου πᾶν τὸ πρετε-
 ρὸν ἀνύεσθαι παρὰ τῆς συγκλήτου, διὰ τὴν ὑπερο-
 χὴν τὴν γεγεννημένην τοῦ νεανίσκου κατὰ τὴν ὁμη-
 11 ρεΐαν. Ταῦτα δὲ διανοηθεὶς, ἅμα μὲν ἐγίγνετο
 περὶ τὴν ἐκπεμπὴν τούτου, καὶ τῶν ἅμα τούτῳ
 12 συνηξαποσταλησομένων φίλων· ἅμα δὲ τοῖς Βυζαν-
 τίοις ὑπέσχετο βοηθήσεν, οὐχ οὕτως ἐκείνων στο-
 χαζόμενος, ὥς ἐπὶ τῇ ἐκείνων προφάσει βουλόμενος
 καταπληξάσθαι τοὺς τῶν Θρακῶν δυνάστας, τῶν
 ὑπὸ τὴν Προποντίδα κατοικούντων, χάριν τῆς προ-
 κειμένης ἐπιβολῆς.

S 3

Κατὰ

9. περὶ αὐτόν ex conject. scripti. Vulgo περὶ αὐτῶν. 12. ὑπὸ
 τὴν Προπ. ὑπὲρ voluit Reisk.

pus ad bellum præparandum nancisceretur. Statuit igitur, *Demetrium* minorem filiam mittere Romam, simul ad purganda crimina, simul ad petendam veniam, si quid etiam esset a se peccatum. Prorsus namque persuasum habebat, per hunc quidvis a senatu obtineri posse, quoniam in singulari honore adolescens fuerat, cum obfes Romæ esset. Hæc animo versans, simul necessa-

ria parabat ad mittendum *Demetrium*, & amicos, quos in comitatum erat illi adiuncturus; simul *Byzantiis* promisit, opem se ipsis laturum; non tam, quod illis bene cuperet, quam ut, per speciem auxilii *Byzantiis* ferendi, regulis *Thracum*, qui ad *Propontidem* habitant, terrorem injiceret, ne ad ea, quæ moliebatur, sibi impedimento forent.

(Leg-

OL. 148.4.

XV.
Lites Gor-
tyniorum
cum
Gnoſſiis.

Κατὰ τὴν Κρήτην, κοσμοῦντος ἐν Γορτύνῃ Κύδα τοῦ Ἀντιτάλκου, κατὰ πάντα τρῶπον ἐλαττωμένοι νοὶ Γορτύνιοι τοὺς Κνωσσίους, ἀποτεμέμενοι τῆς χάρας αὐτῶν, τὸ μὲν καλούμενον Λυκάστιον προσέειμαν Ῥαυκίαις, τὸ δὲ Διατόνιον Λυκτίαις. Κατὰ δὲ τὸν καιρὸν τούτων, παραγενομένων τῶν πρεσβευτῶν ἐκ τῆς Ῥώμης εἰς τὴν Κρήτην τῶν περὶ τὸν Ἀππιον, χάριν τοῦ διαλύσαι τὰς ἐνεστῶσας αὐτοῖς πρὸς ἀλλήλους διαφοράς, καὶ ποιησαμένων λόγους ὑπὲρ τούτων τῇ Κνωσσίῳ καὶ Γορτυνίῳ πόλει· πεσθύντες οἱ Κρηταῖς ἐπέτρεψαν τὰ καὶ αὐτοὺς τῆς περὶ τὸν Ἀππιον. Οἱ δὲ, πεσθύντες, Κνωσσίους μὲν 3

ἀπο-

XV. 1. Γορτύνη ex cod. *Vrsini restitui*. Γορτύνη edidit *Vrs.* Operetbat saltim Γόρτυνη. In cod. *Bav.* desideratur tota hac Ecloga. Ibid. Κύδα τοῦ *scripsi* monente *Gren.* Vulgo Κυδάτου, quod ex Κυδωνιάτου corruptum suspicatus est *Vrsinus*. Ibid. ἐλαττωμένοι. ἐλαττωδύντες videtur cum *Reisk.* scribendum. 2. τῇ Κνωσσίῳ καὶ Γορτυνίῳ πόλει ex *conject.* *scripsi*. In cod. *Vrsini* erat τῇ Κνωσσίῳ καὶ Γορτύνῃ ὅ ἀναστ. vocab. πόλει. Hinc *Vrsinus* ex ingenio edidit τῶν Κνωσσίῳ καὶ Γορτυνίῳ, quod servans *Cesàus*, asteriscum posuit ante τῶν Κνωσσ. 3. οἱ δὲ πεισθύντες. *Mendā suspectum* verbum: ac intercidisse nonnulla videntur, ipsius fortasse *Compilatoris* vitio.

(Legatio XLV.)

15. In CRETA, quo tempore *Gortynæ Cosmus* (id nomen est magistratus apud Cretenses) *Cydas* erat, Antitalcis filius; *Gortynii* omnibus modis *Cnosiorum* vires adtenuare cupientes, parte agrorum illis ademta, *Lycastium*, quod vocant, *Rauciis* contribuerunt, *Diatonium Lyctius*. Ea vero tempesta-

te quum venisset in Cretam Romana legatio, cuius princeps erat *Appius*, ut exortas inter ipsos seditiones componeret; postquam de iis rebus apud *Cnosios* & *Gortynios* verba fecissent, persuaderi sibi passi sunt Cretenses, ut liberum de se *Appio* & ceteris legatis arbitrium permitterent. Hi, morem

ἀποκατέστησαν τὴν χάραν· Κυδωνιάταις δὲ προσέ-^{A.V. 570.}
ταξαν, τοὺς μὲν ὁμήρους ἀπολαβεῖν, εὖς ἐγκατέ-
λειπον, δόντες τοῖς περὶ Χασμίωνα πρέτερον, τὴν
δὲ Φαλάσαρναν ἀφῆναι, μηδὲν ἐξ αὐτῆς νοσφισα-
μένους. Περὶ δὲ τῶν κατὰ κοινοδικαίον συνεχώρησαν
αὐτοῖς, Βουλομένοις μὲν, αὐτοῖς ἐξῆναι μετέχειν·
σὴ μὴ Βουλομένοις δὲ, καὶ ταῦτ' ἐξῆναι, πάσης ἀπεχο-
μένοις τῆς ἄλλης Κρήτης· αὐτοῖς τε, καὶ τοῖς ἐκ
Φαλασάρενης Φυγᾶσιν, οἱ ἀπέκτειναν τοὺς περὶ Με-
νοίτιον, ἐπιφανεστάτους ὄντας τῶν πολιτῶν.

(VI.) *Res Aegypti.*

Πτολεμαῖος, ὁ βασιλεὺς Αἰγύπτου, ὅτε τὴν Λύ-^{XVI.}
κων πόλιν ἐπολιόρησε, καταπλαγέντες τὸ γεγονός ^{Ptole-}
οἱ δυνάσται τῶν Αἰγυπτίων, ἔδωκαν σφᾶς αὐτοὺς εἰς ^{Epiph.}
τὴν βασιλείῳ πίστιν. εἰς κακῶς ἐχρήσατο, καὶ εἰς ^{Lycopo-}
^{lin obli-}

S 4

κινδύ-

4. τῶν κατὰ κοινοδικαίον. *Mibi videtur etiam τῶν κατὰ κοινὸν
δικαίων scripsisse Polybium. Sed τῶν κατὰ τὸ κοινοδικαίον soluit
Spenh. Et vocabulum defendit ex maiore Osonitibi, in quo τὸ
κοινοδικαίον legitur.*

morem gerentes, *Cnosiiis*
ademptum agrum restitue-
runt; *Cydoniatisque* præce-
perunt, ut obsides suos re-
ciperent, quos *Chasmiوني*
prius datos postea deteli-
querant, tum ut *Phalasarna*
excederent, nihil ex ea au-
ferentes. Quod vero ad
communis gentis jura spe-

ctat, permiserunt eis, si vel-
lent, ea participare: si nol-
lent, id quoque ut liberum
eis esset, modo reliqua abs-
tinerent Creta. Neque id
his solum, sed & *Phalasar-*
nensibus exsulibus concesserunt, qui *Menacium*, cla-
rissimum suæ civitatis vi-
rum, occiderant.

(VI.) *Excerpta Valesiana.*

16. *Ptolemaeo*, Aegypti re-
ge, *Lycopolin* obsidente, Ae-
gyptiorum optimates, terro-

re perculsi, regis fidei sese
dederunt. Quos quidem
rex acerbè accepit, eoque in
multa

Ol. 148. 4. καθύνους πολλούς ἐνέπεσεν. Παραπλήσιον δέ τι συνέ-3
 Sævus in βη καὶ κατὰ τοὺς καιροὺς, ἡνίκα Πολυκράτης τοὺς
 suppli- ἀποστάτας ἐχειρώσατο. οἱ γὰρ περὶ τὸν Ἀθήνη4
 ces. καὶ Πausίαν καὶ Χέσουφον καὶ τὸν Ἰερίβαστον,
 οἵπερ ἦσαν ἔτι διασσωζόμενοι τῶν δυναστῶν, εἴξαν-
 τες τοῖς πράγμασι παρήσαν εἰς τὸν Σάιν, σφαῖς
 αὐτοὺς εἰς τὴν τοῦ βασιλείως ἐγχειρίζοντες πίστιν.
 ὁ δὲ Πτολεμαῖος ἀθετήσας τὰς πίστεις, καὶ δήσας
 τοὺς ἀνδρώπους γυμνοὺς ταῖς ἀμάξαις εἴλκε, καὶ
 μετὰ ταῦτα τιμωρησάμενος ἀπέκτενε. καὶ παρα-6
 γένεμος εἰς τὴν Ναύκρατιν μετὰ τῆς στρατιᾶς,
 καὶ παραστήσαντος αὐτῷ τοὺς ἐξενολογημένους ἄν-
 δρας ἐκ τῆς Ἑλλάδος Ἀριστονίκου, προσδεξάμενος
 Αριστονί- τούτους ἀπέπλευσεν εἰς τὴν Ἀλεξάνδρειαν, τῶν μὲν 7
 cus. τοῦ πολέμου πράξεων οὐδεμιᾶς κεκοινωνηκῶς διὰ τὴν
 Polycra- Πολυκράτους ἀδικοδοξίαν, καίπερ ἔχων ἔτη πέντε
 tes. καὶ εἰκόσιν.

Ἀρι-

XVI. 2. ἐνέπεσεν. ἐνέπεσαν aut ἐνέπεσον videtur scribendam, sunt delapsi. 5. δήσας. Forf. ἐνέσας. 7. Vocab. ἀδικοδοξίαν impre-
 bavit Reiskius.

multa discrimina est dela-
 psus. Idem fere etiam iis
 temporibus accidit, quibus
Polycrates defectores in po-
 testatem redegit. Athenis
 enim, & Pauliras, & Che-
 suphus, & Irobastus, qui ex
 optimatibus Aegyptiorum
 reliqui erant, temporum ne-
 cessitati cedentes, *Sain* ve-
 nerunt, seque regis fidei ul-
 tro commiserunt. At Pto-
 lemæus, sprete omni fide,
 comprehensos homines &

nudos ad currum revinctos
 traxit, ac paullo post neci
 dedit. Inde *Naucratis* pro-
 fectus cum exercitu, adsum-
 tis mercenariis militibus,
 quos ei ex Græcia *Aristoni-*
cus adduxerat, Alexandriam
 maritimo itinere est rever-
 sus, cum nullam omnino par-
 tem rei militaris attigisset,
 ex iniquo *Polycratis* confi-
 lio, tametsi annum ætatis
 agens quintum ac vicefi-
 mum.

17. Ari-

A.V. 570.

Ἀριστόνικος Πτολεμαίου τοῦ βασιλέως Αἰγύ- XVII.
πτου εὐνούχος μὲν ἦν, ἐκ παιδίου δ' ἐγεγόνει συν- ^{Arifloni-}
τρέφος τῷ βασιλεῖ. Τῆς δ' ἡλικίας πρεβαινούσης, ^{-cus, eu-}
ἀνδρωδεστέραν εἶχεν, ἢ κατ' εὐνούχον, τέλμαν καὶ ^{nuchus}
3 πρεαίρεσιν. καὶ γὰρ φύσει στρατιωτικὸς ἦν, καὶ ^{strenuus.}
4 πλείστην ἐποιεῖτο διατριβὴν ἐν τούτοις καὶ περὶ
ταῦτα. παρὰ πλεσίως δὲ καὶ κατὰ τὰς ἐντεύξεις
ικανὸς ὑπῆρχε, καὶ τὸν κοινὸν νοῦν εἶχεν, ὃ σπάνιον
ἵεστί· πρὸς δὲ τούτοις πρὸς εὐεργεσίαν ἀνδρώπων
ἐπεφύκει καλῶς.

(VII.) Res EUMENIS.

Ἀποθωνιάς, ἡ Ἀττιάλου τοῦ πατρὸς Εὐμένους XVIII.
τοῦ βασιλέως γαμετὴ, Κυζικηνὴ ἦν· γυνὴ δια- ^{Apollon-}
πλείους αἰτίας ἀξία μνήμης καὶ παρασημασίας. ^{ias,}
• Καὶ γὰρ ὅτι δημότις ὑπάρχουσα βασίλισσα ἐγεγά- ^{Eumenis}
S 5 νει, ^{mater.}

17. *Ariflonicus* Ptolemæi ingenio erat bellicosus, & regis Aegypti eunuchus qui- addidit in rebus bellicis sese dem erat; a puero vero una exercebat. Idem in con- cum rege in aula fuerat edu- gressibus pariter idonea ute- catus. Progressu vero æta- batur dexteritate, quodque tis fortior ac generosior eva- raro contingit, moderati ac civilis animi erat: præterea ad bene merendum de ho- minibus natura erat factus.

(VII.) Excerptum Valefianum.

18. *Apollonias*, regis *At-* *liar* plurimas ob causas *tali uxor*, *Eumenis mater*, *moria* & laude digna. Nam *Cyzico oriunda* erat; mu- & quod plebeja cum esset, *tamen*

OL. 143. 4. *ves*, καὶ ταύτην διεφύλαξε τὴν ὑπεροχὴν μέχρι τῆς
 τελευταίας, οὐχ ἑταιρικὴν προσφερομένη πιθανότη-
 τα, σωφρονικὴν δὲ καὶ πολιτικὴν σεμνότητα καὶ κα-
 λοκάγαθίαν, δικαίαν τυγχάνειν τῆς ἐπ' ἀγαθῷ μνή-
 μης ἐστίν· καὶ καθέλου, ὅτι τέτλαρας υἱοὺς γεννή-
 σασα, πρὸς πάντας τούτους ἀνυπερίβλητον διεφύ-
 λαξε τὴν εὐνοίαν καὶ φιλοστοργίαν μέχρι τῆς τοῦ
 βίου καταστροφῆς, καὶ τοι χρόνον οὐκ ὀλίγον ὑπερ-
 βιώσασα τὰνδρες. Πλὴν εἴ γε περὶ τὸν Ἀττάλωνα
 ἐν τῇ παρεπιδημίᾳ καλὴν περιεποιήσαντο φήμην,
 ἀποδιδόντες τῇ μητρὶ τὴν καθήκουσαν χάριτα καὶ
 τιμὴν. ἄγοντες γάρ ἐξ αἰμφοῦν τῶν χειρῶν μέσην
 αὐτῶν τὴν μητέρα, περιήσαν τὰ θ' ἱερὰ καὶ τὴν
 πόλιν μετὰ τῆς Θερραπείας. Ἐφ' αἷς οἱ θεώμενοι
 μεγάλως τοὺς νεανίσκους ἀπεδύχοντο καὶ κατηξίου-
 καὶ μνημονεύοντες τῶν περὶ τὸν Κλέοβιν καὶ Βίτω-
 7

In eam
 pictas
 Eumenis
 & Attali.

να

XVIII. 2. *τελευταίας*. Apud Suidam additur vocab. ἡμέρας. Ibid.
δικαία. Vnde καὶ δει. τυγχ. Dole: i conuentionem ex conu. 7.
περὶ τὸν Κλέοβιν. Articulus τὸν omisit Suidas: non male.

tamen regina adscita est, id-
 que fastigium usque ad exi-
 tum vitæ retinuit, non me-
 retriciis illecebris, sed mo-
 destia morumque gravitate
 quadam civili & probitate,
 eapropter virtutis suæ lau-
 dem meretur: & omnino,
 quod, cum quatuor filios
 peperisset, incredibilem in
 cunctis benevolentiam at-
 que amorem ad extremum
 usque spiritum conservavit,
 quamvis diuturno tempo-
 re marito superstes vixerit.

Ceterum *Attalus* cum fratre,
 in illo adventu in urbem Cy-
 zicum, obsequio atque ho-
 nore matri (ut par erat)
 præfrito, maximam laudem
 est adeptus. Matrem enim
 ambo mediam utraque manu
 deducentes, templa ac cete-
 ra urbis loca cum comitatu
 regio perlustrarunt. Proin-
 de omnes qui aderant, spe-
 ctaculo vehementer delecta-
 ti, adolescentes summo opere
 laudabant: & *Cleobidis ac*
Bitonis factum memoria re-
 peten-

να συνέκρινον τὰς αἰρέσεις αὐτῶν, καὶ τὸ τῆς προ-Α.Υ. 570.
 Συμίας τῆς ἐκείνων λαμπρὸν τῷ τῆς ὑπεροχῆς τῶν
 βασιλείων ἀξιώματι συναναπληροῦντες. Ταῦτα δ' ^{Pax Eu-}
 ἐτελέθη ἐν Κυζίκῳ μετὰ τὴν διάλυσιν τὴν πρὸς ^{menis}
 Προυσίαν τὴν βασιλείαν. ^{cum}
^{Prusia.}

petentes, studia utrorumque
 inter se conferebant, &, si
 quid hic deesse videretur ad
 eximiam illam rationem qua
 isti adfectum suum declara-

runt, id eminenti regum di-
 gnitate compensari dictita-
 bant. Hæc *Cyzici* gesta sunt
 post *pacem cum Prusia* rege
 factam.

ΤΗΣ ΕΙΚΟΣΤΗΣ ΤΕΤΑΡΤΗΣ
ΤΩΝ ΠΟΛΥΒΙΟΥ ΙΣΤΟΡΙΩΝ
ΤΑ ΣΩΖΟΜΕΝΑ.

I.

*Plurimae LEGATIONES, ex Graecia, Macedonia,
Asia, ROMAM missae.*

Ol. 149. 1.
A. V. 571.

I.
Quoniam
fuerint
variae le-
gationes.

Κατὰ τὴν θ' καὶ μ' Ὀλυμπιάδα πρὸς ταῖς ε',
εἰς τὴν Ῥώμην ἡθροίσθησαν πρεσβεῶν πλη-
θος ἀπὸ τῆς Ἑλλάδος, ὅσον ἐν ταχέως πρέτερον.

Τοῦ γὰρ Φιλίππου συγκλειθέντος εἰς τὴν κατὰ τὰ
σύμβολον δικαιοδοσίαν πρὸς τοὺς ἀστυγέτας, καὶ
τῶν Ῥωμαίων γνωθέντων, ὅτι προσδέχονται ταῖς
κατὰ Φιλίππου κατηγορίαις, καὶ πρόνοιαν ποιοῦν-
ται

LIBRI VICESIMI QVARTI
HISTORIARVM POLYBII
RELIQUIAE.

I.

Legatio XLVI.

1. Olympiade centesima
quadragesima nona
Romam convenerunt legati
ex Graecia, tanto numero,
quantus vix umquam ante
fuerat conspectus. Postea
enim quam eo redactus est
Philippus, ut disceptare ex
pacto convento cogeretur
cum finitimis, compertum-
que est, Romanos crimina
querimoniasque de Philippo
non aspernari, atque adeo
curae illis esse salutem eo-
rum,

τῶν τῆς ἀσφαλείας τῶν πρὸς αὐτὸν ἀμφισβητούντων· ἅπαντες οἱ παρακείμενοι τῇ Μακεδονίᾳ παρήσαν, οἱ μὲν κατ' ἰδίαν, οἱ δὲ κατὰ πόλιν, οἱ δὲ κατὰ τὰς ἔθνικὰς συστάσεις, ἐγκαλοῦντες τῷ Φιλίππῳ. Σὺν δὲ τούτοις οἱ παρ' Εὐμένους ἦκαν ἅμ' Ἀθηναίῳ τῷ τοῦ βασιλέως ἀδελφῷ, κατηγορήσαντες αὐτοῦ περὶ τε τῶν ἐπὶ Θράκης πέλεων, καὶ περὶ τῆς ἀποσταλέσης Πρυσίας βοηθείας. Ἦκε δὲ καὶ Δημήτριος ὁ τοῦ Φιλίππου, πρὸς πάντας τούτους ἀπολογητέος, ἔχων Ἀπελλῆ καὶ Φιλοκλῆ μεθ' ἑαυτοῦ, τοὺς τότε δοκοῦντας εἶναι πρώτους φίλους τοῦ βασιλέως. Παρήσαν δὲ καὶ παρὰ Λακεδαιμονίων πρέσβεις, ἀφ' ἑκάστου γένους τῶν ἐν τῇ πέλει. Πρῶτον μὲν οὖν ἡ σύγκλητος εἰσεκάλεσατο τὸν Ἀθηναῖον, καὶ δεξαμένη τὸν στέφανον, ὃν ἐκόμιζεν ἀπὸ μυρίαν καὶ πεντακισχιλίαν χρυσῶν, ἐπήνεσέ τε μεγαλομερῶς τὸν Εὐμένη καὶ τοὺς ἀδελφούς διὰ τῆς ἀποκρίσεως, καὶ παρεκάλεσε μένειν ἐπὶ τῆς αὐτῆς αἰρέ-

A.V. 571.
 Varie le-
 gationes.

Athe-
 nus, fra-
 ter Eu-
 menis.

rum, qui controversias cum rege habent; omnes Macedoniæ adcolæ, alii privatim, alii civitatum, alii gentium nomine, Romam ad accusandum Philippum venerunt. Sed & Eumenis legatio una adfuit, cum fratre ejus Athenæo, ad querendum de eodem, simul quod non deducerentur ex Thraciæ urbibus præsidia, simul quod in Bithyniam Prusiæ auxilia missa forent. Venit autem & Demetrius, Philippi filius, ad omnes horum crimina-

tiones responsurus, habens in comitatu suo Appellem & Philoclem, qui ea tempestate principem locum in amicitia Philippi obtinebant. Aderant vero etiam Lacedæmoniorum legationes diversæ, a singulis factionibus civitatis separatim missæ. Ante omnes alios senatus vocavit Athenæum, & accepta corona, quam adtulerat, aureorum quindecies mille, ita respondit, ut verbis magnificis Eumenem & ejus fratres laudaret: rogavitque, hunc

Ol. 149.1. αἰρέσεως. Ἐπὶ δὲ τούτῳ τὸν Δημήτριον εἰσαγαγόν-
 Deme-
 trius, &
 accusato-
 res Phil-
 lippi. 3
 τες αἱ στρατηγοὶ, παρεκάλεσαντο τοὺς κατηγοροῦν-
 τας τοῦ Φιλίππου πάντας, καὶ παρήγεν κατὰ μίαν
 πρεσβείαν. Οὐσῶν δὲ τῶν πρεσβεῶν πολλῶν, καὶ
 τῆς εἰσόδου τούτων γενομένης ἐπὶ τρεῖς ἡμέρας, εἰς
 ἀπορίαν ἐνέπιπτεν ἡ σύγκλητος, περὶ τοῦ πῶς δεῖ
 χειριθῆναι τὰ κατὰ μέρος. Παρά τε γὰρ Θεττα-
 λῶν καὶ κατὰ κοινὸν ἦκον καὶ κατ' ἰδίαν ἀφ' ἑκά-
 στης πέλειως πρεσβευταί, παρά τε Πεζραιβῶν,
 ἑμοῖως δὲ καὶ παρ' Ἀθαμάνων, καὶ παρ' Ἡπειρω-
 τῶν, καὶ παρ' Ἰλλυριῶν· οἱ μὲν περὶ χώρας, οἱ δὲ 10
 περὶ σωμάτων, οἱ δὲ περὶ θρεμμάτων ἦκον ἀμφι-
 βητούντες, εἰσι δὲ περὶ συμβολαίων καὶ τῶν εἰς αὐ-
 τοὺς ἀδικημάτων· τινὲς μὲν οὐ φάσκοντες δύνασθαι 11
 τυχεῖν τοῦ δικαίου κατὰ τὸ σύμβολον, διὰ τὸ τὸν
 Φίλιππον ἐγκόπτειν τῇ δικαιοδοσίᾳ· τινὲς δ' ἐγκα-
 λῶντες 12

Cap. I. 8. παρεκάλεσαντο. παρεπισσευκάλεσαντο malim. cum
 Græc. 12. οὐ φάσκοντες δύνασθαι ex coniect. scripsi. Multi habent
 οὐν φάσκ. δύν. Hinc Vossius ex ing. edidit οὐν φάσκ. μή δύν.

hunc animum ut in poste-
 rum fervarent. Deinde *De-*
metrium introduxerunt præ-
 tores, pariterque introvo-
 caverunt omnes, qui *Philippi*
accusandi gratia venerant;
 easque legationes separatim
 singulas produxerunt. Quum
 autem plurimæ essent lega-
 tiones illæ, eæque per tri-
 dum jam auditæ fuissent;
 dubitatio incescit patres, quo-
 nam modo in hoc negotio se
 gererent. Nam e *Theffalia*

legati venerant, alii commu-
 ni totius gentis nomine, alii
 missu urbium singularum;
 pariterque e *Perrhabia*, *A-*
thamania, *Epiro*, *Illyrico*;
 quorum alii agro multatos se
 querebantur, alii *mancipia*
adempta, aut *pecus abactum*,
 alii *in causis pecuniariis in-*
juriam sibi factam. Non-
 nulli dicere, *jus æquum ex*
pactō convento obtineri a *Phi-*
lippo non posse; quia rex,
 quominus *jus redderetur*, im-
 pedi-

λοῦντες τοῖς κρίμασιν, ὡς παραβεβραβευμένοις, A.V. 571.

13 διαφθείραντες τοῦ Φιλίππου τοὺς δικαστάς. Καθόλου δὲ ποικίλη τις ἦν ἀκρίσια καὶ δυσχώρητος ἐκ τῶν κατηγορουμένων.

Ὅθεν ἡ σύγκλητος, αὐτ' αὐτῇ διαμμένη διεκρινεῖν, οὔτε τὸν Δημήτριον κρίνουσα δὲν ἐφ' ἐκάστοις αὐτῶν λόγων ὑπέχεν· ἅτε καὶ φιλανδρώπως πρὸς αὐτὸν διακειμένη, καὶ θεωρεῦσα νέον ὄντα κομιδῇ, καὶ πολὺ τῆς τριαυτῆς συστροφίας καὶ ποικιλίας 3 ἀπολειπόμενον· μάλιστα δὲ βουλευμένη, μὴ τῶν Δημητρίου λόγων ἀκούειν, ἀλλὰ τῆς Φιλίππου γνώμης 4 ἀληθινὴν λαβεῖν πείρα· αὐτὸν μὲν Δημήτριον παρέλυσεν τῆς δικαιολογίας, ἤρετο δὲ τὸν νεανίσκον καὶ τοὺς σὺν αὐτῷ φίλους, εἴ τινα περὶ τούτων ὑπομνηματισμὸν

13. παραβεβραβευμένοις adficii ex Bau. Vulgo in usu videtur παραβεβραβευμένοι. 13. ἀκρίσια dicitur Cusanus. ἀκρίσια Vof ἀκρίσια Bau. Ibid. δυσχώρητος. δυσχώρητος suspicatus est Reisk.

II. 1. διεκρινεῖν διεκρινεῖν Bau. 2. συστροφίας. εὐστροφίας supr. Reisk. quod expressit Cusanus. imparem vasis versutisque accusatorum ingenio. 4. αὐτὸν μὲν Δημήτρε. Conjunct. μὲν ex conjecit. inserti cum Reisk. Ibid. ἤρετο correcti. Mendose vulgo εἶρετο.

pediret: alii, de judiciis quaeriti, quæ pessime exercerentur, iudicibus a Philippo corruptis. Atque omnino, ex objectis criminibus varia quædam & haud facile extricabilis confusio in audientium animis existeret.

2. Senatus igitur, qui nec satis cognoscere ipse omnia poterat, & æquum non censebat, ut *Demetrius* horum omnium sigillatim rationem redderet: (erat enim senatus propenso in *Demetrium*

animo, & juvenem admodum eum esse videbat, longe imparem conjuncto tali multorum tamque multiplici impetui; quum præsertim patribus esset propositum, non *Demetrium* orantem audire, sed *Philippi* mentem certo documento cognoscere:) *Demetrio* necessitatem respondendi per se ipsum ad singula remisit, quæsitivam a juvene ejusque comitibus, *equem de his rebus commentarium a rege conscriptum*

Ol. 149. 1.
Demetrius
causam
patris
agit.

ματισμὸν ἔχουσι παρὰ τοῦ βασιλέως; Τοῦ δὲ Δη-
μητρίου φήσαντος ἔχεν, καὶ προτείναντός τι βιβλί-
διον οὐ μέγα· λέγειν αὐτὸν ἐκέλευσεν, ἥνπερ τὰ
ὑπομνήματα περιεῖχε πρὸς ἕκαστον τῶν κατηγορου-
μένων ἀπόφασιν κεφαλαϊώδη. Ὁ δὲ, τὸ μὲν πε-
ποιηκέναι τὸ προσταχθὲν ὑπὸ Ῥωμαίων, ἔφασκε,
ἢ τὴν αἰτίαν τοῦ μὴ πεπεσῆσθαι τοῖς ἐγκαλοῦσιν
ἀντιτίθει. προσέκετο δὲ πρὸς ταῖς πλείσταis ἀπο-
φάσεσιν· καὶ τοι οὐκ ἴσως χρησαμένων ἡμῖν
τῶν πρεσβευτῶν τῶν περὶ Καικίλιον ἐν
τούτοις· καὶ πάλιν, καίτοιγε οὐ δικαίως
ἡμῶν ταῦτα πασχόντων. Τσιαύτης δ' εὐσης
τῆς Φιλίππου γνώμης ἐν πάσαις ταῖς ἀποφάσεσι,
διακούσασα τῶν παραγεγονότων ἢ σύγκλητος, μίαν
ἐποιήσατο περὶ πάντων διάληψιν. Ἀποδεξαμένη
γάρ τὸν Δημήτριον μεγαλομερῶς καὶ Φιλανθρώπως
διὰ τοῦ στρατηγοῦ, πολλοὺς καὶ παρακλητικούς
πρὸς αὐτὸν διαθεμένη λόγους, ἀπέκρινεν ἔδωκε, διότι
περὶ

Respon-
sum se-
natūs.

6. ἀντιπρὸς. ἀντιπρὸς Βαυ.

*scriptum haberent? Quum
respondisset Demetrius, ha-
bere sese, & libellum quem-
dam non magnum manu
porrecta ostendisset; sena-
tus iussit eum, ad singulas
criminationes summam ea
dicere, quæ commentario
continerentur. In eo libro
rex, de aliis, fecisse se, aje-
bat, quod decreto Romano-
rum iussus fuisset: de aliis,
quominus decreto obtempera-
retur, per eos fletisse, qui
accusarent. Ad pleraque au-
tem capita erant hæc verba*

*adjecta: Licet a quo ju-
re nobiscum in hac re
Cæcilius ceterique le-
gati non egerint: aut
rursus, etsi inique hæc
adversus nos sunt de-
creta. Quum in singulis
causis hic animus Philippi
se ostenderet; senatus, au-
ditis legationibus omnibus,
unica sententia omnia est
complexus. Demetrio nam-
que, magnifice & perhumani-
ter per prætorem excepto,
& multis verbis blande ad-
monito, ita respondit: de
omnibus,*

περὶ πάντων, καὶ τῶν εἰρημένων ὑπ' αὐτοῦ, καὶ τῶν ^{A.V. 571}
 ἀνεγνωσμένων, Δημητρίῳ πιστεύει, διότι τὰ μὲν γέ- ^{Respon-}
 γονε, τὰ δὲ ἔσται, καθάπερ δίκαιόν ἐστι γίνεσθαι. ^{sam se-}
^{natus.}

10 Ἰνα δὲ καὶ Φίλιππος εἰδῷ, διότι τὴν χάριν ταύτην
 ἢ σύγκλητος Δημητρίῳ δίδωσιν, ἐξαποστελεῖν ἔφη
 πρεσβευτὰς ἐπαψυμένους, εἰ γίνεται πάντα κατὰ
 τὴν τῆς συγκλήτου βούλησιν, ἅμα δὲ διασαφίσον-
 τας τῷ βασιλεῖ, διότι τῆς συμπεριφορᾶς τυγχάνει
 11 ταύτης διὰ Δημήτριον. Καὶ ταῦτα μὲν τοιαύτης
 ἔτυχε διεξαγωγῆς.

Μετὰ δὲ τούτους εἰσῆλθον οἱ παρ' Εὐμένους ^{III.}
 πρέσβεις, περὶ τε τῆς βοηθείας, τῆς ἀποσταλεί- ^{Eumenis}
 σης ὑπὸ τοῦ Φιλίππου τῷ Περυσίᾳ, κατηγορήσας, ^{legati.}
 καὶ περὶ τῶν ἐπὶ Θρακίης τόπων· Φάσκοντες, εὐδ'
 ἔτι καὶ νῦν αὐτὸν ἐξαγχοχίναι τὰς Φρουρὰς ἐκ τῶν
 2 πόλεων. Τοῦ δὲ Φιλοκλέους ὑπὲρ τούτων βουλή-
 θέντος ἀπολογεῖσθαι, διὰ τὸ καὶ πρὸς τὸν Περυσίαν
 πεπρεσβευμέναι, καὶ τότε περὶ τούτων ἐξαπεστάλ-
 θαι

*omnibus, quæ vel dixisset vel
 legisset Demetrius, senatum
 ipsi credere, & confidere,
 partim facta esse, partim fa-
 ctum iri omnia, uti æquum
 justumque est. Atque, ut
 sciret Philippus, Demetrio
 beneficium hoc tribui a sena-
 tu, missuros esse patres le-
 gatos, qui viderent, an ex
 voluntate senatus cuncta ad-
 ministrantur; simulque regi
 significarent, propter Deme-
 trium hanc ipsi veniam esse*

*indultam. Hunc exitum ha-
 buit id negotium.*

3. Post hos ingressi sunt
 EUMENIS oratores, ad
 querendum de missis auxiliis
 Prusæ a Philippo, & de ur-
 bibus Thraciæ, quod dice-
 rent, ne nunc quidem præsi-
 dia ab rege inde esse deduc-
 ta. Quum vellet Philocles dice-
 re aliquid ad excusandum
 regem, quod & ad Prusiam
 legationem obierat, & de
 iisdem rebus eo tempore
 missus

Polybii Histor. T. IV.

T

missus

τὸ τε καὶ τις ἐγκαλεσάμενος τὸ μερᾶκιον, καὶ προ-Δ.Ν.571.
βιβάσας εἰς λόγους ἀπερρήτους, οὐκ ὀλίγα συνε-
βέβηκετο πρὸς τὴν αὐτὴν ὑπέδραση. τὸν τε γὰρ νεα-
νίσκον ἐψυχάρωγῃσεν, ὥς αὐτίκα μάλα συγκατα-
σκευασόντων αὐτῷ Ῥωμαίων τὴν βασιλείαν· τοὺς τε
περὶ τὸν Φίλιππον κρείδισε, γραΐφας, ἐξ αὐτῆς τὸν
Δημήτριον ἀποστέλλειν πάλιν εἰς τὴν Ῥώμην μετὰ
9 τῶν Φίλων, ὡς πλείστων καὶ χρησιμωτάτων. Ταύ-
ταις γὰρ ταῖς ἀφορμαῖς χρησάμενος ὁ Περσεύς,
μετ' ὀλίγον ἔπεισε τὸν πατέρα συγκαταθῆναι τῷ
10 Δημητρίῳ θανάτῳ. Περὶ μὲν οὖν τούτων ὡς ἔχει-
ρίσθη τὰ κατὰ μέρος, ἐν τοῖς ἐξῆς δηλώσομεν.

Ἐπὶ δὲ τούτοις εἰσεκλήθησαν οἱ παρὰ τῶν Λα-
κεδαιμονίων πρέσβεις. Τούτων δ' ἦσαν διαφοραὶ δ' IV.
Lacedæ-
monior.
legati.
οἱ μὲν γὰρ περὶ Λύσιν ἤκοντες * τῶν ἀρχαίων Φυ-

T 2

γαδῶν

III. 7. ὁ τε καὶ τις. *Forſan ὁ τε καὶ Τίτος.* Ibid. συνεβέβηκετο.
συνεβέβηκετο Bau. 8. πλείστων καὶ χρησιμωτάτων *scripsi ex Gron.*
8. *Reiskii emendatione.* πλείστων καὶ χρησιμωτάτων *dabant mistis*
quæ teneat Vissius, post πλείστων ex ing. inseruit vocab. ὡς ἔλεγον.

IV. 2. περὶ Λύσιν *ἐννοεῖται ex mistis.* περὶ Λύσειας *ex ingenio Vissi-*
ni erat editum. Ibid. *Post ἤκοντες asteriscum posui. Aut supplē*
ὑπὲρ, aut lege ὄντες τῶν ἀρχ. Φυγ.

experiri. Et simul nonne-
mo, [T. Quintilius,] seducto
adolescēte, & arcano cum
ipso habito colloquio, ad
eamdem calamitatem haud
parum contulit. Nam &
juvenem blanda spe demul-
sit, quasi essent Romani non
multo post regem eum con-
stituturi; & Philippum quo-
que non mediocriter irrita-
vit, hortatus illum per lite-
ras, ut protinus iterum Ro-
mam Demetrium cum amicis
mitteret, usque quam pluri-

mis maximeque idoneis. His
siquidem occasionibus im-
pulsus Perseus, mox patri
persuasit, ut in Demetrii
mortem consentiret. Quæ
omnia quomodo acciderint,
sigillatim in sequentibus de-
clarabimus.

4. Post istos vocati sunt
Lacedæmoniorum legati. Ho-
rum erant factiones quatuor.
Alii enim, quorum princeps
erat Lysis, nomine veterum
exsulum venerant; postulantes,

Ol. 149. 1. γαῖδων ἐπρέσβευον, φάσκοντες, δεῖν ἔχεν αὐτοὺς πᾶσας τὰς κτήσεις, ἀφ' ὧν ἐξ ἀρχῆς ἔφυγον· εἰ δὲ περὶ τὸν Ἄρεα καὶ τὸν Ἀλκιβιάδην, ἐφ' ᾧ ταλαντιαίαν λαβόντες κτήσιν ἐκ τῶν ἰδίων, τὰ λοιπὰ διαδούναι τοῖς ἀξίοις τῆς πελιτείας. Σήριππος δὲ ἐπρέσβευε περὶ τοῦ μένειν τὴν ὑποκειμένην κατάστασιν, ἣν ἔχοντές ποτε συνεπολιτεύοντο μετὰ τῶν Ἀχαιῶν. Ἀπὸ δὲ τῶν τεθαναταμένων καὶ τῶν ἐκς πεπτωκέτων κατὰ τὰ τῶν Ἀχαιῶν δόγματα παρήσαν οἱ περὶ Χαίρωνα, καθόδον αὐτοῖς ἀξιοῦντες συγχωρηθῆναι, καὶ τὴν πελιτείαν ἀποκατασταθῆναι τοιαύτην, * * . Ἐποιούντο δὲ πρὸς τοὺς Ἀχαιοὺς 6

Tres vi- οἰκείους ταῖς ἰδίαις ὑποθέσεσι λόγους. Οὐ δυναμένη
ros eligit
senatus. δὲ διευκρινεῖν ἢ σύγκλητος τὰς κατὰ μέρες διαφο-
ρας, προσχειρίσατο τρεῖς ἄνδρας, τοὺς καὶ πρότε-
ρον ἤδη πεπρεσβευκέτας περὶ τούτων εἰς τὴν Πελο-
πόννησον·

2. ἀφ' ὧν ἐξ. ἰφ' ὧν *Cofinb.* ὅ *segg.* *in illis mistis.* 4. Σήριππος. *Ἡριππος*, *Herippus*, *suspiciatur est Reich.* 5. Χαίρωνας. *Sic Bat.* *Χαίρωνας* *Vrf.* *Ibid.* τοιαύτην. *Si vera est haec scriptura, atque verba nonnulla h. l. intercederant: quare aliteris adponere cōsum est.* 6. Ante οἰκείους videtur intercedisse vocab. ἱκαστοι.

tes, ut omnes possessiones, quas irrogati sibi exilii tempore habuissent, ipsis restituerentur. Contra *Areus* & *Alcibiades* petebant, ut exsulibus de suis bonis ad unius talenti estimationem redderetur, cetera bene meritis civibus dividerentur. Legatio *Serippi* eo spectabat, ut in eum statum restitueretur *republica*, qui tum fuit, cum *Achaeorum* concilii erant. *Caullam* eorum, qui *mortis*

damnati ab *Achaïs* aut in exsilium pulsi fuerant, *Chæron* agebat, postulans, ut *reditus* in patriam iis concederetur, & ut *republica* in eum statum restitueretur *. Omnes hi cum *Achæis* sic agebant, uti postulabat *causa*, quam defensum venerant. *Senatus*, cum tot haece controversias non satis caperet, tres viros delegit, qui jam ante de iis rebus legati in *Peloponnesum* missi fuerant: hi

- 8 πάντησιν· οὗτοι δ' ἦσαν Τίτος, Καικίλιος, * . ἐφ' Α. V. 571.
 εἰς γενομένων λόγων πλειόνων, ὑπὲρ μὲν τοῦ κατα-
 πορεύεσθαι τοὺς καταπεφευγότας καὶ τεθανατω-
 μένους, καὶ περὶ τοῦ μένειν τὴν πόλιν μετὰ τῶν
 9 Ἀχαιῶν, ἐγένετο πᾶσι σύμφωνον· περὶ δὲ τῶν κτή-
 σεων, πότερον δὲ τὸ τάλαντον εἰς ἐκάστους φυγά-
 δας ἐκ τῶν ἰδίων ἐκλέξασθαι, περὶ τούτων διημφισ-
 10 βήτουσαν πρὸς ἀλλήλους. ἵνα δὲ μὴ πάλιν ἐξ ἀκε-
 ραίου περὶ πάντων ἀντιλέγοιεν, ἐγγραπτον ὑπὲρ τῶν
 ἐμολογουμένων γίνεσθαι ἐκέλευεν, ἐφ' ᾧ πάντες ἐπε-
 11 βάλλοντο τὰς ἰδίας σφραγίδας. Οἱ δὲ περὶ τὸν Τι- Xenar-
 τον βουλόμενοι καὶ τοὺς Ἀχαιοὺς εἰς τὴν ἐμολογίαν Achæo-
 ἐκπλήξαι, προσεκαλίσσαντο τοὺς περὶ Ξέναρχου. gatus.
 12 οὗτοι γὰρ ἐπρέσβευεν τότε παρὰ τῶν Ἀχαιῶν,
 ἅμα μὲν ἀγανατεύοντες τὴν συμμαχίαν, ἅμα δὲ τῇ

T 3

τῶν

7. Titos &c. Vulge cum Vrsino edebatur Titos, Κοῖντος, Καϊ-
 λιος. In notis autem Vrsini locus sic citatur Titos Κοῖντος Κα-
 κίλιος. Medius nomen non habet Bau. Hinc post Καικίλιος lacu-
 nam notavi. Supplendum autem nomen Ἀππίος. 9. εἰς ἐκά-
 στους φυγάδας ex conject. scripsi. ὥς τε γὰρ τοὺς φυγάδας
 dant scripti libri, Editi εἰς * τε γὰρ φυγάδας. Sed Vrsinus suspi-
 catus erat eis τοὺς φυγάδας.

hi autem erant Titus, Cai-
 lius, [Appius Claudius.]
 Apud quos postquam esset
 hæc controversia diu mul-
 tumque agitata; de reditu
 quidem in patriam exsulum
 & capitis damnatorum, item
 de eo, ut in concilio Achæo-
 rum civitas maneret, inter
 omnes convenit: de posses-
 sionibus vero, & an æquum
 esset, ut exules e bonis suis
 ad talenti unius æstimatio-
 nem optarent, hæc erant,
 de quibus inter ipsos non

conveniebat. Porro ne su-
 per omnibus iterum de in-
 tegro altercarentur, refer-
 ri in scripta, quæ partium
 consensu essent probata, &
 omnium signa pactis scriptis
 imprimi, iusserunt. Cupiens
 vero Titus cum collegis
 Achæos pariter, injecto ter-
 rore, ad consentiendum im-
 pellere, Xenarchum ad se vo-
 cavit; qui partim de reno-
 vanda societate legatus Ro-
 mam venerat, partim ut ad
 controversiam, quæ Achæis
 erat

OL. 149. I. τῶν Λακεδαιμονίων διαφορᾷ προσεδρεύοντες. καὶ¹³
 παρὰ τὴν πρεσβειάν ἐρωτᾶμενοι περὶ τῶν γραφε-
 μένων, εἰ συνευδοκῶσιν, οὐκ οἶδ' ἔπως εἰς ἀσπίαν
 ἐνέπεσον. δυσηρεστοῦντο μὲν γὰρ τῇ καθόδῳ τῶν¹⁴
 Φυγᾶδων καὶ τῶν τεθαιαταμένων, διὰ τὸ γίνεσθαι
 παρὰ τὰ τῶν Ἀχαιῶν δόγματα, καὶ παρὰ τὴν
 στήλην· εὐδοκῶντο δὲ τοῖς ὅλοις, τῷ γραφείῳ,
 δίστι δὲ τὴν πόλιν τῶν Λακεδαιμονίων πολιτεύειν
 μετὰ τῶν Ἀχαιῶν. καὶ πέρους, τὰ μὲν ἀπορούμενοι,¹⁵
 τὰ δὲ καταπλητίζοντες τοὺς ἀνδρας, ἐπεβάλλοντο τῇ

Q. Mar-
 cius le-
 gatus in
 Maced. &
 Pelopon-
 nesum.
 σφραγίδι. Ἡ δὲ σύγκλητος, προχειρίζομένη Κόιν-¹⁶
 τὴν Μάρκιον πρεσβευτὴν, ἐξαπέστειλεν ἐπὶ τε τὰ
 κατὰ Μακεδονίαν καὶ τὰ κατὰ Πελοπόννησον.

II.

RES MESSENIORVM.

V.
 Dinocra-
 tes, Mes-
 senius,
 Romam
 legatus.

Δεινοκράτης ὁ Μεσσήνιος, παραγενόμενος εἰς τὴν
 Ῥώμην πρεσβευτὴς, καὶ καταλαβὼν τὸν Τίτον πρεσ-
 βευτὴν

erat cum Lacedæmoniis, ad-
 tenderet. Hic ex inopinato
 interrogatus de scriptis con-
 ditionibus, ecquid illis con-
 sentiret, nescio quomodo in-
 certus quid responderet hæ-
 sit. Erat enim hoc ei mo-
 lestum, quod exsulibus &
 mortis damnatis in patriam
 reditus concedebatur, quum
 Achæorum decreto id re-
 pugnaret & inscriptioni co-

lumnæ: rem tamen in uni-
 versum probabat, quia scri-
 ptum erat, ut concilii A-
 chæorum civitas Lacedæ-
 moniorum esset. Tandem,
 partim ex consilii inopia,
 partim quia triumviros ve-
 rebatur, signum suum impr-
 mit. Senatus Q. Marcium
 decrevit legatum, & tum in
 Macedoniam, tum in Pelo-
 ponnesum proficisci iussit.

II.

Legatio XLVII. & Excerpt. Valerian.

5. Dinocrates, Messenius,

Romam legatus venit. Vbi
 quum offendisset Titum, le-
 gatio-

βευτὴν καθεστάνεον ὑπὸ τῆς συγκλήτου πρὸς τε A.V. 571.
 Προυσίαν καὶ τὸν Σέλευκον, περιχαρὲς ἐγενήθη·
 ἀνομίζαν, τὸν Τίτον διὰ τε τὴν πρὸς αὐτὸν Φιλίαν, Amicus
 (ἐγγεγόνει γὰρ αὐτῷ συνήθης κατὰ τὸν Λακωνικὸν T. Quin-
dii.
 πόλεμον·) καὶ διὰ τὴν πρὸς τὸν Φιλοποίμενα δια-
 φοράν, παραγενόμενον εἰς τὴν Ἑλλάδα, χειρῶν τὰ
 κατὰ τὴν Μεσσηνίην πάντα κατὰ τὴν αὐτοῦ προαί-
 ρεσιν. Διὸ καὶ παρὲς τὰλλα, προσκαρτέρει τῷ
 Τίτῳ, καὶ πάσας εἰς τοῦτον ἀπηρέσαστο τὰς ἐλ-
 4πίδας. Καὶ ἦν μὲν ὁ Δεινοκράτης οὐ μόνον κατὰ Dinocrata-
tis inge-
nium.
 τὴν τριβὴν, ἀλλὰ καὶ κατὰ τὴν φύσιν αὐλικὸς καὶ
 στρατιωτικὸς ἄνθρωπος. τὸν δὲ πραγματικὸν τρέ-
 πον ὑπέφαινε μὲν τέλειον, ἦν δὲ ψευδεπίγραφος καὶ
 ἐρωπικός. Ἐν τε γὰρ τοῖς πολεμικοῖς κατὰ μὲν τὴν
 εὐχέρειαν καὶ τὴν τέλμαν πολὺ διέφερε τῶν ἄλλων,
 T 4 καί.

V. I. καθεστάνεον. καθεστάνεον (anteposuit) meriti, quod ex
 καθεστάνεον potuit omitti. 4. Καὶ ἦν μὲν ὁ Δεινοκράτης. Infinitivus
 h. I. & his verbis cum praecedentibus copulatus Excerptum Valestia-
 num, quod usque ad finem vers. 13. excussit, & vulgo ab his verbis
 incipit: "Ὅτι Δεινοκράτης ὁ Μεσσηνίος ἦν οὐ μόνον. 5. ὑπέ-
 φαινε ex Suida accipit Vales. ἐπέφαινε cod. Peirese. quod teneri
 potuerat.

gationem obire iussum ad
 Prusiam & Seleucum, supra
 modum letatus eo est: exi-
 stimabat enim, Titum, qui
 sibi amicus esset, (nam bel-
 lo Laconico familiariter cum
 illo vixerat) *Philopœmenis*
 autem inimicus, ubi in Græ-
 ciam venisset, res Messenio-
 rum omnes ex sua volunta-
 te administraturum. Itaque
 omni cura alia omissa, Ti-
 tum unum assidue colere,

in hoc spes suas universas
 reponere. Et erat quidem
Dinocrates non usu solum,
 sed natura etiam aulicus ac
 militaris; prudentiam vero
 in rebus gerendis specie qui-
 dem omnibus numeris abso-
 lutam præferebat, re ipsa
 autem adumbrata quædam
 & fucata civilis prudentiæ
 imago in ipso inerat. Nam-
 que in bellicis rebus alacri-
 tate atque audacia cunctos
 ante-

ΟΙ. 149 1. καὶ λαμπρὸς ἦν ἐν τοῖς κατ' ἰδίαν κινδύνοις. ἐμοίως
 Dinocra-
 tis inge-
 nium.
 δὲ καὶ κατὰ τὴν αἰλὴν διάθεσιν, ἐν μὲν ταῖς ἐμι-
 λίας εὐχάρις καὶ πρόχειρος ἦν, παρὰ τε τὰς σι-
 ουσίας εὐτράπελος καὶ πολιτικός, ἅμα δὲ τούτοις
 φιλέραστος. περὶ δὲ κοινῶν ἢ πολιτικῶν πραγμάτων
 ἀτενίσαι καὶ προϊδέσθαι τὸ μέλλον ἀσφαλῶς, ἔτι δὲ
 παρασκευάσασθαι καὶ διαλεχθῆναι πρὸς πλῆθος,
 εἰς τέλος ἀδύνατος. Καί ποτε κεκνηκὼς ἀρχὴν με-
 γάλων κακῶν τῇ πατρίδι, τελείως οὐδὲν ᾔετο ποιεῖν,
 ἀλλὰ τὴν αὐτὴν ἀγωγὴν ἤγε τοῦ βίου, προσορώμενος
 οὐδὲν τῶν μελλόντων, ἐρῶν δὲ καὶ κωιδωνιζόμενος ἀφ'
 ἡμέρας, καὶ τοῖς ἀκρεάμασι τὰς αἰκὰς ἀνατεθε-
 κώς. Βραχέειαν δὲ τινα τῆς περιστάσεως ἔμφασιν 10
 ὁ Τίτος αὐτὸν ἠνάγκασε λαβεῖν. Ἰδὼν γάρ αὐτὸν 11
 παρὰ πέτον ἐν μακρῇς ἱματίοις ὀρχούμενον, παρ'
 αὐτὰ μὲν ἐσιόπησε· τῇ δ' αὖριον ἐντυγχάνοντας
 αὐτοῦ, καὶ τι περὶ πατρίδος ἀξιοῦντος· Ἐγὼ μὲν, 12
 ὦ Δε-

anteibat, & in ipso pugnae
 discrimine erat conspicuus.
 Similiter in reliqua vitae ra-
 tione, in sermonibus qui-
 dem venustus promptusque,
 in consuetudine autem ac
 convictu urbanus atque ci-
 vilis, neque ab amore alie-
 nus. In rebus autem publi-
 cis ac civilibus animum in-
 tendere, & futura prudenter
 praevidere, seque adeo prae-
 munire, & ad populum ver-
 ba facere, prorsus non pote-
 rat. Qui cum maximorum
 causarum malorum in patria
 excitavisset, nullius demum

momenti esse arbitrabatur,
 quae ageret. Sed idem vi-
 tae institutum tenebat, nihil
 in futurum prospiciens, sed
 amoribus ac poculis de die
 indulgens, ac symphoniacor-
 um cantibus aures commo-
 dans. Tandem vero Titus
 ad statum, in quo res essent,
 nonnihil adtendere eum coe-
 git. Conspicatus enim ho-
 minem longa & ad talos de-
 missa veste in convivio sal-
 tantem, tacuit tum quidem;
 postridie vero cum adiisset
 cum Dinocrates, & nescio
 quid suae patriae impetrare
 vellet:

ὁ Δεονεκράτης, πᾶν, ἔφη, ποιήσω τὸ δυνατόν· ἐπὶ Α. V. 571.
 δὲ σοῦ θαυμάζω, πῶς δύνη παρὰ πότον ἐρχεῖσθαι,
 τηλικούτων πραγμάτων ἀρχὴν κεκνηκώς ἐν τοῖς
 13 Ἑλλήσι. Δοκεῖ δὲ τότε βραχύ τι συσταλῆναι, καὶ
 μαθεῖν, ὡς ἀνείκειν ὑπόθεσιν τῆς ἰδίας αἰρέσεως
 14 καὶ φύσεως ἀποδίδωκε. Πλὴν τότε παρῆν εἰς τὴν
 Ἑλλάδα μετὰ τοῦ Τίτου, πεπεισμένος, ἐξ ἐφόδου
 τὰ κατὰ τὴν Μεσσηνίην ἐγχειριδῆσθαι κατὰ τὴν
 15 αὐτοῦ βούλησιν. Οἱ δὲ περὶ τὴν Φιλοποίμενα, σα-Philopae-
 φως ἐπεγνωκότες, ὅτι περὶ τῶν Ἑλληνικῶν ὁ Τίτος <sup>men irri-
tum red-
dit T.
Qui-
& Dino-
cratis
confi-
lium.</sup>
 οὐδεμίαν ἐντολὴν ἔχει παρὰ τῆς συγκλήτου, τὴν
 ἡσυχίαν ἔχον, καραδοκῶντες αὐτοῦ τὴν παρουσίαν.
 16 Ἐπεὶ δὲ καταπλεύσας εἰς Ναύπακτον ἔγραψε τῷ
 στρατηγῷ καὶ τοῖς δημοιευγαῖς τῶν Ἀχαιῶν, κελεύων
 17 ἰσυνάγειν τοὺς Ἀχαιοὺς εἰς ἐκκλησίαν· ἀντέγραψαν
 αὐτῷ, διότι ποιήσουσιν, ἃν γράψῃ, περὶ τίνων βού-
 λεται διαλεχθῆναι τοῖς Ἀχαιοῖς· τοὺς γὰρ νόμους
 T 5 ταῦτα

vellet: *Equidem*, inquit Ti-
 tus, *quod in me erit præsta-*
bo; ceterum te miror, Dino-
crates, quo pacto in convivio
faltare tibi lubeat, cum tan-
tos motus in Græcia excita-
veris. Ac tum quidem pau-
 lisper ad se rediisse visus est,
 atque agnosce tandem, ar-
 gumentum longe ab institu-
 to ingenioque suo abhorrens
 a se in medium esse prola-
 tum. Ceterum tunc tem-
 poris inter Titi comites in
 Græciam venit; persuasus,
 extemplo res *Messeniorum*

ex sua voluntate ordinatum
 iri. At *Philopæmen*, cui
 certo constabat, Titum de
 rebus Græciæ nullum a se-
 natu mandatum accepisse,
 nihil movere, sed adventum
 ejus expectare. Qui Nau-
 pactum ut adpulit, literas
 ad prætorem & magistratus
 gentis Achæorum, (*demiur-*
gos vocant) dedit, jubens
 ad concilium cogi multitu-
 dinem. Rescriptum est, *fa-*
ctum iri, uti juberet; si per
litteras significasset, qua de re
cum populo vellet agere: ita
enim

Ol. 149. 1. ταῦτα τοῖς ἄρχουσιν ἐπιτάττειν. Τοῦ δὲ μὴ τελ-
 18
 μῶντος γράφειν, αἱ μὲν τοῦ Δεινοκράτους ἐλπίδες,
 καὶ τῶν ἀρχαίων λεγομένων Φυγάδων, τότε δὲ πρὸς-
 φάτως ἐκ τῆς Λακεδαιμόνος ἐκπεπτωκότων, καὶ
 συληθῆσθαι ἢ τοῦ Τίτου παρυσία καὶ προσδοκία τοῦ-
 ταν τὸν τρόπον διέπρεπεν.

III.

RES PHILIPPI.

VI. Τῶν περὶ τὸν Κόιντον τὸν Μάρκιον πρεσβευσάντων
 Q. Mar- εἰς Μακεδονίαν, ἀπέβη μὲν ἀπὸ τῶν ἐπὶ Θρακίης
 cius leg. in Macedon. Ἑλληνίδων πόλεων ἐλσυχερῶς ὁ Φίλιππος, καὶ τὰς
 Romanis Φρουραῖς ἐξήγαγεν· ἀπέβη δὲ βαρυνόμενος καὶ στί-
 invitus νων. διωρθώσατο δὲ καὶ τὰλλα πάντα, περὶ ὧν οἱ
 paretPhi- Ῥωμαῖοι ἐπιτάττειν, βουλόμενος ἐκείνοις μὲν μηδε-
 lippus. μίαν ἔμφασιν ποιῆν ἀλλοτριότητος, λαμβάνειν δὲ
 ἀναστρεφὴν πρὸς τὰς εἰς τὸν πόλεμον παρασκευάς.
 Τηρῶν

*enim leges imperare magi-
 stratibus.* Tito non auden-
 te scribere quid vellet, spes
 Dinocratis & eorum exsu-
 lum, quos veteres vocant,

qui tunc recens e Lacedæ-
 mone fuerant ejeti, atque
 omnino *Titi* adventus & ex-
 spectatio ad irritum isto pa-
 cto cecidit.

III.

Legatio XLVIII.

6. Postquam *Q. Marcius* in
 Macedoniam legatus venit;
 excessit quidem penitus ex
 urbibus Thraciæ, quas Græ-
 ci habitabant, *Philippus*, &
 præsidia ex iis deduxit; sed

excessit invitus ac gemens.
 Omnia item alia Romano-
 rum imperata fecit; quod
 cuperet nullum alienati ani-
 mi indicium ipsis dare, sed
 moram temporis nancisci ad
 bellum

- 3 Τηρῶν δὲ τὴν περκεμένην ὑπέθεσιν, ἐξῆγε στρατιὰν A.V. 571.
 4 ἐπὶ τοὺς βαρβαροὺς. Διελθὼν δὲ διὰ μέσης τῆς Expeditionis
 Θράκης, ἐνίβαλεν εἰς Ὀδρυσᾶς, Βέσσους, καὶ Δεν- in Thra-
 5 θηλίτους. Παραγενόμενος δὲ ἐπὶ τὴν προσαγορευο- ciam.
 μένην Φιλίππου πόλιν, Φυγόντων τῶν ἐνοικούντων
 εἰς τὰς ἀκρωρείας, ἐξ ἐφόδου κατέσχε τὴν πόλιν.
 6 Μετὰ δὲ ταῦτα πᾶν τὸ πεδῖον ἐπιδραμών, καὶ τοὺς
 μὲν ἐκπορθίσας, παρ' ὧν δὲ πίστει λαβὼν, ἐπαν-
 ῆλθε, Φρουρὰν καταλιπὼν ἐν τῇ Φιλίππου πόλει.
 7 ταύτην δὲ συνίβη μετὰ τινα χρόνον ἐκπεσεῖν ὑπὸ
 τῶν Ὀδρυσῶν, ἀθετησάντων τὰς πρὸς τὴν βασιλείαν
 πίστει.

Τοῦ Δημητρίου παραγεννηθέντος ἐκ τῆς Ῥώμης VII.
 εἰς τὴν Μακεδονίαν, καὶ κομίζοντος τὰς ἀποκρίσεις, Macedo-
 ἐν αἷς οἱ Ῥωμαῖοι πᾶσαν τὴν ἐξ αὐτῶν χάριν καὶ vent De-
 πίστιν εἰς τὸν Δημήτριον ἀπηρείδοντο, καὶ διὰ τοῦ- metrio.

ΤΟΥ

VII. 1. Τοῦ Δημητρίου. *Qua antequam ante hanc Eclogam inserta legi-*
tur Legatio XLIX, cum infra (post Leg. LI.) Cap. 11. exhi-
bitur.

bellum præparandum. Quo
 etiam consilio expeditionem
 adversus barbaros suscepit:
 & per mediam *Thraciam* in
 fines *Odryfarum, Bessorum,*
Dentheletarum incursionem
 fecit. Ad urbem *Philippo-*
polim, quam vocant, ut ve-
 nit; primo impetu illam oc-
 cupat, fuga oppidanorum de-
 fertam, qui in montes con-
 fugerant. Deinde per cam-
 pos, quam late patent, va-
 gatus, aliis vi domitis, aliis
 in fidem acceptis, præsidio
 Philippopolis impoſito, in re-

gnum suum est reversus. Id
 vero præsidium non multo
 post ab *Odrysis*, fidem regi
 non servantibus, est expul-
 sum.

✱ ✱ ✱
 (Legatio L.)

7. Postea quam *Deme-*
trius ab Roma in Macedo-
 niam est reversus, *Senatus*
responsum adferens, quo ſi-
 gnificabant Romani, uni *De-*
metrio ferri acceptum debe-
re, quod veniam Philippo de-
disſent, eique credidiſſent,
omniague

Ol. 149. i. τον ἔφασαν πάντα πεποιθέναι καὶ ποιήσεν· οἱ μὲν²
 Μακεδόνες ἀπεδέχοντο τὸν Δημήτριον, μεγάλων
 ὑπολαμβάνοντες ἀπολυθῆναι φόβων καὶ κινδύνων.
 προσεδόκων γὰρ ὅταν εὖπω τὸν ἀπὸ Ῥωμαίων πέλε-
 3 μον ἐπ' αὐτοὺς ἦξεν, διὰ τὰς τοῦ Φιλίππου παρα-
 τριβάς. Ὁ δὲ Φίλιππος καὶ Περσεὺς εὐχ' ἠδέως⁴
 εἶδων τὸ γινόμενον, εὐδ' ἤρπεν αὐτοῖς, τῷ δοκῶν
 5 τοὺς Ῥωμαίους αὐτῶν μὲν μηδὲνα λόγον ποιῆσθαι,
 τῷ δὲ Δημητρίῳ πᾶσαν ἀντιθίειν τὴν ἐξ αὐτῶν
 χάριν. Οὐ μὲν, ἀλλ' ὁ μὲν Φίλιππος ἐπεκρύπτειτο⁵
 τὴν ἐπὶ τούτοις δυσαρίστησιν· ὁ δὲ Περσεὺς, εὐ μόνον
 ἐν τῇ πρὸς Ῥωμαίους εὐνείᾳ παρὰ πολὺ ταδελ-
 6 φῶν λειπόμενος, αἰδᾷ καὶ περὶ τᾶλλα πάντα καθυ-
 στερῶν καὶ τῇ φύσει καὶ τῇ κατασκευῇ, δυσχερῶς
 ἔφερε· τὸ δὲ συνέχον, ἐδεδίει περὶ τῆς ἀρχῆς, μὴ,
 7 πρεσβύτερος ὢν, ἐξωθῇ διὰ τὰς προσηρημένας αἰτίας.
 Διὸ τούτῳ τε φίλους ἔφθειρε τοὺς τοῦ Δημητρίου * * 7

Τῷ

5. ἀλλ' ὁ μὲν Φίλ. Particula ἀλλ' ex conjec. adject. Ibid. ἐπι-
 κρύπτετο. ἀπεκρύπτετο Bsu.

*omniaque fecisse Et porro fa-
 cturos in Demetrii gratiam:*
 Macedones Demetrium cum
 favore conspiciabant, magno
 metu magnisque periculis
 per eum liberatos se exi-
 stimantes. Expectaverant
 enim, Romanos, propter
 Philippi offensiones non mul-
 to post cum infesto exercitu
 adfuturos. At *Philippus &
 Perseus* iniquo animo hoc fe-
 rebant, neque placebat ipsis,
 quod Romani, nulla ipso-
 rum ratione habita, *Demetrio* im-
 putari vellent omnia sua be-

neficia. Sed Philippus qui-
 dem displicere haec sibi dissi-
 mulat; Perseus vero, qui
 non solum benevolentia po-
 puli Romani a fratre longe
 vincebatur, sed & aliis omni-
 bus rebus, cum ingenio tum
 disciplina & usu, erat illi in-
 ferior, dolorem suum prode-
 bat. Cujus quidem praeci-
 pua causa erat, quod me-
 tuebat, ne, qui aetate major
 esset, regno tamen propter
 dictas causas extruderetur:
 idcirco & amicos Demetrii
 corrumpbat, & * * *

(Ex-

A.V. 571.

VIII.

Exitiofa
confilia
capitPhi-
lippius.

Τῷ βασιλεῖ Φιλίππῳ καὶ τῇ συμπάσῃ Μακε-
δονίᾳ κατὰ τοῦτον τὸν καιρὸν δεινὴ τις ἀρχὴ κακῶν
ἐνέπεσε, καὶ πολλῆς ἐπιστάσεως καὶ μνήμης αἰξία.
2 Καθάρπερ γὰρ ἂν εἰ δίκην ἢ τύχῃ βουλευμένη λαβεῖν
ἐν καιρῷ παρ' αὐτοῦ πάντων τῶν ἀσεβημάτων καὶ
παρανομημάτων, ὧν ἐργάσατο κατὰ τὸν βίον, τέ-
τε παρῆσθησεν αὐτῷ τινες ἑρηνῦς καὶ πεπαιῶ καὶ
3 πρεστροπαίευσ τῶν δὲ ἐκείνων ἡτυχηκότων· οἱ συνόν-
τες αὐτῷ καὶ νύκτωρ καὶ μεθ' ἡμέραν, τοιαύτας
ἔλαβον παρ' αὐτοῦ τιμωρίας, ἕως εὖ τὸ ζῆν ἐξίλι-
πεν, ὡς καὶ πάντας ἀνθρώπους ἐμολεγχῆσαι, διότι
κατὰ τὴν παρειμίαν ἔστι τις Δίκης ὀφθαλμοῖς, ἥς
μηδέποτε δὲ καταφρονεῖν ἀνθρώπους ὑπάρχοντας.
4 Πρῶτον μὲν γὰρ αὐτῷ ταύτην παρῆστήσαντο τὴν Cives
ἔνοιαν, ὅτι δειτ, μέλλοντα πολεμεῖν πρὸς Ῥωμαίους, urbium
ἐκ τῶν ἐπιφανεστάτων καὶ παραθαλαττίων πόλεων, mariti-
marum
traducit
in Ema-
thiam.

VIII. 2. παρῆσθησιν αὐτῷ. Pronomen adjecti ex Suida. 3. ἔστι
τις. Pronomen, quod vulgo abest, pariter dedit Suidas.

(Excerptum Valefianum.)

8. Iisdem temporibus gra-
vium malorum initium regi
Philippo totique Macedoniæ
accidit; quæ res notatu ac
commemoratione in primis
digna est. Prorsus enim ac
si fortuna omnium scele-
rum, quæ tota antea vita
commiserat, poenas oppor-
tune expetere ab eo vellet,
quasdam furias & ultrices
omnium, quos nefarie vio-
laverat, diras tunc ei admo-
vit: quæ quidem noctu at-
que interdum ipsi imminen-
tes, ejusmodi poenas ab eo
exegerunt, donec ultimum
spiritum vitæ sudit, ut con-
fessi sint omnes mortales,
Esse quemdam, ut in prover-
bio dicitur, Iustitia oculum,
quem quidem ab hominibus
sperni haudquaquam fas sit.
Nam primum hujusmodi con-
filium in animum ejus inje-
cerunt, debere eum, quan-
doquidem bellum ei geren-
dum sit cum Romanis, uni-
versam

ΟΙ. 149. 1. τοὺς μὲν πολιτικούς ἀνδρας μετὰ τέκνων καὶ γυναι-
κῶν, ἀναστάτους ποιήσαντα, μεταγαγόν μὲν εἰς
τὴν νῦν μὲν Ἡμαθίαν, τὸ δὲ παλαιὴν Παιονίαν περ-
σσογενεμένην, πληρῶσαι δὲ καὶ Θρακῶν καὶ βαρβαρί-
ων τὰς πόλεις, ὡς βεβαιοτέρως αὐτῷ τῆς ἐκ τού-
των πίστεως ὑπαρξούσης κατὰ τὰς περιστάσεις.
Οὗ συντελουμένου, καὶ τῶν ἀνθρώπων ἀνασπάστων
γυγνομένων, τηλικαῦτο συνέβη γενέσθαι πένθος καὶ
τηλικαῦτον θέρυβον, ὥστε δοριάλωτον δοκεῖν ἅπα-
σαν γίγνεσθαι. Ἐξ ὧν κατάραι καὶ θεοκλυτίσεις
ἐγίνοντο κατὰ τοῦ βασιλείως, οὐκέτι λάθρα μόνον,
ἀλλὰ καὶ φανερῶς. Μετὰ δὲ ταῦτα βουλευθεῖς
μηδὲν αἰσώτεριον ὑποκαθίσθαι, μηδὲ δυσμενὲς μηδὲν
ἀπολιπεῖν τῇ βασιλείᾳ, ἔγραψε τοῖς ἐπὶ τῶν πό-
λεων διατεταγμένοις, ἀναζητῆσαι τοὺς υἱοὺς καὶ τὰς
θυγατέρας τῶν ὑπ' αὐτοῦ Μακεδόνων ἀντρημένων,
εἰς φυλακὴν ἀπεθίσθαι· μάλιστα μὲν φέρον ἐπὶ
τοὺς

Aliud fe-
vum con-
filium.

7. ἐγίνοντο. ἐγίνοντο Snidaj. 8. βασιλεὺς tenuit Volf. βασι-
λέως erat in cod. Ibid. ἀναζητῆσαι. Commodius fuerit ἀναζη-
τήσαντας, nisi deinde velis καὶ εἰς φυλακὴν.

versam civium multitudinem
cum uxoribus ac liberis ex
celeberrimis urbibus oræ ma-
ritimæ in *Emathiam*, quæ
nunc vocatur, quæ olim
Paonia dicta est, traducere,
Thracibusque & aliis barba-
ris habitandas tradere urbes;
quippe majori erga ipsum
fide hæc genera hominum
in omni fortuna fore. Quæ
cum effectui mandarentur,
civesque a penatibus abstra-
herentur; tantus luctus tan-
tusque fremitus est exortus,

ut hostili expugnationi ac di-
reptioni simillima res vide-
retur. Proinde vota atque
exsecrationes in caput *Phi-
lippi* non clam modo, sed &
palam concipiebantur. Po-
stremo, cum nihil insensum
suspectumque domui regiæ
in medio relinquere ita-
tuisset, præfectis singularum
urbium mandavit, ut liberos
utriusque sexus eorum Ma-
cedonum, quos ipse inter-
fecisset, comprehensos cu-
stodiæ traderent: præcipue
quidem

τοὺς περὶ Ἀδμήτην, καὶ Πύρρον, καὶ Σάμην, καὶ Ἀ. V. 571.
 10 τοὺς μετὰ τούτων ἀπολομένους· ἅμα δὲ τούτοις
 συμπεριέλαβε καὶ τοὺς ἄλλους ἅπαντας, ὅσοι κατὰ
 βασιλικὴν πρόσταγμα τοῦ ζῆν ἐστερήθησαν, ἐπι-
 φθεγζόμενος, ὥς φασι, τὸν στίχον τούτον·

Νήπιος, ὃς πατέρα κτείνας υἱὸς καταλείπει.

11 Ὅντων δὲ τῶν πλείστων ἐπιφανῶν διὰ τὰς τῶν πα-
 τέρων προαγωγὰς, ἐπιφανῆ καὶ τὴν τούτων ἀτυ-
 χίαν συνίβαινε γίνεσθαι καὶ παρὰ πᾶσιν ἐλεεινήν.

12 Τρίτον δ' ἡ τύχη δράμα κατὰ τὸν αὐτὸν καιρὸν Matum

13 ἐπεισήγαγε, τὸ κατὰ τοὺς υἱούς. Ἐν ᾧ τῶν μὲν infidie
filiorum
Philippi.

ντανίσκων ἀλλήλοις ἐπιβουλευόντων, τῆς δ' ἀναφο-
 ρᾶς περὶ τούτων ἐπ' αὐτὸν γιγνομένης, καὶ δέον δια-
 λαμβάνειν, ποτέρου δὲ γίνεσθαι τῶν υἱῶν φονία,
 καὶ πότερον αὐτῶν δεδιέναι μᾶλλον κατὰ τὸν ἐξῆς
 βίον, μὴ γηράσκων αὐτοὺς πάθῃ τὸ παραπλήσιον,
 ἐστρεβεῖτο νύκτωρ καὶ μεθ' ἡμέραν περὶ τούτων δια-
 νοούμενος.

II. προαγωγὰς cum Reiskio scripti, pro vulgato παραγωγὰς.

13. ποτέρου δὲ. Et hanc emendationem occupaverat Reisk. Vul-
 go πότερον δὲ.

quidem *Admetum* ac *Pyr-
 richum Samumque*, & reli-
 quos, qui una interierant,
 significans; comprehendens
 tamen simul alios omnes,
 quotquot regis præcepto
 trucidati erant, recitansque
 etiam, ut ajunt, versum il-
 lum:

*Stultus, mollato sobolem qui patre
 relinquit.*

Cum vero plerique horum
 ob parentum dignitatem ce-
 lebres essent, celebris quo-
 que eorum calamitas existi-

tit & miseratione omnium
 excepta. Tertiam fabulam
 eodem tempore fortuna in-
 duxit, *simultatem inter regis
 filios*. In qua cum alter al-
 terius vitæ infidiaretur, at-
 que de ea re iudicium patri
 esset delatum, ut disczeptan-
 dum ei esset, utrum filiorum
 morte deberet adficere, &
 ab utro per reliquam deinde
 vitam sibi magis foret timen-
 dum, ne senex ab eo idem
 pateretur; his curis dies no-
 ctesque cruciabatur. Qui-
 bus

Ol. 149. 1. νοούμενος. Ἐν τοιαύταις δ' εὐσευς αὐτοχρίαις καὶ τα-
ραχαῖς τῆς αὐτοῦ ψυχῆς, τίς οὐκ ἂν εἰκότως ὑπο-
λάβοι, θεῶν τιναν αὐτῷ μῆνιν εἰς τὸ γῆρας κατα-
σκῆψαι διὰ τὰς ἐν τῷ προγεγονότι βίῳ παρενομίας.
Ταῦτο δ' ἐτι μᾶλλον ἔσται δῆλον ἐκ τῶν ἐξῆς ἐρηθ-
ισμένων.

IV.

PHILOPOEMEN, HANNIBAL, SCIPIO,

eodem anno vita sunti.

IX.
Philopæ-
men.

Φιλοποίμην, ὁ τῶν Ἀχαιῶν στρατηγός, ἀνὴρ ἦν
τῶν κατ' ἀρετὴν πρὸ τοῦ εὐδενὸς δεύτερος, τῆς τύ-
χης μέντοι γ' ἥττων. Μετὰ δὲ ταῦτον Λυκόρτας,
ὅς ἦν εὐδὲν ἥττων τούτου.

Φιλοποίμην, τετραεράκοντα ἔτη συνεχῶς Φιλοδ-
ξήσας ἐν δημοκρατικῷ καὶ πολυειδῆ πολιτεύματι,
πάντη

14. προγεγονότι. Mirandose vulgo παραγεγονότι. 15. Post φιλ-
σομίνων hæc verba adjecit Compiler: Ζήτας ἐν τῷ περὶ Ἰλα-
ραδόξων, id est, Vide Excerpta de MIRANDIS CASI-
BUS.

bus malis ac perturbationi- incubuisse, ob flagitia ante-
bus mens illius distenta cum actæ vitæ? Id vero ex iis,
esset; quis non fateatur, dei quæ deinceps referam, cla-
alicujus iram in ejus senium rius etiam elucebit.

IV.

(Excerpt. Valesian.)

9. *Philopæmen*, prætor A-
chæorum, virtute quidem
nemini ex superiori memo-
ria concedebat, sed fortuna
sequiore usus est. Proximus

ab eo erat *Lycortas*, nulla
re ei inferior.

Philopæmen, per quadra-
ginta continuos annos in
populari ac vario reipublicæ
statu

πάντη πάντως διέφυγε τὸν τῶν πολλῶν φόβον· A.V. 571.
 4 τὸ πλεῖον εὐ πρὸς χάριν, ἀλλὰ μετὰ παρρησίας
 πελιτευόμενος· ὃ σπανίως ἂν εὔροι τις ἂν γεγονός.

5 Ἀντίβας, ἑπτακαίδεκα ἔτη μένας ἐν τοῖς ὑπαί- Hanni-
 θροῖς, καὶ πλείστοις ἄλλοφύλοις καὶ ἑτερογλώττις bal.
 ἀνδράσι χρητάμενος πρὸς ἀπηλπισμένας καὶ παρα-
 δέξους ἐλπίδας, ὑπ' αὐθένος αὐτ' ἐπεβουλευθῆ τὸ
 παράπαν, αὐτ' ἐγκατελείφθη ὑπὸ τῶν συστρατευο-
 μένων.

6 Πόπλιος, Φιλοδοξήσας ἐν ἀριστοκρατικῷ πολί- P. Scipio.
 τεύματι, τηλικαύτην περιποιήσατο παρὰ μὲν τοῖς
 ὅχλοις εὖνοϊαν, παρὰ δὲ τῷ συνεδρίῳ πίστιν, ὥστ'
 ἐν μὲν τῷ δήμῳ κρῖνεν τινὸς ἐπιβαλλομένου κατὰ
 τὰ Ῥωμαίων ἔθνη, καὶ πολλὰ κατηγορήσαντος καὶ
 7 πικρῶς, ἄλλο μὲν αὐδὲν εἶπε πρὸς τῶν, οὐκ ἔφη δὲ
 πρὶν

IX. 6. πολλὰ κατηγορεῖ. Vulgo πολλὰ μὲν κατηγορ. Delevi con-
 junct. ex conjec.

statu cum gloria versatus, invidiam tamen civium effu-
 git; tametsi non tam ad gra-
 tiam, quam cum constantia ac
 libertate potissimum res ad-
 ministraret: quod raro cui-
 quam contigisse reperias.

Hannibal, cum septemde-
 cim annos sub dio sit versa-
 tus, & plurimorum barbaro-
 rum lingua ac moribus di-
 versorum auxiliis usus fuerit
 ad res arduas ac prope de-
 speratas; tamen a nemine

ex commilitonibus insidiās
 passus, a nemine umquam
 proditus fuit.

P. Scipio cum optimatum
 partes in republica esset am-
 plexus, tantam apud popu-
 lum benevolentiam, tantam
 in senatu auctoritatem sibi
 comparavit, ut apud popu-
 lum quidem cum ei nonne-
 mo diem dixisset, ut Roma-
 nis moris est, multaue acer-
 be ei objecisset, ipse in me-
 dium progressus, aliud nihil

Polybii Histor. T. IV.

U

respon-

δί᾽ οὗτοί τε πρέσβευταις, τοὺς ἐπισκεψομένους πε-
 ρὶ τε Συναπείων, καὶ περὶ τῶν τοῖς βασιλεῦσιν ἀμ-
 φισβητομένων. Τοῦ δὲ Κείνου Μαρκίου προσφά-
 τως ἐκ τῆς Ἑλλάδος παραγεγονότος, καὶ περὶ τε
 τῶν ἐν Μακεδονίᾳ, καὶ περὶ τῶν ἐν Πελοποννήσῳ
 διαστραφεγμένων, εὐὐ ἐτι πολλῶν προσεδείξθαι λόγων
 ἢ σύγκλητος· ἀλλ' εἰσκαλεσαμένη καὶ τοὺς ἀπὸ Πε-
 λοποννήσου καὶ Μακεδονίας πρεσβεύοντας, δῆκουσε
 μὲν τῶν λόγων, τὰς γε μὴν ἀπεκρίσεις ἔδωκε, καὶ
 τὴν διάληψιν ἐποίησατο τῶν πραγμάτων, εὐὐ πρὸς
 τοὺς τῶν πρεσβευτῶν λόγους, ἀλλὰ πρὸς τὴν ἀπο-
 πρεσβεΐαν ἀρροσταμένη τοῦ Μαρκίου. ἐς ὑπὲρ μὲν
 τοῦ Φιλίππου τοῦ βασιλέως ἀπηγγέλκει, διότι πε-
 ποίηκε μὲν τὰ προσταττόμενα, πεποίηκε δὲ τὰ πάν-
 τα βαρυνόμενος· καὶ ὅτι, λαβὼν καιρὸν, πᾶν τι
 ᾗποιήσει κατὰ Ῥωμαίων. Διὸ καὶ τοῖς μὲν παρὰ τοῦ
 Φιλίππου πρεσβευταῖς τοιαύτην ἔδωκε τὴν ἀπὸκρι-
 σιν, δι' ἧς ἐπὶ μὲν τοῖς γεγονόσιν ἐπήγει τὸν Φίλιπ-
 πον·

U 2

πον·

sum est a patribus, legatos
 ad res Sinopensium speculan-
 das, Et regum controversias
 cognoscendas, missurum sena-
 tum. Quum autem ex Græ-
 cia recens Q. Marcius red-
 iisset, et statum Macedoniæ
 ac Peloponnesi patres edo-
 cuisset; non existimabat qui-
 dem senatus, opus esse, ut
 alios de iisdem rebus audi-
 ret; verumtamen introdu-
 ctis Peloponnesiis Macedoni-
 busque legatis, aures qui-
 dem illis commodavit, cete-

rum & in responsis dandis,
 & in sententiis de rebus fe-
 rendis, non eorum habue-
 runt rationem, quæ dixissent
 legati; sed eorum, quæ Mar-
 cius in renunciatione lega-
 tionis dixerat. Is autem de
 rege PHILIPPO renuncia-
 verat, fecisse illum quidem
 imperata, sed gravate omnia
 fecisse, ac data occasione qui-
 vis eum adversus Romanos
 moliturum. Propterea Phi-
 lippi legatis respondens se-
 natus, Philippum ita lauda-
 vit

OL. 149. 2. πόν· εἰς δὲ τὸ λοιπὸν ἄετο δὲν προσέχεν αὐτὸν,
 ἵνα μηδὲν ὑπεναντίον φαίνεται πρᾶτῶν Ῥωμαίων.
 & Pelo. Περὶ δὲ τῶν κατὰ Πελοπόννησον ὁ Μάρκιος τοιαύ-
 τῃν ἐπεποίητο τὴν ἀπαγγελίαν, διότι, τῶν Ἀχαιῶν
 οὐ βουλομένων ἀναφέρειν αὐδὲν ἐπὶ τὴν σύγκλητον,
 ἀλλὰ φρονηματιζομένων, καὶ πάντα δι' ἑαυτῶν
 πρᾶτῃν ἐπιβαλλομένων, εἰάν παρακούσῃσι μόνον
 αὐτῶν κατὰ τὸ παρὲν, καὶ βραχέϊαν ἔμφασιν ποιή-
 σῃσι δυσαρεστήσεως, ταχέως ἢ Λακεδαιμόνων τῇ
 Μεσσήνῃ συμφρεθήσεται. τούτου δὲ γενομένου, μετὰ ἰο
 μεγάλης χάριτος ἤξεν τοὺς Ἀχαιοὺς ἔφη, κατα-
 πεφυγέτας ἐπὶ Ῥωμαίους. Διὸ τοῖς μὲν ἐκ τῆς 11
 Λακεδαιμόνος ἀπεκρίθησαν, τοῖς περὶ Σήριππον,
 βουλέμενοι μετέωρον εἶσαι τὴν πόλιν· διότι πάντα
 πεπονήκασιν αὐτοῖς τὰ δαυατά, κατὰ δὲ τὸ παρὲν
 οὐ νομίζουσιν εἶναι τοῦτο τὸ πρᾶγμα πρὸς αὐτοὺς.
 Τῶν δὲ Ἀχαιῶν παρακαλούντων, εἰ μὲν δυνατόν ἐστι, 12
 βοή-

Legati
 Lacedae-
 monior.

X. 8. ἀπαγγελίαν cum Reiskio contexti. Vulgo ἐπαγγελίαν.
 11. πρᾶγμα contextit Vrsinus. πρῶταγμα erat in mistis.

vit ob ea, quae fecerat, ut
 cavendum illi in posterum di-
 ceret, ne quid adversus popu-
 lum Romanum faceret. De
 rebus PELOPONNESI haec
 retulerat Marcius: Achaos
 nihil ad senatum referre vel-
 le, sed sublatis spiritibus id
 agere, ut omnia per se ad-
 ministrarent. Hos si in praesentia negligenter solum audirent, & significationem quamvis levem darent, sibi facta illorum displicere, ex tempore Lacedaemonem & Messenem

consensuras. Id si accideret, cum multis precibus Romanam, velut ad perfugium suum, venturos Achaos, adfirmabat. Idcirco patres legationi LACEDAEMONIORUM, cujus princeps erat Serippus, quum expectatione suspensam civitatem illam velient relinquere, responderunt: se illos antea omni ope adjuvisse, nunc vero ita existimare senatum, ad curam suam id negotium non pertinere. Tum vero petentibus ACHAEIS, ut,

βέβηκεν αὐτοῖς πέμψαι κατὰ τὴν συμμαχίαν ἐπὶ τοὺς Μεσσηνίους, εἰ δὲ μὴ, πρηνεσθῆναι, ἵνα μηθεὶς τῶν ἐξ Ἰταλίας μήθ' ἔπλα μήτε σίτον εἰς τὴν Μεσ-

A.V. 572.
Achaeo-
rum
legati.

13 σήνην εἰσαγάγῃ· τούτων μὲν οὐδενὶ προσεῖχον, ἀπεκρίθησαν δὲ, διότι οὐδ', ἂν ὁ Λακεδαιμονίων ἢ Κορινθίων ἢ Ἀργείων ἀφίστηται ἄνθρωπος, οὐ δεήσει τοὺς Ἀχαιοὺς θαυμάζειν, εἰ μὴ πρὸς αὐτοὺς ἡγῶνται.

14 Ταύτην δὲ τὴν ἀπόκρισιν ἐκθίμενοι, κηρύγματος ἔχουσιν διάδοσιν τοῖς βουλομένοις ἔτεκεν Ῥωμαῖον ἀφίστασθαι τῆς τῶν Ἀχαιῶν πολιτείας, λοιπὸν τοὺς πρεσβευτὰς παρακατεῖχον, καραδοκῶντες τὰ κατὰ τὴν Μεσσήνην, πῶς προχωρήσει τοῖς Ἀχαιοῖς.

15 Καὶ τὰ μὲν κατὰ τὴν Ἰταλίαν ἐν τούτοις ἦν.

Κατὰ δὲ τοὺς αὐτοὺς καιροὺς ἐξαπεστάλησαν ὑπὸ τῶν ἐκ Λακεδαιμόνων Φυγάδων πρέσβεις εἰς τὴν Ῥώμην, ἐν αἷς ἦν Ἀρκεσίλαος, καὶ Ἀγησίπολις, ὧς,

XI.
Lacedaemonior.
legati
a piratis
occisi.

U 3

12 & 13. εἰσαγάγῃ & deinde οὐδενὶ προσεῖχον prout debentur Vrsino. Mendasse multi εἰσαγαγῶν & οὐδέν προσεῖχον.

ut, si fieri posset, auxilia sibi secundum foederis leges mitterent adversus Messeniōs; sin hoc nollent, providerent certe, ne quis ex Italia arma frumentumve Messenam importaret: neglectis hisce postulatis responderunt, etiam si vel Lacedaemonii aut Corinthii aut Argivi ab iis se abjungerent, mirari Achaeos non debere, si nihil ad se eam rem pertinere patres ducerent. Hoc edito responso, quod instar praemonii fuit, si quis vellet ab Achaeorum

concilio recedere, ut per Romanos id sibi sciret licere; legatos Romae detinuerunt, avide expectantes, quem exitum Achaei habituri essent eorum, quae contra Messenios parabant. Haec in Italia tum quidem gerebantur.

(Legatio XLIX.)

11. Eodem tempore missi erant Romam legati ab exsulibus Spartanis, inter quos erant Arcefilas, & Agesipolis,

Ol. 149. α. ἔτι παῖς ἂν, ἐγενήθη βασιλεὺς ἐν τῇ Σπάρτῃ. Τούτους μὲν οὖν λησταί τινες, περιπεσόντες ἐν τῷ πελάγει, διέφθειραν. Οἱ δὲ μετὰ τούτων κατασταθόντες ἐκομίσθησαν εἰς τὴν Ῥώμην.

VI.

LYCORTAS VINCISCITVR CAEDEM
PHILOPOEMENIS.

XII.
Messenii
tradunt se
Achæis.

Ὁ Λυκέρτας, ὁ τῶν Ἀχαιῶν στρατηγός, τοὺς Μεσσηνίους καταπληξάμενος τῷ πολέμῳ * * πάλαι μὲν αἱ Μεσσηνίαι καταπεπληγμέναι τὸν πρὸ τοῦ χρόνου τοὺς πρεσβυτάτους, τότε μόλις ἐθαύρησάν τινες αὐτῶν Φωνὴν ἀφίεναι (πιστεύσαντες τῇ τῶν πολεμίων ἐφεδρείᾳ) καὶ λέγειν, ὅτι δὲ πρεσβεῖεν ὑπὲρ διαλύσεως. Οἱ μὲν οὖν περὶ τὸν Δαναοκράτην, οὐκ ἔτι δυνάμενοι πρὸς τὸ πλῆθος ἀντοφθαλμεῖν, διὰ τὸ περιέχεσθαι τοῖς πράγμασιν, ἔξαντες, ἀνεχώρησαν εἰς τὰς ἰδίας οἰκήσεις. οἱ δὲ πολλοὶ, παρακληθέντες ὑπὸ

XII. 1. Lacunæ notam adjecit Cifanb. 3. ἰδίας οἰκήσεις. Pro ἰδίας Bav. in textu habet οἰκίας, sed alterum in marg.

lis, qui in ætate puerili rex Spartaë fuerat. Sed hi quidem in mari a piratis, quorum in manus inciderunt, occisi sunt. Qui autem in eorum locum sunt suffecti, incolumes Romam pervenerunt.

VI.

Legatio LII.

12. Quum Lycortas, prator Achaorum, Messenios bello terruisset; omnibus antea mustantibus ob terrorem magistratum, ægre tum nonnulli, praesidio ireti hostium, vocem liberam ausi sunt mittere, ac dicere, legatos de pace esse mittendos. Dinocrates, non amplius resistere multitudini ausus, temporum necessitati cedens, in suas aedes se recepit. Multitudo autem, seniorum hortata.

ὑπό τε τῶν πρεσβυτέρων, καὶ μάλιστα τῶν ἐκ Βοιω-
 τίας πρεσβευτῶν, (οἱ πρότερον ἤδη παραγεγονότες
 ἐπὶ τὰς διαλύσεις, Ἐπαινετὸς καὶ Ἀπολλόδωρος, εὐ-
 κάρως τότε παρήτυχον ἐν τῇ Μεσσήνῃ) ταχέως
 ἐπακολουθήσαντες ἐπὶ τὰς διαλύσεις οἱ Μεσσήνιοι,
 κατέστησαν πρεσβευταίς, καὶ τούτους ἐξέπεμψαν,
 δέοντες τυχεῖν συγνώμης ἐπὶ τοῖς ἡμαρτημένοις.
 ὁ δὲ στρατηγὸς τῶν Ἀχαιῶν παραλαβὼν τοὺς συν-
 ἀρχοντας, καὶ διακούσας τῶν παραγεγονότων, μίαν
 εἶπε Μεσσηνίοις πρὸς τὸ ἔθνος εἶναι διάλυσιν· εἰ
 μὲν τοὺς αἰτίους τῆς ἀποστάσεως καὶ τῆς Φιλοποί-
 μενος ἀναιρέσεως ἤδη παραδῶσιν αὐτῷ, περὶ δὲ τῶν
 ἄλλων ἀπάντων ἐπιτροπὴν δῶσιν τοῖς Ἀχαιοῖς, εἰς
 δὲ τὴν ἄκρην ἐκδέξονται παραχρῆμα Φυλακὴν.
 ὁ δὲ διαγγελθέντων δὲ τούτων εἰς τοὺς ὄχλους, οἱ μὲν,
 πάλαι πικρῶς διακείμενοι πρὸς τοὺς αἰτίους τοῦ πο-
 λέμου, πρέθυμοι τούτους ἦσαν ἐκδιδόναι καὶ συλλαμ-
 βάειν· οἱ δὲ, πεπεισμένοι, μηδὲν πείσεσθαι δεῖν ἀπὸ

U 4

τῶν

6. διακούσας. διακούων Bon. 7. ἐκδέξονται. ἐκδέξονται migne
 malim cum Reich.

hortati, & maxime legato-
 rum qui e Bœotia venerant,
 (ii erant Epænetus & Apol-
 lodorus, qui, quum jam an-
 te ad agendum de pace
 venissent, opportune tunc
 Messenæ aderant:) horum
 igitur hortatibus impulsī
 Messenii, legatos ad peten-
 dam pacem decreverunt mi-
 feruntque, delictorum ve-
 niam poscentes. Tum præ-
 tor Achæorum, magistrati-
 bus in concilium adsumtis,
 audita legatione Messenio-

rum, unicam patere Messe-
 niis viam ad pacem obtinen-
 dam ab Achæorum gente di-
 xit, si auctores rebellii & cæ-
 dis Philopæmenis statim sibi
 dederent, de ceteris omnibus
 liberum Achæis arbitrium
 permetterent, in arcem præ-
 sidium sine mora reciperent.
 Quæ ubi multitudinī sunt
 nunciata, qui belli auctores
 male jam dudum oderant,
 eos corripere & dedere pa-
 rati erant: ceteri, nihil mali
 ab Achæis manere se confi-
 dentes,

Ol. 149.2 τῶν Ἀχαιῶν, ἐτοίμως συγκατέβαινον εἰς τὴν ὑπὲρ τῶν
 A.V. 572.0 Μελιενίων ἑλῶν ἐπιτροπὴν. τὸ δὲ συνέχον, οὐκ ἔχοντες αἵρεσιν 9
 tradunt Achæis. περὶ τῶν παρόντων, ὁμοθυμαδὸν ἐδίδξαντο τὰ προτει-
 νόμενα. Τὴν μὲν οὖν ἄκραν εὐθέως παραλαβὼν εἰς
 στρατηγὸς, τοὺς πελτασταὺς εἰς αὐτὴν παρήγαγε.
 μετὰ δὲ ταῦτα προσλαβὼν τοὺς ἐπιτιηδαίους ἐκ τοῦ 11
 στρατοπέδου, παρήλθεν εἰς τὴν πόλιν, καὶ συναγα-
 γὰν τοὺς ἔχλους, παρεκάλεσε τὰ πρέποντα ταῖς
 ἐνεστώσῃς καίροις, ἐπαγγελλόμενος ἀμεταμέλητον αὐ-
 τοῖς ἔσεσθαι τὴν πίστιν. Τῆς μὲν οὖν ὑπὲρ τῶν ἑλῶν 12
 διαλήψεως τὴν ἀναφορὰν ἐπὶ τὸ ἔθνος ἐποίησάτο·
 καὶ γὰρ ὥσπερ ἐπιτιηδες συνέβαινε, τότε πάλιν συν-
 αγαγεῖσθαι τοὺς Ἀχαιεὺς εἰς Μεγάλην πόλιν ἐπὶ τὴν
 δευτέραν σύνοδον. Τῶν δὲ ἐν ταῖς αἰτίαις, ὅσοι μὲν 13
 μετέσχον τοῦ παρ' αὐτὸν τὸν καιρὸν ἐπανελίδθαι τὸν
 Φιλοποίμενα, ταῦτοισι ἐπέταξε παραχρῆμα, πάντας
 αὐτοὺς ἐξάγειν ἐκ τοῦ ζῆν.

Punian-
 tur per-
 cussiores
 Philopoi-
 menis.

13. ἐνταῦθε. ἐνταῦτε Βον.

dentēs, conditionem facile
 probarunt, ut omnium ar-
 bitrium illis permitteretur.
 Caput autem illud erat, quod,
 quum optandi quid vellent
 potestas illis nulla esset, con-
 ditiones, quæ sibi offereban-
 tur, communi consensu ac-
 ceperunt. Igitur *Lycortas*,
 arce statim sibi tradita, ce-
 tratos in eam induxit. Dein-
 de cum delectis ex omni
 exercitu urbem est ingres-
 sus, & concione convocata,
 convenienter præsentī for-
 tunæ eos est hortatus, pol-
 licitus, fore ut nunquam

ipfos pœniteat quod Achæo-
 rum fidei sese permisissent.
 Deliberationem porro de
 summa rerum ad gentem
 Achæorum rejecit: etenim
 quasi de industria tunc com-
 modum accidit, ut iterum
 Megalopolim ad conventum
 alterum Achæorum concilium
 convenisset. Ex iis,
 qui maleficii alicujus accu-
 sabantur, universis, per quos
 factum fuerat, ut *Philopoi-
 men* statim captus interfice-
 retur, ut educerent ipsi sese
 e vivis, imperavit.

THE

ΤΗΣ ΕΙΚΟΣΤΗΣ ΠΕΜΠΤΗΣ
ΤΩΝ ΠΟΛΥΒΙΟΥ ΙΣΤΟΡΙΩΝ
ΤΑ ΣΩΖΟΜΕΝΑ.

I.

LEGATIONES ROMAM MISSAE.

Ol. 149.3.
A.V. 573.

Οἱ Μεσσήνιοι, διὰ τὴν αὐτῶν ἄγνοιαν εἰς τὴν
ἐσχάτην παραγενόμενοι διάθεσιν, ἀποκαί-
στησαν εἰς τὴν ἐξ ἀρχῆς κατάστασιν τῆς συμπο-
λιτείας, διὰ τὴν Λυκόρτα καὶ τῶν Ἀχαιῶν μεγα-
λοψυχίαν. ἡ δ' Ἀβία, καὶ Θούρια, καὶ Φαρά, κατὰ
τὸν καιρὸν τοῦτον ἀπὸ μὲν τῆς Μεσσηνίας ἐχωρίσθη-
σαν ἰδίαν δὲ θέμεναι στήλην, ἐκάστη μετᾴχε τῆς
κοινῆς συμπολιτείας. Ῥωμαῖσι δὲ, πυθόμενοι κατὰ

^{1.} Messene
per Ly-
cortam
recepta
in fœd.
Achæor.

U 5

λόγον

Cap. I. 2. Φαρά. Forſan Φαρά. Ibid. ἰδίαν δὲ θέμεναι correxit
Vef. Misti dabant idēq. θέμεναι, obſoque conjunct.

LIBRI VICESIMI QUINTI
HISTORIARVM POLYBII
RELIQVIAE.

I.

Legatio LIII.

Quum *Messenii* culpa sua in statum omnium miserrimum devenissent; magnanimitate *Lycortæ* & *Achæorum* in pristinum statum erant restituti, ut essent *concilii Achæorum*. Eodem vero tempore *Abia*, *Thuria*, *Phara*, a *Messeniiis* divulsæ, ac, propria columna erecta, *concilii Achæorum* singulæ participes sunt factæ. *Romani*

Ol. 149. 3. λέγον κεχαρηκέαι τοῖς Ἀχαιοῖς τὰ κατὰ τὴν Μεσ-
 Romani
 joncon-
 flant re-
 fpendent
 Achais. σήνην, οὐδένα λόγον ποιησάμενοι τῆς πρέτερον ἀπο-
 φάσεως, ἄλλην ἔδωκαν τοῖς αὐτοῖς πρεσβευταῖς
 ἀπόκρισιν, διασαφύντες, ὅτι πρένοισιν πεπεισῆνται
 τοῦ μηδένα τῶν ἐξ Ἰταλίας μήθ' ὅπλα μήτε σῖτον
 εἰσάγειν εἰς τὴν Μεσσήνην. Ἐξ οὗ καταφανέν⁴
 ἅπασιν ἐγενήθησαν, ὅτι τοσούτον ἀπέχουσι τοῦ τὰ
 μὴ λίαν ἀναγκαῖα τῶν ἐκτὸς πραγμάτων ἀποτρέ-
 βεσθαι καὶ παρορᾶν, ὡς τοῦαντίον καὶ δυσχεραίνου-
 σιν ἐπὶ τῷ μὴ πάντων τὴν ἀναφορὰν ἐφ' ἑαυτοὺς
 γίνεσθαι, καὶ πάντα πράττεσθαι μετὰ τῆς αὐτῶν
 γνώμης. Εἰς δὲ τὴν Λακεδαιμόνα παραγενόμενους
 Achai in
 concilio
 Sicyone τῶν πρεσβευτῶν ἐκ τῆς Ῥώμης, καὶ κομιζόντων τὴν
 ἀπέκρισιν· εὐθύως ὁ στρατηγὸς τῶν Ἀχαιῶν, μετὰ
 τὸ συντελέσαι τὰ κατὰ τὴν Μεσσήνην, συνῆγε τοὺς
 πολλοὺς εἰς τὴν τῶν Σικυωνίων πόλιν. Ἀθρειδέντων⁶
 δὲ τῶν Ἀχαιῶν, ἐδίδου διαβούλιον ὑπὲρ τοῦ πρὸς λα-
 βέσθαι τὴν Σπάρτην εἰς τὴν συμπολιτείαν· φάσκον,⁷
 Ῥω-

3. τοῖς αὐτοῖς. Forſan τοῖς αὐτῶν πρεσβ. 6. Πρὸς τὴν Σπάρ-
 τη, abſunt a iudicis, ab Viſino ex ing. adjeſſa.

mani autem, ut cognove-
 runt, ex animi ſententia A-
 chæis bellum cum Meſſeniis
 ceſſiſſe, diſſimulata priore
 ſententia, aliud iisdem lega-
 tis reſponſum dant, dicunt-
 que, ſenatum providiſſe, ne
 quiſquam ex Italia aut arma
 aut frumentum Meſſenam im-
 portaret. Qua re declara-
 tum eſt a Romanis, adeo non
 repudiare aut contemnere ſe
 externa negotia, licet parum
 ad ipſos adtinentia; ut con-

tra etiam indignantur, ſi ad
 ipſos omnia non referantur,
 neque ex ipſorum ſenten-
 tia cuncta adminiſtrentur.
 Poſtea vero quam Lacedæ-
 monem legati Romani cum
 ſenatus reſponſo venerant,
 extemplo Achæorum præ-
 tõr, Meſſeniaco bello confe-
 cto, multitudinis concilium
 indixerat Sicyonem. Quo
 ut ventum, de recipienda
 Sparta in ſocietatem repu-
 blicæ deliberationem propo-
 ſuit.

Ῥωμαίους μὲν ἀποτρίβειν τὴν πρότερον αὐτοῖς δο- A.V. 573.
 θῆσαν ἐπιτροπὴν ὑπὲρ τῆς πόλεως ταύτης· ἀπο-
 κεκρίθαι γὰρ αὐτοὺς νῦν, μηδὲν εἶναι τῶν κατὰ Λα-
 κεδαιμόνας πραγμάτων εἰς αὐτούς· τοὺς δὲ κυριεύον-
 τας τῆς Σπάρτης κατὰ τὸ παρὲν βούλεσθαι σφίσιν
 ὑμετέχεν τῆς συμπολιτείας. Διὸ παρεκάλει πρὸς-
 δέχεσθαι τὴν πόλιν. ἔπαι γὰρ τοῦτο κατὰ δύο τρέ-
 πους συμφέρον· καθ' ἓνα μὲν, ὅτι τούτους [μέλλου-
 σι] προσλήψεσθαι, τοὺς διατετηρηκίτας τὴν πρὸς
 10 τοῦ ἔθνους πίστιν· καθ' ἕτερον δὲ, διότι τῶν ἀρχαίων ^{Duo}
 φυγάδων τοὺς ἀχαρίστως καὶ ἀσεβῶς ἀνεστραμμέ- ^{exsulum}
 νους εἰς αὐτοὺς, οὐχ ἔξουσι κερωνεὺς τῆς πολιτείας,
 ἀλλ', ἐτέρων αὐτοὺς ἐκκεκληκότων τῆς πόλεως,
 [τούτους οἱ] βεβαιώσαντες τὰς ἐκείνων πρᾶξεις,
 ἅμα

7. eis αὐτοὺς. Vtique πρὸς αὐτοὺς malim cum Reisk. 9. Verbum
 μέλλουσι ex conjec. inferri. προσλήψεσθαι autem ex iustis
 reiciendi, quod Vsf. in προσλήψουσι mutaverat: solum προσλή-
 ψοντα debuerat. 10. ἐτέρων αὐτοὺς ἐκκεκληκότων
 ex iustis reiciendi, ubi tamen ἐκκεκληκότων, quae verba Vsf. non ex-
 iung. mutaverat in ἀλλ' ἐτέρους, αὐτῶν ἐκκεκληκότων τῆς
 πόλ. Tunc vero absint ab edit. Vsf. & iustis duo verba, quae unciis
 inclusi. Pronomen οἱ Casaubonus jam infererat. Mibi etiam τοῦ-
 τους vel τούτους μόνους desiderari videbatur, & pro οἱ pra-
 stabit forsan ὅσοι.

fuit. Romanos enim, quibus
 liberum de ea urbe arbitrium
 fuerat prius permiffum, jam
 negotium totum respuere:
 respondisse enim nunc, res
 Lacedaemoniorum nihil ad se
 pertinere. Quoniam vero cu-
 piant, qui Sparta in praesen-
 tia rerum potiuntur, parti-
 cipes concilii Achaearum fie-
 ri, hortari prator gentem
 Achaearum, ut eos reciperent.
 Id enim duas ob causas ra-

tionibus ipsorum conducere:
 primum quia homines sibi
 adiungent, qui Achaearum
 genti fidem servarunt; dein-
 de, quoniam ex veterum ex-
 sulum numero non illos parti-
 cipes suae reipublicae essent
 habituri, quorum ingratum
 animum & impietatem fuif-
 sent experti; sed, quum isti
 aliorum opera sint urbe ex-
 clusi, hos solos essent receptu-
 ri, qui decreta Achaearum
 confir-

OL. 149. 3. ἄμα τὴν ἀρμόζουσαν αὐτοῖς χάριν ἀποδώσουσιν με-
 Diophanes diff- ταῖς τῆς τῶν θεῶν προνοίας. Ὁ μὲν οὖν Λυκόρτας, 11
 sentit a ταῦτα καὶ τὰ τοιαῦτα λέγων, παρεκάλει τοὺς
 Lycorta. Ἀχαιοὺς προσδίζασθαι τὴν πόλιν. Ὁ δὲ Διοφάνης 12
 καὶ τινες ἕτεροι βοηθοῦν ἐπαρῶντο τοῖς Φυγάσι, καὶ
 παρεκάλουν τοὺς Ἀχαιοὺς, μὴ συνεπιθέσθαι τοῖς ἐκ-
 πεπτωκόσιν, μηδὲ δὲ ἐλίγους ἀνθρώπους συνεπισχύ-
 σαι τοῖς ἀσεβῶς καὶ παρανόμως αὐτοὺς ἐκ τῆς πα-
 τριδος ἐκβεβληκόσι. Τοιαῦτα μὲν οὖν ἦν τὰ ῥηθέν- 13
 τα παρ' ἐκατέρων.

II. Οἱ δ' Ἀχαιοὶ, διακούσαντες ἀμφοτέρων, ἔκρησαν
 Sparta recipitur in fœdus Achæo- rum. πρὸς λαβεῖσθαι τὴν πόλιν, καὶ μετὰ ταῦτα, στήλης
 πρὸς γράφεισθαι, συνεπολιτεύετο μετὰ τῶν Ἀχαιῶν
 ἢ Σπάρτῃ· πρὸς δεξαμένων τῶν ἐν τῇ πόλει τούτους 3
 τῶν ἀρχαίων φυγάδων, ὅσοι μηδὲν ἐδέκοντο ἀγνωμί-
 νως πεπεισμέναι κατὰ τοῦ τῶν Ἀχαιῶν ἔθνους.
 Οἱ δ' Ἀχαιοὶ ταῦτα κυρώσαντες, πρὸς βευταῖς ἀπὲς 3

στεύλαν

13. οὐκ ἦν. Verbum, quod vulgo abest, adjecti monente Reiskio.

confirmaturi sint, Et pro ac-
 cepto beneficio parem gra-
 tiam, volentibus diis, reddi-
 turi. Has & similes his ra-
 tiones adferens *Lycortas*,
 hortatus est Achæos, ut
 Spartam reciperent. *Diophanes*
 vero & alii nonnul-
 li exfulibus patrocinarî con-
 nabantur, monebantque A-
 chæos, ne hominum extor-
 rium fortunam urgere etiam
 ipsi vellent, neve propter
 paucos suam potentiam iis
 commodarent, a quibus im-
 pie & contra jus expulsi

essent e patria. Hæc ab
 utraque parte dicta sunt.

2. Quibus omnibus audi-
 tis, statuunt Achæi urbem
 recipere: & ex illo tempore,
 postquam scripta & posita
 fuit columna, *concilio Achæo-
 rum contributa est Sparta*;
 suntque in urbem restituti
 e numero exfulum illi,
 qui ingrati adversus gentem
 Achæorum animi nullum
 specimen dederant. Postea-
 quam hæc ita Achæi trans-
 egerunt, legationem ad po-
 pulum

στείλαν εἰς τὴν Ῥώμην τοὺς περὶ Βίππον τὸν Ἀρ-^{A.V. 573.}
 γῆον, διασαφίσοντας τῇ συγκλήτῳ περὶ πάντων.<sup>Legatio-
nes Ro-</sup>
 4 Ὁμοίως δὲ καὶ Λακεδαιμόνιοι τοὺς περὶ Χαίρωνά<sup>nam
missa.</sup>
 ζκατέστησαν. Ἐξαπέστειλαν δὲ καὶ οἱ Φυγάδες
 τοὺς περὶ Κλήτιν Διακτόριον, τοὺς καταστητομένους
 ἐν τῇ συγκλήτῳ πρὸς τοὺς παρὰ τῶν Ἀχαιῶν πρεσ-
 βευτάς. Εἰς δὲ τὴν Ῥώμην παραγγεγνέντων τῶν
 πρεσβευτῶν παρὰ τε τῶν ἐκ Λακεδαιμόνος Φυγά-
 δων, καὶ παρὰ τῶν Ἀχαιῶν, ἅμα δὲ καὶ τῶν παρ' <sup>Eumenis,
Ariarathis, &
Pharna-</sup>
 Εὐμένους καὶ παρ' Ἀριαράθου τοῦ βασιλέως ἡκόν-
 των, καὶ τῶν παρὰ Φαρνάκου· τούτοις πρῶτον ^{cis legati.}
 τῆχερματίσεν ἡ σύγκλητος. Βραχὲ δὲ χρόνῳ πρό-
 τερον ἀνηγγελεκῶν τῶν περὶ τὸν Μάρκον πρεσβευ-
 τῶν, οὓς ἀπεστάλκεισαν ἐπὶ τὸν Εὐμένη καὶ Φαρ-
 νάκε συνεστηκότα πόλεμον, καὶ διασσεσφηνότων πε-
 ρὶ τε τῆς Εὐμένους μετριότητος ἐν πᾶσιν, καὶ περὶ
 τῆς

II. 3. Βίππον. Forjam Εὐπίππον & b. l. & deinde, ut placuit Reir-
 kio. 4. Χαίρωνα ex aliis locis restitui. Vulgo b. l. Χάρωνα. 5.
 Κλήτιν. Κλήσον Bau. sed superfer. τιν. An Λύσον? Verba τοὺς
 περὶ absent a iustis; adjecit Vrsinus ex ing. Vocab. Διακτό-
 ριον & Vrsino & Reiskio fuit suspectum. 6. καὶ παρὰ τῶν Ἀχ.
 παρὰ δὲ τῶν Ἀχ. Bau. quod ex παρὰ τε ortum. 7. Μάρκον
 dedit Bau. Μάρκιον Vrs. nescio, ex cod. an ex ing.

pulum Romanum obire jusse-
 runt Bippum Argivum, qui
 de omnibus rebus senatum
 faceret certiore. Pariter-
 que Lacedæmonii Charonem
 legarunt. Sed & exfules
 Cletin Diactorium miserunt,
 ut apud senatum contra le-
 gatos Achæorum causam
 suam tueretur. Quum au-
 tem venissent Romam cum
 omnes illi, quos modo com-
 memoravimus legati, tum

quos Eumenes & Ariarathes
 miserant, & quos Pharna-
 ces; patres his primum de-
 derunt senatum. Ac quo-
 niam non multo ante Mar-
 cus [an Marcius?] ceteri-
 que legati, quos ad cognos-
 scendum de bello inter Eu-
 menem & Pharnacem patres
 legaverant, legationem suam
 renunciaverant, & modera-
 tionem Eumenis in omnibus
 rebus, Pharnacis vero avari-
 tiam

Ol. 149. 3. τῆς Φαιακικοῦ πλεονεξίας, καὶ καθόλου τῆς ὑπερη-
 Φανίας· οὐκ ἔτι πολλῶν πρῶτον ἀνέβη λόγων ἢ σύγ-
 κλητος, διακούσασα τῶν παραγεγονότων, ἀπεκρίθη
 δὲ, διότι πάλιν πέμψει πρεσβευτάς, τοὺς φιλοτι-
 μώτερον ἐπισκεψομένους ὑπὲρ τῶν διαφερόντων τοῖς
 πρῶτοις. Μετὰ δὲ ταῦτα τῶν ἐκ τῆς Λακε-
 δαίμονος Φυγιάδων ἐσπορευθέντων, καὶ τῶν ἐκ τῆς
 πόλεως ἄμα τούτοις, ἐπὶ πολὺ διακούσασα, τοῖς
 μὲν ἐκ τῆς πόλεως οὐδὲν ἐπετίμησε περὶ τῶν γεγε-
 νότων· τοῖς δὲ Φυγιάσιν ἐπηγείλατο, γράψειν πρὸς
 τοὺς Ἀχαιοὺς περὶ τοῦ κατελθεῖν αὐτοὺς εἰς τὴν
 οἰκίαν. Μετὰ δὲ τινὰς ἡμέρας ἐσπορευθέντων τῶν
 περὶ Βίππον τὸν Ἀργεῖον, εὖς ἀπεστάλκει τὸ τῶν
 Ἀχαιῶν ἔθνος, καὶ διασαφούντων περὶ τῆς Μεσση-
 νίων ἀποκαταστάσεως· οὐδενὶ δυσαρξστήσασα περὶ
 τῶν οἰκονομυμένων ἢ σύγκλητος, ἀπεδέξατο Φιλαν-
 δρώπως τοὺς πρεσβευτάς.

Legati
exfulum
Spart.

Achaeo-
rum.

II.

tiam & ingentem superbiam pluribus exposuerant; senatus, auditis eorum legatis, quid statuendum foret non diu dubitavit. Respondit autem, iterum se legatos missurum, qui de eorum regum controversiis diligentius cognoscerent. Ingressis deinde Lacedaemoniis exfulibus, & cum his, qui ab ipsa civitate missi fuerant; senatus, eorum orationibus diligenter auditis, civitatis quidem legatis ob illa, quae accide-

rant, nihil quidquam succen- sult; exfulibus vero promi- sit, scripturum se ad Achaeos, ut in patriam restituerentur. Post aliquot dies, quum introductus esset Bippus, Argivus, quem gens Achaeorum miserat, & de restituta in priorem statum Messena certiolem senatum faceret; patres, nihil omnino impro- bantes eorum, quae gesta fuerant, legatos benigne ac- ceperunt.

II.

II.

A.V. 573.

RES PELOPONNESI.

Κατὰ τὴν Πελοπόννησον παραγενομένων ἐκ Ῥώμης ^{III. Res ex-}
 τῶν ἐκ τῆς Λακεδαιμόνου Φυγάδων, καὶ κερμίζει των ^{fulum}
 παρὰ τῆς συγκλήτου γράμματα τοῖς Ἀχαιοῖς, ὑπὲρ ^{Sparta-}
 τοῦ πρεσβυτέρου ὑπὲρ τῆς αὐτῶν καθέδου καὶ σωτη- ^{norum.}
 ρίας εἰς τὴν εἰκείαν· ἔδοξε τοῖς Ἀχαιοῖς ὑπερθέδαι
 τὸ διαβούλιον, ἕως ἂν οἱ παρ' αὐτῶν ἔλθωσι πρεσ-
 βευταί. Ταῦτα δὲ τοῖς Φυγάσιν ἀποκριθέντες, ^{Achæor.}
 συνέθεντο τὴν πρὸς Μεσσηνίους στήλην, συγχωρή- ^{indul-}
 σαντες αὐτοῖς πρὸς τοῖς ἄλλοις Φιλαπθρώποις καὶ ^{gentia in}
 τριῶν ἐτῶν ἀτέλειαν, ὥστε τὴν τῆς χώρας κατα- ^{Messe-}
 φθερὰν μηδὲν ἦτιον βλάψαι τοὺς Ἀχαιοὺς, ἢ Μεσ- ^{nios.}
 σηνίους. Τῶν δὲ περὶ τὸν Βίππον παραγενομένων ἐκ
 τῆς Ῥώμης, καὶ διασαφούντων, γραφῆναι τὰ γράμ-
 ματα περὶ τῶν Φυγάδων, οὐ διὰ τὴν τῆς συγκλή-

του

III. 1. τῶν ἐκ τῆς Λακεδαίμ. *Prepos. ἐκ abest a Bas.*

II.

Legatio LIV.

3. *Quum Lacedæmonii exsu-*
les in Peloponnesum rever-
essent ab Roma, & genti
Achæorum a senatu literas
adtulissent, quibus agebant
cum illis patres, ut darent
operam, quo revocati ab ex-
filio patriæ suæ restitueren-
tur; visum est Achæis, deli-
berationem super eo nego-
tio tantisper differre, donec
legati, quos ipsi miserant,
rediissent. Hoc dato exsuli-
bis responso, columnam istî
foederis cum Messeniis posue-
runt, concessa ipsis super
cetera beneficia etiam trien-
nii immunitate, adeo ut po-
pulatio agrorum non minus
Achæis, quam Messeniis no-
xia fuerit. Vbi vero rever-
sus Roma Bippus renuncia-
vit, quæ de exsulis fuerant
scripta, non tam e senatus
volum-

Ol. 149. 3. του σπουδὴν, ἀλλὰ διὰ τὴν τῶν Φυγάδων Φιλοτιμίαν·
ἔδοξε τοῖς Ἀχαιοῖς μένειν ἐπὶ τῶν ὑποκειμένων. 5

III.

RES ASIAE.

Bellum EUMENIS & ARIARATHIS cum PHARNACE.

IV. Κατὰ τὴν Ἀσίαν Φαρνάκης ὁ βασιλεὺς, πάλιν ἐλι-
Phar- γαρήσας τῆς γεγενημένης ἐπὶ Ῥωμαίους ἀναφραῖς,
ces Gala- γράειτεν μὲν ἔτι κατὰ χειμῶνα μετὰ μυρίων στρα-
tiam & τιστῶν ἐξάπεστελε πορθήσοντα τὴν Γαλατίαν·
Cappa- αὐτὸς δὲ, τῆς ἐαρινῆς ὥρας ὑποφανούσης, ἤθρεξε
docium τὰς δυνάμεις, ὡς ἐμβαλὼν εἰς τὴν Καππαδοκίαν.
invasit.
Ei occur- Ὁ πυνθανόμενος Εὐμένης δυσχερῶς μὲν ἔφερε τὸ 3
rit Eume- συμβαῖνον, διὰ τὸ πάντας τοὺς τῆς πίστεως ἔρευσ
nes. ὑπερβαίνειν τὸν Φαρνάκην· ἠναγκάζετο δὲ τὸ πα-
Attalus ραπλήσιον ποιεῖν. Ἦδη δ' αὐτοῦ συνηθρεκίστες τὰς 4
Roma δυνάμεις, κατέπλευσαν ἐκ τῆς Ῥώμης εἰ περὶ τὸν
redit. Ἀτλία.

IV. 1. Κατὰ τὴν Ἀσίαν &c. Desideratur tota haec Ecloga in cod. Bau.
2. ὑποφανούσης cum Reiskio correxi. Vulgo ἀποφαν. 4. ἐκ τῆς
Ῥώμης. Suspicatur etiam ἐκ τῆς Ῥόδου.

voluntate esse profecta, quam expressa: statuerunt Achæi
ipsorum importunitate fuisse nihil movendum.

III.

Legatio LV.

4. IN ASIA rex Pharnaces, aspernatus iterum nomen Romanum, quum causae cognitio ad senatum fuisset delata, Leocritum per hiemis tempus cum decem militum millibus ad devastandam Galatiam misit: ipse ineunte

vere copias cogere, cen-
faturus in Cappadociam im-
pressionem. Quae Eumenes
ut cognovit, etsi gravissime
indignabatur, quod omnes
fidei leges migrasset Pharnaces,
ipse tamen idem facere
cogebatur. Quum jam con-
venisset ejus exercitus, venit
Roma

ἵ' Ἀττάλον. Ὁμοῦ δὲ γινόμενοι, καὶ κοινολεγήθεντες A.V. 573.
 αἰθίοις, ἀνέβησαν παραχρῆμα μετὰ τῆς στρα-
 τιᾶς. Ἀφικόμενοι δὲ εἰς τὴν Γαλατίαν, τὸν μὲν
 Λεώκριτον οὐκ ἔτι κατέλαβον· τοῦ δὲ Καρσιγινάτου Car-signa-
tus &
Gazoto-
tis.
 καὶ τοῦ Γαζοτόριος διαπεμπομένων πρὸς αὐτοὺς
 ὑπὲρ ἀσφαλείας, οἱ τινες ἐτύγχανον ἔτι πρῶτον
 ἡρημένοι τὰ Φαρνάκου, καὶ πᾶν ὑπισχνουμένων ποιή-
 τειν τὸ προσταττόμενον· ἀπειπάμενοι τούτους διὰ
 τὴν προσγενημένην ἀθεσίαν, ἐξάραντες παντὶ τῷ
 στρατεύματι, προῆγον ἐπὶ τὸν Φαρνάκην. Παρα-
 γινόμενοι δ' ἐκ Καλπίτου πεμπταῖοι πρὸς τὸν Ἄλυν
 ποταμὸν, ἐκταῖσι πάλιν ἀνέβησαν εἰς Παρνασσόν.
 γένθα καὶ Ἀριαράθης, ὁ τῶν Καππαδοκῶν βασιλεὺς, Ariarathes, rex
 συνέμιξεν αὐτοῖς μετὰ τῆς εἰκείας διαμέψεως, καὶ Cappad.
 ἰοῦνθ' εἰς τὴν [Μωκισσίων] χώραν. Ἄρτι δὲ κατε-
 στρατοπεδευκότων αὐτῶν, προσέπεσε παραγενέσθαι
 τοὺς

8. ἐκ Καλπίτου. ἐκ Βουβάβηου vel ἐξ Ἀλυάτου *suspiciamus est Reisk.*
 Ibid. Παρνασσὸν ex isto restitui. *Vulgatum Ἀμιασὸν ex Vrsini erat*
ingenio. 9. Μωκισσίων ex Reiskii conjecit. *recepti; nunc tamen,*
ut non satis certum, inclusi. Κάμησον χώραν erat in cod. quod in
 Ἀμιασίων mutatum voluit Vrsinus: in textu autem editum est Ἀμια-
 σίων. Hinc agrum Amisenum Casaub.

Roma *Attalus.* Postquam una congressi, de praesenti negotio inter se tractassent, protinus cum copiis castra moverunt. In Galatiam ubi pervenerunt, Leocritum quidem ibi non amplius ostenderunt; sed quum *Car-signatus & Gazotoris*, qui antea Pharnaci adhaeserant, legatos subinde mitterent, ne quid sibi noceretur poscentes, & imperata, cuicumodi illa essent, facturos se pol-

licentes; repudiata horum petitione, quia fidem prius mutassent, cum omni exercitu adversus *Pharnacem* proficiscuntur. Quintis castris *Calpito* ad Halym amnem est ventum, sexto deinde die *Parnassum* perrexerunt. Vbi postquam Ariarathes Cappadocum rex cum suis se illis conjunxisset, agrum [Μωκισσίων] sunt ingressi. Quum vix metati castra essent, nuncius adfertur, ad-

Polybii Histor. T. IV.

X

esse

ΟΙ.149.3. τοὺς ἐκ τῆς Ῥώμης πρεσβευταὶς ἐπὶ τὰς διαλύσεις.

Ὦν ἀκούσας ὁ βασιλεὺς Εὐμένης, Ἀττάλον μὲν ἐξα-
πίστευε τούτους ἐκδεχόμενον· αὐτὸς δὲ τὰς δυνά-
μεις ἐδιπλασίαζε, καὶ διεκόσμη Φιλοτίμω, ἅμα
μὲν ἀρμολύμενος πρὸς τὰς ἀληθινὰς χρεῖας, ἅμα
δὲ βουλόμενος ἐνδείκνυσθαι τοῖς Ῥωμαίοις, ὅτι δὲ αὐ-
τοῦ δυνατός ἐστι τὸν Φαρνάκην ἀμύνασθαι καὶ κα-
ταπολεμεῖν.

V.
Legati
Rom. pa-
cem com-
ponere
tentant.

Παραγενομένων δὲ τῶν πρέσβευων, καὶ παρακα-
λούντων λύειν τὸν πόλεμον, ἔφασκεν μὲν οἱ περὶ τὸν
Εὐμένη καὶ τὸν Ἀριαράθην, ἔτοιμοι πρὸς πᾶν ἔσθαι
τὸ παρακαλούμενον· ἤξιον δὲ τοὺς Ῥωμαίους, εἰ
μὲν ἐστι δυνατόν, εἰς σύλλογον αὐτοὺς συναγαγεῖν
πρὸς τὸν Φαρνάκην, ἵνα, κατὰ πρόσωπον λεγομέ-
νων τῶν λόγων, ἴδωσι τὴν ἀθεσίαν αὐτοῦ, καὶ τὴν
ἀμώτητα διὰ πλείονων· εἰ δὲ μὴ τοῦτ' εἴη δυνατόν,³
αὐτοὺς γενέσθαι κριτὰς τῶν πραγμάτων ἴσους καὶ
δικαίους. Τῶν δὲ πρεσβευτῶν ἀναδεχομένων, πάν-⁴

ΤΟC

V. 2. μὲν ἐστὶ cum Reisk. scripsi. Vulgo μὲν ἔτι. Ibid. εἰς σύλ-
λογον. Propositionem, quæ abest vulgo, cum eodem Reisk. adieci.

esse legatos populi Roma-
ni ad pacem conficiendam.
Quo cognito, Eumenes At-
talem misit, qui illos exci-
peret: ipse copias duplica-
re, & magno studio ornare,
tum ut paratæ essent ad bel-
li usum, si opus foret, tum
ut Romanis ostenderet, satis
sibi esse virium ad Pharna-
cem ulciscendum & debel-
landum.

5. Hortantibus legatis post
suum adventum, ut bellandi
finem faceret; respondent

Eumenes & Ariarathes, pa-
ratos se ad omnia, quæ vel-
lent suaderentque; orant ve-
ro Romanos, ut, si fieri
posset, conventum cogerent,
cui interesset Pharnaces, ut,
dum coram tractaretur ne-
gotium, magis ac magis
perfidiam hominis & cru-
delitatem animadverterent:
quod si fieri id non posset,
petere ab illis, ut iussu &
aque disceptarent suas con-
troverfias: Promittentibus
legatis, omnia se pro virili
factu-

τα τὰ δυνατὰ καὶ καλῶς ἔχοντα ποιήσεν, ἀξιούν· A.V. 573.
 5 των δὲ τὴν στρατιὰν ἀπάγειν ἐκ τῆς χώρας· (ἄτο-
 πον γὰρ εἶναι, παρόντων αὐτῶν, καὶ λόγους ποιου-
 μένων ὑπὲρ διαλύσεων, ἅμα παρῆναι τὰ τοῦ πολέ-
 6 μου, καὶ κακοποιεῖν ἀλλήλους·) συνεχώρησαν οἱ περὶ
 τὸν Εὐμένη, καὶ τῇ κατὰ πόδας εὐθείᾳ ἀναξεύξαν-
 7 τες εὐτεῖ, προῆγον ὡς ἐπὶ Γαλατίας. Οἱ δὲ Ῥω-
 μαῖοι, πρὸς τὸν Φαρνάκην συμμιζάντες, πρῶτον μὲν
 ἡξίουσαν αὐτὸν εἰς λόγους ἐλθεῖν τοῖς περὶ τὸν Εὐμένη,
 μάλιστα γὰρ ἂν οὕτω τυχεῖν τὰ πράγματα διεξα-
 8 γωγῆς. Τοῦ δὲ πρὸς τοῦτο τὸ μέρος ἀντιβαίνοντος, ^{Renititur}
 καὶ τέλος ἀπειπαμένου, ^{Pharna-} δῆλον μὲν εὐθείᾳ ἦν τοῦτο
 καὶ Ῥωμαίοις, ὅτι καταγινώσκει προφανῶς ἑαυτοῦ,
 9 καὶ διαπιστῇ τοῖς σφετέροις πράγμασι· πάντα δὲ
 πάντως βουλόμενοι λῦσαι τὸν πόλεμον, προσεκαρ-
 τέρουν, ἕως οὗ συνεχώρησε πύμψεν αὐτοκράτορας
 ἐπὶ θάλατταν, τοὺς συνθησομένους τὴν εἰρήνην, ἐφ'

X 2

οἷς

8. τέλος. Forf. καὶ εἰς τέλος.

facturos, quæ aqua forent; petentibusque, ut exercitus ex hostico deduceretur: (et enim rem fore absurdam, si eodem tempore, quo de pace Romani agerent, bello se ipsi invicem lacerarent, Et armis infestarent;) adfensus est Eumenes, ac sequenti die motis signis in Galatiam ducere exercitum cœpit. Romani posteaquam cum Pharnace sunt congressi, omnium primum ab eo petierunt, ut in colloquium cum Eumene venire ne gravaretur, quo-

niam rerum transigendarum hæc munitissima esset via. Huic petitioni quum Pharnaces repugnaret, ac tandem facere, quod rogabatur, penitus negasset; facile statim & Romani intellexerunt, Pharnacem palam damnare causam suam, ac rebus suis disfidere; sed quia bello finem imponere omnino proposuerant, non prius desisterunt, quam pollicitus est, se missurum legatos ad oram maritimam, cum libera potestate pacem iis legibus conficien-

di,

Ol. 149. 3. οἷς ἂν οἱ πρεσβευταὶ κελεύσωσιν. Ἀφικομένων δὲ 10
 A.V. 573. τῶν πρεσβέων, καὶ συνελθόντων ἑμοῦ τῶν τε Ῥω-
 μαίων καὶ τῶν περὶ Εὐμένην, καὶ τούτων μὲν εἰς ἅπαν
 ἐτοιμῶς συγκαταβαίνοντων, χάριν τοῦ συντελεθῆ-
 ναι τὴν εἰρήνην· τῶν δὲ παρὰ τοῦ Φαρνάκου πρὸς 11
 πᾶν διαφερομένων, καὶ τοῖς ἐμολογηθεῖσιν οὐκ ἐμ-
 μενόντων, ἀλλ' αἰεὶ τι προσεπιζητούντων καὶ μετα-
 μελομένων· ταχέως ταῖς Ῥωμαίοις ἐγένετο ὁ δῆλον,
 ὅτι ματαιοπονεῦσιν. αὐτὰρ εἰς ἣν συγκαταβαίνειν
 ὁ Φαρνάκης εἰς τὰς διαλύσεις. Ὅθεν ἀπράκτου 12
 γενομένης τῆς κοινολογίας, καὶ τῶν Ῥωμαίων ἀπαλ-
 λαγόντων ἐκ τοῦ Περσέως, καὶ τῶν παρὰ τοῦ
 Φαρνάκου πρεσβέων ἀπολυθέντων εἰς τὴν οἰκίαν,
 ὁ μὲν πόλεμος ἐγγένητο κατὰ μέρος, εἰ δὲ περὶ τὴν
 Εὐμένην πάλιν ἐγένοντο περὶ τὰς εἰς τοῦτον παρα-
 σκευάς. Ἐν ᾧ καιρῷ τῶν Ῥοδίων ἐπισπασσάμενων τὴν 13
 Eumenes
 succurrit
 Rhodiis. Εὐμένην καὶ Φιλοτίμως, οὗτος μὲν ἐξώρμησε μετὰ
 πολλῆς σπουδῆς, πρᾶξων τὰ κατὰ τοὺς Λυκίους.

IV.

13. καὶ Φιλοτίμως. Aut defendam conjuncti, aut excidisse vestrum pa-
 raxalούντων suspicatus est Reisk.

di, quas ipsi legati dixissent. Postquam venerunt a Pharnace legati, colloquiumque cum Romanis & Eumene instituerunt; hic quidem studio pacis ad omnes conditiones paratus erat descendere: contra vero legati Pharnacis controversiam de omnibus rebus movere, conventis non stare, sed amplius semper aliquid poscere, & sententiam continuo mutare; ut facile intelligerent Romani, frustra

se laborare, quum non is esset Pharnaces, qui consentire paci vellet. Itaque soluto infecta pace colloquio, quum Romani Pergamo discessissent, & Pharnacis legati essent dimissi, duravit inter reges bellum, & necessaria in eam rem apparare institit Eumenes. Qui tamen eodem tempore obnixè rogatus ab Rhodiis, celeriter ad eos se contulit, ut bellum contra Lycios administraret.

IV.

IV.

Ol. 149.4.

A.V. 574.

ATTALVS ET FRATRES ROMAM
LEGATI.

Γενομένων συνθηκῶν πρὸς ἀλλήλους Φαρνάκου καὶ VI.
Ἀττάλου καὶ τῶν λοιπῶν, ἅπαντες μετὰ τῶν οἰ- Inducie
σκέων δυνάμεων αἰεχώρησαν εἰς τὴν οἰκέαν. Εὐμέ- cum
της δὲ, κατὰ τὸν καιρὸν τοῦτον ἀπολελυμένος τῆς Pharna-
αἰσώστιας, καὶ διατρέβων ἐν Περγᾶμῳ, παραγενο-
μένου τᾶδελφου, καὶ διασαφούντες περὶ τῶν ἀκονο-
μημένων, εὐδοκήσας τοῖς γεγονόσιν, προέθετο πέμ-
3 πειν τοὺς ἀδελφοὺς ἅπαντας εἰς τὴν Ῥώμην· ἅμα
μὲν ἐλπίζων, πέρας ἐπιθήσεν τῷ πρὸς τὸν Φαρνά-
κην πολέμῳ διὰ τῆς τούτων πρεσβείας, ἅμα δὲ συ-
στῆσαι σπουδάζων τοὺς ἀδελφοὺς τοῖς τε ἰδίᾳ Φί-
λοισ καὶ ξένοις ὑπάρχουσιν αὐτῷ ἐν τῇ Ῥώμῃ καὶ
4 τῇ συγκλήτῳ κατὰ κοινόν. Προθύμων δὲ καὶ τῶν

X 3

περὶ

IV.

Legatio LVI.

6. Posteaquam pactæ essent
induciæ inter Pharnacem &
Attalum ceterosque, cum
suis quisque copiis domum
omnes sunt reversi. Per
idem tempus Eumenes, Per-
gamæ tum commorans, e
gravi morbo convaluerat.
Qui post Attali fratris adven-
tum, ubi omnia, quæ gesta
fuerant, cognovisset adpro-
bassetque, fratres omnes suos
Romam mittere statuit. Nam
& iis mittendis legatis finem
se tandem impositurum bello
adversus Pharnacem spe-
rabat, & præterea fratres
conmendare optabat cum
privatim amicis atque aliis,
quibuscum jus hospitii illi
erat Romæ, tum publice se-
natui. Atque hoc etiam At-
talo

Ol. 149.4 περὶ τὸν Ἀττάλον ὑπαρχόντων, ἐγένοντο περὶ τὴν
 Ἀττάλου, magnifice ἐκδημίαν. Καὶ τούτων παραγενομένων εἰς τὴν Ῥώ-
 excerptus μιν, καὶ κατ' ἰδίαν μὲν πάντες ἀπεδέχοντο τοὺς
 Romæ νεαῖσκους Φιλαιθρώπως, ἅτε συνήθειαν ἐσχηκότες
 ἐν ταῖς περὶ τὴν Ἀσίαν στρατείαις· ἐτι δὲ μεγαλο-
 μερέστερον ἢ σύγκλητος ἀπεδέξατο τὴν παρουσίαν
 αὐτῶν. Καὶ γὰρ ξένια καὶ παροχὰς τὰς μεγίστας
 ἐξέθηκεν αὐτοῖς, καὶ πρὸς τὴν ἔντευξιν καλῶς ἀπήν-
 τησεν. Οἱ δὲ περὶ τὸν Ἀττάλον εἰσελθόντες εἰς τὴν
 σύγκλητον, τὰ τε προὔπαρχοντα Φιλαιθρώπα διὰ
 πλείων λόγων ἀνενεώσαντο, καὶ τοῦ Φαρνάκειου
 κατηγορήσαντες παρεκάλου, ἐπιστροφὴν τινα ποιή-
 σασθαι, δι' ἧς τεύζεται τῆς ἀρμοζούσης δίκης.
 Ἡ δὲ σύγκλητος διακούσασα, Φιλαιθρώπως ἀπε-
 κριθῆ, διότι πέμψει πρεσβευτὰς τοὺς κατὰ πάντα
 τρόπον λύσαντας τὸν πόλεμον. Καὶ τὰ μὲν κατὰ
 τὴν Ἰταλίαν οὕτως ἔχεν.

V.

*tal*o quum adprime gratum
 accidisset, itineri se accin-
 xerunt. Romam deinde ut
 ventum, privatim pro se
 quisque juvenes, quos in
 bellis Asiaticis notos habue-
 rant, comiter accipere: sed
 longe magnificentius senatus
 advenientes excepit. Nam
 & hospitia & lautia uberri-
 ma iis exhibuit, & qui eos
 honorifice salutarent, obviam
 misit. *Attalus*, in senatum

ingressus, pristina suorum
 merita luculenta oratione in
 memoriam revocavit, & de
 Pharnacis questus injuriis,
negotium patres ut suscipe-
rent oravit, Et Pharnacem
pro commerita noxa ut casti-
garent. Patres, re audita,
 benigne responderunt, *missu-*
ros se legatos, qui bello huic
ominino finem sint imposituri.
 Et in Italia quidem hæc
 tum sunt gesta.

V.

V.

A.V. 574.

RES PELOPONNESI.

(I.) *Legatio ab Achaia ad PTOLEMAEVM destinata.*

Κατὰ τοὺς αὐτοὺς καιροὺς Πτολεμαῖος ὁ βασιλεὺς, VII.
 βουλόμενος ἐμπλέκεσθαι τῷ τῶν Ἀχαιῶν ἔθνε, ^{Ptole-} διε-
 πέμψατο πρεσβευτήν, ἐπαγγελλόμενος δεκαναίαν δώ- ^{maeus} x naves
 ασεν ἐντελῇ πεντηκοντηρικῶν πλοίων. Οἱ δ' Ἀχαιοί, ^{offerre} Achais.
 καὶ διὰ τὸ δοκεῖν τὴν δωρεάν ἀξίαν εἶναι χάριτος,
 ἀτμίνως ἀπέδιδξαν τὴν ἐπαγγελίαν. δεκεῖ γάρ ἡ
 δαπάνη ἐν πολὺ λείπεν τῶν δεκά ταλάντων.
 3 Ταῦτα δὲ βουλευσάμενοι, προεχειρίσαντο πρεσβευ- ^{Lycortas,}
 τὰς, Λυκέρταν, καὶ Πολύβιον, καὶ σὺν τούτοις, ^{Polybius,}
 Ἄρατον, υἱὸν Ἀράτου τοῦ Σικυωνίου, τοὺς ἅμα μὲν ^{& Aratus,}
 εὐχαριστήσοντας τῷ βασιλεῖ περὶ τε τῶν ὅπλων,
 ὧν πρότερον ἀπέστειλε, καὶ τοῦ νομίσματος, ἅμα
 δὲ παραληψομένους τὰ πλοῖα, καὶ πρέσειαν ποιη-
 X 4 σομέ-

VII. 1. Κατὰ τοὺς αὐτ. Περὶ τ. αὐτ. Βαν. 2. καὶ διὰ τὸ δο-
 κεῖν. Nescio an intersiderit alterius causis mentio.

V.

(I.) *Legatio LVII.*

7. Per idem tempus rex
Ptolemæus [*Epiphanes*,] cu-
 piens societatem inire cum
 gente Achæorum, legatum
 misit, decem naves polli-
 cens quinquaginta remorum,
 omnibus rebus instructas.
Achai, quod esset munus di-
 gnum, cujus haberetur gra-
 tia, promissionem ejus cu-
 pide susceperunt. Accedit
 enim sumtus earum navium
 ad summam talentorum fer-
 me decem. Post hanc deli-
 berationem legati decernun-
 tur *Lycortas* & *Polybius*,
 unaque cum his *Aratus*,
 Arati Sicyonii filius, qui &
 regi gratias agerent pro ar-
 mis, quæ prius miserat, &
 pro pecunia, simul qui na-
 ves ab eo acciperent, & in
 Pelo-

Ol. 149.4. *σμεένους περὶ τῆς ἀποκομιδῆς αὐτῶν. Κατέστησαν*
Legati A-
chaorum δὲ τὸν μὲν Λυκέρταν, διὰ τὸ κατὰ τὸν καιρὸν, καθ'
ad Ptole-
maeum. ὃν ἐποίητο τὴν ἀνανέωσιν τῆς συμμαχίας ὁ Πτολε-
 μαῖος, στρατηγούντα τότε συνεγῆσαι Φιλοτίμας
 αὐτῶ· τὸν δὲ Πολύβιον, νεώτερον ἔντα τῆς κατὰς
 τοὺς νόμους ἡλικίας, διὰ τὸ τὴν τότε συμμαχίαν
 αὐτοῦ τὸν πατέρα πρεσβεύσαντα πρὸς Πτολεμαῖον
 ἀναεισάδου, καὶ τὴν δωρεάν τῶν ὅπλων καὶ τοῦ
 νομίσματος ἀγαγεῖν τοῖς Ἀχαιοῖς· παραπλησίως
 δὲ καὶ τὸν Ἑρατον, διὰ τὰς προγονικὰς συστάσεις
 πρὸς τὴν βασιλείαν. Οὐ μὴν συνέβη γε τὴν πρεσ-
 βείαν ταύτην ἐξελεῖσθαι, διὰ τὸ μεταλλάξαι τὸν Πτο-
 λεμαῖον περὶ τοὺς καιροὺς τούτους.

Motitur
 Ptolem.
 Epipha-
 nes.

(II.) CHAEKRON *Spartianus.*

VIII.
 Plebem
 demere-
 tur.

Κατὰ τοὺς αὐτοὺς καιροὺς ἦν τις ἐν Λακεδαιμό-
 νι Χαίρων, ὃς ἐτύγχανε τῷ πρότερον ἔτι πεπρεσ-
 βευκὸς εἰς τὴν Ῥώμην, ἀνδρωπὸς ἀγχίνους μὲν καὶ
 πρακτι-

VIII. 1. *ἀνδρωπὸς ἀνὴρ Suidas.*

Peloponnesum devehendas
 curarent. Legatos autem
 propterea hos potissimum
 delegerunt: *Lycortam*, quia,
 praetor quum is esset, quan-
 do Ptolemæus societatem re-
 novavit, impenso studio illi
 faverat: *Polybium*, licet an-
 nis minorem, quam per leges
 liceret, quia hoc ipsum scē-
 dus pater ejus Lycortas, le-
 gatus ad regem Ptolemæum

quum venisset, renovaverat,
 idemque arma & pecuniam
 Achæis advexerat, quæ rex
 genti ipforum muneri mise-
 rat: pariter & *Aratum*, pro-
 pter notitiam & amicitiam,
 quæ majoribus ejus cum Ae-
 gypti regibus intercesserat.
 Sed enim patriæ fines legatio
 ista, interveniente sub
 idem tempus morte *Ptole-
 mæi*, non excessit.

(II.) *Excerpt. Kalestian.*

8. Per ea tempora *Lace-
 damone* erat quidam *Charon*,

qui anno superiori legatio-
 nem Romæ obierat: homo
 gnavus quidem ac folers,
 fed

πρακτικὸς, νέος δὲ, καὶ ταπεινὸς, καὶ δημοτικῆς A.V. 374.
 αἰγῶγῃς τετευχώς. Οὗτος, ἐχλαγωγῶν, καὶ κινή-
 σας ὁ μηθεὶς ἕτερος ἐθάμβει, ταχέως περιποήσα-
 3το φαντασίαν παρὰ τοῖς πολλοῖς. Καὶ τὸ μὲν πρῶ-
 τον ἀφελόμενος τὴν χώραν, ἣν οἱ τύραννοι συνεχώ-
 ρησαν ταῖς ὑπολειφθείσαις τῶν φυγάδων ἀδελφαῖς
 καὶ γυναιξὶ καὶ μητρᾷσι καὶ τέκνοις, ταύτην διέ-
 4δωκε τοῖς λεπτοῖς εἰκῇ καὶ ἀνίσως κατὰ τὴν ἰδίαν
 ἐξουσίαν. Μετὰ δὲ ταῦτα τοῖς κοινοῖς ὡς ἰδίαις Pec-
 χράμενος, ἐξεδάπανα τὰς προσόδους, οὐ νόμου στα- blicam pu-
 5χαζόμενος, οὐ κοινῷ δόγματι, οὐκ ἄρχοντας. ἐφ-
 εἰς τινες ἀγανακτήσαντες, ἐσπούδαζον καταστα-
 θῆναι δοκιμαστῆρες τῶν κοινῶν κατὰ τοὺς νόμους.
 6Ὁ δὲ Χαίρων, θεωρῶν τὸ γυγνόμενον, καὶ συνειδώς
 αὐτῶ κακῶς κεχειρικέτι τὰ τῆς πόλεως, τὸν ἐπι- Apollo-
 φανέστατον τῶν δοκιμαστῆρων Ἀπολλωνίδην, καὶ occidit.
 μάλιστα δυνάμενον ἐρευνῆσαι τὴν πλεονεξίαν αὐτοῦ,

X 5

τοῦτον

3. *δίδωκε ex Suida recepti. Vulgo δίδωκε.*

fed juvenis admodum, & in-
 finitæ fortis, nec liberaliter
 educatus. Hic, conciona-
 bundus apud plebem, quum
 eam rem commovisset, quam
 nemo tentare fuerat ausus,
 famam apud multitudinem
 brevi comparavit. Ac prin-
 cipio quidem agrum, quem
 tyranni sororibus ac conju-
 gibus exfulum matribusque
 ac liberis concesserant, ipse
 infimis hominibus temere
 ac pro arbitrio suo divisit.
 Deinde publica pecunia quasi

privata abusus, vectigalia de-
 coquere cœpit, absque ul-
 la lege aut publico decreto,
 aut magistratus auctoritate.
 Quam rem ægre ferentes
 nonnulli, id egerunt, ut
 quæstores ærarii publici le-
 gibus constituerentur. Id
 cum animadverteret Cha-
 ron, conficius sibi ipse male
 administratæ publicæ pecu-
 niæ, *Apollonidem* e collegio
 quæstorum, virum clarissi-
 mum, qui ejus peculatum
 ac furta deprehendere maxi-

me

Ol. 149. 4. τούτων ἀποπερευόμενον ἡμέρας ἐκ βαλαινέου, προσ-
πέμψας τινάς, ἐξεκέντησεν. Ὡν προσπεσόντων
τοῖς Ἀχαιοῖς, καὶ τοῦ πλήθους ἀγανακτήσαντος
ἐπὶ τοῖς γεγενέσιν, ἐξ αὐτῆς ὁ στρατηγὸς ἐρμήσας
καὶ παραγενόμενος εἰς τὴν Λακεδαίμονα, τὸν τε
Χαίρωνα παρήγαγεν εἰς κρίσιν ὑπὲρ τοῦ Φόνου, τοῦ
κατὰ τὸν Ἀπολλωνίδην, καὶ κατακρίνας ἐποίησε
δέσμιον· τοὺς τε λοιποὺς δοκιμαστῆρας παρῴζοντες
πρὸς τὸ ποιῆσαι τὴν ζήτησιν τῶν δημοσίων ἀληθι-
νὴν, φροντίσαι δὲ καὶ περὶ τοῦ κομίσασθαι τὰς εὐσίας
τοὺς τῶν φυγάδων ἀναγκάσιους πάλιν, ἃς ὁ Χαίρων
αὐτῶν ἀφείλετο βραχέως χρεῖαν πρέτερον.

In vincu-
la conji-
citur.

(III.) Comparatio ARISTAENI & PHILOPOEMENIS.

IX. Φιλοποίμενα καὶ Ἀρίστανεν τοὺς Ἀχαιοὺς συγέ-
βη οὔτε τὴν φύσιν ὁμοίαν σχεῖν, οὔτε τὴν αἵρεσιν
τῆς πολιτείας. Ἦν γὰρ ὁ Φιλοποίμην εὖ πεφυκώς
πρὸς τὰς πολεμικὰς χρεῖας, καὶ κατὰ τὸ σῶμα καὶ
κατὰ

IX.
Vtrius-
que inge-
nium &
natura.

me valebat, interdum e bal-
neo redeuntem submissis per-
cussoribus interfecit. Cujus
rei nuncio ad Achæos de-
lato, cum universa populi
multitudo cum casum acce-
re ferret, confestim prætor
magnis itineribus Spartam
profectus, & Chæronem
ipsum comprehensum cauf-

sam dicere jussit de Apollō-
nidis cæde, damnatumque
in carcerem conjecit; & re-
liquos quæstiores hortatus
est, ut de publica pecunia
quæstionem serio exerce-
rent, utque operam darent,
uti exfulum propinquis bo-
na nuper a Chærone ademta
restituerentur.

(III.) Excerpt. Valesian.

9. Philopæmen & Aristæ-
nus, Achæi, neque ingenio
simili fuerunt, neque eam-

dem in republica sectam sunt
secuti. Namque Philopæmen
quidem & animo & corpo-
re ad res militares egregie
factus;

κατὰ τὴν ψυχὴν· ὁ δ' ἕτερος πρὸς τὰ πολιτικά A.V. 574.
 3 καὶ λογικά τῶν διαβουλίων. Τῇ δ' αἰρέσει κατὰ
 τὴν πολιτείαν τούτο διέφερον ἀλλήλοις. Τῆς γὰρ ^{Institu-}
 'Ρωμαίων ὑπερχῆς ἤδη τοῖς 'Ελληνικοῖς πράγμασιν ^{tum in}
 ἐμπλεκόμενης ἐλοσχερῶς, κατὰ τε τοὺς Φιλιππι- ^{republ.}
 4 κοὺς καὶ τοὺς Ἀντιοχικοὺς καιροὺς· ὁ μὲν Ἀρίσται· ^{Antisteni,}
 5 τοις ἔγχε τὴν ἀγωγὴν τῆς πολιτείας οὕτως, ὥστε πᾶν
 τὸ πρόσφορον 'Ρωμαίοις ἐξ ἐτοίμου ποιεῖν, ἕνα δὲ
 6 καὶ πρὶν ἢ προστάξαι ἐκείνους. ἐπειρᾶτο μὲν τοι γε
 τῶν νόμων ἐξεῖναι δοκεῖν, καὶ τὴν τσιαύτην ἐφέλκε-
 7 το φαντασίαν, ἕκων, ἐπότε τούτων ἀντιπίπτει τις
 8 πρεσβήτως τοῖς ὑπὸ 'Ρωμαίων γραφεμένοις. Ὁ δὲ ^{Philopae-}
 Φιλοποίμην, ὅσα μὲν εἴη τῶν προκαλουμένων ἀκό- ^{menis.}
 9 λουθα τοῖς νόμοις καὶ τῇ συμμαχίᾳ, πάντα συγ-
 10 γκατῆναι καὶ συνέπραττεν ἀπερφεασίστως· ὅσα δὲ
 11 τούτων ἐκτὸς ἐπιτάττειεν, οὐχ εἰς τ' ἦν ἐθε-
 12 λοντῆς

IX. 2. *Verba καὶ λογικά ex Snida infertur.* 6. προκαλουμ. πα-
ρακαλουμένων malim cum Reiskio.

factus; contra *Aristianus* ad
 res civiles consilio & elo-
 quentia promptior erat. In-
 ter utriusque autem in re-
 publica institutum, id inter-
 fuit. Cum Romanorum po-
 tentia bello Philippico &
 Antiochico penitus se rebus
 Græciæ immiscuisset, *Ari-*
stianus quidem ita rempubli-
 cam moderabatur, ut, quid-
 quid e re populi Romani
 esset, lubentissime faceret,
 quædam etiam ultro, ante-
 quam populus Romanus

mandasset. Interim tamen
 operam dabat, ut leges ubi-
 que servare videretur, atque
 eam speciem præ se ferebat,
 cedens interdum, si qua lex
 mandatis populi Romani
 aperte repugnabat. At *Phi-*
lopatem & ipse quidem po-
 stulatis Romanorum, quæ-
 cumque a legibus ac sæ-
 dere gentis Achæorum non
 discedebant, sine controver-
 sia adfentiebatur: quæcum-
 que vero præter leges ac
 foedera imperabantur, addu-
 ci

Ol. 149.4. λοντῆς συνυπακούειν, ἀλλὰ τὰς μὲν ἀρχαίς ἔφη
 A.V. 574. δὲν δικαιολογεῖσθαι, μετὰ δὲ ταῦτα πάλιν ἀξιῶν·
 εἰ δὲ μὴδ' οὕτως πείθουεν, τέλος οἷον ἐπιμαρτυ-
 ρομένους εἴκειν, καὶ τότε ποιεῖν τὸ παραγλεθό-
 μενον.

7. δικαιολογεῖσθαι. In cod. Præf. ὅ. apud Suidam est δίκαιον ἡγεῖ-
 σθαι. 8. οἷον. An τὸ θεῖον?

ei non poterat, eis sponte quod si ne sic quidem flecte-
 ut pareret; sed primo qui- re illos potuissent, tunc de-
 dem rationibus contra adla- mum tamquam divum fidem
 tis, deinde vero precibus contestatos cedere, atque
 contendendum esse ajebat: imperata facere oportere.

ΤΗΣ ΕΙΚΟΣΤΗΣ ἙΚΤΗΣ
ΤΩΝ ΠΟΛΥΒΙΟΥ ΙΣΤΟΡΙΩΝ
ΤΑ ΣΩΖΟΜΕΝΑ.

I.

CALLICRATES, ROMAM LEGATVS, PRODIT
LIBERTATEM ACHÆORVM.

Ol. 150. 1.
A. V. 575.
I.

Κατὰ τὸν καιρὸν τούτων, ἀναδύντες Ὑπερβάτου Hyper-
τοῦ στρατηγοῦ διαβούλιον, ὑπὲρ τῶν γεγεμ- barus,
μένων παρὰ Ῥωμαίων ὑπὲρ τῆς τῶν ἐκ Λακεδαίμονος prator
φυγάδων καθόδου, τί δεῖ ποιεῖν· οἱ μὲν περὶ τὴν Achæo-
Λυκόρταν παρεκάλουν, μένειν ἐπὶ τῶν ὑποκειμένων, exsulibus
διότι Ῥωμαῖοι ποιοῦσι μὲν τὸ καθῆκον αὐτοῖς, συν- Spart.
πακοῦν-

Cap. I. 1. γεγεμμένων h. l. dedit Bav. Vulgo γραφομένων. Ibid.
Vocab. καθόδου abest a multis, adjectum ab Vrs.

LIBRI VICESIMI SEXTI
HISTORIARVM POLYBII
RELIQVIAE.

I.

Legatio LVIII.

1. **E**a tempestate, quum fuisset, quid in ea re esset
quæstionem in con- faciendum; LYCORTAS
cilio movisset prator Hy- Achæis auctor fuit, ne quid-
perbatus de eo quod scriple- quam propterea mutarent.
rant Romani de restituendis Romanos enim facere illos
Lacedæmoniorum exsulibus, quidem pro suo officio, quum
ad deliberandumque propo- miserorum hominum precibus
ac

Ol. 150. 1. πακούοντες τοῖς ἀκληρεῖν δοκοῦσιν εἰς τὰ μέτρια
 Delibe-
 ratio de τῶν ἀξιοσημείων· ἔταν μὲν τοι γε διδάξῃ τις αὐτοῖς, 3
 exfulibus
 Spart. ἐτι τῶν παρακαλουμένων τὰ μὲν ἐστὶν ἀδύατα,
 τὰ δὲ μεγάλην αἰσχύνην ἐπιφέροντας καὶ βλάβην
 τοῖς φίλοις, οὔτε φιλοικεῖν εἰάδαται, οὔτε παρα-
 βιάζεσθαι περὶ τῶν τοιούτων. Διὸ καὶ νῦν, ἐάν τις 4
 αὐτοὺς διδάξῃ, ὅτι συμβήσεται τοῖς Ἀχαιοῖς, ἂν
 παιδαρχήσωσι τοῖς γραφομένοις, παραβῆναι τοὺς
 ὅρκους, τοὺς νόμους, τὰς στήλας, ἃ συνέχει τὴν
 κοινὴν συμπολιτείαν ἡμῶν· ἀναχωρήσουσι καὶ συγ- 5
 καταθήσονται, διότι καλῶς ἐπέχεμεν, καὶ παραι-
 τούμεθα περὶ τῶν γραφομένων. Ταῦτα μὲν οὖν οἱ
 περὶ τὸν Λυκόρταν ἔλεγον. Οἱ δὲ περὶ τὸν Ὑπέρ- 6
 βατον καὶ Καλλικράτην παιδαρχεῖν τοῖς γραφόμε-
 νοις παρήνουν, καὶ μῆτε νόμον, μῆτε στήλην, μῆτ'
 ἄλλο μηδὲν τούτου νομίζεν ἀναγκαιότερον. Τσιού- 7
 της δ' οὔσης τῆς ἀντιλογίας, ἔδοξε τοῖς Ἀχαιοῖς
 πρεσ-

ac voluntati, quatenus aqua
 videatur, morum gerant: ce-
 terum ubi aliquis ipsos do-
 cuerit, ea, quae postulentur,
 partim fieri non posse, par-
 tim conjuncta esse cum ingenti
 sociorum populi Romani
 dedecore & damno; non esse
 moris illorum, contendere
 pertinaciter, & invitos ad ta-
 lia compellere. Itaque etiam
 in hac re, posteaquam cogno-
 verint, non posse Achaeos
 ipsorum voluntati, per lite-
 ras significatae, aliter obtem-
 perare, nisi ut iusjurandum,
 leges, foedera columnis in-
 scripta, quibus communis co-

rum res publica continetur,
 violent: discessuros a propo-
 sito, & consensuros, justam
 habere Achaos causam, cur
 moras trahant, & literis
 ipsorum parere detrectent.
 Ita quidem Lycortas. Hy-
 perbatus vero & Callicrates
 exsequendi quod scripserant
 Romani auctores erant A-
 chaeis; hortabanturque, ne
 ullius legis, foederis columnae
 inscripti, aut omnino cufus-
 quam rei alius, potius habenda
 rationem censerent. Hoc pacto
 dissidentibus sententiis eorum,
 qui concilio intererant, visum
 Achaeis facien-

πρεσβευτὰς ἐξαποσταῖλαι πρὸς τὴν σύγκλητον, ^{A.V. 575. Romam}
 8 τοὺς διδάζοντας αὐτοὺς Λικέρτας λέγει. Καὶ παραυτί- ^{legatos mittunt}
 κα κατέστησαν πρεσβευτὰς, Καλλικράτην Λεοντή- ^{Achei.}
 σιον, Λυδιάδαν Μεγαλοπολίτην, Ἄρατον Σικυώνιον,
 καὶ, δόντες ἐντολαὶς ἀκολούθους ταῖς πρεσβεμίαις,
 9 ἐξαπέστειλαν. Ὡν καὶ παραγεγενημένων εἰς τὴν Ῥώ-
 μην, εἰσελθὼν ὁ Καλλικράτης εἰς τὴν σύγκλητον,
 τοσούτον ἀπέσχε τοῦ ταῖς ἐντολαῖς ἀκολούθως δι-
 δάσκειν τὸ συνέδριον, ὥστε τεύξαντίον ἐκ καταβο-
 λῆν ἐπεχείρησεν, οὐ μόνον τῶν ἀντιπολιτευομένων
 κατηγορεῖν θρασείως, ἀλλὰ καὶ τὴν σύγκλητον νου-
 θετεῖν.

Ἔφη γὰρ, αὐτοὺς τοὺς Ῥωμαίους αἰτίους εἶναι ^{II. Callicra-}
 τοῦ μὴ περὶ αὐτοὺς τοὺς Ἕλληνας, ἀλλὰ πα- ^{tis oratio}
 ρακούειν καὶ τῶν γραφομένων καὶ τῶν παραγεγενη- ^{ad sena-}
 2 μένων. οὐδὲν γὰρ, οὐδὲν αἰρέσεων κατὰ τὸ παρὸν ἐν ^{tum.}
 πάσαις

8. Λυδιάδαν *rescripti* ex *cod.* *Vrf.* quod in Λυσιάδαν ab illo mu-
 tatum est. Eandem tamen scripturam per σ ex *Bav* etiam notari;
 sed in illo *cod.* *littera σ* persimilis esse solet *littera δ*. 9. Ὡν καὶ.
Abest καὶ a *Bav.*

faciendum, ut Romam lega-
 tos mitterent, ad illa expo-
 nenda senatui, quæ dissen-
 suat Lycortas. Decreti statim
 sunt *Callicrates* Leontesius,
Lydiadas Megalopolitanus,
Aratus Sicyonius; quos cum
 consentaneis mandatis pro-
 ficiisci iusserunt. Romam ut
 venerunt, estque eis datus
 senatus; tantum absuit *Cal-*
licrates ut convenienter ac-
 ceptis mandatis cum patri-
 bus ageret, ut plane e con-

trario adgrederetur non so-
 lum eos audacter incutere;
 qui a se in republica dissi-
 dent, sed ipsum quoque se-
 natum sui officii monere.

2. *Ipsos namque Romanos*
in causa esse dixit, cur mi-
nus morigeros Græci se ad-
versus illos præberent, sive
aliquid ipsis scriberent, sive
aliquid imperarent. Nam
quum duæ jam sint, ajebat,
factiones in omnibus civitati-
bus,

OL. 150. 1.
Callicrat-
is oratio
ad sena-
tum.

πάσαις ταῖς δημοκρατικαῖς πολιτείαις· καὶ τῶν μὲν
Φασκόντων, δεῖν ἀκολουθεῖν τοῖς γραφομένοις ὑπὸ
Ῥωμαίων, καὶ μῆτε νέμον, μῆτε στήλην, μῆτ' ἄλλο
μηδὲν περὺργιατέρεν νομίζεν τῆς Ῥωμαίων περαιοί-
σεως· τῶν δὲ τοὺς νόμους περφερομένων, καὶ τοὺς
ἔρκους, καὶ τὰς στήλας, καὶ παρακαλοῦντων τὰ
πλήθη, μὴ βραδίως ταῦτα παραβαίνειν· ἀχαϊκωτέ-
ραν εἶναι παρὰ πολὺ ταύτην τὴν ὑπέθεσιν, καὶ τι-
μητικωτέραν ἐν τοῖς πολλοῖς. ἐξ οὗ τοῖς μὲν αἰρου-
μένοις τὰ Ῥωμαίων ἀδοξίαν συνεξακολουθεῖν παρὰ
τοῖς ἔχλοις καὶ διαβολὴν, τοῖς δ' ἀντιπράττειν
τάναντία. Ἐάν μὲν οὖν ὑπὸ τῆς συγκλήτου γένη-
ται τις ἐπισημασία, ταχέως καὶ τοὺς πολιτευομέ-
νους μεταδίδωαι πρὸς τὴν Ῥωμαίων αἵρεσιν, καὶ τοὺς
πολλοὺς τούτοις ἐπακολουθήσεν διὰ τὸν φόβον.
εἰάν δὲ παρερᾶται τοῦτο τὸ μέρος, ἅπαντας ἀπο-
τεύσειν

II. 3. τὰς στήλας. Pronomen ex conjell. adjecti. 4. νικητικῶτ. νι-
κητικῶτ. Vsf. in mag. quod verum putavit Reisk.

*bus, quæ populi voluntate reguntur, quumque alii dicant, exsequi oportere omnia, de quibus scriberent Romani, neque aut legem, aut sædus fletæ inscriptum, aut quidquam aliud ducendum esse antiquius Romanorum voluntate; contra alii leges in medium adferant, & iusjurandum, & positas columnas, atque iidem hortentur populos, ne illa temere migrent: horum sententiam vulgo Achæorum multo acceptiorem esse, faciliusque eam vince-
re apud multitudinem posse. Ex quo fieri, ut, qui Romanarum sunt partium, inglorii apud vulgum sint, & calumniis obnoxii; contrarium vero in republica sentientes diversa omnia experiantur. Iam quodsi aliquam senatus daret significationem, illa se curare; cito & omnes civitatum principes ad Romanas partes esse transiuros, & vulgus etiam ubique præ metu exemplum illorum secuturum; sin hoc facere patres neglexerint, vixet a Romanis omnes*

νεύσεν ἐπ' ἐκείνην τὴν ὑπόθεσιν, ἐνδοξότεραν γὰρ
 9 εἶναι καὶ καλλίω παρὰ τοῖς ὄχλοις. Διὸ καὶ νῦν
 ἤδη τινὰς, οὐδὲν ἕτερον προσφερομένους δίκαιον πρὸς
 Φιλοδοξίαν, δι' αὐτὸ τοῦτο τῶν μεγίστων τυγχάνουσιν
 τιμῶν παρὰ τοῖς ἰδίαις πολιτεύμασι, διὰ τὸ δοκεῖν
 ἀντιλέγειν τοῖς ὑφ' ὑμῶν γραφομένοις, χάριν τοῦ
 διαμένειν τοὺς νόμους ἰσχυροῦς καὶ τὰ δόγματα τὰ
 10 γυγνόμενα παρ' αὐτοῖς. Εἰ μὲν οὖν διακίρως ἔχου-
 σιν ὑπὲρ τοῦ περὶ αὐτοῖς τοὺς Ἕλληνας καὶ
 συνυπακούουσιν τοῖς γραφομένοις, ἄγουν αὐτοὺς ἐκ-
 11 ολεῦε τὴν ἀγωγὴν, ἣν καὶ νῦν ἄγουσιν. εἰ δὲ βούλον-
 ται γίγνεσθαι σφισι τὰ παραγλεβλόμενα, καὶ μηδέ-
 να καταφρονεῖν τῶν γραφομένων, ἐπιστροφὴν ποιή-
 12 σασθαι παρεκάλει τοῦ μέρους τούτου τὴν ἐνδεχομέ-
 νην. Εἰ δὲ μὴ, σαφῶς εἰδείναι, διότι τὰναντία συμ-
 βήσεται ταῖς ἐπινοίαις αὐτῶν· ὃ καὶ νῦν ἤκει γενέ-
 μενον. Πρώην μὲν γὰρ, ἐν τοῖς Μεσσηνιακοῖς, πολλὰ
 ποιή-

9. διακίρως est ex Virgii ing. διαφύρως dant misti, quod descen-
 dit Reisk. 11. εἰ δὲ μὴ, σαφῶς εἰδείναι. Sic Bav. Vulgo σαφῶς
 γὰρ εἰδείναι, & absunt tria prima verba.

omnes ad contrariam fallio-
 nem defeßuros, quæ apud
 vulgus paratam laudem &
 honestatis opinionem habeat.
 Iamque adeo nonnullos cer-
 nere esse, qui, quum aliud
 nihil ad magistratus ambien-
 dos adferrent, unam illam
 ob causam maximos in suis
 civitatibus honores sint con-
 secuti, quod literis Romano-
 rum se opposuerint, patriæ-
 que leges & decreta propu-
 gnauerint. Siquidem igitur
 non curarent Romani, dicto

sibi audientes ut essent Græci,
 & literis ipsorum ut obtem-
 perarent; tenerent sane insti-
 tutum, quo hactenus essent
 usi; at si morem geri suis
 mandatis, neque aspernari
 quemquam vellent quæ scri-
 psissent, patres hortabatur,
 ut in hanc curam serio in-
 cumberent. Quod ni ita fe-
 cerint, certo scire se, contra-
 rium eventurum ejus, quod
 ipsi cogitaverint, sicut & in
 præsentia evenisset. Nam &
 nuper, belli Messeniaci tem-
 pore,

Polybii Hist. T. IV.

Y

port,

Ol. 150. 1.
Callicra-
tis oratio
ad fena-
tum.

ποιήσαντες Κείντου Μαρκίου, πρὸς τὸ μηδὲν τοὺς Ἀχαιοὺς βουλευσάσθαι περὶ Μεσσηνίων ἄνευ τῆς Ῥωμαίων προαιρέσεως· παρακούσαντας καὶ ψηφί-13
σαμένους αὐτοὺς τὸν πόλεμον, οὐ μένον τὴν χώραν αὐτῶν καταφθεῖραι πᾶσαν ἀδίκως, ἀλλὰ καὶ τοὺς ἐπιφανεστάτους τῶν πολιτῶν, οὓς μὲν φυγαδεύσαι, τινὰς δ' αὐτῶν ἐκδόντας λαβόντας, αἰκισαμένους πᾶσαν αἰκίαν, ἀπεκτεῖναι, διότι προεκαλοῦντο περὶ τῶν ἀμφισβητούμενων ἐπὶ Ῥωμαίους. Νῦν δὲ πᾶ-14
λιν ἐκ πλείονος χρένου γραφόντων αὐτῶν ὑπὲρ τῆς καθοδοῦ τῶν ἐκ Λακεδαιμόνων φυγάντων, τσοῦτον ἀπέχεαν τοῦ πεῖθαρχεῖν, ὥς καὶ στήλην τεθεῖσθαι, καὶ πεπειθῆσαι πρὸς τοὺς κατέχοντας τὴν πόλιν ἕρκους, ὑπὲρ τοῦ μηδέποτε κατελεύσεσθαι τοὺς φυγάδας. Εἰς ἃ βλέποντας αὐτοὺς, ἤξιον πρένοισιν15
ποιεῖσθαι τοῦ μέλλοντος.

Ὁ μὲν

pore, quum summo studio Q. Marcius id egisset, ne Romanis inconsultis quidquam Achæi super rebus Messeniorum decernerent, illos contra, neglecto populi Romani imperio, ac bello etiam propria sua auctoritate decreto, non solum agrum omnem eorum inique vastasse, sed & civium clarissimos quosque partim in exilium expulisse, partim deditione acceptos, omni genere cruciatus vexatos, occidisse; idque non aliam ob causam, nisi hanc, quod de rebus con-

trouersis provocassent ad Romanos. Et nunc rursus idem evenisse. Nam quum literas de restituendis Lacedæmoniorum exsulibus ad Achæos mittere pridem Romani non cessent; tantum abesse, ut morem voluntati eorum gerant, ut sædus icerint, & columnæ inscripserint, ac iurejurando fidem suam obstrinxerint, numquam exsules iri restitutum. Quæ cogitare ipsos & in posterum providere æquum censabat.

3. Hæc

Ὁ μὲν οὖν Καλλικράτης, ταῦτα καὶ τοιαῦτα ^{Α. V. 175.}
εἰπὼν, ἀπῆλθεν. Οἱ Φυγάδες δ' ἐπεσελθόντες, ^{III.}
καὶ βραχία περὶ αὐτῶν διδάξαντες, καὶ τινα τῶν ^{Exsulum}
πρὸς τὸν κοινὸν ἔλεον εἰπόντες, ἀνεχώρησαν. Ἡ δὲ ^{Spart.}
σύγκλητος, δόξασα τὸν Καλλικράτην λέγειν τι τῶν ^{peritio.}
αὐτῇ συμφερόντων, καὶ διδάχθεῖσα, διότι δὲ τοὺς γε ^{morem}
τοῖς αὐτοῖς δόγμασι συνηγοροῦντας αὖξεν, τοὺς δὲ ^{gerit se-}
ἀντιλέγοντας ταπεινοῦν· οὕτω καὶ τότε πρῶτον ^{natus.}
ἐπεβάλετο, τοὺς μὲν κατὰ τὸ βέλτιστον ἱσταμέ-
νους ἐν τοῖς ἰδίαις πολιτεύμασιν ἐλαττοῦν, τοὺς δὲ
καὶ δικαίως * προστρέχοντας αὐτῇ σωματοποιεῖν.
Ἐξ ὧν αὐτῇ συνέβη κατὰ βραχὺ, τοῦ χρέους προ-
βαίνοντος, κολάκων μὲν εὐπορεῖν, φίλων δὲ σπανί-
ζεσθαι ἀληθινῶν. Οὐ μὲν, ἀλλὰ τότε περὶ μὲν τῆς
καθόδου τῶν Φυγάδων οὐ μόνον τοῖς Ἀχαιοῖς ἔγρα-

Υ 2

ψε,

III. 2. βραχία. βραχίως Bau. 3. δὲ τοὺς γε correctit Vrsf. Muti
debent δὲ τῶ γε. τοὺς μὲν voluit Reisk. 4. Post δικαίως licu-
it signum inferuit Casaub. ὅ in vers. lat. verba καὶ ἀδίκως sup-
plevit.

3. Hæc hisque similia post-
quam dixit *Callicrates*, dis-
cessit. Secundum hæc intro-
ducuntur *Exsules*: qui pau-
ca de se locuti, nonnul-
lis etiam in medium prola-
tis, quæ ad excitandum vul-
go misericordiam valent, re-
cesserunt. *Senatus* proba-
to consilio, quod suggere-
bat *Callicrates*, differentibus
etiam nonnullis, oportere
sanè conditionem illorum
meliorem facere, qui decre-
ta ipsius propugnarent, illos
vero, qui se eis opposerent,

humiliores infirmioresque
reddere: ita demum insti-
tuit, omnes, qui in suis civi-
tatibus bonarum essent par-
tium, deprimere, eos vero,
qui suam sectam, quo jure
quave injuria, sequerentur,
alere, omnibusque rebus or-
nare. Ex quo paullatim fa-
ctum est cum procedente
tempore, ut senatus adsen-
tatoribus abundaret, amicis
veris destitueretur. Tunc
igitur de reditu quidem ex-
sulum non solum ad Achæos
scripsit, hortans, ut ad rem
perfi-

Ol. 150. 1. *ψε*, παρακαλοῦσα συνεπισχύνειν, ἀλλὰ καὶ τοῖς Αἰτωλοῖς καὶ τοῖς Ἑπειρώταις· σὺν δὲ τούτοις, Ἀθηναίοις, Βοιωτοῖς, Ἀκαρνανσὶν· πάντας ὥσανεὶ προδιαμαρτυρομένη, χάριν τοῦ συντρίψαι τοὺς Ἀχαιοὺς. Περὶ δὲ τοῦ Καλλικράτους αὐτοῦ κατ' ἰδίαν, παρασιωπήσασα τοὺς συμπρεσβευτάς, κατέταξεν εἰς τὴν ἀπόκρισιν, διότι δεῖ τοιούτους ὑπάρχεν ἐν τοῖς πολιτεύμασιν ἄνδρας, οἷός ἐστι Καλλικράτης. Ὁ δὲ προειρημένως, ἔχων τὰς ἀποκρίσεις ταύτας, παρῆν εἰς τὴν Ἑλλάδα περιχαρής· οὐκ εἰδώς, ὅτι μεγάλων κακῶν ἀρχηγὸς γέγονε πᾶσι μὲν τοῖς Ἕλλησι, μάλιστα δὲ τοῖς Ἀχαιοῖς. Ἔτι γὰρ τούτοις ἐξῆν καὶ κατ' ἐκείνους τοὺς χρόνους κατὰ ποσὸν ἰσολογίαν ἔχεν πρὸς Ῥωμαίους, διὰ τὸ τετηρηκέναι τὴν πίστιν ἐν τοῖς ἐπιφανεστάτοις καιροῖς, ἐξ οὗ τὰ Ῥωμαίων εἴλοντο, λέγω δὲ τοῖς κατὰ Φίλιππον καὶ Ἀντίοχον.

ἔτι

Callicrate
-is, auctor
malorum
Achæis.

6. προδιαμαρτ. προδιαμαρτυρομένη malim. προδιαμαρτυρομένη Βασ. 9. ἐπιφανεστάτοις. ἐπισφαλεστάτοις malacum Toup. & Reisk. Ibid. λέγω δὲ. λέγω δὲ Βασ.

perficiendam vires contenderent; sed etiam ad Aetolos, Epirotas, Athenienses quoque, Bæotos & Acarnanes; quasi fidem omnium adpellans, ad frangendam Achæorum potentiam. De Callicrate vero nominatim, nulla ceterorum legatorum mentione facta, adjectum est responso, *ita singulos in civitatibus debere esse animatos, ut Callicratem*. Is igitur cum his responsis gaudio ovans in Græciam reverti-

tur; nihil cogitans, quantum malorum cum in universum Græcis, tum maxime Achæis auctor exstisset. His enim ad illam usque diem æquo jure adhuc aliquatenus agere cum Romanis licuerat; quoniam, ex quo factam populi Romani cœperunt sequi, fidem constanter temporibus maxime insignibus servaverant, tempora dico bellorum cum Philippo & Antiocho gestorum. Et quum ab illis temporibus

quæ

- 10 ἔτι δὲ τοῦ τῶν Ἀχαιῶν ἔθνους ἡξημένου, καὶ προ- A.V. 575.
 κοπὴν εἰληφότες κατὰ τὸ βέλτιστον αἶφ' ὧν ἡμεῖς
 ἱστορεῦμεν χρέων· αὕτη πάλιν ἀρχὴ τῆς ἐπὶ τὸ
 χεῖρον ἐγένετο μεταβολῆς, τὸ Καλλικράτους θρά-
 11 σος. ὅτι Ῥωμαῖοι, ὄντες ἀνδρωποὶ καὶ ψυχῇ χρώ-
 μενοι λαμπρᾷ καὶ προαιρέσει καλῇ, πάντας μὲν
 ἐλεοῦσι τοὺς ἐπτακίτους, καὶ πᾶσι περῶνται χαρί-
 12 ζεσθαι τοῖς κακωφεύγουσιν ὡς αὐτούς. ὅταν μὲν τοι
 γέ τις ὑπέμνησε τῶν δικαίων, τετρηκὼς τὴν πίστιν,
 ἀνατρέχουσι καὶ διορθοῦνται σφᾶς αὐτοὺς κατὰ δύ-
 13 ναμιν ἐν τοῖς πλείστοις. Ὁ δὲ Καλλικράτης, πρεσ- Prætor
 βεύσας κατὰ τοὺς ἐνεστῶτας καιροὺς εἰς τὴν Ῥώ- Achæo-
 μιν χάριν τοῦ λέγειν τὰ δίκαια περὶ τῶν Ἀχαιῶν, rum crea-
 χρησάμενος κατὰ τὸναντίον τοῖς πρᾶγμασιν, καὶ tur Calli-
 συνεπισπασάμενος τὰ κατὰ Μεσσηνίους, ὑπὲρ ὧν crates.
 οὐδ' ἐνεκάλουν οἱ Ῥωμαῖοι, παρῆν εἰς Ἀχαιῶν, πρεσ-
 αν-
 ανα-

Υ 3

10. ἔτι δὲ ex conject. scripsi. Vulgo ὅτι δὲ. Ibid. αἶφ' ὧν. Forsan
 εἶφ' ὧν, his ip[s]is temporibus. Ibid. Cum a verbis ὅτι δὲ incipe-
 ret periculis, post μεταβολῆς lacunæ signum posuit Cysaeb. 13.
 τὸ κατὰ Mess. Articulum adjecit Vsf.

quæ Historia nostra comple-
 ctitur, incrementum etiam
 cepisset & in præclaris in-
 stitutis progressum fecisset
 gens Achæorum; per *Calli-
 cratis audaciam* factum est,
 ut mutationis in deterius
 hinc rursus fieret initium.
 Nam Romani et[er]i pro sua hu-
 manitate, magnitudine ani-
 mi, & honesto proposito,
 omnium infortuniis moveri
 solent, & omnibus opem
 ferre, qui ad præsidium ipso-
 rum confugiunt, enituntur;
 si qui tamen expertæ fidei

focii juris sui illos admo-
 neant, ut plurimum ad sese
 confestim redeunt, & secius
 admittit pro virili corrigunt.
 Iam vero Callicrates, lega-
 tione ad populum Romanum
 ea tempestate functus, ut
 causam Achæorum tuere-
 tur; quum plane contrarium
 ejus fecisset, ejus causa
 fuerat missus; quum etiam
 Messeniorum negotium ac-
 civisset, licet eo nomine que-
 rela Romanorum nulla um-
 quam fuisset audita; ubi in
 Achaiam est reversus, me-
 tum

Ol. 150. 1. ανατεπόμενος τὸν ἀπὸ Ῥωμαίων Φίβον· καί, διὰ¹⁴
τὴν ἀποπρεσβείαν καταπληζόμενος καὶ συντρέψας
τοὺς ἑχλους, διὰ τὸ μηδὲν εἶδεναι τῶν ὑπ' αὐτοῦ
κατ' ἀλίφθειαν εἰρημένων ἐν τῇ συγκλήτῳ τοὺς πελ-
λοὺς, πρῶτον μὲν ἤρεθι στρατηγός, πρὸς τοῖς ἄλλοις
κακοῖς καὶ δωροδοκηθεῖς· ἔξῃς δὲ τούτοις, παραλα-¹⁵
βὼν τὴν ἀρχὴν, κατήγε τοὺς ἐκ τῆς Λακεδαιμόνης
καὶ τοὺς ἐκ τῆς Μεσσηνίας Φυγάδας.

II.

GRACCHVS IN HISPANIA.

IV. Πολυβίου δ' εἰπόντος, τριακοσίου αὐτῶν (Κελτι-
Oppida
ccc Cel-
tibero-
rum de-
jicit.
βήρων) καταλῦσαι πόλεις Τιβέριον Γράκχον· κω-
μῶδ' ὦν φησι Ποσειδόνιος τοῦτο τῷ Γράκχῳ χαρίσα-
σαι τὸν ἄνδρα, τοὺς πύργους καλοῦντας πόλεις,
ὥσπερ ἐν ταῖς Θριαμβικαῖς πομπαῖς. Καὶ ἴσως οὐκ²
ἄπι-

13. ἀπὸ Ῥωμαίων cōtēxi cum Reisk. Vulgo ὑπὸ Ῥωμαίων. 14.
δωροδοκηθεῖς. δωροδοκῆτας, largitione usus, suspicatus est Reisk.

tum populi Romani omnibus
incutere, & renunciatione
legationis suæ omnes terre-
re, universæ denique mul-
titudinis animos dejicere.
Itaque ergo, quod nihil quid-
quam eorum populus sciret,
quæ revera ipse in senatu di-
xerat, primum quidem præ-

tor est creatus; homo, ut
cetera fileam vitia, etiam
munerum largitione corru-
ptus: deinde, postquam ma-
gistratum iniisset, exsules La-
cedæmoniorum & Messenio-
rum in suam quemque pa-
triam restituit.

II.

Strabo Geogr. Lib. III. p. 163.

4. Quod autem POLYBIUS
scripsit, Tib. Gracchum ccc
urbes Celtiberiæ dejecisse; id
comice exagitat Posidonius,

in Gracchi gratiam, inquit,
ab eo turribus urbium no-
men inditum, ut sit in pom-
pis triumphalibus. Atque
id

ἄπιστον τοῦτο λέγεις· καὶ γὰρ οἱ στρατηγοὶ καὶ οἱ Ἀ. V. 575.
 ξυγγραφεῖς ἐραδίως ἐπὶ τοῦτο φέρονται τὸ ψεῦσμα,
 καὶ λωπίζοντες τὰς πράξεις.

III.

Mortuo PHILIPPO, initia regni PERSEI.

Περσεύς, ἀνανεωσάμενος τὴν Φιλίαν τὴν πρὸς Ῥω- V.
 μαίους, εὐθὺς ἐθνηκοπεῖν ἐπεβάλλετο· κατακα- Perseus
 λῶν εἰς τὴν Μακεδονίαν καὶ τοὺς τὰ χρεῖα φεύγον- favorem
 τας, καὶ τοὺς πρὸς καταδίκας ἐκπεπτακώτας, καὶ populi
 τοὺς ἐπὶ βασιλικαῖς ἐγκλήμασι παρακεχωρηκώτας. sibi con-
 α καὶ τούτων ἐξετίθει προγεγραφὰς ἕς τε Δῆλον καὶ
 Δελφούς, καὶ τὸ τῆς Ἰωνίας Ἀθηνᾶς ἱερὸν· διδοὺς
 αὐ μόνον τὴν ἀσφάλειαν τοῖς καταπερευομένοις,
 ἀλλὰ καὶ τῶν ὑπαρχόντων κομιδὴν, ἀφ' ὧν ἕκαστος

Y 4

ἔφυγε.

V. 1. ἐθνηκοπεῖν. Ex Suida videtur potest legendum esse δημοκο-
 πεῖν καὶ ἰθνηκοπεῖν. Ibid. καταδίκας ex Suida restitui. Vulgo
 πρὸς καταδίκης. Ibid. παρακεχωρ. Vulgo Μακεδονίαν πα-
 ρακεχωρ. Abieci vocab. cum Suida. Si tenendum, fuit Μακεδο-
 νίας scribendam.

id fortasse non abs re dixit. proclives sunt ad hoc genus
 Nam & bellorum duces & mendacii, ut actiones verbis
 scriptores rerum gestarum exornent.

III.

Excerpt. Valesian.

5. PERSEVS, renovata fos in Macedoniam evoca-
 cum populo Romano amici- vit; edictis in insula Delo ac
 tia, confestim Græcos sibi Delphis & in templo Itonia
 conciliare omnibus modis Minervæ palam propositis,
 cœpit. Nam quotquot æris quibus non modo impunita-
 alieni causis, aut judiciis tem redeuntibus concedebat,
 condemnati, solum verterant, sed etiam bonorum omnium
 quique ob majestatis crimina restitutionem, quæ quisque,
 patria excefferant, univer- quo tempore in exilium ivit,
 posse.

ΟΙ.ΙΣΟ.Ι. ἔφυγε. παρέλυσεν δὲ καὶ τοὺς ἐν αὐτῇ τῇ Μακεδό-3
 νίᾳ τῶν βασιλικῶν ἐφελημάτων, ἀφῆκε δὲ καὶ τοὺς
 ἐν ταῖς φυλακαῖς ἐγκεκλεισμένους ἐπὶ βασιλικαῖς
 αἰτίαις. Ταῦτα δὲ ποιήσας, πολλοὺς ἐμετεώρισε, 4
 δοκῶν καλὰς ἐλπίδας ὑποδεικνύου πάσι τοῖς Ἕλλη-
 Laus Per-σιν ἐν αὐτῷ. Ἐπέφαινε δὲ καὶ κατὰ τὴν ἐν τῷ λει-5
 fei. πῶ βίῳ προστασίαν τὸ τῆς βασιλείας ἀξίωμα.
 κατὰ τε γὰρ τὴν ἐπιφάνειαν ἦν ἰκανὸς, καὶ πρὸς 6
 πᾶσαν σωματικὴν χρείαν τὴν διατείνουσαν εἰς τὸν
 πραγματικὸν τρόπον εὐθετος· κατὰ τε τὴν ἐπιφα-
 σιν εἶχεν ἐπισκύνιον καὶ τάξιν οὐκ ἀνοίκισεν τῆς ἡλι-
 κίας. Ἐπεφύγε δὲ καὶ τὴν πατρικὴν ἀσέλγειαν, 7
 τὴν τε περὶ τὰς γυναῖκας καὶ τὴν περὶ τοὺς πότους·
 καὶ οὐ μόνον αὐτὸς μέτριον ἔπινε δεπνῶν, ἀλλὰ καὶ
 οἱ συνόντες αὐτῷ φίλοι. Καὶ τὰ μὲν προοίμια τῆς 8
 Περσείως ἀρχῆς τριαύτην ἔσχε διάθεσιν.

Φίλιπ-

4. πολλοὺς ἐμετεώρισε, δοκῶν. Sic corrigendum duxi. Fortasse ta-
 men ἐμετεώρει scripsit Polybius. πολλοὺς ἐμετεωροῦσάν dabit
 codex Par. Hinc Valesius ex ing. πολλοὺς τε μετεωροῦσάν edidit,
 ὅς οὐδὲν ὑποδεικνύει ἐν ὑποδείκναις παύσει. 7. Verba καὶ οὐ
 μόνον πινε αὐτῷ φίλοι, quæ absunt vulgo, inferni ex Athenæo.

possidisset. Pariterque qui
 in ipsa Macedonia invenie-
 bantur fiscalibus debitis ob-
 stricti, iis omnia remisit;
 cunctosque, qui ob suspicio-
 nem aut crimen majestatis
 in vinculis erant, custodia
 liberavit. His gestis cum
 multorum animos arrexisset,
 præclaram omnibus Græcis
 spem in se ostendebat. Quin
 etiam in reliquo vitæ adpa-
 ratu regiam dignitatem præ-
 ferebat. Nam & specie erat

honestæ, & corpore ad omne
 opus bello & pace obeun-
 dum valido; atque in vultu
 supercilium & dignitas non
 incongrua ætati ejus aderat.
 Vitaverat enim paternam in
 mulieres atque in conviviis
 intemperantiam: & in bi-
 bendo inter epulas non mo-
 do ipse moderatus erat, sed
 & amici qui convictu ejus
 utebantur. Ac *Persei* qui-
 dem principatus hujusmodi
 exordium habuit.

Philip-

A.V. 575.

9 Φίλιππος ὁ βασιλεὺς, ὅτε μὲν νυχέσθη καὶ τὴν ^{Philippi}
κατὰ τῶν Ἑλλήνων ἐξουσίαν ἔλαβε, πάντων ἦν ἀπι- ^{varium}
στότατος καὶ παρανομώτατος· ὅτε δὲ πάλιν τὰ ^{inge-}
^{nium.}
10 τῆς τύχης ἀντέπνευσε, πάντων μετριώτατος. ἐπεὶ
δὲ ταῖς ἄλλοις πράγμασιν ἔπταισε, πρὸς πᾶν τὸ
μέλλον ἀρμυζόμενος ἐπειρᾶτο κατὰ πάντα τρίπον
σωματοποιεῖν τὴν αὐτοῦ βασιλείαν.

IV.

PAX confecta inter EVMENEM & PHARNACEM
sociosque.

Ὁ Φαρνάκης, ἐξαπιναίου καὶ βαρείας αὐτῷ τῆς VI.
ἐφόδου γενομένης, ἔτοιμος ἦν πρὸς πᾶν τὸ προτενό- ^{Pharna-}
μενον· πρὶς βεῖς γὰρ ἐξαπέστειλε πρὸς Εὐμένη καὶ ^{ces pa-}
2 Ἀριαράθην. Τῶν δὲ περὶ Εὐμένη καὶ Ἀριαράθην ^{cem petit}
προσδεξαμένων τοὺς λόγους, καὶ παραχερῆμα συνεζ- ^{ab Eu-}
^{mene &}
^{Ariara-}
^{the.}

Υ 5

απο-

Philippus rex, postea qui- ^{destissimus.} Postremo post-
dem quam opibus auctus est, ^{quam res ejus funditus labe-}
& Græciam in potestate ha- ^{factatæ sunt;} ad omnem fu-
buit, omnium perfidissimus ^{turi temporis casum compa-}
fuerat ac flagitiosissimus; ^{rans sese,} regnum suum con-
ubi vero adversam fortunam ^{firmare omnibus modis atque}
est expertus, omnium mo- ^{artibus erat connifus.}

IV.

Legatio LIX.

6. *Pharnaces*, subita & gra- ^{quare etiam legatos ad Eu-}
vi impressione hostium ter- ^{menem & Ariarathem misit,}
ritus, ad quascumque pacis ^{Quum autem *Eumenes* &}
conditiones fuit paratus: ^{*Ariarathes* mentionem pacis}
^{æquis acceperant auribus,}
^{& suos}

Ol. 150. 1. αποστειλάντων πρεσβευταῖς παρ' αὐτῶν πρὸς τὸν
 Φαρνάκην, καὶ τούτου γενομένου πλεονάκεις παρ'
 ἑκατέρων, ἐκυρώθησαν αἱ διαλύσεις ἐπὶ τούτοις.
 Formula Eιρήνην ὑπάρχειν Εὐμένει καὶ Περουσίᾳ καὶ 3
 fœderis. Ἀριαράθῃ πρὸς Φαρνάκην καὶ Μιθριδάτῃν
 εἰς τὸν πάντα χρόνον. Γαλατίας μὴ ἐπι- 4
 βαίνειν Φαρνάκην κατὰ μηδένα τρόπον.
 ὅσαι γεγόνασιν πρότερον συνθῆκαι Φαρνά-
 κῃ πρὸς Γαλάτας, ἀκύρους ὑπάρχειν.
 ὁμοίως Παφλαγονίας ἐκχωρεῖν, ἀποκατα- 5
 στήσονται τοὺς οἰκήτορας, οὓς πρότερον ἐξ-
 αγωγήχει, σὺν δὲ τούτοις ἔπλα καὶ βέλη καὶ
 τὰς ἄλλας παρασκευάς. ἀποδοῦναι δὲ καὶ 6
 Ἀριαράθῃ τῶν τε χωρίων, ὅσα παρήρητο,
 μετὰ τῆς προὑπαρχούσης παρασκευῆς, καὶ
 τοὺς ὁμήρους. ἀποδοῦναι δὲ καὶ Τήιον παρὰ 7
 τὸν

VI. 3. τὸν πάντα χρ. πάντα τὸν χρόνον Bau. 4. Γαλατίας
 ceteris. Vulgo Γαλατίαν μὴ ἐπιβ. Galatias scribere iusserat Reisk.
 5. ἀποκαταστ. ἀποκαταστήσαντα in Aor. uoluit cum Reisk.
 6. παρασκευῆς. κατασκευῆς Bau. 7. Τήιον. An Τίον?

& suos statim legatos ad
 Pharnacem misissent, idque
 sæpius ab utraque parte
 factum esset; his tandem
 conditionibus pax convenit:
Eumeni, Prusia, &
Ariarathi, cum Phar-
nace & Mithridate pax
esset perpetua. Gala-
tiam Pharnaces ne in-
greditor ullo modo.
Quæcumque antea
Pharnaci cum Gallis
fœdera fuerunt, diri-
muntor. Paphlagonia
pariter excedito, &
quos prius inde eduxit,
incolas restituito, &
simul cum his arma te-
la & reliquum omnem
apparatum. Reddito
etiam Ariarathi loca
omnia, quæ fuere ei
adempta, cum omni ad-
paratu qui ibi fuerat,
itemque obsides. Red-
dito etiam Teium, quod
est ad Pontum. (Id oppi-
dum

τὸν Πέντον· (ὃ μετὰ τῆα χρέιον Εὐμένης ἔδωκε A. V. 175. Formula fœderis.) Ἐπερῶ-
 8 Περυσίας πειθεῖς, μετὰ μεγάλης χάριτος.) Ἐπερῶ-
 Φη δὲ καὶ, τοὺς αἰχμαλώτους ἀποκαταστή-
 σαι Φαρνάκην χωρὶς λύτρων, καὶ τοὺς αὐ-
 9 τομόλους ἅπαντας· πρὸς δὲ τούτοις, τῶν
 χρημάτων καὶ τῆς γάζης, ἧς ἀπῆνεγκε πα-
 ρὰ Μορζίου καὶ Ἀριαράθου, ἀποδοῦναι τοῖς
 10 πρσειρημένοις βασιλεῦσιν ἐννακόσια τά-
 λαντα· καὶ τοῖς περὶ τὸν Εὐμένην ἑπρωθεῖ-
 11 ναι, τὴν εἰς τὸν πόλεμον δαπάνην. Ἐπερῶ-
 Φη δὲ καὶ Μιθριδάτῃ, τῷ τῆς Ἀρμενίας σα-
 τράπῃ, ἑτάλαντα, διότι παραβὰς τὰς
 πρὸς Εὐμένην συνθήκας ἐπολέμησεν Ἀρια-
 12 ράθῃ. Περιελήφθησαν δὲ ταῖς συνθήκαις, τῶν μὲν Reguli fœdere comprehenfi.
 κατὰ τὴν Ἀσίαν δυναστῶν Ἀρταξίας, ὁ τῆς πλεί-
 13 στης Ἀρμενίας ἄρχων, καὶ Ἀκουσίλοχος· τῶν δὲ
 κατὰ τὴν Εὐρώπην, Γάταλος ὁ Σαρμάτης· τῶν δ'
 αὐτο-

10. τὴν δαπάνην ex Bav. adscivi. Vulgo τῆς δαπάνης. 12. Περι-
 λήφθ. Συμπεριελήφθ. Vrsinus ex ing. 13. Μεσημβριανὸν. Sic
 Bav. Male vulgo Μεσημβριανόν.

dum aliquanto post Eume-
 nes Prusias dedit, ab eo ex-
 oratus, in magnam accipien-
 tis gratiam.) Ad hoc scri-
 ptum in fœdere: ut capti-
 vos transfugasque
 omnes sine pretio Phar-
 naces redderet. Item,
 ut ex ea pecunia & ga-
 za, quam a Morzia &
 Ariarathe abstulisset,
 prædiis regibus non-
 gentā redderet talen-
 ta; Eumeni vero præ-
 terea pro belli impen-
 sis trecenta talenta
 penderet. Præterea scri-
 ptum, ut Mithridates,
 præfexus Armenia,
 trecenta solveret ta-
 lenta, quia bellum cum
 Ariarathe gessit con-
 tra fœdus, quod cum
 Eumene habuit. Com-
 prehensi sunt autem eodem
 fœdere, e dynastis Asiæ, Ar-
 taxias, majoris partis Ar-
 menię regulus, & Acusilo-
 chus: ex Europæis, Gatalus
 Sarmata: e liberis civitati-
 bus,

Ol. 150. 1. αὐτοτομουμένων, Ἡρακλεῶται, Μεσημβριανοὶ, Χερ-
 A.V. 575. ρηνησίται, σὺν δὲ τούτοις Κυζικηνοί. Περὶ δὲ τῶν 14
 ὁμήρων τελευταίων ἐγγράφη, πόσους δεήσει καὶ τίνας
 δοῦναι τὸν Φαρνάκην· ὧν καὶ παραγεννηθέντων, ἐξ-
 αὐτῆς ἀνέζευξαν αἱ δυνάμεις. Καὶ τοῦ μὲν Εὐμένης
 καὶ Ἀριαράθης πρὸς Φαρνάκην συστάντος πολέμου
 τοιοῦτον ἀπέβη τὸ τέλος.

V.

LYCIORVM Legatio Romam missa contra
RHODIOS.

Ol. 150. 3.

A.V. 577.

VII.

Tiber.

Gracchus

& C.

Claudius

Coll.

Μετὰ τὴν ἀποστολὴν τῶν ὑπάτων Τιβερίου καὶ
 Κλαυδίου, τὴν πρὸς Ἰστρου καὶ Ἀγρίους, ἡ σύγκλη-
 τος ἐχρημάτισε τοῖς παρὰ τῶν Λυκίων ἥκουσι πρεσ-
 βευταῖς, ἥδη τῆς θερείας λεηλοῦσης· οἱ τινες παρε-
 γίνοντο μὲν εἰς τὴν Ῥώμην, ἥδη καταπεπολεμημένων
 τῶν Λυκίων, ἐξαπεστάλησαν δὲ χρέοις ἱκανοῖς ἀνά-
 τερον.

VII. 1. Ἀγρίους. Σάφδους ex Livio suspicatus est Castan.

bus, Heracleotæ, Mesembriani, Cherfonesitæ, & cum his præterea Cyziceni. Postremo loco adjectum de obfidibus, quot numero & cujus conditionis eos dare

Pharnacem porteret: qui simul venerunt, reversæ sunt copiæ. Itaque *Belli, quod Eumenes & Ariarathes cum Pharnace gesserunt*, hic fuit exitus.

V.

Legatio LX.

7. Postquam missi fuissent coss. *Tiberius & Claudius* in expeditionem contra *Istros & Agrios*; senatus, exeunte

jam æstate, *Lyciorum legatis* operam dedit. Hi Romam venerant, postquam bello jam Lycii fuerant devicti, quamvis longo ante tempo-
 re

3τερον. Οἱ γὰρ Ξάνθιοι, καθ' ὃν καιρὸν ἔμελλον εἰς A.V. 577.
 τὸν πόλεμον ἐμβαίνειν, ἐξέπεμψαν πρεσβευτὰς εἰς τε ^{Lycii} Rhodios
 τὴν Ἀχαιᾶν καὶ τὴν Ῥώμην, τοὺς περὶ Νικίστρατον ^{accusant}
 4οὶ τότε παραγεννηθέντες εἰς τὴν Ῥώμην, πολλοὺς εἰς ^{crudeli-}
 ἔλεον ἐξεκαλέσαντο τῶν ἐν τῷ συνεδρίῳ, τιθέντες ^{tatis.}
 ὑπὸ τὴν ἔψιν τὴν τε Ῥοδίων βαρύτητα καὶ τὴν αὐ-
 5τῶν περίστασιν. καὶ τέλος εἰς τοῦτο ἤγαγον τὴν ^{Respon-}
 σύγκλητον, ὥστε πέμψαι πρεσβευτὰς εἰς τὴν Ῥό- ^{sum fena-}
 6δον, τοὺς διασαφίζοντας, ὅτι, τῶν ὑπερμηματισμῶν ^{tus Rom.}
 ἀναληφθέντων, ὧν εἰ δέκα πρέσβεις ἐποίησαντο κα-
 τὰ τὴν Ἀσίαν, ἔτε τὰ πρὸς Ἀντίοχον ἐχίρειζον,
 εὗρηνται Λύκιοι δεδωμένοι Ῥοδίοις, οὐκ ἐν δωρεᾷ, τὸ
 6δὲ πλῆθον, ὡς φίλοι καὶ σύμμαχοι. Τελευταίης δὲ
 γενομένης διαλύσεως, οὐδ' ὅλως ἤρεσκε πολλοῖς τὸ
 7γεγονός. ἐδόκειν γὰρ οἱ Ῥωμαῖοι τὰ κατὰ τοὺς Ῥο-
 8δίους

5. ὧν οἱ δέκα. Perperam vulgo αἱ οἱ δέκα. Sed pronem. relativum pro-
 posui abest a multis. Ibid. δεδομ. Ῥοδίοις. Μῆτι Ῥωμαίοις. Corre-
 xit Vrsin. Ibid. φίλοι καὶ σύμμαχοι coniecti ex mente Casan-
 boni. Vulgo φίλοις καὶ συμμάχοις. 6. πολλοῖς Cas. inter-
 pretatus est multitudini, quod est τοῖς πολλοῖς.

re fuissent missi. Nam Xan-
 thii sub tempus belli immi-
 nentis & in Achaiam & Ro-
 mam legationem miserant,
 ejus princeps Nicostratus.
 Hi Romam ut venerunt,
 multos patrum ad misericor-
 diam commoverunt, quum
 & Rhodiorum crudelitatem
 & calamitatem suam ob oculo-
 s illis ponerent. Ac tandem
 eo fenatum adduxerunt,
 ut legatos Rhodum mitte-
 rent, qui significarent, in-

speculis commentariis, quos
 decem legati in Asia fecerant,
 quo tempore cum Antiocho
 res composuerunt, repertum
 esse, Lycios Rhodiis fuisse
 concessos, non pro munere,
 sed potius tamquam ami-
 cos & socios. Hoc nego-
 tium quum ita esset transa-
 ctum, multis nequaquam res
 probabatur. Existimabantur
 enim Romani proposito prae-
 mio, ceu fieri amat a prae-
 sidibus ludorum, Rhodios &
 Lycios

Ol. 150. 3. *δῖους καὶ Λυκίους διαγωνοθετεῖν, θέλοντες ἐκδρα-
νᾶσθαι τὰς παραθέσεις τῶν Ῥοδίων καὶ τοὺς Θησαυ-
ροὺς· ἀκηκόες τὴν τε νυμφαγωγίαν τὴν νεωστὶ
τῷ Περσεῖ γεγενημένην ὑπ' αὐτῶν, καὶ τὴν αἰά-
πειραν τῶν πλοίων. Συνίβανε γὰρ βραχὺ χρόνῳ
πρότερον, ἐπιφανῶς καὶ μεγαλομερῶς ταῖς παρα-
σκευαῖς ἀναπεπειρᾶσθαι τοὺς Ῥοδίους ἅπασιν τοῖς
σκάφεισι τοῖς ὑπάρχουσιν αὐτοῖς. καὶ γὰρ ξύλων
πλῆθος εἰς ναυπηγίαν εἰδότες παρὰ τοῦ Περσέως
τοῖς Ῥοδίοις, καὶ στελγίδα χρυσὴν ἐκάστῳ τῶν
* Φρακτῆτων ἐδεδώρητο, τῶν νεωστὶ νυμφαγωγι-
κῶν αὐτῷ τὴν Λαοδίκην.*

VIII.
Romani
legati ad
Rhodios.

Eis τὴν Ῥόδον παραγενομένων τῶν ἐκ τῆς Ῥώμης
πρεσβευτῶν, καὶ διασαφούντων τὰ δεδογμένα τῇ
συγκλή-

IO. * Φρακτῆτων. *Conjectura esse vocab. adjectis asterisco indicat
Cassaub. Thaurum suspicatus est Reiskins, καταγράφτων Draken-
borch.*

Lycios inter se velle com-
mittere, ad exhauriendos ad-
paratus Rhodiorum & the-
sauros; postquam scilicet au-
divissent, quomodo Rhodii
nuper Persei sponfam classe
ad sponsum deduxerint, &
quomodo navium suarum fe-
cerint periculum. Accide-
rat namque paullo ante, ut
Rhodii cum insigni & ma-

gnifico adparatu omnium,
quas habebant, navium ex-
perimentum agerent. Per-
seus enim navalis materiae
ad classem aedificandam in-
gentem copiam illis fuerat
largitus, qui etiam singulis
remigibus, a quibus paullo
ante Laodice sponfa ipsius
fuerat deducta, tæniam ex
auro donavit.

(Legatio LXL.)

8. Postquam populi Roma-
ni legatio Rhodum venit, &
senatus decretum exposuit;
tumul-

συγκλήτω, Θόρυβος ἦν ἐν τῇ Ῥόδῳ, καὶ πολλὰ τα-
 ραχὴ περὶ τοὺς πολιτευομένους, ἀγανακτούντων
 ἐπὶ τῷ μὴ φάσκειν ἐν δωρεᾷ δεδίδωαι τοὺς Λυκίους
 αὐτοῖς, ἀλλὰ κατὰ συμμαχίαν. Ἄρτι γὰρ δοκούν-
 τες καλῶς τεθεῖσθαι τὰ κατὰ Λυκίους, αὖθις ἄλλην
 ζαῖρχὴν εἰρων φερόμενην πραγματῶν. Εὐθὺς γὰρ οἱ
 Λύκιοι, τῶν Ῥωμαίων παραγενεμένων, καὶ διασα-
 φούντων ταῦτα τοῖς Ῥοδίοις, πάλιν ἐστασίαζον, καὶ
 πᾶν ὑπομένειν εἰσι τ' ἦσαν ὑπὲρ τῆς αὐτονομίας καὶ
 4 τῆς ἐλευθερίας. Οὐ μὴν, ἀλλ' εἴ γε Ῥόδιοι, ἀκού-
 σαντες τῶν πρεσβευτῶν, καὶ νομίσαντες ἐξηπατη-
 5 θαι τοὺς Ῥωμαίους ὑπὸ τῶν Λυκίων, παραχερῆμα
 κατέστησαν τοὺς περὶ Λυκίφρενα πρεσβευτὰς, δι-
 6 δάξοντας τὴν σύγκλητον περὶ τῶν πρεσβεημένων.
 7 Καὶ ταῦτα μὲν ἐπὶ τούτων ἦν, ὅσον εὐπω δοκούντων
 πάλιν ἐπαναστήσεσθαι τῶν Λυκίων.

VI.

tumultus Rhodi & magna
perturbatio inter cives est
orta, omnibus iniquo animo
ferentibus, quod dicerent
Romani, Lycios datos Rho-
diis fuisse, non loco muneris,
verum ut pro sociis eos habe-
rent. Nam quum res Ly-
 ciorum ordinasse recte non
 multo ante sibi viderentur;
 aliud denuo molestiarum
 principium sibi videbant ex-
 oriri. *Lycii* enim, simul ac
 venerunt Romani, & ista
 Rhodiis declararunt, seditio-

nem iterum excitarunt, seque
 paratos ostenderunt omnia
 pati, quo legibus suis & li-
 bertati redderentur. *Rhodi*
 vero, legatione audita, Ro-
 manos a Lyciis fuisse dece-
 ptos rati, legatum statim
 Lycophronem miserunt, qui
 senatum de omnibus, quæ
 diximus, edoceret. Et ha-
 rum quidem rerum hic fuit
 tum status, quum crederen-
 tur Lycii brevi admodum
 tempore adversus Rhodios
 rebellaturi.

VI.

Ol. 150.4.
A.V. 578.

VI.

DARDANII & THESSALI Legationem mittunt
Romam.IX.
Querun-
tur de Ba-
starnis,& de
Perseo.A. Postu-
mius le-
gatus.

Ἡ σύγκλητος, παραγενομένων τῶν ἐκ τῆς Ῥόδου
πρεσβευτῶν, διακούσασα τῶν λόγων, ὑπερέθετο
τὴν ἀπόκρισιν. Ἠκόντων δὲ τῶν Δαρδανίων, καὶ
περὶ τοῦ πλήθους τῶν Βασταρῶν, καὶ περὶ τοῦ
μεγέθους τῶν ἀνδρῶν, καὶ τῆς ἐν ταῖς κινδύοις
τόλμης ἐξηγουμένων· καὶ διασαφούντων περὶ τῆς
Περσέως κοινοπραγίας καὶ τῶν Γαλατῶν, καὶ
Φασκόντων, τοῦτον ἀγωνισθῆναι μάλλον ἢ τοὺς Βα-
στάρντας, καὶ διὰ ταῦτα δεσμένων σφίσι βοηθεῖν·
παρέντων δὲ καὶ Θετταλῶν, καὶ συνεπιμαρτυρεύν-
των τοῖς Δαρδανίοις, καὶ παρακαλούντων καὶ τού-
των ἐπὶ τὴν βοήθειαν· ἔδοξε τῇ συγκλήτῳ, πῖμ-
ψαι τινας, τοὺς αὐτόπτας ἰσομένους τῶν περσ-
αρχελλομένων. Καὶ παραυτίκα καταστήσαντες Λϛ·6
λεν

IX. 3. τοῦτον ἄγων. τοὺτους suspicatus est Reisk.

VI.

Legatio LXII.

9. Senatus post legationis
Rhodiorum adventum, ea au-
dita, responsum dare distulit.
Quum autem Dardanii ve-
nissent, & de Bastarnis expo-
suisent, quanta eorum mul-
titude, quam ingentia eorum
corpora, quanta in periculis
esset illorum audacia; do-
cuissent etiam de societate a
Perseo inita cum Gallis, di-

xissentque, majori sibi Per-
seum quam Bastarnas esse
terrori, ac propterea opem
sibi ferri postulassent: quum
præterea Thessali, qui ade-
rant, quæ dixerant Dardanii,
suo testimonio confirmassent,
& auxilium etiam ipsi popo-
scissent; decrevit Senatus,
quosdam mittere, ad visen-
dum, quid eorum esset, quæ
nunciabantur. Et statim Au-
lo

λεν Ποστούμιον ἐξαπέστειλαν, καὶ σὺν τούτῳ **ΤΙ-Α.Υ. 578.**
 νὰς τῶν νέων.

VII.

RES SYRIACAE.

Initium Regni ANTIOCHI EPIPHANIS.

OL. 151. 1.

A. V. 579.

X.

Antio-

chus Epi-

manes

potius,

quam

Epipha-

nes.

Πολύβιος ἐν τῇ ἔκτῃ καὶ εἰκοστῇ τῶν Ἱστοριῶν κα-
 λῶν αὐτὸν Ἐπιμανῆ, καὶ οὐκ Ἐπιφανῆ, διὰ τὰς
 2 *πράξεις.* Περὶ οὗ Φησι Πολύβιος τάδε. Ὡς ἀπο-
 διδράσκων ἐκ τῆς αὐλῆς ἐνίοτε τοὺς θεράποντας,
 οὗ τύχοι τῆς πόλεως, αἰλύων ἐφαίνετο δεύτερος καὶ
 3 *τρίτος.* μάλιστα δὲ πρὸς τοῖς ἀργυροκοπέαις εὕρισ-
 κето καὶ χρυσοχοαίοις, εὐρεσιλογῶν καὶ φιλοτεχνῶν
 πρὸς τοὺς τορευταῖς καὶ τοὺς ἄλλους τεχνίτας.
 4 Ἐπειτα καὶ μετὰ δημοτῶν ἀνθρώπων συγκαταβαί-
 νων

X. 2. αἰλύων. Sic Diod. Siculus, ut suspicatus erat Casaub. *Perpe-*
tiam talio autem. 3. εὐρεσιλογῶν *consciat.* Vulgo εὐρησιλ.

Io Postumio negotium datum, que cum ipso proficisci iussi
ut eo proficisceretur, sunt e junioribus nonnulli.

VII.

Athenens Lib. V. & Lib. X.

10. Hunc POLYBIVS li-
 bro *viceſimo ſexto Hiſtoria-*
rum Ἐπιμανῆ vocat, non
 Ἐπιφανῆ, ob ea quæ ab illo
 ſunt acta. Scribit enim de
 eo POLYBIVS hæcce. Ex
 regia nonnumquam elapſus
 inſciis miniſtris, quacumque
 in parte urbis oberrans cum
 uno aut duobus comitibus

conſpicietur. Maxime ve-
 ro in argenti ſculptorum aut
 auri fuſorum officiis depre-
 hendebatur, cum cælatori-
 bus aliisque artiſicibus con-
 fabulans & de artis ſubtili-
 tate diſſerens. Præterea in
 plebejorum hominum con-
 verſationem ſe demittens,
 cum hiſ, quicumque fuiſſent,

Polybii Hiſtor. T. IV.

Z

ſermo.

ΟΙ. 151. 1. 1. ναὺν ἀμίλει ὧ τύχοι, καὶ μετὰ τῶν παρεπιδημούντων
 Antio- ξένων συνέπνευ τῶν εὐτελεστάτων. "Οτε δὲ τῶν νεω-
 chus Epi-
 manes.

τέρων αἰδοιτό τινας συνευωχουμένους ὅπου δὴ ποτε,
 οὐδεμίαν ἔμφασιν ποιήσας παρῆν ἐπικωμάζων μετὰ
 κερατίου καὶ συμφωνίας· ὥστε τοὺς πολλοὺς διὰ τὸ
 παραδόξον ἀνισταμένους φεύγεν. Πολλὰκις δὲ καὶ
 τὴν βασιλικὴν ἀποθέμενος ἐδίητα, τήβενναν ἀνα-
 λαβὼν περιήκει κατὰ τὴν ἀγορὰν ἀρχαιρεσιάζων·
 καὶ τοὺς μὲν δεξιούμενος, τοὺς δὲ καὶ περιπτύσσων,
 παρεκάλει φέρειν αὐτῷ τὴν ψῆφον, ποτὲ μὲν ὡς
 ἀγορανόμος γίνηται, ποτὲ δὲ καὶ ὡς δήμαρχος.
 τυχῶν δὲ τῆς ἀρχῆς, καὶ καθίσας ἐπὶ τὴν ἐλεφάν-
 τινον δίφρον κατὰ τὸ παρὰ Ῥωμαίοις ἔθος, διήκουσε
 τῶν κατὰ τὴν ἀγορὰν γιγνομένων συναλλαγμάτων,
 καὶ διέκρινε μετὰ πολλῆς σπουδῆς καὶ προθυμίας.
 Ἐξ

4. ὧ τύχοι. ὧ τύχοι codd. nonnulli Athenaei. εἰ τυχὼν Diodor. Siculus.
 Hinc οἱ τύχοι scribere jussit Wesseling. 5. κερατίου ex Dio-
 doro addidi. Vulgo κεραμίου. Ibid. ἀνισταμένους. Perperam
 τινος ἄφιστ. Ibid. Post φεύγεν Diodorus addit τοὺς δὲ διὰ τὸν
 φόβον σικπῆν. 7. ἐπὶ τὸν ἐλεφ. δίφρον. Vulgo ἐπὶ τῶν ἐλεφαν-
 τίνων δίφρων.

sermone conferebat, & cum
 vilissimis advenis & peregrini-
 nis compotabat. Si quando
 juvenes quosdam quocum-
 que in loco una convivari
 intellexisset, nullo adventus
 sui facto indicio, cum tibia
 & symphonia aderat lascivi-
 ens & comestabundus; ut
 inexpectato ejus adventu
 territi plerique, surgentes
 de convivio profugerent.
 Saepius etiam, exuta regia
 veste, toga indutus in foro

obambulabat, veluti candi-
 datus in comitiis; nunc hos
 dextra prensans, nunc illos
 etiam amplectens, rogans-
 que, ut pro se suffragium
 ferrent, quo sive aedilis sive
 tribunus plebis crearetur.
 Magistratum vero, quem pe-
 tierat, adeptus, in eburnea
 sella curuli sedens, prout
 mos est Romanis, de foren-
 sibus actionibus, commer-
 ciis atque contractibus co-
 gnoscebat, magnoque & ala-
 cri

8 Ἐξ ὧν εἰς ἀπερίαν ἦγε τῶν ἀνθρώπων τοὺς ἐπισκεῖς ^{A.N. 579.}
 αἱ μὲν γὰρ ἀφελῆ τινα αὐτὸν εἶναι ὑπελάμβανον, ^{Antiochus Epimanes.}
 9 αἱ δὲ μαινόμενον. Καὶ γὰρ περὶ ταῖς δωρεαῖς ἦν πα-
 10 ραπλήσις. ἐδίδου γὰρ τοῖς μὲν ἀστραγάλους δω-
 11 ρεαῖς, τοῖς δὲ Φοινικοβαλάνους, ἄλλοις δὲ χρυ-
 12 σίοις. καὶ ἐξ ἀπαντήσεως δὲ τισιν ἐντυγχάνων, οὓς
 13 μὴ ἐωράκει ποτὲ, ἐδίδου δωρεαῖς ἀπροσδοκῆτους.
 14 Ἐν δὲ ταῖς πρὸς ταῖς πόλεις θυσίαις, καὶ ταῖς πρὸς
 15 τοὺς θεοὺς τιμαῖς, πάντας ὑπερέβαλε τοὺς βα-
 16 σιλευκότας. Τοῦτο δ' ἂν τις τεκμήριον ἔκ τε τοῦ
 17 παρ' Ἀθηναίοις Ὀλυμπιέου, καὶ τῶν περὶ τὸν ἐν
 18 Δῆλῳ βωμὸν ἀνδριάντων. * * Ἐλούετο δὲ καὶ τοῖς
 19 δημοσίοις βαλανείοις, ὅτε δημοτῶν ἦν τὰ βαλανεῖα
 20 πεπληρωμένα, κεραμίων εἰσφερομένων αὐτῷ μύρων
 21 τῶν πολυτελεστάτων. Ὅτε καὶ τινος εἰπόντος,

Z 2

μακά-

10. ἐντυγχάνων ex conjec. scripsi cum Reisk. Vulgo τυγχάνων. 11. θυσίαις. δωρεαῖς vel δόσεις legendum videtur cum I. Fr. Gronov. Ibid. βασιλευκότας. Forſan προβασιλευκ. 12. In fine hujus cœmæmatis defunt nonnulla, de urbium donis, ex Lizio supplenda.

cri studio jus dicebat. Qui-
 bus rebus anſam dubitandi
 præbuit cordatis modetiſti-
 que viris; quorum alii eum
 ſimplicem atque facilem vi-
 rum eſſe judicabant, alii in-
 ſanum. Nam & ejusdem
 modi fuit ejus ingenium in
 muneribus dandis; ut qui
 aliis talos ex dorcadum cor-
 nubus dono daret, aliis pal-
 mulas, aliis aurum; non-
 numquam vero etiam forte
 fortuna occurrentes, quos
 numquam vidiffet, inſpera-
 tis donaret muneribus. In

ſacrificiis vero atque dona-
 riis, quæ ipſius nomine con-
 ſecrabantur in urbibus, &
 in deorum cultu, omnes,
 qui [ante ipſum] regnarunt,
 ſuperavit. Cujus rei teſtis
 eſt *Iovis Olympii templum*
Athenis, & ſtatue circa
aram Deli poſitæ. * * In
 publicis balneis lavabatur,
 etiam cum frequentiffima
 plebis multitudine occupa-
 rentur: pretioſiſſimorumque
 unguentorum vaſa tunc ad
 eum perferri ſolebant. Quo
 tempore quum aliquis dice-
 ret,

Ol. 151.1. μακάριοι ἐστε ὑμεῖς οἱ βασιλεῖς, οἱ καὶ τοιοῦτοις
 A.V. 579. χρώμενοι, καὶ οὐδὲτέες ἡδύ· μηδὲν τὸν αἰθρωπενις
 Antio- προσεπαῶν, ὅπου κενος τῇ ἐξῆς ἐλούετο, ἐπεισελ-
 chus Epi- θῶν, ἐποίησεν αὐτοῦ καταχυθῆναι τῆς κεφαλῆς μέ-
 manes. γιστον κεράμιον πολυτελεστάτου μύρου, τῆς στα-
 κτῆς καλουμένης· ὥς πάντας ἀναστάντας κυλιέσθαι 16
 λουομένους τῷ μύρῳ, καὶ διὰ τὴν γλισχρότητα κα-
 ταπίπτοντας, γέλωτα παρέχεν, καθάπερ καὶ αὐ-
 τὸν τὸν βασιλέα.

15. μηδὲν. καὶ μηδὲν edit. Atben. Conjunctionem delere jussit Casaub.
 ad Atben. ὁ δὲ μηδὲν Cas. & Gron. in Fragm. Polyb. ὁ δὲ Ern.

ret, beati estis vos Reges, qui jussit effundi. Quo facto,
 talibus utentes suaviter ole- surgentes omnes, unguento
 tis; nullo homini responso sese lavaturi, catervatim ad-
 dato, postridie ingressus ubi volarunt, rexque etiam ipse:
 ille lavabat, maximum vas sed fallente propter visco-
 pretiosissimi unguenti, quæ sitatem vestigio lapsantes,
 stasse seu stillaticia myrrha multum risum commove-
 vocatur, super caput ejus runt.

ΤΗΣ ΕΙΚΟΣΤΗΣ ἙΒΔΟΜΗΣ
ΤΩΝ ΠΟΛΥΒΙΟΥ ΙΣΤΟΡΙΩΝ
ΤΑ ΣΩΖΟΜΕΝΑ.

I.

INITIA BELLI PERSICI.

(I.) *Commune BOEOTORVM dissolvitur, & Boeoti
abstrahuntur a societate PERSICI.*

Ol. 152. 1.
A. V. 583.
1.

Εν τῷ καιρῷ τούτῳ παρεγένοντο πρέσβεις, πα-
ρα μὲν Θεσπιδίων, οἱ περὶ Λασὺν καὶ Καλλιάν, Iſmenias
παρὰ δὲ Νέωνος, Ἰσμενίας· οἱ μὲν περὶ Λασὺν ἐγ- Boeotus.
χειρίζοντες τὴν ἑαυτῶν πατρίδα Ῥωμαίοις, ὁ δὲ
Ἰσμενίας κατὰ κοινὴν πάσας τὰς ἐν τῇ Βοιωτίᾳ
πόλεις διδούς εἰς τὴν τῶν πρεσβευτῶν πίστιν.
3 ἦν δὲ τοῦτο μὲν ἐναντιώτατον τοῖς περὶ τὸν Μάρκιον Q. Mar-
cius lega-
to rus in
Boeotiam.

Z 3

Cap. I. 2. ἐγχειρίζοντες ex conjell. correcti. Vulgo ἐνεχειρίζον. Ibid.
& v. 4. Λασὺν, non Λασὺν, dat. Boe.

LIBRI VICESIMI SEPTIMI
HISTORIARVM POLYBII
RELIQVIAE.

I.

(I.) *Legatio LXIII.*

1. Εα tempestate venerunt legati, Theſpiensium tradebat: Iſmenias omnes
quidem missi, Lafys & Cal- Boeotiae urbes in commune
lias; Neonis vero, Iſmenias. fidei legatorum permittebat.
Id vero a proposito [Q.]
Lafys patriam suam Romanis Marcii alienissimum erat, lic-
ut

ΟΙ. 192. 1. τὸ δὲ κατὰ πόλιν διελεῖν τοὺς Βαιωτοὺς εἰκαίεται. 1.
 Διὰ τοὺς μὲν περὶ τὸν Λαλύν, καὶ τοὺς Χαιρωνεῖς, 4
 καὶ τοὺς Λεβαδῆς, καὶ τοὺς ἄλλους, ὅσοι παρῆσαν
 ἀπὸ τῶν πόλεων, ἀσμένως ἀπεδέχοντο καὶ κατέ-
 ψων' τὸν δὲ Ἰσμενίαν παρεδωγμάτιζον, ἀποτρεβό- 5
 μνοι καὶ παρορῶντες. ἔτε καὶ συνεπιθίμενοί τινες 6
 τῶν φυγάδων μικροῦ κατέλευσαν τὸν Ἰσμενίαν, εἰ
 μὴ κατέφυγεν ὑπὸ τὰ δίθυρα τῶν Ῥωμαίων. Κατὰ 7
 δὲ τὸν καιρὸν τοῦτον ἐν ταῖς Θήβαις συνέβαινε τα-
 ραχὰς εἶναι καὶ στάσεις. οἱ μὲν γὰρ ἔφασαν, δεῖν 8
 δίδοναι τὴν πόλιν εἰς τὴν Ῥωμαίων πίστιν' οἱ δὲ Κο-
 ρωνεῖς καὶ Ἀλιάρτιοι, συνδεδραμηκότες εἰς τὰς Θή-
 βας, ἀκμὴν ἀντεποιῶντο τῶν πραγμάτων, καὶ μέ-
 νεν ἔφασαν δεῖν ἐν τῇ πρὸς τὸν Περσία συμμαχίᾳ.
 Καὶ μέχρι μὲν τινος ἐφάμιλλος ἦν ἡ διάθεσις τῶν 9
 στασιαζόντων. Ὀλυμπίχου δὲ τοῦ Κορωνεῖος πρώ-
 του μεταφεμένου, καὶ φάσκοντος, δεῖν ἀντέχεσθαι
 Ῥω-

Factiones
Thebis.

5. παρεδωγμάτιζον correxi ex Ernesti conject. Vulgo παρεδωγμά-
 τίζον.

ut contra consiliis ejus ad-
 commodatissimum, ut sepa-
 rata per singulas civitates
 concilia Bæoti haberent.
 Itaque Lalyon, & Chæronen-
 ses, Lebadenses, & reliquos
 a civitatibus missos, lætus
 suscipiebat & demulcebat;
 Ismeniam vero propalam
 contentim tractabat, sum-
 movens eum atque asper-
 nans. Quo quidem tempore
 exfules nonnulli, conspi-
 ratione facta, Ismeniam tan-
 tum non faxis obruissent,
 nisi sub Romanorum lega-

torum podium confugisset.
 Per id tempus vigeant *The-
 bis* tumultus & seditiones.
 Nam alii urbem fidei Roma-
 norum permittendam cense-
 bant; *Coronai* vero & *Ha-
 liartii*, facto Thebas concu-
 su, rerum curam acriter ad
 se trahebant, & in societate
 Persei manendum esse con-
 tendebant. Ac fuerunt qui-
 dem aliquamdiu paria con-
 tendentium studia. Sed post-
 quam primus omnium *Olym-
 pichus* *Coronæus* mutata
 sententia adhaerendum esse
 Roma-

Ῥωμαίων, ἐγένετο ὁλοσχερὴς ῥοπή καὶ μετάπτωσις. A.V. 583.
 10 καὶ πρῶτον μὲν τὸν Δικέταν ἠνάγκασαν πρῆσβεύειν
 πρὸς τοὺς περὶ τὸν Μάρκιον, ἀπολογησόμενον ὑπὲρ
 11 τῆς πρὸς τὸν Περσέα συμμαχίας. Μετὰ δὲ ταῦ- Neon &
 τα τοὺς περὶ τὸν Νέωνα καὶ τὸν Ἰππίαν ἐξέβαλλον, Hippias.
 συντρέχοντες ἐπὶ ταῖς οἰκίαις αὐτῶν, καὶ κελεύοντες
 αὐτοὺς ὑπὲρ αὐτῶν ἀπολογεῖσθαι περὶ τῶν διοικονο-
 μημένων· οὗτοι γὰρ ἦσαν οἱ τὰ περὶ τὴν συμμαχίαν
 12 οἰκονομήσαντες. τούτων δὲ παραχωρησάντων, ἐξαυ-
 τῆς ἀφροιδέντες εἰς ἐκκλησίαν, πρῶτον μὲν τιμὰς
 ἐψηφίσαντο καὶ [δωρεάς] τοῖς Ῥωμαίοις, ἕτα ἐνε-
 13 γῆν ἐπέταξαν τοῖς ἄρχουσι τὴν συμμαχίαν. ἐπὶ δὲ
 πᾶσι πρῆσβευταῖς κατέστησάν τοὺς ἐγχειριούντας
 τὴν πόλιν Ῥωμαίοις, καὶ κατὰζοντας τοὺς παρ' αὐ-
 τῶν φυγάδας.

Τούτων δὲ συντελουμένων ἐν ταῖς Θήβαις, οἱ φυ- Π.
 γάδες ἐν τῇ Χαλκίδι, προστησάμενοι Πομπιδην, Legati
 4 κατη- Romani
 Chalclide.

9. *Valgo* ἐγένετο καὶ ὁλοσχερὴς. *Delevi conjunct.* cum *Bis.* 12.
τιμὰς contexti monente *Gron.* *Valgo* μὲν *τιμὰς* ἐψηφίσαντο καὶ
 τοῖς Ῥωμαίοις, ὅ post ἐψηφίσαντο lacuna signum inferat *Ce-*
sarib. *Nobis* cum *Reiskio* placuit ad καὶ *suppleat* vocab. *doreas.*

Romanis dixit, animorum
 totius multitudinis facta in-
 clinatio est & mutatio. Pri-
 mo igitur Dicitan legatum
 proficisci ad Marcium com-
 pulerunt, qui societatem cum
 Perseo initam illi excusaret.
Neonem deinde atque *Hip-
 piam* ejecerunt, impetu in
 eorum domos facto; jussē-
 runtque, ut universæ ad-
 ministratiōnis suæ rationem
 redderent: hi namque erant,
 quorum auctoritate contra-

ἕτα fuerat cum Perseo sociē-
 tas. Qui postquam abierunt,
 protinus isti, concione advo-
 cata, honores [& munera]
 decreverunt Romanis; dein-
 de magistratibus mandarunt,
 ut societati cum illis ineun-
 dæ operam darent: postre-
 mo legatos decreverunt, qui
 Romanis urbem traderent,
 exsulesque suos reducerent.

2. Hæc dum ita geruntur
 Thebis, exsules, qui *Chalci-*
de erant, duce atque aucto-
 re

OL. 152. 1. κατηγορίαν ἐποιούτο τῶν περὶ τὸν Ἰσμενίαν, καὶ Νέωνα, καὶ Δικέταν. Περσὶ δὲ τῆς ἀγνοίας αὐ-
 2 τῆς τῶν προσηρμένων, καὶ τῶν Ῥωμαίων συνεπισχυρί-
 των τοῖς φυγάσιν· εἰς τὴν ἐσχάτην διάθεσιν ἦκαν εἰς
 3 περὶ τὸν Ἰππίαν, ὥστε καὶ τῷ βίῳ καθυπεῦσαι παρ'
 αὐτὸν τὸν καιρὸν ὑπὸ τῆς ἑρμῆς τοῦ πληθους, ἕως
 αὐτὸν βραχύ τι τῆς ἀσφαλείας αὐτῶν προνοήθησαν
 οἱ Ῥωμαῖοι, παρακατασχέντες τὴν ἐπιφορὰν τῶν
 4 Ἰχλων. Τῶν δὲ Θηβαίων παραγενομένων, καὶ κομι-
 5 ζόντων τὰ προσηρμένα δόγματα καὶ τὰς τιμὰς,
 ταχῆσαν ἕκαστα τῶν πραγμάτων ἐλάμβανε τὴν
 ἀνταπόδοσιν, ὥτε τῶν πόλεων παρακειμένων ἀλλή-
 λαις ἐν πᾶνυ βραχεῖ διαστήματι. Πλὴν ἀπεδεξά-
 6 μνοι τοὺς Θηβαίους οἱ περὶ τὸν Μάρκιον, τὴν τε
 πόλιν ἐπήνεσαν, καὶ τοὺς φυγάδας συνεβούλευσαν
 ἀπαγαγεῖν εἰς τὴν οἰκίαν. εὐθύς τε παρήγγειλαν
 πρεσβεύειν πᾶσι τοῖς ἀπὸ τῶν πόλεων εἰς τὴν Ῥώ-
 7 μην, δίδόντας αὐτοὺς εἰς τὴν πίστιν κατ' ἰδίαν ἐκά-
 8 στας.

Thebani
 tradunt se
 Romanis.

re Pompida, Ismeniam, Neo-
 nem, & Diketam deferre
 instituerunt. Quum autem
 manifesta esset illorum cul-
 pa, & Romani exsulibus fa-
 verent; ad extremum peri-
 culi & inopie consilii Hip-
 pias, & qui earumdem erant
 partium, venerunt: adeo ut,
 concitata vehementius mul-
 titudine, etiam de vita statim
 periclitarentur; donec Ro-
 mani, aliquam sibi curam
 esse de eorum salute offen-
 dentes, ruentis turbæ impe-
 tum inhibuerunt. Vbi vero

advenerunt Thebani, qui de-
 creta Thebanorum & dela-
 tos Romanis honores nun-
 ciabant; brevi omnia in con-
 trarium sunt mutata, maxi-
 me propter intervallum exi-
 guum, quo duce illæ urbes
 inter se distant. Ceterum
Marcus, benigne exceptis
 legatis, civitatem dilaudavit,
 & consilium iis dedit, ut ex-
 siles in patriam reducerent:
 monuitque insuper, ut ex
 omnibus civitatibus Romam
 mitterentur legati, qui sin-
 gulas illas in fidem Romano-
 rum

7στας. Πάντων δὲ κατὰ τὴν πρόθεσιν αὐτοῖς χω- A.V. 583.
 ρούντων· ταῦτα δ' ἦν τὸ διαλυθαι τῶν Βοιωτῶν τὸ
 ἔθνος, καὶ λυμῆνασθαι τὴν τῶν πολλῶν εὐνοίαν πρὸς
 8τὴν Μακεδόνων αἰκίαν· οὗτοι μὲν μεταπεμφθέντες Servius
 Σερούϊον ἐξ Ἀργεῶν, καὶ καταλιπόντες ἐπὶ τῆς Χαλ- Lentulus.
 κίδος, προῆγον ἐπὶ Πελοπόννησον· Νέων δὲ μετὰ τι-
 9νας ἡμέρας ἀνεχώρησεν εἰς Μακεδονίαν. Οἱ δὲ περὶ
 τὸν Ἰσμενίαν καὶ Δικέταν τότε μὲν ἀπήχθησαν εἰς
 Φυλακὴν· μετὰ δὲ τινα χρόνον ἀπήλαξαν αὐτοὺς
 10εἰς τοῦ ζῆν. Τὸ δὲ τῶν Βοιωτῶν ἔθνος, ἐπὶ πολὺν Bacoto-
 χρόνον συντετηρηκός τε τὴν κοινὴν συμπολιτείαν, divulla.
 καὶ πολλοὺς καὶ ποικίλους καιροὺς διαπεφυγὸς ποι-
 ραδίζως, τότε προπετῶς καὶ ἀλογίστως ἐλόμενον
 τὰ παρὰ Περσέως, εἰκὴ καὶ παιδαριωδῶς πτερθῆναι,
 11κατελύθη καὶ διεσκορπίσθη κατὰ πόλεις. Οἱ δὲ
 περὶ τὸν Αὔλον καὶ Μάρκιον, παραγενθόντες εἰς
 τὴν τῶν Ἀργεῶν πόλιν, ἐχρημάτισαν ταῖς συναρ- Archo-
 χiais ταῖς τῶν Ἀχαιῶν, καὶ παρεκάλεσαν Ἀρχαῶν Achæo-
 rum.

Z 5

τὸν

rum permitterent. Omni-
 bus dein rebus ex animi
 sententia confectis, *dissoluta*
 nempe *societate mutua gen-
 tis Bæotorum*, & averfis po-
 pulorum animis a Macedo-
 num domo regia, Marcius
 ceterique Romani, Argis ac-
 citum Servium [Cornelium
 Lentulum], Chalcidi eum
 præficiunt, ipsi in Pelopon-
 nesum proficiscuntur. *Neon*
 post paucos dies in Macedo-
 niam se transfert. *Ismenias*
 vero & *Dicetas*, in carcerem
 tunc conjecti, non multo

post mortem sibi conscive-
 runt. At *gens Bæotorum*,
 quæ unam rempublicam lon-
 go tempore coluerat, &
 multa magnaue pericula
 præter spem evaserat, quum
 præpeti vel potius nullo
 consilio Persei partes esset
 amplexa, temere ac pueril-
 em in modum tunc territa,
 soluta est & oppidatim di-
 vulla. *Aulus* [*Atilius*] &
Marcus, postquam Argos
 ventum, cum magistratibus
 Achæorum, qui eo loci con-
 venerant, egerunt, & præ-
 torem

ΟΙ. 152. 1. τὸν στρατηγὸν, χιλίους ἐκπέμψαι στρατιώτας εἰς Χαλκίδα, παραφυλάξοντας τὴν πόλιν μέχρι τῆς Ῥωμαίων διαβάσεως. Τοῦ δὲ Ἁρχωνος ἐτοίμως¹² συναπακούσαντες, οὗτοι μὲν ταῦτα διαπραΐξαντες ἐν τοῖς Ἑλλήσι κατὰ χειμῶνα, καὶ τῷ Ποπλίῳ συμμίζαντες, ἀπέπλεον εἰς τὴν Ῥώμην.

(II.) *Legatio Romanorum in Asiam.*

III. Οἱ περὶ τὸν Τιβέριον καὶ Ποστούμιον κατὰ τοὺς
 Ti. Claudius, αὐτοὺς καιροὺς, ἐπιπορευόμενοι τὰς νήστεις, καὶ τὰς
 A. Postumius, κατὰ τὴν Ἀσίαν πόλεις. * * πλείστον δ' ἐν τῇ Ῥό-²
 δῳ, καίπερ οὐ προσδεομένων τῶν Ῥοδίων κατὰ τοὺς
 Hegesilochus, τότε χρόνους. Ἡγησίλοχος γάρ, τότε πρυτανεύων,³
 prytaeis, αἵηρ τῶν εὐδοκιμούντων, ὁ καὶ μετὰ ταῦτα πρεσ-
 Rhodior, βεύσας εἰς τὴν Ῥώμην, ἔτι πρότερον, ἅμα τῷ Φα-
 νερόν γενοῖσθαι, διότι μέλλουσι πολεμῆν Ῥωμαῖσι τῷ
 Περσῇ, τὰλλα τε παρακεκλήκει τοὺς πολλοὺς ὑπὲρ
 τοῦ

III. 2. *Lacuna ex Livio XLII, 45. supplenda.* 3. Ἡγησίλοχος. *Alibi Ἀγησίλοχος.*

torem *Archonem* hortati sunt, ut Chalcidem milites mille praesidii causa mitteret, donec Romani illuc trajicerent. Quod quum ab Archone sine

mora esset factum, Romani, hisce rebus per hiemem in Graecia gestis, cum *Publio [Lentulo]* congressi, Romanam navibus repetierunt.

(II.) *Legatio LXIV.*

3. Circa tempus idem *Tiberius [Claudius]* & *A. Postumius*, insulas circumeuntes & Asiae urbes, *Rhodium* quoque adierunt; etsi *Rhodium* tempestate illa hac inspectione nequaquam opus habebant. *Hegesilochus* enim,

qui in summo tum magistratu erat, (*Prytanin* ipsi vocant) magnae vir dignationis, qui etiam postea legatione Romanus est functus, jam antea, simul ac cognitum est, bellum a Romanis cum *Perseo* gestum iri, cum ad cetera quod adinet suos cives

τῶ κοινῶν τῶν αὐτῶν ἐλπίδων, καὶ μ' ναῦς συμ-
 4 βουλευσας τοῖς Ῥοδίοις ὑπεζωινύεν· ἵνα, εἰάν τις ἐκ
 τῶν καιρῶν γένηται χρεία, μὴ τότε παρασκευάζων
 ται πρὸς τὸ παρακαλούμενον, ἀλλ' ἐτοίμως διακείμε-
 ντοι πρᾶτίωσι τὸ κριθὲν ἐξ αὐτῆς. Ἄ τότε προσφερέ-
 μενος τοῖς Ῥωμαίοις, καὶ δεκνὺς ὑπὸ τὴν ὄψιν ταῖς
 παρασκευαῖς, εὐδοκούμενους τῇ πόλει τοὺς πρεσβευ-
 6 τὰς ἐξαπέστειλεν. Οἱ δὲ περὶ τὸν Τιβέριον, ἀπο-
 δεδεγμένοι τὴν τῶν Ῥοδίων εὐνοίαν, ἐκομίζοντο εἰς τὴν
 Ῥώμην.

A.V. 483.
 Classici
 Romanis
 offerunt
 Rhodii.

(III.) *Legatio PERSEI ad RHODIOS.*

Περσεὺς μὲν, μετὰ τὸν σύλλογον τὸν πρὸς τοὺς IV.
 Ῥωμαίους, * τῶν Ἑλλήνων, πάντα τὰ δίκαια κατέ-
 τατίεν

5. προσφερόμενος corlexi. Vulgo προσφερόμ. Ibid. εὐδοκούμενους
 scripsi ex mente Casaub. Vulgo εὐδοκούμενας. Tata hac Ecloga, de-
 sideratur in cod. Bav.

IV. 1. Περσεὺς μὲν. Absq. particula μὲν a Bav. Ibid. Verba τῶν
 Ἑλλήνων, ante quæ notam lacunæ posui, abundere censui Vrs. &
 in vers. lat. omisit Casaub. Miki utique interciuisse non nihil vide-
 tur; nempe, ad varios Græciæ populos epistolâs ad unum idem-
 que exemplar descriptas misisse Perseum.

ves fuerat cohortatus, ut præparatis, extemplo, quod
 spes suas cum Romanis jun- decretum foret, præstarent.
 gerent, tum etiam auctor Hæc ille tum Romanis offen-
 Rhodiis fuerat, ut quadra- tans, & adparatus ipsos ocu-
 ginta naves rescicerent; ne, lis eorum subiciens, legatos
 si quæ tempora inciderent, dimisit, de civitate optime
 ut iis populo Romano opus sentientes. Tiberius cum
 esset, in adparanda classe, collegis, studio Rhodiorum
 tunc cum peteretur, essent collaudato, Romam est re-
 occupati; sed, rebus ante verfus.

(III.) *Legatio LXV.*

4. *Perseus*, post collo- tum, ** Græcorum, omnia
 quium cum Romanis habi- suæ causæ jura, & quæ ab
 utraque

Ol. 152. 1. ταῖς ἐν τὴν ἐπιστολὴν, καὶ τοὺς ὑφ' ἑκατέρων
Rhodios
ad partes
suas invi-
tat Per-
seus.

ῥηθέντας λόγους· ἅμα μὲν ὑπολαμβάνων, ὑπερδίδ-
ξιος φανήσεσθαι τοῖς δικαίοις, ἅμα δὲ βουλόμενος
ἀπόπειραν λαμβάνειν τῆς ἐκάστων προαιρέσεως.

Πρὸς μὲν οὖν τοὺς ἄλλους δι' αὐτῶν τῶν γραμματε-
3
φόρων ἔπεμπε τὰς ἐπιστολάς· εἰς δὲ τὴν Ῥόδον καὶ
πρεσβευτὰς συναπέστειλεν, Ἀντήνορα καὶ Φίλιπ-
πον· οἱ καὶ παραγεννηθέντες τὰ γεγραμμένα τοῖς 4
ἄρχουσιν ἀπιδόκων, καὶ μετὰ τινας ἡμέρας ἐπελ-
θόντες ἐπὶ τὴν βουλὴν παρεκάλουν τοὺς Ῥοδίους,
κατὰ μὲν τὸ παρὲν ἡσυχίαν ἔχειν, ἀπειθεῖν τὰς
τὸ γιγνόμενον· εἰάν δὲ Ῥωμαῖοι παρὰ τὰς συνθήκας
ἐγγχειρῶσι τὰς χεῖρας ἐπιβάλλειν τῷ Περσῇ καὶ
Μακεδόσιν, πειρᾶσθαι διαλύειν. ταῦτο γὰρ πᾶσι μὲν 6
συμφέρον, πρέπον δὲ μάλιστα Ῥοδίοις. Ὅταν γάρ τ'
πλεον ἐρέγονται τῆς ἰσχυρίας καὶ παρῆξίας, καὶ
διατελοῦσι προστατοῦντες οὐ μόνον τῆς αὐτῶν,
ἀλλὰ καὶ τῆς τῶν ἄλλων Ἑλλήνων ἐλευθερίας·

τασοῦ-

utraque parte dicta fuerant,
in epistola exposuit: simul
quia futurum arbitrabatur,
ut superior fuisset in disce-
ptatione videretur; simul
quod cupiebat omnium ani-
mos tentare. Et ad alias
quidem civitates per tabel-
larios dumtaxat epistolas il-
las misit; Rhodum vero le-
gatos etiam ire iussit, Ante-
norem & Philipum. Qui
ubi eo ventum, literas ma-
gistratibus tradunt: deinde
post paucos dies in senatum
veniunt, a Rhodiisque pe-

tunt, ut in praesentia quidem
nihil moveant, sed, quid ge-
ratur, velut e specula pro-
spiciant; verum si Romani
contra fœderis leges Perseum
& Macedones adgrediantur
laceffere, pacem ut conciliare
inter ipsos conentur. Id enim
ut fiat, interesse omnium, &
Rhodiis præcipue convenire.
Nam quo plus ipsi, quam ce-
teri, æquabilitati juris &
libertati studeant; (ut qui
non suæ tantum libertatis
sint custodes ac vindices, sed
& reliquorum etiam Græco-
rum:)

τοσούτω καὶ τὴν ἐναντίαν προαίρεσιν μάλιστα δεῖν A.V. 583.
αὐτοὺς προσεῖναι καὶ φυλάττειν κατὰ δύναμιν.

3 Ταῦτα καὶ πλείω τούτοις παραπλήσια διαλεχθέν- Romanis
των τῶν πρέσβεων, ἤρεσκε μὲν ἅπασιν τὰ λεγόμε- fidem
91α' προκατεχόμενοι δὲ τῇ πρὸς Ῥωμαίους εὐνοίᾳ, servant
καὶ νικῶντες αὐτοῖς τοῦ βελτίονος, τ' αἰὶα μὲν ἀπε- Rhodii.
δέξαντο φιλανθρωπῶς τοὺς πρεσβευτάς, ἡξίου δὲ
τὴν Περσία διὰ τῆς ἀποκρίσεως, εἰς μηδὲν αὐτοὺς
παρακαλῶν τοιοῦτο, ἐξ οὗ φανήσονται πρὸς τὴν
10 Ῥωμαίων ἀντιπράττοντες βούλησιν. Οἱ δὲ περὶ τὸν
Ἀντήνορα τὴν μὲν ἀπ' αὐτοῦ οὐκ ἔλαβεν, τὴν δὲ λοι-
πὴν Φιλανθρωπίαν ἀποδεξάμενοι τὴν Ῥοδίαν, ἀπέ-
πλευσαν εἰς τὴν Μακεδονίαν.

(IV.) BOEOTOS tentat PERSEVS.

Περσεὺς πυνθανόμενος, ἔτι τιναὶ τῶν ἐν τῇ V.
Βοιωτίᾳ πόλεων ἀντέχεσθαι τῆς πρὸς αὐτὴν εὐνοίας,
Ἀντί-

7. προσεῖναι scribere jussit Gronov. idque jam in text. expresserat
Cassiodorus. Vulgo προαιεῖναι. 8. Vocat. πλείω ignoiet Bar.

rum:) eo diligentius provi- comes se erga legatos exhi-
dere, sibi que pro virili cave- bent; ceterum responsi loco
re debere, ne ad contraria Perseum rogant, ne quid hu-
consilia trahi se patiantur. jusmodi a se postularret, un-
Hæc & similia his plura de possint existimari volunta-
quum differuissent legati, ti Romanorum contrarium
etsi placebat omnibus eorum aliquid facere. Antenor res-
oratio; quia tamen præoc- ponsum quidem non acce-
cupati benevolentia Roma- pit; verum reliqua Rhodio-
norum animi erant, & par- rum civilitate & humanitate
tis melioris auctoritas vin- usus, in Macedoniam est re-
cebat, ceteris quidem rebus versus.

(IV.) Legatio LXVI.

5. Quum esset relatum bus Boeotiae in suscepta erga
Perseo, nonnullas e civitati se benevolentia adhuc per-
stare,

Ol. 152.1. Ἀντίγονον ἐξαπέσταλε τὸν Ἀλεξάνδρου, πρεσβευτήν. ὃς καὶ παραγενόμενος εἰς Βοιωτοὺς, ταῖς μὲν ἄλλας πέλεις παρήκε, διὰ τὸ μηδεμίαν ἀφορμὴν λαμβάνειν ἐπιπλοκῆς· εἰς δὲ Κορίνθιαν, καὶ Θήβας, 3 ἔτι δ' Ἀλῖαρον εἰσελθὼν, παρεκάλεσε τοὺς ἀνθρώπους, ἀντίχεσθαι τῇς πρὸς Μακεδόνας εὐνοίας.

Coronzi* * Τῶν δὲ προθύμως ἀποδεχομένων τὰ λεγόμενα, 4 & Halinrtii favent καὶ πρεσβευτὰς ψηφισαμένων πέμπειν εἰς Μακεδονίαν· οὗτος μὲν ἀπέπλευσε, καὶ συμμίζας τῷ βασιλεῖ διεσάφει τὰ κατὰ τὴν Βοιωτίαν. Παραγενόμενων δὲ καὶ τῶν πρεσβευτῶν μετ' ὀλίγον, καὶ παρακαλούντων βοήθειαν ἐκπέμψαι ταῖς πέλεσι, ταῖς αἰρουμέναις τὰ Μακεδόνων· τοὺς γὰρ Θηβαίους, 6 βαρύνοντας, ἐπικαῖθαι καὶ παρενοχλεῖν αὐτοὺς, διὰ τὸ μὴ βούλεσθαι συμφρονεῖν σφίσιν, μηδ' αἰρεῖσθαι τὰ Ῥωμαίων· ὥστε ὁ Περσεὺς διακούσας, βοήθειαν μὲν εὐδαμῶς, ἔφη, δύναισθαι πέμπειν οὐδενὶ διὰ ταῖς

V. 3. Verba καὶ Θήβας suspensa habuit Ciceb. & in vers. lat. omisit. Ita vero paulo post, ubi lacunae notam posui, perperam nonnihil praetermisit Epitomator, ex Livio supplendum.

stare, legatum eo misit Antigonom, Alexandri filium. Qui in Boeotiam ubi venit, ceteras quidem civitates, quod nullam occasionem jungendae cum iis societatis inveniret, praetermisit; Coroniam vero & Thebas atque Haliartum adiit, & ut ab amicitia Macedonum ne discederent, cives est hortatus. Qui propensis animis ejus orationem quum excepissent, & legatos in Macedoniam mittendos decre-

vissent; abit Antigonos, & ad Perseum reversus, quid in Boeotia egisset, illi exposuit. Nec multo post adsunt legati, praesidium mitti petentes ad illas civitates, quae secliam Macedonum sequerentur: imminere enim illis infestos Thebanos, & molestias exhibere, quod secum in suscipiendis Romanorum partibus consentire nollent. Horum postulatis Perseus respondit: praesidium quidem se propter inducias cum Romanis facias mittere

σταῖς ἀνοχάς· καθόλου δ' αὐτοὺς παρεκάλεσεν, Θη. Α. V. 583.
βαίους μὲν ἀμύνασθαι κατὰ δύναμιν, Ῥωμαίοις δὲ
μὴ πολεμεῖν, ἀλλὰ τὴν ἡσυχίαν ἔχειν.

(V.) RHODII fidem servant Romanis.

Γαῖος, ἔτι περὶ τὴν Κεφαλληνίαν ὄρμων, ἐξέπεμ- VI.
ψε τοῖς Ῥοδίοις γράμματα περὶ πλοῖαν ἐξαποστο- C. Lu-
λῆς, συνθεὶς τὴν ἐπιστολὴν ἀλείπτῃ τινὶ Σωκράτει. cretius
2 Παρωγενόμενων δὲ τῶν γραμμάτων εἰς τὴν Ῥόδον, per ali-
Στρατοκλέους πρυτανεύοντος τὴν δευτέραν ἔκμητον, pram
3 καὶ τοῦ διαβουλίου προτεθέντος· τοῖς μὲν περὶ τὸν Rhodiis
Ἀγαθάγητον καὶ Ῥοδοφῶντα καὶ Ἀστυμήδην καὶ mittit
ἑτέροις πλείοσιν ἰδοὺς ἐπέμπευ τὰς γαῖς, καὶ συνά- literas.
πτεσθαι τῆς ἀρχῆς εὐθὺς τοῦ πολέμου, μηδεμίαν
4 πρέφασιν ποιουμένους. Οἱ δὲ περὶ τὸν Δείωννα καὶ Dino &
Πολυάρατον, δυσαρεστοῦντες μὲν καὶ τοῖς ἤδη γεγο- Polyara-
γόνισιν tus fave-
Perseo.

VI. 1. Desideratur hac Ecloga in Bov. Videtur autem utique postpo-
nenda fuisse ei quae sequitur. 4. Δείωννα contexti. Vulgo b. l. &
paullo post rursus Δείωννα.

mittere non posse: ceterum cum Romanis vero ne bellum
suadere, ut a Thebanorum susciperent, sed pacem cum
quidem injuriis, quibus possent iis colerent.
rationibus, sese vindicarent;

(V.) Legatio LXVII.

6. *Cajus Lucretius*, dum de re consultatio haberetur,
circa Cephalleniam stabat Agathageto quidem & Rhodophonti & Astymedi ac
classis, per literas cum Rhodiis egit, naves sibi mitti placebat, ut
tens, eamque epistolam Socrati *aliptra* tradidit perfe- pluribus aliis placebat, ut
rendam. Hæc Rhodum illo sine ulla tergiversatione na-
tempore est perlata, quo ves mitterent Rhodii, & ut
posterioris semestris *Stratocles* jam inde a principio belli
Prytanis erat. Quum ea cum Romanis sese jungerent.
At *Dino & Polyaratus*, qui-
bus ne illa quidem proba-
bantur,

Ol. 152.1. νόσιν Φιλαιθράπεις πρὸς Ῥωμαίους, τότε δὲ περθε-
 μνοι τὸ τοῦ βασιλέως Εὐμένους πρὶς ὧπον, ἤρξαντο
 λυμάνεσθαι τὴν τῶν πολλῶν προαίρεσιν. Ὑπαρχεύ-
 σης γὰρ τοῖς Ῥοδίοις ὑποψίας καὶ διαφορὰς πρὶς
 τὸν Εὐμένην, πάλαι μὲν ἐκ τοῦ πολέμου τοῦ πρὶς
 Φαργνάκην, ὅτε, τοῦ βασιλέως Εὐμένους ἐφορευόντες
 ἐπὶ τοῦ κατὰ τὸν Ἑλλήσποντον στόματος, χάριν
 τοῦ κωλύειν τοὺς πλέοντας εἰς τὸν Πόντον, ἐπελά-
 βοντο τῆς ἑρμῆς αὐτοῦ καὶ διεκάλυσαν Ῥοδίοι· μι-
 κροῖς δ' ἀνώτερον χρόνῳ ἐκ τῶν Λυκιστῶν ἀναξαί-
 νομένης τῆς διαφορᾶς ἐκ τινων ἐρυμάτων καὶ χώρας,
 ἣν συνέβαινε κῆσθαι μὲν ἐπὶ τῆς ἐσχατιᾶς τῆς τῶν
 Ῥοδίων Περγαίας, κακοποιεῖσθαι δὲ συνεχῶς διὰ τῶν
 ὑπ' Εὐμένην ταττομένων· ἐκ πάντων δὲ τούτων εὐή-
 κῶς διέκριντο πρὶς πᾶν τὸ λεγόμενον κατὰ τοῦ
 βασιλέως. Διὸ ταύτης ἐπιλαβόμενοι τῆς ἀφορμῆς
 οἱ περὶ τὸν Δείωνα, διέσυρον τὴν ἐπιστολὴν, φάσκον-
 τες,

7. δὲ τούτων. δὴ καλῶς.

Ridetur
 alipces.

bantur, quæ antea Romano-
 rum ad gratiam fuerant de-
 creta, interposita tunc Eu-
 menis persona, alienare ani-
 mos multitudinis cœperunt.
 Quippe suspectus vulgo re-
 gis *Eumenis* animus erat,
 quicum & controversiam
 aliquam habebant; partim
 ob veterem causam ex bello
 contra Pharnacem, cum,
 Hellepontii fretum suis na-
 vibus obsidente Eumene, ne
 cui navi in Pontum transitus
 pateret, Rhodii se opposue-
 runt, & conatum ipsius im-

pedierunt; partim quod pau-
 cis ante annis occasione Ly-
 ciaci belli recruderant in-
 ter ipsos odia propter castel-
 la quædam & agrum, qui
 in extremis sinibus situs op-
 positæ continentis Rhodio-
 rum, (*Perææ* vulgo nomi-
 nant) ab iis, qui sub Eume-
 ne erant, quotidie infestaba-
 tur. Quas omnes ob caus-
 as cupidis auribus universa
 admittebant, quæ contra re-
 gem dicerentur. Hac arre-
 pta ansa, *Dino* epistolam lu-
 dibrio habere, cum diceret,

ποη

τες, οὐ παρὰ Ῥωμαίων αὐτὴν ἦκεν, ἀλλὰ παρ' Εὐ-^{A.V. 583.}
 μένους, θέλοντος αὐτοῦ ἐκένους κατὰ πάντα τρέ-^{Ridetur}
 πον ἐκβιβάξεν εἰς τὸν πόλεμον, καὶ προσάπτεν ^{alipites.}
 τῷ δήμῳ δαπάνας καὶ κακοπαθείας οὐκ ἀναγκαίαις.
 9 καὶ μαρτύρειν ἐποίουν τῆς ἑαυτῶν ἀποφάσεως τὸ
 παραγεγενῆναι φέροντα τὴν ἐπιστολὴν ἀλείπτῃ τι-
 νᾷ, καὶ τοιοῦτον ἄνθρωπον· οὐκ εἰωθότων τοῦτο
 ποιεῖν Ῥωμαίων, ἀλλὰ καὶ λίαν μετὰ πολλῆς σπου-
 δῆς καὶ προστάσιας διαπεμπομένων ὑπὲρ τῶν τοιού-
 10 των. Ἐλεγον δὲ ταῦτα, καλῶς μὲν εἰδότες, ὅτι ^{Frustra}
 συμβαίνει γεγράφθαι τὴν ἐπιστολὴν ὑπὸ τοῦ Λου-^{Rhodos}
 κρητίου, βουλόμενοι δὲ τοὺς πολλοὺς διδάσκειν, μη-^{solicitar}
 δὲν ἐξ ἑτοίμου ποιεῖν Ῥωμαίοις, ἀλλ' ἐν πᾶσι δυσ-
 χρηστοῖν καὶ δίδοναι προσκοπῆς καὶ δυσαρεστήσεως
 11 ἀφερμαίς. Ἦν γὰρ τὸ περεκείμενον αὐτοῖς, ἀπὸ μὲν
 τῆς πρὸς Ῥωμαίους εὐνοίας ἀλλοτριεῖν τὴν δῆμον,
 εἰς δὲ τὴν τοῦ Περσέως φιλίαν ἐμπλέκειν, καθεύδον
 οἱοί

8. ἐκβιβάξεν. ἐμβιβάξεν veluit Reisk.

non a Romanis eam fuisse
 missam, sed ab Eumene, qui
 id omni studio ageret, ut ad
 bellum ipsos traheret, ac po-
 pulo impensas & molestias
 non necessarias conciliaret.
 Confirmandæ suæ sententiæ
 argumentum hoc adferebat,
 quod ea epistola ab aliis,
 nescio quo, vilis hoc genus
 sortis homine, adlata Rho-
 dum fuisset; quum nequa-
 quam id sit moris Romano-
 rum, qui ad perferendos ejus-
 modi nuncios vel præcipua

Polybii Histor. T. IV.

dio deligere soleant. Hæc
 autem ille & Polyaratus di-
 cebant, non quod ignora-
 rent, eam epistolam a Lu-
 cretio fuisse scriptam; nam
 id probe sciebant: sed ut
 multitudini persuaderent, ne
 ulla in re faciles se erga Ro-
 manos præberent, sed in
 omnibus lentos ac difficiles,
 quo offensionum & simulta-
 tis causæ nascerentur. Id
 enim compositum ipsis erat,
 ut, quantum possent, ab Ro-
 manis populi Rhodii animos
 abalienarent, & Perseo con-

A a

cilia.

Ol. 152. 1. αἰοί τ' ἦσαν. Συνέβαινε δὲ, τοὺς πρσεσημένους αἰ-12
 κείους ὑπάρχεν, διὰ τὸ τὸν μὲν Πολυάρετον, ἀλα-
 ζονικώτερον ὄντα καὶ κενόδοξον, ὑπόχρεων πεποιθ-
 κέναι τὴν οὐσίαν· τὸν δὲ Δείναντα, Φιλάργυρον ὄντα
 καὶ Θρασὺν, ἐξ ἀρχῆς εἰκέειν ἔναϊ τῆς ἐκ τῶν δυνα-
 τῶν καὶ βασιλέων ἐπανορθώσεως. Ἐφ' αἷς Στρα-13
 τοκλῆς ὁ Πρύτανις ἐπανασταῖς, καὶ πολλὰ μὲν κατὰ
 τοῦ Περσέως εἰπὼν, πολλὰ δὲ περὶ Ῥωμαίων ἐπ'
 ἀγαθῶ, παρώρμησε τοὺς πολλοὺς εἰς τὸ κυρῶσαι τὸ
 ψήφισμα, τὸ περὶ τῆς ἐξαποστολῆς τῶν πλοίων.
 καὶ παραυτίκα καταρτύσαντες τριήρεις ἑξ', πέντε14
 μὲν ἐξαπίστευαν ἐπὶ Χαλκίδος, ἡγεμόνα συστήσαν-
 τες ἐπ' αὐτῶν Τιμαγόραν· τὴν δὲ μίαν εἰς Τένεδον,
 ἐφ' ἧς ἄρχον ἐπέπλεε Τιμαγόρας. Ὅς καὶ κατα-15
 λαβὼν ἐν Τενέδῳ Διοφάνην, ἀπέσταλμένον ὑπὸ τοῦ
 Περσέως πρὸς Ἀντίοχον, αὐτοῦ μὲν οὐκ ἐγενήθη κύ-
 ριος, τοῦ δὲ πληρώματος. Ὁ δὲ Λευκρῆτιος, πᾶν-16

Naves
 Romanis
 mitterunt
 Rhodii.

Diopha-
 nes.

τας

12. δυνατῶν. δυναστῶν suspicatus est Gronov. 14. Τιμαγόρας susce-
 pitum h. l. nomen. Ex ingenio Casaubonus Timagoras alter.

ciliarent. Caussie autem, cur
 Perseo dicti viri faverent,
 erant, quod *Polyaratus* qui-
 dem, homo ad ostentationem
 & inanem gloriam compa-
 ratus, contracto ære alieno,
 bona sua omnia creditoribus
 opposuerat; *Dino* vero, ava-
 ritiae deditus atque audax,
 jam a prima vitæ institutio-
 ne rei familiari, potentum &
 regum largitionibus augen-
 dæ, studuerat. Adversus
 istos quum Prytanis *Stratocles*
 sese comparasset, &
 multa contra Perseum disse-

ruisset, Romanos e contra-
 rio multis laudasset, Rhodios
 pervicit, ut decretum de mit-
 tendis navibus sanciretur.
 Itaque sex triremibus ex-
 templo instructis, Chalcidem
 quinque miserunt duce Ti-
 magora, unam Tenedum,
 cui præfectus est Timago-
 ras alter. Hic inventum in
 Tenedo *Diophanem*, qui a
 Perseo ad Antiochum fuerat
 missus, ipsum quidem cape-
 re non potuit, sed sociorum
 navalium compos est factus.
Lucretius, omnibus sociis,
 quorum

τας ἀποδεξάμενος Φιλανθρώπως τοὺς κατὰ Θά-^{Λ. V. 183.}
λατίαν παραγεγονότας συμμαχούς, ἀπέλυσε τῆς
χρείας, φήσας, οὐ προσδεῖσθαι τὰ πράγματα τῆς
κατὰ Θάλαττιαν βοηθείας.

(VI.) *Macedones Italia pulsi.*

Οἱ Ῥωμαῖοι τῶν ἀπὸ τῆς Ἀσίας παραγεγονότων VII.
πρεσβευτῶν διακούσαντες, τά τε κατὰ τὴν Ῥόδον,
καὶ τὰ κατὰ τὰς ἄλλας πόλεις, προσεκαλέσαντο Solon &
αὐτοὺς παρὰ τοῦ Περσέως πρεσβευτάς. Οἱ δὲ περὶ Hippias,
τὸν Σόλωνα καὶ τὸν Ἰππίαν ἐπειρῶντο μὲν καὶ περὶ legati,
τῶν ἄλων λέγειν τι, καὶ παραιτεῖσθαι τὴν σύγκλη-
τον· τὸ δὲ πλέον ἀπελογοῦντο περὶ τῆς ἐπιβουλῆς Perfei.
3 τῆς κατὰ τὸν Εὐμένη. Ληξάντων δὲ τῆς δικαιολο-
γίας αὐτῶν, πάλαι προδιεληφότες ὑπὲρ τοῦ πολε-
μῶν, προσέταξαν αὐτοῖς ἐκ μὲν τῆς Ῥώμης εὐθέως Edictum
ἀπαθῆσθαι, καὶ τοῖς ἄλλοις ἅπασιν Μακεδόσιν, senatus.
ἔσοι παρεπιδημοῦντες ἔτυχον· ἐκ δὲ τῆς Ἰταλίας

Λ α α

ἐν

VII. I. καὶ τὰ κατὰ. Absq̃ τὰ α Βου.

quorum naves convenerant, esse dicens in praesenti ma-
benigne exceptis, opera eo- ritimis auxiliis.
rum non est usus, nihil opus

(VI.) *Legatio LXVIII.*

7. *Romani*, legationibus nati; praecipua tamen cura
auditis, quæ ex Asia vene- infidiarum Eumeni satiarum
rant, Rhodiorum & reliqua- crimen defensum. Postquam
rum civitatum statu cognito, perorassent, senatus, qui
legatis Perfei senatum prae- bellum jam ante decreverat,
buerunt. Tum igitur Solon denunciavit eis, ut Et ipsi,
atque Hippias de universis Et quicumque e gente Mac-
quidem rebus dicere, & pa- donum Roma tum forte ad-
trum iram deprecari sunt co- essent, extemplo manibus ur-
bis,

Ol. 152. I. ἐν τριάκονθ' ἡμέραις ἐκχωρεῖν. Μετὰ δὲ ταῦτα 4
τοὺς ὑπάτους ἀνακαλεσάμενοι παρώρων ἐχέσθαι
τοῦ καιροῦ, καὶ μὴ καθυστερεῖν.

(VII.) *Prælio victor Perseus, frustra pacem petit
a Romanis.*

VIII.
Perseus
ex concis-
sionem
sententia,

Μετὰ τὴν νίκην τῶν Μακεδόνων, συνεδρίου πα-
ρὰ τῷ Περσεῖ συναχθέντος, ὑπέδειξαν τινες τῶν φί-
λων, διότι θεὸς πρεσβείαν πέμψαι τὸν βασιλεῖα πρὸς
τὸν στρατηγὸν τῶν Ῥωμαίων ἐπιδεδόχμενον ἔτι καὶ 2
νῦν, ὅτι καὶ Φόρουσ δώσει Ῥωμαίοις, ὅσους πρότερον
ὑπέσχετο ὁ πατὴρ καταπολεμηθεὶς, καὶ τόπων ἐκ-
χωρήσει τῶν αὐτῶν. Ἐὰν γὰρ δέξωνται τὰς δια- 3
λύσεις, καλὴν ἔφασαν εἶσθαι τῷ βασιλεῖ τὴν ἐξα-
γωγὴν τοῦ πολέμου, πεπερετρηκότι διὰ τῶν ὑπά-
δρων, καὶ καθόλου πρὸς τὸ μέλλον εὐλαβεστέρεως
ὑπάρξεν τοὺς Ῥωμαίους, πείραν εἰληφότεας τῆς
Μακεδόνων ἀνδρείας, εἰς τὸ μηδὲν ἄδικον μηδὲ βαρὺ
πρεσ-

VIII. 2. ἐπιδεδόχμενον. Vulgo ὑποδεχ. invitis mestis.

bis, Italia intra trigesimum scripti, hortatique eos sunt,
diem excederent. Tum con- ut ad omnes occasiones in-
sules invocaverunt patres con- tenti nulla in re cessarent.

(VII.) *Legatio LXIX.*

8. Post victoriam Macedo-
num concilium habenti Per-
seo de summa rerum, fuerunt
ex ejus amicis, qui pro sen-
tentia dicerent, oportere ut
legatos rex mitteret ad con-
sulem, Et conditionem etiam
illi offerret, eadem pen-
dendi tributa, quæ olim pa-
ter bello devictus promississet,

iisdemque locis excedendi.
Nam si his legibus pax da-
retur; gloriosum sibi finem
bello regem impositurum,
postquam patentibus campis
acie victoriam esset adeptus;
Romanos vero, qui Macedo-
num virtutem forent experti,
cautiores in posterum futu-
ros, neque iniquum aut gra-
ve quidquam imperare Ma-
cedo-

4προστατίψεν Μακεδόσιν· εἰάν τε μὴ δέξωntαι, θυμο- A.V. 583.
μαχοῦντες ἐπὶ τοῖς γεγονόσιν, ἐκείνοις μὲν δικαίως
νεμεσήσεν τὸ δαιμόνιον, αὐτῶν δὲ διὰ τὴν μετριότη-
τα συναγωνιστὰς ὑπάρξεν τοὺς θεοὺς καὶ τοὺς ἀν-
5θρώπους. Ταῦτα μὲν ἰδόντες τοῖς πλείοσι τῶν Φί- legatos
λων. Συγκαταθεμένου δὲ τοῦ Περσέως, ἐπέμποντο mittit ad
παραχρῆμα πρεσβευτὰς, Πάνταυχος Βαλάκρου, Licinium
6καὶ Μήδων Βερσιεύς. Ὡν παραγενομένων πρὸς τὸν Conf.
Λικίνιον, εὐθέως ὁ στρατηγὸς συνῆγε συνέδριον. τῶν
δὲ πρέσβων διασαφισάντων τὰ κατὰ τὰς ἐντολάς,
μεταστησάμενοι τοὺς περὶ τὸν Πάνταυχον, ἐβου-
7λεύοντο περὶ τῶν πρεσπεπτωκότων. Ἐδοξεν οὖν αὐ-
τοῖς ἑμοθυμαδὸν, ὡς βαρυτάτην δοῦναι τὴν ἀπέκρι-
8σιν. Ἴδιον γὰρ τοῦτο πάντῃ παρὰ Ῥωμαίοις ἔθος Romani
καὶ πάτριόν ἐστι, τὸ κατὰ μὲν τὰς ἐλαττώσεις ἀν- pernici-
σταδεστάτους καὶ βαρυτάτους φαίνεσθαι, κατὰ δὲ ces in re-
9τὰς ἐπιτυχίας ὡς μετρίωτάτους. Τοῦτο δὲ δίδι- bus ad-
verfis.

Λα 3

καλὸν,

cedonibus ausuros. Quod si animis magis quam viribus post cladem acceptam pertenderent, Et oblatas conditiones respuerent; eorum quidem superbiam jure merito numen fore ulturum; ipsius vero moderationi deos hominesque auxiliores futuros. Hæc quum plerisque amicorum probaretur sententia, iisque & Perseus esset adfensus; confestim legati mittuntur, Pantauchus, Balacri filius, & Medo Bercæensis. Qui postquam ad Licinium

venissent; consul frequens concilium ad legatos audientes, dum mandata exponderent, adhibuit: deinde, his summotis, de re proposita consultari coëptum. Omnium ea sententia fuit, responsum dandum quam asperrimum. Est enim hoc perpetui moris Romanorum, quem a majoribus acceperunt, acceptis detrimentis maxime pervicaces Et hostibus infestos se ostendere; victoria vero parva, maxime moderatos. Quod quidem pulcerrimum esse

ΟΙ. 152. 1. καλὸν, πᾶς ἂν τις ἐμολογήσειεν· εἰ δὲ καὶ δυνατὸν
 ἐν ἐνίοις καιροῖς, ἐκείτως ἂν τις ἐπαπορήσειεν.
 Πλὴν τότε γε τοιαύτην ἔδωκαν τὴν ἀπόκρισιν. ἐκεί- 10
 λευσεν γὰρ ἐπιτρέπεν τὸν Περσέα τὰ καθ' αὐτὸν,
 καὶ καθόλου δίδοιαι τῇ συγκλήτῳ τὴν ἐξουσίαν, ὥς
 ἂν αὐτῇ δοκῇ, βουλευέσθαι περὶ τῶν κατὰ τὴν Μα-
 κεδονίαν. Οἱ δὲ περὶ τὸν Πάνταυχον, ταῦτα ἀκού- 11
 σάντες, ἐπαιήλθον, καὶ δισάφουν τῷ Περσεῖ καὶ
 τοῖς φίλοις. ἂν τινες ἐκπλητίζομενοι τὴν ὑπερηφα- 12
 νίαν, παρωζύνοντο, καὶ συνεβούλευον τῷ Περσεῖ,
 μήτε διαπρεσβεύεσθαι μηκέτι, μήτε διαπέμπεσθαι
 περὶ μηδενός. Οὐ μὲν ὁ Περσεὺς τοιοῦτος ἦν, ἀλλὰ 13
 προστιθεὶς καὶ εἰς τὸ πλῆθος αὐτῷ τῶν χρημάτων,
 διεπέμπετο πλεονάκεις πρὸς τὸν Λικίνιον. Πρεκό- 14
 πτων δ' εὐδὲν, ἀλλὰ καὶ τῶν πλείστων φίλων ἐπι-
 τιμώντων αὐτῷ, καὶ φασκόντων, ὅτι νικῶν ποιεῖ τὰ
 τοῦ λειπομένου καὶ τοῖς ὅλοις ἐπταικτός· οὕτως 15
 ἦναγ-

Nil pro-
 ficit Per-
 seus.

13. * εἰς τὸ πλῆθος. Præpositionem ex conjec. adjeci. Pro αὐτῷ an-
 tem scribendum videtur αὐτῷ cum Reisk.

esse institutum, nemo diffi-
 teatur: sed, id an omni tem-
 pore locum habere queat,
 jure aliquis dubitet. At
 tum quidem certe responsum
 ejusmodi ab illis datum:
 jussit enim *Perseum*, Ro-
 manis sese permittere, atque
 omnino liberam senatui pote-
 statem facere statuendi de
 Macedonia, quod ipsi libitum
 esset. Quo responso accepto,
 Pantauchus & Medo ad Per-
 seum reversi, legationem re-
 nunciarunt regi ejusque ami-

cis. Quorum quidam, ad-
 mirati superbiam, eaque re
 irritati, auctores Perseo fue-
 runt, *ne quem posthac lega-
 tum neque nuncium ulla de
 re ad Romanos mitteret*. At
Perseo non ea mens fuit;
 qui etiam summam pecuniæ
 adaugens, ad *Licinium* sub-
 inde mittebat. Sed quum
 nihil proficeret, & plerique
 amici consilium reprehende-
 rent, dicerentque, *victorem
 ipsum facere, quæ victum ali-
 quem fratris rebus deceat*;
 tum

ἡναγκάσθη, τὰς διαπρεσβεΐας ἀπογναύς, μεταστρα-
 16 τοπεδεύσαι πάλιν ἐπὶ τὸ Συκύριον. Καὶ ταῦτα μὲν
 ἐπὶ τούτων ἦν.

(VIII.) *Præsidium Romanum ræne opprimitur
 a Persico.*

Κέστρος. Ξένον ἦν τοῦτο τὸ εὖρημα κατὰ τὸν IX.
 2 Περσικὸν πόλεμον. Τὸ δὲ βέλος τοιούτον· διπάλαι-
 3 στον ἦν, ἵσαν ἔχον τὸν αὐλίσκον τῇ προβολῇ. τούτω
 ξύλον ἐνέηρμοστο, τῷ μὲν μήκει σπιθαμιαῖον, τῷ δὲ
 4 πᾶχει δακτυλιαίαν ἔχον τὴν διάμετρον. εἰς δὲ τού-
 του τὸ μέσον ἐσφηνώτο πτερύγια τρία ξύλινα, βρα-
 5 χέα παντελῶς. Τοῦτο, δυσὶν κώλων ἀνίσαν ὑπαρ-
 χόντων τῆς σφενδάνης, εἰς τὸ μέσον ἐνηγκυλίζετο
 6 τῶν κώλων εὐλύτως. Λοιπὸν, ἐν μὲν τῇ περιεγωγῇ,
 τεταμένων τούτων, ἔμενεν· ὅτε δὲ παραλυθεῖη θά-

Λ α 4

τερων

IX. 1. Κέστρος. Κεστροσφενδόνη videtur scribendum ex Li-
 via. 3. σπιθαμιαῖον ex contextu. Vulgo σπιθαμιαῖαν. 5 &
 6. κώλων contextu, admonente Lipsio. Vulgo κάλων.

tum demum, posita spe rei erat profectus, castra move-
 per legationes conficiendæ, re est coactus. Atque hæc
 ad *Sycurium* rursus, unde quidem ita se habebant.

(VIII.) *Apud Snidam, in Κέστρος.*

9. *Cestrus* [vel *Cestrosphen-* tres pinnulæ ligneæ, admo-
done.] Novum hoc inven- dum breves. Hoc telum,
 tum erat bello Persico; te- quum duæ impares habenæ
 lum vero hujusmodi. Bi- essent fundæ, in earum me-
 palme erat, tubulum habens dio veluti amento illigaba-
 æqualem prominenti ferro. tur ita, ut facile solvi posset.
 Huic infertum erat hastile. Igitur, in circumactione fun-
 longitudinem habens spithi- dæ, quum intentæ essent
 mæ, crassitiem vero digiti habenæ, immobile manebat
 10. cuius medio infixæ erant telum. At ubi altera solve-
 batur

Ol. 152. 1. *τερον τῶν κώλων κατὰ τὴν ἄφεισιν, ἐκπίπτον ἐκ τῆς ἀγκύλης, καθάπερ ἐ μολυβδῖς ἐκ τῆς σφενδόνης, ἐφέρετο· καὶ προσπίπτον μετὰ βιαιᾶς πληγῆς, κα-7 κῶς διετίθει τοὺς συγκυρήσαντας.*

(IX.) *COTYS Thrac, socius Persei.*

X. *Laus viri.* Ὁ Κότυς ἦν ἀνὴρ καὶ κατὰ τὴν ἐπιφάνειαν ἀξί-
λογος, καὶ πρὸς τὰς πολεμικὰς χρεῖας διαφέρων·
ἔτι δὲ καὶ κατὰ τὴν ψυχὴν πάντα μάλλον ἢ Θραξ²
ᾶν. καὶ γὰρ νήπτης ὑπῆρχε, καὶ πραΰτητα καὶ βιά-3
δος ὑπέφαινεν ἐλευθέρῳ.

(X.) *PERSEVS captivos redimit a Rhodiis.*

XI. *Diophanis focii navales.* Κατὰ τὸν καιρὸν, ἥνικα Περσεὺς ἐκ τοῦ πολέ-
μου τοῦ πρὸς Ῥωμαίους ἀπελύθη, Ἀντήνορος παρα-
γενεμένου παρὰ τοῦ Περσέως περὶ τῆς τῶν αἰχμα-
λώτων διαλυτρώσεως τῶν μετὰ Διοφάνους πλεόν-
των,

XI. 1. τοῦ πρὸς Ῥωμ. *Abel h. l. τοῦ α Βαν.*

batur habena in emissione, tur; & cum impetu inci-
excussum amento suo telum, dens, quidquid occurrisset,
veluti glans e funda fereba- pessime lædebat.

(IX.) *Excerptum Valesianum.*

10. *Erat Cotys cum spe-* dissimilis: quippe sobrieta-
cie ipsa, tum militari forti- tem & humanitatem & libe-
tudine insignis. Præterea ralem quamdam prudentiam
ingenio prorsus Thracum præ se ferebat.

(X.) *Legatio LXX.*

11. *Quo tempore libera-* Rhodum Antenor missu Per-
tus est Perseus bello contra fei ad redimendos captivos,
Romanos, quum venisset qui cum Diophane naviga-
verant;

των, ἐνέπεσε μεγάλη τοῖς πολιτευομένοις ἀπερία, A.V. 583.
 ἀπερὶ τοῦ, τί δέον εἴη ποιῆν. Τοῖς μὲν γὰρ περὶ τὸν
 Φιλόφρονα καὶ Θεαίτητον οὐδαμῶς ἤρεσκε προσδέ-
 χεσθαι τὴν τοιαύτην ἐπιπλοκὴν· τοῖς δὲ περὶ τὸν Dino & Polya-
tus
 3 Δείνωννα καὶ Πολυάρατον ἤρεσκε. Καὶ τέλος ἐποίη-
 σαντο διάταξιν πρὸς τὸν Περσέα περὶ τῆς τῶν
 αἰχμαλώτων διαλυτρώσεως.

II.

RES AEGYPTI.

Πτολεμαῖος, ὁ στρατηγὸς ὁ κατὰ Κύπρον, οὐδα- XII.
Ptole-
maeus,
Cypri-
præfe-
ctus,
 μῶς Λίγυπτιακὸς γέγονεν, ἀλλὰ νουνεχῆς, καὶ πρα-
 κτικός. Παραλαβὼν γὰρ τὴν νῆσον, ἔτι νηπίου ἐν-
 τος τοῦ βασιλείως, ἐγίνετο μὲν ἐπιμελῶς περὶ συν-
 αγωγὴν χρημάτων, ἐδίδου δ' ἀπλῶς οὐδὲν οὐδενί,
 καί περ αἰτούμενος πολλάκις ὑπὸ τῶν βασιλικῶν διει-

Λ α 5

κητῶν,

XII. 2. ἐγίνετο. Suidas ἐγίνετο μὲν ἐπιμελής.

verant; magnopere hæsita-
 tum est ab iis, qui rempu-
 blicam administrabant, quid
 opus esset facto. Nam Phi-
 lophroni & Theæteto nullo
 placebat modo, ut Rhodii

Persei rebus se immiscerent;
 Dinoni contra & Polyarato
 id placebat. Ac tandem fa-
 cta est cum Perseo super ca-
 ptivorum redemptione con-
 ventio.

II.

Excerptum Valebanum.

12. *Ptolemæus, præfectus
 Cypri*, nulla re Aegyptius
 fuit, sed prudens ac strenuus
 inprimis. Nam cum insulæ
 præfecturam rege admodum
 puero accepisset, cogendæ

quidem pecuniæ studiose
 incubuit: ceterum nemini
 prorsus quidquam dabat, ta-
 meti a curatoribus ac dis-
 pensatoribus regiæ pecuniæ
 sæpe flagitaretur, graviter-
 que

Ol. 152. r. ^{Rhodium} ταῖς ἐπὶ τὴν ἐπιστολὴν, καὶ τοὺς ὑφ' ἑκατέρων
 ad partes ^{suas invi-} ῥηθέντας λόγους· ἅμα μὲν ὑπολαμβάνων, ὑπερδὲ-3
 tat Pet- ^{icus.} ξιος Φανήσθαι τοῖς δικαίοις, ἅμα δὲ βουλευόμενος
 ἀπόπειραν λαμβάνειν τῆς ἐκάστων προαιρέσεως.
 Πρὸς μὲν οὖν τοὺς ἄλλους δι' αὐτῶν τῶν γραμματε-3
 Φέρων ἔπεμπε τὰς ἐπιστολάς· εἰς δὲ τὴν Ῥόδον καὶ
 πρεσβευτὰς συναπέστειλεν, Ἀντήνορα καὶ Φίλιπ-
 πον· οἱ καὶ παραγενθόντες τὰ γεγραμμένα τοῖς 4
 ἄρχουσιν ἀπέδωκαν, καὶ μετὰ τινας ἡμέρας ἐπελ-
 θόντες ἐπὶ τὴν βουλὴν παρεκάλουν τοὺς Ῥόδιους,
 κατὰ μὲν τὸ παρὲν ἡσυχίαν ἔχειν, ἀπεθεωρεῦντας
 τὸ γινόμενον· εἰάν δὲ Ῥωμαῖοι παρὰ τὰς συνθήκας
 ἐγχειρῶσι τὰς χεῖρας ἐπιβάλλειν τῷ Περσεῖ καὶ
 Μακεδόσιν, πειρᾶσθαι διαλύειν. τοῦτο γὰρ πᾶσι μὲν 6
 συμφέρειν, πρέπειν δὲ μάλιστα Ῥόδιοις. Ὅτῳ γάρ τ'
 πλεον ἐρέγεται τῆς ἰσχυρίας καὶ παρῆρησίας, καὶ
 διατελευτοῦσι πρостаτοῦντες οὐ μόνον τῆς αὐτῶν,
 ἀλλὰ καὶ τῆς τῶν ἄλλων Ἑλλήνων ἐλευθερίας·
 τοσού-

utraque parte dicta fuerant, in epistola exposuit: simul quia futurum arbitrabatur, ut superior fuisset in disceptatione videretur; simul quod cupiebat omnium animos tentare. Et ad alias quidem civitates per tabellarios dumtaxat epistolas illas misit; Rhodum vero legatos etiam ire iussit, Antenorē & Philippum. Qui ubi eo ventum, literas magistratibus tradunt: deinde post paucos dies in senatum veniunt, a Rhodiisque pe-

tunt, ut in praesentia quidem nihil moveant, sed, quid geratur, velut e specula prospiciant; verum si Romani contra fœderis leges Perseum & Macedones adgrediantur laceffere, pacem ut conciliare inter ipsos conentur. Id enim ut fiat, interesse omnium, & Rhodiis praecepue convenire. Nam quo plus ipsi, quam ceteri, aequabilitati juris & libertati studeant; (ut qui non suae tantum libertatis sint custodes ac vindices, sed & reliquorum etiam Græcorum:)

τοσούτω καὶ τὴν ἐναντίαν προαίρεσιν μάλιστα δὲν Ἀ. V. 583.
 αὐτοὺς προσεῖναι καὶ φυλάττειν κατὰ δύναμιν.
 8 Ταῦτα καὶ πλείω τούτοις παρὰ πλήσια διαλεχθέν- Romanis
 των τῶν πρέσβεων, ἤρεσκε μὲν ἅπασιν τὰ λεγόμε- fidem
 9 να· προκατεχόμενοι δὲ τῇ πρὸς Ῥωμαίους εὐνοίᾳ, servant
 καὶ νικῶντος αὐτοῖς τοῦ βελτίονος, τ' ἄλλα μὲν ἀπε- Rhodii.
 10 δέξαντο φιλανθρωπῶς τοὺς πρεσβευτάς, ἡξίου δὲ
 τὸν Περσέα διὰ τῆς ἀποκρίσεως, εἰς μηδὲν αὐτοὺς
 παρὰ καλῶν τοιούτο, ἐξ οὗ φανήσονται πρὸς τὴν
 Ῥωμαίων ἀντιπράττοντες βούλησιν. Οἱ δὲ περὶ τὸν
 Ἀντήνορα τὴν μὲν ἀπὸ κρίσιν οὐκ ἔλαβον, τὴν δὲ λοι-
 πὴν φιλανθρωπίαν ἀποδεξάμενοι τὴν Ῥοδίαν, ἀπέ-
 πλευσαν εἰς τὴν Μακεδονίαν.

(IV.) BOEOTOS tentat PERSEVS.

Περσεὺς πυνθανόμενος, ἔτι τιναὶς τῶν ἐν τῇ V.
 Βοιωτίᾳ πέλειαν ἀντέχεσθαι τῆς πρὸς αὐτὸν εὐνοίας,
 Ἀντί-

7. προσεῖναι scribere jussit Gronov. idque jam in corp. expresserat
 Casaubonus. Vulgo προαιρεῖσθαι. 8. Vocab. πλείω ignotat Bav.

rum:) eo diligentius provi- comes se erga legatos exhi-
 dere, sibi que pro virili cave- bent; ceterum responsi loco
 re debere, ne ad contraria Perseum rogant, ne quid hu-
 consilia trahi se patiantur. jusmodi a se postularēt, un-
 Hæc & similia his plura de possint existimari volunta-
 quum disseruissent legati, ti Romanorum contrarium
 etsi placebat omnibus eorum aliquid facere. Antenor re-
 oratio; quia tamen præoc- sponsum quidem non acce-
 cupati benevolentia Roma- pit; verum reliqua Rhodio-
 norum animi erant, & par- rum civitate & humanitate
 tis melioris auctoritas vin- usus, in Macedoniam est re-
 cebat, ceteris quidem rebus versus.

(IV.) Legatio LXVI.

5. Quum esset relatum bus Boeotiae in suscepta erga
 Perseo, nonnullas e civitati- se benevolentia adhuc per-
 stare,

Ol. 152.1. Ἀντίγονον ἐξαπέστειλε τὸν Ἀλεξάνδρου, πρεσβευ-
τήν. ὃς καὶ παραγενόμενος εἰς Βοιωτοὺς, τὰς μὲν
ἄλλας πέλεις παῖξε, διὰ τὸ μηδεμίαν ἀφορμὴν
λαμβάνειν ἐπιπλοκῆς· εἰς δὲ Κορώνειαν, καὶ Θήβας,³
ἔτι δ' Ἀλάρτον εἰσελθὼν, παρεκάλεσε τοὺς ἀν-
δράπους, ἀντίχεσθαι τῆς πρὸς Μακεδόνας εὐνίας.

Coronae* * Τῶν δὲ προθύμως ἀποδεχομένων τὰ λεγόμενα,⁴
& Halin- καὶ πρεσβευτὰς ψηφισαμένων πέμπειν εἰς Μακεδό-
tii favent Perseo. νίαν· οὗτος μὲν ἀπέπλευσε, καὶ συμμίζας τῷ βα-
σιλεῖ διεσάφει τὰ κατὰ τὴν Βοιωτίαν. Παραγενο-
μένων δὲ καὶ τῶν πρεσβευτῶν μετ' ὀλίγον, καὶ πα-
ρακαλούντων βοήθειαν ἐκπέμψαι ταῖς πέλεισι, ταῖς
αἰρουμέναις τὰ Μακεδόνων· τοὺς γὰρ Θηβαίους,⁶
βαρεῖς ὄντας, ἐπικεῖσθαι καὶ παρενοχλεῖν αὐτοὺς,
διὰ τὸ μὴ βούλεσθαι συμφρονεῖν σφίτιν, μηδ' αἰρεῖ-
σθαι τὰ Ῥωμαίων· ὥστε ὁ Περσεὺς διακούσας, βοή-
θειαν μὲν οὐδ' αὖτως, ἔφη, δύνασθαι πέμπειν οὐδενὶ διὰ
ταῖς

V. 3. Verba καὶ Θήβας suspecta habuit Cysaeb. & in vers. lat. omisit.
Imo vero paulo post, ubi lacunae notam posui, perperam nonnihil
praetermisit Epitomator, ex Livio supplendum.

stare, legatum eo misit An-
tigonum, Alexandri filium.
Qui in Boeotiam ubi venit,
ceteras quidem civitates,
quod nullam occasionem
jungendae cum iis societatis
inveniret, praetermisit; Co-
roneam vero & Thebas at-
que Haliartum adiit, & ut
ab amicitia Macedonum ne
discederent, cives est horta-
tus. Qui propensis animis
ejus orationem quum exce-
pissent, & legatos in Ma-
cedoniam mittendos decre-

vissent; abit Antigonus, &
ad Perseum reversus, quid
in Boeotia egisset, illi expo-
suit. Nec multo post adsunt
legati, praesidium mitti pe-
tententes ad illas civitates, quae
secliam Macedonum sequerentur:
imminere enim illis in-
festos Thebanos, & molestias
exhibere, quod secum in susci-
piendis Romanorum partibus
consentire nollent. Horum
postulatis Perseus respondit:
praesidium quidem se propter
inducias cum Romanis facias
mittere

σταῖς ἀνοχάς· καθόλου δ' αὐτοὺς παρεκάλεν, Θη-Λ.V.583.
βαίους μὲν ἀμύνασθαι κατὰ δύναμιν, Ῥωμαίοις δὲ
μὴ πολεμεῖν, ἀλλὰ τὴν ἡσυχίαν ἔχειν.

(V.) RHODII fidem servant Romanis.

Γάϊος, ἔτι περὶ τὴν Κεφαλληνίαν ὄρμων, ἐξέπεμ- VI.
ψε τοῖς Ῥοδίοις γράμματα περὶ πλοῖαν ἔξαπστο- C. Lu-
λῆς, σιυθεὶς τὴν ἐπιστολὴν ἀλείπτῃ τινὶ Σακράτει, cretius
2 Παρωγενεμένων δὲ τῶν γραμμάτων εἰς τὴν Ῥόδον, Rhodius
Στρατοκλέους πρυτανεύοντος τὴν δευτέραν ἔκμητον, mittit
3 καὶ τοῦ διαβουλίου προτεθέντος· τοῖς μὲν περὶ τὸν literas.
Ἀγαθάγητον καὶ Ῥοδοφῶντα καὶ Ἀστυμήδην καὶ
ἐτέροις πλείοσιν ἰδόκει πέμπειν τὰς ναῦς, καὶ συνά-
πτεσθαι τῆς ἀρχῆς εὐθείως τοῦ πολέμου, μηδεμίαν
4 πρέφασιν ποιουμένους. Οἱ δὲ περὶ τὸν Δείωνα καὶ Dino &
Πολυάρατον, δυσαρεστοῦντες μὲν καὶ τοῖς ἤδη γεγο- Polyara-
νόςιν Perseo. tus favent

VI. 1. *Desideratur hac Ecloga in Bav. Videtur autem utique postpo-*
nenda fuisse ei quae sequitur. 4. Δείωνα correxi. Vulgo b. l. ὁ
passio post rursus Δείωνα.

mittere non posse: ceterum cum Romanis vero ne bellum
suadere, ut a Thebanorum susciperent, sed pacem cum
quidem injuriis, quibus possent iis colerent.
rationibus, sese vindicarent;

(V.) Legatio LXVII.

6. *Cajus Lucretius, dum de re consultatio haberetur,*
circa Cephaleniam stabat Agathageto quidem & Rho-
classis, per literas cum Rhodophonti & Astymedi ac
diis egit, naves sibi mitti pe- pluribus aliis placebat, ut
tens, eamque epistolam So- sine ulla tergiversatione na-
crati aliptæ tradidit perfe- ves mitterent Rhodii, & ut
rendam. Hæc Rhodum illo jam inde a principio belli
tempore est perlata, quo cum Romanis sese jungerent.
posterioris semestris Stratocles At Dino & Polyaratus, qui-
Prytanis erat. Quum ea bus ne illa quidem proba-
bantur,

Ol. 152. 1. νόσιν Φιλανθρώποις πρὸς Ῥωμαίους, τότε δὲ περιέ-
μεται τὸ τοῦ βασιλέως Εὐμένους πρῶτον, ἤρξαντο

Eumenes
suspectus
Rhodiis. λυμάνεσθαι τὴν τῶν πολλῶν προαίρεσιν. Ὑπαρχεύ-
σης γὰρ τοῖς Ῥοδίοις ὑποψίας καὶ διαφορᾶς πρὸς
τὸν Εὐμένην, πάλαι μὲν ἐκ τοῦ πολέμου τοῦ πρὸς
Φαρνάκην, ὅτε, τοῦ βασιλέως Εὐμένους ἐφορμῶντες
ἐπὶ τοῦ κατὰ τὸν Ἑλλήσποντον στόματος, χάριν
τοῦ κωλύειν τοὺς πλέοντας εἰς τὸν Πόντον, ἐπελά-
βοντο τῆς ἐρμῆς αὐτοῦ καὶ διεκώλυσαν Ῥόδιοι· μι-
κροῖς δ' ἀνώτερον χρόνις ἐκ τῶν Λυκαίων ἀναξαι-
νομένης τῆς διαφορᾶς ἐκ τινων ἐρυμάτων καὶ χώρας,
ἣν συνέβαινε κῆσθαι μὲν ἐπὶ τῆς ἐσχατιαῖς τῆς τῶν
Ῥοδίων Περαίας, κακοποιεῖσθαι δὲ συνεχῶς διὰ τῶν
ὑπ' Εὐμένην ταττομένων· ἐκ πάντων δὲ τούτων εὐ-
κρίως διέκριντο πρὸς πᾶν τὸ λεγόμενον κατὰ τοῦ
βασιλέως. Διὸ ταύτης ἐπιλαβόμενοι τῆς ἀφορμῆς
οἱ περὶ τὸν Δείωννα, δέισυρον τὴν ἐπιστολήν, φάσκει-
τες,

Ridetur
alioptis.

7. δὲ τούτων. δὴ malim.

bantur, quæ antea Romano-
rum ad gratiam fuerant de-
creta, interposita tunc Eu-
menis persona, alienare ani-
mos multitudinis cœperunt.
Quippe suspectus vulgo re-
gis *Eumenis* animus erat,
quicum & controversiam
aliquam habebant; partim
ob veterem causam ex bello
contra Pharnacem, cum,
Helleſponti fretum suis na-
vibus obsidente Eumene, ne
cui navi in Pontum transitus
pateret, Rhodii se opposue-
runt, & conatum ipsius im-

pedierunt; partim quod pau-
cis ante annis occasione Ly-
ciaci belli recruderant in-
ter ipsos odia propter castel-
la quædam & agrum, qui
in extremis sinibus situs op-
positæ continentis Rhodio-
rum, (Peræam vulgo nomi-
nant) ab iis, qui sub Eume-
ne erant, quotidie infestaba-
tur. Quas omnes ob caus-
as cupidis auribus universa
admittebant, quæ contra re-
gem dicerentur. Hac arre-
pta ansa, *Dino* epistolam lu-
dibrio habere, cum diceret,

ποι

τες, οὐ παρὰ Ῥωμαίων αὐτὴν ἦκεν, ἀλλὰ παρ' Εὐ-^{Α.Ν. 583.}
 μένους, Σίλωντος αὐτοῦ ἐκείνους κατὰ πάντα τρέ-^{Ridetur}
 πον ἐκβιβάζειν εἰς τὸν πόλεμον, καὶ προσάπτειν ^{alipites.}
 τῷ δήμῳ θαπνάνας καὶ κακοπαθείας οὐκ ἀναγκαίας.
 9 καὶ μαρτύριον ἐπίου τῆς ἑαυτῶν ἀπεφάσεως τὸ
 παραγεγονέναι φέροντα τὴν ἐπιστολὴν αἰείπτην τι-
 νὰ, καὶ τειυτον ἄνθρωπον· οὐκ εἰωθότων τοῦτο
 ποιῆν Ῥωμαίων, ἀλλὰ καὶ λίαν μετὰ πολλῆς σπου-
 δῆς καὶ προστασίας διαπεμπομένων ὑπὲρ τῶν τειού-
 10 των. Ἐλεγον δὲ ταῦτα, καλῶς μὲν εἰδότες, ὅτι Frustra
 συμβαίνει γεγραφθαι τὴν ἐπιστολὴν ὑπὸ τοῦ Λευ-^{Rhodios}
 κρητίου, βουλόμενοι δὲ τοὺς πολλοὺς διδάττειν, μη-^{follicitat}
 δὲν ἐξ ἐτοίμου ποιῆν Ῥωμαίοις, ἀλλ' ἐν πᾶσι δυσ-^{Dino.}
 χρηστῆν καὶ δίδοναι προσκοπῆς καὶ δυσχερεστῆσεως
 11 ἀφορμάς. Ἦν γὰρ τὸ περσέμενον αὐτοῖς, ἀπὸ μὲν
 τῆς πρὸς Ῥωμαίους εὐνοίας ἀλλοτριεῖν τὸν δῆμον,
 εἰς δὲ τὴν τοῦ Περσέως Φιλίαν ἐμπλέκειν, καθίσσον
 οἷοί

3. ἐκβιβάζειν. ἐκβιβάζειν voluit Ricke.

non a Romanis eam fuisse
 missam, sed ab Eumene, qui
 id omni studio ageret, ut ad
 bellum ipsos traheret, ac po-
 pulo impensas & molestias
 non necessarias conciliaret.
 Confirmandæ suæ sententiæ
 argumentum hoc adferebat,
 quod ea epistola ab alipta,
 nescio quo, vilis hoc genus
 fortis homine, adlata Rho-
 dum fuisset; quum nequa-
 quam id sit moris Romano-
 rum, qui ad perferendos ejus-
 modi nuncios vel præcipua
 dignationis viros magno stu-
 Polybii Histor. T. IV.

dio deligere soleant. Hæc
 autem ille & Polyaratus di-
 cebant, non quod ignora-
 rent, eam epistolam a Lu-
 cretio fuisse scriptam; nam
 id probe sciebant: sed ut
 multitudini persuaderent, ne
 ulla in re faciles se erga Ro-
 manos præberent, sed in
 omnibus lentos ac difficiles,
 quo offensionum & simulta-
 tis causæ nascerentur. Id
 enim compositum ipsis erat,
 ut, quantum possent, ab Ro-
 manis populi Rhodii animos
 abalienarent, & Perseo concilia

A a

cilia

Ol. 152. 1. αἰοί τ' ἦσαν. Συνέβαινε δὲ, τοὺς προεξημένους αἰ-12
 κεύους ὑπάρχειν, διὰ τὸ τὸν μὲν Πολυάρετον, ἀλα-
 ζονικώτερον ὄντα καὶ κειόδοξον, ὑπόχρεον πεποικη-
 κέναι τὴν οὐσίαν· τὸν δὲ Δείνωναν, Φιλάργυρον ὄντα
 καὶ θρασύν, ἐξ ἀρχῆς εἰκῆον εἶναι τῆς ἐκ τῶν δυνα-
 τῶν καὶ βασιλέων ἐπανορθώσεως. Ἐφ' οἷς Στρα-13
 τοκλῆς ὁ Πρύτανις ἐπαναστάς, καὶ πολλὰ μὲν κατὰ
 τοῦ Περσείως εἰπὼν, πολλὰ δὲ περὶ Ῥωμαίων ἐπ'
 ἀγαθῷ, παρώρμησε τοὺς πολλοὺς εἰς τὸ κυρῶσαι τὸ
 ψήφισμα, τὸ περὶ τῆς ἐξαποστολῆς τῶν πλείων.
 καὶ παραυτίκα καταρτύσαντες τριήρεις ἑξ, πέντε-14
 μὲν ἐξαπέστειλαν ἐπὶ Χαλκίδος, ἡγεμόνα συστήσαν-
 τες ἐπ' αὐτῶν Τιμαγόραν· τὴν δὲ μίαν εἰς Τένεδον,
 ἐφ' ἧς ἄρχων ἐπέπλει Τιμαγόρας. Ὅς καὶ κατα-15
 λαβὼν ἐν Τενέδῳ Διοφάνην, ἀπεσταλμένον ὑπὲρ τοῦ
 Περσείως πρὸς Ἀντίοχον, αὐτοῦ μὲν οὐκ ἐγενήθη κύ-
 ριος, τοῦ δὲ πληρώματος. Ὁ δὲ Λευκρήτιος, πᾶν-16

Naves
 Romanis
 mittunt
 Rhodii.
 Diophanes.

τας

12. δυνατῶν. δυναστῶν suspicatus est Gronov. 14. Τιμαγόρας susce-
 pitur h. l. nomen. Ex ingenio Casaubonus Timagoras alter.

ciliarent. Causae autem, cur
 Perseo dicti viri faverent,
 erant, quod *Polyaratus* qui-
 dem, homo ad ostentationem
 & inanem gloriam compa-
 ratus, contracto aere alieno,
 bona sua omnia creditoribus
 opposuerat; *Dino* vero, avari-
 tiae deditus atque audax,
 jam a prima vitae institutio-
 ne rei famulari, potentum &
 regum largitionibus augen-
 dae, studuerat. Adversus
 istos quum Prytanis *Strato-
 cles* sese comparasset, &
 multa contra Perseum disse-

ruisset, Romanos e contra-
 rio multis laudasset, Rhodios
 pervicit, ut decretum de mit-
 tendis navibus sanciretur.
 Itaque sex triremibus ex-
 templo instructis, Chalcidem
 quinque miserunt duce Ti-
 magora, unam Tenedum,
 cui praefectus est Timago-
 ras alter. Hic inventum in
 Tenedo *Diophanem*, qui a
 Perseo ad Antiochum fuerat
 missus, ipsum quidem cape-
 re non potuit, sed sociorum
 navalium compos est factus.
Lucretius, omnibus sociis,
 quorum

τας ἀποδεξάμενος φιλανθρωπῶς τοὺς κατὰ θά-Α. V. 183.
λατίαν παραγεγονότας συμμάχους, ἀπέλυσε τῆς
χρείας, φήσας, οὐ προσδεῖσθαι τὰ πράγματα τῆς
κατὰ θάλατταν βοηθείας.

(VI.) *Macedones Italia pulsi.*

Οἱ Ῥωμαῖοι τῶν ἀπὸ τῆς Ἀσίας παραγεγονότων VII.
πρεσβευτῶν διακούσαντες, τά τε κατὰ τὴν Ῥόδον,
καὶ τὰ κατὰ τὰς ἄλλας πόλεις, προσεκαλίσσαντο Solon &
αὐτοὺς παρὰ τοῦ Περσέως πρεσβευτάς. Οἱ δὲ περὶ ^{Hippias,}
τὸν Σόλωνα καὶ τὸν Ἰππίαν ἐπειρῶντο μὲν καὶ περὶ ^{legati}
τῶν ἄλων λέγειν τι, καὶ παραιτεῖσθαι τὴν σύγκλη-
τον· τὸ δὲ πλείον ἀπελογοῦντο περὶ τῆς ἐπιβουλῆς
3 τῆς κατὰ τὸν Εὐμένη. Ληξάντων δὲ τῆς δικαιολε-
γίας αὐτῶν, πάλαι προδιεληφότες ὑπὲρ τοῦ πελε-
μῆν, προσέταξαν αὐτοῖς ἐκ μὲν τῆς Ῥώμης εὐθέως ^{Edictum}
ἀπαλαττεῖσθαι, καὶ τοῖς ἄλλοις ἅπασι Μακεδόσιν, ^{senatus.}
ἔσοι παρεπιδημοῦντες ἔτυχον· ἐκ δὲ τῆς Ἰταλίας

Α α 2

ἐν

VII. 1. καὶ τὰ κατὰ. Ἀντὶ τὰ α Βου.

quorum naves convenerant, esse dicens in praesenti ma-
benigne exceptis, opera eo- ritimis auxiliis.
rum non est ufus, nihil opus

(VI.) *Legatio LXVIII.*

7. *Romani*, legationibus nati; praecipua tamen cura
auditis, quæ ex Asia vene- infidiarum Eumeni factarum
rant, Rhodiorum & reliqua- crimen defensum. Postquam
rum civitatum statu cognito, perorassent, *senatus*, qui
legatis Persei senatum præ- bellum jam ante decreverat,
buerunt. Tum igitur Solon denunciavit eis, ut & ipsi,
atque Hippias de universis & quicumque e gente Mace-
quidem rebus dicere, & pa- donum Romæ tum forte ad-
trum iram deprecari sunt co- essent, extemplo manibus ur-
bis,

Ol. 152. 1. ἐν τριάκονθ' ἡμέραις ἐκχωρεῖν. Μετὰ δὲ ταῦτα 4
τοὺς ὑπάτους ἀνακαλεσάμενοι παρώρων ἔχευθαι
τοῦ καιροῦ, καὶ μὴ καθυστερεῖν.

(VII.) *Prælio victor Perseus, frustra pacem petit
a Romanis.*

VIII.
Perseus
ex concilii
sententia,

Μετὰ τὴν νίκην τῶν Μακεδόνων, συνεδρεῖον πα-
ρὰ τῷ Περσεῖ συναχθέντος, ὑπέδειξαν τινες τῶν φί-
λων, διότι θεῖ πρεσβείαν πέμψαι τὸν βασιλεῖα πρὸς
τὸν στρατηγὸν τῶν Ῥωμαίων· ἐπιδεχόμενον ἔτι καὶ 2
νῦν, ὅτι καὶ φόρους δώσει Ῥωμαίοις, ὅσους πρότερον
ὑπέσχετο ὁ πατὴρ καταπολεμηθεὶς, καὶ τόπων ἐκ-
χωρήσει τῶν αὐτῶν. Ἐάν γὰρ δέξωνται ταῖς δια- 3
λύσεις, καλὴν ἔφασαν ἔσεσθαι τῷ βασιλεῖ τὴν ἐξα-
γωγὴν τοῦ πολέμου, πεπρωτορηκότι διὰ τῶν ὑπαί-
θρων, καὶ καθόλου πρὸς τὸ μέλλον εὐλαβεστέρους
ὑπάρξεν τοὺς Ῥωμαίους, πείραν εὐληφότεας τῆς
Μακεδόνων ἀνδρείας, εἰς τὸ μηδὲν ἄδικον μηδὲ βαρὺ
πρεσ-

VIII. 2. ἐπιδεχόμενον. *Vulgo ὑποδεχ. invitis militib.*
bis, Italia intra trigefimum scripti, hortatique eos sunt,
diem excederent. Tum con- ut ad omnes occasiones in-
sules invocarunt patres con- tenti nulla in re cessarent.

(VII.) *Legatio LXIX.*

8. Post victoriam Macedo-
num concilium habenti Per-
seo de summa rerum, fuerunt
ex ejus amicis, qui pro sen-
tentia dicerent, oportere ut
legatos rex mitteret ad con-
sulem, Et conditionem etiam-
num illi offerret, eadem pen-
dendi tributa, quæ olim pa-
ter bello devictus promississet,

hisdemque locis excedendi.
Nam si his legibus pax da-
retur; gloriosum sibi suum
bello regem impositurum,
postquam patentibus campis
acie victoriam esset adeptus;
Romanos vero, qui Macedo-
num virtutem forent experti,
cautiores in posterum futu-
ros, neque iniquum aut gra-
ve quidquam imperare Ma-
cedo-

4πρостаτίτην Μακεδόσιν· εἰάν τε μὴ δεῖξονται, θυμο-Α. V. 583.
μαχοῦντες ἐπὶ τοῖς γεγονόσιν, ἐκείνοις μὲν δικαίως
νεμεσήσεν τὸ δαιμόνιον, αὐτῷ δὲ διὰ τὴν μετρίότη-
τα συναγωνιστάς ὑπάρξεν τοὺς θεοὺς καὶ τοὺς ἀν-
5θρώπους. Ταῦτα μὲν ἰδὼκει τοῖς πλείοσι τῶν φί- legatos
λων. Συγκαταθεμένου δὲ τοῦ Περσέως, ἐπέμποντο mittit ad
παραχρημα πρεσβευταί, Πάνταυχος Βαλακρου, Licinium
6καὶ Μήδων Βερσιεύς. Ὡν παραγενομένων πρὸς τὸν Cof.
Λικίνιον, εὐθέως ὁ στρατηγὸς συνῆγε συνέδριον. τῶν
δὲ πρέσβων διασαφισάντων τὰ κατὰ τὰς ἐντολάς,
μεταστησάμενοι τοὺς περὶ τὸν Πάνταυχον, ἐβου-
7τλέοντο περὶ τῶν προσπεπτωκότων. Ἐδοξεν οὖν αὐ-
τοῖς ἰμοθυμαδὸν, ὡς βαρυτάτην δοῦναι τὴν ἀπόκρι-
8σιν. Ἰδίαν γάρ τοῦτο πάντῃ παρὰ Ῥωμαίοις ἔθος Romani
καὶ πάτριόν ἐστι, τὸ κατὰ μὲν τὰς ἐλαττώσεις αὐ- perva-
θαδεστάτους καὶ βαρυτάτους φαίνεσθαι, κατὰ δὲ ces in re-
9τὰς ἐπιτυχίας ὡς μετρωτάτους. Τοῦτο δὲ διότι bus ad-
versis.

Λα 3

καλὸν,

cedonibus ausuros. Quod si animis magis quam viribus post cladem acceptam pertenderent, & oblatas condiciones respuerent; eorum quidem superbiam jure merito numen fore ulturum; ipsius vero moderationi deos hominesque auxiliores futuros. Hæc quum plerisque amicorum probaretur sententia, iisque & Perseus esset adfensus; confestim legati mittuntur, Pantauchus, Balacri filius, & Medo Beroænsis. Qui postquam ad Licinium

venissent; consul frequens concilium ad legatos audientes, dum mandata exponerent, adhibuit: deinde, his summotis, de re proposita consultari cæptum. Omnium ea sententia fuit, responsum dandum quam asperrimum. Est enim hoc perpetui moris Romanorum, quem a majoribus acceperunt, acceptis detrimentis maxime perversas & hostibus infestiores se ostendere; victoria vero parta, maxime moderatos. Quod quidem pulcherrimum esse

Ol. 152.1. καλὸν, πᾶς ἂν τις ἐμολογήσειεν· εἰ δὲ καὶ δυνατὸν
 ἐν ἐνίοις καιροῖς, εἰκότως ἂν τις ἐπαπαρήσειεν.
 Πλὴν τότε γε τοιαύτην ἔδωκαν τὴν ἀπόκρισιν. ἐκέ-10
 λευσεν γὰρ ἐπιτρέπεν τὸν Περσέα τὰ κατ' αὐτὸν,
 καὶ καθόλου δίδοναι τῇ συγκλήτῳ τὴν ἐξουσίαν, ὥς
 ἂν αὐτῇ δοκῇ, βουλευέσθαι περὶ τῶν κατὰ τὴν Μα-
 κεδονίαν. Οἱ δὲ περὶ τὸν Πάνταυχον, ταῦτα ἀκού-11
 σαντες, ἐπανήλθον, καὶ διεσάφουν τῷ Περσεῖ καὶ
 τοῖς φίλοις. ἂν τινες ἐκπληττόμενοι τὴν ὑπερηφα-12
 νίαν, παρωξύνοντο, καὶ συνεβούλευσεν τῷ Περσεῖ,
 μήτε διαπρεσβεύεσθαι μηκέτι, μήτε διαπέμπεσθαι
 περὶ μηδενός. Οὐ μὲν ὁ Περσεὺς τοιοῦτος ἦν, ἀλλὰ 13
 προστιθεὶς καὶ εἰς τὸ πλῆθος αὐτῷ τῶν χρημάτων,
 διεπέμπετο πλεονάκεις πρὸς τὸν Λικίνιον. Πρεκό-14
 πτων δ' αὐδὲν, ἀλλὰ καὶ τῶν πλείστων φίλων ἐπι-
 τιμώντων αὐτῷ, καὶ φασκόντων, ὅτι νικῶν ποιῆς τὰ
 τοῦ λειπομένου καὶ τοῖς ὅλοις ἐπταικός· οὕτως 15
 ἦναγ-

Nil pro-
 ficit Per-
 seus.

13. εἰς τὸ πλῆθος. Praepositionem ex conjecit. adjeci. Pro αὐτῷ an-
 tem scribendum videtur αὐτὸ cum Reisk.

esse institutum, nemo diffi-
 teatur: sed, id an omni tem-
 pore locum habere queat,
 jure aliquis dubitet. At
 tum quidem certe responsum
 ejusmodi ab illis datum:
 jussit enim *Perseum, Ro-*
manis sese permittere, atque
omnino liberam senatui pote-
statem facere statuendi de
Macedonia, quod ipsi libitum
esset. Quo responso accepto,
 Pantauchus & Medo ad Per-
 seum reverſi, legationem re-
 nunciarunt regi ejusque ami-

cis. Quorum quidam, ad-
 mirati superbiam, eaque re
 irritati, auctores Perſeo fue-
 runt, *ne quem poſthac lega-*
tum neque nuncium ulla de
re ad Romanos mitteret. At
 Perſeo non ea mens fuit;
 qui etiam summam pecuniae
 adaugens, ad *Licinium* sub-
 inde mittebat. Sed quum
 nihil proficeret, & plerique
 amici conſilium reprehende-
 rent, dicerentque, *viſſorem*
ipſum facere, quæ viſſum ali-
quem fraſſis rebus decat;
 tum

ἡναγκάσθη, τὰς διαπρεσβεΐας ἀπογνοῦς, μεταστρα- A.V. 583.
16 τοπεδεῦσαι πάλιν ἐπὶ τὸ Συκύριον. Καὶ ταῦτα μὲν
ἐπὶ τούτων ἦν.

(VIII.) *Prasidium Romanum pene opprimitur
a Persæo.*

Κέστρος. Ξένον ἦν τοῦτο τὸ εὖρημα κατὰ τὴν IX.
2 Περσικὸν πόλεμον. Τὸ δὲ βέλος τοιοῦτον· διπάλαι- Celtro-
3 στον ἦν, ἴσον ἔχον τὸν αὐλίσκον τῇ προβολῇ. τούτω sphendo-
ξύλον ἐνέμεστο, τῷ μὲν μήκει σπιθαμιαῖον, τῷ δὲ ne.
4 πᾶχει δακτυλιαίαν ἔχον τὴν διάμετρον. εἰς δὲ τού-
του τὸ μέσον ἐσφηνώτο πτερύγια τρία ξύλινα, βρα-
5 χία παντελῶς. Τοῦτο, δυοῖν κάλων ἀνίσων ὑπαρ-
χόντων τῆς σφενδόνης, εἰς τὸ μέσον ἐνηγκυλίζετο
6 τῶν κάλων εὐλύτως. Λοιπὸν, ἐν μὲν τῇ περιαγωγῇ,
τεταμένων τούτων, ἔμενον· ὅτε δὲ παραλυθεῖη θά-

Λα 4

τερων

IX. 1. Κέστρος. Κέστροςσφενδόνη videtur scribendam ex Li-
vio. 3. σπιθαμιαῖον ex conject. correcti. Vulgo σπιθαμιαῖον. 5 & 6.
κάλων correcti, adinvenit Lipsio. Vulgo κάλων.

tum demum, posita spe rei erat profectus, castra move-
per legationes conficiendæ, re est coactus. Atque hæc
ad *Sycurium* rursus, unde quidem ita se habebant.

(VIII.) *Apud Suidam, in Κέστρος.*

9. *Cestrus* [vel *Cestrosphen-* tres pinnulæ lignæ, admo-
done.] Novum hoc inven- dum breves. Hoc telum,
tum erat bello Persico; te- quum duæ impares habenæ
lum vero hujusmodi. Bi- essent fundæ, in earum me-
palme erat, tubulum habens dio veluti amento illigaba-
æquale prominenti ferro. tur ita, ut facile solvi posset.
Huic infertum erat hastile. Igitur, in circumflectione fun-
longitudinem habens spitha- dæ, quum intentæ essent
mæ, crassitiem vero digiti: habenæ, immobile manebat
cujus medio infixæ erant telum. At ubi altera solve-
batur

Ol. 152. 1. τερρον τῶν κώλων κατὰ τὴν ἄφεισιν, ἐκπίπτον ἐκ τῆς ἀγκύλης, καθαπερεὶ μολυβδαῖς ἐκ τῆς σφειδόνης, ἐφέετο· καὶ προσπίπτον μετὰ βιαίας πληγῆς, καὶ 7 κῶς διετίθει τοὺς συγκυρήσαντας.

(IX.) *COTYS Thrac, socius Persei.*

X. Laus viri. Ὁ Κότυς ἦν ἀνὴρ καὶ κατὰ τὴν ἐπιφάνειαν ἀξίολογος, καὶ πρὸς τὰς πολεμικὰς χρεῖας διαφέρων· ἔτι δὲ καὶ κατὰ τὴν ψυχὴν πάντα μᾶλλον ἢ Θραξίων. καὶ γὰρ νήπτης ὑπῆρχε, καὶ πραότητα καὶ βιά- 3 θος ὑπέφαινεν ἐλευθέριον.

(X.) *PERSEVS captivos redimit a Rhodiis.*

XI. Diophanis focii navales.

Κατὰ τὸν καιρὸν, ἥνικα Περσεὺς ἐκ τοῦ πολέμου τοῦ πρὸς Ῥωμαίους ἀπελύθη, Ἀντήνορος παραγενμένου παρὰ τοῦ Περσέως περὶ τῆς τῶν αἰχμαλώτων διαλυτρώσεως τῶν μετὰ Διοφάνους πλεόν- 3 των,

XI. 1. τοῦ πρὸς Ῥωμ. Abest h. l. τοῦ a Bav.

batur habena in emissione, tur; & cum impetu inciscussum amento suo telum, dens, quidquid occurrisset, veluti glans e funda ferebat. pessime laedebat.

(IX.) *Excerptum Valerianum.*

10. Erat *Cotys* cum specie ipsa, tum militari fortitudine insignis. Præterea ingenio prorsus Thracum dissimilis: quippe sobrietate & humanitatem & liberalem quamdam prudentiam præ se ferebat.

(X.) *Legatio LXX.*

11. Quo tempore liberatus est *Perseus* bello contra Romanos, quum venisset Rhodum *Antenor* missu *Persei* ad redimendos captivos, qui cum *Diophane* navigaverant;

των, ἐνέπεσε μεγάλη τοῖς πολιτευομένοις ἀπορία, A.V. 583.
 2 περὶ τοῦ, τί δέον εἴη ποιεῖν. Τοῖς μὲν γὰρ περὶ τὸν
 Φιλόφρενα καὶ Θεαίτητον οὐδαμῶς ἤρεσκε προσδέ-
 χεσθαι τὴν τσιαύτην ἐπιπλοκὴν· τοῖς δὲ περὶ τὸν Dino &
 3 Δείωννα καὶ Πολυάρρατον ἤρεσκε. Καὶ τέλος ἐποίη- Polyara-
 σαντο διάταξιν πρὸς τὸν Περσέα περὶ τῆς τῶν
 αἰχμαλώτων διαλυτρώσεως.

II.

RES AEGYPTI.

Πτολεμαῖος, ὁ στρατηγὸς ὁ κατὰ Κύπρον, οὐδα- XII.
 μῶς Αἰγυπτιακὸς γέγονεν, ἀλλὰ νουνεχῆς, καὶ πρᾶ- Ptole-
 κτικός. Παραλαβὼν γὰρ τὴν νῆσον, ἔτι νηπίου ἐν- mæus,
 τος τοῦ βασιλέως, ἐγένετο μὲν ἐπιμελῶς περὶ συ- Cypri
 αγωγὴν χρημάτων, ἐδίδου δ' ἀπλῶς οὐδὲν οὐδενί, præfe-
 καίπερ αἰτούμενος πολλὰκις ὑπὸ τῶν βασιλικῶν δι- ctus,
 Αα 5 κητῶν,

XII. 2. ἐγένετο. Suidas ἐγένετο μὲν ἐπιμελής.

verant; magnopere hæsitatum est ab iis, qui rempublicam administrabant, quid opus esset factum. Nam Philophroni & Theæteto nullo placebat modo, ut Rhodii Persei rebus se immiscerent; Dinoni contra & Polyarato id placebat. Ac tandem facta est cum Perseo super captivorum redemptione conventio.

II.

Excerptum Valefianum.

12. Ptolemæus, præfectus quidem pecuniæ studiose Cypri, nulla re Aegyptius incubuit: ceterum nemini fuit, sed prudens ac strenuus prorsus quidquam dabat, tametsi a curatoribus ac dispensatoribus regiæ pecuniæ sæpe flagitaretur, graviterque

Ol. 152. 1. κητῶν, καὶ καταλαλούμενος πικρῶς ἐν τῷ μηδέν
 A.V. 583. fidus regi προείδαι. Τοῦ δὲ βασιλέως εἰς ἡλικίαν παραγεγο-3
 Ptolemaeo νότος, συνθεῖς πλῆθος ἱκανὸν χρημάτων ἐξαπίσται-
 Philomet. λεν. ὥστε καὶ τὸν Πτολεμαῖον αὐτὸν καὶ τοὺς περὶ
 τὴν αὐλὴν εὐδοκῆσαι τῇ πρότερον αὐτοῦ συστολῇ
 καὶ τῷ μηδέν προείδαι.

III.

BELLVM PERSICVM.

(I.) CΕΡΗΑΛΥS Epirota deficit ad Perseum.

Ol. 152. 2.

A.V. 584.

XIII.

Charops

senior,

Epirota.

Κεφαλος ἦκεν ἐξ Ἐπείρου, ἔχων μὲν καὶ πρότερον
 ἤδη σύστασιν πρὸς τὴν Μακεδόνων αἰκίαν, τότε δὲ
 διὰ τῶν πραγμάτων ἠναγκασμένος αἰρεῖσθαι τὰ τοῦ
 Περσέως. Ἡ δ' αἰτία τοῦ συμβαίνοντος ἐγένετο
 τοιαύτη. Χάρεψ ἦν Ἡπειρώτης, ἀνὴρ τὰλλα μὲν
 καλὸς καὶ γὰθος, καὶ φίλος Ῥωμαίων' ὅς, Φιλίππου
 τὰ

2. ἐν τῷ μηδέν. ἐπὶ malim cum Reisk. 4. καὶ τοὺς περὶ τὴν αὐ-
 λὴν. Suidas sic: καὶ τοὺς ἐπὶ τῇ πρότερον αὐτοῦ συστολῇ δια-
 λουδοῦμένους ὕστερον ἑκαστὸν αὐτόν.

que incularetur, quod redi- vim *Alexandriam* misit; adeo
 tus insulae penes se retine- ut & *Ptolemaeus* ipse & au-
 ret. Sed posteaquam rex lici priorem illius parfimo-
 adolescentiam adtigit, colle- niam ac diligentiam vehe-
 ctam satis magnam pecuniae menter probarint.

III.

(1.) Excerptum Valefianum.

13. *Cephalus* tunc ex Epiro quoque advenit, & antiqua amicitia regiae Macedonum domui obstrictus, & tunc ad colendas *Persei* partes ne- cessitate temporum compul-
 sus, tali causa. *Charops* quidam *Epirota* fuit, vir ce- teroquin probus, & amicus populi Romani: qui, cum Philip-

τὰ κατὰ τὴν Ἑπερον στενὰ κατασχόντος, αὐτίος L.V. 584.
 ἐγένετο τοῦ Φίλιππον μὲν ἐκπεσεῖν ἐκ τῆς Ἑπείρου,
 Τίτον δὲ καὶ τῆς Ἑπείρου κρατῆσαι καὶ τῶν Μακε-
 δόνων. Οὗτος οὖν ἔσχε Μαχατᾶν, εὖ Χάροψ ἐγὲ Charops
 ἀνετο. τοῦτον, ἀντίπαιδα κατὰ τὴν ἡλικίαν ἔντα τοῦ junior,
 πατρὸς μεταλλάξαντος, ὁ Χάροψ μετὰ τῆς καθ- Romae
 κούσης πρεσβυτερίας εἰς τὴν Ῥώμην ἀπέστειλε, χά- educatus,
 ρην τοῦ καὶ τὴν διάλεκτον καὶ τὰ γράμματα τὰ
 Ῥωμαϊκὰ μαθεῖν. Τοῦτο τὸ μεριάκιον, πολλοῖς
 σύνθετος γεγενὸς, ἐπανῆλθε μετὰ τινα χρόνον εἰς
 τὴν οἰκίαν. Ὁ μὲν οὖν πρεσβύτερος Χάροψ με-
 τήλαξε τὸν βίον. τὸ δὲ μεριάκιον, μετέωρον ὃν τῇ calumni-
 φύσει καὶ πάσης πονηρίας ἔμπλεον, ἐκορωνία καὶ atur An-
 παρετρίβετο πρὸς τοὺς ἐπιφανεῖς ἀνδρας. Τὰς tinoum
 μὲν οὖν ἀρχαῖς οὐδεὶς ἦν αὐτοῦ λόγος, ἀλλ' οἱ προ- & Ce-
 κατέχοντες καὶ ταῖς ἡλικίαις καὶ ταῖς δόξαις, οἱ phalus.
 περὶ τὸν Ἀντίον, ἐχείριζον τὰ κοινὰ κατὰ τὰς
 αὐτῶν γνώμας. Τοῦ δὲ πολέμου τοῦ Περσικοῦ
 συστάν-

XIII. 6. ἐκορωνία contexit Vales. ἐν κορωνίᾳ nr.

Philippus artificissimas Epiri
 fauces occupavisset, unus
 praecipue effecerat, ut &
 Philippus Epiro excideret,
 & Titus Epiri simul ac Ma-
 cedonum potiretur. Hujus
 ex Machata filio Charops ne-
 pos fuit; quem admodum
 adolescentem, patre orbatum,
 avus Charops cum honesto
 comitatu Romam misit, quo
 & linguam Romanam & lit-
 teras perdiceret. Hic ado-
 lescens, Romae plurimis fa-

miliariter usus, postmodum
 in patriam reversus est, quo
 tempore senior Charops e
 vita discessit. At juvenis
 suopte ingenio levis, omni-
 que malitia refertus, conten-
 dere atque obtrectare viris
 clarissimis coepit. Ac prin-
 cipio quidem nulla ejus ra-
 tio habebatur: sed Antinous
 & Cephalus, aetate & opi-
 nione civium praecellentes,
 rempublicam arbitrato suo
 administrabant. Conflato au-
 tem

Ol. 152.2. συστάντος, εὐθέως διέβαλλε τὸ μετράκιον τοὺς
 προσηγμένους ἄνδρας πρὸς Ῥωμαίους, ἀφορμῇ μὲν
 χρώμενον τῇ περιγεννημένῃ συστάσει τῶν ἀνδρῶν
 πρὸς τὴν Μακεδόναν οἰκίαν· κατὰ δὲ τὸ παρὲν
 πάντα παρατηροῦν, καὶ πᾶν τὸ λεγόμενον ἢ πρατ-
 τόμενον ὑπ' αὐτῶν ἐπὶ τὸ χεῖρον ἐκδεχόμενον, καὶ
 τὰ μὲν ἀφαιροῦν, τὰ δὲ προστιθεῖν, ἐλαμβάνε πι-
 θανότητας κατὰ τῶν ἀνθρώπων. Ὁ δὲ Κέφαλος,¹⁰
 τᾶλλα τε φρόνιμος καὶ στάσιμος ἄνθρωπος, καὶ
 κατὰ τοὺς καιροὺς τούτους ἐπὶ τῆς ἀρίστης ὑπῆρ-
 χε γνώμης. εὐχόμενος γὰρ ἤϋξατο τοῖς θεοῖς, μὴ
 συστῆναι τὸν πόλεμον, μηδὲ κριθῆναι τὰ πράγμα-
 τα· πρατιζομένου δὲ τοῦ πολέμου, τὰ κατὰ τὴν¹²
 συμμαχίαν ἐβούλετο δίκαια ποιεῖν Ῥωμαίοις, πέρα
 δὲ τούτου μηδὲ προστρέχεν ἀγενῶς, μήθ' ὑπηρε-
 τεῖν μηδὲν παρὰ τὸ δέον. Τοῦ δὲ Χάρσπος ἐνεργῶς¹³
 χρωμένου ταῖς κατ' αὐτοῦ διαβολαῖς, καὶ πᾶν ἂν
 παρὰ

Cephalus
 vir pro-
 bus.

8. χρώμενον codd. c. om. Reisk. Vulgo χρώμενος. 12. πᾶν ἂν ex
 conj. f. scripsi. πᾶσαν mi. πᾶν τὸ soluerat Vales.

tem Persico bello, statim
Charops illos viros apud po-
 pulum Romanum criminari
 instituit; gratiam, quæ illis
 apud regiam Macedonum do-
 mum comparata erat, argu-
 mento adducens. Et omnia
 illorum dicta & facta tum
 maxime observando, atque
 in pejus detorquendo, nunc de-
 trahens, auctoritatem fidem-
 que adversus eos sibi com-
 paravit. At *Cephalus*, vir
 singularis prudentiæ ac con-

stantiæ, etiam tum in opti-
 ma sententia erat. Deos
 enim immortales precatus
 fuerat, ut bellum ne confla-
 retur, neve de rerum sum-
 ma decerneretur: sin geren-
 dum bellum esset, statuerat
 ex sæderis præscripto Ro-
 manos juvare, præter sæde-
 ris autem leges nihil ultro
 facere, atque in nullo obse-
 qui indecore ac turpiter.
 Ceterum, cum *Charops* cri-
 minationi illius acriter infi-
 steret, &, quidquid non pro
 Roma-

παρὰ τὴν Ῥωμαίων βούλησιν γιγνόμενον. εἰς ἐθελο-^{A.V. 584.}
 κάκησιν ἄγοντες· τὸ μὲν πρῶτον οἱ πρесеσημένοι
 κατεφρόνουν, οὐδὲν αὐτοῖς συνεδότες ἀλλότριον βου-
¹⁴λομένοις Ῥωμαίων. Ὡς δὲ τοὺς περὶ τὸν Ἰππόλο-^{Nicander}
 χον καὶ Νικάνδρον καὶ Λοχαγὸν εἶδον τοὺς Αἰτωλοὺς ^{& alii}
 ἀναγόμενους εἰς τὴν Ῥώμην ἀπὸ τῆς ἵππομαχίας ^{Aetoli}
 ἀλόγως, καὶ τὰς διαβολὰς τὰς ἐκ τῶν περὶ Λυ-^{Romam}
 κίσκων πεπιστευμένας κατ' αὐτῶν, οἱ τινες κατὰ ^{abduci.}
 τὴν Αἰτωλίαν τὴν αὐτὴν αἵρεσιν ἔγον τῷ Χάρεπι·
 τὸ τηλικαύδε πρσειδόμενοι τὸ μέλλον, ἐβουλεύοντο
¹⁵περὶ αὐτῶν. Ἔδοξεν οὖν αὐτοῖς, παντὸς πῆραν ^{Sibi con-}
 λαμβάνειν, ἐφ' ᾧ μὴ πρέσθαι σφᾶς αὐτοὺς ἀκρί-^{fuilic Ce-}
 τως [ὡς τοῦσδε] εἰς τὴν Ῥώμην ἐπανάγειν ^{phalus.}
¹⁶τὰς Χάρεπος διαβολὰς. Οὕτω μὲν οὖν οἱ περὶ τὸν
 Κέφαλον ἠναγκάσθησαν παρὰ τὰς αὐτῶν πρσαρέ-
 σεις ἐλέδαι τὰ τοῦ Περσέως.

(II.) A.

13. βουλομένοις. βουλευομένοις mōnēat Reisk. 14. ἀπὸ τῆς
 ἵππομαχίας. Sic fuit hanc dābie in m. Sed Volefus ἀπὸ τ' ἵππο-
 μαχίας legit ediditque; suspicatur est autem ἀπὸ Λυσιμαχίας,
 Reiskius vero ἀπὸ τῆς ἵππορχίας. 15. παντὸς πῆραν, mōnente
 Gron. Vulgo πάντως πᾶσαν. Ibid. Verba ὡς τοῦσδε ex Reir-
 kii coniect. adscitū; sed, ut non satis certa, aucis inclusi. Mendose
 vulgo ἀκρίτως, σῶους δὲ εἰς τ. P.

Romanis fieret, insidiosè agi
 causaretur; initio quidem &
 ipse & Antinous hominem
 spernebant, quippe nullius
 sui consilii, a Romanorum
 societate alieni, conscii cum
 essent. Postea vero cum
 Hippolochum & Nicandrum
 & Lochagum Aetolos post
 praelium equestre sine causa
 Romam perducì cernerent,
 & calumniis fidem adhiberi
 adversus eos a Lycisco spar-
 sis, qui tunc in Aetolia eam-

dem sectam ac Charops in-
 stituerat; tum demum, quid
 sese maneret, prospicientes
 animo, consilium de rebus
 suis cepere. Statuerunt igitur,
 omnia sibi tentanda,
 neque ullatenus ferendum,
 ut criminationibus Charopis
 constrikti Romam, [sicut il-
 li,] indicta causa abduceren-
 tur. Ita *Cephalus* ad *Persii*
 partes invitus transire est
 coactus.

(II.) Ex-

Ol. 152.2.

(II.) A. HOSTILIO Consuli infidiae struuntur
in Epiro.

- XIV. Οἱ περὶ Θεόδωτον καὶ Φιλόστρατον ἐπείσαν
ἀσεβὲς πρᾶγμα καὶ παρὰ σπονδὸν ἐμολογουμένως.
Πυθόμενοι γάρ, τὸν ὕπατον τῶν Ῥωμαίων Ἀῦλον²
Ὀστίλιον παραγίγνεσθαι, κομιζόμενον εἰς Θετταλίαν
ἐπὶ τὸ στρατόπεδον, καὶ νομίζοντες, εἰ παραδοίεν
τὸν Ἀῦλον τῷ Περσῇ, μεγίστην μὲν πίστιν προσε-
νέγκασθαι, μέγιστα δ' ἂν βλάβη κατὰ τὸ παρὲν
Ῥωμαίους, ἔγραφον τῷ Περσῇ συνεχῶς, ἐπισπεύ-
δεν. Ὁ δὲ βασιλεὺς ἐβούλετο μὲν ἐξ αὐτῆς προά-³
γειν καὶ συνάπτειν τῶν δὲ Μολοτῶν κατὰ τὸν
Ἀῶν ποταμὸν τὴν γέφυραν κατεκληφόντων, ἐκωλύε-
το τῆς ἐρήμης, καὶ πρῶτον ἠναγκάζετο διαμάχεσθαι
πρὸς τούτους. Συνέβη δὲ, τὸν Ἀῦλον εἰς τοὺς Φα-⁴
νοταῖς παραγόμενον καταλῦσαι παρὰ Νέστορι τῷ
Κρωπίῳ,

Aous
amnis.Nestor
Crotius.

XIV. 3. τὸν Ἀῶν ex conjec. contexti. Vulgo Λαῶν ex Valefii in-
genio. Αὐτὸν dabit codex. 4. Φανοταῖς ex Valefii conjec. adficiat.
Vulgo Φανοταῖς.

(II.) Excerptum Valefianum.

14. Per hoc tempus a
Theodoto ac Philostrato gra-
ve ac nefarium facinus sus-
ceptum est. Nuncio enim
accepto, *Aulum Hostilium*,
Consulem populi Romani,
in Thessaliam ad exercitum
proficiscentem adventare;
rati, se, si Aulum in manus
Persei traderent, maximum
fidei documentum regi ex-
hibituros, ac gravissimum
Romanis damnnum adlaturos
in praesentia esse, adfide ad
regem litteras dabant, ut
maturaret iter. At rex in
animo quidem habebat, illi-
co progredi & obviam ire.
Sed cum *Molosii* pontem *Soi*
fluminis interceptissent, impe-
tus ejus retardabatur; prius
enim dimicandum cum Mo-
lossis erat. At *Hostilius*, in
Phanotensium urbem dela-
tus, diversatusque apud *Ne-
storem*

Κρωπίῳ, καὶ παραδοῦναι καθ' αὐτοῦ τοῖς ἐχθροῖς A.V. 584.
 καιρὸν ἐμολογούμενον· ὅν, εἰ μὴ τύχη τις ἐβράβευ-
 σε πρὸς τὸ βέλτιον, οὐκ ἂν μοι δοκῇ διαφυγεῖν.
 σὺν δὲ δαιμονίως πως ὁ Νέστωρ τὸ μέλλον ὀφεισά-
 μενος, ἐξ αὐτῆς ἠνάγκασε μετελθεῖν εἰς γέστονα
 ἐκτὸς νυκτός. καὶ ἀπογνοὺς τὴν διὰ τῆς Ἡπείρου πο-
 ρεῖαν ἀνήχθη, καὶ πλεύσας εἰς Ἀντίκυραν, ἐκῆθεν
 ἐποίησατο τὴν ὁρμὴν εἰς Θετταλίαν.

IV.

RES ASIAE.

Φαρνάκης πάντων τῶν προτοῦ βασιλείων ἐγένετο XV.
 παραιομώτατος. Pharnaces.

2 Ἀττάλος, χαιμάζων ἐν Ἐλατείᾳ, καὶ σαφῶς Attali
 εἰδὼς, τὸν ἀδελφὸν Εὐμένην λυπούμενον μὲν ὡς ἐν Eume-
 μάλῃ-^{amorem in Eumenem fratrem.}

4. ὅν, εἰ μὴ. Pronomen ὅν, quod adest vulgo, adjecti momente Reisk.

XV. 2. λυπούμενον μὲν. Conjunctionem ex conjec. adjecti, & deinde
 ἐπικρυπτόμενον scripsi, pro vulgato ἐπικρυπτόμενος.

florem Cropsium, opportunam
 plane adversus se insidiarum
 ansam hostibus praeberat;
 quam nisi benignior quaedam
 fortuna deflexisset, prorsus
 effugere, ut mihi quidem vi-
 detur, nullo modo poterat.

Sed Nestor, mira sagacitate
 rem odoratus, confestim in
 proximam civitatem migrare
 eum noctu jussit. Ille, itine-
 re per Epirum relicto, navi-
 bus Anticyram vectus, inde
 in Thessaliam contendit.

IV.

Excerpta Valefiana.

15. *Pharnaces* omnium ex
 superiori memoria regum
 iniquissimus fuit,

Attalus, qui Elatiae hy-
 bernabat, cum satis sciret,
Eumenem fratrem acerbissi-
 me

Ol. 152.2.
Atrali
amor in
Eume-
nem.

μάλιστα, καὶ βαρυνόμενον, ἐπὶ τῷ ταῖς ἐπιφανε-
στάτας αὐτοῦ τιμαῖς ἡθετηῖσθαι ὑπὸ τῶν ἐν Πελο-
ποννήσῳ διὰ κηρυγμάτων, ἐπικρυπτόμενον δὲ
πρὸς πάντας τὴν περὶ αὐτὸν ὑπάρχουσαν διάθεσιν·
ἐπεβάλετο διαπέμπεσθαι πρὸς τινὰς τῶν ἐν Ἀρχαίᾳ,³
σπουδαῖον ἀποκατασταθῆναι τὰ δελφῶ αὐτοῦ μὴ
μένον ταῖς ἀναθηματικαῖς, ἀλλὰ καὶ ταῖς ἐργασίαις
τιμαῖς. Τοῦτο δ' ἐποίησεν, πεπεισμένος, μεγίστην μὲν ἀν⁴
ἐκείνῳ ταύτῃ τὴν χάριν προσενέγκασθαι, μάλιστα δ'
ἀν τὸ φιλάδελφον καὶ γενναῖον τῆς αὐτοῦ πρᾶξις
ἐναποδείξασθαι τοῖς Ἑλλήσι διὰ ταύτης τῆς πράξεως.

V.

RES CRETENSIVM.

XVI. Οἱ [Κυδωνιάται] Κρηῖτες ἀνάξιον κατὰ τὸν καιρὸν
τούτων ἐποίησαν πρᾶγμα, δεινὸν καὶ παρὰ σπονδὸν
ὁμολο-

2. βαρυνόμενον. Vel sic vel βαρυνδέντα scribendum monuit
Reisk. Perperam vulgo βαρύνοντα. 4. ἀν ἐκείνῳ ex Valejii conjec.
in textum recepti. ἀνακρίων dabit codex.

XVI. 1. Vocabulum Κυδωνιάται ex Diodoro Siculo inferui.

me quidem ferre, quod uni-
versæ Peloponnesi civitates
nobilissima honoris moni-
menta, quæ ei posita fue-
rant, communi decreto sus-
tulerant; sed eundem apud
omnes, quoniam esset animo,
dissimulare; missis ad non-
nullos Achæorum interpre-
tibus, id agere est molitus,
ut non modo imagines &

statuæ, sed & decreta, ho-
noris ejus causâ tabulis in-
cisa, restituerentur. Id ve-
ro agebat *Attalus*, tum quia
persuasum habebat, gratissi-
mam eam rem fratri fore,
tum maxime ut *amorem*
suum erga Eumenem fra-
tre & magnitudinem ani-
mi hoc testimonio decla-
raret.

V.

Excerptum Valejannum.

16. Per id tempus indignum perfidum a [Cydoniatis]
facinus, foedum & manifeste Cretensibus commissum est.
Tamen

ἀπομολογούμενως. καὶ γὰρ, πολλὰν ταιούτων γενεμένων A.V. § 84. Cydonio-
κατὰ τὴν Κρήτην, ὅμως ἐδοξεν ὑπεραίρεν τὴν συνή- rum per-
3 θεαν τὸ τότε γεόμενον. Ὑπαρχούσης γὰρ αὐτοῖς fidia in
οὐ μόνον Φιλίας, ἀλλὰ συμπολιτείας πρὸς Ἀπολλωνιάτας. Apollonia-
νιάτας, καὶ καθόλου κοινωτίας πάντων τῶν ἐν ἀν-
θρώποις νομιζομένων δικαίων, καὶ περὶ τούτων κεμέ-
4 ης ἐνὸρκου συνθήκης παρὰ τὸν Δία τὸν Ἰδαῖον· πα-
ραςπρόνθισαντες τοὺς Ἀπολλωνιάτας, κατελάβοντο
τὴν πόλιν, καὶ τοὺς μὲν ἄνδρας κατέσφαξαν, τοὺς δὲ ὑπ-
άρχοντα διήρπασαν, καὶ ταῖς γυναῖκας καὶ τὰ τέκνα
καὶ τὴν πόλιν καὶ τὴν χώραν διανειμάμενοι κατέσχον.

VI.

RES SYRIACAE ET AEGYPTIACAE.

1 Ἀντίοχος, ὅρῳ ἐκφανῶς ἤδη τοὺς κατὰ τὴν Ἀλε- XVII. Bellum Antiochi cum Pro-
ξάνδρην παρασκευαζομένους εἰς τὴν περὶ Κοίλης Syriacae lem. Philo-

2. καὶ γὰρ *conjeti cum Reisk. Vulgo καίπερ.* 3. αὐτοῖς οὐ μόνον lomet.
εἰ *conject. scripsi. Valde αὐτῆς.* 4. καὶ τὰς γυναῖκας. *Alia*
conject. quae vulgo desiderabatur.

Tametsi enim multa ejus-
modi in Creta insula fieri so-
lent, nihilominus hoc, de
quo nunc sermo est, ceteris
omnibus antistare visum est.
Nam cum non societas so-
lum, sed etiam commune ci-
vilitatis jus cum *Apollonia-*
tis ipsis intercederet, ac po-
stremo omnia jura, quae ab
hominibus sacrosancta ha-
bentur, utrisque communia

essent; cum ejus foederis ta-
bulæ sacramento utrinque
firmatae juxta ipsum simula-
crum Iovis Idæi fixae exsta-
rent; tamen, calcata foede-
ris religione, Apolloniata-
rum urbem occuparunt, vi-
risque omnibus trucidatis,
ac bonis eorum direptis,
uxores ac liberos omnem-
que agrum inter se divise-
runt.

VI.

Legatio LXXI.

17. *Antiochus (Epiphanes)* xandrinus ad Bellum pro Cae-
ubi vidit, manifesto jam Ale- *lesyria* se comparare; Ro-
Polybii Histor. T. IV. B b mam

Ol. 152.2. Συρίας πόλεμον, εἰς μὲν τὴν Ῥώμην ἔπεμψε πρεσ-
 A.V. 584. βευτὰς τοὺς περὶ Μελέαγρον· ἐντειλάμενος, λέγοντα
 τῇ συγκλήτῳ, καὶ διαμαρτύρασαι, διότι παρὰ
 πάντα τὰ δίκαια Πτολεμαῖος αὐτῷ τὰς χεῖρας
 ἐπιβάλλει. * *

Antio-
 chus
 ad Pelu-
 sium.

Ἀντίοχος, ὁ βασιλεὺς, ἦν καὶ πρακτικὸς, καὶ
 τοῦ τῆς βασιλείας ὀνόματος ἄξιος, πλὴν τῶν κατὰ
 τὸ Πηλούσιον στρατηγημάτων.

XVII. 2. In fine hujus Eclogae praetermissa ab Epitomatore ea fere puto,
 quae in verſ. lat. conjunctura nifas adjeçi, uncis incluſa. 3. στρα-
 τηγημάτων. τοῦ κ. τ. IIηλ. στρατηγήματος legitur in Ex-
 cept. ex Diodoro.

nam quidem legatum miſit Ptolemaeo ſe invadi: [ſimul
 Meleagrum, qui ipſius no- vero, praeventurus Aegy-
 mine patribus conſcriptis ptios, ipſe, cum exercitu
 nunciaret, & teſtans ſœdera proſectus, in Aegyptum in-
 diceret, prater omne juſ a preſſionem fecit.]

(Excerptum Valeſianum.)

Erat rex Antiochus [in indignum demonſtravit; ſi
 illa expeditione] ſtrenuus, aſtutiam excipias, qua ad
 & regio nomine ſe non Peluſium uſus eſt.

ΤΗΣ ΕΙΚΟΣΤΗΣ ΟΓΔΟΗΣ
ΤΩΝ ΠΟΛΥΒΙΟΥ ΙΣΤΟΡΙΩΝ
ΤΑ ΣΩΖΟΜΕΝΑ.

I.

RES IN ITALIA GESTAE.

(I.) *Senatus datur LEGATIS ANTIOCHI EPIPHANIS
& PTOLEMAEI PHILOMETORIS.*

Ol. 152.3.
A.V. 585.
I.
Bellum
pro Cae-
lesyria.

Τοῦ πολέμου τοῦ περὶ Κοίλης Συρίας ἥδη καταρ-
χὴν λαβόντος Ἀντίοχῳ καὶ Πτολεμαίῳ ταῖς
βασιλευσίαις, ἤκουον πρὸς βίβας εἰς τὴν Ῥώμην, παρὰ μὲν
Ἀντίοχου, Μελέαγρος καὶ Σωσιφάνης καὶ Ἡρακλεί-
δης· παρὰ δὲ Πτολεμαίου, Τιμόθεος καὶ Δάμων.

² Συνίβαινε δὲ, κρατεῖν τὸν Ἀντίοχον τῶν κατὰ Κοί-
³ λην Συρίαν καὶ Φοινίκην πραγμάτων. ἐξ οὗ γὰρ Ἀν-
τιοχί-
jura.

Bb 2

τίοςχος,

LIBRI VICESIMI OCTAVI
HISTORIARVM POLYBII
RELIQVIAE.

I.

(I.) *Legatio LXXII.*

1. Quum jam esset inchoa-
tum a regibus Antio-
cho & Ptolemæo bellum pro
Cælesyria, Romam legati ve-
nerunt, Antiochi quidem,
Meleager, Sosiphanes & He-
raclides; Ptolemæi vero, Ti-
motheus & Damon. Erat
autem illo tempore Antio-
chus in Cæle Syria & Phœ-
nice rerum dominus. Nam
posteaquam Antiochus, pa-
ter

Ol. 152.3. *τίσχος*, ὁ πατήρ τοῦ νῦν λεγομένου βασιλέως, ἐνίκησε τῇ περὶ τὸ Πάνιον μάχῃ τοὺς Πτολεμαίους στρατηγοὺς, ἀπ' ἐκείνων τῶν χρόνων ἐπέειδοντο πάντες οἱ πρῆσθημένοι τόποι τοῖς ἐν Συρίᾳ βασιλεῦσι. Διόπερ ὁ μὲν Ἀντίσχος, ἡγούμενος τὴν κατὰ πόλε-4
 μον ἰσχυρεστάτην καὶ καλλίστην εἶναι κτῆσιν, ὡς
 Ptolemæi ὑπὲρ ἰδίων ἐποιεῖτο τὴν σπουδὴν· ὁ δὲ Πτολεμαῖος, 5
 jura. ἀδίκως ὑπολαμβάνων τὸν πρότερον Ἀντίσχον, συνεπιθέμενον τῇ τοῦ πατρὸς ὀρφανίᾳ, παρεξηθῆναι τὰς κατὰ Κοίλην Συρίαν πόλεις αὐτοῦ, οὐχ οἷς τε ἦν
 Mandata ἐκείνῳ παραχωρεῖν τῶν τόπων τούτων. Διόπερ οἷς
 urriusque ad senatū. περὶ τὸν Μελέαγγρον ἦγον, ἐντολαῖς ἔχοντες, μαρτύρεσθαι τὴν σύγκλητον, διότι Πτολεμαῖος αὐτῷ πᾶρά πάντας τὰ δίκαια τὰς χεῖρας ἐπιβάλλει πρότερος· οἱ δὲ περὶ τὸν Τιμίθεον, περὶ τε τῆς τῶν Φιλανδρεά-7
 πων ἀνανεώσεως, καὶ τοῦ διαλύειν τὸν πρὸς Περσίαν πόλεμον, μάλιστα δὲ παρατηρεῖν τὰς τῶν περὶ τὸν
 Μελέα-

Cap. I. 5. πόλεις αὐτοῦ. πόλεις αὐτῶν Βαν. 7. τῆς τῶν Φιλανδρεά. *Altum artic. inferni cum Reiskio.*

ter illius, de quo nunc loquimur, regis, ad *Panium* duces Ptolemæi devicit, ex illo tempore omnia commemorata loca Syriæ regibus paruerunt. Itaque *Antiochus*, qui bello quæstionum firmissimam atque honestissimam possessionem esse existimabat, pro suis illa habebat. At *Ptolemæus*, ratus, superiorem Antiochum, contra jus & fas pupillari patris sui ætati infidiatum, urbes ipsi

eripuisse, quas in Syria Cæla habuerat, nullo modo in animum poterat inducere, ut locis istis ei cederet. Propterea venit Meleager, ut senatum testaretur, *Ptolemæum contra omne jus priorem laceffere Antiochum*. Timotheus vero ad renovandam amicitiam venerat, & imponendum finem bello contra Perseum; præcipue autem ad observandos Meleagri cum Romanis congressus.

ἡ Μελέαγρον ἐντεύξεις. Περὶ μὲν αὖ τῆς διαλύσεως A.V. 585.
οὐκ ἐθάβησαν εἰπεῖν, Μάρκου συμβουλευσάντος
αὐτοῖς Αἰμιλίου· περὶ δὲ τῶν Φιλανθρώπων ἀνανεω-
σάμενοι, καὶ λαβόντες ἀποκρίσεις ἀκολουθοῦς τοῖς
ῥαξιουμένοις, ἐπανῆλθον εἰς τὴν Ἀλεξάνδρειαν. Τοῖς Respon-
δὲ περὶ τὸν Μελέαγρον ἡ σύγκλητος ἀπεκρίθη, διό-
τι Κεύτω Μαρκίῳ δώσας τὴν ἐπιτροπὴν, γραψά-
μενος περὶ τούτων πρὸς Πτολεμαῖον, ὡς αὐτῷ δοκεῖ συμ-
φέρειν ἐκ τῆς ἰδίας πίστεως. Καὶ ταῦτα μὲν οὕτως
ἐχειρίσθη κατὰ τὸ παρόν.

(II.) *Audiuntur LEGATI RHODIORVM.*

Κατὰ τοὺς καιροὺς τούτους ἦλθον καὶ παρὰ Ῥο- II.
δίων πρέσβεις, ἥδη τῆς Θερείας ληγούσης, Ἡγησί-
αρχος, καὶ Νικαγόρας, καὶ Νικάνδρος· τὴν τε Φι-
λίαν ἀνανεωσόμενοι, καὶ οἵτου θέλοντες ἐξαγωγὴν
λαβεῖν, αἶμα δὲ καὶ περὶ τῶν διαβολῶν ἀπολογησό-
μενοι,

B b 3

9. γραψά. Vnde γραψά τε. Delevi conjunct. monente eodem Reisk.
II. 2. οἵτου θέλοντες ἐξαγωγὴν λαβεῖν. Videtur Verbum hac corre-
xisse. In Bau est οἵτου θέλοντες ἐξαγωγὰν λαβεῖν.

gressus. Sed de pace qui-
dem cum Perseo, Marci Ae-
milii consilium secutus, ne
facere quidem verba est au-
sus: amicitiam verò ubi re-
novasset, & congruentia po-
stulatis suis responsa acce-
pisset, Alexandriam est re-
versus. Meleagro senatus
respondit, *Quinto Marcio se*
permissurum, ut de iis rebus
ad Ptolemaeum scribat, ita
ut esse e re populi Romani
fideque sua viderit. Et hæc
quidem res in præsentia hoc
pacto sunt administratæ.

(II.) *Legatio LXXIII.*

2. Per id tempus, incli-
nante jam æstate, *Rhodio-*
rum etiam *legati* venerunt,
Hegesilochus, Nicanor & Ni-
cander; cum ad renovandam
amicitiam, tum ut facultatem
exportandi frumenti accipe-
rent; simul, ut criminatio-
nibus

ΟΙ. 152. 3. ^{Excitant} ^{fuatio-} ^{nium} ^{diffidia.} ^{3.} ^{μενοι,} τῶν λεγομένων κατὰ τῆς πόλεως. Ἐκφανέ-
 3. ^{στατα} γὰρ ἐδόκουν στασιάζειν ἐν τῇ Ῥόδῳ, οἱ μὲν
 περὶ τὸν Ἀγαθάγγελτον καὶ Φιλόφρενα καὶ Ῥοδοφῶν-
 4. ^{τα} καὶ Θεαίτητον, ἀπερεσδόμενοι πάσας τὰς ἐλπί-
 δας ἐπὶ Ῥωμαίους· οἱ δὲ περὶ τὸν Δείωννα καὶ Πο-
 λυάρατον, ἐπὶ Περσέα καὶ Μακεδόνας. ἐξ ὧν πλεο-
 4. ^{νάκις} ἐν τοῖς ἐκείνων πράγμασιν ἀντιβρόχσεως γενο-
 μένης, καὶ διελκομένων τῶν διαβουλιῶν, ἐλάμβανον
 ἀφερμαὶς οἱ βουλόμενοι λογοποιεῖν κατὰ τῆς πόλεως.
 Οὐ μὲν ἦ γε σύγκλητος τότε προσεποιήθη ταύτων
 οὐδὲν, καίπερ σαφῶς εἶδυα τὰ γινόμενα παρ' αὐ-
 5. ^{τοῖς}· σίτου δὲ δέκα μυριάδας μεδύμων ἐξάγειν ἐκ
 Σικελίας ἐφῆκον. Ταῦτα μὲν οὖν ἡ σύγκλητος ἔχρη-
 6. ^{μάτισεν} ἰδίᾳ τοῖς Ῥοδίων πρεσβευταῖς. Ἀκούσας
 7. ^{δὲ} καὶ τοῖς ἄλλοις ἅπασιν ἀπήντησε τοῖς ἀπὸ τῆς
 Ἑλλά-

3. Δείωννα *testiturff.* *Volgo h. l. Δίωνα.* Et Δίωνα *Bav.* 4. γνο-
 μένης. *Sic Bav. Volgo γνομένης.* 5. ἐφῆκον *prattli.* ἀφῆκον
ex conjec. scripsit Vrsinus. Desideratur verbum in codd. 6. ἰδίᾳ
 τοῖς Ῥοδίων πρεσβευταῖς. *Sic fuit Reich. Volgo διὰ τῶν*
Ῥοδίων πρεσβευτῶν.

nibus responderent, quæ ci-
 vitati objiciebantur. Erat
 namque notissimum, intesti-
 na feditione laborare Rho-
 dios; quum *Agathagetus*,
Philcphron, *Rhodophon* &
Theætetus spes omnes suas
 in Romanis defixissent; *Di-*
no contra & *Polyaratus*, in
Perseo & *Macedonibus*. Ex
 quo persæpe fiebat, ut, re-
 bus, quæ ad deliberandum
 proponebantur, in contra-
 rias partes disceptatis, &

diffidentibus sententiis, oc-
 casionem inde fumerent, qui
 detractum ire civitati cupie-
 bant. Verum patres nihil
 eorum sibi innotuisse simu-
 labant; qui tamen omnia,
 quæ apud illos fuerant gesta,
 probe norant: frumenti ve-
 ro exportandi e Sicilia ad
 centum mille modium pote-
 statem fecerunt. Ac sena-
 tus quidem Romanus cum
 Rhodiorum legatis ita egit:
 itemque erga omnes alios
 Græco-

Ἑλλάδος παραγεγονόσι, τηροῦσι τὴν αὐτὴν ὑπόθε- A.V. 585.
 131V. Καὶ τὰ μὲν κατὰ τὴν Ἰταλίαν ἐν τούτοις ἦν.

II.

BELLVM PERSICVM.

(I.) POPILLII legatio ad Populos GRAECIAE,
 belli Persici causa.

Αὐλος κατὰ τοῦτον τὸν χρόνον, ἀντιστρατηγὸς ὢν, III.
 καὶ παραχειμάζων ἐν Θετταλίᾳ μετὰ τῶν δυνάμεων, A. Hosti-
 ἐξέπεμψε πρεσβευτὰς εἰς τοὺς κατὰ τὴν Ἑλλάδα consul.
 2 τόπους, Γαίον Ποπίλλιον, καὶ Γναίον Ὀκταύριον· οἱ C. Popil-
 πρῶτον μὲν εἰς Θήβας ἐλθόντες, ἐπήνεσαν καὶ παρε- Cn. Octa-
 κάλεσαν τοὺς Θεβαίους, διαφυλάττειν τὴν πρὸς vius,
 3 Ῥωμαίους εὐνοίαν. Ἐξῆς δὲ τούτοις ἐπιπορευόμενοι legati ad
 τὰς ἐν Πελοποννήσῳ πόλεις, ἐπιδεκνύσιν ἐπερῶντο Theba-
 τοῖς ἀνδράσιν τὴν τῆς συγκλήτου πραότητα καὶ ad
 Φιλανθρωπίαν, προφερέμενοι τὰ δέγματα τὰ μι- Achæos.
 Bb 4 κρῶ

III. 1. Plurima pers bujas Eclogæ desideratur in Cod. Bav.

Græcorum legatos, qui eam- militer se gessit. Hic tum
 dem sequebantur sectam, si- fuit ITALIAE status.

II.

(I.) Legatio LXXIV & LXXV.

3-Per idem tempus *Aulus* tati sunt, ut in populi Roma-
Hostilius proconsul, hiberna ni amicitia manerent. Se-
 cum copiis in *Theffalia* habens, legatos circum civita- secundum hæc, *Peloponnesi*
 tates Græciæ misit, *C. Popil-* omnes urbes adeunt, & se-
lium & *Cn. Octavium*. Qui, natusconsulto, de quibus
 ubi *Thebas* primo venerunt, paulloq ante fumus locuti,
 collaudatos *Thebanos* hor- ostentantes, *clementiam hu-*
manitatemque senatus ubi-
 que

Ol. 152.2. κρῶ πρότερον ῥηθέντα· ἅμα δὲ διὰ τῶν λόγων παρ-4
 Popillius ἐπέφανον, ὥς εἰδότες τοὺς ἐν ἐκάστῃ τῶν πόλεων
 legatus παρὰ τὸ δέν ἀναχωρεῦντας, ὡσαύτως δὲ καὶ τοὺς
 ad προσπίπτοντας. καὶ ὁρᾷ πᾶσιν ἦσαν δυσαρεστοί-5
 Achæos. μενοι τοῖς ἀναχωρεῦσιν, εὐχ ἦτον ἢ τοῖς ἐκφανῶς
 ἀντιπράττουσιν. Ἐξ ὧν τοὺς πολλοὺς εἰς ἐπίστασιν 6
 καὶ διαπέρησιν ἤγον, ὑπὲρ τοῦ, τί ποτ' αὖν ἢ λέγον-
 τες ἢ πράττοντες εὐστοχῶεν τῶν παρεστώτων και-
 ρῶν. Οἱ δὲ περὶ τὸν Γαίον, συναχθείσης τῆς τῶν 7
 Ἀχαιῶν ἐκκλησίας, ἐλέγοντο μὲν βεβουλεύθαι κατη-
 γορήσεν τῶν περὶ τὸν Λυκέρταν καὶ τὸν Ἀρχωνα
 καὶ Πολύβιον, καὶ παραδείξεν ἀλλοτρίους ὑπάρχον-8
 τας τῆς τῶν Ῥωμαίων αἰρέσεως, καὶ τὴν ἡσυχίαν
 ἄγοντας κατὰ τὸ παρὲν, οὐ φύσει τοιούτους ὄντας,
 ἀλλὰ παρατηροῦντας τὰ συμβαίνοντα, καὶ τοῖς
 καιροῖς ἐφεδρεύοντας. Οὐ μὴν ἐθάβησαν τούτου
 ποιῆσαι, διὰ τὸ μηδεμίαν εὐλογίαν ἀφορμὴν ἔχεν
 κατὰ

que prædicant. Simul vero in sermonibus significatio- nem dabant, *notos sibi esse in singulis civitatibus eos, qui ab amicitia Romanorum & ab officio recederent, pariterque eos, qui partes populi Romani sequerentur.* Eratque omnibus manifestum, non minus offensæ apud ipsos contrahi, si quis lentum se præberet, quam si palam factionis esset contra- riæ. Quæ res sollicitos & anxios plerosque reddebat, quibusnam dictis factisque suas rationes ad præsentem

statum satis adcommodare possent. Enimvero Popil- lius ceterique legati dice- bantur convocato Achæo- rum concilio accusaturi Ly- cortam, Archonem & Poly- bium, eosque publice nota- turi, ut alienos a consiliis populi Romani, qui in præ- sentia quiescerent, non quod quietis & publicæ tranquil- litatis studio ducerentur, sed quia exitus rerum observa- rent & temporum opportu- nitatibus imminerent. Id ta- men facere non sunt ausi le- gati; ut qui nihil haberent, quod

10κατὰ τῶν πειρημένων ἀνδρῶν. Διὸ συναχθείσης A.V. 585.
αὐτοῖς τῆς βουλῆς εἰς Αἴγιον, ἀσπαστικὴν τε καὶ
παρακλητικὴν ποιησάμενοι τὴν πρὸς τοὺς Ἀχαιοὺς
ἐντευξιν, ἀπέπλευσαν εἰς τὴν Αἰτωλίαν.

Καὶ πάλιν ἐκῆ συναχθείσης αὐτοῖς τῆς ἐκκλη-
σίας εἰς Θέρμεν, παρελθόντες εἰς τοὺς πολλοὺς, ^{IV. Popillius}
παρακλητικοὺς καὶ φιλανθρώπους διέτιθεντο λό- ^{legatus}
γους. τὸ δὲ συνέχον αὐτοῖς τῆς ἐκκλησίας, ὁμήρους ^{ad Aetolos.}
ἔφασαν δεῖν δοθῆναι σφίσι παρὰ τῶν Αἰτωλῶν.
3 Τούτων δὲ καταβάντων, Πρόανδρες ἐπανασταῖς,
ἐβούλετό τινας εὐχερησίας πρὸς αὐτοῦ γεγενημένας
εἰς τοὺς Ῥωμαίους προφέρειν, καὶ κατηγορεῖν τῶν
4 διαβαλλόντων αὐτόν. Ἐφ' ἃν Γαίος πάλιν ἐπανα-
σταῖς, καὶ καλῶς εἰδὼς ἀλλέτριον αὐτόν ὄντα Ῥω-
μαίων, ὅμως ἐπήνεσε, καὶ πᾶσι τοῖς εἰρημένοις ἐν-
5 θωμολογήσατο. Μετὰ δὲ τούτων προσελθὼν Λυ-
κίσκος, ἐπ' ὀνόματος μὲν οὐδενὸς ἐποίησατο κατη-

Bb 5

γορίαν.

quod praedictis viris cum aliqua similitudine veri obicerent. Itaque posteaquam coactum Aegii concilium adiissent, benigneque omnes salutassent, cohortatique essent, in Aetoliam trajece-

4. Ibi quoque congregatum Thermi concilium ad-eunt, benigna & proluxa oratione multitudinem ad officium hortaturi. Ceterum caussa praecipua convocati concilii erat, quod obfides

fibi dari ab Aetolis postula-bant. Postquam de suggestu descenderunt legati; surgit Proander, & commemoratis aliquot suis in populum Romanum meritis, inveni in eos incipiebat, qui se falsis criminationibus onerarent. At Cajus, iterum surgens, licet probe perspectum ejus alienum a Romanis animum haberet, laudavit tamen, & omnibus, quae dixerat, est adensus. Post hunc procedit in medium Lyciscus, nominatim quidem neminem accu-

OL. 152. 3.
Popillius
legatus
ad
Aetolos.

γορίαν· καὶ ὑπόνοιαν δὲ, ποθῶν. Ἔφη γάρ, περί-
 μὲν τῶν κορυφαίων καλῶς βεβουλευθῆαι Ῥωμαίους,
 ἀπαγαγόντας αὐτοὺς εἰς τὴν Ῥώμην, λέγων τοὺς
 περὶ τὸν Εὐπόλεμον καὶ Νικάνδρον· τοὺς δὲ συνα-
 γωνιστάς καὶ τοὺς παραστάτας τοὺς ἐκείνων ἔτι
 μένειν κατὰ τὴν Αἰτωλίαν, οὓς δὲν ἅπαντας τῆς
 αὐτῆς τυχεῖν ἐκείνοις ἐπιστρεφῆς, ἂν μὴ προῶνται
 τὰ τέκνα Ῥωμαίοις εἰς ἐμψείαν. μάλιστα δὲ κατ' ἑ-
 Ἀρχιδάμου καὶ Πανταλέοντος ἐποίησας ἐμφάσεις.
 Τούτου δὲ παραχωρήσαντος, Πανταλέον ἀναστὰς, ὁ
 τὸν μὲν Λυκίσκον διὰ βραχέων ἐλειδέρησε, φήσας,
 αὐτὸν ἀναισχύντως καὶ ἀνελευθέρως κολακεύειν
 τοὺς ὑπερέχοντας· ἐπὶ δὲ τὸν Ὀέαντα μετίβη, τοῦ-
 10 τον ὑπολαμβάνων εἶναι τὸν ἀξιοπίστως ἐνιέντα τὰς
 κατ' αὐτῶν διαβολάς, τῷ δοκεῖν μηδεμίαν ὑπάρχειν
 αὐτοῖς πρὸς τούτον διαφοράν. Καὶ τὰ μὲν ὑπομνή-
 11 σας τῶν κατ' Ἀντίοχον καιρῶν, τὰ δὲ ἀνεύδισας εἰς
 ἀχα-

accusans; suspiciones vero
 in multos jaciens. Dixit
 enim, recte quidem Romanos
 consuluisse in eo, quod gentis
 principes (Eupolemonem &
 Nicandrum intelligens) Ro-
 mam abduxissent: sed rema-
 nere adhuc in Aetolia adju-
 tores illorum, & eorundem
 consiliorum participes; quos
 omnes, nisi liberos suos ul-
 tro obsides Romanis tradant,
 simili ratione ad bonam men-
 tem esse revocandos. Maxi-
 me autem Archidamum &
 Pantaleontem sermo ejus de-

signabat. Hic vero quum di-
 cendi vices alii concessisset;
 surgit Pantaleon, & post-
 quam paucis verbis Lycisco
 fecisset convicium, quem sine
 pudore & illiberaliter po-
 tentioribus adulari dixit, ad
 Thoantem se convertit,
 hunc ratus esse, cujus calu-
 mniis peteretur, quae fidem
 eo magis mererentur, quod
 nulla mutui inter ipsos odii
 esset suspicio. Hic igitur,
 partim revocatis in memo-
 riam Antiochici belli tempo-
 ribus, partim ingrati animi
 vitio

ἀχαριστίαν αὐτῷ, διότι δοθεὶς ἑκδοτος Ῥωμαίοις, A.V. 685.
 πρεσβεύσαντες αὐτῷ καὶ Νικάνδρου, τύχῃ τῆς σω- Popillius
 12 τηρίας ἀνελπίστως· ταχέως ἐξεκαλίσσατο τοὺς Λι- legatus
 τωλοὺς εἰς τὸ μὴ μόνον θορυβεῖν τὸν Θέαντα, ἔτε ad
 βουλευθεῖν τι λέγειν, ἀλλὰ καὶ βάλλειν ἐμοθυμαδόν. Aetolos.
 13 Γενομένων δὲ τούτων, βραχία καταμεμψάμενος ὁ
 Γάιος τοὺς Αἰτωλοὺς ἐπὶ τῷ βάλλειν τὸν Θέαντα,
 εὗτος μὲν εὐθέως μετὰ τοῦ συμπρεσβευτοῦ ἀπῆρεν
 εἰς Ἀκαρνανίαν, ἐκσιωπηθεὶς περὶ τῶν ὁμήρων· τὰ
 δὲ κατὰ τὴν Αἰτωλίαν ἐν ὑποψίαις ἦν πρὸς ἀλλή-
 λους καὶ ταραχαῖς ἐλοσχερέειν.

Κατὰ δὲ τὴν Ἀκαρνανίαν συναχθείσης τῆς ἐκ- V.
 κλησίας εἰς Θούριον, Αἰσχυρίων μὲν καὶ Γλαῦκος καὶ Acar-
 Χρέμης, φίλοι ὄντες Ῥωμαίων, παρεκάλουν τοὺς πε- nanes.
 ρὶ

IV. 12. Αἰτωλοὺς. Perperam vulgo Ἀχαιοὺς. Ibid. βουλευθεῖν.
 Vulgo βουληθεῖς. Ibid. ἀλλὰ εἰς τὸν vulgo, & lacuna signum
 adposuit Casaub. Omnia ex conject. correcti, monente partim Reiskio.
 V. 1 seqq. Hoc CAPUT perperam vulgo separatim exhibetur post Cap.
 VII. & nuncietur Ecloga LXXV de Legationibus. In contextu
 autem Legationis LXXIV sola exhibentur verba priora, Κατὰ δὲ
 τὴν Ἀκαρνανίαν, tum statim illa sequuntur, a quibus nos Cap. VI.
 incipimus, ὅτι ἰδοὺς τοὺς Ἑλλήνων, ante quae verba notam lacunae
 posuit Casaub. 1. Χρέμης ex Virgini emend. est. Χρεμίας b. l.
 dant libri, Alibi Χρεμίας, alibi Χρεμίας ex ad Polyb. vocatur.

vicio illi exprobrato, quod,
 quum deditione traditus Ro-
 manis fuisset, . per suam &
 Nicandri legationem inspe-
 ratam salutem esset adeptus,
 cito concitavit Aetolos, ut
 non solum Thoanti obstre-
 perent, quoties verba face-
 re conaretur; verum etiam
 communi consensu lapidibus
 eum peterent. Quæ ubi
 acciderunt, Popillius, bre-
 vi sermone castigatis Aeto-

lis, quod lapidibus peterent
 Thoantem, mox cum lega-
 tionis collega in Acarna-
 niam est profectus, facto de
 obsidibus silentio, erantque
 omnia in Aetolia suspicio-
 num mutuarum & tumultu-
 tum plena.

5. In Acarnaniam inde
 profecti legati. Ibi concilio
 Thurii congregato, Aes-
 chyrion, Glaucus & Chremes,
 qui Romanis savebant, Po-
 pillium

Ol. 152.3.
Popillius
legatus
ad Acar-
nanes.

εἰ τὸν Γαῖον, ἔμφρουρον ποιῆσαι τὴν Ἀκαρνανίαν·²
 εἶναι γὰρ παρ' αὐταῖς τοὺς ἀποφύροντας τὰ πρᾶγ-
 ματα πρὸς Περσεία καὶ Μακεδόνας. Διογένης δὲ
 τὴν ἐναντίαν ἐποιήσατο τούτοις συμβουλίαν. οὐ γὰρ
 ἔφη δὲν φρουρὰν εἰσάγειν εἰς οὐδεμίαν πέλιν· ταῦ-
 τα γὰρ ὑπάρχουσιν τοῖς πολεμίοις γεγεννημένοις, καὶ
 καταπολεμηθεῖσιν ὑπὸ Ῥωμαίων. οὐδὲν δὲ πεποιη-⁴
 κότας Ἀκαρνανίας, οὐκ ἀξίους εἶναι φρουρὰν εἰσδέ-
 χεσθαι κατ' οὐδένα τρόπον. τοὺς δὲ περὶ Χρέμην καὶ
 Γλαῦκον, ἰδίαν ἐθέλοντας κατασκευάζεσθαι δυνα-
 στίαν, διαβάλλειν τοὺς ἀντιπολιτευομένους, καὶ θέ-
 λειν ἐπισπᾶσθαι φρουρὰν τὴν συνεπισχύουσαν ταῖς
 αὐτῶν πλεονεξίαις. Ῥηθόντων δὲ τούτων, οἱ περὶ
 τὸν Γαῖον, θεωροῦντες τοὺς ὄχλους δυσαρεστουμέ-
 νους ταῖς φρουραῖς, καὶ βουλέμενοι στοιχεῖν τῇ τῆς
 συγκλήτου προθέσει, συγκαταθέμενοι τῇ τοῦ Διο-
 γένους

2. γὰρ παρ' αὐτοῖς. γὰρ correxit Casaub. ἀδ Vsf. cum mistis. παρ'
 αὐτοῖς cum Reisk. correxi. Vnde περὶ αὐτοῦς. 3. γεγεννημένοις
 addit Bau. γενομένοις Vsfu. 5. Χρέμην. Χρέμην b. l. Bau. 6.
 βουλόμενοι στοιχεῖν. Mende Vsfu cum mistis βουλομένους
 τυχάν. στοιχεῖν correxit Casaub. βουλόμενοι scripsi, monente
 Reiskio.

pillium hortabantur, ut praesidia in Acarnaniam induceret: non deesse enim inter cives, qui ad Perseum & Macedonas rem traherent. Contrarium huic consilium Diogenes dabat: neque enim ullam in urbem praesidium, aiebat, esse inducendum; quod iis fieret, qui hostes Romanis & bello victi essent. Acarnanas fecisse nihil, cur ulla ratione mererentur praesidia

recipere. At Chremen & Glaucum, studio firmandae suae privatim potentiae, eos, qui a se dissideant in republica, per calumniam criminari, & praesidium velle attrahere, cujus ope suam cupiditatem sint expleturi. Postquam haec dicta essent; cernens Popillius, iniquo animo ferri praesidia a populis, volensque senatus propositum sequi, Diogenis sententiam

γένους γνώμη, καὶ συνεπαίνεσαντες, ἀπῆραν ἐπὶ Λα-Α. V. 385.
ρίσσης πρὸς τὸν ἀνθύπατον.

Ἔδοξε τοῖς Ἕλλησι περὶ τῆς πρεσβείας ἐπιττά- VI.
σσεως χρεῖαν ἔχεν τὸ γιγνόμενον. Παράλαβόντες
οὖν τοὺς κατὰ τὴν ἄλλην πολιτείαν ἐμσγνομενοῦν-
τας· οὗτοι δ' ἦσαν Ἀρκεσίλαος, Ἀρίστων Μεγαλο-
πολίται, Στράτιος Τριτταεὺς, Ξένων Πατρεὺς,
Ἀπολλωνίδης Σικυώνιος· ἐβουλευόντο περὶ τῶν ἐνε-
3 στώτων. Ὁ οὖν Λυκόρτας ἔμενεν ἐπὶ τῆς ἐξ ἀρ-
χῆς προθίσεως, κρίνων, μήτε Περσεῖ, μήτε Ἰω-
μαίοις συνεργεῖν μηδὲν ἐμοίως, μηδ' ἀντιπράσσειν
4 μηδετέροις. τὸ μὲν γὰρ συνεργεῖν ἀλυσιτελὲς ἐνόμι-
ζεν εἶναι πᾶσι τοῖς Ἕλλησιν, προσορώμενος τὸ μέγε-
θος τῆς ἐσομένης ἐξουσίας περὶ τοὺς κρατήσαντας·
5 τὸ δ' ἀντιπράττειν ἐπισφαλὲς, διὰ τὸ πολλοῖς καὶ
τοῖς

VI. 2. Μεγαλοπολίται ex Reiskii conjec. scribē, pro Μεγαλο-
πολίτης. Ibid. Πατρεὺς correcti, monente Grön. Vulgo Πατα-
ρεὺς.

tiae atque consilio adfensus, *riffam* ad proconsulem est
collaudatis Acarnanibus, *La-*
profectus.

6. Advertit animos Græcorum ista legatio; ut, quid
ageretur, ducerent accura-
tius sibi considerandum. Iis
igitur adsumtis, qui in reli-
qua administratione publicæ
rei consentiebant, (hi erant
Arcefilas & Ariston Megalo-
politani, *Stratius* Trittaæn-
sis, *Xeno* Patrensis, *Apollo-
nides* Sicyonius,) de re pro-
posita consultabant. Et *Ly-*
cortas quidem, in sententia
manens, quam a principio
habuerat, censebat, *Persæ*
Romanisque pariter neque
opem ferendam, neque resi-
stendum. Nam auxiliari qui-
dem, exitiosum esse omnibus
Græcis autumabat; quanta
esset futura victoris poten-
tia, animo prospiciens: resi-
stere vero, periculosum re-
batur; quod jam superiori-
bus

Ol. 152. 3. τοῖς ἐπιφανεστάτοις Ῥωμαίων ἀντωφθαλμηκείᾳ
 περὶ τῶν κοινῶν πραγμάτων κατὰ τοὺς ἀνώτερον
 καιροὺς. Ὁ δ' Ἀπολλωνίδης καὶ Στράτιος ἀντι-6
 πρᾶττεν μὲν ἐπίτηδες Ῥωμαίοις οὐκ ἄντο δύν
 τοὺς δ' ὑπερκυβιστῶντας, καὶ διὰ τῶν κοινῶν πραγ-
 μάτων ἰδίαν χάριν ἀποτιθεμένους παρὰ Ῥωμαίοις,
 καὶ τοῦτο πρᾶττοντας παρὰ τοὺς νόμους καὶ παρὰ
 τὸ κοινὸν συμφέρον, τούτους ἔφασαν δύν κωλύειν,
 καὶ πρὸς τούτους ἀντωφθαλμεῖν εὐγενῶς. Ὁ δ' Ἀρ-7
 χων, ἀκολουθεῖν, ἔφη, δύν τοῖς καιροῖς, καὶ μὴ δι-
 δόναι τοῖς ἐχθροῖς ἀφορμὴν εἰς διαβολήν, μηδὲ πρε-
 σβᾶσαι αὐτοὺς εἰς τὴν αὐτὴν ἐλθεῖν διάθεσιν
 τοῖς περὶ Νικάνδρον· εἴ τινας, πρὶν ἢ λαβεῖν πῆξαν
 τῆς τούτων ἐξουσίας, ἐν ταῖς μεγίσταις εἰσὶ ταλαι-
 πωρίαις. Ταύτης δὲ τῆς γνώμης μετέσχον Πολύαι-8
 νος, Ἀρκεσίλαος, Ἀρίστων, Ξένων. Διὸ καὶ τὸν μὲν 9
 Ἄρχω-

6. Στράτιος *correx.* *Vulgo h. l. Στράτων.* Ibid. *Verba οὐκ ἄντο δύν* nique παρὰ Ῥωμαίοις *absunt ab Ursini edit.* *Videtur ergo ea ex Schotti cod. accepisse Casaub.* *Nam in Bn. deest hac Ecloga.* Ibid. *ἰδίαν* cum Reiskio *correx.* *Vulgo ἰδίᾳ.* Ibid. τοῦτο πρᾶττοντας. τοῦτοισι πρᾶττ. *voluit Reisk.* his *studentes.*

bus temporibus in publicis consiliis ausi essent multis iisque clarissimis proceribus Romanis se opponere. Apollonides & Stratius, ut Græci ex professo Romanis adversarentur, non probabant: verum, si qui præcipites sese dare vellent, & proditione salutis publicæ privatam sibi Romanorum gratiam irent quæsitum; horum impediendos esse conatus, & fortiter iis esse resistendum. Archoni placebat, ut temporum rationem haberent, nec hostibus calumniandi darent occasionem; denique caverent, ne sua culpa idem infortunium incurrerent cum Nicandro; qui priusquam Romanorum potentiam esset expertus, in maximas calamitates incidisset. Eadem fuit sententia & Polyæni, Arcefilai, Aristonis, & Xenonis. Propterea

Ἀρχωνα πρὸς τὴν στρατηγίαν ἔθεξεν αὐτοῖς εὐθείας ^{A.V. 585.}
προπορεύεσθαι· τὸν δὲ Πολύβιον πρὸς τὴν ἰππαρ- ^{Archo,}
χίαν. ^{prætor}
^{Achæor.}
^{Polybius,}
^{mag. eq.}

Τούτων δὲ νεωστὶ γεγονότων, καὶ προδιδιληφόντων ^{VII.}
τῶν περὶ τὸν Ἀρχωνα, διότι δὲ συμπράττειν Ῥω- ^{Archo,}
μαίοις καὶ τοῖς τούτων φίλοις, τυχικῶς πως συνίβη, ^{amicus}
τὸν Ἀττάλον πρὸς ἐτοιμούς ὄντας ποιήσασθαι τοὺς ^{Roman.}
ἀλόγους. Διὸ καὶ προθύμως αὐτῷ κατανεύσαντες,
ὑπέσχοντο συμπράξαι ὑπὲρ τῶν παρακαλουμένων.
3 Τῷ δ' Ἀττάλου πέμψαντες πρεσβευτάς, καὶ πα- ^{Attalus}
ραγενομένων τούτων εἰς τὴν πρώτην ἀγερὰν, καὶ ^{agit cum}
διαλεγόμενων τοῖς Ἀχαιοῖς περὶ τοῦ τὰς τιμὰς ἀπο- ^{Achæis}
κατασταθῆναι τῷ βασιλεῖ, καὶ παρακαλούντων, ^{de hono-}
4 ποιῆσαι τοῦτο διὰ τῆς Ἀττάλου χάριτος· ὁ μὲν ^{ribus Eu-}
ὄχλος ἄδελος ἦν, ἐπὶ τίνες ὑπάρχει γνώμης· πρὸς ^{menis.}
δὲ τὴν ἀντιλογίαν ἀνίσταντο πολλοὶ, καὶ διὰ πολλὰς
σατίας. Οἱ μὲν γάρ, ἐξ ἀρχῆς αἵτιοι γενόμενοι τῆς
ἀνά-

VII. 4. ὑπάρχει contexti. ὑπάρχων dabit colex, quod in ὑπάρχει un-
tauit Vrsin.

pterea placuit, ut ad *pratu-*
ram gentis statim procede-
ret *Archo*, ad equitum vero
præfecturam *Polybius*.

7. Hæc quum ita nuper-
rime essent gesta, & jam ha-
beret constitutum *Archo*, au-
xiliandum esse Romanis &
eorum amicis; opportune
evenit, ut *Attalus*, regis Eu-
menis frater, paratum offen-
deret, quando ipsum conve-
nit. Itaque lætus *Archo*
assentiri illi, & ad impetran-
da, quæ postulabat, suam

operam ei polliceri. Missi
deinde sunt ab Attalo legati
ad proximum Achæorum
concilium. Qui ubi apud
Achæos verba fecissent *de*
restituendis Eumeni honori-
bus, rogassentque, ut *in At-*
tali gratiam hoc facerent;
quæ super eo multitudinis
voluntas esset, haud satis
poterat cognosci; ad contra-
dicendum vero multi multis
de causis surrexerunt. Nam
qui auctores initio fuerant
tollendorum Eumenis hono-
rum,

Ol. 152.3. ἀναιρέσεως τῶν τιμῶν, βεβαιῶν ἐβούλοντο τὴν αὐ-
De hono-
ribus Eu-
menis.

ὕπελαβον καιρὸν ἔχεν ἀμύνεσθαι τὴν βασιλείαν· τι-
νὲς δὲ, διὰ τὸν πρὸς τοὺς συμπράττοντας φθόνον,
ἐφιλοτιμοῦντο μὴ κρατῆσαι τὸν Ἀττάλην τῆς ἐπι-
βολῆς. Ὁ δ' ἄρχων αἰτήσθη μὲν βοηθήσων τῶν
πρεσβευτῶν· ἐκάλεν γὰρ τὰ πράγματα τὴν τοῦ
στρατηγῶν γνώμην. βραχέα δ' εἰπὼν ἀνεχώρησε,
διευλαβηθεὶς, μὴ δέξῃ κέρδους τινὲς ἕνεκεν συμβου-
λεύσειν, διὰ τὸ πλῆθος ἰκανὸν χρημάτων εἰς τὴν ἀρ-
χὴν δεδαπανηκέναι. Πολλῆς δ' οὕσης ἀπορίας, εἰς

Polybii
oratio.

Πολύβιος ἀνίσταται ἐποιήσατο μὲν καὶ πλείονας λό-
γους, μάλιστα δὲ προσέειπε πρὸς τὴν τῶν πελ-
λῶν γνώμην, ὑποδείξας τὸ γεγονός ἐξ ἀρχῆς ψή-
φισμα τῶν Ἀχαιῶν ὑπὲρ τῶν τιμῶν, ἐν ᾧ γεγραμ-
μένον ἦν, ὅτι δεῖ τὰς ἀπρεπεῖς ἀρθῆναι τιμὰς, καὶ
τὰς παρανόμους, οὐ μὰ Δί' ἀπάσας. τοὺς δὲ περὶ

Σωσι-

rum, si ratam manere suam
sententiam volebant: alii,
suo privatim nomine regi
offensi, ejus ulciscendi op-
portunum tempus nactos se
putabant: quosdam impel-
lebat invidia erga patronos
hujus causa, ut omni stu-
dio contenderent, ne Atta-
lus rem perficeret. Tandem
surgit *Archo*, ut legatorum
petitionem adjuvaret: res
namque ipsa postulabat, ut
prætor sententiam diceret.
Is pauca locutus discedit,
veritus, ne, quia magnis im-

penfis magistratus ipsi con-
stabat, spe lucelli ejusdem
ductus, id consilium dare vi-
deretur. In summa omnium
perturbatione & consilii in-
opia, surgit *Polybius*, qui
longam orationem habuit,
multitudini præcipue gra-
tam, qua *de facto ab Achaïs*
decreto super tollendis hono-
ribus disserens, *esse in eo*
scriptum ostendebat, *hono-*
res illos tollendos, qui essent
indecori & contra leges, ne-
quaquam vero omnes tollen-
dos. Sed Sosisenem & Dio-
pithem

Σωσιγένη καὶ Διοπέδη Ῥοδίους, δικαστὰς ὑπάρχον-
 τας κατ' ἐκένον τὸν καιρὸν, καὶ διαφερομένους ἐκ
 τινων ἰδίων πρὸς τὸν Εὐμένη, λαβομένους, ἔφη, τῆς
 ἀφορμῆς ταύτης, πάσας ἀνατετροφέναι τὰς τιμὰς
 τοῦ βασιλέως· καὶ τοῦτο πεποιηκέναι παρὰ τὸ τῶν
 Ἀχαιῶν δόγμα, καὶ παρὰ τὴν δοθεῖσαν αὐτοῖς
 ἐξουσίαν, καὶ τὸ μέγιστον, παρὰ τὸ δίκαιον καὶ τὸ
 καλῶς ἔχον. εὐ γὰρ ὡς ἡδίκημένους τοὺς Ἀχαιοὺς
 βουλευσάσθαι τὰς τιμὰς αἶρεν τὰς Εὐμένους· ἀλλὰ
 μέζους αὐτοῦ ζητοῦντες τῶν εὐεργεσιῶν, ταύτῃ
 προσκόψαντας ψηφίσασθαι τὸ πλεονάζον παρελθόν.
 Διόπερ ἔφη δεῖν, καθάπερ εἰ δικασταί, τὴν ἰδίαν
 ἔχθραν ἐπίπροθεν ποιήσαντες τοῦ τῶν Ἀχαιῶν εὐ-
 σχήματος, ἀνέτρεψαν πάσας τὰς τιμὰς, οὕτω τοὺς
 Ἀχαιοὺς, κυριώτατον ἡγήσαμένους τὸ σφίσι καθῆ-
 καν καὶ πρέπον, διερωτάσθαι τὴν τῶν δικαστῶν
 ἀμαρτίαν, καὶ καθόλου τὴν πρὸς τὸν Εὐμένη γεγε-
 νημένην

9. Ῥοδίους. *Suspectum hoc loco vocat.*

*pithem Rhodios, qui per id
 tempus judicia exercebant,
 offensos privatis ex causis
 Eumeni, hanc arripuisse oc-
 casionem, & omnes regis ho-
 nores evertisse. Id vero fe-
 cisse illos contra Achæorum
 decretum, mandataque sibi
 potestatis fines excessisse, &
 quod præcipuum, jus omne
 atque honestatem migrasse.
 Neque enim accepta aliqua
 injuria irritatos statuisse A-
 chæos Eumeni honores detra-
 here; sed, quod majores ipse,
 quam pro beneficiis suis in*

*Achæorum gentem collatis,
 postulasset, ea re offensos de-
 crevisse, ut, quod modum ex-
 cedebat, detraheretur. Opor-
 tere igitur, aiebat Polybius,
 ut, quemadmodum judices
 illi, potiore odii sui ratione
 habita, quam decori & offi-
 cii Achæorum, omnes simul
 honores everterant, ita Achæi
 officium suum atque honesta-
 tem omnibus rebus antepo-
 nentes, culpam illorum judi-
 cum, & quidquid omnino
 priore contentu in Eumenem
 peccatum esset, id emenda-*

Polybii Histor. T. IV.

Cc

rent;

Ol. 152.3. νημένην ἀλογίαν· ἄλλως περ, καὶ μίλλοντας μὴ μέν¹³
 ἐπ' αὐτὸν τὸν βασιλέα τὴν χάριν ἀποδίδοθαι ταύ-
 την, ἔτι δὲ μᾶλλον εἰς τὸν ἀδελφὸν Ἀττάλον. Τοῦ¹⁴
 δὲ πλήθους εὐδοκήσαντος τοῖς λεγομένοις, ἐγγράφη
 δόγμα, περὶ τὰς τοῖς ἄρχουσι, πάσας ἀποκα-
 ταστῆσαι τὰς Εὐμένους τοῦ βασιλέως τιμὰς, πλὴν
 εἰ τινες ἀπρεπὲς τι περιέχουσι τῷ κοινῷ τῶν
 Ἀχαιῶν, ἢ παρὰ νόμον. Τοῦτον μὲν δὴ τὸν τρέπον¹⁵
 καὶ κατὰ τοῦτον τὸν καιρὸν Ἀττάλος διωρεθώσατο
 τὴν γενομένην ἀλογίαν περὶ τὰς ὑπαρχούσας Εὐμέ-
 νει τ' ἀδελφῷ τιμὰς κατὰ τὴν Πελοπόννησον.

Refi-
 tuatur
 Eumeni
 honores.

(II.) PERSEI legationes ad GENTHIUM regem.

VIII. Περσεὺς πρὸς Γένθιον τὸν βασιλέα ἀπέστειλε
 Gen-
 thium ad πρεσβευτάς, Πλευράτῃν τε τὸν Ἰλλυρίων, ὄντα Φυ-
 societa-
 tem in-
 virat Per-
 seus. γάδα παρ' αὐτῷ, καὶ τὸν Βεροιαῖον Ἀδαῖον· δούς²
 έντς-

13. ἄλλως περ. ἄλλως τε voluit Reisk. Ibid. ἐπ' αὐτὸν. eis αὐ-
 τῷ malim cum Reisk.

VIII. 1. Γένθιον. Γένθιον ed. Gron. & Ern. b. l. & deinde, invitis
 mistis.

rent; quum praesertim non spectabant, instaurare, nisi
 regem dumtaxat eo facto es- quid forte in iis esset, quod
 sent demerituri, verum etiam aut Achaeorum commune
 fratrem quoque illius Atta- parum deceret, aut legibus
 lum. Haec sententia multi- repugnaret. Ita igitur At-
 tudini quum placuisset, fa- talus, quae temere in Pelo-
 ctum est decretum, quo ju- ponneso peccata fuerant cir-
 bebantur magistratus omnia, ca Eumenis fratris honores,
 quae ad Eumenis honorem tunc temporis emendavit.

(II.) Legatio LXXVI & LXXVII.

8. Perseus legatos ad Gen- tum Illyrium, exfulantem
 thium regem misit, Pleura- apud se, & Adaeum Beræen-
 sem;

ἐντολὰς, διασαφῆν τὰ πεπραγμένα κατὰ τὸν πό-
λεμον πρὸς τε Ῥωμαίους αὐτῶ, καὶ πρὸς Δαρδα-
νίους, ἔτι δὲ καὶ πρὸς Ἡπειρώτας, καὶ πρὸς Ἰλλυ-
ριοὺς κατὰ τὸ παρὲν, καὶ παρακαλεῖν αὐτὸν πρὸς
τὴν τούτου καὶ Μακεδόνων φιλίαν καὶ συμμαχίαν.

3 Οἱ καὶ πειρησάμενοι τὴν πορείαν ὑπὲρ τὸ Σκάρδον Scardus
ὄρος διὰ τῆς Ἐξήμου καλουμένης Ἰλλυρίδος, ἣν l. Scordus
mons.

πολλοῖς χρόνοις ἀνώτερον ἀνάστατον ἐποίησαν Μα-
κεδόνες, διὰ τὸ δυσέρχους ποιῆσαι ταῖς Δαρδανέυσι

4 τὰς εἰς τὴν Ἰλλυρίδα εἰσβολὰς· πλὴν εἴ γε περὶ
τὸν Ἀδαῖον διὰ τούτων τῶν τόπων μετὰ πολλῆς κα-
κοπαθείας ἦλθον εἰς Σκάρδαν, καὶ πυθόμενοι, τὸν Scorda l.
Γένδιον ἐν Λίσσῳ διατρίβον, διεπέμψαντο πρὸς αὐ-
Scodra.

5 τόν. τοῦ δὲ ταχέως αὐτοὺς μεταπεμψαμένου, συμ-
μίζαντες διελέγοντο περὶ ὧν ἔχον τὰς ἐντολὰς.
Lissus
opp.

6 Οὗ δὲ Γένδιος οὐκ ἔδωκε μὲν ἀλλότριος εἶναι τῆς πρὸς

C c 2

τὸν

2. πρὸς τε Ῥωμ. πρὸς τοὺς Ῥωμ. Βαν. 3. Σκάρδον. *Vulgo*
Σκάρδον *inuitis* *montis*. *Ibid.* διὰ τὸ δυσέρχ. χάριν τοῦ
requiri *monuit* *Reiskius*. 4. Σκάρδον *debetur* *Cassubono*. Σκά-
δρον *vocant* *alii* *scriptores*. Σκάρδον *Ban.* Κάδον *cod.* *Vsf.*

sem; quibus mandavit, ut ex-
ponerent, quæ bello egisset
adversus Romanos Darda-
nosque, adjicerentque re-
centis expeditionis in Epiro
& Illyrico opera, & horta-
rentur *Gentium* ad amicit-
tiam ac societatem secum &
cum Macedonibus jungen-
dam. Hi transgressi jugum
Scardi [*Scordi*] montis per
Illyrici quas vocant solitu-
dines, (eam regionem non
multo ante de industria Ma-

cedones populando a cultor-
ibus vacuam fecerant, quo
transitus difficiles Dardanis
in Illyricum redderent;) per
ea inquam loca cum in-
genti vexatione Adæus &
Pleuratus *Scordam* [*Scor-
dram*] pervenerunt. Qui
cognito, *Lissi* morari *Gent-*
hium, ad illum miserunt:
ac mox ab illo acciti, ut co-
ventum, mandata exponunt.
Videbatur quidem *Gentius*
non esse alienus ab amicitia
cum

Ol. 1523.
Gentii
respon-
sum.

Denuo
legatos
mittit
Perseus.

Ancyra
opp.

τὸν Περσία Φιλίας, ἐσκήπτετο δὲ, τοῦ μὴ παρα-
 χρῆμα συγκατατίθεσθαι τοῖς ἀξιουμένοις, τὴν ἀχο-
 ρηγησίαν, καὶ μὴ δύνασθαι χωρὶς χρημάτων ἀναδέ-
 ξασθαι τὸν πρὸς Ῥωμαίους πόλεμον. Οἱ μὲν οὖν
 περὶ τὸν Ἀδαῖον, ταύτας λαβόντες τὰς ἀποκρίσεις,
 ἐπανῆγον. Ὁ δὲ Περσεύς, παραγενόμενος ἐς Στύ-
 βεῖβαν, τὴν τε λείαν ἐλαφροπαύλησε, καὶ τὴν δύ-
 ναμιν ἀνέπαυσε, προσδεχόμενος τοὺς περὶ τὸν Πλευ-
 ρατον. Παραγενομένων δ' αὐτῶν, ἀκούσας τὰ πα-
 ρὰ τοῦ Γενθίου, πάλιν ἐξαυτῆς ἐπέμπε τὸν Ἀδαῖον,
 καὶ σὺν τούτῳ τὸν Γλαυκίαν, ἕνα τῶν σωματοφυ-
 λάκων, καὶ τρίτον τὸν Ἰλλυρίην, διὰ τὸ τὴν διάλε-
 κτον εἰδέναι τὴν Ἰλλυρίδα· δούς ἐντολαὶς τὰς αὐτάς,
 ὥσπερ οὐ κυρίως τοῦ Γενθίου διασεσαφηκότες, τίνος
 προσδεῖται, καὶ τίνος γενομένου δύναται συγκατα-
 βῆναι εἰς τὰ παρακαλούμενα. Τούτων δ' ἀφορμη-
 σάντων, ἀναξεύζας αὐτὸς μετὰ τῆς δυνάμεως ἐπείσ-
 το τὴν πορείαν ἐπ' Ἀγκύραν.

Κατὰ

7. μὲν οὖν. οὖν ex conjec. inserui. 8. Στύβεβαν correcte Vsf.
 Τύβεβαν erat in mssis.

cum Perseo contrahenda;
 verum, ne statim legatorum
 postulatis adnueret, hoc præ-
 textu est usus, quod a rebus
 bello necessariis esset imparatus,
 quodque sine pecunia
 bellum adversus Romanos
 suscipere non posset. Hoc
 accepto responso, Adæus ad
 Perseum redit. Stuberam
 rex tunc venerat, & præ-
 dam ac spolia ibi vendebat,
 suosque milites reficiebat,
 Pleurati reditum expectans.
 Qui ut est reversus; post-
 quam intellexit *Perseus*,

quæ responderat *Gentius*,
 extemplo Adæum remittit,
 cum eoque Glauciam, ex
 numero custodum corporis,
 addito [eodem] Illyrio, quod
 linguæ Illyricæ is esset pe-
 ritus. His mandata dat ea-
 dem, quæ ante: quasi pa-
 rum perspicue declarasset
Gentius, quæ sibi re esset
 opus, & quo pacto flecti
 posset, ut postulatis eorum
 adnueret. Iis iter aggressis,
 ipse cum exercitu *Ancyram*
 petit.

9. Sub

A.V. 585.

IX.

Tertia

legatio

Perfei

ad Gen-

thium.

Κατὰ τὸν καιρὸν τοῦτον ἤκον εἰ πρὸς τὸν Γέν-
 θιον ἀποσταλέντες πρέσβεις, οὐτ' ἀκονομηκότες
 πλεον οὐδὲν τῶν πρότερον, οὐτ' ἀναγλιθόντες πλεον
 2 οὐδὲν ὧν καὶ πρότερον· διὰ τὸ τὸν Γένθιον μένεν ἐπὶ
 τῆς αὐτῆς αἰρέσεως, ὄντα μὲν ἔτοιμον τῷ Περσεῖ
 κοινωεῖν τῶν αὐτῶν πραγμάτων, χρημάτων δὲ Φάσ-
 3 κοντα χρεῖαν ἔχεν. Ὡν ὁ Περσεὺς παρακούσας,
 πάλιν ἐπεμπε τοὺς περὶ τὸν Ἱππίαν, βεβαιωσομέ-
 νους ὑπὲρ τῶν ὁμολογιῶν, τὸ συνέχον παραλιπὼν,
 δὲ οὐ ἐξῆν μόνου εὐνοοῦντα ποιῆσαι τὸν Γένθιον.
 4 ὥστε διαπορεῖν, πότερα δὲ λέγειν ἐπὶ τῶν τοιούτων Perfei oc-
 αλογιστίαν, ἢ δαιμονοβλάβειαν. δοκῶ μὲν, ὅτι δαι-
 μονοβλάβειαν, οἱ τινες ἐφίενται μὲν τοῦ μεγάλα
 τελμαῖν, καὶ παραβιάζονται μὲν τῇ ψυχῇ· παρία-

C c 3

sin

IX. 1. ἀναγλιθ. πλεον οὐδὲν. Vocab. πλεον h. l. ex Vrsini in-
 genio adhibitum est. 3. Verba δὲ οὐ ἐξῆν μόνου ingenio debem-
 us Casauboni: pro quibus Vrsinus cum multis has habet, Φάσκων
 ἐξηγμένον. 4. Βαν. πτολίτις δαιμονοβλαβίαν. Ibid. δοκῶ
 μέντοι malim cum Keisk. Ibid. παρίσσω. παρίσσω Vrsf.

9. Sub id tempus, qui ad
Gentium missi fuerant, red-
 ierunt; quum neque fecissent
 quidquam amplius quam ante-
 tea, neque amplius quidquam
 renunciarent, quam antea.
 Manebat quippe *Gentius* in
 eadem voluntate, & para-
 tus quidem erat consilia sua
 omnia cum Perseo confocia-
 re; sed, *pecunia sibi opus*
esse, dicebat. Quam rem
Perseus contemtim audiens,
 Hippiam iterum mittit ad
 fœdus firmandum, nulla ejus
 rei mentione facta, in qua

una totius negotii cardo ver-
 tebatur, quum tamen unica
 illa esset ratio, qua posset be-
 nevolum *Gentium* sibi red-
 dere. Vt equidem dubitem,
 peccatum hujuscemodi *stolidi-
 tatem* - ne adpellem, an *fa-
 talem* quamdam *Est divinitus*
*immissam mentis occacatio-
 nem*. Puto autem, hoc po-
 tius nomen, quam illud, con-
 venire in eos homines, qui
 quidem magna cupiunt mo-
 liri, & cuius periculo suam
 objiciunt vitam, at id tamen
 omitunt, quod in consiliis
 fufci-

ΟΙ. 152. 3. σιν δὲ τὸ συνέχεν ἐν ταῖς ἐπιβολαῖς, βλέποντες αὐ-
 Persei oc- τὸ, καὶ δυνάμενοι πρᾶττεν. "Οτι γὰρ, εἰ Περσεύς
 cecidit
 fulius fuit
 Græcis. κατ' ἐκείνον τὸν καιρὸν ἡβουλήθη πρὸς θάλασσαν χρημάτων
 καὶ κοινῇ τοῖς πολιτευόμεσι, καὶ κατ' ἰδίαν τοῖς βα-
 σιλεῦσι καὶ τοῖς πολιτευομένοις, οὐ λέγω μεγαλομε-
 ρῶς, καθάπερ ἐξῆν αὐτῷ χορηγιῶν ἕνεκεν, ἀλλὰ
 μετρίως μόνοι, πάντας ἀν συνίβη καὶ τοὺς Ἑλλήνας
 καὶ τοὺς βασιλεῖς, εἰ δὲ μή γε, τοὺς πλείους
 ἐξελεγχθῆναι· δοκῶ μηδὲνα τῶν νῦν ἔχόντων πρὸς
 με διαμφισβητῆσαι περὶ τούτων. Νῦν δὲ καλῶς
 ποιῶν οὐκ ἤλθε ταύτην τὴν ὁδόν, δι' ἧς, ἡ κρατή-
 σας τῶν ὅλων, ἐξουσίαν ὑπερέφανον ἔσχεν, ἡ σφα-
 λείς, πολλοὺς ἀν ἐποίησε τῆς αὐτῆς τύχης πέραν
 αὐτῷ λαβεῖν· ἀλλὰ τὴν ἐναντίαν, δι' ἧς ὀλίγοι τε-
 λείως ἡλογρήθησαν τῶν Ἑλλήνων ὑπὸ τὸν τῆς πρᾶ-
 ξεως καιρὸν.

(III.) PO.

7. Vocab. τύχης, quod adest vulgo, ex Casaub. & Gron. conject. ad-
 jeci. Ibid. πέραν correxit Casaub. πέρας Vrf. cum mistis. 8.
 ἡλογρήθησαν. ἡλίγχθησαν voluit Reisk. Ibid. ὑπὸ correxit
 Vrf. ἀπὸ erat in mistis.

fusciendis præcipuum est, idque scientes & prudentes, quum in potestate ipsorum sit illud præstare. Nam illa tempestate si pecunias largiri *Perseus* voluisset & publice civitatibus, & privatim regibus, atque iis qui publica negotia tractabant, non dicam ea, qua poterat, magnificentia impensas subministrando, sed modica tantum liberalitate utendo; eventurum erat profecto, ut omnes Græciæ populi, omnesque vel certe quam plurimi re-

ges deprehenderentur: de quo non arbitror quemquam prudentum fore mecum disputaturum. Nunc recte fecit *Perseus*, qui hanc non ingressus sit viam, per quam, aut plena victoria parta, dominationem superbam erat obtenturus, aut, si vinceretur, in ejusdem perniciiei societatem multos secum attracturus; sed contrariam potius viam institit, unde factum, ut pauci omnino Græci sub ipsum belli tempus in fraudem inciderint.

(III.) Le-

(III.) POLYBII *legatio ad Q. MARCIVM Cos.*

A. V. 385.

Τοῦ Περσέως βουλομένου ἦξεν μετὰ δυνάμεως ^{X.} ^{Achæi}
 εἰς τὴν Θετταλίαν, καὶ λήψεσθαι τὰ ὅλα κρίσιν ἐκ ^{auxilia}
 τῶν κατὰ λόγον, ἔδοξε τοῖς περὶ τὸν Ἀρχωνα, δι' ^{offerunt}
 αὐτῶν τῶν πραγμάτων ἀπολογεῖσθαι πάλιν πρὸς ^{Romanis}
 αἰτὰς ὑπονοίας καὶ διαβολάς. Εἰσήμεναι οὖν εἰς ^{adv. Per-}
 τοὺς Ἀχαιοὺς δόγμα, διότι δὲ, πανδημεὶ ποιησα- ^{seum.}
 μένους τὴν ἔξοδον εἰς Θετταλίαν, κοινωνήσας τῶν
 3 πραγμάτων ὁλοσχερῶς τοῖς Ῥωμαίοις. Καὶ τούτου
 κυρωθέντος, ἔδοξε τοῖς Ἀχαιοῖς, τὸν Ἀρχωνα γί-
 γνεσθαι περὶ τὴν συναγωγὴν τοῦ στρατεύματος, καὶ
 περὶ αἰς εἰς τὴν ἔξοδον παρασκευάς, πρὸς δὲ τὸν
 ὕπατον πρεσβευτὰς πέμπειν εἰς Θετταλίαν, τοὺς
 τὰ δεδογμένα τοῖς Ἀχαιοῖς διασαφέςοντας, καὶ
 πευσεμένους, πότε καὶ πῶς δὲ συμμηνύσειν αὐτῶ τὸ

C c 4

στρα-

X. 3. περὶ τὴν συναγ. correcti cum Reisk. Vulgo eis τὴν. Dedit-
 tat fortan πρὸς.

(III.) *Legatio LXXVIII.*

10. Quo tempore diceba- fortunæ periculum una cum
 tur *Perseus* Thessaliam cum Romanis adirent. Hoc factō
 exercitu venturus, & proba- decreto, placuit *Achæis*, ut
 bili ratione adducti homines conscribendi exercitus curam
 credebant, universo bello Archo susciperet, & eorum
 finem impositum iri; visum omnium parandorum, quæ
 est *Archoni* rebus ipsis suspi- expeditioni essent necessa-
 ciones & calumnias, in A- ria; ad consulem autem le-
 chæos collatas, iterum refu- gati ut mitterentur in Thessa-
 liam, qui de hoc Achæorum
 fuit, ut decretum facerent decreto certiorum illum fa-
 de expeditione cum univer- cerent, & ab eo discerent,
 sâ gentis copiis suscipienda quando & quo loco ipsorum
 versus Thessaliam, ut omnis copias velit Romano exerci-
 tui

Ol. 152. 3. στρατόπεδον. Καὶ κατέστησαν πρεσβευτὰς παρα-4
Polybius
legatus
ad Q.
Macedonium
Cof. χρεῖμα Πολύβιον καὶ ἄλλους, καὶ ἐνετείλαντο τῷ
Πολυβίῳ φιλοτίμως, εἰάν ὁ στρατηγὸς εὐδοκῇ τῇ
παρουσίᾳ τοῦ στρατοπέδου, τοὺς μὲν πρεσβευτὰς
ἐξαυτῆς πέμπειν διασαφῆσοντας, ἵνα μὴ καθυστε-
ρῶσι τῶν καιρῶν· αὐτὸν δὲ φροντίζεν, ἵνα τὸ στρα-5
τευμα πᾶν ἐν ταῖς πόλεσιν ἀγορὰς ἔχῃ, δι' ἃν ἂν
ἐμπορεύηται, καὶ μηδὲν ἐλαίῃ τῶν ἐπιτηδείων τοὺς
στρατιώτας. Ταύτας μὲν οὖν ἔχοντες οἱ προεξη-6

Achaeo-
rum lega-
ti ad At-
talum. μένοι τὰς ἐντολάς, ἐξώρμησαν. Κατέστησαν δὲ καὶ 7
πρεσβευτὰς πρὸς Ἀττάλον τοὺς περὶ Τηλόκριτον,
ἀποκομίζοντας τὸ δόγμα τὸ περὶ τῆς ἀποκαταστά-8

Prolemai
Philomet.
anaclete-
ria. σεως τῶν Εὐμένους τιμῶν. Καὶ κατὰ τὸν αὐτὸν 8
καιρὸν καὶ περὶ τοῦ βασιλέως Πτολεμαίου προσπε-
σόντος τοῖς Ἀχαιοῖς, διότι γέγονεν αὐτῷ τὰ νομιζό-
μενα γίνεσθαι τοῖς βασιλεῦσιν, ὅταν εἰς ἡλικίαν
ἔλθωσιν, Ἀνακλητήρια νομίσαντες, σφίσι καθή-9

κειν

4. τοὺς μὲν. Forset τοὺς μὲν ἄλλους πρεσβ. 5. ἐμπορεύηται.
Simplicx πορεύηται vel ἐμπορεύηται cum Reisk. videtur veropen-
dam.

tui se conjungere. Ac sta-
tim decrevere legatum *Po-
lybium* & alios, summoque
studio Polybio mandarunt,
ut, si placeat consuli, mitti
exercitum, reliquos legatos
extemplo mitteret, id renun-
ciaturos, ne serius quam
oporteret ad illum copiae
Achaicae venirent: interea
vero prospiceret ipse, ut,
quascumque urbes in transi-
tu aditurus esset exercitus,
in iis commeatus haberet,
quo ne militibus quidquam

deesset. His mandatis ac-
ceptis, *Polybius* ceterique
abiere. Decreverunt insu-
per Achaei legatum *Telocri-
tum* ad *Attalum*, qui decre-
tum ei adferret, quo restitu-
ti erant Eumeni omnes ho-
nores. Per idem tempus
quum fama esset adlata A-
chaeis, celebrata fuisse in ho-
norem *Ptolemai* regis *Ana-
cleteria*, sicut est moris Ae-
gypti regibus, ubi ad legiti-
mam regnandi aetatem per-
venerunt; officii sui esse exi-
stimant.

κεν ἐπισημῆνασαι τὸ γεγονός, ἐψηφίσαντο πέμπειν Λ.V.585.
πρεσβευτὰς, ἀνανεωσομένους τὰ προϋπάρχοντα τῷ
ἔθνει φιλάνθρωπα πρὸς τὴν βασιλείαν, καὶ παραυ-
τίκα κατέστησαν Ἀλκιδον καὶ Πασίδα.

Οἱ δὲ περὶ τὸν Πολύβιον καταλαβόντες τοὺς XI.
Ῥωμαίους, ἐκ μὲν τῆς Θετταλίας κεκνηκότες, τῆς legatus
δὲ Περρῆαιβίας στρατοπεθεύοντας Ἀζορίου μεταξὺ ad Mar-
καὶ Δολίχης· τὴν μὲν ἔντευξιν ὑπερέθεντο, διὰ τοὺς cium Cos.
περιστώτας καιροὺς· τῶν δὲ κατὰ τὴν ἑσόδον τὴν
εἰς Μακεδονίαν κινδύνων μετέχον. Ἐπεὶ δὲ, τοῦ
στρατεύματος κατάρξαντος ἐπὶ τοὺς κατ' Ἡρά-
κλειον τόπους, ἔδοξε καιρὸς εἶναι πρὸς ἔντευξιν,
αἵτε τοῦ στρατηγοῦ δοκῶντος ἠνύσαι τὸ μέγιστον
4 τῶν προκειμένων· τότε λαβόντες καιρὸν, τὸ ψή-
φισμα τῷ Μαρκίῳ προσήνεγκαν, καὶ διεσάφουν τὴν
C c 5 τῶν

9. Πασίδα. Inferius Πασιάδας vocatur.

XI. 3. Ἡράκλειον contexti, monente I. Fr. Gron. Vulgo b. I.
Ἡράκλειαν. Ibid. προκειμένων scribendum monuit Iac. Gron.
Vulgo παρακειμένων.

stimantes, ut suæ ob id quod
gestum erat lætitiæ signifi-
cationem darent, legatos de-
creverunt mittere ad reno-
vandam amicitiam, quæ gen-
ti Achæorum erat cum Aeg-
ypti regibus. Statim igitur
Alcidus & Pasidas sunt
delecti.

11. At Polybius, nactus
Romanos ex Thessalia pro-
gressos, & in Perrhæbia in-
ter Azorium ac Dolichen
stativa habentes; convenire
quidem illos propter cir-
cumstantia pericula in præ-

sentia omisit; certaminum
vero omnium, quæ in Mace-
doniæ ingressu habita sunt,
fuit particeps. Deinde ubi
jam *Heracleum* usque exer-
citus pervenisset, opportu-
num visum est tempus impe-
ratoris conveniendi, utpote
quum videretur Consul par-
tem jam maximam susceptæ
expeditionis consecuisse.
Tum igitur, ut primum ejus
faciendi opportunitatem est
nactus, decretum Achæo-
rum Q. Marcio tradit, & stu-
dium Achæorum illi expo-
nit,

OL. 152. 3. τῶν Ἀχαιῶν προαίρεσιν, διότι βουληθεῖεν αὐτῶ
 πανδημεὶ τῶν αὐτῶν μετασχεῖν ἀγῶνων καὶ κινδύ-
 νων· καὶ πρὸς τούτοις ὑπέδειξαν, διότι πᾶν τὸ γρα-
 ϕὸν ἢ παραγγελθεὶς τοῖς Ἀχαιοῖς ὑπὸ Ῥωμαίων κα-
 τὰ τὸν ἐνεστῶτα πόλεμον ἀναντιζήητον γέγονεν.
 Τοῦ δὲ Μαρκίου τὴν μὲν προαίρεσιν ἀποδεχομένους
 τῶν Ἀχαιῶν μεγαλωστὶ, τῆς δὲ κακοπαθείας αὐ-
 τοὺς καὶ τῆς δαπάνης παραλύοντας, διὰ τὸ μηκέτι
 χρεῖαν ἔχειν τοὺς καιροὺς τῆς τῶν συμμάχων βοη-
 θείας· οἱ μὲν ἄλλοι πρὸς βίαν ἐπανήλθον εἰς τὴν
 Ἀχαιάν, ὁ δὲ Πολύβιος αὐτοῦ μένους μετέχε τῶν
 ἐνεστῶτων πραγμάτων· ἕως ὃ Μάρκιος, ἀκούσας
 Ἀππίου τὸν Κένταυρα πεντακισχιλίους στρατιώτας
 αἰτεῖσθαι παρὰ τῶν Ἀχαιῶν εἰς Ἑπείρον, ἐξαπέ-
 σταλε τὸν προειρημένον, παρακαλέσας φροντίζειν,
 ἵνα μὴ δοθῶσιν οἱ στρατιῶται, μηδὲ τηλικαῦτον δα-
 πάνημα μάταιον γένηται τοῖς Ἀχαιοῖς· πρὸς οὐδέ-
 να γὰρ λόγον αἰτῶν τοὺς στρατιώτας τὸν Ἀππίον.
 πότεραι

Appius
 Cento
 auxilia
 petit ab
 Achæis,

nit, qui cum universis suis viribus certaminum ac periculorum omnium fieri participes decreverint. Ad hæc ostendit, quomodo ad omnia, de quibus vel scripssent, vel aliquod mandatum dedissent Romani, toto belli hujus tempore obsequentes Achæi fuissent. *Marcus*, eorum voluntate verbis magnificis laudata, laboris & impensæ gratiam Achæis fecit, quod nihil jam opus esset amplius ad hoc bellum sociorum auxiliis. Igitur redeuntibus

ceteris legatis in Achaiam, *Polybius*, in castris remansens, rebus quæ gerebantur interfuit; donec relatum est Marcio, *Appium Centonem* postulasse ab Achæis, ut quinque millia militum in Epirum sibi mitterent. Tum enimvero *Marcus Polybium* redire jussit, monuitque, curaret, ne ii milites *Appio* darentur, neve gens Achæorum impensas adeo graves frustra faceret: nullam enim causam habere *Appium*, cur auxiliarem illam manum posceret.

ἑπότερα δὲ τοῦτ' ἐποίησεν κηδόμενος τῶν Ἀχαιῶν, ἢ Ἀ. V. 585.
 τὸν Ἀππίον ἀπραγῆν βουλόμενος, χαλεπὸν ἐπέειν.
 9 Πλὴν ὃ γε Πολύβιος, ἀναχωρήσας εἰς τὴν Πελοπόν-
 νησον, ἤδη τῶν γραμμάτων ἐκ τῆς Ἡπείρου προσ-
 πεπτωκότων, καὶ μετ' οὐ πολὺ συναχθέντων εἰς Σι-
 κυῶνα τῶν Ἀχαιῶν, εἰς πρέβλημα παμμέγεθες ἐνέ-
 10 πεισε. Τοῦ γὰρ διαβουλίου προτεθέντος ὑπὲρ ὧν
 ὁ Κέντων ἤτετο στρατιωτῶν, αὐτὸς μὲν ὁ Μάρκιος αὐ-
 τῷ καταφροντίσεν ἰδίᾳ ἐνετάλατο, ταῦτ' ἀφροντι-
 στῆν οὐδαμῶς ἔκρινεν· τὸ δὲ, μηδεμιᾶς ὑπαρχού-
 σης *, φανερώς ἀντιλέγεν τῇ βοηθείᾳ, τελείως ἢ ^{negantur,} ^{opera Po-}
 11 ἐπισφαλές. Δυσχρήστου δὲ καὶ ποικίλης οὐσῆς τῆς ^{lybii.}
 ὑποθέσεως, ἐχρήσατο βοηθήματι πρὸς τὸ παρὲν
 τῷ τῆς συγκλήτου δόγματι, τῷ κελεύοντι μηδὲνα
 προσέχεν τοῖς ὑπὸ τῶν στρατηγῶν γραφομένοις,
 εἰάν

10. ὃ μὲν debetur Ὑβίου. ὁ μὲν μετῆ. Ibid. ἰδίᾳ. τῇ ἰδίᾳ Bau.
 Ibid. ταῦτ' ἀφροντιστῶν scripsi ex conject. Gronovii: nisi talis
 ταῦτα μὴ φροντίσιν. Vulgo ταῦτα φροντίσιν absque negatione.
 Ibid. Vbi alteris cum posui, Ὑβίῳ ex ingenio locob. χρείας in-
 feruit. ἐν τοῦτ' malim, aut ἐπιστολῆς, aut aliquid simile: ὅ pro
 φανερώς forte φανερώς scribendum. In Bau, major est lacuna ac
 depravatio: ὑπαρχούσης γὰρ τῇ βοηθείᾳ, ὅ defunt interjecta.

fecerit. Studione erga A-
 chæos hoc ille fecerit, aut
 ut Appio facultatem res ge-
 rendi eriperet, difficile di-
 ctu. Ceterum *Polybius*
 in Peloponnesum reversus,
 postquam acceptæ jam ex
 Epiro literæ essent, coacto
 non multo post Sicyonem
 Achæorum concilio, in quæ-
 sitionem ac dubitationem pe-
 nitus magnam incidit. Nam
 ubi de *Centonis* postulatis ha-
 beri consultatio cœpit; quæ

privatim a Marcio acceperat
 mandata, nullo quidem mo-
 do negligendum putabat:
 at, quum nullum haberet
 [scriptum Confulis manda-
 tum,] palam recusare auxi-
 lia, hoc vero adprime peri-
 culosum erat. In tam diffi-
 cili & ancipiti deliberatione,
 ad se expediendum usus est
Polybius decreto illo sena-
 tus, quo erat cautum, ne
 ulla ratio eorum haberetur,
 quæ a magistratibus Roma-
 nis

Ol. 152.3. εἰάν μὴ τοῦτο ποιῶσιν κατὰ τὸ δῶγμα τῆς συγκλή-
του. τοῦτο δ' οὐκ ἦν προσκείμενον τοῖς γραμμασιν.¹²
Διὸ καὶ κατεκράτησε τοῦ τὴν ἀναφορὰν ἐπὶ τὸν¹³
ὑπατον γενέσθαι, καὶ δι' ἐκείνου παραλυθῆναι τῆς
δαπάνης τὸ ἔθνος, οὕσης ὑπὲρ ἑκατὸν ἑκασι τάλαν-
τα. τοῖς γε μὴν βουλομένοις διαβάλλειν αὐτὸν πρὸς¹⁴
τὸν Ἀππίον, μεγάλας ἀφορμαὶς ἔδωκεν, ὅτι διακώ-
ψαι τὴν ἐπιβολὴν αὐτοῦ, τὴν περὶ τῆς βοηθείας.

(IV.) HERACLEVM, *Macedoniae oppidum, capitur
à Romanis.*

XII. Τὸ Ἡράκλειον ἤλω ἰδίαν τινὰ ἄλωσιν. Ἐχού-
σης τῆς πόλεως ἐφ' ἑνὸς μέρους, ἐπ' ὀλίγον τόπον,
ταπεινὸν τεῦχος, οἱ Ῥωμαῖοι τρεῖς σημαίαις προεχέ-
ρισαντο. Καὶ τῇ μὲν πρώτῃ τοὺς θυρεοὺς ὑπὲρ τῆς³
κεφαλ-

14. ὅτι διακώψαι. ὅτι διακώψαι Casaub. ὅτι segg. inuitis mistis.

XII. 1 segg. Probabiliter admodum Froben. hoc ad Polybium auctorem
retulit Valesius.

nis scriberentur, nisi ex fe-
natusconsulto id facerent.
Quod quia literis *Appii Cen-*
tonis non erat adjectum;
tandem obtinuit *Polybius*,
ut res ad consulem referre-
tur, & per illum Achæi im-
penfa, quæ centum & vigin-

ti talentorum summam supe-
rabat, liberarentur. At si
quis de ipso detrahere apud
Appium vellet, ei benignam
materiam hoc pacto suppe-
ditavit, utpote qui inceptum
illius de impetrandis auxiliis
fregisset.

(IV.) *Snidas in Σημαία ὅτι in Κερραυρόν.*

12. *Heracleum* oppidum
nova quadam & inusitata ra-
tione captum est. Quum
oppidum ab una parte, per
breve aliquod spatium, mu-

rum haberet humilem; Ro-
mani, delectis tribus mili-
tibus signis, oppidum ab illa
muri parte adgressi sunt.
Primi signi milites, densatis
supra

κεφαλῆς ποιήσαντες συνέφραξαν, ὥστε τῇ τῶν A.V. 585.
 ὅπλων πυκνότητι κεραματῶ καταβλύτῳ γίνεσθαι.
 4 παρὰ πλῆσιον· ἐφελξῆς δὲ ἕτεραι δύο * * *.

5 Κεραματῶν, τακτικῇ διάταξις· ὅπερ ἐποιοῦν
 Ῥωμαῖοι ἐν παιδιᾷς μέρεα.

III.

RES CRETENSIVM.

Κατὰ τὴν Κρήτην, δεδιότες Κυδωνιάται τοὺς Γερτυ- XIII.
 νίους, διὰ τὸ καὶ τῷ πρότερον ἔτεσι παρ' ὀλίγον κε- Cydonii
 κινδυνεύειαι τῇ πόλει, τῶν περὶ Νοθοκράτην ἐπι- adv. Gortynios
 βαλλομένων αὐτὴν κατασχεῖν, ἐξέπεμψαν πρέσβεις opem pe-
 πρὸς Εὐμένην, βοήθειαν αἰτούμενοι κατὰ τὴν συμμα- Eumene.
 2 χίαν. Ὁ δὲ βασιλεὺς προχειριστάμενος Λέοντα, καὶ
 στρατιώτας σὺν ταύτῳ τ', ἐξαπέστειλε κατὰ σπου-
 δὴν.

XIII. 1. τῷ πρότερον ἔτεσι ex conjec. scripti. καὶ πρότερον ἔτε
 Vrs. καὶ τὸ πρὶν. ἔτε Bau. Verum jam viderat Reisk.

supra capita scutis, *testudi-*
nem fecerunt ejusmodi, quæ
speciem præbebat *testi imbr-*
cati, per quod pluvia dela-
 bitur: deinde reliqua duo
 signa * * .

Fastigiata testudo, speciem
 testis ædificiorum referens:
 genus exercitii tactici, quo
 velut ludicro circensii utun-
 tur Romani.

III.

Legatio LXXIX.

13. In CRETA, *Cydonia-* eam occupare Nothocrates
tæ, metuentes sibi a *Gorty-* est aggressus; legatos ad *E-*
niis, a quibus jam superiori *menem* miserunt, auxilium
 anno, ne caperetur ipforum
 urbs, in præsentissimum pe-
 riculum venerat, quando
 quem eo celeriter cum tre-
 cento-

OL. 152. 3. δὴν. Ὡν παραγενομένων, οἱ Κυθωνιαῖται τὰς τε 3
κλῆς τῶν πυλῶν τῷ Λέοντι παρέδωκαν, καὶ καθε-
λου τὴν πόλιν ἐνεχέρισαν.

IV.

RES RHODIORVM.

XIV. Ἐν τῇ Ῥόδῳ τὰ τῆς ἀντιπολιτείας αἰεὶ μάλλον ἐπέ-
Rhodio- τεινεν. Προσπεσόντες γὰρ αὐτοῖς τοῦ τῆς συγκλή- 2
rum le- του δόγματος, ἐν ᾧ διεσάφη, μηκέτι προσέχεν τοῖς
gatio ad του δόγματος, ἐν ᾧ διεσάφη, μηκέτι προσέχεν τοῖς
Roma- τῶν στρατηγῶν ἐπιτάγμασιν, ἀλλὰ τοῖς αὐτῆς δόγ-
nos. μασιν· καὶ τῶν πωλῶν ἀποδεχομένων τὴν τῆς συγ-
κλήτου πρόνοιαν· οἱ περὶ τὸν Φιλόφρονα καὶ Θεαί- 3
τητον, ἐπιλαβόμενοι τῆς ἀφορμῆς ταύτης, ἐξε-
γάζοντο τ' ἀκόλουθα, φάσκοντες, δεῖν ἐκπέμπαν
πρεσβευτὰς πρὸς τὴν σύγκλητον καὶ τὸν Κοῖντον
Μάρκιον τὸν ὕπατον, καὶ πρὸς Γαῖον τὸν ἐπὶ τοῦ
ναυτι-

centorum militum manu mi-
sit. Id ubi advenit prae-
sidium, *Cydoniata* portarum

claves Leoni tradiderunt, &
universam civitatem ejus
curae permiserunt.

IV.

Legatio LXXX.

14. Gliscabant *Rhodi* magis
magisque in dies contrariae
factiones. Nam quum ad
eos perlata esset fama sena-
tusconfulti, quo edixerant
patres, non ducum Romano-
rum jussis, verum senatus-
confultis posthac esse paren-
dum; vulgo omnibus sena-

tus prudentiam laudantibus,
Philophron & *Theætetus*,
hac occasione arrepta, per-
gebant porro in suo propo-
sito, dicebantque, legatos
ad senatum esse mittendos,
& ad consulem *Q. Marcium*
Philippum, nec non ad *Ca-*
jum [*Marcium Figulum*,]
cui

4αυτικοῦ. Τότε γὰρ ἤδη γνώριμον ἦν ἅπασιν, ὥς A.V. 585.
 τινες τῶν καθεσταμένων ἀρχόντων ἐν τῇ Ῥώμῃ πα-
 ραγίνεσθαι μέλουσιν εἰς τοὺς κατὰ τὴν Ἑλλάδα
 5τόπους. Κρηθείσης δὲ τῆς ὑποδείσεως, καίπερ
 ἀντιρρήσεως γενομένης, ἀπεστάλησαν εἰς μὲν τὴν
 Ῥώμην, ἀρχομένης Θερσίας, Ἡγησίλοχος Ἡγησίου, ^{Hegefilo-}
 6Νικαγόρας, Νικάνδρες· πρὸς δὲ τὸν ὕπατον καὶ τὸν ^{chus &}
 ἐπὶ τοῦ ἰαυτικοῦ στρατηγὸν, Ἀγέπολις, Ἀρίστων, ^{Agepolis,}
 7Παγκράτης· ἐντολαὶς ἔχοντες, ἀνανεῦσθαι τὰ Φιλ-
 αίνθρῳπα πρὸς Ῥωμαίους, καὶ πρὸς τὰς διαβολὰς
 ἀπολογεῖσθαι, τὰς λεγομένας ὑπὸ τινων κατὰ τῆς
 8πόλεως· οἱ δὲ περὶ τὸν Ἀγασίλοχον, ἅμα τοῖς
 περσευμένοις, καὶ περὶ σιτικῆς ἐξαγωγῆς ποιησόμε-
 9νοι λόγους. Τὰ μὲν αὖν ὑπὸ τούτων βηθέντα πρὸς ^{Polybii}
 τὴν σύγκλητον, καὶ τὰς δοθείσας αὐτοῖς ἀπεκρίσεις ^{ratio di-}
^{gerendi}
^{historiam}
^{ὕπερ} ^{synchro-}
^{nisticam.}

XIV. 5. Κρηθείσης. Κρηθείσης *edd.* ex *Vrsini ingenio*. Ibid.
 Ἡγησίλοχος. Ἡγεσίλοχος *b. l.* Bau. & debuerat fortasse Ἀγασί-
 λοχος. Ibid. Νικάνδρος. Sic Bau. Male vulgo Νικαγόρας Ni-
 κανδρου. 6 Ἀγέπολις Sic *b. l.* & deinde erat in *cod. Vrsini*.
 Ἀγέπολις Bau. Ἀγασίπολις *adebatur in iis mss.* 8. Ἀγε-
 σίλοχον. Sic *b. l.* uterque *cod. mistus*. Vulgo Ἡγησίλοχον,
 ex *Vrsini emend.*

cui classis provincia erat. Iam tum enim omnibus no-
 tum erat, quosdam ex iis
 magistratibus, qui recenter
 Romæ inierant, in Græ-
 ciæ regiones fore venturos.
 Hæc sententia quum, non-
 nullis licet contradicentibus,
 plurimorum tamen plausu
 esset excepta; Romam in-
 eunte æstate missi sunt He-
 gefilochus, Hegesiæ filius,
 Nicagoras, Nicander: ad
 consulem vero, & ad classis

præfectum, Agepolis, Ari-
 ston, Pancrates. Mandatum
 his omnibus erat, ut amici-
 tiam cum populo Romano
 renovarent, utque crimina-
 tionibus iis responderent,
 quibus nonnulli civitatem
 onerabant. Hegefilochus
 vero hoc insuper negotii
 impositum, ut de exportan-
 do frumento cum Romanis
 ageret. Quos igitur sermo-
 nes apud senatum isti legati
 habuerint, quæ a patribus
 respon-

ΟΙ. 152. 3. ὑπὸ τῆς συγκλήτου, καὶ διότι πάντων τῶν Φιλαν-
 θρώπων τυχόντες ἐπαῖνῳ, ἐν ταῖς Ἰταλικαῖς
 εἶπομεν. Περὶ δὲ τούτου τοῦ μέρους χρήσιμὸν ἐστὶ
 πλεονάκις ὑπομνήσκων, ὃ δὴ καὶ περᾶμεθα ποιῶν,
 διότι πολλὰκις ἀναγκαζόμεθα, τὰς ἐντεύξεις τῶν
 πρεσβεῶν καὶ τοὺς χρηματισμοὺς προτέρους ἐξαγ-
 γέλλων τῆς καταστάσεως καὶ τῆς ἐξαποστολῆς.
 Ἐπεὶ γάρ, κατ' ἕκαστον ἔτος τὰς κατ' ἀλλήλων
 πράξεις γράφοντες, περᾶμεθα ἐν ἐνὶ καιρῷ συγκε-
 φαλαῖσθαί τὰς παρ' ἑκάστοις πράξεις· ὅλοι,
 ὡς ἀναγκαῖόν ἐστι τοῦτο συμβαίνειν περὶ τὴν
 γραφὴν.

XV. Οἱ δὲ περὶ τὸν Ἀγέπολιν, ἀφικόμενοι πρὸς τὸν
 Q. Mar- Κρίνον, καταλαβόντες αὐτὸν ἐν Μακεδονίᾳ πρὸς
 cius ad Ἡράκλειον στρατοπεδεύοντα, διελίγοντο περὶ ὧν
 Hera- εἶχον τὰς ἐντολάς. Ὁ δὲ, διακούσας, οὐχ εἰς αὐ-
 cleum, τὸς ἔφη προσέχων ταῖς διαβολαῖς, ἀλλὰ καί κενους
 παρε-

XV. 1. Ἡράκλειον *corrupt.* Vulgo Ἡράκλειον.

responsa tulerint, & quomo-
 do omne genus humanitatis
 & comitatis experti redie-
 rint, in expositione *rerum*
Italicarum jam diximus. Est
 vero lector nobis saepe hujus
 rei admonendus, sicut etiam
 studiose facimus, quod non
 raro orationes habitas a le-
 gatis & data illis respon-
 sa cogimur prius exponere,
 quam de ipsorum legatione
 decreta & de missione verba
 fecerimus: quoniam enim
 per annos singulos res, quæ
 tempore inter se congruunt,

ita perscribimus, ut, quæ
 apud quemque populum ge-
 sta sunt, ea uno continuo
 tenore persequi conemur;
 perspicuum est, id in hac
 scriptione ita necessario eve-
 nire.

15. *Agropolis* ut ad Q.
Marcium venit, quem in
 Macedonia est adsecutus ad
Heraclium castra habentem,
 mandata sua illi exposuit.
 Quibus auditis, consul non
 solum dixit nullam se iis
 fidem habere, qui de Rho-
 diis detraherent; sed legatos
 etiam

παρεκάλε, μηδενὸς ἀνέχεσθαι τῶν λέγειν τι τελμάν- A.V. 585.
benigne
respondet
Rhodiis.
 των κατὰ Ῥωμαίων, καὶ παρὰ καθόλου τῶν εἰς
 3 Φιλανθρωπίαν ἡκόντων ἐπεμέτρησεν. ἔγραψε δὲ ταῦ-
 4 τα καὶ πρὸς τὸν δῆμον τῶν Ῥοδίων. Τοῦ δ' Ἀγεπό-
 λιδος ἐψυχαστῶντος κατὰ τὴν ἑλὴν ἀπάντησιν
 ἰσχυρῶς, λαβὼν αὐτὸν κατ' ἰδίαν εἰς τὰς χεῖρας
 ὁ Κόιντος, θαυμάζειν ἔφη, πῶς οὐ περσῶνται δια-
 λύειν εἰ Ῥόδιοι τὸν ἐνεστῶτα πόλεμον, μάλιστα τοῦ Com-
 5 πράγματος ἐκείνοισι καθήκοντος. Πότερα δὲ τοῦτ vinendat
eis res
Calesy-
ria.
 ἐποιεῖτο, Ἀντίοχον ὑποπτεύων, μή ποτε, κρατήσας
 τῆς Ἀλεξανδρείας, βαρὺς ἑφδρες αὐτοῖς γένηται
 τοῦ πρὸς τὸν Περσέα πολέμου, χρένον λαμβάνον-
 6 τος· ἥδη γάρ τότε συνέβαινε συγκεχυθῆαι τὸν περὶ
 7 Κοίλης Συρίας πόλεμον· ἢ, θεωρῶν ὅσον οὐπω κρι-
 θησέμενα τὰ κατὰ τὸν Περσέα, τῶν Ῥωμαϊκῶν
 στρατο-

3. δῆμον τῶν Ῥοδίων utique fuit corrigendum. Corrumpit vulgo Ῥω-
 μαίων. 4. Ad verba τὸν ἐνεστῶτα πόλεμον intercidit nonnulli,
 nisi hoc reponenda sunt ex vers. 6. verba ἥδη γὰρ τότε ὤ.

etiam est hortatus, ne quem-
 quam eorum ferrent, qui de
 Romanis blaterare auderent,
 multaque omnino humanita-
 tis officia cumulate iis prae-
 stitit. Scripsitque etiam de
 iisdem rebus ad populum
 Rhodium. Quum autem
 Agopolis comitate consulis,
 quam hoc congressu omni-
 bus in rebus experiebatur,
 mirifice captus esset; sedu-
 cit eum *Marcus* ad familia-
 re colloquium, & mirari se,
 ait, cur Rhodii imminens
Polybii Hist. T. IV.

*bellum componere non cona-
 rentur: id enim ipsis vel ma-
 xime convenire. Hoc vero*
 quo animo consul dixerit;
 utrumne, quod Antiochi ani-
 mum suspectum haberet, ne
 forte, si Alexandria esset po-
 titus, bello adversus Persea
 morum trahente, infestus ac
 gravis hostis Romanis immi-
 neret; (jam tum enim con-
 flatum *bellum pro Calesyria*
 erat;) an quod, videns bre-
 vi de summa rerum decre-
 tum iri cum Perseo, post-
 quam

-D d

Ol. 152.3. στρατοπέδων ἐν Μακεδονίᾳ παραβεβληκότων, καὶ
καλαῖς ἱλπίδας ἔχων ὑπὲρ τῶν ἀπεβησομένων, ἐβού-
λετο τοὺς Ῥοδίους προνύξας μεσίτας ἀποδῆξαι, καὶ
τοῦτο πράξαντας, δοῦναι τοῖς Ῥωμαίοις ἀφορμὰς
εὐλόγους εἰς τὸ βουλευέσθαι περὶ αὐτῶν, ὥς ἂν αὐ-
τοῖς φαίνηται· τὸ μὲν ἀκριβοὺς οὐ βιάδιον εἰπεῖν, 8-9
κῶ δὲ μᾶλλον τὸ τελευταῖον εἰρημένον, ἐξ ᾧ ἐμαρ-
τύρησε τὰ μετ' ἐλῖγον συμβάντα τοῖς Ῥοδίοις.
Οἱ γὰρ περὶ τὸν Ἀγέπολιν, ἐξαυτῆς βαδίσαντες πρὸς 10
τὸν Γαῖον, καὶ πάντων τυχέντες τῶν Φιλανθρωπῶν
ὑπερβολικώτερον, ἢ παρὰ τῷ Μαρκίῳ, ταχέως εἰς
τὴν Ῥόδον ἀνεχώρησαν. Γγνομένης δὲ τῆς ἀπο- 11
πρεσβείας, καὶ τῆς τε διὰ τῶν λόγων Φιλανθρω-
πίας, καὶ τῆς διὰ τῶν ἀποκρίσεων εὐνοίας ἑκατέ-
ρων τῶν στρατηγῶν ἐφαμίλλου γενομένης, ἐρθεῖ καὶ
μετέω-

Rhodium
redeunt
legati.

2. προνύξας ex multis tentacul. Vulgo παροξύνας ex Vofini ing.
qui ὁ παρονύξας suspicatus fuisse videtur. Ibid. ὡς ἂν. ὡς
ἂν dant misti.

quam Romanæ legiones in
Macedoniam jam perveni-
fent, spemque magnam de
victoria conceptam habens,
stimulare voluerit Rhodios,
quo se medios interponerent
inter reges, atque eo pacto
occasionem Romanis darent,
statuendi de ipsis prout vel-
lent; utrum, inquam, horum
cogitarit, pro certo confir-
mari non potest: verumtam-
en, quod posterius dixi,
puto verius; idque Rhodio-

rum casus confirmant, qui
paullo post illis acciderunt.
Agrpolis ad Cajum classi præ-
fectum mox profectus, be-
nigneque ab eo habitus, ac
multo etiam comius, quam
fuiſſet a Marcio, brevi Rho-
dum est reversus. Vbi post-
quam legationem renunciaſ-
ſet, quum viderentur ambo
duces Romani in comitate
atque humanitate verbis de-
claranda, & benevolentia in
reſponſo ſignificanda, ex æ-
quo

μετάξει ταῖς διανοαῖς ἐγενήθησαν οἱ Ῥόδιοι· οὐ^{A.V. 197.}
 12 μὴν πάντες ὡσαύτως. Οἱ μὲν γὰρ ὑγιαίνοντες πε-^{Rhodium}
 ριχαρεῖς ἦσαν ἐπὶ τῇ φιλανθρωπῳίᾳ τῶν Ῥωμαίων·^{legati.}
 οἱ δὲ κινηταὶ καὶ καχέκται συνελογίζοντο παρ'
 αὐτοῖς, σημεῖον εἶναι τὴν ὑπερβολὴν τῆς φιλαν-
 13 θρωπίας τοῦ δεδιδῆναι τὴν περίστασιν τοὺς Ῥω-
 μαίους, καὶ μὴ χωρεῖν αὐτοῖς τὰ πράγματα
 14 κατὰ λόγον. Ὅτε δὲ καὶ τὸν Ἀγέπολιν συνέβη
 παραφθέγγεσθαι πρὸς τινὰς τῶν φίλων, ὅτι παρὰ
 τοῦ Μαρκίου κατ' ἰδίαν ἐντολαῖς ἔληφε, μνημο-
 νεύειν πρὸς τὴν βουλὴν ὑπὲρ τοῦ διαλύειν τὸν πό-
 15 λεμον· τότε δὴ τελέως οἱ περὶ τὸν Δεῖωνα συνέ-
 θεσαν ἐν κακοῖς μεγάλοις εἶναι τοὺς Ῥωμαίους·
 15 ἀπέστειλαν δὲ καὶ πρεσβευτὰς εἰς τὴν Ἀλεξάν-
 δρειαν, τοὺς διαλύσαντας τὸν ἐνεστῶτα πόλεμον
 Ἀντιόχῳ καὶ Πτολεμαίῳ.

Dd 2

V.

quo invicem certasse; erigi
 animis omnes Rhodii, ac va-
 na spe inflari: at non omnes
 eodem modo. Nam pars
 fanior, ob Romanorum beni-
 gnitatem lacticia gestiebat:
 contra, qui rerum novarum
 cupidi erant, & male adse-
 cti, ii cogitare apud se in-
 stiterunt, ingentem hanc su-
 pra modum comitatem Ro-
 manorum indicio esse, terre-
 ri ipsos imminenti periculo,
 neque ex animi sententia res
 ipsis succedere. Postea ve-
 ro quam insuper *Agropolis*

apud nonnullos ex amicis,
 velut aliud agendo, mentio-
 nem fecisset mandati, pri-
 vatim sibi a Marcio dati,
 ut in senatu Rhodiorum de
 componenda pace inter re-
 ges mentionem faceret; tum
 enimvero nihil dubitare Di-
 no, quin pessimo loco res
 Romanorum essent: mise-
 runt vero *Rhodii* etiam le-
 gatos Alexandriam, ad diri-
 mendum bellum, quod inter
Antiochum & Ptolemaum
 erat conflatum.

V.

Ol. 152.3.

V.

RES SYRIAE ET AEGYPTI.

Antiochus Epiphanes majorem partem Aegypti occupat.

XVI. Μετὰ τὸ παραλαβεῖν Ἀντίοχον τὰ κατὰ τὴν Αἴ-
 γυπτον, ἔδοξε τοῖς περὶ τὸν Κομανὲν καὶ Κινεάν,
 συνεδρεύσασσι μετὰ τοῦ βασιλέως, κοινοβούλιον κα-
 ταγράφειν ἐκ τῶν ἐπιφανεστάτων ἡγεμόνων, τὸ
 βουλευσόμενον περὶ τῶν ἐνεστώτων. Πρῶτον οὖν
 ἔδοξε τῷ συνεδρίῳ, τοὺς ἀπὸ τῆς Ἑλλάδος παρεπι-
 δημήσαντας πέμπειν πρεσβευτὰς ὡς τὸν Ἀντίοχον,
 κοινολογησόμενους ὑπὲρ διαλύσεως. Ἦσαν δὲ τότε
 παρὰ μὲν τοῦ κοινῷ τῶν Ἀχαιῶν πρεσβεῖαι δισσαί,
 μία μὲν ὑπὲρ τῆς τῶν Φιλανθρώπων ἀνανεώσεως,
 ἣν ἐπρέσβευον Ἀλκιδὸς Ξενοφῶντος, Λίγιεὺς, καὶ
 Πασιάδας· ἄλλη δὲ περὶ τοῦ τῶν Ἀντιγονείων ἀγῶ-
 νος.

Ad An-
 tiochum
 mittun-
 tur lega-
 tiones

Græco-
 rum qui
 in Aegy-
 pto ade-
 rant;

XVI. 1. Κινεάν ab *Vrsino* est. Κομανὲν dant libri. 3. ἣν ἐπρέσβ. eis ἢν dant libri. *Properktionem* dedit *Vrsinus*. Ibid. Ἀλκιδους. Ἀλκιδους b. l. Eav. Ἀλκιδους ex *suo* cod. citat *Vrsin*. Ibid. Πασιάδας. Πασιάδας scriptum est *superius*. Ibid. Ἀντιγονείων συνέταξι καὶ *Reisch*. ἀντιγονεῶν est in libro: unde ἀντιγονιστῶν fecit *Vrsinus*.

V.

Legatio LXXXI.

16. Posteaquam *Aegyptus* ab *Antiocho* fuit occupata, Co-
 mano & Cineas de summa
 rerum cum rege consultan-
 tibus, visum est faciendum,
 ut concilium ex illustrissimis
 quibusque ducibus confcri-
 beretur, de cujus sententia
 omnia deinceps gererentur.
 Ei concilio ante omnia pla-
 cuit, ut advenæ Græci, qui
 forte ibi reperiebantur, lega-
 ti ad Antiochum proficisce-
 rentur, de pace cum eo actu-
 ri. Erant autem tunc eo lo-
 ci *legationes* duæ ab *Achæo-*
rum gente missæ, una ad re-
 novandam cum rege amici-
 tiam, quæ mandata fuerat
 Alcitho Xenophontis filio,
 Aegienfi, & Pasiadæ; alte-
 ra legatio, de *Antigoniorum*
 solen-

ανος. Ἦν δὲ καὶ παρὰ Ἀθηναίων πρεσβεία περὶ δω-^{Λ. V. 585.}
ρεῖας, ἧς ἡγεῖτο Δημάρχατος· καὶ θεωρίαι δισταί,
μία μὲν ὑπὲρ τῶν Παναθηναίων, ἧς πρεσβήθηκε
Καλλίας ὁ παγκρατιαστής, ἡ δ' ἄλλη περὶ μυστη-
ρίων, ὑπὲρ ἧς Κλεόστρατος ἐποιεῖτο τὴν χρηματισ-
μὸν καὶ τοὺς λόγους. Ἐκ δὲ Μιλήτου παρήσαν Εὐ-
δήμος καὶ Ἰκείσιος· ἐκ δὲ Κλαζομενῶν, Ἀπολλωνίδης
καὶ Ἀπολλάνιος. Ἐξαπέστειλε δὲ καὶ ὁ βασιλεὺς & Ptole-
Τληπόλεμον καὶ Πτολεμαῖον τὸν ἐήτοσα πρεσβευ-^{imp. re-}
γτάς. Οὗτοι μὲν οὖν ἔπλεον αἰνὰ τὸν ποταμὸν εἰς
τὴν ἀπάντησιν.

[Συναψάντων δὲ τῶν πρεσβευτῶν τῷ Ἀντιόχῳ· XVII.
ὁ βασιλεὺς] ἀποδεξάμενος τοὺς ἀνδράς Φιλανθρώ-^{Legati}
πως, τὴν μὲν πρώτην ὑποδοχὴν αὐτῶν ἐποιήσατο ^{Græco-}
^{rum de-}
αμεγαλμερῇ· κατὰ δὲ τὴν ἐξῆς ἔδωκεν ἐντευξιν, καὶ ^{precant-}
^{imp. pro}

Dd 3

λέγειν ^{imp.}

4. Παναθηναίων contexit V'sf. παρὰ Ἀθηναίων πρεσβ. 5. Ἰκείσιος.
Ἰκείσιος Cofinh. & seqq. Ἰκείσιος valuit Reisk.

XVII. 1. Valgo ab hoc Copite, prout de se si non cohereret cum præcedenti, incipitur nova Ecloga, cujus initium hoc fecit Epitomatior:
Ὅτι κατὰ τὸν καιρὸν, ὅτε Ἀντίοχος τὴν Αἴγυπτον παράλαβεν,
συνέψαν τῶν ἀπὸ τῆς Ἑλλάδος πρεσβευτῶν οἱ πεμφθέντες ἐπὶ
ταῖς διαλύσεσι. ἀποδεξάμενος δὲ τοὺς ἀνδράς Φιλανθρώπως ὤκ.
Quotius verborum loco ex consuetudine posuimus ea, quæ nunc sunt in-
clusa.

solennibus. Erat & missa
ab *Atheniensibus* de donatio-
ne quadam legatio, cujus
princeps Demaratus: item
sacræ legationes ab iisdem
duæ, una, de festo *Panathe-
næorum*, cujus caput fuit
Callias quinquertio; altera,
de mysteriis, quam obibat
Cleofratus, qui super eo
ad regem orationem habuit.
Mileto aderant Eudemus &
Icelsius; *Clazomenis*, Apol-

lonides & Apollonius. Cum
his legatos misit rex etiam
Tlepoleum & Ptolemæum
rhetorem. Hi igitur adver-
so flumine navigarunt, ut
Antiochum convenirent.

(Legatio LXXXII.)

17. Postquam advenērunt
apud *Antiochum* legati; rex
benigne susceptos primo die
ad epulas magnifice structas
invitavit: postridie vero sui
conveniendi potestatem fe-
cit,

Ol. 152.3. λέγειν ἐκέλευσε, περὶ ὧν ἔχουσι τὰς ἐντολάς.
 Πρῶτοι μὲν οὖν οἱ παρὰ τῶν Ἀχαιῶν ἐποίησαντο 3
 λόγους, τούτοις δ' ἐξῆς Δημάρατος ὁ παρὰ τῶν
 Ἀθηναίων, μετὰ δὲ τοῦτον Εὐδήμος ὁ Μιλήσιος.
 Πάντων δὲ πρὸς τὸν αὐτὸν καιρὸν καὶ τὴν αὐτὴν 4
 ὑπόθεσιν διαλεγόμενων, παραπλησίους εἶναι συνέ-
 βαινε καὶ τοὺς κατὰ μέρες αὐτῶν λόγους. Τὴν μὲν 5
 γὰρ αἰτίαν τῶν συμβεβηκότων πάντες ἀνέφερον ἐπὶ
 τοὺς περὶ τὸν Εὐλαῖον· τὴν δὲ συγγενεῖαν καὶ τὴν
 ἡλικίαν τὴν τοῦ Πτολεμαίου προφερόμενοι, παρη-
 τούντο τὴν ἐργὴν τοῦ βασιλέως. Ἀντίοχος δὲ, πᾶσι 6
 τούτοις ἀνδομολογησάμενος, καὶ περσαυξήσας τὴν
 ἐκείνων ὑπόθεσιν, ἤρξατο λέγειν ὑπὲρ τῶν ἐξ ἀρ-
 χῆς δικαίων, δι' ὧν ἐπειρᾶτο συνιστάνειν τῶν ἐν Συ-
 ρίᾳ βασιλείαν ὑπάρχουσιν κτήσιν τῶν κατὰ Κοίλην
 Συρίαν τόπων· ἰσχυροποιῶν μὲν τὰς ἐπικρατείας 7
 τὰς Ἀντιγόνου, τοῦ πρώτου κατασχέντος τὴν ἐν
 Συρίᾳ βασιλείαν, προφερόμενος δὲ τὰ συγχωρήμα-
 τα,

Eulæus,
 auctor
 belli.

Antiochi
 jura in
 Coelefy-
 riam.

5. ἀνέφερον correxit Voss. ἔφερον erat in libris.

cit, & mandata jussit expro-
 mere. Primi igitur omnium
 verba apud regem fecerunt
 legati Achæorum; deinde
 Atheniensium, Demaratus;
 secundum hos Eudemus Mi-
 lesius. Qui quum sub idem
 tempus eadem de re omnes
 differerent, eveniebat, ut ra-
 tiones, quas singuli adfere-
 bant, perquam similes essent.
 Omnes enim belli suscepti
 culpam in *Eulæum* confere-
 bant: dein cognationem at-
 que ætatem Ptolemæi alle-

gantes, regis iram deprecab-
 antur. *Antiochus* quum
 orationibus illorum esset ad-
 fectus, atque ipse etiam plu-
 ra in eandem sententiam
 differuisset; jura sua ab ipsis
 initiis exponere cœpit, pro-
 bare contendens, *pertinere
 ad Syriæ reges Cœlæ Syriæ
 possessionem*. Principio nem-
 pe multis argumentis de-
 monstrabat, *Antigonum il-
 lum, qui primus Syriæ re-
 gnum condidit, illa loca im-
 perio suo tenuisse*: proferebat
 deinde

τα, τὰ γενόμενα Σελεύκῳ διὰ τῶν ἀπὸ Μακεδονίας Α. V. 585.
 8 βασιλείῳ μετὰ τὸν Ἀντιγόνου θάνατον· ἔζησ' δὲ τού-
 τοις ἀπερειδόμενος ἐπὶ τὴν τελευταίαν κατὰ πόλε-
 9 μον Ἀντίοχου τοῦ πατρὸς ἔγκτησιν· ἐπὶ δὲ πᾶσιν
 ἐξαργυρούμενος τὴν ὁμολογίαν, ἣν ἔφασαν οἱ κατὰ τὴν
 Ἀλεξανδρείαν γενέσθαι Πτολεμαίῳ, τῷ νεωστὶ με-
 τηλαχότι, πρὸς Ἀντίοχον τὸν ἐκείνου πατέρα, ὅτι
 δεῖ λαβεῖν αὐτὸν ἐν Φίρῃ Κοίλῃ Συρίαν, ὅτε ἐλάμ-
 βανε Κλεοπάτραν, τὴν τοῦ νῦν βασιλεύοντος μητέ-
 10 ρα. Πρὸς ταύτην τὴν ὑπόθεσιν διαλεχθεὶς, καὶ Alexan-
 πείσας οὐ μόνον αὐτὸν, ἀλλὰ καὶ τοὺς ἀπηντηκό-^{driam}
 τας, ὡς δίκαια λέγει, τότε μὲν διέπλευσεν εἰς τὴν ^{pergit}
 11 Ναύκρατιν. Χρησάμενος δὲ καὶ τούτοις Φιλανδρά-
 πως, καὶ δοὺς ἐκάστῳ τῶν Ἑλλήνων τῶν κατοικούν-
 12 των χρυσῶν, προῆγεν ἐπὶ τῆς Ἀλεξανδρείας. τοῖς
 δὲ πρεσβευταῖς τὴν ἀπόκρισιν ὑπέσχετο δῶσεν,
 Dd 4 ὅταν

8. Ἐγκτήσιν continet Egm. Vulgo ἔκτησιν. ἔκτησιν Bar. ἐκείνου
 κτῆσιν suspicatus erat Reisk.

deinde in medium instru-
 menta concessionis, post mor-
 tem Antigoni Seleuco a Ma-
 cedonicis regibus facta: se-
 cundum ista, Antiochum pa-
 trem bello novissimo Caesarem
 Syriam, aiebat, legitime re-
 cepisse, multumque eo jure
 nitebatur. Postremo nega-
 bat verum esse de pactis, quae
 legati Alexandrini facta dice-
 bant fuisse inter Ptolemaeum
 nuper mortuum, & Antio-
 chum hujus patrem, quibus
 pactis nomine dotis concessam
 Ptolemaeo Caesarem Syriam aje-

bant, quum uxorem duceret
 Cleopatram, ejus, qui nunc
 regnabat, matrem. In hanc
 sententiam rex quum multa
 differuisset, nec tantum sibi,
 sed etiam omnibus, qui prae-
 sentes erant, causam suam
 probavisset, Naucratis tunc
 quidem navibus petiit: atque
 eo etiam loco benigne ad-
 pellatis tractatisque civibus,
 in Graecos vero, qui ibi com-
 morabantur, aureis singulis
 divisis, Alexandriam iter in-
 sistuit. Legatis vero polli-
 citus est, daturum se iis re-
 sponsum,

OL. 152. 3. ὅταν οἱ περὶ τὸν Ἀριστείδην καὶ Θῆριν ἀνακάμψω-
σιν ὡς αὐτόν. ἐξαπεσταλκέναι γάρ ἐκείνους ἔφη 13
πρὸς τὸν Πτολεμαῖον, βούλεσθαι δὲ πάντων συνί-
στορας εἶναι καὶ μάρτυρας τοὺς ἀπὸ τῆς Ἑλλάδος
πρεσβευτάς.

XVIII. Ἀντίοχος μετὰ τὸ καταλιπεῖν Ἀλεξάνδρειαν
Legari ab Antiocho πολιορκεῖν, πρεσβευτάς εἰς τὴν Ῥώμην ἐξέπεμπεν
Romam. οὗτοι δ' ἦσαν Μελέαργος, Σωσιφάνης, Ἡρακλείδης 2
συνθεῖς ῥ' καὶ ν' τάλαντα, πεντήκοντα μὲν στέφα-3
νον Ῥωμαίοις, τὰ δὲ λοιπὰ τῶν χρημάτων εἰς δω-
ρεάν τισι τῶν κατὰ τὴν Ἑλλάδα πόλεων.

XIX. Κατὰ τὰς αὐτὰς ἡμέρας κατέπλευσαν ἐκ Ῥόδου
Rhodiorum legati ad Antiochum. πρέσβεις εἰς τὴν Ἀλεξάνδρειαν ἐπὶ τὰς διαλύσεις,
οἱ περὶ Πρατίωνα, καὶ μετ' οὐ πολὺ παρήσαν εἰς
τὴν παρεμβολὴν πρὸς Ἀντίοχον. Γενομένης δὲ τῆς 2
ἐντεύ-

XVIII. 2. Σωσιφάνης. Σωσιφάνης Βαν.

*sponsum, postquam Aristides & Theris ad ipsum essent re-
versi: hos namque a se ad Ptolemaum missos esse; velle
autem se omnium consiliorum suorum conscios ac testes ha-
bere Græcos legatos.*

*des: centum quinquaginta
talenta pactus se daturum,
quinquaginta ad coronam Ro-
manis, reliquam summam,
ut quibusdam Græcis civita-
tibus doni loco dividatur.*

(Legatio LXXXIV.)

(Legatio LXXXIII.)

18. Postquam Alexan-
driam oppugnare desiisset
Antiochus, legatos Romam
misi: hi autem erant Me-
leager, Sosiphanes, Heracli-

19. Per eosdem dies Rho-
diorum legatio, cujus prin-
ceps erat Pratio, ad compo-
nendam pacem missa Alexan-
driam, portum tenuit, mox-
que in castra ad regem ve-
nit.

ἐντεύξεως, πολλοὺς διετίθεντο λόγους, τὴν τε τῆς A.V. 585.
 ἰδίας πατρίδος εὐνοίαν προφερόμενοι πρὸς ἀμφοτέ-
 ρας τὰς βασιλείας, καὶ τὴν αὐτῶν τῶν βασιλείων
 ἀναγκαιότητα πρὸς ἀλλήλους, καὶ τὸ συμφέρον ἑκα-
 3 τέρους ἐκ τῆς διαλύσεως. Ὁ δὲ βασιλεὺς, ἔτι λέ- Prole-
 γοντα τὸν πρεσβευτὴν ἐπιτεμῶν, εὐκ ἔφη πρὸς δὲ- maum
 4 ὄσαι πολλῶν λόγων· τὴν μὲν γὰρ βασιλείαν εἶναι nata ma-
 Πτολεμαίου τοῦ πρεσβύτου, πρὸς δὲ τοῦτον καὶ δια- jorem re-
 λευῶσαι πάλαι, καὶ φίλους ὑπάρχεν, καὶ νῦν, βου- stituit
 λομένων τῶν ἐν τῇ πόλει κατὰγειν τοῦτον, μὴ κω- Antio-
 5 λύειν Ἀντίοχον. καὶ δὴ πεποιήκεν. chus.

XIX. 4. φίλους ex multis vocavit. φίλον edd. ex conjec. Vrsini.

nit. Hi in colloquium *Antiochi* admissi, longam orationem sunt exorſi, patriæ suæ benevolentiam in utramque regiam domum commemorantes, & mutua inter ambos reges necessitudinis jura, quæque ad utrumque regem ex pace consilia reditura sint commoda. At rex dicentem legatum interpel-

lans, longiore oratione nihil opus esse ait: regnum enim ad *Ptolemaum* majorem pertinere; cum isto vero pacem dudum se fecisse, & amicos invicem esse. Eum igitur si *Alexandrini* ab exsilio revocare recipereque voluerint, nihil se impediturum. Atque id etiam præstitit *Antiochus*.

ΤΗΣ ΕΙΚΟΣΤΗΣ ΕΝΝΑΤΗΣ
ΤΩΝ ΠΟΛΥΒΙΟΥ ΙΣΤΟΡΙΩΝ
ΤΑ ΣΩΖΟΜΕΝΑ.

I.

RES ITALICAE.

Senatus Rom. legatos mittit in Aegyptum.

OL. 152. 4.

A. V. 586.

C. Popil-

lius.

Η σύγκλητος, πυθανομένη τὸν Ἀντίοχον τῆς
μὲν Αἰγύπτου κύριον γεγονέναι, τῆς δ' Ἀλε-
ξανδρείας παρ' ἑλίγον· νομίζουσα, πρὸς αὐτὴν τι
διατείνεν τὴν αὔξησιν τοῦ περσιστομένου βασιλέως,
κατέστησε πρεσβευτὰς, τοὺς περὶ Γάϊον Ποπίλιον·
τὸν τε πόλεμον λύσαντας, καὶ καθέλου θρασυμένους·
τὴν

Cap. I. 1. Ἡ σύγκλητος &c. In quo loco vulgo posita hanc Eclogam suam in locum restituit. Eadem prorsus desideratur in cod. Bev.

LIBRI VICESIMI NONI
HISTORIARVM POLYBII
RELIQVIAE.

I.

Legatio XC.

I. **Q**uum intelligeret Senatus, *Antiochum*, ad se nonnihil pertinere incrementa hujus regis, legationem decrevit, cujus principem *C. Popillius* erat, cum ad pacem conciliandam, tum ad

4 τὴν τῶν πραγμάτων διάθεσιν, ποῖά τις ἐστίν. Καὶ A.V. 586.
τὰ μὲν κατὰ τὴν Ἰταλίαν ἐν τούτοις ἦν.

II.

BELLVM PERSICVM.

Παραγενομένων πρὸ τοῦ χειμῶνος τῶν περὶ τὸν Ἰπ- II.
πῖαν, εὖς ἀπεστάλκει πρεσβευτὰς ὁ Περσεὺς πρὸς ^{Perseus fac-}
2 Γένθιον ὑπὲρ τῆς συμμαχίας· καὶ διασαφύντων, ^{us cum}
ἔτι πρόθυμος ὁ βασιλεὺς ἐστὶν αἰαδῶχεσθαι τὸν ^{Genthio.}
πρὸς Ῥωμαίους πόλεμον, εἰάν αὐτῷ δεῖθῃ τριακῆσιν
τάλαντα, καὶ πίστει αἰ προσήκουσαι περὶ τῶν ὅλων·
3 πυθόμενος ταῦτα, καὶ κρίνων ἀναγκαίαν εἶναι τὴν
Γενθίου κοινοπραγίαν, πρσεχειρίσατο Πάνταυχον,
ἓνα τῶν πρώτων φίλων, καὶ τεῦτον ἐξαπέστειλε·
4 δούς ἐντολαίς, πρώτον μὲν ὁμολογήσαντα περὶ τῶν
χρημάτων, ἔρκους καὶ δοῦναι καὶ λαβεῖν ὑπὲρ τῆς
συμμαχίας· ἔτα τοὺς ὁμήρους ἐξαυτῆς καὶ κῆνον
πέμπειν,

ad visendum, quæ in univer- Ac in Italia quidem hæc tum
sum rerum istic facies esset. gesta sunt.

II.

Legatio LXXXV.

2. Quum ante hiemem his rex auditis, necessariam
rediisset Hippias, quem so- sibi esse judicans Genthii so-
cietatis contrahendæ causa cietatem, Pantauchum, ex
Perseus ad *Genthium* mise- fidissimis amicis delectum,
rat, atque is renunciaret, datis mandatis misit, qui pri-
paratum regem esse, bellum mum quidem pacisceretur
adversus Romanos suscipere, de pecunia, & jusjurandum
si trecenta sibi talenta nume- super societate præstaret at-
rarentur, *Et de summa rei que exigeret; deinde cura-*
idonea ratione sibi caveretur; ret de obsidibus, ut & Gen-
thius

Ol. 152. 4. πέμπειν, ὡς ἂν δεκῇ Πανταύχῳ, καὶ παρ' αὐτοῦ
 Persei fœ- λαμβάνειν, οὓς ἂν ἀποφύγῃ Γένθιος διὰ τῶν ἐγ-
 dus cum γράπτων· πρὸς δὲ τούτοις διατάξασθαι περὶ τῆς
 Gentio. κομιδῆς τῶν τριακοσίων ταλάντων. Ὁ δὲ Πάνταυ-
 χος ἐξαυτῆς πειθαίμενος τὴν ἐρμῆν, καὶ παραγε-
 νόμενος εἰς Μετέωια τῆς Λαβειάτιδος κἀνταῦθα
 συμμίζας τῷ Γενθίῳ, ταχέως παρεστήτατο τὸν
 νεανίσκον πρὸς τὸ κοινοῦ τῷ Περσεῖ τῶν αὐτῶν
 ἐλπίδων. Τμηθέντων δὲ τῶν ἐρκίων ὑπὲρ τῆς συμ-6
 μαχίας καὶ καταγραφέντων, εὐθέως ὁ Γένθιος ἅμα
 τοὺς ὁμήρους ἔπεμπε, τοὺς ὑπὸ τοῦ Πανταύχου κα-
 ταγραφέντας, καὶ σὺν τούτοις Ὀλυμπίωνα, παρὰ-
 ληψόμενον τοὺς ἔρκους καὶ τοὺς ὁμήρους παρὰ τοῦ
 Περσεῶς, ἑτέροισι δὲ τοῖς περὶ τῶν χρημάτων ἔξον-
 τας τὴν ἐπιμέλειαν. Σὺν δὲ τοῖς προειρημένοις ἔπει-7
 σεν ὁ Πάνταυχος τὸν Γένθιον, καὶ πρεσβευτὰς συν-
 εξαποστέλλειν, οἳ τινες ἅμα τοῖς παρὰ τοῦ Περσεῶς
 πεμπομένοις εἰς τὴν Ῥόδον πρεσβεύουσιν ὑπὲρ τῆς
 κοινῆς

III. 5. Λαβειάτιδος ex Livio correcti, monente etiam Vrsino. Vulgo
 Λαβειάτιδος. Μετέωια autem Medeonem per d. vulgo scribunt
 apud Livium.

thius statim mitteret prouti
 Pantaucho videretur, & a re-
 ge acciperet, quos Genthius
 in fœderis formula nomina-
 tim postulasset: ad hæc ut de
 transvectione illorum tre-
 centorum talentorum cum
 Gentio constitueret. Pan-
 tauchus, statim profectus,
 ubi *Meteonem* Labeatidis ve-
 nit, ibi nactus Genthium,
 facile adolescenti persuasit,
 ut spes omnes suas cum Per-
 seo conjungeret. Icto fœ-

dere societatis & conscripto,
 extemplo Genthius simul ob-
 sides misit, quos Pantauchus
 scripserat, simulque Olym-
 pionem, qui iurjurandum a
 Perseo & obsides exigeret,
 itemque alios, qui pecuniam
 tuto curarent. Præter hæc
 persuasit etiam Pantauchus
 Gentio, ut simul legatos
 mitteret, qui iis comitati,
 quos Perseus erat missurus,
 Rhodum legationem obirent,
 de communi societate acturi.

Id

ἔκοντες συμμαχίας. τούτου γενομένου, καὶ συνεμβάν- A.V. 586.
Persei fo-
edus cum
Genthio.
των τῶν Ῥοδίων εἰς τὸν πόλεμον, τελῶς εὐκαταγα-
γνίστους ἑσμένους ἀπέφανε τοὺς Ῥωμαίους. Ὁ δὲ,

πειθεὶς ταῖς παρακαλουμέναις, καὶ προχειρισάμενος
Παρμενίωνα καὶ Μέρκον, ἐξαπέστειλε, δούς ἐντο-
λὰς, ὅταν λάβωσι τοὺς ὅρκους παρὰ τοῦ Περσέως,
καὶ τοὺς ὁμήρους, καὶ περὶ τῶν χρημάτων γένηται
σύμφωνον, πρεσβεύειν εἰς τὴν Ῥόδον.

Οὗτοι μὲν οὖν πάντες προῆγον εἰς τὴν Μακεδο- III.
νίαν. Ὁ δὲ Πάνταυχος, μένων παρὰ πλευράν,
ὑπεμίμησκε καὶ παρῴζυγε τὸν νεανίσκον, πρὸς τὸ
μὴ καθυστερεῖν ταῖς παρασκευαῖς, ἀλλ' ἔτοιμον ὄν-
τα προκαταλαμβάνειν καὶ τόπους καὶ πόλεις καὶ
συμμάχους· μάλιστα δ' αὐτὸν ἡζίου παρασκευάζε-
σθαι πρὸς τὴν κατὰ Θάλατταν μάχην. τῶν γὰρ
Ῥωμαίων εἰς τέλος ἀπαρασκευῶν ὄντων πρὸς τοῦτο
τὸ μέρος, κατὰ τε τοὺς περὶ τὴν Ἥπειρον καὶ τοὺς
περὶ τὴν Ἰλλυρίδα τόπους ἀκονιτὶ πᾶν τὸ προτεθὲν
ἐπιτελεδιήσεσθαι δι' αὐτοῦ, καὶ τῶν ὑπ' αὐτοῦ πεμ-
πομέ-

*Id si fieret, Et belli societa-
tem inire secum si Rhodii vel-
lent, nullum plane futurum
negotium Romanos vincere,
adlerebat. Genthius, hisce
omnibus adnuens, Parme-
nionem & Morcum deligit,
& datis mandatis mittit, ut,
postquam iusjurandum atque
obsides a Perseo accepissent,
& de pecunia convenisset,
Rhodum legationem fuscipe-
rent.*

3. Igitur isti quidem omnes
in Macedoniam sunt profecti.

*At Pantauchus ad fodiendum
regi latus manebat, qui ju-
venem adfidue moneret ur-
geretque, ne in bello adpa-
rando cessaret, sed compara-
ret se, Et loca urbesque Et
socios hosti praeiperet: ma-
xime autem illum hortaba-
tur, ut ad navale bellum ne-
cessaria pararet. Nam quum
Romani ab ea parte penitus
essent imparati; ipsum in
Epiri Et Illyrici oris nullo
labore, quidquid destinaasset,
Et per se Et per alios, quos*

ΟΙ. 152.4. πομένων. Ὁ μὲν οὖν Γένθιος, τούτοις τοῖς λόγοις 3
 Perfei fac- ἀναπειθόμενος, ἐγένετο περὶ τε τὰς κατὰ γῆν καὶ
 dus cum Gentio. κατὰ θάλατταν παρασκευάς. Ὁ δὲ Περσεύς, πα- 4
 ραγενομένων εἰς τὴν Μακεδονίαν τῶν πρεσβευτῶν
 παρὰ τοῦ Γενθίου, καὶ τῶν ἐμμενούντων, ἐρμήσας
 ἀπὸ τῆς περὶ τὸν Ἐνιπέα ποταμὸν παρεμβελῆς
 μετὰ πάντων τῶν ἱππέων, ἀπήντα τοῖς προσημέ-
 νοις εἰς τὸ Δίον· καὶ συμμίζας, πρῶτον μὲν ἀπένδω- 5
 κε τοὺς ἔρκους ὑπὲρ τῆς συμμαχίας ἐναντίον πάν-
 των τῶν ἱππέων· πᾶν γὰρ ἐβούλετο σαφῶς εἰδέ-
 ναι τοὺς Μακεδόνας τὴν τοῦ Γενθίου κοινοπραγίαν,
 ἐλπίζων εὐθαρστεστέρους αὐτοὺς ὑπάρξεν, προσγε-
 νομένης ταύτης τῆς ῥοπῆς. Ἔπειτα δὲ τοὺς ἐμμέ- 6
 ρους παρελάμβανε, καὶ παρεδίδου τοὺς ἑαυτοῦ τοῖς
 περὶ Ὀλυμπίαναι, ὧν ἦσαν ἐπιφανίστατοι Λιμναῖος
 ὁ Πολεμοκράτους, καὶ Βάλαυχος ὁ Πανταύχου.
 Perfei le- Μετὰ δὲ ταῦτα τοὺς μὲν ἐπὶ τὰ χρήματα παρὲν- 7
 gentio ad Rhodios, τας εἰς Πέλλαν ἐξέπεμπεν, ὥς ἐκεῖ παραληψόμε-
 νους·

eo mitteret, esse effecturum. Igitur *Gentius*, hujusmodi sermonibus perpulsus, terra marique necessaria bello comparabat. *Perseus* vero venientibus in Macedoniam legatis *Genthii*, & obsidibus, ab iis castris statim, quæ ad *Enipeum* annum habebat, cum omni equitatu profectus, ad *Dium* occurrit. Quo ubi conventum, ante omnia *Perseus* jusjurandum dedit, coram omni equitum agmine: admodum enim vo-

lebat rex, Macedones certo exploratam habere initam cum *Genthio* societatem; quod speraret, accessionem hujus momenti ad rem bene gerendam animos illis adjecturam. Secundum hæc missus obsides suscepit, suosque vicissim *Olympion* tradidit, quorum nobilissimi erant *Limnaeus*, *Polemocratis* filius, & *Balauchus* *Pantauchi*. Deinde eos, qui ad pecunias accipiendas venerant, *Pellam* misit, ibi illam acce-

νοὺς· τοὺς δὲ πρεσβευτὰς, τοὺς εἰς τὴν Ῥόδον, εἰς ^{A.V. 386.}
 Θετταλονίην πρὸς Μητροδωρον, συντάξας ἐτοίμους
 εἶναι πρὸς τὸν πλοῦν. ἔπειτε δὲ καὶ τοὺς Ῥοδίους
 συμβαίνειν εἰς τὸν πόλεμον. Ταῦτα δὲ διοικήσας, ^{ad Eu-}
 Κρυφῶντα μὲν ἐξέπεμψε πρεσβευτὴν πρὸς τὸν Εὐ-
 μένην, καὶ πρότερον ἤδη ἀπεσταλμένον· Τηλέμα-
 ρστον δὲ, τὸν Κρητὰ, πρὸς τὸν Ἀντίοχον· μὴ παρε- ^{ad Antio-}
 ρᾶν τὸν καιρὸν, μηδ' ὑπελαμβάινειν, πρὸς αὐτὸν ^{chum.}
 μένον ἀνέκειν τὴν ὑπερφηανίαν καὶ τὴν βαρύτητα
 10 τῶν Ῥωμαίων· σαφῶς δὲ γινώσκεν, ὥς, εἰ μὴ καὶ
 νῦν αὐτὸς συνεπιλαμβάνηται, μάλιστα μὲν διαλύων
 τὸν πόλεμον, εἰ δὲ μὴ, βοηθῶν, ταχέως πείραν λή-
 ψεται τῆς αὐτῆς ἑαυτοῦ τύχης.

Προτεθείσης χειροτονίας τοῖς Ῥοδίοις, ἐνίκων, ^{IV.}
 οἷς ἤρξεκε πέμπειν τοὺς πρεσβευτὰς ὑπὲρ τῶν δια- ^{Rhodi,}
 λύσεων. ^{pacem}
^{concilia-}
^{turi,}

III. 7. συμβαίνειν. Forſan ſυνεμβαίνειν, ut ſupra. 8. Κρυφῶντα
 ſuſpectum nomen Reiskio. Suſpicari licet Ἡροφῶντα. 10. νῦν αὐ-
 τός. Forſan νῦν ἐν αὐτῷ, ut voluit Reisk.

accepturos. Legati Rhodum
 ituri, Theſſalonicam ad Me-
 trodorum miſſi, & ut parati
 eſſent ad navem conſcenden-
 dam juſſi. Hæc igitur lega-
 tio Rhodios etiam incitavit,
 ut Perſeo ad hoc bellum ſe
 conjungerent. Quibus re-
 bus conſectis, Cryphontem
 legatum ad Eumenem, qui
 jam ante parem legationem
 obierat, miſit. Telemna-
 ſtum vero Cretenſem ad An-
 tiochum miſit, monens, ne
 occaſionem miſſam faceret,
 neve arbitraretur, ad unum

Perſeum ſpectare Romano-
 rum ſuperbiam & dura im-
 peria; quin potius pro certo
 haberet, ejusdem ſe quoque
 fortuna periculum brevi fa-
 cturum, niſi nunc ipſum ad-
 juvaret, maxime quidem con-
 cilianda pace; ſin minus,
 opem ferendo.

(Legatio LXXXVI.)

4. Quum fuiſſent indicta
 a Rhodiis comitia, vicit in
 illis eorum ſententia, quibus
 placebat legatos de pace
 mitti.

Ol. 1524. λύσεων. Καὶ τὴν μὲν Ῥωδίων ἀντιπολιτείαν τοῦτον²
 τὸν τρέπον, [ὡς ἐν τῷ περὶ Δημηγορίας τέθειται,]
 διέκρινε τὸ διαβούλιον· ἐν ᾧ πλεῖον ἐφάνησαν ἰσχυροί-³
 τες οἱ τὰ τοῦ Περσέως αἰρούμενοι, τῶν σώζεν σπου-
 δαζόντων τὴν πατρίδα καὶ τοὺς νέμους. Οἱ δὲ Περυ-⁴
 ταίους παραχρῆμα πρεσβευτάς κατέστησαν τοὺς
 διαλύσαντας τὸν πόλεμον, εἰς μὲν τὴν Ῥώμην Ἀγέ-
 & ad
 Perseum, πολιν καὶ Κλεόμβροτον, πρὸς δὲ τὸν στρατηγὸν καὶ
 Περσία, Δάμωνα καὶ Νικόστρατον καὶ Ἀγασίλοχον
 καὶ Τήλεφον. Τούτῳ δ' ἐξῆς τὸ συνεχὲς ἐξηργά-⁵
 ζοντο, καὶ προσετίθεσαν, ποιοῦντες ἀναπολόγητον
 ad Cre-
 tentes, τὴν ἀμαρτίαν. Εὐθέως γὰρ εἰς τὴν Κρήτην ἔπεμ-⁶
 πον πρεσβευτάς, τοὺς ἀνανεωσομένους πρὸς πάν-
 τας Κρηταίους τὰ ὑπάρχοντα φιλιάνθρωπα, καὶ
 παρακαλέσαντας βλέπειν τοὺς καιροὺς καὶ τὴν πε-
 ρίστα-

IV. 2. *Forba* ὡς ἐν τῷ π. Δ. τ. 13. *epitomatensis* sunt. *Voluit autem*
Δημηγορίων scribere, non *Δημηγορίας*. 4. *Ἀγίπολις* *taurus* ex
misit *restituit*, quod in *Ἀγασίπολις* *mutaretur* *Vissin*. *Ibid.* καὶ
Κλεόμβροτον pariter ab *Vissino* est. *Libri* dant δὲ πᾶς *Κλεομό-*
βροτον, nisi *nescio* an *nomen* *proprium* *lateat* in *δὲ πᾶς*. *Ibid.*
Ἀγασίλοχον ex *superiori* *loco* *conici*. *Ἀγασίλοχος* *Viss.* *Codex*
Bav. b. l. *habet* *Νικόκρνον* καὶ *Ἀγασίλοχον*. 5. *τούτῳ*. *τού-*
των *ταῖς* ex *Vissini* *ing.*

mitti. Atque ita quidem
 [prouti in *seleſtis* ORATIO-
 NIVS expositum est] dif-
 fensionem Rhodiorum diju-
 dicavit illud concilium: in
 quo adparuit, plus potuisse
 hos qui Perſeo favebant,
 quam eos, qui patriæ saluti
 ac legibus consultum vole-
 bant. Prytanes igitur *lega-*
tiones extemplo instituerunt
 ad dirimendum bellum, *Ro-*
mam quidem Agepolim &
 Cleombrotum, ad consulem

vero & ad *Perseum* Damo-
 nem, Nicolstratum, Agefilo-
 chum, & Telephum. Se-
 cundum hæc etiam reliqua
 convenienter istis admini-
 strarunt, tandemque pecca-
 ta peccatis adeo cumula-
 runt, ut excusationi nullus
 relinqueretur locus. Proti-
 nus enim etiam in *Cretam*
 legatos miserunt, ad reno-
 vandam cum universis Cre-
 tensibus amicitiam, monen-
 dumque, ut *temporum con-*
ditionem

ρίσταςιν, καὶ συμφρονεῖν τῷ δήμῳ, καὶ τὸν αὐτὸν A.V. 586.
τέχθρον αἰρεῖσθαι καὶ φίλον· ἐμοῖως δὲ καὶ κατ' ἰδίαν
πρὸς τὰς πόλεις ὑπὲρ τῶν αὐτῶν διαλεχθισομένους.

Τῶν περὶ τὸν Παρμενίωνα καὶ Μέρκον, τῶν πα- V.
Rhodum
adve-
niunt le-
gati Per-
sei &
Genthii.
ρὰ τοῦ Γενθίου, καὶ σὺν τούτοις τοῦ Μητροδώρου
παραγενομένων εἰς τὴν Ῥόδον, καὶ συναχθείσης τῆς
αἰβουλῆς· παντάπασιν Θερυβώδης ἦν ἡ ἐκκλησία,
τῶν μὲν περὶ τὸν Δείωνα Φανερώς ἤδη τελευτῶντων
λέγειν τὰ τοῦ Περσέως, τῶν δὲ περὶ Θεαίτητον κα-
3σταπεπληγμένων τὰ συμβαίνοντα. καὶ γὰρ ἡ τῶν
λέμβων παρουσία, καὶ τὸ πλῆθος τῶν ἀπολωλότων
ἰππέων, καὶ ἡ τοῦ Γενθίου μετάθεσις, συνέτριβεν
4αὐτούς. Διὸ καὶ τὸ πέρας τῆς ἐκκλησίας ἀκόλου-
5θον ἐγενήθη τοῖς προσηγμένοις. Ἐδοξε γὰρ τοῖς
Ῥωδίοις, ἀποκριθῆναι Φιλανδράπως αἰμφοτέροις τοῖς
βασιλεῦσι, καὶ διασαφεῖν, ὅτι δέδοκται, διαλύειν
αὐτοῖς

*ditionem ac periculum im-
minens attenderent, & cum
Rhodiorum populo consentien-
tes, eundem hostem atque
amicum ducerent. Pariter
vero etiam ad singulas civita-
tes miserunt, qui de iisdem
rebus cum illis agerent.*

(Legatio LXXXVII.)

5. Posteaquam Parmenio
& Morcus, *Genthii legati*,
& una cum his Metrodorus,
Persei legatus, *Rhodum* per-
venissent; convocato popu-
lo ad deliberandum, tumultu-

tuosa modis omnibus concio
fuit; quum & *Dino* jam pu-
blice pro *Perseo* verba face-
re auderet, & Thezetetum
contra, quæ acciderant, ter-
rerent. Nam & lemborum
adventus, & numerus in-
gens occisorum equitum, &
Genthii transitus ad *Persei*
partes, animos illi dejicie-
bant. Itaque exitum ea concio
habuit convenientem iis,
quæ diximus. Decretum
enim a Rhodiis, benignum
ambobus regibus responsum
dare, iisque significare, *sta-*
tuisse Rhodios bello finem
impo-

Polybii Histor. T. IV.

E e

Ol. 152. 4. αὐτοῖς τὸν πόλεμον, καὶ παρακαλεῖν καὶ κείους εὐ-
 διαλύτους ὑπάρχεν. εἰδίζαντο δὲ καὶ τοὺς πρεσβευ-
 τὰς ἐπὶ τὴν κοινὴν ἐστίαν τοὺς παρὰ τοῦ Γενθίου,
 μετὰ πολλῆς Φιλανθρωπίας.

✧ ✧ ✧
 Ἐν τῇ εἰκοστῇ ἐνάτῃ ὁ Πολύβιος, Γένθιον, Φη-
 σί, τὸν τῶν Ἰλλυριῶν βασιλέα, διὰ τὴν πολυποσίαν
 πολλὰ ποιεῖν ἀσελγῇ κατὰ τὸν βίον, νύκτωρ τε αἰεὶ
 καὶ μεθ' ἡμέραν μεθύοντα· ἀποκτείναντα δὲ καὶ
 Πλευράτον τὸν ἀδελφόν, γαμῶν μέλλοντα τὴν τοῦ
 Μενουνίου θυγατέρα, αὐτὸν γῆμαί τὴν παῖδα, καὶ
 ὡμῶς χερήσασθαι τοῖς ἀρχομένοις.

✧ ✧ ✧
 (PERSEVS praelio vincitur fugaturque ab AEMILIO
 PAVLLO Cōf.)

VI.
 Scutum
 Ligusticū.

✧
 Τῇ δυνάμει τῆς πάσης καὶ τῶν Λιγυστικῶν
 βυσσῶν ἀντέσχον ἐβρωμένως οἱ Ῥωμαῖοι.

Πρῶτος

V. 7. Γένθιον correcti. Vulgo Γενθίονα. 8. Πλευράτον. Plator co-
 rectus apud Livium. Ibid. Μενουνίου. Nonnulli est apud eundem
 Livium. Ibid. χερήσασθαι ex conjec. scripsi. Vulgo χεῖρσθαι.

VI. 1. Λιγυστικῶν correcti, monente Lipsio. Mendose vulgo Λι-
 βυστικῶν.

imponere, ipsosque adeo mo- etiam Genthii legati in Pry-
 nere, faciles & ipsi se ad pa- taneo magna comitate ab iis
 cem ut praeberent. Suntque excepti.

✧ ✧ ✧
 (Atheniens; Lib. X. cap. 11.)

POLYBIUS, libro XXIX, cisoque Pleurato fratre, cui
 Genthium, Illyriorum regem, desponsata fuerat Menunii
 ait, ob temulentiam flagitio- filia, ipsum duxisse illam vir-
 sa multa patrasse in vita, dies ginem; praeterea dirum ac
 totos & noctes ebrium: oc- crudelem fuisse in subditos.

✧ ✧ ✧
 (Suidas in Πάρμῃ.)

6. Partim parmæ, partim tuti, fortiter pugnabant Ro-
 scutorum Ligusticorum ope mani.

(Plutar-

A.V. 526.

2 Πρῶτος τῶν παρόντων ὁ Νασικᾶς ἐπικαλούμε-
 νος Σκιπίων, γαμβρὸς Ἀφρικανοῦ Σκιπίωνος, ὅστε-
 ρον δὲ μέγιστον ἐν τῇ συγκλήτῳ δυνάμει, ὑπέδειξα-
 3 το τῆς κυκλώσεως ἡγεμὼν γενέσθαι. δεύτερος δὲ Φά-
 ριος Μάξιμος, ὁ πρεσβύτατος τῶν Αἰμιλίου παίδων,
 4 ἐτι μεράκιον ἂν, ἀνέστη προθυμούμενος. Ἡδῆς
 οὖν Αἰμίλιος, δίδωσιν αὐτοῖς, οὐχ ὅσους Πολύβιος
 εἴρηκεν, ἀλλ' ὅσους αὐτὸς ὁ Νασικᾶς λαβεῖν φησί,
 γεγραφὺς περὶ τῶν πράξεων τούτων ἐπιστόλιον
 5 πρὸς τινα τῶν βασιλέων. - - - Τῷ δὲ Περσεῖ, τὸν
 Αἰμίλιον ἀτρεμοῦντα κατὰ χώραν ἐρωτῇ, καὶ μὴ
 λογιζομένῳ τὸ γιγνόμενον, ἀπέδρας ἐκ τῆς ἐδῶ Κρής
 αὐτομόλος ἦκε μηδὲν τὴν περίεσθαι τῶν Ῥωμαίων.
 6 Ὁ δὲ, συνταραχθεὶς, τὸ μὲν στρατόπεδον οὐκ ἐκί-
 νησε, μυρίους δὲ μισθοφόρους ξένους καὶ δισχιλίους
 Μακεδόνας Μίλωνι παραδούς ἐξαπέστειλεν, παρα-
 σκευασάμενος ταχύναι καὶ καταλαβεῖν τὰς ὕλας.

E c 2

Τούτοις,

(Plutarchus in Aemilio
 Paullo.)

Primus inter eos, qui con-
 filio intererant, *Scipio Nasica*,
 Scipionis Africani gener,
 is cujus fuit posterioribus
 temporibus summa in senatu
 auctoritas, promissit, se eo
 exercitum circumducturum.
 Proximus ab eo *Fabius Maxi-
 mus*, filiorum Aemilii na-
 tu primus, idem in se rece-
 pit. Quorum alacritate de-
 lectatus *Aemilius*, milites
 eis dedit, non quot **P O L Y -
 B I V S** scribit, sed quem nu-

merum ipse *Nasica* in *Epi-
 stola* de eis rebus ad aliquem
 ex regibus scripta prodidit.
 - - - *Perseo* autem, *Aemi-
 lium* quietum loco se tenere
 videnti, neque quid agere-
 tur suspicanti, perfuga Cre-
 tensis, qui ex itinere se sub-
 duxerat, *Romanos ea circum-
 ducere exercitum* indicavit.
 Quo nuncio territus *Perseus*,
 castra quidem non movit;
 sed stipendiariorum militum
 peregrinorum decem millia,
 ac duo Macedonum, *Miloni*
 eodem ducenda dedit, iubens
 maturare iter, saltusque oc-
 cupare.

Ol. 152.4. Ταύτοις, ὁ μὲν Πολύβιος φησὶν, ἔτι κοιμωμένοις ἐπι-7
πεσεῖν τοὺς Ῥωμαίους· ὁ δὲ Νασικᾶς, ὅζυν ἀγῶνα
περὶ τοῖς ἄκροις γενέσθαι καὶ κίνδυνον.

Defectus
lunæ.

Τῆς σελήνης ἐκλιπούσης ἐπὶ Περσέως τοῦ Μα-8
κεδόνος, ἐκράτησεν ἡ Φήμη παρὰ ταῖς πολλαῖς, ὅτι
βασιλέως ἐκλεψιν σημαίνει. Καὶ τοῦτο τοὺς μὲν 9
Ῥωμαίους εὐθαρσεστέρους ἐπέησε· τοὺς δὲ Μακε-
δόνας ἐταπείνωσε ταῖς ψυχαῖς. Οὕτως ἀληθής 10
ἐστὶν τὸ περιφερέμενον· ὅτι πολλὰ κενὰ τοῦ
πολέμου.

Phalan-
gem Ma-
ced. su-
per Ae-
milius.

Λεύκιος δ' ὁ ὕπατος, εὐχέωρα καὶ Φάλαγγα τοῖς
παράπαν, ἀλλὰ τότε πρῶτον ἐπὶ τοῦ Περσέως,
πολλὰ καὶ αὐθωμολογεῖτο πρὸς τινὰς τῶν ἐν τῇ Ῥώ-
μῃ μετὰ ταῦτα, μηδὲν ἑωρακέναι φοβερώτερον καὶ
δυνότερον Φάλαγγος τῆς Μακεδονικῆς· καὶ τοι γε 12
πολλὰς

8. ἐκλιπούσης. ἐκλειπούσης Küster. 10. κενὰ. Sic jam maluerat
Cusanb. & sic edidit Küster. κενὰ superiores Suidæ editiones.

cupare. In hos, somno op-
pressos, impetum fecisse Ro-
manos, scribit POLYBIUS:
NASICA vero, acrem, ait,
ac periculosum conflictum in
ipsis montis jugis fuisse.

vero minuit. Adeo verum
est vulgatum proverbium:
multa esse belli inania.

(Suidas in Φάλαγγε & in
Ἀνθωμολογεῖτο.)

(Suidas in Πολλὰ κενὰ.)
Cum luna sub Perseo Ma-
cedone defecisset, fama apud
vulgus percrebuit, defectum
istum regis interitum porten-
dere. Quæ res animos Ro-
manorum auxit, Macedonum

Lucius (Aemilius) Con-
sul, quum numquam omni-
no, nisi tunc primum sub
Perseo, Phalangem vidisset;
sæpius deinde Romæ apud
amicos confessus est, nihil
formidabilius terribiliusque
phalange Macedonica se vi-
disse:

πολλοὺς οὐ μόνον τεθραμένους, ἀλλὰ καὶ χειριστάμε-^{Α. V. 586.}
 νος ἀγῶνας, εἰ καὶ τις ἄλλος.

13 Ὁ δὲ Περσεὺς, μίαν ἔχων πρόληψιν, ἣ νικᾶν ἢ ^{Princeps}
 θνήσκεν, τότε οὐχ ὑπέμενε τῇ ψυχῇ, ἀλλ' ἀπέδεδ-^{fugit Per-}
 14 λία, καθάπερ οἱ πρόοπται τῶν ἱππέων. * Ὁ δὲ

Περσεὺς, προσαγόμενος τὸν χρόνον καὶ τὸν πόνον,
 ἐξελύετο τῇ ψυχῇ, καθάπερ οἱ καχεκτῶντες τῶν
 15 ἀθλητῶν· ὅτε γὰρ τὸ θανάσιμον ἐγγίζει, καὶ θεοὶ κρίνε-
 16 θαι περὶ τῶν ὅλων, οὐχ ὑπέμενε τῇ ψυχῇ. * Ὁ δὲ

τῶν Μακεδόνων βασιλεὺς, ὥς φησι Πολύβιος, τῆς
 μάχης ἀρχὴν λαμβανούσης, ἀποδειλιάσας, εἰς πό-
 17 λιν ἀφίππασατο· σκηψάμενος Ἡρακλεῖ θύεν, δε-
 λὰ παρὰ δειλῶν ἱερὰ μὴ δεχομένῳ, μὴδ' εὐχὰς ἀθε-
 μίτους ἐπιτελοῦντι.

Ec 3

Κατά

diffē: quamvis non solum
 multa praelia, si quisquam
 alius, vidisset, verum etiam
 ipse commisisset.

(*Suidas in 'Απεδειλία* &
in Καχεκτῶντες, tum
Plutarchus in Aemilio
Paullo.)

Perseus vero, cum vel
 vincere vel mori in animum
 ante induisset, tunc animi
 constantiam non servavit,
 sed timori succubuit, ut spe-
 culatores equitum. * *Per-*
seus, adpropinquante peri-

culo, animum prorsus de-
 spondebat, instar infirmo-
 rum ignavorumque athleta-
 rum. Nam ubi instabat pe-
 riculum, & de summa re-
 rum erat dimicandum, me-
 tu victus cedebat. * *Rex*
Macedonum, ut *POLYBIUS*
refert, commisso praelio me-
 tum non ferens, in urbem
 equo avectus est; sacram se
 Herculi rem facere simulans,
 qui tamen Deus meticuloso-
 rum sacra non accipit, ne-
 que voti illiciti compotes
 facit.

(*Leg.*

Ol. 152.4.

VII.
Alfura
legatio
Rhodio-
rum,

Κατὰ τὸν καιρὸν, ἐν ᾧ Περσεὺς ἡτληθεὶς ἀνεδι-
δρασκεν, ἔδοξε τῇ συγκλήτῳ, τοὺς παρὰ τῶν Ῥο-
δίων πρεσβευτὰς, παραγεγονότας ὑπὲρ τοῦ διαλύειν
τὸν πρὸς Περσέα πόλεμον, προσκαλέσασθαι· τῆς²
τύχης ὥσπερ ἐπίτηδες ἀναβιβαζούσης ἐπὶ σκηνὴν
τὴν τῶν Ῥοδίων ἀγνοίαν, εἰ χρεὶ Ῥοδίων λέγειν, ἀλλὰ
μὴ τῶν ἐπιπολασάντων ἀνθρώπων τότε κατὰ τὴν
Ῥόδον. Οἱ δὲ περὶ τὸν Ἀγέπολιν εἰσπορευθέντες,³
ἔλθειν μὲν, ἔφασαν, διαλύσαντες τὸν πόλεμον· τὸν
γὰρ δῆμον τῶν Ῥοδίων, ἐλκομένου τοῦ πολέμου καὶ
πλείῳ χρόνῳ, θεωροῦντα, διότι πᾶσι μὲν τοῖς Ἑλλη-
σιν ἀλυσιτελής, καὶ αὐτοῖς δὲ Ῥωμαίοις διὰ τὸ μέ-
γεθος τῶν δαπανημάτων, ἐλθὲν ἐπὶ ταύτην τὴν
γνώμην· οὖν δὲ λελυμένου τοῦ πολέμου κατὰ τὴν⁴
τῶν Ῥοδίων βούλησιν, συγχάριεν αὐτοῖς. Ταῦτα
μὲν

VII. 2. ἐπιπολασάντων correxit Vsf. ἐπιπλασάντων dabant libri. 3. τοῖς Ἑλλήσιν ex Livio adferunt Vsfm. τοῖς ἄλλοις dant libri, quod ferunt fortasse poterat. 4. τῶν Ῥοδίων βούλησιν. Ῥωμαίων b. l. scribendum contendit Reisk.

(Legatio LXXXVIII.)

7. Quo tempore viſus
Perſeus fuga ſalutem petiit,
placuit Senatui, Rhodiorum
legatos, qui ad pacem cum
Perſeo faciendam venerant,
in curiam vocare, fortuna
velut de induſtria in ſcenam
producente Rhodiorum ſtul-
titiā; ſi tamen Rhodiorum
dicenda ea eſt, & non po-
tius certorum hominum, qui
Rhodi tunc multum præ ce-
teris poterant. Enimvero le-

gati, quorum princeps Age-
polis, ſenatum ingreſſi, miſſos
quidem ſe dixerunt ad diri-
mendum bellum: id enim
conſilii Rhodios, quia bellum
diutius trahebatur, ſuſcepiſſe,
quod animadverterent, tum
uniſerſis Græcis id bellum
eſſe incommodum, tum ipſis
quoque Romanis, propter
magnitudinem impenſarum.
Nunc, quando finitum bel-
lum eſſet, ita ut ſemper opta-
verant Rhodii, gratulari ſe
illis.

μὲν οἱ περὶ τὸν Ἀγέπολιν αἰπόντες βραχέως, ἐπ-Α. V. 586.
 σανῆλθον. Ἡ δὲ σύγκλητος, χρωμένη τῷ καιρῷ, καὶ ἐκρίσα
 βουλομένη παραδειγματίσαι τοὺς Ῥοδίους, ἀπόκρι- a senatu
 εσιν ἐξέβαλεν, ἥς ἦν τὰ συνέχοντα ταῦτα· διότι Romano.
 τὴν πρεσβείαν ταύτην οὔτε τῶν Ἑλλήνων ἔνεκεν ὑπο-
 λαμβάνουσιν ἐσταλκέναι τοὺς Ῥοδίους, οὐδ' ἑαυτῶν,
 γὰρ Περσέως. εἰ μὲν γὰρ τῶν Ἑλλήνων χάριν ἐπέρσ-
 βευον, ἐκείνων οἰκειότερον εἶναι τὸν καιρὸν, ὅτε ὁ Περ-
 σεὺς τὴν τῶν Ἑλλήνων χώραν ἐπόρθε καὶ τὰς πό-
 λεις, στρατοπεδεύων μὲν ἐν Θετταλίᾳ, σχεδὸν ἐπὶ
 8 δύο ἐνιαυτούς, *. τὸ δὲ, παρέντας ἐκείνων τὸν και-
 ρόν, νῦν παρεῖναι σπουδάζοντας διαλύειν τὸν πόλε-
 μον, ὅτε, παρεμβεβληκῶν τῶν ἡμετέρων στρατο-
 πίδων εἰς Μακεδονίαν, συγκεκλεισμένος ὁ Περσεὺς
 ὀλίγας παντάπασιν ἐλπίδας εἶχε τῆς σωτηρίας·
 9 προφανὲς εἶναι τοῖς ὀρθῶς σκοπούμενοις, διότι τὰς
 πρεσβείας ἐξέπεμψαν, οὐ διαλύειν ἐθέλοντες τὸν

Ec 4

πόλε-

6. τοὺς Ῥοδίους contexit Vrf. Mult. libri b. i. τοὺς Ῥωμαίους. 7.
 Lscunam nota; it Casaub. quæ nulla foret, si abisset μὲν post στρα-
 topped. 8. τὸ δὲ τῷ δὲ maluerat Reisk.

illis. Hæc ubi breviter di-
 xisset Agepolis, curia ex-
 cessit. Senatus, ea occasio-
 ne usus, quum publicare ad
 exemplum aliorum stultitiam
 Rhodiorum vellet, respon-
 sum edidit, cujus præcipua
 capita hæc erant: Existi-
 mare senatum, Rhodios ne-
 que propter utilitatem Græ-
 ciam, neque studio populi Ro-
 mani, sed pro Perseo lega-
 tionem eam misisse. Nam,
 si pro Græcis legatos mittere
 in animo habuissent, oppor-

tunius illud tempus fuisse,
 quando Perseus Græcorum
 agros atque urbes vastabat,
 toto ferme biennio in Thessa-
 lia castra habens. Quod igitur,
 eo prætermisso tempore,
 nunc venerint, bellam diri-
 mere conantes, postquam Ro-
 manæ legiones in Macedo-
 niam essent transgressi, &
 inclusus Perseus exiguan
 prorsus salutis spem ha-
 buisset; perspicuum esse reſte
 judicantibus, Rhodios lega-
 tionem misisse non ad pacem
 facien-

Ol. 152. 4. πόλεμον, ἀλλ' ἐξελέσθαι τὸν Περσέα καὶ σῶσαι, καὶ ὅσον εἰς δύνατοί. Δι' αὖς αἰτίας οὗτ' εὐεργετῆν, ἢ οὔτε φιλανθρωπῶς αὐτοῖς ἀποκρίνεσθαι κατὰ τὸ παρὸν εὐφείλιν ἐφασαν. Ταῦτα μὲν ἡ σύγκλητος ἐχρημάτισε τοῖς παρὰ τῶν Ῥοδίων πρεσβευταῖς.

III.

RES AEGYPTIACAE ET SYRIACAE.

(I.) *Fratres Ptolemai auxilia petunt ab Achaïs contra Antiochum.*

VIII. Κατὰ τὴν Πελοπόννησον ἔτι κατὰ χειμῶνα πρεσ-
 Duo fra- βείας παραγενομένης παρὰ τῶν βασιλείων ἀμφοτέ-
 tres Pto- ρων, Πτολεμαίου καὶ Πτολεμαίου, περὶ βοηθείας,
 lemai simul re- ρων, Πτολεμαίου καὶ Πτολεμαίου, περὶ βοηθείας,
 gnant in Aegyptio. ἐγενήθη διαβούλια καὶ πλείω, πολλὴν ἔχοντα φιλο-
 τιμίαν. Τοῖς μὲν γάρ περὶ τὸν Καλλικράτην καὶ
 Διοφάνην, καὶ σὺν τούτοις Ὑπέρβατον, οὐκ ἤρεσκε
 διδόναι

VIII. 2. Ὑπέρβατον corrxi. Ὑπέρβατον b. l. Vrsin. & seqq.
 Ὑπέρβατον Bau.

faciendam, sed ad Perseum que ullum benignum respon-
 ex periculo, quoad in ipsis sum legatis dare se debere.
 foret, eripiendum. Propter Atque eo modo cum Rho-
 ea censere patres, neque lau- diorum legatis actum a pa-
 tia aut aliud beneficium, ne- tribus.

III.

(I.) *Legatio LXXXIX.*

8. Quum ante exitum hie- do in Peloponnesum venisset;
 mis ab utroque rege, Ptole- varie consultatum est, & qui-
 mao [Philometore] & Ptole- dem acri multorum conten-
 mao [Evergete II. qui dein- tione. Nam Callicrati qui-
 de Physcon cognominatus dem & Diophani & Hyper-
 est,] legatio de auxilio feren- bato, qui se istis adjunxerat,
 opem

3 διδόναι βοηθεῖαν τοῖς δὲ περὶ τὸν Ἀρχωνα, καὶ Λυ-Α.V.536.
 κέρταν, καὶ Πολύβιον, ἤρεσκε τὸ διδόναι τοῖς βασι-
 4 λεῦσι κατὰ τὴν ὑπάρχουσαν συμμαχίαν. Ἦδη γὰρ
 συνέβαινε τότε, τὸν νεώτερον Πτολεμαῖον ὑπὸ τῶν
 ὅχλων ἀναδεδεῖχθαι βασιλεία διὰ τὴν περίστασιν,
 τὸν δὲ πρεσβύτερον ἐκ τῆς Μέμφεως καταπεπο-
 5 ρεῦσθαι, καὶ συμβασιλεύειν τὰδελφῶ. Καὶ δεόμενοι ^{Auxilia}
 παντοδαπῆς ἐπικουρίας, ἐξαπίστευαν πρεσβευτὰς ^{petunt ab}
 Εὐμένη καὶ Διονυσόδωρον πρὸς Ἀχαιοὺς, αὐτοῦντες
 πεζοὺς μὲν χιλίους, ἵππεῖς δὲ διακοσίους, ἡγεμένους
 δὲ τῆς ὅλης συμμαχίας Λυκέρταν, τῶν δ' ἱππέων
 6 Πολύβιον. Πρὸς δὲ Θεοδωρίδαν τὸν Σικυώνιον διε-
 πέμψαντο, παρακαλοῦντες αὐτὸν, συστήσασθαι ξε-
 7 νολόγιον χιλίων ἀνδρῶν. Συνέβαινε δὲ, τοὺς μὲν
 βασιλεῖς τὴν ἐπὶ πλεῖον σύστασιν ἔχεν πρὸς τοὺς
 εἰρημένους ἀνδρας ἐκ τῶν πράξεων, ὧν εἰρήκαμεν.
 8 Τῶν δὲ πρεσβευτῶν παραγενομένων, τῆς συνόδου
 Ec 5 τῶν

3. τοῖς βασιλεῦσι. τοῖς βασιλεύουσι Βαν. 4. καταπεπορεῦσθαι.
 καταπορεύειν Βαν.

opem ferri illis non place-
 bat; Archoni vero, Lycor-
 ta & Polybio ex foederis le-
 gibus auxilium mittendum
 videbatur. Iam enim eo
 tempore junior Ptolemaeus
 propter conditionem rerum
 ac temporum a multitudine
 rex fuerat renunciatus, &
 una cum fratre major re-
 gnabat, Memphi reversus &
 regiae restitutus. Ac quia
 omnis generis auxiliis indi-
 gebant, Eumenem & Dio-
 nysodorum legatos ad gen-

tem Achaeorum miserant, qui
 pedites mille, equites ducentos
 peterent, ducem autem
 auxilium omnium copia-
 rum Lycortam, equitum vero
 Polybium. Iidem ad Sicyo-
 nium Theodoridam scripse-
 rant, rogantes, ut mercena-
 rios milites conduceret ad
 mille. Habebant autem re-
 ges familiariorem quandam
 notitiam cum praedictis viris
 contractam ex illis rebus ge-
 stis, de quibus ante exposui-
 mus. Post adventum lega-
 torum,

Ol. 152 4.
Delibe-
rant
Achæi.

τῶν Ἀχαιῶν εὐσεῖς ἐν Κορίνθῳ, καὶ τὰ τε Φιλάν-
θρωπα πρὸς τὴν βασιλείαν ἀναγεωσαμένων, ὄντα
μεγάλα, καὶ τὴν περίστασιν τῶν βασιλείων ὑπὸ τὴν
ὄψιν ἀγόντων, καὶ δεσμένων σφίσι βοηθεῖν· τὸ μὲν
πλῆθος τῶν Ἀχαιῶν ἔτοιμον ἦν, εὐ μέρει τινί, παν-
δημεὶ δὲ συγκινδυνεύειν, εἰ δέοιτο, τοῖς βασιλεῦσιν,
ἀμφοτέροι γὰρ ἔχον τό τε διάδημα καὶ τὴν ἐξου-
σίαν. Οἱ δὲ περὶ τὸν Καλλικράτην ἀντέλεγον, φάσ-
κοντες, δεῖν καθόλου μὴ μὴ πραγματοκοπεῖν, ἐν
δὲ τοῖς παροῦσι καιροῖς μὴδ' ἔλως· ἀλλ' ἀπερισπά-
στους ὑπάρχοντας, Ῥωμαίοις παρέχεσθαι χρεῖας.
μάλιστα γὰρ ἦν τότε προσδόκιμος ὁ περὶ τῶν ἔλων
κίνδυνος, ἅτε τοῦ Κεῖντου τοῦ Φιλίππου τὴν παρα-
χειμασίαν ἐν τῇ Μακεδονίᾳ ποιουμένου.

IX.
Suadet
Lycortas
& Poly-
bius.

Τῶν δὲ πολλῶν εἰς ἀπορίαν ἐμπίπτόντων, μὴ δό-
ξωσι Ῥωμαίων ἀστεχεῖν, μεταλαβίντες τοὺς λόγους
οἱ περὶ τὸν Λυκόρταν καὶ Πολύβιον, ἐδίδασκον· ἄλ-
λα

torum, quum *Achaorum con-*
ventus ageretur *Corinthis*, at-
que illi veterem amicitiam,
quam multis argumentis in-
vicem fuerant testati, reno-
vassent, & *adfluitum regum*
statum ob oculos posuissent,
opem poscentes; erat qui-
dem parata multitudo non
parte aliqua copiarum, sed
omnibus viribus, si opus
esset, regibus (ambo nam-
que & diademate & regia
potestate erant præditi) ire
suppetias. Sed huic senten-
tiæ adversari *Callicrates*, &
qui cum eo sentiebant. Di-
cebant enim, cum in univer-

sum alienis negotiis esse ab-
stinendum Achæis, tum ve-
ro hoc potissimum tempore,
quando ab omni alia cura li-
beri Romanis operam nava-
re debeant. Nam tunc cum
maxime opinio hominum
erat, totis viribus brevi cer-
tatum iri, utpote *Q. Marcio*
Philippo in Macedonia hi-
bernante.

9. Itaque, quum scrupu-
lus multitudini esset injectus,
ne Romanis defuisse aut pa-
rum in tempore adfuisse vi-
derentur; *Lycortas* & *Po-*
lybius, suscepto sermone; di-
cere

λα τε καὶ πλείω προσφερέμενοι, καὶ διέτι, τῷ πρό-
 τερον ἔτε ψηφισαμένων τῶν Ἀχαιῶν, παιδημέαι συ-
 στρατεύειν ταῖς Ῥωμαίοις, καὶ πεμφάντων προσ-
 βευτὴν τὸν Πολύβιον, ὁ Κόιντος, ἀποδεξάμενος τὴν
 προσβυμίαν, ἀπέπατο μὴ χρεῖαν ἔχειν τῆς βοη-
 θείας, ἐπεὶ κεκράτηκε τῆς εἰς Μακεδονίαν εἰσβο-
 3 λῆς. Ἐξ ὧν ἀπεδείκνυσαν σκῆψιν εἶσαν τὴν Ῥω-
 4 μαίων χρεῖαν, πρὸς τὸ διαλυῖσαι τὸ βοηθεῖν. Διὸ
 παρεκάλουν τοὺς Ἀχαιοὺς, ὑποδεικνύοντες τὸ μέγε-
 5 θος τῆς περιστάσεως, ἐν ᾗ συνίβαινε τότε τὴν βα-
 σιλείαν ὑπάρχειν, μὴ παριδῆναι τὸν καιρὸν, ἀλλὰ,
 μνημονεύοντας τῶν ὁμολογιῶν καὶ τῶν εὐεργεσιῶν,
 μάλιστα δὲ τῶν ἄρκων, ἐμπεδοῦν ταῖς συνθήκας.
 6 Τῶν δὲ πολλῶν ἐπιφερομένων πάλιν, βοηθεῖν· τότε
 μὲν οἱ περὶ τὸν Καλλικράτην ἐξέβαλον τὸ διαβού-
 7 λιον, διασείσαντες τοὺς ἄρχοντας, ὡς οὐκ εὐσης
 ἐξουσίας κατὰ τοὺς νόμους ἐν ἀγορᾷ βουλευέσθαι
 περὶ

IX. 3. τὸ βοηθεῖν. τὸ ἀπὸ βῆ δὲ μιστίς, adjectivum ex Vrsini conjecit.

cere sunt orsi, cum alia mul-
 ta adherentes in medium,
 tum etiam, quod superiori
 anno, quum esset factum ab
 Achæis decretum de ferenda
 Romanis ope totis viribus
 gentis, missusque in eam rem
 esset Polybius, Marcius, lau-
 data eorum voluntate, auxi-
 lio sibi opus esse negasset, post-
 quam superato saltu trans-
 gressus esset in Macedoniam.
 Sine causa igitur Romano-
 rum utilitatem prætēxi ab
 iis, qui id agerent, ne auxi-
 lia regibus mittantur. Hor-

tari ergo *Achæos*, quibus
 periculi magnitudinem, in
 quo regnum illud versaba-
 tur, ostendebant, ne occasio-
 nem prætēmitterent; sed pa-
 storum & acceptorum benefi-
 ciorum, imprimis vero juris-
 jurandi memores, societatis
 leges servarent. Quum igi-
 tur rursus multitudo adcla-
 masset, opem ferendam; tum
 vero Callicrates deliberatio-
 nem illam fregit, metu ma-
 gistratibus injecto, quasi le-
 ges potestatem ipsis non con-
 cederent, in ejusmodi con-
 ventu

Ol. 152.4.
Diffen-
tiunt
Achaei

περὶ βοηθείας. Μετὰ δὲ τινα χρόνον συγκλήτους συναχθείσης εἰς τὴν τῶν Σικυωνίων πόλιν, ἐν ᾗ συνέβαινε, μὴ μόνον συμπερεύεσθαι τὴν βουλὴν, ἀλλὰ πάντας τοὺς ἀπὸ τριάκοντα ἐτῶν, καὶ λόγων γιγνομένων πλείονων· καὶ μάλιστα τοῦ Πολυβίου δια-7
ριζομένου, πρῶτον μὲν περὶ τοῦ χρεῖαν μὴ ἔχεν τοὺς Ῥωμαίους τῆς βοηθείας, καὶ δοκοῦντες οὐκ εἰκὴ ταῦτα λέγειν, διὰ τὸ γεγοῆναι τὴν παρελθούσαν * ἐν τῇ Μακεδονίᾳ παρὰ τῷ Φιλίππῳ· δεύτερον δὲ φάσκοντες, εἰν καὶ δέοντα Ῥωμαῖοι τῆς συμμα-
χίας, οὐ διὰ τοὺς διακοσίους ἵππεῖς καὶ χιλίους πε-
ζοὺς τοὺς ἀποσταλησμένους εἰς Ἀλεξάνδρειαν ἀδυνατήσεν τοὺς Ἀχαιοὺς βοηθεῖν Ῥωμαίοις, καλῶς γὰρ ποιοῦντας αὐτοὺς καὶ τρεῖς ἄγαν καὶ τέτταρας μυριάδας ἀνδρῶν μαχίμων· εὐδοκοῦντες τοῖς λεγο-9
μένοις

6. συμπερεύεσθαι ex Vrsini conject. recepit Casaub. οὐ πορεύεσθαι dant libri scripti. 7. Post παραλθούσαν vulgo add. & missi veniunt vocab. νόματα, quod non ferendum duxi, lacunae signum adponere contentus. Βοηθεῖαν atque legendam videtur esse Reiskio, aut aliquid in eam sententiam. Ibid. παρὰ τῷ Φιλίππῳ ex ingenio Vrsini editum est. παρὰ τοῦ Φιλίππου dant libri. 8. Ῥωμαίους correxi. Vulgo omnes Ῥωμαίους.

ventu de auxiliis deliberandi. Paulo post vero concilio in urbem *Sicyoniorum* convocato, cui non magistratus solummodo intererant, verum etiam omnes annis triginta majores: postquam multi sermones habiti essent, & *Polybius* imprimis confirmasset, nullo Romanos auxilio habere opus, quod non temere dici ab illo videbatur, quia superiore anno apud Mar-

cium *Philippum* in Macedonia fuerat: deinde cum adjecisset, si vel maxime auxiliis *Achaorum* indigeant *Romani*, propter equites ducentos, pedites mille, quos *Alexandriam* miserint, nihilo tamen difficilius *Achaeis* futurum, auxilia Romanis submittere; (nullo enim suo incommodo triginta, vel etiam quadraginta bellatorum milia duelluros;) movit Poly-

bii

- μένοις ἔρεπον οἱ πολλοὶ πρὸς τὸ πέμπειν τὴν συμ- A.V. 586.
de auxi-
lio Ptole-
maei mit-
tendo.
 10 μαχίαν. Τῇ δὲ δευτέρᾳ τῶν ἡμερῶν, ἐν ᾗ κατὰ
 τοὺς νόμους ἔδει τὰ ψηφίσματα προσφέρειν τοὺς
 βουλομένους, οἱ μὲν περὶ τὸν Λυκέρταν προσήνεγκαν,
 διότι δὲ πέμπειν τὴν βοήθειαν· οἱ δὲ περὶ τὸν Καλ-
 λικράτην, διότι δὲ πρεσβευτὰς ἐξαποστέλλειν τοὺς
 διαλύσαντας τοὺς βασιλεῖς πρὸς τὸν Ἀντίοχον.
 11 Πάλιν δὲ τῶν διαβουλίαν προτεθέντων, ἀγῶν ἐγί-
 γνετο νεανικός· πολὺ γε μὴν ὑπερέσχον οἱ περὶ τὸν
 12 Λυκέρταν. αἷτε γὰρ βασιλεῖαι συγκρινόμεναί μετ' αὐ-
 13 λην ἔχον διαφεράν. ὑπὸ μὲν γὰρ τῆς Ἀντιόχου
 σπάνιον ἦν εὐρεῖν εἰς αὐτὸν τι γεγονός καθόλου πρὸς
 τοὺς Ἕλληνας, ἐν γὰρ τοῖς ἀνώτερον χρόνοις· (καὶ
 γὰρ ἡ τοῦ τότε βασιλεύοντος μεγαλοψυχία δῆλος
 14 ἐγένετο τοῖς Ἕλλησιν) ὑπὸ δὲ τῆς Πτολεμαίου τσα-
 αῦτα καὶ τηλικαῦτα τοῖς Ἀχαιοῖς ἐγγενέει Φιλάν-
 θρωπα κατὰ τοὺς ἀνώτερον χρόνους, ὥστ' ἂν μηδενὶ
 πλεῖον.

10. βουλομένους ex multis venocui. βουλευομένους vulgo ex Vrsini ing.
 bii oratio multitudinis ani- longe vincebat *Lycortas*.
 mos, eoque omnes inclina- Etenim comparatione inter
 bant, ut regibus subsidia mit- duo illa regna instituta, ma-
 terentur. Postridie vero ejus gnum discrimen invenieba-
 diei, quo die secundum le- tur. Nam ad Syriacum qui-
 ges oportebat, ut, qui sen- dem Antiochi quod adinet,
 tentias dixerant, decreta ad vix ullum alicujus necessitu-
 disceptandum proponerent: dinis, quæ illi fuerit cum
Lycortas hujusmodi decre- Græcis hominibus, argu-
 tum proposuit, *auxilium esse mentum adferri poterat, ex*
mittendum; *Callicrates* vero superioribus quidem tempo-
 hujusmodi, *legatos oportere ribus*: nam ejus qui tum re-
mitti ad pacem inter reges gnabat magnus & liberalis
& Antiochum faciendam. animus Græcis satis erat no-
 De quibus quum iterum dis- tus. At regni Ptolemaici
 ceptari cœpisset, acri con- tot & tanta in Achæos meri-
 tentione res acta; sed in ea ta existerant, ut nihil supra.
 Quod

Ol. 152. 4. πλεον. Ὁ διατιθέμενος ἀξίως ὁ Λυκόρτας, μεγάλῃς
 Diffen- λην ἐποίητο φαντασίαν, ἅτε τῆς παραθέσεως ἐλο-
 tiant Achæi σχερῇ τὴν διαφορὰν ἐχούσης. Καθ' ὅσον γὰρ εὐκείῃ
 de auxi- ἐξαριθμήσασθαι ῥέειδεν ἦν ταῖς τῶν ἐν Ἀλεξανδρείᾳ
 lio Ptole- βασιλέων εὐεργεσίας, κατὰ τοσούτων ἀπλῶς αὐδὲν
 mæis mit- ἦν εὐρεῖν φιλεάνθρωπον, ἐκ τῆς Ἀντιόχου βασιλείας
 tendo. ἀπηνητμένον εἰς πραγμάτων λόγον τοῖς Ἀχαιοῖς.

- X. Ἔως μὲν [οὖν] τινὸς εἰ περὶ τὸν Λιδραωνίδα καὶ
 Καλλικράτην ἐχρῶντο τοῖς ὑπὲρ τῆς διαλύσεως λό-
 γοις· αὐθεὶς δὲ προσέχοντας αὐτοῖς, ἐπεισήγαγον
 μηχανήν. Παρῆν γὰρ ἐκ πορείας εἰς τὸ θίατρου·
 γραμματεφόρος, φέρων ἐπιστολὴν παρὰ Κλείτου
 Μαρκίου, δι' ἧς παρεκάλει τοὺς Ἀχαιοὺς, ἀκολου-
 θούντας τῇ Ῥωμαίων προαιρέσει, περᾶσαι διαλύειν
 τοὺς βασιλεῖς. Συνέβαινε γὰρ, καὶ τὴν σύγκλητον·
 ἀπε-

X. 1. Ἔως μὲν οὖν τοὺς Ὑ. Hoc caput vulgo a præcedenti separatur, interfecta Ecloga XC. quæ nulla modo hinc pertinet; cui primum locum in hoc Libro assignavimus. Ibid. Particulam οὖν ex conjec. inferui.

Quod argumentum Lycortas, ita ut par erat, verbis ornans, magnificam regum illorum speciem animis hominum insinuabat: ipsa quippe comparatio res esse genere toto diversas arguebat.

(Legatio XCI.)

10. Igitur aliquamdiu quidem perstitit *Andronidas* & *Calliocrates* in suscepta sententia¹ suadenda, de pace inter reges concilianda: sed quum ipsis nemo se adjungeret, astu adversarios adgre-
 diuntur. Inductus est enim

Vt enim regum Alexandriæ beneficia percipere erat difficile; ita nullum omnino poterat inveniri ab Antiochi regno profectum, quo res Achæorum notabili quadam ratione forent adjunctæ.

in theatrum recta ab itinere tabellarius, literas Q. Marcii adferens, quibus Achæos hortabatur, ut Romanorum voluntatem secuti conciliare invicem reges conarentur. Nam senatus quoque legationem miserat, cujus princeps

ἀπεσταλκίαναι πρεσβευταῖς, τοὺς περὶ Νεμέσιον, δια-
 4 λύσαντας τοὺς βασιλεῖς. Ἦν δὲ τοῦτο κατὰ τῆς
 ὑποθέσεως. αἱ γὰρ περὶ τὸν Τίτον, ἀδυνατήσαντες
 διαλύειν, ἀτακεχωρήκισαν εἰς τὴν Ῥώμην ἀπρακτοί
 5 στελέως. Ἀλλ' οἱ περὶ τὸν Πολύβιον, εὐβουλόμενοι
 διὰ τὸν Μάρκιον πρὸς τὴν ἐπιστολὴν ἀντιλέγειν,
 ἀνεχώρησαν ἐκ τῶν πραγμάτων. καὶ τὰ μὲν κατὰ
 6 τὴν βεβήθειαν αὐτῷ διέπεσε ταῖς βασιλεῦσι. Ταῖς δ'
 Ἀχαιοῖς ἔδοξε, πρεσβευταῖς ἀποστέλλειν τοὺς δια-
 λύσαντας· καὶ κατεστάθησαν ἄρχων Αἰγυριαῖται,
 7 Ἀρκεσίλαος καὶ Ἀρίστων, Μεγαλοπολίται. Οἱ δὲ
 παρὰ τοῦ Πτολεμαίου πρεσβευταί, διαφευθέντες
 τῆς συμμαχίας, ἀνέδωκαν τοῖς ἄρχουσιν, ἑτάιμους
 ἔχοντες, ἐπιστολαῖς παρὰ τῶν βασιλέων, δι' ἃν
 ἡξίσουν τοὺς Ἀχαιοὺς ἐκπέμπειν Λυκόρταν καὶ Πολύ-
 βιον ἐπὶ τὸν ἐνεστῶτα πόλεμον.

(II.) PO-MAI.

3. Νεμέσιον. Sine causa & hoc nomen, & quod max sequitur, Τίτον, suspectum habuit Casaubonus. 7. παρὰ τοῦ Πτολεμαίου. τῶν Πτολεμαίων malim.

ceps erat *T. Numisius*, ad pacificandum inter reges. Erat autem hoc ipsum contra illorum argumentum. *Titus* enim conciliare reges non potuerat, & re penitus infecta Romam erat reversus. Tum vero *Polybius*, respectu *Marcii* contradicere epistolæ nolens, urgere suam sententiam amplius noluit: atque ita evenit, ut auxiliorum, quæ petebant, spe reges exciderent. *Decretum*

autem ab Achæis factum est *de mittendis legatis, qui pacem conciliarent*. Ea legatio mandata est Archoni Aegiratae, Arcesilao & Aristoni Megalopolitanis. Legati vero *Ptolemai*, spe auxiliorum amissa, epistolam regum, quam paratam habebant, magistratibus tradiderunt, quibus petebant ab Achæis, *ut ad bellum, quod sustinebant, Lycortam & Polybium sibi mitterent*.

(II.) Le-

Ol. 1524. (II.) POPILLII *Legatio ad ANTIOCHVM Epirhanem in Aegyptum.*

XI.
Popillius
Antio-
chum cir-
culo cir-
cumfcri-
bit.

Τοῦ Ἀντιόχου πρὸς Πτολεμαῖον ἔτεκεν τοῦ τὸ
Πηλεῦσιον κατασχεῖν ἀφικομένου· ὁ Ποπίλλιος, ἐ-
τῶν Ῥωμαίων στρατηγός, τοῦ βασιλέως πόρρωθεν
ἀσπαζομένου διὰ τῆς Φωνῆς, καὶ τὴν δεξιὰν προτεί-
νοντας, πρέσχερον ἔχων τὸ δελτάριον, ἐν ᾧ τὸ τῆς
συγκλήτου δόγμα κατεγγράφητο, προὔτεινεν αὐτῷ,
καὶ τεύτ' ἐκέλευσε πρῶτον ἀναγνῶναι τὸν Ἀντιό-
χον· ὡς μὲν ἐμοὶ δοκεῖ, πρότερον ἀπαξιῶν τὸ τῆς
φιλίας σύνθημα ποιῆν, πρὶν ἢ τὴν προαίρεσιν ἐπι-
γνῶναι τοῦ δεξιουμένου, πότερα φίλιος ἢ πολέμιος
ἐστίν. Ἐπεὶ δ' ὁ βασιλεὺς, ἀναγνούς, ἔφη βούλε-
σθαι μεταδῶναι τοῖς φίλοις ὑπὲρ τῶν προσπεπωκέ-
ται· ἀκούσας ὁ Ποπίλλιος, ἐποίησε πρῶγμα, βαρὺ
μὲν δοκοῦν εἶναι, καὶ τελέως ὑπερέφανεον. ἔχων γάρ

πρ-

XI. 1. *Prima verba hujus Capituli, ut plerumque initio Eclogarum, ab Epitomatore contrita sunt. Absit hac Ecloga a cod. Bav. 2. στρατηγός ab Epitomatore esse videtur, qui debuerat putare πρὸς βούτης. 3. ἀπαξιῶν debetur Casaub. ἀπαξιούμενος Vrsin. in marg. ex conject. ἀξιούμαι cod. Vrs. Unde forsitan legendum οὐ πρότερον ἀξιῶντας.*

(II.) *Legatio XCII.*

11. Quum *Antiochus* ad *Ptolemaeum* Aegypti regem obtinendi Pelusii gratia venisset; *Popillius*, dux Romanus, procul salutanti regi & dexteram porrigenti tabellas, quas manibus tenebat, senatusconsultum continentes, tradit atque omnium primum id legere jubet. Noluit enim, ut equidem

arbitror, amicitiae tesseram prius dare, quam, voluntate salutantis cognita, utrum amicus an hostis esset, perspectum haberet. Perlectis tabellis, quum *velle se adhibitis amicis de praesenti negotio deliberare*, dixisset *Antiochus*; eo audito, *Popillius* rem fecit, in speciem, asperam & omnino superbam.

Erat

προχείρως ἀμπελὴν βακτηρίαν, περιέγραφε τῷ Α. V. 536.
 κλήματι τὸν Ἀντίοχον, ἐν τούτῳ τε τῷ γύρῳ τὴν
 ἀπέφασιν ἐκέλευσε δοῦναι περὶ τῶν γεγραμμένων.
 Ὁ δὲ βασιλεὺς ξενιδεὶς τὸ γινόμενον καὶ τὴν ὑπερ-
 χὴν, βραχὺν χρόνον ἐναπορήσας, ἔφη, ποιήσῃ πᾶν
 τὸ παρακαλούμενον ὑπὸ Ῥωμαίων· οἱ δὲ περὶ τὸν
 Ποπίλιον, τότε τὴν δεξιὰν αὐτοῦ λαμβάνοντες ἅμα
 πᾶντες, ἡσπάζοντο φιλοφρόνως. Ἦν δὲ τὰ γεγραμ-
 μένα, λύον ἐξαυτῆς τὸν πρὸς Πτολεμαῖον πόλεμον.
 8 Δι' ὃ καὶ, δοθεῖσιν αὐτῷ τακτῶν ἡμερῶν, αὗτος μὲν ^{Aegyptio}
 ἀπήγετο τὰς δυνάμεις εἰς τὴν Συρίαν, βαρυνόμενος ^{excedit}
 μὲν καὶ στένων, εἰκὼν δὲ τῆς καιρῶς κατὰ τὸ παρὲν ^{Antio-}
 9 οἱ δὲ περὶ τὸν Ποπίλιον, καταστησάμενοι τὰ κατὰ
 τὴν Ἀλεξάνδρειαν, καὶ παρακαλέσαντες τοὺς βασι-
 λῆς ὁμονοῦν, ἅμα δὲ προστάξαντες αὐτοῖς Πολυά-
 ρατον ἀναπέμπειν εἰς Ῥώμην, ἀνέπλευσαν ἐπὶ τῆς
 Κύπρου,

5. προχείρως. πρόχειρον potest scribendum. 6. ἐναπορήσας.
 Forssen ἐναπορήσας. 8. Συρίαν correxi. Perperam τινος Ἀγρίαν.
 Ροβίτ' Ἀραβίαν iussit. Ibid. μὲν ποτ' βαρυνόμενος ex coniect.
 adici.

Erat forte illi in manibus
 pro gestamine vitis: hac ille
 vite regem circumscripsit:
 ac, prius quam circulo de-
 scripto excederet, ad Sena-
 tusconsultum eum respondere
 iussit. Obtusefactus Rex
 adeo insolito atque imperio-
 so facto, ubi parumper hæ-
 sitasset, faciam, ait, quid-
 quid populus Romanus jubet.
 Tum demum Popillius, &
 qui cum eo erant, regis
 dextram omnes prehendere,
 & comiter ipsum salutare.

Polybii Histor. T. IV.

Ejus senatusconsulti mens
 erat, ut extemplo bellum ad-
 versus Ptolemaum finiret.
 Itaque paucorum dierum ac
 certo numero definitorum
 spatio concessio, Antiochus
 copias suas in Syriam, gra-
 vate ille quidem ac gemens,
 sed tamen abduxit, in præ-
 sentia tempori cedendum
 ratus. Popillius, rebus Ale-
 xandriæ compositis, ad con-
 cordiam reges hortatus, ut
 Polyaratum Romam mitte-
 rent, iussit. Quibus rebus
 pera-

Ff

pera-

ΤΗΣ ΤΡΙΑΚΟΣΤΗΣ
ΤΩΝ ΠΟΛΥΒΙΟΥ ΙΣΤΟΡΙΩΝ
ΤΑ ΣΩΖΟΜΕΝΑ.

I.

RES IN ITALIA GESTAE.

(I.) *Legationes introductae in Senatum.*Ol. 153. 1.
A.V. 587.

Κατὰ τὸν καιρὸν τοῦτον ἦλθε παρὰ τοῦ βασι-
λέως Εὐμένους ἀδελφὸς Ἀττάλος ἔχων μὲν ^{ΑΤΤΑ-}
πρόφασιν, εἰ καὶ μὴ τὸ κατὰ τοὺς Γαλάτας ἔγε- ^{lvs ab}
γόνει σύμπτωμα περὶ τὴν βασιλείαν, ὅπως ἐλθεῖν ^{Eumene}
εἰς τὴν Ῥώμην, ἕνεκεν τοῦ συγχαρῆσαι τῇ συγκλή- ^{Romam}
τῷ, καὶ τυχεῖν τινος ἐπισημασίας, διὰ τὸ συμπε- ^{milus.}
πολεμηκείναι, καὶ πάντων εὐμενῶς σφίσι μετεσχη-

Ff 2

κέναι

Cap. I. 2. ὅλως. ἕμως susp. Rask.

LIBRI TRICESIMI
HISTORIARVM POLYBII
RELIQVIAE.

I.

(I.) *Ecloga XCIII. de Legationibus.*

Per id tempus venit Ro-
mam a fratre Eumene
rege missus *Attalus*, qui, et-
si illa clades non accidisset,
quam regno intulerant Galli,
omnino tamen Romam ve-
niendi causam habebat, quo
nempe senatui gratularetur,
& ut, quoniam eo bello Ro-
manos adjuverat, & ad omnia
pericula promptum se prae-
buerat socium, quam gratum
id officium patribus esset,
aliquo favoris & benevolen-
tiae

ΟΙ. 153. 1. *κέναι τῶν κινδύνων· τότε δὲ καὶ διὰ τὴν Γαλατικὴν*³
περίστασιν ἠναγκασμένοις ἦκεν εἰς τὴν Ῥώμην. Πάν· 4
των δὲ φιλοφρόνως αὐτὸν ἀποδεχομένων, διὰ τε τὴν
ἐν τῇ στρατείᾳ γεγενημένην συνήθειαν, καὶ διὰ τὸ
δοκεῖν εὖνοι αὐτοῖς ὑπάρχειν, καὶ γεγενημένης τῆς
 Attalus *ἀπαντήσεως ὑπὲρ τὴν προσδοκίαν·* μετέωρος ἐγενή-
 vana spe *θη ταῖς ἐλπίσιν, οὐκ εἰδὼς τὴν ἀληθινὴν αἰτίαν τῆς*
 inflatur. *ἀποδοχῆς. Διὸ καὶ παρ' ὀλίγον ἦλθε τοῦ λυμῆνα-5*
θαί τὰ σφέτερα πρᾶγματα, καὶ τὴν ἑλὴν βασι-
λείαν. Τῶν γάρ πλείστων Ῥωμαίων ἀπηλλοτριω-6
μένων τῆς τοῦ βασιλέως Εὐμένους εὐνοίας, καὶ πε-
πεισμένων, αὐτὸν πλάγιον ἐν τῷ πολέμῳ γεγονέναι,
λαλῶντα τῷ Περσῇ, καὶ τοῖς καιροῖς ἐφεδρεύοντα
τοῖς κατ' αὐτῶν· ἔνιοι τῶν ἐπιφανῶν ἀνδρῶν λαμ-7
βάνοντες εἰς τὰς χεῖρας τὸν Ἀτίλαν παρεκάλουν,
τὴν μὲν ὑπὲρ τἀδελφοῦ πρεσβείαν ἀποδέδωαι, περὶ
 δὲ

4. στρατείᾳ. στρατηγία Bav. 5. Διὸ ἀβεβῆ a Bav. Nescio em ex
 Vini ingenio adjectum.

tiae testimonio, experiretur:
 tunc vero propter Gallicum
 tumultum etiam necessario
 Romam venerat. Quum au-
 tem benigne omnes illum
 exciperent, partim ob fami-
 liaritatem ex belli commilitio
 contractam, partim quia
 amicum sibi illum esse cre-
 debant, quumque majore
 quam sperasset ipse comitatu
 obviam ei esset processum;
 inflari vana spe coepit, veræ
 caullæ ignarus, cujus gra-
 tia adeo benigne fuisset ex-
 ceptus. Itaque nihil pro-

pius factum, quam ut omnes
 res suas atque fratris perde-
 ret, ipsumque regnum ever-
 teret. Nam quum plero-
 rumque e Romanis alienati
 animi ab Eumene essent, at-
 que eum oblique in hoc bel-
 lo se gessisse crederent, colloquia
 cum Perseo habentem,
 & temporibus Romanorum
 imminentem; quidam e principibus seducere
 ad familiaria colloquia Attalum,
 atque hortari institerunt,
 ut, *quam pro fratre
 suscepisset legationem pone-*
 ret,

8 δὲ αὐτοῦ ποιῆσαι τοὺς λόγους· βουλευέσθαι γάρ Α. V. 587.
 αὐτῷ τὴν σύγκλητον συγκατασκευάζειν ἰδίαν ἀρχὴν
 καὶ δυναστείαν, διὰ τὴν ἀλλοτριότητα τὴν πρὸς τὸν
 9 ἀδελφόν. Ἐφ' οὗ συνέβαινε τὸν Ἀτίλλον ἐπὶ πολὺ
 μετεωρίζεσθαι, καὶ συγκατανεύειν ἐν ταῖς κατ' ἰδίαν
 ὁμιλίαις τοῖς εἰς τοῦτο τὸ μέρος αὐτὸν παρορμῶσι.
 10 Ἰοτέλος δὲ πρὸς ἐπίους τῶν ἀξιολόγων ἀνδρῶν συνέθε-
 το, παρελθὼν εἰς τὴν σύγκλητον ποιήσεσθαι τοὺς
 περὶ τούτων λόγους.

Τοιαύτης δ' οὔσης τῆς διαθέσεως περὶ τὸν Ἀτ- II.
Stratius
submissus
ab Eu-
mene.
 τάλον, ὀφεισάμενος ὁ βασιλεὺς τὸ μέλλον, ἐπιπέμ-
 πε Στράτιον τὸν ἱατρὸν εἰς τὴν Ῥώμην, ὃς μεγί-
 11 στην παρ' αὐτῷ πίστιν ἔειχε· τὰ μὲν ὑποδείξας,
 τὰ δὲ ἐντεταλάμενος, πᾶσαν εἰσενέγκασθαι μηχανήν,
 πρὸς τὸ μὴ κατακολευθῆσαι τὸν Ἀτίλλον τοῖς βου-
 12 λόμενοις λυμῆνασθαι τὴν βασιλείαν αὐτῶν. Ὁ δὲ
 παραγενόμενος εἰς τὴν Ῥώμην, καὶ λαβὼν εἰς τὰς

Ff 3

χῆρας

1. βουλευέσθαι *reuerari ex mistis. βούλεσθαι ed. Casaub. & seqq. ex
 Vrsini consilio.*

II. 2. εἰσενέγκασθαι *recipi ex Bar. Vulgo ὑπενέγκ.*

ret, ac pro se loqueretur:
senatum enim a fratre ejus
alienatum, proprium ipsi do-
minatum ac potentiam velle
conciliare. Ex quo siebat,
ut multo etiam majores spi-
ritus fumeret Attalus, & in
privatis colloquiis locum da-
ret hujuscemodi hortatibus.
Eo demique progressus est,
ut nonnullis e proceribus
reciperet, in curiam se ven-
turum, ut de ex re verba
apud patres faceret.

2. Hæc dum agitât Atta-
 lus, præfagiens animo rex
 Eumenes quod futurum erat,
 Romam post fratrem mittit
 Stratium, medicum, magnæ
 apud se fidei & auctoritatis
 virum. Huic re communi-
 cata dat in mandatis, indu-
 striam omnem suam ut in eo
 poneret, ne Attalus eorum
 sequeretur consilia, qui ipso-
 rum regnum perditum cu-
 piebant. Is Romam ut ve-
 nit, multos ac varios cum
 Attalo

Ol. 153. 1. *Χαῖρας τὸν Ἀττάλον, πολλοὺς μὲν καὶ ποικίλους διέ-
θετο λόγους· καὶ ἦν ὁ ἀνθρῶπος ἔχων τι νουνεχὲς
καὶ πειστικόν· μέγισ δὲ καθίκετο τῆς προθέσεως, 4
καὶ μετεκάλεσε τὸν Ἀττάλον ἀπὸ τῆς ἀλόγου φο-
Attalum
admonet
Stratius. ρᾶς, θεῖς ὑπὸ τὴν ὄψιν, ὅτι κατὰ μὲν τὸ παρὸν
συμβασιλεύει τ' ἀδελφῶ, τούτῳ διαφέρων ἐκείνου,
τῷ μὴ διάδημα περιτίθεσθαι, μηδὲ χρηματίζειν βα-
σιλεὺς, τὴν δὲ λοιπὴν ἴσθην καὶ τὴν αὐτὴν ἔχεν ἐξου-
σίαν· εἰς δὲ τὸ μέλλον ὁμολογουμένως καταλείπεται
διάδοχος τῆς ἀρχῆς, οὐ μακράν ταύτης τῆς ἐλπί-
δος ὑπαρχούσης, ἅτε τοῦ βασιλείως διὰ μὲν τὴν
σωματικὴν ἀδίνειαν ἀνὲρ προσδοκῶντος τὴν ἐκ τοῦ
βίου μετὰστασιν, διὰ δὲ τὴν ἀπαιδίαν, οὐδ', εἰ βου-
ληθείη, δυναμένου τὴν ἀρχὴν ἄλλῳ καταλιπεῖν.
οὐδέπω γὰρ ἀναδεδογμένους ἐτύγχανε κατὰ φύσιν 6
υἱὸς ἂν αὐτῷ, ὁ μετὰ ταῦτα διαδεξάμενος τὴν ἀρ-
χήν.*

4. Φορᾶς ὅ συμβασιλεύει ὁ ἐκείνου correxit Vossius. In multis erat
φουρᾶς ὅ συμβουλεύει ὁ ἐκείνα (sic). Ibid. ἔχειν ἐξουσίαν.
Forson ἔχει συμβουλὴν cum Reiskio. 5. ταύτης τῆς ἑλπί. Ar-
ticulum τῆς inferui cum Reisk.

Attalo sermones privatim ac familiariter habuit: & erat *Stratius* vir prudentiæ cujusdam singularis, & ad persuadendum efficax. Atque ægre ille quidem, sed tamen perfectit quod destinaverat, & Attalum ab illo parum sano impetu revocavit. Posuerat enim ei ob oculos, jam in præsentia regnare ipsum non minus quam fratrem, a quo hoc dumtaxat differat, quod capitis insigne

non gerat, neque rex audiat; cetera par atque idem utri-
que esse imperium. In poste-
rum vero regni non dubium
successorem ipsum relinqui:
neque eam spern abesse longe,
quum propter infirmitatem
corporis vitæ finem in dies
expectet *Eumenes*; qui, li-
beros nullos habens, ne si
cupiat quidem, regnum aliis
possit relinquere. (Necdum
enim agnitus fuerat natura-
lis ille filius *Eumenis*, qui
postea

τῇ. Τὸ δὲ συνέχον, θαυμάζεν ἔφη, πῶσα βλάβη-
 3 πται τοὺς ἐνεστῶτας καιροῦς. μεγάλην γὰρ εἰδέναι
 πᾶσι τοῖς θεοῖς χάριν, εἰ συμπνεύσαντες καὶ μᾶ
 γνώμῃ χρώμενοι δύναντο τὸν ἀπὸ Γαλατῶν φόβον
 ἀπώσασθαι, καὶ τὸν ἀπὸ τούτων ἐφεστῶτα κίνδυνον·
 9 εἰ δὲ νῦν εἰς στάσιν καὶ διαφορὰν ἤξει πρὸς τὸν
 ἀδελφόν, πρέσβηλον εἶναι, διότι καταστρέψει τὴν
 βασιλείαν, καὶ στερήσει μὲν αὐτὸν καὶ τῆς παρού-
 σης ἐξουσίας καὶ τῆς εἰς τὸ μέλλον ἐλπίδος, στερή-
 σει δὲ καὶ τοὺς ἀδελφοὺς τῆς ἀρχῆς καὶ τῆς ἐν αὐ-
 10 τῇ δυναστείας. Ταῦτα δὲ καὶ τούτοις ἕτερα πα-
 ρεαπλήσια διατιθέμενος ὁ Στράτιος, ἔπεισε τὸν Ἀτ-
 τάλον, μένειν ἐπὶ τῶν ὑποκειμένων.

Διόπερ εἰσελθὼν εἰς τὴν σύγκλητον ὁ περσερ-
 μένος, συνεχάρη μὲν ἐπὶ τοῖς γεγονόσιν, καὶ περὶ
 τῆς καθ' αὐτὸν εὐνοίας καὶ προθυμίας, ἣν παρέσχε-
 III. Attali oratio apud se-
 natum.

Ff 4

το

7. Post θαυμάζεν ἔφη excidisse verba εἰ ὄντοι suspicatus est idem
 Reisk. 8. εἰδέναι ex Vesuii conjecit, adscripsit Casaub. In mortis est
 εἶναι, quod feruari fortasse debuerat. δεῖν εἰδέναι voluit Gronov.

postea illi successit.) Hoc
 vero unicum præcipue mira-
 ri se, ait Stratius, cur hoc
 potissimum tempore tantum
 communi regno periculum
 iret creatum: quippe diis
 omnibus maximas fore agen-
 das gratias, si consentientes
 ambo atque animis invicem
 juncti præsentem Galaticum
 tumultum & imminens ab ea
 gente periculum potuerint de-
 pellere. Quod si dissensionem
 ac controversiam cum fratre
 nunc moveret; procul dubio

regnum everfurum esse, Et
 tum ea potentia, quam jam
 nunc habeat, sese ipsum pri-
 vaturum, tum ea etiam spe,
 quæ ipsum in posterum ma-
 neat: privaturum etiam fra-
 tres regno, Et ea quam in re-
 gno obtineant potentia. Hæc
 & similia his alia disserens
 Stratius pervicit, ut nihil
 moveret Attalus.

3. Itaque in senatum At-
 talus ut venit: gaudium de
 Perseo victo suum testatus,
 de fide atque prompto suo stu-
 dio,

Ol. 153. 1. το εἰς τὸν κατὰ τὸν Περσία πόλεμον, ἀπελεγίσατο·
 παρὰ πλησίως δὲ καὶ περὶ τοῦ πέμψαι πρεσβευτάς,²
 τοὺς παρακαθίζοντας τὴν τῶν Γαλατῶν ἀπόνειαν,
 καὶ πάλιν εἰς τὴν ἐξ ἀρχῆς αὐτοὺς ἀποκαταστή-
 σοντας διάθεσθαι, παρεκάλεσε διὰ πλεόνων. Ἐποιή-³
 σατο δὲ λόγους καὶ περὶ τῆς Αἰνίων καὶ τῆς Μαρωνι-
 τῶν πέλεως, ἀξίων αὐτῶ δεδῆναι ταύτας ἐν δωρεᾷ.
 Τὸν δὲ κατὰ τοῦ βασιλέως λόγον, καὶ τὸν περὶ τοῦ⁴
 μερισμοῦ τῆς ἀρχῆς, εἰς τέλος παρεσιώπησεν. Ἡ δὲ⁵
 σύγκλητος, ὑπολαμβάνουσα πάλιν αὐτὸν ἰδίᾳ περὶ
 τούτων εἰσπορεύεσθαι, τοὺς τε πρεσβευτάς συμ-
 πέμψεν ὑπέσχετο, καὶ τοῖς ἐθισμένοις δώροις ἐτί-
 μησεν αὐτὸν μεγαλομερῶς· ἐπηγείλατο δὲ καὶ τὰς
 προσηγμένας πόλεις δώσεν. Ἐπεὶ δὲ παρὰ ταῦ τυ-⁶
 χῶν τῶν Φιλανθρωπιῶν ὥρμησεν ἐκ τῆς Ῥώμης, οὐ-
 δὲν ποιήσας τῶν προσδοκωμένων· διαψευθεῖσα τῶν
 ἐλπί-

Respon-
sum se-
natus.

III. 3. Αἰνῶν. Αἰνῶν Bau. idemque deinde v. 7. pro Αἰῶν dat Αἰνὼν.
 6. Ἐπεὶ δὲ. Sic Bau. Ἐπειδὴ δὲ Vrsin. Ibid. παρὰ ταῦ τυχῶν
 τῶν Φιλανθρ. correxi cum Reisk. Corræptè misti παρὰ τῶν τυχόν-
 των Φιλανθρωπιῶν, unde Vrsinus exscripsit παρὰ τυχῶν τῶν Φιλ-
 ανθρ.

*dio, quod ad id bellum adhi-
 buisset, differuit. Tum de
 mittendis legatis, qui Gallo-
 rum perditam audaciam sua
 presentia reprimerent, & ad
 pristinum statum eos redige-
 rent, multis verbis apud pa-
 tres egit. Adjecit etiam de
 Aeniorum & Maronitarum
 urbibus, quas sibi dono da-
 ri postulabat. Accusationem
 vero fratris, & petitionem
 de dividendo regno, penitus
 omisit. Senatus, qui existi-*

*malet, Attalum iterum ad se
 aditum, & de iis rebus se-
 paratim acturum, legatos
 missurum se promisit, & in
 muneribus largiendis, quæ
 moris est dare, magnificen-
 tia singulari est usus, urbes
 etiam illas daturum se est
 pollicitus. Sed quum post
 exhibita sibi omnia humani-
 tatis officia protinus urbe
 exiisset Attalus, neque eo-
 rum, quæ sperabat senatus,
 quidquam fecisset; frustra
 patres*

ἐλπίδων ἢ σύγκλητος, ἄλλο μὲν εὐδὲν ἔρχε ποιῆν· ^{A.V. 587.}
 ᾧ τετι δὲ κατὰ τὴν Ἰταλίαν ἐντος αὐτοῦ, τὴν μὲν Αἴον ^{Aenus &}
 καὶ τὴν Μαρίνησαν ἡλευθέρωσεν, ἀθετήσασα τὴν ^{Maronea.}
 ἐπαγγελίαν· τοὺς δὲ περὶ τὸν Πόπλιον Λικίνιον ἔπεμ- ^{Legatio}
 ψε πρεσβευτὰς πρὸς τοὺς Γαλάτας. Οἷς ποίας ^{Rom. ad}
 μὲν ἔδωκεν ἐντολὰς, εἰπεῖν εὐ βράδιον· στοχάζεσθαι ^{Gallo-}
 δὲ ἐκ τῶν μετὰ ταῦτα συμβαίντων εὐ δυσχερές. ^{græcos.}
 7 Τούτῳ δ' ἔσταθ δῆλον ἐκ τῶν πράξεων αὐτῶν.

Ἦκον δὲ καὶ παρὰ Ῥοδίων πρέσβεις, πρῶτον μὲν ^{IV.}
 οἱ περὶ Φιλοκράτην, μετὰ δὲ τούτους οἱ περὶ Φιλέ- ^{RHODIO-}
 ρονα καὶ Ἀστυμήδην. Οἱ γὰρ Ῥόδιοι, κομισάμενοι ^{rum}
 τὴν ἀπόκρισιν, ἣν οἱ περὶ τὸν Ἀγέπολιν ἔλαβον εὐ- ^{legatio.}
 θέως μετὰ τὴν παράταξιν, καὶ θεωροῦντες ἐκ ταύ- ^{Romani}
 τῆς τὴν πρὸς αὐτοὺς ἐργὴν καὶ τὴν ἀνάτασιν τῆς Ῥο- ^{irati Rho-}
 συγκλήτου, παραυτίκα τὰς προειρημέναις πρεσβείας ^{diis.}

Ff 5

ἐξέ-

7. Μαρίνησαν correxi. Vulgo h. l. Μαρινίαν.

IV. 1. Post Φιλοκράτην prætermissum nonnihil videtur, scilicet quod Dinonem & Polyaratum nomine Rhodiorum Romanis tradiderit Philocrates.

patres sua spe, quatenus nihil aliud poterant, *Aenum* & *Maroneam*, dum is esset adhuc in Italia, *liberas* pronunciarunt, revocata promissione quam Attalo fecerant. Legationem vero, cuius princeps *Publius Licinius*, ad Gallogræcos miserunt. Cui legationi mandata quænam dederint, ut haud facile dictu est, ita conjectare ex iis, quæ postea contigerunt, non est diffi-

le: res siquidem ipsæ, quas gesserunt, id arguent.

4. Venerant autem Romanam *RHODIORUM* etiam *legati*: primum quidem *Philocrates* cum collegis, post hos vero *Philophron* & *Astymedes*. Rhodii enim, responso illo accepto, quod statim post pugnatam cum Perseo pugnam Agepolidi datum fuerat, ira patrum adversus se cognita, & minis auditis, extemplo legationes

ΟΙ. 153. 1. ἐξέπεμψαν. Οἱ δὲ περὶ τὸν Ἀστυνόδην καὶ Φιλό-3
 φρονα, καταναρῶντες ἐκ τῶν ἐντεύξεων καὶ κοινῇ καὶ
 κατ' ἰδίαν τὴν ὑφ' ἑαυτοῦ καὶ τὴν ἀλλοτρίειν τῶν
 ἀνθρώπων τὴν πρὸς αὐτοὺς, εἰς ἀθυρίαν ἐλοσχερῇ
 καὶ δυσχερεσίαν ἐπέπιπτον. ὥς δὲ καὶ τῶν στρατη-4
 γῶν τις, ἀναβαίς ἐπὶ τοὺς Ἐμβόλους, παρεκάλει
 τοὺς ἔχλους ἐπὶ τὸν κατὰ Ῥοδίων πόλεμον· τότε
 δὲ παντάπασιν ἔξω τοῦ φρονεῖν γενόμενοι, διὰ τὸν
 περὶ τῆς πατρίδος κίνδυνον, εἰς τοιαύτην ἤλθον διά-
 θεσιν, ὥστε καὶ Φαιᾶ βαλεῖν ἱμάτια, καὶ κατὰ τὰς
 παρακλήσεις μηκέτι παρακαλεῖν, μηδ' αἰετοῦ τοὺς
 φίλους, ἀλλὰ δεῖσθαι μετὰ δακρύων, μηδὲν ἀνέκε-
 στεν βουλευσάσθαι περὶ αὐτῶν. Μετὰ δὲ τινὰς 6
 ἡμέρας, εἰσαγαγόντες αὐτοὺς Ἀντωνίου τοῦ δημάρ-
 χου, καὶ τὸν στρατηγὸν τὸν παρακαλοῦντα πρὸς
 τὸν πόλεμον κατασπάσαντος ἀπὸ τῶν Ἐμβόλων,
 ἐποιεῖτο

Antonius
 trib. pl.

5. βαλεῖν. λαβεῖν *malim cum Vefiro. Vulgatum defendit Reisk.*
Ibid. παρακλήσει. ἐντεύξεις utique malim cum Diodoro Siculo.
 6. Μετὰ ex conj. scilicet. *Vulgo κατὰ.*

tiones illas miserant. *Asty-*
medes vero & *Philophron* ex
 hominum sermonibus, quos
 conveniebant, suspectos se
 intelligentes, omniumque
 voluntates a Rhodiis abalie-
 natus, animis prorsus con-
 ciderunt, ut quo se verte-
 rent nescirent. At post-
 quam unus etiam e prætori-
 bus pro rostris concionans
 rogationem ad populum tu-
 lisset de bello Rhodiis indi-
 cendo; tum enimvero pavo-
 re lymphatis non constare
 mens, patriæ periculum re-

putantibus, tanto denique
 metu adfici, ut pullata veste
 se amicerent, & quum ami-
 cos hortarentur ad feren-
 dam opem, non hortantium,
 neque postulantium verbis
 uterentur, sed preces mix-
 tas lacrymis adhiberent, ne
 quid durius in patriam ipso-
 rum vellent ire consultum.
 Interjectis aliquot diebus,
 postquam ab Antonio tribu-
 no plebis sunt introducti, &
 prætor ille, qui de bello
 ipsis indicendo promulga-
 tionem tulerat, de rostris ab
 eo

- ἔποιετο τοὺς λόγους πρῶτον μὲν Φιλόφρων, μετὰ Ἀ. V. 537.
 7 δὲ τοῦτον Ἀστυμήδης. ὅτε δὴ κατὰ τὴν παροιμίαν *Cygnus cantus.*
 τὸ κύκνειον ἐξηχήσαντες, ἔλαβον ἀποκρίσεις τοιαύ-
 τας, δι' ὧν τοῦ μὲν ὀλοσχεροῦς Φόβου τοῦ κατὰ τὸν
 8 πόλεμον ἐδόκειν παραλελυθῆαι· περὶ δὲ τῶν κατὰ
 μέρος ἐγκλημάτων αὐτοῖς ἢ σύγκλητος πικρῶς καὶ
 9 βαρέως ἀνείδισεν. Ἦν δ' ὁ νεὺς τῆς ἀποκρίσεως
 τοιοῦτος, ὅτι, εἰ μὴ δι' ἐλίγους ἀνθρώπους, τοὺς
 αὐτῶν φίλους, καὶ μάλιστα δι' αὐτούς, ᾔδεισαν κα-
 λῶς καὶ δικαίως, ὥς δέον ἦν αὐτοῖς χρῆσασθαι.
 10 Ὁ δ' Ἀστυμήδης αὐτῷ μὲν ἐδόκει καλῶς εἰρηκέναι *Astyme-*
 περὶ τῆς πατρίδος· οὐ μὴν τοῖν γε παρεπιδημοῦσιν, *dis ora-*
 οὔτε τοῖς ἐκεῖ μένουσι τῶν Ἑλλήνων οὐδαμῶς ἤρεσκεν. *tionem*
 11 ἐξέβαλλε γὰρ ἐγγραπτον μετὰ ταῦτα ποιήσας τὴν *improbat*
 σύνταξιν τῆς δικαιολογίας, ἢ τοῖς πλείστοις τῶν *Polybius.*
 ἀναλαμβαίνοντων εἰς τὰς χεῖρας ἄτοπος ἐφαίνετο
 καὶ

II. ἐξέβαλλε. ἐξέβαλε Bav. Ibid. ποιήσας correxit Cosmab. ποιή-
 σαθαι Vrf. cum mistis.

eo esset detractus; ipsi ver-
 ba fecerunt, prius quidem
Philophron, deinde etiam
Astymedes. Ac tunc qui-
 dem *cygneo*, quod ajunt,
cantu edito, ejusmodi re-
 sponsonem acceperunt, quæ
 extremo quidem illo pericu-
 lo belli, quod metuebant,
Rhodos eximebat: verum
 de criminibus, quæ in illos
 erant collata, multa sigilla-
 tim asperere ac dure eis ex-
 probrabant patres. Erat au-
 tem responsi hæc fere sen-
 tentia: nisi per paucos po-

pulo Romano amicos flaret,
 ac maxime per ipsos legatos,
 scire probe senatum, quid sibi
 in *Rhodos* juris fuerit. Ce-
 terum *Astymedes*, qui visus
 sibi est ea actione patriam
 pulcre defendisse, Græcis
 tamen hominibus, qui vel
 peregre Romam advenerant
 vel inibi habitabant, hand-
 quaquam erat probatus. Et
 quum postea in literas ab eo
 relata publicataque ea con-
 cio fuisset; qui illam lege-
 bant, & absurdam & in to-
 tum ad persuadendum ineptam

Ol. 153. 1. καὶ τελείως ἀπίθανος. Συνεστήσατο γὰρ τὴν δι-
 Altyme-
 dis oratio
 ad sena-
 tum.
 καμολογίαν οὐ μόνον ἐκ τῶν τῆς πατρὶδος δικαίων,
 ἔτι δὲ μάλλον ἐκ τῆς τῶν ἄλλων κατηγορίας. τὰ μὲν 13
 γὰρ ἐνεργήματα καὶ συνεργήματα παραβάλλον καὶ
 συγκρίνων, τὰ μὲν τῶν ἄλλων ἐπερᾶτο ψευδοποιεῖν
 καὶ ταπεινῶν, τὰ δὲ τῶν Ῥοδίων ἠύξανε, πολλα-
 πλασιάζων καθ' ὅσον οἷός τ' ἦν· τὰ δ' αἰμαρτήμα- 14
 τα κατὰ τοῦναντίον τὰ μὲν τῶν ἄλλων ἐξωνείδιζε
 πικρῶς καὶ δυσμενικῶς, τὰ δὲ τῶν Ῥοδίων ἐπερᾶτο
 περιστέλλειν, ἵνα κατὰ τὴν παράθεσιν τὰ μὲν οἰ-
 κῆα μικρὰ καὶ συγνώμης ἄξια φανῇ, τὰ δὲ τῶν
 πέλας ἀπαραίτητα καὶ μεγάλα τελείως, ἐφ' οἷς
 ἔφη συγνώμης τετευχέναι τοὺς ἡμαρτηκότας ἀπαν-
 τας. Τὸ δὲ γένος τοῦτο τῆς δικαιολογίας οὐδαμῶς 15
 ἂν πρέπειεν ἀνδρὶ πολιτικῷ δέξασθαι· ἐπεὶ τοι καὶ τῶν 16
 κοινοπραγησάντων περὶ τιναν ἀπερῆτων οὐ τοὺς διὰ
 φόβον ἢ πόνον μηνυτάς γενομένους τῶν συνεδόντων
 ἐπαι-

13. ἐνεργήματα. συνεργήματα Bav. An delicta ἐνεργητήματα?

ptam pronunciabant. Nam-
 que ille patriæ causam non
 magis commemorandis iis
 rebus est tutatus, quæ ad
 ejus excusationem pertine-
 bant, quam aliorum crimi-
 nationibus. Quæ enim pro
 Romanis vel per se fecerant
 Rhodii, vel ipsos adjuvando,
 comparans contendensque
 cum aliis, merita aliorum
 omnium mendaciis obscura-
 re atque elevare conabatur;
 Rhodiorum vero facta, quam
 maxime poterat, augebat at-
 que exaggerabat. In pecca-
 tis contra, sua delicta aliis

aspere & odiose exprobrans,
 Rhodiorum culpas minue-
 bat; ut ex illa comparatio-
 ne, quæ erant a suis admitta,
 parva esse & venia digna
 ostenderet, aliorum adprime
 gravia & quæ nullam mere-
 rentur veniam; & tamen
 aliis gratiam delictorum fa-
 ctam esse ajebat a Romanis.
 Enimvero defensionis hoc
 genus viro politico nequa-
 quam convenire existima-
 mus: nam & ex iis, qui so-
 cietatem occulti cujusdam
 facinoris habuerunt, non il-
 los laudamus, qui ob metum
 aut

ἐπαινοῦμεν, ἀλλὰ τοὺς πᾶσαν ἐπιδεξαμένους βᾶσα-
 νον καὶ τιμωρίαν, καὶ μηδενὶ τῶν συνειδόντων παραι-
 τίους γενομένους τῆς αὐτῆς συμφορᾶς, τούτους ἀπο-
 δεχόμεθα, καὶ τούτους ἀνδρας ἀγαθοὺς νομίζομεν.

17'Ο δὲ διὰ τὸν ἀδελφον φόβον πάντα τὰ τῶν ἄλλων
 ἀμαρτήματα τιθεὶς ὑπὸ τὴν ἔψιν τοῖς κρατοῦσιν,
 καὶ κανονποιήσας, ὑπὲρ ὧν ὁ χρένος εἰς λήθην ἀγνό-
 χει τοὺς ὑπερέχοντας, πῶς οὐκ ἔμελλε δυσαρεστή-
 σεν τοῖς ἱστορήσασιν;

Τὴν δὲ περσευμένην ἀπόκρισιν οἱ μὲν περὶ τὸν
 Φιλοκράτην λαβόντες, ἐξαυτῆς ᾤρησαν· οἱ δὲ περὶ
 τὸν Ἀστυμήδην αὐτόθι μένοντες παρέθηκευν, χάριν
 τοῦ μηδὲν αὐτοὺς λανθάνειν τῶν προσπιπτόντων ἢ
 2 λεγομένων κατὰ τῆς πατρίδος. Προσπεσούσης δὲ
 τῆς ἀποκρίσεως ταύτης εἰς τὴν Ἔρδον, δόξαντες
 ἀπολελυθῆαι τοῦ μεγίστου φόβου τοῦ κατὰ τὸν πό-
 λεμον, τ' ἄλλα, καίπερ ἀκμὴν ὄντα δυσχερῇ, ἐα-
 δίως

V.
 Nova le-
 gatio
 Rhodio-
 rum.

aut vexationem conscios in-
 dicaverint; verum illos po-
 tius, qui nullis tormentis aut
 suppliciis potuerint adigi, ut
 eorumdem consiliorum so-
 cios in eandem calamitatem
 trahant. Hi sunt, quos lau-
 dare solemus, quos pro viris
 bonis habere. *Astymedes*
 vero, qui propter ancipitem
 metum omnia aliorum pec-
 cata ob oculos imperantibus
 ponere sustinuit, & eorum
 memoriam renovare, quo-
 rum oblivionem principis
 populi animis tempus indu-

xerat, qui poterat audienti-
 bus non displicere?

5. Ceterum accepto illo
 responso, extemplo Rhodum
 abiit *Philocrates*; *Astyme-*
de in urbe remanente, qui
 omnia sollicitus observaret,
 ne quid forte ipsos lateret
 eorum, quæ quotidie nun-
 ciabantur aut dicebantur ad-
 versus patriam. *Rhodii* ve-
 ro, cognito Romanorum re-
 sponso, quia maximo illo
 metu belli videbantur libe-
 rati, cetera, etfi erant ad-
 modum tristia, æquis animis
 fere-

OL. 153. 1. *δίως ἔφερον.* Οὕτως αἰὲ τὰ μείζω τῶν προσδοκώ-
 μένων κακῶν λήθην ποιεῖ τῶν ἐλαττόνων συμπτω-
 μάτων. Διὸ καὶ παρὰ χερσὶ ψηφισάμενοι τῇ Ῥώ-
^{Potestas} ^{nauarchi} ^{Rhodii.} *μη* στέφανον ἀπὸ μυρίων χρυσῶν, καὶ καταστήσαι-
τες πρεσβευτὴν ἅμα καὶ ναύαρχον Θεαίτητον, ἐξι-
πμπον θερσίας ἀρχεμένης, ἄγιστα τὸν στέφανον,
καὶ μετὰ τούτου τοὺς περὶ Ῥοδοφῶντα, περὶ αὐτομέ-
νους κατὰ πάντα τρόπον συμμαχίαν συνθίξαι πρὸς
Ῥωμαίους. Τοῦτο δ' ἐποίησαν, βουλόμενοι δίχα τοῦ
ψηφίσματος καὶ πρεσβείας ἀποτυχεῖν, εἰάν ἄλλως
δόξῃ Ῥωμαίοις, δι' αὐτῆς δὲ τῆς τοῦ ναυάρχου πρεσι-
βείας τὴν κατάπεραν ποιήσασθαι. τὴν γὰρ ἐξου-
Rhodio-σίαν ἔχε ταύτην ὁ ναύαρχος ἐκ τῶν νόμων. Οὕτω
^{rum pru-} ^{dentia in} ^{gare} ^{ἦν} ^{πραγματικὸν} ^{τὸ} ^{πολίτευμα} ^{τῶν} ^{Ῥοδίων,} ^{ὡς}
^{contra-} ^{hendis so-} ^{σχεδὸν} ^{ἔτη} ^{τετραερέκοντα} ^{πρὸς} ^{τοῖς} ^{ἐκατὸν} ^{κεκοι-}
^{cietati-} ^{bus.} ^{σανηκῶς}

V. 4. *μυρίων.* *δισμυρίων* secundam Livium. Ibid. Θεαίτητον *re-*
stitui ex mistis. Vulgo Θεόδοτον *ex scriptura apud Livium* *inlata.*
 5. *δίχα* τοῦ ψηφίσμ. *δίχα* cum Reiskio scripsi pro vulgato διὰ.
Sed videtur δίχα ψηφίσματος *τῆς πρεσβείας* *scribendam.* Vul-
 go *ex Vrsini ingenio* οὐ διὰ τοῦ ψηφ. καὶ πρεσβ.

ferebant. Adeo majora ex-
 spectata mala leviorum ca-
 suum facile semper oblivio-
 nem inducunt. Itaque co-
 ronam confestim decem mil-
 lium aureorum Romanis de-
 cernunt. *Theateto* legatio-
 nem eam simul & classis præ-
 fecturam mandant. Hunc
 ineunte ætate ad deferen-
 dam coronam mittunt, &
 cum eo Rhodophontem, qui
 modis omnibus societatem
 cum Romanis eniterentur
 contrahere. Hoc autem eo

consilio fecerunt, ne, si ali-
 ter Romanis videretur, præ-
 ter irritam legationem, &
 facti decreti pœniteret: ita-
 que per ipsum classis præfe-
 ctum tentare animos Roma-
 norum statuerunt; ex legi-
 bus namque faciendæ so-
 cietatis potestatem classis
 præfectus habebat. Tanta
 autem prudentia atque sol-
 lertia regebatur respublica
 Rhodiorum, ut, qui per an-
 nios fere centum & quadra-
 ginta nobilissimas pulcerri-
 masque

νωνηκῶς ὁ δῆμος Ῥωμαίοις τῶν ἐπιφανεστάτων καὶ Ἀ. V. 587.
 καλλίστων ἔργων, οὐκ ἐπεποιήτο πρὸς αὐτοὺς συμ-
 μαχίαν. Τίνες δὲ χάριν οὕτως ἐχάριζον οἱ Ῥόδιοι
 ἐπὶ καὶ αὐτοὺς, οὐκ ἄξιον παραλιπεῖν. Βουλέμε-
 νοι γὰρ μηδένα τῶν ἐν ταῖς ὑπεροχαῖς καὶ δυνα-
 στάσις ἀπελπίζεν τὴν ἐξ αὐτῶν ἐπικουρίαν καὶ
 συμμαχίαν, οὐκ ἐβούλοντο συνδυάζειν, οὐδὲ προκα-
 ταλαμβάινειν σφᾶς αὐτοὺς ὅρκους καὶ συνθήκας,
 ἀλλ' ἀκέραιοι διαμένοντες κερδαίνειν τὰς ἐξ ἐκάστων
 9 ἐλπίδας. Τότε δὲ μεγάλην ἐποιῶντο φιλοτιμίαν, ^{Roma-}
 βουλέμενοι ταύτης τῆς τιμῆς τυχεῖν παρὰ Ῥωμαίων, ^{net. so-}
 οὐ κατεπεσγόμενοι συμμαχίας, οὐδ' ἀγωνιῶντες ἀπλῶς ^{cietatem}
 αὐδένα κατὰ τὸ παρὲν, πλὴν αὐτῶν τῶν Ῥωμαίων ^{operose}
 10 ἀλλὰ βουλέμενοι κατὰ τὴν ὑπέρθεσιν τῆς ἐπιβουλῆς ^{ambiant}
 ἀφαιρεῖσθαι τὰς ἐπινοίας τῶν δυσχερὲς τι διανοουμέ- ^{Rhodii.}
 11 ῶν περὶ τῆς πόλεως. Ἄρτι δὲ τῶν περὶ τὸν Θεά- ^{Cannii}
 τητον καταπεπλευκότων, ἀπέστησαν Καύνιοι, κατε- ^{defici-}
 λαύοντο ^{scunt a}
^{Rhodiis.}

II. καταπεπλευκότων. ἐμπλ. τὴν ἀποπεπλευκότων
 melius cum Reisk. Vix Rhodo profecta erat.

masque victorias Romano-
 rum adjuverant, tamen sœ-
 dus societatis nullum cum
 iis percussissent. Et est ope-
 ræ, non prætermittere, cu-
 jus rei gratia ita rempubli-
 cam suam Rhodii gubernar-
 rint. Qui enim nulli regum
 aut dynastarum spem auxi-
 lii societatisque suæ vellent
 abscindere; arctius se cum
 quoquam copulare, & liber-
 tatem sibi iurejurando ac
 pactis præcipere nolebant;
 sed omnia sibi servantes inte-
 gra, spes singulorum lucra-

ri. Illo vero tempore sum-
 ma contentione sunt enisi,
 quo illum honorem a Roma-
 nis impetrarent; non adeo,
 quod per id tempus magno-
 pere opus haberent societate
 aliqua, aut quod quemquam
 metuerent, præter ipsos Ro-
 manos; quam, ut per singu-
 lare studium, quod nunc in
 eam rem conferrent, irrita
 redderent eorum consilia,
 qui de sua civitate tristius
 aliquid cogitabant. Vix ad-
 pulerat *Theatetus*, cum de-
 scivere *Cannii*, & *Mylas-
ses*

Ol. 153. 1. λαίβοντο δὲ καὶ Μυλασσεῖς τὰς ἐν Εὐρώμῳ πέλας.
 Κατὰ δὲ τὴν αὐτὴν καιρὸν ἡ σύγκλητος ἐξίβαλει
 δόγμα, δίδτι δὲ Κᾶρας καὶ Λυκίους ἐλευθέρους εἶναι
 πάντας, ὅσους προσένειμε Ῥοδίοις μετὰ τὴν Ἀντι-
 χικὸν πόλεμον. Τὰ μὲν οὖν κατὰ τοὺς Καυνίους¹³
 καὶ τοὺς Εὐρωμεῖς ταχέως οἱ Ῥόδιοι διαρθώσαντο.
 τοὺς μὲν γὰρ Καυνίους, Λύκεν ἀποπέμψαντες μετὰ¹⁴
 στρατιωτῶν, ἠνάγκασαν πάλιν ὑφ' αὐτοὺς τάττε-
 θαι, καίπερ Κιβυρατῶν αὐτοῖς παραβοηθήσαντων·
 ἐπὶ δὲ τὰς ἐν Εὐρώμῳ πέλας στρατεύσαντες, ἐνί-¹⁵
 κησαν μάχῃ Μυλασσεῖς καὶ Ἀλαβανδοῖς, ἀμφοτέ-
 ρων παραγενεμένων μετὰ στρατιᾶς ἐπ' Ὀρθωσίαν.
 Καρὰ & Τοῦ δὲ περὶ τῶν Λυκίων καὶ Καρῶν δόγματος αὐτοῖς¹⁶
 Lycios liberant
 Romani. προσπεσόντες, πάλιν ἀπεσοβήθησαν ταῖς διανοίαις,
 δίσσαντες, μήποτε μάταιος μὲν αὐτοῖς ἡ τοῦ στε-
 φάνου δόσις γέγονε, μάταια δὲ αἱ περὶ τῆς συμμα-
 χίας ἐλπίδες.

*** πρό-

14. τοὺς μὲν γὰρ. γὰρ ex conjell. adjeci. Ibid. ἀποπέμψαντες.
 Forſan ἐπιπέμψ. quod maluit Reisk. Ibid. ὑφ' αὐτοῦς. Mendoſe
 τολγο ὑφ' αὐτοῖς.

ſes quoque Euromenſium op-
 pida occuparunt. Sub idem
 vero tempus editum eſt a pa-
 tribus ſenatusconſultum, quo
Caribus & Lyciis omnibus,
 quos poſt conſectum bellum
 Antiochicum Rhodiis adtri-
 buerant, *libertas* concedeba-
 tur. Igitur ad Caunios qui-
 dem quod adinet atque Eu-
 romenſes, ea moleſtia cito
 deſuncti ſunt Rhodii. Miſſo
 enim Lyco cum exercitu,
 quamquam Cibyraryum ade-
 rant auxilia, coëgerunt Cau-

nios imperio parere: & in
 Euromenſium quoque pro-
 vinciam expeditione ſufce-
 pta, Mylaſſenſes Alabande-
 nosque, qui conjunctis viri-
 bus imminebant Orthoſiæ,
 acie vicerunt. At poſtquam
 de ſucto pro Lyciis, Caribus-
 que decreto nuncium acce-
 perunt, ilicet mentes ipſis
 iterum pavore ſunt con-
 cuſſæ; male metuentibus,
 ne & coronam fruſtra do-
 naſſent, & ſocietatem fruſtra
 ſperaffent.

(Εκ

* * * πρότερον ἐπιστήσαντες τοὺς ἀναγνώσκον-
 τας ἐπὶ τὴν περὶ Δείνωνος καὶ Πολυαράτου διάλη-
 ψιν. Μεγάλῃς γὰρ οὕσης τῆς περιστάσεως καὶ τῆς
 μεταβολῆς οὐ μόνον παρὰ τοῖς Ῥοδίοις, ἀλλὰ σχε-
 δὸν ἀπάσαις ταῖς πολιτείαις· χρήσιμον ἂν εἴη, τὸ
 τὰς προαιρέσεις τῶν παρ' ἐκάστοις πολιτευομένων
 ἐπισκέψασθαι, καὶ γινῶναι, τίνες φανήσονται τὸ κα-
 τὰ λόγον πεποιηκότες, καὶ τίνες παραπεποιηκότες
 τοῦ καθήκοντος· ἵνα εἰ ἐπ' ἐγγυμένον, ὥσανεὶ τύπων
 ἐκτιθεμένων, δύνωνται κατὰ τὰς ἐμοίας περιστάσεις
 τὰ μὲν αἰρετὰ διαίκεν, τὰ δὲ φευκτὰ φεύγειν ἀλη-
 θινῶς, καὶ μὴ περὶ τὸν ἔσχατον καιρὸν τῆς ζωῆς
 ἀβλεπτοῦντες τὸ πρέπον, καὶ τὰς ἐν τῷ προγεγο-
 νότι βίῳ πράξεις αὐτῶν ποιῶσι. Συνέβανε τοι-
 γαρὺν, τρεῖς διαφορὰς γενέσθαι τῶν ἐμπροσθέντων εἰς
 οὗτας αἰτίαις κατὰ τὸν πρὸς Περσέα πόλεμον. Ὡς
 μίαι

VI. 1. Fragmentum hoc vulgo ex præscripto codicis Pairef. ab his
 viris incipiant: "Οὐκ ἔστι Πολύβιος" πρότερον ἐπιστή. &c. &
 referunt ad Librum XXVIII. Sed, vel refringente cod. m. referen-
 dum esse ad Librum XXX, monuit jam Valesius. 4. * Desideratur
 ἀμυροῦς, aut aliquid simile.

(Excerptum Valesianum.)

6. * * * postquam admo-
 nuerimus lectores de *Dino-
 nis & Polyarati* instituto.
 Nam cum gravissimi casus
 & mutationes non solum
 apud Rhodios, sed in cete-
 ris quoque civitatibus acci-
 derint, operæ pretium fue-
 rit, dispicere consilia singu-
 lorum, qui reipublicæ præ-
 erant, & quinam recte ac
 constanter se gesserint, qui
 nam officio suo defuerint,
 videre; ut posterī tamquam
 ex proposito exemplo discant,
 ubi similes casus ingruerint,
 honesta quæque persequi, ac
 fugere contraria; ne, si sub
 exitum vitæ ab officio dif-
 cesserint, omnem antea vitæ
 suæ laudem commaculasse
 videantur. Tria erant
*genera eorum, qui bello Per-
 sico in suspensionem venerant.*
Polybii Histor. T. IV. G g Primum

OL. 153. I. <sup>Varia ho-
minum
studia
bello Per-
fico.</sup> μία μὲν ἦν τῶν οὐχ ἡδέως μὲν ἐράντων κρινόμενα τὰ
ἔλα, καὶ τὴν τῆς οἰκουμένης ἐξουσίαν ὑπὸ μίαν ἀρ-
χὴν πίπτουσαν· οὗτε δὲ συνεργούντων, οὗτ' ἀντι-
πρατίοντων ἀπλῶς Ῥωμαίοις οὐδὲν, ἀλλ' ὅσον ἐπιτε-
τραφέντων τῇ τύχῃ περὶ τῶν ἀποβησομένων. Ἐτί-7
ρα δὲ, τῶν ἡδέως ἐράντων κρινόμενα τὰ πράγματα,
καὶ βουλομένων νικᾶν τὸν Περσέα· μὴ δυνάμεων δὲ
συνεπισπᾶσθαι τοὺς ἰδίους πολίτας, καὶ τοὺς ὁμοεθ-
νεῖς πρὸς τὴν αὐτῶν γνάμην. Τρίτῃ δὲ καὶ τῶν συν-8
επισπασαμένων καὶ μεταρρίψάντων τὰ πολιτεύμα-
τα πρὸς τὴν Περσέως συμμαχίαν.

VII. Πῶς οὖν ἕκαστοι τούτων ἐχέρισαν τὰ καθ' αὐ-
τοὺς, σκοπεῖν πάρεστι. Μετέρριψαν πρὸς Περσέα·
τὸ τῶν Μολοσσῶν Ἰθνος Ἀντίνοῦς καὶ Θεόδοτος, καὶ
Κέφαλος μετ' αὐτῶν. [οἱ, τῶν πραγμάτων] ἀντι-3
πεσόντων ταῖς ἐπιβολαῖς αὐτῶν ἐλοσχερῶς, καὶ
περιστάντες τοῦ κινδύνου, καὶ συνεγίζοντες τοῦ δει-
νοῦ,

VII. 3. *Velgo μετ' αὐτῶν τῶν ἀντιπεσόντων, ὅ ἥντιον ῥομαντ
ροβ' ἐλοσχερῶς. Supplevi lacunam ex Reiskii conjectura.*

Primum illorum, qui ægre
quidem tulerant, rerum sum-
mam dijudicari, imperium-
que orbis terrarum uni gen-
ti addici; sed qui neque ad-
juverant Romanos, neque ul-
la re eisdem erant adversati,
sed quasi fortunæ permise-
rant rei eventum. Alterum
genus erat eorum, qui lu-
bentes viderant de summa
rerum decerni, ac superiores
Persei partes esse optaverant
quidem, sed cives suos ac
populares in suam senten-
tiam non potuerant petra-

here. Tertium genus eo-
rum hominum erat, qui ci-
vitates suas ad Persei socie-
tatem auctoritate sua tradu-
xerant.

7. Quo autem modo sin-
guli se gesserint, perspicere
in promptu est. Gentem *Mo-
loσσorum* ad Persei regis par-
tes transfulerunt *Antinous* &
Theodotus, & cum his *Cepha-
lus*. Idem, postquam pror-
sus contra ipsorum volunta-
tem ceciderat res, imminen-
te extremo discrimine, ad-
versus præsentem fortunam con-

- τοῦ, πάντες ἑμῖσε συστάντες τοῖς παροῦσιν ἀπὲρ Α. V. 387.
- 4 θανον γενναίως. Διόπερ ἄξιον, ἐπαινεῖν τοὺς ἀνδρας ἐπὶ τῷ μὴ προέδωαι μηδὲ περιθεῖν σφᾶς αὐτοὺς εἰς αἰναξίαν διὰθεῖν ἑμπεσόντας τοῦ προγεγονότος βίου. Καὶ μὴν ἐν Ἀχαΐᾳ καὶ παρὰ Θετταλοῖς καὶ Περγαίβοις ἔσχον αὐτίαν καὶ πλείους διὰ τὴν ἡσυχίαν, ὡς ἐφεδρεύοντες τοῖς καιροῖς, καὶ φρονούντες τὰ Περσέως. ἀλλ' οὔτε λόγον ἐν τῷ μίσθῳ τοιούτων ἐξίβαλον, οὔτε γράφοντες, οὔτε διαπεμπόμενοι πρὸς τὴν Περσία περί τινας ἐφωράθησαν γὰρ διεφύλαξαν ἀνεπιλήπτους ἑαυτούς. Τεργαροῦν εἰκότως οὔτοι καὶ δικαιοσύνην καὶ κρίσιν ὑπέμενον, καὶ πάσας ἐξήλεγχεν τὰς ἐλπίδας.
- 8 Οὐ γὰρ ἑλαττόν ἐστιν ἀγεννίας σημεῖον, τὸ μηδὲν *Autochiria, pufilli* αὐτῷ συνεδόντα μοχθηρὸν προεξάγειν ἐκ τοῦ *ζῶν animi indicium.* αὐτὸν, ποτὲ μὲν τὰς τῶν ἀντιπολιτευομένων ἀντάσεις καταπλαγέντα, ποτὲ δὲ τὴν τῶν κρατούν-

G g 2

TAN

3. συστάντες ex conj. sc. script. Vulgo στήσαντες. χωρήσαντες Reisk. 8. ἀνατάσεις contexti cum Reisk. Vulgo ἀναστάσεις.

congressi, fortiter pugnantes occubuerunt. Quamobrem omni laude prosequendi sunt, quod semetipsos prode-
re atque indignam antea vita fortunam experiri haudquaquam sustinuerunt. At vero in Achaia & apud Per-
rhæbos ac Thessalos multo plures ob quietem ac silentium accusabantur, quasi tem-
pus captassent, ac Perseo taciti favissent. Sed neque ullum ejusmodi sermonem in medium protulisse, neque

ad Perseum de ea re literas misisse deprehensi sunt; verum ab omni crimine integros se præstitere. Proinde recte fecerunt hi, quod indicium subire minime detrectarunt, atque in innocentia sua spes positas habuerunt. Neque enim *pufilli animi* levius argumentum est, *sibi ipsum mortem consciscere*, nullius conscium culpæ, interdum contrariæ in republica factionis, interdum potentioris metu, quam vitæ desi-

ΟΙ. 153. 1. τῶν ἐξουσίαν, τοῦ παρὰ τὸ καθῆκεν φιλοζῶειν. Καὶ μὴν ἐν Ῥόδῳ, καὶ Κῷ, καὶ πλείοσιν ἑτέροις πό-
λεσιν, ἐγένοντό τινες οἱ φρονεῦντες τὰ Περσέως· οἱ
καὶ λέγουν ἐθάβουσαν περὶ Μακεδόνων ἐν τοῖς ἰδίῃς
πολιτεύμασι, καὶ κατηγορεῖν μὲν Ῥωμαίων, καὶ κα-
θόλου συνίστασθαι πρὸς τὴν Περσεία κοινοπραγίαν,
οὐ δυνηθέντες δὲ μεταρρίψαι τὰ πολιτεύματα πρὸς
τὴν τοῦ βασιλέως συμμαχίαν. Τούτων δ' ἦσαν ἐπι-
10 φανίσταται, παρὰ μὲν τοῖς Κώοις, Ἰππόκριτος καὶ
Διομέδων, ἀδελφοί· παρὰ δὲ Ῥοδίοις, Δείνων καὶ
Πολυάρατος.

VIII.
Dino &
Polyara. 81.
tus Rhodii,
Ὡς τις οὐκ ἂν καταμήμψαιτο τὴν προαίρεσιν;
οἱ, πρῶτον μὲν τοὺς πολίτας συνίστορας ἔχοντες
πάντων τῶν σφίσι πεπραγμένων καὶ τῶν εἰρημένων,
ἔπειτα δὲ τῶν γραμμάτων ἑαλωκότων καὶ πεφω-
τισμένων, καὶ τῶν παρὰ τοῦ Περσέως πρὸς ἐκείνους
διαπεμπομένων, καὶ τῶν πρὸς τὴν Περσεία παρ' ἐκεί-
νων, ἅμα δὲ καὶ τῶν ἀνθρώπων ὑποχειρίων γεγονό-
2 των τῶν διαπεμπομένων παρ' ἐκατέρων καὶ πρὸς
ἐκα-

desiderio plus quam par sit teneri. Præterea apud Coos ac Rhodios, & in aliis civitatibus, nonnulli palam Perseo faverant: qui, pro Macedonibus verba facere, & Romanos accusare, ac societatem cum Perseo publice suadere cum ausi essent, tamen cives suos ad regias partes pertrahere non potuerant. Horum præcipui apud Coos *Hippocritus* & *Diome-*

don, fratres; Rhodi *Dino* & *Polyaratus* fuerunt.

8. Quorum consilium quis est qui non merito damnaverit? Qui, cum cives suos testes haberent omnium dictorum & factorum suorum; præterea interceptis & in lucem productis literis, quas ad regem Perseum miserant, quasque ab illo acceperant; comprehensis denique inter-

pretibus atque internunciis, qui

ἐκατέρους, οὐχ εἰοί τ' ἦσαν εἶκέν, αὐδ' ἐκποδὸν A.V. 587.
convicti
faville
Perleo.
 3 ποιεῖν ἑαυτοὺς, ἀλλ' ἀκμήν ἡμφισβήτου. τοιγαροῦν, convicti
faville
Perleo.
 προσκαρτεροῦντες καὶ φιλοζωῶντες πρὸς ἀπεγνωσ-
 μένας ἐλπίδας, καὶ τὸ δοκοῦν εἶναι περὶ αὐτοὺς τολ-
 μηρὸν καὶ παρὰ βολὸν ἀνίστρεψαν, ὥστε παρὰ τοῖς
 ἐπιγιγνομένοις μηδ' ἔσχατον ἐλέω καὶ συγνώμῃ τέ-
 4 πον καταλιπεῖν. ἐλεγχόμενοι γάρ κατὰ πρόσωπον
 ὑπὸ τῶν ἰδίων χειρογράφων καὶ τῶν ὑπουργῶν, οὐ
 μόνον αὐτοῦν, ἐτι δὲ μᾶλλον ἀναισχυντέον ἔδοξαν.
 5 Θόας γάρ τις ἦν τῶν πλοιοζομένων, ὃς καὶ πολλαῖς
 εἰς τὴν Μακεδονίαν ἐπεπλεύκει, διαπεσταλμένος
 6 ὑπὸ τῶν πραιρεμένων. αὐτὸς ἐν τῇ μεταβολῇ τῶν
 πραγμάτων συνεδῶς αὐτῶ τὰ πεπραγμένα, δέσας
 ἀπεχάρησεν εἰς τὴν Κνίδον. τῶν δὲ Κνιδίων αὐτὸν
 εἰς φυλακὴν ἀποδεμένον, ἐξατηθεὶς ὑπὸ τῶν Ῥο-
 7 δίων ἦλθεν εἰς τὴν Ῥόδον. καὶ ἐκὼς διὰ τῶν βασιάνων
 ἐλεγχόμενος, ἀνθωμολογεῖτο καὶ σύμφωνος ἦν πᾶσι
 G g 3 τοῖς

VIII. 7. ἦν πᾶσι &c. *Suspiciatus eram ἦν ἐν πᾶσι τοῖς τῶν αἰχμαλ.*

qui utrimque commeare foliti erant; nihilominus cedere fortunæ ac se e medio eripere non sustinuerunt, sed incerti etiam tunc, quid facerent, hæserunt. Ita vitæ desiderio capti, ac profligatas spes secuti cum peritissent, fortitudinis etiam atque audaciæ, quæ ipsis inesse visa erat, laudem immi-
 1 nuerunt, ut ne ullum quidem veniæ locum apud posteros sibi reliquerint. Con-
 2 victi enim fuismet ipsorum

chirographis ac ministris, non modo infelices, sed magis etiam impudentes esse videbantur. Erat quidam ex internunciis *Thoas*, qui a supra dictis missus sæpe in Macedoniam navigarat. Hic, rebus jam inclinatis, conscientia facinoris ac metu Cnidum confugit: cumque eum Cnidii in custodiam compegissent, vindicatus a Rhodiis Rhodum remissus est. Ibi, habita de ipso quæstione, cuncta confessus, prorsus

Ol. 153. 1. τοῖς ἐκ τῶν αἰχμαλώτων γραμμάτων συνθήμασιν, ὁμοίως δὲ καὶ ταῖς ἐπιστολαῖς, ταῖς παρὰ τε τοῦ Dino. Περσείως ἀποστελλομέναις πρὸς τὸν Δείνωννα, καὶ παρὰ τούτων πρὸς ἐκείνον. Ἐξ ὧν θαυμάζουσιν ἦν, ὅτι τῇ ποτὲ λογισμῷ χρώμενος ὁ Δείνων προσαίχεται ζῆν, καὶ τὸν παραδειγματισμὸν ὑπέμενε τούτων.

IX. Πολύ. Πολὺ δὲ κατὰ τὴν ἀβουλίαν καὶ κατὰ τὴν ἀγεν-
nias. νίαν ὁ Πολυάρατος ὑπερίθετο τὸν Δείνωννα. Τού-
γάρ Πτολεμαίου προστάξαντος Πτολεμαῖον τῷ βασι-
λεῖ, τὸν Πολυάρατον ἀναπέμπειν εἰς τὴν Ῥώμην, ὁ βασιλεὺς εἰς μὲν τὴν Ῥώμην οὐκ ἔκρινε πέμπειν, ἐντρεπόμενος τὴν πατρίδα καὶ τὸν Πολυάρατον· εἰς δὲ τὴν Ῥόδον ἀποστείλας διέλαβε, καὶ κείνου τού-
το παρακαλοῦντος. παραστήσας εὖν λέμβον, καὶ παραδούς αὐτὸν Δημητρίῳ, τινὶ τῶν φίλων, ἐξαπέ-
στειλεν. ἔγραφε δὲ καὶ τοῖς Ῥοδίοις ὑπὲρ τῆς ἐκ-
πομπῆς. Ὁ δὲ Πολυάρατος, προσσχὼν Φασηλίδι
κατὰ

7. παρὰ τούτων. Iuxta παρὰ τούτου, nisi paulo ante malis prorsus τοὺς περὶ Δείνωννα.

IX. 2. Πτολεμαίου. Mendeſe vulgo Πτολίου.

prorsus cum omnibus inter-
ceptorum literarum arcanis
notis, cumque epistolis, tum
a Dinone, tum a Perseo ul-
tro citroque missis, consen-
tiebat. Itaque mirum vide-
batur, qua ratione quave spe
adductus Dino superesse ad-
huc atque hujusmodi ludi-
brio traduci sustinebat.

9. Sed Polyaratus & im-
prudencia & ignavia Dino-
nem longe superavit. Nam
cum C. Popilius Ptolemæo

regi mandasset, ut Polyara-
tum mitteret Romam; rex,
& Polyaratum & patriam
ejus reveritus, Romam qui-
dem mittere eum noluit,
sed Rhodum mittere statuit,
quod & ipse Polyaratus po-
stulaverat. Igitur navigio
impositum, & Demetrii cu-
jusdam ex regis amicis cu-
stodiæ traditum, Rhodum
destinavit, literis etiam ad
Rhodios de illius transve-
sione datis. At Polyara-
tus,

κατὰ πλοῦν, καὶ διαγοηθεὶς ἄτλα-δή ποτ' οὖν, λα-Α. V. 587.
 βῶν θάλλους κατέφυγεν ἐπὶ τὴν κρηὴν ἐστίαν.
 5 Ὅν' εἴ τις ἤρετο, τί βούλεται, πέπεισμαι, μὴ δυνα-
 τὸν ἔχειν εἰπεῖν. εἰ μὲν γὰρ εἰς τὴν πατρίδα μολεῖν
 ἐπεθύμει, τί θάλλων ἔδει; τοῦτο γὰρ προῦκετό ποι-
 ετοῖς ἄγουσιν αὐτόν. εἰ δ' εἰς τὴν Ῥώμην, καὶ μὴ βου-
 λομένου κίνειν τοῦτ' ἔδει γενέσθαι κατ' ἀνάγκην. τί
 οὖν κατελείπειθ' ἕτερον; ἄλλος γὰρ τόπος ὁ δεξιμέ-
 νος αὐτὸν μετ' ἀσφαλείας οὐκ ἦν. Οὐ μὲν, ἀλλὰ
 τῶν Φασηλιτῶν πεμφάντων εἰς τὴν Ῥόδον, καὶ πα-
 ρακαλούντων κομίζεσθαι καὶ παραλαμβάνειν τὸν
 Πολυάρετα, νυνεχῶς οἱ Ῥόδιοι διαλαβόντες, ἀφρα-
 κτον μὲν ἔξαπέστειλαν τὸ παραπέμψαν· ἀναλαβὼν
 δ' εἰς τὴν ναῦν ἐκάλυσαν τὸν ἄρχοντα, διὰ τὸ προσ-
 τετάχθαι τοῖς ἐκ τῆς Ἀλεξανδρείας εἰς Ῥόδον ἀπο-
 καταστῆσαι τὸν ἄνθρωπον. Παράγενομένης δὲ τῆς

G g 4

νεὸς

5. ἤρετο correxi. Vulgo ἤρετο.
 ποι del. tam molim cum Iicish.
 Vulgo καταλείπειθ'.

Ibid. προῦκετό ποι. Particulum
 6. κατελείπειθ' ex conject. ferri.

tus, *Phaselidem* in trajectu
 adpulsus, nescio quid animo
 cogitans, sumtis verbenis
 atque infulis ad penetrale
 urbis confugit. Quem qui-
 dem si quis tum interro-
 gasset, quid sibi vellet, pro
 certo habeo, dicere haud
 potuisse. Nam si in patriam
 reverti optabat; quid vela-
 menta prætendere opus fuit,
 cum eo a custodibus dedu-
 ceretur? Sin Romam profi-
 cisci malebat; etiam invito
 illuc eundum erat. Quid-

nam igitur poterat esse reli-
 quum? alius enim præterea
 locus nullus exstabat, in quo
 secure posset confidere. Ce-
 terum cum *Phaselitæ* *Rho-*
dum misissent, postulantes,
 ut *Polyaratam* ipsi accipere
 asportareque velient, *Rhodii*,
 prudenter reputantes, navem
 quidem apertam, quæ eum
 comitaretur, miserunt: sed
 præfecto navis, accipere il-
 lum in navem, interdixere;
 quoniam *Alexandrinis*, *Rho-*
di hominem sistere, manda-
 tum

ΟΙ. 153. ¹ νεὸς εἰς τὴν Φασηλίδαν, καὶ τοῦ μὲν Ἐπιχάρου, ὃς ἦν ἄρχων τῆς νεῆς, εὐ βουλομένου δέχεσθαι τῷ πλοίῳ τὸν ἄνθρωπον· τοῦ δὲ Δημητρίου, τοῦ περ-¹⁰ χειριζέντος ὑπὸ τοῦ βασιλέως διὰ τὴν ἀναπομπήν, κελεύοντος ἀνίστασθαι καὶ πλεῖν αὐτὸν, καὶ τῶν Φασηλιτῶν συνεπισχυόντων αὐτῷ, διὰ τὸ δεδιέναι, μή τις ἐκ Ῥωμαίων σφίσι διὰ ταῦτα μέμψις ἐπακολουθήσῃ· καταπλαγείς τὴν περίστασιν, ἐνέβη πάλιν¹¹ τὸν λῆμβον πρὸς τὸν Δημήτριον. Κατὰ δὲ τὸν ἀπέ-¹² πλουν ἐπιλαβόμενος ἀφορμῆς εὐκαίρου, προσδραμὼν κατέφυγε πάλιν εἰς Καῦνον, καὶ κεῖ παραπλησίως ἐδάτο τῶν Καυνίων βοηθεῖν. Τούτων δὲ πάλιν ἀπο-¹³ τριβομένων αὐτὸν, διὰ τὸ τάττεσθαι μετὰ Ῥοδίων, διεπέμπετο πρὸς Κιβυράτας, δέοντες αὐτὸν δεξα-¹⁴σθαι τῇ πόλει καὶ πέμψαι παραπομπήν. ἔσχε γάρ τι ἀφορμὴν πρὸς τὴν πόλιν, διὰ τὸ τετραφθῆαι παρ' αὐτῷ τοὺς παῖδας Παγκράτους τοῦ τυράννου. Τῶν¹⁵ δὲ πειδιέντων, καὶ ποιησάντων τὰ παρακαλούμενα, παρα-

Polyaratus, Romanis traditus.

tum fuisset. Nave igitur Phaselidem delata, cum Epichares praefectus Polyaratum navigio excipere abnueret, Demetrius autem, cujus custodiæ commendatus ab rege fuerat, exfurgere hominem ac proficisci juberet, urgerentque adeo Phaselitæ, veriti, ne id sibi apud populum Romanum fraudi esset; percussus casus gravitate, Demetrii navigium rursus conscendit. Verum in illo cursu opportunitatem na-

ctus, proripuit sese & Caunum rursus confugit, ibique similiter quiritando Cauniorum auxilium imploravit. A quibus repulsam passus, eo quod Rhodiis contributi essent, ad Cibratas misit, postulans ut in urbem reciperetur, mitterenturque qui ipsum tuto deducerent. Notus autem Cibratis eo erat, quod liberi Pancratis tyranni educati apud eum fuerant. Cum adfensissent Cibratæ, & postulatis paruisent; ipse Ciby-

παραγενόμενος εἰς τὴν Κιβύραν, εἰς ἀπορίαν ἐνέβα- A. V. 587.
Poly r.
tus, Ro-
manis
traditus.
 λεν αὐτόν τε καὶ τοὺς Κιβυράτας μείζω τῆς πρέσ-
 16 ρον, ὅτε παρὰ τοῖς Φασηλίταις ἦν. οὔτε γὰρ ἔχον
 παρ' αὐτοῖς ἐθάβρουν αὐτόν, διὰ τὸ δεδιέναι τὸν ἀπὸ
 'Ρωμαίων κίνδυνον, οὗθ' ἅμα πέμπεν εἰς τὴν 'Ρώμην
 ἐδύναντο, διὰ τὴν ἀπειρίαν τῶν κατὰ Θάλατταν
 17 ἔργων, ἅτε μεσέγαιοι τελέως ὑπάρχοντες. λοιπὸν,
 ἠναγκάζοντο πρεσβεύειν εἰς τὴν 'Ρόδον καὶ πρὸς τὸν
 στρατηγὸν εἰς Μακεδονίαν, ἀξιῶντες παραλαβῆναι
 18 τὸν ἄνθρωπον. Τοῦ δὲ Λευκίου γράψαντες τοῖς μὲν
 Κιβυράταις, τηρεῖν ἐπιμελῶς τὸν Πολυάρατον καὶ
 κομίζεν εἰς τὴν 'Ρόδον, τοῖς δὲ 'Ροδίοις, φροντίζεν
 τῆς κατὰ Θάλατταν παραπομπῆς, ἥα μετ' ἀσφα-
 λείας εἰς τὴν 'Ρωμαίων ἀνακομιδῇ, πειθαρχησάντων
 19 δ' ἀμφοτέρων τοῖς γραφομένοις· τούτῳ τῷ τρίτῳ
 συνίβη τὸν Πολυάρατον ἐλθεῖν εἰς τὴν 'Ρώμην, ἐκ-
 θεατρίσαντα μὲν τὴν ἀβουλίαν τὴν αὐτοῦ καὶ τὴν
 ἀγενερίαν ἐφ' ὅσον εἰός τ' ἦν, ἐκδοτὸν δὲ γεγόμενον οὐ
 μόνον

G g 5

μόνον

15. ὅτε παρὰ. Vulgo ἢ ὅτε παρὰ. Delendam putavi primam particu-
 lam.

Cibyram delatus, & seipsum
 & Cibratas in gravio-
 rem, quam antea, diffi-
 cultatem coniecit. Ne-
 que enim retinere il-
 lum penes se aude-
 bant, metu populi Ro-
 mani; neque porro Ro-
 mam deportare, ob im-
 peritiam rei maritimæ,
 quippe penitus mediter-
 ranei, poterant. Quod
 erat reliquum, legationem
 Rhodum mittere, & in
 Macedoniam ad procon-
 sulem cogeantur, rogantes, ut ac-

cipere hominem vellent. At
 L. Aemilius cum Cibratis
 quidem scripsisset, ut Poly-
 aratum in arta custodia ha-
 berent, Rhodumque deduce-
 rent, Rhodiis vero, ut eum-
 dem mari Romam tuto de-
 ferri curarent; re ab utris-
 que, ut imperatum erat,
 perfecta; tandem Polyara-
 tus Romam venit, & impru-
 dentiam & molliem animi
 sui quasi spectaculo, quan-
 tum in ipso erat, traducens, tradi-

ΟΙ. 153. ἰ. μένον παρὰ Πτολεμαίου τοῦ βασιλέως, ἀλλὰ καὶ παρὰ Φασηλιτῶν, καὶ παρὰ Κυβυρατῶν, καὶ παρὰ Ῥοδίων, διὰ τὴν ἰδίαν ἀνοιαν. Τίνος οὖν χάριν τὸντο πλείω λόγον πεπεκῆμαι περὶ Πελυαρᾶτου καὶ Δείωνος; Οὐχ ἵνα συνεπερμβαίνειν ὀξῶ ταῖς ἐκείνωνται ἀτυχίαις, καὶ γὰρ αὐτοὶ γέ τοῦτο τελέως· ἀλλ' ἵνα, Φανεράν ποιήσας τὴν ἐκείνων ἀβουλίαν, βέλτιον παρασκευάσω καὶ βουλευέσθαι καὶ φρεῖν τοὺς κατὰ τὰς περιστάσεις εἰς παραπλήσιους ἐμπίπτοντας καιροὺς.

X. Μετὰ τὴν τοῦ Περσέως κατάλυσιν, ἅμα τῷ
 Græco-
 tum le-
 gationes
 ad Ro-
 manos in
 Macedon.
 κριθῆναι τὰ ἅλα, πανταχόθεν ἐξέπεμπεν πρέσβεις, συγχαρησομένους τοῖς στρατηγοῖς ἐπὶ τοῖς γεγενομένοις. Τῶν δὲ πραγμάτων ὁλοσχερῶς ἐπὶ Ῥωμαίους κεκλικότων, ἐπιπολάζοντες διὰ τὸν καιρὸν εἰ δοκοῦντες εἶναι φίλοι Ῥωμαίων ἐν πᾶσι τοῖς πολιτευμασιν,
 εἰς

traditusque non a Ptolemaeo solum rege, sed etiam a Phaselitis, & Cibyratis, ac Rhodiis, per propriam suam stultitiam. Quorum vero de *Dinone ac Polyarato* prolixior a nobis instituta oratio est? Non sane, ut eorum calamitati insultare videar; id enim quidem importunum foret: sed ut, ob oculos posita illorum imprudentia, alios commonefaciam, si quando in similia tempora inciderint, ut fortius meliusque sibi consulant.

✠ ✠ ✠
 (Legatio XCIV.)

10. Post eversum *Persei* regnum, statim a victoria, quæ bello sinem imposuit, undique legationes mittebantur, ad gratulandum ducibus Romanis ob rem bene gestam. Et quum ad Romanos summa rerum inclinaret; quoniam in singulis civitatibus superiores tum erant, pro conditione temporum, qui existimabantur amici Romanorum esse, & lega-

εἰς τε τὰς πρεσβείας οὗτοι καθίσταντο καὶ τὰς Ἀ. V. 537.
 3 αἰτίας χρείας. Διὸ συνέδραμον εἰς τὴν Μακεδονίαν
 ἐκ μὲν Ἀχαιῶς Καλλικράτης, Ἀριστόδαμος, Ἀγη-
 4 σίας, Φίλιππος· ἐκ δὲ Βοιωτίας οἱ περὶ Μνάσιπ-
 4 πον· ἐκ δὲ τῆς Ἀκαρνανίας οἱ περὶ Χρέμην· παρὰ
 δὲ τῶν Ἑπερωτῶν οἱ περὶ τὸν Χάρεππα καὶ Νικίαν·
 παρὰ δὲ τῶν Αἰτωλῶν οἱ περὶ τὸν Λυκίσκον καὶ Τί-
 5 σσιππον. Ἀπάντων δὲ τούτων ἐμοῦ γενομένων, καὶ
 πρὸς τὴν αὐτὴν ὑπέθεσιν ἀμιλλωμένων προθύμως,
 μηδενὸς ὑπάρχοντος ἀνταγωνιστοῦ, διὰ τὸ τοὺς ἀν-
 6 τιπολιτευομένους ἅπαντας, εἰκοντας τοῖς καιροῖς,
 ἀνακεχωρηκέναι τελῶς· ἀκοντὶ κατεκράτησαν τῆς
 6 ὑποθέσεως οἱ πραιρεημένοι. Πρὸς μὲν οὖν τὰς ἄλλας
 πόλεις καὶ τὰς ἐθνικὰς συστάσεις εἰ δέκα δι' αὐ-
 τῶν τῶν στρατηγῶν ἐποιήσαντο τὴν ἐπιταγὴν, οὓς
 7 δέησαι παρεύεσθαι τῶν ἀνδρῶν εἰς τὴν Ῥώμην. οὗτοι
 δ' ἦσαν,

X. 3. Ἀγησίας. Imo Ἀγασίας. 4. Χρέμην. Χρέμαν h. l. Brv.
 Alibi Χρεμίας, alibi Χρεμάτας vocatur in libris Polybionis.
 5. τὴν αὐτὴν correxi cum Reisk. ex mente Cusanb. Vulgo αὐτὴν
 τὴν ὑπόθ. Ibid. Vulgo καὶ μηδενὸς ὑπάρχ. Delati copulam cum
 Brv. 6. οὓς δέησαι. ὃν δέησαι Brv.

legationes & aliarum rerum
 administrationes illis man-
 dabantur. Venerunt igitur
 tempore eodem in Macedo-
 niam, ex Achaia, Callicra-
 tes, Aristodamus, Agesias,
 Philippus: e Boeotia, Mna-
 sippus: ex Acarnania, Chre-
 mes: ex Epiro, Charops &
 Nicias: ex Aetolia, Lyciscus
 & Tisippus. Qui quum
 omnes simul adessent, & ad
 eundem scopum omnes stu-
 diose collimarent in oratio-

nibus suis, neque exstaret
 quisquam, qui se illis oppo-
 neret, quia omnes, quicum-
 que aliarum erant partium,
 temporibus cedentes a gu-
 bernaculis reipublicæ peni-
 tus sese removerant; nullo
 penitus negotio destinata
 perfecerunt. Igitur ceteris
 quidem civitatibus & gen-
 tium conciliis decem legati
 per ipsos prætores gentium
 imperarunt, quos legatos
 Romam mitti vellent. Hi
 autem

Ol. 153. 1. δ' ἦταν; οὓς ἀνείπαν, οὓς ἀπέγραψαν εἰ παρεξημέ-
 νοι κατὰ τὰς ἰδίας ἀντιπαρὰγωγὰς, πλὴν ἐλίγων
 Cause
 Achæo-
 rum.
 τελέως, τῶν ἐκδηλόν τι πεπεισκέσταν. Πρὸς δὲ τὸς
 τῶν Ἀχαιῶν ἔθνος πρεσβευταῖς ἐξέπεμψαν, τοὺς
 ἐπιφανεστάτους ἀνδρας τῶν δέκα, Γαῖον Κλαυδίαν
 καὶ Γναῖον Δομέτιον, διὰ δύο αἰτίας· πρῶτον μὲν,⁹
 εὐλαβούμενοι τοὺς Ἀχαιούς, μή ποτ' οὐ παθαρχή-
 σωσι τοῖς γραφομένοις, ἀλλὰ καὶ κινδυνεύσωσιν οἱ
 Calliera-
 tes calu-
 minatur
 Achæos.
 περὶ τὸν Καλλικράτην, δόξαντες ἐξαργυῶσθαι τὰς
 κατὰ πάντων τῶν Ἑλλήνων διαβολὰς, ὃ κατ' ἀλή-
 θειαν ἦν· δεύτερον δὲ, διὰ τὸ μηδὲν ἐν τοῖς αἰχμα-
 10
 λώτοις γραμμασίην ἀκριβοῦς εὐρεῖσθαι κατὰ μηδενὸς
 τῶν Ἀχαιῶν. Περὶ μὲν οὖν τούτων μετὰ τινα χρό-
 11
 νον ἐξέπεμψεν ὁ στρατηγὸς τὰς ἐπιστολάς καὶ τοὺς
 πρέσβεις, καίπερ οὐκ εὐδεκούμενες, κατὰ γε τὴν αὐ-
 τοῦ γνώμην, ταῖς τῶν περὶ τὸν Λυκίσκον καὶ Καλλι-
 κράτην

7. οὓς ἀνείπαν contexti contra Erneft. ὡς ἀπῆσαν cod. Vrf. unde Vr-
 fenne οὓς ἀπῆσαν fecit. ὡς εἰπὼν suspicatus est Reisk. ὡς ἀπῆσαν
 Bar. 9. παθαρχήσωσι ὃ κινδυνεύσωσιν contexti. Vulgo omnes
 παθαρχήσωσι ὃ κινδυνεύσωσιν. 11. αὐτοῦ γνώμην. εἰμαυ-
 τοῦ maluit Reisk.

autem erant, quos iidem
 prætores commendaverant,
 quorum nomina ipsi dede-
 rant, quisque pro suæ fuctio-
 nis studio; præter oppido
 paucos, eximio aliquo me-
 rito insignes. Ad gentem
 vero *Achæorum* clarissimos
 e decem legatorum numero
 miserunt, C. Claudium &
 Cn. Domitium; idque duas
 ob causas, primum quia ve-
 rebantur, ne Achæi facere,
 quæ literis essent imperata,

nollent, atque etiam ne in
 periculum *Callierates* veni-
 ret, utpote qui contra omnes
 calumnias detulisse videba-
 tur, quod etiam revera ille
 fecerat: deinde, quia in li-
 teris, quæ fuerant captæ,
 nihil explorati aut certi ad-
 versus quemquam Achæo-
 rum erat repertum. De his
 igitur aliquanto post literas
 & legatos consul misit, qui
 tamen, ut mihi quidem vi-
 detur, *Lyfcæi* & *Callieratis*
 calu-

κράτην διαβολαῖς, ὡς ἐξ αὐτῶν τῶν πραγμάτων A.V. 587.
ὕστερον ἐγένετο καταφανές.

Κατὰ τὴν Αἴγυπτον οἱ βασιλεῖς, ἀπολελυμένοι XI.
Ptole-
τοῦ πρὸς Ἀντίοχον πολέμου, πρῶτον μὲν εἰς Ῥώμην maecorum
legatio
πρεσβευτὴν ἐξέπεμψαν Νουμένιον, εἶτα τῶν Φίλων, Romam.
εὐχαριστήσαντα περὶ τῶν εἰς αὐτοὺς γεγενησάντων εὐ-
εργετημάτων· ἀπέλυσαν δὲ καὶ τὸν Λακεδαιμόνιον Menalci-
Μεναλκίδα, ἐνεργῶς κεχηρμένον τοῖς κατὰ τῆς βα- das, La-
ced.
σιλείας καιροῖς πρὸς τὴν Ἰλίαν ἐπανόρθωσιν, Γαίου
Ποπιλίου τὴν ὑπὲρ τῆς ἀπολύσεως χάριν αἰτησα-
μένου παρὰ τῶν βασιλείων.

Κατὰ τὸν καιρὸν τοῦτον Κότυς, ὁ τῶν Ὀδρυσῶν XII.
Coryis
βασιλεὺς, ἀπέστειλε πρεσβευτὰς εἰς τὴν Ῥώμην legatio.
ἀξίων ἀποδοθῆναι τὸν υἱὸν αὐτοῦ, καὶ περὶ τῆς γενο-
μένης πρὸς Περσέα κοινοπραγίας δικαιολογούμενος.
Οἱ δὲ Ῥωμαῖοι, νομίσαντες ἡνύδα σφίσι τὸ προκεί-
μενον,

XI. 1. Νουμένιον. Νουμίνιον Βαν. 2. τὴν ὑπὲρ τῆς ἀπολύ-
σεως. ταύτην ὑπὲρ τῆς διαλύσεως suspicatus est Reisk.

calumnias non probabat, ribus sedulo erat abusus ad
quod etiam postea rebus ipsis rem familiarem augendam;
manifestum est factum. cujus liberationem C. Popil-

✦ ✦ ✦
(Legatio XCV.)

petierat.

11. *Aegypti reges*, libe-
rati bello contra Antiochum,
ante omnia legatum Romam
miserunt *Numenium*, ex nu-
mero amicorum, gratias pro
acceptis beneficiis acturum.
Mislum etiam fecerunt *Me-
nalcidam* Lacedaemonium,
qui gravibus regum tempo-

✦ ✦ ✦
(Legatio XCVI.)

12. Per idem tempus
Odrysarum rex *Cotys* lega-
tos Romam misit, *filium sibi*
reddi postulans, & *de inita*
cum Perseo societate ratio-
nem reddens. Romani, re
jam perfecta quam destina-
verant,

OL. 153. 1. *μενον, τοῦ πρὸς τὸν Περσέας πολέμου κατὰ τοῦν προ-
 κευωρηκέτος, τὴν δὲ πρὸς Κότυν διαφορὰν πρὸς αὐ-
 δὲν ἔτι διατείνεν, συνεχώρησαν αὐτῷ κομίζεσθαι τὸν υἱόν,
 ὃς, ὁμηρείας χάριν δεθείς εἰς Μακεδονίαν, ἐα-
 λώκει μετὰ τῶν Περσέας τέκνων· βουλευόμενοι τὴν αὐ-
 τῶν πραότητα καὶ μεγαλοψυχίαν ἐμφαίνεν, ἅμα δὲ καὶ τὸν Κότυν αἰδούμενοι διὰ τῆς τοιαύτης χά-
 ριτος.*

(II.) *L. ANICIUS triumphat de Illyriis.*

XIII. *Λεύκιος δὲ Ἀνίκιος, Ἰλλυριοὺς καταπολεμήσας,*
 Genthius in triumpho du- *καὶ αἰχμαλώτων ἀγαγὼν Γένθιον τὸν τῶν Ἰλλυριῶν*
 ctus. *βασιλέα σὺν τοῖς τέκνοις, ἀγῶνας ἐπιτελῶν τοὺς*
*ἐπινικίους ἐν τῇ Ῥώμῃ, πάντες γίλωτος ἄξια ἐποίη-
 σεν, ὡς Πολύβιος ἱστορεῖ ἐν τῇ τριακοστῇ. Μετα-
 πεμφάμενος γὰρ τοὺς ἐκ τῆς Ἑλλάδος ἐπιφανεστά-
 τοὺς τεχνίτας, καὶ σκηνὴν κατασκευάσας μεγίστην*
ἐν

XIII. 1. *Γένθιον. Vulgo Γέντιον.*

verant, quum ex animi sen-
 tentia bellum adversus Per-
 seum eis successisset, neque
 quidquam amplius ipsorum
 interesset, ut inimicitias cum
 Cotye exercerent, filium ei
 redirendum permiserunt, qui
 obses in Macedoniam a patre

missus, una cum Persei libe-
 ris fuerat captus; ut eo pa-
 cto & benignitatem suam
 atque animi magnitudinem
 ostenderent, & Cotyi hoc
 beneficio honorem habuisse
 viderentur.

(II.) *Apud Athenæum Lib. XIV. Cap. 1.*

13. *L. Anicius, is qui Il-
 lyrios debellavit, & Gen-
 thium Illyriorum regem cum
 liberis in triumphum duxit,
 ludis, quos victoriæ causa*

edidit, maximum risum con-
 citavit, ut narrat POLYBIUS
libro tricesimo. Accitis enim
 e Græcia clarissimis artifi-
 bus, exstructaque in circo
 am-

ἐν τῷ Κίρκῳ, πρῶτους εἰσῆγεν αὐλητάς ἅμα πάν-
 3 τας. οὗτοι δ' ἦσαν Θεόδωρος ὁ Βοιωτίας, Θεόπρ-
 4 πος, Ἑρμιππος καὶ Λυσίμαχος, οἵ τινες ἐπιφανέ-
 5 στατοι ἦσαν. Τούτους δὲ στήσας ἐπὶ τὸ προσκή-
 6 νιον μετὰ τοῦ χοροῦ, αὐλεῖν ἐκέλευσεν ἅμα πάν-
 7 τας. Τῶν δὲ διαπορευομένων τὰς κρούσεις κατὰ
 8 τῆς ἀρμεζούσης κινήσεως, οὐκ ἔφη καλῶς αὐτοὺς
 9 αὐλεῖν· ἀλλ' ἀγωνίζεσθαι μᾶλλον ἐκέλευε. τῶν δὲ
 10 διαπορούντων, ὑπὸ δειξέ τις τῶν ραβδούχων ἐπιστρέ-
 11 ψαντας ἀπαγαγεῖν ἐπ' αὐτοὺς, καὶ ποιεῖν ὥσανεὶ
 12 τμαέχην. ταχὺ δὲ συννοήσαντες εἰ αὐληταί, καὶ λα-
 13 βόντες εἰκείαν ταῖς ἑαυτῶν ἀσελγείαις, μεγάλην
 14 ἐποίησαντο σύγχυσιν. Συνεπιστρέψαντες γὰρ τοὺς
 15 μίσους χοροὺς πρὸς τοὺς ἄκρους, εἰ μὲν αὐληταί
 16 φρωῶντες ἀδιανόητα καὶ διαφέροντες τοὺς αὐλοὺς,
 17 ἀπῆ-

A.V. 187.
Ludi Cir-
censes.

Certamen
tibici-
num.

3. καὶ Λυσίμαχος debetur Valefio in *Fragmentis Polybii*. Apud Atheniensem
 4. talis legitur Ἑρμιππος ὁ Λυσίμαχος. Unde Ἑρμ. ὁ Λυσίμαχου
 5. καὶ Λυσίμαχος suspicatus est Cossab. 6. ἀπαγαγεῖν. An ἐπα-
 6. γαγεῖν? 7. Ad oisiam Cossab. excidisse suspicatus est vocab.
 8. ἰνοίαν. Valefius ἐξουσίαν.

amplissima scena, primos in-
 duxit tibicines simul omnes,
 Theodorum Bæotum, Theo-
 pompum, Hermippum ac Ly-
 simachum, qui tum totius
 Græciæ celeberrimi habe-
 bantur. Hos cum in pro-
 scenio statuisset una cum
 choro, simul canere omnes
 iussit. Illis vero modulato
 ac numerofo digitorum mo-
 tu tibias percurrentibus, *Ani-*
cius misit, qui admonerent,
 huiusmodi cantum non pla-

cere, iussitque ut potius *cer-*
tarent. Cum ambigerent *ti-*
bicines, hærentque ancipi-
 tes, quidam e licitoribus signi-
 ficavit, ut in seipfos converfi
 concurrerent, ac pugnæ spe-
 ciem ederent. Postquam
 quid sibi Anicius vellet in-
 tellexere, convenientem la-
 scivæ suæ licentiam nacti,
 omnia permiscuerunt. Me-
 dios quippe choros conver-
 tentes adversus extremos,
 ipsi quidem insana quædam

ac

ΟΙ. 153. I. ἀπῆγον αἰὰ μέρες ἐπ' ἀλλήλους. ἅμα δὲ τούτοις 9
ἐπικτυπούντες οἱ χοροὶ καὶ συνεπεισάντες τὴν σκη-
νὴν, ἐπεφέροντο τοῖς ἐναντίοις, καὶ πάλιν ἀνυχά-
ρουν ἐκ μεταβολῆς. Ὡς δὲ καὶ περιζωσάμενές τις 10
τῶν χορευτῶν ἐκ τοῦ χοροῦ στραφεὶς ἤρε τὰς
χεῖρας ἀπὸ πυγμῆς πρὸς τὸν ἐπιφερόμενον αὐλη-
τὴν, τότε ἤδη κρότος ἐξαίσιος ἐγένετο, καὶ κραυγὴ
Saltato- τῶν θεωμένων. Ἐτι δὲ τούτων ἐκ παρσάξεως 11
tes. ἀγωνιζομένων, ἐρχησται δύο εἰσῆγαντο μετὰ συμ-
Pugiles. φωνίας εἰς τὴν ἐρχήστραν, καὶ πύκται τέσσαρες
ἀνίβησαν ἐπὶ τὴν σκηνὴν μετὰ σαλπικτῶν καὶ
βυκανητῶν. ἐμοῦ δὲ τούτων πάντων ἀγωνιζομένων, 12
ἄλεκτον ἦν τὸ συμβαῖνον. Περὶ δὲ τῶν τραγωδῶν,
φησὶν ὁ Πολύβιος, ὅτι εἰς ἐπιβάλωμα λέγειν, δό-
ξω τισὶ διαχλευάζειν.

II.

8. ἀπῆγον. An ἐπῆγον? II. βυκανητῶν ex edit. Basil. Athenaei
testimoni. βυκανητῶν Cujac.

ac dissonantia tibiis canen-
tes, in se vicissim mutuo im-
petu ferebantur. Simul ve-
ro perstreptentes chori, & in
scenam procurrentes, in ad-
versos ruebant, ac rursus
quasi terga dantes recede-
bant. Sed ubi nescio quis
e choro, praecinēta veste,
repente sese obvertens, in
tibicinem adversum manus
fustulit, tamquam pugilatu
dimicaturus, tum vero im-
manis plausus clamorque spe-
ctantium excitatus est. Illis

vero inter se adhuc dimi-
cantibus, repente in orche-
stram *saltatores* duo processit-
re cum symphonia: simul
quatuor *pugiles* cum tubici-
nibus & buccinatoribus in
scenam conscenderunt. Qui
cum simul omnes inter se
certarent, dici vix potest
quale fuerit spectaculum.
De *tragædis* vero (ait Poly-
bius) si quid dicere adgre-
diar, vereor ne quibusdam
ludere videar ac joculari.

II.

II.

A.V. 587.

RES IN GRAECIA GESTAE.

(I.) *Res AETOLORVM & EPIROTARVM.*

Οἱ Αἰτωλοὶ τὸν βίον ἀπὸ ληστείας καὶ τῆς τοιαύ-
 2της παρενεμίας εἰώθεισαν ἔχειν. Καὶ ὥς μὲν ἐξῆν
 τοὺς Ἑλλήνας φέρειν καὶ λεηλατεῖν, ἐκ τούτων ἐπο-
 ρίζοντο τοὺς βίους, πᾶσαν γῆν ἡγούμενοι πολεμίαν.
 3Μετὰ δὲ ταῦτα Ῥωμαίων ἐπιστάντων τοῖς πράγ-
 μασι, κωλυθέντες τῆς ἐξωθεν ἐπικουρίας, εἰς ἑαυ-
 4τοὺς κατήντησαν. Καὶ πρότερον μὲν κατὰ τὸν ἑμ-
 φύλιον πόλεμον οὐκ ἔστιν, ὃ τῶν δεινῶν οὐκ ἔπραξαν.
 5Βραχὺ δ' ἀνότερον χρόνῳ γεγευμένοι τοῦ Φόνου τοῦ
 κατ' ἀλλήλων ἐν ταῖς κατὰ τὴν Ἀρσινείαν σφαγαῖς,
 ἔτοιμοι πρὸς πᾶν ἦσαν, ἀποτεθριωμένοι τὰς ψυ-
 χὰς, ὥστε μηδὲ βουλὴν δίδοναι τοῖς προσεστώσι.
 6Διόπερ ἦν ἀκρίσις καὶ παρενομίας καὶ Φόνου πλή-

XIV.

Caedes &

tumultus

apud

Aetolos.

ρη

II.

(I.) *Excerpta Valeriana.*

14. Erat in more instituto-
 que *Aetolorum*, latrociniiis
 atque hujusmodi sceleribus
 victum parare. Ac quam-
 diu quidem illis licuit Græ-
 ciam populari, ea præda
 se sustentare consueverant,
 omnem agrum pro hofico
 habentes. Postea vero, ex
 quo Romani intenti rebus
 Græcorum esse cœperunt,
 cum aliena diripere non am-
 plius sinerentur, in semet
 ipsos rabiem verterunt. Ac
 primum quidem civili bello
 nullum crudelitatis genus
 prætermiserunt. Recentia au-
 tem memoria, gustato mu-
 tuo cruore in cæde illa ad
 Arsinoiā patrata, animis
 esserati, ad omnia parati
 erant; adeo ut ne principi-
 bus quidem, qui rempubli-
 cam gerebant, consultandi
 locum ullum darent. Itaque
 temeritate & violentia ac

Polybii Histor. T. IV.

H h

cardi-

ΟΙ. 153. 1. ρη τὰ κατὰ τὴν Αἰτωλίαν· καὶ τῶν πραττομένων παρ' αὐτοῖς ἐκ λογισμοῦ μὲν καὶ προθέσεως οὐδὲν ἐπετελεῖτο, πάντα δ' εἰκῇ καὶ φύρδην ἐπράττετο, καθάπερ εἰ λαίλαπός τινος ἐκπεπτακυίας εἰς αὐτούς.

Charops
nequissi-
mus ho-
minum.

Κατὰ τὴν Ἠπειρον παραπλήστια τούτοις ἐπρατ-
τον. Ἐφ' ὅσον γὰρ οἱ πολλοὶ τῶν ἀνθρώπων με-
τρίωτεροι τῶν κατὰ τὴν Αἰτωλίαν ἦσαν, ἐπὶ τοσού-
τον ὁ πρεσβυτέρως αὐτῶν ἀσεβέστερος καὶ παρανομώ-
τατος ὑπῆρχε τῶν ἄλλων. δεκά γάρ, μὴ γεγονέναι,
μηδ' ἔσεσθαι θηριωδέστερον ἄνθρωπον, μηδὲ σκαιότε-
ρον, Χάροπος.

(II.) AEMILIUS PAULUS civitates Graciae obit,
et per Epirum Romam proficiscitur.

XV.
Sicyon,
Argos.

Ἐπισημιάμενος δὲ τοῦ Σικυῶνος τὴν ὀχυρότητα,
καὶ τὸ βάρος τῆς τῶν Ἀργείων πόλεως, ἦλθεν εἰς
Ἐπίδαυρον.

Πάλαγ

*caedibus plena erant cuncta
in Aetolia: & quaecumque
ab iis tunc agebantur, ea non
consilio ac ratione, sed te-*

*mere ac tumultuarie fiebant,
prorsus quasi atrox quaedam
procella in rempublicam eo-
rum incubuisset.*

Eadem in Epiro rerum fa-
cies erat. Quanto enim hic
modestiores homines, quam
in Aetolia, erant; tanto sce-
leratior ac nequior horum

princeps fuit. Prorsus enim
sic existimo, nec tetriorem
nec seviorem Charope ho-
minem umquam existitisse,
nec posthac existitum.

(II.) Apud Suidam & Strabonem.

15. [Aemilius Paulus,
cum admiratus esset Sicyo-

nis munitionem, & urbis
Argivorum opes, Epidau-
rum adiit. (Suidas in Sicyo-
lam

2 Πάλαι μετέωρος ὦν, εἰς τὴν τῆς Ὀλυμπίας
θεῖαν ᾤρησσε.

3 Λεύκις Αἰμίλιος παρῆν εἰς τὸ τέμενος τὸ ἐν ^{Jupiter}
Ὀλυμπία, καὶ τὸ ἄγαλμα θεασάμενος ἐξεπλάγη, ^{Olym-}
καὶ τοιοῦτον εἶπεν· ὅτι μένος αὐτῷ δοκεῖ Φειδίας ^{pheus.}
τὸν παρ' Ὀμηρῷ Δία μεμιῆσθαι· διότι μεγάλην
ἔχων προσδοκίαν τῆς Ὀλυμπίας, μείζω τῆς προσ-
δοκίας εὐρηκῶς εἶη τὴν ἀλήθειαν.

5 Τῶν Ἑπειρωτῶν ἐβδομήκοντα πέλεις Πολύβιος ^{LXX or-}
φησιν ἀνατρέψαι Παῦλον τὸν Αἰμίλιον μετὰ τὴν ^{pida Epiri}
Μακεδόνων καὶ Περσέως καταλύσιν. Μολοτῶν δ' ^{evertit}
ὑπάρξαι τὰς πλείστας· πέντε δὲ καὶ δέκα μυριά- ^{Aemilius.}
δας ἀνθρώπων ἐξανδραποδίσασθαι.

H h 2

III.

Iam olim cupidus spectan-
dæ *Olympiæ*, eo profectus
est. (*Suid. in Mercurio.*)

nem habuisset, veritatem ex-
spectatione majorem reperisse.
(*Suid. in Ovidias.*)

L. Aemilius, in templum
ingressus quod erat *Olym-*
piæ, & [*Iovis*] statuam con-
templatus, obstupuit; dixit-
que, *solum Phidiam* sibi vi-
deri *Homericum Iovem* ex-
pressisse: se enim, cum ma-
gnam *Olympiæ* expectatio-

POLYBIUS scriptum reli-
quit: *Paulum Aemilium* LXX
urbes *Epirotarum* evertisse,
Macedonibus & *Perseo* do-
mitis; quarum plerasque
fuisse ait *Molossorum*: eun-
demque in servitutem abdu-
xisse CL. hominum millia.
(*Strabo Lib. VII. p. 325.*)

III.

Ol. 153.2.
A.V. 548.

III.

RES IN ITALIA GESTAE ANNO
DLXXXVIII.(I.) PRVSIIAS *Romam venit.*

XVI.
Prusias
turpis
adulatio.

Κατὰ τὸν αὐτὸν καιρὸν ἦλθε καὶ Προυσίας ὁ βασι-
λεὺς εἰς τὴν Ῥώμην, συγχαρησόμενος τῇ συγκλήτῳ
καὶ τοῖς στρατηγοῖς ἐπὶ τοῖς γεγενοσιν. Ὁ δὲ Πρου-
σίας οὗτος οὐδαμῶς γέγονεν ἄξιος τοῦ τῆς βασιλείας
προσχήματος· τεκμήρατο δ' ἂν τις ἐκ τούτων· ἔς
γε πρῶτον μὲν, πρεσβευτῶν παραγεγονότων Ῥωμαῖ-
κῶν πρὸς αὐτὸν, ἐξυρημένος τὴν κεφαλὴν, καὶ πί-
λεον ἔχων, καὶ τήβενναν, καὶ καλίκιους, ἀπῆντα
τούτοις, καὶ καθόλου τοιαύτῃ διασκευῇ κεχημένος,
οἷαν ἔχουσιν οἱ προσφάτως ἡλευθερωμένοι παρὰ Ῥω-
μαίοις, οὓς καλοῦσι λιβέρτους. καὶ δεξιωσάμενος
τοὺς πρεσβευτὰς, Ὁρᾶτε, ἔφη, τὸν ὑμέτερον λι-
βερτον ἐμὲ, πάντα βουλέμενον χαρίζεσθαι, καὶ μι-
μεῖσθαι

XVI. 1. στρατηγοῖς συνεῖν cum vivis doctis. Vulgo στρατιώταις
edd. & missi.

III.

(I.) *Legatio XCVII.*

16. Eodem quoque tempo-
re & PRVSIIAS, Bithyniæ
rex, *Romam* venit, ad gra-
tulandum senatui & impera-
toribus de parta victoria.
Hic autem *Prusias* nequa-
quam majestate regia ullo
modo dignus erat; quod ex
his facile aliquis colligat.
Primum enim, quum legati

ad ipsum Romani venissent,
raso capite, pileatus, toga-
tus, calceatus obviam iis
processerat, plane eo habi-
tu, qualis solet esse apud
Romanos recens manumisso-
rum, quos *libertos* vocant:
& quum legatos salutasset,
Ecce me, inquit, *vestrum li-*
bertum, omnia vestra caussa
cupie-

μειῶσαι τὰ παρ' ὑμῖν. ἥς ἀγενεστέραν Φωνὴν οὐ ῥά- A.V. 588.
 ἴδιον εἶπεν. Τότε δὲ κατὰ τὴν ἔσοδον γενόμενος τὴν
 εἰς τὴν σύγκλητον, σταῖς κατὰ τὸ θύρετρον ἀντίος
 τοῦ συνεδρίου, καὶ καθὲς τὰς χεῖρας ἀμφοτέρας,
 προσεκύνησε τὸν οὐδὸν καὶ τοὺς καθημένους, ἐπι-
 φηγζάμενος, Χαίρετε, Θεοὶ σωτῆρες· ὑπερβολὴν
 εὐ καταλιπὼν ἀνανδρίας, αἶμα δὲ καὶ γυναικισμῷ
 καὶ κολακείας, οὐδενὶ τῶν ἐπιγενομένων. Ἀκόλου-
 θα δὲ τούτοις καὶ κατὰ τὴν κοινολογίαν, ἐσελθὼν,
 ἐπετελέσατο· περὶ ᾧ καὶ τὸ γράφειν ἀπρεπὲς ἦν.
 7 Φανείς δὲ τελέως εὐκαταφρόνητος, ἀπέκρισιν ἔλα-
 βε δι' αὐτὸ τοῦτο Φιλάνθρωπον.

Ἡδὴ δὲ τούτου τὰς ἀποκρίσεις εἰληφότος, προσ- XVII.
 ἔειπεν, παραγίγνεσθαι τὸν Εὐμένη. Τοῦτο δὲ τὸ Eumenes
 πρᾶγμα ποδὴν ἀπερίαν παρῆσχε τοῖς ἐν τῷ συνε- Romam
 δρίῳ. venire
 prohibe-
 tur.

Hh 3

4. εἰπεῖν. ῥάδιον εἶρεῖν legitur apud Diodorum Sic. 5. Ante τό-
 τε δὲ ex eodem Diodoro restituenda Polybio videntur hæc fere verba:
 ποδὴν δὲ καὶ ἄλλα ταῦτοις παραπλήσια διαπράξατο· καὶ τότε
 δὲ ἔσ. Ibid. γενόμενος, quod abest vulgo, inserti ex Diad. Ibid.
 γυναικισμοῦ. Menasse vulgo γυναικισμοῦ. 6. ἀπρεπὲς ἦν. ἢ
 suspicatus est Reisk. Mihi intercidisse partic. ᾧ videtur.

*cupientem, instituta omnia
 vestra imitari paratum.* Qua
 voce nulla fingi potest mi-
 nus generosa. Tunc vero
 ingressus curiam, ad januam
 stans curiæ ex adverso pa-
 trum, demissis manibus li-
 men salutavit senatorumque
 confessum, & simul, *Salve-
 te, inquit, dū servatores mei.*
 Quæ vox adeo indigna viro
 est, adeo muliebres sapit
 blanditias & adulationem,
 ut nihil scedius ventura post

ætas sit latura. Similis istis
 & oratio fuit, quam ingressus
 curiam habuit; cujus vel
 meminisse hoc loco dedecet.
 Hujus summa vilitate animi
 adversa, Romani responsum
 tanto benignius dederunt.

17. Postquam Prusiæ re-
 sponsum illud dedit senatus,
 adlata est fama, adventare
Eumenum: quæ res follici-
 tos non mediocriter habuit
 patres.

ΟΙ. 153. 2. δρίω. διαβεβλημένοι γὰρ πρὸς αὐτὸν, καὶ διαλήψεις ἀμεταθέτους ἔχοντες, οὐκ ἐβούλυντο κατ' οὐδέναι τρόπον ἐμφανίζειν αὐτούς. Πᾶσι γὰρ ἀναδεδομένοι τες πρῶτον καὶ μέγιστον φίλον τὸν βασιλέα τούτων, ἔμελλον, εἰς ὅψιν ἐλθόντες, καὶ προσδεξάμενοι δικαιολογίαν, εἰ μὲν τὸ δοκοῦν ἀποκριθεῖν ἀκολουθοῦντες ταῖς ἰδίαις διαλήψεσιν, ἐκθεατρειῖν αὐτούς, εἰ τοιούτον ἄνθρωπον ἐπὶ τοσούτον ἐξετίμησαν ἐν τοῖς ἀνώτερον χρόνοις· εἰ δὲ δουλεύοντες τῇ τῶν 4 ἐκτὸς φαντασίᾳ φιλανθρώπως ἀποκριθεῖν, παρβύσθαι τὴν ἀλήθειαν καὶ τὸ τῇ πατρίδι συμφέρον. Διόπερ ἐξ ἑκατέρας τῆς ἀποφάσεως μέλλοντος ἀπὶ 5 θάνου τινὸς αὐτοῖς ἐξακολουθήσειν, εὗροντο λύσιν τοῦ προβλήματος τοιαύτην. Ὡς γὰρ καθέλου δυσ- 6 ἀρεστούμενοι ταῖς τῶν βασιλέων ἐπιδημίαις, δόγμα 7 τι τοιούτον ἐξέβαλον· Μηδὲνα βασιλέα παραγίγνε- 8 θαι πρὸς αὐτούς. Μετὰ δὲ ταῦτα πυθόμενοι τὸν 9 Εὐμένη

Reges
prohi-
bentur
Italia.

XVII. 4. δουλεύοντες *coartati* Vifin. βουλεύοντες *missi*. 5. εὗ-
ροντο λύσιν. εὗρον τὴν λύσιν Βαν.

patres. Nam quum odium illius concepissent, certaque ac fixa staret illis sententia; indicium tamen hujus suae voluntatis nullo pacto dare volebant. Qui enim omnibus ostenderant, regem se *Eumenem* omnium primum & maximum ex populi Romani amicis habere; hi, si nunc eidem, in conspectum suum ad causam dicendam admissio, responsum ex animi sui sententia dedissent, imprudentiam suam publica-

turi erant, qui hominem iis moribus tanti fecissent antea: sive, famae publicae feriendo, benigne ei respondissent, in veritatem & utilitatem patriae erant peccaturi. Quoniam igitur utroque modo eventura erant, quae nollent, huic incommodo sic occurrerunt. Nam quasi in universum ipsis displiceret Romam adventus regum, *senatusconsultum* est ab iis editum, quo *vetabant, reges ullos ad se venire*. Deinde certio-

Εὐμένη καταπεπλευκέναι τῆς Ἰταλίας εἰς Βρεντέ·Α. V. 588.
 σιον, ἐπαπέστειλαν τὸν ταμίαν, φέροντα τὸ δόγμα,
 καὶ κελεύοντα λέγειν πρὸς αὐτὸν, εἴ τι τυγχάνεις
 8 τῆς συγκλήτου χρείαν ἔχων· εἰ δὲ μηδενὸς δεῖται,
 παραγγελοῦντα τὴν ταχίστην αὐτὸν ἐκ τῆς Ἰταλίας
 9 ἀπαλλάττεσθαι. Ὁ δὲ βασιλεὺς, συμμίζαντος αὐ-
 τῷ τοῦ ταμίου, γνοὺς τὴν τῆς συγκλήτου προαίρε-
 σιν, εἰς τέλος ἀπεσιώπησεν, οὐδενὸς φήσας προσ-
 10 οδεῖσθαι. Καὶ δὴ τούτῳ τῷ τρόπῳ συνέβη τὸν Εὐμέ-
 11 νη κωλύσθαι τῆς εἰς τὴν Γαίην ἀναβάσεως. Συνη- Eume-
 12 ολουθήκει δὲ καὶ ἕτερόν τι πραγματικὸν τούτῳ τῷ ^{nem de-}
 13 διαβουλίῳ. μεγάλου γὰρ ὑπὸ τῶν Γαλατῶν ἐπικρε- ^{primunt}
 μαμένου κινδύνου τῇ βασιλείᾳ, προφανὲς ἦν, ὅτι διὰ ^{Romani.}
 τὸν σκιβαλισμὸν τούτων οἱ μὲν τοῦ βασιλέως σύμ-
 μαχοι ταπεινωθήσονται πάντες, οἱ δὲ Γαλάται δι-
 13 πλασίως ἐπιβήσονται πρὸς τὸν πόλεμον. Διὸ,
 πάντῃ πάντως βουλόμεναι ταπεινοῦν αὐτὸν, ἐπὶ

Hh 4

ταύτην

9. φήσας correxi cum Reiskio. Vulgo φέσαντος.

certiores facti, Eumenem Brundisium in Italiam adpulisse, quaestorem ad eum miserunt, qui decretum senatus ei adferret, & dicere cum juberet, *ecquid ope senatus in aliquo esset ei opus: quod si patres nihil posceret*, denunciaret ei, ut *quam primum Italia excederet*. Rex, habito cum quaestore colloquio, intellecta senatus voluntate, verbum nullum commutavit, *nulla re opus habere se* confirmans. Hoc pacto consecuti sunt Romani,

ne Eumenes Romam veniret. Sed & aliud quid praeter ea hoc senatusconsulto sunt consecuti, quod adprime ad rem faciebat. Nam quum ingens illi regno periculum immineret a Gallograecis; non erat dubium, quin propter hanc contumeliosam Eumenis rejectionem amicis quidem omnibus illius animi conciderent, Galatæ vero duplo ad persequendum bellum animosiores essent futuri. Qui igitur cuperent omnibus modis Eumenem depri-

Ol. 153.2. ταύτην κατηνέχθησαν τὴν γνάμην. Τούτων δὲ γι-14
 Legatis
 datur
 senatus. γνομένων ἔτι κατὰ τὰς ἀρχαῖς τοῦ χειμῶνος, λοι-
 πὸν ἢ σύγκλητος ἀπ᾽ αἰ τοῖς παραγεγενησὶ κατὰ
 πρεσβείαν (οὐ γὰρ ἦν οὔτε πόλις, οὔτε δυνάστης, 15
 οὔτε βασιλεὺς, ὅς οὐκ ἀπεστάλκει πρεσβείαν κατ'
 ἑκείνον τὸν καιρὸν, τὴν συγχαρητομένην ἐπὶ τοῖς γε-
 γονόσιν) οἷς ἀπ᾽ αἰν οἰκείως ἀπήντησε καὶ φιλαν-16
 θρώπως, πλὴν τῶν Ῥοδίων. τούτους δὲ παρέπεμ-17
 πε, πεικίλας ἐμφάσεις ποιούσα περὶ τοῦ μέλλοντος.
 Ἐπέχετο δὲ καὶ κατὰ τοὺς Ἀθηναίους.

(II.) *Legatio Atheniensium.*

XVIII. Οἱ Ἀθηναῖοι παρεγένοντο πρεσβεύοντες, τὸ μὲν
 Perunt de
 Haliarto, πρῶτον ὑπὲρ τῆς τῶν Ἀλιαρτίων σωτηρίας. παρ-2
 Delo & κουόμενοι δὲ περὶ τούτου τοῦ μέρους, ἐκ μεταθέσεως
 Lemno. διελέγοντο περὶ Δήλου καὶ Δήμνου, καὶ τῆς τῶν
 Ἀλιαρ-

14. κατὰ τὰς ἀρχαῖς ex conjell. scripsi. Vulgo κατ' ἀρχαῖς.

deprimere, hoc consilium
 iniverunt. Atque hæc in-
 eunte hieme sunt facta. Se-
 cundum quæ omnibus lega-
 tionibus datus est senatus.
 Nulla namque fuit civitas,
 nullus dynasta, nullus rex,
 qui tempore illo legatos ad
 gratulandum populo Romano

non misisset: quibus omni-
 bus benevole & comiter re-
 sponsum est, exceptis *Rho-*
diis; quibuscum senatus con-
 temtius egit, modo spe, mo-
 do metu in posterum osten-
 tato. Sed & de *Atheniensibus*
 quid statuerent, haud
 satis certi erant patres.

(II.) *Legatio XCVIII.*

18. Venerant Romam *A-*
theniensium legati, præcipue
 quidem ad deprecandum pro
 salute *Haliartiorum*. Quæ

illorum oratio quum audita
 esset contemtim, aliud age-
 re cœperunt, & sermone de
Delo, Lemno atque agro *Ha-*
liar-

Ἀλιαρτίων χάρας, εἰς ἑαυτοὺς ἐξαυτούμενοι τὴν Δ. V. 388.
 3 κτῆσιν· ἔχον γὰρ διττὰς ἐντελάς. Οἷς περὶ μὲν
 τῶν κατὰ Δῆλον καὶ Λῆμον οὐκ ἂν τις ἐπιτιμήσει,
 διὰ τὸ καὶ πρότερον ἀντιπεποιῆσθαι τῶν νήσων τού-
 των· περὶ δὲ τῆς τῶν Ἀλιαρτίων χάρας εἰκότως De Ha-
 4 ἂν τις καταμύψαιτο. Τὸ γὰρ, πόλιν σχεδὸν ἀρ- liarto ini-
 χαιοτάτην τῶν κατὰ τὴν Βοιωτίαν, ἐπταικυῖαν, ticio.
 μὴ συνεπανορθοῦν κατὰ πάντα τρόπον, τὸ δ' ἐναν-
 τίων ἐξαλείφειν, ἀφαιρουμένους καὶ τὰς εἰς τὸ
 5 μέλλον ἐλπίδας τῶν ἡκκληρηκότων· δῆλον, ὥς οὐδεὶς
 μὲν ἂν δοῖται τῶν Ἑλλήνων καθήκειν, ἥκιστα δὲ τῶν
 6 ἁλλων Ἀθηναίοις. Τὸ γὰρ τὴν μὲν ἰδίαν πατριῶδα
 κοινὴν ποιεῖν ἅπασιν, τὰς δὲ τῶν ἁλλων ἀναιρεῖν,
 οὐδαμῶς οἰκεῖν ἂν φανείη τοῦ τῆς πόλεως ἧθους.
 7 Πλὴν ἢ γε σύγκλητος καὶ τὴν Δῆλον αὐτοῖς ἔδωκε Delus &
 καὶ τὴν Λῆμον. Καὶ τὰ μὲν κατὰ τοὺς Ἀθηναίους dantur
 τσιαύτην ἔσχε διὰθεσιν. Athenien-
 sibus.

Hh 5

(III.) Le-

liartiorum instituto, eorum
 sibi possessionem depoposce-
 runt: acceperant enim de
 his rebus duplicia mandata.
 Ac quæ ad *Delum* quidem
 & *Lemnum* quod adinet,
 cur quisquam reprehendat,
 causæ nihil dici potest;
 nam etiam antea ea loca sibi
 Athenienses vindicaverant:
 de *Haliartiorum* vero agro,
 jure aliquis eis succenseat.
 Urbem enim omnium ferme
 Bœoticarum antiquissimam,
 gravi casu oppressam, non
 adjuvare modis omnibus, ut
 in integrum restitueretur,

sed contra delere velle ex
 hominum memoria, præcisa
 miseris spe etiam omni ali-
 quando se erigendi: hoc ve-
 ro cum Græcorum nemini,
 tum autem minus, quam ce-
 teris, conveniat Atheniensibus.
 Parum enim moribus
 atque institutis ejus civitatis
 congruat, communem omni-
 bus patriam urbem suam de-
 clarare, & suas aliis patrias
 ire deletum. Ceterum *De-
 lum & Lemnum* dedit eis se-
 natus. Et Atheniensium qui-
 dem res ita se habebant.

(III.) Le-

Ol. 153.2.

(III.) *Legatio Rhodiorum.*

NIX.
Theate-
tus mori-
tur Ro-
mae.

Caunii
exfules.

Κατὰ τὸν καιρὸν τοῦτον Θεαίτητος, εἰσελθὼν εἰς τὴν σύγκλητον, λόγους μὲν ἐποίησατο περὶ τῆς συμμαχίας· ὑπερθεμείης δὲ τῆς συγκλήτους τὸ διαβούλιον, οὗτος μὲν μετέλλαξε τὸν βίον κατὰ φύσιν, ἔτη γὰρ εἶχε πλείω τῶν ὀγδοήκοντα, Παραγεγεμένων δὲ Φυγάδων ἔκ τε Καύ-₃ νου καὶ Στρατονικείας εἰς τὴν Ῥώμην, καὶ παρελθόντων εἰς τὴν σύγκλητον· ἐγένετο δόγμα, Ῥόδιους ἐξάγειν τὰς Φρουρὰς ἔκ τε Καύνου καὶ Στρατονικείας. Οἱ δὲ περὶ τὸν Φιλόφρονα καὶ Ἀστυμήδην, λαβόντες ταύτην τὴν ἀπόκρισιν, ἀπέπλευσαν κατὰ σπουδὴν εἰς τὴν εἰκίαν· δεδιότες, μὴ παρακούσαντες οἱ Ῥόδιοι περὶ τοῦ τὰς Φρουρὰς ἐξαγαγεῖν, αὐτοῖς ἄλλην ἀρχὴν ἐγκλημάτων ποιήσωσιν.

IV.

(III.) *Legatio XCIX.*

19. Eodem etiam tempore *Theatetus*, quum ei senatus esset datus, de societate verba fecit. Sed dum patres moras nectunt, illum interea fatum occupat: erat enim octogenario major. Deinde advenerunt Romam *Caunii* & *Stratonicens* exfules. Qui postquam in senatu essent auditū, factum est *senatus-*

consultum, quo jubebantur *Rhodii*, *praefidia Cauno* & *Stratonicea educere*. Eo responso accepto, *Philophron* & *Astymedes* festinanter in patriam sunt profecti: verebantur enim, ne, *Rhodii* si praefidia educere neglexissent, aliarum denuo calamitatum principium suae civitati exoriretur.

IV.

IV.

A.V. 531.

RES PELOPONNESI.

Κατὰ τὴν Πελοπόννησον, παραγενομένων τῶν πρεσ-^{XX.}
 βευτῶν, καὶ διασαφούντων τὰ κατὰ τὰς ἀποκρί-^{Callicra-}
 σεις, οὐκ ἔτι Θέρυβος ἦν, ἀλλ' ἐργὴ καὶ μῖσος ἐκ-^{tes pro-}
 φανὲς πρὸς τοὺς περὶ τὸν Καλλικράτην.^{ditor}
 Ἀχαιορ.

2 Τοῦ περὶ Καλλικράτην μίτους καὶ Ἀνδρωνίδα^{exofus}
 καὶ τοὺς λοιποὺς, ὁμογνώμονας τούτων, οὕτως ἅν^{omnibus}
 3 τις τεκμήρατο. Τῆς γὰρ τῶν Ἀντιγονείων πανη-
 γύρεως ἐν τῷ Σικυῶνι συντελουμένης, καὶ τῶν βα-
 λανείων ἀπάντων ἐχόντων τὰς τε κοινὰς μάκτρας
 καὶ πυέλους ταύταις παρακεκρίνας, εἰς αἷς αἱ κομ-
 ψότεροι τῶν ἀνθρώπων εἰώθασιν κατ' ἰδίαν ἐμβαί-
 4 νειν· εἰς ταύτας ὅτε τις καθείη τῶν περὶ τὸν Ἀν-
 δρωνίδα καὶ Καλλικράτην, οὐδεὶς ἐτέλμα τῶν ἐφε-

στάτων

XX. 2. Τὸ πρὸς Καλλ. μῖσος ἐστὶ τὸ μέγιστον τοῦ πρὸς Καλλ. μί-
 σους voluit Reisk. 3. μάκτρας. Mendose vulgo μακτράς. 4. εἰς
 ταύτας ὅτε τις καθείη. Sic ex conject. correcti, movente ex
 parte Reiskio. Vulgo εἰ ταύτας ὅτε τις καθείη.

IV.

Legatio CIII. & Excerpt. Vales.

20. In Peloponneso, post-
 quam reversi sunt legati, &
 responsa quæ acceperant edi-
 derunt, non jam tumultua-
 ri omnes, sed iram atque
 odium palam concipere ad-
 versus *Callicratem*.

Quantum fuerit odium
 omnium adversus *Callicra-*
tem & *Andronidam* reliquos-
 que ejusdem factionis, vel
 hinc liquido perspicui potest.

Cum solenne festum, quod
Antigonia vocant, *Sicyone*
 celebraretur, atque in omni-
 bus balneis communes ma-
 stræ & labra essent, in quæ
 elegantiores homines seor-
 sim descendere consueve-
 rant; si forte *Andronidas*
 aut *Callicrates* lavandi causa
 in folium aliquod descen-
 disse, nemo posthac ex iis,
 qui supervenerant, eodem descen-

ΟΙ. 153. 2. σταύτων ἔτι καθιέναι, πρὶν ἢ τὴν βαλανίτην τὸ μὲν
 Δ. V. 588. ὑπάρχον ὕδωρ ἀφιέναι πᾶν, ἕτερον δὲ καθαρὸν ἐγ-
 tes exofus χάζαι. τοῦτο δ' ἐποίουν, ὑπελαμβάνοντες ὥσανεῖς
 Achæis. μαινεσθαι καθιέντες εἰς ταυτὸ τοῖς προσεξημένοις
 ὕδωρ. τοὺς δὲ συργμοὺς τοὺς ἐν ταῖς κοιταῖς πανη-6
 γύρεσι τῶν Ἑλλήνων καὶ τοὺς χλευασμοὺς, ὅτε τις
 ἐπιβάλοιτο κηρύττειν τινὰ τῶν προσεξημένων, οὐδ'
 ἂν ἐξηγήσαιο ῥαδίως οὐδεῖς. Ἐθάρρει δὲ καὶ τὰ γ
 παιδεία κατὰ τὰς ἐδούς, ἐκ τῶν διδασκαλείων
 ἐπανάγοντα, κατὰ πρόσωπον αὐτοὺς προδότης ἀπο-
 καλῆν. Τοιαύτη τις ὑπέδραμε προσκοπή καὶ μῖσος
 κατὰ τῶν προσεξημένων.

4. καθιέναι ex conjec. scripsi. pro vulgato κατείναι. Ὡς v. 5. κα-
 θιέντες. pro κατείντες. 6. ἐπιβάλοιτο conjec. cum Reisk. Vulgo
 ἐπιβάλοι.

descendere prius sustinebat, quando aliquis quempiam
 quam balneator, pristina ex illis publice laudare esset
 aqua omni egesta, puram ni- ausus, ne dicendo quidem
 tidamque de novo infudisset: satis exprimi possit. Ipsi
 quippe veluti contaminari se pueri, e scholis redeuntes,
 existimabant omnes, si ea- coram *proditores* eos adpel-
 dem ac illi aqua lavarentur. lare per vicos non vereban-
 Quibus vero sibilis ac fannis- tur. Tanta omnium offensio,
 in publicis Græciæ conven- tantumque odium, adversus
 tibus fuerint excepti, si illos homines gliscebant.

ΤΗΣ ΤΡΙΑΚΟΣΤΗΣ ΠΡΩΤΗΣ
ΤΩΝ ΠΟΛΥΒΙΟΥ ΙΣΤΟΡΙΩΝ
ΤΑ ΣΩΖΟΜΕΝΑ.

I.

RES ANNI VRBIS DLXXXIX.

(1.) *Legatio RHODIORVM Romam.*

Ol. 143. 3.
A.V. 589.

Επολέμησαν κατὰ τὸν καιρὸν τοῦτον Κνώσιοι
μετὰ Γορτυνίων πρὸς τοὺς Ῥαυκίους, καὶ συν-
θήκας ἐποιήσαντο πρὸς ἀλλήλους ἐνέρκους, μὴ πρέ-
τερον λύσεν τὸν πόλεμον, πρὶν ἢ κατὰ κράτος ἔλθῃ
αὐτὴν Ῥαῦκον. Οἱ δὲ Ῥόδιοι, κομισάμενοι τὰ περὶ τῶν Rhodii
Καυνίων, καὶ θεωρῶντες οὐ καταλήγουσαν τὴν ἐξ-
γὴν τῶν Ῥωμαίων, ἐπειδὴ περὶ πάντων ἀκολουθῶνς
ταῖς ἀποκρίσεσιν ἐπεθάρχθησαν, εὐθείας τοὺς περὶ
Ἀριστο-
Creten-
sum bel-
lum inte-
linum.

LIBRI TRICESIMI PRIMI
HISTORIARVM POLYBII
RELIQVIAE.

I.

(1.) *Legatio C.*

1. Per id tempus Cnossii & expugnassent. Rhodii, co-
Gortynii bellum cum gnita senatus voluntate de
Rhauciis gerebant, ic̄to s̄o-
dere inter ipsos, quod & ju-
rejurando firmaverant, non
prius se bellandi finem fa-
cturos, quam Rhaucum vi
Cauniis, quum viderent ni-
hil remittere Romanorum
iram; obsecuti per omnia
eorum responsis, *legationem*
Romam miserunt, cujus prin-
ceps

OL. 1533. Ἀριστοτέλην πρεσβευτὰς καταστήσαντες, ἐξέπεμ-
πον εἰς τὴν Ῥώμην, δόντες ἐντολάς, πειράζειν πά-
λιν περὶ τῆς συμμαχίας. Οἱ καὶ παραγγεληθέντες
εἰς τὴν Ῥώμην θερσίας ἀκμαζούσης, εἰσῆλθον εἰς
τὴν σύγκλητον, καὶ παραυτικά περὶ τοῦ πεπειθα-
ρηκέναι τὸν δῆμον τοῖς ἐπιτατιμένοις διεσάφουν,
καὶ παρεκάλουν ὑπὲρ τῆς συμμαχίας, πολλοὺς καὶ
Frustra. ποικίλους διαθέμενοι λόγους. Ἡ δὲ σύγκλητος ἑδά-
κην ἀπόκρισιν, ἐν ᾗ τὴν μὲν Φιλίαν παρεσιώπησε,
περὶ δὲ τῆς συμμαχίας οὐκ ἔφη καθήκειν αὐτῇ
τοῦτο συγχωρεῖν Ῥοδίοις κατὰ τὸ παρὲν.

(II.) *Legatio GALLOGRAECORVM.*

II. Libertes concedi-
tur Gal-
lograecis. Τοῖς παρὰ τῶν ἐκ τῆς Ἀσίας Γαλατῶν πρεσ-
βευταῖς συνεχώρησαν τὴν αὐτονομίαν, μένουσιν ἐν
ταῖς ἰδίαις κατοικίαις, καὶ μὴ στρατευμένοις ἐκτὸς
τῶν ἰδίων ὄρων.

(III.) *Res*

ceps *Aristoteles* erat. His mandatum erat, ut societa-
tis iterum mentionem face-
rent, in eamque curam in-
cumberent. Ii quum media
aestate in urbem venissent,
&c, dato ipsis senatu, post
expositum Rhodiorum obse-
quium in omnibus quæ im-
perata fuerant, ad societa-
tem multis variisque ratio-
nibus patres essent hortati;
senatus ita respondit, ut,
nulla mentione amicitiae fa-
cta, *societatem quod adinet,*
non decere se in praesentia
diceret, Rhodiis tam indul-
gere.

(II.) *Legatio CIL.*

2. *Legatis*, qui a Gallo-
græcis fuerant missi, permi-
serunt patres, suis ut legi-
bus uterentur; modo intra
propriis habitationes sese
continèrent, & extra fines
armati non prodirent.

(III.) *Pe-*

(III.) *Res ANTIOCHI EPIPHANIS.*

A.V.389.

Ὁ Ἀντίσχος, ἀκούσας τοὺς ἐν Μακεδονίᾳ συν- III.
τετελεσμένους ἀγῶνας ὑπὸ Λίμιλίου Παύλου, τοῦ ^{Pompani}
Ῥωμαίων στρατηγεῦ, βουλόμενος τῇ μεγαλοεργίᾳ ^{magnifi-}
ὑπερᾶραι τὸν Παῦλον, ἐξέπεμψε πρέσβεις καὶ θεω- ^{cam ducit}
ροὺς εἰς τὰς πόλεις, καταγελῶντας τοὺς ἐσομέ- ^{Antio-}
νους ἀγῶνας ὑπ' αὐτοῦ ἐπὶ Δάφνης· ὡς ποδὴν γε- ^{chus.}
νέσθαι τῶν Ἑλλήνων σπουδὴν εἰς τὴν ὡς αὐτὸν ἄφι-
ξιν. Ἀρχὴν δ' ἐποιήσατο τῆς πανηγύρεως τὴν πομ-
3 πείαν, οὕτως ἐπιτελεσθεῖσαν. Καθηγούντ' οἱ τινες,
Ῥωμαϊκὴν ἔχοντες καθοπλισμὸν ἐν θώραξιν ἀλυσι-
δωτοῖς, αἰθῆρες ἀκμάζοντες ταῖς ἡλικίαις πεντα-
κισχίλιοι. μεθ' οὓς Μυσοὶ πεντακισχίλιοι συνεχῶς
4 ἦσαν· Κίλικες δ' εἰς τὸν τῶν εὐζάνων τρέπον καθω-
πλισμένοι τρισχίλιοι, χρυσοῦς ἔχοντες στεφάνους.
ἐπὶ δὲ τούτοις Θρᾷκες τρισχίλιοι, καὶ Γαλάται
πεντά-

Cap. III. 1. *Post μεγαλοεργίᾳ vulgo addunt δωρεῇ. Delevi etiosum vocab. καὶ τῇ δωρεῇ ex ing. edidit Vossius.*

(III.) *Polyb. apud Athenæum Lib. V. cap. 5. § X. c. 10.*

3. **ANTIOCHVS**, quum recivisset de ludis, ab *Aemilio Paulo* Romanorum imperatore celebratis in Macedonia, volens magnificentia superare Paulum, ad civitates misit oratores sacrosque legatos, qui nunciarent ludos, quos *ad Daphnen* esset exhibiturus: quo factum est, ut ingenti studio Græci ad eum convenirent. Totius

celebritatis initium fecit a *pompa*, quæ tali modo ducta est. Præibant hominum ætate florentium millia quinque, Romanorum instar armatorum, cum hamatis loriceis. Sequebantur continenter Mysi totidem: ab his Cilicum tria millia, in modum levis armaturæ instructorum, aureas coronas gestantium. Post hos Thracum tria, & Galatarum quin-

Ol. 153. 3. πεντακισχίλιοι, ἄλλοι δ' ἀργυρέσπιδες, εἰς ἐπηκο-
 λούθει μονομάχων ζεύγη διακίσια τεσσαράκοντα.
 Τούτων κατέπιν ἦσαν ἱππεῖς Νισαῖοι μὲν χίλιοι, 6
 πολιτικοὶ δὲ τρισχίλιοι, ὧν οἱ μὲν πλείους ἦσαν χρυ-
 σοφάλαροι καὶ χρυσοττίφανοι, οἱ δ' ἄλλοι ἀργυρο-
 φάλαροι. Μετὰ δὲ τούτους ἦσαν οἱ λεγόμενοι ἐταῖ- 7
 ροὶ ἱππεῖς· οὗτοι δὲ ἦσαν εἰς χιλίους, πάντες χρυ-
 σοφάλαροι. τούτοις συνεχὲς ἦν τὸ τῶν φίλων σύν-
 ταγμα, ἴσον καὶ κατὰ τὸ πλῆθος καὶ κατὰ τὸν
 κόσμον. Ἐπὶ δὲ τούτοις ἐπίλεκτοι χίλιοι· οἷς ἐπη- 8
 κολούθει τὸ καλούμενον Ἄγημα, κράτιστον εἶναι δε-
 κοῦν σύστημα τῶν ἱππέων, περὶ χιλίους. Τελεῦ- 9
 ταῖα δ' ἦν ἡ κατάφρακτος ἵππος, οἰκείως τῇ προσκ-
 γορίᾳ τῶν ἵππων καὶ τῶν ἀνδρῶν ἐσκεπασμέναν τοῖς
 ἔπλοις. ἦσαν δὲ καὶ αὐτοὶ χίλιοι καὶ πεντακίσιαι.
 Πάντες δ' οἱ προειρημένοι ἔχον πορφυρεᾶς ἐφαπτί- 10
 δας, πολλοὶ δὲ καὶ διαχρύσους καὶ ζωατάς. Ἐξίπ- 11

παι

5. Post πεντακισχίλιοι excludit suspicant est Reiskius verba οἱ μὲν
 χρυσόσπιδες. 6. Νισαῖοι cortaci, monente Casanò. Mendoſe vulgo
 Νισαῖοι.

que millia, alique cum ar-
 genteis scutis; quos seque-
 bantur gladiatorum paria du-
 centa & quadraginta. Ho-
 rum a tergo fuerunt equites
Nisai mille, urbani vero ter
 mille, quorum plerique cum
 aureis phaleris & coronis,
 alii cum argenteis. His suc-
 cedebant equites, qui *amici*
 & *sodales* vocantur, circiter
 mille, aureis phaleris omnes
 ornati. Quibus proxima fuit
amicorum legio, numero il-
 lis par & ornatu. Post hos

delecti mille progressi sunt;
 quos secutum est *Agema*
 quod vocatur, quod validissi-
 mum habetur equitum cor-
 pus: & hi mille erant nu-
 mero. Postremi fuere ca-
 taphracti equites, ab armis
 nomen habentes, quibus &
 viri & equi tecti sunt, quin-
 genti supra mille. Erant
 autem omnibus istis, quos
 modo recensuimus, paluda-
 menta purpurea, quibusdam
 auro distincta, aut animan-
 tium imaginibus picturata.

Currus

πα μὲν ἦν ἑκατὸν, τέθριππα δὲ τεσσαράκοντα. A.V. 380. Pompam dicit Antiochus.
 ἔπειτα ἐλεφάντων ἄρμα καὶ συνωρίς. καὶ ἔνα δὲ
 εἶποντο ἐλέφαντες δισκευασμένοι τριάκοντα καὶ ἑξ.

- 12 Τὴν δ' ἄλλην πομπὴν λέγειν ἐστὶ δυσέφικτον, ὡς ἐν κεφαλαίῳ δὲ λεκτέον. Ἐφηβοὶ μὲν γὰρ ἐπόμευσαν εἰς ὀκτακοσίους, χρυσοῦς ἔχοντες στεφάνους· βόες δ' εὐτραφέες περὶ χιλίους· θεωρία δὲ βραχὺ λείπουσαι τριακονταίων· ἐλεφάντων δ' ὀδόντες ἑκα-
 13 κόσιοι. Τὸ δὲ τῶν ἀγαλμάτων πλῆθος οὐ δυνατόν ἐξηγήσασθαι. πάντων γὰρ τῶν παρ' ἀνθρώποις λεγομένων ἢ νομιζομένων θεῶν ἢ δαιμόνων, προσέτι δὲ ἡρώων, εἰδῶλα διήγετο, τὰ μὲν κεχρυσωμένα, τὰ
 14 δ' ἡμφιεσμένα στολαῖς διαχρύσεις· καὶ πᾶσι τούτοις οἱ προσήκοντες μῦθοι κατὰ τὰς παραδεδεμένους ἱστορίας ἐν διασκευαῖς πολυτελέσι παρένεκτο.

Ἐπτετο

11. τεσσαράκοντα. τετρακόσια *supplicari licet cum Reiskio.* Ibid. *disσκευασμένοι ex conject. scripti. Vulgo διασκευασμένοι.* 12. θεωρία. *mentis sacras intellexit Casaub. & Spanb. quæ græce dicitur θεωροί.*

Currus sejuges centum erant, quadrigæ vero quadraginta; tum *currus elephantis quatuor junctus* sequebantur, & bigæ duobus elephantis. Singuli deinde elephantis instructi triginta sex. Reliquum vero pompæ adparatum oratione persequi difficile fuerit: summam tamen nonnihil dicendum. Adolescentes puberes circiter octingenti progressi, aureis coronis ornati: boves opimi ad mille: legationes ad celebranda solennia a ci-

vitatibus missæ, paulo minus trecentæ: elephantorum dentes octingenti. Imaginum vero numerum referre nemo queat. Omnium enim quotquot apud homines vel creduntur vel dicuntur esse dii aut dæmones, tum heroum omnium, simulacra gestabantur, alia inaurata, alia stolis auro distinctis induta. Atqui cunctis his, cum sumtuoso adparatu, adjecta erant symbola, quæ secundum fabulas quæ de unoquoque tradi solent, cul-

Polybii Histor. T. IV,

li

que

Ol. 1513. Εἶπετο δ' αὐτοῖς καὶ Νυκτὸς εἰδῶλον καὶ Ἡμέρας, 15
Pompan
ducit An-
tiochus. Γῆς τε, καὶ Οὐρανοῦ, καὶ Ἡῶς, καὶ Μεσημβρίας.

Τὸ δὲ τῶν χρυσωμάτων καὶ ἀργυρωμάτων πλῆθος 16
οὕτως ἂν τις ὑπενόησεν, ὅσον ἦν· ἐνὸς γὰρ τῶν
Φίλων, Διονυσίου τοῦ ἐπιστολογράφου, χίλιοι παῖ-
δες ἐπόμπευσαν, ἀργυρώματα ἔχοντες, ὧν οὐδὲν
ἐλάττω ὀλκὴν εἶχε δραχμῶν χιλίων. Βασιλικοὶ δὲ 17
παῖδες παρεῆλθον ἐξακασίαι, χρυσώματα ἔχοντες.
ἔπειτα γυναῖκες ἐκ χρυσῶν καλπίδων μύροις ἐβρά-
νον, εἰς διακοσίας. Ταύταις δ' ἐξῆς ἐπόμπευσαν, ἐν 18
χρυσόποσι μὲν φορέαις, ὀγδοήκοντα γυναῖκες· ἀρ-
γυρόποσι δὲ, πεντακίσαι, καθήμεναι, πελυτελῶς
δισκευασμένα. Καὶ τῆς μὲν πομπῆς τὰ ἐπιφανέ- 19
στατα ταῦτα ἦν.

- IV. Ἐπιτελεθέντων δὲ τῶν ἀγώνων καὶ μονομαχιῶν
καὶ κυνηγεσίων, κατὰ τριάκονθ' ἡμέρας, ἐν αἷς τὰς
Θέας

16. ἐπιστολογράφου. ἐπιστολογράφου edidit Visfin. Ibid. ἔλατ-
τον. Apud Athenienses editur ἐλάττω πεντακτε. Videturque ἐλάτ-
τονα utique scribendum.

que conveniunt. Sequeban-
tur etiam *imagines Noctis,*
& *Diei, & Terræ, Cæli, Au-*
roræ, Meridiei. Auræ ve-
ro argentæve supellectilis
vim ac multitudinem, quan-
ta fuerit, sic quispiam animo
conceperit. Dionysii, unius
ex regis amicis, qui erat ei
ab epistolis, pueri mille in
eo pompæ ductu incedebant,
argentea vasa gestantes, quo-
rum nullum minus pende-
bat mille drachmis. Regis au-
tem sexcenti pueri illos con-
sequebantur, aurea gestantes

vasa. Deinde mulieres cir-
citer trecentæ ex aureis ur-
nis unguentum adspergen-
tes. His proximæ fuerunt
sæminæ magnifice exorna-
tæ, octoginta, insidentes le-
cticis, quarum pedes auro,
& quingentæ lecticis, qua-
rum pedes argento fulge-
bant. Et in pompa qui-
dem hæc maxime erant illu-
stria.

4. Deinde vero quum per-
agerentur ludi, & gladiato-
ria certamina, & venationes;
per triginta dies, quibus ede-
bat

Θίας συνετέλει, πέντε μὲν τὰς πρώτας ἐν τῷ γυ-
 μνασίῳ πάντες ἐκ χρυσῶν ὀλκίων ἤλαιφοντο κροκί-
 νῶι μύρω. ἦν δὲ ταῦτα πεντεκαίδεκα, καὶ κινναμω-
 μίνου τὰ ἴσα, καὶ ναρδίνου. παρὰ πλεονάζουσιν δὲ καὶ
 ταῖς ἑξῆς εἰσεφέρετο τήλινον, ἀμαρακίνον, ἰριόν,
 3 πάντα διαφέροντα ταῖς εὐωδίαις. Ἔστρωτο δὲ εἰς
 εὐωχίαν ποτὲ μὲν χίλια τρίκλινα, ποτὲ δὲ χίλια
 πεντακόσια, μετὰ τῆς πολυτελεστάτης διασκευῆς.
 4 Ὅ δὲ χειρισμός ἐγένετο τῶν πραγμάτων δι' αὐτοῦ
 τοῦ βασιλέως. ἵππον γάρ ἔχων εὐτελῆ, παρέτρεχε
 παρὰ τὴν πομπήν, τοὺς μὲν προάγειν κελεύων, τοὺς
 5 δ' ἐπέχων. Κατὰ δὲ τοὺς πότους αὐτὸς ἐπὶ ταῖς
 εἰσόδους ἐφιστάμενος, οὓς μὲν εἰσῆγεν, οὓς δ' ἀνέ-

Ii 2

κλινε·

IV. 1 & 2. Cum his, quae lib. V. habet Athenaei, conferenda sunt, quae idem refert lib. X. his verbis: Ἐν τῷ τετρακοστῇ πρώτῃ Πολυβίους φησι, συνελοῦντα αὐτὸν (τὸν Ἀντίοχον) ἀγῶνας, συγκαλίσσει πάντας Ἑλλήνας καὶ τῶν βουλευμένων τοὺς πολλοὺς ἐπὶ τῇ θύλῃ. καὶ πλείους παραγνομίῳ ἐν τοῖς γυμνασίοις, πάντας ἐκ χρυσῶν ὀλκίων ἤλαιψε κροκίῳ μύρῳ, καὶ κινναμωμίνῳ, καὶ ναρδίνῳ, καὶ ἀμαρακίνῳ καὶ ἰρινῳ. Nonnihil, quod et sic desse ad sententiam videbatur, in vers. lat. supplevi. 1. ὀλκίων. ὀλκίων ex ing. edidit Vossius. 2. ἰριόν correxi, ἰριόν editum est apud Athenaeum.

bat ista spectacula, quinque prioribus diebus, quicumque in gymnasium venissent, ex anreis valis ungebantur crocino oleo, [quinque sequentibus] cinnamomino, dein nardino, tum telino, [ex scenogræco,] tum amaracino, denique liliaceo; quorum unumquodque odoris suavitate praeftabat: aderant autem uniuscujusque generis [quotidie] quindecim va-

sa. Ad epulas sternerantur aliās mille triclinia, aliās quingenta supra mille, cum adparatu sumtuosissimo. Totum autem negotium per ipsum regem administrabatur; qui, vili vectus equo, & pompam intercurans, alios jubebat progredi, alios sistere gradum. In conviviis, stans in aditibus cœnaculorum, alios introducebat, aliis loca in lectulis adsigna-

Ol. 153. 3.
Ludos
celebrat
Antio-
chus.

κλινε· καὶ τοὺς διακόνους τοὺς τὰς παραθέσεις φέ-
ροντας αὐτοὺς εἰσήγαγεν. καὶ περιπορευόμενος, οὗ⁶
μὲν προσεκάθιζεν, οὗ δὲ προσανέπιπτε· καὶ ποτὲ
μὲν ἀποθέμενος μεταξὺ τὸν ψωμὸν, ποτὲ δὲ τὸ πο-
τήριον, ἀνεπήδα, καὶ μετανίστατο, καὶ περιέειπε τὸν
πότον, προσέσεις λαμβάνων ὀρθὸς, ἄλλοτε παρ'
ἄλλοις, ἅμα δὲ καὶ τοῖς ἀκράμασι προσπαίζων.
Πραεΐούσης δ' ἐπὶ πολὺ τῆς συνουσίας, καὶ πολλῶν
ἤδη κεχωρισμένων, ὑπὸ τῶν μίμων ὁ βασιλεὺς εἰσε-
φέρετο ὅλος κεκαλυμμένος, καὶ εἰς τὴν γῆν ἐτίθετο,
ὡς εἰς ἂν θῆται τῶν μίμων. καὶ τῆς συμφωνίας προ-
καλουμένης, ἀναπηδήσας ὤρχετο, καὶ ὑπεκρίνετο
μετὰ τῶν γελοτοποιῶν, ὥστε πάντας αἰσχυνομέ-
νους φεύγειν. Ταῦτα δὲ πάντα συνετελέσθη, ἐξ ἧν⁹
τὰ μὲν ἐκ τῆς Αἰγύπτου ἐνοσφίσατο, παρὰσποιδή-
σας τὸν Φιλομήτερα βασιλέα, παιδίσκον ὄντα· τὰ
δὲ

signabat: ministrorumque,
qui sercula portabant, dux
ipse erat. Tum mensas cir-
cumambulans, nunc adside-
bat, nunc adcumbebat: non-
numquam rursus inter eden-
dum bibendumve, posita su-
bito bucca vel poculo prosi-
liens alio se conferebat, cir-
cumibatque compotantium
mensas, & propinationes ab
aliis atque aliis hic ibi ad-
stans accipiebat, simulque
interim cum eis, qui festi-
vum quidpiam recitabant, jo-
cabatur. Tum, ubi produ-
ctum jam in longum esset
convivium, multique jam

excessissent, regem histrio-
nes mimi, totum vestibus
occultum, producebant, &
humi ponebant, velut unum
quemdam ex suis consorti-
bus. Is autem, musicorum
concentu provocatus, prosi-
liebat saltabatque, histrio-
nem agens cum ridiculis
securis, adeo ut præ pudore
omnes diffugerent. Cele-
brata autem atque perfecta
sunt ista omnia partim ex
eis opibus, quas Antiochus,
violato sædere pueri regis
Philometoris, ex Aegypto
abstraxerat; partim ex eis,
quas contulerunt amici; ma-
ximam

10 δὲ καὶ τῶν φίλων συμβαλλομένων. ἱερουλήκεα δὲ καὶ A.V. 589.
τὰ πλεῖστα τῶν ἱερῶν.

Μετὰ τὴν συντέλειαν τῶν ἀγώνων, ἄρτι τούτων V.
γεγονότων, ἤκον οἱ περὶ τὸν Τιβέριον πρεσβευτῆν, Tib.
κατασκόπων ἔχοντες τάξιν. Οἷς οὕτως ἐπιδεξίως Grac-
ἀπήντησεν Ἀντίοχος καὶ Φιλοφρόνως, ὥστε μὴ οἶον chum le-
τοὺς περὶ τὸν Τιβέριον ὑποπεῦσάι τι περὶ αὐτοῦ ratum
πραγματικόν, ἢ παρατριβῆς ἔμφασιν ἔχον ἐκ τῶν excipit.
κατὰ τὴν Ἀλεξάνδρειαν, ἀλλὰ καὶ τῶν λεγόντων τι
τοιοῦτον καταγινώσκεν, διὰ τὴν ὑπερβολὴν τῆς κα-
3 τὰ τὴν ἀπάντησιν φιλανθρωπίας· ὅς γε, πρὸς τοῖς
ἄλλοις, καὶ τῆς αὐλῆς παρεχώρησε τοῖς πρεσβευ-
ταῖς, μικροῦ δὲ καὶ τοῦ διαδήματος, κατὰ τὴν ἐπί-
4 φασιν· καίπερ οὐκ ἂν τῇ προαιρέσει τοιοῦτος, ἀλλὰ
τοῦναντίον ἀποτριώτατα διακείμενος πρὸς Ῥω-
μαίους.

I i 3

II.

ximam vero partem, ex spo-
liis templorum, quæ compilaverat.

(Legatio Cl.)

5. Mox a confectis istis ludis, legatus ad Antiochum venit Tiberius (Gracchus,) ad explorandum rerum statum Roma missus. Quem ea dexteritate rex excepit, ut non solum, moliri cum res novas, nihil suspicaretur Gracchus, aut ullum signum animadverteret animi, pro-

pter illa, quæ Alexandriæ acciderant, subalienati; sed etiam omnibus illis sese opposeret, qui ejusmodi aliquid in Antiochum dicerent. Tantam humanitatem in eo congressu Graccho rex exhibuerat: qui, ut cetera taceam, aula etiam concessit legatis, & ipso quoque, prope dixerim, diademate, in speciem quidem. Quamquam non ad Romanos voluntas ejus inclinabat, sed ab eis potius erat alienissimus.

II.

Ol. 1534.
A.V. 590.

II.

RES GESTAE ANNO DXC.

(I.) *Legationes PRVSIAE, RHODIORVM,
ACHAEORVM.*

VI.
Legatio
Rhodio-
rum &
Acho-
rum.

Εἰς τὴν Ῥώμην παραγεγοιότων πρεσβευτῶν πλείονων καὶ ἑτέρων, ἐπιφανεστάτων δὲ, παρὰ μὲν Ῥοδίων τῶν περὶ Ἀστυμήδην, παρὰ δὲ τῶν Ἀχαιῶν τῶν περὶ Εὐρέαν καὶ Ἀναξίδαμον καὶ Σάτυρον, παρὰ δὲ Προυσίου τῶν περὶ Πύθωνα· τούτοις ἐχρημάτισεν ἡ σύγκλητος. Οἱ μὲν οὖν παρὰ τοῦ Προυσίου κατηγορίαν ἐποιοῦντο Εὐμένους τοῦ βασιλέως· φάσκοντες, αὐτῶν τε τινὰ χωρία παραινεῖσθαι τὸν Εὐμένην, καὶ τῆς Γαλατίας οὐκ ἀφίστασθαι τὸ παράπαν, οὐδὲ πειθαρχεῖν τοῖς τῆς συγκλήτου δόγμασιν· ἀλλὰ τοὺς τὰ σφέτερά μὲν φρονούντας σωματοποιοῖν, τοὺς δὲ τὰ Ῥωμαίων αἰρουμένους, καὶ βουλομένους πολιτεύεσθαι τοῖς τῆς συγκλήτου δόγμασιν ἀκο-

PRVSIAE
legatio
adv. Eu-
menem.

VI, 2. οὐτῶν τε τετακέναι ex mistis. Vulgo αὐτοῦ τε ex Vrsini ing.

II.

(I.) *Legatio CIV.*

6. Venerant Romam legationes complures, inter quas eminebant hae: ab Rhodiis Astymedes; ab Achaïs Eureas, Anaxidamus & Satyrus; a Prusia Pytho: atque his omnibus senatus est datus. Legatus PRVSIAE accusabat regem Eumenem; quaedam loca ab eo sibi ademi-

ta conquerens, Et quod a Galatia nullo modo abstineret, nec senatus decretis morem gereret; sed eos quidem, qui ipsius partes sequerentur, aleret omnibusque rebus ornaret; eos vero, qui Romanarum partium essent, Et ex senatus decretis administrari rempublicam cuperent, quovis

ἀκολουθῶς, κατὰ πάντα τρόπον ἐλαττοῦν. Ἦσαν Α. V. 590.
 δὲ τινες πρεσβευτὰ καὶ παρὰ τῶν τῆς Ἀσίας πό-
 λεων, οἱ κατηγοροῦν τοῦ βασιλέως, ἔμφασιν ποιοῦν-
 τες τῆς πρὸς τὸν Ἀντίοχον κοροπραγίας. Ἡ δὲ
 σύγκλητος διακούσασα τῶν κατηγορούντων, οὐτ'
 ἀπέρριπτε τὰς διαβολὰς, οὐτ' ἐξέφανε τὴν ἑαυτῆς
 γνώμην, ἀλλὰ συνετήρει παρ' ἑαυτῇ, διαπιστοῦσα
 καθέλου τοῖς περὶ τὸν Εὐμένη καὶ τὸν Ἀντίοχον.
 6 τοῖς γε μὴν Γαλάταις ἀεί τι προσετίθει καὶ συνε- Gallo-
 7 πίσχυσεν περὶ τῆς ἐλευθερίας. Οἱ δὲ περὶ τὸν Τιβέ- græcis fa-
 ριον, ἥκοντες ἀπὸ τῆς πρεσβείας, οὐδὲν περιττότε- vent Ro-
 ρον ἰδοῦν ἤθισαν οὐτ' αὐτοὶ διαλαβεῖν, οὔτε τῇ συ- mani.
 κλήτῳ διασαφεῖσαι περὶ τῶν κατὰ τὸν Εὐμένη καὶ
 τὸν Ἀντίοχον, ἥπερ ἂν καὶ πρότερον ὄντες ἐν τῇ
 ῥώμῃ διελάμβανον. οὕτως αὐτοὺς οἱ βασιλεῖς ἐξε-
 τέμοντο τῇ κατὰ τὴν ἀπάντησιν Φιλανθρωπία.

I i 4

Μετὰ

7 & 8. Οἱ δὲ περὶ τὸν Τιβ. &c. *Hæc de Tib. Graccho, quæ in-*
commodè vulgo infra in Leg. 105. cap. 8. inter v. 10 & 11 inserun-
tur, h. l. repemenda duxi. 8. ἐξετίμοντο *negitio an ingenio de-*
beatut Vrsini. ἐξετίκοντο est in Bav. An ἐξετερίποντο?

vis modo adterere conaretur. Aderant & e civitatibus A-
 siaticis nonnulli, qui regem
 accusabant, & initam ab eo
 societatem cum Antiocho
 significabant. His auditis,
 senatus neque criminationes
 respuit, neque mentem ape-
 ruit suam, sed clam apud se
 habuit, Eumeni atque An-
 tiocho omnino diffidens. At
 Gallis tamen interim aliquid
 semper adiciebat, & in li-

bertate vindicanda adjuva-
 bat. Neque vero Tiberius
 (Gracchus,) ex Asiatica
 legatione reversus, certius
 quidquam de Eumenis &
 Antiochi consiliis, neque ipse
 statuere, neque senatui re-
 nunciare potuit, quam quæ
 jam ante, quum Roma pro-
 ficisceretur, statuerat. Adeo
 comitate sua reges in mu-
 tuis congressibus ipsum se-
 fellerunt.

7. In-

Ol. 153.4.
VII.
Depre-
cantur
RHODII.

Μετὰ δὲ ταῦτα προσκαλεσαμένη τοὺς Ῥοδίους, διήκουε τούτων. Ὁ δ' Ἀστυμέδης εἰσελθὼν, με-² τρώς ἔσθη καὶ βέλτιον ἢ κατὰ τὴν πρὸ ταύτης προσβείαν. Ἀφίμενος γὰρ τοῦ κατηγορεῖν τῶν ἄλλων, ὥρμησεν ἐπὶ τὸ παραιτῶσθαι, καθάπερ εἰ μαστιγούμενοι τὰς πληγὰς· Φάσκων, ἱκανοῖς προσ-³ τίμοις περιπεπτωκέναι τὴν πατρίδα, καὶ μείζουσι τῆς ἀμαρτίας. Καὶ προσθίμενος ἐξηγάτο τὰς ἐλατ-⁴ τώσεις, κεφαλαιωδῶς διεξιὼν, πρῶτον μὲν ὅτι Λυκίαν καὶ Καρίαν ἀπελωλέκασιν, εἰς ἣν ἐξ ἀρχῆς μὲν ἐδαπάνησαν χρημάτων ἱκανὸν πληθός, τρισσούς πο-⁵ λέμους ἀναγκαζέμεντες πολεμεῖν αὐτοῖς, νυνὶ δὲ προσό-⁶ δων ἐστέρησται ποσσῶν, ὧν ἐλάμβανον παρὰ τῶν προσεξημένων. Ἀλλ' ἴσως, ἔφη, ταῦτα μὲν ἔχει λό-⁷ γον. καὶ γὰρ ἐδώκαθ' ὑμεῖς αὐτὰ τῷ δήμῳ, μετὰ⁸ χάριτες τὴν εὐνοίαν * καὶ χαρίζοντες αὐτὰ, κατὰ⁹ λόγον

VII. 2. Ἰσθ. ἔφη ex Visini conj. recte Cysak. 4. eis ἢ. eis ὅς molim. Ibid. πολεμεῖν αὐτοῖς. αὐτοῖς ad Romanos refert Reisk. Romanorum in gratiam. Sic dicendam fuerat συμπολεμεῖν αὐτοῖς. 5. * Suspiciam licet cum Reiskio: τὴν εὐνοίαν (sc. ὑμῶν) ἐμφανίζοντες· καὶ πάλιν ἀφαιρούμενοι αὐτὰ, κατὰ λόγον διὰ. Nisi malis μετὰ χάριτος καὶ εὐνοίας· καὶ ἀφανίζοντες αὐτὰ.

7. Introducti deinde sunt in curiam RHODII, auditi-
que. Fuit tum *Asymedus* moderata oratio, ac probatior quam priore legatione. Omissa enim criminatione aliorum, id unum egit, ut ad instar eorum, qui flagellantur, majus supplicium deprecaretur; satis poenarum dedisse patriam dicens, Et longe supra delictum. Addebat deinde breviter particularem detrimentorum enu-

merationem. Primum, *Ly-
ciam* Cariamque *Rhodium* amis-
sisse, quae inde ab initio
magnis ipsis constitissent im-
pensis, quod tria bella adver-
sus ipsos sustinere fuissent
coacti: nunc vero redditibus
multis esse privatos, quos ex
illis populis percepissent. Sed
haec, ait, fortasse aliquam
rationem habent: ipsi enim
populo nostro beneficiū loco
dederatis; qui nunc cum be-
neficiū vestrum revocastis, suspi-

suspi-

λόγον ἐδοκίετε τοῦτο πράττειν, ἐμπειροῦσης τῆς ^{A. V. 590.}
 εὐπορίας καὶ διαφορᾶς ὑμῖν. Ἀλλὰ Καῖνον δῆπου ^{Deptecantur Rhodii.}
 διακοσίων ταλάντων ἐξηγοράσαμεν παρὰ τῶν Πτο-
 λεμαίου στρατηγῶν, καὶ Στρατονίκειαν ἐλαίβομεν ἐν
 τριετὴ ἡμέρῃ παρ' Ἀντίοχου καὶ Σελεύκου· καὶ
 παρὰ τούτων τῶν πόλεων ἀμφοτέρων ἑκατὸν καὶ
 ἑκοσι τάλαντα τῷ δήμῳ πρόσδος ἐπίπτε καθ'
 ἑκάστην ἔτος. Τούτων ἀπασῶν ἰσπερήμεθα τῶν
 προσόδων, θέλοντες πεῖθερχῶν τοῖς ὑμετέροις προσ-
 γάγμασιν. Ἐξ ὧν μείζονα φόρον ἐπιτεθείκατε τοῖς
 Ῥοδίοις τῆς ἀγνοίας, ἢ Μακεδόσι τοῖς διὰ παντὸς
 10 πολεμίοις ὑμῖν ὑπάρξασι. Τὸ δὲ μέγιστον σύμπτω-
 μα τῆς πόλεως· καταλέλυται γὰρ ἡ τοῦ λιμένος
 πρόσδος, ὑμῶν Δῆλον μὲν ἀτελῇ πεποικηκότων,
 ἀφρημένων δὲ τὴν τοῦ δήμου παρῆρσίαν, δι' ἧς καὶ
 τὰ κατὰ τὸν λιμένα καὶ τὰλλα πάντα τῆς πόλεως
 11 ἐτιγύχανε τῆς ἀρμεζούσης περσασίας. Ὅτι δὲ
 12 τοῦτ' ἐστὶν ἀληθές, οὐ δυσχερὲς καταμαθεῖν. Τῷ

li 5

γὰρ

*suspicionem quadam & contro-
 versia interveniente, visi vo-
 bis estis jure vestro uti. At
 enim Caunum a Ptolemai
 ducibus talentis ducentis red-
 emimus, iidemque Stratonice-
 ram pro magno beneficio ab
 Antiocho & Seleuco accepim-
 us; quarum urbium utra-
 que centum viginti talenta
 quotannis civitati nostrae pen-
 debat. His omnibus rediti-
 bus privati sumus, dum jussis
 vestris morem volumus ge-
 nere. Itaque Rhodii propter*

*delictum, ex imprudentia pro-
 fectum, gravius a vobis sunt
 multati, quam Macedones,
 perpetui hostes vestri. Prae-
 cipua vero Rhodiorum cala-
 mitas illa est, quod portus
 vectigal amisit, quum & De-
 lum jufferitis esse immunem,
 & populo libertatem ademe-
 ritis statuendi, sicut ante fa-
 ciebat, cum de eis quae ad
 portum adiunct, tum de ce-
 teris publicis rebus. Id ita
 esse, nullo negotio potest in-
 telligi. Portorium enim,
 quod*

Ol. 153. 4. γὰρ ἔλαμνεν κατὰ τοὺς ἀνώτερον χρόνους εὐρίσ-
 De pre-
 cantur
 Rhodii.
 κοντος ἑκατὸν μυριάδας δραχμῶν, νῦν εὖρη κατὰ
 πεντεκαίδεκα μυριάδας ὥστε καὶ λίαν, ὧ ἀνδρες
 Ῥωμαῖοι, τὴν ὑμετέραν ἐργὴν ἤσθαι τῶν κυρίων τό-
 πων τῆς πόλεως. Εἰ μὲν οὖν συμβεβήκει πάνδημον¹³
 γεγονέναι τὴν αἰμαρτίαν καὶ τὴν ἀλлотριότητα τοῦ
 δήμου, τάχα ἴσως ἔδοκῆτε καὶ ὑμεῖς εὐλόγως ἐπί-
 μονον καὶ δυσπαρεαίτητον ἔχειν τὴν ἐργὴν. εἰ δὲ σα-¹⁴
 φῶς ἴστε, παντάπασιν ὀλίγους γεγονότας αἰτίους
 τῆς τοιαύτης ἀλογίας, καὶ τούτους ἅπαντας ἀπο-
 λωλότας ὑπ' αὐτοῦ τοῦ δήμου· τί πρὸς τοὺς μηδένις
 αἰτίους ἀκαταβλάκτως ἔχετε; καὶ ταῦτα, πρὸς
 τοὺς ἄλλους ἅπαντας εἶναι δοκοῦντες πρατότατοι
 καὶ μεγαλοψυχότατοι. Διόπερ, ὧ ἀνδρες, ἀπο-¹⁶
 λωλεκῶς ὁ δῆμος τὰς προσόδους, τὴν παρήξιάν,
 τὴν ἰσολογίαν, ὑπὲρ ὧν τὸν πρὸ τοῦ χρόνον πᾶν
 ἀνα-

12. εὖρη κατὰ ex Reiskii conjell. scripsi. Vulgo εὐρήκατε. 13. εἰ
 μὲν οὖν. Mendose inserti εἰ μὴ. εἰ μὲν contextit Vrsini. οὖν ex con-
 ject. adjeci. 16. ὧ ἀνδρες. Ῥωμαῖοι vulgo adjicitur ex Vrsini ing.

quod superioribus tempori-
 bus decies centena drachma-
 rum millia conficiebat, nunc
 ad centum quinquaginta mil-
 lia vix pervenit. Adeo in-
 potissima quæque urbis no-
 stræ loca ira vestra, Patres
 conscripti, maxime incumbit.
 Quod si igitur publico consilio
 peccatum a Rhodiis adversus
 vos esset, alienatusque a vo-
 bis populus esset; fortasse &
 vobis justa foret causa, cur
 in suscepta ira inexorabiles
 permaneretis. Nunc quum
 liquidò vobis conflet, pauco-

rum culpa id delictum esse
 admissum, eosque omnes a
 populo supplicis esse adse-
 ctos; quid est, cur placari
 erga eos, qui nihil delique-
 runt, nolitis? vos, qui be-
 nignitate & magnanimitate,
 quam aliis omnibus præstiti-
 stis, ceteros universos popu-
 los longe antecellit. Omni-
 bus igitur vestigalibus suis
 nudatus populus, libertate
 etiam & juris aequitate
 amissa; quas res ut retine-
 ret, nullum ad hanc usque
 diem laborem, nullam aru-

mentam

- 17 ἀναδεχόμενος διατετέλεκεν· ἀξιοῖ καὶ δεῖται πάν- A.V. 590.
 ταν ὑμῶν, ἱκανὰς ἔχων πληγαῖς, λήξαντας τῆς ἐρ-
 γῆς διαλυθῆναι, καὶ συνδεῖσθαι τὴν συμμαχίαν, ἵνα
 γένηται ταῦτο ἐμφανὲς ἅπασιν, ὅτι τὴν μὲν ἐργὴν
 ἀποτέθεικε τὴν πρὸς Ῥοδίους, ἀνακεχωρήκατε δ'
 18 ἐπὶ τὴν ἐξ ἀρχῆς αἵρεσιν καὶ φιλίαν. τούτου γὰρ
 χρεῖαν ἔχει νυν ὁ δῆμος, οὐ τῆς διὰ τῶν ὅπλων καὶ
 στρατιωτῶν συμμαχίας. Ταῦτα μὲν οὖν καὶ τοῦ
 τοῖς παραπλήσια διαλεχθεὶς Ἀστυμήδης, ἐδέκετο
 πρεπόντως τοῖς καιροῖς πεποιῆσθαι τοὺς λόγους. Societas
jungitur
cum
Rhodiis.
 19 Πλεῖστά γε μὴν συνήρῃσαν τοῖς Ῥοδίοις πρὸς τὸ
 τυχεῖν τῆς συμμαχίας οἱ περὶ τὸν Τιβέριον, ἄρτι
 20 παραγεγονότες. οὗτοι γὰρ, ἀπομαρτυρήσαντες, πρῶ-
 τον μὲν, πᾶσι τοῖς τῆς συγκλήτου δόγμασι πεπει-
 θαρχηκέναι τοὺς Ῥοδίους, ἔπειτα πάντας τοὺς αἰ-
 τίους τῆς ἀλλοτριότητος κατακεκρίσθαι θανάτου
 παρ' αὐτοῖς, ἤτησαν τοὺς ἀντιλέγοντας, καὶ ἐποιή-
 σαντο τὴν πρὸς Ῥωμαίους συμμαχίαν.

Μετὰ

17. ἀποτετέλεκε. ἀποτετέλεκεν Bau. ex ἀποτετέλεκε corruptum.
 minam recusavit; postulat
 nunc a vobis, Romani, petit-
 que, ut post pœnas exactas,
 pro delicto satis grandes, po-
 sita ira redire in gratiam,
 societatemque secum velit
 inire; quo omnes intelligant,
 vos non amplius populo Rho-
 dio iratos, ad pristinam men-
 tem & benevolentiam rediisse,
 qua olim eum complectebami-
 ni. Hoc enim est, quo nunc
 patriæ nostræ est opus; non
 autem belli & armorum ulla
 societas. Hæc similiaque
 his quum dixisset Astymedes,
 visa omnibus illius oratio
 præsentī Rhodiorum statui
 convenire. Plurimum ta-
 men Rhodios ad impetran-
 dam societatem Tiberius ad-
 juvit, nuper ex Asiatica le-
 gatione reversus. Qui quum
 renunciasset, omnibus pa-
 trum decretis obtempera-
 tum fuisse a Rhodiis, deinde
 omnes apud eos capitis fuisse
 damnatos, quorum opera
 alienatus populus fuerat a
 Romanis, dicentibus contra-
 rium os obturavit, & ut so-
 cietatem Romani cum Rho-
 diis inirent, pervicit.

(Legit)

Ol. 153.4.

VIII.
ACHAEI
deprecantur pro
exsulibus
Roman
evocatis.

Μετά τινά χρόνον εἰσῆλθον οἱ παρὰ τῶν Ἀχαιῶν πρέσβεις, ἔχοντες ἐντολὰς ἀκολουθῶν ταῖς ἀποκρι-
σεσιν, αἷς πρότερον ἔλαβον. αὐταὶ δ' ἦσαν, διότι α
θαυμάζουσι, πῶς, ὑπὲρ ὧν αὐτοὶ κεκρίκασι, περὶ
τούτων αὐτοὺς παρακαλοῦσι κρίειν. Διὸ τότε
παρῆσαν οἱ περὶ τὸν Εὐρέαν, πάλιν ἐξ ἀρχῆς ἐμ-
φανίζοντες, διότι τὸ μὲν ἔθνος οὔτε δικαιολογουμέ-
νων ἀκήκοε τῶν κατηγιαμένων, οὔτε κρίσιν εὐθεμίαν
πεποιήται περὶ αὐτῶν· τὴν δὲ σύγκλητον ἀξιοῖ, πρὸ-4
νοιαν ποιήσασθαι τῶν ἀνθρώπων, ἵνα κρίσεως τύχω-
σι, καὶ μὴ καταφθαρεῶσιν ἀκρίτοι· καὶ μάλιστα μέν-
αὐτὴν ἐξετάσασαν διασαφῆσαι τοὺς ἐνόχους ὄντας
τοῖς ἐγκλήμασιν· εἰ δὲ διὰ τοὺς περισπασμοὺς αὐ-
τὴ μὴ δύναται τοῦτο ποιῆσαι, τοῖς Ἀχαιεῖς ἐπιτρέ-
ψαι περὶ τοῦ πράγματος, οἱ πειράσσονται μισοπονή-
ρω

(Legatio CV.)

8. Aliquanto post Achaorum legati in curiam sunt ingressi, convenientia habentes mandata ei responso, quod a senatu ante acceperant. Responsum nempe fuerat, mirari populum Romanum Achaos, qui, in quos homines jam ipsi pronunciavissent sententiam, eorumdem causam rursus ut senatus cognoscat, postularent. Idcirco legatio haec fuerat missa, cuius princeps Eureas, ut patribus iterum confirmaret, neque in iudicio umquam au-

ditos fuisse ab Achaïs eos, qui apud Romanos fuerant accusati, neque ullam adversus ipsos sententiam ab iis esse pronunciatam. Propterea postulare Achaos a senatu, ut cognosceret de eorum hominum causa jubeat, neque indemnatos perire miseros patiatur. Quod si posset fieri, maxime optare Achaos, ut senatus ipse, re inquisita, quinam ex his fontes sint, sua sententia declaret: sin hoc per alias occupationes non licet, negotium Achaïs ut permitterent, qui odium suum erga improbos in scel-

rum

εως χρέσασθαι τοῖς αἰτίαις. Ἡ δὲ σύγκλητος, δια-Α. V. 590.
 κούσασα τῶν πρεσβευτῶν, ἀκλούθως ταῖς ἐντολαῖς
 διαλεγομένων, καὶ δυσχεροῦσα διὰ τὸ πανταχέ-
 7 θεν ἐξελέγγχεσθαι· τὸ τε γὰρ κρίναν οὐκ εἰόμιζεν
 αὐτῇ καθήκειν, τὸ τε χωρὶς κρίσεως ἀπελύειν τοὺς
 αἰδράς, πρέδην ἐχεν ἐδόκει τὴν ἔλεθρον τοῖς φί-
 8 λοῖς αὐτῶν. Διέπερ ἀναγκαζομένη, καὶ βουλομένη Iniquum
 παρελέσθαι καθέλου τὴν ἐλπίδα τῶν πελῶν ὑπὲρ ^{respon-} ^{suum} ^{tena-}
 τῆς τῶν κατεχομένων σωτηρίας, ἥα συμμύσαντες^{us}
 πεσσεύωσιν, ἐν μὲν Ἀχαιᾷ τοῖς περὶ τὸν Καλλι-
 κράτην, ἐν δὲ τοῖς ἄλλοις πολιτεύμασι τοῖς δοκοῦσιν
 εἶναι Ῥωμαίων φίλοις, ἔγραψαν ἀπέκρισιν τοιαύτην·
 9 ὅτι ἡμεῖς οὐχ ὑπολαμβάνομεν συμφέρον, [εὐτε τοῖς
 Ῥωμαίοις,] εὐτε τοῖς ὑμετέροις δῆμοις, τούτους τοὺς
 10 αἰδράς ἐπανελθεῖν εἰς οἶκον. Ταύτης δὲ τῆς ἀπο-
 κρίσεως

VIII. 8. συμμύσαντες ceteri ex Casanb. & Reiskii conjell. Vulgo
 συμμίζαντες. Ibid. Post Ῥωμαίων locum erat, quam infesto vo-
 cab. φίλοις expleri. 9. ἡμεῖς restitui ex iustis. Deinde vero
 verba οὐτε τοῖς Ῥωμαίοις ex conjell. adjecl. Quae cum abessent,
 Visimus ἡμεῖς in ὑμῖν ex ing. mutaverat.

*rum auctoribus sint palam
 facturi.* In hanc sententiam,
 sicut mandatum fuerat, dif-
 ferentes legatos quum au-
 didissent patres; incessit eo-
 rum animos dubitatio, quid
 esset opus facto, quoniam,
 quidquid statuerent, prode-
 bantur eorum consilia. Nam
 ut iudicium de reis perage-
 rent, convenire sibi non ar-
 bitrabantur; sine iudicio au-
 tem eos dimittere, cum ma-
 nifesta pernicie eorum erat
 conjunctum, qui populi Ro-
 mani sectam sequebantur.

Itaque partim coacti patres,
 partim spem omnem præci-
 dere volentes populo Achæ-
 orum de eorum salute, qui
 tenebantur captivi; ut omnes
 deinceps labia compescerent,
 & iussis parerent; in Achaia
 quidem ad *Callicratem*, in
 aliis vero civitatibus ad eos,
 qui Romanæ partis erant,
 hujusmodi responsum scri-
 pserunt: [*neque Romanis,*]
*neque populis vestris conduci-
 bile esse existimamus, ut isti
 homines in patriam rever-
 tantur.* Hoc responsum ubi
 vulga-

Ol. 153. 4. κρίσεως ἐκπεσούσης, οὐ μένον περὶ τοὺς ἀνακεκλη-
 Non re- μένους ἐγένετό τις ὁλοσχερὴς ἀθυμία καὶ παραλύ-
 mittun- σις τῆς ψυχῆς, ἀλλὰ καὶ περὶ τοὺς Ἕλληνας ἀσ-
 tur ex- ανεὶ κοινόν τι πένθος· ἅτε δοκούσης τῆς ἀποκρίσεως
 fules. ὁλοσχερῶς ἀφαιρῆσθαι τὴν ἐλπίδα τῆς σωτηρίας
 τῶν ἀκληροῦντων. Κατὰ δὲ τὴν Ἑλλάδα διαγελ-
 11 θείσης τῆς ἀποκρίσεως, τῆς τοῖς Ἀχαιοῖς δεδομένης
 ὑπὲρ τῶν κατατιταθέντων, τὰ μὲν πλήθη συνετρί-
 βη ταῖς διανοίαις, καὶ τις οἶον ἀπελπισμὸς ὑπέδρα-
 Charopis με τοὺς ἀνθρώπους· οἱ δὲ περὶ τὸν Χάροπα καὶ 12
 & Calli- Καλλικράτην, καὶ πάντες οἱ τῆς αὐτῆς ὑποθέσεως
 cratis in. solentia. πρεσβυτάτες, μετέωροι πάλιν ἐγενήθησαν.

(II.) *Fratres EVMENIS Romam legati.*

IX.
Gracchus
Camma-
nos sub-
igit.

Τιβέριος τοὺς Καμμανοὺς, τὰ μὲν βιασαμένους,
 τὰ δὲ παραλογισάμενος, ὑπηκόους ἐποίησε Ῥωμαίοις.

Eis

IO & 11. Inter ἀκληροῦντων ὅ Κατὰ δὲ τὴν Ἑλλάδα inferuntur
 vulgo illa de Tib. Graccho, qua supra ad finem cap. V. versu 7
 & 8 rejeci. 11. τῆς ἀποκρίσεως. Articulum ex conjec. adjeci.
 12. Χάροπα correxi. Vulgo h. l. Χάρονον, contra constantem Po-
 lybii usum.

IX. 1. Τιβέριος τοὺς Καμμανοὺς &c. Intuitus iste hujus Eclogæ
 imperite a Compilatore contritus, aut importane huc relatus videtur.
 vulgatum est, non solum nunciatum est idem respon-
 evocatos consternatio in- sum, quod Achæis dederant
 gens subiit, ut plane animos Romani super illis, qui accu-
 desponderent, verum etiam sati fuerant; vulgo omnium
 communis veluti luctus Græ- dejecti sunt animi, despera-
 torum est secutus; quod vi- tione quadam mentes singu-
 deretur hoc responso mise- las invadente: at Charops
 ris hominibus spes salutis & Callicrates, & quicumque
 in perpetuum esse præcifa. eam sectam sequebantur, no-
 In Græciam vero postquam va iterum spe sunt elati.

(II.) *Legatio CVI.*

9. *Tiberius Cammanos*,
 partim vi compulsos, partim

dolo circumventos, in popu-
 li Romani redegit potesta-
 tem.

Roman

A.V. 590.

2 Εἰς δὲ τὴν Ῥώμην καὶ πλείωνον παρεγγονόταν, Attalus
 ἐχρημάτισεν ἢ σύγκλητος τοῖν περὶ Ἀττάλον καὶ & Athe-
 3 τὸν Ἀθηναῖον. Συνέβαινε γάρ, τὸν Προυσίαν οὐ μὲ- spondens re-
 νον αὐτὸν ἐνεργῶς κεχερῆσθαι ταῖς διαβολαῖς, ταῖς calumniis
 κατὰ τὸν Εὐμένη καὶ τὸν Ἀττάλον, ἀλλὰ καὶ τοὺς
 Γαλάτας παρωξυνέειν, καὶ τοὺς Σελγῆς, καὶ
 πλείους ἑτέρους κατὰ τὴν Ἀσίαν, πρὸς τὴν αὐτὴν
 4 ὑπόθεσιν. ὧν χάριν ὁ βασιλεὺς Εὐμένης ἐξαπεστάλ-
 κει τοὺς ἀδελφοὺς, ἀπολογησομένους πρὸς τὰς ἐπι-
 5 φερομένας διαβολὰς. Οἱ καὶ παρελθόντες εἰς τὴν
 σύγκλητον, εἰδεχομένως ἔδοξαν πρὸς ἅπαντας τοὺς
 κατηγοροῦντας ποιήσασθαι τὴν ἀπολογίαν· καὶ τέ-
 λος, οὐ μόνον ἀποτρεψάμενοι τὰς ἐπιφερομένας
 αἰτίας, ἀλλὰ καὶ τιμηθέντες ἐπανῆλθον εἰς τὴν
 6 Ἀσίαν. Οὐ μὴν τῆς γε κατὰ τὸν Εὐμένη καὶ κατὰ
 τὸν Ἀντίοχον ὑποψίας ἐλήγεν ἢ σύγκλητος· ἀλλὰ
 Γαίον

3. καὶ τὸν Ἀττάλον. καὶ τὸν Ἀντίοχον *suspicatus est Græcor.*
 κατὰ τοῦ Εὐμένηους καὶ τοῦ Ἀττάλου *corripere iussit Reisk.*
Ibid. παρωξυνέειν *correcti cum Reisk.* Vulgo παρωξύνειν. *Ibid.*
 Σελγῆς *ex cod. V. v. n. recepte Casaub.* Ἐλγῆς *ediderat Vrf.* Ἐλε-
 γῆς *est in Bav.* 5. ἀποτρεψάμενοι *correcti cum Reisk.* Vulgo ἀπο-
 τρεψάμ.

Romam vero quum plu-
 res legati venissent, senatus
 Attalo & Athenæo est datus.
 Prusias enim non solum ipse
 omni studio calumniatus erat
 Eumenem & Attalum, ve-
 rum etiam Gallos ac Selgen-
 ses, multosque alios Asiæ
 populos, ad faciendum idem
 incitaverat. Idcirco rex Eu-
 menes fratres Romam mise-
 rat, qui ad criminationes in

ipsum collatas responderent.
 Hi igitur curiam ingressi,
 omnibus, qui aliquid obje-
 cissent, non male visi sunt
 respondisse: ac tandem non
 solum omnia, quæ objicie-
 bantur, crimina diluerunt,
 sed etiam honoribus, prius-
 quam in patriam redirent,
 sunt aucti. At non pro-
 pterea suspicionem dudum
 conceptam adversus Eume-
 nem & Antiochum remisit
 fena-

Ol. 1334. Γάϊον Σουλπίκιον καὶ Μάνιον Σέργιον καταστήσασα
 C. Sul- πρεσβευτάς ἐξαπίστευθεν· ἅμα μὲν ἐποπτεύσαν-7
 picius, τας τὰ κατὰ τοὺς Ἑλληνας, ἅμα δὲ τοῖς Μεγαλο-
 M. Ser- πολίταις καὶ τοῖς Λακεδαιμονίοις διευκρινήσοντας
 gius, le- περὶ τῆς ἀντιλεγομένης χάρας· μάλιστα δὲ πελυ-8
 gari in Graciam & Asiam. προαγορήσοντας τὰ κατὰ τὸν Ἀντίοχον καὶ κατὰ
 τὸν Εὐμένη, μή τις ἐξ αὐτῶν παρασκευὴ γένηται καὶ
 κοινοπραγία κατὰ Ῥωμαίων.

(III.) C. SULPICIVS GALLVS legatione
 fungitur in Asia.

X.
 Acerbe
 agit cum
 Eumene.

Γάϊος ὁ Γάλλος, χωρὶς τῶν ἄρτι ῥηθέντων ἀλο-
 γημάτων, παραγενόμενος εἰς τὴν Ἀσίαν, ἐκθέματα
 κατὰ τὰς πόλεις ἐξέθηκε τὰς ἐπιφανεστάτας·
 κελεύων, εἴ τις βούλεται κατηγορεῖν Εὐμένους τοῦ
 βασιλέως, ἀπαντᾶν εἰς Σάρδεις ἐπὶ τινι χρέοντι
 ὀρισμένον. Μετὰ δὲ ταῦτα παραγγεληθεὶς αὐτὸς εἰς

1. γίνεται ex conjec. correcti. Vulgo γίνεται.

senatus; sed C. Sulpicium & Manium Sergium decrevit legatos, misitque partim ut res Graecorum propius aspicerent, partim ut inter Megalopolitanos & Lacedaemonios controversiam discerpant, quae super agro quodam dubii juris fuerat

inter ipsos exorta. Praecipuus tamen legationis hujusce erat finis, ut de consiliis Antiochi atque Eumenis diligenter inquirerent, numquid bello necessaria adpararent, ac societatem adversus Romanos junxissent.

(III.) Excerptum Valefianum.

10. C. Sulpicius Gallus, praeter cetera imprudenter facta, quae proxime commemoravi, in Asiam postquam pervenit, per celeberrimas

civitates edicta proposuit, quibus jubebat, ut quicumque Eumenem regem accusare vellet, ad diem certum Sardibus praesto esset. Deinde ipse cum Sardes venisset, posita

εἰς τὰς Σάρδεας, ἀποκαθίσας ἐν τῷ γυμνασίῳ, ἐπὶ Α.Υ. 590.
 4 δέχ' ἡμέρας δῆκουε τῶν κατηγορούντων· πᾶσαν ἐπι-
 δοχόμενος εἰσχρολογίαν καὶ λοιδορίαν κατὰ τοῦ βα-
 σιλέως, καὶ καθέλου πᾶν ἔλκων πρᾶγμα καὶ κατη-
 γορίαν· αἵτε παρεστηκὼς ἄνθρωποι τῇ διανοίᾳ, καὶ
 φιλοδοξῶν ἐν τῇ πρὸς Εὐμένην διαφορᾷ.

(IV.) MORS ANTIOCHI EPIPHANIS.

Κατὰ τὴν Συρίαν Ἀντίοχος ὁ βασιλεὺς, βουλό- XI.
Dianæ
templ. in
Elymaide.
 μενος εὐπερεῖσαι χρημάτων, προέθετο στρατεύειν
 ἐπὶ τὸ τῆς Ἀρτέμιδος ἱερὸν εἰς τὴν Ἐλυμαΐδα. de.
 2 Παρωγενόμενος δ' ἐπὶ τοὺς τόπους, καὶ διαψευθεὶς
 τῆς ἐλπίδος, διὰ τὸ μὴ συγχωρεῖν τῇ παρενομίᾳ
 τοὺς βαρβάρους τοὺς οἰκοῦντας περὶ τοὺς τόπους·
 3 ἀναχωρῶν, ἐν Τάβει τῆς Περσίδος ἐξέλιπε τὸν Tabæ
opp.
Perfidis.
 4 βίον· δαίμονήσας, ὡς ἐνισί φασι, διὰ τὸ γενέσθαι τι-
 νὰς

X. 3. ἀποκαθίσας. *Videtur de iudice verbum προκαθίσας.* 4. ἔλ-
 κων. *ἐλέγχων suspicatus est Reisk.*

XI. 2. τοὺς οἰκοῦντας. *Articulum ex conject. adjecti.*

posita in gymnasio sella, per
 decem dies accusatoribus
 vacavit; omnis generis pro-
 bra ac convicia in regem
 libentissime admittens, &
 omnino omnem rem omnem-

que accusationem in longum
 trahens: quippe qui vano
 esset ingenio, atque ex dissen-
 sione cum Eumene gloriam
 captaret.

(IV.) Excerptum Valefianum.

II. In Syria, ANTIO-
 CHVS rex, pecuniam com-
 parare cupiens, adversus
 Diana templum in Elymaide
 expeditionem statuit fufci-
 pere. Quo cum pervenisset,
 Polybii Hiflor. T. IV. K k
 spe sua frustratus, quod bar-
 bari ea loca incolentes tan-
 tum scelus fieri prohiberent;
 regressus, Tabis, quod Per-
 fidis oppidum est, e vivis
 discessit; infania, ut quidam
 ajunt, correptus, ob quæ-
 dam

Ol. 153. 4. ναὺς ἐπισημασίας τοῦ δαυμονίου κατὰ τὴν περὶ τὸ
προεξημένον ἱερὸν παρανομίαν.

(V.) DEMETRIVS, obses Romæ, frustra petit
a Senatu, ut in regnum Syria restitueretur.

XII.
Demetrii
postula-
tum.

Δημήτριος, ὁ τοῦ Σελεύκου, πολὺν ἤδη χρόνον
κατεχόμενος ἐν τῇ Ῥώμῃ κατὰ τὴν ὁμηρείαν, πά-
λαι μὲν ἐδόκει παρὰ τὸ δίκαιον κατέχεσθαι· δοθῆναι
γάρ ὑπὸ Σελεύκου τοῦ πατρὸς, τῆς ἐκείνου πίστεως
ἕνεκεν· Ἀντιόχου δὲ μετεληφότος τὴν βασιλείαν,
οὐκ ὀφείλεν ὑπὲρ ἐκείνου τέκνων ὁμηρεύειν. Οὐ μὲν,
ἀλλὰ τὸν μὲν πρὸ τοῦ χρόνον ἤγε τὴν ἡσυχίαν, καὶ
μάλιστα διὰ τὴν ἀδυναμίαν· ἦν γάρ ἔτι παῖς. τό-
τε δὲ τὴν ἀκμαστοτάτην ἔχων ἡλικίαν, ἐποίησατο λό-
γους, εἰσελθὼν εἰς τὴν σύγκλητον, ἀξιῶν καὶ πα-
ρακαλῶν, κατάρχειν αὐτὸν ἐπὶ τὴν βασιλείαν· κα-
θῆκεν γὰρ αὐτῷ μάλλον, ἢ τοῖς Ἀντιόχου τέκνοις,
τὴν

XII. 1. ὁμηρείαν. ὁμηρίαν Beav. 3. ἀδυναμίαν correxit Vossius. ἀ-
ναμειν erat in mssis.

dam signa atque ostenta, templi ab infesto numine
quæ ob violatam religionem edita erant.

(V.) Legatio CVII.

12. DEMETRIVS, Se- haftenus quidem Demetrius,
leuci filius, quum multos jam ut qui propter ætatem pue-
annos obses Romæ esset de- rilem præstare rebus suis non
tentus, ille quidem jam du- posset, nihil moverat. Tunc
dum injuria detineri se que- vero, quum tempus ætatis
rebatur: datum enim se fuisse florentissimæ ageret, in cu-
a Seleuco patre, fidei illius riam ingressus, a patribus
obsidem: nunc quum patris postulavit, petitque, ut per
loco Antiochus regnaret, æ- populum Romanum in re-
quum non esse, ut pro illius gnum restitueretur: ad se
filiis obyes remaneret. Sed enim potius, quam ad Antio-
chi

στην ἀρχήν. Διαθεμένου δὲ καὶ πλείονας λόγους A.V. 590.
αὐτοῖς πρὸς τὴν προσηρμένην ὑπόθεσιν, καὶ μάλι-
στα πρὸςδραμόντος ἐν τῷ λέγειν, διότι συμβαίνει,
καὶ πατρίδα καὶ τροφὴν τὴν Ῥώμην ὑπάρχεν αὐ-
τῷ, καὶ τοὺς μὲν υἱοὺς τῶν ἐκ τοῦ συνεδρίου ἅπαν-
τας ἀδελφῶν ἔχεν διάθετον, τοὺς δὲ βουλευταῖς
πατέρων, διὰ τὸ παραγενέσθαι μὲν εἶτι νήπιος, τότε
δὲ κατὰ ἡλικίαν ὑπάρχεν ἐγὼν ἕκκοσι καὶ τριῶν.
ἐνεντρεπόντο μὲν ἅπαντες ἀκούοντες ἐν ἑαυτοῖς, καὶ Negit
νῦν γε μὴν ἔδοξε τῇ συγκλήτῃ, τὸν μὲν Δημήτριον senatus.
κατασχῆν, τῷ δὲ καταλελειμμένῳ παιδί συγκρατα-
σκευάζεν τὴν ἀρχήν. Τοῦτο δ' ἐποίησεν, ὥς ἐμοὶ
δοκεῖ, ὑποδομένη τὴν ἀκμὴν τοῦ Δημητρίου, μᾶλλον
δὲ κρίνασα, συμφέρειν τοῖς σφετέραις πράγμασι τὴν
νεότητά καὶ τὴν ἀδυναμίαν τοῦ παιδὸς, τοῦ διαδε-
δεγμένου τὴν βασιλείαν. Ἐγένετο δὲ τοῦτο δῆλον ἐκ
9 τῶν μετὰ ταῦτα συμβάντων. Εὐθέως γὰρ κατα- Cn. Osa-
στήσαντες πρεσβευταῖς τοὺς περὶ Γνάϊον Ὀκταυῖον vius le-
καὶ Ἀσίαν, parus in
Asiam,

K k 2

καὶ

9. Γνάϊον Ὀκταυῖον correxit Vossius. Τιβέριον Ὀκταβίον erat
b. l. in mentis.

chi filios, regnum pertinere.
Et quum in hanc sententiam
plura differuisset, atque il-
lud praesertim subinde repe-
tiisset, patriam sibi & altri-
cem terram esse Romam,
omnes senatorum filios instar
fratrum, ipsos senatores loco
patrum, ut qui Romam par-
vulus venisset, jam autem an-
nos tres & viginti esset na-
tus: et si movebantur patres,
quum haec dicentem audi-
rent; omnes tamen com-
muni consensu decreverunt,

Demetrium esse detinendum,
Et puero, quem Antiochus
reliquerat, regnum firman-
dum. Cujus consilii ea, nisi
fallor, causa fuit, quod flo-
rem ætatis, in qua tum erat
Demetrius, suspectum sena-
tus habebat, conducibili-
oremque rebus suis ætatem
infirmam illius, qui relictus
erat successior, judicabat. At-
que hoc, quæ postea sunt
secuta, palam fecerunt. Ex-
templo enim legatos decre-
verunt, Cn. Octavium, Sp.
Luci-

Ol. 153.4. καὶ Σπέρσιον Λουκρήτιον καὶ Λεύκιον Λυξήλιον, ἐξέ-
 πεμφαν, τοὺς διοικήσοντας τὰ κατὰ τὴν βασιλείαν,
 ὡς αὐτοὶ παρερῶντο· διὰ τὸ μηδὲνα αὐτῶν ἔμπο-10
 δὼν στησόμενον εἶναι τοῖς ἐπιταττιμένοις, τοῦ μὲν
 βασιλέως παιδὸς ἔντος, τῶν δὲ προεστώτων ἀσμε-
 νιζόντων ἐπὶ τῷ μὴ παραδεύεσθαι τὰ πρᾶγματα τῷ
 Δημητρίῳ· μάλιστα γὰρ τοῦτο προσεδόκων. Οἱ 11
 μὲν οὖν περὶ τὸν Γναίον ἐξώρμησαν, ἔχοντες ἑντο-
 λάς, πρώτας μὲν, τὰς ναῦς τὰς καταφράκτους
 διαπερῆσαι, μετὰ δὲ ταῦτα, τοὺς ἐλέφαντας νευρο-
 κοπήσαι, καὶ καθόλου λυμῆνασθαι τὴν βασιλίαν δύ-
 ναμιν. Προσενετείλαντο δὲ τούτοις, καὶ τὰ κατὰ 12
 τὴν Μακεδονίαν ἐπισκέψασθαι. συνέβαινε γάρ, τοὺς
 Μακεδόνας, αἰήθεις ἔντας δημοκρατικῆς καὶ συνεδρια-
 κῆς πολιτείας, στασιάζειν πρὸς αὐτούς. Ἔδει δὲ 13
 τοὺς περὶ τὸν Γναίον καὶ τὰ περὶ τοὺς Γαλάτας,
 καὶ τὰ κατὰ τὴν Ἀριαράθου βασιλείαν ἐποπτεῦ-
 σαι. Μετὰ δὲ τινα χρόνον αὐτοῖς ἐπαπεστάλη 14
 γράμ-

& in Ma-
cedo-
niam,

& ad
Ariara-
them.

Lucretium, & L. Aurelium;
 quos ad regnum illud admini-
 strandum ex voluntate ipsius
 senatus miserunt: quippe so-
 re neminem impedimento,
 rege puero, & principibus
 aulae bene agi secum existi-
 mantibus, si Romani Deme-
 trio regnum non traderent;
 quod futurum illi maxime
 existimaverant. Profectus
 igitur est Cnæus cum colle-
 gis, postquam mandata hu-
 jusmodi essent accepta, ante
 omnia, ut naves tectas com-

burerent, deinde ut elephan-
 tis nervos inciderent, & uno
 verbo regias opes quam ma-
 xime possent imminuerent.
 Præterea mandatum istis est,
 ut *Macedoniam* inviserent:
 nam Macedones, qui popu-
 laris status insolentes erant,
 & publici concilii usum nul-
 lum habebant, seditiones in-
 ter se agitabant. Iussi etiam
 fuerant hi legati, res *Gallo-
 græcorum & Ariarathis* re-
 gnum diligenter invisere.
 Post aliquod vero tempus
 missæ

π.

γράμματα παρὰ τῆς συγκλήτου, καὶ τοὺς ἐν Ἀλε-Α. V. 590.
ξανδρεία βασιλεῖς διαλύσαι κατὰ δύναμιν.

(VI.) *Legationes Romanae ad Ariarathem,
Cappadociae regem.*

Κατὰ τοὺς καιροὺς τούτους παρεγένοντο πρέσ- XIII.
βεις ἐκ τῆς Ῥώμης· πρῶτον μὲν οἱ περὶ τὸν Μάρ- M. Iunius
κον Ἰούνιον, διευκρινήσαντες τὰ πρὸς τοὺς Γαλάτας legatus.
διαφέροντα τῷ βασιλεῖ. Ἐπειδὴ γὰρ οὐκ ἠδυνήθη-
σαν οἱ Τρόκμοι δι' αὐτῶν ἀποτεμέσθαι τῆς Καππα- Trocmi.
δοκίας αὐτὸν, ἀλλ' ἐκ χειρὸς [αἰὶ ἐδάμνησαν, τὸν
Καππαδόκην ἐπιβαλόμενοι πολεμεῖν] καταφυγόν-
τες ἐπὶ Ῥωμαίους, διαβάλλειν ἐπειρῶντο τὸν Ἀρια-
3 ράθην. Ὡν χάριν ἀπεστάλησαν οἱ περὶ τὸν Ἰού-
νιον. πρὸς οὓς ὁ βασιλεὺς ποιησάμενος τοὺς ἀρμό-
ζοντας λόγους, καὶ τᾶλλα φιλανθρωπῶς ὁμιλήσας,

Kk 3

ἐκέ-
λευ-

XIII. 1 seqq. Desideratur haec Ecloga in Cod. Bav. 2. Verba nunc
inclusa ex consilio auctoris R. Hilli emendavi. Pro eis talis haec
leguntur: ἐκ χειρὸς ἐκδομένησαν τὴν δόκην ἐπιβαλόμενος
τόλμαν.

missae ad illos a senatu sunt ges etiam Alexandriae omni
literae, quibus jubebantur, re- studio invicem conciliare.

(VI.) *Legatio CVIII.*

13. Per id tempus vene- lum inferre Cappadoci fue-
runt Roma legati, primo qui- rant auli; confugientes ad
dem M. Iunius, ad disce- Romanos, Ariarathem in
ptandas controversias inter odium illorum adducere sunt
Gallogræcos & regem A- conati. Idcirco missa est ad
riarathem. Postquam enim regem legatio, cujus prin-
Trocmi regni Cappadociae cepts Iunius. Cum quibus
nullam partem occupare po- rex pro tempore locutus,
tuerunt, sed e vestigio sta- quum proluxa humanitate eos
tim repulsi sunt, quoties bel- acceperet, suas ipsius laudes
predi-

ΟΙ. 151. 4. ἐκείνους μὲν εὐλογεῦντας ἀπέστειλε. Μετὰ δὲ ταῦ-4
 Cn. Octa- τα παραγενομένων πρεσβυτῶν τῶν περὶ Γναίον
 vius le- Ὀκταεῦον καὶ Σπώριον Λουκρήτιον, καὶ διαλεγόμε-
 gatus. νων τῷ βασιλεῖ πάλιν περὶ τῶν πρὸς τοὺς Γαλά-
 τας αὐτῷ διαφερόντων· βραχία περὶ τούτων κοι-
 νολογησάμενος, καὶ φήσας, εὐεπαγωγὸς εἶναι πρὸς
 τὸ κριθῆν, λοιπὸν ἤδη τὸν πλείω λόγον ὑπὲρ τῶν
 κατὰ Συρίαν ἐποιεῖτο πραγμάτων, εἰδὼς ἐκείτῃ
 προάγοντας τοὺς περὶ τὴν Ὀκταεῦον· ὑποδεκνύων
 αὐτοῖς τὴν ἀκαταστασίαν τῆς βασιλείας, καὶ τὴν
 οἰκειότητα τῶν πρεσβυτῶν αὐτῆς, καὶ προσεπαγ-
 γελλόμενος, ἀκολουθήσεν μετὰ δυνάμεως, καὶ συνε-
 φεδρεύσεν ταῖς καίροις, ἕως ἂν ἐπανεέλθωσιν πάλιν
 ἐκ τῆς Συρίας ἀσφαλῶς. Οἱ δὲ περὶ τὸν Γναίον, 7
 ἐν πᾶσιν ἀποδεχόμενοι τὴν τοῦ βασιλέως εὐνοίαν
 καὶ προθυμίαν, κατὰ μὲν τὸ παρὸν οὐκ ἔφασαν
 πρὸςδεῖσθαι τῆς παραπομπῆς· εἰς δὲ τὸ μέλλον, 8
 εἰάν τις ὑποπίπτῃ χρεῖα, διασαφήσεν ἀέκτως·
 κρίνειν

praedicantes dimisit. Postea
 legati alii venerunt, Cn. Octa-
 vius & Spurius Lucretius.
 Qui ubi regem denuo adlo-
 cuti essent de controversia,
 quam habebat cum Gallo-
 graecis; ille paucis rem
 omnem exponere, ac dice-
 re, in eorum iudicio facile se
 adquieturum. Ceterum de
 Syria rebus pleraque omnis
 ejus fuit oratio, quod sci-
 ret, eo pergere Octavium.
 Ostendit igitur legatis, & re-
 gni illius quam incertus esset
 status, & quanta sibi cum

illis necessitudo intercederet,
 qui rerum ibi potirentur.
 Pollicitus item est illis, cum
 copiis se eos comitaturum,
 & paratum intentumque ad
 omnem occasionem futurum,
 donec absque omni periculo
 ex Syria essent reversi. Le-
 gati ubi significassent, quam
 grata sibi esset haec regis
 benevolentia & propensius
 animus, in praesentia quidem
 ejus comitatu opus sibi non
 esse dixerunt; in posterum
 vero si qua in re praesidio
 opus haberent, illi se absque
 ulla

κρίνεσθαι γὰρ αὐτὸν ἕνα τῶν ἀληθινῶν Ῥωμαίων A.V. 590.
Φίλων.

III.

RES GESTAE ANNO VRBIS DXCI.

(I.) *Res* ARIARATHIS, *Ariarathis filii,*
regis Cappadociae.

OL. 154. T.
A.V. 591.

XIV.
Ariarathes succedit patri.

Παρεγένοντο κατὰ τὸν αὐτὸν καιρὸν παρὰ Ἀρια-
ράθου, τοῦ νεωστὶ διαδεδεγμένου τὴν Καππαδοκῶν
Βασιλείαν, πρέσβεις, ἀνανεωσόμενοι τὴν τε Φιλίαν

καὶ συμμαχίαν τὴν προὔπάρχουσαν· καὶ καθόλου
παρακαλέσαντες τὴν σύγκλητον, ἀποδεξαδαί τὴν
τοῦ βασιλέως εὐνοίαν καὶ προθυμίαν, ἣν ἔχει καὶ
κοιτῇ καὶ κατ' ἰδίαν πρὸς ἅπαντας Ῥωμαίους.

Ἡ δὲ σύγκλητος διακούςασα τῶν λόγων, τὴν τε Φι-
λίαν ἀνεναίσαστο καὶ τὴν συμμαχίαν, καὶ καθό-
λου τὴν ὅλην αἵρεσιν ἀποδεξαμένη τοῦ βασιλέως,

Amicitiam re-
novat cum Ro-
manis.

K k 4

Φιλίαν.

ulla cunctatione significatu- cos populi Romani numera-
ros; quem inter vere ami- *rent.*

III.

(I.) *Legatio* CIX. (5 CXII.)

14. Eodem tempore ab *Aria-*
rathæ, qui regni Cappado-
ciae successionem paullo an-
te adierat, venerunt legati,
ad renovandam amicitiam &
societatem, quæ jam ante
illi regno intercesserat cum
populo Romano, & ad ro-
gandum senatum, ut regem,

qui publice privatimque uni-
versis Romanis bene cupe-
ret, & ad omnia officia esset
paratus, benevolentia sua
complecteretur. Senatus,
audita ejus oratione, non so-
lum amicitiam societatem-
que renovavit; sed etiam,
laudato regis animo, comi-
ter

Ol. 154. 1. Φιλάνθρωπος ἐγενήθη. Τοῦτο δ' ἐγέμετο μάλιστα διὰ τὸ τοὺς περὶ τὸν Τιβέριον, καθ' ἕν καιρὸν ἐξαπεστάλησαν ἐπισκεψόμεναι τὰ κατὰ τοὺς βασιλεῖς, ἐπαγγελλόντας, εὐφύμους λόγους ποιήσασθαι, περὶ τε τοῦ πατρὸς καὶ καθόλου τῆς βασιλείας αὐτῶν. Οἷς πιστεύσαντες οἱ τοῦ συνεδρίου, τοὺς τε πρεσβευτὰς φιλανθρωπῶς ἀπεδέξαντο, καὶ τὴν ἑλὴν αἵρεσιν τοῦ βασιλέως.

XV.
Latatur
amicitia
Romano-
rum.

Ὁ δὲ Ἀριαράθης, ὁ βασιλεὺς Καππαδοκίας, προσδεγμένος τοὺς εἰς τὴν Ῥώμην ἀποσταλέντας πρεσβευτὰς, νομίσας ἐκ τῶν ἀποκρίσεων ἐν ὅρθῳ κεισθαι τὴν βασιλείαν αὐτῶν, ἐπειδὴ καθίεται τῆς Ῥωμαίων εὐνοίας, ἔθηκε τοῖς θεοῖς χαριστήρια τῶν γεγυότων, καὶ τοὺς ἡγεμόνας εἰστία. Μετὰ δὲ ταῦτα πρεσβευτὰς ἀπέστειλε πρὸς τοὺς περὶ τὸν Λυσίαν εἰς τὴν Ἀντιόχειαν, σπουδάζων ἀνακομισθαι

Offa ma-
tris & so-
roris re-
perit a
Lyfia.

XIV. 3. Φιλάνθρωπος ἐγενήθη. Φιλανθρωπῶς ἀπεκρίθη suscipitque est Reik.

ter legatos excepit. Hoc autem propterea factum, quia Tiberius, qui ad cognoscenda regum consilia fuerat missus, reversus ab ea legatione, de patris ipsius animo erga populum Romanum, atque in

universum de eorum regno, multa benigna retulerat. Quibus consiliis patres, perhumaniter exceperunt legatos, & regis voluntatem colaudarunt.

(Legatio CXII.)

15. Ariarathes, Cappadociae rex, post reditum legatorum quos Romam miserat, persuasus ex eorum responsis, in tuto sibi regnum esse collocatum, quandoquidem benevolentiam Roma-

norum esset nactus; ut pro tanto beneficio diis gratias ageret, rem sacram facere instituit, & duces suos convivio excepit. Post hæc Antiochiam legatos ad Lyfiam misit, quo sororis matrisque

303αι τὰ τῆς ἀδελφῆς καὶ μητρὸς ἐστᾶ. Τὸ μὲν οὖν Λ. V. 591.
ἐγκαλεῖν ὑπὲρ τοῦ γεγονότος ἀσεβήματος ἀπεδοκι-
μαζεν, οὐ βουλόμενος ἐρεθίζειν τοὺς περὶ τὴν Λυ-
σίαν, ἵνα μὴ διαψευδῇ τῆς περὶ τήσεως, καίπερ βα-
ρέως φέρον τὸ γεγονός· ἀξιοματικάς δὲ δούς ἐντο-
4λαῖς, ἐξαπέστειλε τοὺς πρέσβεις. Τῶν δὲ περὶ τὸν
Λυσίαν συγχωρησάντων, καὶ τῶν ἐστᾶν ἀνακομι-
δόντων ὡς αὐτὸν, ἀποδεξάμενος μεγαλομερῶς τὴν
παρουσίαν αὐτῶν, ἔθαψε παρὰ τὸν τοῦ πατρὸς
τάφον κηδεμονικῶς.

(II.) *Res RHODIORVM.*

Οἱ Ῥόδιοι, διαπεπνευκότες ἐκ τῆς περὶ αὐτοὺς XVI.
γνομένης δυσχερείας, ἔπεμπον εἰς τὴν Ῥώμην πρεσ- Rhodie-
4βευτὰς, τοὺς περὶ Κλεαγόραν· [Καλύνδαν πάλιν] rum le-
3ἀξιώσαντας σφίσι παραχωρηθῆναι· περὶ δὲ τῶν gatio Ro-
mam.
Kk 5 ἐχόν-

XVI. 2. Verba Καλύνδαν πάλιν ex conject. restitui. Κλεαγόραν καὶ Λύνδαμιν Biv. Κλεαγόραν καὶ Λύνδαμιν cod. Vrs. Vnde Κλ. καὶ Λύνδαμιν fecit Vossius. Cum ad verbum παραχωρηθῆναι desideraretur nomen, Reiskius supplendum suspicatus est τὸ ἐπι- μένειν. Ibid. ἀξιώσαντας correxit Vossius. ἀξιώσαντες dicitur misti.

trisque ossa reciperet. Ac igitur legatis, ut precibus de scelere quidem impio, magis, quam exprobratio- quod fuerat admittum, ne, uterentur. Quum au- postulare in praesentia super- tem permittente Lyfia re- sedendum sibi esse existima- portatae reliquiae ad illum- vit, quantumvis iniquo ani- fuissent, magnifico adparatu- mo rem ferret; ne, si Ly- illa suscepit, & summo stu- siam irritaret, voti sui com- dio juxta patris tumultum- pos non fieret. Mandavit humavit.

(II.) *Legatio CX. (ὅ CXL)*

16. Rhodii posteaquam ex illa superiore calamitate re- spirarunt, legatos Romam

miserunt, Cleagoram cum collegis, qui [Calyndam op- pidum] sibi concedi postula- rent: deinde ut eorum no- mine,

Ol. 154. 1. ἔχινταν ἐν τῇ Λυκίᾳ καὶ Καρίᾳ κτήσεις, αἰτησομέ-
νους τὴν σύγκλητον, ἵνα αὐτοῖς ἔχῃν ἐξῆ, καὶ θὰ καὶ
πρότερον. Ἐψηφίσαντο δὲ καὶ κολοσσὸν στήσαι τοῦ₄
δήμου τῶν Ῥωμαίων ἐν τῷ τῆς Ἀθηνᾶς ἱερῷ τρια-
κοντάπηχυν.

XVII.
Calynda
Rhodiis
sefe tra-
dit.

Τῶν Καλυνδίων ἀποστάντων Καυνίων, καὶ μετὰ
ταῦτα πολιορκεῖν ἐπιβαλλομένων αὐτοὺς τῶν Καυ-
νίων, τὰς μὲν ἀρχαὶς ἐπεκαλέσαντο Κνιδίους οἱ Κα-
λυνδοὶ· ὧν καὶ παραπεσόντων κατὰ βοήθειαν, ἐπὶ₂
πρὸς ἀντιᾶχον τοῖς ὑπεναντίοις. Ἀγωνιῶντες δὲ₃
τὸ μέλλον, πρέσβεις ἐξέπεμψαν πρὸς Ῥοδίους, ἐγ-
χειρίζοντες σφᾶς αὐτοὺς καὶ τὴν πόλιν. Οἱ δὲ Ῥό-₄
διοι, πέμψαντες βοήθειαν καὶ κατὰ γῆν καὶ κατὰ
θάλατταν, τὴν τε πολιορκίαν ἔλυσαν, καὶ παρέλα-
βον

4. κολοσσὸν ingenio Vrsini debetur. κολοῦς cod. Vrs. πολλοὺς Bau.

XVII. 1. ἐπεκαλέσαντο correxi cum Reisk. Vulgo ἀπεκαλέσαντο.
3. Pro τοῖς πρέσβεις ἐξέπεμψαν πρὸς Ῥοδίους, quæ ex contextu.
refertur Vrsinus, nil amplius in mistis erat, nisi πρεσβευτὰς μὲν
ἐγχειρίζοντες.

mine, qui in Lycia & Caria Infuper decreverunt iidem,
prædia habebant, peterent, in honorem populi Romani
quo illa pari atque antea colossum cubitorum triginta
jure possidere illis liceret. in æde Minervæ dedicare.

(Legatio CXL)

17. Quum a Cauniis Ca-
lyndenses defecissent, ac
postea obsidionem eorum
adgressi essent Caunii; illi
principio quidem a Cnidiis
auxilia poposcerunt: quibus
etiam promte suppetias fe-
rentibus, aliquamdiu hosti-

bus restiterunt. Sed mox
de exitu belli anxii & solli-
citi, legationem ad Rhodios
miserunt, se suamque urbem
illis dedentes. Rhodii, ter-
ra marique auxilio misso,
urbem obsidione liberarunt,
eamque sibi traditam acce-
perunt.

5 βον τὴν πόλιν. Συνέβη δὲ, καὶ τὴν σύγκλητον αὐτῷ· A.V. 591.
τοῖς βεβαιώται τὴν τῶν Καλυνδῶν κτῆσιν.

IV.

RES GESTAE ANNO DXCIL.

I. IN ITALIA.

(I.) PTOLEMAEVS junior (*Physson*) *Romae*
a *Senatu Cyprum insulam petit.*

Μετὰ τὸ μερίσαι τοὺς Πτολεμαίους τὴν βασιλείαν, Ol. 154.2.
A.V. 592.
XVIII.
παρεγένετο Πτολεμαῖος ὁ νεώτερος εἰς τὴν Ῥώμην, Aegypti
regnum
ἀδελτῶν βουλόμενος τὸν γεγονότα μερισμὸν αὐτῷ inter
duos fra-
1 πρὸς τὸν ἀδελφόν· Φάσκων, οὐχ ἑκὼν, ἀλλὰ κατ' tres divi-
ἀνάγκην, τῷ καιρῷ περιληφθεὶς, πεποιηκέναι τὸ
3 προσταττόμενον. καὶ παρεκάλει τὴν σύγκλητον με-
ρίσαι τὴν Κύπρον αὐτῷ· καὶ γὰρ καὶ τούτου γενο-
μένου, καταδεστέραν ἔξεν μερίδα τοῦ ἀδελφοῦ
4 παρὰ πολὺ. Τῶν δὲ περὶ τὸν Κανουλήιον καὶ Κῆιν-
τον

XVIII. 4. Κανουλήιον. Κανολήιον Βαν.

perunt. Mox vero etiam tinendæ jus & potestatem
senatus ejus possessionis re- illis concessit.

IV.

(I.) *Legatio CXIII.*

18. Postquam *Ptolemæi* re-
gnum sunt partiti, venit Ro-
mam *Ptolemæus junior*, in-
stitutam cum fratre partitionem
infectam redditurus; quod diceret, non sponte se,
verum difficultatibus tempo-
rum cedere coactum, id se-
cisse, quod jussus fuisset. Pe-
tere igitur a senatu, ut Cy-
prum sibi adjudicaret: nam,
etiam sic, longe deteriorem
suam portionem fore portio-
ne fratris. Quum vero Ca-
nulejus ac Quintus suo testi-
monio

OL. 154. 2. ^{Canule-} ^{jus &} ^{Quintus,} ^{legati.} τον ἀπομαρτυρούντων τοῖς περὶ τὸν Μένουλλον, τοῖς
παρὰ τοῦ πρεσβυτέρου παραγεγενῆσι πρεσβευταῖς,
διότι καὶ τὴν Κυρήνην ὁ νεώτερος καὶ τὸ πνεῦμα δι'
αὐτοὺς ἔχει· τοιαύτην γενέσθαι τὴν τῶν ἔχλων πρὸς
αὐτὸν ἀλλοτριότητα καὶ προσκοπήν· διὸ καὶ, παρ' ἡ
ἐλπίδα καὶ παραδόξως δεδομένων αὐτῷ τῶν κατὰ
Κυρήνην πραγμάτων, ἀσμένως δέξασθαι, καὶ σφα-
γίων τμηθέντων καὶ λάβει τοὺς ἔρκους παρὰ τὰ
δελφῶν, καὶ δοῖη περὶ τούτου· τοῦ δὲ Πτολεμαίου
πᾶσι τούτοις ἀντιλέγοντες· ἡ σύγκλητος, ἅμα μὲν
ὁρῶσα τὴν μερισμὸν * γεγενῆτα τελῶς, ἅμα δὲ
βουλομένη διελεῖν τὴν βασιλείαν πραγματικῶς, αὐ-
τῶν αἰτίων γενομένων τῆς διαρέσεως, συγκατέθετο
τοῖς ὑπὸ τοῦ νεωτέρου παρακαλουμένοις ἐπὶ τῷ σφε-
τέρῳ συμφέροντι. Πολὺ γὰρ ἦδη τούτο τὸ γένος
ἐστὶ

A Rusa
senatus
confilia.

4. Μένουλλον. Sic constanter nunti & b. l. & deinde. Quod nomen,
necio quid fecerit, Visinus in Μενουλλον intexit. Ibid. καὶ
τῇ Κυρήνῃ ex Castellanii consilii. scripsi. Valgo κατὰ Κυρήνην.
5. δέξασθαι. Aut δέξατο deditur scribi, aut deinde λαβὼν & δου-
ναι, pro λάβει & δοῖν. Compilatois culpa tunc ita videtur oratio.
6. Post μερισμὸν excidit nescio quid. Particulum οὐ ex int. supplē-
verat Visinus. ἄπορον, ἄλογον vel ἄδικον suspicatus est Reisk.

monio confirmarent id quod
dicebat Menyllus, qui a ma-
jore Ptolemæo legatus ade-
rat: Ptolemæum nempe ju-
niorem non solum Cyrenen,
sed & ipsam vitam, sua
opera retinere; adeo vulgo
omnium animos ab eo alie-
natos esse, tantamque offen-
sam contractam, ut pro ma-
gno beneficio concessum ipsi
præter spem suam & opinio-
nem Cyrenæ regnum accipe-
ret; idque patrum sacris rite

peractis, fide data invicem-
que accepta esse firmatum:
omnibus his contradicente
Ptolemæo; senatus, videns
quidem, omnino * esse di-
visionem, simul vero, quan-
doquidem dividendi regni
ipsi fratres auctores fuissent,
cupiens vere & ad suos usus
adcommode institui parti-
tionem, adfensit junioris fra-
tris postulatis, quæ sibi uti-
liora esse intelligebat. Mul-
tum enim Romani hoc ge-
nere

ἐστὶ τῶν διαβουλιῶν παρὰ Ῥωμαίοις, ἐν εἰς διὰ τῆς A.V. 192.
 τῶν πέλας ἀγνοίας αὐξοῦσι καὶ κατασκευάζονται
 τὴν ἰδίαν ἀρχὴν, πραγματικῶς ἅμα χειρίζεσθαι,
 καὶ δοκῦντες εὐεργετῆν τοὺς ἀμαρτάνοντας. Διὰ
 καὶ καθαρῶντες τὸ μέγεθος τῆς ἐν Αἰγύπτῳ δυνα-
 στείας, καὶ δεδιότες, ἂν ποτε τύχη προστάτου,
 μὴ μᾶζον Φρονῆ τοῦ καθήκοντος· κατέστησαν πρεσ- T. Tor-
 βευτὰς, Τίτον Τορκουάτον καὶ Γναίον Μερόλαν, ^{quantus &}
 τοὺς κατὰζοντας ἐπὶ τὴν Κύπρον τὸν Πτολεμαῖον, ^{Cn. Me-}
 καὶ τελειώσαντας ἅμα τὴν ἐκείνων καὶ τὴν αὐτῶν
 10 πρὸςθεσιν. Καὶ παραχερῆμα τούτους ἐξαπίστειλαν,
 δόντες ἐντολὰς, διαλύσαι τοὺς ἀδελφούς, καὶ κατα-
 σκεύασαι τῷ νεωτέρῳ τὴν Κύπρον χωρὶς πολέμου.

(II.) DEMETRIVS *Roma profugit in Syriam.*

Κατὰ τὸν καιρὸν τούτον προσπεσούσης τῆς περὶ XIX.
 2 τὸν Γναίον περιπετείας, ὡς ἀνηρέθη· καὶ τῶν παρὰ ^{Cn. Octa-}
 τοῦ ^{vii cedes.}

9. Μερόλαν. *Vulgo Merούλαν insitis mstit.*

nere confiliorum utuntur, ita *tum Torquatium & Cn. Me-*
 folleter se gerentes, ut vi- *rulam* legatos decreverunt,
 deantur eo tempore bene- *qui Ptolemaum in Cyprum*
 ficium dare imprudentibus, *reducerent, & qui ex sua*
 quando per illorum impru- *atque ipsius voluntate ne-*
 dentiam suum imperium ad- *gotium illud conficerent.*
 augent atque amplificunt. *Protinus ergo & legatio hæc*
 Tunc igitur, potentia regni *missa est cum mandatis, ut*
 Aegyptiaci intellecta, veri- *pacem inter fratres concilia-*
 ti, ne, si quando caput con- *rent, & juniori regnum Cy-*
 tingeret illi imperio, altius *pri citra vim & arma tra-*
 quam par esset, spiraret, *dendum curarent.*

(II.) *Legatis CXIV.*

19. Eodem fere tempore, *cuius adlatus de casu Cnæi*
 postquam esset Romam nun- *Oἰανῆ, qui occisus fuerat;*
 quumque

Ol. 154.2. τοῦ βασιλέως Ἀντιόχου πρεσβευόντων, ὧν ὁ Λυσίας ἔπεμψε, παραγγενομένων, καὶ πολλοὺς διαθεμένων λόγους, ὑπὲρ τοῦ μὴ κεκοινωνήκειν τῆς πράξεως τοὺς τοῦ βασιλέως φίλους· ἡ μὲν σύγκλητος 3 παρέπεμπε τοὺς πρεσβευταίς, εὐβουλομένη διδόναι περὶ τούτων ἀπόφασιν οὐδεμίαν, οὐδ' ἐκτίθεσθαι κα-
 Demetrius de-
 liberat
 cum
 Polybio. θόλου τὴν αὐτῆς γνώμην. Ὁ δὲ Δημήτριος, πτοη- 4 θεὶς ἐπὶ ταῖς ἡττημέναις, ἐξαυτῆς προσεκάλεε τὸν Πολύβιον, καὶ προσανέφερεν διαπερῶν, εἰ δὲ πάλιν ἐντυχῆν τῇ συγκλήτῳ περὶ τῶν καθ' αὐτήν. Ὁ δὲ παρεκάλεε μὴ δις πρὸς τὸν αὐτὸν λίθον πταίειν, ἀλλ' ἐν ἑαυτῷ τὰς ἐλπίδας ἔχεν, καὶ τολμᾷν τι βασιλείας ἄξιον· πολλὰς γὰρ ὑποδεικνύειν ἀφορμὰς τοὺς ἐνεστῶτας καιροὺς. Ὁ δὲ Δημήτριος συν- 6 νοήσας τὸ λεγόμενον, τότε μὲν ἀπεσιώπησε· μετ' ὀλίγον δὲ τινι τῶν συνήθων Ἀπολλωνίῳ μετέδωκε περὶ τῶν αὐτῶν. Ὁ δὲ προειρημένος, ἄκακος ὧν, καὶ 7
 κομι-

XIX. 2. μὴ κεκοινωνη. Abest μὴ ε Βαυ. 4. ἐντυχῆν codd. xxiij Vññ. ἐντυχῶν Βαυ.

humque etiam legati Antiochi, quos Lysias miserat, Romam venissent, & multa differuissent, quo probarent, credis ejus confcios non fuisse regis amicos; senatus contemtim audivit legatos, neque de ea re quidquam respondit, quia mentem suam proder omnino nolebat. At Demetrius hoc nuncio percussus, Polybium arcessit, & cum eo deliberat, debetne iterum de suis rebus cum patribus agere. Poly-

bium Demetrium monuit, caveret ad eundem lapidem bis offendere; quin potius spes suas in seipso poneret, auderetque aliquid regno dignum: multas enim ipsi praesentem rerum statum occasiones exhibere. Demetrius animadverto, quo hoc consilium spectaret, in praesentia verbum non dicere: at non multo post de iisdem rebus cum Apollonio ex familiarium numero communicare. Is, ut bonus homo & admodum

κομιδῇ νέας, συνεβούλευε πείραν ἔτι λαβεῖν τῆς συ- A.V. 592.
Non se-
quitur
consilium
Polybii.
κλήτου· πεπεισθαι γάρ, ἐπεὶ τῆς βασιλείας ἀλό-
γως αὐτὸν ἐστέρηκε, τῆς γε ὁμηρείας αὐτὸν ἀπολύ-
σεν. ἄτοπον γάρ ἐστιν τελέως, Ἀντιόχου τοῦ πε-
δὸς διαδεδεγμένου τὴν ἐν Συρίᾳ βασιλείαν, Δημήτριον
ὁμηρεῦσιν ὑπὲρ αὐτοῦ. Τούτοις μὲν οὖν τοῖς λόγοις
πεισθεὶς, πάλιν ἐσῆλθεν εἰς τὴν σύγκλητον ὁ περ-
ερισμένος, καὶ παρεκάλει τῆς γε κατὰ τὴν ὁμηρείαν
ἀνάγκης αὐτὸν ἀπολύειν, ἐπεὶ τὴν βασιλείαν ἔκρι-
10 σαν Ἀντιόχῳ συγκατασκευάζειν. Καὶ πλείω δὲ
πρὸς ταύτην τὴν ὑπόθεσιν αὐτοῦ διαλεχθέντος,
ἔμενεν ἡ σύγκλητος ἐπὶ τῆς αὐτῆς αἰρέσεως· ὅπερ
11 εἰκὸς ἦν. καὶ γὰρ πρότερον οὐ διὰ τὸ μὴ λῆγειν τὰ
δικαία τὸν Δημήτριον ἔκρινεν τὴν ἀρχὴν τῶ παιδὶ
συνδιαφυλάσσειν, ἀλλὰ διὰ τὸ συμφέρον τοῖς σφε-
12 τέρους πράγμασιν. μενόντων δὲ τῶν ὅλων ἐπὶ τῆς
αὐτῆς

7. ἐστέρηκε adscivi ex Bav. Vulgo ἐστέρησε. 11. συμφέρον Sic
Bav. Vulgo συμφέρον, nescio an ex Vrsini ing.

dum juvenis, iterum explo-
randam voluntatem senatus
censebat: neque enim dubi-
tare se, quoniam sine causa
regno eum patres spoliassent,
quin necessitatem certe ma-
nendi Romæ pro obside fo-
rent illi remissuri. Rem
enim esse penitus absurdam,
quum in regno Syriæ Anti-
ochus successisset, obsidem
fidei illius Demetrium reti-
neri. Hujus oratione per-
suasus *Demetrius*, iterum in

curiam venit, & ut saltem
necessitate liberaretur manen-
di Romæ pro obside, orat,
quando regnum Antiocho fir-
massent. In hanc mentem
quum plura etiam Demetrius
dixisset, nihilominus tamen
in sententia senatus mansit:
quod & consentaneum erat.
Nam & antea regnum pue-
ro conservandum decreverat,
non quia injusta esset Deme-
trii oratio; sed quia ita rei-
publicæ expediret. Quum
igitur

Ol. 1542. αὐτῆς διαθέσεως, μένειν εἰκὸς ἦν καὶ τὴν τῆς συγκλήτου διάληψιν ἐπὶ τῆς αὐτῆς προαφρέσεως.

XX. Πλὴν ὃ γε Δημήτριος, μάλιστα ἐξάσας τὸ κύκνειον, καὶ γινούς, ὅτι καλῶς αὐτῷ συνεβούλευεν ὁ Πολύβιος, μὴ δις πρὸς τὸν αὐτὸν λίθον πταίειν· μεταμεληθεὶς ἐπὶ τοῖς γεγονόσι, ἅμα δὲ καὶ φύσει² μεγαλέφρων ὑπάρχων, καὶ τόλμαν ἱκανὴν ἔχων πρὸς τὰ κριθὲν, εὐθέως ἐκάλεε Διόδωρον, προσφάτως ἐκ τῆς Συρίας παραγεγονότα, καὶ μετεδίδου περὶ τῶν καθ' αὐτόν. Ὁ δὲ Διόδωρος τροφεὺς μὲν³ ἐγγενὲς τοῦ Δημητρίου· πανούργος δ' ὢν, καὶ καταπτεικῶς ἐπιμελῶς τὰ κατὰ τὴν Συρίαν, ὑπεδέκκυεν αὐτῷ· διότι, τῶν μὲν ἐκὰς τεταραγμένων διὰ⁴ τὸν Γναίου Φόνον, καὶ διαπιστούντων τῶν μὲν πολλῶν τοῖς περὶ τὸν Λυσίαν, τῶν δὲ περὶ τὸν Λυσίαν τοῖς πολλοῖς, τῆς δὲ συγκλήτου πεπασμένης ἐκ τῶν τοῦ βασι-

Diodo-
tus, edu-
cator De-
metrii.

XX. 1. *ἐξάσας* ex conject. scripti. *ἐξανίστας* est in codd. quod in *ἐκπαχέας* mutavit *Verisim.* 4. *Φόνον* coitextit Gronov. ex versione *Cassaub.* *Φύβον* edit. *Vrf. & Casaub.* cum multis. *Ibid.* διαπιστούντων coitexti, memento *Gronov.* *Valgo* διαπιστούντων.

igitur status rerum idem maneret; rationi consentaneum erat, ut & senatus sententia in eodem proposito maneret.

20. Ceterum *Demetrius*, frustra edito cygneo cantu, postquam experientia magistra cognovisset, rectum fuisse *Polybii* consilium, mementis ne ad eundem lapidem bis offenderet; poenitentia ductus sui facti, quum praesertim magni vir animi

esset, & satis audaciae haberet ad exsequendum quod semel statuisset, *Diodorum* ad se vocat, qui recens e Syria venerat, deque suis rebus cum eo deliberat. Fuerat hic *Diodorus* *Demetrii* educator, homo vafer, qui, Syriae statu accurate perspecto, edocuit illum, *rebus ibi turbatis* propter *Cnaei* caedem, quum neque populi *Lyssiae* fiderent, neque *Lyssias* populis, Et senatus crederet, fraude amico-

Βασιλέως φίλων γεγονέναι τὴν εἰς τοὺς σφετέρους A.V. 592. πρεσβευτὰς παρανομίαν, κάλλιστον εἶναι καιρὸν ἐπι-
 σφαιῆναι τοῖς πράγμασι. Ταχέως γάρ τοὺς μὲν
 ἐκῆ μεταρρίψεν τὴν βασιλείαν εἰς αὐτὸν, καὶ ὅλως
 μετὰ παιδὸς ἑνὸς ποιήσεται τὴν παρουσίαν· τὴν δὲ
 σύγκλητον οὐ τολμήσεν ἔτι βοηθήσεν, οὐδὲ συνε-
 πισχύειν τοῖς περὶ τὸν Λυσίαν, τοιαῦτα διεργασα-
 μένοις. Λεῖπὸν εἶναι, τὸ λαθεῖν ἐκ τῆς ῥάμης
 ἀπελθόντας, καὶ μηδεὶα λαβεῖν ἔννοιαν τῆς ἐπιβο-
 λῆς αὐτοῦ. Δοξάντων δὲ τούτων, μετεπέμπετο Polybius,
 τὸν Πολύβιον, καὶ δηλώσας τὰ δεδογμένα, παρε-
 κάλει συνεπιλαβεῖσθαι τῆς ἐπιβολῆς, καὶ συνδιανοη-
 θῆναι, πῶς αὖ χειριθεῖη τὰ κατὰ τὸν δρασμὸν.
 Ὡς συνέβαινε δὲ κατὰ τὸν καιρὸν τούτων, Μένυλλον μὲν ^{Menyllus}
 τὸν Ἀλαβανδία παρεῖναι πρεσβεύοντα παρὰ τοῦ ^{legatus}
 πρεσβυτέρου βασιλέως Πτολεμαίου, χάριν τοῦ συγ- ^{Ptolemæi}
 καταστῆναι καὶ δικαιολογηθῆναι πρὸς τὸν νεώτερον ^{senioris,}

ΠΤΟΛΕ-

5. συνεπισχύειν. συνεπισχύειν Vrsin. 6. ἀπελθόντας. ἀπελ-
 θόντα melior. 8. πρεσβυτέρου contra Vrsin. πρεσβύτου misti.

aulicorum regis suos legatos
 fuisse violatos, opportunisti-
 mum esse tempus ad aliquid
 molendum, ut in ipso regno
 repente hominibus sese osten-
 deret. Statim enim Syros
 regnum fore in ipsum trans-
 laturos, si vel uno puero co-
 mitatus venisset: neque au-
 surum senatum puero regi
 opem ferre, neque potentiam
 Lysia, a quo tantum scelus
 admissum, suis viribus stabi-
 liturum. Superesse nunc il-
 lam curam, ut Roma insclicis
 omnibus discederet, prius.

Polybii Histor. T. IV.

quam de ejus consilio ulla
 suspicio cuiquam oboriretur.
 Hoc consilio probato, Deme-
 trius Polybium ad se vocat,
 quid pararet significat, orat,
 vellet se in hoc incepto ire
 adjutum, & una secum deli-
 berare, qua ratione posset
 evadere. Forte illo tempo-
 re aderat Romæ Menyllus
 Alabandensis, missus a se-
 niore Ptolemæo, ut patro-
 cinium causæ ipsius ageret
 apud patres, & adversus
 juniorem Ptolemæum cer-
 tamen pro illo susciperet.

L l

Huic

Ol. 154. 2. Πτολεμαῖον ἐτύγχανε δὲ προὔπάρχουσα τῷ Πολυ-
βίῳ πρὸς τὸν Μένυλλον ἰσχυρὰ συνήθεια καὶ πίστις.
διὸ καὶ, νομίσας αὐτὸν ἐπιτιθεῖσθαι εἶναι πρὸς τὴν ἐνε-9
στῶσαν χρεῖαν, συνέστησε τῷ Δημητρίῳ μετὰ με-
γάλης σπουδῆς καὶ φιλοτιμίας. Ὁ δὲ κοπιωνήσας 10
τῆς ἐπιβολῆς, ἀνεδέξατο, τὴν τε ναῦν ἐτοιμάσαι,
καὶ τὰλλα πρὸς τὸν πλεῦν ἀπαρτιεῖν. Οὗτος μὲν 11
οὖν εὖραν ἐν τῷ στόματι τοῦ Τιθίδεος ὀρμοῦσαν
Καρχηδονίαν ναῦν ἱεραγωγόν, ταύτην ἐναυλώσατο.
Συμβαίνει δὲ, τὰ πλοῖα ταῦτα κατ' ἐκλογὴν λαμ- 12
βάνεσθαι ἐκ τῆς Καρχηδόνος, ἐφ' αἷς εἰς τὴν Τύρον
ἐκπέμπουσιν αἱ Καρχηδόνιοι τὰς πατέριους ἀπαρχὰς
τοῖς θεοῖς· ἐναυλωτο δὲ Φανερῶς εἰς τὴν ἰδίαν ἀνα-
κομιδὴν. διὸ καὶ τὴν τε τῶν ἐπιμηνίων παρασκευὴν 13
ἀνυπόπτως ἐποιεῖτο, καὶ Φανερῶς ἐλάλει, καὶ συνέ-
ταττε τοῖς ναυτικοῖς.

Ἐπειδὴ

10. ἐτοιμάσαι κατὰ τὴν Βαυ. *Vulgo ἐτοιμάσας.* 12. κατ' ἐκ-
λογὴν. *Inverso ordine λαμβ. κατ' ἐκλογὴν Βαυ.*

Huic Menyllo arcta familia-
ritas & necessitudo cum Po-
lybio intercedebat: qui ra-
tus aptissimum eum esse ad
hoc ministerium obeundum,
quanto maximo poterat stu-
dio illum Demetrio commen-
davit. Is igitur particeps
confilii factus, & navem, &
quæcumque ad iter forent
necessaria, paraturum se re-
cepit. Ac quum in ostio
Tiberis Carthaginiensem na-
vem invenisset ex earum nu-

mero quibus sacra deferun-
tur, hanc ad vesturam con-
ducit. Solent autem cum
cura hæc naves deligi Car-
thagine, ad deferendas Ty-
rum primitias, quas illuc
Carthaginienses diis patriis
mittunt. Conduxit autem
palam ad reditum suum. Id-
circo etiam comineatus sine
cujusquam suspitione adpa-
rabat, & cum nautis in ocu-
lis omnium colloquebatur,
& tempus consituebat.

21. Post-

Ἐπειδὴ δὲ πάντ' ἦν ἔτοιμα τῷ ναυκλήρῳ, καὶ Ἀ. V. 592.
 λοιπὸν εἶδε τὸν Δημήτριον ἀπαρτίξεν τὰ κατ' αὐ- XXI.
 τόν· τὴν τροφέα προαπέστειλεν εἰς τὴν Συρίαν,
 ὠτακουστήσασα καὶ κατοπτεύσασα τὰ ἐκεῖ συμ-
 βαινόντα περὶ τοὺς ὅχλους. Ὁ δὲ σύντροφος Apollon-
 Ἄπολλωνιος ἐξ ἀρχῆς αὐτῷ μετέχευε τῆς ἐπιβολῆς Apollonii
 θυῶν δ' ὑπαρχόντων ἀδελφοῖν, Μελεάγρου καὶ Με- fil.
 θεάδωρος, ταῦτοις ἐκοινωνήσατο τὴν πρᾶξιν, ἄλλω δ'
 οὐδενὶ τῶν μετ' αὐτοῦ, καὶ τοι πλείονων ἔντων.
 ζεῦτ' δ' ἦσαν Ἀπολλωνίου κατὰ φύσιν υἱοί, τοῦ με-
 γάλῃν μὲν εὐκαιρίαν ἔχοντος παρὰ Σελεύκῳ, μετα-
 στάντος δὲ κατὰ τὴν Ἀντίοχου μετάληψιν τῆς ἀρ-
 44χῆς εἰς Μίλητον. Τῆς δὲ συνταχθείσης ἡμέρας Fugam-
 πρὸς τοὺς ναυτικούς συνεγλιζούσης, εἶδε γεγένηαι paras De-
 παρὰ τινι τῶν φίλων ὑποδοχὴν πρὸς τὴν ἔξοδον. metrius.

L 1 2

παρά

XXI. 1. Ἐπειδὴ δὲ πάντ' ἦν ἑτοίμα. Sic Bap. Vulgo Ἐπει δ' ἦν
πάντα ἑτοίμα. Ibid. συμβαίνοντα, συμβάιντα Bap. 2. ἀδελ-
φοῖν. ἀδελφῶν Bap. Ibid. ἔκωνουσάτο dedit Bap. Vulgo ἔκων-
ουσάσαντο. 3. ἔχοντος. ἐχόντος voluit Reisk.

21. Postquam naucerus omnia parata habuit, & nihil jam restabat, nisi ut Demetrius ad iter se compararet; suum illum educatorem in Syriam præmisit, qui omnes ibi rumusculos colligeret, & quis populorum esset sensus, exploraret. *Apollonius* vero, qui educatus cum ipso fuerat, hujus incepti jam a principio conficius fuerat: cui quum duo essent fratres, Meleager & Menestheus, cum his pariter rem communicavit Demetrius, neque cum alio ququam ex familiaribus, quamquam multi erant. Fratres istos *Apollonius* ille genuerat, qui plurimum gratia apud Seleucum valuerat, deinde, ubi ad Antiochum regnum fuit translatus, Miletum ex aula migravit. Postquam constituta cum nautis dies venit, ut exiret urbe Demetrius, apud quemdam ex amicis convivium celebraturus erat: nam in hospi-

Ol. 154.2. παρὰ γὰρ αὐτῶ ποιῆν τὸ δεῖπνον εὐχ εἶν τ' ἦν, εἴθιστο γὰρ ἐπιμελῶς καλεῖν ἅπαντας τοὺς περὶ αὐτὸν ὄντας. Οἱ δὲ συνεισδότες τὴν προῶξιν, ἔμελλον ἔξ οἴκου δεῖπνήσαντες ἐπὶ τὸ πλοῖον ἔξεν, ἔχοντες ἵνα παῖδα μεθ' ἑαυτῶν ἕκαστος, τοὺς γὰρ λοιποὺς ἀπεστάλκεσαν εἰς Ἀναγνείας, κατὰ τὴν ἐπισύσαν

Polybius αὐτοὶ παρεπόμενοι. Τὸν δὲ Πολύβιον συνέβανε κα-7
per.

τὰ τὸν καιρὸν τοῦτον ἠδωκηκότα μένειν κατακλιῆ, εἰδέναι δὲ πάντα τὰ πραττόμενα, τοῦ Μενύλλου συνε-
χῶς αὐτῶ μεταδιδόντος αἰεὶ περὶ τῶν ὑποπιπτόντων.

Διόπερ ἀγωνιάσας ὁ πρесиευμένος, μὴ, τῆς συνη-8

Demetrius
bibax.

θείας ἐλκυθείσης, ἅτε τοῦ Δημητρίου συμποτικῶ
φυσικῶς καὶ νεωτέρου τελείως ὑπάρχοντος, ἀπέρη-
μά τι γένηται περὶ τὴν ἔξοδον διὰ τὴν μέδην· γρά-9
ψας βραχὺ πιττάκιον καὶ σφραγισάμενος, πέμπει
παρ' αὐτοῦ παῖδα, συσκοτάζοντος ἄρτι τοῦ Θεοῦ,

συν-

8. συνηθείας. Ἀπ' συνουσίας? 9. πιττάκιον b. l. Ὁ princeps restituit
Cesimb. πινάκιον Menemus inuictis militis.

hospitio quidem suo cœnare non poterat, quod esset illi consuetudo, quam diligenter seruauerat, omnes qui circa ipsum erant invitare. Deinde, qui conficii erant arcani, cœnatione egressi, navim recta cum singulis quisque pueris petere debebant: nam reliquos *Anagniam* miserant, tamquam eodem postridie & ipsi essent ituri. Accidit autem, ut quum hæc gereretur, æger *Polybius* in lectulo decumberet; quem tamen nihil eorum, quæ fiebant,

fugiebat, quum *Menyllus*, ut quidque novi acciderat, de singulis continuo eum moneret. Is igitur vehementer sollicitus, ne, quia *Demetrius* natura sua conviviis plurimum gaudebat, & juvenis admodum tunc erat, extracta in tempus longius computatione, exeundi consilium propter temulentiam aliquo modo impeditum hæreret; brevi pittacio conscripto atque obsignato, puerum e suis, quum jam tenebresceret, mittit, ei que mandat,

- συντάξας, ἐκκαλεσάμενον τὸν οἰνοχόον τοῦ Δημη- A.V. 592.
τρίου δοῦναι τὸ πιτλιάκιον, μηδὲν ἐπόντα, τίς ἦ πα-
ρὰ τίνος, καὶ κελεύειν ἀποδοῖναι τῷ Δημητρίῳ, ὡς
10 παραχρηῖμα διαναγνῶναι. Γενομένων δὲ πάντων κα-
τὰ τὸ συνταχθὲν, λαβὼν ὁ Δημήτριος ἐπανέγνω.
11 Τὸ δὲ πιτλιάκιον περιῆχε τὰς γνώμας ταύτας. Monita
Polybii.
Ὁ δῶν, τὰ τοῦ μέλλοντος οἴχεται φέρων.
12 Ἴσον φέροι νύξ· τοῖς δὲ τολμῶσι πλέον.
13 Τόλμα τι, κινδύνευε, πρᾶττ', ἀποτύγχανε,
Ἐπίτυχε· πάντα μᾶλλον, ἢ αὐτὸν πρῶου.
14 Νῆφε, καὶ μέμνησ' ἀπιστεῖν· ἄρθρα ταῦτα τῶν Φρε-
νῶν.

Ταῦτα διαναγνοὺς ὁ Δημήτριος, καὶ συννοήσας XXII.
τὰς ὑποθέσεις, καὶ τίνες, καὶ παρὰ τίνος εἰσὶ, Venarum
exire se
simulat
Deme-
trius.
παραυτικά προσποιηθεὶς ὡς ἐπιναύσιος γεγονώς,
ἀπηλλάττετο, συμπροπεσόντων αὐτῷ καὶ τῶν φίλων.
1 πααραγενόμενος δ' ἐπὶ σκηνὴν, τοὺς μὲν ἀνεπιτηδεύους
τῶν οἰκετῶν ἐξέπεμψεν εἰς τὰς Ἀναγνείας, συντάξας,

L 3

λαβόν-

XXII. 1. συμπροπεσόντων. συμπροπεμπόντων αὐτῷ Βαν. 2. ἐπὶ
σκηνήν. *Puteoriam ἐπ' οἴκου vel ἐπ' οἶκον.*

dat, ut, pincerna Demetrii
foras vocato, pittacium illi
traderet, non addito, quis
ipse esset, aut a quo mittere-
tur; juberetque, Demetrio
id extemplo legendum dari.
Factum est plane uti iussit,
& Demetrius acceptum
pittacium legit. In eo hæc
gnomæ erant descriptæ.

*Gnavis consiliosi spes suis præ-
ripit.*

*Aequè utrique commoda max; sed
magis faveat audientibus.*

*Aude, periclitare, age quid. Sive
succedat propositum,*

*sive minus; omnia prius, quam
te deferat.*

*Sobrius esto, nemini fidem habenda
memento; hi sunt nervi
prudentiæ.*

22. His lectis Demetrius,
cognito, & quo hæc præcep-
ta spectarent, & a quo sibi
mitterentur, extemplo nau-
seabundum se simulans, con-
vivio excessit, amicis simul
cum eo egredientibus. In
hospitium ut ventum, famu-
los ad illud iter minus aptos
Anagniam proficisci jubet,
mandatque illis, ut cum re-
tibus

Ol. 154.3.
Venatum
exire se
simulat
Dome-
tius.

λαβόντας τὰ λῆα καὶ τοὺς κύνας ἀπαντῶν ἐπὶ τὸ
Κίρκαιον· ἐκεῖ γὰρ ἐπιμελῶς ἐώθει κυνηγετῶν τὸν 3
ὕν· ἐξ οὗ καὶ τῆς πρὸς τὸν Πολύβιον αὐτῷ συνη-
θείας τὴν καταρχὴν γενέσθαι συνέπεσε. Μετὰ δὲ 4
ταῦτα τοῖς περὶ τὸν Νικάνερα διεσάφει τὴν ἐπιβο-
λὴν, καὶ κοινῶν παρεκάλει τῶν αὐτῶν ἐλπίδων.
Πάντων δὲ προθύμως δεξαμένων τὸν λόγον, παρήγ-5
γειλε κατὰ σπουδὴν, ἐπανελθόντας ἐπὶ τὰς ἰδίας
καταλύσεις, τοῖς μὲν παισὶ συντάττειν, πρᾶγιν
ὑπὸ τὴν ἑωθινὴν εἰς τὰς Ἀναγνείας, καὶ μετὰ τῶν
κυνηγῶν ἀπαντᾶν εἰς τὸ Κίρκαιον· αὐτοὺς δὲ λα-6
βόντας ἐδῆτας τὰς ὀδοπορικὰς ἀνακάμπτην ἄς
αὐτὸν, εἰπόντας τοῖς εἰκέταις, ὅτι μετὰ τοῦ Δημη-
τρίου συμμίζουσιν αὐτοῖς κατὰ τὴν ἐπισύσαν ἐπὶ
τὸν προεξημένον τέπον. Γενεμένων δὲ πάντων κα-7
θὼς προέβηται, προῆγον εἰς τὴν Ὀστίαν νυκτὸς
ἐπὶ

3. τὸν ὕν ex conjec̃t. scripti. τὸν υἱὸν mss. Hinc τὸ πρὶν edd. ex Vr-
sini conjec̃t. μετὰ τῶν Φίλων suspicatus erat Reisk. 5. ἐπανελθόν-
τας. ἐλθόντας Ben. Ibid. συντάττειν coniecit Vrf. συνέταξε
misti. 6. αὐτοὺς δὲ &c. Et hanc locum ex certa conjec̃t. resti-
tuit Vrfn.

tibus ac canibus venaticis
ad *Circaum* montem sibi oc-
currerent, ubi studiose soli-
tus erat aprum venari; unde
etiam contigerat, ut Poly-
bium propius noscendi occa-
sio primum ei daretur. Se-
cundum hæc Nicanori, quod
destinabat, aperit, atque il-
los hortatur, ut eorundem
confiliorum secum velint esse
participes. Quum operam
prolixè omnes polliceren-
tur: monuit eos, ut domum

suam quisque celeriter re-
peterent, & famulis impe-
rarent, ut mane orto Ana-
gniam proficiscerentur, &
cum venatoribus ad *Circaum*
sibi occurrerent; ipsi inte-
rim viatoriis sumtis vestibus
ad se redirent, famulisque
dicerent, postridie ejus diei
in illum quem diximus lo-
cum ad se venirent, ibi enim
cum Demetrio sese futuros.
Postquam omnia essent ad-
ministrata, ut mandaverat,
noctū

Ol. 154. 2. *ῥω καὶ τοῖς ἐπιβάταις ἐκτενῶς, οὗτοι μὲν ἐπίβησαν*
*ὁ δὲ κυβερνήτης, ἄρτι διαφώσκοντας, ἄρας τὰς*¹³
ἀγκύρας, ἐτέλει τὸν πλοῦν ἀπλῶς, οὐδεμίαν ἔννοιαν
ἔχων τοῦ πράγματος, ἀλλ' ὡς στρατιώτας τινὰς
ἀγῶν παρὰ τοῦ Μενύλλου πρὸς τὸν Πτολεμαῖον.

XXIII.
 Sero
 comperta
 fuga.

Ἐν δὲ τῇ Ῥώμῃ κατὰ τὴν ἐπιούσαν οὐδεὶς ἐπι-
ζητήσεν ἔμελλε τὸν Δημήτριον, οὐδὲ τοὺς μετ' ἐκεί-
νου προάγοντας. Οἱ μὲν γὰρ αὐτοῦ μένοντες ὡς 2
ἐπὶ τὸ Κίρκαιον ἀρμηκότα διελάμβανον· οἱ δὲ ἐν
ταῖς Ἀναγνείαις ἀπῆντων ἐπὶ τὸν αὐτὸν τόπον, ὡς
ἐκεῖ παρεσπόμενου. δι' ὃ συνίβαινε τελέως ἄσημον εἶναι 3
τὸν δρασμόν· ἕως οὗ τῶν παίδων τις, μεμασטיγώμε-
νος ἐν ταῖς Ἀναγνείαις, ἀπαντῶν ἐπὶ τὴν αὐτὴν τό-
πον, ἔδραμεν ἐπὶ τὸ Κίρκαιον, ὡς ἐκεῖ τῷ Δημητρίῳ
συμμίζων· οὐχ ὄρῳν δὲ, πάλιν εἰς τὴν Ῥώμην ἔτρε- 4
χεν, ὡς κατὰ πορείαν ἀπαντήσων. οὐδαμῇ δὲ συν- 5

τυχαῖν

13. διαφώσκοντας contextit Vrf. διαφάσκοντας misti, ex quo ὁ δια-
 φάσκοντας poterat effici.

XXIII. 3. Verba ἀπαντῶν ἐπὶ τὸν αὐτὸν τόπον ex superioribus per
 contextum repetita videntur.

& vectoribus eos studio ma-
 gno commendasset, navem
 conscenderunt. Gubernator,
 simul illuxit, ancoras tollere,
 & navigationi simpliciter se
 accingere, ut qui de eo quod
 erat gestum nihil cogitaret,
 sed tamquam milites quos-
 dam a Menyllo ad Ptole-
 mæum deveheret.

23. Romæ vero postridie
 illius diei nemini in mentem
 venit, ut Demetrium aut eos,
 qui cum ipso erant egressi,
 inquireret. Nam qui ibi re-

manferant, Circæum reban-
 tur ipsum esse profectum:
 qui erant Anagniae, eodem
 se contulerunt, tamquam ibi
 eum reperturi. Itaque pror-
 fus evasio illius ex urbe la-
 tuit; donec aliquis puero-
 rum, qui Anagniam ad di-
 ctum locum venerant, fla-
 gris cæsus, Circæum curri-
 culo petiit, ut Demetrium
 ibi conveniret: quo non in-
 vento, Romam iterum ad-
 currit, ratus in itinere se illi
 occurrurum. Tum autem,
 quum

τυχαῖν αὐτῶ, τοῦτο διεσάφησε τοῖς ἐν Ῥώμῃ φίλοις, A.V. 592.
 καὶ τοῖς καταλελειμμένοις ἐπὶ τῆς οἰκίας. Ἐπιζη-
 τουμένου δὲ τοῦ Δημητρίου κατὰ τὴν τετάρτην ἡμέ-
 ραν, ἀφ' ἧς ὤρμησεν, ὑπενόηθη τὸ γεγονός. Τῇ δὲ
 πέμπτῃ ἢ σύγκλητος εὐθέως συνήγετο περὶ τούτων,
 ἐν ᾗ συνέβαινε, τὸν Δημήτριον ἐκτὸς ἤδη τοῦ πορθ-
 ῖμου τοῦ κατὰ Σικελίαν ὑπάρχεν. τὸ μὲν οὖν διώ-
 κειν ἀπέγνωσαν, ἅμα μὲν ὑπολαμβάνοντες αὐτὸν
 πολὺ προσιληφέναι κατὰ τὸν πλοῦν, καὶ γὰρ ἔσχε
 φορὸν ἄνεμον, ἅμα δὲ προσώμενοι τὸ βουληθέντες
 9 καλωσύειν ἀδυνατήσαι· πρεσβευτὰς δὲ κατέστησαν Legatos
 μετὰ τινὰς ἡμέρας τοὺς περὶ Τιβέριον Γράκχον, καὶ ^{in Asiam} ^{decernit}
 10 Λεύκιον Λέντλον, καὶ Σερούλιον Γλαυκίαν· οἳ τινες ^{senatus,}
 ἔμελλον πρῶτον μὲν ἐποπτεύσειν τὰ κατὰ τοὺς Ἑλ-
 ληνας, ὅθεν ἐπιβάλλοντες ἐπὶ τὴν Ἀσίαν, τὰ τε
 κατὰ τὸν Δημήτριον καραδοκήσεν, καὶ τὰς τῶν
 L l 5 αἰλλων

7. ἡ σύγκλητος. Articulus ex conjec. adject. Ibid. ἐκτὸς ἤδη
 τοῦ πορθήμου. Sic correxi. ἐκτὸν Bau. nescio an ὅ cad. Vrsini.
 Unde ἐκταῖον edidit Vrsin. ὅ deinde ἐπὶ τοῦ πορθήμου, praepo-
 sitione ex ing. adiecta. 10. ἐποπτεύειν. ἐποπτεύειν Bau.

quum nusquam Demetrium
 offendisset, amicis, qui Ro-
 mæ erant, & iis, quos domi
 Demetrius reliquerat, rem
 declaravit. Itaque, postquam
 die quarto a discessu quæsi-
 tus esset Demetrius, oborta
 est quædam hominibus suspi-
 cio ejus, quod gestum erat.
 Die quinto senatus statim ea
 de re est habitus, cum qui-
 dem Demetrius jam ultra
 fretum Siculum navigatione
 pervenerat. Itaque perse-
 quendum patres non duxe-

runt, quod persuasum habe-
 rent, multum jam itineris
 esse ab eo confectum, se-
 cundo enim vento naviga-
 bat; simulque cogitarent, si
 vellent eum impedire, in sua
 potestate non futurum. Post
 paucos deinde dies *Tiberium*
Gracchum, Lucium Lentu-
lum, & Servilium Glauciam,
 legatos decreverunt, qui
 res in *Græcia* inspicerent,
 deinde *in Asiam* transgressi,
 quid moliretur Demetrius,
 observarent, animos item
 cete-

OL. 154.2. ἄλλων βασιλείων προαιρέσεις ἐξετάσεν, καὶ τὰ πρὸς τοὺς Γαλάτας ἀντιλεγόμενα τοῖς προσηρμένοις διευκρινήσεν. Διὸ τὸν Τιβέριον κατεστήσαντο πάντων¹¹ αὐτόπτην γεγοῖναι. Καὶ τὰ μὲν κατὰ τὴν Ἰτα-¹²λίαν ἐν τούτοις ἦν.

Deme-
trius in
Lycia?

Ὁ δὲ Δημήτριος, προσανέχων τῇ παρούσῃ τοῦ¹³ διαποστολησομένου πρὸς αὐτὸν, * *.

(III.) CATO queritur de LVXV Romanorum.

XXIV. Κάτων, ὡς Πολύβιος ἱστορεῖ ἐν τῇ πρώτῃ καὶ τριακοστῇ τῶν Ἰστριῶν, ἐδυσχέρανε, καὶ ἐκεκρά-
γε, ὅτι τινες τὰς ξενικὰς τρυφὰς εἰσήγαγον εἰς
τὴν Ῥώμην· τριακοσίων μὲν δραχμῶν κεράμιον τα-²
ρίχων Ποντικῶν ὠνησάμενοι μετράκια δ' εὐμορφὰ
ὑπερβαλλούσης ἀγρῶν τιμῆς.

II.

13. διαποστολησομένου contextit Cusanb. Vulgo apud Suidam editur διαποστολησμένου.

XXIV. Κάτων &c. De hoc Fragm. conf. lib. XXXII. cap. XI. v. 5.

ceterorum regum explora-
rent, & controversias eo-
rum cum Gallogræcis disce-
ptarent. Hæc omnia Tibe-
rius præsens cognoscere
jussus est a patribus. Et in

ITALIA quidem ista tum
gerebantur.

Demetrius vero, exspe-
ctans adventum ejus, qui ad
ipsum mittendus erat, * *.

(III.) Athenæus Lib. VI. Cap. 21.

24. CATO (ut POLY-
BIVS tradit Libro XXXI
Historiarum) indignatus
querebatur, quod luxus pere-
grinus a nonnullis Romanis

esset inlatus, falsamenti Pon-
tici cadum drachmis trecen-
tis ementibus, formosumque
adolescensulū majori quam
agrū pretio.

II. Le-

II. IN AEGYPTO ET CYRENE.

A.V. 532.

*Fratres PTOLEMAEI, Philometor & Physcon,
litigant de Cypri imperio.*

Μετὰ δὲ ταῦτα Πτολεμαῖος ὁ νεώτερος, παρὰ-
γεγονώς εἰς τὴν Ἑλλάδα μετὰ τῶν πρεσβευτῶν, ^{Cyprum}
αὐτὴν ἐπειρεῖν ἐξολεόγειον ἐμβριθεῖς· ἐν αἷς προσελάβε- ^{perit Ptol.}
το καὶ Δαμασίππην τὸν Μακεδόνα, ὃς κατασφά- ^{Physcon.}
ξας ἐν τῷ Φακῷ τοὺς συνέδρους, ἔφυγε μετὰ γυ-
ζναϊκῆς καὶ τέκνων ἐκ τῆς Μακεδονίας. Ἀφικόμενος
δὲ εἰς τὴν τῶν Ῥοδίων Περαίαν, καὶ ξενιθεὶς ὑπὸ
4 τοῦ δήμου, προστίθετο πλεῖν εἰς τὴν Κύπρον. Οἱ T. Tor-
δὲ περὶ τὸν Τορκουάτον, θεωρῶντες αὐτὸν συνεστῶ- ^{quatus}
μένον ξενικὴν χεῖρα βαρεῖαν, ὑπερίμνησκον τῶν ἐν- ^{legatus.}
τολῶν, διότι οὐ χωρὶς πολέμου παιδεῖσθαι τὴν κάθο-
5 δον· καὶ τέλος ἐπεισαν αὐτὸν ὥς Σίδης προαγαγέν-
τες, τὸ ἐξολεόγειον διαλύσασθαι, καὶ τῆς εἰς Κύπρον
ἐπι-

XXV. 5. προαγαγόντες centes. προαγαγόντες misti. προ-
αγαγόντα edd. ex V. fimi ing.

II. Legatio CXV.

25. Secundum hæc PTO-
LEMAEVS junior cum
Romanis legatis in Græciam
venit, ibique strenuorum ad-
prime militum manum con-
duxit: inter quos etiam Da-
masippum Macedonem assu-
sit, qui post jugulatos Phaci
[quod Macedoniæ est oppi-
dum] publici concilii con-
fessores, cum uxore & libe-
ris e Macedonia aufugerat.
Rex quum in oppositam Rho-
diis continentem, Peræam

dicunt, venisset, a populo
exceptus hospitio, Cyprum
navigare constituit. Tor-
quatus ceterique legati ut
vident, magnam mercena-
riorum militum vim ab eo
coactam, patrum mandata
in memoriam revocaverant,
quibus sine armis eum redu-
cere jubebantur. Tandem,
postquam Sidam usque pro-
gressi erant, persuadere ei
conati sunt, ut missos faceret
mercenarios, & ab adeunda
Cypra

Ol. 154. 2. ἐπιβελῆς ἀποστήναι, καὶ συμμίσγειν αὐτοῖς ἐπὶ τοὺς τῶν Κυρηναίων ὄρους. Αὐτοὶ δὲ πλεύσαντες εἰς τὴν Ἰαλυσίδα, ἔφασαν παραστήσεσθαι τὸν βασιλέα πρὸς τὰ παρακαλούμενα, καὶ συναντήσεν ἐπὶ τοὺς ὄρους, ἔχοντες καὶ κείνον μεθ' αὐτῶν. Τούτοις μὲν τῶν τοῖς λόγοις περὶ τοῦ νεώτερου Πτολεμαῖου, ἀπογόνους τὰ κατὰ τὴν Κύπρον, τὸ μὲν ξενολόγιον διέλυσεν· αὐτὸς δὲ τὸ μὲν πρῶτον εἰς Κρήτην ἀπέστειλεν, τὸν τε Δαμάσιππον ἔχων μεθ' ἑαυτοῦ, καὶ τῶν πρεσβυτέρων εἷα Γναῖον Μερόλαν· ξενολόγησας δ' ἐκ τῆς Κρήτης περὶ χιλίους στρατιώτας, ἀνήχθη, καὶ διὰ τῆς εἰς τὴν Λιβύην, κατέσχευεν ἐπὶ τὸν Ἄπιν.

Cn. Merula, legatus.

XXVI. Cypro cedere non vult Philometor.

Οἱ δὲ περὶ τὸν Τορκουάτον, διακομιδέντες εἰς τὴν Ἰαλυσίδα, ἐπειρῶντο μὲν παρακαλεῖν τὸν πρεσβύτερον Πτολεμαῖον διαλύεσθαι πρὸς τὸν ἀδελφόν

3. Λιβύην correxi cum Reisk. Vulgo Λιβύην edd. ὅ μιστοί.

XXVI. 1. Vulgo omnes περὶ τὸν Τορκουάτον καὶ τὸν Τίτον. Ferri posset τὸν Τίτον absque conjunctione; sed tunc adjunctum delendum censui.

Cypro abstineret, polliceturque, in Cyrenaica confinibus ad colloquium cum illis se conventurum. Ipsi interim legati Alexandriam se profecturos ajebant, & regis voluntatem ad ea, quæ ab ipso poscebantur, inclinatos; tum ad fines Cyrenaicæ ei occursuros, ipsumque regem secum adducturos. Flexit hæc oratio juniorem Ptolemaum, effecitque, ut, Cypræ occupationem omittens,

conductitium militem dimitteret. Itaque primum in Cretam navigavit, Damasippum secum habens, & unum e legatis Cn. Merulam: dein, quum milites mille in Creta conduxisset, inde profectus, in Libyam trajecit, & ad Apim portum tenuit.

26. Torquatus interim, Alexandriam delatus, persuadere conatus est seniori Ptolemaeo, ut redire in gratiam cum fratre vellet, eique Cyprum

2 Φὸν καὶ συγχωρεῖν αὐτῷ τὴν Κύπρον. Τοῦ δὲ Πτο-Λ.V.592.
 λεμαίου τὰ μὲν ἐπαγγελθεμένου, τὰ δὲ παρακούον-
 τος, καὶ τῷ τσιούτῳ τρόπῳ κατατρέχοντος τὸν χρέ-
 3νον· στρατοπεδεύαν ὁ νεώτερος μετὰ τῶν Κρητῶν ^{Physcon}
 ἐν τῇ Λιβύῃ περὶ τὸν Ἄπιν κατὰ τὸ συντεταγμένον, ^{ad Apin}
 καὶ τελείως ἀσχάλλων ἐπὶ τῷ μηδὲν διασαφῆσαι, ^{in Libya.}
 τὸ μὲν πρῶτον ἐξαπέστειλε τὸν Γναῖον εἰς τὴν Ἀλε-
 ξάνδρειαν, ὡς διὰ τούτου καὶ τῶν περὶ τὸν Τορκουά-
 4τον ἐπιγενομένων. Συνεξομωθέντος δὲ τούτου τοῖς
 πρέτερον, καὶ τοῦ χρένου διελκομένου, καὶ τετταρά-
 κοντα διελθουσῶν ἡμερῶν, καὶ μηδενὸς προσπίπτεν-
 5τος, εἰς ἀπορίαν ἐνέπιπτε περὶ τῶν ὅλων. Ὁ γὰρ
 πρεσβύτερος βασιλεὺς πᾶν γένος ἀρεσκέας πρεσ-
 φερόμενος, πάντας ἐξιδιάσατο τοὺς πρεσβευτάς;
 καὶ παρακατέσχε τὸ πλεῖον οὐχ ἐκόντας, ἀλλὰ
 6ᾶκοντας. Κατὰ δὲ τὸν καιρὸν τοῦτον προσέπεσε τῷ
 νεώτῳ

3. Λιβύη. *Rurfus* vulgo omnes Λιβύην. Ibid. τῶν περὶ Τορκ.
 τοὺς περὶ Τορκ. *Bav.* non male, si scilicet *epi*γενομένων.
 5. πᾶν γένος ex *Reiskii* conjecit. *ad*ficiat. Vulgo παραγενόμενος.

Cyprum concederet. Sed Ptolemæo partim pollicente, partim audire nolente, atque hoc modo tempus extrahente; junior fratrum, castris in Libya ad Apim positis, ut convenerat, ægerrime ferens, nihil sibi nunciari, primo Cnæum Alexandriam misit, sperans, per hunc se effecturum, ut Torquatus pariter cum reliquis adveniret. Sed quum hic ad illorum exemplum, qui prius

Alexandriam erant profecti, sese conformaret, atque ita tempus in longum extraheretur, jamque adeo dies quadraginta præterissent, nec ullus interim nuncius esset adlatus; de summa rerum dubitare cœpit. Etenim major fratrum, omni genere blanditiarum usus, legatos sibi conciliaverat, & apud se detinuerat, invitos magis quam volentes. Ad extremum *Ptolemæo juniori* significatur,

Ol. 1542. νεωτέρῳ Πτολεμαίῳ, τοὺς τε Κυρηναίους ἀφιστα-
 Defes- ναί, καὶ τὰς πόλεις συμφρονεῖν αὐτοῖς, κεκοινωνη-
 scunt ab κέναι δὲ περὶ τῆς ἀποστάσεως καὶ Πτολεμαῖον τὸν
 eo Cyre- Συμπετῆσιν· ὅς ἦν τὸ γένος Αἰγύπτιος, ἐπιστεύθη
 nzi, δὲ τὴν ἐπιμέλειαν τῶν ἑλῶν ὑπὸ τοῦ βασιλέως, καὶ
 ὃν καιρὸν ἐποιεῖτο τὸν πλεῦν εἰς τὴν Ῥώμην. Ταύ-
 των δὲ προσπιπτόντων τῷ βασιλεῖ, καὶ μετ' ὀλίγοι,
 διότι στρατοπεδεύουσιν ἐν τοῖς ὑπαίθεσι οἱ Κυρη-
 ναῖοι, δέστας, μὴ, βουλόμενος προσλαβῆν τὴν Κύ-
 προν, καὶ τὴν Κυρήνην ἀπολέσῃ· πάντα τὰ ἄλλα
 πάρεργα θύμενος, ἀνέζευξεν ἐπὶ Κυρήνης. Παρε-
 Catabathmus magnus. γένετος δ' εἰς τὸν Μέγαν καλούμενον Καταβαθ-
 μὸν, κατέλαβε τοὺς Λίβυας, μετὰ τῶν Κυρηναίων
 κατέχοντας τὰς δυσχωρίας. Ὁ δὲ Πτολεμαῖος, ἰο
 ἀπορούμενος ἐπὶ τῷ συμβαίνοντι, τοὺς μὲν ἡμίσεις
 τῶν στρατιωτῶν ἐμβιβάσας εἰς τὰ πλεῖα, περι-
 πλεῖν τὰς δυσχωρίας ἐπέταξε, καὶ κατανοῆν τῷ

τοῖς

6. In Συμπετῆσι, vel Συμπετῆσι, nescio quod gentile aut patro-
 nymicum latet nomen. Viximus συμποτὴν fuisse erat. 9. Λί-
 βυας & v. 11. Λιβύων. Λιβύνας & Λιβύων edd. cum
 mistis. 10. Aut κατανοῆν τύπον ἐπιτήδεον τοῦ &c. aut
 κατανοῆν ποῦ δεῖ τοῖς πολ. coniecerat Reisk.

ficatur, rebellasse *Cyrenenses*, Cyrenen amittat; omnem
 & civitates cum ipsis con-
 spirasse, consciumque etiam
 defectionis esse *Ptolemaum*
Sympetesium; qui genere
 Aegyptius, quum Romam
 navigationem rex institue-
 ret, summæ rerum fuerat
 ab illo præfectus. Hæc ubi
 regi nuntiata, & mox ad-
 dito, Cyrenenses sub signis
 exercitum jam habere; me-
 tuens, ne, dum imperio Cy-
 prum cupit adjicere, etiam
 Cyrenen amittat; omnem
 aliarum rerum curam insu-
 per habens, Cyrenen rever-
 titur. Ad magnum quem
 vocant *Catabathmon* ut ven-
 tum, locorum angustias a
Libyis cum Cyrenensibus
 reperit occupatas. Ptole-
 mæus, hac difficultate sibi
 objecta, dimidiam militum
 partem navibus imponit, &
 loca angusta circumnavigare
 jubet, dareque operam, ut
 hostes nec opinantes ex im-
 proviso

- τοῖς πολέμοις ἐπιφαίνεσθαι· τοὺς δ' ἡμίσεις ἔχων A.V. 592.
αὐτὸς ἐβιάζετο κατὰ στόμα πρὸς τὴν ἀνάβατον.
- 11 Τῶν δὲ Λιβύων καταπλεόντων τὴν ἐξ ἀμφῶν ἔφο-
δον, καὶ λιπόντων τοὺς τόπους, ἅμα τῆς ἀναβά-
σεως ἐγένετο κύριος, καὶ τῆς ὑποκειμένης Τετραπυ- Terra-
ργίας, ἐν ᾗ συνίβαινε πλῆθος ἀφ' ἑνὸς ὕδατος ὑπάρ- pyrgia.
12 χεν. ἔθεν ἀφορμήσας, ἐβδερμάϊος ἦκε διὰ τῆς ἐρη-
13 μου. Παραπλεόντων δ' αὐτῷ καὶ τῶν ἐπὶ Μοχυ-
ρίνου, συνίβαινε τοὺς Κυρηναίους στρατοπεδεῖν,
ὄντας εἰς ὀκτακισχιλίους, ἱππεῖς δὲ περὶ πεντακο-
14 σίους. Οἱ γὰρ Κυρηναῖοι, πῆραν εὐληφότες τῆς τοῦ Vincitur
Πτολεμαίου προαιρέσεως ἐκ τῶν κατὰ τὴν Ἀλεξάν- a Cyre-
δρεαν πεπραγμένων· καὶ θεωροῦντες τὴν βασιλικήν, naris Pto-
ἀλλὰ τυραννικὴν οὕσαν τὴν ἀρχὴν αὐτοῦ καὶ τὴν lemzus.
15 ὄλην ἄρρεσιν· εὐχ αἰὶ τ' ἦσαν ἐθελαντὴν σφᾶς αὐ-
τοὺς ὑποτάττειν, ἀλλὰ πᾶν ὑπομένειν ἐτόλμων, ἀν-
ΤΕΧΟ-

13. ἐπὶ Μοχυρίνου. περὶ Μοχυρίνου suspicatus sum cum Reiskio.
Oppedi nomen putaverat Casaub.

provisio invadant: ipse cum altera parte exercitus a fronte eos adgressus, superare montem conabatur. *Libyes* metu perculsi, quod utrimque peti se viderent, stationes deferunt. Ita rex non libere tantum adscensu potitur; sed etiam subiectam *Tetrapyrgiam*, ubi magna erat aquae copia, in potestatem redigit. Tum inde pergens, septimis castris solitudinem est emensus. Quo tempore etiam navibus ad eum advennerunt ii, qui cum *Mochyri-*

no erant. *Cyrenæi* autem, positis castris, in armis erant, pedites ad octo millia, equites ad quingentos. Etenim ex iis, quæ Alexandriæ gesserat Ptolemæus hic, animadversa ejus voluntate, quæ cernerent, nihil regii in ejus animo atque administratione inesse, sed tunc annice omnia ab eo administrari; ut sua sponte se illi subicerent, inducere in animum Cyrenæi non poterant: quin potius perpeti omnia sustinebant, non dimittentes spem
in

Ol. 354.2. *τεχόμενοι τῆς πρὸς τὴν ἐλευθερίαν ἐλπίδος. Διοίε*
 A.V. 592. *καὶ τότε, συνεγισσάμενος αὐτοῦ, ἐξαυτῆς παρετά-*
ξαντο· καὶ τέλος ἡγήθη.

XXVII. *Κατὰ τὸν καιρὸν τούτων ἦλθε καὶ Γναίος ὁ Με-*
 Legati *ρόλας ἐκ τῆς Ἀλεξανδρείας, διασαφῶν τῷ βασιλεῖ,*
 Romani *διότι εἰς οὐδὲν τῶν ἀξιουμένων προσελήλυθεν ὁ ἀδελ-*
 te infecta *φός, ἀλλὰ φησὶ, δεῖν μένειν ἐπὶ τοῖς ἐξ ἀρχῆς διο-*
 redeunt. *μολογουμένοις. Ὁ δὲ βασιλεὺς ταῦτα διακούσας,*

εὐθέως προχειρισάμενος Κομανὸν καὶ Πτολεμαῖον
 Comanus *τούς ἀδελφούς, ἐξαπέστειλε πρεσβευτὰς εἰς τὴν*
 & Ptole- *Ῥώμην μετὰ τοῦ Γναίου, διασαφίσοντας τῇ συγ-*
 meus *κλήτῳ περὶ τῆς τ' ἀδελφοῦ πλεονεξίας καὶ κατα-*
 fratres. *φρενίσεως. Ἀπέλυσε δὲ κατὰ τὸν αὐτὸν καιρὸν καὶ*
τούς περὶ Τίτον ἀπράκτους ὁ πρεσβύτερος Πτολε-
μαῖος. Καὶ τὰ μὲν κατὰ τὴν Ἀλεξανδρείαν καὶ Κυ-
ρήνην ἐπὶ τούτων ἦν.

16. καὶ τέλος ἡγήθη. Narratio contracta ab Epitomegrapho.

XXVII. 3. Ἀπέλυσε δόλιθ. Βαν. ἀπέλυσαν edd. ex Vossii (ut videtur) ingenio. Ibid. ὁ πρεσβύτερος Πτολεμαῖος ex Ricci-
 kii conject. scripti. Vulgo οἱ πρεσβευτὰι πορευόμενοι.

in libertatem sese vindican-
 di. Tunc igitur illo adpro-
 pinquante, aciem eduxerunt:
 ac tandem etiam victus est
 Ptolemæus.

(Legatio CXVI.)

27. Circa id tempus &
 Cn. Merula venit Alexandria,
 nunciavitque regi, nihil eo-
 rum, quæ a fratre ejus sue-
 rant postulata, potuisse im-
 petrari; quod diceret, pa-
 llis esse standum, quæ facta

essent ab initio. His auditis,
 rex Comanum & Ptolemaum
 fratres Romam legatos pro-
 ficisci jubet cum Cnæo Me-
 rula, qui de iniquitate fratris
 & contemptu erga populum
 Romanum cum senatu age-
 rent. Eodemque tempore
 Titum etiam Torquatum in-
 secta re dimisit senior Ptole-
 mæus. Atque hic tum erat
 ALEXANDRINARVM
 & CYRENAICARVM
 REGVM status:

THE

ΤΗΣ ΤΡΙΑΚΟΣΤΗΣ ΔΕΥΤΕΡΑΣ
ΤΩΝ ΠΟΛΥΒΙΟΥ ΙΣΤΟΡΙΩΝ
ΤΑ ΣΩΖΟΜΕΝΑ.

I.

RES GESTAE ANNO VRBIS DXCIII.

(I.) IN ITALIA.

*Senatus Rom. PTOLEMAEO Philometori
amicitiam renunciat.*

Κατὰ τοὺς ὑποκειμένους καιροὺς ἦγον παρὰ τοῦ
νεωτέρου Πτολεμαίου πρέσβεις οἱ περὶ τὸν Κο-
μανόν, καὶ παρὰ τοῦ πρεσβυτέρου παραπλησίως οἱ
περὶ τὸν Μένυλλον τὸν Ἀλαβανδέα. ὧν εἰσελθόντων
εἰς τὴν σύγκλητον, καὶ πολλῶν λόγων γεγνομένων καὶ
φιλαπεχθῶν κατὰ πρόσωπον εἰς ἀλλήλους, καὶ τῶν
περὶ

Ol. 154. 3.
A.V. 593.
I.
Legati
Ptole-
maeorum
Romae.

Csp. I. 1 & 3. Μένυλλον. Rursus Μενδυλλον edd. inuitis mistic.

LIBRI TRICESIMI SECVNDI
HISTORIARVM POLYBII
RELIQVIAE.

I.

(I.) Legatio CXVII.

1. Per illa tempora, de quibus loquimur, venit a Ptolemaeo juniore missa legatio, cujus princeps Comanus; & a majore item fratre alia, cujus caput Menylus Alabandenſis. Postquam legati in senatum sunt ingressi, longa inter ipsos altercatione habita, quum alter alteri os convicio verberasset, atque T. Torquatus

Polybii Histor. T. IV.

M m

tus

Ol. 1543. *περὶ Τίτον καὶ Γναίον ἀπομαρτυρούντων καὶ συνε-*
πισχύνων τῷ νεωτέρῳ μετὰ πολλῆς σπουδῆς· ἔδο-
ξε τῇ συγκλήτῳ, τοὺς περὶ Μένυλλον ἐν πίνθ' ἡμέ-
ραις ἀποτρέχεν ἐκ τῆς Ῥώμης, καὶ τὴν συμμαχίαν
ἀναρῆν τὴν πρὸς τὸν πρεσβύτερον· πρὸς δὲ τὸν
νεώτερον πέμψαι πρεσβευτάς, τοὺς διασαφίσοντας
τὰ δεδογμένα τῇ συγκλήτῳ. Καὶ κατεστάθηναι·
Πόπλιος Ἀπούσιος καὶ Γάιος Λέντλος, οἱ καὶ
πλεύσαντες ἐξαυτῆς εἰς τὴν Κυρήνην, ἀνήγαγαν
τῷ Πτολεμαίῳ τὰ δεδογμένα μετὰ πολλῆς σπουδῆς.
Ὁ δὲ Πτολεμαῖος ἐπαρθεὶς, εὐθὺς ἐξενολέγει, καὶς
ταῖς ἐπιβολαῖς ὅλος καὶ πᾶς ἦν περὶ τὴν Κύπρον.
Καὶ τὰ μὲν κατὰ τὴν Ἰταλίαν ἐν τούτοις ἦν. 6.

(II.) IN AFRICA.

MASSANISSA, contendens cum Carthaginiensibus,
 juvatur a Romanis.

II.
 Lis de
 Emporiis,
 circa
 Syrtin.

Κατὰ τὴν Λιβύην Μασσανάσσης, θεωρῶν τὸ
 πλῆθος τῶν πόλεων τῶν περὶ τὴν μικρὰν Σύρτιν
 ἐκτι-

tus & Cn. Merula suo testi-
 monio & favore omni ac
 studio causam junioris sub-
 levasent; decrevit senatus,
 ut intra dies quinque Menyl-
 lus urbe excederet, & ut
 fœdus, quod cum majore na-
 tu Ptolemæo fuerat, tollere-
 tur. Legatos præterea de-
 crevit ad juniorem mitten-
 dos, qui hoc patrum decre-
 tum illi adferrent. Legati

lecti sunt P. Apusius & C.
 Lentulus, qui extemplo Cy-
 renam profecti, nuncium eo-
 rum, quæ gesta fuerant, ma-
 gna diligentia ad regem
 pertulerunt. Ille confestim,
 nova spe inflatus, milites
 conducere, & animum atque
 mentem omnem ad consilia
 de Cypro occupanda trans-
 ferre. Hæc tum in ITA-
 LIA sunt gesta.

(II.) Legatio CXVIII.

2. In AFRICA, rex Massa-

nissa, quum animadvertisset,
 quam multæ urbes circa mi-
 norum

ἐκτισμένων, καὶ τὸ κάλλος τῆς χώρας, ἣν καλοῦσιν A.V. 593.
 Ἐμπέριαι, καὶ πάλας τὸ πλῆθος τῶν προσέδων τῶν
 = γιγνεμένων ἐν ταύτοις τοῖς τόποις ὀφθαλμιῶν· ἐπε-
 βάλετο καταπειράζειν τῶν Καρχηδονίων, οὐ πολλοῖς
 3 αἰνότερον χρόνις τῶν λεγομένων καιρῶν. Τῆς μὲν
 οὖν χώρας ταχέως ἐγενήθη κύριος, ἅτε τῶν ὑπαί-
 θρων κρατῶν, διὰ τὸ τοὺς Καρχηδονίους αἰεὶ μὲν
 αἰσχυροῦς ὑπάρχεν τῆς ἐν τῇ γῇ χρείας, τότε δὲ
 καὶ τελείως ἐκτεθλυῖσθαι, διὰ τὴν πολυχρένιον εἰρή-
 4 νην. τῶν δὲ πόλεων οὐκ ἠδυνήθη γενέσθαι κύριος, διὰ
 τὸ τοὺς Καρχηδονίους ἐπιμελῶς τηρεῖν αὐτάς.
 5 Ἀμφοτέρων δὲ πεισυμένων τὴν ἀναφορὰν ἐπὶ τὴν Romano-
 σύγκλητον ὑπὲρ τῶν ἀμφισβητουμένων, καὶ πρεσ- rum ju-
 βευτῶν πολλὰς ἐληλυθότων διὰ ταῦτα παρ' ἐκα- dicitum
 6 τέρων· αἰεὶ συνέβαινε, τοὺς Καρχηδονίους ἐλαττοῦ- iniquum.
 θαι παρὰ τοῖς Ῥωμαίοις, οὐ τῷ δικαίῳ, ἀλλὰ τῷ

M m 2 πεπε-

II. 1. πάλας τὸ πλῆθος. πάλας περὶ τὸ πλῆθος nique malum cum
 Gron. & Reisk. 3. ἐκτεθλυῖσθαι correxi cum Reisk. Vulgo ἐκτε-
 θλυῖσθαι.

norem Syrtim essent condi-
 ta; quæ illius regionis bo-
 nitas, quam vocant *Empo-
 ria*; jam olim cupiditatis
 oculis ad eos reditus adje-
 ctis, qui uberrimi inde pro-
 veniebant, tandem circa illa
 tempora, de quibus nunc lo-
 quimur, *Carthaginiensium*
 patientiam tentare instituit.
 Et agrum quidem facile illi
 fuit occupare, omnium quæ
 in aperto erant locorum po-
 tenti; quod *Carthaginienses*,
 & aliâs ad gerendum terra

bellum haud satis instructi,
 tum vero propter longam
 pacem penitus etiam effæ-
 minati erant. Urbes vero
 capere *Massanissa* non po-
 tuit, *Carthaginiensibus* il-
 las diligenter custodientibus.
 Quum autem ambo contro-
 versias suas ad senatum re-
 ferrent, & multæ propterea
 ab utrisque missæ legationes
 Romam venissent; semper
 judicio Romanorum causâ
Carthaginiensium erat dete-
 rior, non quia jure desice-
 rentur,

Ol. 154-3. πεπεῖσθαι τοὺς κρίνοντας, συμφέρον σφίσι τὴν τοι-
 αύτην γνώμην. Ἐπεὶ τοῖς χρόνοις οὐ πολλοῖς ἀνώ-7
 Aphthe-
 ratus. τερον αὐτοῖς ὁ Μασσανάσσης, διώκων τὸν Ἀφθήρα-
 τον ἀποστάτην μετὰ στρατοπέδου, δίδον ὑπήσχετο
 τοὺς Καρχηδόνιους διὰ ταύτης τῆς χάρας· οἱ δὲ οὐχ
 ὑπήκουσαν, ὥς οὐδὲν αὐτῷ προσηκούσης. Οὐ μὴ, 8
 ἀλλὰ τέλος εἰς τοῦτο συνεκλείδωσαν οἱ Καρχηδόνιοι
 διὰ τῶν ἀποφάσεων, διὰ τοὺς νῦν λεγόμενους και-
 Emporia
 mittunt
 Pœni. ροὺς, ὥστε μὴ μόνον τὰς πόλεις καὶ τὴν χάραν
 ἀποβαλεῖν, ἀλλὰ καὶ πεντακόσια τάλαντα πρὸς-
 Δεῖναι τῆς καρχηδονίας τῶν χρόνων, ἐξ οὗ συνέβη γενέ-
 σθαι τὴν ἀμφισβήτησιν.

(III.) IN ASIA.

Legationes Romam mittunt Reges.

III. Κατὰ τὴν Ἀσίαν, Προυσίας μὲν ἐξέπεμψεν εἰς
 Prusias & Eumenes. τὴν Ῥώμην πρεσβευτὰς μετὰ Γαλατῶν, τοὺς κατη-

γορή-
 2. παρσίας. Inuagias coniecerant Vrsin. & Reisk. Ibid. τῶν χρό-
 νων. τῶν χρόνων vel χρόνων malim cum Reisk.

rentur, sed quia e re sua ju- te, recusarunt. Verumta-
 dices esse existimabant, ut men per Romanorum respon-
 sic judicarent. Nam annis sa, propter temporum ratio-
 quidem haud multis ante nem quam diximus, eo tan-
 hoc tempus ipse Massaniſſa, dem redacti sunt Carthagi-
 Aphtheratum, qui ab ipso nienſes, ut non solum agri
 defecerat, cum exercitu per- & urbium illarum jacturam
 sequens, a Carthaginienſibus facerent; sed hoc amplius
 petierat, ut sibi per hunc talenta quingenta, fructuum
 ipsum agrum liceret transi- nomine, quos a principio
 re; atque illi, ceu nihil agro controversiæ perceperant,
 isto ad Massaniſſam pertinen- pendere cogerentur.

(III.) Legatio CXIX. (& CXX.)

3. Quod ad RES adinet legationem communem cum
 ASIATICAS, Prusias rex Gallogræcis Romam misit,
 qui

αγορήσαντας Εὐμένους· οὗτος δὲ πάλιν τὸν ἀδελφὸν Α. V. 593.

"Αττάλον, ἀπολογησόμενον πρὸς τὰς διαβολὰς.

3 Ἀριαράθης δὲ τῇ Ῥώμῃ στέφανον ἐξαποστείλας ^{Ariarathes.}

ἀπὸ χερσῶν μυρίων, ἔπεμψε καὶ πρεσβευτὰς, τοὺς

διασαφίσοντας τῇ συγκλήτῳ τὴν πρὸς τὸν Τιβέριον

ἀπάντησιν αὐτοῦ, καὶ καθόλου παρακαλέσοντας

διασαφῆν ὑπὲρ ὧν ἂν δέωνται, διότι πᾶν ποιήσεν

ἔτοιμός ἐστι Ῥωμαίοις τὸ παραγγελλόμενον.

Τοῦ Μνηοχάρους παραγεννηθέντος εἰς τὴν Ἀν- ^{IV. Deme-}
τιόχειαν πρὸς Δημήτριον, καὶ διασαφίσαντος τῶ ^{trius a}
βασιλεῖ τὴν γεγεννημένην ἔντευξιν αὐτῷ πρὸς τοὺς ^{Romanis}
2 περὶ Τιβέριον ἐν τῇ Καππαδοκίᾳ· νομίσας ὁ βασι- ^{Rex ad-}

λεὺς, ἀναγκαϊότατον εἶναι τῶν παρόντων, τὸ τοὺς

πρόειρημένους ἄνδρας ἐξομιλῆσαι, καθόσον εἰς τ' ἦν·

3 πᾶντα τὰλλα πάρεργα ποιησάμενος, διεπέμπετο

πρὸς τοὺτους, τὸ μὲν πρῶτον εἰς Παμφυλίαν, μετὰ

M m 3

δὲ

III. 3. τῇ Ῥώμῃ. Vulgo τῇ τε edd. cum mssis. Delevi copulam.
Ibid. Vulgo τῇ τε πρὸς τὸν Τιβ. Rursus delevi copulam, quæ
πρὸς διασαφίσοντας locum tueri potuisset.

qui de Eumene quererentur; *Eumenes* vicissim fratrem
Attalum, qui suam causam
ageret. *Ariarathes* ve-
ro Romæ coronam misit au-
reorum decies mille, & simul

legatos, qui senatui signifi-
carent, quo modo *Tiberium*
excepisset; & paratum ipsum
esse, quidquid imperarent
Romani, mandatis eorum
obtemperare.

(Legatio CXX.)

4. Postquam *Menochares*
ad *Demetrium* Antiochiam
venisset, & sermones regi ex-
posuisset, quos in Cappado-
cia cum *Tiberio* ejusque col-
legis habuerat; existimans

rex, supra omnia necessarium
suis rebus esse in præsentia,
ut prædictis viros omnibus
modis sibi adjungeret & pla-
caret; posthabitis aliis omni-
bus rebus, ad eos misit pri-
mum in Pamphylia, deinde

Ol. 154. 3. δὲ ταῦτα πάλιν εἰς Ῥόδον, πάντα ποιήσεν Ῥωμαίοις
A. V. 593. ἀναδεχόμενος· ἕως ἐξεργάσατο, βασιλεὺς ὑπ' αὐ-

Tib. τῶν προσαγορευθῆναι. Καὶ γὰρ ἦν ὁ Τιβέριος εὐ-4
Gracchus
faves De- νους αὐτῷ διαφερόντως· διὸ καὶ μεγάλα συνεβάρη-
metrio. το πρὸς τὸ καθικέσθαι καὶ κτήσασθαι τὰ κατὰ τὴν

ἀρχὴν αὐτῷ. Ὁ δὲ Δημήτριος, τυχὼν τῆς προει-5
ρημένης ἀφορμῆς, εὐθέως εἰς τὴν Ῥώμην ἔπεμπε
πρεσβευτάς, στέφανόν τε κομίζοντας, καὶ τὸν αὐ-

Iso- τόχειρα τοῦ Γναίου γεγονότα, καὶ σὺν τούτοις τὸν
ocrates criticus. κριτικὸν Ἰσοκράτην.

II.

RES ANNI VRBIS DXCIV.

(I.) *Legationes Ariarathis, Et Attali.*

Ol. 154. 4.
A. V. 594.

V.
Ariara-
this lega-
tio.

Κατὰ τὸν καιρὸν τοῦτον ἦκον παρὰ Ἀριαράθου
πρέσβεις, στέφανόν τε κομίζοντες ἀπὸ μυζίων χρυ-
σῶν, καὶ διασαφούντες τὴν τοῦ βασιλέως περὶ αἰρε-
σιν, ἣν ἔχει πρὸς τὰ Ῥωμαίων πράγματα· καὶ τού-2

των

de iterum Rhodum, *quidvis* jus regni ei conciliandum.
facturum se in gratiam Ro- Demetrius igitur, illam oc-
manorum promittens; ad casionem nactus quam dixi-
ad mus, legatos extemplo Ro-
extremumque perfecit, ut mam milit, qui coronam ad-
Rex a Romanis salutaretur. ferrent, & illum, cujus ma-
Tiberius enim, qui ex ani- nu Cnæus fuerat occisus,
illi cupiebat, plurimum Romanis adducerent, simul-
illum adjuvit ad impetran- que *Isocraten* criticum.
dum, quod cupiebat, & ad

II.

(I.) *Legatio CXXI.*

5. Per id tempus venerunt rentes, ac voluntatem egre-
Ariarathis legati, coronam giam regis erga populum
aureorum decies mille adfe- Romanum declarantes: cu-
jus

ἡ τῶν μάρτυρας ἐπέμποντο τοὺς περὶ τὸν Τιβέριον. A.V. 594.
 3 Ὡν ἀνδομολογησαμένων, ἡ σύγκλητος τὸν στέφανον
 ἀπέδειξετο μετὰ μεγάλης χάριτος, καὶ τὰ μέγι-
 στα τῶν παρ' αὐτῇ νομιζομένων δώρων ἀνταπίστευ-
 λε, τὸν τε σκηπίωνα καὶ τὸν ἐλεφάντινον δίφρον.
 4 Τούτους μὲν ἐξαυτῆς ἔτι πρὸ τοῦ χειμῶνος ἀπέλυ-
 σεν ἡ σύγκλητος. Μετὰ δὲ τούτους Ἀττάλου πα- Attalus
Romam
venit.
 ραγεννηθέντος, ἦδη τῶν ὑπάτων ταῖς ἀρχαῖς ἐληφέ-
 των· καὶ τῶν Γαλατῶν αὐτοῦ κατηγορησάντων, οὗς
 ἀπίσταλκε Προυσίας, καὶ πλείονων ἐτέρων ἀπὸ τῆς
 6 Ἀσίας· διακούσασα πάντων ἡ σύγκλητος, οὐ μόνον
 ἀπέλυσε τῶν διαβολῶν τὸν Ἀττάλον, ἀλλὰ καὶ
 πρῶτον ἐξήσατο τοῖς φιλανθρωποῖς ἐξαπέσταλε.
 7 Καθ' ὅσον γὰρ ἀπηθοτέρωτο τοῦ βασιλέως, καὶ
 διεφέρετο πρὸς τὸν Εὐμένη, κατὰ τοσοῦτον ἐφιλο-
 ποιῶτο καὶ συνηῖξε τὸν Ἀττάλον.

Mm 4

(II.) Le-

V. 3. ἐπέμποντο ut *suspensum verbum notavit Ciceron.* ἐποιοῦν-
 το *suspensum licet cum Gron. & Reisk.* 4. ἔτι πρὸ τοῦ χειμῶνος.
 An ante exitum hiemis? An ἔτι τοῦ χειμῶνος, *deleta preposi-*
tionis? 7. ἐφιλοποιῶτο *testitni ex Bav.* ἐφιλοποιῶτο *cod.*
Vif. unde ἐφιλοφρονεῖτο fecit Vifum. Ibid. συνηῖξε *con-*
venit cum Reisk. Vulgo συνηῖξετο.

jus rei testem citabant ipsum
 Tiberium & reliquos lega-
 tos. Quorum ubi consen-
 tiens illorum orationi testi-
 monium est auditum; patres
 coronam magni beneficii lo-
 co acceperunt, & vicissim,
 quæ plurimi apud Romanos
 æstimari solent dona, scipio-
 nem sellamque eburneam illi
 miserunt. Atque hos qui-
 dem legatos senatus absque
 mora ante hiemem dimisit.
 Post istos venit Attalus, post-
 quam novi jam consules ini-
 visissent. Hic a Gallogræcis

accusatus, quos miserat Pru-
 sias, itemque ab aliis qui
 aderant ex Asia, a senatu,
 postquam omnes auditi sunt,
 non solum liberatus est a cri-
 minationibus; sed etiam ho-
 nore auctus, & summa hu-
 manitate exceptus est ac di-
 missus. Quantum enim erant
 alienati patrum animi a re-
 ge Eumene, quem oderant;
 tantum benevolentiae erga
 Attalum præ se ferebant, &
 studii amplificandæ ejus di-
 gnitatis.

(II.) Le-

OL. 154.4. (II.) *Legatio DEMETRII, tradens Senatui interfecitorem
Cn. Octavii & Isocratem Grammaticum.*

VI.
Coronam
accipit
senatus,

Ἦκον καὶ παρὰ τοῦ Δημητρίου τοῦ βασιλέως
πρέσβεις, οἱ περὶ τὸν Μηνέχαριν, στέφανον ἀπὸ
μυριῶν χρυσῶν τῇ Γαίῳ καμίζοντες, ἅμα δὲ καὶ τὸν
προσενέγκαντα τῷ Γναίῳ τὰς χεῖρας ἄγοντες.
Ἡ δὲ σύγκλητος ἐπὶ πολὺν μὲν χρόνον διηπόρησεν
περὶ τούτων, πῶς δεῖ χρῆσασθαι τοῖς πράγμασιν.
ὅμως δὲ προσεδίξατο καὶ τοὺς πρεσβευτὰς καὶ τὸν 3
στέφανον· τοὺς γε μὴν ἀγομένους ἀνδράπους οὐ
προσεδίξατο. καίτοι γε Δημήτριος οὐ μόνον τὸν Λε-4
πτίνην ἀπέστειλε, τὸν αὐτόχειρα τοῦ Γναίου γενό-
μενον· ἀλλὰ καὶ τὸν Ἰσοκράτην. Οὗτος δὲ ἦν μὲν 5
γραμματικός, τῶν τὰς ἀκροάσεις ποιουμένων· φύ-
σει δὲ ὦν λάλος καὶ πέρπερος καὶ κατακορῆς, προσέ-
καστε μὲν καὶ τοῖς Ἑλλήσιν, ἅτε καὶ τῶν περὶ τὸν
Ἀλκαῖον ἐν ταῖς συγκρίσεσιν ἐπιδεξίως σκαπτόντων
αὐτὸν,

viros
adductos
non acci-
pit.

Isocrates
Gramma-
ticus.

VI. 5. συγκρίσεων. συγκυρήσεων suspic. Risk.

(II.) *Legatio CXXII.*

6. Quum & *Demetrii* re-
gis legati, Menochares alii-
que, venissent, coronam au-
reorum decies mille Romæ
adferentes, simulque addu-
centes eum qui Cn. Octavio
manus intulerat; per diu du-
bitatum est a patribus, quid
esset opus facto. Ad extre-
mum tamen & legatos susce-
pit senatus, & coronam ac-
cepit: homines vero, qui
fuerant adducti, rejecit; et si

missus a Demetrio fuerat non
solum *Leptines*, qui Cnæi
cædem manu propria patra-
verat; verum etiam *Isocra-
tes*. Hic erat grammaticus,
ex eorum numero, qui reci-
tationes publicas habere so-
lent; homo natura loquax,
putidus ostentator, odiosus,
& ipsis quoque Græcis exo-
sus, ut quem etiam *Alcaeus*
in commissionibus urbanita-
te dictorum lacessere atque
irri-

αὐτὸν, καὶ διαχλευαζόντων. Παραγενόμενος δὲ εἰς Λ. V. 594.
τὴν Συρίαν, καὶ καταφρονήσας τῶν ἀνθρώπων, εὖκ
ἤρεκετο περὶ τῶν ἰδίων ἐπιτηδευμάτων ποιούμενος
7 τοὺς λόγους· ἀλλὰ καὶ πραγματικὰς ἀποφάσεις
ἐξέβαλε, φάσκων, δίκαια πεπειθῆναι τὸν Γναίον,
δὲν δὲ καὶ τοὺς ἄλλους πρεσβευτὰς ἀπολωλέναι,
πρὸς τὸ μὴδὲ τὸν ἀγγελοῦντα καταλειφθῆναι τοῖς
Ῥωμαίοις τὸ γεγονός, ἵνα παύσωνται τῶν ὑπερηφά-
νων ἐπιταγμάτων καὶ τῆς ἀναιδούς ἐξουσίας. Ταῦτα
μὲν οὖν ἐνψολογῶν ἐνέπεσεν εἰς τὴν προεξημένην
ἀτυχίαν.

Ἐγένετο δὲ τι περὶ τοὺς προεξημένους ἄξιον VII.
μνήμης. Ὁ μὲν γὰρ Λεπτίνης, μετὰ τὸ πρὸς Leptines
νέγκαι Γναίῳ τὰς χεῖρας, εὐθὺς ἐν τῇ Λαοδικείᾳ fanaticus.
περιῆς, φανερῶς φάσκων, δίκαια πεπεισμέναι τὸν
Γναίον, καὶ μετὰ τῆς τῶν θεῶν γνώμης ταῦτα πε-

M m 5

πρα-

7. πεποιθῆναι correxit Visf. πεποικῆναι misti.

VII. 2. πεποικῆναι h. l. restitui ex mistis. πεποιθῆναι tunc est edd.
Ibid. Verba τὸν Γναίον absunt a Bav. non male.

irridere fuerit solitus. Iste quum in Syriam venisset, ingenia Syrorum habens despectui, non continens se intra professionis fines, etiam de publicis rebus verba facere & sententiam pronunciare suam cœpit, dicens, jure occisum fuisse Cnæum: quin ceteros quoque populi Romani legatos esse jugulandos, ut ne unus quidem relinqueretur superstes, qui claudis nuncium Romam adferret, ut desinant tandem su-

perbe adeo imperare aliis, Et hanc impudentem dominandi licentiam usurpare. Et ille quidem, hujusmodi verba funditans, hoc ipse sibi infortunium arcessivit.

7. Est autem cumprimis memorabile, quod utriusque horum virorum accidit. Nam Leptines post patrata Cnæi cædem extemplo Laodiceæ versatus est in publico, auditaque est illius vox, pro merito se egisse cum Cnæo, Et ex Deorum sententia id fecisse.

Ol. 1544. *πραχέναι*. Τοῦ δὲ Δημητρίου παραλαβόντος τὰς
 πράγματα, προσεπερεύετο τῷ βασιλεῖ, παρακα-
 λῶν αὐτὸν, μὴ δεδιέναι τὸν Γναίου Φόνον, μηδὲ βου-
 λεύεσθαι μηδὲν δυσχερὲς κατὰ τῶν Λαοδικέων· αὐ-
 τὸς γὰρ εἰς τὴν Ῥώμην πορεύσεσθαι, καὶ διδάξαι
 τὴν σύγκλητον, ὅτι μετὰ τῆς τῶν Θεῶν γνώμης
 ταῦτα πεποίηκεν. Καὶ πέρας, διὰ τὴν ἐτοιμότητος
 καὶ προθυμίαν, οὗτος μὲν ἄνευ δεσμῶν ἤχθη καὶ φυ-
 λακῆς. Ὁ δὲ Ἰσοκράτης, ἔμπεσὼν εἰς τὴν αἰτίαν, ὁ-
 λοςχερῶς παρεξέστη τῇ διανοίᾳ. τοῦ δὲ κλειτοῦ αὐ-
 τῷ περὶ τὸν τράχηλον περιτεθέντες, καὶ τῆς αλύ-
 σεως, σπακίως μὲν καὶ τὴν τροφὴν προσίετο, τῆς δὲ
 τοῦ σώματος θεραπείας εἰς τέλος ἀπέστη. Δι' ὃ
 καὶ παρεγένετο εἰς τὴν Ῥώμην θάμα θάυμασιον,
 εἰς ὃν ἀποβλέψας ἂν τις ὁμολογήσῃ, διότι καὶ κα-
 τὰ σῶμα καὶ κατὰ ψυχὴν οὐδὲν ἐστὶν ἀνθρώπου φο-
 βερώτερον, ὅταν ἅπαζ ἀποθηριωθῇ. ἢ τε γὰρ ὄψις
 ἐκτόπως ἦν αὐτοῦ φοβερά καὶ θηριώδης, ὡς ἀνθρώ-
 που

Isocrates,
 horridum
 Romæ
 spectacu-
 lum.

cisse. Deinde, postquam De-
 metrius regnum suscepit,
 adire regem Leptines, ora-
 re, ne eade Cnæi moveretur,
 neve propterea in Laodice-
 nes gravius quidquam iret
 consultum: ipsum enim se
 Romam profecturum, & se-
 natui probaturum, diis vo-
 lentibus id a se admissum.
 Denique, quia sponte sua
 atque alacris ibat, sine vin-
 culis & custodibus Romam
 hic ductus est. *Isocrates*
 contra, simul ac nomen ejus
 fuit delatum, mente pror-

fus alienatus est. Vbi vero
 etiam collum sibi boja cir-
 cumdari vidit, & vincula ad-
 moveri; cibum raro fume-
 re, corporis cultum penitus
 aspernari. Itaque Romam
 ut venit, mirum hominibus
 spectaculum præbuit, ut, qui
 illud consideraverit, cogatur
 fateri, & corpore & animo
 maxime omnium formidabile
 animal esse hominem, quan-
 do semel efferratus fuerit.
 Nam & adspectus illius supra
 modum terribilis atque effe-
 ratus erat, ut hominis, qui
 per

που πλεον ἐνιαυτοῦ μὴ τὸν ῥυπον, μὴ τοὺς ὀνυχας, A.V. 194.
 9 μὴ τὰς τρεῖς αἰσθημένους· τὰ τε κατὰ τὴν διά-
 νοιαν ἐκ τῆς τῶν ἐμμάτων ἐμφάσεως καὶ κινήσεως
 τοιαύτην ἐπεικτο τὴν φαντασίαν, ὥστε τὸν δεκσά-
 μενον πρὸς πᾶν ζῶον ἐτοιμότερον ἂν προσελθεῖν, ἢ
 10 πρὸς ἐκείνον. Ὁ δὲ Λεπτίνης μένων ἐπὶ τῆς ἐξ αἰ- ^{Spes non}
 χῆς προαιρέσεως, εἰς τε τὴν σύγκλητον ἔτοιμος ἦν ^{fefellit} ^{Leptinea}
 εἰσπορεύεσθαι, πρὸς τε τοὺς ἐντυγχάνοντας ἀπλῶς
 ἀνθρωπολογεῖτο περὶ τῆς πράξεως, καὶ προσδιωρίζε-
 το, μὴδὲν αὐτῷ δυσχερὲς ἀπαντήσεν ὑπὸ Ῥωμαίων·
 11 καὶ τέλος εὐστόχησε τῆς ἐλπίδος. Ἡ γὰρ σύγκλη-
 τος, ὡς ἡμοὶ δοκεῖ, ὑπολαβοῦσα, διότι δόξει τοῖς
 πολλοῖς, ἔχεν τοῦ φόνου δίκην, ἐὰν τοὺς αἰτίους
 παραλαβοῦσα τιμωρήσεται, τούτους μὲν οὐ προσε-
 12 δέξατο, * μικροῦ δὲ ἐτήρει τὴν αἰτίαν ἀκί-
 ραιον, ὥστ' ἔχεν ἐξουσίαν, ὅτε βουληθεῖη, χρεῖσα-
 13 θαι τοῖς ἐγκλήμασι. Διὸ καὶ τὴν ἀπόκρισιν ἔδωκε
 τοιαύ-

II. παραλαβοῦσα δέεται Vrsino. παραλαβόντα misti. Ibid. Vir-
 ba μικροῦ δὲν (parum abest) asterisco notavit Casanb.

per annum spatium & eo
 amplius neque sordes, ne-
 que ungues, neque pilos
 purgasset: animi vero habi-
 tum oculorum species ac
 motus eum esse arguebant,
 ut, qui adspexisset, nullius
 feræ occursum æque refu-
 geret, atque illius. *Lepti-
 nes* contra, sibi semper con-
 stans, in senatum venire pa-
 ratus erat, & quum cædem
 a se patratam apud omnes,
 quibuscum loquebatur, fate-
 retur, illud constanter adfir-

mabat, nihil sibi Romanos
 esse nocituros. Quæ spes
 tandem eum non fefellit.
 Nam senatus, quod judicaret,
 ut equidem existimo, vulgo
 omnibus visum iri se debitas
 pro cæde pœnas exegisse, si
 traditos sibi ejus necis au-
 ctiores supplicio adfecisset;
 hos quidem fuscipere no-
 luit, *. Sed integra omnia
 sibi servavit, ut, quandocum-
 que vellet, vindicandi crimi-
 nis potestatem haberet. Id-
 circo etiam hujusmodi re-
 sponsum

Ol. 154. 4. τοιαύτην τῷ Δημητρίῳ, διότι τεύζεται τῶν Φιλαν-
 Relpon- θρώπων, εἰάν τὸ ἰκανὲν ποιῇ τῇ συγκλήτῳ κατὰ τὴν
 sum se- natus. εἰς ἀρχῆς ἐξουσίαν.

Legatio Ἦκον δὲ καὶ παρὰ τῶν Ἀχαιῶν πρέσβεις οἱ περὶ 14
 Acheo- Ζένοια καὶ Τηλεκλῆν, ὑπὲρ τῶν κατηγτιαμένων, καὶ
 rum, li- βερτάτην μαάλιστα τοῦ Πολυβίου καὶ τοῦ Στρατίου χάριν.
 petens τούς μὲν γὰρ πλείστους σχεδὸν ἅπαντας ὁ χρόνος 15
 casulum. ἤδη καταναλῶκει, τοὺς γε δὴ καὶ μνήμης ἀξίους.
 Παρηΐσαν δ' οἱ πρέσβεις, ἐντολαῖς ἔχοντες ἀπλῶς 16
 ἀξιοματικάς, χάριν τοῦ πρὸς μηδὲν ἀντιφιλανει-
 κὲν τῇ συγκλήτῳ. Εἰσπορευθέντων δὲ καὶ ποιησα- 17
 μίνων τοὺς ἀρμύζοντας λόγους, οὐδ' ὥς οὐδὲν ἠνύσθη·
 τὸ δ' ἐναντίον ἔδοξε τῇ συγκλήτῳ, μένειν ἐπὶ τῶν
 ὑποκειμένων.

(III.) L.

sponsum Demetrio dedit, senatus suam illi benevolentiam impertiturum, si idonea ratione caverit, se in ipsius potestate futurum, sicut fuisset olim.

(Eadem Ecloga CXXII.)

Venerunt autem & Achaorum legati, Xeno & Telecles, ut impositas exsilibus criminationes diluerent, & pro Polybio maxime & Stratio deprecarentur. Nam ceterorum plurimos & praecipuos quosque longa dies jam absumserat. Venerant autem hi legati,

nudas preces pro mandatis adferentes, ne ulla in re voluntati aut iudicio senatus viderentur sese velle opponere. Sed quum in curiam essent ingressi, & convenientem proposito suo orationem habuissent; ne sic quidem quidquam impetrarunt: nam contra decrevit senatus, nihil esse movendum.

(III.) Ex.

(III.) L. AEMILII obitus.

A.V.594.

SCIPIONIS Aemiliani juvenilis aetas.

Τὸ μέγιστον καὶ κάλλιστον σημεῖον τῆς Λευκίου VIII.
 Αἰμιλίου προαιρέσεως, μεταλλάξαντος τὸν βίον ἐγέ- ^{Aemilii}
 νετο πᾶσιν ἐκδήλων. Οἷος γὰρ ὁ τρέπες ζῶντος αὐ- ^{Pauli}
 τοῦ ἐδοξάζετο, τοιοῦτος εὐρέθη ὁ βίος μεταλλάξαν- ^{abstinentia}
 τος· ὁ μέγιστον εἶποι τις ἂν ὑπάρχεν τεκμήριον
 3 ἀρετῆς. Ὁ γὰρ πλεῖστον μὲν τῶν κατ' αὐτὸν ἐξ
 Ἰβηρίας χρυσὸν εἰς τὴν Ῥώμην μετενηνοχῶς, μεγί-
 στων δὲ θησαυρῶν κύριος γενόμενος ἐν Μακεδονίᾳ,
 πλείστης δὲ περὶ τὰ προσηρημένα τετευχῶς ἐξου-
 4 σίας· τοσοῦτον ἀπέλιπε τὸν ἴδιον βίον, ἅστε μὴ δύ-
 νασθαι τὴν φέρην τῇ γυναικὶ διαλῦσαι πᾶσαν ἐκ τῶν
 ἐπίπλων, εἰ μὴ τῶν ἐγλείων τινὰς προσαπέδοντο κτή-
 σεων. ὑπὲρ ὧν ἡμεῖς τὰ κατὰ μέρος ἐν τοῖς πρὸ τού-
 5 των εἰρήκαμεν. Ἐξ ὧν εἶποι τις ἂν καταλελυθῶν
 τὴν

VIII. 3. κατ' αὐτόν. κατ' αὐτὸν Suid. ὅ Diodor. Sic. 4. τοσοῦ-
 τον. τοιοῦτον *idem*.

(III.) *Excerptum Valesianum.*

8. Mortuo L. AEMILIO, maximum & pulcerrimum morum illius testimonium cunctis adparuit. Qualis enim illius *abstinentia*, dum in vivis esset, opinione omnium celebrabatur; talis re ipsa post obitum ipsius reperta est: quod revera maximum esse virtutis indicium, nemo inficias ierit. Nam cum unus sui temporis plurimam pecuniam ex manubijs Hispaniæ in ærarium

populi Romani retulisset, ac maximarum opum in Macedonia compos fuisset, atque utrobique summam auctoritatem ac licentiam habuisset; eas facultates reliquit, ut supellectilis auctione facta redigi non potuerit, unde dos uxori ejus redderetur, nisi præterea etiam fundi aliquot venditi fuissent. Quæ de re in superioribus libris a nobis assatim dictum esse meminimus. Proinde non immerito quis dixerit, hujusmodi

OL. 154 4.
Aemilii
Pauli
abstinen-
tia.

τὴν δόξαν τῶν θαυμαζομένων παρὰ τοῖς Ἑλλήσι
περὶ τοῦτο τὸ μέρος ἀνδρῶν. Εἰ γὰρ τὸ, διδομέναν
χρημάτων ἐπὶ τῷ τοῦ διδόντος συμφέροντι, τούτων
ἀπέχεσθαι θαυμαστόν ἐστιν, ὃ λέγεται γεγεῖναι
περὶ τε τὸν Ἀθηναῖον Ἀριστείδην, καὶ περὶ τὸν Θη-
βαῖον Ἐπαμινώndan· τὸ, κύριον γινόμενον αὐτὸν
ἀπάσης τῆς βασιλείας, καὶ λαβόντα τὴν ἐξουσίαν,
ὡς βούλεται, χρῆσασθαι, μηδενὸς ἐπιθυμῆσαι, πύ-
σσω θαυμαστότερόν ἐστιν; Εἰ δ' ἀπίστω τὸ λεγόμε-
νον δόξει εἰκέναι τισὶν, ἐκείνο δὲ λαμβάνειν ἐν νῷ,
διότι σαφῶς ὁ γράφων ἦδεν, μάλιστα Ῥωμαίους ἀνα-
ληψομένους εἰς τὰς χεῖρας τὰ βιβλία ταῦτα, διὰ
τὸ τὰς ἐπιφανεστάτας καὶ τὰς πλείστας αὐτῶν
πράξεις ἐν τούτοις περιέχεσθαι· παρ' οἷς αὐτ' ἀγνοεῖ-
ναι ταῦτα δυνατὸν, οὔτε συγνώμης τεύξεσθαι τὸν
ψευδολόγον εἰκός. διόπερ οὐδεὶς ἂν ἐκὼν εἰς πρέδη-
λον ἀπιστίαν καὶ καταφρόνησιν ἔδωκεν αὐτόν. Καί τι

ΤΟΥΤΟ

8. ἀπίστω κοττά. Vulgo ἀπιστον.

jusmodi exemplo opprimi
gloriam eorum, quos eo no-
mine Græci maxime admi-
rantur. Nam si abstinere
a pecunia, quæ pro dantis
utilitate offertur, admiratio-
ne digna res est, quod *Aris-
tidem* Atheniensem, ac The-
banum *Epaminondam* fecisse
narrant: quanto est mirabi-
lius, ipsum compotem totius
regni, cum summa abutendi
licentia ac potestate, nihil
tamen concupisse. Quod si
cui id incredibile forte vide-

bitur, is velim reputet, no-
bis, qui hæc scribebamus,
prævisum fuisse, maxime in
Romanorum manus hos li-
bros esse venturos, cum ce-
leberrimæ ac maximæ res
populi Romani gestæ iis con-
tinerentur; ab iis vero ne-
que ignorari res suas posse,
neque mentito veniam da-
tum iri. Proinde haud sane
voluerit scriptor ultro com-
mittere, ut manifesti men-
dacii arguatur, & lectorum
contemtui sese exponat. At-
que

τοῦτο μνημονεύεσθαι παρ' ὅλην τὴν πραγματείαν A.V. 594.
 ἡμῶν, ὅταν τι παραδόντες δοκῶμεν λέγειν περὶ Ῥω-
 μαίων.

Τῆς δὲ κατὰ τὴν διήγησιν ἐφόδου καὶ τῶν καιρῶν IX.
 ἐφεστηκότων ἡμᾶς ἐπὶ τὴν οἰκίαν ταύτην, βούλομαι Aemil.
 τὸ κατὰ τὴν προτέραν βίβλον ἐν ἐπαγγελίᾳ κατα- inatura
 ληφθὲν συνεκπληρῶσαι τῶν φιληκόων ἔνεκα. προὔπε- gloria.
 σχόμην γὰρ διηγήσασθαι, διὰ τί καὶ πῶς ἐπὶ τοσού-
 το προέκοψε, καὶ θάττον ἢ καθήκεν ἐξέλαμψεν ἢ
 3 τοῦ Σκιπίωνος ἐν τῇ Ῥώμῃ δέξαι· σὺν δὲ τούτῳ, πῶς
 ἐπὶ τοσούτον αὐξηθῆναι συνίβη τῷ Πολυβίῳ τὴν
 πρὸς τὸν προεξημένον Φιλίαν καὶ συνηθείαν, ὥστε
 μὴ μόνον ἕως τῆς Ἰταλίας καὶ τῆς Ἑλλάδος ἐπιδια-
 τεῖναι τὴν περὶ αὐτῶν φήμην, ἀλλὰ καὶ τοῖς περὶ
 4 τέρῳ γινώσκον γενέσθαι τὴν αἴρεσιν καὶ συμπεριφο-
 ρὰν αὐτῶν. Διότι μὲν οὖν ἡ καταρχὴ τῆς συστά- Notitia
 σεως ἐγενήθη τοῖς προεξημένοις ἐκ τινος χρήσεως cum
 Polybio.
 βιβλίων

que id in omni nostro ope-
 re monitum velim, quoties-
 cumque præter omnium opi-
 nionem aliquid videbimur
 de Romanis dixisse.

9. Ceterum cum ipsa nar-
 rationis ac temporum series
 ad laudem hujus familiæ
 nos deduxerit; quod *supe-*
riori libro polliciti sumus, id
 nunc in gratiam eorum, qui
 discendi cupidi sunt, exsequi
 placet. Etenim dicturum me
 promiseram, cur, quove pa-
 tto in tantum fastigium cre-
 verit, & citius, quam consen-

taneum videri poterat, Ro-
 ma eluxerit junioris Africa-
 ni gloria: ac præterea, quo-
 modo amicitia ac consuetu-
 dini, quæ Polybio cum eo
 fuit, tantum incrementum
 accefferit, ut non modo Ita-
 liam ac Græciam illius ami-
 citia fama pervaserit, sed
 remotissimis etiam gentibus
 studium utriusque animo-
 rumque conjunctio innotuerit.
 Igitur, quo pacto principium
 conciliandæ inter utrumque
 amicitia ex commodato li-
 brorum nonnullorum usu ac
 sermone

Ol. 154. βιβλίον καὶ τῆς περὶ τούτων λαλιᾶς, δεδηλώκαμεν. Προβαίνουσης δὲ τῆς συνηθείας καὶ τῶν αἰσακεκλη-
μένων ἐκπεμπομένων ἐπὶ ταῖς πόλεις, διέπεσαν ὁ τε
Φάβιος καὶ ὁ Σκιπίων, εἰ τοῦ Λευκίου νεανίσκου,
πρὸς τὸν στρατηγὸν, μέναι τὸν Πολύβιον ἐν τῇ Ῥά-
μῃ. Γενομένου δὲ τούτου, καὶ τῆς συμπεριφορᾶς
ἐπὶ πολὺ προκοπούσης, ἐγένετο συγκύρημά τι ταιού-
των. Ἐκπορευομένων γάρ ποτε κατὰ ταὐτὸ πᾶν-
των ἐκ τῆς εἰκίας τῆς τοῦ Φαβίου, συνίβη, τὸν μὲν
Φάβιον ἐπὶ τὴν ἀγορὰν ἀπονεῦσαι, τὸν δὲ Πολύβιον
Scipionis ἐπὶ θάτερα μετὰ τοῦ Σκιπίωνος. Προαγόντων δ' εἰ
oratio
ad Poly-
bium. αὐτῶν, ὁ Πόπλιος ἤσυχῃ καὶ πρᾶως τῇ φωνῇ φθεγ-
ξάμενος, καὶ τῷ χρώματι γινόμενος ἐνερευθής, τίς
δὲ, φησὶν, ὦ Πολύβιε, δύο τρώγομεν ἀδελφοί, καὶ
διαλέγη συνεχῶς καὶ πάσας τὰς ἐρωτήσεις καὶ τὰς
ἀποφάσεις ποιῇ πρὸς ἐκῶνον, ἐμὲ δὲ παραπέμπεις;
ἢ οἶ-

IX. 5. διέπεσαν. Si vera est lectio, intercidit nonnulli in segg. δι-
σπευσαν suspicatus est Vales. διέπραξαν cum Reisk. aut δι-
ευσαν malim. 7. κατὰ ταὐτὸ ex conject. correxi. Vulgo κατ'
αὐτό. 9. τρώγομεν. Reiskius: fess. δύο μὲν ε' ἐρωτῶμεν
ἀδελφοί, σὺ δὲ καὶ διαλέγη. nos quidem duo te interrogamus
fratres, tu autem &c.

sermone de his habito fluxe-
rit, supra a nobis relatum est.
Postea, procedente consue-
tudine, cum Græci Romam
evocati per municipia Italiæ
distribuerentur, *Fabius Et
Scipio*, Lucii Aemilii filii,
gratia apud prætorem effe-
ceret, ut *Polybius* Romæ ma-
neret. Quo factò cum fa-
miliaritas in dies cresceret,
talis forte casus evenit.
Egressis aliquando simul
omnibus ex Fabii domo, Fa-

bius quidem in forum, Poly-
bius vero alteram in partem
cum P. Scipione diversus de-
flexit. Cumque ambo paul-
lulum progressi essent, tum
PUBLIUS leniter ac mo-
deste locutus, ac rubore quo-
dam suffusus: *Quid est, in-
quit, Polybi, quod, cum am-
bo fratres una utamur men-
sa, in tuis sermonibus, nunc
interrogando, nunc respon-
dendo, adfidue orationem ad
fratrem convertis, me præ-
termisso?*

10 ἦ δὴ λαν, ὅτι καὶ σὺ περὶ ἐμοῦ τὴν αὐτὴν ἔχεις διὰ-
 λψιν, ἣν καὶ τοὺς ἄλλους πολίτας ἔχεν πινθανό-
 11 μαι. δοκῶ γὰρ εἶναι πᾶσιν ἡσύχιός τις καὶ καθρὺς,
 ὡς ἀκούω, καὶ πολὺ κεχωρισμένος τῆς Ῥωμαϊκῆς
 αἰρέσεως καὶ πράξεως, ὅτι κρίσεις εὐχ αἰρεῖσμαι λέ-
 12 γεν. τὴν δ' οἰκίαν οὐ φασὶ τοιοῦτον ζητεῖν προστά-
 την, ἐξ ἧς ἐρμῶμαι, τὸ δ' ἐναντίον· ὃ καὶ μάλι-
 στα με λυπεῖ.

Ὁ δὲ Πολύβιος, ξενιθεὶς τῇ τοῦ μερακίου κατ-
 αρχῇ τῶν λόγων, οὐ γὰρ εἶχε πλέον ἐτῶν ὀκτώ-
 ακαίδεκα τότε· Μὴ πρὸς θεῶν, Σκιπίων, εἶφη, μὴδὲ
 λέγε ταῦτα, μὴδ' ἐν νῶ λάμβανε τὸ παράπαν.
 3 οὐδὲ γὰρ καταγινώσκων οὔτε παραπέμπων ἐγὼ σε
 ποιῶ τοῦτο, πολλοῦ γε δεῖ· ἀλλὰ τῷ πρεσβύτερον
 εἶναι τὸν ἀδελφόν, ἐν τε ταῖς ὁμιλίαις ἀρχομαι ἀπ'
 ἐκείνου, καὶ λήγω πάλιν εἰς ἐκεῖνον ἐν ταῖς ἀποφα-
 σεσι καὶ συμβουλίαις, καὶ πρὸς ἐκεῖνον ἀπερείδομαι,
 δοκῶν

X.
Polybii
respon-
sum.

12. τὸ δ' ἐναντ. τὸν δ' ἐναντ. vultu Risk.

*termisso? Nimirum eandem
 de me opinionem habes, quam
 Et ceteros cives habere audio;
 quibus nimis amans quietis
 lentusque esse videor, Et a
 moribus institutisque Roma-
 norum longe alienus, eo quod
 causis assitandis non studeo.
 Atqui familiam, ajunt, ex
 qua ortus sum, non ejusmodi,
 sed plane alium virum, postu-
 lare: quod profecto maxima
 me ægritudine adfcit.*

10. POLYBIUS, ora-
 tione adolescentis obstupefa-
 Polybii Histor. T. IV.

*ctus, (namque octavum &
 decimum annum ætatis tum
 maxime agebat) per deos,
 inquit, quaeso Scipio, noli
 hæc ita in animum inducere.
 Neque enim aut contemptu,
 aut neglectu tui id facere so-
 leo: multum abest: sed quo-
 niam major natus est Fabius,
 in colloquiis familiaribus ab
 eo inchoare, Et in eum desi-
 nere consuevi, illumque in
 sermonibus ac præceptis ma-
 xime spectare; cum te eodem
 animo eademque sententia*

N n

atque

Ol. 154. 4. δοκῶν καὶ σὲ τῆς αὐτῆς μετέχεν γνώμης. Ἐκείνο⁴
Polybius,

σου γε μὴν ἀγαμαὶ νῦν ἀκούων, ὅτι δοκεῖ σοι * τὸ
πρᾶντερον εἶναι τοῦ καθήκοντος τοῖς ἐκ ταύτης τῆς
οἰκίας ὀρμαιμένοις· ὁπλὸς γὰρ εἶ διὰ τούτων, μέγα
Φρονῶν. Ἐγὼ δὲ καὶ αὐτὸς ἡδέως σοι συνεπιδοίην
ἐμαυτὸν, καὶ συνεργὸς γενεῖμην εἰς τὸ καὶ λέγειν τι
καὶ πράττειν ἄξιον τῶν προγόνων. περὶ μὲν γὰρ τὰς
μαθήματα, περὶ ἃ νῦν ὀρῶ σπουδάζοντας ὑμᾶς καὶ
φιλοτιμουμένους, οὐκ ἀπορήσετε τῶν συνεργησόντων
ὑμῖν ἐτοιμῶς, καὶ σοὶ καίκενω. πολὺ γὰρ δὴ τι Φῶ-
λον ἀπὸ τῆς Ἑλλάδος ἐπιβήριον ὀρῶ κατὰ τὸ παρὲν
τῶν τοιούτων ἀνδράπων. Εἰς δὲ τὰ λυπούντά σε
νῦν, καθὰς Φῆς, δοκῶ μηδένα συναγωνιστὴν καὶ συν-
Scipio. εργὸν ἄλλον εὑρεῖν ἂν ἡμῶν ἐπιτηδεότερον. Ἔτι δὲ
ταῦτα λέγοντος τοῦ Πολυβίου, λαβόμενος ἀμφοτέ-
ραις χερσὶ τῆς δεξιᾶς αὐτοῦ, καὶ πιέσας ἐμπαθῶς·

Εἰ

X. 4. γε μὴν recepi ex Valefii censurâ. Ibid. Post δοκεῖ σοι excidisse
vocab. ὀνειδος significatur est Valef. An δοκεῖς σοὶ πρᾶντερον
εἶναι? An δοκεῖ σοὶ λυπεῖν τὸ πρᾶντερον?

atque illum præditum esse
persuasum habeam. Ceterum
indolem tuam magnopere
laudo, quod vitio esse existi-
mes, remissioris esse ingenii,
quam par sit ei, qui ex tan-
ta familia originem ducat:
id enim haud pusilli certe
animi argumentum est. Ego
vero operam meam atque in-
dustriam libenter ipse tibi
commodaverim in hoc, ut ea
dicas & facias, quæ majo-
rum tuorum gloria sint di-
gna. Nam quod adtinet ad
disciplinas, quibus vos acri-

ter incumbere in præsentia
video, tibi ac fratri num-
quam magistrorum copia de-
erit: quandoquidem pluri-
mos ejusmodi homines video
ex Græcia in hanc urbem
quotidie confluentes. Ad ea
vero, quæ te, ut ais, nunc
angunt, aptiorem me ipso
administrum ac socium cona-
tus tui haud sane reperies.
Hæc adhuc cum diceret Po-
lybius, utraque manu dex-
tram ejus prehensens, atque
ex intimo adfectu compri-
mens SCIPIO: Utinam,
inquit,

Εἰ γὰρ ἐγὼ ταύτην, φηαὶν, ἴδοιμι τὴν ἡμέραν, ἐν ᾧ, A.V. 594.
 σύμπαντα τὰλλα δεύτερα θέμενος, ἐμοὶ προσέειπε
 10 τὸν νῦν, καὶ μετ' ἐμοῦ συμβιώσεις. δόξω γὰρ αὐ-
 τόθεν εὐθέως ἐμαυτῷ καὶ τῆς οἰκίας ἄξιος εἶναι καὶ
 11 τῶν προγόνων. Ὁ δὲ Πολύβιος τὰ μὲν ἔχαιρε, Θεω. Polybius.
 ῥῶν τὴν ἐρμὴν καὶ τὴν ἀποδοχὴν τοῦ μετράκιου, τὰ
 δὲ διηπορεῖτο, λαμβάνων ἐν νῷ τὴν ὑπεροχὴν τῆς
 12 οἰκίας καὶ τὴν εὐκαιρίαν τῶν ἀνδρῶν. Πλὴν ἀπό γο
 ταύτης τῆς ἀντομολογήσεως οὐκέτι τὸ μετράκιον
 ἐχωρίσθη τοῦ Πολυβίου, πάντα δ' ἦν αὐτῷ δεύτερα
 τῆς ἐκείνου συμπεριφορᾶς.

Ἀπὸ δὲ τούτων τῶν καιρῶν λοιπὸν ἤδη κατὰ τὸ XI.
 συνεχὲς ἐπ' αὐτῶν τῶν πραγμάτων πῆραν αὐτῶν ^{Virtutes}
 δίδόντες ἀλλήλοις, εἰς πατρικὴν καὶ συγγενικὴν ἦλθον ^{juvenis}
 1 αἵρεσιν καὶ φιλοστοργίαν πρὸς ἀλλήλους. Πρώτη ^{Scipionis.}
 δὲ τις ἐπέπεσεν ἐρμὴ καὶ ζήλος τῶν καλῶν, τὸ τὴν
 ἐπὶ σωφροσύνῃ δόξαν ἀναλαβεῖν, καὶ παραδραμεῖν

N n 2

ἐν

inquit, diem illum videam, quo tu, ceteris omnibus rebus posthabitis, mei curam gerere meoque in contubernio degere velis: tum ego statim ex eo ipso tempore mihi videbor & familia & maioribus meis non indignus. At Polybius partim quidem gaudio exultabat, cum eum impetum eumque juvenis affectum videret, partim vero nonnihil angebatur, cum amplitudinem opesque illius familiarum animo cogitaret. Ceterum post hanc stipulationem

numquam juvenis a Polybio recessit, sed illius congressum omnibus semper rebus anteposuit.

11. Atque exinde cum in ipsis negotiorum articulis constantiae suae experimentum alter alteri continue praeberet, paternam quamdam & veluti ex confanguinitate natam benevolentiam invicem ac necessitudinem contraxerunt. Prima igitur rerum honestarum adpetitio & aemulatio, qua incendebatur, haec fuit, ut continen-

tiae

Ol. 1344. ἐν τούτῳ τῷ μέρει τοὺς κατὰ τὴν αὐτὴν ἡλικίαν
 ὑπάρχοντας. ὧν δὲ μέγας οὗτος καὶ δυσεφικτὸς ὅς
 στέφανες, εὐθύρατος ἦν κατ' ἐκείνον τὸν καιρὸν ἐν
 τῇ Ῥώμῃ διὰ τὴν ἐπὶ τὸ χεῖρον ἐρμὴν τῶν πλείστων.
 Oī mēn γὰρ εἰς ἐρωμένους τῶν νέων, εἰ δ' εἰς ἑταίρας 4
 ἐξεκέχυντο, πολλοὶ δὲ εἰς ἀκραάματα καὶ πότους
 καὶ τὴν ἐν τούτοις πολυτέλειαν, ταχέως ἠρπακότες
 ἐν τῷ Περσικῷ πολέμῳ τὴν τῶν Ἑλλήνων εἰς ταῦτο
 τὸ μέρος εὐχέρεσαν. καὶ τηλικαύτη τις ἐνεπεπτώκεις
 περὶ τὰ τοιαῦτα τῶν ἔργων ἀκρασία τοῖς νέοις,
 ὥστε πολλοὺς μὲν ἐρώμενον ἡγορακίαν ταλάντου.
 Συνέβη δὲ, τὴν παρούσαν αἵρεσιν οἷον ἐκλάμψαι κα-6
 τὰ τοὺς νῦν λεγομένους καιροὺς, πρῶτον μὲν διὰ τὸ,
 καταλυθείσης τῆς ἐν Μακεδονίᾳ βασιλείας, δεκεῖν
 ἀδύητον αὐτοῖς ὑπάρχεν τὴν περὶ τῶν ὅλων ἐξου-
 σίαν· ἔπειτα διὰ τὸ πολλὴν ἐπίφασιν γενέσθαι τῆς 7
 εὐδαι-

XI. 5. ἡγορ. ταλάντου. Post hac verba, repentula illa censuit Vale-
 sias, quae ATHENAEVS ex lib. XXXI. Polybii refert, quae supra
 lib. XXXI. cap. 24. exōiōuimus.

tiae laudem sibi compararet,
 eaque parte aequales suos
 omnes anteiret. Quam qui-
 dem lauream, magnam ce-
 teroquin atque arduam, non
 adeo difficile erat Romae illo
 tempore consequi, propter
 corruptos plerorumque mo-
 res. Alii enim in merito-
 rios pueros, alii in meretri-
 ces effusi, plerique acroama-
 tis & computationibus atque
 huiusmodi luxuriae addicti
 erant, cum Graecorum in eo
 genere levitatem bello Per-

sico statim adscivissent. Tan-
 ta porro intemperantia in
 ista studia serebantur juve-
 nes, ut nonnulli puerum
 delicatum talento emerent.
 Quod quidem institutum
 praecipue iis temporibus, de
 quibus nunc agimus, viguit
 ac floruit; primum, quod
 everso Macedonum regno
 imperium orbis terrarum
 penes populum Romanum
 sine controversia stare vide-
 batur: deinde quia, Mace-
 donicis opibus Romam trans-
 latis,

εὐδαιμονίας περί τε τοὺς κατ' ἰδίαν βίους καὶ περί A.V. 594.
 τὰ κοινὰ, τῶν ἐκ Μακεδονίας μετακομιθεσῶν εἰς
 τὴν Ῥώμην χορηγίων. Πλὴν ὅ γε Σκιπίων, ὁρμήσας Scipionis
modestia
& conti-
nentia.
 ἐπὶ τὴν ἐναντίαν ἀγωγὴν τοῦ βίου, καὶ πάσαις ταῖς
 ἐπιθυμίαις ἀντιταξάμενος, καὶ κατὰ πάντα τρό-
 πον ὁμολογούμενον καὶ σύμφωνον ἑαυτὸν κατασκευά-
 σας κατὰ τὸν βίον, ἐν ἴσως πέντε τοῖς πρώτοις ἔτε-
 σι πάνδημον ἐποίησατο τὴν ἐπ' εὐταξίᾳ καὶ σωφρο-
 σύνῃ δόξαν. Μετὰ δὲ ταῦτα κατὰ τὸ συνεχὲς ᾤε- Liberali-
tas &
abstinen-
tia.
 μησεν ἐπὶ τὸ περὶ τὰ χερήματα μεγαλοψυχία καὶ
 ἱκαθαρέτῃ διενεγκεῖν τῶν ἄλλων. Πρὸς δὲ τοῦτο
 τὸ μέρος καλὴν μὲν ὑπόδοχὴν ἔχχε τὴν μετὰ τοῦ
 κατὰ φύσιν πατρὸς συμβίωσιν, καλὰς δ' ἐκ φύσεως
 ὁρμὰς αὐτὸς ἐπὶ τὸ δέον· πολλὰ δὲ αὐτῷ καὶ ταυ-
 τόμακτον συνήρῃσε πρὸς τὴν ἐπιβολὴν ταύτην.

N n 3

Πρώτη

7. μετακομιθεσῶν ex *Suida adficii*. Vulgo μετακομιθέντων. Sic
 mox scribendum χορηγίων pro χορηγιῶν. 8. εὐταξίᾳ ex *Dio-
 doro recte*. αὐτὸ αἶμα est *Peir.* unde αὐτοεξίᾳ fecit *Vossius*. αὐ-
 ταρκεσίᾳ *Reisk.* Sed vulgo est ἐποίησατο κατὰ τὴν. *Dilevi im-
 portunam prosof.* nisi malis καὶ συγχωρομένην cum *Diod.* est
 καὶ ὁμολογούμενην. 10. ὑπόδοχην. *didachēn suspicatus est Reisk.*
 est καλὸν μὲν ὑπόδειγμα.

latis, maximæ opulentia
 species quædam & privatis
 singulorum & publicis re-
 bus accesserat. At *Scipio*,
 diversam vivendi rationem
 secutus, cunctisque cupidi-
 tatibus adversatus, atque in
 reliquo victu eundem teno-
 rem servans, sibi quæ ipse con-
 sentiens, pervulgatam apud
 omnes modestiæ ac conti-
 nentiæ laudem intra primum
 fere quinquennium est con-

secutus. Postea vero con-
 siliū instituit liberalitate
 atque integritate in pecunia
 danda atque capienda cete-
 ros superare. Ad quam vir-
 tutem & convictus cum na-
 turali ipsius patre magnum
 ei stimulum admoverat, &
 ipsa natura ingentem impe-
 tum ingenuerat. Sed & for-
 tuna conatū ejus in eam-
 dem partem magnopere ad-
 juvit.

Ol. 1544. Πρώτη μὲν γὰρ αὐτῷ μετήλλαξε τὸν βίον ἢ τοῦ
XII. κατὰ θέσιν πατρὸς μήτηρ, ἢ τις ἦν ἀδελφὴ μὲν τοῦ
Mors κατὰ φύσιν πατρὸς αὐτοῦ Λευκίου, γυνὴ δὲ τοῦ κα-
Aemilia. τὰ θέσιν πάππου Σκιπιάνος, τοῦ μεγάλου προσα-
γορευθέντος. ταύτης ἀπολιπούσης οὐσίαν μεγάλην, 2
κληρονόμος ὢν, πρῶτον ἐν τούτοις ἔμελλε πείραν δώ-
σεν τῆς ἑαυτοῦ προαιρέσεως. Συνέβαινε δὲ, τὴν 3
Λιμιλίαν, τοῦτο γὰρ ἦν ὄνομα τῇ προσηρμένη γυ-
Matrona- ναικί, μεγαλομερῇ τὴν περίστασιν ἔχεν ἐν ταῖς γυ-
rum ναικείαις ἐξόδοις, αἵτε συνημακυῖαν τῷ βίῳ καὶ τῇ
pompe. τύχῃ τῇ Σκιπιάνος. χωρεῖς γὰρ τῷ περὶ τὸ σῶμα 4
καὶ τὴν ἀπήνην κόσμου, καὶ τὰ κανᾶ, καὶ τὰ πο-
τήρια, καὶ τᾶλλα τὰ πρὸς τὴν θυσίαν, ποτὲ μὲν
ἀργυρᾶ, ποτὲ δὲ χρυσᾶ, πάντα συνεξηκολούθει
κατὰ τὰς ἐπιφανεστάτας ἐξόδους αὐτῇ. τό τε τῶν 5
παιδίσκων καὶ τὸ τῶν οἰκετῶν τῶν παρεπομένων
πληθὺς ἀκόλουθον ἦν τούτοις. Ταύτην δὲ τὴν πε-6

ρικο-

XII. 1. Πρώτη correxit Vales. πρώτην erat in ms. Forſen πρώτην.
4. ἐπιφανεστάτας. ἐπιφανέαις Suidas. 6. ταύτην δὲ. ταύτην
δὲ Suid.

12. Nam cum *mater pa-*
tris ipsius adoptivi abiisset
e vita, quæ Lucii Aemilii
naturalis patris soror, Scipio-
nis autem Africani cognomo-
mento majoris conjux fue-
rat; ipse, locupletissima ejus
mulieris hereditate adita,
primum tunc animi sui spe-
cimen in illam partem edere
incepit. Quippe *Aemilia*,
(hoc enim nomen matronæ
erat) quoties solennibus die-
bus in publicum prodirent

mulieres, maximo omnis ge-
neris adparatu uti solita erat,
ut quæ in Scipionis Africa-
ni matrimonio & fortuna
vixisset. Nam præter mu-
liebrem mundum pilentique
ipsius ornatum, canistra quo-
que & pocula, ac cetera ad
sacrificium necessaria vasa
omnia partim aurea, partim
argentea, solenni pompa ei
præferebantur: & ancilla-
rum servorumque comita-
tus his consentaneus aderat.

Iam

ρικοπὴν ἅπασαν εὐθέως μετὰ τὸν τῆς Αἰμιλίας τὰ-Α. V. 594.
 Φον ἰδωρήσατο τῇ μητρὶ· ἣ συνέβαινε, καχωρίσθαι ^{Mater}
 μὲν ἀπὸ τοῦ Λευκίου πρότερον ἤδη χρόνους πολλοῖς, ^{Scipio-}
 τὴν δὲ τοῦ βίου χρηγίαν ἐλαττωστέραν ἔχον τῆς
 κατὰ τὴν εὐγένειαν Φαντασίας. Διὸ τὸν προτοῦ
 χρόνον ἀνακεχωρηκυίας αὐτῆς ἐκ τῶν ἐπισήμων ἐξό-
 δων, τότε κατὰ τύχην εὐσης ἐπιφανοῦς καὶ πανδῆ-
 μου θυσίας, ἐκπορευομένης αὐτῆς ἐν τῇ τῆς Αἰμι-
 λίας περικοπῇ καὶ χρηγίᾳ, καὶ πρὸς τοῖς ἄλλοις
 καὶ τῶν ἐρεσκόμων καὶ τοῦ ζεύγους καὶ τῆς ἀπῆνης
 αὐτῆς ὑπαρχούσης· συνέβη, τὰς γυναῖκας, ^{Matronae}
 θεωμένας τὸ γεγονός, ἐκπλήττεσθαι τὴν τοῦ Σκιπίου ^{laudant}
 νος χρηστότητα καὶ μεγαλοψυχίαν, καὶ πάσας ^{Scipio-}
 πρετεινούσας τὰς χεῖρας εὐχεσθαι τῷ περσερημένῳ
 ὑποδᾶ καὶ ἀγαθᾶ. Τοῦτο δὲ πανταχῇ μὲν ἂν
 εἰκότως φαίνοιτο καλόν, ἐν δὲ Ῥώμῃ καὶ θαυμαστόν.
 ἀπλῶς γὰρ οὐδεὶς οὐδενὶ δίδωσι τῶν ἰδίων ὑπαρχόν-
 των ἐκὼν οὐδέν. Πρώτη μὲν οὖν αὕτη καταρξὴ τῆς

N n 4

ἐπὶ

Iam universum hunc adpa-
 ratum, statim ab obitu Ae-
 miliae, Scipio matri suae do-
 navit, quae, jampridem a L.
 Aemilio repudiata, artiore[m]
 quam pro splendore gene-
 ris rem familiarem habebat.
 Proinde cum antea a solen-
 nibus pompis abesse consue-
 visset; tum forte publico ac
 celebri sacrificio progressa
 cum adparatu Aemiliae, iis-
 dem pilento bigis ac mulio-

nibus, reliquas mulieres ad-
 vertit, quae Scipionis beni-
 gnitatem animique magnitu-
 dinem collaudantes, sublati[s]
 in coelum manibus, univer-
 sae P. Scipioni fausta omnia
 adprecabantur. Atque id
 cum ubique praeclarum, tum
 Romae inprimis admirabile
 videatur esse; qua in urbe
 nemo quidquam sponte alte-
 ri de suo donat. Ab hujus-
 modi igitur initio virtus P.
 Scipio-

Ol. 1544. ἐπὶ καλοκαὶ γαθία φήμης αὐτῷ συνεκέρησε, καὶ μεγάλην ἐποίησε περικοπὴν, ἅτε τοῦ τῶν γυναικῶν γένους καὶ λαλοῦ καὶ κατακέρου ὄντος, ἐφ' ὃ τι ἂν ἐρμήσῃ.

XIII.
Liberalitas Scip.
in ami-
tis.

Μετὰ δὲ ταῦτα ταῖς Σκιπίωνος μὲν τοῦ μεγάλου θυγατράσιν, ἀδελφαῖς δὲ τοῦ κατὰ θέσιν πατρὸς, * λαβόντες, αὐτὸν εἶδε τὴν ἡμίσεαν ἀποδοῦναι τῆς φέρνης. Ὁ γὰρ πατὴρ συνέθετο μὲν ἑκατέρᾳ τῶν θυγατέρων ἑτάλαντα δῶσεν. τούτων δὲ τὸ μὲν ἡμῖς παραχερῆμα τοῖς ἀνδράσιν ἔδωκεν ἢ μήτρῃ, τὸ δ' ἡμῖς κατέλειπεν ἀποδιδήσκουσα προσοφειλόμενον. ἔθεν εἶδε τὸν Σκιπίωνα διαλύειν τοῦτο τὸ χρέος ταῖς τοῦ πατρὸς ἀδελφαῖς. Κατὰ δὲ τοὺς Ῥωμαίων νόμους δεῖν ἐν τρισὶν ἔτεσιν ἀποδοῦναι τὰ προσο-

Lex Rom.
de dote.

XIII. 1. κατὰ θέσιν. Vocat. θέσιν erat a iure, adjectum a Volscis. Ibid. Ἀπὸ λαβόντος locum signum posui. τὴν κληρονομίαν παραλαβόντα αὐτὸν suffragari est Reikius. PLUTARCHVS, περὶ τοῦ αὐτοῦ locum respiciens, scribit: Πολύβιος, μετὰ τὴν Σκιπίωνος Ἀφρικανοῦ τελευτὴν τοὺς οἰκίους, φησὶν, ἐκ πάντων προορίσας τὸν Τιβέριον, δοῦναι τὴν Κορινθίαν, ὡς ὑπὸ τοῦ πατρὸς ἀνέκδοτον καὶ ἀνέγγυον ἀπολαφθεῖσαν. id est: POLYBIUS auctor est, post mortem Scipionis, cognatos ejus Ti. Gracchum prae omnibus selegisse, cui Corneliam in matrimonium darent, quae innupta ac ne desponsa quidem relicta a Scipione erat. 2. ἑτάλαντα centes. Vulgo b. l. ex iusto editum erat μ'. id est, quadraginta.

Scipionis rumore omnium celebrari coepta est, utpote muliebri sexu natura garrulo, & in omnibus rebus immoderato.

13. Deinde filiabus Scipionis majoris, patris adoptivi sororibus, dimidium dotis solvendum erat. Nam pater quinquaginta talenta utrique filiae, dotis nomi-

ne, daturum se sponderat: ejus pecuniae dimidiam quidem partem mater utrique genero numeraverat praesentem, dimidiam vero in aere alieno moriens reliquerat. Quare id nomen a P. Scipione dissolvendum erat adoptivi patris sororibus. Quum autem secundum leges Romanorum pecuniam, quae do-

tis

προσποφειλόμενα χρήματα τῆς Φένης ταῖς γυναῖξιν, A.V. 394.
 προδοθέντων πρώτων τῶν ἐπίπλων εἰς δέκα μῆνας
 6 κατὰ τὸ παρ' ἐκείνοις ἔθος· εὐθέως ὁ Σκιπίων συνέ-
 ταξε τῷ τραπεζίτῃ, τῶν κ' καὶ ἐταλάντων ἑκατέ-
 ρα ποιήσασθαι τὴν ἀνταπόδοσιν ἐν τοῖς δέκα μηνί.
 7 Τοῦ δὲ Τιβερίου καὶ τοῦ Νασικᾶ Σκιπίωνες, οὗτοι Ti. Grac-
 γὰρ ἦσαν ἄνδρες τῶν προεξημένων γυναικῶν, ἅμα ^{chus &} Scipio
 τῷ διελθῆν τοὺς δέκα μῆνας προσπορευομένων πρὸς ^{Nasica,}
 τὸν τραπεζίτην, καὶ πυνθανομένων, εἴ τι συνετέτα- ^{genari} Scip. maj.
 κτο Σκιπίων αὐτῷ περὶ τῶν χρημάτων, καὶ κείνου
 κελεύοντος αὐτοὺς κομίζεσθαι, καὶ ποιῶντος τὴν δια-
 γραφὴν ἑκατέρῃ τῶν εἴκοσι καὶ πέντε ταλάντων·
 8 ἀγνοῶν αὐτὸν ἔφασαν, δεῖν γὰρ αὐτοὺς οὐ πᾶν κα-
 τὰ τὸ παρὲν, ἀλλὰ τὸ τρίτον μέρος κομίζεσθαι κα-
 9 τὰ τοὺς νόμους. τοῦ δὲ φάσκοντος, οὕτως αὐτῷ συν-
 τεταχέναι τὸν Σκιπίωνα· διαπιστήσαντες πρῆγιν
 ἐπὶ τὸν νεανίσκον, διεληφότες ἐκείνον ἀγνοῶν. καὶ

Nn 5

τοῦτ'

5. πρώτων τῶν ἐπίπλ. ex conj. scipii. Vulgo τῶν πρώτων ἐπί-
 πλων. 6. ἐκατέρῃ correxit Vales. ἐκατέρῃαν cod. Patr. quod
 defendit Reisk. utramque solutionem.

tis nomine mulieribus debe-
 tur, annua bima trima die
 oporteat solvi, præsistis pri-
 mum ex eadem lege supel-
 lectilibus ante decimum men-
 sem; Scipio statim manda-
 vit argentario, ut quinque
 & viginti talenta utrique in-
 tra decimum mensem per-
 solveret. Cum vero Tibe-
 rius Gracchus & Scipio
 Nasica, quibus antedictæ
 mulieres nupserant, elapso
 mense decimo confestim ad
 argentarium venissent, ro-

gassentque, numquid de ea
 pecunia mandati ab Scipione
 haberet; cumque ille pecu-
 niam accipere eos juberet, &
 quinque ac viginti talenta
 utrique numeraret: tum illi
 errare eum dixerunt; non
 enim universam simul pecu-
 niam, sed tertiam tantum
 partem in præsentia legibus
 deberi. Cum vero ille sub-
 jiceret, ita sibi mandatum
 esse a Scipione; dissili, juve-
 nem adierunt, labi eum igno-
 rationis arbitrati: idque pro-
 fecto

Ol. 1544. τοῦτ' ἔπασχον οὐκ ἀλόγως. Οὐ γὰρ εἰς πεντήκοντα-10
 τα τάλαντα δοίη τις ἂν ἐν Ῥώμῃ πρὸ τριῶν ἐτῶν,
 ἀλλ' οὐδὲ τάλαντον ἐν πρὸ τῆς τεταγμένης ἡμέρας.
 τοιαύτη τις ἐστὶ καὶ τηλικαύτη παρὰ πάντας ἅμα-11
 μὲν ἀκρίβεια περὶ τὸ διάφορον, ἅμα δὲ λυσιτέλεια
 περὶ τὸν χρόνον. Οὐ μὲν, ἀλλὰ προσπροσθεντῶν-12
 αὐτῶν, καὶ πυνθανομένων, πῶς τῷ τραπεζίτῃ συν-
 τέταχε· τοῦ δ' εἰπόντος, ἀποδοῦναι πᾶν τὸ χρημα-
 ταῖς ἀδελφαῖς· ἀγνοῦν αὐτὸν ἔφασαν, ἅμα τὸ κη-
 δεμονικὸν ἐμφανίζοντες. ἐξῆναι γὰρ αὐτῷ κατὰ-13
 τοὺς νόμους χρηθῆναι τοῖς διαφόροις ἰκανὸν ἔτι χρέ-
 νον. Ὁ δὲ Σκιπίων ἔφη, ἀγνοῦν ταύτων οὐδέν· 14
 ἀλλὰ πρὸς μὲν τοὺς ἀλλοτρίους τὴν ἐκ τῶν νόμων
 ἀκρίβειαν τηρεῖν, τοῖς δὲ συγγενέσι καὶ φίλοις ἀπλῶς
 χρηθῆναι καὶ γενναίως κατὰ δύναμιν. διὸ παραλαμ-15
 βάμεν αὐτοὺς ἐκέλευε πᾶν τὸ χρημα παρὰ τοῦ
 τραπεζίτου. Οἱ δὲ περὶ τὸν Τιβέριον ταῦτ' ἀκού-16
 σάντες,

13. ἐξῆναι γὰρ αὐτῷ correxit Vales. αὐτὸν ms. Ibid. ἔφ'ι χρόνον
 correxi ex Gronovii conjec. Vulgo ἐπ'ι χρόνον.

fecto haud sine causâ. Et enim non modo quinquaginta talenta ante triennium nemo, sed ne unum quidem talentum ante præstitutam diem quisquam Romæ solvat: tantam unusquisque diligentiam in pecunia, & utilitatem in temporis usura collocat. Ceterum cum Scipionem illi convenissent, percontati quid argentario in mandatis dedisset; cum ille diceret, mandasse, ut omnis simul pecunia forori-

bus solveretur; illi, præ se curam ejus ferentes, errare eum subjecerunt: ipsi enim legibus licere, pecunia illa in satis longum adhuc tempus uti. At SCIPIO, hæc sibi probe comperta & cognita esse, respondit; sed cum extraneis quidem stricto jure se uti solere, cum propinquis autem & amicis candide ac generose agere, quantum fieri posset. Quare, ut omnem pecuniam ab argentario acciperent, rogabat. Quibus auditis,

σαντες, ἐπαγγήγον σιωπῶντες· καταπεπληγμένοι A.V. 594.
 μὲν τὴν τοῦ Σκιπίωνος μεγαλοψυχίαν, κατεγνώκω-
 ρες δὲ τῆς αὐτῶν μικρολογίας, καίπερ ὄντες οὐδενὲς
 δεῦτεροι Ῥωμαίων.

Μετὰ δ' ἔτη δύο μεταλλάξαντος τοῦ κατὰ Φύ- XIV.
 σιν πατρὸς αὐτοῦ Λευκίου, καὶ καταλιπόντος κλη- L. Aemi-
 ρονόμους τῆς οὐσίας αὐτὸν τε καὶ τὸν ἀδελφὸν Φά- libitius.
 βιον, καλὸν τι καὶ μνήμης ἄξιον ἐποίησεν. Ὁ γὰρ
 Λεύκιος, ὑπάρχων ἄτεκνος, διὰ τὸ τοὺς μὲν εἰς ἐτέ-
 ρας οἰκίας ἐκδεῖσθαι, τοὺς δ' ἄλλους υἱοὺς, οὓς ἔτρε-
 φε διαδόχους αὐτοῦ καὶ τοῦ γένους, πάντας μετηλ-
 3 λασχένας, τούτοις ἀπέλιπε τὴν οὐσίαν. Ὁ δὲ Σκι-
 πίων, θεωρῶν αὐτοῦ τὸν ἀδελφὸν καταδείστερον ἔν-
 4 τα τοῖς ὑπάρχουσιν, ἐξεχώρησε πάντων τῶν ὑπάρ- Scipionis
 χόντων, οὐσης τῆς ὅλης τιμῆσεως ὑπὲρ ἐξήκοντα liberali-
 τας in
 τάλαντα, διὰ τὸ μίλλειν οὕτως ἴσον ὑπάρχεν αὐτῷ fratrem
 Fabium.
 4 κατὰ τὴν οὐσίαν τὸν Φάβιον. Γενομένου δὲ τούτου

περι-

XIV. 2. τοὺς μὲν. μὲν ex conjec̃t. adjecit Vales. pariterque promittens
 αὐτοῦ post διαδόχους.

auditis, *Tiberius & Nasica* taciti domum reversi sunt; & Scipionis magnitudine animi stupefacti, & suam nimis adtentam diligentiam damnantes, tametsi inter civitatis principes essent.

14. *Mortuo* deinde post biennium naturali patre *L. Aemilio*, ipse cum fratre *Fabio* heres relictus, præclarum facinus ac memoria dignum gessit. Nam *L. Aemilius* cum absque liberis esset, propterea quod ipsi

quidem in alias familias ad-
 optione migraverant, ceteri
 vero, quos heredes familie
 sacrorum & nominis sui ale-
 bat, fato prærepti omnes
 erant, hereditatem illis reli-
 querat. At *Scipio*, cum fra-
 trem suum videret re fami-
 liari minus quam se instru-
 ctum, universam heredita-
 tem, quæ amplius sexaginta
 talentis æstimabatur, fratri
 concessit; eo consilio, ut sic
Fabius opibus ipsi æqualis
 fieret. Quod factum cum
 in

ΟΙ.1544. περιβοήτου, προσέθηκεν ἕτερον τούτῳ δῶγμα τῆς αὐτοῦ προαιρέσεως ἐμφανέστερον. Βουλευμένου γάρ τις τᾶδελφῶ μονομαχίας ἐπὶ τῷ πατρὶ ποιῆν, εὐδυναμένου δὲ δέξασθαι τὴν θαπαίνην διὰ τὸ πλῆθος τῶν ἀναλισκομένων χρημάτων· καὶ ταύτης τὴν ἡμίσειαν εὐσήμερον ὁ Σκιπίων ἐκ τῆς ἰδίας οὐσίας. ἔστι δ' 6 οὐκ ἐλάττω ἢ σύμπασα τριάκοντα ταλάντων, ἵαν τις μεγαλομερῶς ποιῇ. * Φήμης περὶ αὐτοῦ διδομένης, μετήλλαξεν ἡ μήτηρ. Ὁ δὲ τοσούτον ἀπέσχετο 7 τοῦ κομίσασθαι ἂν πρῶτερον ἐδωρήσατο, περὶ ἂν ἀγρίως ἔπον, ὥστε καὶ ταῦτα καὶ τὴν λοιπὴν οὐσίαν τὴν τῆς μητρὸς ἅπασαν ἀπέδωκε ταῖς ἀδελφαῖς, ἧς οὐδὲν αὐταῖς προσῆκε κατὰ τοὺς νόμους. διὸ πάλιν 9 τῶν ἀδελφῶν παραλαβουσῶν τὸν ἐν ταῖς ἐξόδοις κόσμον καὶ τὴν περίστασιν τὴν τῆς λιμιλίας, πάλιν ἐκαινοποιήθη τὸ μεγαλόψυχον καὶ φιλοκίεον τῆς τοῦ Σκιπίωνος προαιρέσεως. Ταῦτα μὲν οὖν 10

πρὸ-

7. * *Excidere uti uita λαμπρῶς δὲ, aut familia. Mox legend. da-
dum. aut διαδομένης.*

in ore omnium videretur, aliud etiam apertius animi sui specimen adjecit. Cum enim *Fabius* gladiatores in funere patris edere vellet, neque eum sumtum ob magnitudinem adparatus facile posset sustinere, *Scipio* dimidiam impensae partem de suo est largitus. Hujusmodi vero impensa, si quis magnifice spectacula edere velit, non minor triginta talentis solet esse. Pervulgata hujus rei fama, *mater Scipionis* paullo post decessit:

ex cujus bonis ille ea, quae olim donaverat, de quibus superius dixi, non modo non recepit, sed & ea omnia & universam matris hereditatem fororibus remisit, tametsi nulla pars hereditatis legibus ad eas pertineret. Proinde cum *Scipionis* sorores rursus cum ornatu paratuque *Aemiliae* in solennibus matronarum pompis procederent, iterum ejus in suos benevolentia ac magnitudo animi in memoriam famamque revocata est. His igitur

προκατεσκευασμένοις ἐκ τῆς πρώτης ἡλικίας Πόπλιος A.V. 59+ Σκιπίων, προῆλθε πρὸς τὸ φιλοδοξεῖν σωφροσύνην καὶ καλοκαγαθίαν. εἰς ἣν ἴσως ἐξήκοντα τάλαντα δαπανήσας, τοσαῦτα γὰρ ἦν προέμενος τῶν ἰδίων, ἐμολογουμένην εἶχε τὴν ἐπὶ καλοκαγαθία φήμην· οὐχ οὕτω τῷ πλήθει τῶν χρημάτων τὸ προκείμενον κατεργασάμενος, ὥς τῷ καιρῷ τῆς δόσεως καὶ τῷ 12 χειρισμῷ τῆς χάριτος. Τὴν δὲ σωφροσύνην περι- ^{Conti-}ποίησατο, δαπανήσας μὲν οὐδέν· πολλὰν δὲ καὶ περ- ^{nentia} κίλων ἡδονῶν ἀποσχόμενος, προσεκέρδανε τὴν σωμα- ^{Scipionis.} 13 τικὴν ὑγίαν καὶ τὴν εὐεξίαν· ἥ τις αὐτῷ παρ' ὅλον τὸν βίον παρεπορίνη, πολλὰς ἡδονὰς καὶ καλαῖς ἀμοιβὰς ἀπέδωκεν, ἀνθ' ὧν πρότερον ἀπέσχετο τῶν προχείρων ἡδονῶν.

Λοιπὸν δ' ἔντος τοῦ κατὰ τὴν ἀνδρείαν, καὶ κυ- ^{XV.} ριωτάτου σχεδὸν ἐν πάσῃ μὲν πολιτείᾳ, μάλιστα ^{Fortitu-} δ' ἐν τῇ Ῥώμῃ· μεγίστην ἔδει καὶ τὴν ἀσκήσιν περ- ^{dinis} αὐτοῦ τὸ μέρος ποιήσασθαι. Καλὸν μὲν οὖν τι πρὸς ^{exercita-} ταύτην

11. προκείμενον contexti cum Relik. Vulgo παρακείμενον.

igitur ab ineunte ætate studiis ufus Scipio, modestiæ & elegantiz laudem est consecutus. Et impensis quidem sexaginta talentis, tantum enim de suo largitus est, *elegantiz* apud omnes gloriam comparavit, magis ex opportunitate ac dexteritate in conferenda gratia, quam ex pecuniæ magnitudine. *Modestiæ* vero & *continentiæ* laudem retulit absque ullo quidem sumtu; sed, multis variisque repressis cupid-

tatibus, lucrificet præterea optimam firmissimamque corporis valetudinem; qua per totum vitæ spatium continua usus, amplissimam mercedem abstinentiæ suæ atque honestissimas cepit voluptates.

15. Jam quum reliquæ essent *Fortitudinis* partes, præcipuæ illæ quidem cum in omni republica, tum vero præfertim Romæ; præcipua quædam in eo genere exercitationis opus erat. Ad quod

Ol. 154.4. ταύτην τὴν ἐπιβολὴν αὐτοῦ καὶ διὰ τῆς τύχης ἐγένετο *Venatio*. νετο συνέγρημα. Τῶν γὰρ ἐν Μακεδονίᾳ βασιλι-
κῶν μεγίστην παιομένων σπουδὴν περὶ τὰς κυνηγε-
σίας, καὶ Μακεδόνων ἀνεκτότων τοὺς ἐπιτηδεωτάτους
τόπους πρὸς τὴν τῶν Θηρίων συναγωγὴν· ταῦτα 4
συνέβη τὰ χωρία τετηρηῆσθαι μὲν ἐπιμελῶς, καθά-
περ καὶ πρότερον, πάντα τὸν τοῦ πολέμου χρόνον,
κεκυνηγῆσθαι δὲ μηδέποτε τῶν τετρίων ἐτῶν διὰ
τοὺς περισπασμούς· ἢ καὶ Θηρίων ὑπῆρχε πλήρη
παντοδαπῶν. Τοῦ δὲ πολέμου λαβόντος κρίσιν, ὅς
Λεύκιος, καλῶς τὴν ὑπολαμβάνων καὶ τὴν ἀσκησιν
καὶ τὴν ψυχαγωγίαν ὑπάρχων τοῖς νέοις τὴν περὶ
τὰ κυνηγία, τοὺς τε κυνηγούς συνέστησε τοὺς βα-
σιλικούς τῶ Σκιπίωνι, καὶ τὴν ἐξουσίαν τὴν περὶ τὰ
κυνηγία παρέδωκε τούτῳ πᾶσαν. ἥς ἐπιλαβόμε-
νος ὁ προεξημένος, καὶ νομίσας οἰονεὶ βασιλεύειν,
ἐν τούτῳ κατεγγίνετο πάντα τὸν χρόνον, ὅσον ἐπέ-
μενε

XV. 3. βασιλικῶν. βασιλευσάντων *sufricatus est* Reisk. βασι-
λίῳν *Diodes.* 4. τῶν τετρίων. διὰ τῶν τετρί. *ex conjec. edide-*
rat Vales.

quod studium maximam illi
opportunitatem etiam fortu-
na obtulit. Nam cum Ma-
cedonum reges *venationi*
plurimum studerent, soliti-
que essent Macedones lo-
ca ad feras congregandas
aptissima huic ufui dicare;
hujusmodi septa toto quidem
belli Perfici tempore eadem,
qua prius cura, fuerant cu-
stodita; ceterum per qua-
tuor continuos annos inta-
cta atque illibata ab omni
venatu permanferant, rege

aliis negotiis tum maxime
distracto: quocirca ferarum
omnis generis erant plenissi-
ma. Confecto autem bello,
L. Aemilius eam exercita-
tionem ac voluptatem, quæ
est in *venando*, convenien-
tissimam juventuti ratus esse,
& venatores regio concii-
liavit Scipioni, & omnem
venandi licentiam ei con-
cessit. Qua ille accepta,
rex propemodum sibi esse
visus, totum illud tempus,
quo legiones post victoriam
in

μανε τὸ στρατόπεδον μετὰ τὴν μάχην ἐν τῇ Μα-^{Α. V. 594.}
 κεδονίᾳ. γενομένης δὲ μεγάλης ἐξουσίας περὶ τοῦτο
 τὸ μέρος, ὥστε, κατὰ τὴν ἡλικίαν αἰμαίως ἔχοντος
 αὐτοῦ, καὶ κατὰ φύσιν οἰκείως διασκεμένου, καθά-
 περ εὐγενεὺς σκύλακος ἐπίμονον αὐτοῦ συνέβη γενέ-
 σθαι τὴν περὶ τὰς κυνηγεσίας ἐρμὴν· διὸ καὶ, πα-
 ραγενόμενος εἰς τὴν Ῥώμην, καὶ προσλαβὼν τὸν τοῦ Polybius
 Πολυβίου πρὸς τοῦτο τὸ μέρος ἐνθουσιασμόν, ἐφ'^{venatio-}
 ὅσον οἱ λοιποὶ τῶν νέων περὶ τὰς κρίσεις καὶ τοὺς ^{nis focius}
 χαρετισμούς ἐσπούδαζον, κατὰ τὴν ἀγορὰν ποιού-
 μενοι τὴν διατριβήν, καὶ διὰ τούτων συνιστάμεν
 ἑαυτοὺς ἐπερᾶντο τοῖς πολλοῖς· ἐπὶ τούτῳ δὲ ὁ Σκι-
 πίων, ἐπὶ ταῖς κυνηγεσίαις ἀναστρεφόμενος, καὶ
 λαμπρὸν αἰεὶ τι ποιεῖν καὶ μνήμης ἄξιον, καλλιῶν δό-
 10 ξαν ἐξεφίετο τῶν ἄλλων. οἷς μὲν γὰρ οὐκ ἦν ἐπαί-
 νου τυχεῖν, εἰ μὴ βλάβαιεν τίνα τῶν πολιτῶν· ὁ
 11 γὰρ τῶν κρίσεων τρόπος τοῦτ' ἐπιφέρειν εἶωθεν. ὁ δ',
 ἀπλῶς

7. Post ὁρμὴν vulgo majorem ponant distinctionem. Probarem, nisi in-
 commodaret præcedens particula ὥστε.

in Macedonia perfiterunt, in eo consumpsit. Cumque & amplissima ei facultas suppetere, & ipse ætate cum maxime floreret, & natura in eam rem esset propensior, tamquam generosi catuli constantior ejus ac diuturnior in venando impetus fuit. Quamobrem Romam postquam venit, adjuncto Polybii in ea parte studio atque ardore; quantum temporis in judiciis ac salutationibus reliqui juvenes con-

tereabant, forum adfidue præmentes, eoque studentes commendare se multitudini; tantum Scipio venationibus impendens, atque interim præclarum aliquid & ad memoriam insigne agere numquam desistens, præstantiorem ceteris gloriam est adeptus. Illis enim sine alicujus civis damno laus contingere non poterat; quippe judiciorum ordo & natura id ferre solet: at vero ille, nemini molestiam facessens, forti-

Ol. 157.4. ἀπλῶς αὐθέντα λυπῶν; ἐξεφέρετο τὴν ἐπ' ἀνδρείᾳ δόξαν πάνδημον, ἔργῳ πρὸς λόγον ἀμιθῶμενος. Τοι-¹² γαρὺν ὀλίγῳ χρένῳ τοσούτον παρίδραμε τοὺς καθ' αὐτὸν, ὅσον οὐδεὶς πῶ μαθημονεύεται Ῥωμαίων, καίπερ τὴν ἐναντίαν ἑδὼν περιφθεῖς ἐν φιλοξενίᾳ τοῖς ἄλλοις ἅπασι πρὸς τὰ Ῥωμαίων ἔθῃ καὶ νόμιμα.

XVI. Ἐγὼ δὲ πλείῳ πεποιήμα λόγον ὑπὲρ τῆς Σκιπίωνος αἰρέσεως ἐκ τῆς πρώτης ἡλικίας, ἠδῶαν μὲν ὑπολαμβάνων ἔτι τῶν πρεσβυτέρων, ἀφῆλμιον δὲ τοῖς νέοις τὴν τοιαύτην ἱστορίαν· μάλιστα δὲ, βου-² λόμενος πίστιν παρσκευάζειν τοῖς μέλλουσι λέγεσθαι ἐν ταῖς ἐξῆς βιβλοῖς περὶ αὐτοῦ, πρὸς τὸ μήτε διαπορῆν τοὺς ἀκούοντας διὰ τὸ παράδοξόν τι φανήσθαι τῶν συμβαινόντων μετὰ ταῦτα περὶ αὐτὸν, μήτ' ³ ἀφαιρουμένους τὰνδρὸς τὰ κατὰ λόγον γυγονότα κατορθώματα τῇ τύχῃ προσάπτειν, ἀγνοοῦντας

ταῖς

32. Φιλοξενία. Φιλοδοξία suffragatus & interpretatus est Vales.
XVI. 1. ἠδῶαν correxit Vales. idia cod. Poir. 2. μετὰ ταῦτα. μετὰ δὲ ταῦτα dabit codex. μετὰ γὰρ ταῦτα Vales. ex conjecit. Dilecti conjunctionem cum Reiskio. 3. τὰ κατὰ λόγον. Articula ex conjecit. adjecti cum Reisk.

fortitudinis laudem sibi apud omnes comparavit, virtute atque insignibus factis cum fama ipsa contendens. Proinde brevi interæquales suos tantum enituit, quantum superiori memoria Romæ nemo; idque, cum plane contrarium moribus institutisque Romanorum ad laudem & gloriam cursum tenuisset.

16. Ego vero, quæ studia Scipionis in adolescentia fuerint, ideo pluribus enarrare

volui, quod & senioribus jucundam, & utilem juventuti, harum rerum cognitionem fore arbitratus sum: eoque potissimum consilio, ut iis, quæ de illo viro deinceps sum dicturus, fidem præmunirem; ne forte, qui hæc legent, ob magnitudinem novitatemque eorum, quæ huic viro contigerunt, in ambiguo hæreant; neve de rebus illius certo consilio gestis detrahentes, fortunæ illas tribuant, cum causas igno-

τάς αἰτίας, ἐξ ὧν ἕκαστα συνέβη γενέσθαι, πλὴν A.V. 594. τελέως ἐλγών, ἃ δὲ μόνον προσάπτειν τῇ τύχῃ καὶ ταυτομάτῳ. Ταῦτα μὲν οὖν ἐπὶ τοσούτων ἡμῶς διεληλυθότες κατὰ τὴν παρέκβασιν, αὐτοῖς ἐπ' ἀντιμεν ἐπὶ τὴν ἐκτροπὴν τῆς ὑποκειμένης διαγῆσεως.

III.

RES ANNI VRBIS DXCV?

Legatio Achæorum & Atheniensium Romam.

Ol. 155. r.
A.V. 595.
XVII.
Delii in
Achaïam
migrant.

Παρά τῶν Ἀθηναίων ἦγον πρέσβεις καὶ παρὰ τῶν Ἀχαιῶν, οἱ περὶ Θεαρίδαν καὶ Στέφανον, ὑπὲρ τῶν ἀφυσίων. Τοῖς γὰρ Δηλίοις διαδοθείσης ἀποκρίσεως παρὰ Ῥωμαίων, μετὰ τὸ συγχωρηθῆναι τὴν Δῆλον τοῖς Ἀθηναίοις, αὐτοῖς μὲν ἐκχωρεῖν ἐκ τῆς νήσου, 3 τὰ δ' ὑπάρχοντα κομίζεσθαι μεταστάντες εἰς Ἀχαΐαν οἱ Δῆλιοι, καὶ πολιτογραφηθέντες, ἐβού-
λοντο

3. μόνον. μόνον voluit Reisk.

XVII. 1. φυσιῶν ex Bau. recepi. φυσιῶν in suo cod. fuisse ait Vrsin. quod ille in Δηλίων μεταστέ. 2. διαδοθείσης nescio an Vrsino debeat. διαδοθείσης Bau.

ignorabunt, ex quibus singulae res sunt profectae, praeter admodum paucas, quas solas casui ac fortunae assignare licet. Atque his obi-

ter, quasi per excursum, commemoratis, nunc in viam redimus, ex qua narratio nostra divertit.

III.

Legatio CXXIII.

17. Venerunt Romam legati ab Atheniensibus & ab Achæis vindictiarum causa, [quas adversus Athenienses postulabant Delii.] Nam Delii, post acceptum a Romanis
Polybii Histor. T. IV.

responsum, quo, permissa Atheniensibus Delo, cedere quidem illis insula jubebatur, sed ita ut sua omnia asportarent, in Achaïam commigraverant: & civium numero ab Achæis adscripti,

Οο

pti,

Ol. 155. 1. λοντο τὸ δίκαιον ἐκλαβεῖν παρὰ τῶν Ἀθηναίων,
 A. V. 595. κατὰ τὸ πρὸς τοὺς Ἀχαιοὺς σύμβολον. Τῶν δ' 4
 Res te- Ἀθηναίων φασκόντων, μηδὲν εἶναι πρὸς αὐτοὺς τῆς
 petunt ab Athe- δικαιοδοσίας ταύτης, ἤτοῦτο ἔρσηι τοὺς Ἀχαιοὺς
 nienfi- οἱ Δῆλιοι κατὰ τῶν Ἀθηναίων. Ὑπὲρ ὧν τότες
 bus. πρεσβεύσαντες, ἔλαβον ἀπόκρισιν, κυρίας εἶναι τὰς
 κατὰ τοὺς νόμους γεγενημένας παρὰ τοῖς Ἀχαιοῖς
 οἰκονομίας περὶ τῶν Δηλίων.

IV.

ANNO DXCVI.

Iffensium & Daorforum legatio Romam missa.

Ol. 155. 2.
 A. V. 596.
 XVIII.
 Querun-
 tur de
 Dalmatis.

✧ ✧ ✧
 Τῶν Ἰσσίων [καὶ τῶν Δαορσῶν] πλεονάκις πεπρεσ-
 βευκότων εἰς τὴν Ῥώμην, καὶ διασαφούντων, ὅτι
 Δελματῆς τὴν χώραν ἀδικοῦσι, καὶ τὰς πόλεις τὰς
 μετ' αὐτῶν ταττομένας· αὐτὰς δὲ εἰς Ἐπέτιον καὶ
 Τραγύ-

3. ἐκλαβεῖν correxi. Vulgo ἐκ λαβεῖν.

XVIII. 1. Ἰσσίων. Mendose misti Νισσίων, quod perperam vulgo in
 Δισσίων mutarunt. Ibid. Δαορσῶν correxit Cistab. Δοορσῶν
 h. l. & v. 2. sunt misti. Sed tria verba, καὶ τῶν Δαορσῶν, quae
 amicis inclusi, iniquo loco stant v. 1. Ibid. πεπρεσβευκότων ex
 conjec. correxi. Vulgo παραπρεσβευσάτων, quod ex Virgini ing. esse
 videtur. παραπρεσβευκότων (sic) Baz.

πῶ, voluerunt ibi jus repe-
 tere ab Atheniensibus ex
 formula juris, quod Achæis
 cum Atheniensibus interce-
 debat. Quum vero dicerent
 Athenienses, nihil ad Delios
 pertinere illam juris formu-
 lam, postularunt ab Achæis

Delii, ut sibi ab Atheniensibus
 pignora per vim capere
 liceret. De his rebus quum
 hi legati venissent, respon-
 sum tulerunt, rata habere
 senatum ea, quæ in causis
 Deliorum legitime ordinata
 essent ab Achæis.

IV.

Legatio CXXIV.

✧ ✧ ✧
 18. Posteaquam Iffii [&
 Daorfi] sæpius legatos Ro-

mam misissent, quibus signi-
 ficabant, Dalmatas agros &
 urbes suæ ditionis infestare:
 hæ

Τραγύριον· ὁμοίως δὲ καὶ τῶν Δαορσῶν ἐγκαλοῦν· A.V. 596.
 3 τῶν· ἐξαπέστειλεν ἡ σύγκλητος πρεσβευτὰς τοὺς
 περὶ Γαίον Φάννιον, ἐποπτεύσαντας τὰ κατὰ τὴν C. Fan-
 Ἰλλυρίδα, καὶ μάλιστα τούτων τὰ κατὰ τοὺς Δελ-<sup>nus, le-
 gatus.</sup>
 4 ματαίς. Οὗτοι δὲ, μέχρι μὲν ἔξη Πλεύρατος, ὑπὲρ Dalmatæ.
 κουν ἐκείνῳ· μεταλλάξαντες δὲ τούτου τὴν βίον,
 καὶ διαδεξαμένου Γενθίου τὴν βασιλείαν, ἀποστάν-
 τες ἀπὸ τούτου, τοῖς ὁμέροις προσεπολέμουν, καὶ
 κατεστρέφοντο τοὺς ἀστυγέιτας, ὧν ἔνιοι καὶ Φό-
 ρους αὐτοῖς ἔφερον. ὁ δὲ Φόρος ἦν θρέμματα καὶ σῖ-
 5 τος. Καὶ οἱ μὲν περὶ Φάννιον ἐπὶ τούτοις ἐξώρμησαν.

V.

RES GESTAE ANNO VRBIS DXCVII.

I. ROMAE.

(I.) *Dalmatis bellum indicunt Romani.*

Ol. 155. 3.

A. V. 597.

XIX.

Fannius

male ac-

ceptus a

oī Dalmatis.

Τῶν περὶ τὸν Γαίον Φάννιον παραγεγονότων ἐκ τῆς
 Ἰλλυρίδος, καὶ διασαφεύντων, ὅτι τοσούτον ἀπέχουεν

Ο ο 2

2. Τραγύριον correxit Vislin. Τραγύλιον mss. 3. Δελματῆς. Δελ-
 ματῆς h. l. Bau. 5. ἐπὶ τούτοις. ἐπὶ τούτοις suspicatus est Reisk.
 XIX. Abest hæc Ecloga a cod. Bav.

hæ autem sunt *Epetium* & *Thragurium*: cumque simili-
 ter & *Daorsi* de iisdem que-
 rerentur; senatus legatum
 milit *Cajum Fannium* ad res
Illyrici visendas, & maxime
Dalmatarum. Hic populus,
 quamdiu vixit *Pleuratus*, ei
 paruit: post obitum vero
 illius quum in regno *Gen-*

thius successisset, ab illo de-
 fecerant *Dalmata*, & bella
 cum finitimis gerebant, vi-
 cinosque populos imperio
 suo subiciebant, ita ut eo-
 rum nonnulli etiam tributa
 ipsis penderent. Tributum
 autem erat pecus & frumen-
 tum. Atque hæc legationis
 Fannii causa fuit.

V.

(I.) *Legatio CXXV.*

19. Quum ex *Illyrico* rever-

fus C. Fannius renunciasset
 senatui, tantum abesse Dal-
 matas,

OL. 155. 3. οἱ Δελμαεῖς τοῦ διορθοῦναι τι τῶν ἐγκαλουμένων
 πρὸς τοὺς ὑπ' αὐτῶν φάσκοντας ἀδικεῖναι συνεχῶς,
 ὥστε οὐδὲ λόγον ἐπιδέχοντο καθόλου παρ' αὐτῶν,
 λέγοντες, οὐδὲν αὐτοῖς εἶναι καὶ Ῥωμαίοις κοινόν.
 πρὸς δὲ τούτοις διεσάφουν, μὴ κατάλυμα δοθῆναι
 σφίσι, μήτε παροχὴν· ἀλλὰ καὶ τοὺς ἵππους, οὓς
 ἔχον παρ' ἐτέρας πόλεως, ἀφελῆναι τοὺς Δελμα-
 εῖς μετὰ βίας αὐτῶν· ἐτοιμούς δ' εἶναι καὶ τὰς
 χεῖρας προσάγειν, εἰ μὴ, συνείζαντες τῷ καιρῷ,
 μετὰ πολλῆς ἡσυχίας ἐποιήσαντο τὴν ἀπόλυσιν.
 Ὡν ἡ σύγκλητος ἀκούσασα μετ' ἐπιστάσεως, ἡγά-
 νάκτει μὲν καὶ ἐπὶ τῇ τῶν Δελμαεῶν ἀπειθείᾳ
 καὶ σκαμνότητι· τὸ δὲ πλεῖστον ὑπέλαβε, τὸν καιρὸν
 ἐπιτιθεῖσιν εἶναι πρὸς τὸ πελεμῆσαι τοῖς πραιρεσιμέ-
 νοις διὰ πλείους αἰτίας. Τά τε γὰρ μέρη ταῦτα
 τῆς Ἰλλυρίδος τὰ νεύοντα πρὸς τὸν Ἀδρίαν, ἀνε-
 πίσκεπτα τέλειος ἦν αὐτοῖς, ἐξ οὗ Δημήτριον τὸν
 Φάριον

Bellum
 indicitur
 Dalmatis.

I. συνεχῶς continet Vrs. ὥστε ex contin. adject. συνεχῶς οὐδὲ
 λόγον erat in ms. Ibid. ἐπιδέχοντο. ἐπιδέχοντο voluit Reisk.

matas, ut satisfacere iis, quos continuis injuriis la-
 cessiverant, ullo modo vel-
 lent, ut ne aures quidem
 sibi praeberere sustinuis-
 sent, quod dicerent, nihil sibi com-
 mune esse cum Romanis:
 ostendissetque praeterea, ne-
 que hospitii factam legatis
 copiam, neque aliud quid-
 quam eorum, quae necessaria
 sunt, fuisse praebitum; quin
 et equos per vim ipsis adem-
 tos esse, quos habuerant ex
 alia urbe, atque etiam ma-

nus ipsis inferre eos voluisse,
 nisi tempori cedentes cum
 magno silentio eorum finibus
 excessissent: his diligenter
 auditis, senatus, etsi offen-
 debatur contumaci & scævo
 Dalmatarum ingenio, magis
 tamen eo movebatur, quod
 multas ob causas opportu-
 num rebatur esse tempus
 belli cum gente illa gerendi.
 Nam Romani, ex quo De-
 metrium Pharium ejecerant,
 penitus eam partem Illyrici,
 quae ad Adriaticum mare in-
 clinat,

6 Φάριον ἐξέβαλον· τούς τε κατὰ τὴν Ἰταλίαν ἀν·Α.Υ. 997.

Θρώπους οὐκ ἐβούλοντο κατ' οὐδένα τρόπον ἀπόλυ-
7 θαι διὰ τὴν πολυχρένιον εἰρήνην. ἔτος γὰρ ἦν τότε
δωδέκατον ἀπὸ τοῦ πρὸς Περσέα πολέμου, καὶ τῶν
ἐν Μακεδονίᾳ πράξεων. Διόπερ ἐβουλευόντο, πό-
λεμον ἐνστήσάμενοι πρὸς τοὺς προειρημένους, ἅμα
μὲν ὥστανεὶ καινοποιῆσαι τὰς ἐρμάς καὶ προθυμίας
τῶν ἰδίων ὅχλων, ἅμα δὲ καταπληξάμενοι τοὺς
Ἰλλυριοὺς ἀναγκάσαι πεθαρχεῖν τοῖς ὑπ' αὐτῶν
9 παραγέλλομένοις. Αὐταὶ μὲν σὺν ἦσαν αἱ αἰτίαι,
δι' αἷς ἐπολέμησαν Ῥωμαῖοι Δελματεῦσι· τοῖς γε μὴν
ἐκτὸς * τὸν πόλεμον ἀναδεικνύειν, ὡς διὰ τὴν εἰς
τοὺς πρεσβευτὰς ὕβριν κεκριότες πολεμεῖν.

(II.) *ARIARATHES, ab Oroferne ore Demetrii
regno pulsus, Romam venit.*

Ὁ βασιλεὺς Ἀριαράθης παρεγένετο εἰς τὴν Ῥώ- XX.
2 μην, ἔτι Θερείας οὔσης. τότε δὲ, παρεληφτόν τας thea.
Ariara-

Ο ο 3

ἀρχαῖς

6. ἀπόλυθαι. ἀποθηλύνειν δαί *suspensus est idem.* 9. Lacunam no-
tauit Cusanb. & in vers. lat. supplevit.

clinat, neglexerant. Acce-
dit, quod Italicos homines
longa pace torpere omnino
nolebant. Agebatur autem
duodecimus jam annus a bel-
lo cum Persæ & Macedoni-
bus gesto. Itaque bello ad-
versus istos suscepto, simul
renovare in suis, ut sic di-
cam, spiritum illum milita-
rem & alacritatem pugnandi

cupiebant, simulque terro-
rem Illyricis injicere, ut im-
petrata facere posthac coge-
rentur. Propter has caus-
sas Dalmatis bellum indixe-
runt: sed apud externos
hanc unam adferebant caus-
sam, quod contumeliam le-
gatis suis factam bello sibi
persequendam judicassent,

(II.) *Legatio CXXVI.*

20. Venit Romam rex iisset æstas. Et quum ma-
Ariarathes, priusquam ex- gistratum eo tempore iniisset
Sextus

Ol. 155. 3. ἀρχὰς τῶν περὶ τὸν Σέξτον Ἰούλιον, ἐγίγνετο περὶ
 Sex. Iu- τὰς κατ' ἰδίαν ἐντεύξεις, οἰκείαν ποιούμενος περικο-
 lius Cos. πὴν καὶ Φαντασίαν τῆς ὑποκειμένης περιστάσεως.

Demetrii Παῤῥησαν δὲ καὶ παρὰ Δημητρίου πρέσβεις οἱ περὶ 3
 legati. τὸν Μιλτιάδην, πρὸς ἑκατέραν τὴν ὑπόθεσιν ἡρ-
 μοσμένοι· καὶ γὰρ περὶ Ἀριαράθου ἀπολογεῖσθαι,
 καὶ κατηγορεῖν αὐτοῦ παρεσκευάζοντο φιλαπεχθῶς.

Orofer- Ἀπεστάλκει δὲ καὶ Ὀροφέρνης πρεσβευτὰς, τοὺς 4
 nes, rex Cappad. περὶ Τιμόθεον καὶ Διογένην, στέφανόν τε κομίζον-
 τας τῇ Ῥώμῃ, καὶ τὴν Φιλίαν καὶ τὴν συμμαχίαν
 ἀνανεωσομένους· τὸ δὲ πλεῖον συγκαταστητομένους
 τῷ Ἀριαράθῃ, καὶ τὰ μὲν ἀπολογησομένους, τὰ δὲ
 κατηγορήσοντας. Ἐν μὲν οὖν ταῖς κατ' ἰδίαν ἐντεύ- 5
 ξετιν μείζω Φαντασίαν ἔλκον οἱ περὶ τὸν Διογένην
 καὶ Μιλτιάδην, ἅτε καὶ κατὰ τὸ πλῆθος πρὸς ἕνα
 συγκρηόμενοι, καὶ κατὰ τὴν ἄλλην περικοπὴν εὐτυ-
 χοῦντες, πρὸς ἐπτακότα θεωρούμενοι· παραπλη- 6

σίως

XX. 4. Ὀροφέρνης. Vulgo h. l. Ὀλοφέρνης.

Sextus Iulius cum collega, ad illum adivit, convenientem calamitati, in qua verfabatur, fortunam atque speciem præ se ferens. Venerat & *Demetrii* legatio, cujus princeps Miltiades, in utrumque paratus: nam & ad excusanda, quæ objiceret Ariarathes, instructus erat, & ad criminandum illum odiose. *Orofernes* quoque legatos miserat, *Timotheum* & *Diogenem*, ut coronam Romæ adferrent, & amici-

tiam atque societatem renovarent: ceterum præcipua legationis causa erat, ut in judiciali contentione adversus Ariarathem starent, & partim ad ejus accusationem responderent, partim ipsum accusarent. Enimvero *Dio- genes* & *Miltiades* cum in privatis congressibus speciem majorem ostentabant, utpote plures cum uno compositi, & præterea qui omnibus fortunæ rebus florentes spectarentur, ille adstrictus & miser;

σίως δὲ καὶ περὶ τὴν τῶν πραγμάτων ἐξήγησιν πολὺ Ἀ. V. 597.
 7 περιῆσαν. πᾶν μὲν γὰρ καὶ πρὸς παντοῖα λέγειν
 ἐθάρρουν, οὐδένα λόγον ποιοῦμενοι τῆς ἀληθείας·
 τὸ δὲ λεγόμενον ἀνυπεύθυνον ἦν, οὐκ ἔχον τὸν ἀπολο-
 γησόμενον. Λοιπὸν ἀκονιτὶ τοῦ ψεύδους ἐπικρατοῦν-
 τες, ἐδόκει σφίσι τὰ πράγματα κατὰ γνώμην χωρεῖν.

9 Ὅρεφέρνην, ὀλίγον χρόνον Καππαδοκίας βασι- Bacchi-
 λεύσαντα, καὶ παριδόντα τὰς πατρίους ἀγωγὰς, sciam la-
 Πολύβιος φησιν ἐν τῇ τριακοστῇ δευτέρᾳ, εἰσαγα- sciviam
 γεῖν τὴν ἰακκὴν καὶ τεχνητικὴν ἀσωτίαν. Orofer, nes.

II. STATUS GRAECIAE, præcipue EPIRI
 post mortem CHAROPIS.

Τὰ κατὰ τὴν Αἰτωλίαν καλῶς διέτεθῃ, κατ- XXI.
 εσβεσμένης ἐν αὐτοῖς τῆς ἐμφυλίου στάσεως μετὰ Obiit
 ἀτὸν Λυκίσκου Θάνατον. καὶ Μνασίππου τοῦ Κορω- Lycifcus
 Aetolus.

Ο ο 4 ναίου

3. ἀκονιτὶ correcti, ut alijs. Vulgo ἀκονιτὶ. 9. ἰακκὴν. Forf. ἰα-
 κκὴν, ut voluit Dilectus.

XXI. 2. Κορωναίου correcti Valaf. Κυρωναίου erat in ms.

miser; tum vero etiam ubi mendacium, visi sunt quod
 ad res exponendas ventum volebant efficere.

longe superiores fuerunt. (Athenæus Lib. X. Cap. II.)

Quidvis enim dicere, & ad Oroferum, qui breve tem-
 omnia respondere, spreta pus in Cappadocia regnavit,
 veritate, audebant. Por- spretis patriis institutis, bac-
 ro quæ ab illis dicebantur, chicam quamdam & artifi-
 ea nec confutata manebant, ciosam invexisse lasciviam,
 quia aderat nemo, qui veri- scribit POLYBIUS Libro
 tatem tueretur. Quum igitur XXXII.

II. Excerptum Valerianum.

21. Aetolica res recte apud eos civili bello post
 sunt compositaë, extincto obitum Lycifci, Similiter,
 mortua

Ol. 155. 3. ναίου μεταλλάξαντες τὸν βίον, βελτίαν ἦν ἡ δια-
 Mnasi-
 pus
 Βαοτία, Θεσις κατὰ τὴν Βοιωτίαν· ὁμοίως δὲ καὶ κατὰ τὴν
 Βαοτία, Ἀκαρνανίαν, Χρεμάτα γεγονότος ἐκποδῶν. Σχεδὸν 3
 Chrema-
 tas Acar-
 nan.
 γὰρ ὥσανεὶ καθαυρόν τινα συνέβη γενέσθαι τῆς
 Ἑλλάδος, τῶν ἀλιτρίων αὐτῆς ἐκ τοῦ ζῆν μεδιστα-
 Charops
 Epirota.
 μένων. Καὶ γὰρ καὶ τὸν Ἠπειρώτην Χάροπα συνε-4
 κύρησε κατὰ τὸν ἐνιαυτὸν τοῦτον ἐν Βρεντεσίῳ με-
 ταλλάξαι τὸν βίον. Τὰ δὲ κατὰ τὴν Ἠπειρον ἔτι 5
 ἐν ἀκαταστασίαις ἦν καὶ ταραχαῖς, καθάπερ τοῖς
 Charopis
 nequima.
 ἐπάνω χρόνοις, διὰ τὴν Χάροπος ὠμότητα καὶ πα-
 ρανομίαν, ἐξ οὗ συνέβη τελεσθῆναι τὸν πρὸς Περσέᾳ
 πόλεμον. Μετὰ γὰρ τὸ κατακρῖναι Λεύκιον Ἀνι-6
 κιον καὶ τοὺς μὲν * τῶν ἐπιφανῶν ἀνδρῶν, τοὺς δὲ
 ἀπαγαγεῖν εἰς τὴν Ῥώμην, ὅσοι καὶ βραχῆσαν ὑπο-
 ψίαν ἔχον· τότε λαβαῖν ὁ Χάροψ τὴν ἐξουσίαν, ὅτ
 βούλοιο, πρᾶττεν, οὐκ ἔστι τῶν δευῶν ὅποιον οὐκ
 ἐποίει,

5. καὶ ὁ πρὸς ἀδερὰν αὐτοῦ αὐτοῦ; ex conj. adj. Valerius. Brevius erat
 ὡς. 6. Μετὰ γὰρ τὸ κατακρ. Vulgo nova veluti Eclogae ini-
 tium b. l. faciunt, his verbis Ὅτι μετὰ τὸ κατακρῖναι, quae con-
 jungenda cum superioribus putant, inserta particula γὰρ. Ibid. Post
 τοὺς μὲν lacunae signum posui, & supplendum puto verbum ἀνελῶν,
 θανάτωσιν, φυγαδεύσας, aut aliquid his simile.

mortuo Mnasiippo Coronæo, Βαοτία in meliore statu erat. Itemque Acarnania, sublato e vivis Chremata. Prorsus enim quaedam quasi lustratio atque expiatio contigit tunc universæ Græciæ, pestibus reipublicæ e medio remotis. Namque & Charops ille Epirota hoc ipso anno Brundisii decessit. Sed res EPI-
 RI adhuc inquietæ erant ac turbatæ, ut antea, ob sævi-

tiam atque nequitiam Charopis post victoriam de Perseo partam. Nam postquam L. Anicius, causâ cognita, viros celeberrimos condemnasset, alios vero ad causam dicendam Romam abduxisset, quotquot vel levissima suspitione contingebantur; tum Charops, plenissimam quidvis agendi licentiam nactus, nullum crudelitatis genus omisit, partim per

- ἔποιε, τὰ μὲν δι' αὐτοῦ, τὰ δὲ διὰ τῶν Φίλων· A.V. 597.
 8 ἅτε νέος μὲν ὢν αὐτὸς κομιδῇ, συνδεδραμηκότων δὲ
 πρὸς αὐτὸν τῶν χειρίστων καὶ τῶν εἰκαισιτάτων ἀν-
 9 θρώπων, διὰ τὴν ἐκ τῶν ἀλλοτριῶν νοσφισμὸν. ἔχχε
 δὲ οἷον ἐφεδρείαν, καὶ ῥοπὴν πρὸς τὸ πιστεύεσθαι διό-
 τι πράττει κατὰ τινα λόγον, ἃ ποιεῖ, καὶ μετὰ τῆς
 Ῥωμαίων γνώμης, τὴν τε προὔπάρχουσαν αὐτῷ σύ-
 στασιν πρὸς τοὺς προειρημένους, καὶ πρὸς ταύτην Myrto &
Nicanor,
loci Cha-
ropis.
 Μύρωνα πρεσβύτην ἀνθρώπον, καὶ τὸν υἱὸν αὐτοῦ
 10 Νικάνωρα· τὰλλα γε μετρίους ἀνθρώπους καὶ δε-
 κοῦντας ἦναι Ῥωμαίων φίλους, εἰ, πολὺ τι κεχα-
 ρισμένοι τὸν προτοῦ χρέον ἀπάσης ἀδικίας, οὐκ εἰδ'
 ὅπως τότε συνεπέδωκαν αὐτοὺς εἰς τὸ συνεπισχύειν
 11 καὶ κοινωνεῖν ταῖς τοῦ Χάροπος ἀνομίαις. Ἐπειδὴ
 δ' ὁ προειρημένος τοὺς μὲν κατὰ τὴν ἀγορὰν ἀνα-
 φανδὸν ἐφόνευσε, τοὺς δ' ἐν ταῖς ἰδίαις οἰκίαις, ἐίους
 δ' ἐπὶ τῶν ἀγρῶν καὶ κατὰ τὰς ὁδοὺς ἐπαποστείλων

O o 5

ἰδολο-

10. τὰλλα γε *cont. Vales.* τὰλλα δὲ *ms.* Forfan debuit τὰλλα μὲν,

per se ipse, partim amico-
 rum opera usus. Quippe
 cum ipse admodum juvenis
 erat, tum vero perditissimus
 ac levissimus quisque, di-
 ripiendæ alienæ pecuniæ
 causâ, ad eum confluerat.
 Maximam porro auctorita-
 tem ac fidem omnibus illius
 factis addiderat, utque non
 sine consilio, sed ex senten-
 tia populi Romani, cuncta
 agere viderentur, effecerat
 vetus amicitia, quæ illi cum
 plerisque primariis viris Ro-

mæ intercedebat, ac præ-
 terea suffragium *Myrtonis*
 senis, & *Nicanoris* ejus filii.
 Qui cum alioqui satis mode-
 sti & amici populi Romani
 viderentur, semperque an-
 tea ab omni flagitio procul
 abfuissent, tum nescio quo
 pacto seipsos scelерum *Cha-
 ropi* fautores ac socios ad-
 junxerant. At vero ille, ubi
 alios in medio foro palam
 trucidavit, alios in suis do-
 mibus, nonnullos in agris,
 aut per vias, submissis per-
 cussit.

ΟΙ. 155. 3. ἐδόλεφάησθε, καὶ πάντων τῶν τεθνεώτων ἐξηνδρα-
ποδίσσατο τοὺς βίους, ἄλλην ἐπεισῆγε μηχανήν.

Mater Προέγραφε γὰρ τοὺς εὐκαιροῦντας τοῖς βίοις Φυγά- 12
adjutrix δας, οὐ μόνον ἀνδρας, ἀλλὰ καὶ γυναῖκας. ἀναια- 13
inveniat. θεις δὲ τὸν φόβον τοῦτον, ἐχρηματίζετο αἰὲ τούς
μὲν ἀνδρας δι' ἑαυτοῦ, ταῖς δὲ γυναῖκας διὰ τῆς μη-
τρὸς Φιλέτιδος. πᾶν γὰρ εὐφυὲς ἐγένετο κατὰ 14
τοῦτο τὸ πρόσωπον, πρὸς δὲ βίαν καὶ πλεόν τι δυ-
νάμενον συνεργεῖν ἢ κατὰ γυναῖκας.

XXII. Ἐπειδὴ δὲ πάντας ἐξηργυρίσαντο κατὰ τὸ δυ-
Phœnice νατὸν, εἰσῆγον εἰς τὸν δῆμον οὐδὲν ἦτιον ἅπαντας
opp. τοὺς προεργραμμένους. Οἱ δὲ πολλοὶ τῶν ἐν τῇ 2
Epiri. Φοινίκῃ, τὰ μὲν διὰ τὸν φόβον, τὰ δὲ καὶ δι' ἐλασσί-
μενοι διὰ τῶν περὶ τὸν Χάρεσπα, κατέκρηναν οὐ φυ-
γῆς, ἀλλὰ θανάτου πάντας τοὺς προσαγγελεθέντας
ὡς ἀλλότρια φρενοῦντας Ῥωμαίων. Οὗτοι μὲν εὖ 3
πάντες

14. εὐφυὲς correxi ex Diadaro Siculo. Vulgo εὐφυῆς, quod tenens
Reisius, deinde δυναμική voluit pro δυνάμενον. Ibid. κατὰ
τοῦτο. Propositionem defendam censuit Vossius. καὶ τοῦτο est apud
Diod. quod Polybius restitutum voluit Westling.

cussoribus interfecit, atque
omnium protinus facultates
invasit, tandem alia machina
grassari cœpit. Locupletissi-
mum enim quemque, nec
viros solum, sed & matres-
familias, exsules proscripsit.
Quo metu incussio, ipse ad-
fidue viros quidem per se,
mulieres vero matris *Philo-
tidis* opera spoliabat. Fuit
enim ista mulier ad hoc ad-
modum idonea, sed quæ ad
vim ac scelus plus etiam ad-

jumenti quam pro muliere
adferre posset.

22. Postquam demum uni-
versos pecunia spoliaverunt,
nihil fecius cunctos, qui
proscripti erant, populi ju-
dicio permiscere. Et multi-
tudo in urbe *Phœnica*, par-
tim metu, partim blanditiis
inducta a factione *Charopis*,
universos, quibus alienatus
a Romanis animus crimini
dabatur, non exsilio, sed ca-
pitali sententia condemna-
runt.

πάντες ἔφυγον, ὅτε Χάροψ ἄρμησεν εἰς τὴν Ῥώμην, ἔχων χρέματα καὶ τοὺς περὶ τὸν Μύρωνα μεθ' αὐτοῦ, βουλόμενος ἐπισφραγίσασθαι διὰ τῆς συγκλήτου τὴν αὐτοῦ παρρανομίαν. Ἐν ᾧ καιρῷ καὶ λίστον μὲν ἐγένετο δαῖγμα τῆς Ῥωμαίων ἀρέσεως, κάλλιστον δὲ θέαμα πᾶσι τοῖς Ἑλλήσι τοῖς παρεπιδήμοις, μάλιστα δὲ τοῖς ἀνακεκλημένοις. ὁ τε γὰρ Μάρκος, ἀρχιερεὺς ὢν καὶ πρῶτος τῆς συγκλήτου γραφόμενος, ὁ τε Λεύκιος, ὁ τὸν Περσέα νικήσας, μεγίστην ἔχων πίστιν καὶ δύναμιν, πυθανόμενοι τὰ πεπραγμένα τῷ Χάροπι κατὰ τὴν Ἑπείρον, ἐκώλυσαν εἰς τὰς οἰκίας αὐτῶν εἰσέναι τὸν Χάροπα. οὗ γενομένου περιβεχέτου, πάντες ἐγενήθησαν εἰ περιεπιδημαῦντες περιχαρεῖς, ἀποδεχόμενοι τὸ μισοπότην τῶν Ῥωμαίων. Μετὰ δὲ ταῦτα τοῦ Χάροπος εἰσελθόντος εἰς τὴν σύγκλητον, οὐ συνεκάθετο τοῖς αἵσιου-

A.V. 597.
Romam
abibit
Charops.

Fallum
S.C. con-
tingit.

XXII. 7. συνεκάθετο. συνέθετο aut συγκοθία voluit Reisk. Mibi συγκατίθετο videtur legendum. In hac regione inscriendum illud Fragment. putavit Valesius, quod continetur Ecloga CXXVII de Legat.

runt. Hi igitur omnes in exilium abierunt, quo tempore Charops, comite Myrtone, cum magna pecuniæ vi Romam est profectus, eo consilio, ut scelus suum senatus auctoritate confirmaret. Tunc temporis vero pulcherrimum specimen morum populi Romani & gratissimum cum omnibus Græcis, tum maxime evocatis, qui Romæ exfulabant, spectaculum adparuit. Etenim M. Aemilius Lepidus, pon-

tifex max. & princeps senatus, & L. Aemilius, is qui Perfeum vicit, maxima vir auctoritate ac potentia præditus, cum accepissent, quæ Charops gesserat in Epiro, domo sua ei interdixerunt. Cujus rei fama per urbem dispersa, Græci, quicumquo aderant, maximo sunt gaudio adfecti, & Romanorum adversus improbos odium magnis laudibus extulerunt. Deinde postquam in senatum introductus est Charops, ne-

quaquam

ΟΙ. 155. 3. ἀξιομένους, εὐδ' ἐβουλήθη δοῦναι ῥητὴν ἀπέκρισιν·
 ἀλλὰ, τοῖς ἀποστελλομένοις πρεσβευταῖς, ἔφη, δώ-
 σεν ἐντολὰς, ἐπισκέψασθαι περὶ τῶν γεγονότων.
 Ὁ δὲ Χάρεψ, ἀναχωρήσας, ταύτην μὲν τὴν ἀπέ-
 κρισιν ἀπεσιώπησε, γράψας δὲ πρὸς τὴν ἰδίαν ὑπό-
 θεσιν ἀρμόζουσιν ἀπήγγειλεν, ὡς συνευδοκούντων Ῥω-
 μαίων τοῖς ὑπ' αὐτοῦ πραττεμένοις.

III. IN ASIA.

Vita fundō EUMENI succedit frater ATTALVS.

XXIII.
 Eumenis
 elogium.

Εὐμένης, ὁ βασιλεὺς, τῇ μὲν σωματικῇ δυνάμει
 παραλελυμένος ἦν, τῇ δὲ τῆς ψυχῆς λαμπρότητι
 προσαντῆχεν· ἀνὴρ ἐν μὲν τοῖς πλείστοις οὐδένος·
 δεύτερος τῶν κατ' αὐτὸν βασιλείων γενόμενος, περὶ
 δὲ τὰ σπουδαιότατα καὶ κάθιστα μίζων καὶ λαμ-
 πρότερος. Ὅς γε, πρῶτον μὲν, παραλαβὼν παρὰ
 τοῦ πατρὸς τὴν βασιλείαν συνεσταλμένην τελῶς
 εἰς

XXIII. I. προσαντῆχεν. προσαντῆχεν maluerat Reisk.

quaquam adnuī senatus po-
 stulatis ejus, neque certum
 responsum homini dare vo-
 luit; sed *legatis, propediem*
ad res Illyrici inspicendas
professuris, id in mandatis
se daturum respondit, ut,
quacumque astra in Epiro

essent, inquirerent. At Cha-
 rops, domum reversus, re-
 sponsum quidem senatus re-
 tuit, confictum autem aliud
 ex sui animi sententia re-
 sponsum divulgavit, quasi
 omnia ejus acta senatus pro-
 basset.

(III.) Excerptum Valeianum.

23. *Eumenes*, Pergami
 rex, corpore quidem erat
 infirmo atque imbecilli, sed
 animi vigore infirmitatem
 corporis compensabat: vir,
 in plerisque rebus nulli æta-

tis suæ regum secundus, in
 rebus autem gravissimis ac
 pericerrimis omnium ma-
 ximus ac splendidissimus.
 Qui primum quidem, cum
 regnum paucis ac tenuibus
 oppi-

εἰς ὀλίγα καὶ λιτὰ πολισμάτια, ταῖς μεγίσταις Δ. V. 597.
 τῶν καθ' αὐτὸν δυναστεῶν ἐφάμιλλον ἐποίησε. τὴν
 ἰδίαν ἀρχὴν· οὐ τύχη τὸ πλεῖον συνεργῶν χράμενος,
 οὐδ' ἐκ περιπετείας, ἀλλὰ διὰ τῆς ἀγχνησίας καὶ
 φιλοπονίας, ἔτι δὲ πράξεως τῆς αὐτοῦ. Δεύτερον
 φιλοδοξέτατος ἐγενήθη, καὶ πλείστας μὲν τῶν καθ'
 αὐτὸν βασιλέων πόλεις Ἑλληνίδας εὐεργέτησε, πλεί-
 στους δὲ κατ' ἰδίαν ἀνθρώπους ἰσωματοποίησε.
 Τρίτον, ἀδελφοὺς ἔχων τρεῖς καὶ κατὰ τὴν ἡλικίαν
 καὶ πράξιν, πάντας τούτους συνέσχε παιδαρχεῦν-
 τας αὐτῷ καὶ δορυφορεῦντας, καὶ σῶζοντας τὸ τῆς
 βασιλείας ἀξίωμα. Τοῦτο δὲ σπανίως εὖρετις ἂν
 γεγενός.

8. Ἀττάλος, ὁ ἀδελφὸς Εὐμένους, παραλαβὼν τὴν Ἀττάλος
 ἔξουσίαν, πρῶτον ἐξήνεγκε δῶγμα τῆς αὐτοῦ προαι- restituit
Arista-
them.
 ρέσεως καὶ πράξεως τὴν Ἀριαράθου καταγωγὴν
 ἐπὶ τὴν βασιλείαν.

VI.

6. Ad verba ἡλικίαν καὶ πρῶξιν δεῖτε νεώτερον ἀμείνονας, aut ali-
 quod simile, putavit Vales. 8. αὐτοῦ. Vulgo αὐτοῦ.

oppidulis coarctatum a pa-
 tre accepisset, amplissimis
 temporis sui imperiis parem
 dominationem suam præsti-
 tit; non tam fortune auxi-
 lio & casu quodam, quam
 solertia & industria atque
 etiam rebus gestis suis.
 Deinde præ ceteris ætatis
 suæ regibus gloriæ cupidissi-
 mus fuit, atque unus pluri-
 mas Græciæ civitates ac
 plurimos sigillatim homines
 beneficiis suis locupletavit.
 Denique fratres cum habe-

ret tres, & ætate & indu-
 stria ad res gerendas pollen-
 tes; eos in officio omnes
 continuit, & morigeros cu-
 stodesque regni ac dignita-
 tis suæ habuit satellites;
 quod raro admodum conti-
 gisse reperias.

Attalus, Eumenis frater,
 postquam regnare occcepit,
 primum ingenii atque indu-
 striæ suæ specimen dedit
 restituto in regnum *Aria-
 rathe*.

VI.

Ol. 155 4.
A.V. 598.

VI.

RES GESTAE ANNO VRBIS DXCVIII.

I. ROMAE.

Admittitur legatio EPIROTARVM.

XXIV. Κατὰ τὸν καιρὸν τούτων παραγεγονότων πρεσβευ-
Legati ex
Phœnice
Epiri. τῶν ἐξ Ἠπείρου, παρὰ τε τῶν τὴν Φοινίκην κατε-
χόντων, καὶ παρὰ τῶν ἐκπεπτωκότων, καὶ ποιησα-
μένων λόγους κατὰ πρόσωπον ἔδωκεν ἀπόκρισιν αὐτοῖς ἡ σύγκλητος, ὅτι δώσει περὶ τούτων ἐντολαὶς τοῖς ἀποστελλομένοις πρεσβευταῖς εἰς τὴν Ἰλλυρίδα
C. Mar-
cius Cof. μετὰ Γαίου Μαρκίου.

II. IN ASIA.

Bellum PRVSIAE cum ATTALO.

XXV. Περυσίας μετὰ τὸ νικῆσαι τὸν Ἀτίλαον, καὶ τὸ
Attalus,
victus a
Prusia. παρελθὼν πρὸς τὸ Πέργαμον, παρασκευασάμενος
δυοῖαν πελυτελῇ προσήγαγε πρὸς τὸ τέμενος τοῦ
Ἀσκλη-

XXIV. Hanc *Eclogam* Excerptio Peiresciano (*supra*, cap. 22.) *inse-*
rendam putavit *Valesius*.

XXV. 1. καὶ τὸ παρελθ. ex *Solida* adficti. *Vulgo* μετὰ τὸ παρελ-
θὼν *abique* conjunct.

VI.

I. Legatio CXXVII.

24. Circa idem tempus ve- que praesentes disceptarunt,
nerunt ex *Epiro legati*, par- hoc tulerunt responsum: *se-*
tim ab eis missi qui *Phœni-* *natum de eorum rebus man-*
cen tenebant, partim ab ex- *data legatis daturum, qui*
sulibus. Qui postquam apud *cum C. Marcio in Illyricum*
senatum causam suam utri- *essent profecturi.*

II. Excerptum *Valesianum*.

25. *Prusias*, victo Attalo, *Aesculapii* templo cum sum-
ad *Pergamum* accessit, in tuofo adparatu sacra factu-
rus.

2 Ἀσκληπιοῦ. καὶ βουθυτήσας καὶ καλλιερήσας, τότε A.V. 598.
 3 μὲν ἐπαυήλθεν ἐπὶ τὴν παρεμβολήν· κατὰ δὲ τὴν Prusias
 ἐπιούσαν καταστήσας τὴν δύαμιν ἐπὶ τὸ Νικηφύ-^{furit in}
 ριον, τοὺς τε νεὺς ἅπαντας διέφθειρε, καὶ τὰ τεμέ-
 νη τῶν θεῶν, ἐσύλησε δὲ καὶ τοὺς ἀνδριάντας καὶ
 4 τὰ λίθινα τῶν ἀγαλμάτων. Τὸ δὲ τελευταῖον καὶ
 τὸ τοῦ Ἀσκληπιοῦ ἀγαλμα βαστάσας, περιτίως
 ὑπὸ Φυλομάχου κατεσκευασμένον, ἀπένεγκεν ὡς
 5 αὐτόν· ὃ τῇ πρότερον ἡμέρᾳ κατασπένδων ἐβουθύ-
 τει καὶ κατηύχετο, δέσμενος, ὥπερ εἰκός, ἰλεων αὐ-
 6 τῷ γενέσθαι καὶ εὐμενῇ κατὰ πάντα τρέπον. Ἐγὼ
 δὲ ταῖς τριαύτας διαθέσεις καὶ πρότερον εἰρηκά που,
 περὶ Φιλίππου ποιούμενος τὸν λόγον, μανικᾶς.
 7 Τὸ γὰρ ἅμα μὲν θύειν καὶ διὰ τούτων ἐξιλάσκεισθαι
 τὸ θεῖον, προσκυνοῦντα καὶ λιπαροῦντα ταῖς τρα-
 πέζας καὶ τοὺς βωμοὺς ἐξάλλως, ὥπερ ὁ Περουσίας
 ἔθιστο

2. ἐπὶ τὴν παρεμβ. *els Snid.* 3. καταστήσας. *ἐπιστήσας Snid.*

4. ἀγαλμα βαστ. βαστάσας ἀγαλμα *ideus.* Ibid. Φυλομά-
 χου. Φυρόμαχος, Phytomachus vocatur apud alios scriptores.

5. ἐβουθύται κατασπ. *Snid.* 7. ὁ Περουσίας ἔθιστο. *ἔθιστο*
 Περουσίας *Snid.*

rus. Maestatis igitur victi-
 mis cum perlitallet, tum
 quidem in castra est rever-
 sus: postridie vero copiis
 ad *Nicephorium* adductis,
 templa omnia vastare, de-
 lubra ac statuas deorum im-
 mortalium & imagines spo-
 liare ac diripere cepit.
 Postremo & ipsum *Aescula-
 pii simulacrum*, insigni arti-
 ificio a *Phylomacho* [sive
Phyromacho] fabricatum rap-
 puit abstulitque; cui pridie

libaverat, hostiasque & vo-
 ta obtulerat, propitium ac
 benignum (ut mos est)
 ipsius numen sibi adprecatus.
 Ego vero hujusmodi *mores*
hominum etiam antea, cum
 de rebus Philippi agerem,
furiosos me dicere memini.
 Etenim simul victimas cæ-
 dere, Deosque propitios ora-
 re, omnemque aram ac la-
 pidem exquisito quodam stu-
 dio adorare & venerari fle-
 xis genibus & muliebri su-
 persti-

Ol. 155. 4. ἔθιστο ποιεῖν, γονυπετῶν καὶ γυναικιζόμενος· ἅμα δὲ ταῦτα καὶ λυμαίνεσθαι, καὶ διὰ τῆς τούτων καταφθορᾶς τὴν εἰς τὸ θῆον ὕβριν διατίθεσθαι· πῶς οὐκ ἂν εἴποι τις ἔναι θυμοῦ λυτῶντος ἔργα, καὶ ψυχῆς ἐξεστηκυίας τῶν λογισμῶν; Ὁ καὶ τότε συνέβαινε γίνεσθαι περὶ τὸν Προυσίαν. Ἄνδρες μὲν γὰρ ἔργον εὐδὲν ἐπιτελεσάμενος κατὰ τὰς προσβολαῖς, ἀγενεῶς δὲ καὶ γυναικοθύμως χειρίσας καὶ τὰ πρὸς θεοὺς, καὶ τὰ πρὸς ἀνθρώπους, μετήγαγε τὸ

Elia. στρατεύμα πρὸς Ἑλαίαν· καὶ καταπεράσας τῆς ¹⁰ Ἑλαίας, καὶ τινὰς προσβολαῖς ποιησάμενος, εὐδὲν δὲ πρᾶττεν δυνάμενος, διὰ τὸ Σάσανδρον τὸν τοῦ βασιλέως σύντροφον ἐσπεληλυθότα μετὰ στρατι-

Thyatira. τῶν ἔργων αὐτοῦ τὰς ἐπιβολαῖς, ἀπῆρεν ἐπὶ Θυατείρων. Κατὰ δὲ τὴν ἐπάνοδον τὸ τῆς Ἀρτέμιδος ¹¹

Hiera- ἱερὸν, τῆς ἐν Ἱερᾷ Κάμῃ, μετὰ βίας ἐσύλησεν.

come. ὁμοίως καὶ τὸ τοῦ Κυνίου Ἀπόλλωνος τέμενος, τοῦ ¹²

Apollo **Cynius** **Temni.** περὶ Τήμων, οὐ μόνον ἐσύλησεν, ἀλλὰ καὶ τῷ περὶ διέ-

9. Vocab. ἔργων ex conjec. adiecit Valerius. 12. Τήμων conjecti, monente Valerio. Valgo Τεμόν.

perstitutione, quod *Prusias* facere solebat; atque interim eadem sana diripere, eorumque vastatione contumeliam diis facere; quis neget animi id esse, rabie perciti, hominisque de statu mentis turbati? Quod quidem tum *Prusias* contigit. Nam cum nullum in oppugnatione generosi animi facinus edidisset, sed prorsus imbelli ac muliebri animo adversus deos hominesque esset usus,

exercitum *Eliaam* traduxit, & tentata urbis obsidione cum nihil proficeret, eo quod *Sofander*, regis collataneus, cum praesidio militari urbem ingressus, impetum ipsius repellebat. *Thyatira* navibus contendit. Porro inter redeundum finum *Dianæ*, quod est in *Hiera Come*, vi illata spoliavit. *Apollinis* quoque *Cynii* delubrum circa *Temnum* non spoliavit solum, sed etiam igne

- 13 διέφθειρεν. Καὶ ταῦτα διαπραζόμενος ἐπανῆλθεν A.V. 598.
 εἰς τὴν οἰκίαν, εὐ μένον τοῖς ἀνθρώποις, ἀλλὰ καὶ
 14 τοῖς θεοῖς πεπολεμηκώς. Ἐταλαιπώρησε δὲ καὶ τὸ
 περικλὸν στρατεύμα τῷ Περυσίᾳ κατὰ τὴν ἐπάνοδον
 ὑπὸ τε τοῦ λιμοῦ καὶ τῆς δυσεντερίας, ὥστε παρὰ
 πόδας ἐκ θεοπέμπτου δοκεῖν ἀπηντῆσθαι μῆνιν αὐτῶ
 διὰ ταύτας τὰς αἰτίας.

Ἄτταλος, ἡγήθεὺς παρὰ Περυσίου, προχωρε- XXVI.
 σάμενος Ἀθηναίων τὸν ἀδελφὸν ἐξαπέστειλε μετὰ ^{Athe-}
 τῶν περὶ τὸν Πόπλιον Λέντλον, διασαφόντα τῇ ^{frater}
 συγκλήτῳ τὸ γεγονός. Οἱ δὲ ἐν τῇ Ῥώμῃ, τοῦ μὲν ^{Attali,}
 Ἀνδρονίκου παραγενομένου καὶ διασαφούντος τὰ πε- ^{Romani}
 ρὶ τὴν πρώτην ἔφοδον τῶν πολεμίων, εὐ προσῆχον· ^{legatus.}
 3 ἀλλ' ὑπενόουν, τὸν Ἄτταλον βουλόμενον αὐτὸν ἐπι-
 βαλεῖν τῷ Περυσίᾳ τὰς χεῖρας, προφάσεις προκα-
 τασκευάζεσθαι, καὶ προκαταλαμβάνειν διαβολαῖς.
 Ἄμα

14. Θεοπέμπτου ex Tonpii conjec. recepi. Vulgo Θεόπτου,
 quod in Θεῶν του ματαρε jussit Reisk.

igne vastavit. Atque his ac dysenteria in reditu labo-
 peractis domum rediit, illa- rarunt, adeo ut sceleribus
 to & hominibus & diis im- Prusiae poena a diis e vesti-
 mortalibus bello. Sed & gio representata esse vide-
 pedestres ejus copiae fame retur.

(Legatio CXXVIII.)

26. *Attalus*, a Prusia vi- hostium impressionem narra-
 ctus, fratrem *Athenaeum* cum ret, dictis non erant com-
Publio Lentulo proficisci moti; sed in suspicionem
 jussit, ad declarandum sena- venerant, *Attalum*, quod cu-
 tui quod acciderat. Roma- peret ipse Prusiam adoriri,
 ni enim post *Andronici* ad- occasiones belli praeparare,
 ventum, quum ille primam & criminationibus eum an-
Polybii Histor. T. IV. P p tever.

OL. 155.4. Αμα δὲ τοῦ τε Νικομήδους καὶ τῶν περὶ τὸν Ἀντί-
 A.V. 598. Φιλον, τῶν παρὰ τοῦ Προυσίου πρεσβευτῶν, δια-
 μαρτυρομένων, μηδὲν εἶναι τούτων· ἔτι μᾶλλον ἠπί-
 Legati σται τὰ λεγόμενα περὶ τοῦ Προυσίου. Μετὰ δὲ τι-
 Rom. in να Χρόνον, ἐπιδιασαφουμένης τῆς πραγματείας,
 Asian. ἀμφιδόξήσασα περὶ τῶν προσπιπτόντων ἢ σύγκλη-
 τος, ἐξαπέστειλε πρεσβευτὰς Λεύκιον Ἀπουλήϊον
 καὶ Γάϊον Πετρώνιον, τοὺς ἐπισκεψομένους, πῶς ἔχει
 τὰ κατὰ τοὺς προσηρμένους βασιλεῖς.

tevertere. Simulque Nico- re omni explorata; incerti
 mede & Antiphilo *Prusia* patres, quantum his nunciis
legatis testantibus, nihil eo- tribuere fidei deberent, *L.*
 rum, quæ dicerentur, esse *Apulejum* & *C. Petronium*
 facta; multo adhuc minus legatos miserunt, ad invisen-
 fidei habere patres iis, quæ dum, quo loco regum illo-
 de *Prusia* nunciabantur. rum res essent.
 Mox vero magis magisque

ΤΗΣ ΤΡΙΑΚΟΣΤΗΣ ΤΡΙΤΗΣ
ΤΩΝ ΠΟΛΥΒΙΟΥ ΙΣΤΟΡΙΩΝ
ΤΑ ΣΩΖΟΜΕΝΑ.

I.

RES ANNI VRBIS DXCIX.

I. RES ROMÆ GESTÆ.

Ol. 156. 1.
A. V. 599.

Ἡ σύγκλητος, ἔτι κατὰ χειμῶνα διακούσασα
τῶν περὶ Πόπλιον Λέντλον ὑπὲρ τῶν κατὰ
Προυσίαν, διὰ τὸ νεωστὶ παραγεγονέναι τούτους ἐκ
τῆς Ἀσίας, εἰσεκαλίσσατο καὶ τὸν Ἀθηναῖον τὸν
Ἀττιάλου τοῦ βασιλέως ἀδελφόν. Οὐ μέντοι πολ-
λῶν προσεδέθη λόγων, ἀλλ' εὐθέως καταστήσασα
πρεσβευταῖς, συνεξάπεστελε τῷ προειρημένῳ τοὺς
περὶ Γαίον Κλαύδιον Κέντωνα, καὶ Λεύκιον Ὀρτήσιον,
καὶ

I.
Auditur
Athe-
nus, fr.

Legati
mittun-
tur in
Asiam.

P p 2

LIBRI TRICESIMI TERTII
HISTORIARVM POLYBII
RELIQVIAE.

I.

I. Legatio CXXIX.

I. Quum sub hiemis ex-
itum senatus *Publium*
Lentulum, qui recens ex
Asia redierat, super iis, quæ
fecerat *Prusias*, audivisset;
Athenæum quoque, *Attali*
regis fratrem, in curiam re-
vocavit. Ibi non fuit verbis
opus, sed statim cum præ-
dicto legatos mittere decre-
vit *C. Claudium Centonem*,
L. Hortensium, & *C. Aurun-*
culejum,

Ol. 156.1. καὶ Γαίον Αὐρουγουλεῖον, ἐντολαῖς δεῦσα, καλύειν
τὸν Προυσίαν Ἀττάλῳ πολεμεῖν.

Achto-
rum le-
gati,

de di-
missione
evocato-
rum.

Παρεγένοντο δὲ καὶ παρὰ τῶν Ἀχαιῶν πρὶς-3
βας εἰς Ῥώμην ὑπὲρ τῶν κατεχόμενων, οἱ περὶ ἔε-
νωνα τὸν Αἰγεία, καὶ Τηλεκλέα τὸν Αἰγεάτην. ὧν 4
ποιησαμένων λόγους ἐν τῇ συγκλήτῳ, καὶ τοῦ δια-
βουλίῳ προτεθέντος, παρ' ὀλίγου ἤλθον ἀπολύσαι
τοὺς κατηγνιαμένους οἱ τοῦ συνεδρίου. Τὴν δὲ αἰτίαν 5
ἔσχε τοῦ μὴ συντελεσθῆναι τὴν ἀπόλυσιν Αὔλος
Ποστούμιος, στρατηγὸς ὧν ἔξαπέλεκτος, καὶ βρα-
βεύων τὸ διαβούλιον. Τριῶν γὰρ οὐσῶν γνῳμῶν, 6
μίας μὲν τῆς ἀφίεναι κελευούσης, ἑτέρας δὲ τῆς
ἐναντίας ταύτῃ, τρίτης δὲ τῆς ἀπολύειν μὲν, ἐπι-
σχῶν δὲ κατὰ τὸ παρὲν, καὶ πλείστων δὲ ὄντων
τῶν ἀφιεμένων· παρελθὼν τὴν μίαν γνῳμὴν, διε- 7
ρώτα ταῖς δύο καθολικῶς, οἷς δοκεῖ τοὺς ἀνα-
κεκλη-

Cap. I. 3. τὸν Αἰγεάτην. Sic mnti ὁ ed. Vrs. Τριτάτην ἐν
Vrsini conjecit, accepit Casaub. Ex legat. seq. posset Μεγαλοπολίτην
supplicari, nisi nimis recederet a vestigiis scripturae. 6. ταύτη ab
Vrsino est. ταύτης mnti, non male.

culejum, quibus mandata de-
dit, ut *prohiberent Prusiam*,
quo minus bellum cum *Atta-*
lo gereret.

Aderant etiam Romæ Xe-
no Aegienfis, & Telecles
Aegeates, ab *Achaëis* missi,
eorum causâ qui captivi te-
nebantur. Ea legatione in
senatu audita, eaque re ad
deliberandum proposita, pa-
rum absuit, quin patres reos
absolverent: quod quomi-
nus fieret, per *Aulum Postu-*

*miu*m prætorem, qui sena-
tum tunc habebat, stetit.
Nam quum tres dictæ sen-
tentiae essent, una eorum,
qui *dimittendos* censebant,
altera *contrarium* censen-
tium, tertia eorum, quibus
placebat, *absolvi quidem il-*
los, sed in praesentia retine-
ri; plerisque de absolutione
consentientibus; prætor, una
sententia prætermissa, duas
rogatione sua est comple-
xus: *qui evocatos sen-*
titis

σκεκλημένους ἀφίεναι, καὶ τὸναντίον. Λοι. A. V. 199.
 πᾶν, εἰ πρὸς τὸ παρὲν ἐπέχεν κελεύοντες προσέβη-
 σαν πρὸς τοὺς μὴ φάσκοντας δεῖν ἀπολύειν, καὶ
 πλείους ἐγενήθησαν τῶν ἀφιέντων. Καὶ ταῦτα μὲν
 ἐπὶ τούτων ἦν.

II. RES PELOPONNESI.

Τῶν ἐκ τῆς Ῥώμης πρεσβευτῶν ἀνακαμφάντων II. Achæi
 εἰς τὴν Ἀχαΐαν, καὶ διασαφούνταν, ὅτι παρ' ὀλί- novam
 γον ἔλθοι τὰ πράγματα τοῦ πάντας ἐπανελθεῖν legatio-
 αὐτοὺς κατεχομένους· εὐέλπιδες γενόμενοι καὶ μετεω- nem
 ριζόντες οἱ πολλοὶ, πάλιν ἐξαυτῆς ἔπεμπον Τηλε- miserunt
 κλέα τὸν Μεγαλοπολίτην καὶ Ἀναξίδαμον. Καὶ τὰ
 μὲν κατὰ Πελοπόννησον ἐπὶ τούτων ἦν.

P p 3

III. RES

8. προσέβησαν contextit *Vrs.* προσήκταν *cod. Vrs.* προσώνησαν *Bav.*
 II. 2. καὶ Ἀναξ. *Abest καὶ a Bav.* Forſan debuerat καὶ τὸν Μεγα-
 λοιπ. Ἀναξ.

titis dimittendos, in adjunderunt, qui absolven-
 hanc partem; *qui alia* dos negabant, & ita eos,
omnia, in illam partem ite. qui absolvendos cenſebant,
 Tum vero qui retinendos in numero vicerunt. Eo tum
 præſentia cenſuerant, iis ſe loco fuit iſtud negotium.

II. Legatio CXXX.

2. Poſteaquam legati, qui erigere animos cœperunt,
 Romam iverant, reverſi in atque extemplo Telecleum
 Achaïam renunciaſſent, nihil Megalopolitani & Anaxi-
 propius factum eſſe, quam ut damum Romam denuo pro-
 omnes redirent, qui captivi ficifci jubent. Hic tum fuit
 tenebantur; plerique omnes *rerum in PELOPONNE-*
 eo nuncio in ſpem adducti *ſo ſtatus.*

III. Sui

Ol. 156, 1. III. RES CYPRI. ARCHIAS *praeſeſus prodere*
A. V. 599. *iſulam DEMETRIO conatur.*

III. Depre- * * * *προτένευ αὐτῷ φ' τάλαντα, παραχωρή-
henſus, ſuſpen- ſαντι τῆς Κύπρου, καὶ τὰλλα ſυνακολουθήſοντα
dio vi- λυσιτελῇ καὶ τίμια παρ' αὐτοῦ ſυνεπιδεκνύεν,
tam finit. προſενεγκαμένῳ τὴν χρεῖαν ταύτην.*

Ἀρχίας, βουλόμενος τὴν Κύπρον προδοῦναι τῷ²
Δημητρίῳ, καὶ Φωραδεῖς, καὶ εἰς κρίσιν ἀχθεῖς,
λαβὼν ἐκ τῆς παραπεπετασμένης αὐλαίας καλῶ-
Vani va- ^{na} ^{ſi-} ^{gi-} ^{tant.} *διον, ἑαυτὸν ἀπεκρέμασε. Τῷ γὰρ ὄντι διὰ τὰς 3
ἐπιθυμίας κενὰ κενὰ λογιζόμεναι, κατὰ τὴν παροι-
μίαν. Καὶ γὰρ ἐκεῖνος, δόξας φ' τάλαντα προσ- 4
λήψεσθαι, καὶ τὰ προϋπάρχοντα χρήματα καὶ τὸ
πνεῦμα προσαπέβαλεν.*

II.

III. 1. παρ' αὐτοῦ ex *conſeſſ. correcti. Vulgo παρ' αὐτῷ. 2. Ad
hanc locum Valeſius retulit & Fragm. apud Suidam in Προσαγγε-
λίῳ. Τῷ δὲ Πτολεμαίῳ γενομένης προσαγγελίας παρῆναι τὸν
'Αρχίαν. id eſt, Ptolemaio quum nunciatum eſſet, adēſſe Archiam.
Ibid. λαβὼν ἐκ τῆς &c. Sic Suidas in Αὐλαίας. Sed καλῶς
τὸν ἐκ τῆς αὐλαίας παραπεπετασμένῳ cod. Peir. & Suid. in
Κενοῖ. παραπετασμάτων Suid. in 'Αρχίας.*

III. Suidas in *Προταίνειν. Deinde Excerpt. Valeſian.
& Suidas.*

* * * *offerre ipſi quin-
genta talenta, ſi Cypro ceſ-
ſiſſet, aliaque emolumenta &
honores ſuo nomine ob oculos
illi ponere, ſi hac in re ei
morem geſſiſſet.*

*Archias, Cyprum Deme-
trio prodere quum vellet,*

*deprehenſus & in iudicium
adductus, ſumto ſunico de
praetento aulæo ſefe ſuſpen-
dit. Revera enim decepti
cupiditatibus homines vani
vana agitant, ut eſt in pro-
verbio. Namque ille, quin-
genta ſe talenta accepturum
dum ſperat, & quas antea
poſſederat opes & vitam
ſimul amiſit.*

II.

II.

RES ANNI VRBIS DC.

I. RES IN ITALIA GESTAE.

(I.) *Audiuntur Romæ Legati MASSILIENSIVM.*

Κατὰ τὸν αὐτὸν καιρὸν ἦγον πρεσβευταὶ καὶ παρὰ ^{IV.} ^{Querun-}
 Ἀμασσαλιητῶν. οἱ πάλαι μὲν κακῶς πάσχοντες ὑπὸ ^{tur de Li-}
 τῶν Λιγυστινῶν, τότε δὲ συγκλειόμενοι τελέως, καὶ ^{guribus.}
 πρὸς τούτοις καὶ πολιορκουμένων τῶν πόλεων Ἀντι-
 πόλεως καὶ Νικαίας, ἐξαπέστειλαν πρεσβευτὰς εἰς
 τὴν Ῥώμην, τοὺς τε τὰ γιγνόμενα διασαφίσοντας,
 καὶ δεομένους σφίσι βοηθεῖν. Ὡν καὶ παρελθόντων
 εἰς τὴν σύγκλητον, ἔδοξε τῷ συνεδρίῳ, πρεσβευτὰς
 πέμψαι, τοὺς ἅμα μὲν αὐτόπτας γενησομένους τῶν
 γιγνομένων, ἅμα δὲ πειρασομένους λόγῳ διορθώσα-
 δαι τῶν βαρβαρίων τὴν ἄγνοιαν.

P p 4

(II.) PTO.

IV. I. *Verbum πρεσβευταὶ abest a iunctis, insertum ab Urhino; qui*
 & v. 2. articulum οὗ ex consell. adjecit.

II.

(I.) *Legatio CXXXI.*

4. Circa tempus idem ad-
 fuerunt & legati *Massilien-*
sium, quos jampridem *Ligu-*
res vexabant, tunc vero in
 magnas redegerant angus-
 tias. Nam & urbes eorum,
Antipolis atque *Nicaea*, ob-
 fessæ a Liguribus teneban-
 tur. Propterea legatos Ro-
 mam miserant, qui & quo

loco res eorum essent Ro-
 mænis significarent, & opem
 sibi ferri peterent. Hi quum
 in senata fuissent auditi, le-
 gatio decreta est, partim ad
 invisendum regionum illa-
 rum statum, partim, si fieri
 posset, ad emendandum sine
 armis, quæ peccata erant
 a barbaris.

(II.) Le-

Ol. 156. a. (II.) PTOLEMAEVS junior (Phyſcon) Romam venit.

V. Κατὰ τοὺς καιροὺς, καὶ οὗς ἐξέπεμψεν ἡ σύγ-
 Q. Opi- κλητος τὸν Ὀπίμιον ἐπὶ τὸν τῶν Ὀξυβίων πόλεμον,
 mius Cof. ἦκε Πτολεμαῖος ὁ νεώτερος εἰς τὴν Ῥώμην· καὶ
 Ptol. jun. παρελθὼν εἰς τὴν σύγκλητον, ἐποίητο κατηγορίαν
 accusat τὰδελφου, φέρων τὴν αἰτίαν τῆς ἐπιβουλῆς ἐπ'
 fratrem. ἐκείνον. ἀμα δὲ τὰς ἐκ τῶν τραυμάτων οὐλαῖς ὑπὸ
 τὴν ὄψιν δεκνὺς, καὶ τὴν λοιπὴν δονολογίαν ἀκό-
 λουθον τούτοις διατιθέμενος, ἐξεκαλεῖτο τοὺς ἀν-
 δρώπους πρὸς ἔλθον. Ἦκον δὲ καὶ παρὰ τοῦ πρεσ-
 4 βυτέρου πρίσβεις, οἱ περὶ τὸν Νεολαΐδαν καὶ Ἀν-
 δρόμαχον, ἀπολογούμενοι πρὸς τὰς παρὰ τὰδελ-
 φου γενομένας κατηγορίας. ὣν ἡ σύγκλητος οὐδ' ἔ-
 ἀνέχεσθαι δικαιολογουμένων ἡβουλήθη, προκατελημ-
 μένη ταῖς ὑπὸ τοῦ νεωτέρου διαβολαῖς· ἀλλὰ τού-
 τοις μὲν ἐπανάγειν ἐκ τῆς Ῥώμης προσέταξεν ἐξαι-
 τῆς.

V. 1. Ὀπίμιον correxit Vif. 4. παρὰ τὰδελφου. Praepos. ex con-
 ject. adjecti cum Reisk. 5. οὐδ' ἀνέχεσθαι ex Gron. & Reiskii
 conjecit. scripsi. Vulgo οὐδ' ἀναδέχεσθαι. οὐδένα δέχεσθαι Bau.

(II.) Legatio CXXXII.

5. Quo tempore senatus
Opimium ad gerendum bel-
 lum adversus *Oxybios* militi,
junior Ptolemaus in urbem
 venit. Qui ut ingressus est
 in curiam, fratrem coepit
 accusare, auctoremque eum
 dicere insidiarum, quibus
 fuerat attentatus: simul vul-
 nerum cicatrices oculis spe-
 ctandas exhibebat, multisque
 deinceps verbis rei atrocita-

tem exaggerans, ad misera-
 tionem sui flectere animos
 hominum conabatur. Sed
 & senioris *Ptolemai* legati
 aderant, Neolaidas & An-
 dromachus, qui ad crimina-
 tiones omnes fratris respon-
 derent. Verum istorum fe-
 natus ne admittere quidem
 ad aures orationem voluit:
 adeo mentes omnium accu-
 sationibus fratris erant occu-
 patæ.

6τῆς. Τῶ δὲ νεωτέρῳ πέντε πρεσβευταῖς καταστή-
 σασα τοὺς περὶ Γναίον Μερέλαν καὶ Λεύκιον Θέρ-
 μον, καὶ πεντήτη δούσα τῶν πρεσβευτῶν ἑκάστῳ,
 τούτοις μὲν παρήγγειλε κατὰ γέν Πτολεμαῖον εἰς
 Κύπρον· ταῖς δὲ κατὰ τὴν Ἑλλάδα καὶ τὴν Ἀσίαν
 συμμάχοις ἔγραψαν, ἐξῆναι συμπράττειν τῷ Πτο-
 λεμαίῳ τὰ κατὰ τὴν αἰδοδοκίαν.

A.V. 600.
 Restitu-
 tur in
 Cyprum.

(III.) *Decem Legati mittuntur ad PRYSIAM
 pro ATTALO.*

Τῶν περὶ τὸν Ὀρτήσιον καὶ Λύρουγκουλήϊον πα-
 ραγεγονότων ἐκ τοῦ Περγάμου, καὶ διασαφούντων
 τὴν τε τοῦ Περυσίου καταφρόνησιν τῶν τῆς συγκλή-
 του παραγγελμάτων· καὶ διότι, παρὰ σπουδῆσας καὶ
 συγκλείσας εἰς τὸ Πέργαμον αὐτοὺς τε καὶ τοὺς
 περὶ τὸν Ἀττάλον, πᾶσαν βίαν ἐνεδείξατο καὶ πα-
 ρενομίαν· ἡ σύγκλητος ἐργιδοῖσα, καὶ βασιλεὺς Φέ-
 ρουσα τὸ γεγονός, ἐξαυτῆς δέκα πρεσβευταῖς κατέ-

VI.
 Bellum
 dirimere
 student
 Romani.

Pp 5

στησε,

patae. His igitur extemplo
 Roma iussis facessere, legati
 quinque sunt decreti, inter
 quos erant Cn. Merula & L.
 Thermus, & singulis lega-
 tis quinquereemes adtributæ.
 Datum iis negotium fuit, ut

cum *juniore Ptolemaeo* pro-
 fecti, in insulam *Cyprum*
 eum restituerent. Scriptum
 etiam ad socios Græcos &
 Asiaticos, *licere illis Ptole-*
maum in recuperatione Cy-
pri adjuvare.

(III.) *Legatio CXXXIII.*

6. Quum *Hortensius* &
Aurunculejus, Pergamo re-
 versi, renunciassent, quanto
 contentui mandata senatus
Prusias habuisset; qui, vio-

lato fœdere, adversus ipsos
 & *Attalum* Pergami inclu-
 sos omnem vim atque inju-
 riam tentasset; patres ira-
 ti, & indignatione facinoræ
 commoti, decem extemplo
 lega-

ΟΙ. 156. 2. στησε, τοὺς περὶ Λεύκιον Ἀνίκιον, καὶ Γαίον Φάν-
 νιον, καὶ Κόιντον Φάβιον Μάξιμον· καὶ παραχρῆ-4
 μα ἐξαπέστειλεν, ἐντολαῖς αὐτοῖς δοῦσα, διαλύσαι
 τὸν πόλεμον, καὶ τὸν Προυσίαν ἀναγκάσαι, δίκας
 ὑποσχῆν Ἀττάλῳ τῶν κατὰ τὸν πόλεμον ἀδικη-
 μάτων.

II. IN GALLIA. *Bellum cum LIGURIBVS.*

VII. Romanos
legatos
violant
Ligures. Τῶν Μασσαλιητῶν διαπρεσβευσαμένων πρὸς
 Ῥωμαίους, κακῶς πᾶσχεν αὐτοὺς ὑπὸ τῶν Λιγυ-
 στινῶν, παραχρῆμα κατέστησαν Φλαμίνιον, καὶ
 Ποπίλιον Λαιναίτην, καὶ Λεύκιον Πόπιον πρεσβευ-
 τὰς. οἱ καὶ πλείοντες μετὰ τῶν Μασσαλιητῶν, 2
 προσέσχον τῆς Ὀξυβίων χάρας κατὰ πόλιν Αἴ-
 γιτιαν. Οἱ δὲ Λιγυστινοὶ, προακηκόες, ὅτι πάρε-3
 σιν ἐπιτάζοντες αὐτοῖς λύειν τὴν πολιορκίαν, τοὺς
 μὲν ἄλλους ἔτι καθορμιζομένους ἐπελθόντες ἐκαίλυ-
 σαν

VI. 4. κατὰ τὸν πόλεμον. *Articulum adjecti cum Reisk. Tota haec
 Ecloga, ut & sequens, desideratur in cod. Bav.*

VII. 2. Αἰγίτιαν ex loco inferiore correctum est. αἰγυαλὸν b. l. erat
 in cod. Vsf.

legatos decreverunt, in quibus *miserunt, ut bello finem im-*
L. Anicius, & C. Fannius, ponerent, & Prusiam pro in-
& Q. Fabius Maximus: juriis bello illatis paxnas At-
eoque statim cum mandatis talo pendere cogerent,

II. *Legatio CXXXIV.*

7. Quum venisset Romam *urbem in agro Oxybiorum*
legatio Massiliensium, quæ naves adpuerunt. At Li-
vexari eos a Liguribus nunciabat, extemplo decreverat gures,
senatus legatos Flaminium, quum ante cognovissent, adesse illos ut solvi
Popillium Lanatam, ac L. obsidionem juberent; ceteros
Pupium. Qui, cum Massili- quidem, dum adhuc in
ensibus profecti, Aegitnam ipsi facere escensionem pro-
 hibue-

4σαν τῆς ἀποβάσεως· τὸν δὲ Φλαμίνιον καταλαβόν- A.V. 600.
 τες ἀποβεβηκότα καὶ τὰς ἀποσκευὰς ἀποτεθειμέ- Vulnera-
tur Fla-
minius,
 νον, τὰς μὲν ἀρχαὺς ἐκέλευον αὐτὸν ἐκ τῆς χώρας
 ἀπολύεσθαι· τοῦ δὲ παρακούοντος, ἤρξαντο τὰ
 σκευὴ διαρπάζειν. Τῶν δὲ παίδων καὶ τῶν ἀπελευ-
 θέρων ἀντιποιουμένων καὶ κωλύοντων, ἀπεβιάζοντο,
 καὶ προσέφερον τούτοις τὰς χεῖρας. Ἐν ᾧ καιρῷ
 καὶ τοῦ Φλαμινίου βοηθοῦντος τοῖς ἰδίοις, τοῦτον μὲν
 κατέτρωσαν, δύο δὲ τῶν οἰκετῶν κατέβαλεν, τοὺς
 δὲ λοιποὺς κατεδίωξαν εἰς τὴν ναῦν, ὥστε τὸν Φλα-
 μίνιον, μόγις ἀποκόψαντα τ' ἀπόγναια καὶ τὰς ἀγ-
 γύρας, διαφυγεῖν τὸν κίνδυνον. Οὗτος μὲν ἀποκο-
 μιθεὶς εἰς Μασσαλίαν, ἐθεραπεύετο μετὰ πάσης
 ἐπιμελείας. Ἡ δὲ σύγκλητος πυθομένη τὰ γεγονό- Opimius
consul.
 τα, παραχρῆμα τὸν ἕνα τῶν ὑπάτων Κόιντον Ὀπί-
 μιον ἐξαπίστευε μετὰ δυνάμεως, πολεμήσοντα τοῖς
 Ὀξυβίοις καὶ Δεκίηταις.

Ὁ δὲ

hibuerunt; *Flaminium* vero
 quum navi jam egressum de-
 prehensissent, & sarcinas in
 terram expositas, principio
 excedere agro suo iusserunt;
 deinde, quia imperium con-
 temnebat, impedimenta il-
 lius diripere, eosque qui
 pro sarcinis dimicabant, &
 quo minus diriperentur pro-
 hibebant, vi repellere, ma-
 nusque ipsis inferre cœpe-
 runt. Iamque & *Flaminius*,
 suis opem ferens, vulnera-
 tus est, & duo e familia hu-

mi prostrati, reliqui in na-
 vim sunt compulsi: ut *Fla-
minius* ipse, rudentibus præ-
 cis, quibus vel in litore
 vel in ancoris tenebatur na-
 vis, ægre salutis suæ confu-
 luerit. Is igitur *Massiliam*
 delatus, omni studio ac di-
 ligentia curabatur. Senatus
 vero de iis, quæ acciderant,
 factus certior, extemplo al-
 terum *consulem*, *Q. Opimium*
 cum exercitu proficisci iussit
 ad bellum cum *Oxybiis* &
Deciatis gerendum.

8. Opī;

OL. 156.2.
VIII.
Bellum
cum
Oxybiis
& Decia-
tis.

Ὁ δὲ Κόιντος, συναθροίσας τὰς δυνάμεις εἰς τὴν τῶν Πλακεντίων πέλιν, καὶ ποιησάμενος τὴν πορείαν διὰ τῶν Ἀπεννίνων ὄρων, ἤκεν εἰς τοὺς Ὀξύβιους. στρατοπεδεύσας δὲ παρὰ τὸν Ἀπρωνα ποταμὸν, αἰεδέχετο τοὺς πολεμίους, πυνθανόμενος αὐτοὺς ἀθροίζεσθαι, καὶ πρὸς αὐτοὺς εἶναι πρὸς τὸ διακινδυνεύειν. Καὶ προσαγαγὼν τὴν στρατιὰν ὃς Κόιντος πρὸς τὴν Αἰγίτην, ἐν ᾗ συνέβη τοὺς πρεσβυταῖς παρασποιδῆναι, τὴν πόλιν κατὰ κράτος ἔλawn, ἐξηνδραποδίσατο, καὶ τοὺς ἀρχηγούς τῆς ὕβρεως ἀπίσταιλε δεσμίους εἰς τὴν Ῥάμην. καὶ ταῦτα διαπραξάμενος, ἀπήντα τοῖς πολεμίσις. Οἱ δὲς Ὀξύβιοι, νομίζοντες, ἀπαραιτήτων αὐτοῖς εἶναι τὴν εἰς τοὺς πρεσβυταῖς ἀμαρτίαν, παραλέγων τινὶ χρησάμεναι θυμῷ, καὶ λαβόντες ἐρμὴν παραστατικὴν, πρὶν ἢ τοὺς Δεκίητας αὐτοῖς συμμῆξαι, περὶ τετρακισχιλίους ἀθροισθέντες ὤρμησαν ἐπὶ τοὺς πολεμίους.

VIII. 2. Ἀπρωνα. Oudon, Varum, *falsicatus est Rnf.*

8. *Opimius* die militi edicta ad conveniendum in agrum Placentinorum, Apenninis montibus superatis, in fines *Oxybiorum* pervenit. Dein politis ad *Apronem* fluvium castris, hostes, quos congregari in unum intellexerat, & acie confligere paratos esse, ibi expectavit. Mox admotis copiis ad oppidum *Aegitnam*, ubi violati fuerant populi Romani legati, vi illam occupat,

cives multat servitute, audaces injuriae catenis oneratos Romam mittit: atque his rebus peractis, obviam hostibus procedit. *Oxybii*, spem nullam veniae superesse rati post admissum in legatos delictum, temeraria aestuantes ira, caecum ac furiosum capiunt impetum, & congregati ad quatuor milia, priusquam se cum iis Deciae junxissent, Romanos invadunt. Consul, im-

- ελεμίους. Ὁ δὲ Κόιντος, ἰδὼν τὴν ἔφοδον καὶ τὸ ^{A V 600.}
 θράσος τῶν βαρβάρων, τὴν μὲν ἀπόνοιαν αὐτῶν ^{Prælio vincuntur Oxy-}
 κατεπλάγη· θεωρῶν δὲ μηδενὶ λόγῳ ταύτῃ χρω-
 μένους τοὺς ἐχθροὺς, εὐθαρσὴς ἦν, ἅτε τριβὴν ἐν
 πράγμασιν ἔχων, καὶ τῇ φύσει διαφερόντως ἀγχι-
 νους ὑπάρχων. Διόπερ ἐξαγαγὼν τὴν αὐτοῦ στρα-
 τῖαν, καὶ παρακαλίσας τὰ πρέποντα τοῖς καιροῖς,
 εἶς βιάδην ἐπὶ τοὺς πολεμίους. Χρησάμενος δὲ συντό-
 νῳ προσβολῇ, ταχέως ἐνίκησε τοὺς ἀντιταξαμένους,
 καὶ πολεοὺς μὲν αὐτῶν ἀπέκτενε, τοὺς δὲ λοιποὺς
 9 ἠνάγκασε φυγεῖν προτροπαδὴν. Οἱ δὲ Δεκίηται & Decia-
 ἡθροισμένοι παρεῖσαν, ὡς μεθιέζοντες τοῖς Ὀξυβίοις ^{10.}
 10 τῶν αὐτῶν κινδύνων. ὕστερήσαντες δὲ τῆς μάχης,
 τοὺς φεύγοντας ἐξεδέξαντο, καὶ μετ' ὀλίγον συνέ-
 βαλον τοῖς Ῥωμαίοις μετὰ μεγάλης ἐρμῆς καὶ προ-
 11 θυμίας. ἡττηθέντες δὲ τῇ μάχῃ, παραυτίκα πάν- ^{Opinio se tradunt}
 τες παρέδωκαν σφᾶς αὐτοὺς καὶ τὴν πόλιν εἰς τὴν ^{omnes.}
 12 Ῥωμαίων πίστιν. Ὁ δὲ Κόιντος, κύριος γενόμενος
 τούτων

preffionem atque audaciam barbarorum ut videt, mirari ille quidem desperatorum hominum furorem: sed, qui in incepto hostium isto rationem nullam deprehenderet, vir usu rerum & sagacitate mentis præstans, de exitu prælii bene sperabat. Igitur copias castris educere, milites ut res atque tempus monebat adloqui, deinde presso gradu in hostem vadere. Primo impetu, quem dedit vehementissimum, op-

positam aciem cito perculit: multi sunt occisi, reliqui in effusam fugam dare se coacti. Interim congregatis copiis adveniunt Deciatæ, Oxybiis socios periculi sese præbituri. Sed quia post pugnam pugnatum venerant, fugientium e clade fugam sistunt, & mox cum Romanis vi magna atque alacritate confligunt. Victi vero eo prælio, sine mora omnes & se & urbem suam in fidem Romanis dedunt. Consul, his

ΟΙ. 156.2. τούτων τῶν ἔθνων, παρ' αὐτίκα μὲν τῆς χώρας, ἔσθην ἐνεδέχeto, προσέθηκε τοῖς Μασσαλιήταις, εἰς δὲ τὸ μέλλον ἔμμελλε τοὺς Λιγυστινοὺς ἠνάγκασε διδόναι κατὰ τινὰς τακτοὺς χρόνους τοῖς Μασσαλιήταις· αὐτὸς δὲ παροπλίσας τοὺς ἀντιταξαμένους, καὶ 13 διελὼν τὴν δύναμιν ἐπὶ τὰς πόλεις, αὐτοῦ τὴν παραχειμασίαν ἐποιήσατο. Καὶ ταῦτα μὲν ὁρῶν 14 ἔλαβε καὶ τὴν ἀρχὴν καὶ τὴν συντέλειαν.

III. RES IN ASIA GESTAE.

(I.) RHODIORVM Bellum cum Cretensisibus.

IX.
Aristo-
crates
praetor
Rhodior.

Ἀριστοκράτης, ὁ τῶν Ῥοδίων στρατηγός, ἦν μὲν κατὰ τὴν ἐπιφάνειαν ἀξιωματικὸς καὶ καταπληκτικός. διόπερ ἐκ πάντων τούτων ὑπέλαβον οἱ Ῥόδιοι 2 τελείως ἀξιοχρεῶν ἡγεμόνα καὶ προστατὴν ἔχεν τοῦ πολέμου. Διεψεύθησαν μὲν ται γὰρ τῶν ἐλπίδων. 3 ἔλθων γὰρ εἰς τὰς πράξεις, ὥσπερ εἰς πῦρ, κα-
θάπερ

13. διελὼν correxit Vrsin. ἔλων ms. Ibid. ἐπὶ τὰς πόλ. reuocauit ex ms. κατὰ τὰς πόλ. ex ing. edidit Vrsinus.

his populis superatis, agri capti quantam maximam poterat partem *Massiliensibus* statim adtribuit, *Liguresque* compulit, ut de futuro obfides darent *Massiliensibus*, oertis temporibus renouan-

dos. Ipse eas gentes, quae secum pugnaverant, exarmat, & distributo per oppida exercitui, hiberna ibi egit. Atque ita bellum hoc magna celeritate & susceptum est & confectum.

III.

(I.) Excerptum *Valesianum*.

9. *Aristocrates*, praetor Rhodiorum, erat ille quidem specie ipsa plena dignitatis ac terroris. Quamobrem *Rhodium* idoneum belli ducem

atque egregium imperatorem sese habere crediderant. Verum enim vero sua spe longe frustrati sunt. Nam quum ad res ipsas, tamquam in fornacem accessisset, in-

star

Θάπερ τὰ κίβδηλα τῶν νομισμάτων, ἀλλοίως ἐφάνη. A.V.600.
 4Τοῦτο δ' ἐγένετο δῆλον ἐπ' αὐτῶν τῶν ἔργων.

(II.) PRUSIAE Bellum cum ATTALO.

Κατὰ τὴν Ἀσίαν Ἀττάλος ἔτι κατὰ χειμῶνα X.
 συνήθροιζε μεγάλας δυνάμεις, ἅτε καὶ τῶν περι- Ariarathes &
 Ἀριαράθην καὶ τὸν Μιθριδάτην ἐξαπεσταλκῶν Mithrida-
 αὐτῶ στρατιὰν ἱππέων καὶ πεζῶν κατὰ τὴν συμ- tes, socii
 αμμαχίαν, ὣν ἡγεῖτο Δημήτριος ὁ Ἀριαράθου. Ὅντος Attali.
 δὲ περὶ ταύτας αὐτοῦ τὰς κατασκευάς, ἤκον ἐκ
 τῆς Ῥώμης οἱ πρέσβεις· εἰ καὶ συμμίζαντες αὐτῶ Romani
 περὶ Κάρδους, καὶ κοινολογηθέντες περὶ τῶν πραγ- legati
 μάτων, ᾤρηκταν πρὸς τὸν Περυσίαν. Ἐπειδὴ δὲ
 συνέμιζαν, διεσάφουν αὐτῶ τὰ παρὰ τῆς συγκλή-
 4του μετὰ πολλῆς ἐπιστάσεως. Ὁ δὲ Περυσίας ἐνισ-
 μὲν τῶν προστατιμένων προσεδέχετο, ταῖς δὲ πλεί-
 στοις ἀντίλεγε. Διόπερ οἱ Ῥωμαῖοι προσκόψαντες
 αὐτῶ,

X. Et hæc rursus Ecloga, & ea quæ sequitur, absunt a cod. Bav.
 1. ὁ Ἀριαράθου. Adjecti artic. qui abest vulgo. 3. ἐπιστάσεως.
 An ἐπιστάσεως? 4. ἀντίλεγε contexti cum Relik. Vulgo ἀντελέ-
 γετο.

star adulterinæ monetæ lon- ipsis negotiorum articulis
 ge alius adparuit, quod in clarum fuit.

(II.) Legatio CXXXV.

10. Quod ad RES ASIAE, gati Romani veniunt, qui
 Attalus, dum adhuc esset regem Cadis convenerunt,
 hiems, magnum exercitum & de omnibus rebus cum
 coëgit, quum & Ariarathes eo locuti, ad Prusiam recta
 & Mithridates, ejus focii, sunt profecti. Eo ut ventum,
 copias ipsi tum equestres voluntatem senatus serio illi
 tum pedestres, duce Deme- declararunt. Prusias ex iis,
 trio Ariarathis filio, submi- quæ imperabantur, nonnul-
 sissent. In his adparatibus la facturum se pollicitus, de
 dum occupatur Attalus, le- plerisque negabat. Itaque
 illius Romani legati, pertinacia
 illius

Ol. 1562. αὐτῶ, τὴν τε Φιλίαν ἀπέπειπτο καὶ τὴν συμμα-
 χίαν, καὶ πάντες ἐξαυτῆς ἀπηλλάττοντο πάλιν ὡς
 τὸν Ἀττάλον. Ὁ δὲ Προυσίας, μετανοήσας, μέχρις
 μὲν τίνες ἐπηκολούθει Λιπαρῶν· ἐπεὶ δ' οὐδὲν ἔκρυεν,
 ἀπαλλαγὴς ἐν ἀμνηχανίαις ἦν. Οἱ δὲ Ῥωμαῖοι τὸν γ
 μὲν Ἀττάλον ἐκέλευον, προκαθίσαντα τῆς αὐτοῦ
 χάρας μετὰ δυνάμεως, αὐτὸν μὲν μὴ κατάρχεσθαι τοῦ
 πολέμου· ταῖς δὲ πόλεσι ταῖς αὐτοῦ καὶ ταῖς κά-
 μαις τὴν ἀσφάλειαν παρασκευάζειν. Αὐτοὶ δὲ με-
 ρίσαντες σφᾶς αὐτοὺς, οἱ μὲν ἔπλεον κατὰ σπου-
 δὴν, ἀπαγέλλοντες τῇ συγκλήτῳ τὴν ἀπείθειαν τοῦ
 Προυσίου, τινὲς δὲ ἐπὶ τῆς Ἰωνίας ἐχωρίσθησαν, ἕτε-
 ροὶ δὲ ἐφ' Ἑλλησπόντου καὶ τῶν κατὰ τὸ Βυζάντιον
 τόπων· μίαν ἔχοντες καὶ τὴν αὐτὴν πρόθεσιν ἀπαν-
 τες, ἀπὸ μὲν τῆς Προυσίου Φιλίας καὶ συμμαχίας
 ἀποκαλεῖν τοὺς ἀνδράποους, Ἀττάλῳ δὲ προσνέμεν
 τὴν εὐνοίαν καὶ συμμαχεῖν κατὰ δύταμιν.

Κατὰ

Illius offensi, amicitiae & so-
 cietati ipsius renunciarunt,
 atque extemplo omnes, eo
 relicto, ad Attalum pergere.
 Tum vero Prusias poeniten-
 tia ductus, orans obsecrans-
 que legatos aliquamdiu se-
 qui: & quum nihil profice-
 ret, domum reversus, in
 summa consilii inopia versa-
 ri. Interim Romani Attalo
 auctores sunt, ut cum exer-
 citu finibus regni praesidens,
 ipse quidem bello neminem
 laceret, sed urbes suas ac
 pagos ab injuria defendat.

Ipsi in varias partes divisi,
 partim Romam properant,
 ad significandam senatui re-
 gis Prusiae pertinaciam, par-
 tim in Ioniae regiones ten-
 dunt, alii ad Hellespontum,
 & ad vicinos Byzantio tra-
 ctus. Quorum omnium
 unum idemque erat propo-
 situm, ut ab amicitia & so-
 cietate Prusiae homines re-
 vocarent, Attalo vero bene-
 volentiam cunctorum con-
 ciliarent, & quibus possent
 cumque modis eum adjuva-
 rent.

(Leg-

A.V. 600.

Κατὰ δὲ τοὺς αὐτοὺς καιροὺς Ἀττιάλου ἀδελφὸς XI.
 Ἀθηναῖος κατέπλευσε ναυσὶ καταφράκτοις ἐγδοή- Athe-
 κονταί· ὧν αἱ πέντε μὲν τριήρεις ἦσαν Ῥοδίων, τῶν neus,
 ἀποσταλεισῶν εἰς τὸν Κρητικὸν πόλεμον, εἴκοσι δὲ fr. Attali,
 Κυζικηνῶν, ἑπτὰ δὲ ἐπὶ ταῖς εἴκοσι τῶν περὶ τὸν Ἀτ- classis
 3ταλον, αἱ δὲ λοιπαὶ τῶν ἄλλων συμμάχων. Ποιη- præfe-
 σάμενος δὲ τὸν πλοῦν ἐφ' Ἐλληνισπέντου, καὶ συνά- ctus:
 ψας ταῖς πόλεσιν ταῖς ὑπὸ Προυσίαν τατισομένης,
 ἀποβάσεις τε συνεχῶς ἐπείετο, καὶ κακῶς διетίδει
 4τὴν χώραν. Ἡ δὲ σύγκλητος, διακούσασα τῶν πα- Novi
 ρὰ τοῦ Προυσίου πρεσβευτῶν ἀνακεχωρηκότων, legati Ro-
 ἐξαυτῆς τρεῖς ἄλλους ἀπέστειλεν, Ἀππιὸν τε τὸν mani.
 Κλαύδιον, καὶ Λεύκιον Ὀππιον, καὶ Αὔλον Ποστού-
 5μιον. οἱ καὶ παραγένοιμοι εἰς τὴν Ἀσίαν, διέλυσαν
 τὸν πόλεμον, εἰς τὰς τοιαύτας συνθήκας ἐπαναγέ-
 6μενοι τοὺς βασιλεῖας ἀμφοτέρους· Ὡστε παρα- Pax Atta-
 χρῆμα μὲν εἴκοσι καταφράκτους νῆας ἀπο- li cum
 7δοῦναι Prusia.

XI. 5. ἐπαναγ. ἐπαγόμενοι voluit Roisk.

(Legatio CXXXVI.)

11. Circa idem tempus
Athenaeus, Attali frater,
 classem adduxit navium te-
 ctarum octoginta; quarum
 quinque triremes Rhodio-
 rum erant, quæ ad bellum
Creticum fuerant missæ, vi-
 ginti Cyzicenorū, septem
 & viginti Attali, reliquæ
 aliorum sociorum. Is dire-
 cto cursu in Hellespontum,
 quoties aliquam præterve-
 heretur earum urbium, quæ

Polybii Histor. T. IV.

Prusia parebant, crebris ex-
 scensionibus factis agrum il-
 larum populabatur. Sena-
 tus, auditis legatis, qui a
Prusia redierant, tres alios
 continuo misit, *Appium Clau-*
dium, Lucium Oppium, &
Aulum Postumium. Hi in
 Asiam ubi venerunt, bello
 finem imposuerunt, & ut
 reges ambo in hujusmo-
 di conditiones consentirent,
 pervicerunt: *Prusias ut*
Attalo viginti naves

Q q

teffas

Ol. 156.2. δοῦνα Προυσίαν Ἀττιάλω· πεντακόσια δὲ
 Παν Αττα- τάλαντα κατενεγκεῖν ἐν ἔτεσιν εἴκοσι·
 li cum την δὲ χώραν ἀμφοτέρους ἔχειν, ἣν καὶ
 Prusia. πρότερον εἶχον, ὅτε εἰς τὸν πόλεμον ἐνέ-
 βαινον· διορθώσασθαι δὲ Προυσίαν καὶ τήν
 καταφθοράν τῆς χώρας, τῆς τε Μηθυ-
 μναίων καὶ τῶν Αἰγαιέων, καὶ τῆς Κυμαίων
 καὶ Ἡρακλειωτῶν, ἑκατὸν τάλαντα δόντα
 τοῖς προειρημένοις. Γραφιστῶν δ' ἐπὶ τούτοις
 τῶν συνθηκῶν, ἀπῆγον τὰς δυνάμεις εἰς τὴν οἰκίαν
 οἱ περὶ τὸν Ἀττιάλον, τὰς πεζικὰς καὶ τὰς ναυτι-
 κάς. Καὶ τῆς μὲν Ἀττιάλου καὶ Προυσίου διαφορᾶς
 τοιαῦτος ὅτε κατὰ μέρος χειρισμὸς ἐγενήθη τῶν
 πράξεων, [καὶ τὸ τέλος.]

(III.)

6. πεντακόσια. πεντακισχίλια suspicatus est Reisk. 8. Αἰγαιέων
 continet ex alio Polybii loco. Vulgo h. l. Αἰγίων. Ibid. Ant τῆς
 τε τῶν Μηθυμν. scribendam, ant τῆς τῶν τε Μηθυμν. 9. δ'
 ἐπὶ τούτοις. Ant sic, ant δὲ τούτων, fait corrigendam. Vulgo
 omnes δὲ τούτοις. 10. ὅτε ex isto retocati, & in fine verba
 καὶ τὸ τέλος ex Reiskii conject. adjecti. Vulgo τότε κατὰ μέρος
 ex Vrsini ing.

τεῖας confestim tradat. Cum aorum, & Hera-
 Talenta quingenta in- cleotarum, centumque
 tra viginti annorum illis talenta solvat.
 spatium pendat. Hoc foedere scripto, Attalus
 Agrum uterque ut possi- copias suas, & navales &
 deat, quem ante in- terrestres, domum reduxit.
 choatum hoc bellum ob- Atque hoc modo & singula
 tinuerat. Item ut Pru- gesta sunt eo bello, quod
 fias damna farciat Attali & Prusias controversia
 agris illata Methy- excitaverat, & finis bello
 maeorum, Aegienesium, est impositus.

(III.)

(III.) PRIENENSES male multati ab ARIARATHE. A.V. 603.

Κατὰ τοὺς καιροὺς τούτους καὶ Πριηνεῖς ἐπέπε- XII.
 2 σεν παραλέγω συμφορᾷ. Δεξάμενοι γὰρ παρ' Ὀρο- Pecuniam depo-
 φέρονους, ὅτ' ἐκράτησε τῆς ἀρχῆς, ἐν παρακατα- positam ab Oro-
 3 ῥῳ ὑπὸ τάλαντα, ἀπηγοῦντο κατὰ τοὺς ἐξῆς χρό- ferne
 νους ὑπὸ Ἀριαράθου, ὅτε μετέλαβε τῆς ἀρχῆς.
 3 Οἱ μὲν οὖν Πριηνεῖς, ὡς ἐμοὶ δοκεῖ, ὀρθῶς ἴσταντο,
 φάσκοντες, οὐδενὶ προήσσεσθαι τὰ χρήματα, ζῶντος tradere
 4 Ὀροφέρονους, πλὴν αὐτῷ τῷ παραδεμένῳ. Ὁ δ' Ariaram
 Ἀριαράθης πολλοῖς ἐδόκει παραπίπτειν τοῦ καθή- thi.
 5 κοντος, ἀπαιτῶν τὴν ἀλλοτρίαν παραθήκην. οὐ μὴν,
 ἀλλ' ἕως μὲν τούτου τάχ' ἂν τις ἔχοι συγνώμην
 αὐτῷ, καταπειράζοντι τῷ δοκεῖν τῆς ἐκείνου βα-
 σιλείας εἶναι τὰ χρήματα. τὸ δὲ καὶ ποῦναι τὴν
 6 γενεῶν κατὰ λόγον. Κατὰ δὲ τοὺς νῦν λεγομένους

Qq 2

και-

XII. 2 & 3. Ὀροφέρονους. Vulgo h. l. Ὀλοφέρονους. Et sic vultus
 infra, v. 10. 3. προήσσεσθαι correcti cum Reisk. Vulgo προήσσεσθαι.

(III.) Excerptum Valesianum.

12. Iisdem temporibus alteri se eam pecuniam red-
 Prienenses in gravem cala- dituros, nisi ipsi, qui eam
 mitatem præter spem inci- deposuerat. Et Ariarathes
 derunt. Nam cum Orofer- multum peccare plerisque
 nes, quo tempore in Cappa- videbatur, qui alienum depo-
 docia regnabat, quadringen- positum repeteret. Enim-
 ta talenta apud eos depo- vero hæc fortasse venia
 sisset; postea Ariarathes, dignus fuerit ille, quod ten-
 in regnum restitutus, eam tavit id auferre quod ad re-
 pecuniam a Prienensibus re- gni sui fiscum pertinere pu-
 petiit. Iam Prienenses meo tavit: at vero iracundia ac
 quidem iudicio recte atque pertinacia ulterius ferri,
 ordine faciebant, cum dice- nullatenus rationi consenta-
 rent, quamdiu Orofernes in neum potest videri. Iam
 vivis esset futurus, nemini vero hoc, de quo dicimus,
 tempore

Ol. 156.2.
Ariarath.
cum At-
talo vexat
Prienen-
ses.

καιρούς ἐπαποστείλας ἐλεηλάτες τὴν χώραν τῶν
Πριηνίων, συνεργούντος Ἀττάλου καὶ παρεξύνοντος
διὰ τὴν ἰδίαν διαφορὰν, ἣν εἶχε πρὸς τοὺς Πριηνεῖς.
Πολλῶν δὲ καὶ σωμάτων καὶ θρεμμάτων ἀπολεμέ-
των, καὶ πρὸς τῇ πόλει πτωμάτων γενομένων, ἀμύ-
νασθαι μὲν εὐχ. εἰς τ' ἦσαν εἰ Πριηνεῖς, ἐπείσβευον
δὲ καὶ πρὸς Ῥοδίους, μετὰ δὲ ταῦτα ἐπὶ Ῥωμαίους
κατίφυγον. * Ὁ δὲ οὐ προσεῖχε τοῖς λεγομένοις,
καὶ Πριηνεῖς μὲν, μεγάλας ἔχοντες ἐλπίδας ἐπὶ τῷ
πλήθει τῶν χρημάτων, τοῖς ἐναντίοις ἐνεκύρησαν.
τῷ μὲν γὰρ Ὀρεφίρηνει τὴν παραθήκην ἀπιδάκων,
ὑπὸ δὲ τοῦ βασιλέως Ἀριαράθου ἱκαναῖς τις βλα-
βας περιέπεσον ἀδίκως διὰ τὴν παραθήκην.

Antipha-
nes Ber-
geus.

Πῶς οὐκ ἀν' εἰκότως δόξειεν ὑπερβεβηκέναι καί το
ἀπολεληρηκέναι τὸν Βεργαῖον Ἀντιφάνην, καὶ κα-
θόλου

8. Ante verba Ὁ δὲ asteriscum posui, monente Reisk. 10. Πῶς οὐκ
ἔν. &c. In Cod. Peiresc. una serie haec junguntur superioribus. Sed,
videri unique nonnihil deesse, monuit Vales. Reiskius nil desidera-
ri contendit, nisi forte Πῶς οὐκ οὐκ ἔν. Idem ἀπολεληρηκέναι pro
ἀπολεληρηκέναι inclinat, ὅ ἀπολας pro ἀπονοίας. Ibid. δόξειεν
ex misto revocari. δόξειεν ex conjec. edidit Valesius.

tempore immixtis praedato-
ribus agrum Priensem va-
stare coepit, adjuvante Atta-
lo, & ob suam cum Prienen-
sibus privatam simultatem
eum incitante. Cum igitur
magna caedes hominum
simul ac pecorum jactura
passim fieret, & ad ipsas ur-
bis portas nonnulli trucidaren-
tur; Prienses, succur-
rere non valentes, & ad
Rhodios miserunt legatio-
nem, & ad Romanos deinde
confugerunt. * Sed ille cun-

cta, quae dicebantur, parvi
faciebat: & Prienses, qui
in tantae pecuniae summa
magnam spem posuerant,
contrarium prorsus eventum
sunt experti. Etenim Oro-
ferni quidem depositum fide-
liter reddiderunt; sed ab
Ariarath rege male multati
ob illud depositum gravissi-
mis calamitatibus injuria
conflictati sunt.

Cui non merito videatur
ille Bergaeum Antiphanem
longo

Θόλου μηδενὶ καταλιπεῖν ὑπερβολὴν ἀπονοίας τῶν Α. V. 600.
ἐπεργνομένων.

III.

RES GESTAE ANNO VRBIS DCL.

(I.) ACHAEI frustra petunt dimissionem Evocatorum.

Κατὰ τὸν καιρὸν τοῦτον, ἐν τῇ Ῥώμῃ, τῶν ἐκ τῆς
Ἀχαιίας πρεσβευτῶν ἐσελθόντων εἰς τὴν σύγκλητον
περὶ τῶν ἀνακεκλημένων, ἔδοξε τῷ συνεδρίῳ μένειν
ἐπὶ τῶν ὑποκειμένων.

Ol. 136.3.
A. V. 601.
XIII.

(II.) Legatio ex SYRIA adversus DEMETRIUM.

Legatio RHODIORVM.

Δημήτριον, Φησὶ Παλύβιος ἐν τῇ τρίτῃ καὶ τρια-
κοστῇ, βασιλεύσαντα Σύρων, πολυπότην ὄντα, τὸ
πλεῖστον τῆς ἡμέρας μεθύσκεσθαι.

XIV.
Deme-
trius
ebrius.

Qq 3

Ὁ Ἡρα-

longo intervallo superasse, tam ejus vesaniam æquatu-
adeo ut nemo unquam tan- rus sit.

III.

(I.) Legatio CXXXVII.

13. Eodem tempore, quum de iis, qui ex Achaia fuerant
Achæorum legati, qui Romæ Romam evocati; visum pa-
erant, in curiam venissent, tribus, nihil movendum.

(II.) Athenæus Lib. X. Cap. 11. Deinde Eclogæ Legat. CXXXVIII.

14. Demetrium, Syriæ regem, POLYBIUS Histo-
riarum Libro XXXIII scri-
bit bibacem & maximam
diei partem ebrium fuisse.

Adhuc

Ol. 156.2. *στησε, τοὺς περὶ Λεύκιον Ἀνίκιον, καὶ Γάϊον Φάν-
νιον, καὶ Κόιντον Φάβιον Μάξιμον· καὶ παραχρῆ·4
μα ἐξαπέστειλεν, ἐντολαῖς αὐτοῖς δοῦσα, διαλυῶσαι
τὸν πόλεμον, καὶ τὸν Προυσίαν ἀναγκάσαι, δίκας
ὑποσχῆν Ἀττάλῳ τῶν κατὰ τὸν πόλεμον ἀδικη-
μάτων.*

II. IN GALLIA. *Bellum cum LIGURIBVS,*

VII. *Τῶν Μασσαλιητῶν διαπρεσβευσαμένων πρὸς
Ῥωμαίους, κακῶς πάσχον αὐτοὺς ὑπὸ τῶν Λεγυ-
στινῶν, παραχρῆμα κατέστησαν Φλαμίνιον, καὶ
Ποπίλιον Λαιναίτην, καὶ Λεύκιον Πόπιον πρεσβευ-
τάς. οἱ καὶ πλείοντες μετὰ τῶν Μασσαλιητῶν, 2
προσέσχον τῆς Ὀξυβιῶν χώρας κατὰ πόλιν Ἀ-
γινταν. Οἱ δὲ Λεγυστινοὶ, προακηκοότες, ὅτι πάρε- 3
σιν ἐπιτάζοντες αὐτοῖς λύειν τὴν πολιερχίαν, τοὺς
μὲν ἄλλους ἔτι καθορμιζομένους ἐπελθόντες ἐκάλυ-
σαν*

VI. 4. *κατὰ τὸν πόλεμον. Articulum adjecti cum Relik. Tota haec
Ecloga, ut & sequens, desideratur in cod. Bav.*

VII. 2. *Ἀγινταν ex loco inferiore correctum est. αἰγυαλὸν b. l. erat
in cod. Vrs.*

*legatos decreverunt, in quibus miserunt, ut bello finem im-
L. Anicius, & C. Fannius, ponerent, Et Prusiam pro in-
& Q. Fabius Maximus: juriis bello illatis pœnas At-
eosque statim cum mandatis talo pendere cogerent,*

II. Legatio CXXXIV.

7. *Quum venisset Romam legatio Massiliensium, quæ
vexari eos a Liguribus nunciabat, extemplo decreverat
senatus legatos Flaminium, Popillium Lænatem, ac L.
Papium. Qui, cum Massiliensibus profecti, Aegitnam
urbem in agro Oxybiorum naves adpulerunt. At Li-
gures, quum ante cognovissent, adesse illos ut solvi
obsidionem juberent; ceteros quidem, dum adhuc in
portu sunt, supervenientes ipsi facere escensionem pro-
hibue-*

ἦσαν τῆς ἀποβάσεως· τὸν δὲ Φλαμίνιον καταλαβόν-
 τεσ ἀποβεβηκότα καὶ τὰς ἀποσκευὰς ἀποτεθειμέ-
 νον, τὰς μὲν ἀρχαὶς ἐκέλευον αὐτὸν ἐκ τῆς χώρας
 ἀπολύεσθαι· τοῦ δὲ παρακούοντος, ἤρξαντο τὰ
 ὅπλα διαρπάξαι. Τῶν δὲ παίδων καὶ τῶν ἀπελευ-
 θέρων ἀντιποιοιμένων καὶ κωλύόντων, ἀπεβιάζοντο,
 καὶ προσέφερον τούτοις τὰς χεῖρας. Ἐν ᾧ καιρῷ
 καὶ τοῦ Φλαμινίου βοηθοῦντος τοῖς ἰδίοις, τοῦτον μὲν
 κατέτρωσαν, δύο δὲ τῶν εἰκετῶν κατέβαλον, τοὺς
 δὲ λοιποὺς κατεδίωξαν εἰς τὴν ναῦν, ὥστε τὸν Φλα-
 μίνιον, μόγις ἀποκόψαντα τ' ἀπόγαια καὶ τὰς ἀγ-
 γύρας, διαφυγεῖν τὸν κίνδυνον. Οὗτος μὲν ἀποκο-
 μιθεὶς εἰς Μασσαλίαν, ἐθεραπεύετο μετὰ πάσης
 ἐπιμελείας. Ἡ δὲ σύγκλητος πυθομένη τὰ γεγονό-
 τα, παραχρῆμα τὸν ἕνα τῶν ὑπάτων Κοῖντον Ὀπί-
 μιον ἐξαπέστειλε μετὰ δυνάμεως, πολεμήσοντα τοῖς
 Ὀξυβίοις καὶ Δεκίηταις.

A.V. 600.
 Vulnera-
 tur Fla-
 minius,

Opimius
 consul.

Ὁ δὲ

hibuerunt; *Flaminius* vero
 quum navi jam egressum de-
 prehendissent, & farcinas in
 terram expositas, principio
 excedere agro suo iusserunt;
 deinde, quia imperium con-
 temnebat, impedimenta il-
 lius diripere, eosque qui
 pro farcinis dimicabant, &
 quo minus diriperentur pro-
 hibebant, vi repellere, ma-
 nusque ipsis inferre cœpe-
 runt. Iamque & *Flaminius*,
 suis opem ferens, vulnera-
 tus est, & duo e familia hu-

mi prostrati, reliqui in na-
 vim sunt compulsi: ut *Fla-
 minius* ipse, rudentibus præ-
 cis, quibus vel in litore
 vel in ancoris tenebatur na-
 vis, ægre salutis suæ consu-
 luerit. Is igitur *Massiliam*
 delatus, omni studio ac di-
 ligentia curabatur. Senatus
 vero de iis, quæ acciderant,
 factus certior, extemplo al-
 terum consulem, *Q. Opimium*
 cum exercitu proficisci iussit
 ad bellum cum *Oxybiis* &
Deciatis gerendum.

8. Opī

Ol. 156.2.

VIII.
Bellum
cum
Oxybiis
& Decia-
tis.

Ὁ δὲ Κόιντος, συναθροίσας τὰς δυνάμεις εἰς τὴν τῶν Πλακεντίνων πόλιν, καὶ ποιησάμενος τὴν πο-
ρεΐαν διὰ τῶν Ἀπεννίνων ὄρεων, ἤκεν εἰς τοὺς Ὀξυ-
βίους. στρατοπεδεύσας δὲ παρὰ τὸν Ἀπρωνα πο-
ταμὸν, ἀνεδέχετο τοὺς πολεμίους, πυνθανόμενος
αὐτοὺς ἀθροίζεσθαι, καὶ προθύμους εἶναι πρὸς τὸ
διακινδυνεύειν. Καὶ προσαγαγὼν τὴν στρατιάν ὃς
Κόιντος πρὸς τὴν Αἴγιταν, ἐν ᾗ συνέβη τοὺς πρεσ-
βευταῖς παρασποιδῆσθαι, τὴν πόλιν κατὰ κράτος
ἐλὼν, ἐξηνδραποδίσατο, καὶ τοὺς ἀρχηγούς τῆς
ὕβρεως ἀπέστειλε δεσμίους εἰς τὴν Ῥώμην. καὶ ταῦ-
τα διαπραξάμενος, ἀπήντα τοῖς πολεμίσις. Οἱ δὲς
Ὀξύβιοι, νομίζοντες, ἀπαραίτητον αὐτοῖς εἶναι τὴν
εἰς τοὺς πρεσβευταῖς ἀμαρτίαν, παραλέγω τινὲ
χρησάμενοι θυμῷ, καὶ λαβόντες ἐρμὴν παραστατι-
κὴν, πρὶν ἢ τοὺς Δακίητας αὐτοῖς συμμίξαι, περὶ
τετρακισχιλίου ἀθροισθέντες ὤρμησαν ἐπὶ τοὺς πο-
λεμίους.

VIII. 2. Ἀπρωνα. Ouderon, Varum, suspicatus est Vrf.

8. *Optimius* die militi
edicta ad conveniendum
in agrum Placentinorum,
Apenninis montibus supera-
tis, in fines *Oxybiorum* per-
venit. Dein politis ad *Apro-
nem* fluvium castris, hostes,
quos congregari in unum
intellexerat, & acie con-
fligere paratos esse, ibi exspe-
ctavit. Mox admotis copiis
ad oppidum *Aegitnam*, ubi
violati fuerant populi Roma-
ni legati, vi illam occupat,

cives multat servitute, au-
ctores injuriæ catenis one-
ratos Romam mittit: atque
his rebus peractis, obviam
hostibus procedit. *Oxybii*,
spem nullam veniæ superesse
rati post admissum in lega-
tos delictum, temeraria æ-
stuentes ira, cæcum ac fu-
riofum capiunt impetum, &
congregati ad quatuor mil-
lia, priusquam se cum iis
Deciæ junxissent, Roma-
nos invadunt. Consul, im-
pressio-

- ελεμίους. Ὁ δὲ Κόιντος, ἰδὼν τὴν ἔφοδον καὶ τὸ
 Θράσος τῶν βαρβαίων, τὴν μὲν ἀπέουσαν αὐτῶν ^{Prelio vincuntur Oxy-}
 κατεπλάγη· θεωρῶν δὲ μηδενὶ λόγῳ ταύτῃ χρω-
 μένους τοὺς ἐχθροὺς, εὐθαρσὴς ἦν, ἅτε τριβὴν ἐν
 πράγμασιν ἔχων, καὶ τῇ φύσει διαφερόντως ἀγχι-
 γνοὺς ὑπάρχων. Διόπερ ἐξαγαγὼν τὴν αὐτοῦ στρα-
 τιάν, καὶ παρακαλέσας τὰ πρέποντα τοῖς καιροῖς,
 εἶπεν βαδῆν ἐπὶ τοὺς πολεμίους. Χρησάμενος δὲ συντό-
 νῳ προσβολῇ, ταχέως ἐνίκησε τοὺς ἀντιταξαμένους,
 καὶ πολλοὺς μὲν αὐτῶν ἀπέκτενε, τοὺς δὲ λοιποὺς
 ἡνάγκασε φυγεῖν προτροπαδὴν. Οἱ δὲ Δεκίται & Decia-
 ἠθροισμένοι παρήσαν, ὥς μεθέζοντες τοῖς Ὀξυβίοις ^{12.}
 10 τῶν αὐτῶν κινδύνων. ὕστερήσαντες δὲ τῆς μάχης,
 τοὺς φεύγοντας ἐξεθέξαντο, καὶ μετ' ἐλάχιστον συνέ-
 βαλον τοῖς Ῥωμαίοις μετὰ μεγάλης ἐρμῆς καὶ προ-
 11 θυμίας. ἠτληθέντες δὲ τῇ μάχῃ, παρατυχῶς πάν-
 τες παρέδωκαν σφᾶς αὐτοὺς καὶ τὴν πόλιν εἰς τῆς ^{Opinio se tradunt omnes.}
 12 Ῥωμαίων πίστιν. Ὁ δὲ Κόιντος, κύριος γενόμενος
 τούτων

pressionem atque audaciam barbarorum ut videt, mirari ille quidem desperatorum hominum furorem: sed, qui in incepto hostium isto rationem nullam deprehenderet, vir usu rerum & sagacitate mentis præstans, de exitu prælii bene sperabat. Igitur copias castris educere, milites ut res atque tempus monebat adloqui, deinde presso gradu in hostem vadere. Primo impetu, quem dedit vehementissimum, op-

positam aciem cito perculit: multi sunt occisi, reliqui in effusam fugam dare se coacti. Interim congregatis copiis adveniunt Deciatæ, Oxybiis socios periculi sese præbituri. Sed quia post pugnam pugnatam venerant, fugientium e clade fugam sistunt, & mox cum Romanis vi magna atque alacritate confligunt. Victi vero eo prælio, sine mora omnes & se & urbem suam in fidem Romanis dedunt. Consul, his

Ol. 156.2. τούτων τῶν ἑθνῶν, παραυτίκα μὲν τῆς χώρας, ὅσην ἐναδέχeto, προσέθηκε τοῖς Μασσαλήταις, εἰς δὲ τὸ μέλλον ἔμμερα τοὺς Λεγυστινοὺς ἠνάγκασε διδέναι κατὰ τινὰς τακτοὺς χρόνους τοῖς Μασσαλήταις· αὐτὸς δὲ παρεπλίσας τοὺς ἀντιταξαμένους, καὶ 13 διελὼν τὴν δύναμιν ἐπὶ τὰς πόλεις, αὐτοῦ τὴν παρὰ χειμασίαν ἐποιήσατο. Καὶ ταῦτα μὲν ὀξείαν 14 ἔλαβε καὶ τὴν ἀρχὴν καὶ τὴν συντέλειαν.

III. RES IN ASIA GESTAE.

(I.) RHODIORVM Bellum cum Cretenſibus.

IX. Ἀριστοκράτης, ὁ τῶν Ῥοδίων στρατηγός, ἦν μὲν κατὰ τὴν ἐπιφάνειαν ἀξιωματικὸς καὶ καταπληκτικός. διόπερ ἐκ πάντων τούτων ὑπέλαβον οἱ Ῥόδιοι 2 τελείως ἀξιοχρεῶν ἡγεμόνα καὶ προστατὴν ἔχεν τοῦ πολέμου. Διεψεύθησαν μὲν τοι γε τῶν ἐλπίδων. 3 ἐλθὼν γὰρ εἰς τὰς πράξεις, ὥσπερ εἰς πῦρ, κα-
θάπερ

23. θαλὼν contemnit Vrsin. ἑλὼν ms. Ibid. ἐπὶ τὰς πόλ. resocavit ex ms. κατὰ τὰς πόλ. ex ing. edidit Vrsinus.

his populis superatis, agri capti quantam maximam poterat partem *Massiliensibus* statim adtribuit, *Liguresque* compulſit, ut de futuro obſides darent *Massiliensibus*, certis temporibus renovan-

dos. Ipſe eas gentes, quæ ſecum pugnaverant, exar-mat, & diſtributo per oppi-da exercitu, hiberna ibi egit. Atque ita bellum hoc magna celeritate & ſuſceptum eſt & conſectum.

III.

(I.) Excerptum *Valeſianum*.

9. *Aristocrates*, prætor Rhodiorum, erat ille quidem ſpecie ipſa plena dignitatis ac terroris. Quamobrem *Rhodi* idoneum belli ducem

atque egregiam imperato-rem ſeſe habere crediderant. Verum enim vero ſua ſpe longe fruſtrati ſunt. Nam quum ad res ipſas, tamquam in fornacem acceſſiſſet, in-
ſtar

Θάπερ τὰ κίβδηλα τῶν νεμισμάτων, ἀλλοῖος ἐφάνη. Α. V. 600.
 4 Τοῦτο δ' ἐγένετο δῆλον ἐπ' αὐτῶν τῶν ἔργων.

(II.) PRUSIAE Bellum cum ATTALO.

Κατὰ τὴν Ἀσίαν Ἀττάλος ἔτι κατὰ χειμῶνα X.
 συνήθροισε μεγάλας δυνάμεις, ἅτε καὶ τῶν περι- Ariara-
 ῥιαραῶν καὶ τὸν Μιθριδάτην ἐξαπεσταλκῶν Mithrida-
 αὐτῷ στρατιᾶν ἱππέων καὶ πεζῶν κατὰ τὴν συμ- tes, socii
 μαχίαν, ὣν ἡγήτο Δημήτριος ὁ Ἀριαραῶν. Ὅντες Attali.
 δὲ περὶ ταύτας αὐτοῦ τὰς κατασκευάς, ἦγον ἐκ
 τῆς Ῥώμης οἱ πρέσβεις· οἱ καὶ συμμίζαντες αὐτῷ Romani
 περὶ Κάδους, καὶ κοινολογηθέντες περὶ τῶν πραγ- legati
 μαμάτων, ᾤκησαν πρὸς τὸν Πρυσίαν. Ἐπειδὴ δὲ
 συνέμιζαν, διεσάφουν αὐτῷ τὰ παρὰ τῆς συγκλή-
 4 του μετὰ πολλῆς ἐπιστάσεως. Ὁ δὲ Πρυσίας ἔναι
 μὲν τῶν προστατιομένων προσεδέχετο, τοῖς δὲ πλεί-
 στοις ἀντέλεγε. Διόπερ οἱ Ῥωμαῖοι προσκόψαντες
 αὐτῷ,

X. Et hæc rursus Ecloga, & ea quæ sequitur, abfunt a cod. Bav.
 1. ὁ Ἀριαραῶν. Adjecti artic. qui abest vulgo. 3. ἐπιστάσεις.
 An ἐπιστάσεις? 4. ἀντέλεγε contexti cum Relik. Vulgo ἀντέλλε-
 γετο.

star adulterinæ monetæ lon- ipsis negotiorum articulis
 ge alius adparuit, quod in clarum fuit.

(II.) Legatio CXXXV.

IO. Quod ad RES ASIÆ,
 Attalus, dum adhuc esset
 hiems, magnum exercitum
 coëgit, quum & Ariarathes
 & Mithridates, ejus socii,
 copias ipsi tum equestres
 tum pedestres, duce Deme-
 trio Ariarathis filio, submi-
 fissent. In his adparatibus
 dum occupatur Attalus, le-
 gati Romani veniunt, qui
 regem Cadis convenerunt,
 & de omnibus rebus cum
 eo locuti, ad Prusiam recta
 sunt profecti. Eo ut ventum,
 voluntatem senatus serio illi
 declararunt. Prusias ex iis,
 quæ imperabantur, nonnul-
 la facturum se pollicitus, de
 plerisque negabat. Itaque
 Romani legati, pertinacia
 illius

ΟΙ 156.2. αὐτῷ, τὴν τε Φιλίαν ἀπέειπαντο καὶ τὴν συμμα-
 χίαν, καὶ πάντες ἐξαυτῆς ἀπηλλάττοντο πάλιν ὡς
 τὸν Ἀττάλον. Ὁ δὲ Περυσίας, μετανοήσας, μέχρις
 μὲν τίνες ἐπηκολούθει λιπαρῶν· ἐπεὶ δ' οὐδὲν ἦνεν,
 ἀπαλαγὴς ἐν ἀμνηχανίαις ἦν. Οἱ δὲ Ῥωμαῖοι τὴν
 μὲν Ἀττάλον ἐκέλευον, προκαθίσαντα τῆς αὐτοῦ
 χάρας μετὰ δυνάμεως, αὐτὸν μὲν μὴ καταέρχεν τοῦ
 πολέμου· ταῖς δὲ πόλεσι ταῖς αὐτοῦ καὶ ταῖς κά-
 μαις τὴν ἀσφάλειαν παρασκευάζεν. Αὐτοὶ δὲ με-
 ρίσαντες σφᾶς αὐτοὺς, οἱ μὲν ἔπλεον κατὰ σπου-
 δὴν, ἀπαγγέλλοντες τῇ συγκλήτῳ τὴν ἀπεΐθειαν τοῦ
 Περυσίου, τινὲς δὲ ἐπὶ τῆς Ἰωνίας ἐχωρίσθησαν, ἕτε-
 ροὶ δὲ ἐφ' Ἑλλησπόντου καὶ τῶν κατὰ τὸ Βυζάντιον
 τόπων· μίαν ἔχοντες καὶ τὴν αὐτὴν πρόθεσιν ἅπαν-
 τες, ἀπὸ μὲν τῆς Περυσίου Φιλίας καὶ συμμαχίας
 ἀποκαλεῖν τοὺς ἀνδρώπους, Ἀττάλῳ δὲ προσνίμεν
 τὴν εὐνοίαν καὶ συμμαχεῖν κατὰ δῶταμιν.

Κατὰ

Illius offensi, amicitiae & so-
 cietati ipsius renunciarunt,
 atque extemplo omnes, eo
 relicto, ad Attalum pergere.
 Tum vero Prusias paeniten-
 tia ductus, orans obsecrans-
 que legatos aliquamdiu se-
 qui: & quum nihil profice-
 ret, domum reverfus, in
 summa consilii inopia versa-
 ri. Interim Romani Attalo
 auctores sunt, ut cum exer-
 citu finibus regni praesidens,
 ipse quidem bello neminem
 laceflat, sed urbes suas ac
 pagos ab injuria defendat.

Ipsi in varias partes divisi,
 partim Romam properant,
 ad significandam senatui re-
 gis Prusiae pertinaciam, par-
 tim in Ioniae regiones ten-
 dunt, alii ad Hellepontum,
 & ad vicinos Byzantio tra-
 ctus. Quorum omnium
 unum idemque erat propo-
 situm, ut ab amicitia & so-
 cietate Prusiae homines re-
 vocarent, Attalo vero bene-
 volentiam cunctorum con-
 ciliarent, & quibus possent
 cumque modis eum adjuva-
 rent.

(Lige-

A.V. 600.

Κατὰ δὲ τοὺς αὐτοὺς καιροὺς Ἀττάλου ἀδελφὸς XI.
 Ἀθηναῖος κατέπλευσε ναυσὶ καταφράκτοις ἐγδοή- Athe-
 ζοντα· ὧν αἱ πέντε μὲν τριήρεις ἦσαν Ῥοδίων, τῶν fr. Attali,
 ἀποσταλεισῶν εἰς τὸν Κρητικὸν πόλεμον, εἴκοσι δὲ classis
 Κυζικηνῶν, ἑπτὰ δὲ ἐπὶ ταῖς εἴκοσι τῶν περὶ τὸν Ἀτ- præfe-
 3ταλον, αἱ δὲ λοιπαὶ τῶν ἄλλων συμμαχῶν. Πει- ctus:
 σάμενος δὲ τὸν πλοῦν ἐφ' Ἑλλησπόντου, καὶ συνά-
 ψας ταῖς πόλεσιν ταῖς ὑπὸ Περυσίαν τατιζομέναις,
 ἀποβάσεις τε συνεχῶς ἐποιεῖτο, καὶ κακῶς διετίθει
 4τὴν χώραν. Ἡ δὲ σύγκλητος, διακούσασα τῶν πα- Novi
 ρὰ τοῦ Περυσίου πρεσβευτῶν ἀνακεχωρηκότων, legati Ro-
 ἐξαυτῆς τρεῖς ἄλλους ἀπέστειλεν, Ἀππιόν τε τὸν mani.
 Κλαύδιον, καὶ Λεύκιον Ὀππιον, καὶ Αὐλὸν Ποστού-
 5μιον. οἱ καὶ παραγενόμενοι εἰς τὴν Ἀσίαν, διέλυσαν
 τὸν πόλεμον, εἰς τὰς τοιαύτας συνθήκας ἐπαναγέ-
 6μενοι τοὺς βασιλεῖας ἀμφοτέρους· Ὡστε παρα- Pax Atta-
 χεῖμα μὲν εἴκοσι καταφράκτους νῆας ἀπο- li cum
Prusia.
 δοῦναι

XI. 5. ἐπαναγ. ἐπαγόμενοι voluit Reisk.

(Legatio CXXXVI.)

11. Circa idem tempus *Athenæus*, *Attali frater*, classem adduxit navium octoginta; quarum quinque triremes Rhodiorum erant, quæ ad bellum *Creticum* fuerant missæ, viginti Cyzicenorū, septem & viginti Attali, reliquæ aliorum sociorum. Is directo cursu in Hellespontum, quoties aliquam præterveheretur earum urbium, quæ

Polybii Histor. T. IV.

Prusiæ parebant, crebris excensionibus factis agrum illarum populabatur. Senatus, auditis legatis, qui a Prusia redierant, tres alios continuo misit, *Appium Claudium*, *Lucium Oppium*, & *Aulum Postumium*. Hi in Asiam ubi venerunt, bello finem imposuerunt, & ut reges ambo in hujusmodi conditiones consentirent, pervicerunt: *Prusias ut Attalo viginti naves*

Q q

τέττας

Ol. 156.2. δοῦνα Προυσίαν Ἀττάλῳ· πεντακόσια δὲ
Pax Attali cum Prusia. τάλαντα κατενεγκεῖν ἐν ἔτεσιν εἴκοσι·
τὴν δὲ χώραν ἀμφοτέρους ἔχειν, ἣν καὶ
πρότερον εἶχον, ὅτε εἰς τὸν πόλεμον ἐνέ-
βαινον· διορθώσασθαι δὲ Προυσίαν καὶ τὴν
καταφθορὰν τῆς χώρας, τῆς τε Μηθυ-
μναίων καὶ τῶν Αἰγαιέων, καὶ τῆς Κυμαίων
καὶ Ἡρακλειωτῶν, ἑκατὸν τάλαντα δόντα
τοῖς προειρημένοις. Γραφισῶν δ' ἐπὶ τούτοις
τῶν συνθηκῶν, ἀπῆγον τὰς δυνάμεις εἰς τὴν οἰκίαν
οἱ περὶ τὸν Ἀττάλον, τὰς πεζικὰς καὶ τὰς ναυτι-
κὰς. Καὶ τῆς μὲν Ἀττάλου καὶ Προυσίου διαφορᾶς
τοιούτους ὅ τε κατὰ μέρος χειρισμὸς ἐγενήθη τῶν
πράξεων, [καὶ τὸ τέλος.]

(III.)

6. πεντακόσια. πεντακισχίλια suspicatus est Reisk. 8. Αἰγαιέων
conjecti ex alio Polybii loco. Vulgo b. l. Αἰγίων. Ibid. Ant τῆς
τε τῶν Μηθῶν. scribendum, ant τῆς τῶν τε Μηθῶν. 9. δ'
ἐπὶ τούτοις. Ant sic, ant δὲ τούτων, fuit corrigendum. Vulgo
omnes δὲ τούτοις. 10. ὅ τε ex mto retocavi, & in fine verba
καὶ τὸ τέλος ex Reiskii conject. adjeci. Vulgo τότε κατὰ μέρος
ex Veslini ing.

telas confestim tradat. Cum eorum, & Hera-
cleotarum, centumque
Talenta quingenta in- illis talenta solvat.
tra viginti annorum
spatium pendat. Hoc foedere scripto, Attalus
grum uterque ut possi- copias suas, & navales &
deat, quem ante in- terrestres, domum reduxit.
choatum hoc bellum ob- Atque hoc modo & singula
tinuerat. Item ut Pru- gesta sunt eo bello, quod
sias damna farciat Attali & Prusiae controver-
agris illata Methy- sia excitaverat, & finis bello
næorum, Aegienfium, est impositus.

(III.)

(III.) PRIENENSES male multati ab ARIARATHE. A.V. 603.

Κατὰ τοὺς καιροὺς τούτους καὶ Πριηνεῖς ἐπέπε- XII.
 2 σον παραλίσγω συμφορᾷ. Δεξάμενοι γὰρ παρ' Ὀρο- Pecuniam depo-
 φέρονους, ὅτ' ἐκράτησε τῆς ἀρχῆς, ἐν παρακατα- positam ab Oro-
 3 θήκῃ ὑπὸ τάλαντα, ἀπηγοῦντο κατὰ τοὺς ἐξῆς χρέ- ferne
 νους ὑπὸ Ἀριαράθου, ὅτε μετέλαβε τῆς ἀρχῆς.
 4 Οἱ μὲν οὖν Πριηνεῖς, ὡς ἰμοὶ δοκεῖ, ἐρῶς ἴσταντο, tradere
 φάσκοντες, οὐδενὶ προήσθεσθαι τὰ χρέματα, ζῶντος nolunt
 5 Ὀροφέρονους, πλὴν αὐτῷ τῷ παραδεμένῳ. Ὁ δ' Ariara-
 Ἀριαράθης πολλοῖς ἐδόκει παραπίπτειν τοῦ καθή- thi.
 6 κόντος, ἀπαιτῶν τὴν ἀλλοτριὰν παραθήκην. οὐ μὲν,
 ἀλλ' ἕως μὲν τούτου τάχ' ἂν τις ἔχαι συγνώμην
 αὐτῷ, καταπεράζοντι· τῷ δοκεῖν τῆς ἐκείνου βα-
 σιλείας εἶναι τὰ χρέματα. τὸ δὲ καὶ πορρωτέρω
 περιβαίνειν ἐργῆς καὶ φιλοτιμίας, οὐδαμῶς ἐδόκει
 γγενέσθαι κατὰ λόγον. Κατὰ δὲ τοὺς νῦν λεγόμενους

Q q 2

καί-

XII. 2 & 3. Ὀροφέρονους. Vulgo b. l. Ὀλοφέρονους. Et sic versus
 infra, v. 10. 3. προήσθεσθαι coniecti cum Reisk. Vulgo προείσθεσθαι.

(III.) Excerptum Valefianum.

12. Iisdem temporibus alteri se eam pecuniam red-
Prienenses in gravem cala- dituros, nisi ipsi, qui eam
 mitatem præter spem inci- deposuerat. Et Ariarathes
 derunt. Nam cum *Orofer-* multum peccare plerisque
nes, quo tempore in Cappa- videbatur, qui alienum de-
 docia regnabat, quadringen- positum repeteret. Enim-
 ta talenta apud eos depo- vero hætenus fortasse venia
 suisset; postea *Ariarathes*, dignus fuerit ille, quod ten-
 in regnum restitutus, eam tavit id auferre quod ad re-
 pecuniam a Prienensibus re- gni sui fiscum pertinere pu-
 petiit. Iam Prienenses meo tavit: at vero iracundia ac
 quidem iudicio recte atque pertinacia ulterius ferri,
 ordine faciebant, cum dice- nullatenus rationi consenta-
 rent, *quamdiu Orofernes in* neum potest videri. Iam
vivis esset futurus, nemini vero hoc, de quo dicimus,
 tempore

Ol. 156.2.
Ariarath.
cum At-
talo vexat
Frien-
tes.

καίρουσ ἐπαποστείλας ἐλεηλάτες τὴν χώραν τῶν Πριηνέων, συνεργούντος Ἀττάλου καὶ παρεξύνοντος διὰ τὴν ἰδίαν διαφορὰν, ἣν εἶχε πρὸς τοὺς Πριηνεῖς. Πολλῶν δὲ καὶ σωμαμάτων καὶ θρημμάτων ἀπολομένων, καὶ πρὸς τῇ πόλει πτωμάτων γενομένων, ἀμύνασθαι μὲν οὐχ εἰσὶ τ' ἦσαν οἱ Πριηνεῖς, ἐπὶ σβενον δὲ καὶ πρὸς Ῥοδίους, μετὰ δὲ ταῦτα ἐπὶ Ῥωμαίους κατέφυγον. * Ὁ δὲ οὐ προσέθηκε τοῖς λεγομένοις, καὶ Πριηνεῖς μὲν, μεγάλας ἔχοντες ἐλπίδας ἐπὶ τῷ πλήθει τῶν χρημάτων, τοῖς ἐναντίοις ἐνεκύρησαν. τῷ μὲν γὰρ Ὀροφίηνει τὴν παραθήκην ἀπιδώκαν, ὑπὸ δὲ τοῦ βασιλέως Ἀριαράθου ἰκαναῖς τισι βλάβαις περιέπεσον ἀδίκως διὰ τὴν παραθήκην.

Antipha-
nes Ber-
gus.

Πῶς οὐκ ἂν εὐκότως δόξαιεν ὑπερβεβηκέναι καὶ ἰο ἀπολελησθῆναι τὸν Βεργαῖον Ἀντιφάνην, καὶ κα-
Σόλου

8. Ante verba Ὁ δὲ asteriscum posui, monente Reisk. 10. Πῶς οὐκ ἂν &c. In Cod. Peiresc. una serie haec junctur superioribus. Sed, videri utique nonnihil deesse, monuit Vales. Reiskius nil desiderari contendit, nisi forte Πῶς οὐκ οὐκ ἂν. Idem ἀπολελησθῆναι pro ἀπολελησθῆναι intellexit, & ἀνοίας pro ἀπονοίας. Ibid. δόξαιεν ex misto retocasi. δόξαιεν ex conject. edidit Valesius.

tempore immixtis praedatoribus agrum Priensem vastare coepit, adjuvante Attalo, & ob suam cum Priensibus privatam simultatem eum incitante. Cum igitur magna caedes hominum simul ac pecorum jactura passim fieret, & ad ipsas urbis portas nonnulli trucidarentur; Prienses, succurrere non valentes, & ad Rhodios miserunt legationem, & ad Romanos deinde confugerunt. * Sed ille cun-

cta, quae dicebantur, parvi faciebat: & Prienses, qui in tantae pecuniae summa magnam spem posuerant, contrarium prorsus eventum sunt experti. Etenim Oroferni quidem depositum fideliter reddiderunt; sed ab Ariarath rege male multati ob illud depositum gravissimis calamitatibus injuria conflictati sunt.

Cui non merito videntur ille Bergamum Antiphanem longo

Θόλου μηδενὶ καταλιπεῖν ὑπερβολὴν ἀπονοίας τῶν Α. V. 600.
ἐπιγυγνομένων.

III.

RES GESTAE ANNO VRBIS DCI.

(I.) ACHAEI frustra petunt dimissionem Evocatorum.

Κατὰ τὸν καιρὸν τοῦτον, ἐν τῇ Ῥώμῃ, τῶν ἐκ τῆς
Ἀχαιίας πρεσβευτῶν ἐισελθόντων εἰς τὴν σύγκλητον
περὶ τῶν ἀνακεκλημένων, ἔδοξε τῷ συνεδρίῳ μένειν
ἐπὶ τῶν ὑποκειμένων.

Ol. 156.3.
A. V. 601.
XIII.

(II.) Legatio ex SYRIA adversus DEMETRIUM.

Legatio RHODIORVM.

Δημήτριον, Φησὶ Παλύβιος ἐν τῇ τρίτῃ καὶ τρια-
κοστῇ, βασιλεύσαντα Σύρων, πολυπότην ὄντα, τὸ
πλεῖστον τῆς ἡμέρας μεθύσκεσθαι.

XIV.
Deme-
trius
ebriofus.

Qq 3

Ο' Ηρα-

longo intervallo superasse, tam ejus vefaniam æquatu-
adeo ut nemo unquam tan- rus sit.

III.

(I.) Legatio CXXXVII.

13. Eodem tempore, quum de iis, qui ex Achaia fuerant
Achaeorum legati, qui Romæ Romam evocati; visum pa-
erant, in curiam venissent, tribus, nihil movendum.

(II.) Athenæus Lib. X. Cap. 11. Deinde Ecloga Legat. CXXXVIII.

14. Demetrium, Syriæ riarum Libro XXXIII scri-
regem, POLYBIUS Histo- bit bibacem & maximam
dici partem ebrium fuisse.

Adhuc

Ol. 156. 3.

Ei oppo-
nitur
Alexan-
der (Ba-
las.)

Ὁ Ἡρακλείδης, ἔτι τῆς Θερείας ἀκμαζούσης,
παρῆγεν εἰς τὴν Ῥώμην, ἄγων τὴν Λαοδικὴν καὶ τὸν
Ἀλέξανδρον. ποιοῦμενος δὲ τὴν παρεπιδημίαν μετὰ
τερατείας ἅμα καὶ κακουργίας, ἐνεχρόνιζε, κατα-
σκευαζόμενος τὰ περὶ τὴν σύγκλητον.

Rhodio-
rum lega-
tio de
bello
Cretico.

Καὶ Ἀστυμήδης ὁ Ῥόδιος, καὶ πρεσβευτὴς ἅμα
καὶ ναύαρχος καθεσταμένος, παρελθὼν ἐξαυτῆς εἰς
τὴν σύγκλητον, διελέγετο περὶ τοῦ πολέμου τοῦ
πρὸς Κρηταίους. ἡ δὲ σύγκλητος προσέχευσα τὴν
νοὴν ἐπιμελῶς, παραχρῆμα πρεσβευταῖς ἐξαπέστε-
λε τοὺς περὶ Κόιντον, λύσαντας τὸν πόλεμον.

(III.) CRETENSES ET RHODII auxilia petunt ab Achaïs.

XV.
Conci-
lium
Achæo-
rum.

Κατὰ τὸν καιρὸν τοῦτον οἱ Κρηταῖες πρεσβευ-
ταῖς ἀπέστειλαν πρὸς Ἀχαιοὺς ὑπὲρ βοηθείας, τοὺς
περὶ Ἀντιφάτην Τηλεμνάστου, Γορτύνιον· παρα-
πλησίως

XIV. 2. παρεπιδημίαν. ἐπιδημίαν Βου.

Adhuc æstas erat, cum
Romam *Heraclides* advenit,
& *Laodicea* atque *Alexan-*
drum eo adduxit. Qui dum
in urbe commoratur, magnæ
fortunæ speciem ostentavit,
vafre agens omnia, & con-
sulto tempus extrahens, ut
senatum ad ea quæ molieba-
tur flecteret.

Venerat etiam Romam
Astymedes, *Rhodiæ* lega-
tus, qui & classi erat præfe-
ctus. Is sine mora ad sena-
tum adiit, & de bello adver-
sus *Cretenses* verba fecit.
Patres, eo audito, & re se-
rio cognita, extemplo *Quin-*
tum legatum miserunt ad
finem bello imponendum.

(III.) *Legatio CXXXIX.*

15. Eodem quoque tem-
pore *Cretenses* ad *Achaorum*
gentem misere legatos, in

queis erat *Antiphates* *Te-*
lemnasti filius *Gortynius*,
opem sibi ferri petentes.
Mise-

2 πλησίως δὲ καὶ Ῥόδιοι τοὺς περὶ Θεοφάνην. Οὗσης Α.Υ. 601.
 δὲ τῆς συνέδου τῶν Ἀχαιῶν ἐν Κορήθῳ, καὶ διαλε-
 γομένων τῶν πρεσβευτῶν ἑκατέρων ὑπὲρ τῆς βοη-
 3 θείας, ἔρεπον ταῖς γνώμας οἱ πολλοὶ μᾶλλον ἐπὶ
 4 τοὺς Ῥόδιους· ἐντρύπεται καὶ τὸ τῆς πόλεως αἰξίω-
 μα, καὶ τὴν ἑλὴν αἵρεσιν τῆς πολιτείας καὶ τῶν
 5 ἀνδρῶν. Εἰς αὐτὸ βλέπων Ἀντιφάτης, ἐβουλήθη πάλιν ἐπιστελθεῖν. τοῦ δὲ στρατηγοῦ συγχωρήσαντος, <sup>Antipha-
tes Cre-
tensis.</sup>
 ἐχρήσατο λόγοις βαρυτέροις ἢ κατὰ Κρήτα, καὶ
 6 σπουδαιότεροις. Καὶ γὰρ ἦν ὁ νεανίσκος εὐδαμῶς
 Κρητικὸς, ἀλλὰ πεφουγὰς τὴν Κρητικὴν ἀναγωγὴν.
 7 Διὸ καὶ συνέβαινε, τοὺς Ἀχαιοὺς ἐπιδέχεσθαι τὴν <sup>Telemna-
stus.</sup>
 παρῆλθαι αὐτοῦ, καὶ μᾶλλον ἔτι διὰ τὸ τὸν πατέρα
 τοῦ προσηρημένου, Τηλέμναστον, μετὰ πεντακοσίων
 Κρητῶν ἐλθόντα, συμπεπολεμηκέναι τὸν πρὸς Νά-
 8 βιν πόλεμον εὐγενῶς αὐτοῖς. Πλὴν διακούσαντες,
 9 οὐδὲν

Q 9 4

XV. 2. διαλεγόμενων correcti cum Reisk. Vulgo διαλεγόντων.
 5. ἀναγωγὴν. ἀγωγὴν voluerat Reisk.

Miserunt & Rhodii Theo-
 phanem. Tunc temporis
 Achæorum concilium *Corin-
 thi* convenerat: ubi quum
 esset audita utraque legatio
 ad petenda auxilia missa; in
 Rhodios plerarumque pro-
 pensior voluntas fuit, quum
 partim splendor urbis & di-
 gnitas homines moveret,
 partim civitatis illius institu-
 ta & ipsorum civium mores.
 Quæ quum animadverteret
Antiphates, iterum venire
 in concionem voluit: atque
 ut permissu prætoris intra-

vit, orationem habuit gra-
 vem & feriam, nec pro Cre-
 tensis hominis capti. Ete-
 nim hic juvenis Creticum
 nihil omnino sapiebat, erat-
 que penitus a perversa insti-
 tutione Cretensium alienus.
 Propterea Achæis grata erat
 illius in dicendo libertas, eo
 quidem impensius, quod pa-
 ter ejus *Telemnastus* tempore
 belli, adversus Nabidem ge-
 sti, auxiliaribus copiis quin-
 gentorum Cretensium addu-
 ctis, magno ufui illis fuerat.
 Nihilominus tamen etiam
 post

Ol. 156.3. οὐδὲν ἦτις ὀρμὴν εἶχον αἱ πολλοὶ τοῖς Ῥωδίοις βοηθεῖν·
 Callicrates. ἕως Καλλικράτης ὁ Λεοντήσιος ἀνασταίς, οὐκ, εἴφη,
 δεῖν οὔτε πολεμεῖν οὐδενὶ χωρὶς τῆς Ῥωμαίων γνώμης,
 οὔτε βοηθεῖαν πέμπειν οὐδενὶ κατ' οὐδένος. Καὶ διὰ τὰ
 ταῦτα κατίσχυσε μένειν ἐπὶ τῶν ὑποκειμένων.

IV.

ANNO VRBIS DCII.

Regum Asia filii in Senatum introducti.

Ol. 156.4.

A. V. 602.

XVI.

Attalus,

Eumenis

fil. Ro-

mae.

Πρόσβρων διαφόρων παραγενομένων εἰς τὴν Ῥώμην,
 ἡ σύγκλητος πρῶτον μὲν εἰσεκαλίσατο τὸν Εὐμέ-
 νους τοῦ βασιλέως υἱὸν Ἀττάλον. Παραγεγύνηται
 γὰρ, ἔτι πῶς ὦν, κατὰ τὸν καιρὸν τοῦτον εἰς Ῥώ-
 μην, χάριν τοῦ τῇ τε συγκλήτῳ συσταθῆναι, καὶ
 τὰς πατρικὰς ἀνανεώσασθαι φιλανθρωπίας καὶ ξε-
 νίας. Οὗτος μὲν οὖν φιλανθρωπίνως ὑπὸ τε τῆς 3
 συγ-

post auditam hujus oratio-
 nem manebant in sententia
 plerique, & opem Rhodiis
 ferendam esse censebant;
 donec surgeret Callicrates
 Leontesius, qui dixit, non
 licere Achais absque Roma-

norum voluntate neque bel-
 lum cuiquam inferre, neque
 auxilia ulli populo adversus
 quemcumque hostem submit-
 tere. Hac ille oratione per-
 vicit, ne quid omnino mo-
 veretur.

IV.

Legatio CXL.

16. Quum plures legatio-
 nes Romam venissent, pri-
 mo omnium Attalo, Eume-
 nis regis filio, senatus est
 datus. Nam is puer admo-
 dum eo tempore Romam ve-

nerat, ut senatui se com-
 mendarer, & amicitiam ho-
 spitique jus, quod patri fue-
 rat cum populo Romano,
 renovaret. Hic igitur, a se-
 natu & paternis amicis sin-
 gulari

συγκλήτου καὶ τῶν πατρικῶν φίλων ἀποδεχθεὶς, καὶ Λ.V.603.
 λαβὼν ἀποκρίσεις, ὥς ἐβούλετο, καὶ τιμὰς ἀρμο-
 ζούσας τῇ καθ' αὐτὸν ἡλικίᾳ, μετὰ τινὰς ἡμέρας
 ἐπανῆλθεν εἰς τὴν οἰκίαν· πασῶν αὐτὸν τῶν κατὰ
 τὴν Ἑλλάδα πόλεων ἐκτενῶς καὶ μεγαλοψύχως ἀπο-
 δεξαμένων κατὰ τὴν δίοδον. Ἦκε δὲ καὶ Δημήτριος Deme-
trius
(Ariara-
this fil.)
 κατὰ τὸν αὐτὸν καιρὸν. τυχὼν δὲ μετρίως ἀποδο-
 χῆς, ὥς πᾶσι, αὐτῷ ἀνεχώρησεν εἰς τὴν οἰκίαν.
 Ὁ δ' Ἡρακλείδης κεχρονικῶς ἐν τῇ Ῥώμῃ, παρῆλ- Alexan-
der (Bala-
& Laodi-
ce, cum
Heracli-
de.
 θεν εἰς τὴν συγκλήτην, ἔχων μεθ' ἑαυτοῦ τὴν Λαο-
 δίκην καὶ τὸν Ἀλέξανδρον. Πρῶτον μὲν οὖν ὁ νεα-
 νίσκος ἐποιήσατό τινὰς μετρίους λόγους· ἡξίου δὲ
 Ῥωμαίους, μνησθῆναι τῆς πρὸς τὸν Ἀντίοχον, τὸν
 αὐτοῦ πατέρα, φιλίας καὶ συμμαχίας, μάλιστα δὲ
 συγκυρῶν αὐτῷ τὴν βασιλείαν· εἰ δὲ μὴ,
 συγχωρῆσαι τὴν καθ' οὐδὲν, καὶ μὴ καλύσαι τοὺς βου-
 λομένους συμπεράττειν αὐτῷ πρὸς τὸ καδικίδαι τῆς

Q 9 5

πα-

XVI. 7. πρὸς τὸν Ἀντ. πρὸς Ἀντίοχον Bav. abique artic.

gulari humanitate susceptus, accepto responso ex animi sui sententia, honoribusque adfectus, qui puero id ætatis conveniebant, post paucos dies domum est reversus; omnibus Græciæ civitatibus, per quas iter faciebat, summo studio & magnificentia eum excipientibus. Adfuit ibidem per id tempus & Demetrius; qui modico paratu, ut puer, exceptus, in patriam denuo se contulit. *Heraclides* vero,

diuturniore mora in urbe facta, in curiam una cum *Laodice & Alexandro* venit. Ibi primo adolescens pauca est locutus, postulavitque, ut *meminissent Romani amicitia & societatis, quæ Antiocho parenti suo cum illis fuisset*; deinde, ut *maximo quidem in recuperando suo regno se adjuvarent; sin id minus vellent, redire saltem sibi in Syriam permitterent, neque eos impedirent, qui ad paternum regnum obtinen-*
dum

ΟΙ. 156. 4. πατρώας ἀρχῆς. Ὁ δ' Ἡρακλείδης παραλαβὼν⁹
 τὸν λόγον, καὶ πολλὴν τινα ποιησάμενος Ἀντιόχου
 μὲν μνῆαν ἐπ' ἀγαθῷ, Δημητρίου δὲ κατηγορίαν,
 εἰς τοῦτο κατήχησεν, ὅτι δὲ συγχωρεῖν τὴν κάθο-
 δον τῷ νεανίσκῳ καὶ τῇ Λαοδίκῃ, κατὰ τὸ δίκαιον,
 οὕσιν Ἀντιόχου τοῦ βασιλέως ἐκγόνοις κατὰ φύσιν.
 Ταῖς μὲν οὖν μετρίοις τῶν αἰθρώπων εὐδὲν ἤρεσκειο
 τούτων· ἀλλὰ καὶ τὴν κατασκευὴν τοῦ δράματος
 ἐνεούσιν, καὶ τὸν Ἡρακλείδην ἐβδελύττοντο προφα-
 τῶς. Οἱ δὲ πολλοὶ, τεθραρυμένοι τῇ Ἡρακλείδου¹¹
 γοητείᾳ, συγκατηνέχθησαν ἐπὶ τὸ γράφειν δόγμα
 τειούτων· Ἀλέξανδρος καὶ Λαοδίκη, βασι-¹²
 λέως υἱοὶ, Φίλου καὶ συμμαχέου ἡμετέρου
 γεγεννημένου, ἐπελθόντες ἐπὶ τὴν σύγκλη-
 τον, λόγους ἐποίησαντο· ἡ δὲ σύγκλητος¹³
 αὐτοῖς

Alexan-
 der opem
 impetrat
 adv. De-
 metrium.

11. τῇ Ἡρακλ. γοητεία ex conj. scilicet. τῆς Ἡρακλ. γοητίας
 misti. διὰ τῆς Ἡρακλ. γοητίας edd. ex Vissini ing. 12. Post
 ἐποίησαντο lacuna signum interfert Casaub.

*dum opem sibi ferre essent
 parati.* Mox *Heraclides* ser-
 monem excipere, & post-
 quam laudes ac merita An-
 tiochi pluribus exposuisset,
 adjecta criminatione Deme-
 trii, postremo subjicere,
*aquum justumque esse, ut
 adolescentulo huic & Laodi-
 cæ, qui essent legitima pro-
 les regis Antiochi, reditus
 in patriam concedatur.* Sed
 eorum omnium, quæ dice-
 bat iste, nihil quidquam pla-
 cebat sanæ mentis homini-
 bus; qui & fictam eam esse

commentitiamque fabulam
 intelligebant, & *Heraclidem*
 palam abominabantur. At
 vulgus senatorum, quos præ-
 stigiis suis *Heraclides* sibi
 conciliaverat, in eam sen-
 tentiam omnes consenserunt,
 ut hujusmodi Senatusconful-
 tum scriberetur: *Quando-
 quidem Alexander &
 Laodice, regis filii,
 qui amicus sociusque
 populi Romani fuit, se-
 natum adeuntes, verba
 apud eum fecerunt; se-
 natus, ut in patriam
 regnum*

αὐτοῖς ἐξουσίαν ἔδωκεν, ἐπὶ τὴν πατρίαν A.V. 602.
 ἀρχὴν καταπορεύεσθαι, καὶ βοηθεῖν αὐ-
 14 τοῖς, ὡς ἡξίου, ἔδοξεν. Ὁ δ' Ἡρακλείδης,
 ἐπιλαβόμενος τῆς ἀφορμῆς ταύτης, εὐθέως ἐξενο-
 λόγη, καὶ προσεκαλεῖτο τῶν ἐπιφανῶν ἀνδρῶν *.
 15 Ἀφικόμενος δ' εἰς τὴν Ἐφεσον, ἐγένετο περὶ τὴν
 παρασκευὴν τῆς προκειμένης ἐπιβολῆς.

14. In fine versus supple cum Reiskio, ὅσους ἰδύνατο, aut aliquid simile.

<i>regnum velut possimi- nio reverterentur, iis permisit; Et ferre ipsis opem, uti postularunt, decrevit. Hac arrepta oc- casione, Heraclides militem</i>	<i>extemplo conducere, & mul- tos viros illustres sibi adjun- gere. Dein Ephesum ut ve- nit; bellum, quod molie- batur, sedulo adparare coe- pit.</i>
--	--

I. *Generalia nonnulla, de Argumento hujus Libri.*

Πολύβιος, Φήσας, περὶ τῶν Ἑλληνικῶν καλῶς;
μὲν Εὐδοξον, κάλλιστα δ' Ἐφορον ἐξηγηθῆναι περὶ
κτίσεων.

I.

1. **N**onnulli Scriptores in
communi *Historiæ*
enarratione res ad *Geographiam*
pertinentes tractave-
runt, ita ut separata quadam
Historiarum suarum parte
terrarum regionumque de-

scriptionem complecterentur: quod *Ephorus* fecit & **POLYBIUS.**

(Strabo lib. X. p. 465.)

POLYBIUS dicit, de rebus Græciæ *Eudoxum* belle, optime vero *Ephorum* scripsisse, de origine urbium, de

κτίσεων, συγγενειῶν, μεταναστάσεων, ἀρχηγειῶν· ἡμεῖς δὲ, Φησὶ, τὰ νῦν ὄντα δηλώσομεν, καὶ περὶ
 Δέσεως τόπων, καὶ διαστημάτων· τοῦτο γὰρ ἐστὶν
 οἰκισιότατον χωρογραφία.

5 Ἴσως δὴ τινες ἐπιζητήσουσι, πῶς οὔτε περὶ τοῦ
 κατ' Ἑρακλείους στήλας στόματος οὐδὲν ἐπὶ πλεῖον
 εἰρήκαμεν, οὔτε περὶ τῆς ἔξω θαλάττης καὶ τῶν ἐν
 6 ταύτῃ συμβαινόντων ἰδιωμάτων· οὐδὲ μὴν περὶ τῶν
 Βρετανικῶν νήσων, καὶ τῆς τοῦ κατ' Ἰνίτερου κατα-
 σκευῆς, ἔτι δὲ τῶν ἀργυρείων καὶ χρυσεῶν τῶν κα-
 τὰ τὴν Ἰβηρίαν· ὑπὲρ ὧν οἱ συγγραφεῖς, ἀμφισβη-
 τοῦντες πρὸς ἀλλήλους, τὸν πλεῖστον διατίθενται
 7 λόγον. Ἡμεῖς δ', οὐχί, νομίζοντες ἀλλότριον εἶναι
 τοῦτο τὸ μέρος τῆς Ἱστορίας, διὰ τοῦτο παρελίπο-
 8 μεν· ἀλλὰ, πρῶτον μὲν, εὐβουλόμενοι παρ' ἑκάστου
 διασπᾶν τὴν διήγησιν, οὐδ' ἀποπλανᾶν ἀπὸ τῆς
 9 πρᾶγματικῆς ὑποθέσεως τοὺς φιληκοῦντας· δεύ-

τερον

de cognationibus, de migra-
 tionibus, de ducibus atque
 auctoribus gentium: nos au-
 tem, ait, ea quæ nunc sunt
 indicabimus, situsque loco-
 rum & intervalla expone-
 mus, quod maxime proprium
 est descriptioni regionum.

(Polyb. Histor. lib. III. cap. 57.)

Quærent fortasse nonnul-
 li, cur de Fretto ad columnas
 Herculis, de externo mari
 ejusque natura, de Britan-

nicis insulis & flanni conse-
 cratione, de auri argentique
 metallis in Hispania, de qui-
 bus multa, eaque invicem
 pugnancia, auctores prodi-
 dere, non fuisse verba feceri-
 mus. Nos vero hæc præ-
 terminimus, non eo quidem
 nomine, quia parum illa per-
 tinere ad Historiam arbitra-
 remur: sed primo, ne inter-
 rumpere narrationem ad fin-
 gulorum mentionem cogere-
 mur, & a rerum gestarum
 serie studiosos notitiæ illa-
 rum

τερον δὲ, κρίνοντες, οὐ διεβήμμεν, οὐδ' ἐν παρέρ-
γω ποιήσασθαι τὴν περὶ αὐτῶν μνήμην· ἀλλὰ κατ'
ἰδίαν, καὶ τόπον καὶ καιρὸν ἀπονεύσαντες τῷ μέρει
τούτῳ, καθ' ὅσον οἶοί τ' ἔσμεν τὴν ἀλήθειαν περὶ
αὐτῶν ἐξηγήσασθαι.

II. De vlyssis Navigatione, circa SICILIAM praefertim.

Π. Ἐκ μηδενὸς ἀληθοῦς ἀνάπτειν καινὴν τερατολο-
γίαν, οὐχ Ὀμηρικόν. προσπίπτει γὰρ, ὡς εἰκός,²
ὡς πιθανώτερον, ἂν οὕτω τις ψεύδοιτο, εἰ κατα-
μίσγει τι καὶ αὐτῶν τῶν ἀληθινῶν· ὅπερ καὶ Πολύ-
βιος φησι, περὶ τῆς Ὀδυσσεύος πλάνης ἐπιχειρῶν.

Aeolus. Καὶ Πολύβιος δ' ἐρῶς ὑπονοεῖ τὰ περὶ τῆς 4
πλάνης. Τὸν γὰρ Αἰόλον, τὸν προσημαίνοντα τοὺς 5
ἐκπλους ἐν τοῖς κατὰ τὸν περὶ τὸν τόποις, ἀμφι-
δρόμοις

Cap. II. Quae de sex Zonis terrae, & sigillatim de plaga Aequatori sub-
juncta, ex Polybio Strabo & alii habent, praefertur Tomo quinto in
Testimoniis Veterum de Scriptis Polybii no. V.

rum avocare: deinde, quia sit, loco ac tempore ei tra-
constituimus, non sparsum ctationi destinato, veritatem
variis locis, neque obiter, de illis rebus pro nostra vi-
meminisse illorum; sed seor- rili explicare.

II. Strabo lib. I. p. 20 & p. 23 sqq.

2. Non est Homericum, no-
va fabularum portenta pro-
ferre, quae a nullo vero de-
pendeant. Verisimiliora ni-
mirum videri debent audito-
ri quae quis ita comminisci-
tur, ut vera falsis admisceat:
id quod etiam POLYBIVS
dicit, ubi de *Vlyssis erroribus* differere adgreditur.
Recte POLYBIVS inter-
pretatur ea, quae de *Erroribus Vlyssis* HOMERVS ha-
bet. *Aeolum* nempe, qui
praedicere solebat, qua ra-
tione per fretum navigari
posset,

δρόμοις οὔσι καὶ δυσέκπλοις διὰ τὰς παλιγγόας, τα-
 μίαν τε εἰρηθεῖαι τῶν ἀνέμων καὶ βασιλεία νενομίδια
 6 φησί· καθάπερ Δαναὸν μὲν, τὰ ὑδρεῖα τὰ ἐν Ἀργεὶ Danaus.
 παραδείξαντα, Ἀτρεΐα δὲ, τοῦ ἡλίου τὸν ὑπεναντίον Atrous.
 τῷ οὐρανῷ δρόμον, μάντεσσ τε καὶ ἱεροσκοπουμένους
 τὰ ποδείκνυσθαι βασιλείας· τοὺς δ' ἱερέας τῶν Αἰγυ-
 πτίων, καὶ Χαλδαίους, καὶ μάγους, σεφία τινὶ δια-
 φέροντας τῶν ἄλλων, ἡγεμονίας καὶ τιμῆς τυγχά-
 8 νειεν παρὰ τοῖς πρὸ ἡμῶν. οὕτω δὲ καὶ τῶν Θεῶν ἕνα
 ἕκαστον, τῶν χρησίμων τινὲς εὐρετὴν γενέμενον, τι-
 9 μάδια. Ταῦτα δὲ προσοικονομησάμενος, οὐκ ἔα τὸν ^{Res veras}
 Αἰόλον ἐν μύθῳ σχήματι ἀκούεσθαι, οὐδ' ἔλιν ^{poëtice} τὴν ^{expressit}
 Ὀδυσσεὺς πλάνην· ἀλλὰ μικρὰ μὲν προσμεμυθεύ- ^{Homerus.}
 10 ρηται, καθάπερ καὶ τῷ Ἰλιακῷ πολέμῳ· τὸ δ' ἔλιν,
 περὶ Σικελίαν καὶ τῷ ποιητῇ πεποιθῆναι, καὶ τοῖς
 ἄλλοις

10. καὶ τῷ ποιητῇ. Ante hæc verba extitisse videtur vocab. ταῦτό
 est ταῦτά. Casaubonus supplendam vocab. ἀληθῆ putavit: reliqua
 omnia de Sicilia & poetam vere scripsisse & historicos &c.

posset, cum iis locis ob ad-
 fluxum ac refluxum maris
 difficulter cursus teneri fre-
 tumque superari queat, ten-
 torum promum condum ve-
 gemque dictum habitumque
 fuisse; quemadmodum Da-
 naus, quod Argis aquarum
 receptacula instituisset, &
 Atrous, quod solis cursum,
 conversioni cœli contrarium,
 docuisset, vates regesque sa-
 crorum antisyllites nominati
 sunt, similiterque sacerdo-
 tibus Aegyptiorum, Chal-
 dæis, Magis, sapientia qua-

dam alios superantibus, ho-
 nores & imperia sunt dela-
 ta. Eodemque modo unum-
 quemque Deorum honores
 ipsi habitos repetere, ait, ex
 eo quod aliquid utile huma-
 no generi invenerit. His
 POLYBIUS principiis po-
 sitis, non patitur Aeolum
 pro fabula prorsus accipi, aut
 universam *Vlyssis peregrina-
 tionem*: sed, pauca quædam
 signimenta eis esse adnexa, ait,
 quemadmodum & bello *Ili-
 co*: in universum vero, de
 Sicilia carmine suo poetam
 eadem

ἄλλοις συγγραφεῦσιν, ὅσοι τὰ περιχώρια λέγουσι τὰ
περὶ τὴν Ἰταλίαν καὶ Σικελίαν. Οὐκ ἐπαινῶ δέ 11
οὐδὲ τὴν τοιαύτην τοῦ Ἐρατοδένους ἀπόφασιν, διό-
τι φησὶ, τέτ' ἂν εὗρεν τινα, πῶς Ὀδυσσεὺς πεπλά-
νηται, ὅταν εὗρῃ τὸν σκυτεῖα τὸν συβράψαντα τὸν
τῶν ἀνέμων ἀσκόν. Καὶ τοῦτο δ' οἰκείως εἰρηδαί 12
τοῖς συμβαίνουσι περὶ τὸ Σκύλλαιον, καὶ τὴν θήραν
τῶν γαλεωτῶν τὸ ἐπὶ τῆς Σκύλλης.

Αὐτοῦ δ' ἰχθυὰ σκόπελον περιμειμώσα, 13
Δελφινὰς τε, κύνας τε, καὶ ἔπειθι μείζον ἔλθσι
Κῆτος. — — — —

(Ὀδυσσ. Μ. 95.)

Thynni Τούς γὰρ θύνους ἀγγελῆδεν φερομένους παρὰ τὴν 14
πίσces. Ἰταλίαν, ἐπειδὴν ἐμπέσωσι καὶ κωλυθῶσι τῆς Σι-
κελίας ἄψαδαι, περιπίπτειν τοῖς μείζουσι τῶν ζώων,
οἷον δελφίνων, καὶ κυνῶν, καὶ ἄλλων κητωδῶν· ἐκ δέ 15
τῆς θήρας αὐτῶν πιαίνεσθαι τοὺς γαλεώτας, οὓς
καὶ ξιφίας λέγεσθαι καὶ κύνας φησί. Συμβαίνειν 16
γὰρ

14. ἐμπέσωσι. ἐκπίσωσι voluerat Reich.

eadem esse complexum, quæ
ab aliis scriptoribus referun-
tur, quotquot Italiæ ac Sici-
liæ vicina loca descripse-
runt. Neque vero illam
probat Eratosthenis senten-
tiam, ubi ait, tum demum
inventurum aliquem, quam
ad loca vagando delatus fue-
rit Ulysses, quum invenerit
fulcrem, qui utrem ventorum
consuit. Iam quæ de Scylla
Homerus dixit, docet con-
venire venationi galeotarum,
quæ exercetur apud Scyl-
laeum:

Illic autem piscatur, scopulum
circumlustrans,
dolphinas, canesque, & sicubi ma-
jorem capere possit
cetum. — — —

Etenim thynnus, cum gre-
gatiim præter Italiam ferun-
tur, postquam in fretum in-
ciderunt, & Siciliam adin-
gere prohibentur, incidere
in majores belluas, ut del-
phinos, canes, & alia cetis
similia: ex horum autem
venatione pingues reddi ga-
leotas, quos etiam xiphias
& canes dici ait. Etenim
ibi,

γὰρ ταῦτ' ἐνθάδε, καὶ κατὰ τὰς ἀναβάσεις τοῦ Νείλου, καὶ τῶν ἄλλων ὑδάτων, ὅπερ ἐπὶ πύρες καὶ ὕλης ἐμπιπράμενης· ἀθροιζόμενα γὰρ τὰ θηρία φεύγειν τὸ πῦρ, ἢ τὸ ὕδωρ, καὶ βορὰν γίνεσθαι τοῖς κρέεσσι.

Ταῦτα δ' εἰπὼν, διηγείται τὴν τῶν γαλεωτῶν ^{III. Venatio} θήραν, ἢ συνίσταται περὶ τὸ Σκύλακον. σκοπὸς γὰρ ^{xiphias pifcis.} ἐφίστηκε κοινὸς τοῖς ὕφορμουσιν ἐν δικώποις σκαφίδοις πολλοῖς, δύο καθ' ἕκαστον σκαφίδιον. καὶ ὁ μὲν ἐλαύνει, ὁ δ' ἐπὶ τῆς πρῶρας ἔστηκε δέρου ἔχων, στήμνηντος τοῦ σκοποῦ τὴν ἐπιφάνειαν τοῦ γαλεώτου· ⁴ φέρεται δὲ τὸ τρίτον μέρος ἔξαλον τὸ ζῶον. Συνάψαντος δὲ τοῦ σκάφους, ὁ μὲν ἔπληξεν ἐκ χειρός· αἷτ' ἐξέσπασεν ἐκ τοῦ σώματος τὸ δέρου χωρὶς τῆς ἐπιδορατίδος. ἀγκιστρῶδης τε γάρ ἐστι, καὶ χαλαρῶς ἐνέρμυσται τῷ δόρατι ἐπίτηδες· καλωδίων δ' ἔχει μακρὸν ἐξημμένον· τοῦτ' ἐπιχαλῶσι τῷ τραθέντι, ^{ἔως}

III. 2. δύο. *duo* Reik.

ibi, quemadmodum & ad Nili aliarumque aquarum adscensum, idem usu venire, quod sit sylvā incensa: nempe animalia, dum agmine facto ignem aquamve fugiunt, præda fiunt robustioribus.

3. His dictis POLYBIUS narrat galeotarum venationem, quæ apud Scyllarum exercetur. Compluribus naviculis, quæ duobus remis agitantur, bini homines vehuntur, quibus in propinquo præsidet communis specula-

Polybii Histor. T. IV.

tor. Vectorum alter lembum agit; alter, hasta armatus, in prora stat: speculator adventum galeotæ significat; tertia enim sui parte supra mare eminere galeota solet. Quem ubi attigit navicula, cominus ille hastam corpori ejus impingit: deinde eandem rursus evellit, relicta in corpore cuspidē. Nam hamata cuspis est, & dedita opera leviter hastili præfigitur; ab eaque dependet longus funiculus, quem laxant vulnerata bellua, do-

R r

nec

ἕως κάμῃ σφαδάζει καὶ ὑποφεῦγον. τότε δ' ἔλκου-6
 σιν ἐπὶ τὴν γῆν, ἥ εἰς τὸ σκάφος ἀναλαμβάνουσιν,
 εἰὼν μὴ μέγα εἴη τελέως τὸ σῶμα. Καὶ ἐκπέσῃ δι' 7
 εἰς τὴν θαλάττῃαν τὸ δόρυ, οὐκ ἀπόλωλεν· ἔστι γάρ
 πηκτὸν ἐκ τε δρυὸς καὶ ἐλάτης, ὥστε, βαπτιζομέ-
 νου τοῦ δρυῖνος βάρει, μετέωρον εἶναι τὸ λοιπὸν καὶ
 εὐανάληπτον. Συμβαίνειν δέ ποτε καὶ τιτρώσκεσθαι 8
 διὰ τοῦ σκαφιδίου τὸν κωπηλάτην, διὰ τὸ μέγεθος
 τοῦ ξίφους τῶν γαλεωτῶν, καὶ τὸ τὴν ἀκμὴν τοῦ
 ζώου συαγρᾶδῃ εἶναι καὶ τὴν θήραν. "Ἐκ τε δὴ τῶν 9
 τοιούτων εἰκάζει τις ἂν, φησὶ, περὶ Σικελίαν γενέ-
 θαι τὴν πλάιην κατὰ τὸν Ὅμηρον, ὅτι τῇ Σκύλλῃ
 προσῆψε τὴν τοιαύτην θήραν, ἥ μάλιστα ἐπιχωρίως
 ἐστὶ τῷ Σκυλλαίῳ. καὶ ἐκ τῶν περὶ τῆς Χαρυβδέως 10
 λεγομένων, ὁμοίων τοῖς τοῦ περὶ τοῦ πάθους. τὸ δέ, 11
 Τρεῖς μὲν γὰρ τ' ἀνήσιν·

(*Odus. M. 105.*)

ἀντί

8. καὶ τὴν θήραν. Excidiſſe χαλεπὴν aut periculōſā ſuſpicatus erat
idem.

nec palpitando ac subterfu-
 giendo defatigetur. Tunc
 ad terram educunt, aut in
 lembum imponunt, nisi
 omnino vastiore sit corpore.
 Haſtile vero, etiamſi in ma-
 re exciderit, non perit: eſt
 enim compactum ex quercu
 & abiete; ut, cum pondere
 pars querna mergitur, reli-
 quum in ſublīmi exiſtet ac
 recipi facile poſſit. Non-
 numquam etiam remex per
 ipſum lembum vulneratur,
 ob magnitudinem gladii ga-
 leotæ & vim belluæ, cujus

& impetus & venatio apro-
 rum ſimilis eſt. Ex his igi-
 tur, inquit, conſpicere aliquis
 poſſit, de *Homeri* ſententia
 ad *Siciliam* evagatum eſſe
Vlyſſem; quandoquidem
Scyllæ hanc venationem ille
 adtribuit, quæ maxime uſi-
 tata eſt apud *Styllaum*.
 Idem pariter colligi poſſe,
 ait, ex eis quæ de *Charybdæ*
 refert poëta, ſimilia his quæ
 freto Siculo accidunt. Nam
 illud,

Terque die addidit fluitur, —

pro

ἀντὶ τοῦ δις, γραφικὸν εἶναι ἀμάρτημα, ἢ ἱστορικόν. Καὶ τὰ ἐν τῇ Μήνυγι δὲ, τοῖς περὶ τῶν Λατοφάγων εἰρημένοις συμφωνεῖν.

Εἰ δέ τινα μὴ συμφωνεῖ, μεταβολὰς αἰτιαῖσθαι ^{IV.} δεῖν, ἢ ἀγνοῖαν, ἢ καὶ ποιητικὴν ἐξουσίαν· ἢ συνέ- <sup>Tres par-
tes poë-
tas.</sup> στηκεν ἐξ ἱστορίας, καὶ διαθέσεως, καὶ μύθου.
 2 Τῆς μὲν οὖν ἱστορίας ἀλήθειαν εἶναι τέλος· ὥς ἐν
 νεῶν καταλόγῳ. τὰ ἐκάστοις τόποις συμβεβηκότα
 λέγοντες τοῦ ποιητοῦ, τὴν μὲν πετρήσσαν, τὴν δὲ
 ἐσχατώσαν πέλιν, ἄλλην δὲ πολυτρήσανα, τὴν δ'
 3 ἀγχιάλαν. τῆς δὲ διαθέσεως, ἐνέργειαν εἶναι τὸ τέ-
 λος· ὥς ἔταν μαχομένους εἰσάγει. μύθου δὲ; ἡδονὴν
 4 καὶ ἐκπληξιν. Τὸ δὲ πάντα πλάττειν, οὐ πιθανόν,
 οὐδ' Ὀμηρικόν. τὴν γὰρ ἐκείνου ποιήσιν, Φιλοσόφη- <sup>Homeri
poësis est
scriptio
philoso-
phica.</sup> μα πάντας νομίζεν· οὐχ ὡς Ἐρατοδωρὴς φησὶ, κε-
 λεύων, μὴ κρίνειν πρὸς τὴν διάνοιαν τὰ ποιήμα-

R r 2

τα,

IV. 3. ἐνέργειαν correxi cum Xylind. Vulgo ἐνέργειαν.

pro bis positum, errore vel scribæ vel histeriæ ait factum. Iam, quæ in *Menin-ge* sunt, ea cum his quæ de *Lotophagis* narrat Homerus, consentiunt.

4. Quod si quæ non congruunt, causam mutationis existimandam esse ait aut ignorationem aut licentiam poetica, quæ constat ex historia, dispositione ac fabula. *Historia* igitur sinem esse veritatem: veluti, cum in *Navium recensione* singulis locis suam proprietatem tribuit, dum *urbem* aliam *saxosam*, aliam in *extremita-*

te sitam, aliam *columbis abundantem*, aliam *mari vicinam* adpellat. *Dispositionis* sinem esse perspicuitatem, & ut res veluti oculis lectorum subjiciantur; veluti, cum pugnales introducit. *Fabulæ* sinem, adficere voluptate, & admiratione percellere. Omnia autem confingere, neque consentaneum esse, nec Homericum. Nam *Homeri poëma* omnes *philosophicam* censere esse *scriptionem*; secus quam *Eratostheni* visum, qui negat, de poematibus ex sententiâ illis subjecta debere judicari, neque

τα, μηδ' ἱστορίαν ἀπ' αὐτῶν ζητεῖν. Πιθανώτε-
ρόν τε τὸ,

Ἐνθεν δ' ἐννῆμαρ φερόμην ὁλοοῖς ἀνέμοισιν,

ἐν βραχέϊ διαστήματι δέχεσθαι, (οἱ γὰρ ὅλοοι οὐκ
εὐθύδρομοι) ἢ ἐξακεανίξεν, ὥς ἂν οὐρίων πνεόντων
συνεχῶς. Συνθεῖς δὲ τὸ διάστημα τὸ ἐκ Μαλεῶν
ἐπὶ στήλας, σταδίων δισμυρίων καὶ δισχιλίων πεν-
τακοσίων· εἰ, φησὶ, τοῦτο δείημεν ἐν ταῖς ἐννέα
ἡμέραις διηνύσθαι ἰσοταχῶς, ἐκάστης ἂν ἡμέρας ὁ
πλοῦς συμβαίνοι σταδίων δισχιλίων πεντακοσίων.
τίς οὖν ἰστέρηκεν, ἐκ Λυκίας ἢ Ῥόδου δευτερεῖόν τινα
ἁφγμένον εἰς Ἀλεξάνδρειαν, ἔντος τοῦ διαστήμα-
τος σταδίων τετρακισχιλίων; Πρὸς δὲ τοὺς ἐπιζη-
τούντας, πῶς τρεῖς εἰς Σικελίαν ἔλθων, οὐδ' ἅπαξ

A fredo
Siculo
sibi cave-
runt ve-
tetes.

διὰ τοῦ πορθμοῦ πέπλευκεν Ὀδυσσεύς, ἀπολογεῖ-
ται,

neque ullam in illis histo-
riam vult quaeri. Ait por-
ro, probabilius esse, hunc
locum,

Inde per novem dies jussus
a diris ventis,

de non longo itinere intelli-
gi, (venti enim diri vel per-
niciosi non faciunt ad re-
ctum cursum tenendum,)
quam, in externum ocea-
num hoc temporis spatio na-
vigatum fuisse, comminisci,
perinde ac si secundis ille
usus esset ventis. Supputa-
to enim, quod est a Maleis
ad Herculis columnas, spa-

tio xxii millium & quin-
gentorum stadiorum, si (in-
quit) hoc eum novem illis
diebus aequali in singulos
portione ponamus confe-
cisse, quotidie illum navi-
gasse bis mille & quingenta
stadia consequetur. Atqui,
inquit, quis umquam perhi-
buit, e Lycia aut Rhodo ali-
quem biduo Alexandriam
esse pervectum, quod inter-
vallum non ultra quatuor
millia stadiorum est? Iis
etiam, qui quaerunt, cur
Vlysses, cum ter in Siciliam
advenerit, ne semel quidem
tamen dicatur per fretum
navi-

ται, διότι καὶ οἱ ὕστερον ἔφευγον ἅπαντες τὸν πλοῦν
τούτων. Τοιαῦτα μὲν εἴρηκεν.

III. *Contra superiores Scriptores Geographicos
disputat Polybius.*

Πολύβιος, τὴν Εὐρώπην χωρογραφῶν, τοὺς μὲν ἀρ- V.
Contra
Pytheam.
χαίους ἑᾶν φησὶ, τοὺς δ' ἐκάνους ἐλέγχοντας ἐξε-
τάζειν, Δικαίαιρχόν τε καὶ Ἐρατοδότην, τὸν τελευ-
ταῖον πραγματευσάμενον περὶ τῆς γεωγραφίας, καὶ
Πυθέαν· ὃν οὐ παρακρουθῆναι πολλοὺς, ἔλην μὲν
τὴν Βρετανικὴν, ὅσον ἐμβατὸν ἦν, ἐπελθεῖν Φάσκον-
τος, τὴν δὲ περίμετρον πλειόνων ἢ τετρίων μυριά-
3 δων ἀποδόντος τῆς νήσου· προσιστορήσαντος δὲ καὶ Thule
insula.
τὰ περὶ τῆς Θούλης, καὶ τῶν τόπων ἐκείνων, ἐν οἷς
οὔτε γῆ κατ' αὐτὸν ὑπῆρχεν ἔτι, οὔτε θάλαττα,
οὔτ' αἰὲρ, ἀλλὰ σύγκριμά τι ἐκ τούτων, πλεύμονα

R 3

Θαλαττ-

V. 2. μὲν τὴν Βρετλ. ex conject. scripti. Vulgo μέντοι Br. Ibid.
ἔσον ex Tyrwhitti conject. recipi. Vulgo Βρετανικὴν ἐμβατὸν ἢ
ἐπελθεῖν. Pro ἢ scripti ἦν. ἢ susceperat Tyrwh.

navigasse? respondet, po- vigatione omnes sibi cavisse;
steriores quoque ab hac na- Hæc igitur ille.

III. *Strab. Geograph. lib. II. p. 104 sqq.*

5. POLYBIUS, Europæ
regiones describens, vete-
res se, ait, missos facere;
in eos autem inquirere velle,
à quibus illi sunt reprehensi,
in Dicæarchum & Eratosthe-
nem, qui novissimus geo-
graphiam tractarit, & PY-
THEAM, qui multis impo-
fuerit. Hunc enim perhi-
bere, totam Britanniam,
quatenus adiri potest, se per-
agrasse; ambitum autem in-
sula amplius esse xl. milibus
stadiorum. Tum de Thule
& istis locis ita narrare: ne-
que terram ibi porro esse, ne-
que mare, neque aërem, sed
quidpiam ex his concretum,
Pul-

Pulmo
marinus.

Θαλαττῖον τοῖκός· ἐν ᾧ φησὶ τὴν γῆν καὶ τὴν θά-
λατταν αἰωρεῖσθαι καὶ τὰ σύμπαντα, καὶ τοῦτον ὡς
ἂν δεσμὸν εἶναι τῶν ὄλων, μὴ ποτε πορευτὸν μήτε
πλωτὸν ὑπάρχοντα. Τὸ μὲν οὖν τῷ πλεῦμονι ἐοί-
κός αὐτὸς ἰωρακίνας, τὰ ἅλα δὲ λίγαν ἐξ ἀκοῆς.
Ταῦτα μὲν τὰ τοῦ Πυθέου, καὶ διότι ἐπαυελθὼν ἐ-
νδύνθε, πᾶσαν ἐπέλθοι τὴν παρωικαντίν τῆς Εὐ-
ρώπης, ἀπὸ Γαδείρων ἕως Ταναΐδος. Φησὶ δ' οὖν
ὁ Πολύβιος, ἄπιστον καὶ αὐτὸ τοῦτο, πῶς ἰδιώτῃ
ἀνθρώπῳ καὶ πένητι τοσαῦτα διαστήματα πλωτὰ
καὶ πορευτὰ γένοιτο; τὸν δ' Ἐρατοσθένη, διαπερή-
σαντα, εἰ χρὴ πιστεῦεν τούτοις, ὅμως περὶ τε τῆς
Βρετανικῆς πεπιστευκέναι καὶ τῶν κατὰ Γαδείρας
καὶ τὴν Ἰβηρίαν. Πολὺ δὲ φησὶ βέλτιον, τῷ Μεσ-
σηρίῳ πιστεῦεν ἢ τούτῳ. ὁ μὲν τοί γε εἰς μίαν χώ-
ραν, τὴν Παγχαίαν, λέγει πλεῦσαι· ὁ δὲ καὶ μέγρε
τῶν τοῦ κόσμου περάτων κατωπτευκέναι τὴν προσ-
ἀρκτητιον

Pythez
fidem
non habet
Polybius.

4. αἰωρεῖσθαι correxi. Vulgo αἰωρεῖσθαι.

*Pulmonis Marini simile, in quo terra & mare, & uni-
versa, sublimia pendcant; hocque esse quasi vinculum universi, neque pedibus unquam accessum, neque navi-
bus. Et illud quidem Pulmoni simile se ipsum vidisse; cetera auditu accepta referre. Hæc Pytheam dicere, adjicereque, inde reversum, quidquid Europæ regionum est maritimarum, a Gadibus ad Tanaim usque, se peragrassæ. Dicit igitur POLYBIUS, cum incredibile sit,*

*privatum hominem, eumque pauperem, tantum spatii mari terraque obivisse; tamen Eratosthenem, quamquam & ipsum dubitantem, fidesne esset his adhibenda, credidisse quæ de Britannia, de Gadibus & de Hispania ab illo narrantur. Multo autem (ait Polybius) præstabat [Euhemero] Messenio credere, quam Pythææ. Ille enim tantum in unam regionem, Panchæam, se navigasse ait: hic vero, septentrionalem Europam univer-
sam*

ἀρκτιον Εὐρώπην πᾶσαν, ἣν οὐδὲ τῷ Ἑρμῇ πιστεύ-
 10σθαι τις λέγοντι. Ἐρατοδῶνι δὲ τὸν μὲν Εὐήμερον
 Βεργαῖον καλεῖν, Πυθέα δὲ πιστεύειν, καὶ ταῦτα
 11δὲ, μήτε Δικαιάρχου πιστεύσαντος. [Τὸ μὲν οὖν,
 μήτε Δικαιάρχου πιστεύσαντος, γελοῖον· ὥσπερ
 ἐκείνῳ χρήσασθαι κανόνι προσῆκον, καὶ οὗ τοσού-
 12τους ἐλέγχους αὐτὸς προφέρειται. Ἐρατοδῶνους δὲ
 ἔρηται ἢ περὶ τὰ ἐσπέρια καὶ τὰ ἀρκτικά τῆς Εὐ-
 13ρώπης ἀγνοῖα. Ἀλλ' ἐκείνῳ μὲν καὶ Δικαιάρχῳ συγ-
 γνώμη, τοῖς μὴ κατιδοῦσι τοὺς τόπους ἐκείνους·
 14Πολυβίῳ δὲ καὶ Ποσειδωνίῳ τίς ἂν συγλήψῃ;] Ἀλλὰ
 μὴν Πολυβίου· γὰρ ἐστὶν ὁ λαοδογματικῶς καλῶν
 ἀπεφάσκει, ὡς ποιεῖται περὶ τῶν ἐν τούτοις τοῖς
 τόποις διαστημάτων, καὶ ἐν ἄλλοις πολλοῖς, ἀλλ'
 οὐδ' ἐν οἷς ἐκείνους ἐλέγχει καταρκεύων.

R r 4

Τοῦ

11-13. Strabonis verba, quibus sanum de Polybio iudicium interponit,
 uncis inclusi. 14. λαοδογματικῶς correxi cum Tyrwō. Vulgo
 ὁ ὅλας δογματὴς κῆ ὅλας πρὸ ὅλας suspicatus erat Casaub. Sopen-
 tia satis-ne integra sint nescio. Fuit quum suspicaver legendum ὡς
 ποιῶνται (vel ποιοῦνται) Ἐρατοδῶνις τε καὶ Δικαιάρχος, ὅ
 dande

sam usque ad fines mundi
 perlustrasse se, dicit; quod
 ne Mercurio quidem dicenti
 crederes. Interim *Erato-*
sthenem, qui *Evhemerum*
Bergæum adpellet, *Pythææ*
 credere, cui tamen ne *Di-*
cæarchus quidem credidit.
 [Iam id quidem ridiculum
 est, quod *Dicæarchum* pro-
 fert; quasi vero conveniat,
 cum veluti normam sequi,
 quem ipse Polybius tot re-
 prehensionibus incessit.
 Quanta autem fuerit *Erato-*

sthenis ignorantia occidu-
 rum & septemtrionalium Eu-
 ropæ partium, dictum est.
 Verum huic quidem & *Di-*
cæarcho danda est venia, qui
 loca ista non viderunt: *Po-*
lybio autem & *Posidonio* quis
 ignoscat? Atqui is est *Po-*
lybius, qui, quæ isti de lo-
 corum horum distantis &
 aliis multis pronunciant, ex
 vulgi opinione arrepta ait;
 cum ne in his quidem, in
 quibus illos reprehendit, vi-
 tio ipse careat.

6. Certe

VI.
Contra
Dicarchum,

Τοῦ γοῦν Δικαιάρχου μυρίους μὲν εἰπόντες τοὺς ἐπὶ στήλας ἀπὸ τῆς Πελοποννήσου σταδίους, πλείους δὲ τούτων τοὺς ἐπὶ τὸν Ἀδρίαν μέχρι τοῦ μυχαῦ, τοῦ δ' ἐπὶ στήλας τὸ μέχρι τοῦ πορθμοῦ τρισχιλίους ἀποδόντες, ὡς γίνεσθαι τὸ λοιπὸν ἑπτακισχιλίους τὸ ἀπὸ πορθμοῦ μέχρι στήλων· τοὺς μὲν τρισχιλίους ἔαν φησιν, εἴτ' εὖ λαμβάνονται, εἴτε μή· τοὺς δ' ἑπτακισχιλίους οὐδετέρως, οὐδὲ τὴν παραλίαν ἐμμετροῦντι, οὔτε τὴν διὰ μέσου τοῦ πελάγους. Τὴν μὲν γάρ παραλίαν ἰοικέσθαι μάλιστα ἀμβλείᾳ γωνίᾳ, βεβηκυῖα ἐπὶ τε τοῦ πορθμοῦ καὶ τῶν στήλων, κορυφὴν δ' ἔχουσθαι Ναρβῶνα. Ὡστε συνί-+στασθαι τρίγωνον, βάσιν ἔχον τὴν διὰ τοῦ πελάγους εὐθεῖαν, πλευράς δὲ τὰς τὴν γωνίαν ποιούσας τὴν λεχθεῖσαν· ὧν ἡ μὲν ἀπὸ τοῦ πορθμοῦ μέχρι Ναρ-3βῶνος,

deinde adhuc eundem in ois. Conferenda cum h. l. verba Strabonis lib. VII. p. 317. Τοιαῦτα δὲ καὶ τοῦ Ἑρατοδίδου ἑνα παραρρησίσματα ἐστὶ λαοδογματικά, [sic cum Τηγεῖο. scribo praeterea. λαοδογματικῶς,] καθάπερ Πολύβιος φησι, καὶ περὶ αὐτοῦ καὶ περὶ τῶν ἄλλων λίγων συγγράφειν.

6. Certe cum *Dicarchus* a Peloponneſo ad columnas decies mille ſtadia numeret, atque plura his, ſi quis Adriatici ſinus oram uſque ad ultimum reſeſſum legerit; quumque univerſi itineris, ad columnas inſtituti, eam partem, quæ ad fretum uſque Siculum procedit, trium millium eſſe dicat, ut reliqua ſint a Siculo freto ad columnas ſeptem millia: *POLYBIUS* ait, de tribus millibus ſe non diſputare, vere ne an falſo ponantur; ſed

ſeptem illa millia neque meſuræ oræ maritimæ conve-
nire, neque per medium pelagus ductæ linæ reſpondere. Nam oram maritimam *obtuſo angulo* maxime ſimilem eſſe, *freto & columnis* inſiſtendi, cujus vertex ſit *Narbo*: ita ut efficiatur triangulum, cujus baſis ſit recta linea per altum ducta mare; latera vero, linæ illæ quæ prædictum angulum conſtituant. Horum laterum illud, quod a Siculo freto eſt *Narbonem* uſque, ſtadia ha-
bet

βῶνος, μυρίων ἐστὶ καὶ πλείων ἢ διακοσίων ἐπὶ τοῖς ^{de distantia a Peloponn.} χιλίοις· ἡ δὲ λοιπὴ, μικρῷ λῆπον ἐλαττώνων ^{ad fret. Herc.} ἢ λοιπὴν. ὅκτακισχιλίων. Καὶ τὸ πλεῖστον μὲν διάστημα ἀπὸ τῆς Εὐρώπης ἐπὶ τὴν Λιβύην ὁμολογεῖσθαι κατὰ τὸ Τυρρηνικὸν πέλαγος, σταδίων οὐ πλείων ἢ τρισχιλίων· κατὰ τὸ Σαρδάνιον δὲ λαμβάνειν συταγωγὴν. τὰ δ' ἔστω, Φησὶ, καὶ ἐκείνο τρισχιλίων· προσελήφθω δ' ἐπὶ τούτοις, διςχιλίων σταδίων τὸ τοῦ κέλπου βάθος τοῦ κατὰ Ναρεβῶνα, ὡς ἂν κάθετος ἀπὸ τῆς κορυφῆς ἐπὶ τὴν βάσιν τοῦ ἀμβλυγωνίου. Δῆλον οὖν, Φησὶν, ἐκ τῆς παιδικῆς μετρήσεως, ὅτι ἡ σύμπασα παραλία ἢ ἀπὸ τοῦ πορθμοῦ ἐπὶ στήλας ἔγιστα ὑπερέχει τῆς διὰ τοῦ πελάγους εὐθείας πεντακοσίοις σταδίοις. Προστεθέντων δὲ τῶν ἀπὸ τῆς Πελοποννήσου ἐπὶ τὸν πορθμὸν τρισχιλίων, οἱ σύμπαντες ἔσονται στάδιοι, αὐτοὶ ἐπ' εὐθείας,

R 15

πλείους

VI. 5. λῆπον *savtexi*. Vulgo λοιπὸν. 7. προσελήφθω. προσελήφθω *supplicatus* & *interpretatus* erat *Cassiod.* adiciantur. *Ibid.* τοῦ κατὰ Ναρεβ. ex conjell. scripsi. Vulgo τὸ κατὰ Ναρεβ.

bet undecies mille ducenta & amplius: alterum vero paullo minus est octo stadiorum millibus. Iam longissimum quidem ab Europa ad Africam intervallum, quod secundum mare Tyrrhenum est, ex omnium confessio non amplius esse, ait, stadiorum ter mille, in Sardo autem mari fieri minus. Verum esto, inquit, etiam hoc trium millium. Sumantur de hac summa stadia bis mille, quæ est profunditas sinus, quem efficit mare ad Narbonem,

ut hic sit cathetus, ex vertice trianguli obtusanguli in basin demissus. Adparet ex Geometriæ legibus, quas in scholis pueri discunt, totam maritimam oram, a freto usque ad columnas, non nisi quingentis fere stadiis excedere lineam rectam per pelagus ductam. Quod si igitur adjicias tria millia, quæ sunt a Peloponneso ad fretum, oritur summa stadiorum (si ipsam per se lineam rectam spectes) amplius altero tanto major quam illa summa,

Polybius πλείους ἢ διπλάσιοι ὧν Δικαίάρχης ἔπε, πλείους 10
 contra δὲ τούτων, τοὺς ἐπὶ τὸν μυχὸν τὸν Ἀδριατικόν, δεή-
 Dicar- σχ, φησὶ, τιθεῖται κατ' ἐκείνον. Ἀλλ', ὃ φίλε Πο- 11
 chum, de λύβιε, φαίη τις ἂν, ὥσπερ τούτου τοῦ ψεύσματος
 a Pelo- ἐναργῇ παρίστησι τὸν ἔλεγχον ἢ πῆρα ἐξ αὐτῶν
 ponn. ad ὧν ἔρηκας αὐτός· εἰς μὲν Λευκάδα ἐκ Πελοποννή- 12
 fret. Herc. σου ἑπτακοσίους, ἐντεῦθεν δὲ τοὺς ἴσους εἰς Κέρκυ-
 ραν, καὶ πάλιν ἐντεῦθεν εἰς τὰ Κεραυνία τοὺς ἴσους,
 καὶ ἐν δεξιᾷ εἰς τὴν Ἰαπυγίαν, ἀπὸ δὲ τῶν Κεραυ-
 νίων τὴν Ἰλλυρικὴν παραλίαν σταδίων ἑξακισχιλίων
 ἑκατὸν πενήκοντα· οὕτως καὶ κεῖνα ψεύσματά ἐστιν 13
 αἰμώτερά, καὶ ὃ Δικαίάρχης ἔπε, τὸ ἀπὸ πορθ-
 μου ἐπὶ στήλας εἶναι σταδίων ἑπτακισχιλίων, καὶ
 ὃ σὺ δοκῇς ἀποδείξαι. ἐμολογοῦσι γάρ οἱ πλεῖστοι, 14
 τὸ διὰ πελάγους μυρίων εἶναι καὶ δισχιλίων.

Ἐξῆς

12. εἰς μὲν Λευκάδα &c. Depravatum ac inutilem esse locum, monuit Casaub., qui v. 11. post ἢ πῆρα excidisse nonnulla suspicatus est.

summa, quæ est a *Dicaarcho* posita. Atque huic summæ addendus præterea, secundum eundem *Dicaarchum*, fuerit ille numerus stadiorum, quem complectitur ora Adriatici sinus. At, mi *Polybi!* dixerit aliquis, quemadmodum hoc mendacium evidenter refellit experientia, ex his ipsis quæ tu te tradidisti: a Peloponneſo ad Leucadem esse stadia octo; inde totidem ad Corcyram;

totidemque rursus hinc ad montes Ceraunios & a dextra ad Apuliam; a Cerauniis autem, oram Illyrici vi millia centum & quinquaginta: ita utrumque falsum est, & quod *Dicaarchus* a freto ad columnas posuit spatium septem millium stadiorum, & quod tu videris tibi demonstrasse. Plurimi enim in hoc consentiunt, per pelagus esse iter duodecim millium.

7. Post

Ἐξῆς δὲ τὰ τοῦ Ἐρατοσθένους ἑπανορθοῖ τὰ VII. ^{Polybius & Eratosth.}
 αὐτὸν εὖ, τὰ δὲ χεῖρον λέγων ἢ ἐκείνος. Ἐξ Ἰθάκης ^{de longi-}
 μὲν γὰρ εἰς Κέρκυραν τριακοσίους ἐπίντος, πλείους ^{tudine}
 Φησὶν εἶναι τῶν ἐννακοσίων· ἐξ Ἐπιδάμνου δὲ εἰς ^{& Hispa-}
 Θεσσαλονίκειαν ἐννακοσίους ἀποδόντες, πλείους τῶν ^{niz.}
 300 χιλίων Φησί. ταῦτα μὲν εὖ. Ἀπὸ δὲ Μασσα-
 λίας ἐπὶ στήλας λέγοντος ἑπτακισχιλίους, ἀπὸ δὲ ^{Pyrenae}
 Πυρήνης ἑξακισχιλίους, αὐτὸς λέγει χεῖρον πλείους
 ἢ ἐννακισχιλίους τοὺς ἀπὸ Μασσαλίας, ἀπὸ δὲ
 Πυρήνης μικρὸν ἐλάττους ἢ ὀκτακισχιλίους· ἐγγυτέ-
 ρω γὰρ τῆς ἀληθείας ἐκείνος εἴρηκεν. Οἱ γὰρ νῦν
 ὁμολογοῦσιν, ἢ τις τὰς τῶν ὁδῶν ἀνωμαλίας ὑπο-
 τέμνοιτο, μὴ μείζω τῶν ἑξακισχιλίων σταδίων εἶναι
 τὸ μῆκος τὴν σύμπασαν Ἰβηρίαν ἀπὸ Πυρήνης ἕως
 τῆς ἐσπερίου πλευρᾶς. Ὁ δ' αὐτὸν τὸν Τάγον πο-
 ταμὸν ὀκτακισχιλίων σταδίων τίθησι τὸ μῆκος ἀπὸ
 τῆς πηγῆς μέχρι τῶν ἐκβολῶν, οὐ δῆπου τὸ σὺν
 ταῖς

7. Post hæc POLYBIUS
 corrigit *Eratosthenis dicta*;
 quædam recte, quædam illo
 deterius dicens. Cum enim
 is ab Ithaca Corcyram usque
 trecenta stadia metiatur, am-
 plius DCCC iste ponit: &
 cum ab Epidamno Theffalo-
 nicam nongenta *Eratosthe-
 nes* stadia numeret, plura
 duobus millibus *Polybius*
 ponit. Et hæc quidem re-
 cte. Sed cum idem ille a
 Massilia ad Columnas VII
 millia, a Pyrene vero VI
 millia ponat; *Polybius*, mi-

nus recte, a Massilia, ait,
 amplius esse IX millibus, a
 Pyrene vero paullo paucio-
 ra VIII millibus: in quo il-
 le sane propius aberravit a
 veritate. Qui enim hodie
 ista tractant, inter eos con-
 venit, si quis itinerum inæ-
 qualitates demat, totius Hi-
 spaniæ longitudinem a Py-
 rena usque ad occidentum la-
 tus non excedere VI stadio-
 rum millia. At hic ipsi
 etiam Tago fluvio, a fonti-
 bus usque ad ostia, longitu-
 dinem VIII millium stadio-
 rum tribuit; non scilicet ob-
 liqui.

Polyb. & τοῖς σκολιόμασιν, (ἐν γὰρ γεωγραφικὸν τοῦτο) ἀλλ'
 Eratosth. ἐπ' εὐθείας λέγων· καίτοι γε ἀπὸ Πυρήνης αἰ' τοῦ
 Τάγου πηγαὶ πλέον διέχουσιν ἢ χιλίους σταδίους.

de Gallis Πάλιν δὲ τοῦτο μὲν ὀρθῶς ἀποφαίνεται, ὅτι ἀγνοῶν
 in Hispan. τὰ Ἰβηρικά ὁ Ἐρατοδίνης, καὶ διότι περὶ αὐτῆς
 εἶθ' ὅπου τὰ μαχόμενα ἀποφαίνεται· ὅς γε μέχρι
 Γαδείρων ὑπὸ Γαλατῶν περιεικῆσθαι φήσας τὸ ἔξω-
θεν αὐτῆς, εἰ γε τὰ πρὸς δύσιν τῆς Εὐρώπης μέχρι
 Γαδείρων ἔχουσιν ἐκῆνοι· τούτων οὖν ἐκλαθόμενος
 κατὰ τὴν τῆς Ἰβηρίας περίοδον, τῶν Γαλατῶν οὐδα-
 μού μέμνηται. Τὸ δὲ μήκος τῆς Εὐρώπης ὅτι ἑλατ-
 tudine Europæ. τέν ἐστὶ τοῦ συνάμφου τῆς τε Λιβύης καὶ τῆς Ἀσίας

ἐκτιθεῖς, οὐκ ὀρθῶς τὴν σύγκρισιν ποιῶται. τὸ μὲν
 γὰρ στόμα τὸ κατὰ στήλας φησὶν ὅτι κατὰ τὴν
 ἰσημερινὴν δύσιν ἐστίν, ὁ δὲ Τάιναις ῥεῖ ἀπὸ Θερμῆς
 ἀνατολῆς· ἐλαττοῦται δὴ τῶν συνάμφου μήκους,
 τοῦ

VII. 7. τὸ ἔξωτον. Adhuc articulum ex scriptis libris, quas laudat
 Cosm. Sed nec sic satis integra atque sana videtur oratio. 8. Τὸ
 δὲ μήκος. Conjunctionem ex conjecit. adhuc.

liquitatum habita ratione,
 (id enim parum geographi-
 cum foret,) sed rectam li-
 nearum intelligens: atqui fon-
 tes Tagi a Pyrena amplius
 mille stadiis distant. Rursus
 vero hoc quidem vere adfir-
 mat, *verum Hispanicarum*
 ignarum esse *Eratosthenem*,
& de ista regione interdum
 etiam pugnantia pronuncia-
 re: qui, cum dixisset, usque
 ad Gades oram ejus habitari
 a Gallis, (si modo occidua
 Europæ usque Gades inco-

lunt illi,) horum oblitus, in
 Hispaniæ circuitu describen-
 do nusquam Gallorum facit
 mentionem. Sed ubi docet,
 longitudinem Europæ mino-
 rem esse longitudine Asiæ
& Africæ simul sumtarum,
 ibi comparationem non re-
cte instituit. Nam fauces,
 quæ ad Columnas sunt, ait
 esse versus *occasum æquino-*
 dialem, Tanaim autem flue-
 re ab *æstivo ortu*: igitur
 conjuncta Asiæ & Africæ
 longitudine minorem esse
 Euro-

τοῦ μεταξὺ τῆς Θερνῆς ἀνατολῆς καὶ τῆς ἰσημερι-
νῆς· τούτο γὰρ ἡ Ἀσία προλαμβάνει πρὸς τὴν ἰση-
μερινὴν ἀνατολὴν τοῦ πρὸς τὰς ἄρκτους ἡμικυ-
κλίου.

- 11 Προπεπτωκυίας δὲ τῆς Εὐρώπης ἄκραις πλέο-
σι, βέλτιον μὲν οὗτος εἴρηκεν Ἐρατοδένους περὶ αὐ-
των, οὐπω δὲ ἰκανῶς. Ἐκείνος μὲν γὰρ τρεῖς εἶφη
τὴν ἐπὶ τὰς στήλας καθήκουσαν, ἐφ' ἧς ἡ Ἰβηρία
καὶ τὴν ἐπὶ τὸν πορθμὸν, ἐφ' ἧς ἡ Ἰταλία· καὶ
τρίτην τὴν κατὰ Μαλίαν, ἐφ' ἧς τὰ μεταξὺ τοῦ
Ἀδρίου καὶ τοῦ Εὐξείνου πάντ' ἔδη, καὶ τοῦ Ταϊά-
δος. Οὗτος δὲ τὰς μὲν δύο τὰς πρώτας ὁμοίως
ἐκτίθεται· τρίτην δὲ, τὴν κατὰ Μαλίαν καὶ Σού-
νιον, ἐφ' ἧς ἡ Ἑλλάς πᾶσα καὶ ἡ Ἰλλυρίς καὶ τῆς
14 Θρακίης τινά· τετάρτην δὲ, τὴν κατὰ τὴν Θρακίαν
χερσόνησον, ἐφ' ἧς τὰ κατὰ τὸν Σηστὸν καὶ Ἀβυ-
δον

10. τοῦ μεταξὺ. *Forſan τῷ μεταξὺ.*

Europam eo ſpatio, quod
inter ortum æſtivum & or-
tum æquinoctialem interja-
cet; illud enim ſpatium ſe-
micirculi ſeptemtrionalis ab
ortu æſtivo ad ortum æqui-
noctialem Aſia occupat.

At enim cum Europa plu-
ribus procurrat *promonto-
riis*; *POLYBIUS* de his
rectius, quam *Eratosthenes*;
nec tamen ipſe ſatis recte.
Eratosthenes enim tria re-
tulit: unum, quod ad Co-
lumnas pertinet, quo niti-

tur Hiſpania; alterum, ad
fretum Siculum, quo niti-
tur Italia; tertium, ad Ma-
leam, quo nituntur regiones
omnes, quæ inter Adriati-
cum mare, & Euxinum pon-
tum Tanaimque interjectæ
ſunt. *Polybius* autem duo
quidem priora eodem modo
recenſet: tertium autem po-
nit illud, quod ad Maleam
& Sunium eſt, cui imminet
Græcia omnis & Illyricum
& pars Thraciæ: quartum,
illud quod ad Cherſoneſum
Thracicam eſt, ad quam ſunt
fauces ad Seſtum & Aby-
dum,

δὲν στενὰ, ἔχουσι δ' αὐτὴν Θραῖκες· πέμπτην δὲ, τὴν κατὰ τὸν Κιμμερικὸν βόσπορον καὶ τὸ στέμα τῆς Μαμάτιδος.

IV. De LVSITANIA.

VIII. Πολύβιος ὁ Μεγαλοπολίτης, ἐν τετάρτῃ καὶ τρια-
Thynnus κοστῇ τῶν Ἱστοριῶν, περὶ τῆς ἐν Ἰβηρίᾳ Λυσιτα-
glande νίας χώρας διαλεγόμενος, φησὶν, ὅτι βάλλανοι εἰσι
vescitur. κατὰ βάθος ἐν τῇ αὐτῇ θαλάττῃ πεφυτευμένα, ἃν τὸν καρπὸν σιτουμένους τοὺς θύνους πιαίνεσθαι. Διόπερ οὐκ ἂν ἀμάρτοι τις, λέγων ὅς ἐστιν θαλατ-
 τίους τοὺς θύνους. εἰσὶ γὰρ οἱ θύννοι ἄνθρωποι ὡς ἀπὸ
 τῶν βαλλάνων αὐξανόμενοι.

Λέγει δ' ὁ Πολύβιος, καὶ μέχρι τῆς Λατίης
 ἐκπέμπειν τὴν βάλλανον ταύτην· εἰ μὴ ἄρα, φησὶ,
 καὶ ἡ Σαρδὴν φέροι καὶ ἡ πλησιόχωρος ταύτη.

Τὴν

dum, tenent autem Thra- Bosphorum Cimmericum est
 ces: quintum, illud quod ad & ad Mæotidis ostium.

IV.

(*Athenæus lib. VII. c. 14.*)

8. POLYBIUS Megalopo-
 litanus libro XXXIV *Histo-*
riarum, de Lusitania Hispa-
 niæ regione agens, scribit,
 in profundo ad mare ibi
glandiferas quercus gigni,
 quarum fructu *thynni* vescan-
 tur & pinguescant. Qua-
 propter a vero haud aberr-

verit, si quis *thynnos* esse
marinos porcos dixerit, quia
 veluti suæ glande pascuntur
 & auferunt.

(*Strabo lib. III. p. 145.*)

Polybius tradit, hanc *glan-*
dem ab æstu maris etiam ad
 Latium usque deferri: nisi
 forte (ait) Sardinia. etiam
 eam generat & vicina loca.

(*Arise.*

4 Τὴν κατὰ Λυσιτανίαν (χώρᾳ δ' ἔστιν αὕτη τῆς ^{Lusitanie} Ἰβηρίας, ἣν νῦν Ῥωμαῖοι Ἰσπανίαν ὀνομάζουσι) διη-<sup>felix tem-
peries.</sup> γούμενες εὐδαιμονίαν Πολύβιος ὁ Μεγαλοπολίτης ἐν τῇ τετάρτῃ καὶ τριακοστῇ τῶν Ἱστοριῶν, Φησὶν, ὡς αὐτέθι διὰ τὴν τοῦ αἵματος εὐκρασίαν καὶ τὰ ζῶα πολύγονα καὶ αἰθραπεί, καὶ οἱ ἐν τῇ χώρᾳ καρποὶ σὺνδέποτε φθείρονται. Ῥέδα μὲν γάρ αὐτέθι, καὶ λευκοία, καὶ ἀσπάραγγοι, καὶ τὰ παραπλήσια τούτοις, εὐ πλεον διαλείπει μηνῶν τριῶν. Τὸ δὲ θαλάττιον ἔψον, καὶ κατὰ τὸ πλῆθος, καὶ κατὰ τὴν χρηστότητα, καὶ κατὰ τὸ κάλλος, μεγάλην ἔχει διαφορὰν πρὸς τὸ γινόμενον ἐν τῇ κατ' ἡμᾶς θαλάττῃ. Καὶ ὁ μὲν τῶν κριθῶν σίκλος (μέδιμνος) ἔστι δραχμῆς· ὁ δὲ τῶν πυρῶν, ἐννέα ὀβολῶν Ἀλεξάνδρινῶν· τοῦ δ' αἴνου, δραχμῆς, ὁ μετρητής. Καὶ ἔριφος ὁ μέτριος ὀβολοῦ, καὶ λαγώς. τῶν δ' ἀρνῶν τριόβολον καὶ τετράβολον ἡ τιμή. Ὡς δὲ πῖον, ἑκατὸν μναῖς ἄγων, πέντε δραχμῶν· καὶ πρόβατον δυεῖν.

(*Athenæus, initio libri VIII.*)

Lusitania felicitatem (ea regio Iberiæ est, quam Hispaniam Romani vocant) describens *Polybius libro XXXIV Historiarum*, narrat, ibi ob cœli temperiem & homines sæcundos esse & animantia reliqua, & fructus in ea regione numquam interire. Rosas quidem illic, & leucoia, & asparagos, & alia his similia, non amplius tribus mensibus cessla-

re. Obsonium autem marinum & copia & bonitate & pulcritudine longe superare illud quod in nostro gignitur mari. Et hordei quidem siclus, id est modius, drachma emitur; tritici vero, Alexandrinis obolis novem: vini amphora, drachma. Mediocris hædus, obolo; lepus, tantidem. Agni pretium, tres vel quatuor oboli: porci pinguis, centum librarum pondo, quinque drachmæ: ovis, duæ drachmæ.

δυσιν. τάλαντον δὲ σύκων, τριῶν ἑβελῶν. μέσχος 9
δραχμῶν πέντε, καὶ βοῦς ζύγιμος δέκα. Τὰ δὲ τῶν 10
ἀγρίων ζώων κρέα σχεδὸν οὐδὲ καταξιοῦται τιμῆς·
ἀλλ' ἐν ἐπιδόσει καὶ χάριτι τὴν ἀλλαγὴν ποιῶνται
τούτων.

V. De HISPANIA.

IX. Τοὺς τὴν Βαιτικὴν ἐνοικοῦντας, Τουρδετανοὺς τε καὶ
Turdeta- Τουρδεύλους προσαγορεύουσιν· αὐς οἱ μὲν τοὺς αὐ- 2
ni & Tur- τοὺς νομίζουσιν, οἱ δ' ἑτέρους· ὧν ἔστι καὶ Πολύβιος,
duli. συνοίκους φήσας τοῖς Τουρδετανοῖς πρὸς ἄρκτον τοὺς
Τουρδεύλους. . . Τῇ δὲ τῆς χώρας εὐδαιμονίᾳ καὶ 3
τὸ ἡμέρον καὶ τὸ πολιτικὸν συνηκολούθησε τοῖς Τουρ-
Celtici, δετανοῖς, καὶ τοῖς Κελτικοῖς δὲ διὰ τὴν γέννησιν,
ὡς εἴρηκε Πολύβιος, καὶ τὴν συγγένειαν.

Καὶ

drachmae. Ficuum talen-
tum obolis tribus constat:
vitulus, quinque drachmis;
bos jugatorius, decem. A-
grestium vero animalium

carnes pretio fere nullo cen-
feri; sed gratuito dari, &
austarii vice, cum alias
merces permutant.

V.

(Strabo lib. III. p. 139 & 151.)

9. *Batica* incolas, *Turde-
tanos* vocant & *Turdulos*.
Hos quidem eundem, alii
diversos populos censent:
in quibus est *Polybius*, *Tur-
detanos* *Turdulorum* ad se-

ptemtrionem vicinos esse
tradens. . . Apud *Turde-
tanos* vero ex agri fertilitate
mansuetudo etiam morum
& civilitas est consecuta:
idemque & apud *Celticos* ob-
tinuit propter vicinitatem,
ut ait *Polybius*, & propter
cognitionem.

(Strabo

✧
 4 Καὶ Δικαίαρχος δὲ, καὶ Ἐρατοθένης, καὶ Πολύβιος, καὶ οἱ πλεῖστοι τῶν Ἑλλήνων, περὶ τὸν ^{Colum.} πορθμὸν ἀποφαίνουσι τὰς στήλας.

✧
 5 Φησὶ δὲ Πολύβιος, κρήνην ἐν τῷ Ἡρακλείῳ τῷ ^{Fons singularis naturæ Gadibus.} ἐν Γαδείροις εἶναι, βαθμῶν ὀλίγων κατὰβασιν ἔχουσαν εἰς τὸ ὕδωρ, πότιμον δὲ εἶναι· ἣν ταῖς παλιγυρίαις τῆς θαλάττης ἀντιπαθεῖν, κατὰ μὲν τὰς πλήμας ἐκλείπουσαν, κατὰ δὲ τὰς ἀμπάτεας πληγρουμένην. Αἰτιᾷται δ' ὅτι τὸ πνεῦμα τὸ ἐκ τοῦ βάρους εἰς τὴν ἐπιφάνειαν τῆς γῆς ἐκπίπτει, κατακαλυφθείσης μὲν αὐτῆς ὑπὸ τοῦ κύματος κατὰ τὰς ἐπιβάσεις τῆς θαλάττης, ἐργεταὶ τῶν τοιούτων ἐξόδων οἰκείων, ἀναστρέψαν δὲ εἰς τὸ ἐντὸς, ἐμφράττει τοὺς τῆς πηγῆς πόρους, καὶ ποιεῖ λεῖψυτθρίαν· γυμνωθείσης δὲ πάλιν, εὐθυπορῆσαν, ἐλευθεροῖ τὰς φλέβας τῆς πηγῆς, ὥστ' ἀναβλύσεν εὐπόρως.

Πολύ-

✧
 (Strabo lib. III. p. 170.)

Dicæarchus, Eratosthenes, Polybius, plurimique Græcorum, ad fretum esse *Columnas Herculeas* contendunt.

✧
 (Strabo lib. III. p. 172.)

Scribit *POLYBIUS, Gadibus* in templo *Herculis fontem* esse, ad cujus aquas paucorum sit graduum descensus, potui aptas: qui ad æstus maris contraria plane ratione sit adfectus, cum sub

Polybii Histor. T. IV.

exundationem maris deficiat, & defluente eo impleatur. Causam rei confert in spiritum, qui e profundo, ut ait, in superficiem terræ exit: qua superficie sub maris adfluxu aquis cooperta, spiritum, quum solitis suis exitibus privetur, introrsum re-verti ait, obstructisque fontis meatibus aquas intercludere; rursusque denudata aquis superficie, recta progredientem, venas fontis liberare obstructione, ut copiose adeo ebulliat aqua.

S s

(Strabo

Argentæ
metalla.

Πολύβιος δὲ τῶν περὶ Καρχηδονία Νίαν ἀργυ-
ρέων μνηθεὶς, μέγιστα μὲν εἶναι Φησί, διέχον δὲ
τῆς πόλεως ὅσον ἑκοσι σταδίους, περιειληφότες κύ-
κλον τετρακοσίων σταδίων· ἔπου τέτταρας μυριάδας
ἀνθρώπων μένεν τῶν ἐργαζομένων, ἀναφέροντας
τότε τῶ δήμῳ τῶν Ῥωμαίων καὶ ἑκάστην ἡμέραν
δισμυρίας καὶ πεντακισχιλίας δραχμάς. Τὴν δὲ
κατεργασίαν τὴν μὲν ἄλλην εἶω· μακρὰ γάρ ἐστι.
τὴν δὲ συρτὴν βῶλον τὴν ἀργυρεῖται, Φησί, κόπτε-
σθαι, καὶ κοσκίνους εἰς ὕδαρ διαρεῖσθαι· κόπτεσθαι
δὲ πάλιν τὰς ὑποστάσεις, καὶ πάλιν διηθουμένας
ἀποχεσμένων τῶν ὑδάτων κόπτεσθαι· τὴν δὲ πέμ-
πτην ὑπόστασιν, χωνευθεῖσαν ἀποχυθέντος τοῦ
μολύβδου, καθαρόν τὸ ἀργύριον ἐξάγειν.

Gleba
omnibus
deveclat.

Πολύβιος καὶ τὸν Ἄναν καὶ τὸν Βαῦτιν ἐκ τῆς
Κελτιβηρίας εἶναι Φησί, διέχοντας ἀλλήλων ὅσον ἐν-
νακοσίους σταδίους.

IX. 8. εἴκοσι. *Alii* ὅκτω, 800 stadia.

Πολύ-

(*Strabo lib. III. p. 147 seq.*)
POLYBIUS, mentionem
argenteorum metallorum fa-
ciens, quæ sunt ad Novam
Carthaginem, esse ea ait ma-
xima, ab urbe ad xx stadia
diffita, circulum cccc sta-
diorum complectentia. Ibi
xli millia hominum in labo-
re versari, atque in singulos
dies tunc temporis xxv
millia drachmarum in æra-
rium populi Romani inferre.
Iam totam rationem confi-
ciendi argenti, quia longum

est, omitto narrare. *Glebam*
autem, quæ omnibus devehi-
tur, argentariam contundi,
ait, & cribris in aqua suspen-
di: tum rursus, quæ subse-
derunt, contundi ac perco-
lari: aliquoties id repeti:
quod quinto subsedit, id li-
quari; atque ita, plumbo
defuso, purum argentum
produci.

Polybius & *Anam* & *Bæ-
tim* e Celtiberia profluere ait,
distantes invicem ad cccc
stadia. (*Strabo lib. III. p. 148.*)
Poly-

✧
13 Πολύβιος, τὰ τῶν Οὐακκαίων καὶ τῶν Κελτιβήρων ἔθνη καὶ χωρία διεξιὼν, συλλέγει ταῖς αἰθαῖς πόλεσι καὶ Σεγεσάμαν καὶ Ἰντερκατίαν.

✧
14 Τσιουτέν τινα ὑφίσταται τῇ κατασκευῇ καὶ λαμ- Luxuria
regis Hi-
spani.
πρότητι Πολύβιος Ἰβηρὲς τινος βασιλέως οἶκον.
15 ὃν καὶ ἐξηλωκίαι λέγει τὴν τῶν Φαιάκων τρυφήν,
πλὴν τοῦ τοὺς κρατῆρας ἐν μίσῳ τῆς οἰκίας ἐστά-
ναι πλήρεις οἴνου κριθίνου, ἀργυροῦς ὄντας καὶ
χρυσοῦς.

VI. De GALLIA.

✧
Πολύβιος, ἐν τῇ τετάρτῃ καὶ τριακστῇ τῶν Ἰστο- X.
Pisces sub
terra.
ριῶν, μετὰ τὴν Πυρήνην, Φησὶν, ἕως τοῦ Νάρεθωνος
ποταμοῦ πεδῖον εἶναι, δι' οὗ φέρεσθαι ποταμούς Ἰλέ-
βεριν καὶ Ῥέσκυνον, εἰόντας παρὰ πόλεις ὀμνύ-
S s 2 mous,

14. οἶκον correxi. Vultro οἰκίαν.

X. 1. Ἰλιβερὸν καὶ Ῥέσκυνον. Relius Ἰλιβυρὸν καὶ Ῥουσκήνον
apud Strab.

✧
Polybius, *Vaccorum & Celtiberorum* populos ac lo- bes Segesamam refert & In-
tercatiam. (Strabo lib. III.
p. 162.)
ca recensens, inter alias ur-

✧
(*Athenæus lib. I. cap. 14.*)

Tales *ades*, structura & ornamentis splendentes, Polybius depingit *regis cujusdam Hispani*, quem æmula- tum fuisse Phæacum etiam
luxum adfirmat; nisi quod
in media domo vino hordea-
ceo plena stabant pocula au-
rea atque argentea.

VI.

✧
(*Athenæus lib. VIII. cap. 2.*)

10. POLYBIUS *Libro XXXIV Historiarum* scri- bit, a Pyrenæis montibus
ad Narbonem usque campos
esse, per quos Iliberis &
Ruscino fluvii juxta oppida
ejus.

μους, κατοικουμένας ὑπὸ Κελτῶν. Ἐν αὖν τῷ πε-
 δίῳ τούτῳ εἶναι τοὺς λεγομένους ἰχθῦς ὀρυκτούς.
 Εἶναι δὲ τὸ πεδίον λεπτύγειον, καὶ πολλὴν ἀγρωστικὴν
 ἔχον πεφυκυῖαν· ὑπὸ δὲ ταύτῃ διαίμμου τῆς γῆς
 εὐσης ἐπὶ δύο καὶ τρεῖς πήχεις, ὑποβρεῖν τὸ πλα-
 ζόμενον ὑπὸ τῶν ποταμῶν ὕδωρ. μεθ' αὖ ἰχθύες κα-
 τὰ τὰς παρεκχύσεις ὑποτρέχοντες ὑπὸ τὴν γῆν
 χάριν τῆς τροφῆς, (Φιληδοῦσι γάρ τῇ τῆς ἀγρώ-
 στεως ῥίζῃ,) πεποιήκασι πᾶν τὸ πεδίον πλήρες
 ἰχθύων ὑπογείων, οὓς ἀνορύττοντες λαμβάνουσιν..

Rhodani
ostia.

Περὶ δὲ τῶν τοῦ Ῥοδανοῦ στομάτων Πολύβιος
 ἐπιτιμᾷ Τιμαίῳ, φήσας, εἶναι μὴ πεντάστομον,
 ἀλλὰ δίστομον.

Corbilo
emporium.

Ὁ Λέγγη μεταξύ Πικτόνων καὶ Ναμνήτων ἐκ-
 βάλλει. Πρώτερον δὲ Κορβίλων ὑπῆρχεν ἐμπορεῖον
 ἐπὶ

3. ἐπὶ δύο ex conj. scđ. Vulgo ὑπὸ δύο. Ibid. ὑπὸ τῶν πο-
 ταμῶν. ἀπὸ colnrat Casaub.

ejusdem nominis a Gallis
 habitatas decurrunt. In illis
 igitur campis *fossiles* quos
 vocant *pisces* reperiri. Eo-
 rum nempe locorum tenuē
 esse solum, ac subnascente
 multo gramine herbosum.
 Sub eo vero quum ad duos
 tresve cubitos arenosa sit
 terra, subtus diffundi & pe-
 netrare aquam, quæ ex flu-
 viis infra terram vagatur.
 Cum illa aqua, ubi diffundi-
 tur, simul sub terram pene-
 trant pisces, pabuli causa;

amant enim radices grami-
 nis: atque ita universus cam-
 pus *piscium subterraneorum*
 plenus est, quos effodiunt
 homines capiuntque.

(Strabo lib. IV. p. 183.)

De Rhodani ostiis Ti-
 mæum reprehendit Poly-
 bius, dicens, non quinque
 esse, sed duo.

Ligeris amnis inter Pi-
 ctones & Namnetes effluit.
 Fuit autem olim super Lige-
 rim

ἐπὶ τούτῳ τῷ ποταμῷ, περὶ ἧς εἴρηκε Πολύβιος, γμνηθεὶς τῶν ὑπὸ Πυθίου μυθολογηθέντων· ὅτι Μασσαλιωτῶν μὲν, τῶν συμμαζάντων Σκιπίωνι, εὐδεὶς εἶχε λέγειν εὐδὲν μνήμης ἄξιον, ἐρωτηθεὶς ὑπὸ Σκιπίωνος, ὑπὲρ τῆς Βρεττανικῆς, εὐδὲ τῶν ἐκ Ναρβῶνος, εὐδὲ τῶν ἐκ Κορβιλῶνος, αἵπερ ἦσαν ἄρισται πόλεις τῶν ταύτης· Πυθίας δ' ἐθαύρησε ψεύσασθαι τσαῦτα.

8 Πολύβιος καὶ ιδιόμορφον ζῶον γενναῖα φησὶν ἐν ^{Alces in Alpibus.} ταῖς Ἀλπεσιν, ἐλαφοειδὲς τὸ σχῆμα, πλὴν αὐχέ-
9 νος καὶ τριχώματος, ταῦτα δὲ εἰκέναι κάπρῳ· ὑπὸ
δὲ τῷ γενεῖῳ πυρῆνα ἴσχευ ὅσον σπιθαμῶν, ἀκρό-
κομον, πολικῆς κέρκου τὸ πᾶχος.

10 Ἔτι, φησὶ Πολύβιος, ἐφ' ἑαυτοῦ κατ' Ἀκυληίαν
μάλιστα, ἐν ταῖς Ταυρίτικαῖς τοῖς Νορικοῖς, εὐρε-
θῆναι χρυσεῖον οὕτω εὐφυὲς, ὥστ' ἐπὶ δύο πόδας

S s 3

ἀπο-

rim *Corbilo* emporium: cu-
jus *POLYBIVS*, ubi *Pythææ*
commenta refert, mentio-
nem facit, dicens: nec *Maf-*
siliensium quemquam ex iis,
qui *Scipionem* convenerunt,
quidquam habuisse quod di-
cerent memoratu dignum,
interrogati a *Scipione*, de
Britannia, nec *Narbonensium*,
nec *Corbilonensium*; cum hæ-
tres urbes *Galliæ* omnium
essent nobilissimæ. Atqui
Pythæas tot atque tanta de
illa nugari est ausus. (*Strabo*
lib. IV. p. 190.)

Polybius tradit, animal
etiam peculiare in *Alpibus*
nasci, cervi specie, excepto
collo & pilis, quibus aprum
imitatur: illud infra men-
tum veluti nucleum enatum
habere, spithamæ fere lon-
gitudine, in imo crinitum,
crassitie caudæ pulli equini.
(*Idem ib. p. 207 sq.*)

POLYBIVS auctor est,
sua ætate apud *Aquilejam*
maxime, in *Tauriscis* *Nori-*
cis, *aurifodinam* ita divitem
fuisse

ἀποσύραντι τὴν ἐπιπολῆς γῆν, εὐθὺς ἐρύκτον εὐ-
 ρίσκεσθαι χρυσόν. τὸ δ' ἔργημα μὴ πλείονων ὑπάρ-¹¹
 χαν ἢ πεντεκάδεκα ποδῶν. Εἶναί δὲ τοῦ χρυσοῦ¹²
 τὸ μὲν αὐτόθεν καθαρὲν, κυάμου μέγεθος ἢ θέρ-
 μου, τοῦ ἐγδῶου μόνον ἀφεψηθέντος· τὸν δὲ, δεῖσθαι
 μὲν χωνείας πλείονες, σφιδῆρα δὲ λυσιτελοῦς. Συν-¹³
 εργασαμένων δὲ τοῖς βαρβάροις τῶν Ἰταλιωτῶν,
 ἐν διμήνῳ παραχρῆμα τὸ χρυσίον εὐανότερον γενέ-
 σθαι τῷ τρίτῳ μέρει κατ' ὅλην τὴν Ἰταλίαν. αἰδοί-¹⁴
 νομένους δὲ τοὺς Ταυρίσκους, μονοπωλεῖν, ἐκβάλλον-
 τας τοὺς συνεργαζομένους.

Alpium · Ὁ δ' αὐτὸς ἀνῆρ περὶ τοῦ μεγέθους τῶν Ἄλ-¹⁵
 πεων καὶ τοῦ ὕψους λέγων, παραβάλλει τὰ ἐν τοῖς
 titudo. Ἐλθόντων ἔρη τὰ μέγιστα, τὸ Ταύγετον, τὸ Λύκαιον,
 Παρνασσόν, Ὀλυμπον, Πήλιον, Ὅσσαν· ἐν δὲ Θρα-
 κῇ Αἴμον, Ῥοδόπην, Δούνακα. Καί φησιν, ὅτι τοῦ-¹⁶
 των μὲν ἕκαστον μικροῦ δέον αὐθιμερὸν εὐζώνοις ἀνα-
 βῆναι

fuisse repertam, ut exhausta
 ad duorum pedum altitudi-
 nem terra, statim occurre-
 ret aurum *soffile*; fossam au-
 tem xv pedes non excessisse.
 Et aurum quidem aliud sta-
 tim purum exstitisse, fabæ
 aut lupini magnitudine, octa-
 va tantum parte decocta:
 aliud autem diligentiore qui-
 dem fusione indiguisse, sed
 ea admodum utili. Itaque
 quum Itali operam socialient
 cum barbaris, post duos sta-
 tim menses auri pretium per
 universam Italiam tertia par-
 te esse imminutum. Quod

ubi fenserunt Taurisci, eje-
 ctis eos operæ focis solos
 auri commercium sibi vindic-
 casse. (*Strabo lib. IV. p. 208.*)

(*Strabo ibid. p. 208 seq.*)
 Idem POLYBIUS, de *Al-
 pium magnitudine & altitu-
 dine* verba faciens, maximos
 Græciæ montes cum illis
 contendit, ut Taugetum,
 Lyceum, Parnassum, Olym-
 pum, Pelium, Ossa; tum
 Thraciæ montes, Aemum,
 Rhodopen, Dunacem. Ait-
 que, horum unumquemque
 unius propemodum diei spa-
 tio

- 17 βῆναι δυνατὸν, αὐθημερὸν δὲ καὶ περιελθεῖν· ταῖς
 δ' Ἀλπεῖς οὐδ' ἂν πεμπταῖς ἀναβαίη τις· τὸ δὲ
 μῆκος ἐστὶ δισχιλίον καὶ διακοσίαν σταδίων, τὸ
 18 παρῆκον παρὰ τὰ πεδία. Τέτλαρας δ' ὑπερβάσεις ^{Transitus}
 ὀνομάζει μόνον· διὰ Λγύων μὲν, τὴν ἐγγίστα τῶ ^{Alpium.}
 Τυφθηνικῷ πελάγει· ἔτα τὴν διὰ Ταυρίων, ἣν Ἀν-
 νίβας διήλθεν· ἔτα τὴν διὰ Σαλασσῶν· τετάρτην
 19 δὲ, τὴν διὰ Ραιτῶν· ἀπάσας κρημονώδεις. Λίμνας ^{Lacus in}
 δὲ εἰνὰ Φησιν ἐν ταῖς ἔρεσι πλείους μὲν, τρεῖς δὲ με- ^{Alpibus.}
 γάλας· ὧν ἡ μὲν Βήνακος ἔχει μῆκος πεντακοσίαν
 σταδίων, πλάτος δὲ ἑκατὸν πεντήκοντα, ἐκεῖ δὲ πο-
 20 ταμὲς Μίγκιος· ἡ δ' ἐξῆς Οὐερβανὸς, τετρακοσίαν,
 πλάτος δὲ τριάκοντα στενωτέρα τῆς πρότερον,
 21 ἐξίησι δὲ ποταμὸν τὸν Τίκινον· τρίτη δὲ, Λάριος,
 μῆκος ἐγγύς τριακοσίαν σταδίων, πλάτος δὲ τριά-
 κοντα, ποταμὸν δὲ ἐξίησι μέγαν Ἀδουαν· πάντες
 δ' εἰς τὸν Πάδον συρρέουσιν.

S s 4

VII.

tio expeditum viatorem con-
 scendere posse, eodemque
 temporis spatio circumire,
 At *Alpes* ne intra quintum
 quidem diem facile aliquis
 conscenderit: longitudinem
 autem, juxta campestria por-
 rectam, esse stadiorum bis
 mille ducentorum. Quatuor
 vero tantummodo *transitus*
earum nominat: primum,
 per Ligures, proxime Etru-
 scum mare; alterum, per
 Taurinos, quo usus est Han-
 nibal; tertium, per Salassos;
 quartum per Rhætos: quos
 omnes ait præcípites ac præ-

ruptos. *Lacus in Alpibus*
 ait esse complures, tres au-
 tem majores: quorum *Be-
 nacus* in longum 5 stadia oc-
 cupet, in latum *cl*: quo ex
 lacu *Mincius* amnis effluit.
 Post istum *Verbanus lacus*
 50 stadia in longitudinem
 patet, xxx stadiis angustior
 priore: is omnem emittit
Ticinum. Tertius lacus est
Larinus, longus fere ccc, la-
 tus xxx stadia: is *Adum*
 magnum flumen emittit.
 Omnes autem isti fluvii in
Padum conflunt.

VII. (Alpe-

VII. De ITALIA.

XI.
Vinum
arbusi-
vum.

Πολύβιος διάφορον εἶναι ἐν Καπύῃ φησὶ γίνεσθαι,
τὸν αἰαδενδρίτην καλούμενον, ὃ μηδένα συγκρίνεσθαι.

Iter ab
Apulia ad
fretum.

Φησὶ Πολύβιος, περὶ μὲν εἶναι τὴν παραλίαν
τὴν ἀπὸ Ἰαπυγίας μέχρι πορθμοῦ καὶ τρισχιλίων
σταδίων· κλύζεσθαι δὲ αὐτὴν τῷ Σικελικῷ πελάγῃ·
πλέοντι δὲ καὶ πεντακκοσίαν δέουσας.

Etruria
longitu-
do.

Τῆς Τυρρήνιας μήκος τὸ μέγιστον εἶναι φασὶ τὴν
παραλίαν ἀπὸ Λούνης μέχρι Ὠστείων, δισχιλίων
πυ καὶ πεντακκοσίαν σταδίων· . . . Πολύβιος δ' οὐκ
εἶναι τοὺς πάντας αὐλ' λέγει.

Αἰθάλη, νῆσος Τυρσηνῶν. . . Πολύβιος δ' ἐν
Τριακοστῇ τετάρτῃ λέγει, Αἰθάλησαν τὴν Ἀἴμνον
καλεῖσθαι.

Κρατῆ-

VII.

(*Athenæus lib. I. cap. 24.*)

11. POLYBIUS, excellens
vinum Capuæ nasci scribit,
quod *arbuslivum* vocant,
quocum nullum sit conferen-
dum.

(*Strabo lib. V. pag. 211.*)

Polybius scribit, pedestre
iter ab *Apulia* ad fretum
per oram, quæ mari Siculo
adluitur, stadiorum esse ad
ter mille; navigationem ve-

ro ne id quidem implere sta-
dia.

Etruria longitudo maxi-
ma traditur per litus a *Luna*
usque ad *Ostia*, stadiorum
fere quingentorum super bis
mille. . . . *Polybius* vero,
summam totam, ait, non
implere MCDXXX stadia.
(*Strabo lib. V. p. 222.*)

Aethale, insula Tyrrheno-
rum. . . *Polybius* vero Libro
XXXIV ait, *Lemnum Aetha-
leam* nominari.

Crate-

5 Κρατῆρα καλοῦσι τὸν κόλπον, τὸν ἀπὸ τοῦ Μι- Crater.

σηνοῦ μέχρι τοῦ Ἀθηναίου, δυοῖν ἀκρωτηρίων, κο-
πούμενον. ὑπὲρ δὲ τούτων τῶν ἡϊόνων Καμπανία πᾶ-
σα ἴδρυται, πεδίων εὐδαιμονέστατον τῶν ἀπάντων. . .

6 Ἀντίοχος μὲν οὖν φησι τὴν χώραν ταύτην Ὀπικοὺς Opici &
7 οἰκῆσαι, τούτους δὲ καὶ Λύσσοντας καλεῖσθαι. Πολύ- Ausones.
βιος δ' ἐμφαίνει, δύο ἔθνη νομίζων ταῦτα· Ὀπικοὺς
γάρ φησι καὶ Λύσσοντας οἰκεῖν τὴν χώραν ταύτην περὶ
τὴν Κρατῆρα.

8 Πολύβιος ἀπὸ τῆς Ἰαπυγίας μεμλησθαι φησι, Sila:
καὶ εἶναι μίλια φξβ' εἰς Σίλαν πόλιν· ἐντεῦθεν ὅ- Jan Spina?
εἰς Ἀκυληίαν ῥοή.

9 Μετὰ δὲ ταῦτα τὸ Λακίνιον, Ἥρας ἱερὸν, πλού- Laci-
σίον ποτε ὑπάρξαν, καὶ πολλῶν αἰαθημάτων με- nium.
ιστόν. Ταῖς διαέρματα δ' οὐκ εὐκρινῶς λέγεται· πλὴν

Ss 5

ὥς

XI. 2. Σίλαν. Ἀν Σπίναν?

Craterem vocant finum,
duobus promontoriis, Mife-
no & Minervæ, inclusum.
Supra illas vero oras sita est
universa Campania, omnium
planitierum felicissima. . .
Antiochus igitur ab Opicis
habitatam fuisse ait illam re-
gionem, eosdemque & Au-
sonas adpellari. At POLY-
BIVS significat, pro duabus
diversis gentibus se illos ha-
bere: ait enim, Opicos &
Ausones habitare illam re-

gionem, quæ circa Craterem
est. (Strab. lib. V. p. 242.)

Polybius auctor est, ab
Apulia dimensa esse millia-
ria, esseque ad Silam [Spi-
nam?] usque urbem millia-
ria DLXII, atque inde Aquil-
ejam CLXXV III. (Strabo
lib. VI. p. 285.)

Inde Lacinium, Iunonis
templum, dives quondam,
multisque refertum donariis.
Trajectuum vero intervalla
non

ὥς γε ἐπὶ τὸ πολὺ σταδίους ἀπὸ πορθμοῦ μέχρι
Λακινίου Πολύβιος ἀποδίδωσι δισχιλίους καὶ τ'. ἐν-τι
τεῦθεν δὲ καὶ διαερμα εἰς ἄκραν Ἰαπυρίαν ψ'.

Crateres
in Hiera
inf.

Πολύβιος τῶν τριῶν κρατήρων (τῆς ἱέρας 12
Ἡφαίττου) τὸν μὲν κατεβρυχέειαι φητὶν ἐκ μέρους,
τούς δὲ συμμένει· τὸν δὲ μέγιστον τὸ χᾶλος ἔχεν 13
περιφερὲς, ὃν πέντε σταδίων, κατ' ὀλίγον δὲ συνά-
γεσθαι εἰς ἓ ποδῶν διάμετρον· καθ' οὗ βράχος ἦται 14
τὸ μέχρι θαλάττης σταδία, ὥστε καθαρᾶν ταῖς
ινηεμαῖς. . . Ἐὰν μὲν εὖν νότος μέλλῃ πνεῖν, ἀχλὺς 15
ἐμχλώδῃ καταχεῖσθαι κύκλῳ φησὶ τῆς νηίδος,
ὥστε μήτε τὴν Σικελίαν ἁπῶνεν φαίνεσθαι. ὅταν δὲ 16
βρέτας, φλόγας καθαράς ἀπὸ τοῦ λεχθέντος κρα-
τήρος εἰς ὕψος ἐξείρεσθαι, καὶ βρέμους ἐκπέμπεσθαι
μέζους. τὸν δὲ ζέφυρον μέσην τινὰ ἔχεν τάξιν.

Τοὺς

14. eis ἓ ποδῶν. In Epitome Strabonis est eis χ' ποδῶν.

non distincte traduntur; nisi
quod POLYBIUS a freto
usque ad Lacinium prodi-
t esse fere stadia bis mille tre-
centa, atque inde trajectum
ad Iapygium promontorium,
septingenta. (Strabo lib. VI.
p. 261.)

(Strabo lib. VI. p. 276.)

POLYBIUS ex tribus
Crateribus (qui sunt in Hie-
ra vel Vulcani insula) unum
aliqua sui parte collapsum
esse ait, reliquos duo super-
esse: ac maximi quidem ori-
ficium rotundum esse, ambi-
tu fere quinque stadiorum;

paulatim vero in arcum coi-
re, ut diameter sit quinquaginta pedom. Profundita-
tem crateris usque ad mare,
quod in imo est, mensuram
stadii aequare, ita ut fere-
no aëre, nec ventis turbi-
do, conspici mare in fundo
possit. . . Idem refert, austro
spiraturo nebulam caliginosam
circa insulam circumfundi,
ut ne Sicilia quidem
eminus cernatur: sub aqui-
lonis vero flatum, puras
flammas e prædicto cratere
in altum adtolli, majoresque
edi fremitus: Zephyrum,
medium quoddam tenere.

Reli-

- 17 Τους δ' ἄλλους κρατῆρας, ὁμοειδῆς μὲν εἶναι, τῇ δὲ Crateres
in Hiero
inf.
 18 βία λείπεσθαι τῶν ἀναφυσημάτων. Ἐκ τε δὴ τῆς
 διαφορᾶς τῶν βρόμων, καὶ ἐκ τοῦ πόθεν ἄρχεται
 τὰ ἀναφυσήματα καὶ αἱ φλόγες καὶ αἱ λιγύνες,
 προσημάνεσθαι καὶ τὸν εἰς ἡμέραν τρίτην πάλιν
 ἐμέλλοντα ἄνεμον πνεῖν. Τῆς γοῦν ἐν Λιπάραις γε-
 νομένης ἀπνοίας, προεπῆν τινὰς τὸν σεισμὸν, καὶ
 20 μὴ διαψεύσασθαι. Ἀφ' οὗ δὴ τὸ μυθαδέστατον δο-
 κοῦν εἰρηῶσαι τῷ ποιητῇ, οὐ μάρτην φαίνεσθαι λεχθῆν,
 ἀλλ' αἰνιξαμένου τὴν ἀλήθειαν, ὅταν φῇ ταμίαν τῶν
 ἀνέμων τὸν Ἀῖολον.

VIII. De THRACIA, MACEDONIA & GRAECIA.

Πρὸς τῷ Πόντῳ τὸ Αἰμόν ἐστιν ὄρεα, μέγιστον τῶν XII.
Aemus
mons.
 ταύτῃ καὶ ὑψηλότατον, μέσην πῶς διαιροῦν τὴν

Θράκην.

19. ἀπνοίας νενοκαί ex vet. libris. ἀπλοίας Casaub. facultate
 navigandi negata. Ibid. τὸν σεισμὸν ex Aulst. corvici. Vnde
 τὸν ἐσόμενον. Vnde vel τὸν ἐσόμε. ἄνεμον, vel τὸ ἐσόμενον, su-
 spic. est Casaub. 20. αἰνιξαμένου. αἰνιξαμένῳ videtur legend.

Reliquos autem crateres ejusdem quidem esse formæ, sed non tanta vi exfussionis præditos. Ceterum ex ipso fremituum discrimine, & ex initio efflationum flammarumque aut fuliginum, ante significari, quis tertio post die spiraturus sit ventus. Certe quidem & in Liparis, cum *tranquillus aër* est, nec ventus ullus spirat, *terræ motum* nonnullos ait prædicere, neque eos falli. Eaque de causâ id, quod maxime fabulose videtur a Poëta dictum, adparere, non frustra pronunciatum esse; sed ænigmatice significatam ab eo veritatem, cum *Aeolum ventorum promum* adpellat.

VIII.

(Strabo lib. VII. p. 313.)

12. Ad Pontum pertingit Aemus mons, maximus eorū,
qui in istis sunt parti-
bus, & altissimus, mediam
fero

Θράκην· αὐτὸν δὲ Φησὶ Πολύβιος ἀμφοτέρως καθο-
 ρᾶσθαι τὰς θαλάττας, οὐκ ἀληθῆ λέγων· καὶ γάρ
 τὸ διάστημα μέγα τὸ πρὸς Ἀδρίαν, καὶ τὰ ἐπι-
 σκοτεῦντα πολλὰ.

Via
 Ignatia.

Ἐκ δὲ τῆς Ἀπολλωνίας εἰς Μακεδονίαν ἡ Ἐγνα-
 τία ἐστὶν ὁδὸς πρὸς ἑω, βεβηματισμένη κατὰ μί-
 λιον, καὶ κατεστηλωμένη μέχρι Κυψέλου καὶ Ἐβρου
 ποταμοῦ. μυλίων δ' ἐστὶ πεντακοσίων τριάκοντα
 πέντε. λογιζομένων δὲ, ὡς μὲν οἱ πολλοὶ, τὸ μίλιον 4
 ὀκταστάδιον, τετρακισχίλιοι αὖ ἔιν στάδιοι, καὶ
 ἐπ' αὐτοῖς διακόσιοι ὀγδοήκοντα· ὡς δὲ Πολύβιος, 5
 προστιθεὶς τῷ ὀκτασταδίῳ δίπλεθρον, ὃ ἐστὶ τρί-
 τον σταδίῳ, προθετὶον ἄλλους σταδίους ἑκατὸν
 ἑβδομήκοντα ἑκτῶ, τὸ τρίτον τοῦ τῶν μυλίων ἑριθ-
 μοῦ. Συμβαίνει δ' ἀπὸ ἴσου διαστήματος συμπί- 6
 πτεν εἰς τὴν αὐτὴν ὁδὸν τοὺς τ' ἐκ τῆς Ἀπολλωνίας
 ἐρμηθέντας καὶ τοὺς ἐξ Ἐπιδαμνου. Ἡ μὲν οὖν 7
 πᾶσα

XII. 3. Ἐγνατία. Sic mss. Vulgo Ἰγνατία.

fere dividens Thraciam. Ex
 hoc monte *Polybius* utrum-
 que mare ait cerni; falso:
 nam & magnum est ad A-
 driam usque intervallum, &
 multa quæ visum impediunt.

(*Strabo lib. VII. p. 322.*)

Ab Apollonia in Macedo-
 niam *Ignatia* est via orien-
 tem versus, distincta per
 miliaria, ad singulaposito
 lapide, usque ad Cypselum
 & Ebrum fluvium, & conti-
 net millia passuum DXXXV.

Quod si pro mille passibus
 (ut receptum est apud ple-
 rosque) VIII stadia suppu-
 tes, stadia habebis CCXXX
 supra quater mille. Sin
 POLYBIUM sequere, qui
 octo stadiis duo jugera addit,
 id est trientem stadii; ad-
 denda sunt adhuc CLXXVIII
 stadia, triens numeri millia-
 rium. Post idem autem iti-
 neris spatium in eandem
 viam incidunt & qui ab A-
 pollonia & qui ab Epidamno
 proficiscuntur. Tota igitur
 via

πάσα Ἐγνατία καλεῖται· ἡ δὲ πρώτη ἐπὶ Καν-^{Via}
δαυίας λέγεται, ὅρους Ἰλλυρικῶν, διὰ Λυχνιδίου πό-^{Ignatia.}
λεως, καὶ Πυλῶνος, τόπου ὀρίζοντος ἐν τῇ ὁδῷ τὴν
8 τε Ἰλλυρίδα καὶ τὴν Μακεδονίαν· ἐκείθεν δ' ἔστι
παρὰ Βαρνούντα, διὰ Ἡρακλείας, καὶ Λυγκηστῶν,
καὶ Ἐρεδῶν, εἰς Ἐδεσαν καὶ Πίλλαν μέχρι Θεσσα-
9 λονικείας. μίλια δ' ἔστι, φησὶ Πολύβιος, ταῦτα δια-
κόσια ἐξήκοντα ἑπτά. κ. τ. λ.

- 10 Ἡ τῆς Πελοποννήσου περίμετρος, μὴ κατακολ-^{Pelopon-}
πίζοντι, τετρακισχιλίων σταδίων, ὡς Πολύβιος.^{nesi am-}

- 11 Πολυβίου δ' εἰρηκότος τὸ ἀπὸ Μαλεῶν ἐπὶ ταῖς
ἀρεκτοὺς μέχρι τοῦ Ἰστρου διάστημα περὶ μυρίου
σταδίου, εὐθύνει τοῦτο Ἀρτεμίδωρος οὐκ αἰτίπως·
κατ' ἐκείνον γὰρ συμβαίνει ἑξακισχιλίων πεντακο-
σίων.

11. συμβαίνει ex conjec. & ex mente Casauboni contexti. Vñgo συμ-
βαίνειν.

via ista *Ignatia* vocatur.
Prima autem ejus pars per
Candaviam dicitur, Illyrici
montem; ductaque est per
Lychnidium oppidum, & per
Pylonem, qui locus in via
distinguit Illyricum a Mac-
edonia. Inde juxta *Barnun-*
tem per *Heracleam*, *Lynce-*
stas, *Eordos*, ad *Edeffam* &
Pellam pergitur, usque ad
Thessalonicam. Sunt autem
haec, ut *POLYBIUS* ait,
CCLXVII milliaria. &c.

Peloponnesi circuitus, si-
quidem sinus non intres,
quater mille stadiorum est,
auctore *Polybio*. (*Strabo lib.*
VIII. p. 335.)

Polybium, a *Maleis* ver-
sus septemtrionem ad *Istrum*
usque intervallum circiter
decem millium stadiorum nu-
merantem, non inepte cor-
rigit *Artemidorus*, qui id
spatium definit sex mille
quin-

σίαν. Αἴτιον δὲ τούτου, τὸ μὴ τὴν σύντομον κατὰ-12
μετρεῖν, ἀλλὰ τὴν τυχεύσαν, ἣν ἐπορεύθη τῶν στρα-
τηγῶν τίς.

IX. De ASIA.

XIII. Ταῖς δ' ἀπ' εὐθείας τούτοις μέχρι τῆς Ἰνδικῆς, τὰ
Mensura
distantia-
rum. αὐτὰ κῆται καὶ παρὰ τῷ Ἀρτεμιδίῳ, ὥπερ καὶ
παρὰ τῷ Ἐρατοδίνῃ. Λέγει δὲ καὶ Πολύβιος, πε-2
ρὶ τῶν ἐκὼ μάλιστα δεῖν πιστεύειν ἐκείνῳ. Ἀρχε-3
ται δὲ ἀπὸ Σαμοσάτων τῆς Κομμαγενῆς, ἥ πρὸς
τῇ διαβάσει καὶ τῷ Ζεύγματι κῆται. Εἰς δὲ Σα-4
μόσατα ἀπὸ τῶν ἔρων τῆς Καππαδοκίας τῶν περὶ
Τόμισαν ὑπερβάντι τὸν Ταῦρον, σταδίους ἔρηκε τε-
τρακοσίους καὶ πενήκοντα.

X. De

quingentis stadiis. Causam
errori præbuit, quod non
brevissimum interstitium *Po-
lybius* est dimensus, sed qua-

liscumque itineris a copia-
rum duce aliquo facti inter-
vallum adnotavit. (*Strabo lib.
VIII. p. 389.*)

IX.

13. Quæ hinc (ab *Euphrate*
amne, & a *Tomisa*, Sophe-
næ oppido) ad rectam sunt
lineam usque ad *Indiam*, eod-
em modo *Artemidorus* &
Eratosthenes tradunt. Di-
cit autem *POLYBIUS*, de
illis regionibus *Eratostheni*
maxime fidem esse haben-

dam. Incipit autem a Sa-
mosatis Commagenæ, urbe
ad transitum & ad Zeugma
fita. Ad Samosata autem a
montibus Cappadociæ, qui
superato Tauro sunt ad To-
misam, stadia ait esse qua-
dringenta & quinquaginta.
(*Strabo lib. XIV. p. 663 seq.*)

X. Strabo

X. De ALEXANDRIA Aegypti.

Ὁ γοῦν Πολύβιος, γεγονώς ἐν τῇ πόλει, (Ἀλεξαν-
 δρεία) βδελύσσεται τὴν τότε κατάστασιν. καὶ φησὶ, XIV.
Tria ge-
nera in-
 τρία γένη τὴν πόλιν οἰκῆν· τὸ τε Αἰγύπτιον καὶ
 ἐπιχώριον φύλον, ὅξυ, καὶ πολιτικόν· καὶ τὸ μισο-
 φορικόν, πολὺ, καὶ ἀνιάγων· ἐξ ἑθνῶν γάρ πα-
 λαιοῦ ξένους ἔτρεφον τοὺς τὰ ἔπλα ἔχοντας, ἄε-
 χεν μάλλον, ἢ ἀρχεσθαι δεδιδαγμένους διὰ τὴν τῶν
 βασιλέων οὐδένεσσαν. Τρίτον δ' ἦν γένος τὸ τῶν Ἀλε-
 ξανδρέων, οὐδ' αὐτὸ εὐκρινῶς πολιτικόν, διὰ τὰς
 αὐτὰς αἰτίας, κρεῖττον δ' ἐκείνων ἔμως· καὶ γάρ,
 εἰ μεγάδες, Ἕλληνες ἔμως ἀνέκαθεν ἦσαν, καὶ ἐμέ-
 μνητο τοῦ κοινοῦ τῶν Ἑλλήνων ἔθους· ἠφανισμένου
 δὲ καὶ τούτου τοῦ πλήθους, μάλιστα ὑπὸ τοῦ Εὐ-
 εργέτου τοῦ Φύσκωνος, καθ' ὃν ἦκεν εἰς τὴν Ἀλε-
 ξάνδρειαν

XIV. 6. τούτου τοῦ πλήθους. Ἀπ' αὐτοῦ?

X.

(Strabo lib. XVII. p. 797 sq.)

14. POLYBIVS quidem,
 cum in illa urbe (*Alexan-*
dria) fuisset, statum eum,
 qui tunc fuit, detestatur.
 Narrat autem, *tria hominum*
genera urbem habitare: *Ae-*
gyptiacam & indigenam na-
 tionem, acrem, & civilem:
 tum *mercenariorum militum*
 genus, numerosum, ac re-
 fractarium: nam ex antiquo
 more peregrinos milites ale-
 bant, qui imperare potius,

quam servire didicerant, pro-
 pter regum vilitatem. Ter-
 tium genus erat, *Alexandri-*
norum, nec id valde civile,
 propter easdem causas; me-
 lius tamen, quam illi. Nam,
 quamquam mixta convena-
 rum turba, tamen origine
 Græci erant, & communis
 Græcorum moris non omni-
 no erant immemores. Sed
 horum quoque magna pars
 interiit, sub *Evergete Phy-*
scone maxime; quo regnan-
 te *Polybius* Alexandriam ve-
 nit.

Ξάνδρειαν ὁ Πολύβιος. καταστυγόμενος γὰρ ὁ
Φύσκων, πλεονάκεις τοῖς στρατιώταις ἠφίει τὰ
πλήθη, καὶ διέφθερε. Τοιούτων δὲ, Φησὶν, ἔντων
τῶν ἐν τῇ πέλει, λοιπὸν ἦν τῷ ὄντι τὸ τοῦ
Ποιητοῦ,

Αἴγυπτον δ' ἰέναι δολιχὴν ὁδὸν ἀργαλέην τε.

Οἰκ. δ. 481.

nit. *Phyſcon* enim, cum se-
ditionibus divexaretur, se-
penumero plebem militibus
objecit & interfecit. Hoc
urbis statu, ait *Polybius*, re-

stabat revera id quod *Poëta*
dixit:

*Longum iter exantlatur in Aegy-
ptum atque molestum.*

ΤΗΣ ΤΡΙΑΚΟΣΤΗΣ ΠΕΜΠΤΗΣ
ΤΩΝ ΠΟΛΤΒΙΟΤ ΙΣΤΟΡΙΩΝ
ΤΑ ΣΩΖΟΜΕΝΑ.

I.

BELLVM CELTIBERICVM.

Ol. 157. r.
A. V. 603.

I.
Igneum
bellum.

Πύρρινος πέλεμος ὁ Ῥωμαίων πρὸς Κελτίβηρας
συσταθείς. Θανμαστόν γὰρ ἔσχε τὴν ἰδιότη-
τα, τὴν τε συνέχεαν τῶν ἀγῶνων. Τούς γὰρ κα-
τὰ τὴν Ἑλλάδα πολέμους, καὶ τοὺς κατὰ τὴν Ἀσίαν,
ὡς ἐπίπαν μία μάχη κρῖνει, σπανίως δὲ δευτέραι,
καὶ τὰς μάχας αὐταὶ εἰς καιροῦς, ὁ κατὰ τὴν πρῶ-
την ἔφοδον καὶ σύμπτωσιν τῆς δυνάμεως. Κατὰ δὲ
ταύτων

Cap. I. Probabili utique ratione ad Polybium auctorem Fragmentum hoc
revertuntur Vrsin. & Cesaub. 1. Ῥωμαίων. Reliqui Ῥωμαίους. 2.
μία μάχη. Vocab. μία ex conject. adiecit Cesaub.

LIBRI TRICESIMI QVINTI
HISTORIARVM POLYBII
RELIQVIAE.

I.

(Apud Suidam in Πύρρινος πόλεμος.)

i. **B**ELLVM igneum di-
ctum est illud bellum,
quod Romani cum Celtiberis
gesserunt. Mirabilis enim
hujus belli ratio fuit, & con-
tinua in eo praeliorum series.

Nam Graecanica & Asiatica
bella unum plerumque prae-
lium finire solet, raro alte-
rum: & ipsa praelia primo
conflictu & concursu copia-
rum ut plurimum finiuntur.

Polybii Histor. T. IV.

T t

Hoc

Ol. 157. 1. ^{Ignem} ^{bellum.} τοῦτον τὸν πόλεμον τάναντία συνέβαινε τοῖς προε-
 ρημένοις. Τοὺς μὲν γὰρ κινδύνους, ὡς ἐπίπαν, ἡ
 νύξ διέλυε, τῶν ἀνδρῶν οὐτ' εἴκεν τῇ ψυχῇ, οὔτε
 παρακαθίειαι τοῖς σώμασι βουλομένων διὰ τὸν κό-
 πον, ἀλλ' ἐξ ὑποστροφῆς καὶ μεταμελείας αἰθίς
 ἄλλας ἀρχὰς ποιουμένων. Τὸν γε μὴν ὅλον πέλε-
 μον καὶ τὴν συνέχεαν τῶν ἐκ παρατάξεως διακρί-
 σεων ὁ χειμῶν ἐπιπίνως διαῖεργε. Καθόλου γάρ, 6
 εἴ τις διανοηθεῖ πύρινον πέλεμον, οὐκ ἂν ἕτερον ἢ
 τοῦτον νοήσῃ.

II. ^{Marcel-} ^{lus in} ^{Hispan.} Ἐπεὶ δὲ οἱ Κελτίβηρες, ἀνοχὰς ποιησάμενοι πρὸς
 Μάρκον Κλαύδιον, τὸν στρατηγὲν τῶν Ῥωμαίων,
 ἐξαπίστελαν τὰς πρεσβείας εἰς τὴν Ῥώμην· οὗτοι
 μὲν τὴν ἡσυχίαν ἤγον, καραδοκοῦντες τὴν ἀπόφασιν
 τῆς σύγκλητου· Μάρκος δὲ, στρατεύσας εἰς τεύς 2
 Λυσι-

5. παρατάξεως cum *Vesno* contextu *Cisalp.* Apud *Suidam* vulgo men-
 dose διατάξεως.

Hoc vero bello secus acci-
 dit. Nam praelia plerumque
 nox dirimebat, quod viri &
 animis pertinaciter resiste-
 rent, nec corporum conten-
 tionem vellent remittere,
 quantumvis fatigati; sed
 quasi poenitentia ducti rever-
 terentur, & praelium subin-
 de redintegrarent. At to-
 tum bellum & continua prae-
 lia vix hiems diremit. Omni-
 no enim, si quis *Ignem bel-*

lum cogitet, non aliud, nisi
 hoc, animo concipiet.

(*Legatis CXLII*)

2. *Celtiberi*, inducias pa-
 rati cum *M. Claudio*, impe-
 ratore Romano, Romam suos
 legatos miserunt: ac tunc
 quidem expectantes respon-
 sum senatus, quieti se conti-
 nebant. At *Marcus*, expe-
 ditione facta adversus *Lusi-*
 tanos,

Λυσιτανούς, καὶ τὴν Νερκόβρικα πόλιν κατὰ κρά- A.V. 603.
τος ἔλawn, ἐν Κορδυβᾷ τὴν παραχαιμασίαν ἐποιῆτο.

3 Τῶν δὲ πρέσβεων εἰς τὴν Ῥώμην παραγενομένων, Legatio
τοὺς μὲν παρὰ τῶν Βελλῶν καὶ Τίτλων, ὅσοι τὰ & Titio-
Ῥωμαίων ἤρουντο, παρεδίδξαντο πάντας εἰς τὴν πό-
λιν. τοὺς δὲ παρὰ τῶν Ἀρανακῶν πέραν τοῦ Τι- Aravaca-
βέρεως ἐκέλευσαν κατασκηνοῦν, διὰ τὸ πελεμίου- rum.

4 λιν· τοὺς δὲ παρὰ τῶν Ἀρανακῶν πέραν τοῦ Τι- Aravaca-
βέρεως ἐκέλευσαν κατασκηνοῦν, διὰ τὸ πελεμίου- rum.
5 ὑπάρχεν, ἕως βουλευσωνται περὶ τῶν ἔλawn. Γενο-
μένου δὲ καιροῦ πρὸς ἐντευξιν, κατὰ πόλιν ὁ στρα-
6 τηγὼς εἰσήγε πρέτερον τοὺς συμμαχους. Οἱ δὲ, Oratio so-
καίπερ ὄντες βάρβαροι, διετίθεντο λόγους, καὶ πά- ciorum.
7 τας ἐξευκρινεῖν ἐπειρῶντο τὰς διαφοράς· ὑποδεικ-
νύντες, ὥς, εἰ μὴ συστήτονται καὶ τεύξονται τῆς
ἀρμοζούσης κολάσεως εἰ πεπολεμηκότες, παραυτί-

Τ τ 2

κα

II. 2. Νερκόβρικα. Vulgo Ἐρκόβρικα. Adijci litteram initialem,
Nescio, an Νερκόβρικα scripserit Polyb. & an hac pertinet Fragm.
apud Suid. in Ἐμβριστερ. Εἶλε δὲ πόλιν Ὀρτοβρίγα, (scr. Νερ-
τόβριγα,) δοκῶσαν κατὰ τὸ μέγεθος καὶ κατὰ τὸ πλῆθος τῶν
ἀνθρώπων Ἐμβριστεράτην εἶναι. Ccepit urbem Ortobriga, (Ner-
to brigas,) quæ tam propter magnitudinem, quam hominum
multitudinem, potentissima esse videbatur. 3. Τίτλων νεοκατὶ
ex codd. quod in Τίγγων mutaretur Visinus. 4. Ἀρανακῶν &
h. l. & deinde ex contextu. scripsi. Vulgo Ἀρανακῶν & Ἀραν-
και codd. & misti. Ἀρουάκαι & Ἀρουακῶν malim. 5. πρέ-
τερον contextit Vrf. πρὸς misti. Forſan πρῶτους debuerant.

tanos, postquam urbem Ner-
cobricam vi cepisset, Cordu-
bæ hiberna agebat. Romam
vero ubi venerunt legati;
qui quidem a Bellis & Tit-
tis, partis Romanæ populis,
missi erant, ii omnes in ur-
bem sunt admissi: at quos
Aravaca miserant, quod ea
gens esset inimica, donec de
tota illorum causâ delibera-
tum esset a patribus, ultra
Tiberim tendere sunt iussi.

Dein ubi visum est commo-
dum dari eis senatum, socios
primum separatim cujusque
civitatis introduxit prætor.
Illi etsi erant barbari, oratio-
nem tamen habuerunt, qua
de variis suorum generibus
hominum & factionum inter
suos enucleate diserebant:
ostendebantque, nisi in ordi-
nem cogerentur & convenien-
ti pœna adficerentur ii, qui
bellum contra Romanos gef-
fissent;

ΟΙ. 117. 1. καὶ μὲν, ἐπανελθόντων τῶν Ῥωμαϊκῶν στρατοπέδων
 Otatio so- ἐκ τῆς Ἰβηρίας, ἐκ χειρὸς προσεπιθήσουσι τὴν δι-
 ciorum. κην αὐτοῖς, ὡς προδότης γεγονόσι· ταχὺ δὲ πάλιν
 αὐτοὶ κηήσουσι πραγμάτων ἀρχὴν, ἐὰν ἀνεπιτίμη-
 τοι διαφεύγῃσιν ἐκ τῆς πρώτης ἀμαρτίας· ἐτοίμους
 δὲ πάντας πρὸς καινοτομίαν ποιήσουσι τοὺς κατὰ
 τὴν Ἰβηρίαν, ὡς ἱκανοὶ γεγονότες ἀντίπαλοι Ῥω-
 μαίοις. Διόπερ ἡξίου, ἢ μένειν τὰ στρατόπεδα κα-9
 τὰ τὴν Ἰβηρίαν, καὶ διαβαίνειν καθ' ἕκαστον ἔτος
 ὑπατον, ἐφεδρεύοντα τοῖς συμμαχοῖς, καὶ κολά-
 σοντα τὰς Ἀραυακῶν ἀδικίας· ἢ, βουλομένους ἀπά-10
 γεν τὰς δυνάμεις, παραδειγματιστέον εἶναι τὴν τῶν
 περσευμένων ἐπανάστασιν, ἵνα μηδεὶς ἔτι ποιῇ
 θαρσύνῃ τὸ παραπλήσιον τούτοις. Οἱ μὲν οὖν Βελλῶν11
 καὶ Τίτλων συμμαχοῦντες Ῥωμαίοις ταῦτα καὶ τὰ
 τούτοις παραπλήσια διελέχθησαν. Ἐπὶ δὲ τούτοις12
 εἰσῆγον τοὺς παρὰ τῶν πολεμίων. Οἱ δ' Ἀραυάκαι13
 παρελ-

11. Τίτλων. Τίγυν b. l. Βαν. Τίγγυν Vrf. 12. ἐπὶ δὲ τούτοις cer-
 retit Vrfm. οὖν δὲ τούτοις muti. Ibid. εἰσῆγον. εἰσάγαγον Βαν.

fissent; futurum omnino, ut, simulac Romani exercitus Hispania excesserint, in se, tamquam patriæ proditores, extemplo ab hostibus Romani nominis sæviatur. Nam si præterita maleficia impune ferrent, non multo post novas turbas ab iisdem iri excitatum, facileque eos effecturos, ut ad res novandas omnes in Hispania cum ipsis conspirent, ut qui Romanæ potentia sustinendæ pares se præbuisent. Orare igitur, ut vel retineant in Hispania legiones, ad

quas consul quotannis mitteretur, qui præsidio foret sociis, & injurias Aravacarum reprimeret: aut, si revocare exercitus vellent, plane faciendum illis esse, hos ut castigarent exempli causa; ne posthac in mentem cuiquam veniat, tale quid audere. Hæc & his similia apud patres conscriptos illi ex Bellis & Tittis, qui Romanorum sectam sequebantur, sunt locuti. Secundum hos, legati hostium sunt introducti. Prodeunt igitur in medium Ara-

παρελθόντες, κατὰ μὲν τὴν ὑπόκρισιν ἐχρῶντο τοῖς ^{A.V. 603.}
 λόγοις ὑποπεπτωκότως καὶ ταπεινῶς· τῇ γὰρ μὴν ^{Aravaca-}
 προαιρέσει, ὡς διέφαινον, οὐκ εἰκούσῃ τοῖς λόγοις, ^{tum ora-}
 14 οὐδ' ἠτλώμεν. Καὶ γὰρ τὰ τῆς τύχης ἀδελὰ πολ-
 λάκις ὑπεδέκνυσον, καὶ ταῖς προγεγενημένας μάχας
 ἀμφιδηρίτους ποιοῦντες, ἐν πάσαις ἔμφασιν ἀπέλι-
 15 πον ὡς ἐπικυδιστέρων αὐτῶν γεγονότων. Τέλος δ'
 ἦν τῶν λόγων· εἰ μὲν τι δεῖ ῥητὸν πρόστιμον ὑπομέ-
 νειν τῆς ἀγνοίας, ἀναδέχεσθαι τοῦτο ἔφασαν· τελε-
 δύντες δὲ τοῦ προστάγματος, ἐπανάγαν ἤξιον ἐπὶ
 ταῖς κατὰ Τιβέριον ὁμολογίας αὐτοῖς γενομέναις πρὸς
 τὴν σύγκλητον.

Οἱ δὲ ἐν τῷ συνεδρίῳ, διακύσαντες ἀμφοτέρων, ^{III.}
 εἰσήγαγον τοὺς παρὰ τοῦ Μαρκέλλου πρέσβεις.

2 Θεωροῦντες δὲ καὶ τούτους ῥέποντας ἐπὶ τὴν διάλυ- ^{Marcelli}
 σιν, καὶ τὸν στρατηγὸν προσνέμοντα τὴν αὐτοῦ γνώ- ^{virtuti}
 σιν, καὶ τὸν στρατηγὸν προσνέμοντα τὴν αὐτοῦ γνώ- ^{diffidit}
 σιν, καὶ τὸν στρατηγὸν προσνέμοντα τὴν αὐτοῦ γνώ- ^{senatus.}

T t 3

μην

14. ἐν πάσαις ἔμφασιν ex conjec. scriptis. ἐν πάσαις ἐμφάσει
 Vis. cum multis; quod Casaub. mutat in ἐν πάσαις ἐμφάσεις.

15. δ' ἦν coracū cum Reisk. Vulgo δ' εἰνα. Ibid. τῶν λόγων
 debet Visino. τῶν λόγων vis.

Aravaca, demissa atque humili in speciem oratione utentes; ceterum animos præ se ferentes nondum fractos, & qui verbis similes nequaquam essent. Nam & incertos fortunæ casus sæpe commemorabant, & præteritorum temporum pugnas ita ancipiti Marte pugnatas significabant, ut existimandum relinquerent, superiores sese ex omnibus præliis discessisse. Exitus autem

orationis hic erat, ut dicerent, si multā nomine pro admissa culpa aliquid certi sibi imperaretur, facturos imperata: id vero ubi fecissent, fœdus restitui sibi postulabant, quod consule Tiberio cum senatu pepigissent.

3. Patres, audita utraque hac legatione, eos acciverunt, quos *Marcellus* miserat. Quos quum & ipsos ad pacem proniores esse cernerent, & consulem hostium peti.

Ol. 157. 1. μὴν τοῖς πολεμίοις μάθην, ἣ τοῖς συμμάχοις· τοῖς 3
 μὲν Ἀραυαίοις ἔδωκαν καὶ τοῖς συμμάχοις ἀπέκρι-
 σιν, ὅτι Μάρκελλος ἀμφοτέροις ἐν Ἰβηρίᾳ διασαφί-
 σαι τὴν τῆς συγκλήτου γνώμην. Οὗτοι δὲ, νομίσαν· 4
 τες τοὺς συμμάχους ἀληθῆ καὶ συμφέροντα σφίσι
 λέγαν, τοὺς δὲ Ἀραυαίους ἀκμὴν μεγαλοφρονεῖν,
 τὸν δὲ στρατηγὸν ὑποδειλιᾶν τὸν πόλεμον· ἐντολαῖς 5
 ἔδωκαν δι' ἀποβήτων τοῖς παρ' ἐκείνου πρεσβευταῖς,
 πολεμῶν γενναίως καὶ τῆς πατρίδος ἀξίως. Ἐπει· 6
 δὴ δὲ τὸν πόλεμον ἐποιήσαντο κατὰ μόνον, πρῶτον
 μὲν τῷ Μαρκελλῷ διαπιστήσαντες, ἕτερον στρατη-
 γὸν ἔμελλον διαπέμπειν εἰς τὴν Ἰβηρίαν· ἥδη γάρ 7
 ἔτυχον ὑπατοὶ τότε καθεσταμένοι, καὶ τὰς ἀρχὰς
 παρεληφότες, Αὔλος Ποστούμιος καὶ Λεύκιος Λικί-
 νιος Λεύκολλος. ἔπειτα περὶ τὰς παρασκευὰς ἐγί· 8
 γνοντο φιλοτίμως καὶ μεγαλομερῶς, νομίζοντες, διὰ
 ταύτης τῆς πράξεως κριθήσεσθαι τὰ κατὰ τὴν Ἰβη-
 ρίαν. Κρατηθέντων μὲν γὰρ τῶν ἐχθρῶν, πάντας, 9
 ὑπέλα-

A. Postu-
 mius, L.
 Licinius
 Lucullus
 coff.

petitioni potius favere, quam
 sociorum; responsum *Ara-
 vacis* pariter & sociis dede-
 runt, *ambos in Hispania vo-
 luntatem senatus a Marcello
 esse intellexuros*. Idem ta-
 men, rati, vera esse ac rei-
 publicæ conducibilia, quæ
 dixerant socii, & Aravacas
 quidem ingentes admodum
 spiritus sibi sumere, Marcel-
 lum vero bellum metu refu-
 gere; legatis, quos ille mi-
 serat, arcana dederunt man-
 data, ut *bellum fortiter, at-
 que uti Romanos decet, gere-*

ret. Decreta autem ita con-
 tinuatione belli; quia virtu-
 ti Marcelli diffidebant, ante
 omnia de mittendo alio du-
 ce cogitarunt: jam enim *no-
 vi consules* inierant, *Aulus
 Postumius & Lucius Licinius
 Lucullus*. Secundum hæc
 ad belli apparatus se conver-
 terunt, summo adhibito stu-
 dio, ut omnium rerum in-
 gens suppeteret copia: quod
 existimarent, bello Hispa-
 niensi sinem ea expeditione
 iri impositum. Nam semel
 subactis hostibus, omnes im-
 perata

ὑπέλαβεν σφίσι ποιήσεν τὸ προσταττέμενον ἀπο- A.V.603.
στρεψαμένων δὲ τὸν ἐνεστῶτα φόβον, εὐ μόνον
Ἀραυάκας καταθάρσυνεν, ἀλλὰ καὶ τοὺς ἄλλους
ἅπαντας.

Ὅσα δὲ φιλοτιμότεραν ἢ σύγκλητος διέκετο πρὸς IV.
τὸν πόλεμον, τοσούτῳ σφίσι τὰ πράγματα ἀπέ-^{Romana}
βαυε παραδοχότερα. Τοῦ μὲν γὰρ Κεῖντου, τοῦ ^{iventus}
τὸν πρότερον ἐνικυτὸν στρατηγήσαντος ἐν Ἰβηρίᾳ, ^{timet}
καὶ τῶν μετ' αὐτοῦ στρατευσαμένων, ἠγέλκωτων ^{bellum}
εἰς τὴν Ρώμην τὴν τε συνέχειαν τῶν ἐκ παρατάξεως
κινδύνων, καὶ τὸ πλῆθος τῶν ἀπολωλόντων, καὶ τὴν
ἀνδρείαν τῶν Κελτιβήρων· τοῦ δὲ Μαρκέλλου προ-
φανῶς ἀποδείκνυντες τὸν πόλεμον· ἐνέπεσέ τις
πτοία τοῖς νέοις παράλογος, εἴαν οὐκ ἔφασαν οἱ
πρεσβύτεροι γεγεννημένῃ πρότερον. Εἰς γὰρ ταῦτο
προὔβη τὰ τῆς ἀποδείκνυσης, ὥστε μήτε χιλιάρχους
προσπερεύεσθαι πρὸς τὴν ἀρχὴν τοὺς ἱκανοὺς, ἀλλ'

T t 4

ἐλλεί-

III. 9. Verba d' d. x. r. d. ἅπαντας dedit Rom. Desiderantur vulgo,
& notata est lacuna.

perata facturos rebantur:
fin contra evitatum ab iis
esset belli hujus periculum,
non Aravacas dumtaxat, ve-
rum omnes reliquos popu-
los rebellaturos.

4. Quo autem vehemen-
tius in hujus belli curam fe-
natus incumberebat, eo majo-
ri fuit admirationi, quod
tunc accidit. Quum enim
Quintus (Fulvius), qui an-
no superiore rem bellicam
in Hispania administraverat,
& qui sub illo stipendia fece-

rant, Romam renunciaissent,
quam assidue fuisset acie in-
structa pugnandum, quam
multi in iis præliis essent
occisi, quanta Celtiberorum
virtus exstitisset; præterea
Marcello belli hujus metum
palam proficiente; ejusmodi
pavor juniorum mentes in-
cessit, ut nihil simile um-
quam accidisse seniores ad-
firmarent. Tantus enim
terror animos hominum oc-
cupavit, ut neque tribuni,
quot erat opus, magistrati-
bus

Ol. 157.1. ἔλλείπεν τὰς χώρας· τὸ πρῶτον εἰθισμένων πολ-
 λασσιάνων προσπορεύεσθαι τῶν καθηκόντων· μή-5
 τε τοὺς εἰσφερομένους ὑπὸ τῶν ὑπάτων πρεσβευ-
 τὰς ὑπακούειν, εὖς ἔδει πορεύεσθαι μετὰ τοῦ στρα-
 τηγού· τὸ δὲ μέγιστον, τοὺς νέους διακλίνειν τὰς⁶
 καταγραφάς, καὶ τοιαύτας πορίζεσθαι προφάσεις,
 αἷς λέγειν μὲν αἰσχρὴν ἦν, ἐξετάξεν δ' ἀπρεπὲς,
 ἐπιτέμνειν δ' ἀδύνατον. Τέλος δὲ, καὶ τῆς συγκλή-7
 του καὶ τῶν ἀρχόντων ἐν ἀμνηχανίας ἔντων, τί τὸ
 πέρας ἔσται τῆς τῶν νέων ἀνασχυντίας· τούτω γάρ
 ἠναγκάζοντο χρῆσθαι τῷ ῥήματι διὰ τὰ συμβαίνον-
 τα· Πόπλιος Κορήλιος Ἀφρικανὲς, νέος μὲν ὢν,⁸
 δόκων δὲ σύμβουλος γεγονέναι τοῦ πολέμου, ἐπὶ κα-
 λοκαγαθία καὶ σωφροσύνῃ δοῖαν ὁμολογουμένην πε-
 ποιημένος, τῆς δὲ ἐπ' ἀνδρείᾳ φήμης προσδέμενος·
 θεωρῶν τὴν σύγκλητον ἀπερουμένην, ἀναστὰς εἶπεν,⁹
 ἔτθ

Scipio ad
 pericula
 se offert.

IV. 6. ἐπιτέμνειν ex conjelt. resisti. ἐπετίμνειν misti. ἐπετίμνειν
 add. ex Vrsini ing. quod Cossinb. vertit poena afficere; unde Reisk.
 εὐδύναν suscipiatur est. 8. ἐπ' ἀνδρείᾳ correcti. Vulgo ἐπ' ἀνδρείας.

bus nomina darent, qui prius
 solebant multo plures, quam
 quibus opus esset, sese of-
 ferre; neque legati, quos
 una cum belli duce oportebat
 proficisci, delecti a consulibus,
 conditionem acciperent; &
 quod maximum erat, juniores
 ad nomina non responderent,
 sed eas excusationes comminiscerentur,
 quarum meminisse turpe erat,
 examinare indecorum, incidere
 repellereque impossibile. Tandem, quum

neque senatus neque magistratus haberent, quo se verterent,
 neque scirent, quem sinem
 juvenes facturi essent
impudentia; (nam hoc verbo
 coacti sunt propter rei novitatem
 uti;) Pub. Cornelius Africanus,
 ætate juvenis, sed qui belli
 suae fuerat, adolescens probitatis
 & temperantiae laude insignis,
 verum cui laus bellica adhuc
 deerat; quum cernebat, quantis
 in angustiis patres versarentur;
 surgit e medio,

- ἔτε χιλίαρχον, ἔτε πρεσβευτὴν πέμπειν αὐτὸν εἰς Ἀ. V. 601.
 τὴν Ἰβηρίαν μετὰ τῶν ὑπάτων ἐξῆναι· πρὸς αὐφ. Scipio, i.e.
 10 ἵοτερά γάρ ἐτοίμως ἔχεν. καίτοι γ' ἔφη κατ' ἰδίαν offert.
 μὲν αὐτῷ τὴν εἰς Μακεδονίαν ἐξοδὸν ἅμα μὲν ἀσφα-
 11 λιστέραν εἶναι, * * * (συνέβαινε γὰρ τότε, τοὺς
 Μακεδόνες ἐπ' ὀνόματος καλεῖν τὸν Σκηπίωνα, δια-
 12 λύσονται τὰς ἐν αὐτοῖς στάσεις·) ἀλλὰ τοὺς τῆς
 πατρίδος καιροὺς, ἔφη, κατεπέργεν μᾶλλον, καὶ κα-
 λεῖν εἰς τὴν Ἰβηρίαν τοὺς ἀληθινῶς φιλοδοξοῦντας.
 13 Πᾶσι δὲ παραδόξου φανείσης τῆς ἐπαγγελίας, καὶ
 διὰ τὴν ἡλικίαν, καὶ διὰ τὴν ἄλῃν εὐλαΐεσθαι·
 παραυτίκα μὲν εὐθέως συνέβη, μεγάλην ἀποδοχὴν
 γενέσθαι τοῦ Σκηπίωνος, ἔτι δὲ μᾶλλον ταῖς ἐξῆς
 14 ἡμέραις. Οἱ γὰρ πρότερον ἀποδοσιῶντες, ἐκτρε-
 T t 5 πόμηναι

10. * * Deffe ἅμα μὲν ἐντιμοτέρην vel ἐπικινδυνωτέραν suspicatur esse
 Reisk. 13. τὴν ἄλῃν scripsi ex Reiskii conjecit. Vulgo τὴν ἄλ-
 λων. Opotebat solum τὴν τῶν ἄλων, propter aliorum consula-
 tionem. Ibid. ἀποδοχὴν correxi cum Reiskio, cum esset ἀποδοχὴν.
 Ibid. ταῖς ἐξῆς ἡμέραις. Sic Bav. Vulgo τῆς ἐξῆς ἡμέρας.

medio, dixitque, sive tribu-
 num, sive legatum vellet se
 mittere in Hispaniam consu-
 libus, in potestate senatus se
 futurum; ad utrumque enim
 esse paraturus. Et si, inquie-
 bat, si mei privatim commo-
 di rationem habeam, profe-
 ctio in Macedoniam, [cum
 ad securitatem,] tum ad uti-
 litatem, potior mihi fuerit:
 (eo siquidem tempore Ma-
 cedones nominatim Scipio-
 nem poposcerant ad disce-
 ptandas controversias, quas
 inter se habebant:) sed me,

ajebat Scipio, tempora rei-
 publicæ magis movent, quæ
 veræ laudis cupidos in Hi-
 spaniam vocant. Quum mi-
 ra esset omnibus visa Scipio-
 nis oratio, qua suam reipu-
 blicæ operam offerebat, &
 propter ætatem, & propter
 cautam cunctationem, quam
 aliàs præ se ferebat; re-
 pente omnes adolescentem
 complecti, atque collauda-
 re, quod sequentibus diebus
 impensius etiam fecerunt.
 Nam qui meticulosi prius
 adparuerant, metuentes jam,
 ne,

OL. 157. 1. *πόμενοι τὸν ἐκ παραθείσεως ἔλεγχον, αἱ μὲν πρεσ-
 βεύσαν ἐθέλοντιν ἐπηγέλλοντο τοῖς στρατηγοῖς, αἱ
 δὲ πρὸς τὰς στρατιωτικὰς καταγραφαῖς προσεπο-
 ρεύοντο κατὰ συστρέμματα καὶ συνηθείας.*

V.
 Scipionis
 certamen
 fing. cum
 Hispano.

Ἐνέπεσε δὲ τις ὁρμή τῷ Σκιπίωνι καὶ διαπόρεσις,
 αἱ δὲ συμβαλεῖν καὶ μονεμαχῆσαι πρὸς τὸν Βαέρβαρον.

Ὁ δὲ ἵππος ὁ τοῦ Σκιπίωνος ἐδυσχερῆστηκε μὲν
 ὑπὸ τῆς πληγῆς, οὐ μὴν ἐλσυχρῶς ἐσφάλημψε.
 διόπερ ὁρθὸς ἀπέπεσεν ἐπὶ τὴν γῆν ὁ Σκιπίων.

II.

OL. 157. 2. *ACHAICI EXSVLES liberantur a Senatu Rom.*

A. V. 604.
 VI.
 Catonis
 dictum
 de
 Achæis.

Ἐπὶ τῶν ἐξ Ἀχαιῶν φυγάδων ἐντευχθεὶς ὁ Κά-
 των διὰ Πελεύβιον ὑπὸ Σκιπίωνος, ὡς πολὺς ἐν τῇ
 συγ-

V. 2. Ὁ δὲ ἵππος &c. *Alternum hoc Fragm. ex Gronov. & Drakenb. coniecit. ad hunc Scipionem & ad hanc historiam veniti. Nescio ad eundem pertineat illud: Ὁ δὲ ἵππος, ἐπεραλγῆς ὢν ἐκ τῆς πληγῆς, ῥόδον ἐφίετο διὰ τοῦ μεταξὺ τοῦ τοῦ στρατοπέδου. Snid. in Ἐπεραλγῆς & in Ἀποσφαλμῆσας.*

ne, comparati cum Scipio-
 ne, ignominiam reportarent,
 partim legatos se cum bel-
 li ducibus profecturos ultro
 sunt professi, partim militiae
 catervatim & per sodalitates
 nomina dabant.

fligere & singulare certamen
 inire ipse deberet. (Snidas
 in Ἐπίπσει.)

5. Incessit autem Scipio-
 nem impetus quidem & du-
 bitatio, an cum barbaro con-

*Equus vero Scipionis gra-
 viter quidem aëliictus erat
 vulnere, neque tamen omni-
 no prolapsus est: itaque re-
 ctus in terram sese dejecit
 Scipio. (Snidas in Ἀποσφαλ-
 μῆσας.)*

II.

(Plutarch. in Catone Majore p. 341. & in Apophthegm. p. 199.)

6. De Achaicis exsulis a

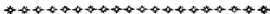
Scipione, rogata Polybii,
 compellatus Cato, cum mul-
 tis

συγκλήτῳ λόγος ἐγένετο, τῶν μὲν διδόντων κάθ' Ἀ. V. 604.
 ἂν αὐτοῖς, τῶν δ' ἐνισταμένων· ἀνασταῖς ὁ Κάτων,
 ὧσπερ οὐκ ἔχοντες ὁ πράττομεν, καθήμεθα τὴν
 ἡμέραν ὅλην περὶ γεροντίων Γραικῶν ζητοῦντες, πύ-
 τερον ὑπὸ τῶν παρ' ἡμῖν ἢ τῶν ἐν Ἀχαΐᾳ νεκροφύ-
 3ρων ἐκκομιδῶσι. Ψηφισθείσης δὲ τῆς καθόδου τοῖς
 ἀνδράσιν, ἡμέρας ὀλίγας οἱ περὶ τὸν Πολύβιον δια-
 λιπόντες, αὐτοὶ ἐπεχείρουν εἰς τὴν σύγκλητον εἰσελ-
 θεῖν, ὅπως, ἃς πρότερον ἔχον ἐν Ἀχαΐᾳ τιμὰς,
 οἱ Φυγάδες ἀναλάβοιεν, καὶ τοῦ Κάτωνος ἀπεπει-
 4ρῶντο τῆς γνώμης. Ὁ δὲ μειδιάσας, ἔφη, τὸν Πο-
 λύβιον, ὥσπερ τὸν Ὀδυσσεά, βούλεσθαι πάλιν εἰς
 τὸ τοῦ Κύκλωπος σπήλαιον εἰσελθεῖν, τὸ πῖλιν ἐκῆ
 καὶ τὴν ζώνην ἐπιλεησμένον.

VL 2. ἐκκομιδῶσι. Alii apud eundem Plutarchum est ἐξενεχθῶσι.

tis res in senatu verbis age-
 retur, aliis reditum indul-
 gentibus, aliis contradicen-
 tibus, surrexit: &, Quasi
 vero, ait, quod agamus, de-
 fit! Sedemus hic de senibus
 Græcis disputantes totum
 diem, a nostris-ne, an ab
 Achaicis efferrī debeant san-
 dapilariis. Quum vero redi-
 tus in patriam eis esset de-
 cretus, paucis interjectis die-

bus Polybius iterum sena-
 tum adire paravit, petiturus,
 ut iidem honores, quos olim
 gessissent in Achaia, eis re-
 stituerentur; &, Catonis quæ
 de ea re sententia esset, ex-
 piscatus est. Tum Cato sub-
 ridens ait, Polybium ad in-
 star Vlyssis redire in spelun-
 cam Cyclopi velle, pileum
 Et cingulum petiturus, quo-
 rum ibi esset oblitus.

ΤΗΣ ΤΡΙΑΚΟΣΤΗΣ ἙΚΤΗΣ
ΤΩΝ ΠΟΛΥΒΙΟΥ ΙΣΤΟΡΙΩΝ
ΤΑ ΣΩΖΟΜΕΝΑ.

BELLI PVNICI TERTII PRIMORDIA.

Ol. 157.3.
A.V. 605.

I.
Vricenses
Romanis
se tra-
dunt.

Τῶν Καρχηδονίων πάλαι βουλευομένων περὶ τοῦ
 πῶς ἀπαντῆσαι διὰ πρὸς τὴν Ῥωμαίων ἀπό-
 κρισιν, καὶ τῶν Ἰτυκαίων ὑπογεμεμένων τὴν ἐπίνοιαν
 αὐτῶν, τοῖς Ῥωμαίοις τὴν ἐκ αὐτῶν προδιδόντων πό-
 λιν, ὁλοσχερὴς ἀμνηχανία περιέστη τοὺς ἀνδράπους.
 Μιᾶς γὰρ ἐλπίδος ἔτι φαινομένης αὐτοῖς, εἰ συγ-
 καταβαῖεν εἰς τὸ δοῦναι τὴν ἐπιτροπὴν περὶ αὐτῶν,
 δῖότι

Cap. I. 1. Ποῦ ἀναγνώσκῃ desiderant in istis verba dñi ὃ πρός, ab *Prima* ex ing. adjecta. 2. συγκαταβαλεῖς coarctat *Virgin*, συγκαταβαλεῖς *in* *isti*.

LIBRI TRICESIMI SEPTIMI
HISTORIARVM POLYBII
RELIOVIAE.

(Legatio CXLII.)

Qum *Carthaginien-*
ses post acceptum Ro-
manorum responsum, quid
facto esset opus, dudum de-
liberassent, & excogitati ab
ipsis consilii gratiam *Vti-*
censes præripuissent, tradita
mature urbe sua in Romano-

rum potestatem; profus,
quo se verterent, aut quam
ad salutem inirent viam, ne-
sciebant. Nam illi quidem
spem sibi superesse hanc uni-
cam existimabant, sic se sa-
tisfacturos utique Romanis,
si eo descenderent, ut libe-

rum

διότι πάντως εὐδοκεῖν ποιήσουσι τοὺς Ῥωμαίους· A.V. 605.
 3 διὰ τὸ μὴδ' ἐν ταῖς μεγίσταις περιστάσεσι κατα-
 πολεμηθéntας, καὶ πρὸς τοῖς τέχεσι τῶν πολεμίων
 ὑπαρχόντων, μηδέποτε τὴν ἐπιτροπὴν δεδωκέναι τῆς
 4 πατρίδος· καὶ ταύτης τῆς ἐπινείας τὸν καρπὸν ἀπέ-
 5 βαλον, προκαταληφθέντες ὑπὸ τῶν Ἰτυκαίων. οὐδὲν
 γὰρ ξένον, οὐδὲ παρὰδοξεν ἔμελλε φανήσεσθαι τοῖς
 Ῥωμαίοις, εἰ ταυτὴν ποιήσαιεν τοῖς πρесеρχομένοις.
 6 Οὐ μὴν, ἀλλὰ κακῶν αἰρέσεως καταλειπομένης, ἣ
 τὸν πόλεμον ἀναδέχεσθαι γενναίως, ἣ δίδόναι τὴν ἐπι-
 7 τροπὴν περὶ τῶν καθ' αὐτούς· πολλοὺς καὶ ποικί- Carthag.
 λους ἐν τῷ συνεδρίῳ δι' ἀπορρήτων ποιητάμενοι λό- legati
 γους, κατέστησαν πρεσβευταῖς αὐτοκράτορας· καὶ Roman.
 ταύτους ἐξαπέστειλον, δόντες ἐντολήν, βλέποντας
 πρὸς τὰ παρόντα, πράττειν τὸ δοκοῦν συμφέρον
 τῇ

3. καταπολεμηθέντες Bau. 6. Post οὐ μὴν cum Reiskio inserti
 partic. ἀλλὰ, quæ desideratur vulgo. Ibid. τὸν πόλεμον. τοῦ
 πολέμου Bau. quod si tenens, requireretur ἀντέχεσθαι pro ἀναδέχεσθαι.
 7. Verbum συμφέρον, cum abesse a iustis, ex ingenio adjecit
 Vrinus.

rum de se arbitrium illis per-
 mitterent : quandoquidem
 superioribus temporibus ne-
 tum quidem, cum bello vi-
 cti extremam periculi aleam
 subiissent, atque adeo pro
 mœnibus hostis esset, addu-
 ci unquam potuerant, ut
 patriam Romanis dederent.
 Sed hujus quoque consilii
 fructum occuparant *Vticens-*
es, atque illis ademerant.
 Etenim si vel maxime eo-
 rum, quos diximus, exem-
 plum sequerentur, nihil ta-

men novi neque miri eos
 fecisse, Romani erant existi-
 maturi. Verumtamen quo-
 niam duorum malorum alte-
 rum erat eligendum, ut vel
 bellum fortiter sustinerent,
 vel potestati alienæ se sua-
 que permitterent ; post mul-
 tas in senatu dictas arcano
 sententias, legatos decreve-
 runt, qui suo arbitrio reipu-
 blicæ consulere ; eosque
 cum his mandatis proficisci
 jusserunt, ut, præsentis sta-
 tus ratione habita, ea face-
 rent,

OL. 157. 3. τῇ πατρίδι. ἦσαν δ' οἱ πρεσβεύοντες Γίσκων, Στρυ-
 τάνος ἐπικαλούμενος, Ἀμίλκας, Μίσδης, Γιλκίκας,
 Μάγων. Ἦκον δὲ οἱ πρέσβεις παρὰ τῶν Καρχηδο-
 νίων εἰς Ῥώμην, καὶ καταλαβόντες πόλεμον δεδογ-
 μένον, καὶ τοὺς στρατηγούς ἀρμηκώτας μετὰ τῶν
 Romanis δυνάμεων, οὐκ ἔτι διδόντων βουλὴν αὐτοῖς τῶν πραγ-
 res suas μάτων, ἔδωκαν τὴν ἐπιτροπὴν περὶ αὐτῶν.
 tradunt.

II. Περὶ δὲ τῆς ἐπιτροπῆς εἴρηται μὲν ἡμῖν καὶ πρέ-
 Quid sit, τερων· ἀναγκᾶν δ' ἔστι καὶ τῶν ὑπομνησά κεφα-
 Romanis, λαιωδῶς. Οἱ γὰρ διδόντες αὐτοὺς εἰς τὴν Ῥωμαίων²
 ἐπιτροπὴν, δίδασσι πρῶτον μὲν χώραν τὴν ὑπάρχου-
 σαν αὐτοῖς, καὶ πόλεις τὰς ἐν ταύτῃ, σὺν δὲ τούτοις
 ἄνδρας καὶ γυναῖκας, τοὺς ὑπάρχοντας ἐν τῇ χώ-
 ρᾳ καὶ ταῖς πόλεσιν ἅπαντας· ὁμοίως πεταμούς,³
 λιμένας, ἱερὰ, τάφους, συλλήβδην, ὥστε πάντων
 εἶναι

2. δ' οἱ cum Reisk. scripsi. Vulgo δὲ πρεσβ. Ibid. Γιλκίκας. Γιλ-
 λίκας Bav. Nescio an sit idem qui Bannus Trigidas vel Gidas
 apud Appianum vocatur.

II. 3. συλλήβδην. Utique cum Reiskio suspicor πάντα συλλήβδην,
 aut συλλήβδην πάντα· ὥστε πάντων ἔσθαι.

rent, quæ e republica esse
 viderentur. Hanc legatio-
 nem obierunt *Giscon*, qui
Strytanus cognominatus,
Hamilcar, *Misdes*, *Gillicas*,
 & *Mago*. Venerunt igitur
 Romam hi Carthaginensium
 legati: sed ibi bellum jam
 decretum invenerunt, & du-
 ces cum exercitibus jam pro-
 fectos. Itaque quum tem-
 pus ad deliberandum res
 nullum darent, *arbitrio Ro-*
manorum se suaque omnia
permiserunt.

2. Quam vim hoc habeat,
permittere arbitrio, diximus
 quidem jam ante; sed bre-
 viter hic quoque repeten-
 dum. Nam qui *Populi Ro-*
mani arbitrio se suaque per-
 mittunt, ii *agrum* primo il-
 lis dant omnem, quem ha-
 bent, & *urbes*, quæcumque
 sunt in illo, ad hæc viros
 pariter & *fæminas*, quot-
 quot vel in agro vel in urbi-
 bus fuerint: porro *amines*,
portus, *sacra*, *monumenta*;
 denique ad unum omnia, ut
 omnium

εἶναι κυρίους Ῥωμαίους, αὐτοὺς δὲ τοὺς διδόντας A.V.605.
 4 ἀπλῶς μηκέτι μηδέος. Γενομένης δὲ τῆς ἀνδρομο- Senatus
respondet
legatis
Carth.
 λογίσεως ταυῆς ὑπὸ τῶν Καρχηδονίων, καὶ μετ
 εἰλῆγον εἰσκληθέντων αὐτῶν εἰς τὸ συνέδριον, ἔλεγεν
 ὁ στρατηγὸς τὴν τῆς συγκλήτου γνώμην· ὅτι, κα-
 λῶς αὐτῶν βεβουλευμένων, δίδωσιν αὐτοῖς ἡ σύγ-
 κλητος τὴν τ' ἐλευθερίαν, καὶ τοὺς νόμους, ἔτι δὲ
 τὴν χώραν ἅπασαν, καὶ τὴν τῶν ἄλλων ὑπαρχόν-
 των κτήσιν, καὶ κοινῇ καὶ κατ' ἰδίαν. Οἱ δὲ Καρχη-
 δόνιοι ταῦτ' ἀκούσαντες ἔχαιρον, δόξαντες, ὡς ἐν
 κακῶν αἰρέσει καλῶς σφίσι κεχρηῆσθαι τὴν σύγκλη-
 τον, ὅτε τῶν ἀναγκασιστῶν καὶ μεγίστων αὐτοῖς
 6 συγκεχωρημένων. Μετὰ δὲ ταῦτα, τοῦ στρατηγοῦ
 διασαφούντες, διέτι τεύξονται τούτων, ἐὰν τριακο-
 σίους ὁμήρους εἰς τὸ Λιλύβαιον ἐκπέμψωσιν ἐν τριά-
 κανθ' ἡμέραις, τοὺς υἱοὺς τῶν ἐκ τῆς συγκλήτου καὶ
 τῆς γεροσύνης, καὶ τοῖς ὑπὸ τῶν ὑπάτων παραγ-
 γελλομένοις παιδαρχήσωσιν· ἐπὶ πόσόν ἡ πόρεσάν,
 ποῖά

6. ἐκ τῆς συγκλήτου. *Anticulum*, qui absq. vulgo, adjecti cum Reisk.

omnium domini fiant Romani; ipsi vero, qui se permit-
 tunt, omnium omnino rerum
 dominium amittant. Post-
 quam igitur declarationem
 istam Carthaginienses fece-
 runt, accitis mox in curiam
 exposuit consul senatus sen-
 tentiam: scilicet, *quoniam*
rectam consilii viam iniissent,
concedere illis patres liberta-
tem, leges suas, Et agrum
insuper omnem, Et omnium
aliorum bonorum possessionem,
quæ ad rempublicam

aut ad privatos pertineret.
 His auditis lætari Carthagi-
 nienfes, quod putarent, cle-
 menter secum, ut in malis,
 senatum agere, qui maxima
 quæque & summe necessa-
 ria sibi concederet. Postea,
 adjiciente consule, *ista eos*
esse impetraturos, si intra
triginta dies obsides trecen-
tos Lilybæum miserint, se-
natorum aut Seniorum libe-
ros, Et ea fecerint, quæ con-
sules imperassent: dubitarunt
 aliquamdiu legati, miran-
 tes,

Ol. 157. 3. ποῖά ποτε διὰ τῶν ὑπάτων αὐτοῖς ἔσται παραγ-
γελλόμενα· πλὴν τότε γε ἐξαυτῆς ὥρμησαν, σπεύ-
Legati δόντες ἀναγίσθαι τῇ πατρίδι περὶ τούτων. Παρε-
Carthagi- γένεμενοι δ' εἰς τὴν Καρχηδονίαν, διεσάφουν τοῖς πο-
nem. λίταις τὰ κατὰ μέρος. Οἱ δὲ, διακούσαντες, τᾶλλα
μὲν ἐνδοχομένως ἐνόμιζον βεβουλεύεσθαι τοὺς πρεσ-
βευτάς· περὶ δὲ πέλειος μὴ γεγονέναι μνείαν, εἰς
μεγάλην ἐπίστασιν αὐτοὺς ἤγε καὶ πολλὴν ἀμη-
χανίαν.

III. Ἐν δὲ τῷ καιρῷ τούτῳ Φασὶ Μάγωνα τὸν Βρέτ-
Magonis τιον χρῆσασθαι λόγοις ἀνδρώεσι καὶ πραγματικῶς.
Bruttii Δύο γάρ, ὡς εἴκοι, καιροὺς ἔφασκεν εἶναι τοῦ βοι-
oratio. λεύσασθαι περὶ σφῶν καὶ τῆς πατρίδος, ὧν τὸν μὲν
εἶνα παρεῖναι. δεῖν γάρ οὐ μὰ Δία νῦν διαπορεῖν,
τί διὰ τῶν ὑπάτων αὐτοῖς παραγλεθῆσεται, καὶ
διὰ

7. ποῖά ποτε. ποῖα debetur conjicienda Vrsini. ποτε διὰ δὲν
mitti, abique ποῖα. Nos utrumque vocab. conjungendum duximus.
9. περὶ δὲ πόλειος correxi ex Diodoro Siculo. Vulgo πόλειον,
de urbibus. Melius tamen τῆς πόλειος.

III. 1. Βρέτιον correxi. Vulgo Βρέτιον.

tes, quænam tandem essent,
quæ consules sint imperaturi.
Ceterum ex urbe profecti
extemplo sunt, ut de iis,
quæ gesta fuerant, nuncium
in patriam adferrent. Car-
thaginem ut ventum, omnia
ordine civibus exposuerunt.
Qui, iis auditis, cetera sic
fatis commode a legatis
fuisse administrata existiman-
tes, quod tamen urbis nulla
esset mentio facta, causam
vehementer requirebant; ea-

que res mirifice anxios &
solicitos illos habebat.

3. Fama est, illo tempore
Magonem Bruttium oratio-
ne usum & forti & pruden-
te; quum diceret, duo tem-
pora videri Carthaginiensibus
habuisse ad deliberandum de
sua & patriæ salute. Ho-
rum alterum esset ab ipsis
prætermisum. Nam quæ-
rendi quidnam consules essent
imperaturi, & cur nullam
senatus urbis fecerit mentio-
nem,

διὰ τί περὶ πόλεως εὐδεμίαν ἐποιήσατο μινείαν ἢ ^{A.V. 605.} ^{Magonis} ^{Bruttii} ^{oratio.} σύγκλητος, ἀλλὰ καθ' ἐν καιρὸν εἰδίδουσαν τὴν ἐπι-
 4 τροπὴν· δόντας δὲ, σαφῶς γινώσκων, διότι πᾶν τὸ
 παραγλυθόμενον ἐπιδεκτικόν ἐστιν, εἰάν μὴ τελείως
 5 ὑπερέφωρον ἢ καὶ παρὰ τὴν προσδοκίαν. Εἰ δὲ μὴ,
 τότε πάλιν βουλευσάσθαι, πότερα δὲ προσδέχεσθαι
 τὸν πόλεμον εἰς τὴν χώραν, καὶ πάσχειν, ὅτι ποτ'
 6 ἂν οὗτος ἐπιφέρει τῶν δεσπῶν, ἢ, κατεβήσθαι τὰς
 τὴν τῶν πολεμίων ἔφοδον, ἐθέλοντὴν ἀναδέχεσθαι
 7 πᾶν τὸ προσταττέμενον. Πάντων δὲ, διὰ τὸν ἐφε- ^{Obſides}
 8 στώτα πόλεμον, καὶ διὰ τὸ τῆς προσδοκίας ἀδήλον, ^{mittunt}
^{Pani.} φερομένων ἐπὶ τὸ περὶ αὐτῶν τοῖς παραγλυθόμενοις,
 9 τῶνδε πέμπειν τοὺς ἐμῆρους εἰς τὸ Λιλύβαιον. Καὶ
 10 παρευτικά καταλέξαντες τριακοσίους τῶν νέων,
 11 ἐξέπεμπον μετὰ μεγάλης οἰμωγῆς καὶ θαρσύνων,
 12 ἅτε προπεμπόντων ἕκαστον τῶν ἀναγκαίων καὶ συγ-
 13 γενῶν, καὶ μάλιστα τῶν γυναικῶν ἐκκαίουσῶν τὴν

τοιαύ-

3. *Rufus* πόλεως *senſiſſi* pro vulgato πόλεων. 4. ἢ post ἐπερέφωρον
 ignotat Bau. 5. βουλευσάσθαι accipi ex Bau. Vulgo βουλευέσθαι.

nem, non mehercule nunc tem-
 pus esse; verum tunc fuisse,
 cum arbitrio Romanorum se-
 se permiserunt. Nunc post-
 quam id fecissent, certo sta-
 tuere eos debere, omnia, quæ
 forent imperata, facienda esse,
 nisi quid nimis superbum. Et
 inopinatum imperaretur. Id
 si nolent; nunc denuo ipsis
 esse deliberandum, utrum di-
 ctioni suæ intentatum bellum
 sustinere, Et, quæcumque ma-
 nare ab eo mala solent, ve-
 lint tolerare; an potius, ad-
 ventum hostium horrentes,

quæcumque forent imperata,
 ultro sint facturi. Quum
 igitur omnes, præsentis belli
 metu, & propter incerta ca-
 suum, ad parendum Roma-
 nis inclinarent, decretum est,
Lilybæum obsides esse mitten-
dos. Et confestim trecen-
 tos e juventute delectos mit-
 tunt, non sine magnis eju-
 latibus & lacrymis, utpote
 quum necessarii & cognati
 sui quemque illorum prose-
 querentur; maximeque pro-
 pter mulieres miserabilis
 ejus spectaculi facies erat.

Polybii Histor. T. IV.

U u

Postea-

OL. 157. 3. τοιαύτην διάθεσιν. Ἐπεὶ δὲ κατέπλευσαν εἰς τὸς
 Λιλύβαμον, οἱ μὲν ἐξαυτῆς παρεδόθησαν διὰ τῶν
 ὑπάτων Κάντῳ Φαβίῳ Μαξίμῳ· συνίβανε γάρ,
 τοῦτον ἐπὶ τῆς Σικελίας τετάχθαι στρατηγὸν τότε.
 δι' οὗ παρακομιζόντες ἀσφαλῶς εἰς τὴν Ῥώμην,⁹
 συνεκλείδθησαν ἑμοῦ πάντες εἰς τὸ τῆς ἐκκαίδεκέ-
 ρους νεώριον.

IV. Καὶ τῶν μὲν ἐμήρων ἐκῆσε ὑπαρχόντων, οἱ στρα-
 τηγαὶ κατήχθησαν εἰς τὴν τῆς Ἰτύκης ἄκραν. Τού-
 των δὲ προσπεπτωκότων τοῖς Καρχηδονίοις, ἐρῶν
 καὶ περίφοβος ἦν ἡ πέλις, διὰ τὴν ἀθλότητα τῶν
 προσδοκωμένων. Οὐ μὲν, ἀλλ' ἔδοξεν αὐτοῖς πρεσ-
 βευταῖς πέμπειν, τοὺς πεισομένους τῶν ὑπάτων, τί
 δεῖ ποιεῖν, καὶ διασαφίσοντας, ὅτι πρὸς πᾶν τὸ
 παραγυλλόμενον ἔτοιμοι πάντες εἰσίν. Τῶν δὲ πρεσ-
 βευτῶν ἀφικομένων εἰς τὴν τῶν Ῥωμαίων παρεμβο-
 λήν, καὶ τοῦ συνεδρίου συναχθέντος, εἰσελθόντες οἱ
 πρέσβεις

9. ἐκκαίδεκέρους ex certa conj. corr. V. Valgo ἐκκαίδεκτου. ἐκ-
 καίδεκετου Βαν.

Posteaquam *Lilybæum* obli-
 des adpulerunt, consules il-
 los *Quinto Fabio Maximo*
 tradiderunt, quoniam illo
 tempore *Siciliam* ex prætu-
 ra nactus *Fabius* regebat:
 qui eos *Romam* tuto curavit
 deferendos, ubi simul omnes
 in navale navis sedecim ver-
 sum remorum sunt con-
 clusi.

4. Ita in custodiam datis
 obsidibus, imperatores clas-
 sem cum exercitu ad *Vticæ*

arcem adpellunt. Quod ubi
Carthaginem fuit nunciatum,
 suspeni omnium civium ani-
 mi, pleni metus propter ex-
 pectationis incertitudinem
 fuerunt. Visum tamen illis
 faciendum, ut legatos mit-
 terent, quæsituros a consu-
 libus, quid *satis* opus esset?
 illisque nunciaturos, *Car-
 thaginienses* paratos esse,
 quæcumque forent imperata,
 facere. Postquam legati in
 castra Romanorum venissent,
 & in concilio mandata, quæ
 acce-

5 πρέσβεις· διελέγοντο κατὰ τὰς ἐντολάς. Ὁ δὲ ^{A.V. 605.}
 πρεσβύτερος τῶν ὑπάτων, ἐπαινέσας αὐτῶν τὴν ^{Romani}
 πρῆξιν καὶ προαίρεσιν, ἐκέλευε παραδιδόναι τὰ τε ^{ad Vti-}
 ὅπλα καὶ τὰ βέλη πάντα χωρὶς δόλου καὶ ἀπάτης.
 6 Οἱ δὲ πρέσβεις ποιήσαν μὲν ἔφασαν τὸ παραγ-
 γελλόμενον· σκοπεῖσθαι δ' αὐτοὺς ἡξίου τὸ συμβη-
 σόμενον, εἰάν αὐτοὶ μὲν παραχωρήσωσι τῶν ὅπλων,
 ἐκείνοι δὲ λαβόντες ἀποπλεύσωσιν. Ὅμως ταῦτα
 ἔδωκαν.

7 Δῆλον ἐγένετο, ὅτι μέγα τὸ βάσταγμα τῆς πό-
 λεως ἦν. πλείονα γάρ κ' μυριάδων ὅπλα παρῆδω-
 καν Ῥωμαίοις, καὶ καταπύλτας β.

Ἀπλῶς δὲ οὐδὲν εἶδος τῶν μελλόντων ἔγνωσαν. V.
 2 ἐξ αὐτῆς δὲ τῆς τῶν πρέσβεων ἐμφάσεως ἐτρευ- ^{Stupor}
 ῶμενοι, ^{Pæno-} ^{rum, au-}

U u 2

IV. 6. *Mitti dant λαβόντες μὴ ἀποπλεύσωσιν.* Particulam ne- ^{ac furor}
 gantem deleuit *Vrsinus*. 7. *Δῆλον ἐγένετο &c.* *Habet Suidas in*
βάσταγμα, absque auctoris nomine. *Ad Polybium referendus cen-* ^{Romano-}
suit Kistlerus. ^{rum.}

V. *Fragmenta ista, Anonyma apud Suidam, probabiliter ad Polybium*
retulerunt partim Valerius, partim Vrsin. & Casaub.

acceperant, exposuissent; major natu e consulis, lau-
 dato ipsorum consilio & vo-
 luntate, arma telaque omnia
 sine dolo & fallaciis tradere
 eos iussit. Legati, facturos
 se quidem imperata, respon-
 derunt; orare tamen Roma-
 nos, cogitarent etiam atque
 etiam, quid esset futurum, si

Carthaginienses tradidissent
arma, ipsique in discessu illa
asportarent. Hæc tamen
 mox tradiderunt.

Manifestum factum est,
 magnas esse opes urbis. Ar-
 morum enim plus ducena
 millia, catapultarum duo mil-
 lia Romanis tradiderunt.

(*Suidas in 'Απλῶς, in 'Οτρευόμενοι, & in 'Αλογία.*)

5. Nullam omnino notio-
 nem eorum, quæ ipsis im-
 minebant, potuerunt sibi in-
 formare: sed ex solo vultu
 legatorum male ominantes,
 in

Ol. 157. 3. *μενοι, εἰς παντοδαπὰς αἰμωγὰς καὶ θρήνους ἐνέπιπτον.*

Οἱ δὲ πάντες ἅμα ἀνακραγόντες, ἑαυτῆς αἰ-
ονεὶ παρελύθησαν. Ταχὺ δὲ τοῦ λόγου διαδοθέντος 4
εἰς τὸ πλῆθος, οὐκέτι συνέβαινε γίνεσθαι τὴν ἀλο-
γίαν· ἀλλ' οἱ μὲν ἐπὶ τοὺς πρεσβευτὰς ἄρμαν, ὡς
αἰτίους σφίσι τῶν κακῶν ὄντας τούτων· οἱ δὲ ἐπὶ
τοὺς καταλημμένους τῶν Ἰταλικῶν, καὶ εἰς τού-
τους ἀπερείσαντες τὸν θυμόν· οἱ δὲ πρὸς τὰς πό-
λεις τῆς πόλεως.

VI. *Scipionis virtus in Africa.* Τὰς προφυλακὰς βλέπων ὁ Φαμίτας, ὃν οὐκ
ἄψυχος, ἐξέκλινε τὰς πρὸς τὸν Σκιπίωνα συμπλο-
κάς. Καί ποτε συνεγίσσας ταῖς ἐφεδρεῖαις, προ-
βαλό-

3. παρελύθησαν *ex conj. corr. ex Casaub.* Vulgo mendose παρελη-
λύθησαν. 4. Post οὐκέτι adiectum aliquod supplevit Kusterus,
referendum ad ἀλογίαν, *scilicet*, non amplius furori temperatum
fuit. Ibid. πρεσβευτὰς *contextu* monente Casaub. Vulgo πρεσβύ-
τας. 5. ἀπερείσαντες. ἀπηρέσαντο *malim cum Casaub.*

VI. *Das priore Fragmenta rursus ex conjectura tribui solent Polybio.*
1. Φαμίτας. Φαμίτας *scribitur apud Appianum.*

in omnigenos ejulatus & la-
mentationes proruperunt.

Illi vero, postquam simul
omnes clamorem sustulerant,
confestim velut attoniti ob-
stupuerunt. Mox vero ru-
more in vulgus sparso, non
amplius erat tacitus stupor:
sed alii in legatos irruerant,
tamquam horum malorum
auctores: alii in Italos, qui

in urbe erant deprehenfi,
rabiem suam effundebant;
alii ad portas urbis curre-
bant.

6. Stationes cernens *Pha-
meas*, quamquam non erat
timidus, copiam sui facere
noluit *Scipioni*. Et quum
aliquando adpropinquasset
hostium praesidiis, praeeru-
ptum tumuli supercilium ut
propu-

βαλόμενος ὄφρ' ἂν ἀπότομον, ἀπέστη καὶ πλείω A.V. 605.
χρόνον.

3 Αἱ δὲ σημαῖαι τῶν Ῥωμαίων συνεπεφύγεσαν εἰς
βουνόν· καὶ πάντων δόντων γνώμας, ὃ Σκιπίων εἶφη·
4 ὅταν ἐξ ἀκεραίου βουλευάνται, καὶ πλείω ποιῶνται ^{dictum}
πρόνοιαν τοῦ μηδὲν παθεῖν, ἢ τοῦ δρᾶσαι κακῶς ^{Scipionis.}
τούς ἐχθρούς.

5 Οὐ χρεὶ θαυμάζειν, εἰ φιλοτιμότερον ἐξηγούμε-
θα τὰ κατὰ τὸν Σκιπίωνα, καὶ πᾶν τὸ ῥηθὲν ὑπ'
αὐτοῦ μετὰ διαστολῆς ἐξαγιδόμεν.

6 Ἐν γὰρ τῇ Ῥώμῃ Μάρκον Πόρκιον ἀκούσαντα ^{Catonis}
τὰς ἀριστείας Σκιπίωνος, εἶπεν· Οἷος πέπνυται ^{dictum in}
τοὶ δὲ σκιαὶ αἰσσοῦσιν. ^{Scipio-}
^{nem.}

2. ἀπέστη. *Forſan ἐπίστη.* 4. καὶ πλείω νοεῖται ex Suida. δεῖν
πλείω ex ing. edidit Casaub. 6. Poſt εἶπεν apud Suidam inſeruntur
haec verba, mole afflitta, πάλιν ἄλλον πρὸς ἐκείνον.

propugnaculum obiciens ho-
ſti, per ſat longum tempus
ibi ſe continuit. (*Suidas in*
Ἀφύχως ὁ Φαμίας.)

Manipuli Romanorum
conſugerant in collem: cum-
que omnes ſententiam di-
xiſſent, Scipio ait, *ubi re in-
tegra inſtituitur deliberatio,
majori etiam cura cavendum,
ne detrimentum patiaris,
quam ut ipſe ladas hoſtem.*
(*Suidas in Σημαῖαι.*)

Mirari nemo debet, ſi res
Scipionis diligentiore ſtudio
narramus, & ſingula ejus di-
cta ſigillatim commemora-
mus. (*Suidas in Διαστολή.*)

Romæ Marcum Porcium,
quum res a Scipione præcla-
re geſtas audiviſſet, dixiſſe
ferunt: *Solus ſapit, ceteri*
vero ut umbræ oberrant.
(*Suidas in Αἰσσοῦσαι.*)

L.

Ol. 157.4.
A.V. 606.

L

II.

II.
Frustæ
mores
& inge-
nium.

I.

II.

2. **P**RYSIAS, rex Bithy- neque vero ingenio judicio-
niae, adspectu erat deformis, que melior: homo semivir
specie.

ἡμισυς ἀνὴρ κατὰ τὴν ἐπιφάνειαν, καὶ πρὸς τὰς ^{A.V. 606.} πολεμικὰς χρείας ἀγεννὴς καὶ γυναικώδης. Οὐ γάρ ^{Prusie ingenium & mores.} μόνον δεύλος ἦν, ἀλλὰ καὶ πρὸς τὰς κακοπαθείας ἀλλότριος, καὶ συλλήβδην ἐκτεθλυμένος καὶ τῇ ψυχῇ καὶ τῷ σώματι παρ' ὅλον τὸν βίον· ὅπερ ἤκιστα βούλονται περὶ τοὺς βασιλεῖς ὑπάρχεν ἅπαντες ἂμιν, μάλιστα δὲ τὸ τῶν Βιθυνῶν γένος. Πολλὴ δὲ τις ἀσέλγεια καὶ περὶ τὰς σωματικὰς ἐπιθυμίας αὐτῷ συνεξηκολούθει. παιδείας δὲ καὶ φιλοσοφίας καὶ τῶν ἐν τούτοις θεωρημάτων ἀπειρος εἰς τέλος ἔην· καὶ συλλήβδην τοῦ καλοῦ, ὅ τι πότε ἔστιν, οὐδ' εἰνοῖεν ἔχει, Σαρδαναπάλου δὲ βάρβαρον βίον ἐξηκαὶ μεθ' ἡμέραν καὶ νύκτωρ. Τοιγαροῦν ἅμα τῷ βραχυχείας ἐλπίδος τὸ τῶν βασιλευμένων πλήθος λαβέδωαι, ἀμετάκλητον ἐρμὴν ἔσχεν εἰς τὸ μόνον ἀλλότρια φρονεῖν τοῦ βασιλείως, ἀλλὰ καὶ τιμωρίαν βούλεσθαι παρ' αὐτοῦ λαμβάνειν.

U u 4

III.

7. Τοιγαροῦν ex consuet. scripti. Vulgo καὶ γὰρ οὐν.

specie, & ad res bellicas prorsus ignavus & mollis. Neque enim solum timidus erat, sed etiam præterea laboris impatiens, atque omnino effæminatus in omni vita & animo & corpore: quod genus vitii cum omnes mortales, tum maxime Bithyni, in regibus ferre non possunt. Idem ingenti libidine ad omnes corporis voluptates ardebat. Disciplinarum autem liberalium ac philoso-

phiæ & doctrinæ omnis, quæ in his rebus versatur, prorsus expers. Denique virtutis atque honesti ne sensum quidem ullum habebat; sed interdum noctuque Sardanapali cujusdam vitam ducebat. Quamobrem simul, ac vel minima spes multitudini adfulsit Bithynorum; omnes impetû effuso non ad defectionem modo, sed ad pœnas etiam de rege fumentas ferri cœpere,

III.

Ol. 1574.

III.

MASANISSAE obitus & Elogium.

III.
Corporis
vigor.

Μασσανιάσσης, ὁ ἐν Λιβύῃ τῶν Νομάδων βασιλεὺς, ἀνὴρ ἦν τῶν κατ' ἡμᾶς βασιλέων ἀριστος καὶ μακαριώτατος· ὃς ἐβασίλευσεν ἔτη πλείω τῶν ξ', ὕψις ἰσότητος ὧν καὶ πολυχρονιάτατος, ἐννεήκοντα γὰρ ἐτῶν ἐγγίγνετο. ἐγίγνετο δὲ καὶ δυναμικώτατος τῶν κατ' αὐτὸν κατὰ τὴν σωματικὴν ἔξιν· ὃς, ὅτε μὲν στήναι δίοι, σταῖς ἐν τοῖς αὐτοῖς ἔχνεσι δι' ἡμέρας ἔμενε, καθεζόμενος δὲ πάλιν οὐκ ἠγείρετο. καὶ τὴν 4 ἐπὶ τῶν ἵππων κακοπάθειαν ἡμέραν καὶ νύκτα συνεχῶς διακαρτερῶν, οὐδὲν ἔπασχεν. Σημῶν δὲ τῆς 5 σωματικῆς αὐτοῦ δυνάμεως· ἔχων ἐννεήκοντα ἔτη, κατ' ὃν καιρὸν μετήλλαξε τὸν βίον, υἱὸν ἀπέλιπε τετράρων ἐτῶν, ὄνομα Στέμβανον, ὃν μετὰ ταῦτα

Filiū Ma-
sanissae.

Μικί-

III. 3. μὲν στήναι ex conj. contexti. μεταστήναι codex Peiresc. & Suidas, quod Valerius in μὲν ισότητι mutavit. Ibid. δὲ πάλιν. δὲ ex ing. adjecit Vales. 5. Στέμβανον. Στεμβάν Suid.

III.

Excerptum Valerianum.

3. **MASANISSA**, Numidarum in Africa rex, vir fuit nostra aetate regum optimus, & fortunatissimus: qui annis plus quam sexaginta regnum tenuit, optima valetudine ac longissima vita; nam ad annum usque nonagesimum vixit. Idem omnium aetatis suae hominum robustissimo corporis habitu fuit. Quippe ubi standum esset, in iisdem vestigiis totum diem perstabat; contra, sedens in sella, non ante vesperam exsorgebat. Iam vero laborem in equitatu dies noctesque fortiter tolerans, nullo incommodo vexabatur. Argumento ejus vigoris sit, quod nonaginta annos natus, cum ex vita decessit, quadriennem filium reliquit, nomine Stembalem, qui

Μικίψης υιοποιήσατο, πρὸς δὲ ταύτῃ υἱὸς τέσσα· A.V. 606.
 6 ερας. Διὰ δὲ τὴν πρὸς ἀλλήλους τούτων εὐνοίαν,
 διετήρησε, τὸν ὅλον βίον πάσης ἐπιβουλῆς καὶ παν-
 τὸς οἰκείου μιάσματος ἄμοιρον αὐτοῦ γενέσθαι τὴν
 7 βασιλείαν. Τὸ δὲ μέγιστον καὶ θεώτατον τούτου· Merita in
 τῆς γὰρ Νομαδίας ἀπάσης ἀχρήστου τὸν πρὸ τοῦ agricul-
 χρόνον ὑπαρχούσης, καὶ νομιζομένης ἀδυνατίου τῇ turam.
 8 φύσει πρὸς ἡμέρους καρποὺς ὑπάρχεν· πρῶτος καὶ
 μόνος ὑπέδειξε, διότι δύναται πάντας ἐκφέρειν τοὺς
 ἡμέρους καρποὺς οὐδ' ὅποιος ἦτιον, ἐκάστῳ τῶν καρ-
 πῶν ἐν διαστάσει μυριοπληθεῖς ἀγροὺς κατασκευά-
 9 σας παμφόρους. Τῇ μὲν οὖν ἐκείνου μεταστάσει
 ταύτ' ἂν τις εὐλόγως ἐπιφθίγῃ καὶ δικαίως.
 10 Ὁ δὲ Σκιπίων, παραγενόμενος εἰς τὴν Κίρταν ἡμέρᾳ Scipio
 τρίτῃ μετὰ τὸν τοῦ βασιλέως θάνατον, διώκησε Cirtæ res
 καλῶς πάντα. constituit.

U u 5

Μασα-

10. Κίρταν correxit Vales. Σκίρταν ms.

qui postea a Micipsa est ad-
 optatus, ac præterea filios
 quatuor. Quorum mutua
 concordia ac benevolentia
 regnum suum, quoad vixit,
 insidiarum omnisque dome-
 stici piaculi expers præstitit.
 Quodque præcipuum est, ac
 pæne divinum: cum omnis
Numidia antea temporis in-
 fructuosa esset, nec gignen-
 dis fructibus ullatenus ido-
 nea esse crederetur; ipse
 primus ac solus demonstra-

vit, nullum esse fructum,
 quem producere ea non
 posset eadem fertilitate, qua
 ceteræ regiones; cum agros
 innumerabiles, singulis fru-
 ctuum generibus per inter-
 valla consitos, feracissimos
 reddidisset. Hunc igitur mor-
 tuo hanc laudem jure meri-
 to quis accinat. At *Scipio*,
 tertio post *Masaniissa* obitum
 die *Cirtam* delatus, cuncta
 prudentissime constituit.

(Plutarch,

Ol. 157. 4.
A. V. 606.
Simplex
victus
Maf.
nilla.

Μασσανάσσην ἱππορῆ Πολύβιος ἐννεήκοντα μὲν ἱ
ἐτῶν ἀποθανεῖν, τετράετες καταλιπόντα παιδάριον
ἐξ αὐτοῦ γεγενημένον· ὀλίγω δὲ ἔμπροσθεν τῆς τε-12
λευτῆς, μάχῃ νικήσαντα Καρχηδονίους, ἐφθῆναι τῇ
ὕστεραίᾳ πρὸ τῆς σκηνῆς ὑπαρὲν ἄρτον ἐθιόντα·
καὶ πρὸς τοὺς θαυμάζοντας εἶπεν, ὅτι τοῦτο
ποιεῖ * *.

(*Plutarch. An seniori capessenda
sit Respublica.*)

Masanissam narrat PO-
LYBIUS nonaginta annos
natum e vita discessisse, pue-
rulum quatuor annorum re-
linquentem, a se progeni-

tum. Brevi vero ante obi-
tum, postquam prælio vi-
cisset Carthaginienſes, poste-
ro die conspectum fuisse an-
te tentorium, sordidum pa-
nem comedentem: cumque
mirarentur nonnulli, dixisse
fertur, *se hoc facere* * *.

ΤΗΣ ΤΡΙΑΚΟΣΤΗΣ ΟΓΔΟΗΣ
ΤΩΝ ΠΟΛΥΒΙΟΥ ΙΣΤΟΡΙΩΝ

ΤΑ ΣΩΖΟΜΕΝΑ.

Semina BELLI ACHAICI.

OL. 158 I.
A.V. 607.
I. Aurelius
legatus
redit ex
Achaia.

Παραγενομένων ἐκ Πελοποννήσου τῶν περὶ τὸν
Λυγέλιον πρεσβευτῶν, καὶ διασαφούντων τὰ
συμβεβηκότα περὶ αὐτοὺς, ὅτι παρ' ὀλίγων τοῖς
ἄλλοις ἐκινδύνευσαν, καὶ λεγόντων μετ' αὐξήσεως καὶ
καυνολογίας· οὐ γὰρ ὡς κατὰ περιπέτειαν ἐπ' αὐ-
τοὺς ἦκοντος τοῦ δεινοῦ διεσάφουν, ἀλλ' ὡς κατὰ
πρόθεσιν ἁρμηκῶν τῶν Ἀχαιῶν, ἐπὶ τῷ παρα-
3 δειγματίζεν αὐτούς· ἡ σύγκλητος ἠγανάκτησεν μὲν
ἐπὶ

Cap. I. *Hæc & sequens Ecloga desiderantur in Cod. Rav.* 2. ἐπὶ τῷ
παράδ. ἐπὶ τὸ ἀδέρτetur in Notis Vrsini, nec male.

LIBRI TRICESIMI OCTAVI
HISTORIARVM POLYBII
RELIQVIAE.

(*Legatio* CXLIII.)

Quum ea *legatio*, cujus princeps fuerat *Aurelius*, Romam e *Peloponneso* rediisset, & quæ sibi accidissent, renunciasset, quam prope esset factum, ut & vitæ & omnium rerum periculum adirent, atque eam rem ipsi verborum inusitata atrocitate auxissent; (neque enim sic illa narrabant, ut casu in tantum periculum incidisse videri possent; sed quasi certo consilio eos invasisent Achæi, ut exemplum in ipsos statuerent:) indi-
guari

Ol. 158. 1. ἐπὶ τοῖς γεγονόσιν, ὡς εὐδέπετε, καὶ παραχρῆμα
 Sext. Iu- πρεσβευτὰς κατεστήσατο τοὺς περὶ τὸν Ἰούλιον,
 lius Cæ- καὶ τούτους ἔπεμπε, δοῦσα τισαύτας ἐντολάς· διότι
 far lega- δὲ μετρίως ἐπιτιμήσαντας καὶ μεμφαμένους ἐπὶ
 tus ad Achæos. τοῖς γεγονόσι, τὸ πλεῖον παρακαλῆν καὶ διδάσκων
 τοὺς Ἀχαιοὺς, μὴτε τοῖς ἐπὶ τὰ χεῖριστα παρα-
 καλοῦσι προσέχων, μὴτ' αὐτοὺς λαθεῖν εἰς τὴν πρὸς
 Ῥωμαίους ἀλλοτριότητα διεμπετόντας· ἀλλ' ἐτι καὶ
 νῦν ποιήσασθαι τινὰ διόρθωσιν τῶν ἡγνοημένων, ἀπε-
 ρεσσαμένους τὴν ἄγνοιαν ἐπὶ τοὺς αἰτίους τῆς ἀμαρ-
 τίας. Ἐξ ὧν καὶ λίαν ὀφειλὴν ἐγένετο, διότι καὶ τοῖς
 Leniter cum περὶ τὸν Αὐρήλιον ἔδωκε τὰς ἐντολάς, οὐ διασπάσαι
 Achæis agit sena- βουλομένη τὸ ἔθνος, ἀλλὰ πτοῆσαι καὶ καταπλή-
 tus, ξασθαι βουλομένη τὴν αὐθάδεαν καὶ τὴν ἀπέχθεαν
 τῶν Ἀχαιῶν. Τινὲς μὲν οὖν ὑπελάμβανον καθ' ἣν
 ὑπόκρισιν τοὺς Ῥωμαίους [ταῦτο ποιήσας,] διὰ τὸ
 μένειν

4. διεμπετόντας τετρατάτῃ ex editione Vrsini, quod in διαμπετόντας
 mutavit Ciskeb διεμπετόντας voluit Reisk. 7. Ποῖα τοῦτο
 ποιήσας, quæ desiderantur vulgo, adjeci ex Vrsini & Reiskii conject.

gnari senatus, ut si umquam
 alias, & statim legationem
 decernere, cujus princeps
Julius fuit. Hi legati cum
 hujusmodi mandatis missi
 sunt; ut *leniter ac moderate*
increparent *Achæos*, & *de*
injuria accepta cum iis expo-
sularent; magis tamen ut
 eos cohortarentur, ne *pesti-*
morum consiliorum auctori-
bis aures præberent, neve
alienari se a populi Romani
amicitia per imprudentiam
finerent: esse autem adhuc

tempus emendandi quod pec-
catum fuisset, si auctores *scel-*
eris culpam præstare coge-
rent. Ex quibus constare
 etiam liquido potuit unicui-
 que, ne illa quidem manda-
 ta, quæ Aurelio data fue-
 rant, eo spectasse, ut gentis
 Achæorum distraheretur
 concilium; sed ut, pavore
 terroreque injecto, perva-
 ciam & odium Romani no-
 minis castigarent. Erant
 quidem igitur, qui existima-
 rent, simulate hæc agi a Ro-
 manis;

8 μένεν ατελῇ τὰ κατὰ Καρχηδόνια. Τὸ δ' ἀληθὲς A.V. 607.
 οὐχ οὕτως ἔχε· ἀλλὰ παραδεδογμένοι τὸ ἔθνος ἐκ
 πολλοῦ χρόνου, καὶ νομίζοντες, ἔχεν αὐτὸ πίστιν
 μάλιστα τῶν Ἑλληνικῶν, αἰασσοῦσθαι μὲν ἔκριναν,
 διὰ τὸ φρονηματίζεσθαι πέρα τοῦ δέοντος, πόλεμον
 δ' αἰαλαβεῖν ἢ διαφερεῖν ἐλοσχερῇ πρὸς τοὺς
 Ἀχαιοὺς οὐδαμῶς ἐβούλυντο.

Οἱ δὲ περὶ τὸν Σίξτον, πρᾶγγοντες ἐκ τῆς Ῥώ- II.
 μης εἰς τὴν Πελοπόννησον, ἀπῆντησαν τοῖς περὶ τὸν Iar agit
 2 Θεαρίδαν· οἱ ἦσαν πρεσβευταὶ πεμφθέντες ὑπὸ τῶν Achæis.
 Ἀχαιῶν, παρυστησόμενοι καὶ διδάζοντες τὴν σύγ-
 κλητον ὑπὲρ τῶν εἰς τοὺς περὶ τὸν Λυρῆλιον γενομέ-
 3 νων ἀσελγημάτων. Οἷς καὶ συμμίζαντες οἱ πρὸς-
 ρημένοι, παρεκάλεσαν αὐτοὺς ἀνακάμπτειν εἰς τὴν
 Ἀχαιῶν, ἔτι περὶ πάντων τούτων ἔχουσιν ἐντολαῖς
 4 αὐτοὶ διαλέγεσθαι τοῖς Ἀχαιοῖς. Παραγενομένων δὲ
 τῶν

II. 2. ἀσελγημάτων contexti Vsf. ἀλγημάτων mi.

manis; quod Carthaginienfi bello finis nondum esset impositus. Sed aliter omnino res habuit. Nam quia *Achaorum* gentem dudum in amicitiam suam receperant, plusque in ea fidei esse credebant, quam in ullo alio

Græciæ populo; terrere quidem eos decreverant, quod spiritus supra quam par esset attollerent; bellum vero suscipere, aut omnino amicitiam cum illis prorsus rumpere nullo modo volebant.

(*Legatio CXLIV.*)

2. *Sextus Cæsar*, Roma in Peloponnesum tendens, in Thearidam ceterosque legatos incidit, quos Achæi miserant, ut de Aurelio, qui in legatione sua fuerat scædo facinore violatus, ratio-

nem senatui redderent, & rei veritatem ipsum docerent. Cum his locutus *Sextus*, auctor suæ forque iis exstitit, in Achaiam revertendi: sibi enim esse datum negotium, ut de his omnibus cum Achæis ageret. Qui postquam

OL. 1581. τῶν περὶ τὸν Σιζτον εἰς τὴν Πελοπόννησον, καὶ δια-
 SEX. CR. λεγμένων τοῖς Ἀχαιοῖς ἐν τῇ τῶν Ἀργίων πόλει,
 C. 1217. καὶ προσφερομένων παλῶς καὶ φιλανθρώπους λό-
 Achæis. γους· καὶ τὸ περὶ τοὺς πρεσβυτάς ἔγκλημα παρα-
 πομπόντων, καὶ σχεδὸν οὐδὲ προσδεσμένων δικαιολο-
 γίας, ἀλλὰ βέλτιον ἐνδεχομένων τὸ γέγονός αὐτῶν
 τῶν Ἀχαιῶν, καθόλου δὲ παρακαλοῦνταν μὴ περὶ
 τῆς πρεσβυταίας τῆς ἀμαρτίας, μήτε τῆς εἰς αὐτοὺς,
 μήτε τῆς εἰς τοὺς Λακεδαιμονίους· τὸ μὲν σωφρονεῦν
 μέρος ἀτμίως ἀπεδέχετο τὰ λεγόμενα, καὶ λίαν
 ἐνετρέπετο, συνειδὼς αὐτῷ τὰ πεπραγμένα, καὶ πρὸ
 ἐφθαλμῶν λαμβάινον τὰ συμβαίνοντα τοῖς πρὸς
 Ῥωμαίους ἀντιταττιμένοις. τὸ δὲ πλῆθος τῶν ἀν-
 θρώπων ἀντιλίγαν μὲν οὐδὲν ἔχε τοῖς ὑπὸ τῶν περὶ
 τὸν Σιζτον λεγομένοις δικαίαις, ἀλλ' ἤγε τὴν ἰσι-
 χίαν, ἔμενε δὲ νοσεῖν καὶ διεφθαρμένον. Οἱ δὲ περὶ
 τὸν Δίαμον καὶ Κριτέλαον, καὶ πάντες οἱ μετέχοντες
 αὐτοῖς

Dixit
 & Crito-
 laus, pe-
 fles gen-
 tis.

postquam in Peloponnesum
 venit, cum Achæis in *Ae-
 giensium* urbe colloquium
 habuit. Et quum esset ejus
 oratio proluxa humanitate
 temperata, nullamque de
 scelere in legatos admissio
 faceret mentionem, ut ne
 excusatione quidem ulla pro-
 pemptum opus esse videretur,
 sed clementius, quam
 ipsi Achæi, illud factum
 interpretaretur; hortaretur
 denique eos, ut *neque Ro-
 manos neque Lacedæmonios*
injuriis lacerare amplius vel-

lent; faniori quidem Achæo-
 rum parti gratissimi erant
 hujusmodi sermones: terre-
 bat enim optimum quemque
 admissi facinoris conscientia,
 jamque ob oculos illis erant
 omnia mala, quæ populi Ro-
 mani hostibus evenire so-
 lent. At vulgus hominum,
 etsi quid opponeret justifi-
 catione *Sexti* orationi habebat
 nihil, ac propterea silebat,
 nihilominus tamen ægram
 mentem & corruptam fer-
 vabat. At *Diaus*, & *Cri-
 tolaus*, & quicumque alii
 ejusdem

αὐτοῖς τῆς αὐτῆς γνώμης· οὗτοι δὲ ἦσαν, ὥσπερ ἐπὶ Α. V. 607.
 τῆδες, ἐξ ἐκάστης πέλεως κατ' ἐκλογὴν αἱ χεῖριστοι,
 9 καὶ τοῖς θεοῖς ἐχθροὶ, καὶ λοιμῶν αἵτιοι. * * τὸ δὲ
 ἔθνος, καθάπερ ἐν παρσιμῳ ἐστίν, οὐ μόνον τὰ δι-
 δόμενα τῇ δεξιᾷ παρὰ Ῥωμαίων ἐδέχοντο τῇ λαῖᾳ
 χειρὶ· καθόλου δὲ καὶ συλλήβδην παρέπαιον τοῖς λο-
 10 γισμοῖς. ὑπέλαβεν γάρ, τοὺς Ῥωμαίους, διὰ τε τὰς
 ἐν τῇ Λιβύῃ καὶ τὰς κατὰ τὴν Ἰβηρίαν πράξεις,
 δεδιότας τὴν ἀπὸ τῶν Ἀχαιῶν πέλεμον, πᾶν ὑπε-
 11 μένεν, καὶ πᾶσαν πρέσβειαν φωνήν. Διὸ νομίσαντες Achæo-
 ἴδιον τὸ παρὸν, ἀπεκρίθησαν Φιλαιθρώπως τοῖς ἱεροῖς.
 πρεσβευταῖς, τοὺς μὲν περὶ τὸν Θεαρίδαν ἔμως
 ἀποστέλλεν εἰς τὴν σύγκλητον· αὐτοὶ δὲ παρακο-
 λουθήσαντες εἰς τὴν Τεγίαν, καὶ κοινολογηθέντες
 τοῖς Λακεδαιμονίοις, * ἥα γένηται τις ὁμολογημένη
 λύσις

9. τὸ δὲ ἔθνος. *Suspiciatus sum* λοιμῶν αἵτιοι τῷ ἔθνει. Sic nulla fuerit lacuna. Ibid. ἐν παρσιμῳ ἐστίν ex conject. scripti: sed verba uō μόνον malim ante ista reposita. In isto erat ἐν παρσιμῳ ἔφη. Unde Reiskius εὐφυμοῦμεν suspiciatus est legend. pro ἔφη οὐ μόνον. Vulgo ex *Vrsini* ingenio editur ἡ παρσιμῳ ἔφη. Ibid. λαῖᾳ correxit *Vrsinus*. μὲν erat in cod. 11. ἀποστέλλεν. ἀποστέλλαν maluit Reisk. Ibid. Lacunæ signum, quod vulgo in fine post τοῦ πολέμου ponebatur, ante ἥα γένηται repositi. Supplere Reiskius

ejusdem cum istis consilii participes erant; qui ex omnibus civitatibus quasi de industria delecti fuerant, pessimus quisque, & diis exosus, pestes suæ gentis: hi igitur non solum, *quæ dextra dabantur a Romanis*, ut est in proverbio, *lava accipiebant manu*; sed plane, ut verbo expediam, delirabant. Existimabant enim universi, Romanos propter

bella, quæ in Africa atque Hispania gerebant, metu Achæorum, ne & hi arma in ipsos sumerent, quidvis pati & quidvis dicere paratos esse. Idcirco suum hoc tempus esse rati, legatis quidem benigne respondent: *velle se nihilominus Thearidam legatum Romam ad senatum mittere; ipsi interim Tegæam irent, & cum Lacedæmoniis agerent, ut de consensu omnium*

Ol. 158. 1. λύσις τοῦ πολέμου. Ταῦτα δ' ἀποκριθέντες, ἐν 12 τοῖς ἐξῆς ἦγον ἐπὶ τὴν πάλαι προκειμένην αὐτοῖς ἄνοιαν τὸ ταλαίπωρον ἔθνος. καὶ τοῦτ' ἐκόντως 13 συνέβαινε γίνεσθαι, δι' ἀπειρίαν καὶ κακίαν τῶν κρατούντων.

III.
Tegeam
pergit
Sextus.

Τὸ δὲ τέλος τῆς ἀπωλείας ἠνύσθη τοιαῦδ' ἐν 14 τρόπῳ. Παραγενομένων γὰρ εἰς τὴν Τεγέαν τῶν 15 περὶ τὸν Σέξτον, καὶ τοὺς Λακεδαιμονίους ἐπισπα-
σαμένων χάριν τοῦ σύμφωνον αὐτοῖς γενέσθαι πρὸς
τοὺς Ἀχαιοὺς τὴν τε περὶ τῶν προγεγονότων ἐγκλη-
μάτων δικαιοδοσίαν, καὶ τὴν κατὰ τὸν πόλεμον ἐπο-
χὴν, ἕως ἂν πέμψωσι Ῥωμαῖοι τοὺς περὶ τῶν ὅλων
ἐπισκεψομένους· συνεδρεύσαντες οἱ περὶ τὸν Κριτέ- 3
λαον ἐκριναν, πλείστους μὲν ἄλλους διακλίνειν τὴν
ἀπάντησιν, τὸν δὲ Κριτέλαον προάγειν εἰς τὴν Τε-
γέαν. Ὁ μὲν οὖν προειρημένος, ἤδη σχεδὸν ἀπηλπι- 4

κότων

*Reiskius jussit ἐπιμεληθῆσεσθαι aut aliquid simile. Nec sic
tamen satis sana oratio. Und. Vulgo λύσις περὶ τοῦ πολέμου.
Dolexi praeponit, monente eodem Reiskio.*

III. 3. πλείστους μὲν. *Utiq. τοὺς μὲν ἄλλους malim.* 4. Ὁ
ἔ' προειρημένος correxit *Ves.* οἱ ἔ' προειρημένοι erat in cod.

omnium finis aliquis huic
bello imponatur. Hoc dato
responso, miseram gentem
in societatem destinatae pri-
dem malitiae suae deinceps
trahunt. Neque hoc sane
mirum, quum & rerum
omnium rudes & pravi ho-
mines essent, qui ad guber-
nacula publicae rei tunc se-
debant.

3. Ultima vero perniciēs
hoc modo est consummata.
Quum Tegeam profectus
esset *Sextus*, & Lacedaemo-

nios eo accivisset, ut com-
muni consensu statuerent
cum de satisfactione pro ac-
ceptis injuriis, tum de cessa-
tione belli, donec mitteren-
tur a Romanis, qui de sum-
ma rerum statuerent; inte-
rim consultans *Critolaus* cum
suis, faciendum decrevit, ut
ceteri quidem ad indictum
caetum non venirent, sed
solus *Critolaus* Tegeam se
conferret. Eo igitur ille,
postquam *Sextus* omnem
prope jam spem ejus adven-
tus

σκότων τῶν περὶ τὸν Σέξτον, ἦλθε. Γενομένης δὲ A.V. 607.
Critolaus
decipit
Sextum.
 συγκαταστάσεως πρὸς τοὺς Λακεδαιμονίους, εἰς
 οὐδὲν συγκατίβαινεν, φήσας, οὐκ ἔχον ἐξουσίαν οὐ-
 δὲν οἰκονομεῖν ἄνευ τῆς τῶν πολλῶν γνώμης· ἐπανό-
 σεν δὲ τοῖς Ἀχαιοῖς εἰς τὴν ἐξῆς, ἔφη, σύνοδον,
 ἥ τις ἔμελλε γενέσθαι μετὰ μῆνας ἕξ. Διὸ σαφῶς
 ἐπιγνόντες οἱ περὶ τὸν Σέξτον ἐθελοκακοῦντας τὸν
 Κριτόλαον, καὶ δυσχεραίνοντες ἐπὶ τοῖς ἀπανταμέ-
 νοις, τοὺς μὲν Λακεδαιμονίους ἀπέλυσαν εἰς τὴν οἰ-
 κείαν· αὐτοὶ δ' ἐπανῆγον εἰς τὴν Ἰταλίαν, κατεγνα-
 τκότες ἄγνοιαν καὶ μανίαν τοῦ Κριτολάου. Ὁ δὲ Ad
odium
Roman.
concitat
Achæos.
 Κριτόλαος, χωριζέντων τούτων, ἐπιπορευόμενος
 κατὰ τὸν χειμῶνα τὰς πόλεις, ἐκκλησίας συνῆγε,
 προφάσει μὲν χρώμενος, ὅτι βούλεται τὰ ἐξηθέντα
 πρὸς τοὺς Λακεδαιμονίους καὶ πρὸς τοὺς ἐν τῇ Τε-
 γεᾷ διασαφεῖν αὐτοῖς· τῇ δ' ἀληθείᾳ, κατηγορίαν
 ποιούμενος Ῥωμαίων, καὶ πᾶν τὸ λεγόμενον ὑπ'
 ἐκεί-

5. ἥ τις ἔμελλε γενέσθαι idem correxit Vsf. cum in cod. esset σύνο-
 δον αὐτῇ γενέσθαι. 7. Verba καὶ πρὸς τοὺς Λακεδαιμονίους de-
 lecta voluit Reisk.

tus amiserat, pervenit. Vbi
 vero cœptum est de contro-
 versis disputari cum Lace-
 dæmoniis; nihil remittens
Critolaus, dixit, absque po-
 puli consensu de nulla re
 statuere se posse; ceterum
 omnia se ad *Achæos* proxi-
 mo conventu, (is post sex
 menses erat celebrandus,)

Polybii Histor. T. IV.

niis domum suam dimissis,
 in Italiam est reverfus, hoc
 de Critolao iudicium refe-
 rens, & pravi ingenii homi-
 nem esse, & plane furiosum.
Critolaus autem, post hujus
 discessum, civitates omnes
 per hiemem circumiens, po-
 pulum ubique in concionem
 vocare; in speciem quidem,
 ut quæ acta cum Lacedæ-
 moniis essent, & cum iis qui
 Tegeam convenerant, expo-
 neret; re autem vera, ut
 Romanos accusaret, omnia

X x

illo-

ΟΙ. 158. 1. ἐκείνων ἐπὶ τὸ χεῖρον ἐκδεχόμενος. Ἐξ ὧν δυσμέ- 9
 νειαν καὶ μῖσος ἐνεργάζετο τοῖς ὅχλοις. Ἄμα δὲ 10
 τούτοις παρέγγειλε τοῖς ἄρχουσι, μὴ πρᾶττεν τοὺς
 ὀφειλέτας, μηδὲ παραδέχεσθαι τοὺς ἀπαγομένους
 εἰς φυλακὴν πρὸς τὰ χρεῖα, καὶ τοὺς ἐράνους ἐπι-
 μόνους ποιεῖν, ἕως ἂν λάβῃ τὰ τοῦ πολέμου κρῖσιν.
 Λοιπὸν ἐκ τῆς τοιαύτης δημαγωγίας πᾶν τὸ λεγόμε- 11
 νον ὑπ' αὐτοῦ πιστὸν ἐγίνετο, καὶ πρὸς πᾶν τὸ
 παραγέλλομενον ἔτοιμον ἦν τὸ πλῆθος, περὶ μὲν
 οὖν τοῦ μέλλοντος ἀδυνατοῦν προνοεῖσθαι, τῇ δὲ παρ'
 αὐτὰ χάριτι καὶ ἐαστώνῃ δελεαζόμενον.

IV. Ὁ δὲ Κόιντος ὁ Καικίλιος, ἐν τῇ Μακεδονίᾳ τά-
 Q. Caci-
 lius, præ-
 ses Ma-
 ced. lega-
 tos mit-
 tit ad
 Achæos.
 δε πυνθανόμενος, καὶ τὴν ἐν Πελοποννήσῳ γενομένην
 ἀκρίσιαν καὶ ταραχὴν, ἐξέπεμψε πρεσβευτάς, Γνάϊον
 Παπίριον, καὶ τὸν νεώτερον **, σὺν δὲ τούτοις Λυ-
 λον Γαβίνιον, καὶ Γάϊον Φάννιον· οἱ καὶ, συνηγμέ- 2

ωνον

II. παρ' μὲν οὖν. *Delere οὖν jussit Reisk. Ibid. παρ' αὐτὰ correxi, monente eodem Reisk. Vulgo παρ' αὐτοῦ.*

IV. 1. *Post νεώτερον hiarum indicare malui, quam corruptum nomen ὀλλίωνα μαῖνον exhibere, quod erat in cod. Vrsini; quod tunc in Vrsinis in Σακπύωνα Ἀφρικανὸν mutavit. Acontius Freinsheimius Ἀλ-
 λον Λαμίαν, Aelium Lamiam, suspicatus est.*

illorum dicta in deterius in-
 terpretans. Qua ratione effi-
 ciebat, ut vulgi turba ubi-
 que inimicitias atque odium
 ingens Romani nominis con-
 ciperet. Simul cum magi-
 stratibus egit, ut exigendi
 nomina jus ne esset credito-
 ribus, neve ducentem sequi
 æris alieni gratia necesse
 esset, ad belli finem usque
 debitorum solutione dilata.
 His igitur artibus delinita
 plebes, quidquid ille diceret,

pro certo habere, quidquid
 imperaret, velle exsequi.
 Quippe multitudo, futuri
 Improvida, præsentī bene-
 ficio & levamento inescabatur.

4. Tum vero Q. Cæcilius,
 Macedoniae præses, cognito,
 quam pravis consiliis, quam-
 que perturbate res in Pe-
 loponneso administrarentur,
 Cn. Papirium & juniorem *
 legatos misit, & una cum his
 Aulium Gabinium & C. Fan-
 nium.

νων τῶν Ἀχαιῶν εἰς Κόρινθον, κατὰ τύχην ἐλθόν-^{Α.Υ.607.}
 τες εἰς τοῦτον τὸν καιρὸν, καὶ παραχθέντες εἰς τὰ
 πλήθη, διετίθεντο πολλοὺς οὗτοι καὶ Φιλανδράπους
 λόγους, παραπλησίους τοῖς τῶν περὶ τὸν Σέξτον·
 3 πᾶσαν ἐνδεικνύμενοι φιλοτιμίαν, χάριν τοῦ μὴ πα-
 ραβῆναι τοὺς Ἀχαιοὺς εἰς ὀλοσχερεστέραν ἀπέ-
 χθειαν πρὸς Ῥωμαίους, μήτε διὰ τῆς πρὸς Λακε-
 δαιμονίους προφάσεως, μήτε διὰ τῆς πρὸς αὐτοὺς
 4 ἐκείνους ἀλλοτριότητος. Ὡν οἱ μὲν πολλοὶ διακούον- ^{Legati}
 τες, οὐδαμῶς ἀνείχοντο· χλευάζοντες δὲ τοὺς πρέσ- ^{Rom. tji-}
 5 βεις μετὰ Θορύβου καὶ κραυγῆς ἐξέβαλλον. καὶ γὰρ ^{ciuntur}
 συνηθροίσθη πλήθος ἐργαστηριακῶν καὶ βαναύσων ^{concione.}
 ἀνθρώπων, ὅσον οὐδέποτε· [καὶ] πᾶσαι μὲν ἐκόρυ-
 ζον αἱ πόλεις, πανδημεὶ δὲ καὶ μάλιστα πῶς ἢ τῶν
 6 Κορινθίων. Ὀλίγοις δὲ τισι καὶ λίαν ἤρεσκε τὰ λε-
 X x 2 γόμενα

5. ἐργαστηριακῶν. Forſan ἐργαστικῶν. Ibid. καὶ ante πᾶσαι ex
 conjelt. inferni, nonnante etiam Reiskio. Ibid. ἐκόρυζον. ἐκορύ-
 ζων voluit Reisk.

nium. Hi, quum Achæo-
 rum concilium Corinthi ce-
 lebraretur, forte ipsi eodem
 tempore illuc adveniunt,
 productique ad populum
 singulari humanitate con-
 ditos sermones habent, iis
 plane geminos, quibus ante
 Sextus fuerat usus; summo
 studio impedire contendentes,
 ne Achæi, vel propter
 discordias, quæ illis erant
 cum Lacedæmoniis, vel pro-
 pter alienatam mentem ab
 ipsius populi Romani amicitia,
 odium illius penitus suf-

ciperent. Hæc quum andi-
 ret multitudo, non se conti-
 nuit; sed legatos subfannans,
 cum tumultu ac clamore con-
 cione eiecit. Tanta enim
 hominum, in officinis dege-
 re adfectorum, & sordidas
 artes exercentium, turba
 convenerat, quanta vix te-
 mere alias: & quum omnes
 tunc civitates stultitia, quasi
 populari quodam morbo, te-
 nerentur; Corinthiorum ta-
 men præ ceteris publica ex-
 stitit amentia insignita. Pau-
 ci quidam fuere, quibus le-
 gatorum

Ol. 158. 1. γόμενα δια τῶν πρεσβευτῶν. Ὁ δὲ Κριτέλαος, 7
 Critolaus
 insolens
 in Roma-
 nos,
 ὥσπερ κατ' εὐχὴν ὑποθέσεως ἐπειλημμένος, καὶ
 Θεάτρου συνενθουσιῶντος καὶ παρεστηκένος ταῖς
 διανοαῖς, κατανίστατο μὲν τῶν ἀρχόντων, δίδουρε
 δὲ τοὺς ἀντιπολιτευομένους, ἐνεπαβήσισιάζετο δὲ τοῖς
 τῶν Ῥωμαίων πρεσβευταῖς· Φάσκων, βούλεσθαι μὲν 8
 Ῥωμαίους φίλους ὑπάρχειν, δεσπότας δ' οὐκ ἂν εὐ-
 δοκῆσαι κτησάμενος. Καθόλου δὲ παρήναι, λέγων, 9
 ὥς, εἰ μὲν ἄνδρες ὦσιν, οὐκ ἀπορήσουσι συμμαχῶν·
 εἰ δ' ἀνδρέγυνοι, κυρίων. καὶ πολλὰ δὴ τινα πρὸς 10
 ταύτην τὴν ὑπόθεσιν ἐμπορεύων καὶ μεθοδεύμενος,
 ἐκίνει καὶ παρῶξινε τοὺς ἑχλους. Ἐποίει δ' ἐμφά- 11
 σεις καὶ περὶ τοῦ μὴ τυχόντως χρῆσθαι ταῖς ἐπι-
 βολαῖς· ἀλλὰ καὶ τῶν βασιλείων τινὰς, καὶ τῶν
 πολιτευμάτων ἑνὶ κοινῶν αὐτῶ τῆς προθέσεως.

Τῶν

8. Ῥωμαίους φίλους. Ῥωμαίων erat in *Vrsini* cod. Hinc Ῥω-
 μαίων φίλος voluerat Reisk. 9. παρήναι. Forſan excidit πρὸς
 τὸν πόλεμον. παρῶξαι suspicatus est Reisk. 10. Pro ἐμπορεύων,
 idem coniecerat ἐμπερεύων. 11. τῶν πολιτευμάτων ex *Vrsini*
ingenio est præfictum. In cod. erat τῶν πολιτευομένων, quod
 tunc forte debuit, ἐνίοις scribendo pro ἑνί.

gatorum oratio adprime pla-
 cebat. At *Critolaus*, exo-
 ptatam occasionem nactus,
 & concionem etiam pariter
 secum furem et aliena-
 tam mente, adversus magi-
 stratus cœpit insurgere, ca-
 lumniari quicumque a se in
 republica dissentirent, licen-
 terque insultare Romanorum
 legatis, dicens, *socios qui-*
dem habere se velle Romanos;
dominos non passurum. Hor-
 tari denique *Achæos* ac di-
 cere, si viri essent, socios

non defuturos; sin autem se-
 miviri, dominos. Multa item
 alia in eam sententiam men-
 dacium mercatorum ad in-
 star jactans, & ad fallendum
 comminiscens, hominum sæ-
 cem commovebat atque concitabat. Quin etiam ex di-
 ctis factisque suis intelligi
 volebat, non temere hæc
 se moliri; verum & regum
 nonnullos, & quasdam etiam
 respublicas conspirare se-
 cum in eodem proposito.

5. Quum

Τῶν δὲ τῆς γερουσίας βουλευμένων ἐπιλαμβάνει· ^{V.} ^{Critolaus} ^{Achæos} ^{concitat} ^{adv. Ro-} ^{manos.}
 2 ^{δαι} καὶ κωλύειν αὐτὸν τῶν τοιούτων λόγων· περι-
 σπασάμενος τοὺς στρατιώτας, κατανίστατο, κε-
 λεύων προσελθεῖν, ἐγῆσαι, τολμῆσαί τινα μόνον
 3 αἰψάδαι τῆς χλαμύδος. Καθόλου δ', ἔφη, πολὺν
 ἤδη χρόνον παρακατεσχηκῶς αὐτὸν, οὐκ ἔτι δύνα-
 3 ^{δαι} καρτερεῖν, ἀλλ' ἐρεῖν τὸ φαινόμενον. δὲν γάρ
 οὐ Λακεδαιμονίους, οὐδὲ Ῥωμαίους ἀγωνιστὰς οὕτως,
 ὡς τοὺς ἐξ αὐτῶν συνεργουῦντας τοῖς ἐχθροῖς· εἶναι
 γάρ τινες, τοὺς πλεον Ῥωμαίοις εὐνοοῦντας καὶ
 4 Λακεδαιμονίοις, ἢ τοῖς σφετέροις πράγμασι. Καὶ
 τούτων πίστιν ἔφερον. Ἐφη γάρ, Εὐαγόραν τὸν
 Λυγία, καὶ τὸν Τριτταῖα Στρατήγιον, πάντα τὰ
 λεγόμενα δι' ἀπορήτων ἐν ταῖς συναρχαῖς διασα-
 5 ρεῖν τοῖς περὶ τὸν Γναίον. Τοῦ δὲ Στρατηγίου συμ-
 μεμιχέναι μὲν τοῖς ἀνθρώποις ὁμολογοῦντος, καὶ

X x 3

μετά

V. 3. τοῖς ἐχθροῖς ex om. cod. in contextum recepit Vof. quum ibi
 esset τοῖς αὐτοῖς. αὐτοῖς absque artic. molatur Reisk. 4 & 5.
 Pro Στρατήγιον ὁ Στρατηγίου videtur nique Στράτιον
 ὁ Στρατίου legendum.

5. Quum vero reprehendere ipsum senatus vellet, &, ne ejusmodi sermones haberet, impedire; secedere jussit militibus qui ipsum stipabant, contra surrexit, jubens accedere quemquam & adpropinquare sibi, audereque vel chlamydem suam adtingere. Postremo dixit, quum per diu se continuisset agere, temperare jam sibi amplius non posse, quo minus animi sui sententiam aperiret. Scilicet, debere Achæos non tam ab Lacedæ-

moniis aut Romanis timere, quam civibus suo ex numero, qui cum hostibus facerent: esse enim nonnullos, qui Romanis & Lacedæmoniis magis, quam suæ reipublicæ, faveant. Cujus accusationis ut fidem faceret, adjecit, Evagoram Aegiesensem & Strategium [live Stratium] Trittaensensem omnia, quæ arcano dicerentur in conventibus magistratum, Cnæo (Papirio) solere renunciare. Strategio vero, locutum quidem se cum Romanis, fatente,

Ol. 1521.
Crito laus
Achæos
conciat
adv. Ro-
manos.

μετὰ ταῦτα συμμιζεν φάσκοντες, φίλοις οὔσι καὶ
 συμμάχοις, ἀνηγελέκται δὲ ὀρκιζόμενος μὴδὲν τῶν
 ἐν ταῖς συναρχαίαις εἰρημένων· ὀλίγοι μὲν τινες ἐπί-
 στευσαν, οἱ δὲ πλείους προσεδέχοντο τὰς διαβολάς.
 Ὁ δὲ Κριτόλαος παροξύνας τοὺς ὄχλους, διὰ τῆς 6
 τούτων κατηγορίας ἔπεισε τοὺς Ἀχαιοὺς, πάλιν
 ψηφίσασθαι, λόγῳ μὲν, τὸν πρὸς Λακεδαιμονίους
 πόλεμον, ἔργῳ δὲ τὸν πρὸς Ῥωμαίους· καὶ προσε- 7
 μέτηρσεν ἕτερον ψηφισμα παρὰ νόμον, ὥστε κυρίους
 εἶναι τοὺς ἀνθρώπους, εὖς ἂν ἐπὶ στρατηγία αἰρή-
 σωνται· δι' αὐτὸν τρόπον τινὰ μοναρχικὴν ἀνέλαβεν
 ἐξουσίαν. Οὗτος μὲν οὖν ταῦτα διοικησάμενος, ἐγί- 8
 γνετο περὶ τὸ πραγματοκοπεῖν, καὶ Ῥωμαίοις ἐπι-
 βάλην τὰς χεῖρας, οὐδενὶ λόγῳ τοῦτο πράττειν,
 ἀλλὰ πάντων ἀσεβεστάτοις καὶ παρανοματώτοις
 ἐπι-

7. κυρίους. πάντων κυρίους suspicatus est Reisk. Ibid. ἐπὶ στρα-
 τηγία ex eisdem viri conjec. scripsi. Vulgo ἐπὶ στρατοπε-
 διῃ, quod ita interpretatus est Casaub. ut quicumque aliquis loca
 expeditione ista (at id esset στρατὸς) cepisset, eorum dominus
 esset.

te, Et posthac etiam locutu-
 rum confirmante, utpote qui
 amici ac socii gentis Achæo-
 rum essent, sed renunciassse
 illis nihil eorum, quæ in con-
 ventibus magistratuum essent
 dicta, ut qui silentium ju-
 rasset; pauci fuere, qui si-
 dem illius verbis haberent;
 plures pronis auribus calu-
 mniis admiserunt. Critolaus
 vero, criminatione istorum
 concitata multitudine, per-
 suasit Achæis, ut denuo bel-
 lum decernerent, verbis qui-
 dem adversum Lacedæmo-

nios, revera adversus Roma-
 nos. Ac præterea iniquum
 alterum decretum expressit,
 ut summam (illius belli ad-
 ministrandi) potestatem ha-
 berent illi viri, quos præ-
 tores elegissent. Hoc ille
 pacto effecit, ut solus in
 Achæorum gente monarchi-
 cam, prope dixerim, poten-
 tiam obtineret. Atque his
 ita præstructis, sedulo id
 cœpit agere, ut res novas
 moliretur, & Romanos ad-
 grederetur; sine causâ ille
 quidem; sed potius rem aus-
 fus

ἡ ἐπιβαλόμενος. Τῶν δὲ πρέσβεων ὁ μὲν Γναίος ^{ἐς A.V. 607.}
 Ἀθήνας ἀπῆρεν, καὶ κῆθεν εἰς Λακεδαιμόνα, προσε- ^{Critolaus}
 δρέυσαν τοῖς καιροῖς, ὁ δ' Αὔλος εἰς Ναύπακτον, οἱ ^{Achæos}
 δὲ δύο μέχρι τῆς τοῦ Καικιλίου παρουσίας ἔμεναν ^{conciat}
 ἐν ταῖς Ἀθήναις. Καὶ τὰ μὲν κατὰ τὴν Πελοπόν- ^{adv. Ro-}
 νησον ἐν τούτοις ἦν. ^{manos.}

9. Αὔλος *versus Reiskii debet ingenio. Vulgo ἄλλος. Αὔλος suspi-*
catus erat Freinsbem.

sus maxime impiam atque in- liqui duo, ad Cæciliî adven-
 iustissimam. E legatis *Chæus* tum usque, Athenis substi-
 Athenas est profectus, inde terunt. Ea tum *in PELLO,*
 Spartam, temporum occasio- *PONNESO* rerum facies
 nes eo loci præstolaturus: erat.
Aulus Naupactum abiit; re-

OL. 158. I. ἐπὶ τοῖς γεγενόσιν, ὡς οὐδέποτε, καὶ παραχρῆμα
 Sext. Iu- πρεσβευτὰς καταστήσας τοὺς περὶ τὸν Ἰούλιον,
 lius Cæ- καὶ τούτους ἔπεμπε, δοῦσα τοιαύτας ἐντολάς· διότι
 far lega- τὸ δὲ μετρίως ἐπιτιμήσαντας καὶ μεμφαμένους ἐπὶ
 tus ad Achæos. τοῖς γεγενόσι, τὸ πλεῖον παρακαλῶν καὶ διδάσκων
 τοὺς Ἀχαιοὺς, μήτε τοῖς ἐπὶ τὰ χεῖριστα παρα-
 καλοῦσι προσίχων, μήτ' αὐτοὺς λαθεῖν εἰς τὴν πρὸς
 Ῥωμαίους ἀλλοτριότητα διεμπεσόντας· ἀλλ' ἔτι καὶς
 νῦν ποιήσασθαι τινα διάρθρωσιν τῶν ἡγησμένων, ἀπε-
 ρεσσαμένους τὴν ἀγνοίαν ἐπὶ τοὺς αἰτίους τῆς ἀμαρ-
 τίας. Ἐξ ὧν καὶ λίαν ὄηλον ἐγένετο, διότι καὶ τοῖς 6
 Leniter cum περὶ τὸν Αὐρήλιον ἔδωκε τὰς ἐντολάς, οὐ διασπάσαι
 Achæis agit sena- βουλομένη τὸ ἔθνος, ἀλλὰ πτοῆσαι καὶ καταπλή-
 tus. ξασθαι βουλομένη τὴν αὐθάδεαν καὶ τὴν ἀπέχθειαν
 τῶν Ἀχαιῶν. Τινὲς μὲν οὖν ὑπελάμβανον καθ' 7
 ὑπόκρισιν τοὺς Ῥωμαίους [τοῦτο ποιῆσαι,] διὰ τὸ
 μένειν

4. διεμπεσόντας τετακται ex editione Vrsini, quod in διαμπεσόντας
 mutavit Casaub. διεμπεσόντας voluit Reisk. 7. Verba τοῦτο
 ποιῆσαι, quæ desiderantur vulgo, additi ex Vrsini & Reiskii conject.

gnari senatus, ut si umquam
 alias, & statim legationem
 decernere, cujus princeps
Iulius fuit. Ii legati cum
 huiusmodi mandatis missi
 sunt; ut leniter ac moderate
 increparent *Achæos*, & de
 injuria accepta cum iis expo-
 scularent; magis tamen ut
 eos cohortarentur, ne pesti-
 morum consiliorum auctori-
 bus aures præberent, neve
 alienari se a populi Romani
 amicitia per imprudentiam
 sinevent: esse autem adhuc

tempus emendandi quod pec-
 catum fuisset, si auctores sce-
 leris culpam præstare coge-
 rent. Ex quibus constare
 etiam liquido potuit unicui-
 que, ne illa quidem manda-
 ta, quæ Aurelio data fue-
 rant, eo spectasse, ut gentis
 Achæorum distraheretur
 concilium; sed ut, pavore
 terroreque injecto, pervica-
 ciam & odium Romani no-
 minis castigarent. Erant
 quidem igitur, qui existima-
 rent, simulate hæc agi a Ro-
 manis;

ἔμενον ἀτελῇ τὰ κατὰ Καρχηδόνα. Τὸ δ' ἀληθές A.V. 607. οὐχ οὕτως ἔχε· ἀλλὰ παραδεδεγμένοι τὸ ἔθνος ἐκ πολλοῦ χρόνου, καὶ νομίζοντες, ἔχεν αὐτὸ πίστιν μάλιστα τῶν Ἑλληνικῶν, ἀνασφοδῆσαι μὲν ἔκρναν, διὰ τὸ φρονηματίζεσθαι πέρα τοῦ δionτος, πόλεμον δ' ἀναλαβεῖν ἢ διαφορὰν ἰσοσχερῇ πρὸς τοὺς Ἀχαιοὺς οὐδαμῶς ἐβούλετο.

Οἱ δὲ περὶ τὸν Σίξτον, προάγοντες ἐκ τῆς Ῥώ- II. Sex. Cæ
μης εἰς τὴν Πελοπόννησον, ἀπήντησαν τοῖς περὶ τὸν Iar agit
Θεαρίδαν· οἱ ἦσαν πρεσβευταὶ πεμφθέντες ὑπὸ τῶν Achæis, cum
Ἀχαιῶν, παραστησόμενοι καὶ διδάζοντες τὴν σύγ-
κλητον ὑπὲρ τῶν εἰς τοὺς περὶ τὸν Λυγῆλιον γενομέ-
νων ἀσεληγημάτων. Οἷς καὶ συμμίζαντες οἱ πρεσε-
ρημένοι, παρεκάλεσαν αὐτοὺς ἀνακάμπτειν εἰς τὴν
Ἀχαιάν, ὅτι περὶ πάντων τούτων ἔχουσιν ἐντολὰς
αὐτοὶ διαλέγεσθαι τοῖς Ἀχαιοῖς. Παραγενομένων δὲ
τῶν

II. 2. ἀσεληγημάτων continet Vsf. ἀληγημάτων mi.

manis; quod Carthaginienſi bello finis nondum eſſet im- poſitus. Sed aliter omni- no res habuit. Nam quia *Achaorum* gentem dudum in amicitiam ſuam recepe- rant, plusque in ea fidei eſſe credebant, quam in ullo alio

Græciæ populo; terrere qui- dem eos decreverant, quod ſpiritus ſupra quam par eſſet attollerent; bellum vero ſuſcipere, aut omnino ani- citiam cum illis prorfus rumpere nullo modo vole- bant.

(*Legatio CXLIV.*)

2. *Sextus Cæſar*, Roma in Peloponneſum tendens, in Thearidam ceterosque le- gatos incidit, quos Achæi miſerant, ut de Aurelio, qui in legatione ſua fuerat ſæ- do facinore violatus, ratio-

nem ſenatui redderent, & rei veritatem ipſum doce- rent. Cum hiſ locutus *Sex- tus*, auctor ſuaſorque iis ex- ſtitit, in Achaiam reverten- di: ſibi enim eſſe datum ne- gotium, ut de hiſ omnibus cum Achæis ageret. Qui poſtquam

Ol. 158. 1. τῶν περὶ τὸν Σέξτον εἰς τὴν Πελοπόννησον, καὶ δια-
 Sex. Cæ- λεγομένων τοῖς Ἀχαιοῖς ἐν τῇ τῶν Αἰγίων πόλει,
 far agit cum Achæis. καὶ προφερομένων πολλοὺς καὶ Φιλανθρώπους λό-
 γους· καὶ τὸ περὶ τοὺς πρεσβευτὰς ἔγκλημα παρα-
 πέμπόντων, καὶ σχεδὸν οὐδὲ προσδεσμένων δικαιολο-
 γίας, ἀλλὰ βέλτιον ἐκδεχομένων τὸ γεγονός αὐτῶν
 τῶν Ἀχαιῶν, καθόλου δὲ παρακαλούντων μὴ περὶ
 τέρῳ πρεσβῆναι τῆς ἀμαρτίας, μήτε τῆς εἰς αὐτοὺς,
 μήτε τῆς εἰς τοὺς Λακεδαιμονίους· τὸ μὲν σωφρονεῦν
 μέρος ἀσμένως ἀπέδεχeto τὰ λεγόμενα, καὶ λίαν
 ἐντρέπετο, συνεπὶ αὐτῷ τὰ πεπραγμένα, καὶ πρὸ
 ὀφθαλμῶν λαμβάνον τὰ συμβαίνοντα τοῖς πρὸς
 Ῥωμαίους ἀντιταττιμένοις. τὸ δὲ πλῆθος τῶν ἀν-
 θρώπων ἀντιλέγειν μὲν οὐδὲν ἔχε τοῖς ὑπὸ τῶν περὶ
 τὸν Σέξτον λεγομένοις δικαίοις, ἀλλ' ἔχε τὴν ἰσι-
 χίαν, ἔμενε δὲ νοσεῖν καὶ διεφθαρμένον. Οἱ δὲ περὶ
 τὸν Δίαον καὶ Κριτέλαον, καὶ πάντες οἱ μετέχοντες
 αὐτοῖς

Dixus
 & Crito-
 laus, pe-
 lles gen-
 tis.

postquam in Peloponnesum venit, cum Achæis in *Aegien* urbe colloquium habuit. Et quum esset ejus oratio proluxa humanitate temperata, nullamque de scelere in legatos admissio faceret mentionem, ut ne excusatione quidem ulla propemodum opus esse videretur, sed clementius, quam ipsi Achæi, illud factum interpretaretur; hortaretur denique eos, ut *neque Romanos neque Lacedæmonios injuriis lacerare amplius vel-*

lent; saniori quidem Achæorum parti gratissimi erant hujusmodi sermones: terrebat enim optimum quemque admissi facinoris conscientia, jamque ob oculos illis erant omnia mala, quæ populi Romani hostibus evenire solent. At vulgus hominum, etli quid opponeret justissimæ *Sexti* orationi habebat nihil, ac propterea silebat, nihilominus tamen ægram mentem & corruptam fervabat. At *Dixus*, & *Critolaus*, & quicumque alii ejusdem

αὐτοῖς τῆς αὐτῆς γνώμης· οὗτοι δὲ ἦσαν, ὥσπερ ἐπὶ Α. V. 607.
 τηδες, ἐξ ἐκάστης πόλεως κατ' ἐκλογὴν αἱ χεῖριστοι,
 9 καὶ ταῖς θεαῖς ἐχθροὶ, καὶ λοιμῶν αἵτιοι· * * τὸ δὲ
 ἔθνος, καθάπερ ἐν παρειμίᾳ ἐστίν, οὐ μένον τὰ δι-
 δόμενα τῇ δεξιᾷ παρὰ Ῥωμαίων ἐδίχοντο τῇ λαίᾳ
 χερί· καθόλου δὲ καὶ συλλήβδην παρέπαιον τοῖς λο-
 10 γισμοῖς. ὑπέλαβεν γάρ, τοὺς Ῥωμαίους, διὰ τε τὰς
 ἐν τῇ Λιβύῃ καὶ τὰς κατὰ τὴν Ἰβηρίαν πράξεις,
 δεδιότας τιν ἀπὸ τῶν Ἀχαιῶν πόλεμον, πᾶν ὑπο-
 11 μένεν, καὶ πᾶσαν πρέσβειαν φανήν. Διὸ νομίσαντες Achaeo-
 ἴδιον τὸ παρὲν, ἀπεκρίθησαν Φιλανθρώπως τοῖς sponsum.
 πρεσβευταῖς, τοὺς μὲν περὶ τὸν Θεαρίδαν ἔμως
 ἀποστέλλεν εἰς τὴν σύγκλητον· αὐτοὶ δὲ παρακο-
 λουθήσαντες εἰς τὴν Τεγίαν, καὶ κοινολογηθέντες
 τοῖς Λακεδαιμονίοις, * ὥα γένηται τις ἀμολογημένη
 λύσις

9. τὸ δὲ ἔθνος. *Suspiciatur suum* λοιμῶν αἵτιοι τῷ ἔθνει. Sic nulla fuerit lacuna. Ibid. ἐν παρειμίᾳ ἐστίν ex conject. scripti: sed verba uō μόνον malim ante ista reposita. In isto erat ἐν παρειμίᾳ ἔφη. Unde Reiskius ἐφ' ὀνόματι *suspiciatur* est legend. pro ἔφη οὐ μόνον. Vulgo ex *Vrsini* ingenio editur ἡ παροιμία ἔφη. Ibid. λαίᾳ correxit *Vrsinus*. μὴ erat in col. II. ἀποστέλλαν. ἀποστέλλαν maluit Reisk. Ibid. Lacuna signum, quod vulgo in fine pos. τοῦ πολέμου ponebatur, ante ὥα γένηται repositū. Supplere Reiskius

eiusdem cum istis consilii participes erant; qui ex omnibus civitatibus quasi de industria delecti fuerant, pessimus quisque, & diis exosus, pestes suæ gentis: hi igitur non solum, quæ dextra dabatur a Romanis, ut est in proverbio, lava accipiebant manu; sed plane, ut verbo expediam, delirabant. Existimabant enim universi, Romanos propter

bella, quæ in Africa atque Hispania gerebant, metu Achæorum, ne & hi arma in ipsos sumerent, quidvis pati & quidvis dicere paratos esse. Idcirco suum hoc tempus esse rati, legatis quidem benigne respondit: velle se nihilominus Thearidam legatum Romam ad senatum mittere; ipsi interim Tegyæam irent, & cum Lacedæmoniiis agerent, ut de consensu omnium

OL. 158. I. λύσις τοῦ πολέμου. Ταῦτα δ' ἀποκριθέντες, ἐν 12
ταῖς ἐξῆς ἤγον ἐπὶ τὴν πάλαι προκειμένην αὐτοῖς
ἄγνοιαν τὸ ταλαίπωρον ἔθνος. καὶ τοῦτ' εἰκότως 13
συνέβαινε γίγνεσθαι, δι' ἀπειρίαν καὶ κακίαν τῶν
κρατούντων.

III. Tegeam
pergit
Sextus.
Τὸ δὲ τέλος τῆς ἀπαλείας ἠνύθη τοιαῦτά τινα
τρόπων. Παραγενομένων γὰρ εἰς τὴν Τεγέαν τῶν 2
περὶ τὸν Σέξτον, καὶ τοὺς Λακεδαιμονίους ἐπισπα-
σαμένων χάριν τοῦ σύμφωνον αὐτοῖς γενέσθαι πρὸς
τοὺς Ἀχαιοὺς τὴν τε περὶ τῶν προγεγονότων ἐγκλη-
μάτων δικαιοδοσίαν, καὶ τὴν κατὰ τὸν πόλεμον ἐπο-
χὴν, ἕως ἂν πέμψωσι Ῥωμαῖοι τοὺς περὶ τῶν ὅλων
ἐπισκεψομένους· συνεδρεύσαντες οἱ περὶ τὸν Κριτό- 3
λαον ἔκριναν, πλείστους μὲν ἄλλους διακλίνειν τὴν
ἀπάντησιν, τὸν δὲ Κριτέλαον προάγειν εἰς τὴν Τε-
γέαν. Ὁ μὲν οὖν προσηρμένος, ἥδη σχεδὸν ἀπηλπι- 4

κότων

*Reiskins iussit ἐπιμεληθῆσεσθαι aut aliquid simile. Nec sic
tamen satis sana oratio. Ibid. Vulgo λύσις περὶ τοῦ πολέμου.
Delevi praepositi: monente eodem Reiskio.*

III. 3. πλείστους μὲν. *Utiq; τοὺς μὲν ἄλλους malim.* 4. Ὁ
ἔ προσηρμένος correxit Vsf. οἱ ἔ προσηρμένοι erat in cod.

omnium finis aliquis huic bello imponatur. Hoc dato
responso, miseram gentem
in societatem destinata pri-
dem malitiae suae deinceps
trahunt. Neque hoc sane
mirum, quum & rerum
omnium rudes & pravi ho-
mines essent, qui ad guber-
nacula publicae rei tunc se-
debant.

3. Ultima vero perniciēs
hoc modo est consummata.
Quum Tegeam profectus
esset Sextus, & Lacedaemo-
nios eo accivisset, ut com-
muni consensu statuerent
cum de satisfactione pro ac-
ceptis injuriis, tum de cessa-
tione belli, donec mitteren-
tur a Romanis, qui de sum-
ma rerum statuerent; inter-
im consultans Critolans cum
suis, faciendum decrevit, ut
ceteri quidem ad indictum
caetum non venirent, sed
solus Critolans Tegeam se
confetret. Eo igitur ille,
postquam Sextus omnem
prope jam spem ejus adven-
tus

σκότων τῶν περὶ τὸν Σίξτον, ἦλθε. Γενομένης δὲ ^{A.V. 607.}
 συγκαταστάσεως πρὸς τοὺς Λακεδαιμονίους, εἰς ^{Critolaus}
 οὐδὲν συγκατεΐβαιεν, φήσας, οὐκ ἔχον ἐξουσίαν οὐ ^{decipit}
 δὲν οἰκονομεῖν ἄνευ τῆς τῶν πολλῶν γνώμης· ἐπανό- ^{Sextum.}
 σεν δὲ τοῖς Ἀχαιοῖς εἰς τὴν ἐξῆς, ἔφη, σύνοδον,
 ἥτις ἔμελλε γενέσθαι μετὰ μῆνας ἕξ. Διὸ σαφῶς
 ἐπυγνόντες οἱ περὶ τὸν Σίξτον ἐδελοκακοῦντα τὸν
 Κριτόλαον, καὶ δυσχεραίνοντες ἐπὶ τοῖς ἀπαντωμέ-
 νοις, τοὺς μὲν Λακεδαιμονίους ἀπέλυσαν εἰς τὴν οἰ-
 κείαν· αὐτοὶ δ' ἐπανῆγον εἰς τὴν Ἰταλίαν, κατεγνω-
 τκότες ἄγνοιαν καὶ μανίαν τοῦ Κριτολάου. Ὁ δὲ ^{Ad}
 Κριτόλαος, χωριζόντων τούτων, ἐπιπορευόμενος ^{odium}
 κατὰ τὸν χειμῶνα τὰς πόλεις, ἐκκλησίας συνῆγε, ^{Roman.}
 προφάσει μὲν χρώμενος, ὅτι βούλεται τὰ ἐθιθέντα ^{concitae}
 πρὸς τοὺς Λακεδαιμονίους καὶ πρὸς τοὺς ἐν τῇ Τε- ^{Achaos.}
 γεῖᾳ διασαφεῖν αὐτοῖς· τῇ δ' ἀληθείᾳ, κατηγορίαν
 ποιούμενος Ῥωμαίων, καὶ πᾶν τὸ λεγόμενον ὑπ'
 ἐκεί-

5. ἥτις ἔμελλε γενέσθαι *idem* correxit Vrf. cum in cod. esset σύνο-
 δον αὐτῇ γενέσθαι. 7. Verba καὶ πρὸς τοὺς Λακεδαιμονίους de-
 lecta voluit Reisk.

tus amiserat, pervenit. Vbi
 vero coeptum est de contro-
 versis disputari cum Lace-
 daemoniis; nihil remittens
 Critolaus, dixit, absque po-
 puli consensu de nulla re
 statueri se posse; ceterum
 omnia se ad Achaos proximo
 conventu, (is post sex
 menses erat celebrandus,)

Polybii Histor. T. IV.

niis domum suam dimissis,
 in Italiam est reversus, hoc
 de Critolao iudicium refe-
 rens, & pravi ingenii homi-
 nem esse, & plane furiosum.
 Critolaus autem, post hujus
 discessum, civitates omnes
 per hiemem circumiens, po-
 pulum ubique in concionem
 vocare; in speciem quidem,
 ut quae acta cum Lacedae-
 moniis essent, & cum iis qui
 Tegeam convenerant, expo-
 neret; re autem vera, ut
 Romanos accusaret, omnia

X x

illo.

ΟΙ. 158. 1. ἐκείνων ἐπὶ τὸ χεῖρον ἐκδεχόμενος. Ἐξ ὧν δυσμέ-
 νειαν καὶ μῖσος ἐνεργάζετο τοῖς ὄχλοις. Ἄμα δὲ 9
 τούτοις παρήγειλε τοῖς ἄρχουσι, μὴ πράττειν τοὺς
 ὀφειλέτας, μηδὲ παραδέχεσθαι τοὺς ἀπαγομένους
 εἰς φυλακὴν πρὸς τὰ χρεῖα, καὶ τοὺς ἐράνους ἐπι-
 μόνους ποιεῖν, ἕως ἂν λάβῃ τὰ τοῦ πολέμου κρίσιν.
 Λοιπὸν ἐκ τῆς τοιαύτης δημαγωγίας πᾶν τὸ λεγόμε- 11
 νον ὑπ' αὐτοῦ πιστὸν ἐγίγνετο, καὶ πρὸς πᾶν τὸ
 παραγχελλόμενον ἔτοιμον ἦν τὸ πλῆθος, περὶ μὲν
 οὖν τοῦ μέλλοντος ἀδυνατοῦν προειδῶν, τῇ δὲ παρ'
 αὐτὰ χάριτι καὶ βραστάῳν δελεαζόμενον.

IV. Ὁ δὲ Κόιντος ὁ Καικίλιος, ἐν τῇ Μακεδονίᾳ τὰ-
 Q. Cae-
 lius, prae-
 ses Ma-
 ced., lega-
 tos mit-
 tit ad
 Achæos. δε πυνθανόμενος, καὶ τὴν ἐν Πελοποννήσῳ γενομένην
 αἰκισίαν καὶ ταραχὴν, ἐξέπεμψε πρεσβευτάς, Γαίον
 Παπείριον, καὶ τὸν νεώτερον * *, σὺν δὲ τούτοις Λύ-
 λον Γαβίνιον, καὶ Γαίον Φάνιον· οἱ καὶ, συνηγμέ- 2
 νων

II. περὶ μὲν οὖν. *Delete οὖν jussit Reisk. Ibid. παρ' αὐτὰ correcti, monente eodem Reisk. Vulgo παρ' αὐτοῦ.*

IV. 1. *Post νεώτερον hiatus indicare malui, quam corruptum nomen ἀλλίωνα ματῖνον exhibere, quod erat in cod. Vrsini; quod temere Vrsinus in Σαηπίωνα Ἀφρεανὸν mutavit. Acutius Freinsbemiis Ἀλίων Λαμίαν, Aelium Lamiam, suspicatus est.*

illorum dicta in deterius in-
 terpretans. Qua ratione effi-
 ciebat, ut vulgi turba ubi-
 que inimicitias atque odium
 ingens Romani nominis con-
 ciperet. Simul cum magi-
 stratibus egit, ut exigendi
 nomina jus ne esset credito-
 ribus, neve ducentem sequi
 æris alieni gratia necesse
 esset, ad belli finem usque
 debitorum solutione dilata.
 His igitur artibus delinita
 plebes, quidquid ille diceret,

pro certo habere, quidquid
 imperaret, velle exsequi.
 Quippe multitudo, futuri
 improvida, præsenti bene-
 ficio & levamento inescal-
 batur.

4. Tum vero Q. Cæcilius,
 Macedoniæ præses, cognito,
 quam pravis consiliis, quam-
 que perturbate res in Pe-
 loponneso administrarentur,
 Cn. Papirium & juniorem *
 legatos misit, & una cum his
 Aulum Gabinium & C. Fan-
 nium.

νων τῶν Ἀχαιῶν εἰς Κόρινθον, κατὰ τύχην ἐλθόν-^{Λ. V. 607.}
 τες εἰς τοῦτον τὸν καιρὸν, καὶ παραχθέντες εἰς τὰ
 πλήθη, διετίθεντο πολλοὺς οὗτοι καὶ φιλανθρώπους
 λόγους, παραπλησίους τοῖς τῶν περὶ τὸν Σίξτον·
 3 πᾶσαν ἐνδεκνύμενοι φιλοτιμίαν, χάριν τοῦ μὴ πα-
 ραβῆναι τοὺς Ἀχαιοὺς εἰς ὀλοσχερεστέραν ἀπέ-
 χθειαν πρὸς Ῥωμαίους, μήτε διὰ τῆς πρὸς Λακε-
 δαιμονίους προφάσεως, μήτε διὰ τῆς πρὸς αὐτοὺς
 4 ἐκείνους ἀλλοτριότητος. Ὡν οἱ μὲν πολλοὶ διακούον-^{Legati}
 τες, οὐδαμῶς ἀνείχοντο· χλευάζοντες δὲ τοὺς πρέσ-^{Rom. eji-}
 5 βεις μετὰ θορύβου καὶ κραυγῆς ἐξέβαλλον. καὶ γὰρ ^{ciuntur}
^{concione.}
 συνηθροίσθη πλῆθος ἐργαστηριακῶν καὶ βαναύσων
 ἀνθρώπων, ὅσον οὐδέποτε· [καὶ] πᾶσαι μὲν ἐκόρυ-
 ζον αἱ πόλεις, πανδημεὶ δὲ καὶ μάλιστα πῶς ἢ τῶν
 6 Κορινθίων. Ὀλίγοις δὲ τισι καὶ λίαν ἤρεσκε τὰ λε-
 γόμενα

X x 2

5. ἐργαστηριακῶν. Forſen ἐργαστικῶν. Ibid. καὶ ante πᾶσαι ex
 conſeſſ. inferui, monente etiam Reiskio. Ibid. ἐκόρυζον. ἐκορύ-
 ζων voluit Reisk.

nium. Hi, quum Achæo-
 rum concilium Corinthi ce-
 lebraretur, forte ipsi eodem
 tempore illuc adveniunt,
 produētique ad populum
 singulari humanitate con-
 ditos sermones habent, iis
 plane geminos, quibus ante
 Sextus fuerat usus; summo
 studio impedire contendentes,
 ne Achæi, vel propter
 discordias, quæ illis erant
 cum Lacedæmoniis, vel pro-
 pter alienatam mentem ab
 ipsius populi Romani amicitia,
 odium illius penitus suf-

ciperent. Hæc quum audi-
 ret multitudo, non se conti-
 nuit; sed legatos subfannans,
 cum tumultu ac clamore con-
 cione ejecit. Tanta enim
 hominum, in officinis dege-
 re adfuetorum, & sordidas
 artes exercentium, turba
 convenerat, quanta vix te-
 mere alias: & quum omnes
 tunc civitates stultitia, quasi
 populari quodam morbo, te-
 nerentur; Corinthiorum ta-
 men præ ceteris publica ex-
 stitit amentia insignita. Pau-
 ci quidam fuere, quibus le-
 gatorum

ΟΙ. 158. 1. γόμενα διὰ τῶν πρεσβευτῶν. Ὁ δὲ Κριτόλαος, 7
 Critolaus
 insolens
 in Roma-
 nos, ὥσπερ κατ' εὐχὴν ὑποθέσεως ἐπειλημμένος, καὶ

Θεάτρου συνενθουσιῶντος καὶ παρεστηκότες ταῖς
 διανοαῖς, κατανίστατο μὲν τῶν ἀρχόντων, διέσχευε
 δὲ τοὺς ἀντιπολιτευομένους, ἐνεπαρξήσιαζετο δὲ τοῖς
 τῶν Ῥωμαίων πρεσβευταῖς· φάσκων, βούλεσθαι μὲν 8
 Ῥωμαίους φίλους ὑπάρχειν, δεσπότας δ' οὐκ ἂν εὐ-
 δοκῆσαι κτησάμενος. Καθόλου δὲ παρήνει, λέγων, 9
 ὥς, εἰν μὲν ἄνδρες ὧσιν, οὐκ ἀπορήσουσι συμμάχων·
 εἰν δ' ἀνδρώγυναι, κυρίων. καὶ ποτὶ αὐτὴν πρὸς 10
 ταύτην τὴν ὑπόθεσιν ἐμπορεύων καὶ μεθοδεύμενος,
 ἐκίνει καὶ παρῴζυγε τοὺς ὄχλους. Ἐποίη δ' ἐμφά- 11
 σης καὶ περὶ τοῦ μὴ τυχέντως χρῆσθαι ταῖς ἐπι-
 βολαῖς· ἀλλὰ καὶ τῶν βασιλέων τινὰς, καὶ τῶν
 πολιτευμάτων ἔνια κοινωθεῖν αὐτῷ τῆς προθέσεως.

Τῶν

8. Ῥωμαίους φίλους. *Ῥωμαίων erat in Vrsini cod. Hinc Ῥω-
 μαίων φίλος voluerat Reisk. 9. παρήνει. Fortan excidit πρὸς
 τὸν πόλεμον. παρήναι suspicatus est Reisk. 10. Pro ἐμπορεύων,
 idem coniecerat ἐμπερεῖων. 11. τῶν πολιτευμάτων ex Vrsini
 ingenio est profectum. In cod. erat τῶν πολιτευομένων, quod
 teneri fortasse debuit, ἐνίοις scribendo pro ἔνια.*

gatorum oratio adprime pla-
 cebat. At Critolaus, exo-
 ptatam occasionem nactus,
 & concionem etiam pariter
 secum furem & aliena-
 tam mente, adversus magi-
 stratus cœpit insurgere, ca-
 lumniari quicumque a se in
 republica dissentirent, licen-
 terque insultare Romanorum
 legatis, dicens, *socios qui-
 dem habere se velle Romanos;
 dominos non passurum.* Hor-
 tari denique Achæos ac di-
 cere, si viri essent, socios

non defuturos; sin autem fe-
 miviri, dominos. Multa item
 alia in eam sententiam men-
 dacium mercatorum ad in-
 star jactans, & ad fallendum
 comminiscens, hominum sæ-
 cem commovebat atque con-
 citabat. Quin etiam ex di-
 ctis factisque suis intelligi
 volebat, non temere hæc
 se moliri; verum & regum
 nonnullos, & quasdam etiam
 respublicas conspirare se-
 cum in eodem proposito.

5. Quum

Τῶν δὲ τῆς γερουσίας βουλευμένων ἐπιλαμβάνε-^{Λ. V. 607.}
 2 δα καὶ καλύειν αὐτὸν τῶν τοιούτων λόγων· περι-^{V. Critolaus}
 σπασάμενος τοὺς στρατιώτας, κατανίστατο, κε-^{Achæos}
 λεύων προσελθεῖν, ἐγλίσαμ, τολμῆσαί τινα μόνον^{conciat}
 3 αἴψα δα τῆς χλαμύδος. Καθέλου δ', ἔφη, πολὺν^{adv. Ro-}
 ἤδη χρόνον παρακατεσχηκῶς αὐτὸν, οὐκ ἔτι δύνα-^{manos.}
 3 δα καρτερεῖν, ἀλλ' ἔρεῖν τὸ φαινόμενον. δεῖν γάρ
 οὐ Λακεδαιμονίους, οὐδὲ Ῥωμαίους ἀγωνιᾶν οὕτως,
 ὥς τοὺς ἐξ αὐτῶν συνεργοῦντας τοῖς ἐχθροῖς· εἶναι
 γάρ τινας, τοὺς πλείον Ῥωμαίοις εὐνοοῦντας καὶ
 4 Λακεδαιμονίους, ἢ τοῖς σφετέροις πρᾶγμασι. Καὶ
 τούτων πίστιν ἔφερεν. Ἔφη γάρ, Εὐαγόραν τὸν
 Αἰγία, καὶ τὸν Τριτταῖα Στρατήγιον, πάντα τὰ
 λεγόμενα δι' ἀποβόητων ἐν ταῖς συναρχίαις διασα-
 5 ϕεῖν τοῖς περὶ τὸν Γναῖον. Ταῦ δὲ Στρατηγίου συμ-
 μεμιχέναι μὲν τοῖς ἀνδρώποισι ὁμολογοῦντος, καὶ

X x 3

μετὰ

V. 3. τοῖς ἐχθροῖς ex om. cod. in contextum recepit Voss. quum ibi
 esset τοῖς αὐτοῖς. αὐτοῖς abique artic. maluerat Reisk. 4 & 5.
 Pro Στρατήγιον ὃ Στρατηγίου videtur utique Στράτιον
 ὃ Στράτιον legendum.

5. Quum vero reprehendere ipsum senatus vellet, &, ne ejusmodi sermones haberet, impedire; secedere jussis militibus qui ipsum stipabant, contra surrexit, jubens accedere quemquam & adpropinquare sibi, audere-
 que vel chlamydem suam adtingere. Postremo dixit, quum per diu se continuisset aggre, temperare jam sibi amplius non posse, quo minus animi sui sententiam aperiret. Scilicet, debere Achæos non tam ab Lacedæ-

moniis aut Romanis timere, quam civibus suo ex numero, qui cum hostibus facerent: esse enim nonnullos, qui Romanis & Lacedæmoniis magis, quam suæ reipublicæ, faveant. Cujus accusationis ut fidem faceret, adjecit, Evagoram Aegiensem & Strategium [sive Stratium] Trittæensem omnia, quæ arcano dicerentur in conventibus magistratum, Cnæo (Papirio) solere renunciare. Strategio vero, locutum quidem se cum Romanis, fatente,

Ol. 138.
Critolaus
Achæos
conciat
adv. Ro-
manos.

μετὰ ταῦτα συμμίζεν Φάσκοντος, φίλοις οὖσι καὶ
 συμμάχοις, ἀνηγελέκειναι δὲ ὀρεκίζμενος μηδὲν τῶν
 ἐν ταῖς συναρχίαις εἰρημένων· ὀλίγοι μὲν τινες ἐπί-
 στευον, οἱ δὲ πλείους προσεδέχοντο τὰς διαβολὰς.
 Ὁ δὲ Κριτόλαος παροξύνας τοὺς ὄχλους, διὰ τῆς 6
 τούτων κατηγορίας ἔπεισε τοὺς Ἀχαιοὺς, πάλιν
 ψηφισαῖν, λόγῳ μὲν, τὸν πρὸς Λακεδαιμονίους
 πόλεμον, ἔργῳ δὲ τὸν πρὸς Ῥωμαίους· καὶ προσε-7
 μέτηρσεν ἕτερον ψήφισμα παρὰ νομόν, ὥστε κυρίους
 εἶναι τοὺς ἀνδρώπους, οὓς ἂν ἐπὶ στρατηγία αἰρή-
 σωνται· δι' αὐτὸν τρόπον τινὰ μοναρχικὴν ἀνέλαβεν
 ἐξουσίαν. Οὗτος μὲν οὖν ταῦτα διοικησάμενος, ἐγί-8
 γνετο περὶ τὸ πραγματοκοπεῖν, καὶ Ῥωμαίοις ἐπι-
 βάλλειν τὰς χεῖρας, οὐδενὶ λόγῳ τοῦτο πράττων,
 ἀλλὰ πάντων ἀσεβεστάτοις καὶ παρανομωτάτοις
 ἐπι-

7. κυρίους, πάντων κυρίους suspicatus est Reisk. Ibid. ἐπὶ στρα-
 τηγία ex eisdem viri conjecit. scripsi. Vulgo ἐπὶ στρατοπε-
 δεῖν, quod ita interpretatus est Casaub. ut quæcumque aliquis loca
 expeditione illa (at id esset στρατῶν) cepisset, eorum dominus
 esset.

te, & posthac etiam locutu-
 rum confirmante, utpote qui
 amici ac socii gentis Achæo-
 rum essent, sed renunciassse
 illis nihil eorum, quæ in con-
 ventibus magistratuum essent
 dicta, ut qui silentium ju-
 rasset; pauci fuere, qui si-
 dem illius verbis haberent;
 plures pronis auribus calu-
 mnyas admiserunt. Critolaus
 vero, criminatione istorum
 concitata multitudine, per-
 suasit Achæis, ut denuo bel-
 lum decernerent, verbis qui-
 dem adversum Lacedæmo-

nios, revera adversus Roma-
 nos. Ac præterea iniquum
 alterum decretum expressit,
 ut summam (illius belli ad-
 ministrandi) potestatem ha-
 berent illi viri, quos præ-
 tores elegissent. Hoc ille
 pacto effecit, ut solus in
 Achæorum gente monarchi-
 cam, prope dixerim, poten-
 tiam obtineret. Atque his
 ita præstruētis, sedulo id
 cœpit agere, ut res novas
 moliretur, & Romanos ad-
 grederetur; sine causâ ille
 quidem; sed potius rem au-
 sus

ἡ ἐπιβαλλόμενος. Τῶν δὲ πρέσβεων ὁ μὲν Γνάϊος ἐς Α. V. 607.
 Ἀθήνας ἀπῆγεν, καὶ κῆθεν εἰς Λακεδαιμόνα, προσε- ^{Critolaus} Achæos
 δρέυσαν τοῖς καιροῖς, ὁ δ' Αὔλος εἰς Ναύπακτον, οἱ ^{conciat} adv. Ro-
 δὲ δύο μέχρι τῆς τοῦ Καικιλίου παρουσίας ἔμεναν ^{manos.}
 ἐν ταῖς Ἀθήναις. Καὶ τὰ μὲν κατὰ τὴν Πελοπόν-
 νησον ἐν τούτοις ἦν.

9. Αὔλος *infus Reiskii debet ingenio. Vulgo ἄλλος. Αἴλιος* *supri-*
catus erat Freinobem.

fus maxime impiam atque in-
 justissimam. E legatis Cnæus
 Athenas est profectus, inde
 Spartam, temporum occasio-
 nes eo loci præstolaturus:
 Aulus Naupactum abiit; re-

liqui duo, ad Cæciliū adven-
 tum usque, Athenis substi-
 terunt. Ea tum in PELO-
 PONNESO rerum facies
 erat.

ΤΗΣ ΤΡΙΑΚΟΣΤΗΣ ΕΝΝΑΤΗΣ
ΤΩΝ ΠΟΛΥΒΙΟΥ ΙΣΤΟΡΙΩΝ
ΤΑ ΣΩΖΟΜΕΝΑ.

Ex historia EXCIDII CARTHAGINIS.

Ol. 158 I.

A.V. 607.

I.
Asdrubal, dux
Poenorum.

Gulussa,
rex Numidarum.

Ασδρούβας, ὁ στρατηγὸς Καρχηδονίαν, κενόδο-
ξος ἦν καὶ αἰλαζών, καὶ πολὺ κεχωρισμένος
τῆς πραγματικῆς καὶ στρατηγικῆς δυνάμεως.
Πολλὰ δ' εἰσὶ σημεῖα τῆς ἀκρείας αὐτοῦ. Πρῶτον
μὲν γὰρ παρῆν ἐν πανοπλίᾳ, ἥνικα Γολοσσῇ συνεγι-
γνετο, τῷ τῶν Νομάδων βασιλεῖ, περφυρίδα θα-
λαττίαν ἐπιπερπημένος, μετὰ μαχαίροφόρων δέκα.
Ἐπειτα προβάς ἀπὸ τῶν δέκα ὅσον εἴκοσι πύδας
ἀπέ-

Cap. I. 1. ὁ Καρχηδ. στρατ. est apud Suid. 2. Γολοσσῇ. Apud
Suidam scribitur Γολόσση, Γολόσσης &c.

LIBRI TRICESIMI NONI
HISTORIARVM POLYBII
RELIQUIAE.

Excerptum Valefianum.

1. Asdrubal, dux Cartha-
ginensium, ingenio
erat vano & jactabundo, &
in rebus gerendis ab impe-
ratoria virtute longe aberat.
Vanitatis autem illius multa
sunt documenta. Primum
enim, colloquium habiturus
cum Gulussa, Numidarum
rege, lorica & reliquis te-
ctus armis accessit, chlamy-
dem ex purpura marina ge-
stans, fibula adstrictam, de-
cemque stipatus satellitibus.
Deinde a satellitio progressus
viginti fere pedum spatio,
vallo

ἀπίστη, καὶ προβεβλημένους τάφρον καὶ χάρακα, A.V. 607.
κατένευε τῷ βασιλεῖ προίεναι πρὸς αὐτόν, καὶ ἡ-
4 καν γίγνεσθαι τούναντίον. Οὐ μὴν, ἀλλ' ὁ Γολοσσῆς,
ἀφελῶς ἔχων Νομαδικῶ τινι τρέπῳ, μόνος προσῆκε
πρὸς αὐτόν· καὶ προσεγγίσας ἤρετο, τίνα φοβούμε-
5 νος τὴν πανοπλίαν ἔχων ἦκε. Τοῦ δ' ἐπόντος, ἔτι Asdruba-
ῖον Ῥωμαίους· οὐκ ἂν ἄρ', ἔφησεν ὁ Γολοσσῆς, ἔδωκας ^{lis collo-}
σαυτὸν εἰς τὴν πόλιν, μηδεμίαν ἔχων ἀνάγκην. ^{quium}
6 Πλὴν τί βούλεις καὶ τί παρακαλεῖς; Φησὶν. Ὁ δ' ^{cum}
Ἀσδρούβας, ἐγὼ, φησὶ, πρεσβευτὴν σε παρακαλῶ ^{Guluffa.}
γενέσθαι πρὸς τὸν στρατηγόν, καὶ πᾶν ἀναδέχεσθαι,
· διότι ποιήσομεν τὸ προσταττόμενον· μόνον ἀπόσχε-
7 θαι τῆς ταλαιπώρου πόλεως ταύτης. Καὶ ὁ Γολοσ-
σῆς, παιδικὴν δοκεῖς μοι, φησὶν, ἀξίωσιν ἀξίωσιν, ὦ
8 βέλτιστε. ὑπὲρ ὧν γὰρ ἐξ ἀκεραίου πρεσβευέμενοι,
ἔτι καθημένων ἐν Ἰτύκῃ Ῥωμαίων, οὐκ ἐδύναδε πεί-

X x 5

Den,

3. προίεναι. προσείναι Suidas. 5. βούλεις contexti. Vulgo βού-
λη. 6. Forseti καὶ ἀναδέχεσθαι, διότι πᾶν ποιήτομεν. Ibid. ἀπό-
σχεσθε ex isto reprobatū. Vulgo ἀποσχεῖσθαι ex Valesii contexti.

vallo ac fossa munitus, regi
per nutum significavit, ut
ad se accederet; quum uti-
que contrarium fieri de-
buiſſet. Sed Guluffa, ut
erat simplici ingenio, more
gentis Numidarum, solus ad
eum accessit. Cumque ad-
propinquasset, interrogavit,
cujusnam metu thorace omni-
busque armis contectus ve-
nisset. Ille cum Romanos
metuere se dixisset: recte ve-
ro, inquit Guluffa; ni enim
ita esset, numquam te in ur-
bem inclusisses, nulla præ-

fertim necessitate impulsus.
Sed agedum, quid est quod
postulas? Ego vero, ait
Hasdrubal, a te peto, ut
apud imperatorem Romanum
legationem obire velis, ac
spondere, nos imperata cun-
cta esse facturos: modo ab
hac misera civitate abstinete!
At Guluffa, Puerile, inquit,
videtur esse, quod flagitas,
vir bone. Quæ enim rebus
adhuc integris, legatione
missa, sedentibus etiam tum
Viticæ Romanis, impetrare
non potuissis, qua nunc ra-
tione

OLISS. I. *Θεὸν, τίνι λόγῳ νῦν ἀξιοῖς ταῦτά σοι συγχωρεῖσθαι,*
 Asdruba- *περιτετεγισμένους καὶ κατὰ γῆν καὶ κατὰ θάλατ-*
 lis collo- *ταν, καὶ σχεδὸν ἅπαξ ἀπεγνοικῶς τὰς τῆς σωτη-*
 quium *ρίας ἐλπίδας. Ὁ δ' Ἀσδρούβας, ἀγνοεῖν αὐτὸν,*
 cum *ἔφη. καὶ γάρ ἐπὶ τοῖς ἔξωθεν συμμάχοις αἰκμὴν κα-*
 Guluffa. *λὰς ἐλπίδας ἔχεν· (οὐ γάρ που τὰ περὶ τοὺς*
Μαυρουσίους ἠκηκόεσ, καὶ τὰ περὶ τῶν ὑπαίθρων
δυνάμεων·) καὶ οὐκ ἀπελπίζεν τὰ κατ' αὐτούς·
μάλιστα δὲ πεποιθέναι τῇ τῶν Θεῶν συμμαχίᾳ καὶ
ταῖς ἐν ἐκείνοις ἐλπίσιν. Οὐ γάρ περιόψεσθαι σφᾶς 10
προφανῶς παρασπονδουμένους, ἀλλὰ πᾶσι δώσειν
ἀφορμαῖς πρὸς σωτηρίαν. Διὸ παρακαλεῖν ἡξίου 11
τὸν στρατηγόν, καὶ τῶν Θεῶν ἕνεκεν καὶ τῆς τύχης,
φείσασθαι τῆς πόλεως· εἰδότα σαφῶς, διότι, μὴ
δυνάμενοι τυχεῖν τούτου, κατασφαγήσονται πρότε-
ρον, ἢ παραχωρήσουσι ταύτης. Τότε μὲν οὖν ταῦτα 12
καὶ

2. ἀπαξ. Forſan ἀπάσας. 9. Μαυρουσίους ex conſeſſ. ſcripſit Valſf. Μαύρους erat in cod. Ibid. Vulgo καὶ τὰ περὶ τῶν ὑπαίθρων δυνάμεων, ὅτι σώζονται, καὶ οὐκ ἀπελπ. Priora verba cum praecedentibus parentibus includenda putavi, & verba ὅτι σώζονται deleui, ut importune adſuta, niſi forte excidit περὶ θά-μενος ὅτι σώζ. aut aliquid ſimile.

*tione adductus tibi concedi
 postulas, cum undique terra
 ac mari operibus circumda-
 tus, nulla propemodum salu-
 tis reliqua spe, teneare? Has-
 drubal vero, falli eum, re-
 spondit: nam & foris socio-
 rum auxiliis plurimum se
 confidere, (quippe nondum
 acceperat nuncium de Mau-
 ris, nec de copiis regioni
 praesidentibus:) neque por-
 ro se ipsos de rebus suis de-
 sperare; maxime vero in ope*

*deorum immortalium spem
 repositam habere. Non enim
 neglecturos Deos injurias
 Pœnis illatas, ac fœderum
 violationem; sed multas ad
 salutem opportunitates sibi
 oblaturos. Proinde rogabat,
 ut imperatorem moneret, deo-
 rum ac fortunæ causa civi-
 tati parcere ut vellet; & pro
 certo haberet, ni id impetra-
 rint, prius omnes maſſandos
 eſſe, quam deditionem ſaſſu-
 ros. His tum ac ſimilibus
 dictis*

καὶ παραπλήσια διαλεχθέντες ἐχωρίσθησαν, ταξά· A.V. 607.
μενοι μετὰ τρίτην ἡμέραν πάλιν συμπορεύεσθαι.

Τοῦ δὲ Γολοσσοῦ μεταδόντος τῷ στρατηγῷ περὶ τῶν εἰρημένων· γελάσας ὁ Πόπλιος, Ταῦτα μέλλων
αἰτιολοῦν, ἔφη, τοιαύτην καὶ τηλικαύτην ἀσέβειαν εἰς
τοὺς αἰχμαλώτους ἡμῶν ἐνεδείξω, καὶ νῦν ἐπὶ τοῖς
θεοῖς τὰς ἐλπίδας ἔχεις, παραβεβηκώς [τοὺς
θεοὺς] καὶ τοὺς τῶν ἀνθρώπων νόμους. Τοῦ δὲ
βασιλέως βουλομένου τι προσυπομνήσκεν τὸν
Σκιπίωνα, καὶ μάλιστα, διότι δεῖ συντελεῖαν ἐπιτί-
θεσθαι τοῖς πράγμασι· χωρὶς γὰρ τῶν ἀδύλων καὶ
τὴν κατάστασιν τῶν ὑπάτων ἤδη συνεγίξεν, ἥς
δεῖν, ἔφη, στοχάζεσθαι, μὴ, τοῦ χειμῶνος προκα-
ταλαβόντος, ἐπελθὼν ἕτερος ἀκοντὶ λάβῃ τὴν ἐπι-
γρᾶφην τῶν ἐκείνου πόνων· καὶ δὴ τούτων λεγομέ-
νων, ἐπιστήσας ὁ στρατηγὸς ἐκέλευσεν ἀναγίλῃεν,
διότι δίδωσι τὴν ἀσφάλειαν αὐτῷ καὶ γυναικὶ, καὶ τέκνοις,

II. 1. ἐλπίδας ἔχεις correxit Vales. ἔχεν erat in cod. Ibid. Duo
verba τοὺς θεοὺς ex conjell. adjecit idem Vales. 2. διότι δεῖ
συντελεῖαν ex conjell. scripsi. Vulgo διότι συντελεῖ ἐπιτί-
θεσθαι.

dictis e colloquio discesse-
runt, constituto rursus in
perendinum diem congressu.

2. Vbi vero Gulusa fer-
mone utrimque habitos im-
peratori renunciavit; subri-
dens Scipio: Hæccine, inquit,
postulaturus, tali tantaque
impietate in captivos es no-
stros usus, Et nunc in deo-
rum ope spem positam habes,
quum divina Et humana ju-
ra violaris? Inde Rex Sci-
pionem admonere cum insti-

tisset, utile esse ipsius ratio-
nibus, finem bello imponere;
nam, præter incertos casus
martemque communem, co-
mitia quoque consularia pro-
spiciendum esse, ne, si inte-
rim præterisset hiems, su-
perveniens deinde alius titu-
lum ac lauream ipsius labo-
rum sine sudore interciperet:
hæc cum animadverteret
Scipio, Gulusam id Has-
drubali renunciare jussit,
ipsi, uxoriq; ac liberis, Et
propin-

OL. 138.1.
Scipionis
mandata
ad As-
druba-
lem.

τέκνοις, καὶ δέκα τῶν συγγενῶν φίλων οἰκίαις, σὺν δὲ τούτοις δέκα τάλαντα λαβεῖν ἐκ τῶν ἰδίων ὑπαρχόντων, καὶ τῶν οἰκετῶν ἐξ ἀνάγκης, εὖς ἂν αἰρήται. Ταῦτα μὲν οὖν ὁ Γολοσσῆς ἔχων τὰ Φιλάν-5 θρωπα, στείλῃ πρὸς τὸν Ἀσδραύβαν τῇ τρίτῃ τῶν ἡμερῶν. Ὁ δὲ πάλιν ἐξεπορεύετο μετὰ μεγάλης 6 ἀξίας ἐν τῇ πορφυρίδι καὶ τῇ πανοπλίᾳ βιάσθην, ὥστε τοὺς ἐν ταῖς τραγωδίαις τυράννους πολὺ τι προσοφείλεν. Ἦν μὲν οὖν καὶ φύσει σάρκινος, τί-7 τε δὲ καὶ κοιλίαν εἰλήφει, καὶ τῷ χρώματι παρὰ φύσιν ἐπικεκαυμένος ἦν, ὥστε δοκεῖν ἐν πανηγύρεσι που διατᾶσθαι παραπλησίως τοῖς σιτευτοῖς βουσὶν, αἰδῶ μὴ τηλικούτων καὶ τοιούτων κακῶν προστα-8 τεῖν, ὧν οὐδ' ἂν ἐφίκοιτο τῷ λόγῳ διεξιὼν οὐδέεις.

Οὐ

4. Pro ἐξ ἀνάγκης *Valeſius* *ſuſcipiat* eſt ἐξ, ſervos ſex, *deſecto* το-
κοῦ. ἀνάγκης. *Equidem ſuſcipiat* etiam ἐξενέγκαι vel ἐξενεγ-
κεῖν. *libid.* αἰρήται *contexti*. *Vulgo* αἰρᾶται. 7. καὶ κοιλίαν *cum*
Touſſio ſcripſi. κοιλίαν *ex* *Suida* jam αἰσείκερατ *Valeſius*, *omiffa*
partic. καὶ. καὶ λίαν *erat in cod. Parisſe*. quod defendit *Reiskius*,
καὶ λίαν εἰλήφει (*ſcil.* τῆς σάρκα,) vel καὶ λίαν ἀνεἰλήφει.
Apud Suidam autem eſt: Ἦν μὲν οὖν καὶ φύσει σάρκινος, βαλὼν
δὲ τὴν πανοπλίαν καὶ κοιλίαν εἰλήφει.

*propinquorum amicorumque
familii decem, veniam ac
ſecuritatem Scipionem conce-
dere: præterea decem ta-
lenta ut ex bonis ſuis capiat,
ac ſervos, quoscumque ex
omni familia ſelegiſſet.* His
mandatis fatiſ humaniſ *Gu-
luſſa* tertio die ad condiētum
cum *Hasdrubale* colloquium
venit. At ille rurfus pa-
ludamento purpureo armiſ-
que omnibꝯ ornatus, cum
magno adparatu lentoque
greſſu, proceſſit; prorfus ut

tyrannos, qui in tragœdiis
ſpectantur, longe ab ea pom-
pa abeſſe diceret. Et erat
ille quidem natura corpulen-
tus, tunc vero majorem
etiam in modum excreverat
hominis obefitas, & colore
præter naturam erat aduſto
atque fulco, ut in mercatu
alicubi degere videretur in-
ſtar ſaginatorum boum, non
civitatem regere tot ac tan-
tiſ circumdatam calamitati-
bus, quantas nemo facile ne
oratione quidem ſatiſ expri-
mere

10 Οὐ μὴν, ἀλλ' ἐπεὶ συνῆλθε τῷ βασιλεῖ, καὶ δῆκου- A.V. 607.
 σε τῶν ὑπὸ τοῦ στρατηγοῦ προτενομένων, πολλά- Asdruba-
 κισ τὸν μηρὸν πατάξας, τοὺς θεοὺς καὶ τὴν τύχην- lis re-
 ἐπικαλεσάμενος, οὐδέποτε ταύτην ἔσεσθαι τὴν ἡμέ-
 ραν ἔφασκεν, ἐν ᾗ συμβήσεται τὸν ἥλιον Ἀσδρουβαν.
 βλέπειν ἅμα καὶ τὴν πατρίδα πυρπολουμένην·
 11 καλὸν γὰρ ἐντάφιον εἶναι τοῖς εὖ φρονοῦσι τὴν πα-
 τοτρίδα καὶ τὸ ταύτης πῦρ. "Ωδ', ὅτε μὲν εἰς τὰς
 ἀποφάσεις αὐτοῦ τις βλέψῃ, θαυμάζειν τὸν ἄν-
 δρα καὶ τὸ μεγαλέψυχον τῶν λόγων· ὅτε δ' εἰς τὸν
 χειρισμὸν τῶν πραγμάτων, τὴν ἀγενεῖαν καταπλήτ-
 12 τεσθαι καὶ τὴν ἀνανδρίαν· ὅς πρῶτον μὲν, τῶν ἄλλων
 πολιτῶν διαφθειρομένων ὀλοσχερῶς ὑπὸ τοῦ λιμοῦ,
 πότους αὐτὸς συνῆγε καὶ δευτέρας τραπέζας παρε-
 τίθετο πολυτελεῖς, καὶ διὰ τῆς ἰδίας εὐξίας παρε-
 13 δεγμάτιζε τὴν ἐκείων ἀτυχίαν. Ἀπιστον μὲν γάρ
 ἦν τὸ τῶν ἀποθνησκόντων πλῆθος· ἄπιστον δὲ τὸ
 τῶν

10. ὅτε μὲν adfuit ex Suida: vulgo ὅταν μὲν. Ibid. καταπλήτ-
 τεσθαι. ἐκπλήττεσθαι Suid.

mere possit. Ceterum con-
 gressus cum *Gulussa*, & au-
 ditis conditionibus, quæ ipsi
 ab imperatore Romano offe-
 rebantur; femur itentidem
 percutiens, deorumque ac
 fortunæ invocans fidem,
numquam eum diem adfore
dixit, quo Hasdrubal solem
simul aspiciat & patriam
igne vastatam: patria enim
conflagrantis ruinam bene
animatis viris pulcerrimum
rogi ornamentum esse. Ita
 quidem, ut, si quis dicta il-
 lius spectaverit, miraturus

fit hominem, orationisque
 pondus & gravitatem obtu-
 pescet: sin ejusdem in ad-
 ministrandis rebus intuea-
 tur rationem, miraturus sit
 ignaviam hominis ac molli-
 tiem. Qui primum quidem,
 reliquis civibus fame fundi-
 tus pereuntibus, ipse convi-
 via agitabat, & secundas
 mensas opipare instructas
 adponebat, suæque cutis ni-
 tore ac pinguedine aliorum
 calamitatem traducebat. Eo-
 rum enim, qui quotidie præ
 fame aut peribant, aut trans-
 fugie-

OL. 158. 1. τῶν αὐτομολούντων καθ' ἡμέραν διὰ τὸν λιμὸν.

A. V. 607. ^α Ἐπειτα τοὺς μὲν διαχλευάζων, αἷς δ' ἐνυβρίζων, ¹³ καὶ φονεύων, κατεπλήθτετο τοὺς πολλούς· καὶ τούτῳ τῷ τρόπῳ συῆχε τὴν ἐξουσίαν, ἣ μόλις ἂν χεῖσταιτο τύραννος ἐν εὐτυχύσει πόλει, καὶ ἐν δυστυχικυία πατρίδι. Διὸ καὶ λίαν δοκῶ καλῶς ἡμῖν ¹⁴ αἰρηθῆναι, διότι πρῶτάτας πραγμάτων ὁμοιοτέρους τῶν παρὰ τοῖς Ἑλλήσι τότε καὶ παρὰ τοῖς Καρχηδονίοις ὑπερξάντων οὐκ ἂν εὖροι τις βραδίας. τούτοις δ' ἔσται δῆλον, ὅταν ἐκ παραθέσεως τὸν ὑπὲρ ἐκείνων ποιησώμεθα λόγον.

OL. 158. 1.

A. V. 602.

III.

Asdrubal

ad genua

accidit

Scipioni.

(Ὁ δὲ σεμνὸς Ἀσδρούβας συνέπεσε τῷ στρατηγῷ πρὸς τὰ γόνατα, ἐπιλεησμένος τῆς μεγαλοθύμου σφύνης.)

(Ὁ δὲ

13. καὶ ἐν δυστυχικυία. *Præpositionem ex conjec. inferni. Possit & καὶ οὐ δυστυχ. cum Reisk. suspicari. 15. ποιησώμεθα contexti. Vulgo ποιησώμεθα, sed in cod. erat ποιῶμεθα.*

III. 1 & 2. *Das hæc incesti Asdrubis fragmenta, ad Polybium ex conjectura retulit Valerius. Alia nonnulla Fragm. hæc inferenda, exhibemus in Spicilegio Reliquiarum ex Libro XXXIX.*

fugiebant, numerus credi vix potest. Et inter hæc ille, aliis illudens, alios contumelia adficiens, atque etiam occidens, terrori erat multitudini. Atque hujusmodi artibus in infelici etiam patria potestatem eam retinuit, qua vix ullus in civitate fortunata tyrannus uteretur. Quamobrem non sine causa dixisse mihi videor, reipublicæ principes similiores iis,

qui per id tempus & Carthagine & in Græcia fuerunt, haud facile posse reperiri. Id vero aliquanto clarius erit, cum utrosque invicem comparabimus.

3. Superbus vero ille *Asdrubal* imperatori ad genua accidit, superioris magniloquentiæ oblitus. (*Suidas in Σεμνός.*)

Asdru.

2 (Ὁ δὲ Ἀσδρούβας ἐβουλήθη, τούτῳ συμμίζας,
καὶ Φιλανθρωπηθεῖς, ἀπελθεῖν εἰς τοὺς ἔξω τόπους.)

3 Ὁ δὲ Σκιπίων, Καρχηδόνια ὄρων τότε ἄρδην τε-
λευτῶσαν εἰς πανολεθρίαν ἐσχάτην, λέγεται μὲν δα-
κρῦσαι, καὶ Φανερὸς γενέσθαι κλαίων ὑπὲρ πολεμίων.
Carthagi-
nis rui-
nam de-
flet Sci-
pio.

4 Ἐπὶ πολὺ δ' ἔνους ἐφ' ἑαυτοῦ γενόμενός τε, καὶ
συνιδὼν, ὅτι καὶ πόλεις καὶ ἔθνη καὶ ἀρχαὶς ἀπά-
σας δὲ μεταβαλεῖν, ὥσπερ ἀνθρώπους, δαίμονας,
καὶ τοῦτ' ἔπαθε μὲν Ἴλιον, εὐτυχὲς ποτε πόλιν,
ἔπαθε δὲ ἡ Ἀσσυρίων καὶ Μηδῶν καὶ Περσῶν ἐπ'
ἐκείνοις ἀρχὴ μέγιστη γενομένη, καὶ ἡ μάλιστὰ
ἐναγῆχος ἐκλαμψασα ἡ Μακεδόνων, [Φῆναι] ἔττε
ἐκὼν, ἔττε προφυγόντες αὐτὸν τοῦδε τοῦ ἔπους·

5 Ἔσσεται ἡμᾶρ, ὅταν ποτ' ὁλώλῃ Ἴλιος ἱρὴ,
καὶ Πριάμος, καὶ λαὸς εὐμελὶς Πριάμοιο.

Iliad. VI. 448 sq.

Πολυ-

Asdrubal vero, cum illo congressus, & humaniter exceptus, in extera loca proficisci statuit. (*Suidas in Φιλανθρωπ.*)

(*Appianus in Punicis Cap. 132.*)

At *Scipio*, Carthaginem funditus tunc deleri exstinguique videns, illacrymassē dicitur, & propalam deflevisse fortunam hostium. Quum vero diu meditabundus secum cogitasset, urbium, populorum, imperio-

rum omnium, non minus quam singulorum hominum, mutationi obnoxiam esse fortunam; idque & Ilium, fortunatam quondam urbem, & Assyriorum & Medorum & post istos Persarum imperium, amplissimum omnium, & quod nuper etiam adhuc splenduerat, Macedonicum, esse expertum; sive consulto, sive mentem præcurrente lingua, versus illos Ποῆται pronunciavit:

*Iamque dies aderit, quo concidat
Ilium ingens,
& Priamus Priamisque ruat plebs
armipotens.*

Et

Ol. 158.2. Πολυβίου δ' αὐτὸν ἐρομένου σὺν παρῆησίᾳ, (καὶ γὰρ ἦν αὐτοῦ καὶ διδάσκαλος·) ὃ τι βούλειτο ὁ λόγος· φασὶν, οὐ φυλαζόμενον ὀνομάσαι τὴν πατρίδα σαφῶς, ὑπὲρ ἧς ἄρα, ἐς τὰνθρώπεια ἀφορῶν, ἐδεδίει. Καὶ τὰδε μὲν Πολύβιος, αὐτὸς ἀκούσας, συγ-γράφει.

7. ἀκούσας. Nescio an cum codice Augustano Appiani scribendum sit αὐτὸς ἀκούσαι συγγράφει, se ipsum audivisse scribit.

Et a Polybio pro familiaritate (fuerat enim is praeceptor Scipionis) interrogatus, quid sibi vellent ea verba; non dubitavit ingenue fateri, cogitationem incidisse sibi patriā, cui timeret, vices rerum humanarum confiderans. Hoc quidem ipse POLYBIUS, qui ex ore ejus verba ista audivit, memoriae prodidit.

ΤΗΣ ΤΕΣΣΑΡΑΚΟΣΤΗΣ
ΤΩΝ ΠΟΛΥΒΙΟΥ ΙΣΤΟΡΙΩΝ

ΤΑ ΣΩΖΟΜΕΝΑ.

I.
BELLVM ACHAICVM.

OL. 158.2.
A.V. 608.

Πυθίας ἦν μὲν ἀδελφὸς Ἀκατίδους τοῦ σταδιδέως, υἱὸς δὲ Κλεομένους· κακῶς δὲ βεβιωκὼς, καὶ δοκῶν ἑαυτῷ παρὰ κεχωρηθῆαι τὴν πρώτην ἡλικίαν. Ὁμοίως δὲ καὶ κατὰ τὴν πολιτείαν θρασὺς καὶ πλεονέκτης, καὶ δι' Εὐμένους καὶ Φιλεταίρου σωματοποικητὰς τὰς πρὸς τὴν πόλιν αἰτίας.

Pytheas
Thebanus, altera
fax
belli.

Τοῦ Κριτολάου τοῦ στρατηγοῦ τῶν Ἀχαιῶν μετηλαχέτος, καὶ τοῦ νόμου κελεύοντος, ἐπὶ τὴν ἀρχὴν βῆ.

Obit
Critolaus
prætor
βῆ
Achæorum.

Cap. I. 1. ταυτῶ. ἐκείνῳ maluerat Reisk.

LIBRI QVADRAGESIMI
HISTORIARVM POLYBII
RELIQVIAE.

I.
Excerpta Valefiana.

1. **E**rat Pytheas, Acatidis stadiodromi frater, Cleomenis filius; qui, quum nequiter vixisset, primam illam ætatem sibi condonatam esse existimabat. Eadem vero audacia & cupiditate in
- republica gerenda est usus; quæ vitia Eumenis & Philæteri favore & gratia aluit.
2. Post obitum Critolai, prætoris Achæorum; cum legibus statutum esset, si

Polybii Histor. T. IV.

Υ υ

quid

Ol. 158.2. *βῆ τι περὶ τὸν ἐνεστῶτα στρατηγὸν, τὸν περὶ γεγε-
νότα διαδέχεσθαι τὴν ἀρχὴν, ἕως ἂν ἡ καθήκουσα
Dixus
prætor, σύνοδος γένηται τῶν Ἀχαιῶν· ἐπιβάλε τῷ Διαίῳ,¹
χαίριζεν καὶ πρεσβύτερον τῶν κοινῶν πραγμάτων.
Διόπερ ἐκπέμψας εἰς τὰ Μίγαρα, καὶ παραγευό-³
Servos
liberat, μένος εἰς Ἄργος, ἔγραψε ταῖς πόλεσι πάσαις, τῶν
οἰκογενῶν καὶ παρατρέφον τοὺς ἀκμάζοντας ταῖς
ἡλικίαις εἰς μυρίους καὶ δισχιλίους ἐλευθεροῦν, καὶ
καθοπλίσαντας πέμπειν εἰς τὴν Κόρινθον. ἐμέρισε⁴
δὲ ταῖς πόλεσι τὴν ἐπιβολὴν τῶν σωμάτων εἰκὴ καὶ
ἀνίσως, καθάπερ καὶ περὶ τῶν ἄλλων ἔπραττεν.
οἷς δ' ἂν ἐλείπη τὸ τῶν παρατρέφον πληθος, ἀνα-⁵
πληροῦν ἔδει τὴν ἐκάστοις καθήκουσαν μοῖραν ἐκ
τῶν ἄλλων εἰκετῶν. Θεωρῶν δὲ τὴν ἀπορίαν τὴν ἐν⁶
Pecu-
niam, τοῖς κοινῶς ἰσχυρὰν οὔσαν διὰ τὸν πρὸς Λακεδαι-
μονίους γεγενότα πόλεμον, ἐπαγγελίας ποιῆσαι συν-
ηγάγκαζε, καὶ κατ' ἰδίαν εἰσφέρειν τοὺς εὐπέρους,
οὐ*

quid humanitus prætori hu-
jus anni accidisset, ut is,
qui superiori anno prætor
fuiſſet, in ejus locum sub-
stitueretur, donec legitimi
conventus Achæorum dies
advenisset; cura & admini-
stratio reipublicæ ad *Diaum*
pertinebat. Is igitur cum
præsidium militum in oppi-
dum Megara miſiſſet, Argos
ingreſſus, literas ad omnes
Græciæ civitates dedit, qui-
bus mandabat, ut *ex vernis*
atque alumniſſimos
ætate, ad duodecim homi-

num millia, manumitterent,
armisque instructos Corin-
thum destinarent. Hanc ty-
ronum præstationem temere
& inæqualiter, qui illius &
in aliis rebus mos erat, sin-
gulis urbibus indixit. Qui-
bus vero alumnorum nume-
rus deerat, ii ex aliis quibus-
libet servis portionem suam
implere tenebantur. Sed
cum publicam inopiam vi-
deret ob bellum, quod cum
Lacedæmoniis nuper gestum
erat; locupletissimos quos-
que, cum viros, tum mulie-
res,

τοῦ μόνον τοὺς ἀνδρας, ἀλλὰ καὶ τὰς γυναῖκας. ἅμα A. V. 608.
ac milites
imperat
Achæis.
δὲ τούτοις παρήγγειλε, πανδημὴ τοὺς ἐν ταῖς ἡλι-
κίαις ἀθροίζεσθαι μετὰ τῶν ὅπλων εἰς τὴν Κέρνυθον.
ἐξ ὧν συνέβαινε γίνεσθαι τὰς πόλεις πλήρεις ἀκρι-
9 σίας, ταραχῆς, θυθυμίας. Καὶ τοὺς μὲν ἀπολω-
λότας ἐπὶ θάνατον, τοὺς δ' ἐκπορευομένους ἤλεον, καὶ
προσκατεκλαίοντο πάντες ὡσανεὶ προσρῶμενοι τὸ
10 ἰομέλῃον· τὴν δὲ τῶν αἰκετῶν ἀνίστασιν καὶ τὸν ἐπι-
συρμὸν βαρέως ἔφερον, ὥς ἂν τῶν μὲν ἡλευθερωμέ-
νων ἄρτι, τῶν δὲ λειπῶν πρὸς τὴν ἐλπίδα ταύτην
11 μεμετρωρισμένων. Ἄμα δὲ τούτοις οἱ μὲν ἄνδρες εἰς-
φέρειν ἠναγκάζοντο παρὰ τὴν αὐτῶν προαίρεσιν
ὅ τι τις ἔχεν δόξειεν, αἱ δὲ γυναῖκες, ἀφαιρούμεναι
σφῶν αὐτῶν καὶ τῶν ἰδίων τέκνων τὸν κόσμον, ὥσπερ
ἐπίτηδες εἰς αὐτὸν τὸν ὅλεθρον εἰσέφερον.

Υ y 2

Ἀπάν-

II. 9. προσκατεκλαίοντο. προκατέκλαιον talait Reisk. 10. ἀνί-
στασιν καὶ ἐπισυρμὸν abductionem interpretatus est Vales. ἀνί-
στασιν elevationem in numerum civium & militum intellexit
Toup. ἀνάστασιν maluit Reiskius, minacem audaciam.

res, collationem pecuniæ polliceri ac præstare singulos coëgit. Simul vero edixit, ut omnes puberes armati Corinthum convenirent. Proinde per omnes passim civitates iustitium ac tumultus & desperatio animorum erat. Cunctique, eos, qui in bello ceciderant, beatos prædicantes, horum, qui proficiscebantur, vicem dolebant; &, quasi eventum animo præfragientes universi, in gemitus effundebantur,

Porro motus fervorum & neglectum herilis imperii moleste ferebant; cum alios recens manumissos viderent, reliquos vero eadem spe libertatis arreptos atque inflatos. Interim simul viri quidem opes omnes suas conferre inviti adigebantur; matres autem familias demtum sibi ac liberis suis ornatum quasi de industria in pestem ac perniciem suam conferebant.

3. Quæ

Ol. 158. 2.

III.

Oscacati

Achei.

Ἀπάντων δὲ τούτων ἐν ἐνὶ καιρῷ συμβαινόντων,
 ἢ τῶν κατὰ μέρος αὐτῶν προσπιπτόντων κατὰ πληθύνει
 ἀφῆρθε τῶν ἀνθρώπων τὴν ὑπὲρ τῶν ἄλλων ἐπί-
 στασιν καὶ διαίληψιν, δι' ἧς ἔμελλον προνοεῖσθαι, ὅτι
 πάντες εἰς πρέσβηλον ἔλεθρον ἄγονται μετὰ τέκνων
 καὶ γυναικῶν. Λοιπὸν, εἰς ὑπὸ χειμάρρου τινὲς λά-
 βρου προσωδούμενοι καὶ φερόμενοι μετὰ βίας, ἐπη-
 κολούθουν τῇ τοῦ προεστώτος ἀνοίᾳ καὶ παρακοπῇ.
 Ἡλεῖοι μὲν γὰρ καὶ Μεσσηνιοὶ κατὰ χώραν ἔμεναν, 3
 προσδοκῶντες τὸν ἀπὸ τοῦ στόλου κίνδυνον· οὗς οὐ-
 δὲν ἂν τῶν παρόντων ᾤκησεν, ἔπερ ἐφάνη τὸ νέφος
 ἐκείνο κατὰ τὴν ἐξαρχῆς πρόθεσιν. Πατρῆες δὲ καὶ 4
 τὸ μετὰ τούτων συντελικὸν βραχὺ χρόνον πρότερον
 ἐπταίκεα κατὰ τὴν Φωκίδα, καὶ ἦν τὸ συμβαῖνον
 πολλῶ τῶν κατὰ Πελοπόννησον ἐλεεινότερον. Οἱ μὲν
 γὰρ ἐκ τοῦ ζῆν παραλόγως αὐτοὺς ἐξήγον, αἱ δὲ
 ἔφηνον ἐκ τῶν πέλεων ἀνοδίας, πρὸς εὐδὲν ἄρισ-
 μένον

Elei &
Messenii.Patri-
um cla-
des & de-
spiration.

3. Quæ cum simul omnia
 fierent; horror eorum, quæ
 quotidie singulatim accide-
 bant, sensum ac cogitatio-
 nem de ipsa rerum summa
 hominibus adimebat: qua
 quidem cogitatione facile
 prospicere potuissent, sese
 omnes cum uxoribus ac li-
 beris in perniciem certissi-
 mam præcipites trahi. Ita-
 que quasi torrentis cujusdam
 impetu abrepti, & violenter
 impulsæ, ductoris dementiam
 ac vefaniam sequebantur.
Elidenfes quidem ac *Messenii*,

domi manentes, classis Ro-
 manæ adventum pavidæ ex-
 spectabant; quibus nulla res
 tum saluti esse potuisset, si
 ea procella, quo ab initio
 tendebat, eo incubuisset.
Patrenses vero, cum iis qui
 eadem formula censebantur,
 paullo antea in *Phocide* cla-
 dem erant passi: eratque
 eorum casus omnium Pelæ-
 onnesiorum maxime mise-
 rabilis: alii enim, desperato
 consilio, mortem sibi con-
 sciscabant; alii, e patria fu-
 gientes, temere vagabantur,
 quo

μένον πεισόμενοι τὴν ἀναχώρησιν, διὰ τὴν ἑκπληξιν A.V. 608.
 6 τῶν γυγνομένων ἐν ταῖς πόλεσι. Καὶ εἰ μὲν ἦγον,
 ἐκδώσιντες ἀλλήλους τοῖς πολεμίοις, ὥς ἀλλοτρίους
 γεγονότας Ῥωμαίων· εἰ δὲ ἐμήνουν καὶ κατηγοροῦν
 τῶν πύλας, οὐθενὲς ἐπιζητοῦντος κατὰ τὸ παρὲν
 τὴν τοιαύτην χρεῖαν· οἱ δὲ μεθ' ἱκετηρίας ἀπήντων,
 ἐμολογούντες παρεσπονθήκειαι, καὶ πυνθανόμενοι τί
 δεῖ πάσχειν, μηδέπω μηδενὲς ἐπιζητοῦντος λόγον
 ὑπὲρ τούτων. πάντα δ' ἦν πλήρη ἀρχομένης Φαρ-
 μακείας τῶν ἐπιπτούντων ἑαυτοὺς εἰς τὰ φρεῖατα
 καὶ κατὰ κρημνῶν· ὥστε κατὰ τὴν παροιμίαν καὶ ^{Græciæ}
 ἐχθρὸν ἐλεῆσαι, θεασάμενον τὴν τότε περιπέτειαν ^{summa}
 αὐτῆς Ἑλλάδος. Τὸν μὲν γὰρ προτῷ χρεῖν ἐσφάλ- ^{perturba-}
 λυντο, καὶ τοῖς ὅλοις ἔπτασαν ἐνίστε, ποτὲ μὲν ὑπὸ
 πραγμάτων διαφερέμενοι, ποτὲ δὲ παρασπονδούμε-
 νοι διὰ τῶν μοναρχῶν· κατὰ δὲ τοὺς νῦν λεγομένους

Υ γ 3

καιρῶς

III. 8. ὑπὸ πραγμάτων. ὑπὲρ πtiqne aut περὶ videtur scribendum.

quo tenderent incerti, metu eorum quæ in civitatibus gerebantur. Hi abibant, sese invicem in manus hostium tradituri, tamquam Romanorum partibus adversatos: illi deferabant accusabantque proximos, cum ejusmodi operam nemo tum ab eis requireret: alii, velamenta supplicum prætendentes, sædus abs se violatum esse ultro fatebantur, & quænam pœna sese maveret, ipsi interrogabant; cum nemo esset, qui rationem horum adhuc postularet.

Jamque hominibus quasi malo carmine incantatis, plena cæperunt esse omnia eorum, qui se in puteos ac per scopulos præcipitabant; prorsus ut hostis etiam, quod proverbio dicitur, casum qui tunc fuit Græciæ miseraturus fuisset. Nam superiori quidem memoria Græci clades subinde erant experti, nonnumquam etiam funditus collapsi erant, sive ob mutuas inter se de republica dissensiones, sive regum perfidia decepti. Sed his temporibus, de quibus nunc loquimur,

ΟΙ. 158. 2. καυρούς ἠτύχησαν ἀτυχίαν ἐμολεγουμένην, διὰ τὴν
τῶν προεστώτων αἰβουλίαν καὶ διὰ τὴν ἰδίαν αἰσιν.

Thebani Oī δὲ Θηβαῖοι ἐκλιπόντες πανόημει τὴν πόλιν ἐρη-
ex urbe μιν τελείως κατέλιπον· ἐν εἰς καὶ Πυθίας, εἰς Πυ-
profu-
giunt. θεας. Λοπόνησεν ἀποχωρήτας μετὰ γυναῖκας καὶ τῶν
Pytheas. τέκνων, ἡλᾶτο κατὰ τῆς χώρας.

IV. Τοῦ Διαίου παρόντος εἰς τὴν Κόρινθον, καθε-
Metellus σταμένου στρατηγῷ διὰ τῶν πολλῶν, ἦκαν αἱ περὶ
effert conditiones pacis. τὸν Ἀνδρωνίδαν παρὰ τοῦ Καικιλίου. Καθ' ὧν προ-
3 διαδούς τὴν Φήμην, ὥς συμφρονούντων τοῖς ἐχθροῖς,
παρεῖβαλε τοὺς ἀνθρώπους τοῖς ὄχλοις, ὥστε μετὰ
πάσης ὕβρεως συλληφθέντας ἀναχθῆναι δεδεμένους.
Ἦκε δὲ καὶ Φίλων, ὁ Θετταλὸς, πολλὰ Φιλάνθρωπα 3
τοῖς Ἀχαιοῖς προτείνων. Ὡν ἀκούοντες συνέπρα- 4
ξάν τινες τῶν ἐκ τῆς χώρας· ἐν εἰς ἦν καὶ Στρά-
τιος, ἦδ' ἡγεμόν, ὅς ἐμπλεκόμενος καὶ λιπαρῶν
εἰδῆτο

IV. 1. καὶ 158. 2. Forſen καὶ καὶ 158. 2.

quimur, ex ducum temeritate, suaeque ipsorum amen-
tia, maximis calamitatibus
conſlictati ſunt. Thebani
etiam, e patria vulgo omnes
profugientes, prorsus va-
cuam reliquerunt urbem.
Inter quos & Pytheas, cum
uxore & liberis in Pelopon-
nesum transgressus, hac il-
lac palabundus per regio-
nem errabat.

4. Cum *Diaus*, praetor
a plebe constitutus, Corinthi

adesset; *Andronidas* cum
amicorum nonnullis a *Q. Caecilio Metello* advenit. Sed
Diaus ante eorum adven-
tum cum famam praefemi-
nasset, hostibus illos favere,
multitudini cunctos tradidit.
Itaque comprehensi vincti-
que cum omni contumelia
perducti sunt. *Philo* etiam
Thessalus tum advenit, be-
nignas Achaëis condiciones
ferens. Quibus auditis non-
nulli adſensum praebabant,
inter quos & *Stratius* erat
jam affecta ætate, qui *Diaum*
ample-

ἐδεῖτο τοῦ Διαίου, πειθῆναι τοῖς ὑπὸ τοῦ Καικιλίου A.V. 603.
 ὑποτασσόμενοις. Οἱ δὲ, συνεδρεύσαντες, τοῖς μὲν ^{Pacem}
 εὐπὸ τοῦ Φίλωνος λεγομένοις οὐ προσεῖχον. οὐκ ἐνέ- ^{respuit}
 μισαν γάρ κοινὴν εἶναι τὴν σωτηρίαν, ἀλλὰ διὰ τὸ
 σφίτερον συμφέρον καὶ τὴν αὐτῶν ἀσφάλειαν ἐν
 πλείστον τιθεμένων ταῦτα λέγειν. πρὸς τοῦτον τὸν
 σκοπὸν ἐβουλεύσαντο περὶ τῶν ἐνεστώτων· εἰ καὶ
 τῶν πάντων ἅμα διήμαρτον. σαφῶς γάρ σφισι τὰ πε-
 πραγμένα συνειδότες εὐδαμῶς ἐδύναντο πιστεῦσαι,
 ἰδίῳι τύχοιεν ἂν τινος ἐλέου παρὰ Ῥωμαίων. Τὸ δ'
 ὑπὲρ τῶν πραγμάτων καὶ τῆς τῶν πολλῶν σωτηρίας
 παθεῖν ὅτι δέοι γενναίως, οὐδ' ἐν νῷ καθάπαξ ἐλάμ-
 βανεν· ὅπερ ἦν ἀνδρῶν φιλοδόξαν καὶ προστατῆν
 ὑφασκόντων τῆς Ἑλλάδος. Ἀλλὰ γὰρ πᾶς ἔμελλε

Υ y 4

καὶ

6. ἀλλὰ διὰ &c. *Mutila & turbata oratio; in qua nihil, nec in Graecis, nec in Latinis Valeji, ansae sum innotare. διὰ post ἀλλὰ deletum maluit Reisk. Του τιθεμένους legit pro τιθεμένων, & παρ καὶ πρὸς τοῦτον. Pro εἰ καὶ Valerius ἢ καὶ sinit. Equidem suspicatur etiam ἀλλὰ διὰ τὸ σφίτ. συμφ., καὶ τὴν αὐτῶν ἀσφ. ἐν πλ. τιθεμένοι, [πάντα ἐποιοῦν, καὶ] πρὸς τοῦτον ἔσθ. Sed suam utilitatem suamque salutem praecipuo loco ponentes, eo unice consilia sua dirigebant; quamquam ea ratione omnia simul erant perdituri.*

amplexus supplex orabat, ut pacis conditiones a Cæcilio oblatas acciperet. Sed *Diaus* & qui cum eo sentiebant, re deliberata, nihil Philonis sermonibus commovebantur: quippe qui existimarent, haudquaquam communem omnium salutem spectari, sed utilitatis atque incolumitatis propriæ causâ hæc ab iis proponi. Hujusmodi opinione præventi, consilium de summa republica inierunt, quo sit, ut omni parte aber-

raverint. Consilii enim sibi ipsi facinorum suorum, numquam in animum inducere poterant, fore ut Romani veniam ipsis indulgerent. Fortiter vero pro republica omnes casus tolerare, nullumque periculum pro communi salute detrectare, ut viros decebat gloriæ cupidos, qui se principes ac moderatores Græciæ ferebant, id vero ne in mentem quidem ipsis veniebat. Sed enim, quonam tandem pacto,

ΟΙ. 138.2. καὶ πῶθεν παραστήσεσθαι τοῦτο τὸ φρόνημα τοῖς
 Dixi lo-
 dices. προεξημένοις; Ἦσαν γὰρ οἱ βουλευόμενοι Δίαιμος καὶ
 Δαμόκριτος, ἄρτι τῆς καθόδου τετευχέτες, διὰ τὴν
 ἐπιστῶσαν ἀκρίσιαν, σὺν δὲ τούτοις Ἀλκαμένης,
 Θεοδέκτης, Ἀρχικράτης. ὑπὲρ ὧν, τίνες ἦσαν, καὶ ὅ
 τίνα φύσιν ἕκαστος εἶχε, καὶ τίνα προαίρεσιν καὶ
 βίον, ἐρηται διὰ πλεόνων.

V. Necant
 Soficra-
 tem pro-
 pratio-
 tem. Ὅθεν ἐν τειούτοις ὄντος τοῦ διαβουλίου, καὶ τὸ
 τέλος ἀκόλουθον ἐξέβη τῶν δοξάντων. Παρατυκίᾳ
 μὲν οὖν συνέκλεισαν εὐ μόνον τοὺς περὶ τὸν Ἀνδρωνί-
 δαν καὶ Λάγιον, ἀλλὰ καὶ τὸν ὑποστρατηγὸν Σωσι-
 κράτη, ἐπενέγκαντες αἰτίαν, ὅτι προστατήσαι τοῦ
 διαβουλίου, καὶ συναποφῆναι τὸ πέμπειν πρὸς τὸν
 Καικίλιον, καὶ συλλήθῃ πᾶντων εἴη τῶν κακῶν
 αἰτίας. Ἐς δὲ τὴν ἐπαύριον καθίσαντες δικαστᾶς,³
 τοῦ μὲν Σωσικράτους κατεδίκασαν θάνατον, καὶ δή-
 σαντες

9. Ἀλλὰ γὰρ *correci*, memento etiam *Retiskio*. *Corrupte* vulgo ἄμα
 γὰρ. Ibid. βουλευόμενοι debetur *Valisio*. βουλόμενοι erat in
 merto.

το, aut unde, ejusmodi ma-
 gnitudo animi antedictis ho-
 minibus accidere potuisset?
 Erant enim, qui principes
 tum in concilio sedebant,
Diaus atque *Damocritus*,
 nuper ab exilio revocati ob
 publicam temporum pertur-
 bationem; cumque his *Al-
 camenes*, *Theodectes* & *Ar-
 chicrates*: quorum hominum
 quæ indoles ac natura fue-
 rit, quæque instituta vitæ
 ratio, pluribus supra com-
 memoravi.

5. Igitur cum ex hujusce-
 modi hominibus concilium
 constaret, consentanea quo-
 que decreta prodierunt.
 Namque illico *Andronidam*
 & *Lagium* in carcerem com-
 pegere, simulque *Soficratem*,
 prætoris vicarium, criminā-
 dantes, quod cum concilio
 præsideret, & mittendæ ad
Cæcilium legationis &
 omnium omnino malorum
 auctor fuisset. Postridie
 constitutis iudicibus, *Sofi-
 cratem* quidem capitali sen-
 tentia

σαντες καὶ στρεβλοῦντες προτεκαρτέρου, ἕως διέ-^{Α. V. 608.}
 φθειραν τὸν ἄνθρωπον, οὐδὲν εἰπόντα τῶν ἐκείνοις
 4 προσδοκωμένων. τὸν δὲ Λάγιον, καὶ τὸν Ἀνδρωνίδα, ^{Androni-}
 καὶ τὸν Ἀρχίππον ἀφῆκαν· ἅμα μὲν τοῦ πλήθους ^{das pre-}
 εἰς ἐπίστασιν παραγενομένου ὑπὲρ τῆς εἰς τὸν Σω- ^{tio se}
 σικράτη παρανομίας, ἅμα δὲ τοῦ Διαίου λαβόντες ^{rediunt.}
 παρὰ μὲν Ἀνδρωνίδου τάλαντον, παρὰ δὲ Ἀρχίπ-
 5 που μ' ἑνᾶς. οὐδὲ γὰρ ἐπὶ τοῦ σκάμματος ὦν, τὸ
 δὴ λεγόμενον, ἐδύνατο λῆξαι τῆς περὶ τοῦτο τὸ μέ-
 ρος ἀναισχυντίας καὶ παρανομίας ὁ προειρημένος.
 6 Παρὰπλήσια δὲ τούτοις ἔπραξε καὶ βραχὺ χρόνῳ ^{In Philo-}
 πρότερον εἰς Φιλῖνον τὸν Κορίνθιον. περθεὶς γάρ ^{num favit}
 αἰτίαν, ὅτι διαπέμπεται πρὸς Μενάλκιδαν, καὶ τὰ ^{Dixus.}
 Ῥωμαίων φρονεῖ, τὸν τε Φιλῖνον καὶ τοὺς υἱοὺς αὐ-
 τοῦ μαστιγῶν καὶ στρεβλῶν ἐν συνόφει πάντας
 ἀλλήλων, οὐ πρότερον ἔληξε, πρὶν ἢ διεφθειρε τὰ
 7 μερεάκια καὶ τὸν Φιλῖνον. Τοιαύτης δὲ τῆς ἀνοίας
 καὶ τῆς ἀκρίστιας συμβαινούσης περὶ πάντας, εἶαν

Υ y 5

οὐδ'

V. 4. Ante verba ὑπὲρ τῆς vulgo inferuntur haec διὰ τὴν, quae de-
 levi. Ex δὲ αὐτοῦ corrupta suspicatur est Reisk. 6. Μενάλκιδαν
 correxi cum Reisk. Vulgo ex misto μὲν Χαλκίδα.

tentia damnarunt, vincum-
 que omni tormentorum ge-
 nere ad necem usque cru-
 ciarunt: qui quidem pro spe
 atque expectatione eorum
 nihil dixit. *Lagium* vero &
Andronidam & *Archippum*
 dimisere; partim quia plebs
 ob sevitiam in Socratem
 exercitam, non mediocriter
 commota erat; partim quia
Dixus talentum ab Andro-
 nida, ab Archippo quadra-
 ginta minas acceperat. Nam

nec in ipso, ut ajunt, stadio
 positus, ab hujusmodi impu-
 dentia ac scelere abstinere
 poterat. Idem paullo antea
 praestiterat in causa *Philini*
Corinthii. Criminatus enim,
 quod ad *Menalcidem* clam
 nuncios mitteret, & Roma-
 nis faveret, ipsum cum ado-
 lescentibus filiis alterum in
 alterius conspectu tormentis
 ac virgis ad mortem cecidit.
 Cum igitur ea fuerit omnium
 amentia & ejusmodi stolidi-
 tas,

OL. 158. 2. οὐδ' ἂν ἐν βαρβάρῃς εὖρει τις φηδὶως, ἄλλον, ὡς
 ἐκόντως ἂν τις ἐπιζητήσῃ, πῶς οὐκ ἄρδην ἀπάν-
 Perierant λοντο πάντες. Ἐγὼ γάρ ἂν ἔποιμι, διότι δοκεῖ μοις
 Achæi, καθάπερ ἂν ἐὶ τύχη τις ἀντερῆσαι πανούργους καὶ
 Perisilent. τεχνικὴ πρὸς τὴν ἀνείαν καὶ μανίαν τῶν ἡγουμένων,
 ἢ τις ἐξωθουμένη πάντῃ καὶ πάντως ὑπὸ τῆς ἀνείας
 τῶν πρεστώτων, βουλομένη δὲ κατὰ πάντα τρέ-
 πον σάξεν τοὺς Ἀχαιοὺς, ἐπὶ τὸ καταλειπόμενον
 ἦλθεν, ὥσπερ ἀγαθὸς παλαιστής. τούτῳ δ' ἦν, τὸν
 ταχέως σφῆλαι καὶ φηδὶως ἡτλήσας τοὺς Ἕλληνας·
 ὅπερ ἐποίησε. Διὰ γὰρ τοῦτο συνέβη, μήτε τὴν¹⁰
 Ῥωμαίων ἀργὴν καὶ θυμὸν ἐκκαυθῆναι πρῶτότερον,
 μηδ' ἐλθεῖν τὰς ἐκ τῆς Λιβύης δυνάμεις, μήτε τοὺς
 πρεστώτας, ἔντας μὲν αἰεὶς ἔπον, ἐπιλαβεμένους
 δὲ προτερέματος, ἀποδείξασθαι τὴν αὐτῶν ἀσίβειαν
 εἰς

8. διότι: ex conject. scripsi. Vulgo δὲ. Ibid. ἀντερῆσαι correctit
 Vales. ἀντρίσσαι erat in mto, quod defendit Reisk. 9. καὶ φη-
 δὶως ἡτλήσας. Copulam ex ing. adiecit Vales. Quam cum ignorat co-
 dex, verba φηδὶως ἡτλήσας ex scholio orta suspicari licet cum
 Reisk.

tas, ejusmodi ne apud bar-
 baros quidem facile possit
 reperiri; jure merito aliquis
 quæsierit, qui factum sit, ut
 non funditus omnes perie-
 rint. Equidem sic existimo,
 fortunam quamdam ingenio-
 sam & callidam restitisse du-
 ctorum dementiae ac furori:
 quæ fortuna, quum a stoli-
 ditate istorum hominum pro-
 pelleretur, & tamen gentem
 Achæorum omnino servare
 vellet, ad id, quod reliquum
 erat, quemadmodum boni
 luctatores facere solent, se

convertit; videlicet, ut cele-
 riter Græci prosternerentur,
 ac nullo negotio vincerentur:
 quod quidem ab illa est
 præstitum. Namque eo fa-
 ctum est, ut neque ira ac fu-
 ror Romanorum ulterius ex-
 ardesceret; neque legiones
 ex Africa transportarentur;
 neque ipsi Achæorum prin-
 cipes, iis moribus præditi,
 quos supra memoravi, pro-
 speræ alicujus pugnae suc-
 cessu elati, insigne aliquod
 specimen impietatis suæ in
 populares suos ederent.

Quid

- 11 εἰς τοὺς ὁμοφύλους. Τί γὰρ εἰκὸς ἦν προᾶξαι τοῦ Α.Υ. 608.
 τοὺς κατὰ τῶν ἰδίων, ἐπιλαβομένους ἀφορμῆς τινος
 ἢ προτερήματος, δηλὸν ἐστὶν ἐκ τῶν προσηρημένων
 12 διὰ τὸ κατὰ λόγον. Ἄπαντες δὲ τότε τὴν παροι-
 μίαν ταύτην διὰ στόματος ἔχον, ὥς, Εἰ μὴ τα-
 χέως ἀπωλέμεθα, οὐκ ἂν ἐσώζημεν.

- Ἀυλὸς Ποστούμιος ἄξιός γε γέγονεν ἐπισημασίας VI.
 2 ἀπ' ἐντεῦθεν. Οἰκίας μὲν γὰρ ἦν καὶ γένους πρῶ- Aulus
 του, κατὰ δὲ τὴν ἰδίαν φύσιν στωμύλος καὶ λαλῶν, Postu-
 3 καὶ πέρπερος διαφερέντως. Ἐπιθυμήσας δὲ εὐθέως mius Al-
 ἐκ παίδων τῆς Ἑλληνικῆς ἀγωγῆς καὶ διαλέκτου, binus,
 4 λὺς μὲν ἦν ἐν τούτοις καὶ κατακορῆς ὥστε δι' ἐκεί- Græcar.
 νον καὶ τὴν αἵρεσιν τὴν Ἑλληνικὴν προσκόψαι τοῖς liberar.
 πρεσβυτέροις καὶ τοῖς ἀξιολογωτάτοις τῶν Ῥωμαίων. ridicule
 4 Τέλος δὲ καὶ ποίημα γράφειν καὶ πραγματικὴν studiofus.
 ἱστορίαν ἐνεχέειρεσεν, ἐν ᾗ διὰ τοῦ προοιμίου παρε-
 κάλει τοὺς ἐντυγχάνοντας, συγνώμην ἔχεν, ἐάν,
 Ῥω-

Quid enim in suos hi facturi
 erant, si quam opportunita-
 tem secundumque eventum
 nacti fuissent, clarum & con-
 sequens est ex iis, quæ an-
 tea retuli. Tunc vero illud
 vetus dictum in omnium
 ore versabatur: *Nisi celeriter
 perissemus, nunquam salvi
 fuissemus.*

6. Hoc loco non sine no-
 tatione nobis prætereundus
 AVLVS POSTVMIVS est.
 Erat hic e clarissima familia
 oriundus, sed ingenio gar-

rulus fuit & loquacior, ac
 singulari levitate præditus.
 Qui, cum statim a puero
 Græcanicam linguam ac di-
 sciplinam adamavisset, ni-
 mius in his & ad nauseam
 usque putidus fuit, adeo ut
 ipsius causa apud viros æta-
 te & auctoritate eminentissi-
 mos populi Romani Græca-
 nica institutio male audiret.
 Denique & *poëma & Histo-
 riam rerum gestarum* scribe-
 re est adgressus, in cujus
 præmio *veniam a lektoribus*
sibi concedi postulat, si forte
civis Romanus Græcæ di-
ctionis

Ol. 158.2. Ῥωμαῖος ἂν, μὴ δύναται κατακρατεῖν τῆς Ἑλληνικῆς
 διαλέκτου, καὶ τῆς κατὰ τὸν χειρισμὸν οἰκονομίας.
 Catonis Πρὸς ἓν οἰκείως ἀπηντηκείαυ δοκεῖ Μάρκος Πόρκιος
 de eo Κάτων· θαυμάζειν γὰρ ἔφη, πρὸς τίνα λόγον ποιῶ-
 judicium. ται τοιαύτην παραιτήσιν. εἰ μὲν γὰρ αὐτῷ τὸ τῶν
 Ἀμφικτυόνων συνέδριον συνέταττε γράφειν ἱστορίαν,
 ἴσως ἔδει προσφέρειν ταῦτα καὶ παραιτῆσαι.
 μηδεμίαν δ' ἀνάγκης εὔσης, ἐθελοντὴν ἀπογράψα-
 ναι, κάππετα παραιτῆσαι, συγκνώμην ἔχεν, εἰάν
 βαρβαρίζῃ, τῆς ἀπάσης ἀτοπίας εἶναι σημεῖον·
 καὶ παραπλήσιον, ὥς ἂν εἴ τις, εἰς τοὺς γυμνικοὺς
 ἀγῶνας ἀπογραφάμενος πυγμὴν ἢ παγκράτιον,
 παρελθὼν εἰς τὸ στάδιον, ὅτε δέοι μάχεσθαι, παραι-
 τῶ τοὺς θεωμένους, συγκνώμην ἔχεν, εἰάν μὴ δύ-
 νηται μήτε τὸν πόνον ὑπομένειν, μήτε τὰς πληγὰς.
 Δῆλον γὰρ, ὥς εἰκὸς γέλωτα τὸν τοιοῦτον ἔφλεν,
 καὶ

VI. 6. προσφέρειν ceteri. Vulgo προσφέρειν. 8. Post παραπλή-
 εον in cod. inserta sunt verba uti ἄχρηστον. An voluit παραπλή-
 εος ἄχρηστον? Ibid. uti ἂν εἰ. ὡςπερ ἂν εἰ Suidas in Ἰλλυρ-
 τοῖτο.

*Ælionis elegantiam, Et in ipsa
 rerum tractatione congruam
 dispositionem, plane adsequi
 non potuerit. Cui facete re-
 spondisse videtur M. Porcius
 Cato: qui, mirari se, quid
 sperans ille veniam ejusmodi
 flagitaret. Etenim si concilium
 Amphictyonum id illi
 mandasset, ut Historiam con-
 scriberet; fortasse hujusmo-
 di deprecatione opus fuisset.
 Cum vero nulla necessitate
 impulsus ultro Scriptorem te*

*sis professus, veniam postea
 petere, si forte barbare sis
 locutus, extrema impruden-
 tia est, Et perinde, ac si quis,
 inter pugiles aut pancratio
 certaturos nomen suum in
 gymniciis ludis professus, post-
 modum stadium ingressus,
 ubi pugnandum esset, a spe-
 ctatoribus peteret, veniam ut
 sibi darent, si laborem Et
 plagas ferre non posset.
 Quare, ut hujusmodi vir
 manifesto risum simul præ-
 sen-*

καὶ τὴν δίκην ἐκ χειρὸς λαμβάνειν. ὅπερ ἔδει καὶ A.V. 608.
 τοὺς τοιούτους ἱστοριογράφους, ἵνα μὴ κατετόλμων
 10 τοῦ καλῶς ἔχοντος. Παραπλησίως δὲ καὶ κατὰ Reliqua
 τὸν λοιπὸν βίον ἐξηλάκει τὰ χείριστα τῶν Ἑλληνι- Albini
 11 κῶν. καὶ γὰρ Φιλήδονος ἦν καὶ Φυγέπρονος. Τοῦτο vanitas.
 δ' ἔσται δῆλον ἐξ αὐτῶν τῶν ἐνεττώτων. ὥς πρῶτος
 παρῶν ἐν τοῖς κατὰ τὴν Ἑλλάδα τόποις, καθ' ἐν
 καίρῳ συνέβαινε γίνεσθαι τὴν ἐν Φωκίδι μάχην,
 σκηψάμενος ἀδίδνευ εἰς Θήβας ἀνεχώρησε, χάριν
 12 τοῦ μὴ μετασχεῖν τοῦ κινδύνου· συντελεθεῖσης δὲ
 τῆς μάχης, πρῶτος ἔγραψε τῇ συγκλήτῳ περὶ τοῦ
 κατορθώματος, προδιασαφῶν τὰ κατὰ μέρος, ὡς
 μετεσχηκῶς αὐτὸς τῶν ἀγώνων.

Πολύβιος δὲ τὰ συμβαίνοντα περὶ τὴν ἄλωσην VII.
 (τῆς Κορίνθου) ἐν οἴκτου μέρος λίγων, περιτίθησ- Contem-
 καὶ τὴν στρατιωτικὴν ὀλιγωρίαν, τὴν περὶ τὰ τῶν ptus ar-
 1 τεχνῶν ἔργα καὶ τὰ ἀναθήματα. Φησὶ γὰρ ἰδεῖν tium in
eversione
Corinthi.

παρῶν

fentesque poenas debiturus
 est; ita etiam tales historiae
 scriptores explodi oportebat,
 ne quid supra vires adgredi
 auderent. Ceterum idem
Postumius in reliqua omni
 vixit ratione pessima quaeque
 Graecorum studia aemulatus
 fuerat. Nam & voluptati-
 bus deditus erat, & impa-
 tiens laboris, ut ex iis rebus,
 quas prae manibus habemus,
 liquido adparet. Qui cum
 primus in Graeciam perve-
 nisset, quo tempore in Pho-
 cide pugnatum est, valetu-

dinem caufatus Thebas re-
 cessit, ne discrimini inter-
 esset. Terminato autem
 praelio, primus ad senatum
 de re feliciter gesta literas
 scripsit, singula quaeque nar-
 rans, quali ipse pugnae in-
 terfuisset.

7. *Polybius*, quae in exci-
 dio Corinthi evenerunt, nar-
 rando deplorans, *militarem*
contemptum artificiorum ac
donariorum inter alia com-
 menorat. Ait enim, *se praesentem*

Ol. 158.2. παρὰν ἐξῆμμένους πίνακας ἐπ' ἐδάφους, πετρίον-
τας δὲ τοὺς στρατιώτας ἐπὶ τούτων. ὀνομάζει δ' 3
αὐτοὺς, Ἀριστείδου γραφὴν τοῦ Διονύσου, ἐφ' οὗ
τινες ἐξηῖθαί φασι τὸ Οὐδὲν πρὸς τὸν Διόνυσον· καὶ
τὸν Ἡρακλέα τὸν καταπενεύμενον τῷ τῆς Διαιεΐ-
ρας χιτῶνι.

VIII. Οὐσῶν δὲ πολλῶν μὲν εἰκόνας τοῦ Φιλοποίμενος,
Philopœ-
menis ho-
nores
μεγάλαν δὲ τιμὰν, ἃς αἱ πόλεις ἐψηφίσαντο· Ῥω-
μαῖες ἀνὴρ, ἐν τοῖς περὶ Κόρινθον αὐτυχήμασι τῆς
Ἑλλάδος, ἐπεχείρησεν ἀνελεῖν ἀπάσας, καὶ διαίκεν
αὐτόν· ἐνδαικνύμενος, ὥσπερ ἔτι ζῶντα, Ῥωμαίοις
πολέμιον καὶ κακόνευν γενέσθαι. Λόγων δὲ λεχθέν-3
των, καὶ Πολυβίου πρὸς τὸν συκοφάντην ἀντεπόν-
τος, οὗθ' ὁ Μόμμιος οὔτε οἱ πρέσβεις ὑπέμειναν
ἀνδρὸς ἐνδόξου τιμὰς ἀφανίσαι.

Ἐπε-

*sentem vidisse tabulas humum
projectas, ac milites super
his talis ludentes: nominat-
que eas, Bacchum ab Aristi-
da pīctum, (in quem non-
nulli dictum illud putant,
Nihil ad Bacchum,) & Her-
culem Deianiræ tunica ex-
cruciatum. (Strabo Geograph.
Lib. VIII. p. 381.)*

8. Multæ erant Philopœ-
menis statuae, magnique ei
a civitatibus decreti hono-
res. Quæ cuncta Romanus

quidam eo tempore, quo
capta Corintho in calamitate
fuit Græcia, abrogare &
evertere est conatus; perin-
de atque vivum etiamtum
accusans atque denunciāns,
quod hostis & insensus fuisset
Romanis. Qua de re cum
essent sermones habiti, &
contra calumniatorem istum
Polybius verba fecisset; ne-
que Mummius neque legati
passi sunt deleri inclyti vi-
ri gloriam. (*Pintarchus in
Philopœmene.*)

(Excer-

A.V. 608.
defendit
Polybius.

4 Ἐπεβάλετο (γὰρ ὁ Πολύβιος) διδάσκειν διὰ πλειόνων ἀκολουθῶν τοῖς ἐν ἀρχαῖς ἡμῖν εἰρημένοις περὶ τὰνδρός. Ταῦτα δ' ἦν, ἔτι διαφέρειτο μὲν πρὸς Ῥωμαίους πολλὰκις ὑπὲρ τῶν ἐπιταττιζομένων διαφέρειτο δὲ ἐπὶ τοσαῦτον, ἔφ' ὅσον διδάσκειν καὶ πείθειν ὑπὲρ τῶν ἀμφισβητουμένων· αὐτὸς τούτο ποιεῖν εἰκῇ. πείραν δὲ τῆς προαιρέσεως αὐτὸν ἀληθινὴν, ἔφη, καί, τὸ δὴ λεγόμενον, ἐκ πυρὸς παρυσχῆσθαι χάριν, κατὰ τοὺς Φιλιππικοὺς καὶ κατὰ τοὺς Ἀντιοχικοὺς καιροὺς. Πλείστην γὰρ ἔχοντα ῥοπήν τότε τῶν Ἑλλήνων, καὶ διὰ τὴν αὐτοῦ δύναμιν καὶ τὴν τῶν Ἀχαιῶν, ἀληθινώτατα διατετηρημένα ἐστὴν πρὸς Ῥωμαίους Φιλίαν· μετασχόντα τῷ δόγματος τοῖς Ἀχαιοῖς, ἐν ᾧ γεγραμμένῳ πρότερον τῆς Ῥω-

VIII. 5. εἰς ex Valefii conjecit. scripsi pro vulgo εἰκός. 6. Quam vulgo esset πείραν δὲ τοῦτο ποιεῖν τῆς προαιρέσεως, ἀπο τινὲς deleui monente eodem Valefio. 8. μετασχόντα. Vulgo μετασχόντα δὲ. Delevi particulam: nisi dñ malis. Ibid. γεγραμμένῳ corréxi cum Reisk. Vulgo τετραμμένῳ. τετραμμένη suspicatus erat Valef.

(Excerptum Valefianum
ex Polybio.)

Scilicet Polybius contra docere ac demonstrare pluribus cœpit, Philopœmenem, quod & superioribus libris ostendimus, ejusmodi fuisse, qui mandatis populi Romani interdum quidem adversaretur, sed hæcenus tantum, ut in rebus controversis proponeret suaderetque ea, quæ sibi videbantur; neque id umquam temere fecisse. Speci-

men vero illustre animi illius, & sinceræ erga populum Romanum benevolentia testimonium exstitisse bello Philippi-
co & Antiochico. Nam cum illis temporibus unus omnium Græcorum maxima auctoritate pol'leret, cum ob suam, tum ob gentis Achæorum potentiam; constanter cum in amicitia ac fide erga populum Romanum permansisset auctorem etiam & approbatorem fuisse decreti illius, quo Achæi, nondum transgressi in

OL. 158. 2. Ῥωμαίων διαβάσεως Ἀντιόχῳ καὶ τοῖς Αἰτωλοῖς τὸν ἀπὸ τῆς χώρας πόλεμον ἐξήνεγκαν, τῶν ἄλλων Ἑλλήνων σχεδὸν ἀπάντων ἀπηλλοτριωμένων τῆς Ῥωμαίων Φιλίας. Ὡν οἱ δέκα διακούσαντες, καὶ τὴν⁹ προαίρεσιν ἀποδεξάμενοι τοῦ λέγοντος, συνεχώρησαν καταμόνους αὐτῷ τὰς τιμὰς ὑπάρχεν ἐν πάσαις ταῖς πόλεσι. Λαβόμενος δὲ τῆς ἀφορμῆς ταύτης¹⁰ Πολύβιος, εἰκόνας ᾗτήσατο τὸν στρατηγὸν, καίπερ ἤδη μετακεκομισμένας εἰς Ἀκαρνανίαν ἐκ Πελοποννήσου, λέγω δὲ τὴν Ἀχαιοῦ, καὶ τὴν Ἀράτου, καὶ Φιλοποίμενος. Ἐν οἷς ἀγαθὸν τὸ πλῆθος αὐτοῦ¹¹ τὴν προαίρεσιν, ἔστησεν αὐτοῦ λιθίνην εἰκόνα.

Statua
marmo-
rea Poly-
bii.

IX. Μετὰ τὴν κατάστασιν τῶν δέκα, ἣν ἐποιήσαντο ἐν τῷ Ἀχαιῷ, οὗτοι οἱ δέκα τῷ ταμίᾳ, τῷ μέλλοντι πωλεῖν τὴν εὐσίαν τοῦ Διαίου, συνέταξαν, ὅτι πότε ἂν ἐκλέξασθαι βουληθῇ τῶν ὑπαρχόντων ὁ Πολύβιος, ὕφε-

10. εἰκόνας. τὰς εἰκόνας scribere iussit Reisk. Ibid. καὶ Φιλοποίμ. καὶ τὴν Φιλ. voluit Reisk. καὶ τὰς melius.

in Graciam Romanis, bellum Antiocho atque Aetolis indixerunt, cum ceteri fere Græci omnes a partibus Et a causa populi Romani alienati essent. Quibus auditis, decem legati, studium & consilium Polybii comprobantes, Philo-pæmenis memoriam serva-runt, ejusque honores omnes in civitatibus illibatos passî sunt manere. Hac Polybius occasione arrepta, imagines Achæi Aratiquæ & Philopæ-menis, quæ jam ex Pelopon-

nese transportatæ in Acarnaniam erant, a proconsule petiit: cujus rei causa Achæi, virtutem ipsius laudantes, statuat ei e marmo-re posuerunt.

9. Rebus in Achæia pro-be constitutis, decem Legatû quæstori, qui auctionem bonorum Diæi facturus erat, in mandatis dederunt, ut, quidquid Polybius ex illius bonis optare ac seligere vellet,

ὕφελίντα καὶ δόντα δωρεάν, τᾶλλα πωλεῖν τοῖς ἀνου-
 2 μείοις. Ὁ δὲ προειρημένος τοσούτον ἀπέσχετο τοῦ προσ-
 δεῖξασθαι τι τῶν τοιούτων, ὡς καὶ τοὺς φίλους παρεκά-
 λεσε, καθέλου μηθὲν ἐπιθυμήσαι τῶν ὑπὸ τοῦ τα-
 3 μίου πωλουμένων. συνέβαινε γάρ, τοῦτον, ἐπιπορευό-
 μενον τὰς πόλεις, πάντων τῶν τῷ Διαίῳ κοινωνησάν-
 των πωλεῖν τὰς εὐσίας, τῶν καὶ κατακριθέντων, ὅσοι
 4 μὴ παῖδας ἢ γονέας ἔχον. ἄντινες μὲν οὐ προσέσχον,
 οἱ δὲ κατακολουθήσαντες τῇ συμβουλίᾳ, καλλίστην
 δόξαν ἐξηνέγκαντο παρὰ τοῖς πολίταις.

Ταῦτα δὲ διοικήσαντες ἐν ἑξήμησιν οἱ δέκα, καὶ τῆς
 ἑαρινῆς ὥρας ἐνισταμένης, ἀπέπλευσαν εἰς τὴν Ἰτα-
 λίαν· καλὸν δ᾽ ἔγγραφο τῆς Ῥωμαίων προαιρέσεως ἀπολε-
 2 λοιπότες πᾶσι τοῖς Ἑλλήσιν. Ἐνετείλαντο δὲ τῷ Πο-
 λυβίῳ χωρίζομενοι, τὰς πόλεις ἐπιπορεῖσθαι, καὶ πε-
 ρὶ ὧν οἱ ἀνθρώποι ἀμφιβάλλουσι διευκρινῆσαι, μέχρι οὗ
 συτή-

Polybii
abstinen-
tia.

Ol. 158. 3.
A.V. 609.

X.
Polybii
in Achaos
merita.

IX. 1. δωρεάν correptionem est in edit. Ernesti. δωρεὰ δόσαντ superiores;
 quod id ex ἐν δωρεᾷ corruptionem videri poterat.

X. 2. καὶ περὶ ὧν correxi, innotuit Valesio. Vulgo ex isto edebatur
 καὶ περὶ οἱ ἀνθρ. Ibid. μέχρι οὗ correxi. Vulgo μέχρι τοῦ.

let, sepulito gratisque dona-
 to, cetera licitantibus adju-
 dicaret. Sed Polybius mul-
 tum abstulit ut quidquam eo-
 rum acciperet; quin & ami-
 cos hortatus est, nihil ut eo-
 rum, quæ a quæstore ve-
 nundabantur, concupiscerent.
 Etenim quæstor populi Ro-
 mani, singulas civitates cir-
 cumiens, quicumque consi-
 liorum Diæi participes fue-
 rant, quique a decem lega-
 tis condemnati erant, eorum
 omnium, exceptis his, qui-
 bus liberi aut parentes su-
 perflites essent, facultates

hasta polita vendebat. Ce-
 terum consilium Polybii non-
 nulli insuper habuerunt: qui-
 cumque autem ei paruerunt,
 maximam laudem a popula-
 ribus suis retulere.

10. *Decem legati*, his in-
 tra semestris spatium ita con-
 stitutis, veris initio in Ita-
 liam navigarunt, cum pul-
 cerrimum virtutis morum-
 que populi Romani exem-
 plum Græcis omnibus reli-
 quissent. In ipso autem di-
 gressu mandaverunt *Polybio*,
 ut singulas urbes obiret, ea-
 rumque controversias diju-

Polybii Histor. T. IV.

Z z

dica-

Ol 158.3. ^{Polybii in Achaes merita.} συνήθειαν ἔχουσι τῇ πολιτείᾳ καὶ τοῖς νόμοις. ὃ δὲ καὶ 3
 μετά τινα χρόνον ἐποίησε, πρὸς τὸ τοὺς αἰθρόους
 στέρξαι τὴν δεδομένην πολιτείαν, καὶ μηδὲν ἀπὸρρημα
 μήτε κατ' ἰδίαν, μήτε κατὰ κοινὸν ἐκ τῶν νέμων γενέσθαι
 περὶ μηδενός. Διὸ καὶ καθόλου μὲν ἐξαρχῆς ἀποδεχέ- 4
 μενοι καὶ τιμῶντες τὸν ἄνδρα, περὶ τοὺς ἐσχάτους και-
 ροὺς καὶ τὰς πρειρημένας πράξεις εὐδοκούμενοι κατὰ
 πάντα τρέπον, ταῖς μεγίσταις τιμαῖς ἐτίμησαν αὐτὸν
 κατὰ πέλεις, [καὶ ζῶντα, καὶ μεταλλάξαντα.] πάν- 5
 τες δ' ἔκριναν κατὰ λόγον τοῦτο ποιῆν. μὴ γὰρ ἐξε-
 γασαμένου τούτου καὶ γράψαντος τοὺς περὶ τῆς κοινῆς
 δικαιοδοσίας νόμους, ἄκριτα πάντα ἦν καὶ πολλῆς γέ-
 μοντα ταραχῆς. Διὸ καὶ τοῦτο κάλλιστον Πολυβίου 6
 πεπραχθαι νομιστέον, πάντων τῶν πρειρημένων.

XI. ^{Mummii integritas & indulgentia.} Ὁ στρατηγὸς τῶν Ῥωμαίων, μετὰ τὸ χωρεῖσθαι
 ἐξ Ἀχαιῶν τὸ συνέδριον, ἐπισκευάσας τὸν ἐν Ἰδμῷ
 τόπον,

4. *Verba, quae nunciis inclusi, a Compilatore profecta esse apparet.*

dicaret, donec constitutioni provinciae, legibusque datis adfuevissent. Quod & Polybius aliquanto post praestitit, ita ut Graeci praescripto rei-publicae statu adquiescerent, neque vel minima de ulla re difficultas, sive publice, sive privatim, in legibus superesset. Quamobrem cum & antea semper hominem magnopere coluissent, tum vero ultimis illis temporibus singulae urbes omni honorum genere [vivum & mortuum] cumularunt, omnia ejus acta communi adfensu compro-

bantes: idque jure optimo a se fieri omnes judicabant. Nisi enim ille haec perfecisset, legesque ac formulas juris dicundi civitatibus scripsisset; ubique justitium, plenaque omnia turbarum & tumultus erant futura. Itaque pulcherrimum in omni vita id facinus Polybii fuisse haud dubium est.

11. *Proconsul*, postquam concilium decem legatorum ex Achaia discessit, restau-rato templo ac luco, qui in *Isthmo*

τόπον, καὶ κοσμήσας τὸν ἐν Ὀλυμπίᾳ καὶ Δελφοῖς Ἀ.Υ.609. νεῶν, ταῖς ἐξῆς ἡμέραις ἐπεπορεύετο τὰς πόλεις, τιμᾶμενος ἐν ἐκάστη καὶ τυγχάνων τῆς ἀρεμοζούσης χάριτος. Εἰκότως δὲ τιμᾶσθαι συνέβαιεν αὐτὸν, καὶ κοινῇ, καὶ κατ' ἰδίαν. Καὶ γὰρ ἐγκρατῶς καὶ καθαρῶς ἀνестρέφῃ, καὶ πρῶτος ἐχρησάτο τοῖς ὅλοις πράγμασι, μέγαν καιρὸν ἐν τοῖς Ἑλλήσιν ἔχων καὶ μεγάλην ἐξουσίαν. Καὶ γὰρ ἐν οἷς ἐδόκει παρεωρακέναι τι τῶν καθηκόντων, ἐμοὶ μὲν οὐκ ἐφαίπετο δι' ἑαυτὸν τοῦτο σπεσιπικέναι, διὰ δὲ τοὺς παρακειμένους φίλους. τοῦτο δ' ἦν καταφανέστατον ἐν τοῖς κατὰ τῶν Χαλκιδέων ἱππεύσιν, οὓς ἀνείλεν.

II.

RES AEGYPTI.

Πτολεμαῖος, ὁ τῆς Συρίας [καὶ Αἰγύπτου] βασιλεὺς, XII. κατὰ τὸν πόλεμον πληγεὶς ἐτελεύτησε τὸν βίον· κα- Philome-
τὰ μὲν τινὰς μεγάλων ἐπαύτων καὶ τιμῆς ἂν ἄξιος, κα- toris
mors,

Z. Z. 2.

τα

XI. 2. τιμᾶσθαι. ἐκ καὶ τιμᾶσθαι mi. καὶ deletit Valef. 5. κατὰ τῶν Χαλκ. Propositionem deletam: soluit Reisk.

XII. 1. Verba καὶ Αἰγύπτου defant vulgo, ex cens. a nobis adjecta.

Isthmo est, ornatoque Iovis Olympici & Delphici Apollinis fano, postmodum singulas civitates obiit, ab omnibus & publice & privatim summis honoribus & convenienti grati animi significatione exceptus: idque sane jure optimo. Prorsus enim integer ac puris manibus in omnibus rebus versatus, summaque humanitate usus erat;

tametsi maximam opportunitatem potestatemque animadvertendi in Græcos esset nactus. Nam sicubi etiam nonnullis in rebus visus est ab æquitate nonnihil recessisse; mihi quidem non ab ipso, sed ab amicis & comitibus id profectum esse videbatur. Quod quidem manifestissimum extitit in Chalciensium equitum cæde.

II.

(Excerptum Valefianum.)

12. ΠΤΟΛΕΜΑΕΥΣ, Syria (ἘΑἰγύπτου) rex, prælio val-

neratus, obiit: vir, ut quidam sentiant, maxima laude & gloria dignus, quamvis alii

Ol. 158. 3. τὰ δὲ τινὰς τοῦαιαντίον. Περσῶς μὲν γὰρ ἦν καὶ χρη-3
 A. V. 609. στός, εἰ καὶ τις ἄλλος τῶν προγεγονότων βασιλείων.
 & elo-
 gium. σημεῖον δὲ τούτου μέγιστον· ὅς πρῶτον μὲν εὐδένᾳ τῶν 4

ἑαυτοῦ φίλων ἐπ' εὐδενὶ τῶν ἐγκλημάτων ἐπανέλετο·
 δοκῶ δὲ μηδὲ τῶν ἄλλων Ἀλεξανδρέων μηδένα δι' ἐκείνους
 ἀποθανέν. ἔπειτα, δόξας ἐκπεσεῖν ἀπὸ τῆς ἀρχῆς 5
 ὑπὸ ταῦδε φιλῶν, τὸ μὲν πρῶτον, ἐν Ἀλεξανδρείᾳ λαβὼν
 κατ' αὐτοῦ καιρὸν ἐμολογούμενον, ἀμνηστικὰ κητον ἐποι-
 ῆσατο τὴν αἰμαρτίαν· μετὰ δὲ ταῦτα πάλιν ἐπιβου- 6
 λεύσαντες τῇ Κύπρῳ, κύριος γενόμενος ἐν Λαπήθῳ τοῦ
 σώματος ἅμα καὶ τῆς ψυχῆς αὐτοῦ, τοσούτον ἀπέσχε
 τοῦ κολάζειν ὡς ἐχθρὸν, ὥστε καὶ δαρεῖας προσέθηκε
 παρὰ τὰς πρότερον ὑπαρχούσας αὐτῷ κατὰ συνθή-
 κας, καὶ τὴν θυγατέρα δώσεν ὑπέσχετο. Κατὰ μὲν 7
 τοί γε τὰς ἐπιτυχίας καὶ κατορθώσεις ἐξελύετο τῇ
 ψυχῇ, καὶ τις εἶεν αἰσωτία καὶ θαυμάσια περὶ αὐτὸν
 Αἰγυπτιακὴ συνέβαιεν· καὶ κατὰ τὰς τοιαύτας
 διαθέσεις εἰς περιπετείας ἐνέπιπτεν.

Τίλος τῶν Πολυβίου Ἱστοριῶν.

5. καιρὸν contextit Valef. καὶ τὸν m. 6. Λαπήθῳ contexti. Ἀλπί-
 θῳ m. quod in Λαπίθῳ mutavit Valefius.

alii secus existimant. Cle-
 mens enim & benignus, si
 quis umquam superiori me-
 moria rex, certe hic fuit;
 cujus rei argumenta super-
 sunt certissima. Qui primum
 quidem neminem ex amico-
 rum numero ullam ob caus-
 sam occidit: ac, ni fallor,
 nullus nec ex reliquis Ale-
 xandrinis ab eo est interfe-
 ctus. Deinde cum a fratre
 Alexandria expulsus esse vi-
 deretur, primo Alexandriæ
 ulciscendi illius opportunita-
 tem nactus, culpam ei con-
 donavit. Postea vero cum

idem rursus *Cyprum* occupa-
 re molitus esset, captum in
 urbe *Lapetho* tantum abfuit
 ut supplicio adficeret quasi
 hostem, ut potius præter mu-
 nera, quæ ipsi antea ex pa-
 ctione pendebat, alia rursus
 adjecerit, suamque ei filiam
 collocaturum promiserit.
 Verum enim vero rebus se-
 cundis lætisque successibus
 vigorem animi remittebat,
 & quædam quasi luxuria ac
 mollietis Aegyptiaca in eo
 inerat: quam ob causam sæ-
 penumero in magnum discri-
 men est adductus.

Finis *Historiarum Polybii.*

INDEX

INDEX RELIQVIARVM

TOMO IV. COMPREHENSARVM.

RELIQVIAE LIBRI XVII.

Edit. Ol. 145. 2.
nostr. A. V. 556.

Editio *Ernesti.*
Gronov.

BELLVM ROMANORVM MACEDONICVM PRIMVM.

- Cap.* 1-12 (I.) Colloquium irritum cum PHILIPPO.
Excerpt. Antig. *Cap.* 1-12.
- 13-15 (II.) Non fuit *Proditor* ARISTÆNVS,
Achæos a societate Philippi ad amicitiam
Romanorum traducens. *Excerpt. Antig.* *Cap.* 13.
Et Excerpt. Valef. "Εμοι γὰρ πολλοῖσι μὲν. p. 1420 *sqq.* p. 71 *sqq.*
- 16 (III.) ATTALVS Sycione.
Excerpt. Valef. "Ο βασιλεὺς Ἀττάλος. p. 1425. p. 76.
- 17 (IV.) NABIS, Lacedæmoniorum tyrannus.
Excerpt. Valef. Νάβης ὁ τυράννος. p. 1425. p. 76 *sq.*

RELIQVIAE LIBRI XVIII.

Ol. 145. 3.
A. V. 557.

I. FINIS BELLI MACEDONICI PRIMI.

- Cap.* 1-16 (I.) PHILIPPVS a Tito Flaminio vincitur
ad CYNOSCEPHALAS. Excursus Polybii
de *Vallo Romanorum*, & de *Militia Ro-*
mana collata cum Phalange Macedonica.
Excerpta Antiqua ex Libro XVII. *Cap.* 14-29.
- 17-22 (II.) PACEM petenti PHILIPPO dat Quin-
ctius, indignantibus ÆTOLIS.
Insertum est Excerptum Valef. "Ἢδη γὰρ
παρὰ τὴν Ἑλλάδα. p. 1426 *sqq.* p. 77 *sqq.*
Accedit in fine Exc. Antig. ex Lib. XVII. *Cap.* 30.
- 24 (III.) ATTALI Mors & Encomium.
Excerpt. Valef. Ἀττάλος ἐτελεύτησας
τὸν βίον. p. 1428. p. 82.
- Ol. 145. 4.
A. V. 558.
- 25 (IV.) PAX CVM PHILIPPO confirmatur
a Senatu Populoque Romano. *Leg.* VII.

INDEX

<i>Edit. nostr. Cap.</i>		<i>Editio Gronov.</i>	<i>Edit. Ernest.</i>
26	(V.) Factiones BOEOTORVM. Cædes BRACHYLÆ. <i>Οὐδείς γὰρ οὕτως μάργυς. Fragm. (in era Cod. Vrb.)</i>	<i>Leg. VIII.</i>	
27-31	(VI.) Decem Legati Romani cum Quintio res Græciæ ordinant.	p. 1542.	p. 264.
	II. RES ANTIOCHI.	<i>Leg. IX.</i>	
32	(I.) Antiochi successus in Ionia & in Thra- cia. <i>Ἀντίοχος ὁ βασιλεὺς. Suidas in Εὐκαρπία.</i> <i>Fragm. p. 1553.</i>	<i>Leg. X.</i>	p. 253.
	Adjicitur Legatio X.		
33-35	(II.) Lyfimachiz cum Antiocho congre- diuntur Legati Romani. <i>Exc. Antiq. ex Lib. XVII.</i>	<i>Cap. 31-33.</i>	
	<i>Adjellum in fine Fragm. Ἐάν δὲ τὸ λεγόμενον ex era Cod. Vrb. & ex Suida in Τελέχην.</i>	p. 1542.	p. 264.
36-38	III. RES ÆGYPTI. <i>Excerpt. Antiq. ex Lib. XVII.</i>	<i>Cap. 34-36.</i>	

RELIQVIAE LIBRI XIX.

Ol. 146. 1.

A.V. 559.

GATO in Hispania.

*Πολύβιος Φησι, τῶν ἐντὸς βαίτιος. Apud
Plutarch. in Catone Maj. Fragm. Polyb.*

p. 1510. p. 227.

RELIQVIAE LIBRI XX.

Ol. 146. 4.

Cap. A.V. 562.

1. ANTIOCHVS consultat cum ÆTOLIS.

Suidas in Ἀπόκλητοι.

Fragm. p. 1529. p. 249.

2. Legatio ANTIOCHI ad BOEOTOS.

Leg. XI.

3. Legatio EPIROTARVM & ELEORVM
ad Antiochum.

Legat. XII.

4-7. BOEOTI, quorum jam pridem turbata
fuerat Respublica, insensu Romanis, AN-
TIOCHVM recipiunt.

*Excerpt. Valer. Βοιωτοὶ ἐκ πολεμῶν ἤδη
χρόνων.*

p. 1429/399. p. 21/399.

8. V. Antiochus Chalcide nuptias celebrat.

Αἰθηναι lib. X, c. 10.

Fragm. p. 1492. p. 206.

VI.

RELICVIARVM.

Edit. Ol. 147. 1.

noſſv. A.V. 563.

Cop. VI. Bellum ROMANORVM CUM ÆTOLIS.

9-11

*Adiungitur das Fragn. ex Stephano Byz. in
Κόλας & in 'Αντιόχεια.*

Editio

Gronau.

Legat. XIII.

Edit.

Erneſt.

p. 1555. p. 280.

12 VII. Legatio LACEDÆMONIORVM ad Romanos.

Legat. XIV.

13 VIII. Legatio PHILIPPI, benigne accepta a Romanis.

Legat. XV.

RELIVIAE LIBRI XXI.

Ol. 147. 2.

A.V. 564.

Cop. I. BELLVM ROMANORVM ÆTOLICVM.

1 (I.) Res geſtæ poſt VICTORIAM NAVALEM DE ANTIOCHO.

Legat. XVI.

2.3 (II.) L. SCIPIO inducias concedit Aetolis.

Legat. XVII.

II. BELLVM ROMANORVM CVM ANTIOCHO.

4 (I.) PHOCÆENSIVM Factiones, diviſæ inter Romanos & Antiochum.

*Suid. in 'Επιστολῶν.
Deinde*

*Fragn. p. 1562. p. 288.
Legat. XVIII.*

5 (II.) PAUSISTRATO, Præfecto classiſ RHO-
DIÆ, ſuccedit Pamphilidas.

Suidas in Περὶ Φόρων.

Fragn. p. 1559. p. 284 ff.

*Deinde Excerpt. Voleſ. Παμφιλίδης ὁ τῶν
'Ροδίων.*

p. 1434. p. 86.

6 (III.) SCIPIONES cum exercitu petunt
Helleſpontum.

Legat. XIX.

7 (IV.) EVMENI advenit auxilium ab
ACHÆIS adverſus Antiochum.

Legat. XX.

Deinde Excerpt. Voleſ. Διοφάνης ὁ Μεγαλ.

p. 1434. p. 87.

8 (V.) EVMENES diſſuadet Romanis pacem
cum Antiocho

Legat. XXI.

9 (VI.) PRYSIAS, rex Bithyniæ, partes
amplectitur Romanorum.

Leg. XXII.

10 12 (VII.) Cum SCIPIONIBVS de Pace fruſtra
agit Antiochus.

Leg. XXIII.

13.14 III. PAX ANTIOCHO DATA A SCIPIONI-
BVS.

Leg. XXIV.

Z z 4

RELI.

INDEX

RELIQVIAE LIBRI XXII.

Edit. Ol. 147.3; nostr. A.V. 565.		Editio Gronov.	Edit. Ernstf.
Cp. I.	EVMENIS RHODIORVMque, & aliorum, Legationes ad Senatum Rom.	Leg. XXV.	
1-7			
	8 II. Bellum ÆTOLICVM, gestum a M. FVL- VIO Cos.	Leg. XXVI.	
9		Leg. XXVII.	
10/9.	Apud HERONEM de repellenda Obsidione, partim in Fragu. Polyb.	p. 1545 sq. p. 268.	
12-15		Leg. XXVIII.	
	16 III. Bellum GALLOGRÆCVM, gestum a CN. MANLIO Cos.	Leg. XXIX.	
17	Excerpt. Vales. Μοαγίτης ὁ τῆς Κεβύρας. Deinde	p. 1434. p. 87.	
18-20		Leg. XXX.	
	Et insertum Fragu. ex Suida in Γάλλοι. Excerpt. Vales. Ὀπριάγυ.	Leg. XXXI-XXXIII	
21	Tum Fragu. ex Plutarch. de Mulier. Virtut. Χιομύγαν.	p. 1519 sq. p. 285. p. 1434. b. p. 89.	
22		p. 1511. p. 229.	
	23 IV. Res GRÆCIÆ & PELOPONNESI sub finem anni.	Leg. XXXIV.	
	Ὁ δὲ Φούλβιος. Suidas in Πραξινομήτας. Fragm. p. 1535.	p. 256.	
	Ἐγκυκλίος τῶν τοῖς. Plutarch. in Philopam. Fragm. p. 1510.	p. 227.	
	Ol. 147.4. A.V. 566.		
24-26V.	CN. MANLIUS Procos. ordinat res ASIÆ,	Leg. XXXV.	
27		Leg. XXXVI.	

RELIQVIAE LIBRI XXIII.

Ol. 148.1. Cp. A.V. 567.			
1.2 I.	RES GRÆCIÆ.	Leg. XXXVII & seq.	
	3 II. Controversia RHODIORVM cum LYCIIS.	Leg. XXXIX.	
	Ol. 148.3. A.V. 569.		
	III. Varie Legationes, partim ad Controver- sias PHILIPPI cum EVMENE de Thracia, & cum THESSALIS, pertinentes, partim ad res ACHÆORVM & LACEDÆMONIORVM.		

(I.)

RELIGVIARVM.

- Edit. nebr. Cap.* (I.) Designatio summorum CAPITVM earum rerum, quas hoc loco persecutus est Polybius. *Editio Gronov. Edit. Ernest.*
 4-5 *Ex Cod. Bav. & Vrsu.* *Leg. XLIII.*
 6 (II.) Legationes ROMAM missæ adversus PHILIPPVM. *Leg. XL.*
 7-10 (III.) Legationes REGVM ad Concilium ACHÆORVM, & Q. CÆCILII ad Achæos. *Leg. XLII.*
 Ol. 148.4. A.V. 570.
 11-14 (IV.) Novæ Legationes ROMAM missæ in causâ PHILIPPI, tum ACHÆORVM & LACEDÆMONIORVM. *Leg. XLIII.*
 13.14 (V.) APPII CLAVDII Legatio ad Philippum, & in Cretam. *Leg. XLIV.*
 15 *Leg. XLV.*
 IV. RES ÆGYPTI.
 16 *Exc. Valef. Προλεμαῖος ὁ βασιλεὺς.* p. 1434 f. p. 87 f.
 17 *Excerpt. Valef. Ἀριστόνικος.* p. 1434. b. p. 89.
 18 V. RES EYMENIS.
Excerpt. Valef. Ἀποδωνιάς. p. 1433. b. p. 88.

RELIGVIAE LIBRI XXIV.

- Ol. 149. 1.
 Cap. A.V. 571.
 1-4 I. Plurimæ LEGATIONES, ex Græcia, Macedonia, Asia ROMAM missæ. *Leg. XLVI.*
 5 II. Res MESSENIORVM in Peloponneso. *Leg. XLVII.*
Insertum est Excerpt. Valef. Διονυσίου ὁ Μεσσηνίας. p. 1434. b. f. p. 90 f.
 6 III. Res PHILIPPI. *Leg. XLVIII.*
 7 *Leg. L.*
 8 *Excerpt. Valef. Τῷ βασιλεὶ Φιλίππῳ.* p. 1435 f. p. 91 f.
 9 IV. PHILOPOEMEN, HANNIBAL, SCIPIO, eodem anno vita functi.
Excerpta Valef. Φιλοποίμην. Ἀντίσας & Πάπλωρ. p. 1437 f. p. 93 f.
 Ol. 149. 2. A.V. 572.
 10 V. LEGATIONES Romam missæ. *Leg. LI.*
 11 *Leg. XLIX.*
 12 VI. LYCORTAS ulciscitur cædem PHILOPOEMENIS. *Leg. LII.*

INDEX

<i>Ediz.</i> <i>nostr.</i>	RELIQVIAE LIBRI XXV.	<i>Editio</i> <i>Gronov.</i>	<i>Edit.</i> <i>Ernest.</i>
Ol. 149. 3. Cap. A.V. 573.	1. 2 I. LEGATIONES, ROMAM missæ.		<i>Leg. LIII.</i>
	3 II. Res PELOPONNESI.		<i>Leg. LIV.</i>
	4. 5 III. Res ASIÆ. Bellum EVMENIS & ARIARATHIS cum PHARNACE.		<i>Leg. LV.</i>
Ol. 149. 4. A.V. 574.			
	6 IV. ATTALVS & Fratres ROMAM proficiscuntur.		<i>Leg. LVI.</i>
	V. Res PELOPONNESI.		
	7 (I.) Legatio ab ACHÆIS ad PTOLEMÆVM destinata.		<i>Leg. LVII.</i>
	8 (II.) CHÆRON Spartanus. <i>Excerpt. Vales. Κατὰ τοὺς αὐτοὺς.</i>		<i>p. 1438 sq. p. 94 sq.</i>
	9 (III.) Comparatio ARISTÆNI & PHILOPOEMENIS. <i>Exc. Vales. Φιλοποίμενα καὶ Ἀρίστην.</i>		<i>p. 1439 sq. p. 95 sq.</i>

RELIQVIAE LIBRI XXVI.

Ol. 150. 1. Cap. A.V. 575.			
	1-3 I. CALLICRATES, Romam legatus, prodit LIBERTATEM ACHÆORVM.		<i>Leg. LVIII.</i>
	4 II. GRACCHVS in HISPANIA. <i>Strab. Geogr. lib. III. p. 163. Πολυβίου ὁ εἰπόντος.</i>		<i>Fragm. p. 1503. p. 220.</i>
	5 III. Mortuo PHILIPPO, initia Regni PERSEI. <i>Exc. Vales. Περσεὺς ὁ Φίλιππος.</i>		<i>p. 1440 sq. p. 96 sq.</i>
	6 IV. PAX confecta inter EVMENEM & PHARNACEM sociosque.		<i>Leg. LIX.</i>
Ol. 150. 3. A.V. 577.			
	7. 8 V. LYCIORVM Legatio Romam missa contra RHODIOS.		<i>Leg. LX seq.</i>
Ol. 150. 4. A.V. 578.			
	9 VI. DARDANII & THESSALI Legationem mittunt Romam.		<i>Leg. LXII.</i>

VII.

RELICVIARVM.

Edit. Ol. 151. 1.
nostr. A.V. 579.

Editio
Gronov. Edit.
Ernest.

VII. RES SYRIACÆ. Initium Regni ANTIO- CHI EPIPHANIS.

Athen. lib. X. c. 10. p. 439. & lib. V.
c. 4 §. p. 193 §. Fragm. Polyb. p. 1492. p. 207.

RELIQVIAE LIBRI XXVII.

Ol. 152. 1.
A.V. 583.

I. INITIA BELLI PERSICI.

Cap.

1.2 (I.) Commune BOEOTORVM dissolvitur, &
Bœoti abstrahuntur a societate Persei.

Leg. LXIII.

3 (II.) Legatio Romanorum in Asiam.

Leg. LXIV.

4 (III.) Legatio PERSEI ad RHODIOS.

Leg. LXV.

5 (IV.) BOEOTOS tentat PERSEVS.

Leg. LXVI.

6 (V.) RHODII fidem servant ROMANIS.

Leg. LXVII.

7 (VI.) MACEDONES Italia pulsi.

Leg. LXVIII.

8 (VII.) Prælio victor PERSEVS, frustra
pacem petit a Romanis.

Leg. LXIX.

9 (VIII.) Præsidium Romanum pæne op-
primitur a PERSEO.

Suidas in *Klérgos*.

Fragm. p. 1557. p. 282.

10 (IX.) COTYS Thrax, socius PERSEI.

Excerpt. Vales.

p. 1441. p. 98.

11 (X.) PERSEVS captivos redimit a RHO-
DIIS.

Leg. LXX.

12 II. RES ÆGYPTI & Cypri.

Excerpt. Vales. Προλεμαῖος ὁ ἐργα-
τηγός.

p. 1442. p. 98.

Ol. 152. 2.
A.V. 584.

III. BELLVM PERSICVM.

13 (I.) CEPHALVS Epirota deficit ad PER-
SEVM. Exc. Vales.

p. 1443 §. p. 98 §.

14 (II.) AVLO HOSTILIO Consuli insidiæ
struuntur in Epiro.

Exc. Vales. Οἱ περὶ Θεόδωρον.

p. 1444. p. 100 §.

IV.

INDEX

<i>Edit. nostr.</i>		<i>Editio Græc.</i>	<i>Edit. Ernest.</i>
<i>Cap.</i> 15	IV. RES ASIÆ. <i>Exc. Vales. Φαργάκης & Ἀρταλός.</i>	p. 1445.	p. 101 sq.
16	V. RES CRETENSIVM. <i>Exc. Vales.</i>	p. 1445.	p. 102.
17	VI. RES SYRIACÆ & ÆGYPTIACÆ. <i>Exc. Vales. Ἀντίοχος.</i>	<i>Leg. LXXI.</i> p. 1446.	p. 102 sq.

RELIQVIAE LIBRI XXVIII.

	Ol. 1523. A.V. 585.	
<i>Cap.</i> 1	I. RES IN ITALIA gestæ. (I.) Senatus datur Legatis ANTIOCHI EPIPHANIS & PTOLEMÆI PHILOME- TORIS.	<i>Leg. LXXII.</i>
2	(II.) Audiuntur Legati RHODIORVM.	<i>Leg. LXXIII.</i>
	II. BELLVM PERSICVM.	
3-7	(I.) POPILLII Legatio ad Populos Græciæ, belli Persici causâ. (<i>Ecloga LXXV inserta est mediâ Eclogæ LXXIV.</i>)	<i>Leg. LXXIV seq.</i>
8-9	(II.) PERSEI Legationes ad GENTHIVM.	<i>Leg. LXXXVI sq.</i>
10-11	(III.) POLYBII Legatio ad Q. MARCIVM Col.	<i>Leg. LXXXVIII.</i>
12	(IV.) HERACLEVM, Macedoniæ oppidum, capitur a Romanis. <i>Suidas in Σημαία, & in Κεραιμυρόν.</i>	<i>Fragm. p. 1557. p. 283 sq.</i>
13	III. RES CRETENSIVM.	<i>Leg. LXXIX.</i>
14-15	IV. RES RHODIORVM.	<i>Leg. LXXX.</i>
16-19	V. RES SYRIÆ & ÆGYPTI. ANTIOCHVS EPIPHANES maiorem partem Ægypti occupat	<i>Leg. LXXXI usque LXXXIV.</i>

RELIQVIAE LIBRI XXIX.

	Ol. 1524. <i>Cap.</i> A.V. 586.	
1	I. RES ITALICÆ. Senatus Rom. Legatos mittit in Ægyptum.	<i>Leg. XC.</i>

II.

RELIGVIARVM.

<i>Edit. nostr.</i>	<i>II. BELLVM PERSICVM.</i>	<i>Editio Gronov.</i>	<i>Edit. Ernest.</i>
<i>Cop.</i>		<i>Leg. LXXXV.</i>	
2. 3		<i>Leg. LXXXVI.</i>	
4		<i>Leg. LXXXVII.</i>	
5	<i>Fragm. apud Athenaeum lib. X. cap. 11.</i>	<i>p. 1494.</i>	<i>p. 209.</i>
6	<i>Suidas in Πάρμα.</i>	<i>ibid.</i>	
	<i>Plutarch. in Alcibiolo Paulo.</i>	<i>Fragm. p. 1509.</i>	<i>p. 226.</i>
	<i>Suid. in Ποσειδωνία.</i>	<i>Fragm. 45. p. 1526.</i>	<i>p. 245.</i>
	<i>Suid. in Φάλαγγς, & in Ἀντιστοχολο- γία.</i>	<i>Fragm. 36. p. 1524 sq.</i>	<i>p. 243.</i>
	<i>Suid. in Ἀπεδοκλία, & in Καρχηδονί- ας.</i>	<i>Fragm. p. 1527.</i>	<i>p. 246.</i>
	<i>Plutarch. in Alcibiolo Paulo. Ὁ δὲ τῶν Μακεδ.</i>	<i>p. 1509.</i>	<i>p. 226.</i>
7		<i>Leg. LXXXVIII.</i>	

III. RES ÆGYPTIACÆ & SYRIACÆ.

8-9	(I.) Fratres PTOLEMÆI auxilia petunt ab ACHÆIS adv. ANTIOCHVM.	<i>Leg. LXXXIX.</i>
10		<i>Leg. XCI.</i>
11	(II.) POPILLII Legatio ad ANTIOCHVM Epiphanem in Aegyptum.	<i>Leg. XCII.</i>

RELIGVIAE LIBRI XXX.

Ol. 153. 1.

A. V. 567.

I. Res in ITALIA gestæ.

<i>Cop.</i>	(I.) Legationes introductæ in Senatum.	
1-3	ATTALI Legatio.	<i>Leg. XCIII.</i>
4-5	1. Legationes RHODIORVM.	<i>ibid.</i>
6-9	<i>Excerpta Vales. quod vulgo ad lib. XXVIII. refertur, Πρώτορον ἐπιστήσαντας.</i>	<i>p. 1416 sqq. p. 103 sqq.</i>
10	2. Legationes GRÆCORVM.	<i>Leg. XCIV.</i>
11	3. Legatio PTOLEMÆORVM.	<i>Leg. XCV.</i>
12	4. COTYIS Legatio.	<i>Leg. XCVI.</i>
13	(II.) L. ANICIVS triumphat de ILLYRIIS.	
	<i>Athenæus lib. XIV. cap. 1.</i>	<i>Fragm. p. 1555 sqq. p. 230 sq.</i>

II. Res in GRÆCIA gestæ.

14	(I.) Res ÆTOLIORVM & EPIROTORVM.	
	<i>Excerpta Vales. Οἱ Αἰτωλοὶ τὸν βίον. κατὰ τὴν Ἑπείρον.</i>	<i>p. 1451. p. 109. p. 1452. p. 109 sq.</i>
	(II.)	

INDEX

<i>Edit. nostr. Cap.</i>	<i>(II.)</i>	<i>ÆMILIUS PAULUS</i> civitates Græciæ obit, & per Epirum Romam proficisci- tur.	<i>Editio Gronov.</i>	<i>Edit. Ernstf.</i>
----------------------------------	--------------	--	---------------------------	--------------------------

15

Suidas in Βόρρ.
Idem in Μερίμρ.
Idem in Φούδι.
Strabo lib. VI. p. 312.

Fragm. 29. p. 1530.
Fragm. 54. p. 1563.
Fragm. 37. p. 1525.
Fragm. p. 1506.

p. 250.
p. 290.
p. 244.
p. 223.

Ol 153.2.

A.V. 588.

III. RES IN ITALIA GESTAE ANNO VR- BIS DLXXXVIII.

16.17 (I.) PRYSIAS Romam venit. EVMENES
prohibetur ITALIA:

Leg. XCVII.

18 (II.) Legatio ATHENIENSIVM.

Leg. XCVIII.

19 (III.) RHODIORVM Legatio.

Leg. XCIX.

IV. RES PELOPONNESI. CALLICRATES proditor Achæorum.

Leg. CHI.

Excerpt. Valesf. Του περί Καλλιμάχου. p. 1452. p. 110.

RELIQVIAE LIBRI XXXI.

Ol 153.3.

A.V. 589.

I. RES ANNI VRBIS DLXXXIX.

Cap.

1 (I.) Legatio RHODIORVM.

Leg. C.

2 (II.) Legatio GALLOGRÆCORVM.

Leg. CII.

3.4 (III.) Res ANTIOCHI EPIPHANIS.

Atheniens lib. V. c. 5. & X. c. 10. Frasm. p. 1493 sq. p. 207. extr.
& sqq.

& p. 1494 sq. p. 210.

Leg. CI.

5

Ol 153.4.

A.V. 590.

II. RES GESTÆ ANNO DXC.

6.7 (I.) Legationes PRYSIÆ, RHODIORVM,
ACHÆORVM.

Leg. CIP.

8

Leg. CV.

9 (II.) Fratres EVMENIS Romam legati.

Leg. CVI.

10 (III.) C. SVLPICIUS GALLVS Legatione
fungitur in ASIA.

Excerpt. Valesf.

p. 1453. p. 111.

11 (IV.) MORS ANTIOCHI EPIPHANIS.

ibid.

(V.)

RELIQVIARVM.

Edit. nostr. Cap. 12 (V.) DEMETRIVS, obses Romæ, frustra petit a Senatu, ut in Regnum Syriæ restituitur. *Editio Gronov. Edit. Ernest.* *Leg. CVII.*

13 (VI.) Legationes Romanæ ad ARIARATHEN, reg. Cappad. *Leg. CVIII.*

Ol. 154. 1.

A.V. 591.

III. RES GESTÆ ANNO VRBIS DXXI.

14.15 (I.) Res ARIARATHIS, Ariarathis filii. *Leg. CIX. & CXII.*

16.17 (II.) Res RHODIORVM. *Leg. CX. & CXI.*

Ol. 154. 2.

A.V. 592.

IV. RES GESTÆ ANNO DXXII.

(I.) In ITALIA.

18 I. PTOLEMÆVS Iunior Romæ a Senatu petit Cyprum insulam. *Leg. CXIII.*

19.23 II. DEMETRIVS Roma profugit in Syriam. *Leg. CXIV.*

Suidas in Πτολεμαίων. Fragm. 115. p. 1535. p. 256.

24 III. CATO queritur de Luxu Romanorum. *Athenæus lib. VI. c. 21. Fragm. p. 1494. p. 210.*

25.26 (II.) In ÆGYPTO & CYRENE.

Fratres PTOLEMÆI litigant de CYPRI regno.

Leg. CXV.

27 *Leg. CXVI.*

RELIIQVIÆ LIBRI XXXII.

Ol. 154. 3.

A.V. 593.

I. RES GESTÆ ANNO VRBIS DXXIII.

Cap. 1 (I.) In ITALIA.

Senatus PTOLEMÆO PHILOMETORI amicitiam renunciat.

Leg. CXVII.

2 (II.) In AFRICA.

MASANISSA, contendens cum Carthaginiensibus, iuvatur a Romanis.

Leg. CXVIII.

(III.)

INDEX

- Edit. nastr. Cap.* (III.) IN ASIA.
 Legationes Romam decernunt Reges:
 Prusias, Eumenes, Ariarathes.
 Demetrius.
Editio Gronov. Edit. Ernest.
Leg. CXXIX.
Leg. CXX.
- Ol. 154. 4.
 A.V. 594.
 II. RES ANNI VRBIS DXCIV.
 5 (I.) Legationes ARIARATHIS & ATTALI. *Leg. CXXI.*
 6.7 (II.) Legatio DEMETRII, tradens Senatui
 interfectorem Cn. Octavii & Iliocratem
 Grammaticum. *Leg. CXXII.*
- 8-15 (III.) L. ÆMILII obitus.
 SCIPIONIS ÆMILIANI juvenilis ætas.
Excerpt. Vales. *p. 1453 sq. p. 111 sqq.*
In Notis ad Cap. 12. adfertur locus Plu-
tarchi, in Vita Græcorum. Fragm. p. 1510 sq. p. 228.
- Ol. 155. 1.
 A.V. 595.
 III. RES ANNI VRBIS DXCIV?
 17 Legatio ACHÆORVM & ATHENIEN-
 SIVM Romam. *Leg. CXXIII.*
- Ol. 155. 2.
 A.V. 596.
 IV. ANNO DXCVI.
 18 ISSENSIVM & DAORSORVM Legatio
 Romam. *Leg. CXXIV.*
- Ol. 155. 3.
 A.V. 597.
 V. RES GESTÆ ANNO VRBIS DXCVII.
 (I.) ROMÆ.
 19 I. DALMATIS bellum indicunt Romani. *Leg. CXXV.*
 20 II. ARIARATHES, ab OROFERNE ope
 Demetrii regno pulsus, Romam venit. *Leg. CXXVI.*
Adjectum Fragm. ex Athenæo lib. X.
cap. 11. p. 1495. p. 210.
- 21.22 (II.) Status GRÆCIÆ, præcipue EPIRI,
 post mortem CHAROPIS.
Excerpt. Vales. Τὰ πρὸς τῆς Ἑπείρου. p. 1465 sq. p. 125 sqq.
- 23 (III.) IN ASIA.
 Vita functio EYMENTI succedit ATTALVS.
Excerpt. Vales. Εὐμένους ὁ Ἀττάλος. p. 1467 sq. p. 128.

RELIVIA RVM.

Edit. Ol. 155.4.
nostr. A.V. 598.

Editio
Gronov. Edit.
Ernesti.

VI. RES GESTÆ ANNO VRBIS DXCVIII.

Cap.

24 (I.) ROMÆ.

Admittitur Legatio EPIROTARVM.

Leg. CXXVII.

25 (II.) IN ASIA.

Bellum PERSIÆ CUM ATTALO.

Excerpt. Valef. Προσιας μετά τὸν
ἄσπ.

p. 1468 sq. p. 129 sq.
Leg. CXXVIII.

26

RELIVIAE LIBRI XXXIII.

Ol. 156. 1.
A.V. 599.

I. RES ANNI VRBIS DXCIX.

Cap.

1 (I.) Res ROMÆ gestæ.

Leg. CXXIX.

2 (II.) Res PELOPONNESI.

Leg. CXXX.

3 (III.) Res CYPRI.

ARCHIAS præfectus, prodere insulam
DEMETRIO conatur.

Suidas in Προσίον.
Excerpt. Valef. Αρχίας.

In Notis adfectur. Fragment. ex Suida in
Προταγγιλία.

p. 1539. p. 260.
p. 1470. p. 131.
p. 1535. p. 256.

Ol. 156. 2.
A.V. 600.

II. RES ANNI VRBIS DC.

(I.) Res in ITALIA gestæ.

4 I. Audiuntur Romæ Legati MASSILIEN- SIVM.

Leg. CXXXI.

5 II. PTOLEMÆVS junior (Phyſcon) Romam venit.

Leg. CXXXII.

6 III. Decem Legati mittuntur ad PRVSIAM pro ATTALO.

Leg. CXXXIII.

7.8 (II.) IN GALLIA.

Bellum cum LIGVRIBVS.

Leg. CXXXIV.

(III.) IN ASIA.

9 I. RHODIORVM Bellum cum CRETENSIVS. Excerpt. Valef. Ῥοδίου καὶ Κρητίων.

p. 1469 sq. p. 130.

10.11 II. PRVSIAE Bellum cum ATTALO.

Leg. CXXXV seq.

Polybii Histor. T. IV.

A 22

III.

INDEX

<i>Edit.</i>	III. PRIENENSES male multati ab Ari-	<i>Editio</i>	<i>Edit.</i>
<i>nostr.</i>	rathe.	<i>Græcor.</i>	<i>Ernest.</i>
<i>Cap.</i>	<i>Excerpt. Vales. Κατὰ τοὺς καιροὺς.</i>	p. 1470.	p. 131/2.
13	Ol. 156. 3.
A.V. 601.
III. RES ANNI VRBIS DCI.		
13	(I.) ACHÆI frustra petunt dimissionem
Evocatorum.	<i>Leg.</i> CXXXVII.	
14	(II.) Legatio ex Syria adversus DEME-
TRIVM. Legatio RHODIORVM.
<i>Athenæus lib. X. c. 11.</i>	<i>Leg.</i> CXXXVIII.
<i>Fragm.</i> p. 1495. p. 210.	
15	(III.) GRÆTENSES & RHODII auxilia
petunt ab ACHÆIS.	<i>Leg.</i> CXXXIX.	
	Ol. 156. 4.
A.V. 602.
IV. RES ANNI VRBIS DCII.		
16	Regum Asiæ filii Romæ in Senatum in-
troducuntur.	<i>Leg.</i> CXL.	

RELIQVIAE LIBRI XXXIV.

GEOGRAPHICA POLYBII, a STRABONE *maxime*
& ATHENÆO *conservata.*

- Cap.* 1 I. GENERALIA nonnulla de ARGVMENTO
hujus Libri.
- Oi δὲ ἐκ τῆς πορείας. *Strabo lib. VIII. init.*
Fragm. p. 1506. p. 223.
- Πολύβιος φήσας, περὶ τῶν Ἑλληνικῶν.
Strabo lib. X. p. 465. p. 1507. p. 224.
- Ἰσως δὲ τοις ἐπιζητήσουσι. *Polyb. lib. III.*
cap. 57.
- Πολύβιος ποιεῖ ζῶνας 15. *Strabo lib. II.*
p. 96. p. 1498/9. p. 214/5.
- 2-4 II. De VLYSSIS navigatione, circa SICI-
LIAM præfertim.
- Ἐκ μηδενὸς δ' ἀληθοῦς. *Strabo lib. I. p. 20.*
- Πολύβιος δ' ὡρθῶς ὑπονοῇ. *Strabo lib. I.*
p. 23/4. p. 1496/7. p. 212/3.
- 5-7 III. Contra superiores SCRIPTORES GEO-
GRAPHICOS disputat Polybius.
- Πολύβιος, τὴν Εὐρώπην χωρογραφῶν.
Strabo lib. II. p. 104/5. p. 1499/100. p. 215/6

IV.

IV. De LVSITANIA.

Εδ. παρί.
Cap. 8

Πολύβιος ὁ Μεγαλοπολίτης. *Athen. lib. VII. c. 14. p. 302.*
Λέγει δ' ὁ Πολύβιος. Strabo lib. III. p. 145.
Τὴν κατὰ Λυσιτανίαν. Athen. init. lib. VIII.

Εδ. Gronov. Edit. Erneft.
p. 1495. p. 211.
p. 1503. p. 220.
p. 1495. p. 211.

V. De HISPANIA.

Τοὺς τὴν Βαιτικὴν ἐνοικ. Strabo lib. III. p. 139.
Τῇ δὲ τῆς χώρας εὐδαιμ. Strabo lib. III. p. 151.
Καὶ Δικαίταρχος δὲ. Id. III. p. 170.
Φησὶ δὲ Πολύβ. κρήνην. Id. III. p. 172.
Πολύβιος δὲ τῶν περὶ Καρχηδ. Id. III. p. 147 sq.
Πολύβ. καὶ τὸν Ἄσαν. Id. III. p. 148.
Πολύβ. τὰ τῶν Οὐακαίων. Id. III. p. 162.
Τοιοῦτόν τινα ἐφίσταται. Athenaeus lib. I. c. 14. p. 16.

p. 1503. p. 220.
ibid.
ibid.
ibid.
ibid.
ibid.
p. 1512. p. 230.

VI. De GALLIA.

Πολύβ. δ' ἐν τῇ τετάρτῃ καὶ τρίαν. Athen. lib. VIII. cap. 2.
Περὶ δὲ τῶν τοῦ Ποδαίου. Strabo lib. IV. p. 183.
Ὁ Λείγης. Strabo IV. p. 190.
Πολύβιος καὶ ἐιδύμορπον. Id. IV. p. 207 sq.
Ἐστὶ φησὶ Πολύβιος ἐφ' ἑαυτοῦ. Id. IV. p. 208.
Ὁ δ' αὐτὸς ἀνήρ. Id. IV. p. 208 sq.

p. 1496. p. 211.
p. 1504. p. 221.
ibid.
ibid.
ibid.
ibid.

VII. De ITALIA.

Πολύβιος διάφορον οἶνον. Athen. lib. I. c. 24. p. 31.
Φησὶ Πολύβιος περὶ. Strabo lib. V. p. 211.
Τῆς Τυρρήνιας μῆκος. Id. V. p. 222.
Κρατῆρα καλοῦσι. Id. V. p. 242.
Πολύβ. ἀπὸ τῆς Ἰανυγ. Strabo lib. VI. p. 285.
Μετά δὲ ταῦτα τὸ Λακίον. Id. VI. p. 261.
Πολύβιος τῶν τριῶν. Id. VI. p. 276.

p. 1505. p. 222.
ibid.
ibid.
ibid.
ibid.

INDEX

<i>Edit. nostr. Cop.</i>	<i>VIII. De THRACIA, MACEDONIA, GRÆCIA.</i>	<i>Editio Gronov.</i>	<i>Edit. Ernesti.</i>
12	Πρὸς τῷ Πόντῳ τὸ Αἶμον. <i>Strabo lib. VII. p. 313.</i>	p. 1505.	p. 223.
	Ἐκ δὲ τῆς Ἀποθωνίας. <i>Id. p. 323.</i>	p. 1506.	p. 223.
	Ἡ τῆς Πελοποννήσου περιμ. <i>Strabo VIII. p. 335.</i>		<i>ibid.</i>
	Πολυβίου δ' εἰρηκότος. <i>Id. p. 389.</i>	p. 1506.	p. 224.
13	<i>IX. De ASIA.</i>		
	Τὰ δ' ἀπ' εὐθείας. <i>Strabo lib. XIV. p. 663 sq.</i>	p. 1507.	p. 224.
14	<i>X. De ALEXANDRIA ÆGYPTI.</i>		
	Ὁ γοῦν Πολύβιος. <i>Strabo XVII. p. 797 sq.</i>	p. 1507.	p. 225.

RELIQVIAE LIBRI XXXV.

	<i>OL. 157. r. A. V. 603.</i>		
<i>Cop.</i>	<i>I. HELLVM CELTIBERICVM.</i>		
1	<i>Suidas in Πύρρονος πόλεμος. Fragm. 28. p. 1523.</i>		p. 242.
2-4			<i>Leg. CXXI.</i>
5	Ἐνέπτε δὲ τας ὁρμή. <i>Suidas in Ἐνέπτε. Fragm. 13. p. 1521.</i>		p. 239.
	Ὁ δὲ ἵππος. <i>Suidas in Ἀποσφαλμάσσας. Fragm. 24. p. 1530.</i>		p. 249.
	<i>In Notis adfertur aliud Fragm. ex Suida in Ἱππευαλγῆς & in Ἀποσφαλμ.</i>		
6	<i>II. ACHAICI EXSVLES liberantur a Senatu Romano.</i>		
	<i>Plutarch, in Catene Maj.</i>	p. 1509.	p. 227.

RELIQVIAE LIBRI XXXVI.

	<i>OL. 157. 3. A. V. 605.</i>		
<i>Cop.</i>	<i>BELLI PVNICI TERTII PRIMORDIA.</i>		
1-4	<i>Accedit in fine Fragm. apud Suid. in Βάσταγμα.</i>	<i>Leg. CXLII.</i>	
5	<i>Suidas in Ἀνδῶς. In Gronovii Notis p. 461.</i>		p. 322.
	<i>Suidas in Ὀττινόμενος. Fragm. 56. p. 1563.</i>		p. 290.
	<i>Suidas in Ἀλογία. Fragm. 5. p. 1528.</i>		p. 247.
6	<i>Suidas in Ἀφροχός & in Φαμέας. Fragm. 3. p. 1519.</i>		p. 237.
	<i>Suidas in Σημαίη. Fragm. 4. p. 1519.</i>		p. 237 sq.
	<i>Suidas in Διαστολή. Fragm. 37. p. 1531.</i>		p. 251.
	<i>Suidas in Ἀλευουσι. Fragm. 42. p. 1525.</i>		p. 244.

RELI-

RELIQVIARVM.

RELIQVIAE LIBRI XXXVII.

<i>Edit.</i> <i>nostr.</i> <i>Cap.</i>	<i>Ol.157.4.</i> <i>A.V.606.</i>	<i>Editio</i> <i>Gronov.</i>	<i>Edit.</i> <i>Ernest.</i>
1	I. Ex Historia BELLI MACEDONICI III. contra Pseudo-Philippum. <i>Μουσειον. Steph. Byzant.</i>	p. 1496.	p. 211.
2	II. PRVSIAE necatur a filio NICOMEDE. <i>Excerpt. Vales.</i>	p. 1471.	p. 132 sq.
3	III. MASANISSAE obitus & elogium. <i>Excerpt. Vales.</i> <i>Μασανιάστην ιστοροῦ Πλούταρχ. Plutarch.</i> <i>An Seniori copienda sit Respublica.</i> <i>Fragm. p. 1511.</i>	p. 1472.	p. 133 sq. p. 229.

RELIQVIAE LIBRI XXXVIII.

<i>Cap.</i>	<i>Ol.158.1.</i> <i>A.V.607.</i>	<i>Leg. CXLIII.</i> <i>Leg. CXLIV.</i>
1-5	1 SEMINA BELLI ACHAICI.	

RELIQVIAE LIBRI XXXIX.

<i>Cap.</i>	<i>Ex Historia EXCIDII CARTHAGINIS.</i>	
1-2	<i>Excerptum Vales.</i>	p. 147 sqq. p. 134 sqq.
3	<i>Ol.158.2.</i> <i>A.V.608.</i> <i>‘Ο δὲ σμυνὸς Ἀσδρούβας. Snidas in</i> <i>Σμυνος. Fragm. 70. p. 1564.</i>	p. 291.
	<i>‘Ο δὲ Ἀσδρούβας ἰβουλήθη. Snidas in</i> <i>Φιλανθρωπηθεῖς. Fragm. 75. p. 1565.</i>	p. 291.
	<i>‘Ο δὲ Σκεπίων Καρχηδόνα ὄρω. Appian.</i> <i>in Puniciis, cap. 132. Fragm. Polyb. p. 1512.</i>	p. 230.

RELIQVIAE LIBRI XL.

<i>Cap.</i>	<i>I. BELLVM ACHAICVM.</i>	
1	<i>Excerpta Valesiana. Πυθίας ἦν.</i>	p. 1476. p. 138.
2-3	<i>Τοῦ Κριτολάου.</i>	p. 1476/77. p. 138/77.
4-5	<i>Τοῦ Δωαίου παρόντος.</i>	p. 1479/77. p. 141/77.
6	<i>Αὐλος Ποσειδώνιος.</i>	p. 1481/77. p. 144/77. <i>Strabo</i>

INDEX RELIQUIARVM.

<i>Edit. nostr. Cip.</i>		<i>Editio Graevii.</i>	<i>Edit. Eusebii.</i>
7	<i>Strabo lib. VIII. p. 381. Πολύβιος δὲ τὰ συμβάντα.</i>	<i>Fragm. p. 1506.</i>	<i>p. 224.</i>
8	<i>Plutarch, in Philoparui, Οὐρανὸν δὲ πολλῶν.</i>	<i>p. 1510.</i>	<i>p. 327 ff.</i>
9	<i>Excerpt. Vales. Ἐπεβίβαστο δαδίσκων. Μετὰ τὴν κατάστασιν.</i>	<i>p. 1483. p. 1484.</i>	<i>p. 146 ff. p. 147.</i>
	<i>Ol. 158. 3. A.V. 609.</i>		
10	<i>Excerpt. Vales. Ταῦτα δὲ διακρίσαντες.</i>	<i>p. 1484 ff.</i>	<i>p. 148.</i>
11	<i>Ὁ στρατηγὸς τῶν Ῥω- μαίων.</i>	<i>p. 1485.</i>	<i>p. 149.</i>
 II. RES AEGYPTI.			
12	<i>Excerpt. Vales. Προλεμαῖος ὁ τῆς Συ- ρίας.</i>	<i>p. 1485 ff.</i>	<i>p. 149 ff.</i>

Finis Tomi Quarti.

Ex Officina Christiani Philippi Dürrii.

